همایوننامه

کتاب همایونامه

حضرت حکیم خلاق و حکیم علی الاطلاق جلت حکمته که دقایق لطایف حمد و ثناسی بحکم

وان من شیء الا یسبح بحمده جمیع موجودات علوی و سفلینک زباننده جاری و دوریاد

فوایدی موائد الائی بی انتهاسی بر مقتضای اعطی کل شیء خلقه ثم هدی تمام جمیع کائنات

سماوی و ارضینک اجزاسنه ساری و سایردر نظم رموز آموز عشق نکته پیوند ثنا سیل دریا

جاه خرد و هند کلام قدیم کریم و کتاب لازم التعظیم و التکریم حضرت رسالت پناه سلطان سریر لی مع الله

نکته وقت و علامه [illegible] روشن بیان انا افصح العرب [illegible] طوطی نوال و ما ینطق عن الهوی

مهتر نمای [illegible] نبی مجتبی رسول مرتضی محمد که انبیانک سر و سروریدر سپهر

آفرینش اختر بیدر صلوات الله و سلامه علیه و علی آله و صحبه المکرمین لدیه و علی من تابعه و اتبع الیه

بعد این طالبان مقاصد ارلوک و غایت قاصدان مطالب متفاوت اجون بو نوع خطاب

مستطاب قلدی و اول بو زینت آموز علمه شدید القوی یه طریق تعلیم مستعدان مکتب ادب و قابلیت

تنبیه مستعدات مدرسه جد و طلب بو خطاب و مقالی اوزره بیان بیوردی که ادع الی سبیل ربک

بالحکمة والموعظة الحسنة بو کلام سعادت فرجامک مضمون همیونی اول بیوردی که ای عالیجناب

موائد عوائد صلاح و فواید صلاح و نجاح و ای آدمیانه قابلیت مصالح معاش و معاد یول

گوسترجی [illegible] مقتضی سعادتده طریق الاستقامة و لیس حکمته و صحوت دیکار اصفیا

ایرن عباده نادیه مواده روحیه رضایه موعظه حسنه ایله بدایت قیلوب نفوس

سرکش تازیانه حکمته غیرله رام اولمز قطاع خود پسند بندینه و قید نصیحه غیرله صلاح بولمز

ولکت فی خط [illegible] بیراه [illegible] گروه بی نظام

کمی ابستکی باکرم خامی [illegible] که بوستان تو غنانی بی لکام ملامت و بی تنبیه تعلیم ادب رام قلمق

ممتنع و نفوس اوباشانه که قولی بهیمی و سبعی زنانک نهاد وتن خالی اولوب

[illegible] حوعی کسب بی جوت جوار ابررلر و زمام نهی منکر و هدایت امر معروفده

ایاب ایدرلر بی ایحال فهما حکمت و استعمال تازیانه موعظت مستفاد ایتمک متعذر در

اولور حکمتله بهرا مرحکمت اولور حکمتله حافظ کلام هر ولی [illegible]

خیرا کثیرا موعظه حسنه که مامور بدر بر کلام جامع ورکه سامع اولنلر قابلیت

و استعدادلری موجب اندن فایض فیض اولا و اموال غط قرآن و نصایح فرقانکی که

جامع اطوار صوری و معنوی و حاوی اسرار دینی و دنیوی در و سایع وقاری

استعدادلری حقدالدین نظم حرید باب و معانی لؤلؤی شاربزده حقه دار الحوروالیال

من قال بیت بهار عالم حسنش دل و جان تازه میدارد بر کش اصحاب صورت بوی ارباب معنی را

بو مقوله کلام سایر انبیا و عظام در علی نبینا و علیهم السلام هیچ برینه فایق و منزلت

بلکه خاصه حضرت ختمیت در که اشاراله صلوات الله و سلامه علیه اوتیت جوامع الکلم

وجوه صدق قابلیت موری کمال خصوصیت و مقتضای قابلیت لوجه ایت بزرگوار زنده که

کنتم خیر امة اخرجت للناس بسمیله موسوم اولر بعض هنرا هکک طبایعی مطلع اولدغی

انوار جامعیت وافیه اهلیدر که اولمراتبی اول حضرتک مشکات نبوت کیبی کتب اقتباس ایتمشلر

بو سبیله کلام جامع اکا ورلیکه جویش ارباب ظاهر قابلیت جمال ظواهر معانی ایله منور

و شایع اصحاب باطن رواج و قایق ایله که ما ورای ظاهر دقایق اولور معطر اولیه

تا هر احد حوصله سی مقداری خوان احسانه بی کراندن بهره مند اولا

هیچ جوینده ازاده و زمره مقصود تن نصیب معلوم اولدیکه حیث هر کلام زیور حکمته

نغوزلری کسته و غدارلری عظمتی کلکلرنده حقیقت ایله بزکوب برکسته ازدوهسنه ولی عاشقانه کامس
قابهدن جلوهسنه زلال نایل اولور نظم یوکدی جهرسن از غوبانه نوی از عجبین یتیشدر نثر
حضرتلری بندهده که قواعد تألیفی عظمت علما اوزره مبین اولوب و مجموعه رسالهلرده که عبارتی تعقید
قابلی و عبارتی حسنیده متضمن اولوب کتاب مخلطه دونته جوکه حکمای هند بطرز خاص
اوزره تألیف ایدوب براهمه حکمتلرندر و فضایح حافظینی خطا مخفوظ اولوب تصنیف
بیدپای ارباب حکمتی و فضلا طرزندن فیلسوف کمالیله اصلاحی واریکن
تحریرندن ابتداسی و برحرفی اسلوب و بروب کتابی اکثر طبایع اکا مایل اسلوبندن
زهخال وافته اوزره وقیع ایلچی جوز و زبان و وحوش ولسان بهایم وطیور جوزه
اخضریه حکایات و روایات توزیع ایدوب انواع فواید حکمت وعبارتی تفهیم
منظومی فلقذر تا عاقلی تنقیح ایچون مطالعهسنه بها و غافلی تنزه ایچون ورسنانه دانا
قیله و درس معلم و حفظی متعلم اسان اوله و فی الحقیقه اول کتاب حکمت نقاب زهر نقیعه اورکه
رشتی اسراری و فیها ما تشتهیه الانفس وتلذ الاعین ازهاری ایله معمور در
و اطراف کلزاری ما لا عین رأت ولا اذن سمعت نتایج عنبر نثاری ایله مطیب و معطر در
نظم هر نکته سیدرکه معانی هر حرفی بکوهری لفظی جوهر طراوت جوانه معنی سیدر ابیات زینتی کنج
نثر اول کتاب جواهر فضایلی اسماع وزراری خواص اتحاف برمرتبه تام و کامل
و عام و شایع اولدیکه ابتدای ظهورندن الی هذا الان هر زمان مستعدان مجلس ارا لغدر
و مستفیدان محفل سعادت تایاب ابکارلری و برکات اثاری حاصل و متواصلدر صحایف
صنیع جلدی زرنکار رقابه رشته خطوط اشعه ایله شیرازه اولمشدر انوک عدیلی برکتاب
کورلمشدر و وجه تقدیر اجزایی و تعبیر شمول اعوالم واوراق مجموعه لیالی و ایامه
سلک ارتباط و انتظام ویرلدیکه انوک نظیری برجینه بعضه اولنمشدر

لطافت عبارتی بوقدر ایکن نظر حسن جشمزاده لکوزینی ایکی اوله کتب نثر شیرین حکیم
روشن رایی بیدپای بهمن رای هندی زاری دابشلیم پیشکاهنه
ملکی هندکه مالکی ایدی زبان سنه تصنیف بعض
سبب کلام اولنه حکیم کتاب
اوزره مبنی قلنمشدر ضبط ممالکه سلوک ایدر حکام وملوک احکام
وبسط بساط رعایت رعیت و ترتیب و تنسیق احوال
دفع اعدای مملکت قانون کارنامه حکمتی دابشلیم اولا
فضیلت مقاصد و محمد مطالب مصالح مطالعه متصف
ابواب حقایق وکشف معضلاتنه اول جوهر قیمتی انوک
ولسن عوالم بلکه عامه خواهنده خلوتخانه
وجمیع کاینده
استماعنده اولوب سلطنته جلوس
انوک رعایت ایدوب اول طریقه بو جمله ایله
نوایح دوایح اطراف جهانی طوتمشدر
و شمایم شمایل لطیفهسی عطار کبی مشام مستنشقانی معطر ایتمشدر نظم
اکر نهان زنجیر
بکبک جهان خورشید زمانه نثر
انوشروان عادل زمانینده خواص و عوام بوخبر اشتهار بولمشدیکه خزاین
ملوک هندده برکتاب واردرکه زبان بهایم و طیور ولسان حشرات و وحوشدن
جمع اولنمشدر و باب حکمت وسیاست اول شرایطه که سلاطین تاجدارانه موافق و مناسب

لعقلا و برهان مبرهندر که جهانبانلق و مملکت بنوللق ضوابط که جهاندارلق باعتبار دولت لوازم و واجب
دیو بیلور ایدی و درج جواهر حکمتی عطا و پند ادوب رفعت و درجه ایلیشور و دولتی برله
معمول علوم و ضبط وسیله منافع و مصالح عالمیان ایدوب نقد حکیم جمهوردن اول قواعدک تحقیق
و تدقیقنه تصدی ایلیسالر طبیعت شاهانه نوشیروانده کم انتخاب جوی با جمعیت ایکن بارده جوو
جو طلبنده اولوب بولمشدی و اثر ما رکار نظام مملکت اوقطار اعطار در رفعت
رسالر طبیعت ایله بیوردی ارولطمشدی نظم جبهه کیفیت انجدلش آرکسته و زلف رسیم
جمیله جاسیه اول کتابک مطالعه سنه حیث تمامی و شغف الاکلام ظاهر اولوب برزویه
طبیب که زیور فضل جبله آراسته و جمال کمال اوله پیراسته معتمدلری اطبای فارس
ایدی برزویه فرمان نوشیروان ایله دار الملک هندستانه متوجه اولدی و قدرت فتحا دیرانتنه
زه دولوب انواع حیلت و تدبیر ایله نسخه ایدوب الف جهد ایله اول کتابی اله کتوردی
و الفاظ هندی یی لغت پهلوی ایله که اول زمانده سلاطین ایرانک اول زبان ایله تکلم ایدرلردی
ترجمه ایدوب خدمت نوشیروانه کتوردی و موقع قبول و شرف استحسانه بولوب خزینه
شاهیت رتبه سی اقصاسی کمال ایله یوقلی نسخه تقدیر و تبلو و تمکنی قلوب عمال و اظهار
عدل و احسان و اصلاح امور جهانبانیده بنای کار نوشیروان اول کتابک مقتضای
تحویل اوزره ایدی نوشیرواندن صکره اکاسره نجم و طرق اکثر اخفاسی اوزرینه
و تعظیمی بابنده شرایط مبالغه یی تقدیم ایدرلردی تا اول زمانه که خلفای عباسیه دن
خلیفه ثانی ابو جعفر منصور بن محمد بن علی بن عبد الله بن عباس رضی الله عنهم اول کتابک
مناقبی ایشتدی انوک مطالعه سنه رغبت تام کوستروب تحصیلنه جد و اهتمام ایتدی
و لطف حیله ایله اول نسخه یی پهلوی یی اله کتوردی و امام ابو الحسن عبد الله بن مقفعه که
سر دفتر بلغای عصر و سر آمد فضلای دهر ایدی بیوردی زبان پهلویدن تازی یه

ترجمه ایتدردی تا خلیفه مذکور کتابک مضمونی ایله عمل ایدوب نظم
ایدوب اساس احکام خلافتی و زمان ... و رونق اول نصایح و وصایا
اوزره وضع ایلدی ... ابو الحسن نصر بن احمد سامانی
[illegible] زمانده ... بو نسخه ... فارسی ...
اندن صکره ... شول که فصاحت و بلاغت ... تا آنکه دولت ...
قال سلطانی ... انتظام ... سلطان محمود
غزنوی اولوب ... ابو المظفر بهرامشاه بن سلطان مسعود که ...
بیوردی تا ابلغ البلغا و افصح الفصحا ابو المعالی نصر الله بن محمد بن عبد الحمید
انی طرز جدید اوزره نسخه ابن مقفعدن ترجمه ایتدی شول نسخه که حالا کلیله
و دمنه ایله مشهوردر ترجمه فاضل مذکور در لطف عبارات ایله جان شیرین کبی
لذیذ و استعارات ... و یاقوت رنگین کبی عزیزدر مجتهدان احکام بلاغت
توصیف فصاحت و حقایق کلماتنده مجتمعلردر و سخندانان روزگار
توصیف جزالت ترکیب و براعت عبارتنده متفقلردر اما ایراد لغات غریبه
و الفاظ وحشیه دن تحاشی ایتمیوب طرز کلامی محاسن عبارت اوزره طرح
ایدوب الفاظ و عبارات مغلقه یی شرح اطنابه و استعارات و تشبیهات
بیهوده یی اکثار و اسهابه ... اجلدن خاطر مستمع غرض کتاب و خلاصه
ما فی الباب که حکایتدر اوراکدن ایدیغوب استماعندن ... و طبع قاری ملول
... مقاطعه ربطدن قاصر و اوایل کلامی اواخرله ضبط
عاجز قالوردی لاجرم بو معنی سببیله خاطر سامع و قاری اولوب
رتبه جمیع قلوب و طباع عدسارینی اولوب قریب اولمشدی که کتاب مذکور

بو نقصانسنه

نامی [illegible] كشف الخطيب مزوك ومهجور قاليدى وابس عالم انوك

[illegible] تحرير و تنقيح اولنمدى اكا بناء اوزره دولتلو بر سلطان جهان بيتولر

ذو [illegible] خطيب منبر فصاحت و واعظ كرسى بلاغت

وقت [illegible] كشاف رموز دقايق ازلجلبى ابى رحمه ربه الى فظ مولوى حسن بن عالى

[illegible] باكاشفى عامله الله بلطفه الخفى كتاب فريدون طرز خاص ولباس جديد

كيدروب نو بنياد معانيسنه كه تتق الفاظ مغلقه و حجب لغات غريبه ايله محجوب و مستور ايدى

حفاظ عبارات ظاهرين و غرفات استعارات زاهره جلوه ويردى لشول كتاب كه حاليا بيلدانم

اخوان سهيلى نام ايله اشتهار بولمشدر مولوى نان منار البهاكه سخن درازلق ميدانك شهسوار

جالاكيدر معراج كوهر ريزى اوراق لطيف و باكيزه فقا كه اول كتابه فضيلت بر سهيلك [illegible]

يمن يمنى و سعادتدن درخش ايدر و برسى بدر كه قله كوه فصاحت و بلاغتده ورانقدرز الفاظ

ولؤلؤ بى باكر لباكر شمه سى كبى شور [illegible] و معانى تراكيب غريبه ترنج غبغبلى طرس كبى ولو ورز

نظم و وقتى جو زلف بتان جكف نمه جاى جانست و ماوراى جل معانيش ور زر

حوق سياه و رخشندن جو مهر روشن جو ماه نثر بو آدك كحل الجواهر معانى اثرده عبارتدر

بياض وينى حور [illegible] زواهر و بياضى كه غره صبح شادمانى اثرده كتابتدر

سواد جشم جهان بين اوزن وضع اولنمش اثردر بيت سزو كه كاتب بو واته سوادى خلد كنند

سواد نسخه او ز بياض وين حور نثر بو ابيات دراثق اول كتاب فلكك مطلع انوار حقايقدر

قامت وال بسته خلعت اولمغه لايقدر نظم صورت مجد و سعادن جامه سنه ور طراز

معنيسى اقبال و دولت خامنه در كينى عارض زكين استعارى قو غنجه و قريب طرح شكلين

زلف ظى بو اسرتاب و جبينى نور حكمتله طولودر هر كلام كامل متنكيم انوار علميله [illegible]

جون اول مخدره همايون تتق كوينده وجه مشرقو اوزون الوان بو قلمو و التوانه كونه كونه ايله

نوركوسترون

يوز كوستروب كاه جامه هند ايله غنچه و دولان اولوب [illegible] كاه لباس فارسى [illegible] ايله

ايله جلوه قلوب كاه حله تازى و مقنعه حجازى ايله عرض جمال ايلدى [illegible]

هنوز رو بنامى زيباى تركيله آرايش بولمامشدى و [illegible]

لعنت فرقور ايله تزيين اولنمامشدى ايدى كه جمالى باكى بو حليه [illegible]

رمانيداينه خالى و خط الفاظ تركيده خالى ايدى اول سببدن [illegible]

ايدى كه خاطر بو خاطره و شونيزكه يوقسوار و شنمكه اكر [illegible] فصيح

و زبانم بى ازاده رخصت ميسر اولورسه وكرجه [illegible] اسبابى تحقيق [illegible]

ما لحه قلورسه كتاب مزبور نسخه مذكوره يكن بر لحظه ده جامه عربيه عجميه ايله روحى [illegible]

كيدرم ناركتن ناس لباس استيناسده عادى اولمامه و غول معانيسنه تتق آكه و جو

كلبه كه مثال تركيب جلوه ويرم تا عام و خاص قراير فوايدندن فايده به بهره قليه بيت

لطافتن اولو مقبول عالم خلايق ايجره منظور و مكرم هر جند كه و معان خيال بوا

آمالن بو امل تمالن وكورى زمان [illegible] متمم هر اولاد ولمدن تنزيل قضايه كوره

هو كرونى و تواليب زمان بر ازمانه و بر مزوى كه خاطر بو غرض اقضايه متوجه اولدى

و تيمارانه احزان بر لحظه كوز اجد مروى كه ضمير بو وفنى قضايه رخصت بولمويدى

ناچار نطاق وفق لعشاق فرصت فوت اولوب حج مقصود و جمال مطلوب نقاب

تعويق و حجاب توقفله محجوب الدى معراج كه سنور ترلا نكيز و خاطر فرين باشنده اولديكمز

بو سبين سمن دياف جابى رشحه عنايت يقوانى ايله ريان وحياض زمانى بارانى عواطف

ايله ملان اولوب بلبك مجيد اوزره هدكه حال جهان مالك و سواد نسخه سيبو آراكيه

حضرت سلطان عظيم الشأن و خاقان نصرت نشان انتخار ال عثمان ازلجلبى ابى رحمه ربه الرحمن

خو الكباس الشديد و القلب الحميد السلطان السعيد السلطان مرلوى السلطان محمد بن السلطان بايزيد

ظهیر الدین بن ... روحهم • و والی فی مجامع الرحمة فتوحهم • حضرات مبرور و جنتان
مکانلری بشندن جامع جمیع جواهر دین اولدقده درر عتیقه که محیط رجال فضل و افضال •
و مهبط وفود جود و اقبال بولمشلر ایدی تفویض و تقلید بیورلدی • و فتح حیات و وداع عنان
زوال مشهور خیرکش نشانکش مولای عبید الفضیلتله که غنچه نسیم تبسم حیات و رنجی و معطر اولدی •
شهر اندی حیات باغینه بارعطر سانی اوروب • فیض روح اندی فضای حیات فزای لوروب •
و فیض ابرده قولدقده نجوم کهبنه عیسی کبی • تا حیات ویرو بی حلاوت نعمت غنای اولوردی •
غنچه کبی شکر لکده ربیع الملکن کوکل • کل کبی احیای نسیم و کشف اوررلر •
زوال یتغدعیار کرده که محل العباس نقابین • و مقام اقتناص فواضلدر ارباب معالی •
قلوب
مدارس مجهوده نی فروع و اصول • و مذاکره منقول و معقول معروف و مبذول •
زمان تعطیلده که عقلک ساعات راحاتی • و طبعک اوقات فتراتی در • زمانه شوق جشنی
تکر خواب و مجهول اولوب • و جمع ضمیری اوبد خیالدن متوالیده خاطر کوزنجک
مهجوری
سویدای دلده متمکن اولوب سوداری بر عضوی • و بونده قلبت خلاص بولوب نقود
شغف
حالده قاله و قوتدن فعله کتورمکد تو رحمتی همت ترک کلوب ذهن سقیم و طبع عقیمله بو
عظیم شروع قلندی • و نسخه مولونانی نمارالیه تسبیح مقدمه کتب اوبان قدیمه کبی نسخ ایدوب •
تراجم سابقه یکر ترار روا جنی عقود و بیوع قاسد کبی فسخ اندوکه اجلده اختیار اولوب
باشنه
الحکم یمانیه نکته سی مطلع انوار سهیلی ده آلکان اولدی بعده جوق یماندر و عنتره جکس
اول فرجات طرح و کلدر اولسه انوار سهیلیده عیاد تخت جوق اراره شان لطافت
ریبای ثلاثه یرمز تبدیله لطیف و رقیبه و منظر یعتدر که عرایس عوالی معانی منقشه الفاظن
هنوز جلوه کر اولمدین حصول تمام مراد و وصول قصد اید رنی تکلیف بعض لطائف تصحیح
تصحیح کتاب واوراک معاد ... فی الحال ... ادرکتان ابن ... تالیف کتاب •

عنان بیانه شارع اولنان مترسلده • و منهاج تکلف منشیانده منطوق اولوب لسان حکایات
احاسن کلمات عربیه ده بعض آیات فرقان الذکر ماجاوشلر اولوب و آثار و احادیث
و اقوال مشهوره اوزره اقتصار اولندی و بجکم خیر الکلام ما لم یکن عاما
شرقیا و لا وحشیا غربیا ترکی لسان عربیه و ابر لوغات غریبه و الفاظ
وحشیه دن تحاشی قلندی اولش بو بنای تلفیق • و تبعی نظر دهلی غوامض معانی
بهر مند اولمق میسر اولوب و ولی بروزتانی تکلف تجنیب و تجنیب تکلف اولان
بر و رو که جمع خیالده بحضور اولمق متصور اولوب ...
رقاب الانام سلطان سلیمان تخت و آصف غلام ... خلافه علی
مفارق الانام و مد اطناب خیام سلطنته یا دوام الدوام جوق بو سلک جواهر
کانه کوتیره و کانه حیاته کلدی • و بو دررز و اهر صفحه ضمیرده سلک بیانه چکلدی •
عقب خیال دیبه ایندی ای ناظم کوهر کلام سحبانی • و ای ناقد درر حکم لقمانی •
موزوز که بو دفترکه خلیفه زمانک نظم و احب الاحترام املی معنون اولدیله ایتر ور •
همسیم و زرکه یارث • جهانک فتح ایتکده مهدی جبینه اور ریه قلبش لطف علی الخصوص که
ممالک بحر و بر مستخر تیغ ظفر بیکر ایدر • و تمام هفت کشور معسکر عساکر نصرت رهبری •
بیت بیکر فتح مملکت تحام سنه ابر رنکه ازروم تا بهند زیلغار تا فرنک •
بر خطه یو قدر که یارث • جهان پنا • نام شریفنه خطبه اوقنمیه برسکه یوقدر که بزنمش •
آسمان • ور کار • و تاریخ عبوتی جبینه تومیت بیت بشوق ذکر منعش کنند و رمیند •
بوزی مهر قبولش نهند برد دفتار بیس بوزرنا • که بوند قلیب هزار رنج و تعب ایله
تاب و یکدک بحوث فی محکه عیار ... اور دوش تا بلکه قابیکه قبول یارث •
عالیمقدار میسر • و بوکو مهر نایانه که کاه ضمیر دو جونا ... تابله اب ویره لکیون بازار
جکز

ماقلی • ذوکی
شدة • عیبه
نظر تعمق
ثاقب • تلبیبی
معنون عنوانلمش
التون کسدکری ومپر
معسکر اوردوپری
حسام قلیج
منغ یوجه
زرناب خالص التون
حد تیزی
معو مصحف
نسخ برشی بوزمق
غوانی کوزل قزلر

انتظار ایدوب یانین غفلتله یحرض ایلمزلر . تا معلوم قلنسونکه اولیق نثار خاک پای شاهنشاه کرجه اقتدار یوقدر
بیت: قور کولوب ملایمت عارلی آیاغینه نثار . چوره ور بخشنده الکنه نه قدر واری جوهر نثر
خیال قیماتی قیمتلی عقلده بولنور و اصحاب اذواقی بر استماع ایتدکی حکمت ربانیه فی فنینی بل عینی
بلوز ایلدی نظم: عقل نکومز کی ایت بزه . هر چه کوید بکوشش لی تنوّیش . اکر نه خواهند که
فهم باید . بیت: عجم احباش و حاشیه بکوش . نثر: بنا علی هذا الخطاب اول کتاب حکمت انتخاب بر سبب
زیستیقه کر فاضل عالیشان میاننده اوراق حل کبی پریشانه قلنوب بو فقیر کم اول کتاب کلستانه
تا تبتن بر قاچ ورقه‌سنه خاطرنشان ایتدیکی تشبیه حبله رطب اللسان اولوب زبان تحمله
زینتی حقاکه بو ورقه مسطور اولدی حکم معارفندن فروی و ماثور حی بابین کتب
بسواد المسك علی بیاض الکافور و بو وجه مندرج اولدی و بر لطائفده
منظوم و منثور حقیق بان یعلق بخطوط النور علی نحور الحور نظم صدر کلکتن و حل مشکلات امور
چنانکه نظم واو و رولی زبور . جولعبی که بعقد زبرجد فلک . برنده وش بیرنشین بالی
کرده جور بو منوال اوزره بحر زمان میدان امتحان وارد بلوغنی بیان و بر لطب معانی
بدیع الفاظ سخن وران جهاندن میاننده مثل سائر اولوب ارادۀ صورتله جواهر معارف
و زواهر نقاوه حسن لطائف بونکی اوزرینه صحیفه مقرر اولدی . بو ورقه که قونیه جواهر حکمتدر
و بو جزئیتکه ورقه وراق فضیلت غسیلون سحرکی رپی سرتاسر معانی و دقایق . و حکایات لطائفه
شعاری صنایع نیز بو حقایقدر . چونکه جهاندارلرک اطوارندن و شهریارلرک احوالندن و عجیب تورلک
امورندن و معدلت کسترلک بو صفت مصنف اولدوکی ازکتب و رسائلده و جوهله فایقدر بو وار
شاهنشاه زمان حکایه‌لی یازلمش . کرچه اقتدارلر ولطفنه ابراو اولو یقدر مصراع: سخن ورست و تعلق
بکوش ستوده چونکه افاضل قضاه بین مانده بو خطاب مستطابی کوش ایدم کلام جور بارزن
اوزن کوشی هوشی ایروب خطبه کی به بر یادشاه عالیجناب نام فرقتن سلامو شیخ قوت بو زمانه

(margin: خاطر فیض)
(margin: بانیب ... ... کتب)

بو شاهنشاه فلک دستگاه سکه خرشنی بیله مشرف قلدکه اقدام نطق وصف الله معابر چرخ ...غفران عظمت
و جلالنه ارتقا ممتنع در . و زمانه قوتن خیال الله مدار چرخ نیلوفری شانه کلانه بر عطوفت حال
نظم: اینتی بحر بتون کتنک قطع ور بحار . جنبشیه سر نخمه ده ... ره و جبال زرین تنی ریتنی عضنی
کورسه آب اولور . خشخیله جوه اولور دول سنکلی مای و زال . نثر: بادشاه عادل ... مناقب
معاذی ممالک ... کوس منیح جوز رونس قالیو قلعه بلوغلو فاتح مدینه بغداد ... قهرمانه
بغداد قاطع طغیان التفریح والامان . بیت: ورکه عالم پناهی کعبه ارض و ولیانه . بیت: و دولة
سرایه قبلهٔ خلق جهان . نثر: بناه ابدال یاد شاه . شاه شاه دوران سلطان قهرمان ... نظم
لطف و قهری خانه‌مز بیمانه رزق و اجل . عفو و خشمی ... مایه ... و زیان السلطانه
ابن السلطان ابن السلطان فخر آل عثمان سلطان سلیمان شاه خان بن سلطان سلیم شاه خان
بن سلطان بایزید خان . بیت: سرو اقبال و نهال دولتی سرسبز اولو . کلشنی عمری کلینه ارزمینه باد
قوانه
دولتیله اولو دایم کامیاب و کامیاب . نثر: دولتیله اولو ... کامکار و کامران ... برنا ...
و تیزله و دینی برور ورکه و ...عی نفس عقدیس و نفس کبار دوه بلکه صغار دوه قطهر
و محور عقیدت باکه حاشا ک ارادۀ باطله‌دن ... متوارد ... جزئیه فهمی نابنا ... طلوع و ..
مدتی از تکار عقایدر فاسد ... آیینه ... ... بول بوله ... و ... ال ... خاطر فطیری ... آرد ...
فائده ایله ملکدر اولمشدر . ارغنج شاه جهان ابرولکه بو بر ماه معظمدرکه سالک شاه راه
مذهب حق امام اعظمدر . نثر: ... ظاهری ... رفعه ورکه شاه جنابسیم و زرا زمانی وش
ورازلق ابروکی بعیده معقطوع الید . و بلا بهار ابکار کلزار عشق بازلق ابروکی اولده
زندان حیات محبوس و مقید و زنقش تمام اولو و عجب . مصراع: جقار ... یار ... زبانی نثر
لاله قوتمام اولورو عجب . مصراع: قان قانه بویا ایبره و ... غنچه‌ ... طبع ... اورو ... غنچه‌ده
باشنه بوم ... اور و ... و مدام سرمست ... پرست اولورو عجب ... غنچه‌ ... دو ... رد ...

(margin: شواهد)

رینته ما، دوملو یوزیون اوروغنچه‌نك بروار نیتیلو وچکز عنبر بو لمه سینه بر سینه اولدوغنچه‌نك
شیشه‌ی بار ایله‌یدیر عنبر نافه‌ی ماه نظر ایتروکیچه کوزه بیدن چکدیو سوسن زبانه وراز
اولدوغنچه یوزنه بیت جکر باره‌ی معدلت با بهی بسی رجوع ایده در که جنت ملک ذرعی بوستان
زمینه ال طمغه در وندا کرك کلوی کولنتده قاتی یلانشمه دربو زبلکس بتحنیه ایله
زمینه جنتم غزالی مخشفة دو روش بوتن بوشی اولمشدر بیرلیکس بلنکینه ایله سماع وعظ
نصیحت قولوغی ایچره بیر باسو کوشی اولمشدر کیویق عقالیم اشباته دو رمیش خیالیله هیچ وهیم کاتانه
دو ذلة وشباني کبی سفند صحرده بشابندر لیلی نهار بازی ینه تو به بیو آواز دستر آهویه
بابسانیدر و بالجمله ایام معدلتنه زمین افقی ظلم واعتساق ترباکی دولتی عدل وانصاف ایله
منعدمدر وبنیاد جور و بیدادی قواعد نصفت وداد ایله منهدمدر نفحات شمال عدالت طلیله
اطراف عالم معطردر لمعات آفتاب بذل کاملیله وبرق اتفاق بنی آدم منوردر ومعمار
معقوفونده زمین مکونه معموردر ونسیم فیض بله چورچار سوی معین کورده چوردر بیت
لمکه ایا اهل اللعز نایده عنبری فجانه نمکه چوردن کو چکمز انوکل القلکمانه نظم
بر بارشه جهان ساز وپنیم نوازدرکه بیت یوق زمانه‌نده انوک کمی ومجزن
یوقدر ایا عیش خوبنی دلکم محکمه خرجه ارباب همایون سر وه وه نحیری باجی باشی قالدرمشلی
اولدوغی زنجیر آبله بعیددر روزکار همیوسن شعده نحیری باغی ایاغی اوزرن کلمدی اولدوغی
عذراوبار ونار عذاب مخلد شجاعت ارکارستم وبیک ستمدر که رستم انوک کمر بسته کمترستی سیدر
وطهماسب تجام والکاس وبهرام کمترینی ستك اگرچه سیدر عظمت جم وبیك غلطدر که
سنك قولیله بجه جهانك جام وجودوه شکست ایتمه‌ز سخاوت حاتم وبیك خطادر که وسع بزمیله
بجه حاتمك جوقرینی طی ایدوب صیت وصدای جود ویت بیت ایتمه‌ز سلطنت ملکنی بروجه
ورکه ملك سلیمانه مسخر مور جبکه کوبهر تینغ ظفر بیکردر ووارث قلعه آسمان مرکز ماهیچه

علم نفوذ

علم نفوذن رهنمون مملکت قیروان وخاوران مجموعه ممالك محروسه‌نك ایچی ودر قدیر
ومولت فریدون ونوتروان ومباحه مازمو دو ده سنده بر سبق کیم زمینی کوی جوکان ابانی بکمه
کرخوت کیخوی وبنیوزار آسمان میدان جولانده جنك ما هوه نو رونی سطوت سلطنتی ز غایتین وزرکی بیشی
گوهر با نهیب صولتنی کرنمامه دوه یر قامزدر وآیینه آفتاب باشی وسطوت خسروانه صفحات
کاه عالم بناهی مفتوح جباه جبابت جهانبانی فلك شهناهی محددر ترقی ایلکاسی نور انتهی جقفوه قبای بیری
نیمونه حجاب سپهر ایب کونه ثمره سیفو وملکنی ضیای شما بونی ایودان کرد وسنیدایمی بلکه انده بر زهره
وبرق کرده کردان شعشعه جنیز اسمانه سایه‌ده جنی وحیرانیدر وجهان آفتاب دوزخنه رشك
سایه سایه ماه فلك قوسایده سایه وش خاك کی مزدمی مقبلیز قیده مقتدیر وکانه فلك تدوریر
ومهر تنویرنده اقتباس نورایدر وضمن کردون سایه جنیز همایون خلالی ارتفاعی دورسه وعوی
زوراید وزر بجامه عیاردر تاکه نام مبارکن جبینه یازمدی تب تاب بوتنه کداز دوه خلاص اولمدی
ودرمیم ودوستاره تا لقب شریفن سکه قبولر فارغی پشکینجه بوته کان خلاص نجات بولمدی قندیل رنکار فیروزه
کاسه مشعیه جواهر کرکه لیلی ونهارلکن یا ماه کناره جا رکه یورکیا بحیه ز دراین نوریتی نهال سروه که
جیاه بوستانه نمزاده جوه اغراسه یر دوش بولمدیه سیحی نظر نیره نامه کله کر کاژ در کاز زارده
نسیم فتحله کشفان اولمدر سنان تیغ جانه قتانده روان اولدوقده غازی جهانك نوبتی ویس
نرا وبیارسیم سکه جهان کرده وعالم نوردی کمک الجوامر جوز عینی اولمسدر اوزیبع تیغ منذرین بلکه ده
رفوجه بر ربجت درکه شوبن صنف جوارت تحیراً لمن بنقویر دو رتیق با تیردوه عنزله جواسیر
وکلدی و وهم کرز الیرز بیکرنده سوجسر بر دوجوده درکه شواری زهراب تیغ نیلوفریده
عمریله تقی منصور وکلدر بار تیغ ابراری وبیار جان دشمنی خاك ره ایتدی اوحیدر زلتی ساقه
تیر اوراری خرمن حیوه اعدای بر کرداری باجو وبر صندر الفی یتروبایی که تره قبانه دولتی
زوز لغرنده ایجوه ایله خالدر وباد کوبال ودال کمدن دشمن خالکدن ارکه بر حالکنه قوی الور

کاری اکثر شکاری کبوتر سوار اعدای جانکار و شغال شکاری خونخوارلری کاسهٔ کلهٔ کفار فجار

ایسیه تیغ خونخوار رقیبانندن جان کروه کشته ایدن و فورسان حیران و بیدار ساخلان

و دستور طوب کرحون کوزی جاعقه فشانندن دیار ودیار وقلاع و حصار لرفروخاک بر

ویران وخاکه یکسان بیت تیغ یمانیله ویران ایلیاجانه ایلیان و جمی اوجیندن فوری ایران

وتوران ایلیان نیزه جوانبخت واسمان تخت شهزاده لری که سعادت برجکنبه مهر درخشان دن

سلطنت و جکت ورود جنانیه برینک خجسته سیمایه شایسته خاتم سلیمانی و فرق فرقد

سزاوار تاج سلطانی ولو فرجهانبانیدر جمیع جمله سی مصطفی خلق محمد خلقت سلیم نفس بایزید

بو خصلت عاقبت بربری جهانگیر وکشورستان اولمقده لیس وعلامت بلکه برماه ومجتمع بیت

الهی چشم بدوه دور ایله تحویک عزنی معمور ایلیه نثر اصنف ارا و وزرایکه کوک اسمان ایوان

و دیوان کیوان رفعتدر اراء عالم ارالری شمع شبستان مملکت و فکر کوه کشالری جلاء

مبهمات سلطنتدر و صنف امرا و سرداران که روبیتی تن پیت و تهمتن دهادر بیری بیشه وغا

بر شیر بیصولت و بلکه غضنفر صلابتدر خدام درکاهی صاحب احتشام و متوبات بارکاهی

واجب الاحترام خلد الله ملکه وسلطانه و افاض علی العالمین بره واحسانه ولوزال

درایات اقباله بریاح النظر منشوره و وایات جلاله کالسبع المثانی مأثورة مشهورة

واطناب خیام خلافته ممدودة باوتاد الدوام وظلال عدله ورافته ممدودة الی یوم القیام

بو نامه فرخنده اغاز وخجسته انجام بعون الله الملک العزیز العلام بیت پادشاهمک جوده

همایون نامه اولدی تمام ایکه ویردی مانی غیبی همایون نام تاریخ و الصلوة والسلام

علی حبیبه الامام محمد واله الکرام وصحبه العظام ماتتابع اللیالی والایام وتوارث الشهور

والاعوام مقدمه اولوبلمک کرکدر که مقاصد کتاب کلیله ودمنه قواعد حکمت عملیه

دن مبنی در حکمت عملی نفس انسانیه مصالح حرکات ارادیه وافعال طبیعیه سنه

علم دهی عبارتدر بر حیثیتله که انتظام معاشنده احواله منفعت و متوجه اولدوغی کمالی انک حصولنی مقتضی

اوله بو تقسیم اولنمکدر ایکی قسمه منقسمدر بری اولدر که بر فرقه علی الانفراد راجع اوله

انکا تهذیب اخلاق دیرلر ایکنجیسی اولدر که افراده بر سبب فیلر کت متعلق اولوبو قسمی

ایکی یه منقسمدر بری اولدر که مشارکت منزل وخانه ده اوله انکا تدبیر منزل دیرلر ایکنجی

اولدر که مشارکت شهر و ولایتده یا اقالیم و مملکتده اوله انکا تدبیر سیاست دیرلر کتاب

مزبور ثلثه مذکوره دن نوعین اخرین ده بعض فواید مشتمل اولسه تهذیب اخلاقده

متعلق احوال مذکوره کلدر الا علی سبیل الاستطراد اقسام اگرچه ابواب و اوراقن مکارم

اخلاقده بعض ایراده مجال میسر ایدی اما کتاب مزبورک اوضاع و اوصافنه تغییر

کتی کلمه ده بو ابواب کتابی زیاد ایتمک مناسب کورلمدی شمدی اول منوال اوزره

جکیم هندیده روایت اولنمشدر ایراد اولندی و کتاب مذکور ده ایکی باب اولکی

اولونه فایده کلی اولمیوب احسن کتابندن خالی بوعدن اسقاط اتمه ده قولونان

مذکوره اخده اولنمیوب ابواب کتاب باقی قلان اون درت باب اوزره انقضار اولندی

و حکایات اصدق فرعن مذکور اولوب دستور اوزره رای و بر همنده سؤال

و جواب طریقیله قید کتابته کتورلدی وایراد اولنان ابیات ایکی اول حکایتیله کور الفاظ الباب

و منشاء مافی الکتاب ایدن افقده اولنمشدر لوبی کورلدن و محدثات ابواب

بر مقام که بر حکایت ایراد ایدوب بر قصدن انشا اتمکه مناسب کوردن اقدم جمله

سلوک سبیل نقرینه اقدام اولندی هرچند که بو بابده بو فقیر حقیر البضاعت بلکه قطعا

تألیف کتابه ارتکاب ایدن فضلای زمان قلت بضاعت و قصور وسایط عبارته

انضاف واقرار وزلات وعثرات وهفوات وسقطاتنه اعتراف و اعتذار

ایدن اما عاقبت هدف سهام ملامت و سبیل سهام غرامت اولوب صحح و ناصح

مطمع همم جامعه لحقی اولمق متوز و محقق در اما انلرکه زیور کمال و منزلت ایله اراسته
و کذمیر طبع و فضیلتی و رتبه پیراسته اولوب قلب و قالب نفوذ و فضایلک نقاوه سی
و دیده انقیادله چون انلرک صرافی اولوبلر و فور فضل و منزلتده خورد و فرید
لطف و کمالاتده بعیده کلدیلر که من صنف فقد استهدف تهدیدی مقابله سنده
من انصف فقد استطرف نکته سی تمهید ایدوب مواضع زلاتده عین رضایله
نظر [illegible] و دیده انقضایله مفتوح و طویده لر و مواقع عثراتده قلم اصلاحه و جهت
علی الصلاح چرپیورالبته لر نظم ودیده انصاف چو بکشاید ور بشنو و کرم که منسابود
من بخجلم از محمد خام خویش . تو بملاحظت مکن سینه ریش . در روش جمله ازانکه گاه
نیست روا طعنه براقتاده گاه . جستن هر عیب نبود از نجیب . که به هنر از عیب کند زود پاک
شعر وعین الرضا عن کل عیب کلیلة . ولکن عین السخط تبدی المساویا
وفقنا الله لما یحب و یرضی . وختم اعمالنا بالخیر و الحسنی ومنه المعونة
وعلیه التکلان والیه الرجعی باب اول مساعی و تمامک کلوم
نفاق ایجادن استحاله اجتناب و اقتناع واجب ایدوکین بیان ایدر باب دوم
بدکاری کردار بدلری مقتضانجه سزا و جزالرین بولوب شامت عاقبت و وخامت
خاتمتلرین بیان ایدر باب سیوم اجتناب و احجابک فوائد موافقت و منافع
صداقتی بیان ایدر باب چهارم اعدادک احوالن ملاحظه ایدوب
مکین مکر و کیدلرندن امین اولمق جائز دکل ایدوکین بیان ایدر باب پنجم
جمع مطلوب اعمالی و غفلت سببی ایله والی ایدوب تعویقه مستوجب قلدوغین بیان ایدر
باب ششم اقدامی تعجیل و فرصت شتابی بیان ایدر باب هفتم
فهم و تدبیر حیله و تزویر ایله بلاء اعدادن خلاص اولمغی بیان ایدر باب هشتم

ارباب حقدن احتیاب ایدوب انلرک قولنه اعتماد و تملقنه اغترار جائز دکل
ایدوکین بیان ایدر باب نهم طریق صفح و عفوه سلوک افضل اوصاف
ملوک اولدوغین بیان ایدر باب دهم طریق مکافاتله جزای
اعمال و سزای افعالی بیان باب یازدهم بر کمسه زیاده طلب
اعتکله کندو محلندن و منزلندن کردو قالدوغین بیان ایدر باب دوازدهم
صفت حلم و وقار و تمکین خاصه ملوک و سلاطینه زیبا خلقدر ایدوکین بیان
ایدر باب سیزدهم ملوک عالی جنابه قول اهل غدر و خیانتی
استماعدن اعتناع و اجتناب واجب ایدوکین بیان ایدر باب چهاردهم
انقلابات زمانه عدم التفات و جمیع امور ده قضای ربی الجلال رضا و انقیاد
لوازم ایدوکین بیان ایدر بعد از فهرست کتاب اول حکایتدن که فتح کلمات و الحسن الالباب
ایدی شروع قلندی . والتوفیق ممن بیده ازمة التحقیق حکایت
نقش بندان کارخانه معانی . تحریر کنندهٔ کارنامه سخن رانی جوهریان بازار عجایب
حکایات . وصیرفیان دار العیار غرایب روایات . فوائد چنین ایراد ایدرلر که جمله خیالی بو زیور ایله
ارایش . و عرایس نفایس اسمار منصهء مقال بوزینت [illegible] ویرلر که سوابق
قرون و سوالف سنین ده اقاصی ممالک چین و ماچین ده بر شهریار کامکار و بر جهاندار
نامدار وار ایدی که اسرار لوایح بیجا نه انتساریه یک ظاهر و انوار سواطع نوراتی
مطالع جبین کشتی با میر ایدی . دبدبه کوس سطوتی طاق اسمانه صدای بیم و باس
و طنطنه شکوه و شوکتی جامع جهانیانه طنین رعب و هراس ویرمیشدی . و سلاطین نامدار
روسای اسمان عظمتی [illegible] غلام حلقه بکوش . و خواقین رفیع المقدار عتبه گردونلرینه
خدام غاشیه بردوش اولمشلردی نظم فریدون حشمت و جمشید هیبت

سکه‌سز شوکتی و دوار اقبالی نثر حاشیه‌سنه باطولنی روز افزونی همیشه وزرا ذی صاحب دولتی
ورودی لشکرلری ایلدار رکسته • و پایه تخت آسمان پایه همایونی همواره فضلای فضیلت گستر
و حکمای هنرور نصیحت گستر ایله بر رسته • خزینه‌سی انواع جواهر و اجناس نقود وافر ایله
مشحون • و لشکر جرار نامداری حد حساب و عدد لکک شماردن بیرون ایدی • نهال باغ شجاعت
چشمه تیغ خونبار ایله سیراب • و چمن باغ سخاوت رشحه کف سحاب کردار ایله شاداب ایدی
نظم شجاعتله نهال زماندی • سخاوتده بر دلستان جهاندی • و جود کرم ایله عالم قدم کرم بر
سنی و عدل ایله خوشدل ایدی نثر دولت سرو چمن جاه و جلاله • و گلبن گلشن مجد و اقباله
همایون فال و رای بدیع عدل کامل ایله فال رعایا همایون و بذل شامل ایله حال فقرا غیرت ترویج
قارون اولمشلردی • دولت کامرانی تنها هیچ بر ملکه نصیب اولمز آصف نژادلو رعیت پرور و حکمت گستر
وزیر جهانگیر و مشیر صاحب تدبیر وار ایدی که رای عالم آرایی شمع شبستان مملکت و فکر
گره گشاسی حلال مشکلات سلطنت ایدی نظم چوری فرخنده و کار ربستی
بیک تدبیری حد لشکره شکستی • جهانداری مملکت رانظم و ادوی • بیک مکتوب اقلیمی کشادی نثر
لیکن فرهنگ کرانه سنگی کشتی دریای آشوبه گرداب اضطرابدن ساکن قلمشدی • و تدبیر
صرصر سیاستی بیخ بنیاد ظلم و عدوانی بر باد ایتمش ایدی • تدبیر امور و ضبط ثغور و قلاع
مصالح جمهورده صحیفه آرای آصف بن برخیا نه خط خطا چکمشدی نظم آصف اگر آن
ملک را ضبط انجاه که دکی او • کم کی کوردی سلیمانه هدیه ایکنش نثر چونکه آنک رای …
نظام کار ممالک رونق تام • و بازار جهان خلایق رواج مالا کلام بولمشدی بموجب
الاسماء تنزل من السماء فرخنده رای لکانام اولمشدی • همایون فال …
بلکه کتی و خوبی احوالی رای عالم آرای فرخنده رایه مراجعت بیوردی • نذر …
زجاج تسویه مصیر حیوان تبع • و نه زنو کلاه قیاو تسوز مخن میدانه زنم … چوغه

وزرای

وزرای صاحب رای ممالک آرای نوجوانان فتح الباب مواهب الهی و راه ارشاد …
نخ هفت بهشت … لوبیس اساس جهانداری • و علایم ثبات حشمت و کامکاری یورلوجوم سلوطنی
جهانک فی الحقیقه اسطی بنیاد زمین زمانیدر و اجیدر که حق معاقد و مهمات مملکت و فتح
مقالید مبهمات سلطنت ده • و متکام نظام امور • و قیام مهام جمهورده • وزرای ثاقب
ضمیرلرک تدبیر اصابت منطاقنه مراجعت بیورلوب بحکم و شاورهم فی الامر قدم مشاورتی
جاده ثبات و درت … منحرف قلمیالر • نته بموجب ما تشاور قوم الا هداهم الله
لرشد امورهم نتایج افکار اصحاب شعار • و نتایج آرای مملکت آرا لری مقرره
فصله ده اهل عالم • و متضمن احوال بنی آدم اولمق نظم علیک بالمشورة فی المعضلات
فعقلان خیر من الواحد • و لولا التعاون لم یستقم • امور المعیشة للعارفین
مکر کونکه شهباز آشیانه طارم جام • مرغان شب طیران انجم • مرغزار آسماندن …
و نوروز بشیر تجلیدن غزال مشکین بال شب صحرای وجوددن وادی عدم فرار …
همایون فال عالی اسعد الحال و اعلی الفال فرخنده رای و سایر امرای کشور ایله
کالبدر حفت بالاصحاب الانجم نثر عزیمت شکار و قصد صید و نخجیر ایدوب قضای
مقدم میمون پادشاهیدن عیشت سپهر برین • و کحل الجواهر غبار سنابک موکب شاهیده
رنگ صبح حور عین اولدی • و گوش وحوش صدای دار و گیر و آواز تیر و نعره گاه
و زخم سنانیله طولدی • هر طرفدن جورد جهان شکار گسسته مهار گاه جانستان کبی
خونخوار و کفتار • و گاه نافه مشکافی آهوی تیز رفتار اولوب … یوز پلنکینه … پوش
شاهین جمال شاهد وحوش • و ستاره تراته شغال و خرکوش ایچون سر تا سر …
و کوش اولمش ایدی • و کنت شیر فجلت شراب خون ارنب • و غوغای لحم ثعلب ایله وقع
مرض جوع الکلب ایدوب باز بلند پرواز و شاهین گردن فراز …

و وقوعاتی عجایب کبی موج ایروب نثر طار آسمانه قصد • وکاه قهقهای ربابی وشهاب آسمانی
کبی نزول ایدوب نثیر حیکش حون قانلمه رکی بشریان مرغاندن قصد ایلردی نظم
برون جستند مرغان سبک خیز • بجون جنبید کرده چنگ رانیز • وراقه چنکال شاهین
بنازد • نه طوطی ماند نه بالقنه و زاغ • کمین بکشود توزان تیهو
فرو بسته ره جستن بر آهو • ز سیر تا زبان تیز آهنگ • قضای وحش بنجه بر نهنک نثر
جو شیران قبالک • وهزبران بشاک صحرای چرننده و سمک ایربنده ون
باک ایتدی همایون فال بساط انبساط شکاری • و وقت توزیع صحن مرغزاری طی ایدوب
حین خدم وحواشی وحشمه اجازت انفراق بیوردت • عالم و وزیر محترم
دراجی راهسته جانب حرم با حرمت دار السلطنه خرام ایتدیر اتفاق اول زمانده
طغیان حرارت هوا ولهبان نایرهٔ کرما بر غایه ده ایدی که تف تاب آفتابدن
حمل وجدی تنور آسمانی بریان • وعاشت النهاردن حوت و سرطان تابه اضطرابده
بیجان وبیجان ایدی • حرارت ایامدن ماهی دریادن وحوش وطیور مجموع ومحرور وفکار
سموم وحرورون روز روشن شب دیجور ایدی نظم آتش زده کشته کوه وکان هم •
تفتیده زمین واسمان هم • مرغان چمن قرین چو شاخ • ور رفته جرندکان بسوداخ •
همایون فال فجسته رای ایدی • بو هوای کرمده که کرده خاک کوره آهنکر و روی
زمین معدن آتش کبی التهابه سمندر اولمشدر • نقل وحرکت خلاف مقتضای عقل
وحکمتدر • وظلال خیام همایونه الیق ولایق واقع اولمشدر وکلی ای وزیر
ثاقب ضمیر • نه چاره و نه تدبیر ایدرسنک بر زمان آسوده اولوب حضور ایده وز
وغضای فرق انتیانده مغوبه نزول ایده جک بر دولتی جانب مستجلال ومحیتیم
بعزت واقبالمز رجوع ایده وز فجسته رای تفاوت جینی اجوبه وطبق همانلره عا

جولمرن

جولمرن خاک پای شاه هما جوب ایلدی بیت ای آفتاب کشور والی سایهٔ خدای •
او سکنک سایه کستر اولمش بهمای نثر بیت لرکی سایهٔ لوای همای اساس سلطانیه التجا
ایتمشلردر شعلهٔ مشعلهٔ آفتاب جهان تاب قوه نیابت کاری وار در بیت جو شاهان بود لطف تو
باشند بناه ما • از تاب آفتاب حوادث چه غم خوریم نثر اما ذات ستوده صفات پادشاهیکه
بحکم السلطان ظل الله خلق عالم سایهٔ عدالت پناهدن خوش حال و فتح در چه ارتی
مبتول که هورثت انواع رنج و حیدا ایدر احقیاب عین صواب در که مصراع
سلامتی همه آفاق در سلامت تست نثر بیت بو مقامه قریب بر کوه عجیب بلورین که
جوانمردلر همتی کبی بلند • وعشرتمندلر رتبتی کبی عالی وار جنده در سوتا با حلقهٔ فقرا ایله
جنان طوطی کویا • و در و لب سجکان وفواره سنبلهٔ طغ جو دارو ررریاحین کلزاری
ربخجم فلک کبی تابان • وجداول چشمه ساری انهار جنان کبی روان در مرغان اسحاری
طوطیان شیرین کلام • و تذروان مرغزاری طاوسان نازک خرام در بیت
طوطیلر آدلورلر شکرخن وکویا • تمیز آولورلر آنده همچنانی زیبا نثر صواب اولدرکه
عنان عزیمت اول صوبه منعطف اولوب بر لحظه سبکباد خیمه ... خورشیددن
آزاده اوروز زمانه ستمی کبی لب جوی وکنار چشمه جمع ودل کوهسار اولوروز بیت
بر لب جوی نشین وکذر عمر ببین • این اشارت ز جهان کذران مارا بس همایون فال قولی
فجسته رای ایله اول طرفه متوجه اولوب طرفة العین ده عنبر سنج رخش شکوهیله وارنی کوردی
اسنان اهل اقبال کبی بوسه جای سعادت عنوان قلدی • بر کوه بلند کوردی که قمه همتی
فرق اسماندن کجورمش • وسر تیغ سبز فامی سپهر زرنکار افتابه یتورمش بو جلقنی فردی
عتو قدر ایرمش • وار وب جشمه حدود خورشید کرمش کوبا که شنجه ... وغار ...
تقوی شعار ور که ... موجب ... اولادا بای نسانه داعی تمکینه جکوب

چشمهٔ كرباسنده سیمین سربکی ولامع وبان روان اتمش ایدی شاه كامكار مركب براق رفتاری

برق وار بالای كهسان سوردی و ابر بهار كبی اطراف كوهی طواف ایدوب

هر جانبی كوروب ناكهان بر فضای پیدا اولدی كه وسعت میدان املی كبی بی پایان

و بر صحرا بدیدار اولدی كه فسحت دامن زمان ازل كبی بی حد و بی كران لطافت اب

و هواده قایه موجز جنان و نزهت اشجار و بهجت ازهارده نمودار روضهٔ رضوان

وادیهٔ غادیه نبات نباتنه بیچ حاملداب وقطرهٔ نامیه زلف وعذار الكارزاره

نامهٔ اعتدال اتمش ودیش مرغان والوان الحانی بنجهٔ اغصان اشجارن كاه كه

افاف حدتاتدن فارغ البال وكلهٔ اهوی تاتاری حوالیسنی زارین كیكار

خدنك جولوش روزكاره رمیده الی اصحب كلیار ین سلطان كل قیم قورش وكرده

عرعر وچنار وصنوبر ال قوشوروب قو شوطوروش حریت نركسی چشم دلدار كبی برخواب

طرهٔ سنبلی زلف نگار كبی برتاب بید طربی بی بها كبی كلكون جام كیمش سرو سهی علوی كبی

كبی سبز عمامه عمارغش زیادة نیم فلك نار اسرار روایح كلزاری جهار سوی عالمه

فاش ایمش وكفت وكوی بلبلدن حكایت رنك وبوی كل سمع سكانه سر اچیه جهانه

نبشتمش مثنوی لطیف وولكش یدی هوا اس ذات بجنتی ایدی ابرجانفزاسی

قصا نقاشی اوراق كلی حب ایدوب اول رقعه به جكمشدی جدول قوتین چوی

ریاحینله دوبزر اقاردی چشم ساری كیجه كوندز كنارین بنته لولو ایله

یوزین یوردی سحر كه ژاله ایله سحر وقتنده طوتردی جهانه جكاوك غنه سی بلبب فغانه

نثر اول مرغزارك میاننده بر غدیر بی نظیر وار ایدی كه چشمهٔ حیوان كبی روان بخش

و روح پرور سلسبیل و كوثر انوك مقابلنده ركنده و معبر و مكدر رحمت روان افزاسی ملك

سیم سیما جوبا افواندر سپهر نور تنورو زیر بیوروب تاكنار غدیرن سریر شاهیله تزیین

صدفات اتمانی طلاء دنار ... ودرمه

ایدوب همایونه فال مقدار سیر رحمت ارام ایدوب ملازمان ركاب سعادت انتساب جوانبه یركیری

بر كنارده ظلال اشجار دا قرار ایتدیلر و اول هوای ناوبه شاه فلك اك بو فیضله بهشت

دیمی غنیمت شكرف بیلوب زبان حال الله یر یوب یعنی ازن ایدوب اید یار بیت

یار من هم آزبادیهٔ رنج والم وارسته نشسته ام دركلستان ارم شاه و وزیر بیا لطف

مركب سولدیلر اسب وفیلدن پیاده و رفع همتی قوز نیندفیلاوت و بركوه

شبهات عرصهٔ نعلقاتده شاه قلوب عجایب مصنوعات الهی وغرایب مبدعات صنایع

تماشی ایدیلر و حمد و ثنای ملك متعال وصانع بی زوال كه نقاش قدرتی بوقدر نگلیكی كبهارده

بكلك صنعله انواع نقش ونكار ونیرنگ حكمتی حول سنكده بو كلو نباتات رنكار رنگ

ازتكار اتمشدر موقوف قلدیلر كاه اوراق كلشانده بو بیتی تكرار ایدرلردی بیت

نه بلبلی بكلش تسبیح خوانیست كه هر خاری بتسبیحش زبانیست و كاه صحیفهٔ نهارینده

بو نقشه نظر اعتبار ایدرلردی بیت كاماسا زدر كه كلك ازمركب از باد صبا

كه نهد بر بای سرو از آسمانی سلسلهٔ صحیفه كتاب آرین كه فاعتبروا یا اولی الابصار خطیله

محشی در و فیها منها من الحیون معناسی فحوای قلوبلری ولوح ضمیرلرین تنزه كه

فانظر الی آثار رحمة الله آیتیله محلی در و جعلنا فیها جنات تعبیرین مطالعه

بیورلردی هر اول حوالیده بر در چشمه لی وار ایدی كه قدرت ازلی قوتیله

قم اوروب ستون سفینهٔ نوح ایله تواب بكلر اتده و عقدم كجه لی قدرت متماوی ایدی

دل وباری جوكلوب سر اصلحه وتخلی قرلوب برلقطه دولمشدی غایت كیكده

بیز كركبی حركة بی مجال وتندبار صرصر جولوش روزكاره دی بر وبال اورلمشدی چمن

درنقاق ومنرقصدی كر اصلیله آتش بر روی آتش بكار روزكار قطع بوده و تارته

وش بلزوبیت تاهبیر باغست درخت جوان بید جوكتر تكیده شی باغبان

طبعه دلینه ... اكرابه

اکرچه کوزل درخت اچوق قتال معنت خلوله وصحیح اعتقاد ارکین فارغ البال ایدی
اما حیاتی زنبور عسل ایله مالوماله ایدی اتفاق بو حالده نظر همایون فال اول درخت
نخیل حوالی مصادف اولدی و زنبورلرک هیئت غریب و حرکات عجیب قاعده‌سین ادراک
ایدوب تشخیص کوردی وزیر جهاندیده‌دن صوردیکه بو موقعه سبب نه در و آنک بو درختن
حوالیسنده اجتماعنده نه در و بو هوالرده اوازک نشیب و فرازنه نغزان رعد
نتیجه‌سنده معقول و دیدر بونلرکه لشکر ذات واشیده‌دن و کیمک کیمک بنده فرمانی بیت
نمک خوارلی و ... سالوری کیدر بو بر حد لشکر که سالوری کیدر بیت ارزن ادر ... دن
مقصودشان جیست ورنی محرابکه معبودشان کیست بر جحنه زار وعالی تدبیر
ای شهریار کامکار بونلر بر کروه ... درباب منفعت و بر طائفه نظیف در مقرون قناعت
لطافت و نظافت وارکه بو طائفه‌نک لوازم فوائد در شرف وحی والهام ایله مشرف در که
واوحی ربک الی النحل ایله عبارتدر و حکم بسته امر الهی ورکه فرمان ان اتخذی
من الجبال بیوتا آنده کندیلر بونلرک یعسوب نام بر پادشاه قبایلی واردر که خلقتده تیزه
جسیم واخلاقی مصدوقه انک لعلی خلق عظیم و حکایتی انک ... کوزه‌ن برک بیدکی
نزدان و حضرت سیاستنده اوراق فوزه کبی ریزان در اول جنابه یتیمو و کافه متعلقات قصر
سدیدی خورنق کبی مکلف و مصنعدر قرار ... قطعه ... وبوکبی و ملاء قطع جانب
حشمتی الیون وزیر و حاجب و چاوش و نایب و دربان و پاسبان نصب ایتمشدر
ملوک زمانه قولی و مرتبه حضرت کیانه و قرار و علم هندسه و فاحت بر قباب
ورکه ... بحفظ و برکار و برات و منار ... ومتاره و بنا صنایع متناسبه افلاک
بر قوه حرس طرح ایدوب اوستنه ... ریفع موشش وضعیدرکه اکر ستمکار نجار
وار سحیدیش مهندس کون لدی زکینکن جنبه و ندان رنکنه و نحو تلاه امور و ضعفی

وعون مرفقت صناعت هندسه و فاحتی وار اولدن چون دفع قواعد قمرده منفعت اولور
زیر مخل زمان حالنده اثاردن عهد و اقرار اولورکه زینهار نواحنده لطافتلرین ظلمت کتاینده جبلی
قلماوب فیض طهارت و نظافتلری لوث نجاسته الوده ایتمیه‌لر انلر دخی اول عهده بناء
ثابت و کلی سبب وار ذکر زمانه وریاحین پاکیزه و ثمره غیره توجه ایدوب اوله
لرکه انلر تنطیف و نفخه غزالی لطیف تناول ایدروب و رونده حصه‌لرنده بسیولوه بنا یده
خلقت صیادرنده مستقیم متخلی اولور و عسل مصفا خلقتی کیوب بر لعاب مانند و تمیز
خوش مزه مجتمع اولورکه داراالشفای حکمت ظروف شربت بر نوشین و فعالان لناس
فیه شفاء للناس حروفی یازلمشدر چون خانه لرنه معاودت و کاشانه لرنه
مراجعت قللر دربانلری ایدوب قوت شامه ایله جیب و دامانلرین تحقیق و تفتیش
ایدرلر اکر عقد عهد معهوده متمسک اولوب دامن طهارتلری الوینش نجاستدن
پاک طوتمش اولهلر اجازت ورجعی ویرس و خانه موحش ... کرملر واکر عیاذا
بالله بو نیکه مقصورش بیت وفا ورکه عهد کن تا نبوی عهد کن عهد کن ..بجاوز
ایتمش اولهلر انلاردن موجب نفرت و صورت کراهیت اولور ایسه احساس ابن الجبال
تیغ زهر آلود ایله انلری وجودلرینی نابود ایدرلر اکر دربانلر تغافل ایدوب
بر آلوده دامنه یول ویره اوضاع یازقلری کرته استشمام ایدوب کمر قوشیلری ایراق
بو حاله تحقیق ایلر واول زنبور بخت بر کشته سیاستگاهه کتوروب اول قصد در بانی
سیاست زنبوره امر فرمان ایدرلر تا پاکخوردن بر قواعدی بوجینس حرکت ایتمه اخیار
کلمشدر که جمشید جهاندار اثین دربان وپاسبان و تعیین حجاب ونواب و ترتیب تخت
و مسندی انلردن المشدر و مرور زمانده دکور ملوکان ایله موبه کامله ایرمشدر
فتمان فال چون مجتبه زانکه بوکلامه لاثنید باطبع لطیفی ایلنک اساسن بر ستنه زنجیر

بیوروب اوله ورخت جانبنه توجه ایدوب کتدی بر زمان اتلک وورکاه و بارکاه و نیکیکن

وحشت و قساوت ملازمت و اوضاع و اطوار جوکن تماشا ایدن بر جمع عزیز کوردیکه

امر الهی فرمان بردار و کلیماه وار حمد مولا یه بوار بیت جلوس بر چراغه پروانه • مو کله

خرمند • مرواه نثر فناره مبتغه و حواضیر رفیعه • قرار اختیار و اغذیه لرینه و اشربه

باکلرنه اختیار ایلمشلر هیچ بر نسنه ابنای جنسنه ایذا و آزار قصد ایلمزلر و هیچ بر کیمسه دخی انلره

قرار ایدوب بر کار و ارواح ایله سنده حظ کتمز بیت خوش سرفرازان کوتاه و سینه

بزرکان خرد و بلیدان بنده نثر فرخنده رایه اندیکه ایدرکه بو هوالکه تحاوردن بسبعیت مرکوز

ایکن برنه فلذار کوره وزلار با وجود که نیتی وار نوشدن غیری نسنه دیو فرق ایدوب اولمدی

بینکم بونلرکه جنسی نعمه اولنمدر ملطف و ملاجفه غیری نسنه کوستر فراره اما آدمی زاده

بواصفا ایله خلق قابلیدر کرچه اکثری با بعضی بعضنه قصد و آزار و اضرار ایدوب بعضی جمیع اهلیه

بری بر نه مقام ایذا و اتفاق دن وربیت و دیکر کوسناره جی • بر حذر اندرلری

ازاوی نثر وزیر ایتدی ای پادشاه خردبین جوانک شهنشاه روی زمین • بو جانورلرکه

نوع نوع منظور و طبیعت واحده اوزره مفطوردر و نوع انسان طبایع مختلفه اوزره

مخلوق و مطبوعدر • بونلرکه ترکیبنه روح و جمیع لطیف و کثیف نور و ظلمت امتزاج

و نقد ملک و ملکوت و حاصل علوی و سفلی قالب قلبلیه مرکب ایدوب وزراول ایله نذکر

بر بر ایله نه متعلق برقرب و عالی حق بر فریب و یلمذر قد علم کل اناس مشربهم

• بونلر هیچ عقوله ملائکه یه بهره ویرلمشدر هیچ نفوس شیاطینده حضور و زیب قلمیشدر

تا بر کیمسه ولت بملو جید حق بین عقله متصف اوله و لهذا کرمنا بنی آدم وحکمنه

ترقی قله • وار اوله شخص که فرمان نفسی بر فرمانه مطیع اوله غایت رذالتدن دوکان

بل هم اضل دبو محبوس قله بیت بهی از ملک تربیت وبپیشی از دیو •

ترک و یولکن دکنز تفضیلت زهلک نثر وارکنز انس متابعت نفس خبیث ایله خلق خبیث اولوب

حرص و حسد و حقد و غضب و ظلم و ستم و غیبت و نمیمه و سائر اوصاف خبیثه و اخلاق

ذمیمه به مظهر اولمشدر بیت بی خردی چند زخود بی خبر • عجب بسندید نوع بشر

و وحوش و توتر از بر معانی رسند • با وحوش و توتر از بحراتی رسند نثر معاونه فال بو مقاله حکمت

مالدن حقیقه اولوب ایتدی • جونکه فطرت انسان و احوال نفس پرستانه بیان اولندی

متوالی اوزره جوربی اوجه صلاح بودرکه پادشاه عزلتی و رخصتی و فراغت جکوب علایق خلق

بقدن منبتت • و مقصد تزکیه نفس و تهذیب اخلاقه منعطف اولورلر • باشد که اوله

و انتظار ایله و وطن خونخوار ضلالتدن که مقتضای اخلاق ناپسندیده در خلاص بوله

زبن میان کربتوان به که کناری کیرند نثر بابتی کوشش بهوشمند نیند دکه حضور حوت

و فراغت نخولتم درحالی عین الیقین بلدم اکثر اشخاص انسانه ایله مصاحبت و

مجاورت عار افعی ده زیانکار • وانلرکه ایله فی الطت و معاشرت مخاطره حالتن که نوع

روحه و شوارعی لبعض حکمای بحور اشعار که کنجه عار اختیار ایدوب اماکن قفار و

روزکار کوررهایور زملکی بو معنایه نظر اعتبار ایلدیلر بیت قو حیدکه زهر که او عاقل است

زانکه درخلوت صفاهای دلست • ظلمت جه به که ظلمتهای خلق • فیکر کو عاقل از غوغای خلق نثر

بس مر و بلند بخته لایق بودرکه قطع تعلق ایدوب • ما سوادن و سرایه قلبی لهو و لعب دن فارغ

خلوت ایلر تکیف که ماعداده بیت خلوت خوابهم که دور بی ز قفا اکر جون کرد باد

خاکراه و مور ایله قناعت کورسه نثر فرخنده رای جونکه همایون فالک بو حالی و قصه فکرتنی

وا عزلتی قصد ایتدن ایتدی اکرچه که زبان الهام نشانه جنابیدن پادشاه کاه کاه بوشبه

صادر اولور عین صدق و محض صوابدر فی الواقع صحبت بیکلی نقصان خاطر و کسلر

خواطر و غرابت موجب جمعیت باطن و ظاهر در نته که بیور مشلردر ایاجی دانکی نشر وار

که مجموع بود ٭ آن گوشه نشینی که مجموع نبود ٭ در غنچه دل نازک گل باشد جمع ٭ چون رفت و انجمنی
بر الکندن شوخ ٭ اما بعض اکابر دین و ارباب یقین بشرط صلاح حال مصاحب قوی صحبتی خلوتدن
ترجیح و کثرتده وحدتی تفضیل ایتمشلر ٭ بیت خلوت از اغیار باید نی زیار ٭ پوستین
بهر دی آمد نه بهار ٭ شعر و فی نفی الوحدة صحبت لبیب الکتاب فضایل و فواضل ٭ و وسیله اکتساب
آداب اولانلر آن فضلا ٭ بیت و تنطلب از واحد صحبت مکس ٭ تنها منشین که بیم دیوانگی
است ٭ لا رهبانیة فی الاسلام حدیثی مضمونده واقع معلوم اولدی بو ذکر اولنان فواید
صحبت عوایدندن غفلتدن زایل اولوبنی نوعه ادن اختیار کیفیتی خلوت و صحبت [illegible] جنسندن
فراغت کیفیتله میسر و متصور در که هرمان قدرت ربانیه جماعت افراد انسانی آمادجه بر احتیاجی
بر بریسی برجهتدن آخر محتاج ایتمشلر اول اجلدن در که عدنی بالطبع واقع اولمشلر یعنی طالب
اجتماعدر ٭ و تدبیر معیشتلری بر معاونت و مظاهرت محال ٭ و بقای شخص نوع اشبو بی مخالطت
و تشارکن ممتنع در ٭ مصراع و ستمعت انسانا لانک فردانی ٭ فرضا که اولولرن بی دون
بر قدر تدبیر غذا و ترتیب لباس و مسکن در ابتدا و انواع قصد ایله ٭ اوله تکمیل الات
حداد و ادوات نجار که تحصیل اعمال زراعت وحصاد در انلر متوقف در اشتغال ایتمک کرک
موقوف در که اول زمان الکا مخدر انی میسر و کلزر و جمیع اوقاتنی ایتمام مهمات [illegible]
و کل بعضنی و اقی حقنده کلک متصور و کلزر لکن حکما ایتمش که بیزار شخص بر کار و کار
کرکدر تا بر شخص بر لقمه نان افطار ایلیه پس بو مقدمات معلوم اولد که تدبیر بقاء انلر
معاونه متوقف در و معاونت بر اجتماع محال و مظاهرت بر بی مخالطت ممتنع در پس عزلت
ذوق ان نه منافی حیات و زندکانی در بلکه مقوله محال در و قبیله ممتنع تدبیر کوبیا
بیز الجماعة رحمة بو معنیه اشارتدر ٭ بیت بکیر دامن جمعیت و کاری بساز ٭ که هیچ
کار حقیقی نشد تنها ٭ نظم همایون فال ایتدی ای وزیر صاحب ضمیر سایه اندوکنی معانی اکرچه

خلوصه علم حکمت و نقاوه درایت و موفقدر ٭ لیکن خاطر بو خاطر خطور ایدرکه بو طایفه محتاج
اختلاط و اجتماع اولدیجی البته اختلاف فارد بمعنی نزاع ٭ و تباین فراهب مقتضی انقطاع
اولمه کرک ٭ زیرا که بعضی حقنده زور و قوت سببیله یا مال و مکنت سببیله غالبدر بیر ارینه
غالب مغلوب ربقه اطاعته حکمیله طالب ٭ و اکثر حاصلات غیری حوزه تقوفنه کتورمکه
راغبدر ٭ و تغالب مورث نزاع و عناد ٭ و ان انقطاع و غنار کی عاقبتی فسار در ٭
بیت نزاع انجمن انتشار فرو ریزد ٭ که از تابش هرچه باشد بتخوف ٭ وزیر ایتدی ای شهنشاه
حکمت بنیان اندفاع اشکال نزاع و جدال میسر ٭ و ذکر بوجه بر تدبیر و قانون معین و مقرر در که
هر قوی کندو حقنده راضی و قانع قلمه ٭ و تفرق ما عداوت و بی تعدی سنه مانع اولا اول
تدبیر سیاست در ٭ و انلرک مداری رعایت قانون عدالتدر که محافظه خلق و سکدن ن عبارتدر ٭
یعنی هر کز دایره اخلاق و شمایلدر و بحکم خیر الامور اوسطها اطرافی متضمن انواع
رذایلدر نتیکیم و عنه در نظم میانه طرفین از صفات چندانی ٭ تفاوتست که از آفتاب
تا بسها ٭ بس اختیار وسط را رست در جمیع امور ٭ بدان دلیل که خیر الامور اوسطها ٭
زیباشا ایتدی اول قانون سیاستک انی ضبط و رعایتله افرادی اوجه تنظیم و تعدی
زایل ٭ و احوال عالم صلاح و اعتدال ماییل اولو کیدر مخموم و نوجهله معلوم اولور ٭
وزیر ایتدی اول قانونک تعیینی و اول تدبیرک بیتی بر فرقه کامل و مکمل و مؤیدرکه
نی سیاق صفوت عنبری حکما کرین انکا ناموس اکبر ٭ و علمای دین رسول و بیغمبر در کر ٭
قانون اوامر و نواهی سیکه فی الحقیقه عبادت و نسی معاصی و مناهی در ٭ مصالح احوال
عالم و منعول امورینی هوم در ٭ چون اول بیغامبر که واضع قوانین شرع مطهر در ٭
دار الملک آخرته عزیمت بیوره ٭ اجرای قواعد دین و اصلاح مصالح مسلمین ایچون
بر سایس ضابطدن لابدر ٭ زیرا که اکثر خلایق کندو حالنه لو بیق امور دن ه

عاقف و قبایح بهوا و مطاوعت نفس و غایه مایل اولورلر چون بونلرك عیانته بر حاکم قاهر منع و لو فورکه
قواعد عمرانی بنیانی که شریع مطهردن عبارتدر محافظت ایدوب قانون سیاستی کما ینبغی رعایت ایله
نامیه فرق ملتی اخرجولنه براقز و هیچ کلاه سلطنت طراز اعزاز شریعتله مطرز اوله که
الملك والدین توأمان بیت تفوق شاهی و پیغامبری چون همکین اندر یکانکی
بو معنی ده بیورمشدر بیت هیچ شرع زمکك اجمعی وار و هیچ ملکدن شرع سربلندی وار و
نثر همایون فال ایتدی اول حاکم که واضع شریعت حکمی اتوك وجودی بالوبیدر قواعد سیاسته
واقف و دقایق عدالته عارف اولور و اکر او حولت حدود زوالن و مملکت شرف انتقالن
اولور بیت سلطنت عدلیله اولور پایدار نثر کار عالم عدلیله بولور قرار و واجبدر که ترتیب
مراتب ان تمیز کاملی و تقدیر معاونه استزاق و اعیانه وقوف شاملی اولوب بلکه
بخطا ئقه نحو تفوت و ترتیب ایدوب انلرك کلی لطف و معاشرت ایتمکدن غنا بیدر و نجه کروهی
مقهور و مغلوب قلوب مصاحبتلرندن مجانبت کوسترمکی فرض و واجبدر زیرا که ملازمان
عتبه سلطنتده ازکمسنه وارکه عبودیت سلطانی حیات جانه چکوب سعادت دنیا و نجات عقبایی
بر پادشاهه سعی ایلیه بلکه اکثرینك رعایت قاعده ملازمتده غایت غرضی جلب ملاقوف و منافع
یا سلب مقدار و مکان در و بو نعمته بکی مضرت مترتب اولوجقیده کندو نعمته بر منفعت
تصور ایتسه هزار بار کندو جانبی راجح و ربیت لوق زمانه کم تو عزیزی نیونز جهد کناه
کز نو تجبری رستم چون انلرك مدار حیاتی حرص و طمع اوزره در و عکسی که بعضی بعض سینه سنده بعض لرق
کینه اوله و اول طائفه که استانه سلطانتده انلرك فوائدی بوکوره عوایدنده زیاده ...
رنگش ایدر چون پادشاهلرین حقد و حسد بیلد اولور انواع ازار و ایذار و اصناف
عداوت و بغض ظهوره کلوب انواع حیله ایله قفایای کافه بو صورت صدقدن کوستر ل
و امور باطله یعنی و افترا و مفرض و اقوع و حقت عرضی ایدرلر چون پادشاه حلیه دن احتیاطه

عاطل

عاطل اولور و کلام اربابی غرضی سمع قبولله اصغا ایدوب تفتیش احوال و تفحص اوضاع
و افعالده تکاسل اولورسه شغله اختلال برمرتبه ارتفاع و اشتعال بولور که مهر ع
یاران وحد ساله فرونشاندن نظم فتنه کوش برقول صاحب غرض که ازکینه و رسیده وار و
مرض بهم برزند عالمی و روحی بر پشتان کند و روحی عالمی اما پادشاه چون بیدار دل
و هوشمند و آگاه ضمیر و خردمند اولوب غور و تمامه بسیار فکر له وصول و کلیات و جزئیات
قوت فهمن و وفور در کله احاطه و شمول تصدیق ایلیه و فروع ذرایعه ظلم و روغنه
رغبتدن یدر ایستماع کذب صریح و اصغاء زیفك صوا لفده احتراز ایله هیچ و غاده
بنای سلطنتی رخنه خللدن ایمن و هیچ عقباده فایز دولت نجات و درجات علیتن اوله
نظم هر که وردن خانه نبی و او کو خانه فروای خودرا بر کو و او کری شرط جهان
وار نیست دولت باقی ز کمی اندر نیست نثر پادشاه اکا که اساس سلطنتی قواعد حکمت
و قانون عدالت اوزره طرح ایدوب مواعظ علی و نصایح حکمی ایه بنیاد اوزره پیش نهاد اوله
بیر مملکتی معمور و آباد و هم رعیتی خوش دل و شادان اوله نته که رای اعظم
و زبشلیم هندی که بنای سلطنتی حکیم بیدپای برهمنك قول و نصیحتی اوزره متین قلوب ایدوب
سلطنته لایق آیین و اطوار تحقیق ایتمدی اولو حچم قدرت عدیم کاهکار و کار دز نقش
روزکار دکوردی چون فضای عزدن سرای سرورن انتقال ایتدی نامی نیکن و ذکر
جمیلی یادکار قودی کندی بیت جهان غوغای بر آوازه بولدر نیك اولور
قالانی یادکار بونده نثر همایون فال چون رای و زبشلیم و بیدپای حکیم حضرتلری ایندیلر
غنچه ذانی کبی هنکام سحر و تنسیم نسیم صبادن تبسم ایتدی جیب فرح و بساطی ن
شکفته و خندان اولوب ایندی ای خجسته رای عدن عزیز و عهد بعید در که
سوداسی قصه دمنه و رأی سودای و ملب متمکن ولیکن خیالات مقالات

وملوك تا خلوتی نه ضمیروم جای کیرا ولمشدر مصراع عمریست که سودای بوزلفی تو دارم

نثر چندانکه رسم تجسس سعی بلیغ وجهد چند که کیفیت احوالارین استفسار و جهد بیدریغ وارتدم

اول قصه دن بر حصه بولمدم و اول جیره دن بر اثر بلمدم بیت باهیچکس نشانی زان دلستان

نمیدهم یا من خبر ندارم یا او نشان ندارد نثر و اول زمانده که بر چند آلوده منتظر و حیران

ایدم که ناکاه بر نامه نیک و بشارت کوش هوشمه ایرشدی و بر نسیم صبح تو قصدی بن دراه

انتظار قویوب نکران ایدم که بو حالک جمالی نه جانبده یوز کوسترر نظم کوش بر آواز

دارم و قوت زان لبی کیست ویم بو راحت یاربی بر تو ویرار کو نثر حالا کو بحمد الله تعالی

معلوم که وزیری بزرکوار بو احوالده خبردار و بو رموزده واقف اسرار ایمش

مصراع نحمدا ثم حمدا ثم حمدا بیت اقوو لم یا رزوی خویشتن رسید ایمه از خدای فی طلبیدم

یمن رسید نثر امید وارم که بی توقف بنی مقالات رای و بر حضرته بهی قصدایرشس وقت

وارم که اول قلاید نصیحت و فرزند بندی کوزن جانم بند و کوشش رفی نه پیوند ایرشس

تا لکا بو ورلطایله لواء حقوق نعمت خاصه و اول مواعظ و نصایح استماعیله بوده

وارفی رعیته انواع فوائد و منافع و اصلاح لوله کلام که مجموع انوک بکلی سبب اوله

سکر نعمت و استماعی خاص و عام فایده عام و منفعت اوله طامه وار که بعنایت حق و توفیقه

اوله کرکی نظم ذبان چو معنه دوش روان کلید در کنج حکمت بود درکنج بکت

ونقدی بیاد که او دا عیار نصیحت بود نصیحت بران وجه کو با ملوک بکم وری

صلاح و رعیت بود اغاز داستان دابشلیم و بیدبای حکیم وزیر دوش

ضمیر راست تدبیر زبانه فصاحت و دهانه بلاغتله احوال رای و برهمنی تقریر

شروع ایدوب ایدی نظم ای شهریار جهد و شهنشاه روزکار اوشکون سایه کیتو

اوله لطف کردکار اعوام رام و بخت بکام و فلک غلام دولت مطیع حکمک اوله

روزکار

روزکار یار طوطیان نثر شکرستانه حکایات و دلستان سرایان بوستان روایات شویله

کوش هوش شیمه ایشدی که منقطع بلاد هندوستان ده که حال جهان ممالکدن بر پادشاه

بیدار بخت و فیروز روز و داری جهان آرای رعیت نواز و قطاع بوزرو اریدی

کوزن جودوکیس سلطنتی حلیه عدل و معدلتیله آراسته و چهره محترم ملکتی ظلکونه حکم و سیاسته

پیراسته صفحه جهانی مشعله عدل و داد اولنکار ظلم و بیدادوه ززو ده قلمش

و کافه جهانیانی ظل ظلیل مرحمت و معدلتینده آسوده اولمشدی نظم بنور عدل

اطراف جهانرا کرده نورانی پی از عدل روشن کرد و آیین جهانبانی نثر اول پادشاه

دابی و رابشلیم و درلر دی ازانکه لشکر منصوری بیارتما عظیم و مکرر بر بزرکوار اوردی

قلعه سپهر زنکار بو علو درجه و رفعت قوارله قلعه کوی یکی و عظمت و وقار ده

بتمزدی و غایت بخل و شتمه ایمه مقداری علی امور و عظایم مهاتده بختیی به التفات المقول

علو همت و جنابیه

هزار قلعه بیس و مانی دارایدی که فیل ابرهه از انکه سطوت و صولته نسبت

برپشه ناتوان و عدد بهادران کارزار و دلیران کار کزار یه عدوده کراه

سوء رایی سنک ابعکده

ایدی و حشمت موفوری و مملکتی معموری و رعیت مسروری و ازینده مصراع انجه

شاهان همه وارند تو تنها داری نثر بو استغنا و عظمتله دریای بینیت کوی و بنیه قصد

فصعوبت ایدی و عرو رکار و احوال و بیان بالذات مطلع اولمق و پایدی نظم

و ستودن رعایت ز رعیت قرار کار رعیت برعایت سپار نثر چون جهان ملکتی طبیعه

عدل و سیاست الله و تن خدا ایالتی اعدای دولت و حرنیان دولتده خالی

قلدی فراغت خاطر ایله بزم عیش و عشرتده اولوب کامکار کاویاب

روزکار کچوررردی و مثبوان مجلس معارف باره و عوارف نثار تن فرمای حکمت

شعار و حکمای فضیلت اشتهار حاضر اولورلر و مخطه لطایف کلمات و زبور

مناقب مكارم صفاتنه زينت ويرلدوكي بركوته مسند غريبن اولور ويرجنس بلارنن لالمه آراسته
قلدي ♦ ولرنعانه غوريخ ده بيني رماتي ونقاب شاهانه حاصل قلوب سولرنجي جاريات
وجواري حساقيانده نگارحول ووله وقتن الدي بيت ديهار ولدي نم خسروانه ♦
جالندي برطرف چنگ وجغانه ♦ كمش ساغرده وززين قدحي ♦ سماطينه خوش ليك
كيكنه چونه زخمه ساز ونغمه مطربانه خوش آوازدن استغنا التذاذ ايدوب
استماع واستماع حكمة اعتراز ايلدي ♦ وچونه تماشاي رخسار نگيني هم رويانه
ذم جبيني ده فراغت قلدي ♦ هيش حلوات كلام نفس فصحاي نجامه رغبت بيوروب بيت
نحراي روح حيواني بيلدي ♦ سماطينه روحاني چكلدي ♦ وحكماي بزركوار وندماي
نقابي ونماروده تفاصيل محاسن اوصاف واحاسن اخلاقي استفسار واستنطاق
ايدوب كوش هوشني جواهر ابدار كلمات حكمت نثارلركه نحووار دررشاهوار جرح
مقوط ومشنف قلدي هوايخ سخني ورشته تعلق بكوشيخه واره ♦ بين انلرده جريدن
صفات حميده ده برصفت وفصال ستوده ده برخصلت تعريف وتوصيف قلدي ♦
بالحكم الكلام بحر الكلام برحسب اقتضاء الحال ومقام جولوكلام ميدانه جود
وكرمه قرار ايدوب قبونه سخني بو بابده فونجوه اولدي بيت شي ♦ بجنيه ابديع
لاعيان كن فيكون ♦ حديث زلف تو ميرفت الحديث بنجون ♦ نفوخ فلوصه اقاوينكي
ونتيجه اراي ندماي حكمت انتما بوكنه اوزره منجر اولديكه اشرف اخلاق واجمل
اوصاف صفت جوددر ♦ ولهذا اعتقاد اولدن منقولدركه جود وجود صفات ذات
واجب الوجوددر ♦ زيراكه جود بي نهايتي جمله موجوداته واصل كرم بي حد وغايتي
مجموع مخلوقاته شامل وحاصلدر ♦ وصاحب نبوت كبري بيورمشلركه جود بر نهال
طوبي مثالدركه جنت بتمش ♦ وكنار جويبار كوثرده نشو ونما بولمشدر السخاوة

شجرة

شجرة في الجنة نظم وميش اول كمسه كيم خير البشردر ♦ سخاوت جنت ايجي بر شجردر ♦
وحديث نبوي در الجنة دار الاسخياء نظم مايه توفيق كرم ودركرم ♦ كنجينه ببقي تركي ورم ♦
كنج روانلر قصور ريك زبانه ♦ كنج روان بذل روانلر عيان نثر زلي چونه مشلديه ورقي
اولدي غرق جوهرجبيني ولر بحيث رصاي بيس حركته كلوب بيوردي تا وركنج كرانمايه
اجوب خاص وعام صلاي انعام ايتديلر ♦ وشهري وغريب نصيب تماملرغني ♦ ومحتاج
وفقيري عطاي جميله ارباي جسندن مستغني قلديلر نظم زابركفش نثردوان قطع
باران چونشست رخ رصيا چوازورق روزكارنثرا اول كونه تمام افتابدن بادبه كبي
زرافشانلق ♦ وبخت تاب وحولن جوان كبي كامرانلق ايتديكي ♦ ما اول زمانكه سيمرغ
زرين جناح خاوران محرم اشيانه قيروان ايدوب غراب شب سياه چهره بال ظلمتي
اطراف جهانه سايبان ايتدي بيت كوكنن بياني طولدي لين اولدي ♦ زنق برله شفق
لب برلب اولدي ♦ نثر ♦ بادشاه سر فراغتي بالين استراحته قويوب وضيع خوكرسياه جورس
وقواي دماغنه بشجون قلدي بيت صوتوني باغ اليه سافي خواب ♦ ايروب نركسلرين
اول باده سيراب كلسنه قتايه قلدي سيران ♦ رياحين حيله قالدي حيران ♦ نثر نقش بند خيال
عالم مثالدن بوصورته تصوير ايتديكه بي بر نورانيه كه سمت صلاح وسيما لغتيدن ازعلوم همت
كرامت ناصيه سنده معبود ايدي كلدي ودرايته غايبه ايتدي بكونن جسته لته
مبالغه مبلغ نقعه ويركل ♦ وطلب مرضاته بر فرينه كرانمايه صرفه قلدي كه ادعيه خير الصباح
كه شهسوار ميدان اسمانه توسن همت كرجه سوار اولدي ♦ سنوارقي قدم عزيمتي ركاب
سمندجولته قويوب جانب شرقي دار السلطنه توجه ايدكه فرينه رايكانه وگنجينه شايكانه المكورك
كركك داول گنجينه اقتدار رباي صدبانه فرق فرقدانه ♦ ودرنقي فرقي فروغ اسمانه تيورتيك
راي چونه بوجهاده عالم غيبده بو بشارته ايتدي ♦ چو بي خواب وبروغفلت بوبصر بيز

کندی وخیال کنجی وفرقه بیر سنجی سنج ایله نشئه اولوب زبانه حالی بویله اثن ونثر
ایدر بیت خیال کنجی بیند جراغ * نسیم دوش جی باید دماغ * وشرط طهارت رعایت
ایدوب فاتحه تو تعالی لادرن جوامع عبادت ولوازم شکر یعنی اقامت ایدی انا اول
وقت که کنجور قدرت مفتاح مشیئته قفل خزانه افق ایجدی * ودست زرافشانه افتاب مجزه
فلکده نقود انجم زر وافعی نثر ایجدی بیت * بامداوان که صبح سیم اندود *
از در کنج فعل زر بکشود * نثر * امر ایتدی بر سمند رهوار وباد رفتاری زین زر وکام
بر کوهر ایله احضار ایتدی * وطالع میمون وطائر همایون ایله سوار اولوب شرق جهته متوجه
اولدی بیت * دولت وعزت انوک ایله رکاب اتدر رکاب * نصرت وتایید الهک عنانه اتدر عنان *
نثر چونکه حد وحجر ایدن بر صحرا ودیبانه یتدی بر جانبه نظر صالوب عفو ومعمور ونه
جنوطلب ایدن بو تمنای ناکاه بر کوه پرشکوه کوردی که کمتر نظر عقدنه کابهتر مجاور ایدن *
ونزوباه جهور کوتنده بام رفعته یتمز بیت * اولمشدی بسما بسمایه * منزل اوجدن فروتن مایه *
نثر وارجنی کوه ده بر غار تاریک کوردی که بر پیر روشن ضمیر غارده اوتورمش وبار خارجی
زحمت اغیار دن قورتلمش بیت * باجزوی خنو جدمست * سوخته کاخته بابی که
نثر همت چونکه نظر پادشاه اول غارده اکا پیره راست کلدی قلبی مصاحبته راغب وخاطری
مجالسته طالب اولدی بیر مصاحبت ضمیر جون شاه جهانکیری کوردی صحیفه جهان منیره نقش
ما فی الضمیرین اوقویوب زبانه نیازیله ابتدی بیت * ای توا عالم جان واده سلطنه فرواری *
منزل نشتر دل ودین ورای * قدر دونی نثر باکرچه کنکله ایوان وروعندان قصور زرنکار مقابلی کیمن
محقر وکنج زاویه محنت زده کاته ایوان کرجه سوار شهریار کا نکار نظر ام محقر وفانا *
نثر حوالی قریبی رسیدیز مجهول وعادت پادشاهان جاد قوادیه نظر رحمت ایدوب کوز شکسته لری جرم
وقرمله تواضعی ایدن کلمات ودرر ودانی نثمه اخلاق حمیده واوصاف پسندیده وه غرایب ودر

نثر بیت نظر کردن بدرویشی منزل کیرد فتادی نیست * سلیمان با جنان حشمت نظرها بود با مور
وارتسلیم کلام درویشی بمجرد رضا ایله احضار ایدوب هر کیده ن بیان اولدی ده درویش
خورانده بیکرانه س عبارکیله التماس ایدوب التحرلو تحف قلوب بیت * تهیکی کر ز قدر دانیه
وتر باجی ده دی ورینه وار دراحتیاجی * نثر التقای مصاحبتنده صلکا غربت مو جبهت
ایدیجک مجاور بغار زبان اعتذار ایله ایتدی بیت * از دوست حق کدرا نیاید * مهمانی جوه تو
بار ناس * نثر اما حاضر بومالکلارم واردر که طریق ارثیله بو رغیتده انتقال ایلمشدر *
خاکپای شاهه نثار ایدرم * اول بر کنجی نامه ودرو مضمونی بودر که بو غارک کنارنده بر دفینه
کوالق واردر که نقود وجواهری بر کرانده * وکنجینه هن لکاه ن واردر که عجایب وغرایب
بی پایانه جوه بن بو جهت بیت * قناعت کنجی اما دوستن اکراند * از دونامی توانکدر و
اکر وانی * کنجی فرزغنت القناعة کنز لا یفنی کنجینه فایز اولدم * ولو جوه زیاده
دوز کارم اکچون کنجی قناعتده ن بازار توکلم اتمره رایج الوقت برنقد بوقدر سرمایه
قلدم * انوک تحصیلنه طالب وطلبنه راغب اولمدم بیت * جو بولدم بهین جاشاسلیت ن و بشندن
ال یودم جهان الوشتندن اکر صور کنورکن بر نور القناعه کنجی وفینه کنجی دوش قلدر
دیبورم لر تا ملدر ماه رکاب سعادت انتساب جیت وجواهردن عجایب نوبس جوابیدن که
میتوزینی بکالر ایلدر منفعتی خزانه عامره جلوه ویره اوزره قلدر ووارتسلیم بو
کلام جواهر انتظامی استماع ایدیجک واقعه شاهانه بر پاده ایدوب هذا ما ویل
رؤیای قد جعلها ربی حقا مفهوم ضمیر منیر آیینه نظیرینه منعکس اولدی وقفه
بیر نورانی ده ن نارت کنجی نبابکانه بر نیقد وقطعه بیر روشن ضمیر نوکز ایتدی ودرویش
ایتدی اکرچه که بو محقر پادشاه عکوست وشهامتنه نظرده حقیر ورد اما بو نواله جون عالم
عنبیده حواله ودر شرف حسن قبول ارزانی بیورمه کرک مهراح کا نجه ابدیت رغیب عیبیت

او محمد عم

زوالهو

میم سه قبل

نثر دری ایله زینتلی نه اطرافی غباری حفظ مشغول اولدیلر و مزار زرنگاری ده کیمیه ظرف بولوب نجاتی مجزوقه
ومدفوننه نظر همایونه کتوردیلر نظم بخیه تاج بر کوهر شاهوار ❁ بخیه خاتم و یاره و کوشوار
بخیه درج سیمین و صندوق زر ❁ ایچی دولو یاقوت ولعل و گهر ❁ اوانیه ذرین
و سیمینه ظرف ❁ بو نوعیه بخیه بر اول غار ذرفشانی بیوردیلر نا صندوق و درج
قفلن کدر حیلی ❁ اچیلنیه کوهر و غرر و جواهر و زواهر و ظرف و کتب و عجیب و غرایب
عیانا قلدیلر ❁ و اناکه میانده بر صندوق مرصع کوردیلر اطراف و جوانبی محکم بندا ولمش و جو...
زرنکاره بر قفل رومی کوردیلر که بو نیاز اولمش اول قفلک کشکلی بر شعبه ده که زبانه
هر مفتاح بیانه معانی فتح ایلیشه لوله و فهمی هر حلاله ایرشکله حتی تعقید اغلاقندن بر کلول
اول قدر که نقص ایشی ایرانوک کلیدینک دولتی بلیمدیلر و کشاده نیه جنو الیمدیلر رای اول عقده
حضرت و اول مکنی نحجب قلمغه رغبت تام ❁ صندوق و درجی مندرج اولونک فتحی
شغف تام کلام کوستردیلر بیوردیلر نا ایتکری ان جابک دست بو تدبیر وسیله اول قفلی بکسدیلر
صندوق ایچوری اچیلنجه بر درج ظاهر اولدی که بر درج ایمانی کبی جواهر ایله مرصع و اول درج
اچیلنجه بر حقه ورج اغتی که حقه ماه کبی بیاض حکلق و مصنوع ❁ شهر بیوردیلر نا حقه
نظر کتوردیلر و دست عیارکیله ایچوب ایچنده بر پاره حریر سفید کوردیلر که ظاهرینده رقاع سطور
قلم سریانیله مسطور و ترتیب متحیر اولدیلر که ایا بونلر بعضی بر ایتدیکه صاحب کنجک اسی
بعض وارثی ایتدیر بو کنجک طلسمی حرحون مقالات ارباب الباب بو بابده سرعد لطانه تیتدیلر
تمام ایتدیلر بو خط رقمی کرکدر که حجاب ارتیاب مرتفع و لباس التباس منخلع اولوب عقار
مجلده قاعده خط مزکور واقف بر کمسنه بولنمیحق پیالقوری بر شخصه طلبت که
بو حروفک مضمونه وقوف اکا موقوف ایدی شتاب اندیلر نار حکیم ماهر دیده که قرائت
وکتابت خط عبرینده حفظ وافی و اربدی حضور انبانه و حکم عالی شرف صدور بولوب

پایه کرد

پایه سریر اعلاه حاضر قلدیلر و ترتیب تعظیم مراسم تکریم و تعظیم و صلواتی ایتدیکی ای حکیم بقید بعده
تمامه غرض بودرکه بو مکتوبک مفهومی عبارت ظاهر ایلیه تا و بو سطورک مکنونی [illegible]
[illegible] عیان ایله سن ❁ پس انده کدا زین خط شوم حروف مرقومی حکیم ادل صحیفه بر صفایی
نظر استقامه کتوردی تأمل متوقف درده هنکام ایتدی بو بر مکتوبدرکه انواع فواید ایله مشحون و بر
کنجنامه درکه اصناف فوائد توبیت محفوظ و تدبیر محصول مضمونی اولدرکه بن که هوشنگ جهاندارم
بو نقود بسیار و جواهر بیشماری رای اعظم و پادشاه معظم و ترتیب نهند ایچون ودیعت
قومشمدر ❁ و الهام الهی ایله بو وقعیه نصیبه قرنیه اولدوغنی بلمشمدر ❁ و حیاته زر و کوهر
بو وصیتنامه تنبیه قلمشمدر تا چونکه بو کنجه بر رخنه ظهور بوله و بو وصیتنامه به نظر قله متنبه اوله که
زر و کوهره فریفته اولمیه خلوف عقدت صحیح ❁ و دولت دنیایه شیفته اولمیه متقضای جهان صد مکر
زیرا بو بر متاع مستعار درکه هر کونده بر بوده بر دست ده طفور و بر بی زوال نحدا ازکه هر کیجه بر بیکنجه ...
شومیز و بکار رسم دولت دنیا که تمنا کنند ❁ با که وفا کرد که با ما کند ❁ منزوق بیت و دربیت اخوان
بوری امان بینت در بن خاکدان ❁ اما بو وصیتنامه که فی الحقیقه کارنامه بنای سلطنت
و دستور العمل اساس نظام مملکتدر ❁ اکر اول پادشاه عاقل شوائح امور و مصالح جمهورده
بو وصایا ایله عامل اوله تا انقراض اعصار و انقضاء ادوار صدای دبدبه اقبال روز افزونی
باقی و پایدار قله ❁ وصایای هوشنگی طوت یادکار ❁ دلرسک اوله دولتک پایدار
[illegible] ومهر جهاندار که بو وصایایی اوش درت
قاعده مشتمل منظور نظر اعتبار قلمیه امور سلطنت انوکله عامل اولمیه بی شبهه بنای دولتی عواصف نکبتیله
متزلزل و لامحاله عروس اقبالی جانب ادباره متحول اولوب روز بروز مراتب جاه و جلالی متدنی و متنزل
اوله [illegible] تا ازمان استانه سعادتدن هر کیمی افسر تقرب سرافراز ایلیه انوک حقنده غیرک کلام نفاق
انجامن استماعدن امتناع و احتراز ایلیه که هر کمسه که مقرب سلطان اولور البته محسود اقران اولور حسود

چون اصحاب عنایت سلطانی انک حقنده محکم کورنر لاجرم لطائف الحیل ایله نقض بنای حرمتنه و هدم بنیان
قربتنه قصد ایلرلر و اخلاص و اختصاص صورتنده کلمات رنکین فریبنده ایله غایبانه حسدا من عند
انفسهم جواهر حسناتن رشته مساعیه نظم ایدوب پادشاهی انک حقنده متغیر قیلورلر و انک حقنده ایلرک
مقاصدی حاصل اولوب مراد فاسدلرینه واصل اولورلر بیت مشنو سخن هر کس و بشنو سخن من
کار باب غرض راست بهر باب سخنها ایکنجی وصیت اولدر که مجالست نمام و غمازدن تمام احتراز
اوزره اوله که بونلر فتنه انکیز و لئیم در و عاقبتلری نیابت وخیم چون بر شخصی بو صفت ایله متصف کوره
لازمدر که فی الحال آتش سعایتی آب شمشیر سیاستیله سوندره و خاشاک وجودن آتش اهلاکله کویندره
تا دود وجودیله عرصه جهان تیره و دیده جهانبانان خیره اولمیه بیت آتشی را که سوخت خلقی ازان
جز بکشتن علاج نتوان کرد اوچنجی وصیت اولدر که ارکان دولت و اعیان مملکت شرائط موافقتی
مرعی طوته که معظمات امور و اهمات مهمات دوستان یکدل معاونتیله محصل اولور و مصاحبان یکجهت
مظاهرتیله منتج بولور مصراع اری باتفاق جهان می توان کرفت مصراع الفتح مع الوفاق توام دردنجی
وصیت اولدر که تلطف و تملق دشمنه مغرور اولمیه و هرچند که عدودن محبت و مسکنت مشاهده ایلیه
شرط حزم و احتیاطی مرعی طوتوب انک دعوی وداد و ادعای اتحادینه که عنقا کبی بی مکان و کیمیا کبی بی امکاندر
زنهار اعتقاد و اعتماد ایتمیه که دشمن هیچ وجهله دوست اولمز و عدودن بر وجهله صداقت کلمز بیت
از دشمن خشک تر بپرهیز چون هیزم خشک از آتش تیز کارش بجدل چو در نیابد خوش خوش
در حیله بکشاید بشنجی وصیت اولدر که چون نقد مرادی الف جهدله کفه کف کتوره محافظه سنده بدن نهان
و تکاسل کوسترمیه و غفلت سببی ایله ضایع طوتوب الدن کیدرمیه که حکمی تدارک ایله کیرمز و ندامت و ملامت
فائده ایتمز بیت نیاید بکف تیر رفته ز شست وکرچه بدندان کزی پشت دست التنجی وصیت
اولدر که جمیع امورده خفت و شتابدن تحرز و اجتناب ایده و جانب تامل و تانیه میل ایلیه که تعجیلک مضرتی غایت چوق
و صبر و تحملک منفعتنه نهایت یوقدر نظم مکن در مهمی که داری شتاب ز راه تانی عنان بر متاب

که ناکرد

که ناکرده رامی توان کرد زود چو شد کرده اکر ملامت چه سود یدنجی وصیت اولدر که هر حالده نخانی بیری
الدن قومیه اکر اعدا اتفاقله اکا قصد ایدرلر ایسه اولمردن برله مدارا و اظهار اخلاصله اول ورطه دن خلاص
متصور ایسه فی الحال اکا اقدام ایده و بحکم الحرب خدعة الملوک بنای مکر و تدبیر اخراجله زیر و زبر ایلیه که
عقلا دیمشلردر بیت از دام مکر خصم بحیلت توان کریخت قد یفلح الحدید کما قیل بالحدید سکزنجی وصیت
اولدر که کمین ارباب کینه دن امین اولمیوب خوش آمد و تلطفلرینه باور قیلمیه که نهال کینه دن زمین سینه ده
نشو و نما بولمش اولا برابر اولمردن غیری غرمتیرا اولمز بیت مکر دشمن نقص اولمه امین حسیه اکر
تا که سکا ایلمکین نظم کینه بهر سینه چو نهاد درخت دل شود خوش ازین ار آرحت بیندت و چرب زبانی
کند بو که زد قصد نهانی کند طقوزنجی وصیت اولدر که عفو و صفحی کندوبه شعار و دثار ایدب ملازمان
عتبه دولتی ادنی جرم ایله هدف تیر عتاب و عقاب ایتمیه که سموات اکابر اباب عفو و مرحمت جرائد احوال
اصاغری دنس کبایر و صغایردن پاک ایدوب جهت جرائت و بی ادبانه حرکتلردن دامن اغماضله
ستر ایدن کلمیلردر نظم ز ابتدای عهد آدم تا بدور پادشاه از بزرکان عفو بود است از خردان کناه
چون بعضی متولیلردن نوع خیانت و جنایت ظاهر اولوب مظهر عواطف و عفو سلطانی اولمغه لائق بودر که
بر دفعه داخی انلری مشرب لطف و احسانله ریان ایلیه تا بیابان حرمانده سرکشته و حیران قالمیه لر بیت
انرا که بدست لطف بر داشته بنواز بیکبار مفکن بر خاک اونجی وصیت اولدر که کمسه یی افراز دارز
قصد ایلمیه تا بحکم جزاء سیئة سیئة مثلها قهری اکا مترتب اولمیه بیت چو بد کردی مشو ایمن ز آفات
که واجب شد طبیعت را مکافات بلکه لازمدر که نسایم انعام و احسانی کلزار احوال عالمیانه متنسم اوله
ان احسنتم احسنتم لانفسکم روضه سنده غنچه مراد و شکوفه مقصود جهی متبسم اولا نظم نکی ارکنی بجای تو
نیکی کنند باز ور بد کنی بجای تو از بد بتر کنند امروز نیست از بد و از نیک خبر روزی بود که از بد و نیکت خبر کنند
اون برنجی وصیت اولدر که طوره لائق و حالنه موافق اولمیان اموره میل ایتمیه که نتیجه کمسه کندوده مناسبت کاری
قوتوب فهم نا ملایم اقدام ایدرکی احلدن عاقبت آنمام ایدنجه میسور کنمز و کارندن داخی محروم قالمشدر

و مرو ستا

بیت زاقی دوش کیل دری می اموخت • اندست نزاد وداه او رفت زدست اون ایکنجی وجه

اولدرکه چهرهٔ جمالنی حلیهٔ حلم ایله آراسته قله که قلب حلیم فسیحه وترکه‌ء کاد الحلیم ان یکون نبیاً حدیث صحیح

بیت تیغ حلم از تیغ آهن تیزتر • بل ز صد لشکر ظفر انگیزتر اون اوچنجی وجه بیت اولدرکه ملازمان آستانهٔ دولتی

امین ومعتمد کیمسه‌لر اولوب ارباب غدر وخیانتدن اجتناب ایتمک کرک که چون مجاوران عتبهٔ سلطنت صفت امانتله

موصوف وسمت دیانتله موسوم اولالر بهم اسرار ملک شور وانتشاردن مصون ومهم جمهور خلق شر وضرردن

مأمون اولور • واکر عیاذاً بالله چهرهٔ حاللری خال خیانتله سیاه اوله • وپادشاه حضورینده کلام ملوکی شرف استماع

بوله شاید که بو بکنیه‌لری موضع طعنه کتوره‌لر • ونتایج بد عاجلا واجلا آکا مترتب اوله نظم خادم پادشاه امین باید

تا دران ملک رونق افزاید • ورکند جانب خیانت در • ملک ویران شود زشومی او • اون دردنجی وجه بیت

اولدرکه محنت روزکار وتقلب ادواردن • کر کورکه چهرهٔ حالی غبار انفعال‌لا معنبر ومترتب کرد ملال‌له

مکدر اولمیه که مرد عاقل دائما بستهٔ بند بلا وشخص جاهل همیشه مستغرق ذوق وصفادر بیت

شیر را سلسله در کردن وروبه همه شب • فارغ البال در اطلال ودمن می کردد • عاقل از کلبهٔ

احزان ننهد پای برون • غافل از روی طرب کره جبین میکردد • نثر ویقیناً بیله که بو مظاهر لطف

ازل وتوفیق لم یزل ایله سعادت هدف مراده واصل اولمز • وبی ابیاری قضا وقدر نهال فضل وهنرن

بیهجتی ظاهر اولمز بیت دولتت نه باکتساب فضل وهنرست • وابسته باحکام قضا وقدرست • نثر

بو اون درت وجهتکه ذکر اولندی هر برسی اوچون بر داستان غریب وبر افسانهٔ عجیب ایراد اولنمشدر •

اکر رای اعظم اول حکایات ورواياتك تفصیلنده اطلاع قصد ایدرسه جانب کوه سراندیبه که مهبط

ابو البشردر توجه اولسون که بو عقده‌نك منحل اولوب کل مطلوب کلی اول دفینهٔ آبانیه نکنجینه اولسه کرک که چون

حکیم بو کلام جواهر انتظامی کوش هوش رایه کوشوار • وبو کنج کوهری که لآلی محالیله مالیدر فرق همت

پادشاه نثار ایلدی • داپشلیم ایلی نواخت ایدوب صحیفهٔ تربیه‌نی تعظیم وتبجیل ایله تقبیل ایدوب تمیمهٔ بازوی

همت وتعویذ کردن اقبال ودولت ایدندی • وابتدای امرده الان معلوم اولدیکه اول کنجینه بکان

اندن

حصل

عه اعاده

اندن بکانتن ووردیلر • درم ودینار دکل بلکه حکم واسراردر • وکنجینهٔ زخارف دکل بلکه خزینهٔ

معارف ایمش بتم بحمد الله تعالی متاع دنیادن اول مقدار اقتدارم وار که زیاده‌یه افتقارم یوق لازم

اولدیکه بو نامه که کنج حقیقی اولدر بو دفینه‌دن حاصل اولانی ارباب استحقاقه بروجه صدقه

انفاق ایدم • تا هدیهٔ ثوابی روان همایون جهانداران واصل اولوب بکا داخی بحکم

الدال علی الخیر کفاعله تحفهٔ جزاسندن بهره حاصل اوله پس نواب خسرو فرمان عالیله اول

نقود ولآلی ی راه رضای لایزالیده منتهی القبال الملیدر بیت خامه زبهر کوه امد درم

بوکرزقافیه ایسل کوهم • چون بو حالدن فارغ البال اولدیلر • دار الملکه متوجه اولوب

مسند سلطنتی شکوه حشمتیله تزیین قلدیلر نسخهٔ دولت تمام نامیه بو اندیشه‌ده ایدیکه جانب سراندیبه نیچون شاید که

اندن بو مقصود اتمام بو مطلوبك انجام بوله • وتفاصیل وصایاده وقوف تام میسر اولوب انی رکن بنای

سلطنت وقاعدهٔ نظام وانتظام مملکت قیله‌لر علی الصباح که آفتاب نورانی چون یاقوت زمانه کوشه

کوه سراندیبدن آشکار اولدی • وچرخ الماسکون خردهٔ لعل بکانی اطراف جهانه نثار قیلدی •

بیت فلک تخته چون سلطان خورشید • جلوس ایتدی بتخت یا مند جمشید • همایون حضرتندن اکی وزیر صف

نظیرکه صدق ومشاورتده مشار الیه وحسن تدبیر وموازنتده مدار علیه ایدیلر پایهٔ سریر اعلایه جان فدا قیلدیلر

خسروانه ایله مخصوص قلدقدنصکره حال خیال بنابندی میانه کوزروب ایتدی سودای کشور سراندیب ضمیرمده

جای کیر اولمشدر • واول دیار غربتده اعیدی عنان اختیاری قبضهٔ اقتداردن بیرون قلمشدر •

بو خصوصده سز نه صلاح کورسز • وبو بابده نه فکر وتدبیرده اولورسز • مدت عمریم درکه عقد مشکلات احوال

تدبیرکزایله حل ایدنهم • واحوال مهمات ملکی ومالی رای صواب نماکزه حواله قلمشدم • حالا داخی اودم

که بو بابده شویله که مقتضای رای ثاقب ومصلحت فکر نافعکزدر • عرض حضور فایض النورده عرض ایلیسز •

تا بن داخی اطراف وجوانبنی ملاحظه ایدم • وبهر تدبیرکه اتفاق ایدرسه اول اصل الباب عمل قلم •

بیت تمامی کارها تدبیر باید • که بی تدبیر کاری بر نیاید نثر وزرا ایدیلر ضمیر منیر خورشید نظیر شاهنشاهی

بس

تا نتیجه

نجی دکلدر که بو سؤاله جوابده شتاب ناصوابدر که عظایم مهمات سلاطینده تأمل تام و تأنی ما لاکلام اهتمام
لازمدر که کلام نااندیشیده گویا زر ناسنجیده در مصراع سخن بیندیش وانکه بگوی صواب بود که
بوکون و بو کیجه بو بابده اندیشه ایدوب زر نقد افکاری محک اختیارده عیار اعتبار دیدیم
عیار اوروب اولوب عالی الصبح محضر عرضه تشرف وزیر تبلیغ بو اتفاقه رفقا کوستروب وزرای دیوانه ارکان
اول کوچه اول کیجه عرایس افکاره بیرایه نظم اعتبار طرازلش وروب عالی النسب منقعه دستور تقریر
شاهد جلوه ویروب ومجلس مقام معرضه تزار ایدوب کوش هوشدن استماع فرمان سلطانی یه توجه قلدیلر
بعد از اجازت تکلم وزیر اعظم زادی لوب اوزرنه کلوب اداء وظایف دعا و مراسم ثنا یه قیام کوستردی
ابتدی ای پادشاه قرداه صوو لوکر فرمانده جهان خسرو بحر و بر بیت ای جهانکیر جهان بخش که در حکم ازل
سلطنت تا با بد بتو مقرر شده است بو بنده نحیف خاطر فاتره خطور ایدن بودر که اکرچه کوسترده الکتاب نامه
بیسه میسور اما ارکانه بترلدیکی نوع میسر اولور و لذت دراعقده قور و وحدت فرزانه مالک کیلا
لیجور اولوب انواع مجاهده ریاضته ازرده و بیحضور اولمقه تحقق و ضمیر منیر پادشاه عالیجاهه مخفی دکلدر
الشعر السفر قطعة من السقر بر شعله سینه سوز ویترده لکن الحاجة اعظم البلاء بر ناوک فلک تور
مجمع وجیده اوله بسیده فوق العین ورکه زاویه خانه سنده خلش کمز و قطرات اشکی بولطیفه بابالله وسر مکو سر که
کوشه کاشانه سنه وار الدز بیت اندرینو منتقم فوقی و ملوهتیت که بهشت خوشدلی و فرح در اقامت اسر نثر
عاقل اولدرکه راحتی محنته بدل قلمیه و سرو نقدی سودای نسیه ایله الدن چقارمیه و افتیار ایله توالی غربتی
محن قامت اوزرینه ترجیح ایلمیه تا اول بلاء مبتلا اولمیه که اول کبوتر اولمشدر ملک ایندین نحیف زار
اولمشدر اول حکایت وزیر ایتدی روایت ایدرلر که ایکی کبوتر وار ایدی بر اشیانه هده میاز
و بر کاشانه هدم راز نه غبار اغیار ایله ایینه خاطرلری مغبر و نه محنت روزکار اه عوز ضمیرلری مکدر
متلذات و نیاوه ایب و دانه ایله قناعت ایتمش و ورد شان کوشه نشینلک نشیمنی عزلت اختیار ایتمشلردی
یارنته ورادین و بر سیم نوازش نسیم شمال اتفاقله نعمان موزده ترنم ایلدکور و کاه یکانه الجانی رویه اوزایله
ایدر دی

اسمی یه کونه کوش تکلم ایدرلردی بیت باد و روی تکیه عزلتی داریم بیشه از همه عالم فراغتی داریم نثر
عاقبت روزکار غدار بحکم وای نعیم لا یکدره الدهر اول ایکی یار همدمک حسد اید وب جفنک زخم نالهٔ
اول ایکی همدم فرزانه ایله کار ایتدی حت فلک را عنوان فرو نشست کار تی که کرد اند جدا یاری زیار
سو پرای ول یارنه یه سودای سفر عارض اولوب نوازنده یه ایتدی ای یار عزیز یه تاکنجه بو کچه قفس کی ناتوه
قرار ایدوب مجلس اشیانه ده روزکار کچوره لوم کو کلومه بویله بر سودا دوشدی که شهیر سیاحتله
بر زمان اطراف جهانی طیران ایدم و فرمان عظیم الشأن قل سیروا فی الارض موجبنجه جوانب عالمی سیران ایدم
که وسیله شوز ایله عجایب بیان قلوم و فایدسی مجاهده ایله حصول تجارب به شمار و صول تیسیر اولور
السفر وسیلة الظفر شمشیر تا بیغوله غلاف قیدنده طیغ جقمبه معرکه ده قرانده بوزار غم تمیز و قلم
تا طریق سیر ده فرق قدمی قدم قلمیه نقش عبارات زیبا صحن عرصه صفحه وجوده کتورمز اسمانه که
دایما متحرکدر جمیع عالمده متفوق قدر و زمین که همواره قرین سکوندر پایمال و لکدکوب میوفتنه
و هو نوزر نظم بحرم خاک و بکردون نکه باید کرد که از کجاست زار از از ولتی کجا زسنو
سنونه محوستد و اشیانه ده جاه سفر فرزانه مالست و از لحنا و هنر و رخت اکر بتحوکه بدو ز جا نیاوه
ز رنج ارتم کسند دی ونه جقان نثر نوازنده ایتدی ای یار همدم و ای عزیز محرم سن هنوز مشقت سفر
چکمامش سنه و محنت غربت فراقنه ایلماش سن و کلمة المغربة کربة کوش هوشکه ایرمامش
و تنها یارمی فرقته مقصود که هدار جند رنه سفره رحمت فراق برور و غربت بر قار غدلت تمر الفرقة حرقة
قمار شام غریبان عزیز نیجان نشسته بر سر راهی دل نصید بان نثر یار نی ایتدی بی رنج فرقت
زاوله و زحمت سیاحت بیابانده اما تفرج بلدان و تماشای غرایب جهان فتوحه رو دو ور در حت
رور ور طبیعت کلفت سن اعتیاد ایله زایل قلنمز اولمز و نفحه فایده عجایبده شوقتای ایله تدابیر
زاده ده جیند ان کلال ملال کلمز بیت ور غربت اکر جفا هست جه غم زین خار کلی فرا
دویده ایم نثر نوازنده ایتدی ای رفیق شفیق تفرج اطراف عالم و تماشای ریاض ارم

یاران همدم و خلان محرم ایله خوشتر یکسنه که نعمت حضور احبابدن دور و غیبتیندن مصاحبت اخوان و اقربادن
محروم و مهجور اوله • بیت اورکدا انک توزلری انوک دردنه نقدر دوا اولدی تماشا انوک کی ریختند کلوتغار ولوه
بواحباده و عشاقه که درد فراق یاران و رنج هجران چکلر ان و ورقده برنشان یلکه دوزخ
انته‌ن تاندر • بیت فراق دوستان و دیده تا تا باشد از دوزخ • معاذالله غلط کفتم که دوزخ
زو نشان باشد • نثر حالا چون بحمدالله تعالی توشه و کوشه و وانه و خانه مهنا و مهیادر پای فراغتی
زیر دامن قناعته چکوب کریبان هوسی دست هوادن ویرم تخم تجرد زمین ارقه اکی • بیت
بکنج و رفیق جمعیتی واهل باش • که نیکن توده و دوران و راحتی وار • نثر یازنی انیدی ای انیس
روزکار اهل هجر و فراق محنتی بیمه که یار عمکسار عالمده کم و کلدر • و ربعده مکر فرقتی جراحتنه محرم اولورک
وصلیله مرهم متبول الجوع و کلدر • بوسبی خود انیدوب و ورسین که و شادر بیت بهیچ یار منه خاطر
و بهیچ دیار • که بر و بحر فراخست و آدمی بسیار • نثر بونکر که هیچ بلکام فراقت و جرعه جام لبریز اشتیاق
بر نوع فی و بر معقوله فراق واقعی وار در که جانی نیزسی هوا اصلت ولذت شراب مصاحبت اکا نسبت
بی حلاوت و تلخ • مثنوی چوقی کرچه تلخست طعم فراق • از و تلخ‌تر نیست جام زهر فراق • بجز و لب لعل
شیرین رسید • و یا لذت عشق زجام و دید • ز معشوق خسرو مجو وصل حبیب • و یا کوه کن
کو هر اصلی سفت • بهم روزه خسرو به وصل تخت • خفتن جان انکمی با هجر یاخن • نثر نوازنده
انیدی ای انیس بیت مسمع بولنور یار وفادار الکر کوز • بیکر کنزلر دراسک عالمی بزیاره کوز
سن هنوز زهر هجر و فراق طعم متی سن • و درد و دور و اشتیاق نوش ز نمه قتی سن اوله اجلد نذرکه
رنج بر لذت وار اول جانی و هر حلاوت ملو خطه ایدرسن بهبهات میهات • بیت فراق جانی شیرین
جانی بحرها دین • چه واند تلخی عیشکم وار و کوه کن باد • نثر نوبله ملکه ترک یار و دیار و مبتولار و کدایه
رسغار بیار • و خطر و مشقت فریبه تشار و ر مصراع مکن مکن که بنیاد تجربه‌سی بوده توانه • نثر یازنده انیدی
توقع ایدرین کند و معلکیتکو بو سنه دمن بعد فقر شرح محنت منی و رسن که بتول کمنه که شعله محنت

وار صنوبر

راه ای برادر

جماقوتله

ماقوتلد سوفته اولمه بجنه اولمز • و مسیح خاطر طهو سایه بر و رو سخندکن میدان مراده یورتمو مصراع
بسیار شعو بابد • بجنه توو فالی • نثر نوازنده انیدی ای یار عزیز حالیا که سن تیغ مفارقتله رشته رفاقت
و یونده قطع ایدوب صحبت طی ره قومدق فراغت ایلمکه بیرسن • و مضمون کلام طلحه بدنه • بیت
یار حیس کهن را بهیچ روحند از دولتن • بهر حریفان نو که بیابی تا نثر نجاوز ایدوب حکم لذع کهل جدید
حرلفانه محدثو و باران تازه ایله یوینه ایتمکه قصد ایلمکسن • تبع نضم کرم ولی سوکه نجهار قیلله و نصیحتم
تلب صلتکده نه قدر کار کر اوله • نظم اذالم یعن قول التقبیح قبول • فان معاریض الکلام
فضول • نثر اما غافل اولمه که بوعزیمتک عاقبتی نزامه‌در • و ندامت موجب شماتت و هوزن ملو صندر
بیت بس بکام دل و شماته بود انکس • که نقد نو سخن و ستاره بیک اندیش • نثر کلام حق و مقابله تمام امور
اول اکثر محک ریبدن یکیار انتهای • و فطرت حیرلت و میا جانت عنوانله جهد ز خطار ارتحاله قلوب
دل نکلیف و هیوه تکلیفنه بریون و واه ابتهار • بیت یا رفتن فقه من وار و نتیجه انقطاع
بهر کس از شام اجل نرسیدش از روز و داع • نثر بس یازنده صحبت رفیقده قلبنی توزلق ایدوب برواره
کلدی • مصراع جنان که مرتج معنبه بروت بلوز رقعتی • نثر و رغبت تام و شغف تمام ایله مهود
طراقه • و عالمی بهران ایدوب بلند طاعت • و فردوس مانندی باغنی • نثر چابدر کن ناکاه بر کوهه
ایردی که علو مرتبه‌ده سر فرود کنکره • افلاکه بسمو • و غایت عظمتده کره زمین زیر دامنت
بر تو ده اره حق ولاتی کو هده بر مرغزار کوردی که سولاه عشارنکی روضه مینودن و لکش
و نسیم شمالی عالیه بیرین نافه داهو تاتاریدن مشکبار ایدی • بیت غباری تو تیا جیفم آهو
کیاهی نشتره رنکت و بیمی بو • فضاسند هزاران کل شکفته • اولوب بیدار بسی اب خفته
شکوفه هر طرفی رنکده رنکی • کیده دل بوی کلی فی بکی ده کی • نثر یازنده اول ماده و لکش
و عرصه نو فرح بخشی بغایت خوش کلدی • و چون وقت غروب قریب اولوب حمامه مفرقه اشیانه عزم
نزول اعتندکی اسباب حظ و فراغی اول مقام جنت مثالی انزال ایدوب برخیال خلوت مثال اوزرنه قرار

آندی

هال

هنوز رنج راهده ایدوب اوی قتی‌یی ونژاد ما فوقنده راحت واسایش بولمادقلری که ناکاه قراشی
سبک سیر بادپا بیان سحابی فضای هوایه چالدروب وجهاته رعیت یاغدروش رعد ولوله آشوب ونهیب
برق سینه سوزلر نمودار غوغای قیامت قلدی برجانبدن آتش صاعقه جکرلوله واغواری
پری ماه [illegible] وبرطرفدن بیکانه ژاله ویئه نرکس بیداری نثار ریزایدوب بیت چاک اولدی
سینه کهسار تیغ برقدن رعدوش افغان ایدرجن خاک بیم غمدن نثر بازندن بر اول وقت
تیرباراندن خلاص اولمق یربنا وصدمت طوفاندن الیتی ایرجک برار امکان میسر اولمیجق ناچار
کاه زیر اغصاندن کندویی نهان وکاه برک وخار زیر باران سی ایلجوه تلفان ایدردی
اما الیسی ناکه وباران ونهیب صرصر طوفان منقصد انتشار دور ودریا ویولوردن وتحرك ادهنه
رعد ونقاطه برق میوان متراوف ومتضاعف اولوردی بیت طوفان روان ورعد غرنده
وبرق تیز وزهره وابر دیئه انجم سرشکرریز بحر محیط کف زده بر سر زبیم موج
ازبس که کشت روی زمین جمله موج خیز نثر الحق اول کیجه هوار رنج وغصه الی الصباح بیتون دنام
اول بلای بی انتها مه تحمل اتدی یا منقصه کونش ارشیانه غم ومصاحبت قوزاره یار ایدوب ولطرز ارحسرت
دوروله دولکرمنده [illegible] ایدوب وردی بیت کوبر انجمن کون فزنیق تواتجین صبح بتدد
از نو دوری نجستی بکرم وز نوتاب بنوده بی یک روز نثر چونکه طلیعه لهیب طالع وتباشیر صبح مستنیر
لامع اولدی [illegible] رقم ظلمت سحاب صفحه روزکاردن محو وتاب افتاب عالمتاب [illegible] صحو
[illegible] اجدی بالی بته حمامه صبح نثر بازندن بیر پرواز اغاز اتدی [illegible]
عنان تحریر [illegible] صوبته منعطف قلوب اشیانه جانبنه [illegible]
بردمات اطراف جهاندن طیران [illegible]
سرحسیت شعاع افتابده سریع الزوال [illegible]
برق آتش فشان [illegible] بازندن [illegible] ایدی [illegible]

کورجک

کورجک کوه اضطراب واضطرابه [illegible] دوشن
جبهه [illegible] کلشن جهان اکا زندان وقوت ضعف واجزاسی [illegible]
اولدی بیت چوشاهین حمله قیله برکشان [illegible] نثر بازندن چون کندوی
بند بلادن وحشت [illegible] یار وفا [illegible]
خاطفه اعراض تمام اتدی [illegible]
دبو مهلکه دن [illegible] خلاص اوله [illegible]
منتج اولوب [illegible]
بیت کوباره [illegible]
بونیت [illegible]
میسر اولدی اذا اراد الله شیا هیا اسبابه یعنی [illegible]
مهلکه جکه [illegible] عقاب [illegible]
جنکالنده [illegible]
اولمه [illegible] بیت [illegible]
المرزی [illegible] نثر [illegible]
فی حده [illegible] بیت [illegible]
وبیش [illegible] نثر اکرچه [illegible]
سببی [illegible]
برق خاطف [illegible]
با وجود که [illegible]
بیت [illegible]

سازجنگ چنگه آهنگ ایتدی . یارنی وقت بولدی فرصتی غنیمت بیلوب یکندوش بر زر سکه ایتدی
ویر بورلر تاریک و تنگ مکه فسحت ساحت طلبه اشیانه کیجکدی اکا نیت ایدرک ترک ایدی کوی باقدی
و اول کوه اوله کیجه ول زر چون ایکلر به اول بورلغ تنگ دیاره قرار ایدوب نابغه واردن
لسان حالله بو بیتی انکار ایدی نظم وبت کانی ساورنی منتشر . من الرقش فی انیابها السم نثر ناقع
علی الصبح که کبوتر سفید بال صبح اشیانه بر بو اسماندن فضای جهانه طیران ایتدی و زاغ سیاه فام شب
عنقا صفت کوه قاف عدمه گیتدی بیت بغال سمایونه چو طاوس مهر . خرامان بتدا زریدا جفس سپهر نثر
یارنی با وجود که غلبه جوعدن بیمجال ایدی بهر حال تحریک پر و بال ایدوب پرواز آغاز ایتدی
و ترسان و هراسان وینه احتیاط الجب درسته التفات ایدوب کیدر ایکن ناگاه بر مرغزار گلزاره
بر کبوتر کوردی که اوکنه بر قاچ دانه دوکمشی و اول دانه‌لرکه [illegible] نجبت و بنه [illegible] الکثرة
یارنی نکر چونکه کبوتر اندازه لکلی چونکه تمام سوء الظن ایدی باوجود که بیم جنسی موافق کوردی
نه تامل قصد [illegible] و [illegible] صحبت مرنج فی درنه ایدوب هنوز برلکا جبه التقاط اتماشین
کم کوزندن بنه [illegible] و [illegible] سهام غنا کوردی بیت [illegible] دانه لرنهالی
مرنج [illegible] دانه [illegible] نثر [illegible] دانه‌ین وادار قوتین ابله اول کبوتره
خطابه آغاز ایدوب ایتدی ای برادرین قوم مع حبیک ایم و بحکم الجنس یمیل الی الجنس
موانست و مصاحبتکه میل ایدوب فی الحقیقه بر واقعه [illegible] مجانست سببی ایله مبتلا اولدم [illegible]
نبی بو حالده آگاه ایدک و حق [illegible] و وظایف [illegible] و [illegible] کوزمرک باقی
و ارقی حذر ایدیم بو دانه بلاوه مبتلا اولمیوب مقصد [illegible] کیدیم کبوتر ایتدی ای باران کلام
قدر و قضا [illegible] و [illegible] قضا [illegible] تدبیر [illegible] کوش [illegible] و [illegible] ور
بیت قضا ز اسمان چون فرو [illegible] . بیم زیرکان کور گشتند [illegible] نظم چون قضا [illegible]
قوس قضا . [illegible] اکا [illegible] نثر [illegible] چوق [illegible] فاته [illegible] ازلی زمان

چو باغ بولمش اوله و [illegible] دروه . رقم حق القلم منتب و مقرر اولمش اوله نه وکحکم و عاقة
شخار ملکوت اشیانه عصمتده نزول ایدوب سینه بلاء ابتلاء اولورلر دو صنق کروه [illegible] قلب
صافی آلیه عالم شهادتدن نعوش الوان و غیبیه حقایق ایدوب و بحکم وعلم آدم الاسماء کلها
و فور علمی ملاء اعلاده دعوای تفاخر ایلدی باوجود که دانه گندمی کورمش و ولع
تلبیس ابلیس بیلمش ایدی ولا تقربا هذه الشجرة فتکونا من الظالمین نهی صحیح و [illegible] تلقین اولنمش
[illegible] انخداع و غرور و گرفتار دولع فریبکرو غرور اولدی اذا جاء القضاء عمی البصر
و چون بو قضیه وقوع بولمش . منتب و مقرر ایکن ناچار [illegible] بلاده [illegible] معرفه [illegible]
چون بو بلع [illegible] تحت بادیدن نثر یارنی ایتدی [illegible] زمانی [illegible] و نظم [illegible] کلام معانی
دکلی معانی بونی دیکه قادر [illegible] بو مضیق بلاده طریق خلاصه [illegible] ودنش [illegible]
[illegible] کوردم [illegible] طریق [illegible] بو کبسی کبوتر ایتدی ای [illegible]
اکر بن حیله یه قادر اولیدم و طریق خلاصه فی الجمله مجال بولیدم بو بندبلاده پابسته قالمیدم
و بو وجهله که کورورسن ره زن کاروان حرمان اولمیدم [illegible] بو ورسنگ [illegible] اول
[illegible] که [illegible] طاقتی طاق اولوب [illegible] ایتدی ای [illegible]
بر زمان توقف ایله [illegible] کبیدرسن و [illegible] بو ضعیف و ناتوانی [illegible]
[illegible] ایتدی ای [illegible] کوردمش که کاردن [illegible] و [illegible]
و کلدر [illegible] کوردمش [illegible] اکر [illegible] فی الجمله [illegible] اولدی [illegible]
تحت [illegible] العین [illegible] خلاص [illegible] مثنوی [illegible]
کفت . بی از رفتن [illegible] زمانی [illegible] . [illegible] ادبوست [illegible] بار کش
یارنی چونکه [illegible] خلاصه [illegible] اولدی [illegible] و [illegible] و بر دیلی

واذا نزل القدر بطل الحذر
وجوه [illegible] دوای [illegible]
فالدم
[illegible]
نابغه بیانی
[illegible] مطایع
صنیره
[illegible]
سمع

تحریک ایدوب اضطراب آغاز قلدی و جهد تمام و سعی اهتمام ایله پرواز قلدی چونکه رشتهٔ امیدنی ابرام و استحکام دار ایدی بار رشته ولکه محور ایله قریب هوا اولمغین انقطاع بولدی باز تنی

چون حلقهٔ حلقه دام محنتدن خلاص گوردی فی الحال بال و پر اوزن گلوب وطن جانبنه متوجه اولدی و بو سورلرکه هیچ جانبه قفس بند گرانده ازلو اولدی تنی حوج و تجدید اشتهای قوتی قلدی طیرانه اعتنای اتفاق بو بهانه بر مقدار اسایش ایچون برکشت زاره متوجه اولدی کنارنده قرار ایتدی کوروک دهقان که اول کشت زارک نگهبانی ایدی اطراف کشتی گزوب کیرز جنگی برکیتی باز تنی تسکینه راست گلوب تو زلو و ای کبی گیوزن کانونه و ماقنی برو واردی و فی الحال المتن اولنوه بر کره بهتر تو یوب اول جانبه ایتدی باز تنی اما بو بار تیره

غافل جانب کشت زار و طرف صحرا و مرغزاره مایل کامشغول فلک حقه بازندن اوز خوب مهر اول شکسته بالکی بال ایدوب و غایت مهولده سرنگون اولوب اول دیوار کنارنده برجا به واقع اول برجا سیاه وفیکرده بایات حجیم التهاب ایدی که چرخ فلک زمیاه زنگی جو ابوبرکبی کورنوردی ورش سیاه و عنیدینش وردرپر به موصول اولدی

هوا بایانه وصول متعذر گلدر بیت جهنم یکی زنگی ایدی او جا بجه چه کم عدم القلیمه و مانی ارد و زبرکبی احجنش یدی قات یوف التی ادم کچنش دل بیرکبی جای بو حفرت برک قوه نجتی قهر حفره نثر دهقان بجه چونکه کوردیکه صید حلاولجی وار جایه دور ورشن بیر تخت جا بهده کوتا یاس ایتدی و اول یتیم کشته بی زندان عقوبتده محبوس قودی کیتدی

القصه باز تنی بر کوره برکیجه دار فی ول حسته و بال شکسته اول جا به مطلع مقیم اولدی و زبان حال الاصنعت عجز داوران لکن و صورت ضعف و بیچارلکن قبال نوازتن به عرض ایدرک و ایام وصال و هنگام اتصالی ذکر ایدوب لسان تاسف و تحسر له و روی بیت

نه خوش وقت ایدی اول کیم کاه و بیگاه بکام بو زنه ایدردم نظرگاه اولوب دولت فاتحه نجم

سعادتله کچردی روزکارم نثر چونکه کبوتر دزدنی بال جیبه بو کس وار جاه زندان خانه ظلمته

انکا دار اولدی باز تنی هزار زور و زار له کندو کنار چاهه ایتدی و ناله و نغمه نواله طیران ایدوب جانبکاه جواری اشیانه بنیاد ایتدی نوازتن چونکه تفتیش حال رفیق ایتدیکی استقبال ایچون طشره چقوب ایتدی ع متنم که دیدم بدیدار دوست

کرده م باز نثر باز تنی جوه و رگنار ایتدی بغایت ضعیف و زار بولوب ایتدی ای یار نیکل ر وای جواتش روزگار بیت نذر بو ضعف بال و نحر حالک نذر

چهرکن کم انفعالک بجونه سنبلک الوش بر لینه بجونه نرکسک اولمق وراق نه

نظم سوبر چمار شب بکبار که بوده سببش نی ب رفته و نرکش بخواب ناز شب تار و روز

بروش رکه بوده مار از رنگ صد جگر یاره در کنار تو باره جگر بکبار که بوده

نثر باز تنی ایتدی نظم دوستم بالله حالمانوانم صورم بهیج مجوالقه ناله و آه و فغانم

صورمه بهیج کل بنکه ایوته جکدم بو باغ دمرده شمه تی شرح اوطرزی روح روانم

صورمه بهیج نثر اول محنت و بلا و شفقت و غنا که بو بار یال حولوش قبله اولمزر بیت

شب یلدا اگرکی آنکا محقق که تو بریلیم نکا منقبت نثر خلوصده قفقه بودر که اشتمشدم

ایمدی سوز حوق بی ربط بولور نکا باری بو تجربه معتبر اولدی که مادامکه قیدحیاتم اولدم

صاف ته ثبت ایلیم و تا ضرورت اقتضا ایتمیه کوشهٔ اشیانه دن طشره کیتیم و اختیار مله محنت

مجاهدهٔ هجرانه دولت فنا بهشت یارانه بدل ایتمیم بیت ایلمیم رنج سفر اختیار منکه اینم

حسرت دیدار یار نثر بو قفسی اول حله دن ایلوا ایتدم که حضرت پادشاه عالمپناه تجه حقری

قلمسن بدل قلمه و فراق یار و جلای دیار که هم بسی ناله و زار و دیده اشکبار اکثر

اختیاریله قبول ایوردمه بیت هوائی وطن و یاد هم چکدر و بجنال نوقوف نازیم از ارباب بی

بار

(left margin:) لیبرا فشکا ... موندی ... یاریکه بوده

(left margin:) مالو مال

وار تبليغ ايتدي اي وزير بزركوار اكرچه شرايط سفر بسياردر فوائدي دخي بي شماردر مصراع
عيب مى جمله چو گفتي هنرش نيز بگو نثر هر كمسنه كه كربت غربته و وطن محنتنه مبتلا اولوب قناعت
و تهذيب اولور و تجربه لر حاصل قيلور كه منتهى الامور كه انواع منافع متنوعه دخي ترتيب اولور
بى شبهه رياضت سفرده تكميل يافته اولور دخي ترس اولور خواه راه صورتده وخواه راه
معنيده كورمزميسن كه بياده شطرنج منزل سفر قطع ايلدكده فرزين لكه رتبه سنه ايرشور شعر
الم تر في رفعة بدر نما اذا احتذي سيره في زنا نثر و ماه سفر ايلدكي ورتبه سير ايله منازل
منازلده درجهٔ كماله ايرشور بيت بى سفر شاه اولورمي عالم كير . بى سفر ماه اولورمي بدر منير
و هر كمسنه كه كوشه مسكن و راحت ابار وطننده قدم بيرون قويميه قاهي عجايب بلاد و
ملاحظهٔ كايب عبادن دور اولور و لطايف ابرار اقطار و غرايب احوال
روزكاردن محروم و مهجور قالور باز اول بچه سي ساعد سلاطينه مقام ايلدكي كاشانه آشيانه تسكين
قرار ايتمز و جغد اول ركيك ... وطندن ورالي ديوار منزلنده قالدي كه كوشه ويرانه سنده طعمه
كتمز اخبارده كلمشدركه فاتح كبار ... بر سببه تولد ... ايدر باز جا ... تحقيق
ايدروي نظم هر كس كه سفر كند ببيند بس نيك و زغني كه ... شود باكي
از اين ... هر جا كه كند مقام كنند ... نثر اكر اول بازنكه زغنك بچه لري
و تا بوطنده آشيانه زاغ قالوب هوا سيرانه و پروازه كليبدي هوا اوزره وسعت سلاطينه
مشرف اولمق ميسر اولمديدي و وزير كبير بارك عباركه شهريارن وعاجولرده نثار ايتدوكده
تفصيل نعمت و صورت و واقعه استفسار ايتدي حكايت زاغ دخي تبليغ ايلدي روايت
ايدرلر كه اكي باز تيز پرواز شب و روز بر يله و عا ... اولمشدي و بر قلعه كوهسك
عقاب سپهر ... طيرانله كرمنه ايرمزدي و تسلطانه بولندي دراز دخي فرو سنك
فرو سني كوزفوقي آشيانه قلمشدي بيت اله نه كويم بود كاز زبر زمين بوده نامه

اسماني

اسماني بوده كويا به فراز آسمان نثر دول اكى جوجه فرزندي قوانغ بالله اوله آشيانه ده
كتورلر و نعمت صحبتي غنيمت بيلوب برور و حضورله روزكار كچورلردي بيت
غنيمت بين حضور دوستانرا و فا سزدور و فا سزدين جهانرا نثر بر مدت اكا غايب رباني زمان
بو بچه لرزرلني بيوردي بحكم اولادنا اكبادنا كه اول شفقت و شفقتلرنده بر كون اكثر اوغلي
غذا طلبنه كيدرلر و جكر كوشه لر انلرك كلمه كوزه طعمه كتوروب بيدررلردي تا قوت ضعيف
كندي وار قوت قوتي چوق ترقي ايتدي بر كون بدرلري تنها قالوب هر بري بر جانبه كتمش و هر
وكلملري دفنده هنگام زمانه بچه بازبچه جافرينه آشيانه كلوب جنبشه آغاز ايتدي
و هر جانبه ميل ايدوب اضطراب ايدركن كناره آشيانه يه ايندي تا كاه آنده دوشوب سطح
زمينه ايرجك محلات تكيه بر زغن كه بچه لرنه طعمه طلبنه كوشه آشيانه دن چيقوب بر كوه ده
صيده متوجه اولوب طورردي تجسس اطراف ايدركن اتفاق نظري اول بازبچه يه راست
كلدي خيال ايتدي كه بو بر موشدركه بر زغني چنكالنده خلاص اولمشدر ع دركوزنمي
خيال دوين بينم نثر تا قتي هجوم ايدوب بي تمديد زودن هواده كوتوروب آشيانه سنه
كتوردي و حدت بولدي وقت نظر ايدوب كوردي علامت چنكال و منقار ايله بيكره
مرغان شكاري جنسنه نور بحكم جنسيت اكا عزه ميل و محبت باقي اولوب قلبنده اكا
مهر و شفقت ظاهر اولدي و فكر ايدوب كندو كندويه ايتدي بو حال ضمننده عنايت الهي
و حكمت نامتناهي يه كوركه بني انوك سبب حياتنه قلدي اكر اول محلده حاضر بولنسم
بو بيچاره اوج هوالدن دوشوب اعضا و اجزاسي متفرق اولوردي دايكي ستمي نالكي
ايدي سكن عنايت خدا اولوب تيمار اولدي بابوقنايه و اررون چوقه نفقاتي ربايني
رعنفا اتي كه بني انوك سبب بقاسي ايتدي بو اولدركه فرزندلر مله تربيت ايده
شريك بلكه فرزند كبي قبول ايدوب بي ايرلدوم سلكت منقلك قلم بي كمال رغبت

وشفقتلرنك تربیتنه مشغول اولدی • وکندو فرزندلری ایچون سلوك ایتدوکی طریق انوك حقنده دخی
سلوك ایتدی تا بر درجه یه واردی که زغن بچه‌سی اولو بوی قد و قامت چکدی • و قوت بال
و منقار و چنکالی کمال بولدی • و روز بروز صفات ذاتی وکوهر اصلیسی بروز اغاز ایتدی •
ع وحق على ابن الفتوة یشبه الصنو نثر اکرچه کندوسی اولو وزغن وه نقطه ایریدی •
ره مابینی و معنی و صورتده بینلرنده زیاده مخالف کوروب اکثر اوقات متفکر و متحیر اولدی کندو
کندویه ایدردی اکر بن بیکانه ایسم بو نجوه بولسانه فی مسکن قلم • واکر خاندانه ایسم بدن
زیاده عکس صورت و خلاف سیرت ایرم نظم نه واضح این والد وایرم خود را
نه خارج این جمع شمارم خود را • این به که از بن نیستی بی معنی خویش • خویش بکذیم و باز کذارم
خود را نثر کون زغن بازچه یه ایلدی ای فرزند متقلب ستن وانم ملول و منغص کورورم
سبب ملالکی بکا خبر ور • و موجب انفعالکی بکا تحقیق اکر فراغ جهتندن بو نسنه یه احتیاجک
وار ایسه بدر بو یله بیلورم علاجنه مباشر اولورم • واکر خاطرکده بر ارزو و مرامک وار ایسه
اعلام ایله کوره م مقدور اولدوغی مقدار اتمامنده اهتمام قلام • باز جواب ویردی
ایتدی که بنده راقی تعبیه اثار ملالتدن بس ایدرین اما سبب تمام بلمزین اکر بلسم وافی
اعلام ورعلاجی قلمزین بیت این طرفه کی بنکر که ما را بشکفت • نی رنك تواند عنو نی بوی
نهفت نثر خالیا اصلاح حال و دفع ملال و انفعال ایچون بونی مصلحت کورورین که ترك
اجازت ارزانی بیورسن تا بر زمان اوج هوا و مطیرات واطراف جهانی سیر و
ایوم شاید که بر کتف و کلله غبار غم صحیفه دلمدن زحومن اوله و اعیده وارکه تماشانجی بی
اطوار • و توقیع غرایب اصطار سببی ایله صورت فتح ابینه ضمیرمه جلوه قله بیت
ولخینچه اصلا زیدن نخدة • سیح کندا اغنه کریبی کلش نثر زغن جون اوادنه فراغ اتنیده
وال کرمیدن ره سرو ایدوب ایتدی بیت از نوا تلخ نیکو بسخن • بر جه بنخوا سب

یکی

یکی لیکن ای مکن ای فرزند دلبند بو نه خیال رکیک و فکر مستبعد دور که ایلدک • و ای جکر کوشه
بو نه کلام خام و نا تمام اندیشه دور که سویلرسن • سوز سو دارسن ایمه که سوز دوربای محروم زیبای
در نهنک لعوی خایدر بیت سو لعد این جهان سوزست • ذان سبب صورت نکو نیست نثر
سبب ارتکاب شداید فرق یار کستلی یار نعمت • و یا وطن تعذر ایمکده ولا قنق ور •
سن بو نمائکه بر لیسده دوافق بری سن بحمد الله که کوشه جهتنده بی نیازسن • وجمیع فرزندلرم
و اخی سرفرازسن جمله سی کمربسته خزمتکن • و مربوط ربقه دولتکدر بیت
جمله بابین سر افکنند که • کوش اور حلقه کش بند کیه نثر بو حضور و سرور و نعمت موفور ایله نچه
رضیار ایمکده فراق حضرتده فتاق سوزی ترجیح ایدوب ترك یار و جلاء دیار
ایمک طریق فکر صحیحدن دور • و طور عقل سلیمدن تعاییت مهجور دور نظم
ان کو بلا همت و نانی وارد • در بهر نقش زتیا تی و ابد • نه خادم کس بود
نه مخدوم کسی • کو شاد دی ان که خوش فهانی وارد نثر باز بیچه بو سوزلری دیکلیوب نصیحت متقاضی
علاقه ابوت ولوزامه شفقت و صفا دیدر • فاما بن مر جنکر اندیشه ایدرین بو
کوشه حامله لوقی • بو تو شدیه فرزنجم موافق بولمزین • و خاطرم خواطر خطور ایدرکه
اظهارنه معقول کورمزین زغن بلدیکه نکته کل شئ یرجع الى اصله ارکش حقنده ظهور
ایتدی • زبان تعجیله کندو کندویه ایتدی نظم مثنوی اکر بیضه زاغ ظلمت سرشت •
نهی زیر طاوس باغ بهشت • بهنکام ان بیضه پروردنش • ز انجیر جنت دهی ارزنش
نهی ایش از چشمه سلسبیل • بران بیضه کردم زنتر جبرئیل • شود عاقبت بیضه
زاغ زاغ • برد رنج بیهوده طاوس باغ نثر جون کوردیکه بو نهج اوزره
تزویر ایتمک صحیحدن تاثیر ایلمدی • طرز کلامی تغییر ایدوب بو وجهله تقریر ایتدی که
بن ویردوکم فقاع قناعت و قرقه عوز تغنده ناشی دوزسن ویردوکک صفت فرحی اوز

عظیم بر منشورده

هزار شتهیانه سما پروازی اوج هوای استغناده ایترزدین بسته بند نیاز ز تجوشیده
وحرص بیشه همیشه مجرو ومدر وصحیفهٔ ناصیه‌سنده الحریص محروم منهومی مرقوم ودر
قناعت اهلی اولمیاه و بناوه راحت اولمز فراغت قرین بلمیاه عالمده عافیت بولمز
بیت عارفه توشه می وارکنج قناعتده ایا عاقله کوشه می وارکنج فراغتدن ایا
نثر جو کس نعمت قناعت شکرین قلمز وحولت فراغت قرین بلمز قورقرم بکا اول علیه
تیشه که اول کربه وه بعه بیعه ین بازلندی نه کیفیتله اولمشدر اول حکایت زعمی ایتول
رفاق مانعیت بر بیوزال ضعیف حال واردی که غایت ضعف ونزارلقده خلال کبی باریک
ایدی اوهن من بیت العنکبوت بر کلبه سی واردی که بخیلار کلبه‌سندن تنکتر وجاهلار
قلبندن تاریکتر اول کلبه ده بر کربه سی واردی که همه کوزلرن خیال وعالم فنالن
نقش نا کورمش ویکانه والخبار اندن تمام وتنان ارتشمش ایدی وهیچ ترقند
وحضوری یوکه مقصور ایدی کاه کاه بر بوراضده بوی موش استشمام ایتکله فام
بیهوش معطل وتخته خاکن نقشی باش کورنکله مصرع مانند کدای که بیابد ورقی چیند
نثر چشم جهان بینی بینور اولوردی واکر احیانا بخت موافقت وسعادت مساعدت ایدوب
بر موش بیچاره یی پنجه‌ده شکارلک کتورسه مصرع چون کدای که کنج زر یابد نشاط موفور وانبساط
تا محصوره نجد ایام وشهور شانی وسرور اولوب ساحهٔ سینه سندن ایتزدر ویرنیه
صد مرحله دور اولوردی ونجه قره اول قوت لایموته قناعت ایدر واول نواله
که عالم عنیده نواله اولمندن غنیمت عظمی بلوب وردی بیت این که می بینم به بیداریست یارب یا بخواب
خویشتن را در چنین حالت پس از چندین عذاب یارب اول بیدره که کلبه‌ء بی‌بیوزال اول کربه تنك
قحط سالی ایدی دایم زار وزار ایدی و غایت مزالده تنکی خیال وانزوا وهلالده تنی
هلال کبی کورینوردی برکوده ضعف تمام ونهایت نحافتدن نزاعده زحمت تحمل ایلوبن هم

جقوب اطرافه نکاه ایدرکن ناکاه کوردی که بالوب ودیوار همواره بر کربهٔ بیش صورت
وبلنک صولت که چشم شعله فشانی عین الیهر کبی درخشانده وبشم حریر نظیری موی سمور کبی
براق ودرخشانده نحو وناز وتبختر واهتزاز ایله سیران ایدوب شیر ژیان کبی نخوه
وافتخار ایدر وکنزستلو وفرط تحمده سرعت حرکتی باجال خرامان قولماه کیدر کربهٔ بیوزال
جون کند جسنده بوزین وفره اول کربهٔ فره وجوب بروری کوردی متحیر اولوب
فریاد ایتدی که مصرع یاری خرامان نیرسن افو بکوید کی نثر سن بولطف قنله قالدقن بکزکد ایوبده
بو روه لنده من یا ضیافتی نه غذا خطادن کلورسن که بو طراوتکه حکمت ولطافت
وقوتکه علت نه بیت لعل شکر تنله جانا سن لوم جانی سن صورت خوغه عیب ایله باله کیمک جانانی سن
نثر کربهٔ نمی به جواب ویردی که بن ریزه خوار خوان کرم سلطانم هر صبح و دربارکاه پادشاهده وربانه صیقت
لکارم جوق الوان نواله سماطنعم قراوانده غوطه‌وار ماشع اکلدن جناه روز جوارق ایدوب اول
سیمز اتیره وه وسعید ایتکاه برقاج لقمه تکا ایدریم واول کوره اول کیجه انکله تتمم ایدوب بو فتوال
روزن روزکا کچوررهٔ کربهٔ بیوزه اسندی سعادتن وبر وکلک تننده عبارتدر وسعید ایتکه تننده
کنابتن یق مرتبه الم شور ابه شوربای بیوزه ده وکوشت بوشده عیر لتنه کوز معدم فراشتیم
کربهٔ نمی به جوه ایده بو کلامی ایشتدی تعجب ایتدی وطمع وطرزله ایدی انکجوه شویله زیبا
صورتن الیس فرکی جکه وقالکن تارعود ووغش وبدنکن قوهتی عنکبوت عکسوده‌تو نقشی
بی مکینی بجب عبرتن الیس الحی سوکی بوهنامکده زنی جنیم عارنان وبو مکد وصورکره
بنی نوعمز ننکی بجولیع داروز بیت از کربه همین کوش ووصف تزر باقی همه عنکبوترا
فی مایته اکرسن بارکاه سلطانه حاضر اولیدک و روایح اطعمه وفوایح اغذیه ایله دماغ
جانکی معطر قلیدک عکنی که سن یحیی العظام وهی رمیم برهانی عنبده تحصه شمو وکلوب
حیاتن تازه بولیدک بیت بوی محبوب جو جفاکی احیاکرزده حیه بجیه ابدا اکرذنن کند عظم رمیم

تبختر ای تکبر
اهتزاز ای حرکت
ادهل

نثر کربه بیم زه چوق بو نصیحتی غیر ابنایندن ایشیتدی • درونه دولت زمانه حرص و آز چوق کنه آغاز
ایدوب تفریح و نیازه ایشیدی لری برلور مانیمز قوجق جوار و درابطه جنسیت وار ایدی حُبُّ الهِرَّةِ
مِنَ الإِيمَانِ حدیثی ضمیر منیرنه آشکار ایدی • نه واردر که شرط قرون وحق اخوتی یرینه کتوروب بونی بو نکا
اول جانبه ولکرمس • بو بیچاره مرافقه لایق بیوس کس شاید که سکتو لنکی بوتن آزروه یه
ستدرمق و برکن صحبتکه بو قالی قوسوءنیه فی الجمله دونوح حاصل اوله بیت بیزار اوله کس
زانعمت برآسوده و فرقه تشد • مرا تنعا ستکاین بیش است اگر منی هم شوم شاید نثر کربه بیم تعمانه
انوک کربه و زاریسنه ترحم ایدوب تعهد ایلدیکی بو نوبتی سماط حوادثه آنسز حاضر اولمیه کربه
بیم زه بو نوید فرح زادن • و بو اعید روح افزایله حیات تازه بولوب بال و بال عدت ایلدی
وصورت قضیه تنقید و قطعی بیرزنه تقریر ایلدی چون بیرزنک بلی رقیمی ایدی حق شناسلق مقتضاسی
روزن نصیحت آغاز ایدوب ایشیدی لری رفیق مهربان اغول اهل دنیا ایله خرقه قیه اولمه و کوشه
فراغتی بو ترتیب قناعتی عالمه دیوه که ظرف حرص و آز خاکه کوره طمع ایله پر اولماز • و دیمش طول
بوزه قناور رشته اجلده عمر ایله و کلمز نظم نهایت بو قدر رجی نه حرص و آزه • قناعت
ایلکدر رجان آن • قناعتی خلیله اولمز نوازکی • و فرق مالله قاروقسه کر نثر ارقاه چاغ
کربه یه نور سوداسی نوازش خانه سلطانیه توتیله اقلاو بولمقدیکه • واردوغی نصیحتله دوار
وشدیدی بو غلطله شغل ممکن اولیدی بیت نصیحت همه عالم چو باد در قفس است • بکوش مردم
عاشق جوان و درغربال نثر القصه وقت معهود و زمان موعودده کربه بیم تعمایه ایله ارقاه
وضیر اه جانب آستانه سلطانه روانه اولدی • کم اول بیچاره هنوز بارگاه پادشاهی دادموده
لطیفه نقی صریح الحَرِيصُ مَحْرُومٌ عرصه ظهوره کلمش ایمش • و نحوست طالع ارتق سوداکی ایلدی
حرمانله منطق قلمش ایمش • سبب چلقی بو که آنده کلائق ماکربه لر هجوم ایدوب شور و شغبی حدودن
کچورمش • و فرمان وقتیله پادشاهی بجعنور اغتساردی قرمات سلطانه بولنولر اوزره چیات

بولمندی که بیرلنداز دوره رجاعت بیرو کیلمدیر کوشه دبکلی ایدوب میر صدد دوله فرمان کربه
وقاحتی بیره بوزه جکوب میدان جرئته کلدی • اول طمعدیس بلکه اوقلرمیس بیقان جکر جوز
دوله کربه ذلیل بو حالده غافل و شرار حرص و طمع ایله معتد و لو بعیفته قیام جانه جوقه بوی
طعامی استشمام ایدی • و کوشی موش جوق طاوس کاوس و سیسی جیبی طنینی ایشیدی • بیر اختیار
شاهین و در شکارگاه خوان سلطانه کندوسن برانه ایدی • و جاتینی کبر قصد ایتدی مصرع
ای سوخته این و یکی مغتاخام است نثر • هنوز کفه میزانی اشتها لقمه کرانه سکله اقلدو
بولمندی که بیر دولتکاق میل ترازو کبی کاق ناقفده اوینندی بیت
زقوت قیاچه روی اشخوانیدی • و دیدی همه قحوی بیم جانده • کرد اولمسی بوزخم
تیردنله بکیمه موش و تاب بیرزنله • عدم حفظ جوز زخم نیتیه و کمزه • علاوه کدر ریکی کیکه
نثر بومعنای ازنو کجوه کتور حرکه • سن کوشه ءز نیاه تمری غنیمت بیلوب قدر طعم و نعیمی که بیر
دمشقت حاصلی و دصلدر فهم ایمدی اللَّهُمَّ قَنِّعْنَا بِمَا رَزَقْتَنَا خیرنده قطیر ایلر
فرزند و زبان طلب ایتمه سن بیت بجای که وقت خوش است ای پسر • تنی بایدت کرد
ازانجا بعز • مکن جولان عافیت دار ربا • منیدار حقو درانجو دو ربلا • مکن دست ازو بیکرا
دراز • بجنبوری کی بحقیت ایندت باز • اگر هو بر آزمکین بیدی • چو بایمال همه و ربیدی نثر
باز ایشدی بیور حو عکس کرچه محض نصیحت • و فرط شفقت و مرحمتدور • اما چو دنیا تامور
التفات همت بلند نا ملایم • و مجرد اکدی و شرایله قناعت مقتضای طبایع بهایم و زبیرکه
سز سعادت مدور اولمق دوله طالب معالی یه جهد ایتمک کرک • و هر کمسنه که کوزنی یا ونی
ناجور اولمق قصد ایله کمر جنهاوی قباء جانه بند ایتمک اعمال خیریه اوزلری
و طالب معالی قنادل اولمز • وار ادل ایله قناعت قلم بیت هر که کبیم زینت بالو کرک
اکا قدم همتی وار اولکرک • نثر ذغن ایشدی بو خیال ناهموار • مجرد بیدار ایله وجود بولمز •

و بو دیمکدر که بو وادیده‌کی بی حاصللر جوش کلمز و هیچ بر جهت تهیه اولنمز میسّر [illegible] و هیچ
بر نتیجه ترتیب مقدماتنه مقتدر دکللر بیت تکیه بر جای بزرگان نتوان کرد بگزاف
مگر اسباب بزرگی همه آماده کنی نثر بازاریدن حصول مناصب دولته قوت چنگالم کبی مقدّمه مقرّردر
و وصول مراتب رفعته سطوت منقارم کبی وسیله مقتدر می‌ایمش مگر اول ثمره‌زاده فکالنن زنهار
آماجی‌سن که ساعد بختی علو همتی واسطه‌سیله سوار رجاوتیله زینت بولمشدر زاغی نوازل ایدرکه
نه قبول اولوندن اولمشدر اول حکایت بازاریدن روایت ایدرلرکه قدیم الزمانده
بر درویش کاسب وار ایدی که بحر حال وحوثت عیالده درمانده وکثرت قلت وقلت
کثرتدن عاجز و فرومانده ایدی و خدمت هر روزه‌سی قوچ دوزمک ایدی و فاقه
و فائت صناعتی ترتیب نان و نمکه یتمزدی غایت زوالنه تحیّت نانه اکا بر فرزند ارزانی
بیوردیکه ولادتی خجسته جمیع اهل بیته بیراهم و علامه دولت ناصیه‌سنده هویدا ایدی بیت
مبارک طلعت و فرخنده طالع نثر جبیننده نجابت نوری لامع و عیانی وجودیله حال پدر معهوده
و برکت قدومیله کیسه خجسته‌ده روزبروز افزوده پدر اول برقه فرزندک قدمنی مبارک طوتوب
مقدور اولدوقچه مقدار تربیته مشغول اولدی اول فرزند ارجمند هنوز قرین مهد ایکن
کمانه و تیرله اویناردی و دخی شیر خوار ایکن ببر و شمشیر ایله کولرسویوروب هر صباحه
مکتبه ایله‌ره جق زمینده کیدر و بر کاتب تعلیم فطارته‌لر الواح قطعی قویوب اوراق مدحی
قطعی به میل بوروب همواره لوح شمشیرده جهانگیرلک حرفنی اوقور و هر دم نقش
شمشیره سوزرک ورس ازبر قلوردی بیت چو ماه و مهی یارندی و دین و دین سپر
خوش کیدر دل ضمیری نثر الف یایه ایدردی لوحه تورید که یا دوستک یادگاری النور
نثر چونکه صباوتدن بلوغه یتدی پدره ایتدی ای فرزند ولیعهد و ارغ خاطرم
سنک حالک قیاللکه ناظر و عنفوان شباب اوان طفولیتک کبی دکلدر خصوصا که انار

طیش و خفت و تهتک و جرأت صفات احوالک حاضر و نقش بر اندیشنی کوروب نوش
ایلدک و اغوای شیطان مجوز هلکه شهوت القا ایلدک حدیثده که من تزوج فقد احصن نصف دینه
حصن حصین نکاحدر والنکاح سنتی فمن رغب عن سنتی فلیس منی متضمّن منیعنه بیننی
جلوه کرقلم و شانه ملایم دوست بیمان ترتیب ایدوب اکا واقرانده قبیله‌ده اصیله و بر
جرنومه قدیمه‌ده بر کریمه‌یی عقد عقد وسلک ازدواجکده جلکیمسن بو بابده تصوراتن کورر
و بوامرده نه تدبیر بیورورسن دیو استدی ای پدر لعل و خنده‌لو که بن عقد نسخ ارک و اینی
کابین ایلوب بیمان نقد استم ارکن سن نیه تکلیف ایلدین وسزوده غایت معاونت توقع
قلمزین پدر ایتدی ای نور دیده‌م سنوک کیفیت حالک و طمع ملکک نکاح کوشیدن دکلدر سنوک تعدد استلها اکک
اولدکه تمانکه ملایم دوست بیمانه اقتدار کلا و لو نقدا ایده‌کک دوست بیمان تدرو عقد ایدرم و بیروب
عروس نسنه درتیر فی الحال پدرنه طورجیل و انجو کیروب بر شمشیر برلیک کتوردی که عقد
نجمی خوبانده خونخوار و مرزور جد عقیقی لبی و دندانده کوهروار و ایتدی ای پدر بن شاهی اوکه
بن عروس مملکتی خطبه ایتسم کرک و مخدره سلطنتی عقد عقده کتورسم کرک اکا تیغ بر اندن کرکدر
دوست بیمان و ضجیعه قاندن قانغوتان میسّر می و در بیت بانجه تیغ سنجه کسی لشکر بیت
مهر عروس ملک جز از تیغ تیز نیست نثر چون اول جوانک همتی حصول سلطنته معقود ایدی آز
زمانده عروس مخدره ملک منقصه قبضه تصرفنه جلوه قلوب ضرب تیغ عالمکیر و زخم خنجر آب
تنکن و آتش تاثیر ایله اکثر آفاقی تسخیر ایلدی بو معنیده بیورمشدر بیت عروس ملک
نازه مکر بدر لعادی که اول از کهر تیغ داده کابینش نثر بو قصه‌یی کتوردم تا بیلاسکه جمیع
اسباب تحصیل ایک اماکن و ابواب توفیق حضرت عزت روی حالنه کشاده در بنده اقی ایله و ارغ
کنده مطلوبه واصل اوله و دوست ایله عیان مشاهده معقود می و در اکنونش قلم
حالنگو قوت وقائنه ایله بو حالی ترک ایلمه مرتبه و فجره قیده و بالله التوفیق بو قیاللده نجم

مصرع مال زر ورینکو علامت زوج نثر زغن یعنی البقعی بلدیکه اول مرغ همایونه فال
وارد احتیاله صید اولمق ممتنع و خیال محالدر بالضروری کوش اجازت ویردی وتوقش
هجرانه بودوئ آسمان و دوین کیولده بابسانه ارکوردی پس باز زغن و بجه لرینی ودایع
قلدی و حضیض اشیانه دن پرواز ایدوب اوج هوایه متوجه اولدی بجه زمان فضای هوادن
طیران ایدوب کیدرکن بر قله کوهه ارلع ایدوب ویخ تماشا ایله اطرافه نگاه ایدرکن
ناکاه کوردیکه بر کبک دری عجب جلوه و حسن شیوه ایله خرامه کلمش و غلغله قهقهه سی اطرافی کوهه
ولوله ویرمش باز کندو طبیعتنده شکار کبکه رغبت کوریجک بر حمله ایله حوصله سن کوشت سینه
کبکله پر ایتدی بر طعمه طری کوردیکه لذت و لطافتده ارجحیت و شربت نباتدن افزون و طراوت
و حلاوتده نمونه طبخ نعمت ولحم طیر مما یشتهون جون حقیقت اعلام اول مقوله لذیذ نواله
قناعت ایتماغه دل تیقدی بیت سرتا پای تو همه مطبوع طبع ماست کوید بر ایک خاطرامات
افرین ایتدی پس کندویه خطاب ایدوب ایتدی فوایدینه شوبهسن بو تیمیزی که اول ناملایم لغریه
خلاص اولوب بو حاله الوقت نفایس اطعمه نظیر بولدیکه واشیانه م تنکنده بر ظلمت و مضایقه
ته ده ویمتنده منازل رفیعه و مواضع منتعزه واصل اولدیکه مصرع این هنوز از اول
آثار جهان افروزش نثر بلور من بعد و اوجی قناعت امتناع عزتده بخت شهد دولت وعروس
سعادت یوز کوستردی و صحن عرصه صحرای وجوده و زاویه غیبه ده عرصه شهوده لطیفه لر کلدی
مصرع تا قدر از بر وجه ایدیروش نثر پس باز تیز پرواز بجه زمان فراغت خاطر ایله طیران
و صحن عالمی سیران ایدوب نشاط باللّه کبک و تیهو شکارینه اشتغال ایتدی اتفاق بر کوهه
بر کوه کرنه اوتوروب خیال شکار و تماشای مرغزار ایدرکن کوردیکه واقع کوهده بر کوره
رنکو جنوس شکار ارکست قلمش و مرغان مکن دی صید طیور رایجون ابتدارن کلمش نظم
فرات وقت از صدای طبلک باز بهر مرغان صید افکنی بپرواز زیکسو جوق باز اسپر جنک

و دیده یا سپیا چیمه کیوان

نخون صید کرده جنکها تیز ربوده نقد جان از کبک و طراح ها و زاغ جانب و کرش ببین بنادلیع ها
نثر بکر اول جماعت سپاه اول دولتکن پادشاهی ایدیکه طلا زمان آستانه به جولین ایله قصد شکار و صید
مرغزار ایتمکده ایدی بو زمانه سایه شاهینه اولوده باز پرواز ایدوب بر صبیت قطعه سی جوبانجه زمین
و ارض شهر عز عقیله اکتن شکاره قصد ایدوب برق خاطف کبی ارنب اوکنده قید ایتدی جون ایکی
بو سرعت و جرأت و بو رفعت و همتی کوردی اول مرغ همایونه کوکلی مفتون اولوب خیلی اعلای شرف
صدور بولدیکه صیادان جانبنه ویرن جمله ایدنلره ناشی مت طیله اول باز بلند پروازی چیدیلر
بیت ویدی ثن حیله ایلکاری اونورکی بو مرغ وحشی یه جوارمه تونورکه ضمایرلر فی الحال قفالی ایم
ارتقال ایدوب بر بازی اول جانبه پرواز ایتدیلر باز وحشی جوقه جنس کورنلری بخاس ارتیبون
بال اقبال الله استقبال ایتدی ولوازم ملازم ورکاره قیام ایتدو که ملک مطلق تمامله مستحق امورکه اوزینی
باز پادشاه جون ایتدی بو ملازمی کوندی ارتقاء مصاحبت ملازمت آستانه سلطانه محقق ایتدی
جون اول باز بلند همت دولت رهبر جونیله شرف خدمت حضرت شاهه ایلدی نظر عاطفت سلطانی
انوکه قابلیتن شاه دستعد او بیسولونه سنه معین اولوب از قدرت ساعت بخت سعادت ایله
ساعد شهریارده جای قرار ایتدی و همت بلندی وسیله سیله حضیض ذلتدن و ونادتدن فروه دولت
و نباهته یتدی بیت تا قاب است اکه به دولت نمی رسد ورنه زمانه دو طلب مرغ قابلیت
بیت بلند همت و عالی نظر کرک آدم که همتنه کوره کیشی اولور مقدار نثر اول باز بلند همت
اکر همانه منزل اولمغه اقامت ایدوب مصاحبت زاغ و زغنده فراغت ایتمه ینفوذ سلطنه
و دریای هواده سیاحت و کوه و صحراده سیاحت و ساحت اطرافده وکنار ساحت سلطنه
ده بو مدارج حولیکن حصولی جمله محال اولوردی واونوک بو مراتب رفعت وصول معقوله دکل
ممتنعاتده اولیدی بس معلوم اولدیکه سعی سبیله اوجی ارتقای علیین فاقل حموله اعلای علیین
عز قبوله وصول بولورمش و در رکاب شه ایدن عاقبت اکتساب مراتب دولت و سعادت

منقضی اولمش نظم بهار دولت نیو بابد که ازوی • خلق بیقرار کن مقصود بشکفد •
شوکت نام او خویش بابد • که فامشوا في مناكبها هذا الکفت ثم چون وار تبلیغ کلامی بو مقامده
ایقاع ایتدی • وزرا فوائدی ایراد وکلوب مراسم خدمت وزارته قیام ایدوب ایتدی چون امروز دولتیز
کلمات حکمت بنیاد که حضرت شیخ بن طیب الهی کلکت باینه سلک بیانه چکمشدر اندن منزه جودرکه
شمه شایبه شبهه بری ایسه • وکر عیب ریب که اولمنه مقیده • فاما بنم کرک خاطری تردده تر
خلیجان ایده بو درکه قوزن ملکی ملکات سلطانه که صلاح جهان ودرآمت جهانیان اکثر صحت نزاع
تربیت ودولتی عظیم لطیفه وابسته در • فراق حضرتده شاق سوزی ترجیح ایتدم ودر صیغه
جان فرای عزتی قویوب بادیه مادیه هوای اراده وحشته کیمک ترکوش حکمت در • ومقتضای بلاغت
فطنت وفطرتدن بعیددر • ودخی تبلیغ ایتدی اولکه بی محنت ودوهکی رو واج بیشه شیراه
بیشه بنز دور • ودخی شبهه ناورمی عزت سلاطینی کوفتار خارلوبت اولمه ضعفای رعیت
ایچون کلنماه فراغت کمن ناهیت ایتمز • وتاپای تخت ملوک عدل ایلین بادیه بیمایی بلیت
اولمیه حمد ودخی اولرنیکی سربر تشویش بالین راحت واسایشه یتمز • بیت
نباید اندر وبار تو کس • که آسایش خویش خواهی وبس • شعر ضمیر منیر دن بهویدا اولدی که عبارت حضرا
اکا منسوب که بیزی ملوکدر که انلر ارباب ممالکت وفرمان ومالک مؤثر اولمشدر بری واقفی رعیت ودرکه
زمان خلعت امن وفراغت وکون حضور ومسند راحت مقرر اولمشدر • بو ایکی حال بر محلده اجتماع
پذیر اولمق محالدر • یا راحت اختیار ایدوب عنان دولتی الدن قومق کرک • یا بیدان عزت
دخی لله قناعت ایدوب لذت فراغتدن ال یومق کرک • نظم اکر او با بر سر ناز ونعم عی نهد •
روزکارش در جهان سروار سرور میکند • بار شاهی در جهن واو منکل را زانکه کشت •
باوجود ناز کی از خار بستر میکند • شعر حکما ومشیر ودرکه الجد وسيلة الجد یعنی جاه وجد
طالبی سرمنزل بخته یتورر • وبیابان جفایه قدم وفاهلیه قطع ایتمکدن جمال شاهد مقصوده نظر

فاهمه

فاهمه، کوزر حصول ارمانه وارمال ارکوب اموال منوط در • ونیل مطالب ومقاصد تحمل متاعب وشدایدله
مربوطدر • بیت کمر سلطنت نا بیرسیت • هر کرار رغبت تن اسا بیست • شعر همکنه که میدانه متمنع کمر همتی
درمیان ایدوب شکنجه جهدی زیر رانه آله • ودرکاه بخت تن آسایه ودرجه ان التحکموب جواب
نوشین وشراب شکرین حضور وفراغتده اجتناب قله • قناعه عزتی اقتناعدن ناهد مرتلوی عرض بر
یوز کوسترمز • ومنصه عرصه جهانده عروس مقصود اول زمان جلوه کر اولمز که اول بلکی نجی نجم
میامنی جد وجهدی ومقاسات شدایدن صبر وتحملی برکاتیله از زمان نقاب تعویق چهره مرادندن
مرتفع اولوب بیشه فرح افزایه که ملک جورونیا ایدن ظفر میسر اولمیه • وزیر دوراندیش ایتدی که
ذکر اینکبیله اولمدر اول حکایت وآنکه ایتدی حوالی ... برجزیره وار ایدی بنام خوش
بهوا ایله اول جزیرده بر بیشه وار ایدی بر لطافتی وصفا لطیفی چشمه سارلری هر طرفده روان ونابع
جانه بخشی بر جهته وزانه ارلوانه ارز اناری بر جانبی مملو وانواع رشتیاله هر کنار نقشی نظم
اولوب دولو شکوفه تزین • ریاحین رنکی اطرافی مملو • درخت سایه کستر لر زینتی • هر قطر
بربنیه اولمدرنمی • چو تر زرالا سرو ابله شمشاد • شعر شکر جوب قالنواد جنتدن نجو بر لطافتی بعول
وتزاهت فضاسنده ارکا بیشه فرحافزا دردی • ایکا برپلنک نهنک ابهنکی مسنوی اولمشیدی که
هول خنجر دهشتندن بیرشیرن اول کنام کام قویمزدی • وزخم نشتر کینکستنه سباع ووحوش
اول بیشه لندن رنش بیرامن خاطره کتورمزدی نظم چو بر خار ارزوی ازخشم ونبال • برخار ارزوی
فکندی بتیر جوخ از سهم چنکال • بران رازی که او کرده نشیمن • کذرخلق تا یکساله بستی •
شعر بچه زمان ایدی که اول بیشه ده کامران وکامکار روزکار کچوردی • ناموراد لک صورتی
بمرکز آیینه وجودندن کورنمش ایدی • وجریده تقدیر طومار روزکاری خلاق رقاص ونقیض
مقتضاسی اوزره حوادثی ترجمه سی واردی که عالم رنجی اولوکه آینه دجاللنه مقابله ایدر
ونوردن اول ققه العنکبوت ماشی بال وبالین ارکار ولی ضمیرین بو معنا جایکیر اولمشدی که

چونکه نفوذ ونما وجنکال ودندانی الوب حوت بیزاره اوله اوله بیشه نکرا یابانی آتش تفقدن تهییج
تفویض قلدی وکنز وبغیه الور کوشه‌ده عبث حضور وفراغتله متمتع اوله بیت من فکر بیمی کنم
تفصیلی کویم • بیوده زلف آیتی توکاروکس نثر ارتق قفا بوغز من ارمغانه فرصت ورمیوب نهال
درزوده شکوفه‌دامی هنوز شکفته اولمدن باد خزان رحم برک وبار حیاتی تاراج ایتدی مصرع
ای بادرزو که خاکشن استع فکم فی جیب الارض من حسرات نثر چونکه بلنک بیچاره دارجنک شیر اجله
کرفتار اولدی • سباع که قدیم الایامده اول بیشه‌یه تغلب تدریشنی ایدرلدی • بر طرفده بیچوع اولوب
استخلاصچون قصد ایتدیلر • بلنک بیچه کوردی که طاقت مقاومت میسر دکل ناچار جلای وطن اختیار
ایتدی • سباع بینلرنده عظیم نزاع واقع اولوب عاقبت بر شیر خونریز نور انکیز جمله‌سنه غالب اولوب
اول منزل فرح‌فزا وترح زوای محلنی تغلب قبضه تصرفنه آلدی • بلنک بیچه بچه زیاده کوه وبیابانده
سرکردان اولوب اخوزر در بیشه‌یه واروب تنزدی • واول نقاطک سباعنه ماجرایی کما هو حق
ایروب اناره بورغنه یتدی • بوخلالک نتار که هو طلبی ایتی زیاده سباع ادیشتوب وارول
بیزر بانهیبک استیلاسنی استماع ایرجکر اعدا دواعی‌سندن اقتناع ایروب عالی دارتفاق ایتیلر
الی فقیر سنک ننزلک بر شیر جنکه وشمش که غایت نخوتنده تیزآسیا یکر بکتنه احمز دیکوب وتوکستنی بیت
بیرامنی بیابانه قدم بصمز • بیم اختر استده مهواع وسوادن اول اجاع والکامده کجه حز وحرحرالنفا
سیمرغ کوه قاف اول اطرافه اکنه فر بال وپرا چمز بیت بکح ودینی طیور اوله بوم کبوده
کسوبرونه اعیده بلکه سروده • نثر بز اکنی جنکنه قوت وقدرت • وودنده وجنکنه طاقت مقاومت میسر
دکلدر بیت قابس هو مقابل اولوبتر له نزال • ممکن هو رکبنجه اورر کوکله‌شغال • نثر ملک ولقی
زنوکله مقام مقابله ومجادله معقول ومقصور دکلدر بیت بیرانه کهترکه باهترستیزد •
جنانه افتد که برکز برنخیزد • نثر امابو بابده بزم رآیمز • تدبیر صواب بودر که ینه اکثر ومرکه هنه
بنا ایروب زیاده عجز والکسار ایله بسط اعتذار • ودیانه صدق واخلاصله عرض اشتقاص

ایرمش

ایرمش بیت واروب عذر ایلیک تدبیر ایدیکس • هدارا دار نی تعمید ایدیکس نثر پلنک بیچه یه
بو فکر معقول غایت مقبول کلوب حق قلدی که ملازمت استانه ایتی وارور حالنی اعلم وحسب المقدور
اوراده وظایف خدماتنه بر نعلیه بس دقایق استظهاری روا ربط فاصنع الصفح الجميل
ایله جبرم ومستحکم قلوب تمشیر وکفنی بروش متوجه استانه قهرمان وحوش اولدی کردنه • شاه جایی بوا بیابانه کوبا
نظم اساءت ولم احسن وجئتك تائبا • وانی لعبد عن مواليه يهرب • يؤمل غفرانا فان خاب
ظنه • فما احد منه على الارض اخيب • نثر چونکه شرف خدمتن یشن یتیدی • منظور عواطف شاهانه
ومحفوظ عوارف خسروانه اولوب حالنه لایق وشاننه موافق منصبه نامزد اولدی • پلنک بچه
وافی زیاده ثنا ومدحنی برکار • وکمال اخلاص وعبودیتی خاص جانه استوار ایدوب
خدمتکارلق وظیفه‌سنده ومهوادارلق شرایطنده بر دقیقه اهمال وناموسی فوت ایتیوب بر وجهه
رنکارنکاینی اظهار قلدی که ساعت باعث اختصاص اشتداد وتقریب زیاده یولدی • ودرجه
قربت وشرف کرامت بر مرتبه‌یه واردی که نحو وارکانه دولت ومعتمد خواص حضرت
اولدی • بو جمله ایله بیروم ملازمت جد وجهدتی ارتوردی • وهر لحظه اتمام مصالح ممالکت
اهتمامنی زیاده قلوردی بیت جد وجهد کسی بشترست • کارش ازجمله خلق بیشترست •
نثر اتفاق بر وقت شیرک بر بیشه‌ده رونکنده صنع فروریس واقع اولدی • بر زمانده که تاثیر
حرارت افتابده تنور فلک بر تب وتاب ایدی • وعرصه دشت وکوه کوره اهنکران تابنده
سمندر کبی پر التهاب غایت حرارت هواده مرغ وحوش آتشخوار ایرن جوشه کلمش • وسرطانه
میاه ابحر ماهی کبی تابه‌ده زیاده اولمشدی بیت سحاب اولسه ناکاه اکر قطره بار •
حرارتدن اولوردی قطره شرار • هوا اوکر اجه بر زر کشش • یا زوی بر دیلی پروانه وش •
نثر شیر فکر ایتدی که بو زمانده که صدف فرو ربادره مرغ کبی زیاده • وسمندر تاب افتابده میاه
رتشنه بنهاده وزیرم اعوانمزده کم اوله که ارتکاب محنتدن اجتناب وسوز وکداز

وقطع نسبت دفرازدن اختزاز زنبوری بو مهم ضرور رتک انجامنه اهتمام ایلدیه بو تفکر
انناسنده بلنکی خدمت ملازمته کلوب ملکی ابرتیه ناکاه کوردیلر وفور دیانتی وکمال
کفایتی موجب سرورلری و ترقیات کلوب بو ماده ملکی موجب سرورلری و حضورلری اولغدیه دافع
اولدقدنکره کفایت مهمی نوعی تمنه اولوب غرض اجازت بولدی و انواع مساعدت برجمیع
معدوده موضع معهوده متوجه اولدی و نصف نهارده کیر اول مقامه منسوب اکام وتمم قیام ایلدی
چونکه مرام حسن وجه اوزره سر انجام بولدی عالی الفور خانه مراجعت جانب مسامحته منعطف قلدی
خواص و اصحابدن رکاب دولت انتساب مستطلع اولدیلر شفقة الکلام عرضه و قفه ابتهال ایتدیلر که بو حوادث
بحوز و نکابت کرماده اقدام و اهتمامله بو قدر مهم قطع اولندی والحمدلله کفایت اتمام ولطفی هنتی تیسر
اولوب هیچ وعده غدقا بلمدی و حضور شرده ولقی زینت قربت ورفعت منزلت ابرینه قناعت ایدوب
معلوم صغیر و کبیر در که بو قدر بر ساعده دخت اراله استراحت بولدی و نشر نسل بر سوده ارتش
عطش تکلیف اولنه حکمتده خطایا و مصلحتده قصور کلدر بیت ایسو باشی و یار شفقت قرقد مکش
بکن میانه که رنج جهانراکر ان نیست بلکه چونکه بو کلام لکن بو نسبت سکی ایلندی
لب تشنیله تبقیع ایدوب ابتدی هفتور حضور شرحده تمتع نتوب و اختصاص برلواوه که مواد رنج
بلاسله بو درجه اعلا بولمشدر معلومدرکه کفایت بطالله سرنکون قلم و برباد دره کم مواد
مشقت و عنایله بو مرتبه ممهد و تشیید اولمشدر لایق درکه مکرتن اسباب و اسباب اضطلاع ایکی ایلیم
به تحمل رنج توصل کنج متیسر بو در و بی خار ازار تماشای گلزار متعذر در بیت
بلا سز باله اولورمی مارسز مال بلادر رنج و رنج او بار و اقبال کسی بکر ده مقصودی
وصل حلقه کند که بیش بترشله ما سپر تو لند بود بار زو بوس زبان بداین معنی
باب ادب و حوت حکم تو ازند بو هم میتهمان اظهار بو قصه نقل و قطعی حضرت زینتی توز و تو فقیه
من اولد الی الرحمن صحیفه ضمیره تحریر و تصویر ایتدیلر نیتم چونکه بلکه بحکم بو کفایتی و انار خلوصی

نیت

نیت و صفای عقیده نکی بندن ایلندی بر زمان نادن بحر قراولوب بر تحسینی صالوب زبانه اقویله
ایتدی یسرو رواو الکه اوله کنه لوبق و سزاوار در که کوبا نه نحن و منفعه باشی جهانه ورعیت
بر سوا فراز غرته معدلتنه ایسو دو و راحت اولور که بالین استراحته باش قویه بیت
از ان ث. اماش امد بو یه کرا ماش خود تواند بر نثر بس بلکی وجوت ازتی و فور اعزاز
و اکرامله محظوظ و عهوده اصطناع و انعامله ملحوظ قلدی قدحی اول ببنه نکرار ایتی اکا تو فیقی
و تقلید ایدوب ملکی عوروشن اکا ار زانی کوردی و کنه فرمکی ملایمتی و حلوقی متضمن و ارضی اکا
معاف قلوب مومیه من معاف قلدی بو فنای کتور دم تا بلکه بندکی کتابولی که بو هیچ برنده کام ایدی قربتی
مرادی مشرق امید دن طالع اولماقمش و بو جنب وجوه بر وریج مقدماتی رجادن بر مقصود
نتیجه واقع اولماقدر بیت نابرده رنج کنج میسر نمی شود مزد او کرفت جان برادر که کار کرد
نثر چونکه بو سفرده مقصودم کسب معرفته منحصر در و عزم حزمله اراستنه تقوی کسدم و قدم حرکله
رکاب عزیمته قدم التعدیم فرمایدوا ایمان بحر قواصفال رنج و عذابله حظ نتیجه فتیح و حکم نجح
نتیجه اولمزه و ستمسوار بحث قاین خانه خواجه خرقی صوب اکتساب مطالبه منعطف قلدان ذلک لمن
عزم الامور بیت شه کو بو مردم درنیل به ایدوب رکاب بیند جنب جرخ دارا کرده و اولرکت عنایه
نثر چونکه دزد اجرم ایتدیلر که زوال چو نقصیحت باپن عزیمت اولمق مستعد در قرمانی عالیه ارتحال امر
ایتدی اسباب اردکانه اشتغال ایتدیلر و شرایط عبارکی بالکلیه یرینه کتوروب بو بحثلی عقلادن
کیبند چو ان بیتو روی باز بیت ایلدکه عزم بو لطف خو ر اید کی اوله بهمت ایدن نثرفانله مالا در کاه اوله
نثر بس دراتی و ار ایتلیم زمام امورلوبی اردکانه متوسطه برامین معتمد کی کفایته تبلیغ ایدوب
رعایت رعیت و حمایت مملکتی بابنده برقاچ و صیت که ظهور از ملکت سلطنت و ارماسی قوانین ملکت
ایدی بکوش هوش اشا و صحیفه ضمیره اطلاع ایلدی بیت اولی فلکده بر بو افتر او لکن نور
بو فر اول بحر و تر بو قطع اول صدفده بو کهر نظم ملکی شهد اسینه اسکندری

نظم بر ازدی بری تقدیر زنگی • که نمایه زیبا تو روی زی نگری و درو خویش تا
زن بیرون یکی کار نکند ان • کن اندیشه صبحدم زنفس و • کن نیزه زنجیر فوزی ملک
بولدی آسایش سلطنتده بار و • قلدی سپارش مملکتی کار چون • نثر زن تیر صبحی فلکن ازو مرو که تا
ارتحال منزل بمنزل کبی ماه و • ایتدی توجه بیه سرانی ره زاد ایله حشم و حواشی و محرم و خواص بعض
اولورلر اولدی مالک بیه بخجه مرحله بر • کیدی اولدی انتقال مشهی شهرده قتال آفتاب و
جکوب شدایه قدرت اوزره بومنوال • اولورلر قلوب احاصیه فایق بخه وزن قافله بر
تحلیه رواجی فوایح کبی و اول و • ظاهر کوروب سوزنیب الطاف کمال و کمال و قطع بحور منازل
وفاتکه صوبی ماورد • بر دیر روح کبی و اول سی بیو بیت اولدی عالم باریشه خاطر فا
لهی زیده اسود سوون والوم زاد ریخ ایدون ارام سرانیب شهر و ایام بخجه نثر • عنبر و مسک
جانب ایله جادر اولون نجم ده کنده خنده و حنجی قوبوب این کزین اتفاق و ارتحال
سایبان آسمانه سر منی ولا سایه که کوروی افراز سربر • ایدی کوهه فراز چون • ایتدی توجه کوهه
علو ایله آسمان • اورامان سواری استاعیل اهسوبیله • بیت زبانه هم نکله صحیح ستنی بنیانه و
تجری جنان و • اورار عنو مارله ارز اولوانه که عوز بری طرفی هر • نثر عماد هم ارتفاعی
ذوا جنتان اکبار زمهل عزت جایده ور کل انواع که کلستان بر جایتی هر و • الانهار تحتها من
وعیانت قوتو کرماتی رنکده سار کوه • کنار بر حد زبرجد شجرتانه سبزه زرین • نظم افنان
کوسی ارلاری ایلیه ور • نثر کشته جنید باغ نعده نشه بوستانه • منتهی طوبی فی شجره عرعر جوبیاری
ایدلر معاوقی بوغان برتطلی ورکدارو کشفی بوافهای تلدی زیارت متبرکه مقامات و طواق
شاهد فونه بولدرو صفحه • السواد فی النور وسر روشن نه وبن وجی بیاضی ورنده سواد
بزرکوارکه حکیم بر غار اول که بیلدی عامله استغفار لیس استعلام رابوده مجاورد مقامک اول و معاینة
غاتی اولدینی کوی عارفلری بو اول زاد و کنده نباره طبیب معاصی ورادی بابا ان اکا ایکدر و حکیمی

انوار انواع معارفله متجلی ایدی • ونفس فاضلی زیور اجتباسی قفقا بدی ایله متحلی خاشاک
تموتوا ان قبل موتوا وجودی زنار و کا • حرق ایله فنسار ریاضتی ارتش اخلاقی نا پاک
هوشی کوشی کوزمش و بیداری خواب و ابادره لیدی بیداری ونیت • غرق ایلمش باسنه ور
بیزان تحقیق نکته دوجی • نظم ایشمش ارشیم بعد عیبی عسده بیدر السلام دار الی یدعوا والله
بزرکوارکه حکیم ارتلیع ور • نثر نهانی راز مخزن کلید بر جایه حقیقت اسرار دری • خیزان صبح آفتاب جبینی
طنبنده کرکلی ایکلی حاجب اولی اللدار حالت و زیارت • روی ایدر جودی مقدار بر غارده خارج وسیله اوزره ملاقاتی
کنیجه عالی تاج ضمیر ایله اربی الاعلام و عیبی الهام ضمیر روشن بیر • روی بیو زیارت استجازت
نظم بیوروی ایان شهر بیمع کیشی حمد امنین بسلام ادخلوها وقت غار فتوح اولوب مطلع
معانی ابوار پرنق • شد چین خانه نقش رووز غار • شد ایتی حکمت غار این وره شه
ایله بخرید قدم که کوروی رهمن بر ایکیلو بحر • نثر دربت نه بجای کی بین که • پرست
جبروته وعرصه ملکوت وروشه فرحتی کرو کشف ابتی ور • اتمش ادیبن عالم
رحمانیه روحنه لطایف جسمی وتحفیف • ظاهر ملکی ملکه صحن بنزی بشره • کورمش ایر
کی بوز ملتمسی و تیسیر اوله میسر انده موهوم و مقصود که اکلدی رسنله فورکی • بیاهی
اولدی موجد اکا ایله ظاهر و باطن اعتقاد و خاطر صفای بولنبرز • وجود تفصیله یمنی
کوکردی قیامه خدمته لوازم بیونوروب کنز بر تحقیقی شرایط و ارادیل یعتی رهمنه جون
بیوروی ارشاد فتوح اولور صالک اکراعده مراسم اتمام و • السلام جواب رد برهمن
ترکی باعث و کلفته قبول وسبب • صورون خاطرن بوندن وزحمت ره رنج ور
ورجی عذرلرن تعقیب موجب و کنج و خواب تفقده ایلیع ور • قلدی استغفار لیس حضوری زحمت ر
بیعتی ایدوب تتبع تحسینیله لب برهمن • ایلدی تقریر صحیفه روشن بیعتی کی التعفیف عالی
درجه کلفتکلو بوده حکمت بوقت طلب که جنبه و باکه محبت بلند • بیرت اول ارق بزار

تخت ● وار ایسه ستم دیدن کاه ربیعی وار ایسه تخت رسمین کاه زبین انجمن اصناف
مشقت ویلیکی تعقب ایلدی نظم ای خوشتر از بن جهان ودرشتی ● ملک بدین گونه بوده درشتی
بهیچ نهان که تو انیش وهی ● میوه شاخ نبود جز بهی نثر ● سماه وجه حکیم بزرگوار سرور چه
اسراری اچدی ● وورشاهوار حکمتی فرق ممتاز شهریار کامکاره صاچدی ● وبرقاچ گون ثمامه تنفذه
فراغت قلدی ● ونعمت خوان حکمتله ضیافت مهمانه مشغول اولدی ● ودابشلیم اثناء مصاحبت
وصیت نامه موشکافی یال ایدوب وصایا به دیر حکیم عرض ایدروب ● برسمی واوقی رای اعظم
اول بابه مقابل نصایح ومواعظ بیوروب ● ودابشلیم قلم خیال وانبوبه افکار ایله لوح قلوبه حافظه
ثبت قلوردی ● کتاب کلیله ودمنه سؤال وجواب رای وبرهمن منتهی اولدی ● ودنی ترتیب سابق
اوزره که فهرس کتابده بیان اولنمشدر اون درت باب اوزره منطوی ودر والمعونة من الله المستعان
وهو حسبنا وعليه التكلان باب اول ساعی ونمامک کلامنه نفاق ایچون استماعندن امتناع
واجب ایدوکین بیان ایدر رای اعظم دابشلیم بیدبای حکیم ایتدی مضمون وصیت اول جوهر که
برگمه شرق نوز سلطانه اختصاص بوله بر اینه محمود وعام وخاص اولوب ● وحسود لر نقض قاعده
حرمت عرضنه سعی ایدوب کلمات مکر امیز له ضمیر سلطانه اندن متنفر ومتغیر قلالر ● پادشاهه واجب در که
کلام صاحب غرضه تامل تمام بیوره جوق بله که امیخش واولوسنده خاین وکلد سرحد قبوله تنزیه
نظم مده راه صاحب غرض پیش خویش ● که انگیخت بر یکدگر نوش ونیش ● بصورت وهمدوش
ویاری کند ● بمعنی زنند ریش وخاری کند نثر ● وبرهمن حکیم شارحه التماس ایدرزیک بو بابه مناسب
واستانه بیورن ● وشول نکته نک قصه سن که بر پادشاه حضورنده برید تقربله اختصاص بولمش
اوله ● وارباب غرض قولیله نباء محرمیت خلل پذیر اولوب صداقت عداوته ومواقفت
مخالفته مبدل اولمش اوله ● علی وجه التفصیل بیان بیورن ● برهمن ایتدی ای مدار اساس سلطنت
بو وصیت اوزره در که اگر پادشاه حضورنده کلام نفاق انجام حاسد ومحل استماع وموقع اعتبار

بولد

بولدی اگرچه ارکان دولتی ارغاله سپهر مهمان تکیه ومظهر عجایب محنت اوله ● وارنده هم ملکه خلل
منطرق اولوب هم ملکه فتور عظیم سرایت قله چوق بو مقدمه مجال اگرچه صدیق صادق ومیانت
ونفاقه مجال بوله ● هر اینه رابطه التفات غبار وحشت ایله مغبر وبنای مودت یارن بیر که فو بله
زیر وزبر قلانه که بنای معاوقت کاو وشیر اول شغال شریر تزویر ونفاقنه بنیاد مشروح
دای ایدی نه کیفیتله اولمش ودر اول حکایت برهمن ایتدی قدیم الزمانده بربازرکان جهان دیده
وتلخ وشیرین روزگار چشیده وار ایدی بیت خوش صنعتی ایتی کاروزینه ● زرو زر بجوه بسیار دیده
نثر قدم عزیمتله مسالک ممالکه سالک ● وبضاعت تجارتله انواع تجاربه مالک اولمش تو سن زایله
زیر ران سیاحتنده ذلول ● وارقالیم سعد اقدام حکمت جهان گرد نه نسبت بر رنفت بکت بوله
ایدی ● وکوکب صولت وتحت یار اخطار لشکاری بسیار ایله مال وفضایل بسیار ● وبهایم سوایم شمار
وار ایدی کانه اقتلاده وكاه من ثاغية الشاء وثاغية الرواح ● جوق معقدمه سپاه کی
قوت ضعف وضعف قوتده بی ارنتر ● مملکت نهاده ارلی اوزره لین ● وطلایه لشکر اجب کمی موی سفید دن
کن نیه تر حصار خطه وجوده احاطه ایتدی نظم نوبت بیری جو زنند کوس ورد ● دل تحف
از خوشی وعیش فرد ● بنشت خم از موکی رساند سلام ● موی سفید از اجل آید پیام نثر خواجه مقرر
بلدیکه عن قریب کوس رحیل اوراسه گرک ● وسرمایه حیاتی که بو مقاعد رحاتنه بدنی موعد در
از زمانده استیفاولو اولسه گرکدر ● فرزندلرین که تمام شافع امانی وشیمی باغ زندگانی در
جمع ایتدی ● انلر اوچ جوان ایدی غیرت ارغوار ولوازار تار رشد ناصیه حاللارندن نابات
اما غرور ثروت وکثرت اسباب بدور نشوه شراب الشباب مخه اعضا لرده تجاوز ایدوب
مال پدرده دست اسرافی دراز ایتمشلر ● وکسب حرفه ده اعراض ایدوب نقد اوقات
عزیز یی بطالته کساله صرف ایلمشلر ایدی ● پدر مهربان فرط شفقت ووفور حمیده
کرلوزمه علاقه ابوت در فرزندلرینه پند ونصیحت اغاز ایتدی ● وابواب نصایح فتح ایدی

جواب ویریم دارمیدن شتمی وار فتح ایدوب ایتدی ای جوان اگرچه کسب الین نجابت حکم کوردن
اول سببدن تحت خالی ایدی کوکز باعث قدرت بلمزسک مذهب عقلده معذور اولمسکز اولور
من لم یذق لم یعرف اما بلمک کرککه مال سرمایهٔ ایالت دنیا و ذریعهٔ تحصیل نجات عقبی در
و اهل عالم طالب حصول مراتب و وصول مآربدر غالب بودر که بولر اوچ مرتبه نک بریسنه طالبدر
مرتبهٔ اولی صحت ساحت معیشت و تیسر تکثر اسباب راحتدر بو بر طائفه نک منظوری تعیش اولنان خور
و پوشش و استیفاء لذات نغمه کوشنه کوشنه مقصودلری اولور مرتبهٔ ثانیه رفعت درجه و علو
منزلتدر اولر رفعت که بو مرتبه یه طالبدر ارباب جاه و اصحاب مناصبدر بونلرک مرتبه لک
حصولی بی مال محالدر مرتبهٔ ثالثه حصول ثواب آخرت و وصول منزلهٔ مغفرتدر عزیزلر
اولکروه که بو مطلبه رغبت ایتمشلردر اهل نجات و صاحب ورعدرلر بو مرتبه دخی مال ایله حق جل جلاله
محقق اولمق میسردر نعم المال الصالح للرجل الصالح حدیث صحیحدر که بو معنی صاحب فتوی
بیورمشدر نظم مال زر که بهر دین باشی حمول نعم مال صالح کفتش رسول نثر معلوم اولدی که مال
و منال سبب حصول اکثر آمالدر و تحصیل طرقی ایکیدر بری ارتکاب تعب طلب الکتاب محالدر اکر برکمسنه تک
بی وسیلهٔ کسب و طلب من حیث لا یحتسب مال الله کی تحصیلنه رغبت ایدرسه حکمدن اولوب راحتده
در فیقی تطبیق حتی قرب بالهوا دیده مصرع از بالا هوا آمد و بیرون بالا هوا رفت نثر پس واجب
اولدر که جانب بطالت و کسالتدن اجتناب ایدوب تحصیل الکتابه رجوع قلالر و بوجه فیه
تجارتدر که منفعت ماوی در بنده منی امر ایدرز مشغول اولمسز خیر اشتراسندن ای بیدرسن
بی کسب و طلب تکلیف ایدرسن بو قاعده توکله منافی و اعتقاد تقدیر ازلیه یه مخالفدر بو
مقرردر که کارخانهٔ قضا و قدرده بر رزق که مقدردر البته حاصل و واصل اولسه کرکدر پس
جست و جوی ... تعذیب حیوان طلو فائده و عیون نه حاصل اولسه کرک نظم
کلوبنه که اولدی مقدر روزی نه یکی کوکلی ... نه کز کر کره ... کشتی جو کنه کنور

نفس ازله نه اکسلور و نه ارتار اولور سعی مزدر نظم سعی اکا روزی اشتم که ایتدی
بو یارکه تقسیمدن فاحیم ازو نکا یتدی و نقصیب اولمایه جقدر انکه طلب ایدرم بنده زیاده
پس اکر بیز کسب وکار ایدرسک و یا حرص بیکار روزکار کچورسک تقدیر ازلی ازله
تغییر ایتمز مصرع نقصیبه ازله ازفزون نتوان اندر ختن نظم نه که روز ازل پادشاه دادلکی
حصه جانه بو معنا نشاهدر بر کمسنه رنج و عذاب کنیچ جاب اله کیروب و بری راحت کنجنه
قرار منتظم بکی پارچه و بعد بیر استفراغ ایدوب که نو جمله اولمشدر اول حکایت
بسر ایتدی برعید ولوب عزیز خوارزم الملک حلب دره پادشاه کامکار و فرمان قرمان عالم مدار
وار ایدی که اتفاقات روزکار کچورسی وجه تغییر ازلیه خمنه دار فناسن آلتمش ییل
ازکی قوزنی و ایرینی بو جوانلرجاه و جلال الا شهرمانی کنچه بیرلرنه مقصور ایدی و بکرله عیشور اولوب
غرکاب غیر ورشبانه وجهان کبی روز روشن شراب نوشتمار ایدی وقتلرده کاه سیوراهیو لهو
و لعبه و عروس تماشاجویه ایارک منقش قلمقه حلی ور مقاربدی کاه زرخه جنک وحیانه
بو نغمه استماع ایدرکوک نظم بو رتبه بیتمی که ای بروکی بر جهانده جوکه تیز کنتیککی بیز
بکرجوغ کوزبو موسمده اجنبی دورده کوز احمد ر جوج بز بالیله برای نظم وکاه برای بلبلده
بو صوتیله محل ایلرکوک نظم کیوزرلر اول بالله قلقای باقی جوقالمز بو جهان تمه باقی
کلدوم کل کبی بیرقدم اولورکار قلوب بلبل کبی الحان وقربار پادشاه مرد وفقه
هوشیار و صاحب تجربه و اموز کار و جوله بورکارمی ونقود نامحدود و
بی شماری وار ایدی فرزندینک حالتی بو حواله اوروزن فاهیده ایدر بجه خوف فلتو ک
بو کنیجه حاصلی بورار رنج و عذابله تحصیل اولمشدر اما چو بیر ز طوق و ندا راجی با ایدلمی
اوله حواله شهوده بر زاهد متوکله وار ایدی که علاوه تحلل لقرنه ممنت و لسان تقوی
حقوق خلائقه متوصل ایدی حتی بو فقه تاریخنی ایدی شیخه حقوق موالی ایدرک

پادشاهك قصور اعتمادی و کرامتنه کمال اعتقادی وار ایدی تمام خزاینی جمع ایدوب
بر وجهله انکار قدمنه طلوع ایدمیه انوك صومعه‌سنه وقف ایتدی و زاهد وحشت ایدوب
ایتدی چون دولت بی وفا و جاه بی بقا بنم فرزندلرمدن یوز دوندردی و سر چشمهٔ اقبال که
خواب و خیال و سراب سیراب کبی نم مانده خاک راه باره مال و مال اولدی و فرزندلرم بی مایه و کم بضاعه
قلدی و فقیر و محتاج و ارباب نیاز احتیاجی اولدیلر امان بو کنجینه حقدر شاید که قناعت
نکبت و مجاهدت محنتی سببیله خواب غفلتدن متنبه اولوب جانب حسبیه مصطفا خوف ایدوب طریق
اخلاق و اسرافدن انحراف ایدوب جانب اتفاق و اعتدالی حریمی حوزه‌لر زاهد وصیتنی تمامی سمع قبول له
اصغا ایتدیلر اعتماد مال و وفور احتیاجه ورونهٔ تقوب بر تحفه دوزدیلر و شویله
کوستردیلر که جمیع اموالی اتین وقف ایتدی و فرزندلرینی واقفی بو خصوصده جزو دار ایدوب ایتدی
چون اینه روزگار بی قراره صورت ادبار و افتقار مشاهده ایدرسز غافل اولمیه‌سز که
وجهین کلی مؤنت معیشتکزه کفایت ایدن بو نقد موقوفدر بو حالده حکاك از زمانه شاه
وزاهد اکیسی هلاکی واحدا بعد واحد اجابت دعوت حق ایدوب کل من علیها فان
باکیسیله برخوش و کل نفس ذائقة الموت جرعه‌سیله بیهوش اولدیلر بیت
اکرش وکدار کرمه وزنده قوه تکرار خری کور وکفن ور بیت هر آنکه زاد بناچار بایدش نوشید
ز جام دهر می کل من علیها فان نثر واول کنج که صومعهٔ زاهده مخزون ایدی شویله مستور
و مدفون قالدی برادرلر وفات پدرندن صکره مقاسمت ملك و مال بیرارکوب
جنك و جدال ایتدیلر برادر مهتر وفور زور و قوت و مزید بطش سطوت سببیله غالب مطلق
اولوب تمام ممالك و جمیع مالنه مالك اولدی و برادر کوچك خائب و خاسر و مغبون و منکسر
قودی بیچاره منقلب سلطنتدن بی نصیب و مال موروثدن بی بهره قالنجه کندو کندویه ایتدی
چون آفتاب اقبال درجهٔ زوال ایتدی و سپهر غدار و روزگار ستمکار شیوهٔ غدر و انتقام

انکار

انکار ایتدی بر دفعه داخی طالب دولت اولمق و مجربی بار دیکر تجربه قلمق ندامتده عمری نیه
منتج اولور و ملالت و ملامتده عمری فانی در مصرع من جرب المجرب حلت به الندامة
بیت جملهٔ دنیا ز کهن تا بنو چون کذرانست نیرزد بجو ملکتی بهتر ازین ساز کن
خوشتر ازین حجره دیبا زکن نثر صواب بودر که چونکه بابه دولت دست قدرتم چقدی زمین
توکل و قناعته تشبث ایدوب صبر قلیم و درویش تکیه‌سن که سلطنتی زوالدن امین اولا کوشم
بیت درویش را که کنج قناعت مسلم است درویش نام دارد و سلطان عالم است نثر
پس بو نیتله شهردن چقوب کیدرکن خاطرینه بو معنی خطور ایتدی که قلعهٔ زاهده بر ملك
مانعدن صدق و دله و وعود احتیاجدن حرم اوور ... صواب بودر که انوك
صومعه‌سنه بناء قلم و زاهد دور کیدر برکت دم و قدمیله طریق عبادته سالك و سلطنت قناعته
مالك اولم چون صومعهٔ زاهده واردی خبر الدی که طوطی روح شریف آشیانهٔ قفس تندن
جانب ریاض جنانه طیران قلمش و صومعه اول پیر روشن ضمیردن خالی قالمش بر زمان
لشکر هموم و غموم کشور طبیعته هجوم ایتدی و زبان تلهف و تأسف ایله ایتدی بیت
ندیدی چه کرد چرخ ستمکار روز جنکش نامش مهر چه جو فی جد اختر چه جنکش نثر درویش ایله
زاهد صاحب کرامتك روح جانبینه تشبث قلدی و اول صومعه‌یی جهت اقامته قبول ایدوب
اول بقعه‌ده مجاور اولدی مکر اول صومعه جوالیسنده بر کاریز وار ایدی که صومعه
اهلینه بر چاه حفر ایدوب اول کاریزدن اکا قمر اغشا ایدی و متقدمین اول کاریزك
صوین اول چاهه کتوروردی و اهل صومعه آنی استعمال ایدردی انوکله توضی و غسل
ایدرلردی شهزاده برکون دلوی چاهه صالوب چوردی صو صیدرمس کلمدی تعجب
احتیاط ایتدی کوردی قوجاهده ماده اثر قالمامش متحیر اولدی که اکر بو چاهده کاریز
خلل متوجه اولورسه اساس صومعه بالکلیه اندراس بولوب بو بقعه‌ده من بعد توطن

منعقد اولور • بو حالك تحقیقی ایچون قوجا بهرام اندی • و وردار ایله و خواتین حاجبی نظر تدقیقله مشاهده
قلدی تا که نقدی حقی بونشدی که اکا صونولمش ایدی • و صونولمش حاجبه کلمسنه مانع
اول اولمشدی اما بو حق نظر قید کیدر • و بو سورلر ده جانبندن خروج ایدرلر اول
چو اول سورلرڭ قولغه ایروب اول کنجه قدم باصدوغی محلده سر کنجه نیتندن زائل اوله
چونکه اول نقود بیکران وجواهر بی پایانی کوردی جبین ضراعتی زمین حمدله سوروب
اول پروردکار بی نقصان و کردکار رفیع الارکانه سجده شکر ایتدی و نصیحت توزیع
کندویه ایتدی اکرچه که مال موفور وجواهر نامحصور اما بالخروله سکران ونهوت
سرور ایله نشوه اولوب والثمکه صحیحده هر دو نهج توکلك وجاده قناعتده انحراف
ایتمامك وطریق اعتداله قویوب جانب اسراف واتلافه کیتمامك کرکدر مصرع تا ببینیم که
از غیب چه اید بظهور نثر اول جانبدن بر لوحه کرچه مسند حکومت فرمان رواسی اولدی
اما لشکر احوال کشوره ده بی پروا ایدی و امید کنج موهومه که قصور پدرنی تحقیق ملاحظه
ایدردی موفور اولوب مقدورن اتلاف ایدردی و غایت کبر ونخوتده و خیلا
و عظمتدن برلرین تعقد اغیوب نهند حاللده اغماض و قباحت حاللندن اعراض
ایلدی بو اثناده تا کا بر دشمن پیدا اولوب لشکر جرار تیغ کذار ایله ولوبله قصد ایتدی
شاهزاده خزانه سنی بیم و فهمده خالی و لشکرینی ساز و یلبده عاری کوریجک اول
موضع معهود و کنجینه موعوده تفقد ایتدی که اول مال موفور ایله حمایت لشکر و حمایت
کشوری معمور ایلیه لو مکن الدوا بالرجال ولکن الرجال الا بالمال چندانکه
طلبده سعی بلیغ ایتدی کنج موهوم مدن ریح محققده عیری نشان بولمیدی و هر چندانکه جست
وجوده جهد و دریغ ایلدی حصول مقصوده قادر اولمیدی بیت بشنواین نکته که
خود را زغم آزاده کنی خون خوری کر طلب روزی نهاده خوری نثر چونکه نومید کنجده

تا امید اولدی قادر اولوردی جمیع لشکر ایدوب خارج شهره کتدی چون صفوف جدال
آراسته اولدی • وآتش قتال اشتعال بولدی • اثنای مقابله و مقاتله ده لشکر دشمنده
ملک زاده زخم تیر ایله ... • و بو جانبدن دخی بارش پیکانه قطرات شمشیرلر الوده
خون و خاک اولدی • ایکی لشکر دخی تیغ بی سوکی ایتدر دهشت قالوب قریب اولدی که
فتنه و آشوب اوج آسمانه چقه • و آتش موج و موج ایکی مملکتك ولایتی زمانه کسن
بقدر اخوارده ایکی طایفه نك سردارلری جمع اولوب اتفاق ایتدیلر که بر خاندان
پادشاهی و دودمان شهنشاهیدن بر ملک ملکی فضیلت بخش قلالر که شغل سلطنتی
و مهم مملکتی انوك قبضه حواله قلالر جمله سنك رای بو کا منجر اولدی که بر شهریار کامکار که
فرق دولتی سزاوار تاج سلطانی و خنجر سعادتی شایسته خاتم جهانبانی اوله همانا
شاهزاده صومعه دار ودر پس کاردار اندر تا کی صومعه یه واردیلر ملک زاده یی
اجلال و اکرام و تعظیم و احترام ایله زاویه خمولدن بارکاه قبوله کتوردیلر • و کنج
تخلیه دن صدر مسند عزته کتوردیلر • میامن توکلیله هم کنجه بر متیسر هم ایالت
کشور اکا میسر اولدی • بو معنی انوك کوزه کتوردم که وصول نصیب البته سعی و کسبه
دکلدر • و توکله انکا جد و جهد التجاده اولور بیت هر کیمکه توکل ایدر
حق انوک درقنه ... ایدر نظم نیست کسبی از توکل خوبتر • جیست از تفویض خود
محبوب تر • هین توکل کن ملرزان پا و دست • رزق تو بر تو ز تو عاشقتر است نثر
چون بو حکایتی نهایته ایرشدردی پدر ایتدی اکرچه بو دیدوککی صدق محض و عین
صوابدر اما بو عالم عالم وسایط و اسبابدر • عادت باری بو نسقه اولمشدر که
بو حوزه حوادثده و بو جمن دقایقده بی اسباب ظاهری هیچ برشی
شجره ظهوره کلمیه بیت دهقان سال خورده چه خوش کفت با پسر • کای نور چشم من بجز

آرکنه ندر دن بیت

و توکلده مقبول بودرکه با وجود مباشرت اسباب مقام توکلده ثابت اولوکس تا فحوای
الکاسب حبیب الله دن بهره‌یاب اوله‌سن بعض اکابر بیورمشدرکه کسب و کار قل تا کاهل
اولمیه‌سن نصیبک خوارلقدن بیت تا جاهل اولمیه‌سن بیت از توکل در طلب کاهل مشو
رمز الکاسب حبیب الله شنو ● کسب کن پس تکیه بر جبار کن ● کر توکل میکنی در کار کن نثر
سن ماکر اول درویش قصه‌سن استماع ایلدکده اوله که احوال باز و کلاغی مشاهده ایدجک
سبب جانبین بر طرف قلدی اول سببدن مظهر عتاب مسبب الاسباب اولدی ● بو سؤال ایتدیکه
نه منوال اوزره اولمشدر اول حکایت بیدر ایلدی روایت ایدرلرکه بر درویش بر بیشه‌ده
کیدر ایدی ● و آثار قدرت و اطوار حکمت اندیشه ایدر ایدی ناکاه کوردیکه بر شاهباز تیزتاز
بر مقدار ات پاره‌سن منقارنده طوتوب بر درخت اطرافنده پرواز ● و اهتزاز ایتمکده
بر آشیانه طواف ایدر و بر شفقت آمیز آواز ایدر ● درویش بو صورته نظر ایله متعجب
اولوب بر زمان نظاره قلدی بر خوردی کوردیکه بر کلاغ بی بال و پر اول آشیانه‌ده
زیر و زبر یاتور و اول باز منقارنده اولان اتی حوصلهٔ کلاغ مقداری پاره لیوب
و آغزینه استفراغ قلور ● درویش ایتدی سبحان الله عنایت الهی و موهبت نامتناهی کورکه
کلاغ بچه‌نه پر و بالی نه قوت منقاری وار و نه شوکت چنکالی وار کوشهٔ آشیانه‌سنده بی دولت
قومامز ● و باز بسختی چنکال و تیزی منقاری خلاف جنسی ایکن اکا هوادار اولوب بر مشفق
و مادر مهربان اولمشدر بو قدر اولمز نظم ادیم زمین سفرهٔ عام اوست ● برین خوان یغما
چه دشمن چه دوست ● چنان پهن خوان کرم کسترد ● که سیمرغ در قاف روزی خورد ●
نثر پس بن که طلب رزقده دریای حرصه غرق اولوب بیهوده زحمت چکرم بو یان تا که الله
کنوز لطف و کرمه سبب ضعف اعتقاد و نقصان اعتماد اولمسدر کی نظم ضامن روزیست روزی
چند پوی سوی حرص چون خسان ● از دل خورسند برآرم نفسی ● کانچه رسد بهی معانست و بس

کلاغ

نثر اول بوده کرمی بعد سر فراغتی زانوی عزلته اوزره قویوب صحیفهٔ دلدن حفظ کسب
و حرف وفق ابن بطالتله بویه التوکل علی الله معناسندم کسب و طلبدن ال چکوب
بر کوشه‌ده اوتوردی ● و دلنی غلق مسبب الاسبابه بند ایدوب اوطوردی مصرع دل در
سبب مبند و مسبب رها مکن نثر اوچ کون اوچ کیجه بیکار ● زاویهٔ عزلته قرار ایدوب
هیچ بر دن فتوح میسر اولمدی ● و غم غذا جوعدن جمعیت خاطری متفرق ● و قوت تحلیله
بدنه ضعف کالی منطرق اولوب کیدرک قوت ضعف و ضعف قوت بر مرتبه‌یه واروبکه
کله زاهد قوی ضعیف اولوب اوراد و وظایف طاعت و عبادتده قالدی ● حق جل
و علا اول ناکنه منعاهیرن اکا الهام ایتدی و عتاب تمامله ایتدی ای قوت بنیاده کاهلی
جهانی اساس اسباب و لکن بی اوزن مبتنی قلمشدر اکرچه که کمال قدرتم بی‌سبب سنوکه
مهمک اتمامنه کافیدر اما مقتضای حکمت مهمات خلق حصول اسبابه موقوف و متعلق اولا
تا بو وسیله قاعدهٔ افاده و استفاده ممهد و متحقق اوله اثر بیرله تا منتظم حکمتی بی توکلت علی
بو قلدی معلوم اولدیکه دفع حجاب اسباب غیر متیسر ● و ترکنه ارتکاب لوازم
و متعذردر فرضا که تجرد و توکله توسل ایله بر مطلبه توصل میسر اوله ● فایدهٔ کسب منفعت
توکلدن زیاده‌در زیرا که فایدهٔ توکل همان متوکله حاصل ● اما فواید کسب جلب
سایرلره واصل اولور ● و ایصال نفع الی الغیر و لیب خیردر خیر الناس من ینفع الناس
بر کیمسه که غیره ایصال خیری قادر اوله حیف درکه تکاسل ایدوب غیردن خیر طلب قله
که الید العلیا خیر من الید السفلی پس اکر سن غیره افاده امکان متیسر ایسه ● اینه
یکدر که غیر یدن استفاده ایده‌سن بیت چو باز باش که صیدی کنی و لقمه دهی ● طفیل خوار
مشو چون کلاغ بی پر و بال نثر بو حیرت چونکه بو نصایحی سمع قبولله استماع ایتدی بر آه
اغاز کلام ایدوب ایتدی ای بدر معذور درکه بن توکله اقتدار یوقدر ● و کسب کار

الیجی ناچار و زار اما چون کسب و اشتغال ایله و زحدای بی زوال کمال کرمندن بر مالی فعال
ارزانی بیورن انی بخیه ایتمک کرک و انوک حفظ و ضبطی و قبض و بسطی بابنده شرطی جری
خوشنود کرک نیه زرا ایتدی ای پسر جمع مال سهلدر کار دشوار انوک حفظی و انوکله تمتع دشوار
هر کمسه که تحصیل مال طالبیدر بو ایکی شرطی اکا رعایت ایتمک واجبدر اول بو در که حفظنده
بر وجهله احتیاط قله که تلف و تاراجدن امین اوله و دست سارق عیار و رهزن
اندن کسله که مالک جوستی بسیار و مالدارک دشمنی بی شمار در **بیت** جرخ نه دوربی وار
میزند قافلهٔ محتشمان چی زند **نثر** ایکنجی بو که انوک مداخلندن انتفاع ایدوب اصل المالی
تلفدن اجتناب ایلیه که اکر سرمایه دن خرج ایدوب سود ایله قناعت قلمیه ازمانده
کبی کنج باد هوا لوزی ..... **نظم** ..... نهر که ایی نیاید بوی به انک زمان نود
خشک بی که از کوه کیری ...... سر انجام کوه اندر اید زبای **نثر** ..... و خلای
داریم کیه ده خرج ایلیه ...... زیان اوله عاقبت دادو
و رطهٔ احتیاجه دوشوب ..... که کار هلاکه نهایت بوله نته کیم اول موش متلف ....
کند دست عمدن هلاک ایدی ...... ایدی که نوجه اوطمشدر اول **حکایت** بدر ایتدی
رفقالرم کلمشدر که بر ... مقدار غله بی نهایه ایدوب و ... ایدی
و ایوارن عمتی اندن کتر ایتمشدی اما اول وقت که احتیاج غایته و ضرورت نهایته یتشه
اندن قوت لایموت ایدینیدی مکر بر موش که ... ده ویاروی که فرمن مدده ... ... جکیدی
و مزرعهٔ اسمانندن حباب بروین و نجم سنبلهٔ زمینه خوشه کز اکیدی اول خزانه کنارینده
خانه طوتمشدی و اول انبار جوارنده اشیانه ایتمشدی متصف برزمین ده متین و ندان الماس
نقب اورردی و نابی نقاب خارا شکاف ایله اطرافی نقب ایدردی ناکاه حقهٔ بنهاده
میانه انبار غله ده عیان اولوب سقف اشیانه ده حبات کندم جو .... اسماندن شهاب ثاقب

کبی

کبی رزان اولدی موش کوردی که وجه **و فی السماء رزقکم** انجا زینتدی
و نکتهٔ **التمسوا الرزق من خبایا الارض** روشن و مبین اولدی مواجب شکر و نعمتی
تقدیم ایدوب الحمد لله الذی **انزل علینا مائدة من السماء** ... مائدهٔ اوجه اسماندن
بیوردی و اول جواهر قیمتک حصولندن نورت تمام حاصل اولوب نخوت قارونیه و دعوت
فرعونیه اغاز ایلدی ... موش ... محله ... کیفیت حالدن خبردار اولوب ملازمت
بابن ... مابینه شتاب ایتدیلر **بیت** ای دوغیده دوستان که چی بینی مکس نند کرد شیرینی
نثر دوستان نواله و حریفان پیاله خوان مجلسنده جمع اولدیلر و نته که ... عادتیدر
نصیحه کلامی ایتک مزاجنه موافق و بسوزلری غایت طراز لرد ده طرح ایدوب ر... جند
ایدرلر و خوش ایدر سوز بار کردی و انوک مدح و ثناده شکر و دعاسنده افراط و لطفا
زیاده اولدلر و دیوانه وار زبان لوف ... اسرافی ... ابدب یوبی تقصیر
غله انبار ... غله و نفقات اولدی و ... الزمان ... کندم اول ... اتده
ریک رواه کبی ... اولسه کرک یر کون اننده مصاحبانه مقدار کثیر صرف ایدردی
و عاقبت ملاحظه سنی اعتنیب بو کعنی باره فالسونه دیمزدی و خیال ایدوب ... مغرور
نکر فردا ... بر دل ایمزدی **مصرع** سا قیا امروز که نوشیم فردا را که دید **نثر** اول و قلکه
انبار اول کوشهٔ خلوتن عیش و عشرته مشغول ایدی و من بر ده قحط و تنکال خلق
بد حال و پایمال ایتمشدی و سینهٔ جوع جکر سوخته لرده زبانهٔ اتش جوع فلک
زیتن ... بر جانب نان جو جان ... ویرنه المرقی بر بیان نانه
خانه ... صد بارلری کمسه خریدار اولمزدی **نظم** قحط ایتمشدی اول ... خراب انتی او
هواسی ای سراب عجبا کیمی بولمزیدی جهانی خواجه لرانه صاتدی جیب **نثر** موش
مغرور نقصور ... موفور ایله سرور ... غله انبار ... خبردار ... قحط انطلاق وار

قطعه جی

چون حال بر قاچ کونه بو منوال اوزره کچدی • دهقانک کار رجاسنه وکار و نخواننه
بیتوب ناچار دور انباری اچدی • کوردی که غله یه نقصان فاحش طاری اولمش • ول کره سنه
آه سرد اتدی • و فوراننه تلفنه تأسف و تلهف ایدوب کندو یه ایتدی چرخ و قرخ نحول
امور وه که تدارکی و اولی ایکافه ده تحفظ ره در حالا ازلی بوده رکه بقیه غله جحو اولوب
بر موضعه وارجی تحویل قولنه بس دهقان اول باقی غله یی غله یکن لوازجنه مشغول
اولدی مکر اول محله ده اول موشک کندوسی اول منزلت صاحبخانه و مهترکاشانه • خیال
ایدردی • سنواب خواب ایله سرخوش ایدی • و سائر موشلر دخی جوش و خروشنده صدای یا بوش
و آواز اقدام بای دهقانی کوش ایتدیلر انلرکی حیاتلرن برموش تیزهوش کیفیت حالدن وقف
اولدی • و تحقیق قضیه ایچون بالای بامه چیقوب کوشه روزنه دن باقوب انبارکی خالی کوردی
وفی الحال یاران ایتوب مضمون قضیه یی بارانه اعلام ایتدی • وهمان دم کندو یه اول
سوراخده اشتغال ایتدی • انلر دخی بو حاله مناسب اتریاکی بر برینه بر طرفه براکنده اولوب
ویل نعمای نعمتها قوبوب کتدیلر نظم همه یار بودیار تو بودند • پی لقمه هوادار تو باشند
چو مالت کاهد از مهر تو کاهند • زیانت بهر سود خویش خواهند • ز تو جوینده دولتی موزن
کریزند از تو از روز محنت • از این همت رفیقان ریایی • بریده به پیوستن از آشنایی
نثر موش بی هوش چون بالین آسایشده باشی قالدروب خواب غفلتدن بیدار اولدی کوردی که
نه یار وار نه اغیار لیس فی الدار غیر دیار چندا نکه جب و در رسته نظر صالدی یارانه
نام نشانه بولیمدی • و بو حیثه که رسم تحصیل حیالغه قلدن ارجیابدن خبر بلمدی • و محنت و حسرته
قلبه ز...ی غلبه ایتدی • و آواز حاجی کوزاز نفغانه اغاز ایدوب ایتدی بیت
یاران که بوده اند ندانم کجی شده اند • ایا چه حال بوده که از ما جدا شده اند نثر بی بخشش حال
ایچون کوشه کی ثانه ده طشره چیقدی کوردی که عالمه بر مرتبه قحط و غلا طاری

اولمش که قحط نانک افواه والسنه ده آرکبی جاری اولمش اضطراب تام و تشانی عظیمه
خاکسینه رجوع ایتدی • تا تقصورایتدی که دخی تن حفظنده استمام ایله • چون خانه یه قلدی
غله حقه دانه کوردی • اول سوراخده انبان کیروب جوبجوار اولی حبه کندم بولمدی
طاقتی طاق اولوب دوش اضطراب ایله کریبانه شکیبی چاک ایتدی • و سر بر لو دوکس شکن
وخاکه اولقدر اوردی که مغزی بریشان اولوب تلف کارلوح شا. مثله کندوسی ورطه
مهلکه ایتدی • بو غفلتک فائده سی اولدرکه کاسب حرخلی خرجنه غالب اولمق کرک
و ذاکس الماله وکیوب سود دن انتفاع قلمق کرک بیت دماوم دخل و خرجکه نظرلی
چو دخل اولمیه خرجک بیتر قل نثر چون بازرکان دوستانه مذکوری وجه مشروح اوزره
بیان ایتدی بسرکهتر دخی کلامه حجت سته زیور تنا ودعایه بدرقه اراپس ایدوب
ایتدی ای پدر بزرکشش فی قطه مالک استمام ایدوب محافظه سنده بولود تمام اوکوندی
اول سوزدی نه نهج اوزره خرج ایمک کرکه بوطریقی اعتدال بر فضولی صرف
وبیدی خصوصا که بای معاش بس خرداوند مال لازمدر که حصول فایض دهلکه
حسب حال ایده بوا که قاعده بریدر که اسراف و اخراجات نامو جهدن
اجتناب قله که بزنبدیره یه برطعن وملاه قدره غیرنسنه ویرمه • وتعلق مالی
تمال حالتندر تذ اعقده غیری لنه کوره • حقیقتی بوده رکه اتلاق مال ثمن ضعف
عقدو دین ومقتضای اغوای شیطان لعینتدرکه انّ المبذّرین کانوا اخوان الشیاطین
نظم هست برحوم عالی کهر • بحل از اسراف بیندیش نر • کرچه سخی وروهم جانو که کاست
هرکه بهیچی بدهد آن خوش است نثر اکنجی کرکدرکه عار بخل و شنار ادکه اعترازقلنه
مرد بخیل دین و دنیا ده بد نام • و مالدار بخلک جمیع ازمانن مذموم ودشمن کامه
ومال بخیل عاقبت اماج بهرق • وناوک تلف اولمی مقرر راول عزیرکبی کم

ایتدی

امنع بنو تاریخ

المنزی

غزیر کثیر

مجمع میاه غزیر اولسه ومدخلنه مخرجی صغیر وخارجنده قرلوپ کثیر اولسه لا بد هر طرفدن
تراوش و ترشح ایدوب و بو ارضی بو رخنه‌ده یرغدیر بدیر اولسه گرکدر و عاقبت اول حوض
اولوب لا بد اولمغین میاه تمام هر اطرافدن جوانبدن راه بولسه گرکدر بشنو مال البخیل
بحادث او وارث مال گزیدی بخیل بهره نیافت ویستان ناراج واو یا بارش یا بوارث
رسید که کاهی جز بنفرین نمی کند یاد وش نظم چونکه فرزندانه منقلب بو رابطه کلمات مقبوله‌نی
ایشتدیلر و منافع ونصایحی فهم ایدوب بیدین قبول ایتدیلر هر بری بر حرفت اختیار ایدوب
کسب کاره اشتغال ایتدیلر اما کوچک قرنداش که فهم وفطنت وعزم وهمتده جمله‌سنک بهتری ایدی طریق تجارته
سلوک ایدوب سفر ایدوب ... زیرا پدرینک ایکی بارکش کاوی وار ایدی که نور گیبی
زیرا که زور وقوتده مقاومته طاقت گتورمزدی و شیر ... زیرا که صولتی صلابتی ... خوفندن
بیشه‌ء آسمانی فلکده ... نظم بدنی هر بری بر بیلا پاکزه زمینی بیچاده زمانه رو ... پاکزه
زبونه ازلدن نیست کاو کرچه اولور زور ... کوه نامور برینی بولوبدی
و شقاده زمانه ایدی ... کاو آسمانه نثر بریسنه شتربه ودیگرینه بندبه موسوم
خواجه ... الدهر ... ونقد ... بنفسه مباشر اولوردی
اما چونکه قدرت ... ونشیب وفراز ومساحه ...
قطع ایتدیلر ... حالاتده ضعف و ... طاری اولوب ... فتور
وقصور زور وقوتی ظهور ایتدی ... عظیم ... کلدی شتربه
کمال فتوردن مجال عبور ... اولدی خواجه ... اولدی ...
تا ... زور ... چوق ... طاقت ... حالنه ...
ایتدی ... کیم ... فرزندانه ...
میاه ... شتربه ... خواجه

فوائد خبرین

قصه شتربه و بندبه

فوائد خبرین ایشتدردی بر منزلدن وارجق منزل بندایدی کرکونده زبوده وبار فراق شتربه‌نک
حالیله کرکونه اولوب وجود رخشی عدم رباطنه ایتوردی اما شتربه بر کونی نیچه کونه
قوت ایله ... اولدی اول دیار که صحرالرینده ... کنار
بر مرغزاره رسیده کلدی که انواع ریاحین ایله آراسته و هیئتی برین گیبی انهار ... ایله پیراسته
ایله پیراسته رضوان اول روضه حسنده انگشت گزان واسمان ... تماشاسنده
حیران نظم درختستان وسبزستان وبستان ... باغی اکا ...
نثر شتربه اول منزل فرحبخشی بغایت خوش کلدی ورخت اقامتی ... اول
اول مرغزارکه ... نزول قلدی چونکه بر زمان ... تکلیف ... اولدی
وجور ... قلدی اول فضای ... وصحرای جانفزاده کمال ذوق وصفا ایله ...
کچوردی بغایت قوی جثه وفربه اولوب غایت لذت ... ونهایت راحت وار
بر کونه نشاط تمام وانبساط کامل ایله بر بانک بلند ایدوب صحرا وکوهسار ...
مکر اول مرغزارده ... بر شیر ... صولت وهیبت ... وار ایدی که وحوش بسیار
کمر خدمتی میان جانه بنده ... عبودیتی گردنده ...
... شیر غرور وجوانی ونخوت ... کثرت خدم ووفور حشمتده عالمی
کندو ... محتشم ... نفوذی وبر ... بکر ... کوزنه ...
... اکا ... سبحه ... کاو ... وشی ...
... چوق ... شتربه‌نک کوش ... بغایت هراسان اولدی
وسباع ... حرکت ... ایدوب ...
کندو ... قلدی اکن حشمتنه ... وار ایدی که ... خدمتنده ... اشتغال
ایدرلردی برینه کلیله و برینه دمنه دیرلردی ایکیسی ... فطنت وذکا وطبع وقابلیته

کلیله و دمنه

مشهور و معروف ایدی ● اما وقتاکه زرکه منش و طالب جاه و ناموس زبان حریص و منغوض
وقتنه فرا رسیدی که شیشه خوف کلی مستوی اولوب کوکلی بر مدتله مکدر اوله کلیله یه
ایتدی ای برادر ملك حقیقت نه ویرسن بر قاچ کون ترکه بساط نشاط و انبساطی ویرسن ●
و برکون حرکتده جیاحت و ساکن اوتور مشدر بیت بوزینه رنگین آثار ملوك ●
ایدر زنگی ور رونه ولولت ● کلیله ایتدی ای وقته رحم الله امرء عرف قدره ولم یتعد طوره
سنوك نه حدکدر بو مقوله سوزی سویلیه سن ● و احوال ملك و ملكدن سؤال ایلیه سن مصرع
توازکی سخن سر مملکت زکی نظم ● اکار رحمت که مقدار یتی بیله ● نه قنز لدیه الطوارنه
بیله ● هر علمه و ارخی قدرندن ارتوق ● تعدی ایلیه طورندن ارتوق نثر ● بز ملکك
درکاه جولتنده خدمتکار ● و سماط نعمتنده طعمه خوار ز ● ماده بو نعمتی غنیمت بیلمك کرك ●
و تفتیش اطوار ملوك و تحقیق اسرار سلاطینه دن فراغت ایلمك کرکه ● بیز اول
طبقه دن دکلوز که ملازمت سلاطینله مشرف اولوروز ● یا پادشاه حضورنده شرف
تقرب و اعتبار و محرمیت اسرار ایله اختصاص بولوروز ● بیز مقوله ده احوال
اسرار ملوکده استفسار جهان مصداق قضیه بوزینه و نجاره وقته سؤال ایتدیکه
نه منوال اوزره اولمشدر دیدی حکایت ● کلیله ایتدی بر نجار بر چوب اوزره
اوتوروب و اره ایله کسردی ● ارکه میخی وار ایدی بر قسم منشاردن اره اله
دشوار اولمشیدی چوب شکافنه چوب قاقدی ● حد معیشتی دونجاوز ایدیکی
میخ اوجی قاقوب میخ ذولی چکرد ● و نوار سلوب اوزره عمل ایلدی
مکر بر بوزینه حال نجار و حرکت منشار بر کناره ده تماشا ایلردی ناکاه نجار اثنای
کارده بر حاجته قالقدی ● بوزینه جوشه تخته نجار جاهی کوردی ● فی الحال قالقوب اول چوب
اوزرینه چقوب اوتوردی ● بر وجهله که اول کسیلمش طرفنده خایه سی شکاف چوبه

بکوك

کیدی ● و اول شکافده اولوب میخی بر سین و ارخی قاقمه دن چکدی ● میخ چقوب چوبك ایکی شقی
اتصال بولدی ● بیچاره نك خایه سی میانه چوبده قالوب اولدی ● بوزینه اوز مقدوره اولمز بیلر
ایتدی و ایتدی بیت ● آن به که هرکس بکار خود گیرد ● وانکه کار خود نگذارد تنك بو کبز ● نثر
بنم کارم میوه جمع ایدرك ایدی ● اره کشلك بنم نه ایشم ● و بکا بو بیشه تماشا ایشی نه
ایکین ● نه خوش ارتق تیشه دن ● نه ایشم وار ایدی مصرع ● آنزاکه حیات کند ... ایبر ... نثر
بوزینه کندوده ملامت ایلکن نجار کلدی ایدی بو حالده کوردی صنعتی اوستاد دن
کورمیانکن جانه بودر دیدی ● و تاوین بلیغ و ریخ اصنوب ● اول حال بوزینه بو فضولیلقده ایله کد
مقتول اولدی ● بو مثلی کتوردم تا بیله سن که هر کیشی کندو منصب کاری مشغول اولملق کرك ● دیکر کاره
کندوده اول سنده قدم بیرون قولملق کرك اللهم ارحم من قال الکل عمل رجال ایتدی ● و قتی یا و لازم
ازیاری ● کاره هر مهم و هر کاری نثر ● ایس ای وقته بر منصب حرمت که لکاسایس اولمیه فراغت قوت
ونفس اولوده طعم و لقمه غنیمت بیروقته اولیه بر طلب تقرب ملوك طعم دقون لیوموت لکوه اوکما
کرکی که کس نفسیکده قاجیسك نفسیک سنی بونوده ● شکم بهر حال خالی قلمز بر طعام ایله ار اوتور نصیبك
نصیبك و ربلکه فایده ملازمت ملوك مناصب عالیه یه وصولدر ● تا دوله حالدن ارتفاع بلطفله
دوزنده مجال و اعدایه قهرله کوشماله اقتدار میسر و محقق اوله شعر لما نطلب الدنیا اذا لم ترد به
سرور محب او اساءة مجرم ● کیمک کو فرق علیا همتی ● و مرو ایانی طعمه و قوت و مزرعه نه مایده محبوب
و معده هر وز کوره من که کلب جایو بر پاره کمیکه ایله قانع ● و کربه قسیس تزاده بر لقمه نا فرمان ایله اولور ●
ادما شیر عالی همت بر حرکوش شکار ایتمش ایکن اتفاق بر کور کوره اننده فراغت ایدوب صید کوره
قصد قلور بیت همت بلند دار که پیش خدا و خلق ● باشد بقدر همت تو اعتبار تو ● نثر هر کمسه که
رتبه بلنده ترقی قله هر چند که موضع کسب کبی قوت نفاسی قلیه ازداده ذکر جمیلی ایله عقلا قتنده
رضی بن عمر طویلده معدود و محسوب در ● و اول کمسه که قوت همت و دونه طبیعت اوله اکر چه کد

فارکبی [illegible] اوله [illegible] بیت [illegible]

برکز [illegible] فاحش [illegible]

[illegible]

بر [illegible]

[illegible] بیت [illegible]

نثر [illegible]

[illegible]

[illegible] بیت [illegible]

نثر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بیت [illegible]

[illegible] الحول واحد [illegible]

[illegible] الشهور [illegible]

[illegible]

[illegible] نظم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] حکایت [illegible]

[illegible]

تا که

تا که [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

نظم [illegible]

[illegible] نثر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

نظم [illegible]

[illegible] نثر [illegible]

[illegible]

نثر [illegible] نظم [illegible]

[illegible]

خلوتی مقتضای یعقت ده و حین نهی و منعت خارجی نفور علم نفس نفیسی نکته نظمی ارلری ولیدر کمالی جهل
بهیج حاذق تریاک مطبوع بلم اکثری بر منتبه ازدلم ازغره و بیع فی و فیه راحت سنه ایکی و نجیب
نقد ارکان بتمی بیت بیت برلر بنموده موزون یکدنه محمد یابرازلر انشا نثر خاتم الدین ارلری تحقیقی
موس اسیر راحت مقدمه نفسنی ورو نشز و ارکان بی حمیت ملی زنده دولت و کمال مند نظم
هرکه امروز یک دو راحت جستن و له خور دو از بخت شادی اکو ور نکو تو سپید از حنای خمار
قدح باده ارلو نخورد نثر بروایه تهمتن توسنه و کوشه رله قناعت ازغو بانه طینت ارزینجه منزوا
راحت ارده لمازه قمص طریب بانه نخب مصیر و نیتم ورکنیه بکتب رنج مفتور و کلید بیت
زمانه شو قنی ادلو رونیه و بوده جهان سوار پیر حلوای بیه وده نثر مقتضای همت عالی بودر که
بونلره بکنمه ورده تا قدم چهده ایر کو بهنیه وده و نجمت بارعادو تو عزت کوروب طلوت از زینتنا قده
بیت کوه طلبش مار ارچی بسر شاید چو عشق بند سهلست بپا بانهان نثر ساکن آزیدن بودم
بونی حولت بی یار قرزند تهمت منقول اولمز حبسی آثار بیابان سیاحت ایمنگ بابانه ابوطیم وبر عشق
سیاحت ایمگ افکار کرانه بولنه طریق فوده جوری که قدحب شرعت ورق مخظور در عمومه که
برلری شو دیع قله کرکر که مدخلن بلرو کیمی کبی محرمی واقف و بهمت اعانت ترو ایجاب تقوا دکر
مقدار صبر و نفعت معیار فکر و ار عبر بر تمیز قله تا که زنج بیهوده چکلمش و تخم عزمزین عبادته
اکلمش اوله نظم تا نکنی جای قدم استوار پای منه در طلب هیچ کار ور هم کاری که ورای بخته
رخنه بیرون نبندی کی وهر نثر شاید که فقط بوخلط و حبط الهینی و با چقدر و استهزار ظرفیله
کیت و صحت المش اوله و بو ارن ایکو ارن ارده کرن حمله سیاحتله وصوله میسر اولمه و قفا کرهنو
اوله و زه یتر سکین بو بنایه ارده که تحقیق تمکن تسلیم ایر لوم کمکن ارده شایه که حمله المه
قله کوبه جیق تسق اوله و بو شرط ایکی جمله سی ممکن اولدوقی بغیر صواب معلوم کنتیجه از دیغ اولور
بو باری بو معامله وه سلوک و کیمه ایتی بو یوالی خانه انده امره بتیغ ایر روم خاتم از تنبری

بوصال

بو وصال محالدن فارغ اولمی بن نکته قوتلو غمیغمره دارکی و عقد ارزدکم مجدد و بویله شاطی
ارن و حیله نقش ارتوم بن بلوم که سنی بو باین بکا مرادادلو مزین و ارقت موافقت مکلو سن
بار بی مانا بیلون بکلم نقش و وعای همتکی رهبر الیه بیت در ام که تراوقت بی حجره جنت
با تمام تا کی بو مستانه ای نثر ساکن چون ایر که خاتم مرحمت جار ندر ایستی بلوم که بند بنده مطلوب اولمی کی
و بولکار بو بیجان ارکابده راحت ایر وجه بو حالی قاس بطاقتنی بو قدر و خلوقی تحقیق
طبعی نمانا به رنجنم تو فاتی نماه بیت صورت بین اولور کور نم کار و بار به جمع تو در حروف جوع
لا احوم احمال و افعالی راحله سنه ار ورو و رفیقی و وزع ایر دبر بولدو که خاتم جابی تنیز نز
ال نو بون کناره کلدی وارندی بیت در بحر محیط غوطه خوارم غرقه یا غرقه شوم یا کهر
آر وز نثر بس عوارتی ذمی نکر ترکیمنه استوار ایر دبر حقیقته بکلدی اولد جیمه و کنار نه بلکه بروز امر که
کمرزه صورت بوشاریش ایرن خاتم جابه بن اوله نکلوله جیمه کوز ایره ووصل درکن
عذا آما قلعی قوی بوتوب اشنایی مینی ساحه و ارعدالی الهدیه کنار به کلون نوکی
تنفس ایر و دبر یتیم سکینی قون تکنله نیته چکوب عزار کو نه زحمت تحمل ایردیر بحمد الله
قلعه کوبه بتیدنن و ارکو بهوه بر شهره برنکو کوروش سوادی باغی و بین حد ندروشن
و اطرافی کلستانه و کلستانه و کلشن بیو ارمی بن خوش و فضاسی جنانه بکی بیت
سوادو ویرکبی منبع نور سواده ویرن کبی عید حد حوز نثر خاتم بادوی کو بهوه جانبی شهره نکا
ایتدی تا کا یتیم سکینی چرحه محکیمه ظاهر اولد بکه غایت حرمت و صلاح تمره کو زله زلزله
و صحرایه و لوله دوشدی چونکه اول صدا شهره یتدی بر کروه انبوه جانب شهردن طرف کوهه
متوجه اولدیلر خاتم دخی حیرتله نکران و هجوم خلقدن حیران ایدی که ناکاه اول شهرک
خطیب و اشرافی ارکان و اعیانی کلوب رسم دعا و شرط ثنا بجا کتوروب و ایکی مکامله زنه
براتب رهوار باد رفتار سوار ایتدیروب تعظیم و احترام ایله جانب شهره الیقوب سرودتن کلدیله

باك وعبير وعبير نه عقولمزی ابدوب ایرشانه خلعتهای کیوردوار واعزاز واکرام اولدوغیلک
زمام سلطنتی کف کفایتنه تفویض قلدیلر بیت نه کلودار بینی تعظیم واجلال ایدوب ولی اوکز
برطلیع ایمان نظم عالم کیفیتیح الده سؤال ایدیجک بومنوال اوزره جواب ویردیکه قلعه سقف سابقند
زوال حشمتده که کوردک طلسم فرتخمردر واول بیر بیکتینک اختراع فکر وتدبیری وملاحظه تدبیر کورک کس
وطلوع ورجات ونظارت نوابت وسیارات ایله اول موقعیت ارتقادر وبجد مدتن برقاح حیثیت
ودولت رهبر کی کمکله وقولله بومنزله نازل اولورز وبو حشمته قدم ساحتنه کیوب ونیز بیکتینک قوتی
تمکینی ایله نشئه چکوب بالادن کوه واصل اولورز تا بوحال بر زمان وجود بولورکه بو شهرک
شهریاری واوی نجده کتمش اوزره جون بحکم الهی بو دولت یارینک اتفاق حیاتی دوج بهر بنترغ
غدین امرزه ول صاحب حقی کنستان حقیقی بوکوه و ردیت طلوع ایلر وصغیر بشیر شیخ بیتنوت
خلایق استقبال ایدرک وازنی مسند سلطنته کچورورلر بعد لسند اماتی دوزکار کچورور اول زمانکه
ادوکه نوبتی وارقی اقرار ولور حو رضا صاحب قرانه اقرظاهر اولور بیت جنینی است رسم سپنج سرای
یکی جون زود یکی ایرانی نظم نحه دوزکار دورکه عالمی طربی عزله ایده وستور نبورادن جاری حکم رسن
حالی بوقاعده موجبنجه یارنی بشهر وفرمان فرمای دوهرسین مصرع ملکان قسمت فرمان فرمای هرچه خولص لمزت
غانم بلدی که بو بلده حشت ویخادشعت متقضای نقاضای دولت الهی بیت دولت جون بیکاری لیه
هرکار جهان کند که بش یده نظم بو مثالی کور دوم تا بلاد عسکر نوش نعیم نعیمنعش تخت مستقر وکلدر بیت
بودربوودیر ارکیسن رسم ودرنی که احسین بولنمز عیش شیرین نظم بو سوکه سوفوززلق
سودا سیله مالامال اولدا بایکال ساحل وارازل اولمغ محالدر دو قوته دوی دیابیر حون
قانع اولمق ممتنع نی نادرجه ترتب شیرحاصب قلمغ ووارئ خواص حقیقت ورخص
اولملغ بالین فراغته سر قویوب وبستر استراحته قدم بصیغ مصرع وش ازطلب نخرام
تاکارمنی بر ایتیر کلیله ایتدی بوبابده کلیله انرته ایله فتح ایتمک استرسن وبو مشکلک

حلمت

حلمت نه حیله فکر ایدرسن دمنه ایتدی و بیلاکه بو فرصتی کوزتیم حیوت کلی مستولی اولوب ملتدر
کندومی اکا عرض ایلدیم تمکین حسن تقریر ولطف تعبیرم فقرار حضوریدن بابه ایدوب نوحیحی اولو
تدبیرم قبول ترجیح ومعتقد قرح وانع اوله بو وسیله ایله حضرتنه رتبت قربتم ازدیاد ودرجه
رفعتم ارتفاع بوله کلیله ایتدی عام بو تقرب حضور سبب تکاپو به میسر اولورسه اکر اولورسه وجون
طریق سلوک ملوکه رغبت ایتمامش سن وتنسیق رسوم ادوار صحبت سلاطین بلمزسن اول زمانده نصب قول وادابه
تحصیله ایتدوکک مابه ایله حقه اوزره دی بو لفو ک سزا کتدی قادر اولمزسن دمنه ایتدی جون کیفیتی ووزنا
ونوزنا اوله مباشرت امور عظام اکا آسان اولور دمیکده که عقلا فرودو کا مروفهم
ومنزده ماهر اوله مرکان کوفوض این اشن وجوه اوز نده وجوه بولور ننه کیم اقبار وکلمندر
رهبت منتعددن بومیت انتخاب خلق لنس ارتقاع بولوب درجه سلطنته ایدوس وذاتی اقتداری
رقطر عالمه انتشار واشتهار بولوب قدمی بایتختاهاردن بسیر اکا نامه اریبا ایدرک
سؤال ایدرلردی که سن تجار ایدی ک ایوجو لمک بیکت ملوک ک تدبیر مملکت واکور سلطنتی کیم دن اوکرندک
اولولرجواب ویردی که عنایت ربانی که بکاجون عقل ازله ای بوری جهاندارلق تعلیمت
ایمیح ونیقه مهمی قودی بیت خوجون دفتری تلقین کناید ز حق ذره دوروجود ایدکوبلید
کلیله ایتدی ملوک دکلی ارباب فضیلتی کرام ایله مخصوص ایلمزلر بلکه اکثر خواص ازلیله با الکت ایله
ودرجه تقربه تشویق التفات پادشاهانه ایله اختصاص بولماکرزجوه شنوکلدنی عیانت
نه سابقه موروثه دنه وسیله مکتسبه وار ایدور اکثر احتمال بودر که عواطف عوارفدن
محروم اولورسن وبو معنی موجب شماتت اعدا وشاه اولورحوشمن کاماه ومقترتن
مرقوم اولورسن دمنه ایتدی هرکیم که عتبه ملوکت درجه رفیعه تقربیخیکه ایلویی
دکاراول مرتبه منفعت فرواده وترتبت سلطانله ایدوردی بنراق نماق اولی ایه
جفت وجوار ایرسم واول سیدن روز وشب قدم طلبله وار نصیب یکد ودیوانیه ایرم

وعزایمنی جکرده ولمه وشبو ابن برکوار اجدوکه اول جانبی عجب اولمشدر که بالذات بله جان کام ارزه
طولمشدر بلوروم که بیمکه کوره کمال بلور که طلور قوز یوش قاعده رعایت اکا ارزوردر اول بوده رکه
شعله زتن خشی اب حیله شکست ابرده کیم اعوان بعوان شیطان مولود حذر ایتین ازوجنجی
عرض قرینی وطمع فتنه انکیزی عقب متمام جسوربنکیه وردیجی بوارنج اوور ومعاملی جمهور
غناه صدق وستقامتی الدن قومیه نیتجی جولوش ووقایع که واقع اولورلرفق ومدارا
تلق قله جرفوارت که بوعنقه متفق اوله هرابینه زدولی عروس ارمالی ابنه جنورا ابن احق
احوال لازمه عنایته قلاو کلیله ایتدی فرقا که مقرب حضرت اولمسن و سبیلدرانکله منظور رعایت
اولکوسن و تجدیدهنر ومونتله درجه رفعت وشرفن وکرامت بولورسن دمنه ایتدی نتونکیه
تقرب حضرت ومحرمیت ابستانه دولت متیسر اولمه بویوس جصلنی که عزم ارزم قلورم اول اخلاق
تماملد خدمتنه ملازم اولورم که انجی جنت عجبی اکا متابعته مقصور قلورم اوجنجی احوال افعالی حضور
رستحیانت کوسترم دردنجی جونه برامی خوض ایدر که حقیقه قریب اوله وصلاحه حال ملک
وملکی زتن طرح حفظ قلم زنوکی ودین ودولتی ورتی وقوایه ومنافعنی زنوکی نظرینه کرکوش ودستینی قلورم
تامداد وزوای صواب ایده ولم شاد اوله بشنجی برامی شروع قله که عاقبتی وخیم اوله وانده ملکه
با ملکه قصور عظیم لازم کلمکه کلام شیرین دراداء زنکین ورفق تمام مغرتن اعلام ایدوب وخاصیت
خاتمه سندن خبرودرایدرم وهرکاه که بر پادشاه نیم هنرلرمدن اکاه اوله یا شبهه یوقدر منظور
عنایت ومخصوص رعایت قلیسر وبیوسته صحبتمه راغب ونصیحتمه طالب اولسه که ببیح بر صفو
دراره برده شفقاق قالمز ویرهنرور تربیته تقویتدن محروم اولمز نظم هنر جون فلک بوده
فلک کاه بانز جهاتی زنکهت اور برشوربونا کاه بر دکسبیه هنر کوش کم قضا ببین تو
بسیط خاکی براز کنت وکوستدونا کاه نظم کلیله ایتدی قهرا دلنورا انجی بورای دارده تقریرنمش
وعزیمتیک بو مهمک اقتضاسنه مقتضی اولمشدرم باری تمام حذر اودره اونکه ملازمت سلاطین

دوربحظ وکاره شوار بوزحکمی بیوقنیاد وکتشیلرده ارمق ارتکاب ایتمز نتوبوتی باطلک
کوه قفات زنور قطعیدن عاطل اوله اولتوب سلطانه قصد ایتمک ایکنجی کناه زبانکله
سع اجمکدر اوجنجی عور بنه سر کشف ایتمک علما بادشاهلر کوبالبیته اغیار ورکه اکر چه معتمد
دنوایح حوادث قلدا ایدرز اما حسکی مارولیکم وسائمه بوخ باتدز وعنار ورکه مصاحبت سلطان به
بحر بیکرانه درد باز کاکه نتورد دریا اختیار قلور یا سودبیار المکوز یا عرقاب حوادث کرفتار اولور
بیت بدریا در منافع بی شمارست اکر خواهی سلامت در کنارست نثر دمنه ایتدی اکرچه بیوردیکک
محض نصیحت وعین حکمتدر و ارقعاتنی بوزره صحبت سلطانه دره فی الحقیقه توتن ملوک خطرناک
بیت ز صحبت پادشه به پرهیز جون حذر خشک انش تیز نثر اما هرکه کجاست به ارتکاب ایتمز
تعالی دوه خوف ایدر عروس جولتی کنارین قباحه انمز کیدر بیت ز خطر چیزه بزرکی ذرا کنه
سود یک جهان بر نه ننشد هر که بترسد از خطر بازارکاه نثر وعناره ورکه اوج ارمق شروع ایتمک
ممتنع در الا علو همتله عمل سلطانه وغوردریا وغالبت اعدا جوره بن کندودی جوره همت
اکلمزین بحوره خدمت سلطانه جوازن ایتمزین نظم جوه بازوی همت جنین ز دست
هرچه طلبم وراسین رست خواهی شرف وبزرکواری بی کوش بهیتی که واری فی الجمله
هرچه ولتی سایه همت جو قوی بود برارد نثر کلیله ایتدی اکرچه که بوتدبیر ویقینک
متکزم اما جونکه عزیمتک بولمزده جازم والبته بو رای امضا قنکی لازمدر الده تنکلور
مبارکی اولسوه بیت ز نیتم نشن جو بندین هنر خوارهک سلوت اول بیوری وار انته
دارهک نثر دمنه کلیله یه وداع ایدوب کیدی ودخول حضور شیر بوزرته ایندی جوه شیر
اردلعده کورلدی وظایف دعاوثنا یه صدری بلند ایلیه اوار ایدوب مقابله ستن طور حیل
شیر بوکمه رو بو ارکانه دولتده صورودی بنیه قلابدرکه بر زمانده ملازم درکاه فلک اشتباهمزدر
شیر کیم ایدوکنی تخفیف ایتدی وحضورنه دعوت ایدوب ایتدی قنده سن و نه عملده سن

وفقه ایتدیکی بیت غلام حلقه بکوشم و رکس بن بن • قبو کبی نیجه قولوک وار بر سیمبر منت نثر کمترین
بنن کالاهیم • بیدریم ایتمی ازوزن ملازم درکاهیم • وار نه قبلهٔ حاجات وکعبهٔ امرلوان ایرتوب
منتظرم که اکر بر مهم ظاهر اوله و حکم همایونه شرف صدور بوله فکر صوابله کفایت کوستروم و رای
روشنمله اکا خوص ایدرم شویله که ارکان دولت ومقربان حضرتیه بعض کفایت مهمات اصحابه وزیم اولور
شاید که درکاه پادشاهیه بر مهم حادث اوله زیر دستلر ایتمیا مثله اتمام اوله مع اندن زیاده جاوس
تحکمی نثر بکار یستی بر نعمت کی سوزن تحفه ظاهر اولور • نتیم جوش کذرانک تفصیلات قاصر دور در اکو که
قلع ترکش صنعتدن صادر اوله • شمشیر ابدار انوک اتمامنه مقصور در • نظم هنرمن رشته سوزنه کیتی بیچ
نه دکلوتان ور یسکی دها اولور بیچ • کرکه قانه حو کمکه شمشیر خونریز • کیهر و لکه الماک سرتیز نثر
بیچ بر خدمتکار هر چند که بی قدر وبی اعتبار اوله جلب منفعت ودفع مضرت ده حاضر ودکلدر اولا جوش بارنه
خوار که حلق رمکه ذره به بال دخوار مانور محتملدر که بر کون بر مصلحت و یا منفعته یرانه سیجاد اولور
زمره خلوه اولاین اوپار نوکله مقوم حمافی اوسالحفره ازین بیت کر بوی کلی نیاید از اما
بهم بیزم و یکرلنه نامیم • نثر چونکه وقفه یکنی نوی بی نظیر و تعبیر اوله ... فصاحت و بلوغ عنبر
زبانی تنجیل ایتدی • و ارکان دولتنه توجل ایدروب ایدر که هر چند اکرچه کم مقدار اولور لامعقب دورانی
نه اختیار فضائلی اظهار ایتمه اولمز • علو ارتکبی هره قدر ... اوله علو میلی قوفم بیت
خوش وعیش بوند بر چکمز و له • بیز اولمز نه که عشق نهاده • انرا کر تن عشق یارست
بر ناحیه دوی انکار رست • نثر وفقه بو سوزه ... • بلبدر کی سحر و فسون نتیجه ... تاثیر قلدی
و بنر بکنه و قیمینی غایت موثر کلدی • و بانه فصاحتی ارجدی و نصیحه اغاز ایدروب ایتدی پادشاهک کافهٔ
خدم وعامهٔ حشمه لازمدر که واقع اولونه و قابلیت عقده ... ادرک مفهم و ... ادر کارین مقرر نجه
نامقرر ایلیه لر و هر برینک معیار فکر و اعتبارینی تمام عیار واقع اولونه عرصهٔ وقفه تتبیغ ده زر بیتر ایقاظ تحمه
مالحمه بر ... رو ... تاملک اشتهای و اشیاعنک حقیقتنه مطلع • ... بر بنک مقدار رای تزیره

وصفای قلب خلوص ضمیرینه واقف اولوب هیچ زمانده کی خدمتنده منتفع اوله • و هم لیاقت استحقاقاتی بر
حسبنجه رعایتی قیله • نته کم دانه بلقهٔ خاکه نهان اوله لکمه انوک تربیتنه استمام ایدر • جوق نقاب
خاکدن یوز کوستره • و خلعت ذمرد فلکه کربانه زمیندن باش چیقا اول نهاله میوه وار و درخت
نفع رسانه ایدوکی معلوم اوله • لاجرم انی پرورش قلورلر • و انکث ثمره سنده منتفع اولورلر
تقویت ارباب فضل مانند اصل تربیت ملوکدر • پادشاهلر اهل فضیلته هر کیمه که نظر عاطفت بویرورلر
تربیتلری قدر لیاقت خدمت منفعت کوررلر بیت من همچو خار و خارکم و تو آفتاب وار • کلها وارد لها
و هم ار تربیت کنی نثر بیتر ایتدی بیز هنر منده تکشیله تربیت اولمق کرک • و امالادن وسیله ایلیه منفعت
اولمق کرکه • و فقه ایتدی بر فضلت اصحابی ... بادرث بیتنی قوبوب حسب اتفاق ایلیه و جهان حاکمی
خال فضل وکمالدن خالی اولمز هر چند که عظام بالیه و ارباب و احداد ماضیه به توسل ممکن
دین منظور عین اعتبار قلمیه لر • که اوج بیتی منصور اولمق کرک • بیرن منصور اولمق فضیلتده محبوب
و طلدر • و ارباب فضل ... کمال مطلوبدر • نظم از هنر خویش کن سینه را • مایه ملکی نسبت دیرینه را
زینت بر دمشق ای ناتمام • زینت بکس جوف خود را تمام • از پدر مرده ملاقی ای جوان
کر نه ملکی جوهر خوش از تنخوان • نثر موش با وجوده که ارزن تنه هیچ خانه در اذیت و مفرتدن بیبی ایلیه
قتلی واجب کورورلر • و بازکه نوعی بیکانه در جوهره آنده منفعت احتمالی و یرورلر اعزاز و اکرامله
الده اوزن ... زانیس ملک کرکورر که ... و بو یکانه ... بلکه ایتمه فضیلت فرزندنه
طلب ایلیه • و تدبیر امورده غافلدن و بورستدن عاطل اولمانلر ... فضل و هنرمند
کامرد ن ترجیح ایلیه که ... منصب ... بیت حلیه سری بابه ... اختیار
سم ... بیت التاج للراس والخلخال للقدم ... بابدرن کوردن جنانست
که بد کوهر بجای نیک مردان • نثر ... اصحاب فضل ... و ارباب ...
منفعت واقبالدر • هیم ملکه و یاد غلیظ اولور من قلّدا انسانا و فی رعیته من هو اولی منه
فقد خان الله

و رسوله و جماعة المسلمین حدیثی موجبنجه مستحق عتاب و معاتب رب [illegible] و بهم مملکته خلل کتوری

طاری اولوب اول حالتک شناعتی شاه و رعیته ساری اولور بیت همای کو مفکن سایهٔ شرف هرکز

بران دیار که طوطی کم از زغن باشد نثر جوق وقت دمنه نصیحت خلایق اولدی شیر ایله التفات شاهانه

ایله مخصوص اولوب جملهٔ خواص حضرتنده قلدی صحبت و نصیحت ایله انس و الفت ایدوب اهمات مهمات

و عظایم معالی ارنده مواعظ و نصایحنه منتی قلدی و دمنه دخی زرکش عقل و کیاست و دور اندیش

فهم و ذکاسی فهرستی دیباجهٔ حکمت و خدمت ملازمت ایدوب از وقتده محرم حرم سلطنت اولدی و تعلق امور

مملکت مدار علیه و مشار الیه اولوب رتبهٔ وزارت بولدی برکون وقتی موافق و زمانی مساعد کورون

خلوت طلب ایتدی و ایتدی مدتی مدیدر که ملک بر کوشه ده منزوی و برکن حرکت و نشاطدن بکانده

بر یره تمکن ایدوب خاطر فاطرنده خطور ایدرکه موجبی نه در بلم و سر انکشت تدبیر ایله اول عقده حلنه

مشغول اولم شیر قصد ایتدی که حال بر کسنه یه قومیه دمنه دخی تحقیق طوته یولزنده اتفاق شنزبه

بر بانک بلند ایتدی که هیبت صدمتی و صلابتی ارقای طوندی شیر جوق بو صدای ایشیدیلی قلبنه

بر مرتبه خوف و خشیت غلبه ایتدی که عنان تمالک و قراری قبضهٔ اقتدارندن کیدی ناچار رازینی دمنه یه

اظهار ایدوب ایتدی بنم سبب توحشم بو اواز مهیب در که ایشیدیرسن و موجب حیرتم بو صدای صعب

با مهیب در که قانده ایدیرسن اکرچه بلمزم بو کیمک اوازیدر اما ظنم بودر که صاحبنک قوت ترکیبی

اوازه مناسب اوله اوله تقریر ایدن بو مقامدن خروج حولدر اندر حولدن اولور دمنه ایتدی خاطر عاطر ملکه

بو بو نه غیری تفوقه وار میدر شیر ایتدی سبب حیرت بو تیجدیمی و موجب خوف و خشیت اولمغه

کفایت ایتزمی دمنه ایتدی بو قدر نسنه ایله مکان مورث و تحملی [illegible] و وطن مألوفدن جدا

اولمق حدا نامعقولدر اوازه اعتبار و نفس نفسه مقداری ولدر که موجب ترک دیار اوله

اصحاب حولت عموما و ارباب سلطنت خصوصا کوه ثبات کبی یرنده راسخ اولمق کرکدر تا اوازه

هر ولوله خاطرلری هر باد ایله متزلزل اولمیه بیت کشتی شکسته کرکه مانندهٔ کهربر کوهکز نبینی که

اولمیوب کیکلر نثر اکا بر بیوک فیل در که مهابت صوت و ضخامت جثه یه اعتماد ایتمامک کرک که هر صوتک معنی

و لولیتی قلمز و بو ظاهری عبودار باطن اولمز نظم هر چند که قوی بود و جوب لو غرل شکسته اولور

و کلنک نقدر که عظیم و جسیم اوله چنکال باز ضعیف بحنقله ولخته اولور هر کمه که جبانت و جثه

اعتبار قلور اول بنی کرفتار اوله که اول روباه اولمش شیر ایتدی نو حکایه در اول

حکایت دمنه ایتدی روایت ایدرلر که بر روباه بر بیشه ده کیدر [illegible] و غدغذ جوعده

اطراف کشت ایدوب طعم ارزینشه ایدروی اتفاق بر درخت قورننه کلدی اکا بر طبل

رصیمل ایدرن و هر صدر باز سنحله اول درختدن بر شاخ حرکت ایدوب اول طبله توقنور

و اندن اواز مهیبی ظاهر اولوردی روباه کوردی بر خروسی یاتمش تاجی کاوس

ایکنشی لباس طاوس بر حجی زار روباه کندوز بو اواز عز و ناز تحیرات و اهتزاز ایدرز بر کوشه ده

کمین ایدوب ارو صیدی مترصد اولدی بولنعادن ناکاه اواز طبل کوشنه ایریشدی لکن

ایتدی کوردی که بر جثه غریب اندن بر اواز مهیب کلور طامع روباه بیچاره ایدرو خیالنده

بو خلجان ایتدی که بو یرانی بوبک کوشتی و پوستی صوتنه مناسب اولسه کرک فی الحال کمینکاهندن

چیقوب جانب درخته توجه ایتدی خروس واقعه دن خبردار اولوب کنار نجاته ایتدی

روباه بو ارزوله بالای درخته چیقدی و دنبوران طمع ایله طبلی پاره لیوب ایچنه باقدی سیر کلون

و اول نسنه جوق جثه و بولت بی نولوت غیری نسنه بولیمدی اتش حسرت قومی جاننه یقدی

و قوق دیده سنه ن اب ترامت فراوان اقدی و کرده زبانه ملامتی دراز ایدوب

ایتدی دریغ بو صورت بامعنی یه الدنم و حیف بو خیال محال الله حسیم حلالم الدن چقدوم بیت

و هجرت نفانست و ایم و یه چه حاصب جو اندر میان هیچ نیست کرت صورتی هست معنی طلب

بصورت متوغ که ان هیچ نیست نثر بو مثلی انوکجوه کتوردم که ملک اول اواز مهیب و صیت غریب ایله

مضطرب اولمیه و فوق شفا رولرتن وکتدن و ارتکلمه اکر فرمان عالی اشرف صدور بولورسه

بو صدد ایتدیکی صاحبنی واروب کوردم و واقع حالی بیلوب عین قریب عزت حضور موفور الحبور
حضور صحیحه کتوردم طبیعتنی تدبیر دمنه موافق کلوب بر موجب فرمان اول جانبه روانه اولدیلر
آنلر جیشلر یتیشدوکده نا امید اولوب هیچ نسنه تأمین حجت طالدی و دمنه ایالی اغمده ندامت ایتدی
وکیدونغنی ملامت ایدوب ابتدن عظیم خطا ایتدم و عجب باسنرا حرکت ایلدم حکما بیوردیلر که
ملوکه واجبدر که طقوز طائفه یه محرم اسرار ایتمیه لر و مهمات خاصه سندن کتمان لازم اولان
رموزی آنلره اظهار ایتمیه لر اول اول کمسنه که درکاه پادشاهده بی جرم و جنایت جوعدن
ملامت کوش ایتمش اوله و بی استحقاق عقاب جانی غدر بطالتمش اوله ثانی اول که مال
و حرمتی ملازمت پادشاهده هبا اولمش اوله و معیشتی زیرن کاتبین تنک اولوب بریکی و نوار
قالمش اوله ثالث اول کمسنه که منصبندن عزل اولدیغی نظر عاطفت شاهانه دن بعید و نومید مجلده
ناامید اوله رابع شر ترفتنه جوی و مفسد عیب کوی خامس شول مجرم که یارانی شرارت عفو
رجعش اوله اول جمار عقوبت چکمش اوله سادس اول کمنه کی رکه رتبه یه جنسی کو تنعال بولنه وارکا
زیاده زیان واقع اوله سابع اول خدمتکار که کمال استحقاق ایله خدمت قیله و عوارض خسروانیه دن
محروم قاله بی سابقه خدمت ترقی زیبیدن بوله ثامن اول شور بخت که پادشاه مغفرت ویکندوی
منفعت تصور ایلیه تاسع اول کمسنه که درکاهدن تشرف قبول بولمیوب عدوی حولتی
قتنده کندوسی مقبول بیله ملوک کرکدر که طوایف مذکوره یه افشای راز ایتمکده احتراز
قیلالر و احتیاط درکه کمسنه نکی دین ودیانت وصدق و صیانتی کرز ایله ازمادقن ایتمیه لر
بیت راز مکشای بهر کسی کوردی مرغ خاکی سیر کنیر بیس محرم اسرار نبود کس بو معنا
موجبنجه دمنه یه رعایت ایتمدیکم اظهار اسرار ده تجنب ایتمکه عنی سدید ایدی و جانبی حفظ
اسبابی خود روش حزم واحتیاطدن بغایت بعید ایدی وتو دمنه زیرک و تحفظه ملکز
یا وجود که رز کارور درکاه همه بعیدور اکر عیا قوا باالله قلبی خار ازار ایله خوارش

وحجه بیوں

ترجمه مصرع محرم اسرار

اولمش اوله بو فرصتده خیانت ایدوب محتمل در که بر فتنه قوپه باخود خفگنی قورتروب کتیز
بنده غالب کوروب انوک خدمتنه راغب اوله و واقف اولدوغی اسراروی ازیه وارقیف
قله و بالجمله بو فعلک مفاسدی غایت چوق و تدارکنه قابلیت یوقدر الحزم سوء الظن
مضمونیله عمل ایتمدم و فحوای حکیمده بیت بد نفس معاش و بدکاره معاش و زفتنه مکر
ورزمان باشی نجی وز ایلدم اکر بورسالتدن بکا برافت مترتب اوله لوتیغ بلکه بیک اولعدت
مستحق بیت بافودم بدکردهام بدکردام ازکه نالم جوبه کنه خود کردهام نجید مدتکدوبر
بو مقوله افکارده ایدی و اضطرابنده بیقرار اولوب که طوروی کاه اوتوروی و نشرداء
انتظارده جیشک چاره اولوب مترصد اخبار ایدی که ناکاه بیک کلدی و دمنه نک قیدوی خبره
ویدی شیر بر مقدار متسلی اولوب تب اضطرابی زائل اولدی بر مدتدن صکره دمنه کلدی
وراسم تحیت و خدمت ولوازم ثنا و مدحتی ادا ایتدکدن صکره ایتدی بیت فلک جرایم
بلن بوکسوه طبوکن سعادت کونکین طوغسون قبوکده نکابا وزحمنانه بو لما کورن ایلک
بلالو باشی اولسون بو منده بوک نزیه ای شهریار سعت کستور اول جانورکه خدمت داد
ورعد صلابتی سمع همایونه کلدی و وزارع مبارکه وروده ویرمشدر بکا وغنی کوبتیه
حوالیسنده چرایه مشغول ایمش انها بقرة صفراء فاقع لونها تسر الناظرين
اکرچه یال و بال و قد و قامتی بی نظیر ورنک و فر وزیب صورتی دلپذیردر اما خلعت معنی
قامت خلقندن قصیردر خورد وخواب وعلف دابدن غیری یه میل ایتمز و تمام همتی
ادائی حلق وشکمنه اولوند مجر شیر ایتدی مقدار قوت و قدرتنی بیجه فهم ایتدک دمنه ایتدی
شوکت شوکتنه دحق ایله قلدکوم دمنه ایتدی انک شوکت و نخوت کوردم تا هو تیه
قوتنه استدلال قلیدم و ضمیر مستاینه خوف و دهامت بولمدم تا زیاده احتراز لازم
بلیدم شیر ایتدی ارتکز عفعنه حمد ایتمک کرک و انوکله فریفته اولمامق کرک که ایا سخن

صحیح

اکرچه کیی ضعیف صفدرلر ارمانقوی حوصلهلری زیر و زبر ایدر معارزان میدان شجاعت قهقهلرینی
تا کونه کفایتین تمام عیار بولمیه لر وزنه المزلر و ازای قوت و شوکتن اظهار ایتمزلر مصرع
باز از پی صعوه کی نماید آهنک مصرع پر و بال رجه می شهباز شکار یکه نثر دمنه ایتدیکی
ملکلرنوک رموزه اولقدر التفات بیورمسن و انوک باتنی چیزان حایه ایلمسن که قرار ستلد
مرتبه کمالن بلماهدز و حقیقت حالنه مطلع اولمامقدر اکرچه رای عالم آرا اقتضا قلورسه
و قرمات قفضه چیان نقاقو بولورسه بن بنه واروب توزه ولید براله قراجه کرم و زنجیر
تسخیر ایله کیان کیان بایه تخت شه جهانه کیم کتورم تاسر ارلو ملخطه الطاعه قویه
و آینه دولته زنکار مخالفتی یویه و کمر فرمانی میان جانه چکه و تخم اخلاصی
زمین اخلاصه ده اکه بیت دعویله مستوزایدم ازنه انسان نوکدر چاکر ایدم انه نثر
بوسوزدن نشاط اولدی و دعوتکاه اشارت بیوردی دمنه دیر قنه شتربه قتنه کلدی
جرب الجنان فصیح البیان بر ترقه و تامل مصاحبه آغاز قلدی و بعد السلام فتح کلام ایدوب
بیت دیدی که اولنه دونر قدومک نه باعث اولدی ترک مرز و بومک نثر بو مقام
کلماته نه سبب حادث اولدی و طریق رحمت اراقت ایتمکه نجه علت باعث اولدی شتربه
قلب صافیله جواب شافی ویروب صورت حالی بر بر عرض قلدی خامه تقریر ایله تحریر و تصویر
ایتدی دمنه احوال شتربه یه واقف اولدیغی ایتدی بو اوقاتده اصقاعک مالکی و بیشه
و سباعک ملکی بر شیر دلیر در که شیر آسمان انوک هیبت هیبتندن بر کربه ناتوان در
و سیمرغ و ماه شکوه شوکتنده بر پشه کیبی لرزاندر بنی خدمتکه ارسال ایدوب بیوردیکه سنی
انوک دعوتنه تکلیف ایدم و بو منوال اوزره مقال ویردیکه اکر متابعت و همراهت
ایدرسن تا بو غایته دک ایاب ملازمتده دقیقه ر ولدن تقصیر ایدکی صحیفه ضمیر جام
جهاننما نظیرندن ار صفح و عفو ایله محو ایلیه و اکر تمرد و بایزلقده ایدرسن عاقبت القور

خونم کیدم

خونم کیدم و جا و اوی عالی جوی ذری عالم آرا و فکر کشورکشاسنه اعلام و انها ایدم
شتربه چون تمام شیر و سباعک ایلدکی غایت و مهرت اطاعتنه قیری جان بوطمیوب ایتدیکی
ایکوینی سیاستده ازمینی قیلور ایکن و وقع شتر رشد و ضرورة مقامن اولورکن فرمانکه مطیع
اولورین و وسیله مرافقتکله شرف خدمت و کرامت ملازمت بولورم دمنه ایمان غلاظ شداد ایله
کاوه اعتقاد و اعتماد ویروب متعهد جانبین شیره متوجه اولدیلر دمنه کاو شیره قریب وارجق
دمنه ایلرو واروب کاوک قدوم معددتن خبر ویروب بر زمان حیاه کاو کلدی شیر ایله
خدمتی یرینه کتوردی شیر حالنی خاطرنی صوردی بو نواحیه قنجه کلدک و کلماته باعث
اولدی دیدی کاو سرکذشتنی باتمام حکایت ایتدی شیر ایتدی ای جهانگرد مصرع
خوش آمدی و علیک السلام والاکرام نثر بعد تو بو مقامده ارام ایله تا شفقت و اکرام وفوره
بهرهمند اولسن و مرحمت و انعام دن نفیسه تمام بولسن و ما یونه بر فایده رعایته
ملازمت آستانه و سعادت مقبول نظم و ربت ممالک کریک دیبی زماه و شکایت نیاری کیمسی
در اول بکاری تخت کتبنم نظر در صلاح و دعجب کیتم نثر کاو مراسم دعا و تحیت ولوازم
ثنا و مدحتی یرینه کتوردی و کمر خدمت و عبودیتی طوع و رغبتیله میان جانه بند ایتدی
شیر داخی مرتبه نوبت ارزانی بیوردی روز بروز مرتبه سی زیاده قلدی و اعزازت
و اکرام و اجلال و احترامنه قصور قومدی و تمام احوالنی تفتیش و اخلاقنی تفتیش
ایدرز و معیار و مقدارن تمییز و تجربه سن تحقیق ایدرجی کوردی کمال عقل و کیاستیله موصوف
و تمام فهم و فراستیله موصوف در جنده که تمییز اخلاق و تشخیص اطوارکن مبالغه قلدی وفور
درک و دانش و شمول فهم و اندیشه اعتمادی زیاد اولدی نظم نکو سیرتش دید
و روشن قیاس سخن سنج و مقدار مردم شناس جهان دیده و دانش اموخته
سوکفته و صحبت انداخته نثر بر مدت تامل وقت ویرب و بسیار تفکر و امتحان دن صکره

در بیان ابواب فتوح و عنایت و عفو
که بعمره مقتوح صدر ایلر

كاوك دنبهٔ نوتنی زبانی ایدوب محرم اسرار و مظهر احکام و اثار ایدیلر كاو وارخی تنفیذ احکام
حکومت و تمشیت مصالح مملکت و ضبط ثغور و تدبیر امور جمهوره بر وجه ایله اثار کفایت
اظهار ایتدیکه خدمتی شیره باعث باعث رتبت و قربتی زیاده اولوب بر مرتبه یه ارشدی که
زمرهٔ ارکان دولت و جملهٔ اعیان حضرتنده تجاوز ایتدی و حضنه کوردیکه شیر ورجه و دشنی
کرچه بتورجی و اجلال و اکرام منوالی اعتدالده کچوردی و مباشرت ایتورده اکا مقدار
ویرمز و مشاورت مجلسنده اکا اعتبار قلماز اولدی و شت حسد بو تصیرنه سرمهٔ
نوزن چکدی و برق حشم خرمن دماغنه غیرت براقدی بیت و توب زننی حسد ایلدی
کلدی ندی غیرت اودی تپسینی بیت حسد بیرجاکه اتش بر فروزد بیم از اول حسود را
بسوزد نثر خواب و قراری کیتدی و راحت و سکونی ساحت سینه سندن رخت کوتوردی
کلهٔ وسکایت و اضطرابنی حکایت ایچون کلیله خدمتنه کلدی ایتدی ای برادر ضعف رایی
وسوء تدبیرمی کوررسن که تمامی خدمت مقصور ایتدم لطف و حیله ایله كاوی خدمتنه کتوردم
اول حضرتده قربت و مکانت بولدی و جمیع ارکان دولتنده ممتاز و سرافراز اولدی
بن منزل و مجلدن و مرتبهٔ اولمدن تنزل ایتدم کلیله جواب ویردیکه مصرع جان من خود کرده
کرده ما را تدبیر حیبت نثر بو قضیه ایلادی بابکه بنیه کتذک اورده که و عیار فقنه یه بنیه
قالدره کی نکا اول منفعو المشتذر که اول زاهس او المشتر و مقنه ایتدی نوجهله ایمش المشتر
اول حکایت کلیله ایتدی روایت ایدرلر که پادشاه اوندن برزاهده برکسوت زیبا
وخلعت دیبا عطا قلدی وبر دزد طرار ایدکه قالر ایدی حصار کیوانه نقب اوروردی
ودیدهٔ زینی دون سر مدقیدی بوحاله مطلع اولوب بخرق ملی حرکته کلدی و خیال خلعتله
خلوت زاهده وارد و شت اراده قلمه وارمی خدمتنه تشبث ایتدی و تعلیم آداب
طریقت و اطوار حقیقت خبر تمام کوستردی تا اول حیله ایله محرم خلوت اولوب برکیجه

ذمت بولوب خلعتی کوتوردی چوصباح اولدی خلوتی خلعتدن خالی و حریر جدیدی
غایب و نابدید بولدی بلدیکه [illegible] اول کوتاه استینک دراز دستلکیدر مصرع
دراز دستی این کوتاه استینان بین نثر جست و جوی ایچون شهره متوجه اولوب کیدرکن یولده
کوردیکه ایکی تخجیر بریله جنک ایدرلر و سرو سرولریله بربرینی اوروب مجروح ایدرلر
بوحالتده که اول ایکی خصم تیز جنک بریله جدال ایدرلر و هر بری یکدیکر اعفاسنده قان روانه
اولوردی بر روباه حریص کلوب اول اقان قانی یالوردی کاه بونلرک قشوری کین و دیر بریله
باشن اورور و شرکین روباه میانه ده راست کلدی و طرفینده محکم زخم تیشوب واله ملاک
کرفتار اولدی زاهد بوصورتی زبان تحجب ایتدی و انده عبرت الوب و تجربه حاصل قلوب یولنه
کتدی و شبنکاه شهره ایلدی ابواب شهری بسته کوردی متحیر قالدی زاهد بیچاره کیوتر اولنه
اطرافده شهری طواف ایدوب اقامت ایچون برمقام تجسس ایدرکن ناکاه بر کوچه ده برزنه روزگار
نظارسنده ایدرکن نتزل زاهد راست کلدی سرکوزشتنده حوادث غریب ایدوکن بیلوب منزلنه
دعوت قلدی زاهده و دعا ایدوب دعوتنه اجابت ایتدی اول کاتنانه کوشه سنده برکوشه ده ویر
اوتوروب اورادوا ذکار ته مشغول اولدی مکر اول عورت نا پاک و بدکردار ایدی
و فسق و فجور ایچون متهیا کنیزکلری وار ایدی بیت و یرده جمی بتنه ورانوزنین کرزوی
بهرکیجه صحبت نثر اول جوارینک برسی کیم جمال باکمالی حوران جنانه جلوه تعلیم ایدردی
و افتاب عالمتاب تاب غیرتندن یانوب کیدردی جشم عاشق کیبی سینهٔ غمانه خونک
بحر یرنشانه قلمشدی و لب جان بخشی تلخ کاملک نمک سکرکبی حلاوت دیرردی بیت
قمر تمثیلی سیدی غبغبینک شکر تمثیلی سیر شیرین لبینک کلیته سنبلی قلبی بربنده
رصلمتی برقلینه بیک حال وجانه لبنده لعلک اولطری برینک و ماندن نیکر فالمذی
دل تنگ نثر برجوانه زیبا روی و شکین بوی سرو بالای ماه سیما شیرین زبان بارکین مبادله

ذمت

کذرکان خطا یا چینی زلفنده سنبل کبی پیچ و تاب و نوش بادهٔ سمرقندی ذوق شور انکیزندن و لغاق کبی
اضطراب ایلدی بیت رو یه چه دو بدو ورری جوانقابی • زلفی چه کونه زلفی هر حلقه پیچ و تابی نظم
جیب اولماسه زلفی سیجابی • بیقاری بی زنقا چینی به نثر نطاق تعلق میان جانه بند و طوق تعشقی کردن
عروسه پیوند اتمشلر ایدی • و پیوسته مهر و ماه کبی منیرلر قرانه و زهره و مشتری کبی بر برج اجتماعه و قرانه
ایدرلردی جوانه غیرت تحقده خوف و کبه غیر یار وارلقی اوله جاریه بکزو عده وصالنده بر قندر ولالکی
ونشنه کان بادهٔ طلب منزل بعله چشمهٔ زلالنه بوله بوله لقه بیت کور سمع بر جوم شی نخم جور وفاکه ارتی
غیرلرکو ریمخ غیرت هلاک ایدی نثر اول عجوز بدکار کنیزککه بو معامله سنده عاجز قالمش وکنیزی جوجی
وقلت وخلوه بی طاقت ایدمشدی زیرا جوزه جاریه حجاب وحیاله حیادن کوز کوترمش و نهولی جانانت
نقد جانی کف دسته کورمشدی • ممتنع اولمق ممکن اولمیجق بالضروری اول جوانک هلاکنه قصد ایتدی و اول
زاهد دوکه خانه نشین مهمان ایدی صحبت زینتی ایدوب زینت کورمشدی • و جام مال و مال ایله عاشق و معشوقه
پیالهٔ جنب خواب ایتدی جوزه زاهد خانه شراب خواب ایله مست و خراب اولدیلر • بمقدار زهر هلاهل
حتل ریدب بر مالو ایه قودی • و مالوی بر طرفنده نهاده و برجانبنی نیخ جوانه قودی
و تیغ ایلدی که اول زهری که بعضنی بیس جوانکر و عشقکیت ناکاه جوانه عطش ایلدی پنتی جوانده قودیغی
بخار قوتیله زهرک کلی بیکلوی بخون کیتدی • فی الحال تأثیر ایدوب هلاک اولدی • و بسط خاک وجود
زن ناپاکدن پاک اتدی و بیکاراولدی مصرع هم چو سر رود که هر سرداری من حفر بئرا لاخیه
وقع فیه زاهد بو حاله مشاهده ایتدی • و اول شب بو العجب که روز قیامتدن نشان ویرر ایکن تمکنتی
هزار تعله ایله بیتوروی • تول و فتنه زاهد صبح نورانه ذات و شب ظلمانی دهٔ جیقوب محراب
ذوقی والصبح اذا تنفس سجاده سیله مزین ملازم و مفهومه ایله علی رایت یخرجهم من الظلمات
الی النور عالمیانه روز روشن کبی معتق و مبین اولدی بیت یافته صفا کسنه آینه زنک
تیره آینه چینی زنک نثر زاهد وارق اول طائفه بر نهاده کی ظلمت فسق و فساددن

خلاص اولوب بر منزل و اوجی طلب ایتدی • اتفاق بر کفشکرکه کنزو بر زاهده کمرید معتقدلری عدادندن
عد ایدرردی • بر سبب تبرکا اوه ایلتدی • و جماعتنه لوازم خدمت و مراسم ضیافتی کما ینبغی و حسبه
ایدر ایدی و بعض احبابنه ده عزیمتدی کیتدی زیرا کفشکرک خاتونی بر جوان خوش طبع زیبا خوی اکرسنه زرد سلسلهٔ موی
بیت بند ایکوی و عشق ساز و شوق چنگ و نغمه زن • بولمه اولمسه بر جوان اولوب بلای بیچاره زن
نثر دوستی وار ایدی که میانلرنده بادهٔ محبت و تعلق و قولرنده مهر تعشق نقشنده و مشغول ایدیلر ازناکه میانلرنی
دلاله بر حجام عورتی که دلاله محتاله مکر و حیله ایله کوردی • و سبب زیاده اذه دولتی در
و هم کرم و کلمات زن بولوردی هوم و صحن ضیاوی ایدرلر سوم ایدرلردی نظم زن مکاره ایدی
راهبان بلیس مکر و اکاش کرده ابلیس • دلنشین سبحه و باطنی مزور • و لیکن غول کبی
رهبر نور • بی و ردو ورده سبحه و زنار • طلیس ساده و لیکن از کچی پر رنک • هوس ایتانی کورمش
نکورمش • ... جوق تلمیذ بو برمش نثر زن کفشکرجنه واری اغیار ده خانه کوردی
قضایی حوالی ماتی بهوای یار ایله طولدی • فی الحال زن حجامه کیفیت حاله اعلام ایدروب ایتدی
ولی حجره ایله که بو کیجه شکرایه غوغای کس در بیت بلای شحنه اوتوریخ عسس یوق • شنکلا اولدیغی ارتق
هیچ کس یوق نثر اشارت و قوله ایله جوانه و عده ار شبنکاه حلقه دار و درخانه نکاره حاضر اولوب
منتظر فتح الباب ایدرتی کا کفشکر بلاد بکیهاه خلوت اول بیکانه نی خانه سی اوکنده کوردی
کیه کو بونه لینیق بو تهمت جنونی بمعنه تحقیق و بحکم من یسمع یخل قلبنه فی الحال بر انغشدی
بو زمانده که اول جوانه قتوسی اوکنده کوروی نفسی غالب اولوب مفهومه مظنونه جازم اولدی و عرق
غیرتی مضطرب و مایهٔ حمیتی ملتهب اولوب اودینه کلدی • زن بدبختی محکم لت ایدوب با قوتی بلیغ
ایدوکر ... بر ستونه بند ایدوب کتدی • و کندو وار ودرطلبی ارمابیشه باشی فرو ول یاتدی
مرو زاهد بو فکرده که بو خانه بی جرم و جنایت بو عورته بو قدر لت اتمک روش
مروتنده و کلدرکی ایدی کیم بو شناعت ایدوب بو شناعتدن منع ایدیم دیرکن ناکاه

وفیه حیر نیرنکبازی بر شاید
ایدی که بر افسون ایله
امتزاج

وبحاره

وصعقته بتشویج شحنه
وعسـدر

زن حجام اوازلر ایدوب ایتدی ای یار جفاکار بو حواله نیجه بو قدر انتظار دیرسن کی . و کتب میدر

الله حقیچون قورق بنی یوریوری وار مصرع فرصتی فوت ایله یوز دونمش ایکن روزگار بیت یار اگر گر

برسیده بیمار غمم ۰ کو براه خویش که هنوزش نفسی می آید نثر زن کفشکر اوازی خرنیله انی قتله

دعوت ایتدی و ایتدی بیت ای سوده و له حال دل زار چه دانه ۰ خونخوار عشاق جانک خوار چه دانه

نثر ای یار مهربانه ناله زاریمی ایشیت ۰ و نیم حالمی معلوم ایله انده سرزنش ایتمه بو بیچاره یه رحم ایله نیکوخو

چشمی نیتو و کورونجه کا . و بو دیوانه کبی از کجه و کیدوب بنی لب نهانیله . یه طاقت ایتدی کر کناه کم

بو ستونه محکم بندلر ایدوب بیت ای کم برونا ز بره رو کی ۰ زولدی کستوی خانه دورک اگر بو معذور بی شکسته .

مو عبای شتوکند ور اول مجروح دل خسته یه مرهم و رحمتک وار ایسه لطف ایت بنی بندن خلاص ایله و فقیر

رحمت ایله وستوره رکه بنده بو کنی ستونه بندایدم و دفنی وار دیب ولطارم اعتذار ایدوب

کلام کیدم ۰ و بنی بندن خلاص ایدوب و قنسایق روزنه اول اکر بی طاقتد بو مرافقتی رواکورر ایسک

هیچ بنی رعتی نمتی ۰ و هیچ جیبی ممنون نت ملور کشن زن حجام و فور مرحمت و لحسنده مفتقا سنه وفا

دیوب ۰ و انده بدل کندوبا بند ایدوب ازطشن کوندروب ۰ زلر هیدی بو کلمات استماع ایلکده سورشده

سبب جنبشن ن دشوم جنبکه دشدی بو زناده ۰ کفشکر بیدار اولوب عورتنه اواز ایدوب زن حجام

ناکاه اوازینه ن بلوکیفیت خالله طلیطوله دیو خوفنده جواب دیمدی ۰ کفشکر موباریکوز زن حجامی

جوابه اقدام اعتدیکی کفشکر بو حالده غایت منغص اولوب خشم ایله ۰ ناکاه غضبی مستغنی اولوب

فی الحال نشکر حدس ایله ایلوب کلوب زن حجامک بورنن کسوب الله دیلوب ۰ معشوقکه کوندر

دیدی خوش بخشه دور ۰ زن حجامی ونیچه ده فریاد اتقیوب صبر ایتدی ۰ و کندو یا ایتدی بحوبالور

عشرت و کوی کره محنت کوی ویب بیت غیری جنی وانا المعاقب فیکم ۰ فکاننی

سبابة المتندم نثر چونکه زن کفشکر کلوب زن حجامی ولی بلاده کرفتار کوردی بغایت ملول

و دلتنک اولوب زاری زاری اغلادی ۰ و بسیار اعتذار ایدوب بنده کیدوب وضع ایدوب

اورتن کیدن بنه ستونه بندلدی ۰ زن حجام بچه استوه ضروری بورنن الله الوب کتدی افتاده

وخیزان ترسان ولرزان ادینه کلدی مصرع که زنهار حیرتنده که کوکلوی ز اوبو احوالک

جمله سن فاسد قلدی ۰ و بو امور بو العجب حق که وار یده غیبدن عوضی ظهوره کلمشدی ۰

حیرت ایدوب حیرته رتبال اولدی ۰ اما زن کفشکر حیوته بر ساعت کچدی ۰ و تنها کریه قلدی .

قبله دعاء اچدی وایتدی بیت الهی یا پادشاها که کرداری خدایا قادرا ای رحمتکار را

بکالمحنی وکلدر سبب بیدار ۰ و رونق و راستی ورقالکت نماز نثر بو حلالمه بکا تهمتله زم ویب

رفتار ایلدی ۰ و بر معصیت سبب ایله که بنده حملار اولمدی جزا و عقوبتی روا کوروب

الهی فضلک و عنایتکدن مرو قیل و بو عضو مقطوعی زینت جهی جمالم بکا نه رد قیل نظم

بنم صدقمه یوزمه بر نور ایله ۰ و رونق و شکرنیقاین حور ایله ۰ کیم ربو زدوه طانتی کماینکن

بو زده اجه کوبه کبی دلدز نهانک ۰ خلاص ایت و راجه تهمت الدنه ۰ یتم قوربانی کی

محنت الدنه ۰ عورت تضرعه ایکن کفشکر بیدار ایدی ۰ چون ناله زرق امیز دعائی

نثر سمح اکلیب ایشیدی ۰ فریاد ایدی که ای نابکار بته روزکار بو نه حاجاتدر که دیر اسن ۰

و بو نه مناجاتدرکه ایدرسن بلمزمسنکه فاجره کدعاسی اول دکاه بی نیازده قبول اولمز و فاسقه نک

تفرعی اول استانه ده اعتبار بولمز بیت کرت هوا رسن که کار بن رعیب بکشا یند ۰

زبان پاک ودل پاکی هم و همی باید نثر زن ناکاه نفیر ایتدی که ای ستمکار ودلازار کل قدرت الهی

وفضل نامتناهی یی کور که چونه بنم در عصمتم بو تهمت لرد تیندن پاک ایدی ۰ ایله سبحانه و تعالی

بو شکسته یک بورنی بنه عطا ایدوب درست ایتدی ۰ و بنی بیان خلایق میاننده فضاحت و فضیحتده

صتلدی ۰ مردوساوه خاطر زن فاجره نک بو کلمات دن ایشیدیک متحیر و متعجب اولدی ۰ و چراغ کتوروب کیلدی

زنی سلامت کوردی ۰ و بورنی بر قرار بولدی ۰ و زخم ده هیچ علامت احساس ایتدی ۰ فی الحال کناهنه

اقرار و اقتراحینه اعتراف ایدوب اعتذاره مشغول اولدی ۰ و تلطف تام و تعطف تمام ایله

دست و پاینده بنده کیدروب و توبه نصوح ایتدی که من بعد بو تنبیه باسن و یه خجلت ظاهر بونکز افعالی
افعاله اقدام ایتمیه و هر نماز وقتنده ساز سوزیله زه پارسا و عیال پاک بازه ارزه قلبیه
و بقیه العمر بو زیمیون مستجاب الدعوه کمز زمانده نجاده زاهد ایدی بو جانبده زه جام صنم و بت
وشنی دین خانه سنه کلدی متحیر که نه حیله ایدرک ایدوب بو واقعه نمونه نه حضورینی کوستی
و فروش و بیکانه کمز سؤالنه نطق ایله جواب ویدی و قوت سلاتنی نه بو بابده نه یوزله اعتذار
ایلیه بو زمانده جیجی جامه خوابنده طوروب کوزنه صباح قریب ایدی الوب و اسبابنی الیوب کندینی
خواجه خدمتنه کیدرم دیدی زه تو قبله جواب ویدی و اسبابنی ویرمه نجه نازه مکنت اتدی و کره
کیسه ده برایستی چقاروب تنها صوینه ویردی مرد حجام خشم تاملدن شب بین ده کتدی یه زه جانبنه
ایتدی و دشنام و تشنیع کلامه اغاز ایتدی تاکاه زه قیماز الیدن و صدو یورنم دیو کندوسن
یره اوروب جیجی متحیر قالدی اقربا و همسایه لر جمع اولدیلر زه قوه الود
بینی یرین کوروب حجام زبان ملامتی دراز و انواع اطاله و اصناف سوزنشه اغاز
ایتدیلر اول بیچاره حیران قالدی نه اکنده مجال و نه اقرار ایده جک حالی وار جونه جیجی
روز جهان افروز زوداده بعضه ظلمتده نمایان ولیمیه کیتی نمای خورشید جام جمشید کبی درخشان
اولدی بیت جو صبح اولدی و یوز کوستردی خورشید فلک الدی الینه جام جمشید اقربای زه
جمع اولوب حجام قاضی یه الیدیلر زه فاحشه زاهد و ارضی خانه اکتفا کورده جیقوب کوید عیار
احوالی استفسار ایجون محکمه یه وارمش ایدی جونه قضیه ی قضیه یه تبالمیه مرافعه ایتدیلر قاضی
بیوردی که ای رستکار نظام و سبب نموی ثابت اولمدی نجوه بو عورت قتلنه قلدک حجام متحیر
اولوب تقریر حجت ده عاجز اولدی قاضی وارضی الجروح قصاص نص قاطعی موجبنجه قصاص حکم
ایلدی زاهد جونه حالی کوردی قاضی حضورینه کلوب ایتدی ایها القاضی بو امرده تامل
و تدقیق و دفع فراستله نظر کافی بیوروب کرکه زیرا بنم جامه می دزد الیدی و روباهی نجیب

هلاکی قلمدی زه فاحشه کنر زمن سن زمه حجامک ایتدی زه حجام بورنی کسنکز قطع ایتدی
بلکه بو بلالر ابتلایه باعث به نفسمز اولمشدر نظم نه اولدی به بنی باعث بیز اولدق
جزای فعلمزدر بو که بولدق هوا غولنه از دیرق بولده ازدق وقاضی نامه سینی ایکنجی یازدی
قاضی حجامدن ال جکوب زاهد جانبنه توجه ایتدی بو معانیه بیاده دیو جمالی ترحمات تفصیلا عیان
ایتدی کرک زاهد و ارضی سرکذشتنی من اوله الی اخره قاضیه حکایت ایدوب ایتدی اکر بن
مربد حمو ایتمک هوسنی ایتملدی تمام وزره تربیهده اولوب اوله عیاره مکار فرصت بولوب
بنم جامه می المزدی اکر زه بدکار حوازه غافل زمهی بیلد هیهات هلاکه قصد ایتمه جان شیرینی
بر باد قلمزدی اکر زه حجام اوله فعل حرامه مدد و کار اولمیه کوفتکی اینه قتله ایلمزدی هر کمسنه
امانت ایلیه احسان توقع ایتمیه کرکدر و تکمله نه تکثر اولیه تخم حنظل اکمک کرک بیت
چنین کفت دانای اموزکار مکن بد که بد بینی از روزکار نثر بو قضایا انوکجوه کتوردم تا بیلسن
بو کرواریلیلر و حکمت بنی بیتیلر کم بو بابده رنج و مشقتی سن اکا فتنه ایتدرک بیت سن ایتدوک کندو
کناهلرک یرینی خاره یه بیدر که اولدرسن بلبل کبی زار مصرع اخوزکه نالیم که از ماست که بر ماست نثر
و قنده ایتدی بی ترس سویلیسن کدیوتی نکایتنی ایتدم ولی بو بابده سن نه تدبیر ایدرسن
و بو عقده نک حلنده نه حیله ایدرک ایلیسن کلیله ایتدی بن اولدرکه بو عملده موافقت ایتمیم
و بو طریقه سلوکده نه موافقت کوستردم حالیا وارضی بو بابده کندوی بر طرف ایلوزم و بو قضیه
دخی اتقدن تمام احتراز قیلوزم مکز اندن حکمت یه سن دکل ایدرسن که و دیمشلردر مصرع
هرکس مصلحت خویش نکو میداند نثر دمنه ایتدی بنم فکرم بودرکه ممکن اولدیغی مقدار ابزاز اولمیه
و صرف مجهود ایدیم که داری بابنده ایلوزم و حضور ملکده مرحوم اولیه دیب بلکه مملکتنده
محروریم که قدر حسب حمیت ده اعمال و تعقیبی رخصت یولمق و اکر طریق تعاندو تکامله
سلوک ایدیم ظلم بودرکه ارباب خرد و مروت قتنده معتذور اولمیه ایدی هیلاکی منقص جدیر

وردباهلک اکرچه شریکی زیاده اولمیوب فوتکلرلقدما خواتمه قدر تکثیر ازاد اسیبد جیزه هعوده دفتره

وارقی توقیع قلمزن و کندو حدندن زیاده فنزله طلب ایلمز فضلای حکما بو مشهوردر عقلا ارکوش
خصوصنده بذل مقدور ایلینلر معذوردر اولا طلب ایتمک شول منصبه که سابقا متعرض اولمش اوله لر
ثانیا برصیغه ایلمک شول مفرتنده که برکمه ترک تجرید قلمش اوله لر ثالثا مالک اولدوقلری منصبی
محو فسخ ایتمک ورابعا ورطه ٔ آفتدن خلاص اولمغه مبالغه خامسا زمان مستقبلده جلب نفع
و دفع ضرر ملاحظه ایتمک بس معلوم اولدی که ایدرمکه نیه اولکی منصبی متبرددن وجمال حالی اول
رونق و لطافتی بولنمیسه طریق بودرکه کا و بر منصوبه کجه که یاروی زمینی ده وجود نطفه سی وده
یا خود بو منزلده رخت اقامتی برداشته ایدوب اول کنجشک منبعثه کمتر و کلوک
باشنده آنی من الدنی کلبله ایتدی بجا و لمثل اول حکایت وقعه ایتدی ایکی کنجشک بر ورخش کوزرنده
رشیانه طوتمشلر وقایع و تباه ده ایدی و ولنه ایله قناعت اعتبارده بر قله کوش اول
زنوک و افتنده واقع اولمشدی برباشته مقام ایتمشدی و فنتها بر کوشه ده برق خاطف کبی
صاعقه وار طوپرموغ آرکی جانبه ادوتن نیاز ایتدی بیت کیمی کوبنجه برموغاه کشوددی ایکی
یوه ی ده ر بود یعنی که کنجشکلر بجه کتور ورد وحیه خسته وبتدی برد ارتی متورلمدی ناکاه اول
باشه کیمن کاه بحد نقطه مزلدلور و بجه دی بر ربر نکار ایدوب کیمی بجه ... طوتی ... بر
کنجشکلر بحکم حب الوطن من الایمان اول منزلده جلا ایتمکی متعذر و بیدلو باشه بوجفا بینه ده
دارقی ایتن اقامت منقطع اولمشدی مصرع نه روی کنکه ده نه دلی ازین نتیجه رفاق برنوتش ایجدی
قوت بولوب فوبره و بالاجنینه کلماتیدی و بیرر دعا ورد و بیرار فی زند کرخوش دم اولوب ایکی
برواز و امتراز ایدنده ئیم دوجه اولمشیدی ناکاه اندیشه باشه خاطرلرینه خوشنوب بالکلیه
سابطنی اولو بر قسطلرین تمام ایله کره و زاری ایله آغاز ایتدیلر بو بجه کونده بریسی که علامت
رشد و حدس نیتده حسن تدبیر ایدی ایتدی کیفیت حالی و فرحده زحمه باعث استغفار
ایتدی ایتدیلر که ای ... یاران ... بیت از ما ... کاشی ول ... عافیتست • زبان

برسن اوترجمان مالک نثر وبی سبب تشویش وابتذیشه • و عقده قلعه ٔ باشه سیدلو بینه علی المتقبیین
علوم ایتدیلر بسولیندی ایکی برروما اولدی حکم قضا و قدرت عدم رضا اکرچه که طریق منزلگاه
حد ادکلدر از سبب الاسباب بودروه برحوالمیز وبرریجه برنشغا منیر ایله ثر بیت
اولمده غیره بیسحاب واردور • ارکلمز دوتیده نه یان واردر نثر یعنی که اکربو غالبه
وقعت سعی بلیغ ایدیلم • و بو عقده تک حلینه جهد تمام ایلمه یز بوافقت بتوده منده فیع •
وبوقار و نی بنبقده مرتفع اوله کیجشکلر بو تدبیر بنایت و لبذیر کلوب بریسی بجه درک
شهد حابجوده قالوب و بریسی بو ورده ده طلبی نجوه بر دانه کلدی جوده برزمانده
طیرانه قلدی خاطرینه بو خلجانه ایتدیکه ایا نه جانبه کیدیم • ودردوروده وحال وکرکوم کلدی توز
ایدیم بیت بهر دو دل کرفتارم خواهی علمی واتم • خوای ورو دولت کارسیت بی مکشیم حرانم نثر
قضای الهی بکه بسمتمه سعدن ایتده جعوب قفای صحرا یه کشت ایدردی کنجشک نظری ایکا
داست کلدی جوده اول ثنقلک مجیب و مسکنی بی کوردی کندو یه ایتدی واریم باری
دوروده وارم بو حیواندن بو البجه اعلام ایدیم که مصرع کم باز کار قوه وسته ناکبت به نثر بی تعلیمکامله
سمتمه قلعه وارودی • لوازم ثنا و سلام و مراسم اعزاز و اکرامی برینه کتوردی سمتمه رو تلقی
نوبیب بر وردکل ترکه نقاله یوردی • بیتلرکن رعلاول و ضمیرکده غار انفعال وار ارکویی
رله وشدلیرغوده ایله برزمان سایه ٔ حمایتکزده ارام ایلیه راحت ادنکس • واکر
برحالتکزو ایغی واریسه اعلام ایلیه باشد که برنم کفایتیله درد که جان بولکس کنجشک بیجاره
حال زاری برو روده که اکرسنکده خاربنه رفتن و شنجه تن ایشتمه تانیرنده یان اولدیک
سمتمه تشرح ایلیدی بیت یا مرکسی که شرح و هم وکلمات خویش • صد ولغ مانن بر دل اده
نثر سمتمه جوده بو کلماتی بو ترالذن ایشیدی • کانونده وروده شعله رغبتله بر آذرد و لوب ایتدی
نحو عمه که بن تمام همومی اوستکوزده کوتوریم • و بوکیجه ایکی خانه و اشیانه لیین آتش

جوهر ما خوذ ... نوا نظم تقدیم

تا توان نثم •

بکس

ودیعه یم سمادن یکامغزلکرده ویر • بونی طورمش آرشیانکه وارکه بن قتن ارکیک بولوردن ترشی جلکه
زلبنه موبیع اوورم کنجک سمندر آشیانه سنده تاب ویردب علامات زمار اتنی بیان قلدی وده شهباز
ونشاط قزدوزلمه آرشیانه جانبنه روانه اولدی • واول زمانکه سمندر جهراتنی شغنی بسهره تنهاده
اولوب عصافیر انجم حوالی آرشیانه آسماندن طیران قلدیلر • سمندر بیتی نوعنده برجیع کنز وحجم غلغله
بر برین منقار وچنکال ایله بر مقدار نفط وکبریت آلوب عقوبت کبی آتش فتنه آشیانه یه کتیردکه
روان اولدیلر زیرا که ولولتی ایله خانه باشنه یه وارد اول زمانکه باشنه بجدکرله کویا فواید
باش چکمش • وصیاد اجل دیدهٔ بصیرتلرنی سوز غفلت ایله دوکمشدی بیت یا راقدا باللیل
مسرورا باوله • ان الحوادث قد یطرقن اسحارا • چنکال ومنقارلرندن اول نفط وکبریتی
آشیانه لرینه نثار ایدوب چون بار کبریت شعلهٔ قهر الهی اول ظالملک خاکسترینه دوشوب خواب غفلتنده
اول وقت اویندیلرکه وقت تدارک اولمایوب تیکلر لطافتنده قالمیدی لاجرم بیرو ما
ویبر سوز حسرت ایله آشیانه لریله خاکستر فقطع دابر القوم الذین ظلموا والحمد لله رب العالمین
نظم ستمکر زظلم آتشی بر فروخت • چو زد شعله اول هم او را بسوخت نثر بو مثالی کتورمکدن
غایه بوکه هرکمسه که دفع عدو ودها بقیه وانتفاع خصم بحیه اولسه اکر اول خود ضعیف وخصم
بزرک وقوی ده اولورسه اعمال نفرت ممتنع ورشته فرصت منقطع و کلمه ز کلیله ایتدی حالی
شیرل کاسارلرکاه میانن فرق امتیاز دیرمش • ولولای تقرب ودولتی فرق فرقدانه میتوز
بس ملکک خاطره ایدن ممتنع وقرار جوابی دینی آنده منتقم ملق بغایت مکدر حرکه باکش بو
بو کمسنه تربیت اتسه آنی سبب کلی زنجر اولاز • وهر کیم که جاه قدر لنده جاه منزله تنیذی کر
بر جرم عظیم نظر عاطفته دور ایلر بیت جوب را رابه فروعی تیز وحکمت چیست • شرم دارد
ز فرو بوده بدوره خویش نثر • دمنه ایتدی سبب کلی بو تمیز قیدی ملکک انوک تربیه سنده افراطی
ارکا شفقت توسط ایتمکله آستانه سنده ملازمته جملوسی ممتنع قالمشدر زیراکه منافع خدمت

وفواید

منافع خدمت وفواید نصیحتی آرتره منقطع اولمشدر • بوندن ملکه ومکه بجد ازمان مترتب اولور حکما بوزمشلودر ابقای ملک
وحفظ مملکت بو التی علتدن ده ناشی دور اول حرمان یعنی خیرخواهلری کنره ده ایحوراتمک • وارباب رای وتجربه
حقیر وخوار طوتمق ثانی ابرلری جهت جنک وجدال واوضاع مخالف ونامناسبه احوال ثالث هوا
یعنی شغف مصاحبت غولان ورغبت شکار وادمان شراب ومیل لهو واستماع اغانی رابع خلاف روزکار
یعنی اول وقایعکه واقع اولور قتل ووبا وقحط وحرق وخسف وزلزله وغرق خامس تندخولق یعنی
خشم وغضب افراط وزمان سیاستده تهور وعدم لطف سادس جهت یعنی مقام صلحده جنک وتحت جنکده
صلح • ووقت ملاطفتده مخالفت وزمان عنف ده لطف بیت جنکده صلح بی محل ضرر بیکار • جای که
کمر باشد جای خار خار نثر • کلیله ایتدی جزم الملوک که کم ماکری صباه جاه چکمش سن وتخم انتقامی خاکه
مهلوکده شتر تنه ده رکمش سن • ودیا کتم شتک تذکره اکا ضرر ایرشه • وایتن شتر کلدن اکا ضرر ثابت شنفدر
نامعافیت اوله که مقدمات ارززالفوار رایی نتیجه ویرمز • وحاسد که قصد فاسدی نیته کمز خوی غایتد
اولور بیت هرکه بدی کرد بجز بد ندید • ازخیزان دور بود درد سر نثر هرکمسه که بیو بصیرت عینی
عبرت ایله ملاحظه قیله • بو عالم عالم مکافاتدر ایدوکی عالم اولور • حصیت کلدرکه خایر خیرو ورحمت ثابت
اولسه کرکشتنه که اول پادشاه عادل قلمشدر • دمنه ایتدی بخبر وار اوله حکایت کلیله ایتدی حکایت
ایدرلرکه زمان قدیمده بر پادشاه ظالم وار ایدی که دست تعدی وتسلطی کریبان رعیتنجه اوزانمشدی
وقدم طغیانه جاده عدل واحسانده طیش کتمشدی بیت شیر شعله کوبا راولمشدی بیوربت
چو روشنان وشرده اولمش ایدی آخرین نثر ظلم وستمی بر غایه ده یدی یتمشدکه هرانه وهر ساعت علاماتی رعیت
وسرنق عاسی رفیع ابردن اکا نوین ولعنت ایدرلر • وبعد لوار ایله شویله نام جوقنده که سلطنت زمانی غایتند
اکا ملک ظالم دولتی اتفاق بو پادشا برکون شکاره کندی • چون شکاره شکاردن خارج اولوب مسند سلطنه
جلوس ایدی غنا حال نعرا امردیکه ای عامه رعایا وکافه برایا سوابق ازمانده ایدی بهره زداد
حجاب جهالت دیدهٔ بصیرتم رؤیت روی صوابدن منع ایلمشدی • ودست عصیانم حرمان غم

ک ١٠ دلتی
٢ ودرستة وزبانیت ١٦
وفتدا: فقصد فی قطر فریات

و مظلومه نخوت كبرت چيقوب ستم چكمشدى حاليا بو رتبه ارشمعنه رغبت بيوروب معافت حاليده دولت
كستريكه كابينت ثابت قدم اولسه ودنى بعد بر آفرين كرم فرخ حالتك ايتى نعوذ وقوع نوزار ايده وتيغ
وتين تكى كف باى خار ازدفتر كور ايدى بيت زمين ايليلع عدل ملك معمور ● جهانى ايليع جود ايله مسرور
نثر رعايا بوتوسيم اليله راحت باغراز وحيات تازه بولدى ● وتقوابه بوعرض ايله وفقنه ايده ده
غنچه حو كوكفقه اولدى بيت ازين نوبهار كه ناكهان آمد ● باز رسته ووقنه بحاة آمد
نثر الحقه زمانى دولت احكام معدلتى بر مرتبه يلادى كه آهوبره بسان شير شرابچورهى ● وكوكن
تاريله بازى ايبورهى ● تذرو بازله برخانه ده زبان زنان حيقن فازله برحواله وحاز المشتى بيت
نحله اولشم بازبعيد صفت كلنكى ● زاغى اوشه شربيا بار شغال ● نه ان قرار دد وزشول بيرائه چلنك چنكلى
زين ودرازكنده ورتمين ببرن حيكاله نثر اجراى احكام نصفت وعدالت ده بر مقام وارديكه
نام تونيور ره زواريه نسباتن قالمادى ● بو سبب ايله لقنى شاه عاكلى نفته جبهه اولدى بر كوه
خواص حرم سلطنت ده يربيبى فرصت بولوب كيفيت حالده سؤال ايتدى ● وموارت جورو جفا حلاوت
مهرو وفايه مبدل اولمغه سبب ندر ديدى ● شاه ايدى بن اولكونكه عزم شكار ايتدم ● وقضاء بر الكوه
مرغزاره چقشدم ● وقضاى شكاركاهن كشت ده بولور ايدم ● وهر جانبه نظاره ايدوب كيدرك ناكاه
كوردم كه كوپك روبايه يتكوب حوب كيدرز ● وپرسكه عقيبنده ونوب وتيزايله سكردتى جكوب ● درر
بيجاره روباه بای انكله بسور احد كيدى قورتلدى ● سكرده توب كيدر كيرى ياى ايدكل ليوز التفات
سكل ليكل ياتيو ... كلوب شكست اولدى ● بر ساعت جكيوب يباله ايكل اياغن يرلرب ووبوب انتقامى سلطنت
اولدى ● بر مقدار كيتديكن ... اياغن بر سور احد كيدوب اياغن قورولدى ● حوة ازياى يو كيفيت
زوزن ... كيدرك نعمه ايتدم كور حوكمنه عمل اتره ايله نه جزا بولوب ايدى جزاء سيئة سيئة مثلها
بيت كيك ... قصاص كيك خورست ● بعد ازان ... عقاب ... باز كرد
قتلت قتيلا سيقتل قاتلك معلوم اولدى كه بو عمله مكافات اولنور ايش ● واحسانه دخى اولنر

بركشى

بركشى اينه كى بوكوروش بيت نيك وبد باب بد مكن زينهار ● كه بد ويش بد خورد از خورد بيد وبد
نثر بوقضيه دن بنوكه كتوردوم نه مكافات ازرار وانتقام اخيروده كيدرسن كه مبارز ايكى
شاهى بيته مكا عايد اولمدى من حفر بئرا لاخيه وقع فيه ● مجوديتنى كه حقيقت ظهوره كلمه
دمنه ايدى بن بو ارقه ده ظالم دكلم بلكه مظلوم وستمكار دكلم ● بلكه ستم كشيم مظلوم لكرطالعده
انتقام ... اوله ... فكا قالمه نه لعو دم كلوريش ● وزارن بن ستة از ... ايله ... الله
مجرم وكنه كار من اولمدى ● كليله ايدى ... بو محلده شايبه حيلت لعونم كلميمش زما
كا وك ملوكه بجد ... اوليدى ● زنده كوتنك عشر وعاشر ... تودرو اوزنو كرزنا ع
ورشادى ... حبابدن عصى يكمده جوتيدر ● دمنه ايدى نيايى ... ونوردوقون ونور وادليس
كاره كثرت اعوان وانصار ... وكلدر ● بلكه رأى ... وتدبير درست بوجمله دن مقدم در
مصرع الرأى قبل شجاعة الشجعان ● زيرا اول نفذ رأى و رؤيتله متيسر اولور غالب بو ... كه
زور وقوت آيده خاجوقالور ● بيت كارها راست كندى عقل و وزن ● نه بتسحق ● كه بتيغ بيشكر جوزر
متيسر نشود ● نثر كوش هوسكه ... كه اول زاغ حيله كار اول مار ... حيله ايله بحيه ملوك ... ايلدى
كليله ايدى نجه اولمشدر ● اول حكايت ● دمنه ايدى ... اخبار كلمشدر كه بر زاغ ... كوه ...
خانه ... بر مسكن كاشانه ... اول سوراخه جوارنده ... ارد كه ايده وبانى
زبير ملوكه ... وحياتى ايدى ● توطن ايتمشدى ● زاغك
بجه لرين بير كاهى شكار ايدر ● وحيكه زاغى اتش فراق ... اوليده بر داغ ايدر دى جوهر بار
ستمكار كى ايدر و زارى حد دن كيدى ● وزاغ بيچاره تنكلر جانده وكاره ... نحواند ● بينش
هر وزيارى كه ملوكه تدارك ايدن دوستلاريدن بر شغال احوالن حكايت ودوستلق بدر شكالدن بكا ...
ايدوب ايتدى بر فكر ايليوم كه بو مار بجه خارك بلاستده قورتلوم ● وبو ظالم جانه ستمكارك ... حفظ
خلاص اولوم ● شغال ايتدى بوبلا ... رفعت وبو غائله ... نجات فكر ايلر كى زاغ

تا کیم بو دره کده چون دیشه مارین خوار اولوب کورسیم • منقار خوده خوار ریله چشم جهانه بیننی
چقارتم تا بو لطیفی بنم قوق غنیمه یاوز نظر ایده • و قوزنده لیم لیغوکه شور و شور ینده تا موده وقفه زمینده
مفتون اودن اشتغال ایتدین بو تدبیر غایت سخیف و صوب صوابدن نهایت منحرف در عقلا قصد اعدا
موقعه بلوده • بر حیله بولورکه ایبن لرکه ادن خطر جاه اولمیه زنهار بو فکردن فارغ اولکه تا اول ماهی خوار
کبی اولمیه سن که بیلوکه فرحنکیسی ایتدی • و بو تدبیرده چنکه فرحنکیت هلاکی اولوری زایع ایتدی نجه کیم المشهور
اول حکایت شغلی ایتدی بر ماهی خوار بر جویبار کنارینی وطن ایتمش • و کمال همتی صید ماهی یه صرف
صید ماهیلری بر کوچک جایجنی متعود اولماهی بکا رایدر • و حضور و رفاهیت ایله روزکار کچوردی چون بر نیچه
موسم کچدی ضعف قوتدن نهایت نحیف و قوای پیری روز بروز ضعیف اولدی صیدکارماهی حرکت قالدی •
وشمشیر نخ و دولع ارماکی کرفتار اولوب یکتورکندو یلوم ایدوب ایتدی بیت دریغا قافله عمر انچنان
رفتند • که کرد شان بهر بار هوای نرسید شعر حیف که نقد عمر باز یجه ایله بال ویروب قیمتین
بیلمدم و بیرلک و فتی ایکوه قوت لوعوت فرحنی قلمدم حالیا طاقتم طاق و کسب قوت ماللوبطا قتدر •
پس لوازم اولوری بنا اعرمی قوا عد حیله و مکر اوزره بنا ایدیم • و دولع قوت و زرق ترتیب ایدوب
خانه تدبیر و تزویر برابار ایدم مصرع شاید که بدین بهانه روزی کره وه شعر بن غمکین و انتر و همکینلر
کبی نالده حزین و کربیده ازینی ایله کنارایله کلوب اوتوردی • اتفاق بر خرجنک انی ارادقره کوردی تغیر
کلدی و ب طرتبالی تبط ایدوب ایتدی ای عزیز سنی غایت غمناک کورورم موجبی نه در جانکی غبار ملالله
و انفعال فی جهت قلوورین سببی نه در جواب ویردیکه نجه غمناک اولمیم بلکه وقت ایدوه ایلیه کی ساعت
جان ریعم کدین بلورسن بنم مادهٔ معیشتم • و سرمایهٔ عیش و عشرتم بو کا منحصر ایدی کنده کوه برقاچ ماهی
شکار ایدر روح بکا ایدرم سد رمق • و قوت لوعوت حاصل ایدر لوردی • و ماهی لرحیلده
تفاوت و نقصان لوازم کلمزیدی بنم اوقاتم فراغت ایله ییدی فی غلبه بو کی سنده اولوردی
بو کون ایکی صیاد بو جویبار کنارینه کلوب سویلشورلوکه بوراکلیره ماهی حد و عدد متابی حرج •

اتدیکی مرادکی اتمک کرکدر بر بیس ایتدین قلاوه ایکیدوه • ماهی بوننده زیاد ورد اولوقلار کیزکی ایدیز
بر طرفه قلورلوم بعیده بوناکه حقتده کلارلوم حال بومنوال او زره اولورکه جانه شیرینه تنله الرک موجود
کرکی و زمیر موکه هلاکه راضی اولیوت • خرچنک چون بوخبری اشتیدی علی الفور کلوب کبی ماهی لره
اعلام ایتدی ماهیلر بوخبر موحشدن جوش و خروشه باشلادیلار • و ترسان بیر اسان اولوب
بر کی بیدکیبی لرزان اولدیلر عاقبت اتفاق ایدوب خرچنک ایله ماهی خوار حضورینه کلدیلر
بو عجوزیلی سغده بو خبر نقد ابتدکه قصاو تدن عجانه تدبیر و سنی تقوی قوه کتردیک بیت
جیقد انکه سوار بای حرم بی بکر میم • بر کار صنعت زنجی نیرکشته نرم شعر حال لیا کلدکی سنوکله قالدی
ایمن وزکه المستشار موتمن خبره هنذا اکر چه دشمن دانی اولور اولوکلارفی وین وحسن تدبیر
و راهنت ایدر لکوکدر که شرط نصیحتی ورینه بیوردمیه • خصوصا شوله امرده نقیضی نیته اکا عابدلر اولور
سنی ضوء بو کاتو و معترف بین لکمنک ثبات قرکتن بیزم حوالم عزیز • شول طرزده ویقایی جهانکی ثابت
وجودیمزه بوطریر بس بیزم امر یمزده صواب کورورسن • و خلاص تلمز با نمده نه تدبیر بیوررسن •
ماهی خوار ایتدی بای بو خبرده صیادلرکه کندو ایغزلرنده اشتدیم ایمارو کلمه سقاو مقبتیر
دکلدر و بوعقده نک حلیسی چوق فکرایلدم بوننده غیری چاره متفکر و کلمز ایلد بو نواحیده
بر غدیر کبیر و بر ایکیر ایله تظیر وار در که غایت صفا ده جشمه خورشید ورزیا و حکایت
صورتدن جام جمشید ده کشاده • و ریکال صفاسنده قعرینده وانتدریک عدد اولنوز و بیغید
ماهی جودنده بریر کورد یوز بوجمله ایله نه غواص و نه قوت شیکه متیسر و نه صیاده فهم
ساحلنده ارتیمکه متصور • بر صیادکی دست شستنی اول آنکبره ایرشما مشدر اول غدیرکی
ماهیلری زنجیر آبده غنی قید دیتبر کورمشلردر بیت ایکیری بعاده دریا سیت • نه کد
دریای بی سر و پایست شعر شویلکه اکا انتقال و تحویله مجال بوله کیز بقیهٔ الکمر امن و راحت
و عیش و فراغتده اوله کیز ایتدیلر صواب تدبیر سنوکه معاونتک بوز انتقال و تسکین

نظامنی بکمزلر تحالفلر محالدر • ماهیخوار ایستدی بن قادر اولدوغم قوت و قدرتیله بونلرت
وربنجه لرینی زمان وقت تمکن ویرمز • زمانه فرصت ایتزکن قوم قوم کدناکا • حیله ایله کلدوکی حست
فوت اولوب تدبیرمز ضایع اوله • ماهیلر تفرق ایدوب اغلشدیلر • وقتین بسیار اولوب بونک
دوزرنه قرارلشدیلر که هر کون ماهیخوار کلمه ماهیلرده کورنیی بلدوکی قدر اللرا اول
ایکین صلوة بلطه ماهیخوار صباحه کلوب • ماهیلر دخی اولدوکی قدر اوروب اوله • حوالنده
بربیشه وار ایدی الت ایلیوب یکین برکمین ایدروب بنه کلمجک کورروب تعازله اولرفی تضرع
کنار غدیره طوروب مضطرب و منتظر اولرکن تقربنه بر بیشده استعجالی کوسترکن چشم
عبرت ایلدرلرکه سهو و غفلتله ماکران اولدرن زمانه ماهیلرروب ایلدر انلرکه حالی زارنه گریان •
مرلینه بوکش کدلوب و شمه اعتقاد و خسیس برکوم که تدبیر و تزویره اعتماد ایلمه ایکن حوز
وسنرایس یورر بوحاله اوزب جوته رقابه کون کیدر فرجنکه واقف ایکن یوایس و قدر ایلد لتنالق
سووایس و دوستن قصد ایتدیکه بو سبب بجهت ارلق تجویز ایلیه • ماهیخوار تفرج ایتدی ماهیخوار
فکر ایتدی کبنم بونده غیوری تطبیع و شیخ یونده اولیبی بو جور کدانه باران اتنه بنده مس کنار ایه کلوب
فرجنکی کوروننداوب ماهیلرکه خوانکاهین جانبنه متوجه اولدین فرجنک خوف ایلقره
ماهیلرکی استخوانین کوروب حالی متردکی بیلوب فکر ایروب کمروکمزوهم ایستدین فرجنکه فرشی اوغی
قتله قصد ایدجک قادر اولدوغی قدر دفاع اتمه کندن وقاتنه مس ایدوب جاننه قصد قلش
واکر مقدور نه حرمن قلعه حایه بولکیده خایه و کلدر اگر مظفر و منصور اولوبدیسکه نیوم موده قازنده
وموارانه تکلف من صحیفه روزکارن یازر اگر مغلوب و مقهور اولوریسه باری معذور اولوب
عدم غیرت و حمیت ایله مطعون و مشهور اولمز • نظم چو خصم قصد تو کند ازبرای خویش مخور •
بجد و جهد بکوش از بعقب شیهورین • که کر علو بدست ایرت بکام رسی • وکر بهم نرسد
از ان زمانه تو معذوری • نثر پس فرجنک حلقه دار ماهیخوارک بوغننه صارلوب حلقنی محکم

صقدن

صقدن ماهیخوار بر ضعیف ایدی ایزکه رضعنا ندیط قنی طاقت ایرلوب جانی بدنندن جقدی • فرجنک
کوندنه ایتوب کلدوکی یوله کندی • وماهیلرکه بقیه سیفه یاران غایبکنن بوسیله یارانه خالیکه
تهنیه سن جیو ایدروب صورتی حالی اعلام ایتدی جملهسی بو خبردن ابتهاج ایدیجک شاکر و خرم اولوب
وفات ماهیخوارن حیات ثانی و عمر بی ابتدا انتعداد ایتدیلر • نظم وهی حیات بن ازنیوه
جناه و دشمن • کما ندم کده رصد بعاله ازین کانی • بیک خصم شماتت بکلنم لیکن • وهی قرانع
ز دشمن زمرحه خواسی بر • بو مثال کتوردم تا بلهسن کم جوق کمسنه لر کندو مکر و حیلهسی ایله هلاک اولور
و بال کیدو نوری بیقی قم لا یحیق المکر السیئ الا باهله نیته ازال عاید اولور لر ما بنی بو طریقه ارشادینه اگر
اکر تمام مرادیکن انکا ما ایلریکسن بی خطر و خرفصیله ظفر بولهسن زاغ ایتدی بویله ده بنی اشارت
بیوقه بیند اطاعت مصرع از دست بکر اغارت از ما بر و و بوده بیت مرا عیکمه ارشاد مگن
ساقی • خلاق رای توکوه طریق یاری نیست نثر شغال ایتدی صواب اولدر که اوچ هوایه
چقاسن • و ریاد اثلوع مقابله سن تماشا ایدوب بام لری نه تماشا ایدوب هر قنفسکه بیراه کورسن قابوب
هوایه قالدرهسن • ارباب و چهانکه عیوبندن غایب اولدیسن متردد اوله بعض کمنه لربیراه طلبنه عقبنکه
وشیه کرکه چوته مار مقابله سنه کلدسن انلرکه نظرینه بیراهه مار اوسنه بدخه سن چوته ماریه ایتد
کور ارلوجن اول اژدها اودعی عدد کوستره لر انتده بیراهه اله بو طریقه نیلهسن و تحمک ظفر بولهسن
بیم تورستن تنده امین اولوسن • زاغ اشارت شغال الله هوایه پرواز ایدوب بر شهر مقابلهسنه کلدی
تاکا ماکوردی که بر خاتونه بر البوته بهکالی بر بام کونده سنه فوق ایدوب اغتساله مشغول قلدی زاغ
فی الحال ایتوب جفکا الدی و اول وستورادون که شغال نصیحت ایتدی مارزوزن ایتدی
اول کمنه لرکه زاغ تعقیبنه کلمشلردی بر ماری سکزوبایلرله تاماره ایدوب زاغ کنار خلاص
بیتندن مصرع خصم از میانه برفت و سرنکان کنارمع • نثر و مثله ایتدی بوقتی اول احلده ادله
ایلدم که بیلهسن اول نسنه که رای رز نیله میسر ادلمز زور و قوتله مقصود و کلز یکلیله ایستدی پای منه

شتر به قوت وشوکت وزان فکرت بابرد. دانم و فرزانستم و عقل وکیاستم بی مثل و مثل در.
بو مقوله کسنه یه مکر لطف نجه میسر در که بر جانبی که مکر روش خبر ایدن بنی زوله مکر له سد ایدر.
و مکر کوبی که انکشت تزویر له حب ایدن بنی اول دست تدبیر له عقد ایلر مکر که دهماه مکر خر کوش
کوش بو بو سوکلتو یتیمده کی روباهه قصد ایتدیکی یمن کهنه و کی قفار اولدیغی وقته ایدن نجه اوستر اول
حکایت کلیله ایدن روایت ایدر که بر کرکی کرسنه بر صحرا ده کیدر دی و بوش طعام ایله تنش و بوینی ایدر دی.
تا که کوردی بر خر کوش بر خاشاک مابینه یاتمش و خیمه خواب جمیع حواسنی احاطه ایتمش کرکه
روباهی غنیمت بلدی و اهسته اهسته یانه کلدی. خر کوش انوک نهیب و صدمه و الیسی قرسنده
فو ... ایدوب ... کم طریق فرار اختیار ایدب کرکه ... استقبال ایدوب ایدتی بیت
بیا بیا که مرا زینت ازتش دوری. مرو مرو که بجاه ادم رانجوری. نثر خرکوش ... بعندن ...
رو ... وزاری به اغاز ایدن و ... بایه سور ... ایدن ...
جوع ... ملتهب. و ... استهاسیله مضطرب ... که بو جثه ضعیف و بونی
نحیف ایله ... اکا ... اولمسه کرک. و غلیان ... جوع و قربان ... شهوت
و ... تو بولسه کرک. ... جوالیب ... روباه. ولده ... غایت ... کشتی اطلاله ... زلجه.
ده ... و ... حرکت ... ایدن ... آدمی ... که انوک ... لطافت ... معاری
ارجای ... حلاوت ... اکر ... ایدب ... رحمت ...
انوک کورنده کانه ... جانبی معدم ... استقرق قلدی ... حیله ایله صید و ... ایدر ... حرفت
... کورم اکر اول نعمت ایله ... ایدر. فیها و نعم. ... والقوبن ... و ... ورود ... اجله.
مستطع مصرع ... نثر ... که انوک خواب خرکوش ... الدیدن و ...
دلقوة ... اولوب ... روباه ... اولدی ... اول ... روباه ایکاه.
دار ... ایلیسه ... وتیرکن تحسین ... و تسهیل ... و ... وحیاله

سبوع و دیر دوین مثنوی رو بهی جست و غابنه بود. یانه که تفاجی ان بسته بود.
لعبت بازی کرد صحرا دود. از دو دو کاه بله بیازی فره. هم ده صحرا ... بود از ده
هم ... زنانه بود از دو. ور که ... از دوم ... صحن فلک ... بجا رود ...
نثر خر کوش ... ماجرایی وار ایدن جوده بو وقت فرصت بولدی فرصتی غنیمت بلوب
انتقام و ... قلدی و رفاقتی روباهه کلیک کورکی ... قوبوب ... اوکی ... و ... ظایف
سلام و تحیت ... کوردی روباه ... تعظیم و اکرام ... سلام و تملق تمام ایدوب ... بجسبه
اغاز ایدن و ایتدی بیت خوش ایدی ... هیچ بیابنینی. بیا کر ... بر ... جانبنی
نثر خر کوش ایدن نجه بو وقت ... ملاقات ایدر دم. اما ... روزکار غدار و عوایل
زمانه نا پایدار ... ایدم بیت ... دیو ... کار.
که بیش از ... عاشقانه کند ... نثر بو ... اتفاق بسطاتی ... اد ... بر عزیز که
مصر ... سلطان ... و ... بو ... نظم ... کنج حکمت ...
رخی ... کنج عشق ... غیبی ... نثر ...
منزکده ... متفرق قلدی. بو جناب ... صیت ... و ... ر ... و ...
عزلت ... ایدوب. بو ... بو ... بو ... حال
جمال ... منور ... جانب ... معطر ... ملاقاته اجازت اولور
فیها. و اکر ... دار ... قضاء ... بیت یا ... کرو
جوده ... ناکهان. ... ایدن جوده ... مستجاب. نثر روباه ... بو فقال کی
ما الذی ... ایدوب. بو ... صورت ... ایدن ... ایدر
اولی بو ... بولور ... سلوک ... شریعت ... ایتدی
تجرع ... مصرع کلوقه انداز ... شکست ... نثر روباه ... خنده و خوش آمد

آغاز ایدوب ایتدیکی تزاینده درونده بر کم خدمتی اولدقلرنده برمیاه التشوز وقوره زردوزی
عرفان اولسیدن منفوحه طولمشوزدر که آنلرک جمال حالی و انفاسی پاکی اللذة بتقدیر الله استعداد
استعداده و سنجلونلرلیدوز علی الخصوص بو قوز معارف بارقه کمی توصیف اولورسن و بو شیخ
قدسی شعاری درکه تربیت بیورسن بن نهایه در لطف تقصیری ایلدن و حضرت مقارلتیه تهادة
پی روزکار دیتی با وجود که بلوریلن الضیف اذا نزل نزل برزقه یعنی آنکا بیورشته در
نظم هر که درین بجامع روزن خود لی خورد ۰ که زخودت نیست تا نش که زخوان خویشتن
نثر ویه توقع ایدرم که اوله عزیز جنتم ایدیکمی بار بر مقدار توقف بیوره لر که کوشته جاروب دنیا
سوبکم وشفاة ثمانه فاسب باط و شوب ضیافت ترتیبی کوردم خرکوش تقصورلندن کوحی
روز دنزیل وتربیکر وتذوین روباه تا بزایدوب فی الحال مصاحبت کرکلدمتوق
اوله کرکه جوابی ویلدی که بوکلی برشدلیهی و وشمی صحبت ملاهی ورکالیف تکلفدن
تبرا وار دیغی جایی وجاه دن مولودر اما جوه همت عالی اقتضا ایدرکه تکلفدن خالی اولمه
مانع دکلدر همه مصلحت اوزره اول ویرن و ما جوایطی جیعون نقیر وقطمیر کرکه تزویر ایتدیکی
ورو باهک فی نعته اوله وغیرتی نارت ویلدی تیه بحکم کل جدید لذة روباهک لحم وشحم مجرد
تویف ایدوب لطافت وطراوتی توصیفده اغاز قلدی که کرکوح اجلغندن صبرسی بولندی کوشی
روباهی تذکر ایکله اغزی صولوندی و خرکوشی بو خدمت ورسط سیاح خلاصی اولدوم صانزیدی
هیهات هیهات مصرع زهی تصور باطل زهی خیال محال ۰ امار وباه بو منزله لیق شرط حرمت و رضاعتی
رعایت ایدوب خانه سی میانند بر جا عمیق حفر ایتدی وتریکله خاکی چقاروب اوستنی
خاشاکه ایله ستر ایتدی بر محقق طریق حفر ایتدی که وقت ضرورتده اندن چقمق ممکن اوله
جوه خرکوشی طشده صادوی بر جابه کلوب خار و خاشاکی بر وجه ایله ترتیب ایلدیکنی اوته
رشارتیله ترتیب اوله بس اول طرق محقق باشنه وارروب اول آزایدوب ایتدی ای مهمان کرامی

بیت [illegible] این نعمتها که در خوان کرم [illegible]

لطف ایدوب بزی خاکدن رفع ایدرکه وکلبه احزاننده قدم کتورک زیرا کی وحولنیه مغازه
روباه اولسوراخدن چقدیقا جدی خرکوشی شفقت تام ودکی کی جایی تعجیل تمام ایله اول قلبه
مابینه کروپای ودسرخاشاکه قدم بصدرد و قاری کمی قیوحا ببب بولندیکیکرکه تصورلندن خرکوش
آکا بنداتدی فی الحال اول و حضرتک بتدبیدن جدا ایدوب ایلدی بو قیاسی اریله وده غرض نیوزکه
مرده عاقبت هرکز مکر وحیله دن غافل اولمز و هر حره حفظه که حزم واحتیاط طرقی بر منزاوله کمسنه
آکا قریب ایله ظفر بولمز و حضرت ایدی بیوردیغی لعقدرا ماکا و شرائب محوره لو عقلدر و بنم عقلومی
بلمز و بنم فکر کلدی غافلدر کبی نکسبام حزم حولتی وقت غفلت صادرسم کرکدر و تیشه عذرمی تیجیح
درخت وجوده اوریم کرکه زیرا مونیه عذر کبی غفلت وکمین صبر اقتدره کشا و بوده زیال جایی کیمی اولور
رشتیه وکی اول خرکوشک تزمکر وتزویری مهلهکه شیروه تحفه تا نیرا غیره جوت اتوک مکرنده غافل
ایدی با وجود که اهلی فراست و صاحب کیاست ایدی بی مهلهکه جعورنه و شدیکی کلیله ایتدی بجه روز
اولمشدر اول حکایت وحضرت ایتدی اخبار و کلملرکه بدلو خرجینه بو مرغزار و دار ایدیکی خاکی عبیر
وعنبر کبی معطر و نسیمی نسیم کوزلکی روح پرود و عکس انوار ازهارندن فلکک کوزی قمشمش و عدد عیونه
ولنکاری حدوعدن اشمش کلزار زنکی هر شاخدن هزار ستان ماباینه اوه کلستان لرک نطاقی سیفی
نه فلک سرکوب ادن نظم کنار ریز جوبی فرولوله روان ۰ لطافتده سیما بد بالکز نمامه بر اوطلس نکورنه
آبیله اطرافی جویی ۰ صبا عطر بیز وهوا مشکبوی نثر و حوش بسیار وسباع بیشمار اول مرغزارده
قرار اتمشی ولطافت هوا وطراوت فضاسنده وطن طوتمشلر ایدی اول نواحیده بر شیر خونخوار وار
ایدی دنیا و دینی نامبارکن اول بیجانلری استکار وعیش وزمینه کاندیرن منغص ایدوب
هر کون بر بینی دکمین شکار ایدر ایدی بر کون اتفاق ایدوب جمله سی شیر قتنه لدیره وعیوبین وانقیاد
اظهار ایدوب ایتدیلر بز ملک سیاع کمی خیرآیی وعیتی و حشی یوز بر کوتره زحمت بسیار ولحنت بیشمار ایله
بدت بر بینی شکار ایدر بز واثنالرده تجیده کن کنی بلاوه یوز اوله والقی ترینی حیین و جوبله

نك بوی عناده ورحالیا بو فکر ایلدیکه بیع ملکه سبب حضور وفراغت همن بو موجب امن وراحت اوله
نتونیکه چوق کیمسه‌لر منقوض المطلوب بیهوده رنج وتعب زحمتنه معکوس هنکام چاشت وبطبخ ملکه بو
وظیفه کوزه‌دیجی وبو خدمتکارلق رسمنی تقصیر وتهاونه روا کورمیه‌لم بنی بو قضایه رضا ویلدی پس
بو عهدی تجویز قلوب هر کون قرعه ایتدیلر وحوشده ملک ترحمه قلعه بو سببدن وظیفه ارز مطبخ شیره ارسال
ایدرلردی تا بو حال اوزره بر چنده زمان کچدی اتفاق قرعه بر کون خرکوشک نامه کلدی وزمانه اوزه هدف
تیر بلا قلدی بیت رسمانه بار امانت نتوانست کشید قرعه کار بنام من دیوانه زدند خرکوش بر هوش
سوزلری ... قولوب بر مقدار تیز ایتدوکلری کبی باشن ... وحوشه ایتدی اکر بنی اسباب ایله فی الجمله
توقفه مجال ویرسه‌کز بر فکر ایلدم غالب بودرکه انوک سببیله بو جبارک نیجه‌جوزه‌ده وبو قهارک شکنجه‌سندن
جمله‌کز خلاص اوله‌سز وحوش قبول ایلدیلر ودعا ایدوب بهتر ایلدیلر خرکوش شوله‌قدر توقف ایلدیکه
وقت چاشت کچدی شیرک دیکجوکی غلبه ایلدی وقوت نفسی هیجانه ایروب خشم وحوشه ایدیکی حوش
ویه‌رکبی قوعقه اغاز ایتدی اضطراب ایتدی کاه طوروب کاه اوتوروب غضبنده ونیران دیده اوزرن
ونحو بو باخچه کوشک کا ورینه وسعی شیرکه حونه نیدی بیت ادلوروی زمین جاه اول نحو تولی
زمینه کور فکرنی دیوب خرکوش رهسته رکشن قریب وارجق عنایت دل شکسته کویعیل
کرانی جوع خوردی جسره باد ویرمش وقودیخ خشمی نوزننه سنده کی ای ارمنی بیت
نتوزسکم هم بیم تافتن مصیبت بود روزنا یافتن غایت غضبده وهم اتفاقی زمینه ادوبد
واساس میثاق وبنای اتفاقی نقض ایدوب تحم تحم ایلدی وادروی قفقوع وخشوع ایله سلام ویردی
شیر ایتدی نه طوشدن کلورسن وحال وحوشدن نه بیلورسن خرکوش ایتدی عهد سابق اوزرن بن بنه
ایله مطبخ عامی بیه خرکوش ارسال ایتدیلر انوکیله بیله عوضت ملوزین اعتی ایکی اتفاق قلوه
بیشه‌ده بر شیر قارشو کلوب الیمدن آلدی هرچند قریاد ایلدم که بو خرکوش غدای ملکه‌در خوردر
قطعا دکلمدی رضلر التفات ایلمدی وقشنع تمامله شتع وشنام وفحش کلام ایله بیلوراندی ای یوم

بو خالده فوقنلق

وای خیشوم مبغوضی زنجیر اوراکره تحوم بلمزی سکز بوبیشه نوع نکار کاهم وحیره وظیفه ورکا همدر
ع نشتنش مکر توکه هر شیر وبیشه ای ملکدن لعذرلوف وکرزق ایروب قوت وشوکت عرض ایلدی که
اولمز ملکه اطالة لسان ایدوب بیرن وتهدیدات سویلدی که بن هم موش اولدم عاقبت اولکره
قاجوب علی التعجب کلدم تا معروض رای عالیه قیع شیر چون خرکوشدن بو خبری کوش ایتدی
درون دولتی نعرق حمیتی تابعی وعش وماعنه وبو سبعیتی یابقی اولوب ایتدی قطعه
من آنم که در شیوه طعن وضرب بشیران در اعوزم ادواب حرب کرامیتی بیز اده ولیدی کیدر
که سو بنجه بر صید من افکند نثر پس ایتدی ای خرکوش جائزدر که انی بکا کوسترسن تا سنوک چاره
بجه الیورم وبیع انتقامی بچه حاصل قیلورم کورسن خرکوش ایتدی نیجون جائز اولمیه اول ملک حقیقت
زنوارع تمامن سویلدی وبو ادوابه کلمات ایلدی بن قادر اولسم انوک خوتن شیرزیان بر کبی ایرحهم
وکاسه سرنده ملکک کمزسکی نغال آبخواره ایدوردم اما بیت خدا داده او مجوم که تا کهان
ولا مجه کورمجکن انی نظم بونده ویدی وسیماه اوکنه وشدی شیر ساده ول انوک خون جکورنده
الدوت عقبنجه رواه اولدی خرکوش شیری بر چاه عمیق کناره کتوردی که ارده غایت صفاده
زمینه چیز کبی صوری ایرایت کوستردی وبه ضبط وحفظ صنعت جهتی نظاره ایلدی ورش کوروب
روز ایدردی بیت صفاده تو بلدکه هر منور کوریزوردی اکانسبت مکدر نظم ایتدی که ای ملک
خصم ناجار آشو بکاره وور بن انوک هیبتنده وهم ایدرم اکر ملک بنی النده الوب خصمی کوسترم
شیر خرکوشی دوشنده الوب چاهه نظر ایتدی کندو ومکنی اول خرکوشک صورتن صوده کوردی خیال
ایتدی که اول شیر بر قعالدر واول خرکوش وارکه کندو بیدا ایلدی اونمقدر فی الحال چاهه حو شدی
ویرلیکی غوطه ایله نقش لیمی زبانی زبانه جهنمه تسلیم ایتدی خرکوش صلامقله حونوب وحوش کیفیت حالدن
خبردار ایتدی انلر دولتی وطابق شکر لطابق الهی به قیام ایدوب ریاض امن وسلوت
فراغ بال ورفاهیت حالله انیجوه مجرد جرد ایدوب بو بیتی لسان حالله اوراد ایلدیلر

خرکوشک حوضه لتعوی

بیت یکی تیر ایله برابر بیدلکال ● به از زحم سفاو وهشنا و ماله بیت عدو وده انتقام
آلمق نه خوشدر ● جهانده کیشی کام المق نه خوشدر نثر بو مثلدن معلوم اولدی که حقیر نقدر زبون
و زور مند اولور ایسه کیمسه غفلتده اکا نظر معتبر دور ● و دشمنک معین و نفسیر نقدر کمتر
اولور ایسه تیر عدد رک انک تاثیری معقول دور کلیله ایتدی اکر ملوک کا و ده بو تدبیر ایله ظفر
بولماسن کدنن انده خمر منطوق اولمیه فی الحال وجهی ار ● و نوع انده اعتذار ممکن دکلدر اکر
بی مقوت نشیر ● تیر تدبیر که انک جایی کیر اولمیه ● زنهار بو فکردن وازکچ و بو ملکدن احتراز قیل
هیچ بر عاقبت راحت نفسیلی اجوق و بی غمسز زحمته قاتشدرمز ● کلام میانه سن بو کلمه ایله ختام ویردیلر
و دمنه بو عدوت که ملازمت ایدرسه بر کوشه ده عزلت ایدن ● تا بر کون فرصت بولور شیر خفتوره وارد
و خموش و بی رکبی یوزین دودروب و ستم رسیدنه لکبی بو منین اکوب قارنوسه طوروب ● شیر ایتدی
خیالی ودرتر که کورمنرسن خیر ومیدر ● دمنه ایتدی بیلکن خولقن ایمز و رکه خبر اولدی شیر ایتدی جمله کیت
اوزغمی وشر کیت نه کیر ایلم وار حکمتی بزر ● دمنه ایتدی اکر جه عقده یه حکمت کرکدر ولیکن قد علوت
الحکمة عروس تزیید البیت خالیا بیتی شیر خلوت ایدوب و دمنه به قند و عوت ایتدی ● شیر ایتدی زحمت
عظمی به و فوقک اکلنور علی التجدید حقتور فایق النور من تفقیت لیه که تهاتک آلی کز ناخیره تحید
مخالفت ● و کار امروزی فردا به حواله ده غیر زراف ت وار بیت بلورسن مخلفدر حکم او فات
و ملتی در که فی التاخیر آفات نثر ● دمنه ایتدی بر کلام که مستمع انوک استماعنده اضطراب ایتدی قنقالغ
انوک تکلمنه اقدام ایتمامک کرک که سامع وارجی احوال متکلمی تمام ملاحظه قیلوب بلمک کرک که خیر انک
عاقبتی بیندر ● یا ضرر اکثر و نفاق آیتن مرجوعه یله که قانت اولاء سکر نعمی و حقوق تربیتی
بیلیری غرضی بو قدر کلامنی سمع رضا ایله اصغا ایتمک کرک خصوصا نتول مال کس کند قوار ایدی
فی الحقیقه اکا عائد اولا شیر ایتدی بلورسکه بن ساير ملوکدن فضیلت رأی وفریزی عقلله مستثنی
و ممتازم و بر متکلمک کلامنی استماعدن عجیز ملکا نه دبیش نهایت ضمیر اعقلله امحی انه میانسه فنالم

تمامی بو تکلیف ضمیر کبی مضمر اولونی اظهار ایله ● وجه یه توقف قالوکه خطورسیدن خلل کتیر ایلیم سویله
دمنه ایتدی بن راحی بو مواید جرأت ایدن اول جهتدن رخصت بولدمکه ملکک عقد ونننی ونوق ایتمکده
حدوده زیاده در ● بو ولیقی ظاهر دورکه بنم ده معیار اولوه کلام محض دیانت و عین امانتدن ناشیدر ●
ونتره شبهه ونخوض علتله الوده دکلدر ● و محک طبع ملک عیارنقد اخلاصمی کالشمس
فی وسط السماء ظاهر و هویدا در بیت بحمد الله که قوهن شده محکیست ● که قلب خالص
می شناسد نثر ● شیر ایتدی بنی بنم وفوراماننک حقتوره ظاهردر وانار دینی وو یانتک
جبینی وقیافتکه باهردر فطلاق سوزک کلامک شفقت و نفیحته محمولدر ● و تاییده شبهه بیرامن قبولده
وصولدن منع ولدر ● دمنه ایتدی موثر در که بقای کافه وحوش و دوام نعم ملکه وابسته و زین رعایا
بر برسنه که باکی تنها و دباکی اعتقاد اولمه واجبدر که اظهار صدق وتوزیر اتکال بال ایده
نفیحتی ورنیو لاعقیه کی حکمی بو وقتده رکه بو کمسه که بان تنها بدن حق سنور وطبیعت فرضی کتیر وقلدراده
نقوری اخفا ایلیه کنده و یه خیانت ایدوب هنور اعش او لور شیر ایتدی خبر صدق ورجلو فنک
وار تفرط اضعفا حقیر بو بر کلی بن مجمع شرینه وارصلدر حالا سویله که نه حالده حادث اولمشدر ●
تا کیفیت حاله وقوف حاصل اولوب تدبیرینه اشتغال اوله ● دمنه جوابینده بو لفتونله شفقت و بوافقت ایله
فریقته ایتدی ● و مانه بیانه اجوب زبان رد ایله ایتدی بیت کمشنه اوله قولدن رنجور نک
ظلو بادکه اوله دشمن زبون کمن نثر شنزبه امراه لشکره خلوتلر و کبرا دولت ایله مفتوریت ایدن
وار ایتدی شیری ازمایش ایتمه و انر او زور و قوت بلدم هر برینده قدرت کلی و ضعف قوی
فشاهت قلدم بیت به اذن بو ده انکه مادر دورکان بو و خیالی داشتم و ندجنان بود
بن بو حیرت یم که ملک اول کا و نعمتی اکر امتی افراط ایدوب حدوده تجاوز ایدوب و ملکت
وسلطنته کندو یه شریک قیلدی جمله الملک ایدوب عنان فرمان و زمام احکامی انوک دست قدرتنه
ویردی و بو نعمت مقابله سنده انده بو خیانت وجوده کلدی ● و اول عارقه دن ازکتدی

و ما الجمیع امانت وسیادت
اطلاع کلمه

تحرمنقلان محمد نه... تقیه
انوع ... نوتا ذ ... وفلاض
... کندی ... حاصل
کرون

نهایت بونکلردن بو واقعه ظهور قلدی هر اینه بحکم ان الانسان لیطغی ان رآه استغنی
بر کمسنه که اجداد اموره فرمان کوتوروب مطلق العنان کورن و دوام احکام خاص عامی قبضه اقتدارنده
دلیکانلو کوردی بو طغیان زیاده و ماتغه اشتات قیلدرکن وعجب عصیانه اولوب غلغله
خوبانه جوانان اقسه کرکه بیت کسی را که کیتی رجا جمله بدارد ورساند برآد و چو قبول
عجب کرد و دعوی شکلی کند نه سر کشان دورکمه الکفر نثر ایستری ای دمنه نه عجب سوز سویلدک
حقیقت حالی بنده بلدرک کیفیت کار بنده جوز الیدک حال بو منوال اوزره در اد نو ریم که توکزین اکلیور
رنوک بنزیری بنزو وعنه ایدوب رنوک رفعت درجه و علو مرتبه منتهی غایه ده در ایدر که ملکه معلوم در
جونه پادشاه خود مکارلودن بوسن وارجه جوقت دمال و حشمت و شوکت کندولره عادی کورن کن
دارجیدر که آستانه دولت بنزه بالکلیه منظور دورود و دراهدی بو توده فاکرن وجود نابای کن
نابود ایدن اوزرا کلم سلطنت لودن کیدر و مملکت غیری انتقال ایدر بو کار که جان سعد اولو جهانه کنه
ضمیر منیر پادشاه جهان پناهه افتقاد قله بوم خاطر فاترون قاصر تقصیر واصل اوله بلور اما بو حرفه
عقلم جازمدر که تیزار که حاله شغرنده تجیب لوازمدر اکر که بر حاجت اوله علکی کار بر موجبه بیتیشه که
قمع بنیزاتوک ساحت حقیقت عاجز اوله نظم فی الحال تو نکیی مور بود مار پیشد
بدلر راز مورانه مور مار کشته و مار ـ هد زمانش ازین بیش روزکار مبر ـ که ازدها کردد
در روزکار باید مار نثر وغیار دکیتی لوم اکر قسیم منتقم ور بر عاجز بر قاچ صاحب حزم در
عاجز اولور که زمانه حوادث حادثات مراسمه دیدیات وتدبر قول وسوکوارن اوله
صاحب حزم اولور که عقد وکسلی بو ملکلک عقب سنه حافظ و وبیث فی تسلیم اولورکه عاقبته
ناظر اوله بو و حزمی اکر قسیم اولوب اولورکه بر خطر ظهور ایتمدین معیار فکر ایله خوردنر
ایدر و غیر یار بر کارکه فاعده سنی بلوب کارین اول وبیث عقل ایله فاتحه سنده کوزن اوله
رموزی اول ایلیه تدبیر ایدروب مفهوم بیش نهاد ضمیر ایدر بو مقوله کمسنه چون بیده بلا نازل

اول آنکه اکر انکم

اوله کرک قبل التنزول شرطه بنزیور ایله ساحت نجاته وصول بولسه کرک بوکه احزم در انلکنی اولور که
جونه بلو باتلره اولوب منزلنده اولمیوب حیرت و فتحوت قیلنده بو بوطیه لوحرم بو مقوله تحقیق رای صوابدر
و وجه تدبیری بو تنبیه اولمیه اکا حازم دیرلر بو انواع طائفه نک فعل مثالی بر علی قدیم کلام وزیرنهم
عقدت بو کیجه بعض عاقلر اولوز ماهی کمی جسب حاله در که برابر کیمده مجهول اولمشدر بر تیر ایتدی که کنتشله
اولمشدر اول حکایت وعنه ایتدی روایت ایدرلر که برابر کیمده نظیر واردی که مشارعنده حوروه
توقی ابناء السبیلده محقق مستور ایدی انی صوفیلر اعتقاد ایدوب حانق و تماشای حقایق نکتکان ارجانیه کمال
ایدی بو غدیرده دریا غنالکی آب روانه الصفا واردی اول آب زرقت اوج نوع ماهی نیکان ماهی آسمانه
زنکارک رنکنده ماتمه غیرت بریان ایدی تمکین و توطین اعتقاد ایدرن اول ماهیلرک بری آزحزم بری نیسی حازم
و بریسی عاجز ایدی ناکاه ایام بهار وکه جهان اردینی کلکی زرده نمودار ایدی جبانه اولمشدی و بساط بسیط
عنبر و ریاحین رعنا و ازاهیر غو آب ایله حدیقه حضرای حماله دو ولمشدی فرش صبا سطح زمینی رنکارنکه
فرشلر ایله تزیین وصباح صنیع چمن جهانی الوان ازهار ایله رنکین ایتمشدی بیت بهار ایله جهان کوکلی و کولمشدی
دکل سنکین دیدی نرم اولمشیدی یوک لاله لیله اولمشدی یوزی خوه کوزی یاشینی حبوبی اولمشدی کلکوه
نثر قضای الهی بر بحسبنی ماهی اول بوراق صوراقی حه کوزکی زوده آنکمی دالش کلدیلر اول ربعی دان
ماهی ایتدی کاهی بولدیلر برق عطالی وکه کلوب ازمای حسب قصد ایلدیلر و یدیله فتیاد و صیاد
ایدروب الات رصیفاده کنو رمکه کیتدیلر ماهیلر بو واقعه ده ارکا اولوب عین ایب زش رفطرابه
جوشیدیلر جونه عذیر فلکک بکوسته ماهیانه اتحم چینه راغاز ایتدیلر اول ماهی که عاقل و کامل ایدی بو
جونه بوزر پار روزکار غدارک دست بردنه کورمش و سپهر ستمکارک محنت و دردین فی الحال ایتمشدی
بساط تجربه ده ثابت اولدوب و مضیق ارک قید و بندندن خلاص تدبیرنده دوام زیادین یکانه
فکر بتلیدی نظم خردمند و دوراندیش کس را شناسی که محکم نهد کار خود را اساس کسی را که فرش بنا تنگ
دید چو بنای تمتش بود سخت سست نثر بس طریق فرار اختیار ایدوب بر منورت یاران عذیرک

ایب روانه منصرف اولوب جانبنده دورانه اولدی علی التسوی ضیا وکرکلر ایرکیکی ارکه فی الحقیقه ایلری سورولمکی
بیرلایه جوجوق اولدیسه اما بخیه دوقه بی ایلری جوقه بو حالی کوروب ایله التنه تراحمت ایدوب دکنده دیه ملامت
ایدوب ایتدی حیف که غفلت ایتدک دریغ که لکن سن ایلدک غافلک بو دکانجیک کادی بو یله اولور فنک ستلری
ماکی حالی بوکا وارنده که ایدیکه اول بر ماهی کبی ترتول بلعده اوکوب کندی فرع بسبب دوآدن بجوع ایتدی خلاصی
مزارکن ایدیم بیت علاج واقعه پیش از وقوع باید کرد دریغ سود ندارد چو رفت کار از دست
نثر ولیکن جوق فرصت کیز فوت اولدی زمانه مکر وحیله وهنگام فکر وخدعه در اکر چه وعشاء ورکه وقت
نزول بلاده نهال ایدی وتدبیر اولمقدر بر بیرمز در زمان قضاء قضا ده بیزر حیله وتزویر جنبداه نثر
دبرمز اما بو جمله ایله جو وقوعه منافع وار اتنده بیجه ز دوتن ایدیه قطع اتمامک کرک که دوقع لکن ایله دشمنت
تاخیر وتعقیبی جائز کورمک کرک که بیس فی الحال صو بوزه بکلوب کندوسن مهده صو تنین کوستردی مبارکی
یری زنه اول حالی کوردن مهده خیال ایدوب کوزوب صحرایه اتدی اولراقی بیزاری دردزاری له
کندوسن چوبان بتنزدرب ساحه نجات وکنار سلامته بتدی بیت بمیزدی دو بن کر خواصی رهایی
کربه بو روده نیابه اشتابی نثر اول ماهی عاجزک تدارک نوبت فکر عواقب وه دور دورش ایعتروتی
بروه غفلت ایدن سیو رایدی حیرته وسرکوه ه بایکن زجب در ایسنه کون وفرار ونشیب وزیره بالاه
یونلدی تا عاقبت کار جولی صیاده گرفتار اولدی بو مثلک مضمونندن معلوم اولدی که ملک شهزاده به
شتاب ایدوب فرصت وقدرت وار یکن تیغ آبدار ایله جانه خاک رین ایتدی و ماراد دربی قومی
عمرین بار فنا یه دیرمک کرک ساحه زمین وجود خبیثنن خلوص وخبث بکیدن ده پاک ومناص اولسون
قدرت الکدن اول نا پاک بهلولکن تو یو میه شر بازی وفتنه و بکا حواله ایده بیلمک کرک بیت چو قدرت یافتی بر خصم
غدار مبکن اتیلا فرصت بوده از در نثر شیر ایتدی وی دی ولکن معلوم اولا که اتمه که شهزاده بکر
وجنایت بکر ایتدی اوده وسواری واحیای اولودی کوزنله مقابله یه رواکوردش اولا که تا بو غایته دکه
ایلکمزوه عزیز بسته کورمشدر واجب ذا الا لا انکار اینه وناین لطف واحسانمز دریغ ایدی مشی در

ومنها ایتدی بو یله در اما اول ایلوکلرده بر اوز ایلمیزه بیت بهرکی وارغ بایدت فرمود
جو تو موسم نه تزار بر سود نثر لیکن وجا یمن اولزمان تا صح وبکدن اولور که امید وار اولدوغی
مرتبه یه واصل اولمیه اما جوق مقصودی حاصل اولمیوب وبکر طمع غلبه ایدوب نه مقابل اولمغه
مقابلیک سوء ادبی بو ییرای ولنت بهجان ایدر اول ایبو رضا اولر که شغله ویره کو بهرکه بیتا یی خدمتی قولدر
بیم وامید اوزره در جون خوف وقوت امید اوله بر حقیقتده اختلافی بولونماز که وجود
رحالی ایلمسعی اوله ایتی کوزانی یا تکللندر سه کرک شیر ایتدی خداییلیغ خلقت وتمیث جنس
ملکنه طریقه سلوک ایتمک کرک که زیاده ایتر عصیانه وکوزن ظاهر اولمیه ومنها ایتدی بر ملک نفس
شفقت ومعاطفته اولمقدر محروم ومهجور قلمق کرک که بالکلیه نا امید اولوب اعدا جانبنه مایل
اوله بو نیت حیوان نعمه مستغرق ومعمور اولماق کرک که غایت ثروت ونهایت کبر ونخوت ده
نزعونیت دعواسن قلمیه بلکه واجب در که وارثی خوف ورجا ده واقع اولوب عدار حالتی وعده ووعید
وبیم وامید اوزره اوله زیرا که امن ثروت سبب نخوت ونخوت باعث عصیانه وکوان نخوتدر
ویاس وخیبت موجب جرات ودر جرات موزن نقض عهد وکسر طاعت در بیت نومید ولیو بامدوم
جمیع زبانه ای دوست جناه مکن که نومید شوم نثر شیر ایتدی لیکن ومنه بن بو شیخ ایله که شهزاده بکر
ایتدوکی بو بیرکر تنکده مصطفی وجمیع حالاتی بو خیال خاطرنده حولادر زیرا که تاشیر ایدکی ایدوب
عاطفتمز ایلک ابتدا کنی ولنعام واحسانه شامل ایدکی عاجزده رجالی ایدی بعده که [illegible] شفقت
وترحم ومنفعت فایده قلزیانه ببیده اولور که مکافاتی فقد خیانت ومکر مقرون ایدرلرده
بیت چو دولت بدو ستیش خویش را علم سازد چو ابد شمن علم برافرازد نثر ومنها ایتدی فیلیز ملکه
نجی اوله که کج مرزاجده هرکز استقامت کلمز وبدطینت وزشت سیرتده تکلیف لطفله سود وحوز [illegible]
مصرع کلل اماده یه تخم جانبه مصراع از کوزه همان برون تراود که در دست نثر ملک فقط عودیله کنی ملکک
سمع شریفنه واصل اولماقده شیر ایتدی بجه اولمشدر اول حکایت ومنها ایتدی که کنف بر کوز وله تمع اولو

هر دم سولی ووادو واعاده جرم اور ریکوی وواقع کالی ازخلاص واختفا صورت جرم اورور جنبو دیر یکون
بیت روز تا شب معاشر و همدم ● شام تا صبح مونس و محرم نثر اتفاق بر وقت عجب صورت جلوه ی وطن
ایتمک لوازم کلوب مرافقت و موافقت بر مامن الفت متوجه اولدیلر قضایی الهی ایله اول راهده بر نهر عظیمه درش
کلوب جوق عوزب نهره عبور ایتمک متعذر متحیر قالدیلر کنف ایتدی ای یار عزیز نه باعث اولدی که ذوق
فکرتی نهره حیرته صالدک ● ونه حالت اولدی که اندوه غم لجه سنه طالدک قالدی عوزب ایتدی ای یارلر بو نهره کیرمک
ایتمک فکری بنی گرداب اضطرابه براغدی ● نه آیدن عبور ایتمک میسر در ● نه آب رنش فراقه طاقت مقدور در
بیت سن کیدرسن منوکا ارد کجه کوزم یاشی کیدر ● فکعل ایدر که کنفی قالور ویولده رفتی کیدر نثر کنف ایتدی غم
جکمه کم بن سنی یا کلفت و زحمت ینتج کنتی تحمل بو آبده یکور ریح ککوره ● وسینه می تیمیل که تا نه ملوب بوکردابه
کوره نه بیو ریح ککی که و علمدار حیف که وشوار لعنه ه ویار الدکوزیس ● و آسا نعلمه الدن تیوردس بیت
ای دوست بجو بهر جه داری ● یاری بجو و بیچ مودش نثر پس کنف عوزبی پشته الدی ● وسفینه سینه س ازینه مالوک
دوات اولدی حباب وار میان اب یورزکن ناکاه کوشنده بر نا ساز اواز ایشیدی ● وحرکت عوزبه ده نشتن
قوارش کاه وکاه احساس ایدوب ایتدی ای یار بونه صوت در که بن اسماع ایلادیم بوبه عملده که
سن اشتغال ایدرسن ● عوزب جواب ویدی که ای یار و سنا ه تیقنی سنک جوشن وجه و که ازمانش ایدن
کنف پر غضب اولوب ایتدی ای یاه مروت بن سنک ایجون بوکرداب بلایه اردکم بیا ایدم وجانه سیرین
دو جوه نا ز بنیم غرقاب خطر ایتدم ● حالیا بن زحمت چکره سن حضور ایدرسن هم بیتیم کنفنی بی سپریم
سفینه سیله بو آبده عبور ایدرسن ● انزاع فنت ایلیوب حق محبت فرید اعتبار اتمز سنک بایی تونفش اولدیجه
سبب نه بیت جوه نوش نداری و صوزن نیش ازخه ● جوه دوست نه ء مفتر و شمن باری نثر یا وجود
محقق در که بو حرکتده یکا آسیب مضرت ینجمه کرک ● دنیش دول قورالکش نیم نیت نا زایلمن تا تیمه
راغبه کرک بیت غالبا نیست که دوستی خود و رنیش کیمه ● بهرکه از روی جدل فتنه زنه ره و بیرار نثر
عوزب ایتدی معاف ایله که بو معقوله معانده جمیع ادوات زنبن کاینده ضمیر مه کلمش اوله وخاطرم فقط ور

ایلمش اوله اما بو قدر وار که بو حرکت بنم مقتضای طبیعتیم ● ونیش زنلک لوازم جبلتمدر ● بوباب شکا
خاره وخاره ● دبیشه دوست وسفینه ● و تیمن علی التواد ور بیت هر کرزعالت قدیمه بود ●
بی ارلوت از و شخوصا ه ● نیش بر سنک میزند عوزب ● کرچه بروی نمی شخو قار نثر کنف بوحاله
تعجب ایتدی ● وتفکر بحرینه طالوب ایتدی ● حکما راست بیورمشلر در که نفس خبیس وشخص جنبیثه ترو نج ایتمک
سمان ور ماننده خاره ● و کر با ننده مار ترتیب ایتمکدر بیت بد اصحاب جه کونه توان که تربیت
کس در درون خانه چرا مار برورد ● خنظف بترتیت نه بهر طعم نه بشکر ● کث بر بخشید انکه بهم قار
نثر کلام اکا بونور کیمکه اصلنده نسیب اولمیه ● امید کرم ایتمه نعیب اولمیه ● نطفه خبیثه ونیاوت
کیمه ● تا و نیه نعمته کوزن واعادت اغیه بیت زید اصل جیشم بهی و رشتن ● بو وفا کی رلا وین
ازنا سشتن ● بو فقلک مفهوم مدن بو معلوم اولور که ملک شهر زبیرنک عدم التفات لندن ● وفسق وفجور
وخیانت صفتندن اندیشه ناک اولمق کرک ● وزیر وستاه مشفق ودوسته صادقک نصایحی کوش
هوشیله استماع بیورمق کرک ● هر کیم که ناصحلرک کلامنه که بحکم اخلق مر درشت و بدمی اولوب
التفات قلمیه انوک عاقبتی خاطر ندامت وملامتله خالی اولمیه ● بیمار کبی که جوق اوور و طبیبه جیبث
استحقاقله ناظر اولمیه ● وشربت وغذا ر سن کندو ارشتهاسی جبیله استعمال قلمیه لاجرم ضعف وفوت ●
وبی قوتی بنیت اکا زیاده استیلا بوله بیت ناصح از زوی درشتی سخن از کفت جه باک
حبذا تخیت ولیکن بر بشیرین و اتفاق نثر ضمیر منیر ملکه کد حوز حقایق ودقایق وبوشیده
احوالی کیمسه جزیرین ملوک اولدرکه ● عواقب امورده غافل قالمیه ملکه وبینه استحقارله
نا قل اولوه وحزم واحتیاط قاعده اولور تی بیده بر حاد ثه عظیم بر اولیجاق خوارقی وزیرلر
سوز ری وضعفا شوبیله متهم ملوب ولقیه اولوه خطاری اناکه کر دنه حواله قلمیه بیت
فکری بکار خود نتوان کرد ● بر بهر قصد تیر نا کرده ما باید کرد ● واک کدبدین کونه خطاکد
و کرده ویکراه جوز باید کرد نثر نیکو ایتدی زیان و رشت کلمات اتدکه ● وسر حد اوبد لات شنیع

برورده

کندوکی اما چونکه مومنی نصیحت ایتسن قول ناصحی خشونتی بیلیورده آلمق اولماز نثر نته بو تقدیر که
عداوت مقرر قلمده ظاهر در که اول نیته قادر در اول عجیب الوقوع لکن طمع در زیرا که انوک حالی
حیاتی اجزای نباتیه در بنیه مدد و حرکاتی جمیع حیوانات و لحم لطیف اهوی بیابانیدر اجزای نباتیه
معیشتی مغلوب اجزای حیوانیدر زاینی نقدر قدرت اوله که صحیفه ولفت ضیله مقابله صورتی قیله یا سوپالی
ضمیرینی نیله مقابله سو و اسی جا یکبیر اوله بیت مدعی دار که رسد یا چونکه منی لوف جبرال
که تو از مزنیشه با پیدا ان پهلو زده نثر نته که اگر تیغ آفتاب و نیله که ارفق پرورده کاربرن تابانیدر
ماهکی دعوی مقابله ایت کاسته و ناقص اولور و تیغ ماهیچه چتر همایونه همای رشیانه که
نمودار سایه آسمان در خورشید مانند تیغ چکه عاقبت زوال بولور نظم تهی دستی کو مایه اربی
چو لنکیست کورل هوارن کند من ان صید را که ای سربلند منش باز ورکوه ارم کمند نثر دمنه
ایتدی ملکه لایق بودر که اول یکا طمع و حیوز اولمیه و کندو کمی قوت غلبه سنه اعتماد جائز
کورمیه که اگر کندوننی سنبه من بلدن عاجز ایسه معاونت قطعا بوللمز چون نیته یه قادر در وسجودکه
دوستانه و غدر ده ثانی سامع و مصاحب دور قورقمق بودر که چونکه وحوش مخالفت ملکه تحریک
ایت اکا موافقت ایت ایرا یه قوه نقدر زور ملند و مروحه در اولور ایسه ظاهر بودر که فاحق
قدرته جمع کثیر ایله مقاومت قده قادر در بیت پشه چو پر شد بزند پیل را با همه تندی و صلابت
درست مورچه کان اژدها چو بود ارتفاق نثر زبان بدر اید اول بوسته نثر ایتدی شنوکه کلاوکه حمد
کمان دار وخلوص نفاصیحت ضمیرمده اشکار در اما بو صورت بکا وارمق کیدر که دوست کلابخیه ارکه
اکا مزید توقیت و اعتبار له اختصاص ویردم و درایت تزیین و تقویتی اوج آسمانه ارکوردم
و مجالسی و محافلده انده و ایروب عالی ملاء اکابر جمع و و بابت و اخلاص ایله هو کمد
کمونه حالا بنته و قضیه سابقه مغایر بر فعل صادر اولور ایسه تفاوتی قول و فعلی عقل ور
درایه منسوب اولوب قولم قلوبده مردود و عهدم خواطرده نامقبول اولور نظم

بورسون دلکه خود بر اوزازی تا تو ای زبانیسه اراذی نثر دمنه ایتدی رای صایب و تدبیر درست
قائلیسی بودر که چونکه بر دوسته ارتعداوت و بر خدمتکاردن علامت خیانت کوره قادر
اطراف کاردین قرامع قلوب روی موافقت و موافقت اسرة و نزرار و رفع اتکه نار و مار ایله
خاطرین کورمیه مدد انک انوک ارب بوار اله حیاتی از وجاغی سونیدرکو نزاره یا وجودکه
از قیمت قدیمی معدمی و تخفیف منافعی اکثر اعضاینک مقدمی در چونکه معلول اوله علیه
غیریله تواقلیلر وطعامکد بدله ما یتحلل و ما فات حیاتیدر چونکه معده فاسد اوله وفعده غیر
دواکور مز بیت زنکن که دل تجزده آتشی و نکرده کر خود همه جان تو باشد کم اوکیر
عاقبت دمنه وعدهٔ وعده سنی تا نیز ایدر ایتدی حاصل کلام صحبت نثر نبوده توقت تمام ایتم
من بعد انو کله ملاقات معقود محال و تدریز اولی بودر که بیم کاب حکمت کوندرم تا کیفیت حال اعلام
ایدم و اجازت و سیم ارض الله واسعة و لدو کی بیکیت دمنه وهم اندکه اکر بو کلام سمع شتربه
واصل اوله درحال بر آتش ساحت فرمتن ضمیر شیر روشن قلم و انوک ماکر حیلدسی تمامه قاند
خفا ده مخرحله ظهور کلمه ایتدی ای ملک رای مزبور طریق حزمه در و بنیه احتیاطه بحور
بر کلام ماکرایله کیدر قلبدن طور قاله کلمه و آتش احتیاط ده و اطهار اما بعد اظهار انوک نزارکه
جوزه ارتقدار و خار حد بیت سخن تا نکفتی تو از نیش کنت وی که کفته را باز نتوان نهفت نثر بو کلام
درمانده و بریز که کامرت جقد نداوه دسته کلور وند بو شفقته کلور بیت چون ارغوانه جیبه تو
توغم از تن کورو چو تو می باید اتلوه اوق مقعدده و نجه وحشی اولور بر ورز طونکز
ایلیسک بیک حیله آغاز نثر اوفقال عجمدر مه که بزبانه ایدر بزبانه ایدر دیغادر که زبانه نرجانه در
دل والی و لاوبی برن و کلام تکلمی کنجینه سینه در تا دروزنیه دهانه مسمار ختمله محکم دل
و سر حقه نطقه مهر سکوت اوررسه زمینی زمین کانه دو ایغ ریاحین سلامت بیتورر و درخت حیاتی
میوه امن و دولت ویرر اما چونکه بلاغت منتتم و بلبل فصاحت مترنم اوله معلوم کلمدرکه

دار يجه كلماتى سخن سبب ترويح قلب وتقويت دماغ مى اولجق در ٭ يا علت ظهور ملال زكام موجب
دنوع رنج صداع مى اولورلر ٭ زيرا كه نجه دماغ بسته مجلس بر كلمه ايله بوزار عقب حتى اكثر ٭
ونجه فصيح زبان بر عبارت بى محلله كروه نه بنده كرانه اعتدار بسبب اكر بحثيم فوردر سخن نكته كبى ٭
بنفائسيتسنكه بيع سوء وهم زبانه ولله ٭ نثر كه دواوكه ناكفته نكته اكس اذن ٭ بدر دوله كفته اولان
يا بجا اوله ٭ ولى بشت كه كوينده زركين لفظى ٭ وهيه ياد ممانع كه ور زيانه ايدرلر نثر بلكه تونلوكه
بو حيثيته شتزنه به واصل اوله صورت حالى فهم ايدوب نصيحت مآلى معلوم قلسه كركه يمكن كه مكابره يه كلوب
جنك وجدال آغازه ايليه ٭ يا بونقطه قويوب بو حالته دخلى باعث اوله ارباب حزم كه نه ظاهر
عقوبت بهانه جائز كورمشلردر ٭ وجرم پوشيده به عقاب ارتكاب تجويز بيورمشلردر ٭ حاصله اولمدركه اولنوكه
خيانت خفيه سياست خفى ايله تدارك اوله ٭ نثر ايتديلر كه بر مجرد ايله كيشى متوّابن دهجوليرى بربث ونحوه
يقين سوزلرى صوفى هبادى منشور قلماق كندولرينى اولرا يا غند نبينه اوردرهم ٭ وبالكليه جاه قوّه مروت ومنهاج
نتوتدن بر طرف اولمق نظم وكلدر بيدنيت شرع وعقب ٭ كه يا بنيت ش . زبان قلم ٭ مقالى قيقا
كيبى جكى ازوك ٭ كبيد جاه وير كبى بجاه قله نثر ومقدر ايتديلر ارباب فرمانه ازانكه فرستاده
دلالت برمانه وبنه اولمز جوق لك رعد اركله ملك كوكردركه اكاوديت توسله نظر قلمه كوخبث
عقيده به طلعت نازيباسن دوشن ٭ وقبايح خبث صورت بد سيرتنه معاين ور ٭ علاوه خيانت وانحراف
باطندن بر سبب بو دركه متلون ومتغير كلمه كركز ٭ وجب دو درست وپيش وپس نظر ايدوب اوله
ايا ومقاومتده ارمان اوله كركه نثر ايتديلر ايوديركه واقعا بو علاقه مده بر نقطه ايله بر طرف
لاجرم غبار شبهت بريكدر حقيقت ده ممتنع ٭ وحجاب كماه جوق لطمة يانده مرتفع اولور ٭ ومثله
جوق بلديكه دم قمته اكنزله شيرجانبندن اتش بلا تيز اولدى ٭ ولدى كه كاوبخلق كورن اوله
طرفنده وارقى فورع دروغله شعله ديانت قارى كه اشيره اركوره بيستعيانه دوكس جنبك
جوق ادنشت ٭ سخن چين بدبخت بيزم كش اتسن ٭ نثر ذكر ايتديكه شتزنه به وارمغ وارقى قاوت

شتر ايله

شتر ايله اولمغه كركه تا كه سوى ظنده مبرا ٭ وتهمت افترادن متوّر اوله ٭ ايتديلر كه ملك فرمان عالى
شرف صدور بيورديه وارروب شتزنه به كورم مكنون ضمير وتحرى ده خاطرنده خبريلوب عرضه
عرضه بيتدريم ٭ نثر معقول كوروب اجازت بيوردى ٭ ومقدر وارقيني كه صعف شتزنه به قاتنه
كلوب شرط سلام وتحيتى يرينه كتوردى ٭ شتزنه به وارقى ازنوك حاله لايق تعظيم ايدوب وخطاب تلطف
وتملق تقديم ايدوب ايتديلر كه مدة ياد ميدرلر كه ازمان ممّن ايرياكه مدة مديدهدركه وصف
رعنايى انوار طلعتكله كلش ايمدكه بيت بيم مانفس يارى دوستانه كمن ٭ كه ياد ونتوازنه كه كيم نفس نكفت ٭ نثر
ومقدر ايتديلر اكرچه كه بو دولت تيمور ملاقات ظاهرى وملاقات صورى دن دوردر ٭
فاما معنى ده خانه خرابه دولى خيال ديدار وللدار ايله معموردر نظم غايب فودر ز بافيال اوتما
روحا كه دنيا دورنى كيمه خيال نقش ارنانى ٭ بروقت پروه غفلتده جاه فرحه بيجا نزله ٭
بغمنه كوكلين بكونكرا ستار تنهاى ينهانى نثر ذاويه عزلت وكوشه خلوته بالغدو ودارده اياله وظايف
دعا وثنايه كه موجب مزيد دولت واقباله ٭ وسبب انتزاع جاه وجلاله اشتغال حميت حاليمدر ٭
شتزنه به ايتديلر اختيار عزلت وانزواى خلوت سببى نه در ٭ ومقدر ايتديلر بر كمسنه كه عمرى كه اسير
فوايى اولوب كيد ونفسنه ما تكرار ايليه ٭ وبيهوده وقف بر كلمه توقف قيليه ٭ وبرانه يجه كه كندو
جاه ونتنه لر ازان وحرمان اولديه نيجه كه كوشه كاشانه اختيار ايتمويه خلوته ارشاد بكلمه ٭
بنده ايمدى بيت بجوانكه ترك ايليه وديرانه كيحين ٭ مقال ايديمه عجم تركحين ٭ بيت ازقفته يراكن زمانه
ايتوب بر عبرت وحرص قاكه تورنه بر حين ٭ دريايى كوجكتى ندارى بار ده ٭ وبن زنده ور
وارمق خلوت اوزره نثر كا وارايتديلر كه ومقدر بو معانى بيانه وبو مجملى منقفه تفصيلت عنايت
ايله ٭ تا فائده كلامكز عام ومنفعت نصيحتكز تام اوله ٭ ومقدر ايتديلر كه عاقلت ايلين شيئى قرار
ايليه شيئين سيز منيو دكلدر مالى ودنيا كوستنز ٭ ومتابعت هوا ايجنت اوز ٭ ومجالست زنان
بليتن سز ٭ ومصاحبت اشرار ندارمقسز طبع لئيمانه مذلت سوز ملازمت سلطان حفظ

وآفقدسز ٭

خانهٔ دنیاده برقلوکه ساخته خانه باده مال عند الله مالی اولمزکه سرمست دنیا اولوب کرباته
باش چقاره. و نه هوای نفسه برکمسه قدم بصمزکه مرض سلاکه‌ده وشمیده زنه طایفه‌سیله برقصه
مجالست ایتمزکه عاقبت ادراک وندامت ایدوب کندوی ملامت ایتمیه. فرح وحزنده وشغلده برکمسه
نسنه توقع ایتمزکه قولینی خاطره قدر وعبار اولمیه. عام وخاص دوه برشخص صحبت سلاطینله
بولمزکه سلوک ملوک اولوکه دوران تحرکنه وتکربلون کربلاده خلاص اوله. صحبت ... رازدوئی
هیچ دوریانی لیکرانه شناس. برجینی کحه برزخوف وخطر. هرکه ترد وکیتز برنیانه ... شنیده
کلامکمدن منتهم اولورکه شیرده‌نه سکاه یکرده تهمته اوله. وانوکه نی قنده مهولانکه دهرکاه
ازدیش ادکسی. وعنده ایتدی بوسوزی کندوه نسبت ویرمزم وکندو نفسمه تحوه نیمزم بلکه بویابده
اصحاب خاطره کنه وجامعه تجیح ایدرین بوملاولی ونفعاله که مستوی اولمشد بنوتجوره
سن بلورسکه سوزین محبت ومقدار مروت باشیزده. توجلله عهد ومؤکد ونعهد وپیمانلرکه
میانمزده واقع اولمشدر. لکن بوزمانه ده وفا ونجان نتنمشدر. بن قادروکلوکه نفع وضرده
ونرکره نه حاوت اولورسه شنیده‌ته‌ی ترینکه بنیده رمیع شنزبه بوتشبیه فرصت وساعد بیم ونهیبه
لزرارولوب ایتدی ای یارنجوار ودلی دوستم سوادار ونیابکم بی توقف بنی کیفیت حالمده
خبردار ایدرسن. ودقایق مصادقت ومخالفت ومیبح وتیقد ودیعه بیورمیکن. وعنده ایتدی
بومعتمده ازنیشتم که شیر زبان شریفنه کتوردوکی شنزبه کوتمزه کوبه سیربور کدر ووقت
لحم وکنده شحم ده تکلفله حرکت ایدر. بودرکه بحث اتوکه عندنی ومرجعدینی ... ابود
ونابودی سوارینه ودرشلطنت اعموینه اتوکه نه فایده وار. و انده ادک تمدن غیره منفعه
یدارز. بکوفه کافه وحوش اتوکه سرو کوشنه ضیافت ایتمکه کرکه. ویا برین طعام جانشن وعزایل
نامی وداریده خاص وشبلوده عامی سائراعضا وانزاعمده ایلیکه کوه‌جوه بوکلامی ایشتدم وانوکه
تهور وتجبره فهم ایتدم. کلمه نامکا تنبیه ایجوده حسن عهد وپیمانه بر ناه اقامت ایلیم وتیوه تنسنده که

شرع مروت

شرع مروت ومذهب اخوتده. ذمتمه واجب ایدی موده قلم سببی من رنجه شرط بلاغنت
باتوم کوپم. توخواه از سخنم بند گیر وخواه ملال. حال مسلمه فاکه بوشنه ادکاهم که برعبری
ایدرسن. وتعجب تامله بودرنجه برشفه وبوده دی بوزی قلدی که شاید برحیله ایله بو ورطه‌ده خلاص
وبر لطیفه ایله بو مهلکده نجات بولدم. جوه شنزبه وعنده نکلماتن استماع ایتدی شیرک عهد
موافقی خاطرنه کلوب ایتدی ای دعنه ممکن میدرشیر بکا قصد ایلیه. با وجودکه بنده ... خیانت
ووزه جنایت ظاهر اولمدی. وقدر شبانم جانبمدن اخلالی وعده‌ده انحراف بولمدی. اماسنوک سوزلرک صدقنه
ظن وحقیقته کمانم واردر. غالبا اربابشقاق بنی ادکا نفاق اغتیال ادر. وتزویر وفریبله اننی جنجم
وغضبه کتوردیلر. انوکه خدغش سخن جینی ونغماع آیین برطائفه واردرکه هیچ بن ...
کذب وغدر واسناد وصفت مکر وحیله معتادکرزمله اتای ارزماش ایتمشدر. والله اولوئع
خیانت وجنایت کور ... مشتمدر اول بابده غیرتی حقنه ولفه نه بولیه اراعتما وانمتنا
ایدوب اسان وقیاس ایلی. هراینه شامت صحبت شرار ایله اخیار حقنه سوء ظن ظهور کلوروکماه
خطا ایله راه صوابی پوشیده اولور. اول ایلکه تجربه ده خطاسی بو معنیه ولیلدرکا قیدر ... بو
اشارت واقعدر. وعنده ایتدی بحه اولمشدر اول حکایت. شنزبه ایتدی برلط ماکر شب مهتابه
میانه آبده صورت طاهی کوردی بالی خیال ایتدی. وشصت تقدرایله صیبت ورشدی نسنه بولمیدی
جوه بحه نوبت بومنوال اوزره ازماش ایتدی. کوردیکه اتوکه بوصیاد لغنده حاصلی یمانه
دیر ... ونفلساه کنج ایدیشه وزنتو فه منازل فرایده کلی صید ماهی ترکه
ایدوب بالکلیه کندو مهمه فراغت ایتدی. سائر لیالیده افقی هر بارکه ماهی کوریه عکسی صورت
ماهی تصور ایدوب صیده قصد ایتمز. ومطلقا اکا التفات ایلمزدی. ولیدروی ع من جرب المجرب
حلت به الندامة. نتیزا خوبو بحه بنه مترلولمرکه جوائیا کرسته کحیتورمی. وقیه برکه دنوز
روزکار کجورمه اکرشیره بنده فعلا یا قولا برنسنه نقل ایده لکه بحکم من یسمع یخل

اکا اعتقاد و اعتماد ایدروب قلبنده کراهت و نفرت ایدروب ظهورینه باعث اوله. نه خوش
سماع غیری یار حقنده حاصل اولدوغی تجربه اولنسه کرکدر حالا بوکا بنملا آنلرک بیننده نسبت
بماه نسبت ماوزا اعذرو اناک ایله بنم میانمده فرق بین الارض والسماوات در اما
قیاس قیاس مع الفارقدر. و کوهری خزفدن وه تمیز ایتمامک فهمینه و شن ناموافق
و غیر لو تقدیر. نظم. کار پاکان را قیاس از خود مگیر . زانکه باشد در نوشتن شیر شیر
هر دو گون زنبور خوردند از محل . زان یکی شد نیش وزان دیگر عسل . هر دو
آهو گیا خوردند و آب . زان یکی سرگین شد وزین مشک ناب . نثر. مضمونندن ایدین شیرک سبب
نفرتی بوده کلدر. بلکه ملوکک عادتیدر که بی استحقاق بر کمسنه یه سبب دولتنه بندیکو
و بر مستحقه بی سبب منزلتنکه ایندرلر. بیت. شاه میر موزم نه بیر وی بسبب صد لطف کو
شاه یکدم دیر و صد وحشت کفت و هیچ نه دارد . کار شاهان این چنین باشد تو ای حافظ مرنج
داور روزی رسان توفیق نصرت شه دهاد. نثر. شتربه ایتدی اگر بو کراهت که
شیرده حکایت ایدرسن بی علتدر. و بر غضبک اثره رد ایدرسن ایلمیشسه بر سبب
وجوده کلدی. هیچ بر جان ایله قرار کاه جانه التفات ایتمکی و هیچ بر حیله ایله دوستی
امید جوی قوادن کورمک یوقدر. زیرا که غضب که سببی معین اولور ایرلا ممکن تعلیل
انوک دفعی میسردر. اگر عیاذا بالله غضب بی سبب اولدی یا بهتان و تزویر ایله قولی شیری
تحریف و تغییر ایلمش اولور. دوستلر آرا کره آنده قادردر. و اندیشه تلافیسی نموده
عاجز اولمق مقرردر. زیرا که بهتان و بهتانیه کرانه اولمز. و مکر و فریب کرانه
نهایت بولمز. شیرک نفرتنه باعث شنبه بر کلنه اکثرین مکر اولکه بعض رای
و تدبیرده بنه انوک مصلحتی ایچون اکا مخالفت قیلمش اولورم. و سوز ایچ ... کاکه
صلاح وقت و ارملوغ مملکت ایچون خلاف رضاسی و نقیض مقتضاسی اوزره

سوز

سوز سویلمش اولورم. شاید که اول استقلال وزارت و قصد قدح حرمتنه حمل ایدوب
و مباسطت بی ببیده عداوتلمش اوله. اما بنده دن صادر اولوده هر جزئی خیانتکه دخی
خیانتکه ایدن. با وجود که انوک شکوه جانبنگ و جناب عرض و ناموس حرمتنه رعایت ایدوب
هیچ بر زمانه بی ادبانه وکستاخانه وضع صادر اولمامشدر. و شرط تعظیم و تکریمده تعقیر
تمادی و قوعه بولمامشدر. کیم احتمال ویره وی که نصیحت موجب خشنت اولوب کیم خیال ایدر که
محبت سبب عداوت اولوبدر. بیت. دار و سبب درد شد اینجا چه امید است . زایل شده عارضه
و صحت بیمار. نثر. اگر بوده اولمزسه شاید که نخوت سلطنت و استغناء حکومت موجب نفرت و عداوت
اولمش اوله. زیرا که مقتضای وزارت و لوازم عظمت ناصحان بالطبع نفرت اولمقدر. و خیانت
و خوش ایدکولره مایل اولوب حرمت ... تلقدر. بو احاله ده که بو مثل مشهوردر. بار
نهنک اغوش ایتمک و لب مار دومه بوسه ده قطرات زهر نوش ایتمک ملوکک سلطانینه ملاقات
اقربدر. و تقرب ملوکده امن و فراغت اولمیه. ابن بلورم که خدمت ارباب سلطنت
خطرناکدر. و مباشرت اعمال مملکت و مضرتله ... بعض حکما پادشاه بحاری آتشه تشبیه ایلمشلردر
اگرچه پرتو عنایتی ایله کلبه تاریکی منور ایدرلر. اما شعله سیاستی ایله
خرمن سوادین حقوقی ... زیرا که عقل صحیحتسن وارضیح ... کمکک آتشه
زایل اوله. ... زمانه کده اراقره نوراینتی تماشا ایدروب
... ملوکک اذنت و ملوزمت ... ظن ایدرلر. ان
بعض الظن اثم. حقیقتی بودر که اکر زمان سیاست شاهی و کاهی مهول ... پادشاهی یه واقف
اولنلر علم الیقین بیلدیلر. و عین الیقین کورمشلر که بالیلی بلاسنه و کمیزه
ساله عنایت بر ساعت سیاسته مقابل اولمز. بوقضیه نک مصداقی بو مقاطع ... بازدو
وعده ایتدین بجه روایت اولنمشدر اول حکایت. شنزبه ایتدی بر باز تیز پرواز بر قوس بلند

آوازه

محاوره آغاز ایدوب ایتدی که ای فرخ اشنا روی • دبیکانه خوی صداقت نمای وغدارت جوی •
نیجه قلبلرکز صفا وعهد کوزدوب وفا یوقدر اولیا انیکوز نقض عهود ونقض عقود قدر حال بوکه
عنوانه صحیفه اخلاقکز مناسب ذادر • با وجود که وفی الحکم ان حسن العهد من الایمان
ولیکن من ایمانه ز مذهب مروت ومذهب فتوتده واخی جزا واحسانه احسان مکافات احسانه
احسانه بیت تنک وقابیه بر باینیتنی • بو نزاکلی وفاینتنی نثر دوس ایتدین بتو • نه بی وفالیکوز دکوز •
وبجه بر عهدلو قباحت قلدکوز • بات ایتدین بوبنزه زمان ه وفالو اولورمی که اوصیاد بیزکی حلقه اکوتر
ملطق کوسترلر • ونیز زحمت ومشقت جکمده ایب ودانه کوزین که مدرومات حیاکز ورتمال ملورلر •
ودوایم عین عنایتله احوالکز ناظر اولوب حفظ وحراستکزده قایم اولورلر • انلرکه چونکه قلبلرکز قنیو بکز
بیوقه همکا که بیزی دعوت ایدنلرک اجابتی قبول ایتیوب فجر بیزه وارد نافرقه اول بادرقه بیوم
اوجریز بو کلو صوق نعمت وعهود حرمت ده کوسترمز بو کلو حق خدمت بکریز •
وبی نعمتلرکز قورقچ بیز نثر باجو که وحشی بوت اکر بر مدت انلر ایله الفت ایدییوز والله
طعم یبیوز حق نان ونمکی بیلوب الیمزی کیره تکفادیلر • وریوب وانتقام انلره ایلر
خوشسک محقق بر اولر ایله پرواز کنه کیدوکلوز بیت ونع وستن امون ر جیدا کده
کوورانکه • بانظ بال ایله باز جوه کوید بیا • نثر دوس جواب ویدیکه ردکتن بو باکسن •
لمامیزکه اجابت دعوت صارعنکز • وبزم قباه وبی نعمه حق کفتی اول وهنده ورکه
سیز نا به هدکه دو جینسکاده بیریانه هرکز کورمش سز ...
خونه خونه کور مشوزده • اکر سیزلیق آتی کوریده کوز انلرکه اطراف بیت الحرم ایله
والق طواف ایتمیه کوز • اکر بز کو بکو تجسس سیز کوه یکو • تجدید کوز بوقتلی اول اجلده
کنوتکه بلکه بیز اول طایفه که مصاحبت ملوکه مایلدر • ایدب سیاستده غافلدر تول
ملکنه که انلرک زهر قهر نده جانشی طامعی اولم تعذر عاقل ایه بابع حیرت وجرع

خشینده بجوه ولو تعقلدر بیت زدیکان ابیش بو ه جرزنه • و انده ارباب سلطانه •
نثر وقته ایتدین ظاهر بو ورکه شیرکی کلابو قصد نه علت تحقق استغناء سلطنت ونخوت جبروت
وعظمت حکلدر که سکک هنر بسیار وفضیلتنی شمار کی وار ور سلاطین ارباب فضل وهنرده
هیچ بر زمان متغنی اولمیو بوقدر • نثر ابیدین شاید که بیم هنر وفضیلتم اکا سبب نفرت
وموجب عداوت اولمش اوله • کو رقوی سکک ایب رهوار هنر سبی ایله باب پسته وشاهی وار
نمرین و اسطه سیله سرکنه در • عندلیب کبی وهنرنده حبس قفس دکرفتار طاوس کمال حسن وجمالده
بال کبی و شومار جورع الذرحبس والمهند بعد بلیغ • وبال من آدمه ورتش من •
جوزو با مار اهوی وطایکی رابر • هنر عیب من شد وکونه سوم دا • نه از خال بیل کز
کمهر بودن اف • نثر بهر اینه بی هنرلر هنرمندلره ارزیدور و انلرکی مبانت بنای صفوت
وارینه متوکد وشید دکترها یز جهتنده غلبه ایدوب تقبیح اهل هنره اولقدر جهد
ایدرلر که هنرمندلرک مرض سیاست عرض ایدوب زمانلرین صورت خیانت ده باغلرلر
کورت جنایت کوسترلر • وزیور فضل وهنرکه سرمایه بازار دولت ودستمایه منشور
سعادت اولمق اکرکدر • وسیله نفرت وکراهت وذریعه نکبت وشقاوت قیلورلر بیت
جینم بد اندیش که برکنده باد • عیب نماید هنرش در نظر • ارباب البابه یوباینه بو مثلکو
وکراولمیوز نظم کر هنری سوز عیان برزنند • بی هنری دست باته ورزنند نظم
... تا هنرش در زبان اوزرند • نثر هم عیب جوی بی انصاف
اوحاقتنه وبماکور بیت ونیز اتفاق چوبینا بود • ورنشم وکوچه که بینا بود •
ورنکه نداز ود رحمت بزیره • نهمت بنجینه نهد بر جوره • رسم بزرگان بوحکایت
کار حضرت نبیت تخفار نثر وقته ایتدیکه یمکن که بدسکالار بوزه قصد اتمش اولورلر •
لمابو تقدیرجه مال کار رنجه اولور • وعاقبت کار حال نه وارز نثر به ایتدین

نه تقدیر اول ارادتک هدف تزویر نه راست کلیه حیز وجوده مرکز ایده مقرون کلمز ولکن قضای ربانی و تقدیر
یزدانی اول ارادتک مولوفنا عدد اولورسه هیچ سعی و تدبیر ایله انوک دفعی مقدر و میسر اولمز تقدیر چو با بقیت بر بیجه •

بیت: از تلسمه چون قضا وه بیز تقدیر • سیر اولمز کا هیچ رای و تدبیر • نثر: و قضا ایتدی مرد خردمند و اجد کره حالدن
فکر و اندیشه یه کمدن و بیهده ایله • و مقصد ... اندیشی بوله ده رهبر و پیشوا ایدینه که هیچ کس ... کارنی قوز عمر
ارکان متین قلمدکی مقصود ... نظم بولمدن • شتربه ایتدی فکر و تدبیر اولوقت تأثیر ایدر که قضا انوک مکسه
امضا قلمامش اوله • وحیله و تزویر اول زمان کارکر اولور که قدر انوک خلافنه جاری اولمامش اوله • و قضا
زمانکه قضا مضا و حکم قدر نفاذ بولمغه قدر ... نه جان نفع بذیر اولور • و نه حیله و سکیر اولور • بنه تقدیر و قضا
مکر و دروغ و فکر و حالمز نمامیتر • و کله بیت: بر اتش که دست قضا بر فروخت • همه فکر و تدبیر بادرد بسوخت

نثر: چونکه ارزین کار حق و علاقه • بر حکمی نفاذ و بر تقضای مقضیه تنفیذ ایتمک دیلدیکی بنیاد انک چشم ظاهربینی و وزمانک
دیده باطنی میمد غفلت ایله بنی و چشمی بلوز • اراده ... نزولی حکم قضاء قدر کو کشن اولور • اذا جاء القضا
عمی البصر بوقت نفاذ قضا و قدر • هم زیرکان کور و کر و نور کور • نثر: ماترس تقدیر دهقان و بلبلی کوشن ایتمامشیدی
وزمانکه مخاطر و محاوره لرینی استماع قیلمش ایدی • دمنه ایتدی کیفیت ایله اول حکایت
شتربه ایتدی روایت ایدرلر که بر دهقانک باغی وار ایدی بغایت زیبا و خرم • و بر بوستان دلکش که
غیرت کلستان ارم صفای اب و هوای نسیم صفا به اعتدال ویرد • و شمائم ریاحین روح افزا
دماغ جانی معطر قلور دی • بیت: کلستانی چو کلزار جوانی • کلی سیراب بزن کانی • نوای عندلیبی
عزتن اکلنز • هوای عطر بیزی راحت انکیز • نثر: کوشه چمن که کلنار لرنه مشاطه بوده هر لحظه
و شاخ سدرة المنتهی ده نمود ارز • هر صبح چینی اول کلبن اردتن بر کلدست کین عذار غنچه لبانه
جبینی کبی اچیلوردی • و عرق رخسار مهرویانه زعرچینی کبی قطرات شبنم نه اوستنده وارد ایچیلوردی
باغبانی اول کلک رعنانه عشق بازلغه اغاز ایدر • و بلبل شیدا کبی کوکلکی شهبازی انوک هوای عشقنه
پرواز ایدر ... که خیزرلب نمی چونم چو هیکو پرکباز • بلبلانه بی نوا زاروفغان میاورد

نثر: بر کون باغبان عادت معهودی اوزره کلشن کلبن سیرینه کلوب کوردی که بر بلبل نالان صحیفه کلزار خوننه روی نه
سورروب منقار ایله شیرازه جلد زرنکارینی سوکر • و اجزای اوراقنی پریشان ایدوب بر که قوزکیبی
روی زمینه دوکر • بیت: بلبلی کمربیکلی و رنکه دست شوخ • سر رشته د افتیارش از دست شوخ
نثر: باغبان اوراق کلی پریشان • و خار کبی انی کور بجک کریبان شکیبی دست اضطرار ایله چاک • و چهره
انبالکه ده آبله نمود اره • روی خاکه ایلدی • رنکیجاریکلنا زاری وار ایوب احوال کلی بلبل لرنه
سوزالی اوزره کور بجک ترس فراق کل باغ حر وهل دهقانه ایروب و زاغ و زاغ •
نثر: و چنجی دفعه دیلمی کوردیکه بلبل زار نیه منقار ایله اوراق کلی نار مار ایلمش ع هر کلنی بر که
ومباری خار قالمش • نثر: دهقانک غبار قرار بر چنبه افتدار ده نه کوندی • و خار بیجواری باره • و الم فراق تیغ اغیار
کار جانه و کار دوست خوانه یتدی • ار قوکار بلبل ای دام فریب • ودانه حیله ایلمه کنار ایدوب محبس قفس
کرفتار ایتدی • و بلبل زار روارق طوطی وار • دهان کفتاری زجوب ایتدی کی ای دهقان نه سبب ایله
بنی حبس ایتمکی ره روا کوردوک • و نه جرم ایلدوم که بکا عقوبته رضا ویردوک • بو خصله باعث اکر سماع نغماتم
ایسه اشیانم خود بستانکده و دلای نغم اطراف کلستانکده ایدی • اکر خاطر که بر معنی دخی ظاهر اولورسه
بابنده تفکر کن • مکر اوله لطف ایلمه بینی اعرض اکاه ایله بیو دهقان ایتدی • بیت
ناکی ز زاری مو زیار بر تمانی ای رقیب • تا بکی بو عشق رخش یار بر نمانی ای نقاب • نثر: بیلمیزمیسنکه
ساغر قهر له روزکاریمه نه زمهرلر نوش ایتردوکه • و حجران یار نازنینمله جان ناتوانمه نه قادار بو تیزه وکه
طریق تنمی نه کیمه کاره کم حسرتی • و اول کلعذارک خزلی بودر که سنی یار و دیار دن دور و غمانه
روی کلعذار مدن مهجور قالوب کوشه محبس قفسده زار زار ایدرسن کلی بن ولفی ده حجران جانانمله
زار و یه بیکلبه احزان نالش ایدریم • بیت: بنال بلبل اکر باغ سرباریت
که ماهو عاشق زاریم وکار ما زاریست • نثر: بلبل ایتدی ای باغبان بو بوزده فارغ اول واز بو
قلکه بن مقدار جرعه ایله بر کمبر بان ارم محبوس اولدم • سنکه کوکلک بر شاهانه ایدرسن حالک نجه اولور

بیت گنبد گردون ز روی قیاس • هست بنیکی و بدی حق شناس • هر که نکویی کند از نیک رسد • ور بدی کند

زیانش رسد نثر بو کلامدن و مقالاتدن تأثیر تمام ایدوب بلبلی آزاد ایتدی • بلبل دخی فی الحال شکرانه

و زبان روانیله ایتدی ای باغبان چونکه بو لطفی بکا ارزانی بیوردک البته بحکم هل

جزاء الاحسان الا الاحسان انوک مکافاتنه سعی ایلمک واجبدر امدی بشارت اولسون که بو [illegible]

فلان درختک دیبنده بر آفتابه مدفوندر که درونی زر صافی و نقد خالص ایله مملو و مشحوندر •

دهقان بو بشارت ایله شاد اولوب تعجب ایتدی که حق سبحانه [illegible] بلبلی [illegible]

بولوب ایتدی ای بلبل عجب درکه تو خاک آلتنده آفتابه کوررسن • زیر خاک تلکده دامی کورمدک •

بلبل ایتدی بیلمز میسن که اذا نزل القدر بطل الحذر نظم با قضا کار زر نتوان کرد نثر

چونکه قضا ربانی نازل اوله • نه دیده بصیرت نور قالور • و نه تدبیر خرد نفع و فائده ویرر •

نته که بعضیلر بیت بیر بنجه و بیت قضا در پیچ • که دست تو قدرت ندارد هیچ •

نیابد حذر با قدر سودمند • مهر اینجا از قضا ایده اندازه بیند نثر بو مثالی ایراد ایتدکدن غرض

تا بیله سن بن ضعیف نحیف بنجه قضا و قدره کلدم و فرمان تقدیر ایله مدة عمریمده تدبیریم

یوقدر بیت سر ارادت ما و آستانه حضرت دوست • که هر چه بر سر ما میرود ارادت اوست

نثر و منذ ایتدی ای شهزاده بن حق الیقین بیلدم • و عین الیقین معاینه قلدم که سنک سکا [illegible]

نه سبب نفاق و شقاوت • و نه کثرت بیت و نه نحوست طالع کوکب • بلکه اکا باعث [illegible]

و تمام عشق و قهر بودر که عذار کامکار و حیات [illegible]

حلاوت حیات و [illegible] مزه لذتدن [illegible]

[illegible] که بو دنیا نقوش رنکارنک ایله آراسته • و درونی [illegible] ایله کدر •

بیت [illegible] • نه لطف [illegible] نه [illegible] شهزاده ایتدی

ای [illegible] که [illegible] •

زخم نیش ستمدر • و بنجه دردمندرکه مسند راحت و صفا بوردم حالیا وقت محنت و غم در •

بیت ای دل [illegible] وصل [illegible] • اکنون [illegible] باید دید نثر ای شهزاده

فی الحقیقه [illegible] بوبینه [illegible] •

نه [illegible] و زیر [illegible] • بو شخص که

[illegible] ایله • و [illegible] طاقت محال اولدی [illegible] انوکه

حوصله سنه موافق و اکا طعمه اولمغه لایق اولدی • کرک ایدی که [illegible]

وصد [illegible] بیت من کیم تا دولت

وصلت بوس باشد ولی • این از [illegible] باشد ولی نثر اما تقدیر الهی

[illegible] • حالیا [illegible] تدبیر [illegible]

[illegible] حزم و فکر عواقب سببیله [illegible] فکر نا تمامدن

کندم [illegible] •

یا [illegible] بیت [illegible] • [illegible] بلبل [illegible]

ع چونکه [illegible] نثر حکمای خلق و اکابر سلف

ارباب [illegible] •

[illegible] •

[illegible] •

[illegible] •

[illegible] •

[illegible] •

[illegible] •

مطلب نثر

ونظوه مار و مورته قرار قلهٔ بیت از زیادت طلبی کم در تو آید زیاده • سود اکر خواهی ز افزون زیانکی

وقنه ایدی بو کلامی غایت معقول و موجه بولدوکه واقع کیمسنه بر کهدان بلایه دوشمشدر •

انونکه منشی بر فی الحقیقه حرص و طمع اولمشدر بیت بگذر ز طمع کافت جان و دل است •

طامع همه جا در همه کس منفعل است • نثر بر کره که بر حرص وشن ایله مقید اوله عاقبت

قزان تیغ ندامت اولسه در • وکاسه سرکه در د سودای طمع ایله مالی مرارت جوی شراب سرور

صفاوت خالی قالیسه در • بحمد کمینه لرغایت حرص وشن سنده امید حوللله و ورطه کلمنه دوشمش

و بوی منفعله ملکه مغفرته ننشن تر در • تنه که اول صیاد طمع خامله صید روباهه قصد ایتدی • عاقبت

والم کشنجه بنجه بلکه کرفتار ایتدی • شنزیه ایتدی نه کیفیت ایله اولمشدر اول حکایت

وقنه ایتدی برکون بر صیاد بر صحراده کذر کن • کوردیکه بر روباه جست

و چالاک • بازی کناده اول وشید و کشت ایدر • و تمام شیو و ناز و اهتزاز ایله

اول صحراده کزر • صیاد انونکه پوستکن اشتقدسی • و موینک الغفدسی اونلوب قون

طامعدس بوینه لرتقفا ایتدی که روباهک عقبنه دوشدی کندی • و سوراخنه

واقف اولوب قربنده بر حفره حفر ایتدی • وخس و خاشاک ایله ستر ایدوب

اوستنه بر جیفه تعبیه قلدی • و کندو کمینکاهنده اوتوروب صید روباهه

منتظر اولدی • قضای الهی روباه بر ایکاه سوراخندن چقدی

و رایحه جیفه خواه ناخواه انی حفره کنارینه چکدی • چونکه خاشاکه اوزرنده

جیفه اولوقیع اوزرن قصه ایتدی • انیم انار مکری معاینه

ایدوب کندوبه ایتدی • اکرچه که بو جیفه پیوسته حیات بخش مغز اما

صحراده سلامت غایت خوشدر • و دماغ ارزو بو نفحه رایحه سیله

معطر در اما مشام خرم بوی بلا ایله واقع مکدر در • عقلا بر امر که انده رایحه خطر اوله

متعرض اولمامشلردر • و ارباب حزم برقرار که انده احتمال خطر اوله حوض قلمیه قدر بیت

هر کجی خطر ممکن باشد • جهد کن تا بوده حفظ باشی نثر اکرچه که بو خاشاکده اوکتنیمه بر چاتور اولمشی

بو حفره ممکندر که انک بر دام یا بر اوج تعبیه اولنمش اوله بیت هر بیشه

کانه بیر که خالیست • شاید که پلنکی خفته باشد نثر بو تقدیرده احتیاط واجب در • و افترا از مقامی

بیت هر نوع که ضرر آید • پندار که کدام باید کرد • انکه دوزخ مخاطره خطراست •

از بر خود چون جلم باید کرد • و انکه نه خوف و نه خطر باشد • بیهانت قیام باید کرد نثر روباه بو اندیشه ایله

هوای جیفه ده فراغت ایدوب راه سلامتی جوئدی کیتدی • اتفاقا بو اثناده بر پلنک کرسنه مطمعه

سوداسیله بالای کوهدن اینوب • او رایحه سببی ایله کندوسی او حفره یه یقین • صیاد اوراز

وارمه لشماغ ایدوب حفره ده جانور حرکتین احساس ایدوب روباهی صانیجی غایت حرصدن

کندوسین حفره یه آتدی • پلنک انه جیفه ده منع ایدر خیال ایدوب صیحه ی قال ایشمکلت

یتدی • و سر پنجهٔ هلاکله ناره بوم وجوده پاره پاره ایتدی • صیاد دخی حرص شناعتی ایله فاکر

فنایه کرفتار اولدی • روباه قانع قناعتی برکنج ورطهٔ بلاده نجات بولدی • بو فقره دن

معلوم اولور که طلب زیاده ازلیه و تنی بنت پر اکنیج ایدر بیت زیاده از حق

ارنیک کله بدست آری بخلاف ان عزیزان که در روی بنشر نثر شنزیه ایتدی بن اول زمانه غلطاده کی

ملازمت لشماء شنیم رغبت ایتدم • و بلدم که اول قدر خدمتی بر غیش و بحکم لا وفاء للملوک

بو نالله وفا و حقیقت اولمامش • و عالم در که بر کمسنه ایله صحبت ایتمکه قدرین بلمیه و بر تحفه

خدمتنی ایتمکه قیمت اکلیه • اول شبابه در که ارعید محصول الله زمینی شوره زاره تخم اکه سن یا

کوش اصمه افسانه و بوغ ننفس ایلرنسن و یا صحیفهٔ آب روانه ایدار نقش یاپسن

یا بنکخار اوده کیجه توقع ایدوب قاپسن بیت زباننه • و فاجستن الجفات باید • که میوه ها

طلبیده ز شاخ سروسهی • نهال بید ترا به نکر نخواهد بود • هزار بار کر از جوی خلد شبش اب دهی نثر

وقنه ایتدی بعید قرب الیفت بقی تأسف و تأنیق فایده و یوقدر ایمدی تدبیر کرکدر اول وقت

ایله وقت فرصت اله کیره مزاندرصت تمر مر السحاب • شنزیه ایتدی بجه اید من نه ایلیه بن نه

جان فکر ایدبن و نه تدبیر ایلیه بن . بن اخلاقی شیری بلو دم اغنیامی بو در که انونک بیت حقیق

لطف و خیره ده غیرین فکری بو قدر • اما حاسدلر حیله بنم هلاکمه قاصد لر و پای لرمدوزوبدر

بن قتله سعی ایدرلر • بو بیله اولیجی ظاهر بیور که اسباب در ده وبلا امالی و ابواب درجه و عنا

حالمه کشاده در • ومیل میش شاهنک بزیان حیاتی بیله باعث ده کیده نه ده فوانه زیان و ضرر اولکه حوره ظلاله

مکار و غدار اولان شکار بهانه‌سین اولوب خدنگ غدری بر کیک اتره کشاد ویروب اول کار کرا اولمق مقرردر
واحتمال تفاوت وار ایکن بر مظلومک هلاکنه ساعی اولمق نه تنگ و نه عار اتفاقی بر قیاسه ایدوب
ال بیراغی بر البتّه انکا ظلم منسوب اوله کرک زاغ و شغال اتفاق قیلدیلر اول شتره قصد ایتدیلر
و عاقبت انکا غالب اولوب کندو مرادلرینه ایردیلر و قصد ایتدیکلری بجا اولمدی دل حکایت
شتر بند ایتدی روایت ایدرلر که بر زاغ حکم کار و بر کرک خونخوار و بر شغال مکار بر شیر
شکارین خدمتنده بر مخلصلری ایدی و بونلر شارع عام قربنده مقام قلمشلر ایدی اتفاق کلوب کچر
قافله ده بر شتر کرک راحله بی طاقت اولوب اول حوالیده قالدی بر مدتدن صکره قوتلنوب
طلب علف ایچون هر طرفه کزر ایکن اول بیشه یه داخل اولدی جون شیرک ایلکنه دوشدی
اوزن کوزدی خدمتنه تواضع ... جان بولمدی شیر دخی انکا استمالت ویروب حالی
خاطرینه صوردی کیفیت حالنه مطلع اولیجق ... و اقامتدن سؤال ایتدی شتر ایتدی
بیت بیش ازین هر کار ... اختیاری ... جوق ... اختیار ... رغبت
نظم ملک ... فرمان ایدرسه ... صلاح ... حوالی ... متضمن اولمسه ... صلاح ... ماتو
از مان شیر ایتدی ... رغبت قلدیسک ... سایه ...
و محنت ... اولوسک شتر شاد اولدی و ... وکسته ... اول بیشه ده
کشت و کذار ایدوب بر جوینه ... ایکی نعایت فربه اولدی بر کون شیر شکاره کیدوب
اتفاقا بر بیت مستی ... کلدی و میانلرنده جنک ... و محاربه عظیم واقع اولوب شیرک بعض جوارحی
مجروح اولوب ... اول بیشه یه ... و کرزان ... بر کوشه ده یاتدی زاغ
و کرک و شغال که شیرک ... لیسال ... و نوا ... شیرک ... جیب
جیالسی و ... و عادت ... و عین ... زحمت ... اوزره
... بو حالده کورمکدن ... اولوب ... حیله ... ضعف ... دوار
اولدی اکر بو حال ... کور ... ایدک وار ... کیدین کون بیت
بونلر ... و طاعت ... کیوب ... و ... اتراک ... حوت
... کون ... بالضروره ... اغاز ... ایدوب ایتدیلر شتر

بو بیشه ده اولدیغی ... نه فائده ... ملکه اندن منفعت مترتب ... انوک ... متصور
بس فایده بودر که شیری تحریک ایدوب انی قتل ایتدیره وز تا بر قاچ کون ملکه طلب طعمه
فراغت حاصل اوله و بز دخی حاجتمز کورب فائده و منفعت حاصل اوله شغال ایتدی بو خیال
... و بو فکر محال ... ملکک انکا امان ویرمشدر و عهد
... کمکه ملکی غدره تحریص ایدوب نقض عهده تحریک ایلیه خیانت
... و خائن ... و غدر ... بیت
هر که ...
... زاغ ایتدی بو بابده بر حیله ... شیرک عهدندن ... متصور
... توقف ایدرکن ... ایدی بتوزین ... ایده
زاغ اشارت ... شیر ... واردی و ... ال ... شیر ایتدی
هیچ جانور ... کوردکمی زاغ ایتدی ای ملک ... کلیه ... نور
و ... قوتدن ... قالمامش ... خاطر ... راتدی ... ملکک انکا
رضا ... شیر ایتدی ... فالک
کوری و ... تمام ... زاغ ایتدی ... ملکک
... عاید ... لدا ...
... کلمش ... و ما ... و ...
شیر جوق زاغک بو کلامندن ... مستعد ... ایتدی ... عرب ... الزمان
... زمان ... موافق ...
... رفیق ...
... نطاق ...
... رشان ...
... ای ... عهدی
... بیت

بر شاخ باید از که از تست بیدار • مکنی بدست خویش که ان همه بکفتن نثر زاغ ایتدی بو بابده
ملکك بیوردوغی مقدمات عین صدق و محض صوابدر • فاما حکما بیوردیلار که بر عضوی
بر نفسه • بر نفسی بر اهل بیته • بر اهل بیتی بر قبیله‌یه • بر قبیله‌یی بر شهره • بر شهری فدا
قرق بار شاهه کرمکی موقع خطرده اوله فدا ایلمك واجبدر که سلطنت سلطانه بر اقلیمه
فائق رسانندر شعر سلطنت همه آفاق ور سلطنت نیست نثر نقض عهد و لقی دفع منسوب و بر کوجکی
صاحب عهدك ساعد وفقی و همت عدوه یدی اوله • و قوت شربتی محنت فاقه و زحمت محنتده
خلاص بوله نثر چونکه بو کلامی اشتدی باشن اشغه ایدوب سکوت ایتدی زاغ فی الحال اراده
حضورنه وارد اولدی • قصه نثر عرض ایتدی اکرچه که اولا سر کش لکن نتدی • اما زاغ روادر
حالی تدبیر بودرکه جمله مز نثر قتنده وارورز و شترك ورومی عینی ودریغ و راحتنی انکا ور
اغلبه ورز • و ویه ورزکه فقط منفعتی ورکه نجه بو پادشاه کامکارك و ملك طعم ارکك پناه دولت
و کنف عاطفتنده فراغ بال و رفاه حال الله روزکار کچوررز حالا که بو حالته واقع اولدی
مروت مقتضاسی بودرکه جمله مز جسم و جانمزی انکا فدا ایده ورز الوکوزه نعمته موسوم و سمت
مروت و صفت فتوتدن محروم اولورز صواب اولدرکه جمله مز ملك حضورنده وارورز و انك
شکر و انعام و لطف و اکرامن ادا قلورز و موزار ایدورزکه نجه بو ننده عمرنی قلورکه
جانمز و تنمز وجودمز شریفی ملکه فدا قلورز بن باراتره همه بریسی تنوك که لطف ایلیوه ملك
بو کونی جانینی ستره ابتوه • و سایره فرآنی بر وجهله وقع ایلیوه • تمکین که قصه نثر موزار فقه
پس اتفاق قلدیلر شتر فی الحال کنددیار • و بو فضولی تنهاجانه تنها ایدوب اتشی نجه ویرلر دم فتنه ذکر ایله
تیمز ایتدیلر شتر ساده دل و لاحق ارکان تحقیق شترهیله الدانوب موافقه ذکر ایدرزه
اتفاق قلدیلر حضور شیره کلدیلر چونکه تقدیم شکر و ثنا و تقریر ستایش و دعاده فارغ اولدیلر
زاغ حیله‌باز زبان فصاحت قلم طوطی وار تکلمه اغاز ایدوب بیتدی بیت شها بخت طربین شادمان اولسون
سریر سلطنت کامران اوله بو بیت تهک رلعنتی ملکك صحتخه ملك صحت و لیسه در
حالا چونکه ضرورت واقع اولدی جوع مفرط بحوته جانمز بایتیمز خاکپای ملکه فدا ایدرز تا جسم
نحیف ملکك حوصله شریفنه غدا و سد رمق اولمق رجا ایدرم یاران ایتدیلر سنی اکلوه نه غدا حاصل اولور

اولور قورعه بیجك اتك یوق • ملکك غائلۀ جوعی سنکله نجه زائل اولور • و ما العصفور و ما لحمه
زاغ چون بونی اشتدی ساکت اولوب باشن اشاغه اتدی • بعده شغال دخی اغاز کلام ایدوب ایتدی
بیت ایا شهی که بهنکام کین رسول اجل زنیچه تو برد روزنامه آجال • متی ملیا درکه سایه دولت
روزافزونکده آسیب تاب افتاب حوادثدن اسوده‌ین • حالیا که او حضرتك ماه جاهی خسوف
ضعفه مبتلادر • دلرم که ستاره اقبالم افق حالمدن طلوع ایده و ملکی طعمه ایدوب اندیشه
جانت و زحمت مجاعتدن فارغ اوله • سائر جواب ورد کرده دکل فرط هواداری و بخصوص حق گذاری
در اما سنك اتوك بویناك و زیانکاردر • مبادا که انك تناولی ایله دیخ ملکه تولید اولا بیت در
مطبخ شاه جز نکو را نکشند لاغر صفتان زشت بو را نکشند نثر شغال چونه بونی کوش اتدی خاموش
اولدی کورك دخی جان تو و یری اجوبا ایتدی بیت شها اقبال و دولت اولیاك عدو هیجا
کوزی اولسون نبکارك نثر بن دخی نفسی ملکه فدا ایدوب امیدوارم که ملك خندان خندان بنم لحمی ارایش
دکان دهان و زینت قناره دندان ایلیه بیت قصاب وار مردم چشمت بناوکی مژکان قناره
کرده دلها بر ونده نثر یاران ایتدیلر بو سوزی اخلاص و علامت اختصاصدر اما سنك لحمك مورث
مرض خناقدر • و ضرر ده قایم مقام ضد تریاقدر • کرك کوچکلدی • بسوغ ترکردان فراز
مهارف دراز ایدوب زبان نیاز له کلامه اغاز اتدی • واداء وظایف دعا و ثنادن صکره ایتدی
بیت ایا شهی که کشاد دست چرخ فیروزی بر آستان تو درهای فتح و فیروزی نثر بن بو استانه
بنده‌سی و بو دولتخانه پرورده‌سی ینم سنو بلکه مطبخ ملکه لایق و معدۀ شیرینه موافق ادم
نه محل توقف در نه مقام تکلف بیت برخیزنم ز سر کوی تو تا جان دارم ور رسد کار بجان
از سر جان برخیزنم نثر سایرلر متفق الکلمه ایتدیلر که بو سوز فرط محبت و صدق عقیدتدن نایضدر
فی الواقع سنك لحمك بغایت لطیف و خوشکواردر • و دمك مزاج ملکه شربت نبات و چشمه حیاتدر
سانکارده رحمت سکا و احسنت سنوك همتوکه کوکلی نعمتکدن تن و جانکی دریغ اتمدك • و بو معامله
ایله عالمده ذکر جمیل یادکار قودك کتدك بیت هست جان مردم صد هزار لیك جو
باجان فقند انجاست کار • پس جمله سی شتره حمله اتدیلر • اول مسکینی یرنده ساکن اولدی تا اعضا
و اجزاسن بربرندن جدا اتدیلر • و زاغ و کرك و شغال دوه‌سی اولمش عمر بر دونوب نجه زمان اکل

کل طویل احمق

واتمامها وکل قصیر فتنة

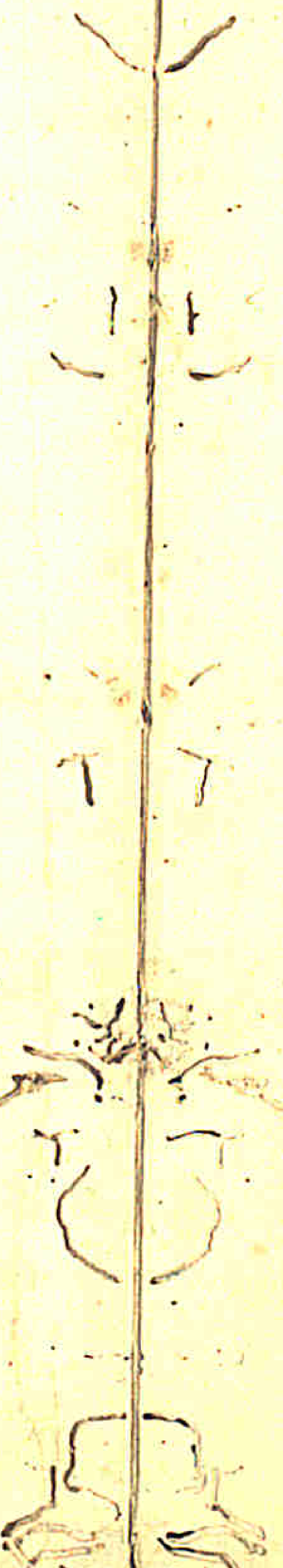
غنا اتدلر بو مثلدن معلوم اولدی که ارباب نفاقك تیر مکر و خدنك تزویری خصوصا که کمان اتفاقدن
کشاده اوله تاثیر اتمامك اولمز دمنه ایتدی بو تقدیرجه نه تدبیر ایدرسن وار مابقی غدرك دفع مکرینه
نه فکر قیلورسن شتربه جواب ویردی که حالیا بو بابده اندیشه صواب و صوابدیده منحصردر اما چون بعد
حال جنکه هلاکدن خلاص احتمالی یوقدر جنك و جدال و حرب و قتال اماده اولمق لازمدر زیرا
هر نفس که حمایت مال محافظت نفس عیال ایچون قتل اولنه زمره شهداده داخلدر و فحوای حدیث
من قتل دون ماله فهو شهید اکا شاملدر اندن صکره اجل مقدر پنجه شیرده مقرر اولورسه
باری ناموس عارمی رعایت ایدرم و غیرت و حمیتی الدن قومیوب کیدرم بیت بنام نکو کر بمیرم
رواست مرا نام باید که تن مرکراست نثر دمنه ایتدی عقلا وقت جنکده مسابقت و هنکام حربده
مسارعت روا کورمزلر که بادی ظالمده و مباشرت اخطارده عدم مبادرت طریق اسلمدر
بلکه ارباب حزم اتمام امر خصمده مدارا روا کورورلر و دفع مناقشه ده رفق و ملاطفه و اسیورلر
بیت فرو بیخود تر از خشم ناخوش بهاست برافشانند ایا زاتش خوش است مرادی در لطف کرد
تمام چه بایدسوی قهر یادن لکام نثر و ارباب خرد و شیر مردان بیشه نبرد عدوی ضعیف عد ایلمزلر که قوت
و زوره قادر دکلسه ده شاید که مکر و حیله ده کامل اولیه و زرق و تزویر ایله اتش قوپره که ضرب
نزدی آب تزویر ایله سکون بولیه سن خود تسلط شیری نه مرتبه ده بیلورسن و انك استیلاسنه
که شرح و وصفدن مستغنیدر واقف اولوبدرسن بس انك ضرر عداوتندن تمام حذر اوزره
اول غائله حربیدن غافل اولمه که هرکسه که عدوسن تحقیر ایلیه و تبعات محاربه دن اندیشه
قلیه پریشان اولا نته که موج دریا اولدی طیطوی تحقیر سببیله شتربه ایتدی نجه اولمشدر اول
حکایت دمنه ایتدی حکایت ایدرلر که سواحل دریای هندده طیوردن بر نوع اولور که
اکا طیطوی دیرلر انك بر جفتی دریاده مسکن طوتمشلر و لب آب نشیمن اتمشلردی چون بیضه
موسمی کلدی ماده سی نره ایتدی بیضه ایچون بر محل تدارك ایله که فراغ خاطر ایله ساکن و خوف
خطردن امن اولاوز نر ایتدی بو جوزه بیضه ایچون غایت خوشدر که موضع دلکش و مقام
فرح بخشدر بو محل جنت شدادن حالیا نحو بلکه حالدر ماده ایتدی بو سوز محل تأملدر که کر موج
دریا حرکته کله و بچه لرمزی دریا دامننه اله نتیجه رنج اوقات و ایاممزی ضایع قله الا انه

تدبیر متصور دکل و نه چاره میسر نر ایتدی بن کمان اتمزم که موج دریا بو جراتی ایده بیله و بزمله علاقه
منقطع قیله و بزه بو اهانتی و اساءتی جائز کوره شویله که اندن بی سبب بو مقوله حرکت کله و روا کوره
بزم بچه لرمزی غرق بحر هلاك اولالر اندن انصاف محاکمه بیلورسن و تیغ انتقامیله انك حقندن
کله بیلورم بیت چرخ بوجم نتاز غیر مرادم کرده من نیم که ز بوخ کشم از چرخ فلك نثر ماده ایتدی
کندو حدندن تعدی اهل خرده لایق دکلدر و طورندن زیاده لاف و کزاف ارباب انصافه
مواقع دکلدر صورمق عیب اولمسون سن بو قوت و قدرتله موج دریایی انتقامکله تهدید
ایدرسن و شکوه شوکتله انکله مقابله و مجادله مقدماتن تمهید ایلرسن بو فکری قو
همان بیضه ایچون بر محل رصین و موضع حصین اختیار ایله و استماع نصیحتده امتناع
ایلمه که هرکسه که خیرخواهلرك سوزن اوکلمیه و ناصحلرك کلامنه قولاغنه قومیه اکا اول
بلا یتشه که اول سنك پشته یتشدی نر ایتدی نجه اولمشدر اول حکایت ماده ایتدی
مکر بر آبکیرده که آبی صفای ضمیردن اینه که عکس پذیر ایدی و لطافت و حلاوتده عین حیات
و سلسبیل نظیر ایدی ایکی بط و بر سنك پشت ساکن اولمشلر ایدی و مجاورت سببیله مصاحبتله
مصادقته یتشمش و همسایه لك همخانه لکه و بیکانه لك یکانه لکه یتشمشدی بیت
خوشیست عمر با روی دوستان کذرد خوشا دمی که بیاران دلستان کذرد نثر ناکاه دست روزکار
جفا پیشه ناخن جوراله رخساره حاللرین خراشیده و تخمیشه باشلدی و سپهر مینا فام
مرآت اوقاتلرینی اظهاره اغاز قلدی و ای نعیم لا یکدره الدهر بیت خوشست
ارجام وصل دلبران می ولی هست خار هجر دریی بر آن خوان کس نخاید لقمه نان که سنکی زیر دندان
نیزدندان نثر اول آبکیر که انلرك ماده حیات و مدد معاشی ایدی روز بروز تفاوت ظاهر و نقصان
فاحش بروز ایتدی بطلر چون مال حال و حال مآل واقف اولوب بلدیلر وطن مألوفدن فراغت
ایدوب عزیمت جلای مصمم قلدیلر بیت سفر بهتر آنرا که در جای خویش دلش از غم افتد وان
ابتر ست که هر چند رنج سفر بد بود ولی از جفای وطن بهترست نثر بس وداع ایچون کلدیلر و دیدیلر که ایله
سنك پشت فاتنه کلدیلر و سخن وداع و کلام هجرانی درمیان ایدوب ایتدیلر بیت ما از تو
چشم بد ایام جدا کرد چشم بد ایام چه کویم که چها کرد نثر سنك پشت چون سانحه مسافرتی یاران

ایشتدی سوز مفارقتدن نالش ایتدی و درد دروندن فریاد ایدوب ایتدی بو نه خنجردر و نه خنجر
اولور و نه جان سوز تیر در بکا سنسز حیات نجه میسر در و زندگانی نه وجهله متصور بیت
ای بی تو حرام زندگانی خود بی تو کدام زندگانی هر زن که بی تو باشد مرکیست بنام زندگانی
نثر حالیا که بکا طاقت و تصور ممتنع در ایا تحمل بار فراق نه کیفیتله ممکن در بیت هنوز سرو روانم
ز چشم ناشده دور دل از تصور دوری چو بید لرزانست نثر بطلر جواب ویردلر که بزم دخی
جگرمز نیش خار فرقتدن ریش در و سینه مز سوز غم نار غربتدن پر تشویش اما قریب
در که سیلاب عذاب قلت آبخانه وجودمزی آتش عدمه اوره و خرمن حیاتمزی باد فنایه ویره
لاجرم بحکم ضرورة الغربة حرکة غربت و کربت اختیار ایدوز و ناچار یاردن منکسا دور دیاردن
بهشت آثاردن عزلت ایدوب کیدرز و الا بیت کشتی هیچ قابل آدلوری جدا اولماغه یاردن دن
کدرمی اختیار بلکه شی کندو دیاردن بیت بکام عاشق بود لذکوی یار رفت کسی ز روضه جنت
باختیار رفت نثر سنک پشت ایتدی ای یاران مضرت نقصان آب بنم باغمده صد چندان در که بنم بی آب
حالم خراب در کرم ایدوب حق صحبت قدیمی رعایت ایدک بو دریا ماننده محنتاباد هجرانده زار و
سرگردان قومیک قنده کیدرسکز الله کیدک بیت تو جان منی و عزم رفتن داری چون جان برود
این تن بیجان چه کند نثر بطلر ایتدیلر ای یار کریم بزه سندن مفارقت عذاب الیم و محنت عظیم در هر
مقامده که اولم ایدوز اسباب حضور صحبت نه قدر موفور اولورسه شرف دیدارکدن دور
و تماشای جمالکدن مهجور اولیجق نه دیده مزده نور و نه سینه مزده حضور قالور بیت
گلشن فردوس بی تو زندان در بر ما گلخن دوزخ با جمالک گلستان در بر ما نثر بزم سنک مصاحبتک
دن غیری مطلوبمز و مرافقتکدن غیری مقصودمز یوقدر اما نیجه ایده لوم بزه روی زمین ده
ده سنکله یوریوب گتمک و بو حجنه کران و بای ناتوانله وادی و بیابان قطع اتمک متعسر در
سکا دخی بزمله دم سازلق ایدوب فضای آسمانده پرواز ایلمک متعذر در بو تقدیرجه بزم سنکله رافقت
و سکا بزمله بو سفرده موافقت نجه میسر اولور کشف ایتدی بو رأی چاره سیز سزک رأی صایبکزه
منوط در و بو مشکلک حلی ینه سزک فکر ثاقبکوزه مربوط در بو خاطر فاترکه که خیال درد هجرانله
خسته در و بو ذهن قاصرکه بار فراق یارانله شکسته در نه تدارکه قدرت بلم ونه تدبیره مالک اولدم

مصراع دل شکسته اولسه اولمز رأی تدبیره درست نثر بطلر ایتدیلر ای یار عزیز بو بابده بر حیله
فکر ایتدک اما سنک خفت علامتی کورورز و سنی متهتک و سبک سنک اولمق احتمالی ویرورز
شاید که بزم فکرمزله عمل قلمیاسن و قرار اتدوکمز عهده وزره استوار اولمیه سن سنک پشت
ایتدی بو نه مثیر میله کمز سزهیم صلاح حالم ایچون بر تدبیر اختیار ایده سز بن موجبیله کار قلیم و
کندو منفعت و مصلحتم ایچون عقد اتدوکم عهده وزره قرار قلیم بیت عهد بستم که از
عهد بنه پیچم هرگز شرط کردم که از شرط تو تجاوز نکنم نثر بطلر ایتدیلر شرطمز بودر که چونکه سنی فضای هوایه
گتوره وز اصلا الک وا باغک دپردوب اضطراب ایلمیه سن و مطلقا فتح کلام ایدوب سویلمیه سن
زیرا هر حایف که گوزی بزه راست گله بر حرف آنسه کر که تصریح و تعریضله دخل و تعرض آنسه
کرک واجب در که جنبان عبارت و اشارتله بر سونا یشده سن و اه جوابی بند ایدوب حقه
دهانه مهر سکوت اوره سن و نیل و نیه تعرضدن تمام احتیاط اوزره اولاسن بیت ایکمکن
حقه کیاغز فکی بند اوره سن مهر بر لب کیسه ماننده نثر سنک پشت ایتدی فرمان بردادم بیت
بخاکپای عزیزت قسم که در همه عمر خلاف رأی منیر تویک نفس نزنم نثر عهد اتدیکه اضطراب ایتمیوب
هیچ کوینده یه جوابه متصدی اولمیه و ساکت و صامت اولوب هیچ آفریننده یه نفیا و اثباتا هیچ تعرض
قلمیه بیت بر پیری رسیدم در اقصای مغرب بدو گفتم ای آنکه با عقل و هوشی ز مردم چه
بهتر بهر حال گفتا خموشی خموشی خموشی خموشی نثر پس بطلر چوبی کتوردلر و میانن سنک پشتک
دهانه ویردلر و کندولر ایکی جانبنه یا پشوب کتوردلر چون اوج اوجه چقدلر کدرک بر
بر دیه مقابله سنه کلدلر اهل قریه دن برنا و پیر و زن و فرزند و صغیر و کبیر بو حالک
نظاره اولدلر و تماشا ایچون طشره چقوب زبان تعجبله هر بری فریاد ایتدلر که کورک بطلر
کشفی نجه کتوررلر چون بو صورت بلند شالی اولقوملک مرآت خیالنده ارتسام بولماشدی کدرک
غریو و غوغالری زیاده اولدی سنک پشت بر ساعت سکوت ایتدی عاقبت تیزی بلی بیت
تحمل ایتیوب خلقک سوزینه رقیبک کورلکینه کور کوزینه نثر هاندم که جواب ایچون اغزن اچدی اوج هوادن
ایچلی روی زمینه دشدی بطلر اما نله سرزنشنه اغاز ایدوب ایتدیلر ای خفیف ادراک و خفیف
دماغ وما علی الرسول الا البلاغ دوستلردن نصیحت اتمک و نیلو بختلردن موجبیله ایش اتمک
تمت

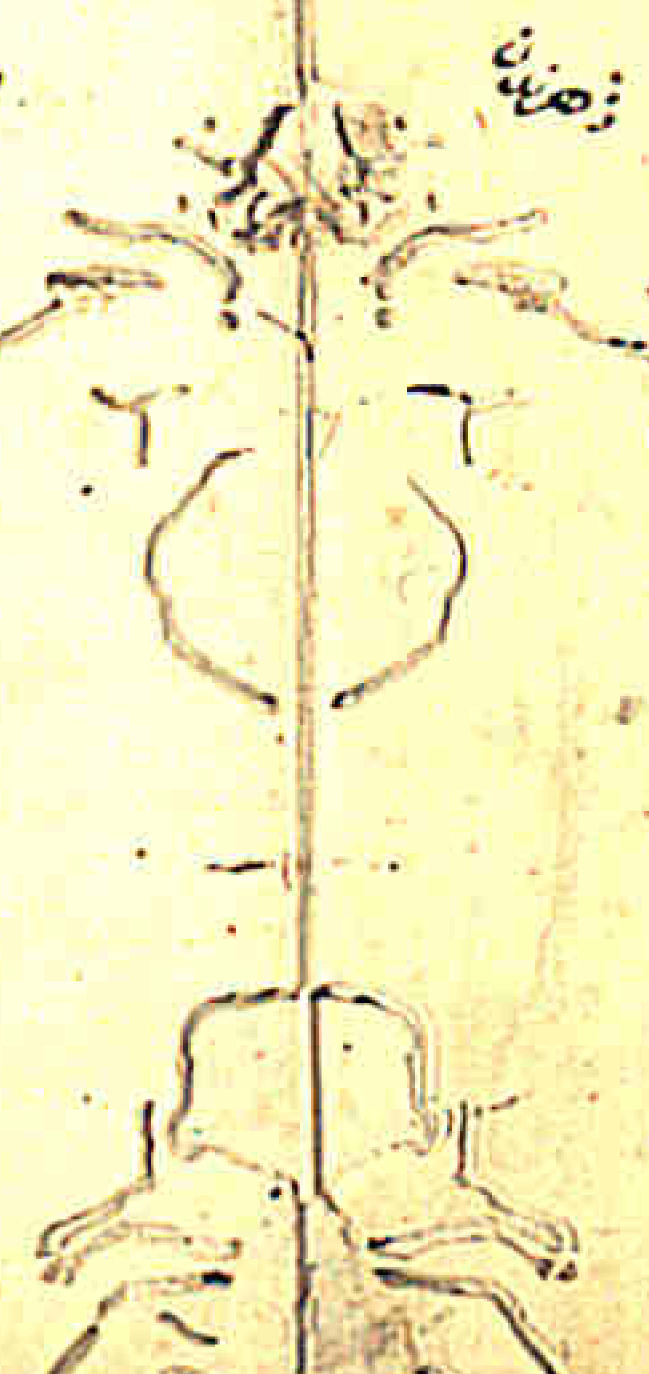
بيت اكادير عاقل اولنلر خردمند • كه كوش هوش له اصغا ايده پند • نثر بو مثلك نتيجه سى اولدركه
كله احبابك نصيحتنى سمع قبول له اصغا ايتمه كند وهلاكنه سعى ايتمش اولور • وچهره وقاحت
وقباحتدن نقاب فضيحتى كيتورمش اولور بيت انكس كه عزيزان سخنهاى نكند كوش • بسيار
بخايد سر انكشت ندامت نثر نر ايتدى بو مثلى استماع قلدم ومضمونه مطلع اولدم • اما خوف اتمه
يرك بكاكه وهام عالمدن الامدن عزى نسنه كورمز • وبيدل وترسنده هركز زر امنه ادمز •
سوز همان بودركه موج دريا بزم جانبمزى رعايت قلور • وبز طرفه دعايتى كندو لوازمندن
بلور • بالضروره ماده اكا اتباع ايدوب مهم بيضه اولمقامده تمام يتشدردى • بر زماندن
صكره چون بچه لر پيراهن بياض بيضه ء چاك ايدوب كوى ابه حياتدن باش چقردلر دريا تموج
ايدوب انلرى زير دامن هلاكه چكدى • ماده چون بو واقعه يى مشاهده ايتدى • غرقاب اضطرابه
دوشوب ايتدى • اى خاكسار تيره روزكار بن بلوردم كه ابره اعتماد وهوايه استناد جائز دكلدر •
ايشتمدكمى كه ديمشلردر بيت بو عمر ورزو بازو بياينمند • بلكه الدنمه وصويره ايمنه
نثر بيچون جانمزى اتش هجر ايله كويندردك • وخانمانمزى سيلاب عنا بله خراب ايدوب چراغ
عمرمزى باد هلاكله سوينردك • بارى بر انديشه ايله كه انك سببيله دل ريشه بر مرهم
انديشه • نر ايتدى سوزك بلوب سويله بن همان اول عهد اوزره مقيميم • دخى قولمك عهدينه
كلوب موج دريادن انصاف اليلوردم • بو فى الحال جيرى وساير طيور حضورنه واردى وهر بريك
رئيس وپيشواسن جمع ايدوب قضيه ء غصه سن انلره شرح ايلدى • وانلردن معاونت ومضاعدت
التماس قلدى وزبان نيازله بو ترنمه اغاز ايدوب ايتدى بيت احوال دردمندى بابى نهايتست
هنكام دستكيرى ووقت عنايتست نثر اكر عزيزلر بو واقعه ده هم پشت ويك جهت اولميه لر واتفاق
ايدوب بنم دادمى موج دريادن الميه لر • انك جرائتى زياده اولوب من بعد سايرلره بچه سنه ده قصد
اتسه كرك • چون بو رسم اوزره مستمر وبو قاعده مستمر اولا لابد توالد وتناسلدن قطع ايتمك
كرك • يا باشمز الوب هر بريمز بر جانبه كتمك كرك بيت يا بصد خوارى ببايد سوختن با خان خويش
يا قدم در محنت باد عدم بايد نهاد • طيور مختلفة الطباع اولى اجنحة مثنى وثلاث ورباع •
بو واقعه ء فجيعه ء استماع ايدنجك شكسته دل وپريشان حال اولدلر • عاقبت بر اندر

سرانده سر بتر ملازمت حضرت سيمرغه عزيمت اتدلر • وصورت حادثه يى عرضه عرضه
يتشدروب ايتدلر • اكر رعايا غمنده بر وايرسك وستم ديده لرك ستمكارلردن حقن الى
ويررسك فرمانده باى مرغان وقهرمان جنود سليمان اولمغه ارزانيسن • اكر مظلوملر
حالندن غافل البال اولوب دفع ظالم ورفع مظالمده اهمال واهمال ايده كورسك محقق بل كه
رقم سلطنت سليمانى صحيفه ء دولتكدن سترده اولوب منشور سلطانى ويرليغ قهرمانى
غيرلر ذمت همتنه حواله اولنسه بيت غم زيردستان بخور زينهار • بترس از زبردستى
روزكار نثر سيمرغ انلره استمالت ويروب خدم وحشمله دار السلطنتدن اولغاله نك دفعنه
توجه ايدوب ومرغان انك معاونت ومظاهرتيله جرى الجناح اولوب ساحل دريايه هنده
روان اولدلر • چون سيمرغ بر سپاه ايله كه حد وعدنه هيچ بر مستوفينك حوصله ء حسابى وفا اتمز
واعداد صفوفى ميزان كمان ومكان امكانه صغمزدى بيت همه مبارز وتند ودلير وخون اشام
همه دلاور ورزم ازماى وكينه كذار • فكنده در بر خود دبع جوشن از بر وبال • كشيده نيزه وخنجر
ز پنجه ومنقار نثر حوالى دريايه يتشدلر بر سپاه كه سلسله جنبان موج دردر اول خبرى دريايه
يتشدردى • چون كندو حوصله سنده سيمرغ ومنكر طيورله طاقت مقاومت كورمدى •
ضرورى طيطوى بچه لرين ينه ويردى • بو افسانه يى تكلم وترانه يى ترنمدن غرض بودر كه دشمن كرچه
بغايت حقير درخى اولورسه خوار عد اتمك كرك كه سوزن كوتاه قامت وضعيف بنيت دراشلر اشلوكه
نيزه دراز قد وقوى خلقت اندن عاجزدر • حكما بيورمشلردر كه هزار مرد له صداقتى بر فردك
عداوتنه مقابله اتمك غير جائزدر بيت دوستى با هزار شخص كم است • دشمنى با يكى بود
بسيار نثر شتربه ايتدى جنكه بن بادى اولوب خصومته بن باعث اولمزن • تاكوزان نعمت
وعدم مروتله موسوم اولميم • اما چون شير بكا قصد ايده صيانت نفس ومحافظت تن مقدار
مقدورمده دريغ قلمزن • تا حالمى رقم خشيتله مرقم • وسوء غيرت وعدم حميت ايله موسوم
قليم • دمنه ايتدى چون شيرى كوره سن كه ياتور كه ادتورر وكاه قالقر وكاه اوتورر •
وپنجه سيله روى خاكى خراش ايدوب دنبالن زمينه اورر • نخيرى وشخيرى فلك اثيره چقر •
وشعله ء خشمى اتشنك عليه چكش بله سن كه قصد ايلمشدر • وسوك قلوكه بيل بغلمشدر • شتربه

ایتدی معقول بیوردك° اگر بو علاینك بر سببی ظاهر اولور ایسه° هر اینه رخسار یقین دن حجاب ظن
و تخمین مرتفع اولوب شیرك قصد عذرندن شك و شبهه مندفع اولور کرده° چون آتش فتنه
بو جانبدن اشتعال بولدی° دمنه خندان و شادمان کلیله جانبنه روان اولدی بیت
نه خردی که شاد یستی از غم دیگران بود° صدق و وفا بجوار و کرچه برکران بود° کلیله ایتدی کار نه
مرتبه یه واردی و مهم نه درجه یه ایردی° دمنه جواب ویردی که عجب از بخت شکر دارم و از
روزگار هم نظم بحمد الله که اسباب حضور مکمل و فراغت تام محصل در° بو کار دشوار کمال لدفع و
سهولتله میسر اولدی° دمنه بونی دیدی و روزگار زمانه مکافاتله بو بیتك مضمونی کوش هوشنه
مخفل بصیرته یتشدردی بیت خوش کرفته حریفان سر زلف ساقی° کر فلك شان نکذارند که
قرار کیرند نظم پس ایکیسی دخی خدمت شیره واردلر° اتفاق کاو دخی انلرك عقبنجه کلدی° شیر چون
اراقدن کوردی دمدمه دمنه درکار اولوب غریشه آغاز قلدی° و چشم پر خشمی مشتعل اولوب
دم استیلایی روی زمینه اوردی° و غایت غضبدن چنکالن تیز ایدوب دندانن بربرینه
سوردی بیت صبحوب ادر که ارغبذن اتش° غضبدن اولدی اتشکه سرکش° یا نوبت قرنی
ایچی جامه دندی° کوزی خشمله رنکین جامه دندیکم نظم شنزبه یقین واردیکی عین الیقینی
بلدی که شیرك اکا تیر قصدی راست اتدی° کندو کندو نه ایتدی حکما راست دیمشلردر که خدمتکار
ملوك خوف و حیرتدن و ملازم سلاطین بیم و دهشتدن° هم خانه مار° و هم خانه شیره
بکوزر° کا اکرچه که شیر غایت و مار خوابیده اولا° نه اتك نزد شرندن رها منزه در° و نه بونك ضرری خلاص
متصور در° که کفته اند بیت مکن بملازمت پادشه کزاه ترسم° که همچو صحبت سنك و سبو شود ناگاه
نظم ناچار اسباب کارزاری درکار اتدی° چون جانبیندن اول علایم که دمنه نشان ویرمشدی معاینه
اولدی میانلرنده اتش جدال اشتعال بولوب حرب و قتاله اشتغال الدیلر° و خروش و افغانی عرصه
زمین دن کوش آسمانه یتشدردیلر بیت اولوردی زهره چاکان او غریوی° اشتنسه کوه قافدن نره دیوی
نظم کلیله چون حالی بو منوال اوزره کوردی دمنه یه متوجه اولوب ایتدی بیت صبحا بزند و بو
براوروختند° نوانکر زمیان کار بکریختند نظم ای نادان و خامت عاقبتکی کوردکمی° وای فتان شامت
خاتمتکی نظر قلور مسن° دمنه ایتدی نه خصوصدن عاقبت و خیمه ملاحظه قلدك° ایتدی بو فتنه ده که

سن اوینیه دك° و بو آتش بلاده کسن یکلامدك° بو کارده سنك بیك ضرر ظاهر واردر° بری بیکی بودر که بی
ضرورت ولی نعمتکی ورطه زحمته اتدك° و نفس ملکی بلاء عظیمه مبتلا اتدك° ایکنجی محذور ملکی
بو وفالق و نقض عهدله موسوم قلدك° و بو بدنامی لکی اکا روا کوردك° اوچنجی بی سبب قتل کاوه
سعی اتدك° وانی ورطه هلاکه اتدك° دردنجی اول بی کناهك خونی کردنکه الدك° بشنجی
جمع سپاه و ساع پادشاه حقنده بدکمان اتدك° یکن کرانك خوفندن ترك دیار ایدوب بر
منزله دخی انتقال قلهلر° و خانمانلرندن آواره اولوب محنت غربت و بلاء جلاء مرفهالر قلالر°
التنجی سپه سالارك اولا نه هلاکه انتمدك° لاجرم اونلرك عقد جمعیتی من بعد نا منتظم اولمق
کرك° یدنجی کندو عجز و ضعفکی اظهار اتدك° و اول دعوایکه بو کارده دفع و تلطفله اتمام ایدیم
دردك° پایانه یتشدرمدك° غایت غباوت و نهایت غوایتکی کوردکمی الفتنة نائمة لعن الله
من ایقظها وعید و تهدیدندن تحرز اتمدك° دمنه ایتدی مکر سن نیتمهاك اولادیمشلردر
بیت کاری که بعقل در نیاید° دیوانه که در رو بباید° کلیله ایتدی سن بو بابدن دستور خرد
اوزره نه وضع اتدك که وقوع بولمدی° و دستیاری معمار فکرله نه طرح ایلدك که راست کلمدی° نا طریق
رفق و لطفی بر طرف قلهسن° و خشونت و عنفه محتاج اولاسن° بلمزمیدك که رای راست و اندیشه
درست جرات و شجاعتدن مقدم در مصراع الرأی قبل شجاعة الشجعان بیت کارها راست
کند عاقل و دانا بسخن° که بصد لشکر جرار میسر نشود نظم بکا همیشه سنك اعجابك° و غرور رای
ناصوابك° و بو دنیای غدارك جاه و دولتنده که عشوه سرابکبی ناپیداردر° مفتون اولدوغك
معلوم ایدی° اما انی سکا اظهار ده تامل ایدرم که شاید کیدرله کندك متنبه اولایدك° و
خواب غرور و غفلتدن بیدار و جهالتدن دور اولوب افاقت بولایدك° چون اول ادیه قدم
باصمدك° و دائم بادیه ضلالت و هاویه غوایتده حائر و هائم سن° دمدر که کمال حمق و جهالت
و تمام حمق و غبا و نکدن بر شمه اظهار ایدم° و قبایح اقوال و معایب افعالکدن بعضی اکر که
بحر دن قطره و هاموندن ذره در کالشمس وسط النهار اشکار ایدم نظم تا بدانی که چها
کرده° نقش دغا بیشه خطا کرده° از همه هیچ شماری نه° و ره هستند تو باری نه° دمنه
ایتدی ای برادر بلاینه عمردن تا بو غایتدك کان التزام که بندن بر قول نامقبول صدور کلمش اولا

شویله کم بر قباحت کوره سن و برنا ستوده صفت کوره سن مقتضای مروت واخوت بودر که لطف
تنبیه ده تقصیر بیورمیه سن وحسن نصیحتده مسامحه روا کورمیه سن کلیله ایتدی
سنوك معایب ذات وقبایح صفاتك اول قدر چوقدر که نطاق حصر وضبط وبسطله احاطه
یوقدر اول بوکه کندوکی بی عیب تصور ایلرسن بر دخی بوکه کفتارکی کردارك اوزره راجح طوترسن
پادشاهه بوندن ضرری واضح نسنه یوقدر که وزیرنك قولی فعلی یوقدر که بر بریندن راجح اولا
دیشلردر که اهل عالم قول وفعلده درت قسمه منقسمدر اول اول طایفه درکه ایلمیه سویلیه
بو شیمه منافقان وصفت بخیلاندر ایکنجی اولدر که سویلمدن ایلیه عادت جوانمردان
وخصلت ارباب مروت احساندر اوچنجی اولدر که سویلیه اندن ایلیه بو سیرت
اهل معانی وسمت اشخاص نوع انساندر دردنجی اولدر که نه ایلیه نه سویلیه بو خصلت
دونان دون وصفت دون همتاندر سن اول طایفه دن سنکه کردن اقوالکی زیور افعالله
ارایش قلمزسن هر باری که سنك احوالکی تفحص واوضاعکی تفرس قلدم قولکی فعلك اوزره راجح
وجهلکی فضلك اوزره غالب بولدم شیمدی سنوك قولکله بو فعل خطیره مباشر اولمشدر شویله
که عیاذا بالله اکا بر آفت یتشه بو ولایتده هرج ومرج ظهور ایدوب شورش واضطرابدن
رعایانك حضوری ما وجسر وتمام نفوس واموال مخاطره تلفده ورطه تاراجه دوشوب کلیا
بو افعالك وبالی طوق لعنت اولوب کردنکه کچسر نظم هر که بدکار یا بداندیشست
روی نیکی کر کجا بیند هر که شاخ مضرتی کارد میوه منفعت کجا چیند نثر دمنه ایتدی وزیر ناصح
ایدم ملکك بوستان حالنده نهال نصیحتدن غیری نسنه دکمدم وتخم اندیشه منفعتدن
غیری حبه اکمدم کلیله ایتدی بر نهال که اندن بو نوع ثمره ظهوره کله که کوررسن بیخی برکنده اولمق
یکدر وبر دهان که بو مقوله نصیحت قلا که نتیجه سن مشاهده قلورسن خاکله طولمق یکدر اول سنك
قولکدن نه منفعت حاصل اولور که حلیه عملدن عاطلدر وعلم بی عمل فی المثل موم بی عسلدر
وکفتار بی کردار درخت بی برك وبار کبی لا یوتاردر نظم علم کز اعمال نشانیش نیست
کالبدی دارد وجانیش نیست خاصه زبهر ثمر امد شجر علم درخت وعمل اوراثمر شاخ
که بی میوه بود ناخوشست مطبخیان را مدد آتش است نثر اکابر فضایل شیم صفحات دفاترده

قلم کوملر له رقم بیورمشلر که بش نسنه دن فایده میسر دکلدر قول بی عمل ومال بی خرد وعلم بی
صلاح وصدق بی نیت وزندکانی بی نصیحت پادشاه اکرچه فی حد ذاته عادل وکم آزار اولا
ووزیر بدنیت وناپاك طینت اولنك منافع عدل ورأفتی رعایادن منقطع قلور وانوك
خوفندن مظلوملرك قصه پر غصه سی عرصه عرض سلطانه یتشمز اولور نته که بر
چشمه پاك واب تابناکك صورت نهنکله معاینه اولونسه هیچ بر شناور تشنه فرضا که
اتش عطشی خاشاك وجودینه یتشه اکا ال اوزاتمز بیت رسیده ام من تشنه جکر بچشمه صافی
ولی چه سود که یارای بخوردن نیست نثر دمنه ایتدی بنم بو طریقه سلوکدن مقصودم شرف خدمت
ملوك ایدی بحمد الله که مأمول احسن وجوه اوزره حصول بولدی بعد بنده یه لایق اولان حسن
خدمت وحسن استقامت وصیانت حق ولی نعمت ایدی اول دخی بقدر الطاقه دریغ اولنمدی
کلیله ایتدی ارکان کار ووزرا واولو کارکذار زیب وزینت بارکاه ملوکدر اما سن
دلرسن که غیرلر ملازمت ملکدن دور ومهجور اولا وسن مدار علیه سلطنت ومشار الیه
مملکت اولوب تقرب حضرت سکا محصور اولا بو خصلت غایت غباوت وفرط حماقتدن
ناشیدر که سلاطین جمیع بر نسنه ایله وبر کسنه ایله مقید اولمق ممکن دکلدر مرتبه سلطنت
مشابه حسن وجمالدر نته که بر محبوب دلاویزك عاشق افتاده سی زیاده اولدقجه ظهور جلوات
حسنی افزون اولور سلطانك دخی هرچند که اعوان وانصاری وخدمتکار کارکذاری چوق
اولا کثرت خدم ووفرت حشم میلی متزاید اولور بو سودای خام که عرصه دماغکده
مقام المشدر امارت نهایت بلاهتدر وعلامت غایت سفاهتدر نته که حکما بیورمشلردر که
علامت حمق بش نسنه در غیرك مضرتنده کندویه منفعت تصور قلمق وبی ریاضت وعبادت
ثواب آخرت رجا اتمك وخشونت وخصومت ایله معاشقت نسایه مباشرت اتمك وراحت
وحضورلره دقایق علومه موقوف وصول قصد اتمك ونقض حقوق وبغض عقوقله ناسدن
صداقت توقع اتمك ای دمنه بن بو سوزلری سکا فرط شفقت ووفور محبتدن
سویلرم عین الیقین بلوردم سنك شب تیره شقاوتك بنم ضیاء شمع موعظتمله روشن اولمق ممکن
دکلدر وظلمت جهل وکدورت حقد وحسد که طینتکده سرشته اولمشدر بنم پرتو انوار نصیحتمله

مرتفع اولق ممتنع در بیت باب كوثر و زمزم سفید نتوان كرد كلیم بخت كسی را كه بافته اند
سیاه نثر بونله سنوك مثلك همان اول شخص مثلیدر كه اول مرغه ایتدی دریغ بیهوده چكمه وتخم نصیحتك
زمین شوره ده اكمه وصددا استماعه اولمیانلره كلماتك ضایع اتمه اول قبول اتمدی وعاقبت
انك سزاسن بولدی دمنه ایتدی نجه اولمشدر اول حكایت كلیله ایتدی روایت ایدرلر كه
بوزینه جنسندن بر كروه بر كوه ده اولورلردی وانك میاه وكیاهیله روزكار كچوررلردی
قضای الهی بر شب تیره ده كه بیخودلر بصر بصیرتدن خیره ایدی لشكر سرما اول بیمونلرك آرام
وسكونن یغما وكشور دروندن بیرونه استیلا قلدی وصدمت صرصر زمهریردن ركلرده
قانلری وتنلرده جانلری افسرده اولدی بیت الدشمشدی سرمادن چنارك ایاغی
طوكمشدی چشمه لرك اولوب بردشادن منجماب نثر بو قورقودن هوا كیمشدی سنجاب بیچارلر
شدت هوا وقوت سرمادن زیاده آزرده اولدیلر وآسیب برف باران وتكرك وطوفاندن پناه
طلب ایدوب اطراف كوهی طولاشر ایدركن ناكاه بر طرفده بر مینا پاره سن بولدیلر وبریق ولمعان
سببیله آنی آتش كمان قلدیلر وحالة الحطب وار هیزم جمع ایدوب انك كرداكردینه اوردیلر
ولغزلر ایله دمبدم اوفوردیلر مكر اول حوالیده بر درخت اوستنده بر مرغ بو احوالی مشاهده
ایدردی فریاد ایتدی كه یاران بو آتش دكلدر بلكه بو هوادن دم سردیله آنی كرم ایدمزسز
صوق دمورده دوكرسز دریغ ودردا اول سنك سختیه تخم ایدن مرغسز انلر بونك كلامن استماع اتمدیلر
واول كاردن فایده دن امتناع كوسترمدیلر اتفاق بو اثناده برآدم چقه كلدی انلری بو حال اوزره
وحالدن بو منوال اوزره مشاهده ایدیجك مرغه بند ونصیحته قصد ایدوب ایتدی ای مسكین
زحمت چكمه وتخم نصیحتكی بیهوده یره اكمه ونفسكه عذاب اتمه كه بونلر سنك نصیحتكله منتفع
اولمزلر وسنك كفتاركله بو كاردن هنجاردن فراغت قلمزلر سن دریغ بیهوده چكرسن ونفسكه تعذیب
حیوان بلا فایده ایدرسن بیت چو سندان زباندن یمز اولدرده نه حاصل كه دوكرسن آهن سرده
بوتقولكسنك تربیت وتقویتنه سعی ایلمك وانلردن رشد وصلاح وفوز وفلاح رجا اتمك
اكا بكزر كه تخم حنظلدن نی شكر اومدسن وزهر هلاهلدن خاصیت تریاق فاروق طلب ایدسن
بیت هركه در اصل بدنهاد افتاد هیچ نیكی ازو مدار امید زانكه هركز بجهد نتوان ساخت

از كلاغ سیاه باز سفید نثر مرغ انك كلاتنه التفات اتمدی كلامنی بعد مسافه دن استماع ایدرلر
صنوب غایت شفقتدن بالای درختدن اشغه اندوب تا مضمون نصیحتی انلره تفهیمه
زیاده اهتمام ایلیه وانلرك اول دریغ بیهوده دن خلاصنه سعی تمام كوستره فی الحال بیمونلر مرغك
اطرافنه جمع اولدیلر وایاغی یره باصدقلری بی باشن تننده ن جدا قلدیلر بونله سنك حالك
همان اول منوال اوزره در كه بن كندو اوقاتمی ضایع ایلدم وبی فایده كلام سویلرم باوجود كه
سكا منفعتی یوق بكا مضرت احتمالی واردر شعر كر مستمع قبول نصیحت نمیكند بیهوده بار بردل
نازك چرا كنی كفتی كه بر براق سعادت سوار شو تا در دیمهزلعه از بیخ وارهی نشنید وهمچنان
بر خویش میرود بكذر كه تا بیاد ببانذ زابلهی نثر دمنه ایتدی ای برادر اكا بر فضیلت كستره وعظ
ونصیحت باینده شرط امانتی یرینه كتورمشلردر ومیل مداهنتدن احتراز كوسترمشلردر اهل
فضله اقامت مراسم ومواعظ لازمدر خواه مستمع سمع قبول ایله اصغا ایده وخواه ابا ایلیه
نظم مدار پند خود از هیچ كس دریغ وبكو اكرچه از طرف مستمع بود تقصیر سحاب قطره باران زكوه
وانكرفت اكرچه در دل خارا نمی كند تأثیر نثر كلیله ایتدی بن منافع نصیحتی سندن دریغ ایلمزم
اما نه فایده كه سن اساس كاركی مكر وحیله اوزره بنا قلوب دررسن وافكاركی استقلال واستبداد
بیش نهاد ایدیبدر ودرسن بئس الاستعداد الاستبداد بر وقت نادم اولاسن كه ندامت
فایده ویرمیه وطانلرده كوب ناخن ملامتله روی سینه كی خراش ایدرسن سود مند اولمیه
هركسه كه تبعات مكردن اندیشه اتیوب حیله وغدری كندویه پیشه ایلیه عاقبت وخاتمه ف
خاتمتی شامته یتشه واخر الامر كرداب ملامت وغرقاب ندامته دوشه نته كه اول شریك عاقل دوستی
وحیله سی حلقه حلقه دام بلا اولوب شریك غافل صدق واستقامتی كفایتیله مرادی مقصودن
یتشدی دمنه ایتدی نجه اولمشدر اول حكایت كلیله ایتدی روایت ایدرلر كه ایكی شریك
واریدی بری عاقل وبری غافل بری خطر زكا وكمال فطنتله بر مرتبه ده ایدی كه سحر تدبیر ومكر
وتزویرلر آبی جریاندن ومرغی طیراندن قورر ودبیر عقلا صحیفه ابروزدن احوال
فردایی بر بر اوقوردی اكا تیز هوش دیرلردی وبرسی دخی كمال نقصان وغایت نادانلقده
سود وزیان میاننده تمیزدن عاجز ایدی اكا خام دیرلردی بونلر سیاحت سوداسی وتجارت

هوای دوشوب مرافقت وموافقتله سفره توجه ایتدلر ومراحل ومنازل قطع ایدوب کندولر قضای
الهی کیدرکن یولده بر بدره دینار خالص بولدیلر وانی غنیمت عظمی ونعمت مستوفی بیلوب متوقف
اولدیلر شریک دانا ایتدی ای رفیق غمگسار مصراع سود ناکرده درجهان بسیار آمد اولی بودرکه
سودای سفردن فراغت ایدوب بو بدرهٔ زر ایله قناعت ایدوز وبو نعمتی غنیمت بیلوب صحت
وسلامتله کوشهٔ کاشانهمزه کیدوز بیت چند کردی که عالم بهم رزه بیش کهدد غم مشود
هم بیشتر کاسهٔ چشم حریصان پر نشده تا صدف قانع نشد پر در نشد نثر پس کرودوندیلر
وشهره قریب بر منزله اندیلر شریک غافل ایتدی ای برادر کل بو غنیمتی برابر قسمت ایدهلم
ودغدغهٔ شرکتدن خلاص اولوب حصه لرومزی مصارفه صرف ایدوب شریکلک
بلاسندن قورتلالم شریک عاقل بک تزویری اتغیذ بیله قاینب جواب ویردی که حالیا
فکر قسمت سمت استقامتدن منحرف در بو بابده رأی صواب بودر که خرج ایچون محتاج
اولدوغمز قدر اخراج ایدوب باقیسن احتیاط تاملله بر جاهده ودیعت قویه وز برقاچ
کوندن برکلوب بو منوال اوزره بومقدارن الوب بقیه سن اندن محفوظ قلاوز تا آفتدن
بعید وسلامته قریب اولا شریک غافل بو افسونله فریفته اولوب افسانه سن حسن
قبول ایله تلقی قلدی ووجه مذکور اوزره بقدر الاحتیاج بر مقدارن اخراج ایدوب
باقیسن بر درخت دبنده دفن ایتدیلر وشهره کلوب هر بیری مقاملرنه کیتدیلر نظم بو بحر کم
که جمع شعبده بازه حیله صندوقی ایلدی سرباز نثر اول شریک که دعوای ذکا وتحسن تدبیر ولطف
تزویرله بیننا اقامت ایدردی اول درخت طرفنه واردی واول دفینه یی تمامها قبضهٔ تصرفه آلدی
شریک آخر بو حالدن بیخبر الندهاولان نقدک خرجنه مشغول اولوب کندو اخرجلغن تمام ایتدی
ضروری اولوب شریک عاقل قتنه واردی حال اعلام ایدوب ایتدی ای برادر کل اول دفینهدن
خرج ایچون حصه اخراج ایدهلم که ضرورت جانمه یتدی تیزهوش تجاهل ایدوب نه محل ضرورت
ونه محل منتدر کلکه بنم دیدی ایکیسی دخی معیتله موضع معهوده واردیلر اول قدر
تجسس وتفحص ایتدیلر کنج دن زنجیدن غیری عین واثر کورمدیلر تیزهوش خروش ایتدی وکریبان
حانی محکم طوتدی که بو زری الب سن آلدک سندن غیری بر فرد بو که مطلع دکلدی بیچاره

هرچند که فریاد ایدوب ایمان غلاظ وشداد ایلدی مفید اولمدی القصه قضیه مجادلهدن
محاکمه ومنازعهدن مرافعهیه یتشدی شریک عاقل غافلی محکمهٔ قاضیه کتوردی حاشا ثم
معاذالله دیجک قاضی تیزهوشدن صدق دعوا وصحت مدعاسنه بینه طلب ایتدی
ایتدی ایها القاضی بیت برخورد زعمر خویش که در مسند قضا احکام عمرتو بدرازی
مسجل است نثر بنم اول درختدن غیری کمسنه دانک دبنده مدفون ایدی شاهدم یوقدر امیدوارم که
اول قادر برکمال اول درخته که حافظ مال در اصم مادرزاد کبی ابکم لالایکن شجرهٔ کلیم اشکبی قوت نطق
ومجال مقال ویره وبو خاینک بی انصافلک که مجموع دفینهیی آلوب بنی محروم ایتدی خیانتنه اقامت
شهادت قلا قاضی بو سوزدن متعجب اولدی وقال قیل بسیاردن صکره بونک اوزرینه
قرار قلدیلر که علی الصباح قاضی بالذات پای درخته حاضر اولوب درختدن اقامت شهادته
ناظر اولا وشهادت قضیهٔ تیزهوشه موافق واقع اولورسه موجبنجه حکم ایدوب قضیه یی فیصل بوله
پس شریک عاقل خانه سنه کلوب قضیه یی بدرینه تمام عرض ایتدی ودروی کاردن رخ حجاب ایدوب ایتدی
ای پدر بن سکا اعتماد ایدوب خیال شهادت درخت ایتدم وموافقتک امیدیله بو نهال حیله
بوستان قضاده دکدم وبو مهمک اتمامی سنک حسن اهتمامکه وابسته در اکر موافقت بیورسن
بو قدر دینار وبوندن غیری بر مقدار دخی الهکتوره وز وبقیة العمر فراغت ورفاهیتله
کچوره وز پدر ایتدی بوامرده بکا متعلق خدمت ندر وبنم اهتمامه وابسته نه نسنه در پسر
ایتدی اول درخت معتل خلال اجوف مثال مجوف در وتجویف حروف بر مثابه ده در که
میاننده ایکی شخص پنهان اولمق مقرر در بوکیجه لازمدر که واره سن اول درختک درونه کیره سن
یارین که قاضی کله درختدن شهادت طلب قیله سن رسم شهادتی کما ینبغی یرینه کتوره سن پدر ایتدی
ای پسر حیله ومکردن واز کل فرضا که خلقی فریفته قلدک خالقی نیلرسن وبر تقدیر که سحر وتزویرک
قاضی شهره تاثیر ایده حاکم محکمهٔ دهره نه حیله تدبیر ایلرسن رباعی سن جمله دارای فلک میدانند کو
سوی عوی دل بوک میدانند کیرم بر زرق خلق را بفریبی با او چکنی که یک بیک میدانند ای بسا مکر
وحیله که ینه صاحبنه وبال اولمشدر وجزای بینه الا عایداولوب انده سوابرده دربین قلمشدر
بن خوف ایدرم که سنک مکرک همان اولونک کبی اولا پسر استغنا ایتدی که نجه اولمشدر اول

حكايت بويله ايتدى روايت ايدرلركه بر غوك بر مار جوارنده وطن طوتمشدى ٭ واول افعى خونخوار
مسكنى دبنده نشيمن اتمشدى ٭ هركاه كه غوك بچه پيدا قلسه مار بچه لرين بر بر شكار ايدردى ٭
ودل غوكى آتش حرمانله بريان وخنجر هجرانله افكار قلمشدى ٭ مكر بو غوكله بر خرچنك ميانندە
سررشتهٔ مصادقت مبرم ومستحكم اولمشدى ٭ بركون غوك خرچنك قاتنه كلوب ايتدى
اى رفيق موافق بكا بر تدبير لايق فكر ايله كه خصم قوى ودشمن غالبم واردر ٭ نه انكله مقاومت
ايدوب بو مقامده اقامت متصوردر ٭ ونه بو دياردن فراغت ايدوب برجانبه رحلت ميسردر ٭
زيرا كه ساكن اولدغم فضاى فرح بخشدر ٭ ومأواى دلكش بر مرغزاردر كه سواد مينا رنكى
روضهٔ مينو كبى روح افزادر ٭ وبر چشمه ساردر كه نسيم دلكشاسى طرهٔ حورا كبى عنبربوى
وعطرساىدر بيت حواليسى سراسر كلستاندر ٭ كلستان جابجا اب رواندر ٭ اولوب رشك ارم
هر كلستانى ٭ صو بينه تشنه اب زندكانى ٭ نثر هيچ عاقل اختيار ايله بويله كبى منزل بهشت آيينى قوب كتمز ٭
وارادتيله قلبن بو نمونهٔ فردوس بريندن تزئيق اتمز بيت جاى من كوى مغانست چه زيبا جاييست ٭
هيچ عاقل بجهان ترك چنين جا نكند ٭ نثر خرچنك ايتدى غم يمه كه خصم با توانى كندى حيله ايله بند اتمك ميسردر ٭
ودشمن غالبى دانهٔ فكر ايله دام مكره چكمك ممكندر بيت كه هيچ دنياده بر بتمز ايش اولمز ٭ نوله كم كدم
اكا چاره بولمز ٭ نثر غوك ايتدى سنك بو بابده كتاب حيله دن نه يادداشتك وار ٭ وبو خصم
بلا انديشك دفع غائله سنده نه چاره فكر ايدرسن ٭ خرچنك ايتدى فلان محلده بر اژدرها
كردار بر سوسمار مار شكار واردر ٭ كركدر كه بر قاچ ماهى طوتوب سن وسوراخ سوسماردن منزل
ماره دك بر بر اترسن ٭ مقرردر كه سوسمار ماهيلرى بر بر التقاط اتسه كرك ٭ وچون
سوراخ ماره يته اول دخى بن دندان سوسمار اولسه كرك ٭ وسن انك شر وشرندن
وضرر وضررندن خلاص قلسه كرك ٭ غوك بو تدبيرى كه موافق تقدير ايدى ٭ مارى هلاك ايتدى ٭
وچون بو قضيه اوزره بر ايكى كون كچدى ٭ سوسماره بو داعيه دشدى كه طلب ماهى ايچون
حركت كله ٭ واول صورتى كه عادت قلمشدى اعاده قله ٭ پس هان اول طريقه كه بوندن سابق قدم
مرادله اكا سالك اولمشدى روانه اولدى ٭ وچون مار وماهيدن اثر بولمدى عاقبت غوكى
جميع بچه سى ايله افطار اتدى بيت تو از چنكال كركم در ربودى ٭ چو ديدم عاقبت كركم تو بودى ٭

نثر بو مثلى كتوردم تا بله سن كه سرانجام حيله كرفتارلكدر ٭ وعاقبت مكر فند وخاكسارلك بيت تو مكر
مكر وحيله وادى سنه كام ٭ بلاده مينه دوشرسن سرانجام ٭ نثر پس ايتدى اى پدر سوزك اوزنه ودخى
دور ودراز انديشه اتمه كه بو كاره انوك مؤنت ومنفعت بسياردر ٭ عاقبت بين بيچاره يى حرص مال
وحب عيال سرمنزل دين ودياندن باديهٔ جور وجنايته چكدى ٭ بحكم قوله تعالى
انما اموالكم واولادكم فتنة ظهوره يتشدى ٭ طريق مروتى بر طرف قلوب بساط فتوتى بالكلية
دردى ٭ وبو مقوله امر كه شرع وعرفده محظور ومنكر ايدى ارتكاب ايدوب واكوردى ٭ واول شب مظلمده اول
پير ظالم پاى درخته واردى ٭ وميان مجوف بولوب جوفنه كردى ٭ على الصباح كه قاضى روشن
رأى افتاب محكمهٔ آسمانده بديدار اولدى ٭ وخيانت صبح كاذب روز روشن كبى عالميانه
اشكار اولدى ٭ قاضى وساير مشاهير شهر پاى درخته حاضر اولدلر ٭ وخلق انبوه كروه كروه
صف بغليوب ديدهٔ تعجبله طوردلر ٭ قاضى جانب درخته خطاب ايدوب صورت دعواى
مدعى وانكار مدعى عليهى شرح ايتدكدنصكره كيفيت حالى استفسار قلدى ٭ درون درخت
دن بر آواز كلدى كه مالى حازم الدى ٭ واول ظالم تيره هوشه ظلم صريح ايلدى ٭ قاضى متحير
اولوب بر زمان تأمل اتدى ٭ وفراستله جزم اتدى كه ميان درختده بر شخص پنهان اولمشدر ٭
انى اخراج تدبير صائبه محتاجدر بيت سر هر نقشى كه از چشم خرد پنهانست ٭ جز در
آيينهٔ تدبير نكردد ظاهر ٭ نثر پس فرمان اتدى تا هيمهٔ فراوان اوردلر ٭ واطرافنه آتش سوزان
دردلر ٭ پير حريص بر زمان حيرت اتدى ٭ چون كوردى كه كار بجانه وكارد استخوانه يتدى امان طلب
اتدى ٭ قاضى امان ويروب طشره چقجق استمالت وردى ٭ وحقيقت حالى صوردى ٭ پير نيم سوخته صورت
واقعه يى كما هى عرض ايلدى ٭ قاضى كيفيت قضيه يه واقف اولوب حازم دلالده برائت ساحت ذمت
صدق وامانتنى ٭ ونيز هوشله جور وجنايت وغدر وخيانتنى خلايقه اعلانا اعلام ايلدى ٭
اتفاق بو اثناده پير با تزوير درد خجلته تحمل ايده ميوب رخت جانى جهان فانيدن كشور سراى
جاودانى يه رحلت قلدى ٭ وحرارت نائرهٔ دنيا ايله شرارت شرارهٔ عقبى يه اتصال بولدى ٭ پس بر بد كهر
اوبلينو كوروب وزجر عنيف چكدكدنصكره پدر مرده سن كردننه الوب كتدى ٭ حازم دل بكت صدق
وامانت وميامن حسن استقامتيله اول مالدن حصه سن الوب سرانجام مهامنه قيام كوستردى ٭ بو مثلى

کوردم تا بلہ سن کہ عاقبت مکر ناپسندیده وخاتمت غدر شوم نکوهیده در شعر هر کہ باده
مضیق مکر نهاد عاقبت سر بباد خواهد داد حیله ماریست کو دو سر دارد هر یکی کونه کونه خطر
دارد ان سرش خصم را کند دلریش وین رساند ضرر بصاحب خویش نثر دمنه ایتدی
مکر بنم فکرمه مکر نام وردک اولا وتدبیر حیله وتزویر لقب قلدک اولا اما بن بو مهمی تدبیر
صایبله بو حده یه کتوروب دوروردم وبو اصل کار دشواری فکر ثاقبیله بویله آسان قلوب ویردم
کلیله ایتدی سن عجز رای وضعف تدبیرده اول مثابه ده سن کہ زبانک انک تقریرندن قاصردر
وخبث ضمیر وغلبه حرصک بر منزلده سن کہ بیان انک اداسندن مقصر ومحروم ودولی نمتوق کہ
منفعت مکر وحیلک بودر کہ کوررسن کورهسن کہ عن قریب انک وبالی وتبعه سی سکا بجد ارسر کرک
دستوریات نفاق شقاقک نه نتیجه ورسه کرک دمنه ایتدی دو رویلکدن نه زیان کہ کل رعنا
دو رویلکی سببیله زیب وزینت بستاندر ودو زبانلکدن نه باک کہ دبیر دو زبانلک وسطه
سیله مال وملکه پاسباندر بیت تیغ کم یک روید رخونخواره للده صنعتی شانه ایکی یوزلودر
کیسوی دلبره دیری نظم خون میخورد چو تیغ درین دور هر که او یک روی ویکزبان بوداز
پاک کوهری ان کس که همچو شانه دو رویست وصد زبانه بر فرق خویش جای نهندش زسروری
نثر کلیله ایتدی ای دمنه زبان آوردلکی قو کہ سن اول کل دو رویه دکلسن کہ مشاهده جمالک کلشن
دین روشن اولا بلکه اول خاردل ازارسن کہ انون خلقه ایذا واضراردن غیری نسنه واصل
اولمز واول قلم دو زبان دکلسن کہ اسرار ملک وملکوتدن خبر ویره سن بلکه اول مار دو زبانه
سن کہ زخم زبانکدن زهر زیاده غیری نسنه حاصل اولمز دمنه ایتدی بتر تعبیر تقریر ایلدک
شایدکه شیر وشنزبه میاننده بنای مصادقت بنه بنیاد وخانه مصالحت بنا یاد اولا
کلیله ایتدی دکلک احتمال علاجده سنک معلومک دکلدر کہ اوچ نسنه بر قرارده اوچ نسنه
واقع اولمدین اما بعد الوقوع قراری قبیل ممتنعاتدندر وثباتی معقوله مستحیلاتدندر اول
آب چشمه وکاریزه اول زمان شیرین ولذیذ اولور کہ بحره واصل اولمیه چون دریا یه اتصال
بولر بر دخی انون لذت وعذوبتی امیدی محال اولا ایکنجی حال متعلقات وخویش چندان صلاح
بونیاد اولور کہ شریر وبداندیش ایله مابیانه تغییر وتشویش ورمیه اما چون ارباب شقاق انلرک

میاننده نفاق نه تخمت بوللر من بعد انلردن امید وفاق واتفاق منقطع اولور
بر بر لرندن متنفر اولالر اوچنجی مخزن مصادقت مصاحبت اولدقده دلک صافی اولور کہ
مرد سخن چین فتنه انکیزک کلام نفاق امیزنی استماعدن امتناع قلالر چون مردم دو رویی
ودو زبان ایکی صدیق صادق میاننده افساده مجال بولد بعد انلرک دعوای محبتنده اعتقاد وادعای
صداقتنده اعتقاد جایز دکلدر من بعد کاو فرضا کہ بر پنجه شیردن خلاص اولا ممکن مدر کہ انک
تلطف وتملقنه اعتماد ایلیه ویا مصاحبت ومصادقتنه رغبت کوستره فرضا کہ بالفرض
ما بینلرنده ابواب مخالطت مفتوح اولا هر بر ینک قلبنده اول عداوتدن کدر واول جراحتدن
اثر قلسه کرک بیت چون رشته کسسته شد توان بست لیکن بیان کره نماید نثر دمنه ایتدی
بر ملازمت شیردن فراغت ایدوب سر عزلتی کریبان خلوته چکسم حضورکه مقبول مدر کلیله ایتدی
حاشا کہ بن دخی سنکله مصاحبته نفسمه رخصت ویرم ویا سنک مرافقتکه من بعد رغبت
کوسترم بن همیشه سنک مجاورتکدن ترسان وهراسانم وپیوسته سنک مصاحبتکه قلبله
انکار ایدردم علما بیورمشلردر کہ مصاحبت جاهل وفاسقدن اجتناب واجبدر وخدمت عاقل وصالحه
التزام لازمدر مخالطت اهل فسق وفجور نه بیت ماره بکزر کہ هر چند مار کبی انک نقشندن زحمت چکمه
آخر لعاب دهان وزخم دندانندن چاشنی دادنه کرک وملازمت اهل علم وصلاح طبله عطاره
مشابه در کہ متاعیله منتفع اولنمز ایسه باری روایح فوایحی مشام جانی معطر ایتسه کرک بیت هر کہ کم
رفیق نیک اولا نه قدر طالح ایسه صالح اولا بیت باغ چو عطار کہ پهلوی او جامه معطر شود از بوی او
چند چو آتش کا هنکران دود شراره هجی زهر کران نثر سندن نه طریقه امید وفا وخلوص وصفا متصور
درکه بو پادشاه کہ سنی بو مرتبه ده عزیز ومکرم ونامی ومحترم قلدی کہ انک سایه دولتنده آفتاب مدار
لااد تفاع اوزره سن وآستانه آسمان نشانه انتسابله باع افتخاری فرق فرقدانه قویاسن بو معامله
بو کوردک وحقوق اکرام وعاطفتی عقوق کفران نعمته مبدل قلدک بیت نازحق ار نخوترا
غرم باده نا نمردت نیز آدم باز نثر اکر سنی اصلا کسدن انقطاع اختیار ایدیم خرد ار جند معذور
طوتنسه کرک واکر سنی مفقود ناکسدن بعد المشرقین فرار ایدیم عقل صواب
بین استصواب ایتسه کرک نظم قطع صحبت کردن از یاران صوری خوشتر ست

در حضور نا موافق بی حضوری خوشترست ۰ همدمی کز صحبتش خرم نکردد خاطرت ۰ زانچنان
همدم بصد فرسنک دوری خوشترست نثر نته که مصاحبت اخیار و ابرارک منفعتی بسیاردر ۰
مجالست اشرار و فجارک مضرتی بی شماردر ۰ بی تمیزلر ایله صحبتک تأثیری نیچه اولور ۰ وضرری اذ
متدن وجود بولور ۰ پس اول کسنه که عاقل و کامل اوله کرکدر که مصاحبتی مردم دانا و ستوده معاش
وراست کوی و نیک خوی ایله اوله ۰ و همدم کذاب و خائن و بدخوی و فاسق و فاجردن اجتناب
قله نظم چو نتوان در بروی خلق بستن ۰ بخلوتخانه تنها نشستن ۰ رفیق نیک باید کرد حاصل ۰
که صحبت را نشاید هر سیه دل ۰ مرا هست این سخن از عاقلی یاد ۰ که رحمت بر روان پاک او باد ۰ که با بی
دانشان هر کس که شد یار ۰ بلغزید دنیا پیشان کرفتار نثر هر کسه که یاران نا اهل ایله مصاحبت اختیار قله
و یاران نادان ایله مستظهر اولا انکا اول واقعه یتشه که اول باغبانه یتشدی حکایت کلیله ایتدی
قدیم الزمانده بر باغبان واردی که سرمایهٔ عمرنی عمارت باغ و بستانه صرف ایتمش ۰ و بضاعت قدرتنی زینت
کل و کلستانه بذل ایتمش ایدی ۰ عمر حاصلی بر بوستان فردوس مثالی واریدی که نزهت اشجاری دیدهٔ
باغ ارمه خاک حسرت برتمش ایدی ۰ و لطافت ازهاری سینهٔ باغ خورنقه داغ غیرت باصمشدی ۰
الوان انوار اشجارنده جلوهٔ طاوسی ظاهر ۰ و اوراق ازهار کلزارنده فروغ تاج کاوسی باهر ۰ عرصهٔ زمینی
چهرهٔ شاهد حلبپوش کبی منور ۰ نسیم هواسی کلبهٔ عنبر فروش کبی معطر ۰ درخت جوانبختنک کثرت اثقال
اثماردن پیرلر کبی قامتی دال ۰ و میوهٔ شکر آمیزی رشکندن حلوای بهشتی منکسر البال ۰ انواع اثمار ربیعی و
خریفی بی غایت لطافتده و نهایت حلاوتده ۰ سیب اسپیدی ذقن سیمین لبرلر کبی دللر صید ایتمش ۰ و رنک
زیبا و بوی لطف افزا ایله عالی قید ایتمش ۰ درخت امرودک هر نخلی اب حیات ایله مملو کوزه لر دجله
نبات ایله مملو صراحیلر اصمش ۰ وسیم کاهلانی بی مایه و سوده صلای حلوای بی دود دیتشدرمش ۰ بعضی پشمینه
پوش صوفیان شب خیز کبی رخسارهٔ زرد له پنجرهٔ خانقاه ابداعدن باش چیقارمش ۰ و روی کرد
الودی اهل دردک چهرهٔ زرد زعفران اندودندن نشان ویرمش ۰ کوی زرین نارنجی میان
برک سبزدن کویا مهر انور کبی سپهر اخضردن تابان ۰ و مجمر مطلای ترنجی نکهت دلارا ۰ و رایحهٔ روح
افزا ایله صحن بوستانده درخشان ۰ زردالو و شفتالوسی دهن یار کبی ابدار ۰ بطرفه نمونه کونهٔ عاشق بر جانبی
نمودار رخسارهٔ دلدار ۰ بر کوشه سنده انجیر بی نظیر کیجا شنی کیر قدرت نعت وصف جمالی و انجیر طبقنه

قویمش ۰ و خشخاش و قنددن بر حلوای زیبا مهیا قلمش ۰ بر طرفده دخی انکور بوینوزکه دیبی حکت
شرح لطفده کان و انبتنا فیها حبا و عنبا حاشیه سنه یازمش ۰ و کف برک اخضرده ابلهٔ تر و صحنهٔ
زمرد بنده لعل و کوهر و یاقوت احمر کبی ظهور ایتمش ۰ چون باری کنارنده کوی در نکار حربنی سبز خط
وطرهٔ عذار ماه تمام کبی افق سپهر مینا فامدن یوز کوستری بجلوه قلمش ۰ دهقان هر درخته اول
قدر پیوند ایتمشدی که قلبندن پروای پدر و زن و فرزند کیتمشدی ۰ و اول بوستانده نیچه زمان
ایدی که لیل و نهار تک و تنها روزکار کچوردی ۰ اخر الامر کربت غربتدن دلتنک اولدی ۰ و وحشت
وحدتدن کوکلنه دهشت بولندی ۰ کل و بنفشه همدست و یار نیست چه سود نثر الغصه تنهالک
غمندن دلخسته و خاطر شکسته بجانب دشته کشته چیقدی ۰ بر کوه دامننده که عرصهٔ امل کبی
فضاسی نهایت پذیر دکل ایدی ۰ تفرج ایدرکن قضای الهی بر خرس زشت سیرت قبیح صورت ناپاک
طینت ناخوش خلقت دخی تنهالک وحشتندن فرار کهدن جانب دشته متوجه اولمش ایدی ۰
فی الحال که مابینلرنده ملاقات واقع اولدی ۰ طرفیندن رابطهٔ جنسیت واسطه سیله سلسلهٔ
محبت حرکته کلدی ۰ و دل دوستانه جان و دلله مصاحبت خرسه مائل اولدی بیت ذره ذره
کاندرین ارض و سماست ۰ جنس خود را همچو کاه و کهرباست نثر خرس چون دوستانه بو تعلق و تملقی
مشاهده قلدی ۰ بالکلیه انک وابستهٔ صحبتی اولدی ۰ و ادنی اشارتیله عقبنه محبوب اول باغ
بهشت آسایه کلدی ۰ باغبان دخی بو موجب اکرموا اضیافکم اول حریف ظریف و طیف ظریفی
ثمار لطیف ایله تکریم و تشریف ایدوب اول واسطه ایله میانلرنده علاقهٔ محبت مؤکد ۰ و زمین
دل و جانلرنده بیخ نهال مودت برومند اولدی بیت بکنج باغ می بودند یکچند ۰ بوصل یکدکر
پیوسته خرسند نثر هرکاه که باغبانه فتور طاری اولوب بر درخت سایه مندنده بستر استراحته حضور
اتسه ۰ خرس غایت شفقت و نهایت هواداراتلغندن باشی اوجنده طوروب مکس رانلک ایدردی ۰
مع مکسی نیز خواهم که کند سایه بران لب نثر بر کون باغبان عادت معهودی اوزره خوابه واردی ۰
خرس دخی مکس رانلغه اشتغال ایدوب هر چند که طرد ذباب ایدردی ۰ بو اسمک ماخذ اشتقاقی
موجبنجه که ذباب لفظی دره حالینه معاودت قلورلردی ۰ و هر طرفدن که دفع و منع اتسه بر
جانبدن دخی تقدم و هجوم ایدرلردی ۰ آخر الامر خرس اشفته اولوب بر سنک سنکینی قتل مکس قصدنه

قالب دهقان مسکیننك باشنه اوردی مکسلو نهیب سنکیدن اسیب یتشدی اما رباغبان
پریشان اولوب خاکه یکسان اولدی بو اجلدندر که دیمشلردر دشمن دانا بهر حال دوست نادانك
اولیدر بیت دشمن دانا که غم جان بود بهتر از آن دوست که نادان بود نظم امثال عربدن کلمشدر که
عدو عاقل خیر من صدیق جاهل بو مثلی کتوردم تا بیله سن که مصاحبت و مصادقت ابلهان
بوکی منتج اولور که سرعت تلف و سینه حزنك بلایه هدف اولور بیت صحبت ابلهان چو دیك
تهیست کز درون خالی از برون سیهیست دمنه ایتدی بن شویله ابلدکم که دوستلك
نفع و ضرین بلیم و خیری شردن تمییز قلیم کلیله ایتدی بلی سن حاقده اول مثابه ده دکلسن اما غبار
غرض دیده بصیرتك تیره و خیره قلمشدر یکو که بو غرضه بنا دوستك جانبندن واز کلسن بعد
اعتذار ایچون هزار توجیهات نا موجهه تشبث قلسن نته که شیر و شنزبه بابنده انواع فتنه لر بیدا
قلدك و هنوز دین و دیانت و صدق و صداقت دعوی ایدرسن دوستلر کلمسنك مثلك اول بازرکان
مثلی در که ایتدی بر شهرده موش صد من آهن بیه عجب دکه موش کبیر بر کودك کوتره دمنه ایتدی
نجه اولمشدر اول حکایت کلیله ایتدی روایت ایدرلر که بر بازرکان اندك مایه تجارت ایچون
سفره نیت ایتدی و دور اندیشلك یوزندن بر دوستنه صد من آهن ودیعت قودی که تا وقت
ضرورتده اول سرمایه روزکار قلدوز رشته معاشی انکله استحکام بوله بازرکان چون قصده وارد مقصوده
ایروب دونوب کیرو مقام معهوده کلدی بر زماندن صکره اول آهنه محتاج اولدی مکرکه امین
متدین آهنی تمام صاتمش و ثمنن لوازمنه صرف اتمشدی بازرکان کلوب ودیعتی موعدی طلب
ایدیجك مرد امین ایتدی ای خواجه بن اول امانتی صیانت ایچون مخزنده قومشدم بوندن غافل ایدیم که
اول کوشه ده بر موش اشیانه قلمش ایمش واقف اولنجه موش فرصتی غنیمت بلوب آهنلری تمام دشدن کچورمش
بازرکان حقیقت حالی معلوم ایتدی اما تجاهل ایدوب ایتدی راستدر بیورسن موش کل آهندن قوق
حظ ایدر و اول لقمه تر و شیرینی صابونی حلوا کبی یودر بیت موش را لقمه های آهن هست همچو لوزینه
راحة الحلقوم مرد امین بازرکاندن بو سوزی ایشیدیجك شاد اولدی و کوکلندن ایتدی که بازرکان
نادانی کورکه کفتار دروغ و کفتار دله فریفته اولدی و آهندن بالکلیه یایغ ایدوب مطالبه دن فراغت
قلدی بس اولی بودر که آنی ضیافته دعوت ایدوب رسم تکلفاتی بجا کتورم تا بو واسطه ایله براءت

ذمتم موکد و بنای دعوای صدق و امانتم مشید اوله پس خواجه یی خانه سنه دعوت ایتدی و صلای
ضیافتی جمع بازرکانه یتشدردی ایتدی بیت کر نه مهمانی قدم در کلبهٔ ما می نهی لطفی فرمایی و چشم
ما پای می نهی نظم خواجه ایتدی معذور دیبورکه بکون بکا بر مهم ضروری واقع اولدی اما ان شاء الله علی
الصباح کمر خدمتی در میان ایدم چون مهمان منزل میزباندن طشره چقدی قاپوسی اوکندن انك
پسرلرندن برینی اوپیز کوردی فی الحال ربوده دامنه الوب خانه سنه ایلتدی و علی السحر خانه
میزبانه حلقه کوبجاملزدلری و میزبانی پریشان حال کوروب سبب تفرقه خاطرن صوردی میزبان
ذخی کریان و غریوان جواب ویردی که دونکی کون بنده زاده دلی کوزدن برسی غایب اولدی بجنوبت
شهرك کوجه لرن کوشه بکوشه آرادیم اول کوشه بی بولیمدم و نیجه کرت شانجسنت و جوی ایله
هر کوی حرم کناری طرهٔ یار دکیسوی نکار کبی طرادیم حالندن خبر بلیمدیم بیت یعقوب صفت
نالها کنان میکنم افغان کای یا خبر یوسف کم کشته که دارد نظم بازرکان ایتدی دون که بن بوندن کیتدم بر
صفتله که بیوردسن بر کودك مشاهده ایتدم که بر موش کبیر کوتوروب کیدر زهواده پرواز ایدردی
مرد امین آواز حزینله ایتدی که ای خواجه نیچون نامعقول سویلرسن و محال کلمات ایلرسن و بو کذب
صریحی کیذو که نسبت ایدرسن مکرکه بنی مسخره و استهزا ایلرسن بر موش کبیر بو جثه صغیر ایله که نصف من
اغرتیجك بو جسم کبیری که اون مندن زیاده اوله نیجه کوتوروب هواده اوچر بازرکان تبسم ایدوب
ایتدی بونه محل تعجب در اول یرده که موش یوز من آهن یبه موش کبیر اون من جثه یی نیچون هواده کوتورمیه
مرد امین بلدیکه حال نه در ایتدی غم یمه که موش آهنك یمشدر خواجه جواب ویردی که موشك یرن
کتور عندک آهنی کوتور کودکی کوتور بو مثلی کتوردم تا بیله سن که بو مشربده کیکه کندو ولی نعمتنه غدر ایتمك
جائز اولا ظاهردر که غیرلره نسبت نه خیرلر اندیشه قله جون سن ولی نعمتوکه بو حیله و اکوردک من
بعد کمینه لك سندن امید وفا و سکا خلوص و صفا قالمدی و بکا روشن اولدی که سنك ظلمت
صحبتکدن پرهیز لازمدر و خبث طبیعت و لوث عقیدتکدن احتراز واجب بیت پیوند دولت
آمد از چون تویی بریدن سرمایه سعادت روی ترا ندیدن نظم چون مکالمه کلیله و دمنه بو مقامه
یتشدی شیر کار شنزبه دن فارغ اولدی و لاشه بر نیجه سیاستله قتل ایدوب آلوده خاك و خون قلدی
امّا چون کار کاوی بر طرف قلدی و قوت خشمی ساکن اولوب حدت غضبی تسکین بولدی بر زمان باشن

اشغه اتدی وتامل بحرینه توغل ایدوب کندو کندویه ایتدی دریغ شنزبه یه بو وبال و حیف جالله
وبو هنر و کالله بلمزم بو بابده اصابتمی ایتدم ویا راه صوابدن قیوب طریق خطایه می کیتدم وانک حقنده بکا
انتکی کلات بهتت امانتدمی تا نیخه ویا طریق خیانتدن متمتع بابی بن نعدمی کندو الله یاد تاراج
ویردم ویار وفادارمه کندو الیله شربت هلاک ایچوردم بیت یار با یار خود اخرا این کند کافرم
کر هیچ کافر این کند نثر القصه شنزبه نک سرزانوی ملالته قیوب کندویه زبان ملامتی دراز اتدی
ونفسنک تلون وتهور وخفت وشتاب زده لکن تمام نکوهش قلدی وخیال شنزبه لسان حالله
بو رباعی جانکدازی سامعه شیره یتشدردی رباعی ای دوست کسی بدستی با کسنه وانکه چو منی
یار وفادار کشنه تو دوست مکو دشمن خود کیر مرا کو دشمن خویش را چنین زار کشنه نثر شیرک خندهٔ
دائمه سی بو واقعه قسا وتندن کریه یه مبدل اولدی وتب لازمه سی بونایره حرارتندن تزاید
بولدی بیت دست جراحت مرا در سینه خار غم نشاند تا ازین خار غم دیگر چه گل خواهد شکفت نثر
دمنه چون آثار ملامتی جبین شیرده ظاهر وامارت ملالتی سیمای حالنده باهر کوردی کلیله ایله کلماتی
قطع اتدی وفی الحال حضور شیره واروب ایتدی بیت شها اقبال بخت اولسون سکا یار همیشه
دشمنک اولسون نکو سار نثر موجب اندیشه وسبب تفکر وتامل نه نسنه در بو زمان خرم زمان وبو کون
فرخنده اوان اولور که ملک میدان فرصت ونصرتده خرامان وشنزبه بدسکال خاک هوان
وخون مذلته غلطان بیت صبح امید تیغ ظفر برکشید بین روز عدو بشام هلاکت رسید بین
نثر شیر ایتدی هر کاه که آداب خدمت واطوار صحبت وآثار دانش وکفایت شنزبه یادمه کلور رقت طبیعه
غلبه اولور ولشکر اندوه وحیرت کشور شکیب وصبره غارت قلور الحق پشت وپناه سپاهم ایدی وضابط
کشور وقاید لشکر واتباع واشیاعم انک زور بازو وسیله استظهار ایدردی بیت رفت آنکه داشت
کار جهان قرار ازو رفت آنکه بود خانهٔ دل استوار ازو نثر دمنه ایتدی ملک اول کافر نعمته نیچون رقت
ومرحمت ایتمک محلی کلمه بلکه بو ظفر مقابله سنده که میسر اولدی وظایف شکر الهی یه قیام قلمق کرک
وبو فتح وصرت سببیله که ال ویردی ساحه دلده ابواب مسرت کشاده اولمق کرک بیت صبح ظفر
از مشرق امید بر آمد اصحاب غرض را شب سودا بسر آمد نثر بو فتح همایونی که روزنامهٔ دولته انکله زیب
وزینت بولدی وبو ظفر مبارک ومیمونی که کارنامهٔ سعادت انکله مطرز وموشح اولدی صفحات ایامه

دیباجهٔ معالی وعنوان مفاخر بیلک کرکدر بیت امروز بخت نیک بشارت رسان ماست اقبال را بپرده
امید صد نواست روزیست این که دل بمرادان دعا نجست عهدیست این که دل بمراد از روز خواست
نثر ای پادشاه عالمپناه بو کمینه بعفو واحسان که احتمال خطر جان اولا خطادر وخصم بداندیشی محبس کورده
محبوس قلمق کار عقلا دکلدر انکشت که زینت دست وآلت قبض وبسطدر هر بار که اکا بر افت طاری اولا
بقای جثهٔ باقی ایچون قطع ایدرلر دندان که زیب وزیور دهان وآرایش صورت انساندر هر کاه که اکا بر
عارضهٔ جانکاه راه بوله زحمت جراحتی عین راحت بلوب قلع ایدرلر بیت عدو که میر که انی قتله سربی یاده
هلاک کیله نیچون اصطلایسن شاد نثر اکرچه که شیر بو کلماته فی الجمله آرام اتدی اما کردون کاوک داد نی عاقبت
دمنه دن الوب سرانجام کاری فضیحته یتدی وتخم کفتار دروغی بو بری ونهال کردار بدی بو بری
ویردی که قصاص کاوله قتل اولندی بیت فلک استدی که سره کیبن مصفی قله کینه دن سینه دن
نثر بس معلوم اولدی که عواقب حیله وغدر همیشه مذموم اشد ودخواتیم خدعه ومکر نامبارک ومشوم اوله
کلمشدر بیت بد اندیش هم در سر شر شود چو کژدم که با خانه کمتر شود اگر بدکنی چشم نیکی مدار که حنظل
نمی آورد انکور بار مبند ارای درخزان کشته جو که کندم ستانی بوقت درو مثل اینچنین کفت آموزکار
مکن بد که بد بینی از روزکار کسی نیک بیند بهر دو سرای که نیکی رساند بخلق خدای باب دوم
مکار اولدیکی بدکردارلری مقتضای سجیه سزاوار جزا اولوب بولوب شآمت عاقبت ووخامت خاتمتلرین بیان
ایدر دای ایتدی داستان ساعی ونمامه اطلاع تمام حاصل اولدی که حیله ومکر ایله جمال یقینی حجاب شبهه
ایله ستر ایدوب ولی نعمتی جادهٔ مروتدن منحرف وبی وفا وبدعهد لک صفتیله متصف قلدی
وکلام فریب آموز وفتنه انکیزی موثر واقع اولوب بو کا باعث اولدیکه شیر کندو دکن دولتی صدمه
دبیخ شوکتی قلعنه سعی ایلدی حالیا حکیم سخن دانده متوقع درکه احسان ایدوب بیان
بیوره که عاقبت کار دمنه نه مرتبه یه واردی وشیر اول حادثه نک وقوعندن صکره چون
کندو عقلنه رجوع ایدوب دمنه حقنده بدکمان اولدی انک امرن توجهله تدارک قلدی
وحقیقت غدرنه نه طریقله وقوف بولدی ودمنه نه حجتله متمسک اولوب نه جهتدن کندوبه
خلاص تصور ایتدی وسرانجام حالی نه مرتبه یه یتدی حکیم ایتدی بیت شها لطف خدا اولسون با هلک
چراغ عقل اولسون شمع راهک نثر حقیقت حزم وعاقبت اندیشلک مقتضاسی بودر که سلاطین

غظام مجرد عذوبت کلام وظرافت متکلمه اعتماد ایدوب بر فعله اقدام ایلمیه وتا دلیل قاطع وبرهان
ساطعله بر امرك حقیقتنه مطلع اولمیه انك بابنده بر حکمی امضایه بشتارمیه بیت زصاحب
غرض تا سخن نشنوی که کر کار بندی پشیمان شوی نظم اما شویله که اتفاق کلام اهل نفاق معرض قبولده
واقع اولا وعملا پسندیده وقولا ستوده وجوده کله انك تدارك وتلافیسی بو نکاه میسر اولور که
صاحب غرض بو وجهله کوشمال بوله که سایرلره سبب عبرت اوله وادل عقوبت وهمدن مرا اولدله
نعل بدونا شایسته حرکتدن امتناع قله بیت بر اندازیخی که خار آورد درختی بپرور که بار
آورد جهانسوز را کشته بهتر چراغ یکی بد را تنش که خلقی براغ نظم بو قولك مصداقی حکایت شیر و
دمنه در که چون حیله وغدرینه واقف اولوب افساد ومکرینه مطلع اولدی اکا بو وجهله سیاست
بیوردی که سایرلرك دیدهٔ اعتباری روشن اولوب فاعتبروا یا اولی الابصار آیتنی
تکرار ایتدیلر وصورت واقعه بو صفتله اوزره واقع اولدی که چون شیر کار دکاوی بر طرف قلدی
وانك امرینی تعجیلدن پشیمان اولوب انکشت ندامتی دندان ملامتله چیندی ودیك
غیرتی آتشی حسرت وحیرتله تیز ایتدی بیت می کشید از حسرت وغم آه سرد کای بخ من کردم دربن عالم که
کرد نظم همواره کندویه عتاب ایدردی که نیچون عقاب شنیعه بو ده شتاب ایلدم وبو مهم خطیره نیچون
تانی وتدبیر یوزندن نظر اقدم بیت عنان نفس بدست هوا رها کردم خلاف عقل وخرد
کردم وخطا کردم کنون بدانم ودانستم ندارد سود چه سود کفتن بسیار کین چرا کردم بیت
نظم شیر بر مدت بو منوال اوزره غصه وملالده بجدی وتوجع خاطر وتوزع ضمیری سببیله
عیش خرم وسیاه منغص وتباه اولدی ومصالح رعیته مهمل ومعطل قالدی وتر الناس علی دین ملوکهم
اولر بیشه اهالیسنه سرایت قلدی وجمله سی شکسته بال وپراکنده حال اولدیلر بیت
دل همچولاله سوخته وزسوز آه من در هر که بنکری بهمین داغ مبتلاست نظم هر باری که حقوق
خدمت وسوابق ملازمت شنزبه نی یاد ایلردی ندامتی اشتداد وملالتی ازدیاد بولوردی
وشب وروز انك صحبتی انیس دل وذکری سمرهٔ ضمیر قلوردی بیت از یاد تو نیستم
زمانی غافل یا می کویم نام تو یا می شنوم نظم وخوشدن هر بیسیل خلوتلر ایدوب تسلی ایچون
انلردن کا محکایت وکاه نصیحت طلب ایلردی بر کیجه پلنکه دخی بو مقوله کلام سویلدی

وسوز سینه ودرد درونن اعلام ایلدی پلنك ایتدی ای ملك افکار بسیار بر کار ده که دست
تدبیر انك دامن تدارکندن قاصر وله جنونه مؤذیدر وبر مهمله تلافیسنه قصد که جمله مقولها لا
داخل اوله دایرهٔ روش عقل ودانشدن خارجدر بیت انداخته تیر را بشصت آوردن
بتوان نتوان ترا بدست آوردن نظم هر کسه که بر مرادك حصولنه که عدم حصولی ظاهر وغالب
اولا ساعی وطالب اولا بیکن که مطلوبه واصل ولمدن چیزی حاصل ولانه دخی ضایع قله نته که
اول روباه قصد صید مرغ ایتدی اول پوست پاره یی که الکنه استنظها را یدیدی الدن چقردی
شیر ایتدی بجه اولمشدر اول حکایت پلنك ایتدی مکر بر روباه کرسنه طعمه طلبنه
سوراخدن چقوب جانب دشتی کشت ایدردی ولقمه کسبنه اطراف بیابانی قدم حرص
وشره ایله طواف ایدوب کزردی ناکاه بر جا بندن بر رایحه که مدد قوت جسم ومادهٔ فتوح
روحی ایدی مشامنه یتشوب ایتدی بیت بوی کباب میرسد از مطبخم بدل پیغام آشنا نفس
روح پرورست نظم پس اول جانبه توجه ایتدی کیدرك بر پوست پاره سی کوردی که ساعدن بری
اتی بیوب پوستنی اندن قومش کیمش ایدی جشنهٔ روباه بیچاره اول پوست پاره بر راست کلیجك
جسمنده حیات تازه ظاهر اولدی واول قدر قوت ایله اندامنده قوت تمام مشاهده قلدی بیت
مرده بودم بوی یاره لنوا تا آمد بمن یاد کوجانی که ازمن رفت باز آمد بمن نظم پس غم مجاعتی فراموش
ایدوب اول پوست پاره سی در اغوش ایتدی وغانم وسالم دونوب مأوا سیجانبنه کتدی
وایتدی ع چون یار بدست اید بخلوت زهی خوشتر نظم اتفاق میان راه کذارده بر ده کناره
کلدی کوردی که فربه ماکیانلر طاوس جنان کبی روضهٔ فضا ومنصهٔ صحراده جلوه یه کلمشلر وزیرك
نام بر غلام انلره نکهبانلقده که اهتمامی حد سیاده اتمش لاجرم عرق اشتهای روباه حرکته کلدی
وانلرك خیال مغزی وکوشت نفزی ذوقیله پوست پاره یی فراموش قلدی بو حال اثناسنده ناکاه
بر شغال کلوب روباهله مرحبا ایتدی ومبشر بهنده علامت حیرت مشاهده ایدوب ایتدی ای برادر سنی
غایت اندیشه مند کوردم سببی نه در روباه ایتدی ای عزیز بو شکارلری کوردمسی که هم بی نیك زیاده
حالی ولحم طیر مما یشتهون معناسنك تکرارینه جاری وستر آیت ولکم فیها ما تشتهی انفسکم سرتا پا
انلرك اعضا واجزاسنده ساریدر بیت سرتا بپای او همه روح مجسمست روحی بدین لطافت و

باکیزه‌کم است نثر مدت متمادی بلیه مجاعتدن طاقتم طاق اولمشکن اتفاق کچوز خرابه ازراق بو بوت
یادیمی بکا ارزانی بیوردی حالیا جاذبه اشتهایه بو داعیه دوشدیکه بو مرغان کبک خرامك برین
دام چنکه آلم وکام آرزوی انك کوشتی لذتی وخونی شربتیله شیرین قلم بیت عیش من تلخست
کو یار از لب شکرفشان شربتی بخشد مرا کام دلم شیرین کند نثر شغال ایتدی هیهات هیهات
مدت مدیدر که کینه بو مرغ لرك کمینده اوتورردم و انلردن برینك صیدی کمانی قورب قصدی
تیرنی اوردم فاما اول غلام زیرك نام کم انلرك پاسبانی در طریق محافظه ده بر وجهله جزو اهتمام
ایدر که نقاش متخیله انك حراستی خوفندن انلرك قصدی مثالن لوح تفکره چکمز ودهقان
متفکر انك سیاستی وهیبتندن انلرك صیدی نهالن زمین خیاله دکمز بن بو معامله ده نقد عمر
صرف ایدوب بوارزده روزکار کچوردم ومجرد بو مالیخولیا ایله کیجه‌یی کوندوزه وکوندوزی
کیجه‌یه یتوردم سنکه بو تعب یمین ودوی عرق جبین بر پوست پاره الکه کتوردیسن غنیمت بل وبو سودای
بی سود وطمع خامدن فراغت قیل بیت دلا دامی که داری دلعبو بند که چشم از همه عالم فرو بند نثر
روباه ایتدی ای برادر تا اوج مراده کام دل له عروج میسر اوله حضیض خست ودنائته نامراد قلق
عیبی فاحشدر بیت تا توان بر مسند عزت نهادن پای خویش از چه باید کرد بر خاك مذلت جای
خویش نثر همت عالی بکا مانع در که بو محقره قانع اولم ولذت کوشت فربه‌دن فراغت ایدوب بو پوست
لاغری غنیمت بلم شغال ایتدی ای خام طمع حرص مذمومه علو همت نام ویرمشسن وشره نامحموده
علامت دولت لقب قومشسن بونده غافلسن که حضور فراغتده وراحت قناعتده در بیت
درین بازار کر سود است با درویش خرسند است خدایا منعم گردان بدرویشی و خرسندی نثر
مناسب بودر که اول نصیبه ایله که الرزق مقسوم دیواندن نامزد اولمشسن خورسند اوله‌سن
وتعب بی فایده وطلب محالدن که نتیجه من طلب ما لا یعنیه فاته ما یعنیه کا مرتب در اجتناب وامتناع
قله‌سن بیت رزق مقسوم است و روزان مقرر کرده اند بیش از ین و بیش از ان حاصل نمی کردد بجهد نثر
سنك بو طمعکده قورقرم که اول پوست پاره‌یی دخی الدن چیقره‌سن وخایب وخاسر اولوب الحریص محروم
رقمیله ناصیه حالك مرقوم قله‌سن خوش خوش مشابه در سنك حالك اول احمق ازکوشه حسب حالنه که مصراع
قلقسز چیقدی قویرق استریکن انت کمثل العیر طلب القرنین وضیع الاذنین روباه ایتدی نه کیفیتله

اولمشدر اول حکایت شغال چون حیوانات عجمدن ایدی زبان عجمی ایله بو حکایتی سلك روایته نظم
ایدوب ایتدی مثنوی بود سنتخری که دم نبودش رود تا غم بجوی فرزندش در دم طلب قدم همی زد
دم می طلبید و دم همی زد ناگاه ز راه اختیاری بگذشت میان کشته زاری دهقان مکرش ز گوشه
دید بر جست وازد و گوشش برید بیچاره خر از دو دم کرده تا یافته دم دو گوش کم کرده بیت
هرکه کز حد برون نهد گام اینست سزای وی سرانجام نثر روباه غایت حرص وطمعندن یوزنی درهم
وشفادن ورغم ایدوب ایتدی بیت من خیال یار دادم گر کسی را در دلست کز خیال او شوم خالی
خیال باطلست نثر سن تماشا ایله که لطف حیله ایله بونلرك بر فرخ بالاصید بچه کتوریم کرکز وکمند
بندلر اولصید همایون دام قیدن بچه چکسم کرك بوز زدی وهمان تیر پرتاب کبی جانب مرغانه
شتاب ایتدی وپوست پاره‌یی اول مقامده قودی کتدی شغال چون کوردی که انك نصیحت
بعد ضمیر لسنکین روباه ده تاثیر ایتمدی انده اعراض ایدوب دوندی مأوی سنه متوجه
اولدی قضایی کور که بو اثناده بر زغن فضای هواده پروان ایدرکن نظری اول پوسته
راست کلدی انی جانور مرده خیال ایدوب نشاط تمامله حوزه تملکه کتوردی فاوج
هوایه کوتوردی اول جانبدن روباه بی انتباه هنوز مرغ لرقوینه وارمدین زیرکچه‌نین
کاهدن جقوب بر سنك سنکیله روباه مسکینك پاشنه بر زخم بیشه اوردی که بیچاره
بیم جانندن صحبت مرغانی اونتدی وتعجیل تمامله افتان وخیزان پوست پاره جانبنه توجه
ایتدی چون موضع معهوده کلدی پوستدن اثر بولمیدی ودوستدن خبر بلمیدی بس قبله
کاه دعایه متوجه اولوب دلدکه بر سبیل تضرع حالن ادا ایلیه جانب آسمانه نظر ایدیجک
کوردیکه زغن بر پوست بر دوست حیوب کبی ویوستپاره‌یی چنکالنده طوتب تباه حاله
بو ابیاتك معانیسن جمع روباه انها ایدر قطعه مه تو جام جم بدستت بوده چون ببینی ختی
کسی چه کند کوهر شب چراغ بودت لیك چون تو شناختی کسی چه کند برده بودی وباد آمد بود
چون تو کج باختی کسی چه کند نثر روباه الم هجران مرغان وحسرت فقدان پوست حیواندن اول قدر باشنه
طاش اوردیکه مغزی پریشان اولدی بو مثلی ایراددن مراد اولدر که ملکلرینه والیلر ارکان دولتنده
برکنی خراب ایدوب باقی ارکانك تعمیرنده واز کلدی مقربان درکاه وسرداران سپاه وسروران

وحوشك تعهد حال و تفقد احوالن بالكليه فراموش قلدی با وجود که شنزبه کنشته دن
رشته امید منقطع در ومن بعد مدد تدارك وتلافی ممتنع ممکن که بو سبب ایله خدمتکاران قدیم
دخی شرف ملازمتدن دور ومهجور قلدلر وشاید بو اغماض واسطه سیله باقی ارکان دولت دخی
خدمتاستانه سلطنتدن اعراض ونفور قلالر شیر تأمل تمامدن صکره ایتدی اکرچه بو کلام
عین مصلحت ومحض نصیحت در فاما شنزبه بابنده بندن خطا واقع اولمشدر اکثر بنم اضطرابم
انک تلافیسی جهتندن در پلنك ایتدی ای ملك غم بیهوده واضطراب بی فایده دن نه حاصل اولور
که انک تلافیسی دست حیرت وضجرتله میسر اولمز بلکه رأی راست وتدبیر درسته وابسته در
(بیت) چو در طاس رخشنده افتاد مور رهاننده را چاره باید نه زور (نثر) صلاح بودر که ملك سباع
جزع وفزع قیوب بنای کاردنی اساس تدبیر اوزره بستی قله وتحقیق احوال شنزبه ده بر وجهله
تدقیق بیوره که انك غش دیمینی خاطرنا نینه روشن وظاهر اوله اکر واقعا او لاحوال که شنزبه
دن سمع شریفه ایصال اتمشلردر واقع اولمش اوله سزای غدر وکفران وجزای ظلم وعدوان
بولمش اولور واکر انك حقنده افترا ایدوب غیر واقع مفاسد اسناد اتمش اولورلر کرده نفسه
بدفرجام علف شمشیر تلف وپیام انتقام اولمق کرك (مصرع) اندکه بدست دفع کرده نیکوست (نثر)
شیر ایتدی ای وزیر مملکت سن بو زمانه دك سنك رأی اصابت شعارك اله استظهار ایدوب نکرده دن
اندیشکی جز مناخ ودرفع مکاره ده پیشوا ایدردم حالیا دخی اعتمادم سکادر بو بابده هر طریقکه رای
روشنکه موافق کله دریغ اتمه وبنی شرطه تدبیر صوابکله ورطه گرداب اضطرابدن خلاص ایله پلنك
متعهد اولوب ایتدی ملك حضرتنه اومیدم که عن قریب بو مهمك حقیقتی حجاب خفادن منصه
ظهوره کتوره‌م واندخی تدقیقله پرده تمویهی چهره تحقیقدن کوتوره‌م (مصرع) هر چاله‌ها را برأی منیر
برون آورم همچو موی از خمیر شیر بو وعده ایله تسلی بولدی چون وقت کیج اولوب کیجه دن خیلی زمان
کچمشدی پلنك اجازت طلب ایتدی وبو میثاق اوزره قرار ایدوب وثاقی جانبنه کیتدی قضای الهی
کذرکوه کذری کلیله ودمنه مسکننه راست کلدی کوردی که ما بینلرنده مباحثه وجانبیندن زجر وتلم
محاوره واردی پلنك نیجه زمان ایدی که دمنه یه بدکمان ایدی بو وقتده که اوانك مخاطبه ومعاتبه اثلرك
منزلندن کوشنه یتشدی حفیفه سی زیاده اولدی ایلرو واروب دیوارده طوردی کوش هوش

اتارک کمالطری استماعنه اوردی کلیله ایتدی ای دمنه عجب کار اتدك وعظیم فتنه خفته بیدار اتدك وملکی
نقض عهد لمو سوم وناصیه حالنی غدار لق رقیله مرقوم قلدك بیچاره شنزبه یی خیانت نامی طغرک
سباع وحوش بیننده برق فتنه وآشوب برقدك ظلم بو در که انك تبعه وبالی سکا لاحق اولوب دام آفات
ومخافات مکافاته کرفتار اولورسن واول انده که تیشه نك جزاوزرسن بر موجب (جزاء سیئة سیئة مثلها)
عن قریب بولورسن (بیت) هر که تیغ ستم کشد بیرون فلکش هم بران بریزد خون (نثر) مقرر در که جون بو بیشه
اهالیسی کیفیتی حالکه واقف اولالر هر بریسی خلافکه مردکار اولوب سنی او لآستانه دن رد ایدرلر
بلکه جمله سی سکا اینانمولایوب سنك باشکه قصد ایدرلر ایله اولسه مونعید بکا سنکله همخانه اولمق
طریق صلاحدن دوردر وسنکله مصاحبت ومجالست دائره حزم واحتیاطدن بغایت مهجور
(نظم) با بدان کم نشین که صحبت بد کرچه پاکی ترا پلید کند آفتابی بدین بزرکی را ذره ابر ناپدید کند (نثر)
لطفا ایله وار شعدن صکره برپا اخر اختیار ایله وبنمله اختلاط وامتزاجدن هزار مرحله کنار ایله
که مونعید بکا سکا موافقتدن امتناع واجبدر وسنکله مصاحبت ومرافقت خلاف رای صائب
دمنه ایتدی ای یار غمکسارم وای انیس روزکارم (بیت) کو بر کنم دل ان تو وبردارم از تو مهر این
مهر بر که افکنم این دل کجا برم (نثر) بنی نظر رافتدن دور اتمه وشرف مصاحبتدن محروم ومهجور قلمه شنزبه
امرنده بکا زیاده ملامت بیورمه که (مضی ما مضی ولا مانع لما قدره الله وقضی) نعل کذشته تذکر سبب
ملالدر وبر امرك تدبیری که حیز تدارکه کلمیه خیال محالدر سودای فاسدی دماغمدن کیدر وشادمانی د
فراغتی یوز دوندرکه دشمن عالم عدمه کیتدی وساقی دوران ساغر حضوری شراب سرورده بر اتدی
ابواب فتوح بحمد الله که مفتوح اولدی هوای ارزو غباردن صفا بولدی غنچه امید چمن نوید ده شکفته
در دیده غم والم خوابکاه معدومدن خفته (بیت) ساقیا می ده غم مخور از دشمن ودوست که بکام
دل ما ان بشد واین آمد (نثر) کلیله ایتدی با وجود که جاده مروتدن طشره کیتدك وبنیاد فتوتی تیر غدر ایله
ییروزبر اتدك صونزدل چغلکدن داعیه فراغت وارمی وامید وار سن که اوکانك سلامتلکی ایلمی
هیهات هیهات (مصرع) سودای خام بخته فکر محال کرده (نثر) دمنه ایتدی بو یله دکلدر که شامت خیانت
وسوء خلقت مکر وخدیعتدن اکاه اولیم یا قباحت غیمه وکراهت اخلاق ذمیمه بندن پوشیده
اولا اما حب جاه وحرص مالك بکا ادراك تاکیدن مانع اولوب طول الامل بو مقوله عمله تحریص ایلدی

ولاجرم بو کاره چاره دن قاصرم و بو امر خطیرك تدارك و تدبیرندن مقصرم مصراع چون کنم خود
کرده ام خود کرده را تدبیر چیست نثر پلنك چون بو فصل خطاب و عتابی استماع ایتدی کمال احواله
اطلاع ایدوب مادر شیر خدمتنه شتاب ایتدی و ایتدی ای ملکه دوران وجئتك من
سبا بنبا یقین بو سره واقف اولدم بو سری سنك اعلام ایدیجك اما بشرط آنکه ملکه پیمان
و ایمان ایلیه که بلا ضرورة انك اعلانه اقدام ایتمیه و بو سبب ایله که محرم اسرار زهار بهارده
اولکلشنی ازده شمه دنك و بو ایشتمیه پس عقد عهد و پیمان و تأکیدات ایمان فراوان
حکم کلیله و دمنه میاننده جاری اولان احوالی تمامها بیان ایتدی کلیله نك ایذا و ملامتنی و
دمنه نك اقرار و ندامتنی عز حضورنده بروجه استیفا تقریر ایتدی و نه عقد عهدی تجدید و مقاما
تأکیدی تمهید ایدوب ایتدی بیت کرم قل احچه بو سوزدن دهانی بو یوزدن کسیه قلم بیانی بو سری
ستر ایله پرده پوش اول دهانك غنچه کبی طوت خموش اول نثر مادر شیر کیفیت حادثه دن زیاده متعجب
و متأثر اولوب یارننسی عادت معهوده اوزره شیری کورمکه کلدی بغایت متحیر و متفکر بولوب ایتدی
ای پسر وای پاره جکر موجب ملال و سبب انفعال ندر بیت ماه تمامك نیچون اولمش هلال سرو روانك
ندر اولمش خیال حیرت و اندوهکه علوینه فکرت انبوهکه حکیبنه نثر شیر ایتدی موجب فکرت و حیرتم
قتل شنزبه و تفکر اخلاق و اوصافندن غیری نسنه دکلدر اول قدر قصد ایدرم که ذکرینی فکریمدن کیدرم و هر چند
جهد ایلرم حالی خیالمدن غیبت ایتمز بیت بجان تو که فراموش نیست نفسی اکرچه می شدی اکنون نمی شوی
چکنم مکو بطبع خود مکن فراموشم کنم اکر بشوی و ربی شوی چه کنم نثر هر کاه که مصالح ملك و سپاه ده تدبیر و تأمل
لازم کله و بر ناصح مشفق و چاکر وفادار و امین و مصلحت کذاره احتیاج واقع اولا خیال شنزبه مقابلمه
کلور و لسان حال ایله ایدر بیت در قاعدۀ خدمت و آیین وفا بسیار بجوی و نیابی چو منی نثر مادر شیر
ایتدی ای نور عین تعیین ظلمت شك و تخمین اوزره غالب اولمرده فراست دلك عزلیکه شاهد عادلی
اولور مضمون کلام شاه دن منفهم اولان بودر که انك دل اکاهی شنزبه نك برائت ساحتنه کواه اولا
هر آینه چونکه انکه تکی برهان واضح و تبیین صادقله اولدیغی صاحب غرض صورت تصحیحده انك حالنی
خلاف واقع اوزره عرض ایلدی ملکك خاطر آیینه مثالی غبار تأسف و زنکار دلتنکلکدن لاینزال خالی اولمامسی کوکر
اکر فرزند ارجمندم کلام تمام و ذمام ده تأمل تام بیوریدی و توسن تیز کام غضبی شکیمه شکیب و لکام تأنیله

دلمایدوب ظلمت شك و شبهه بی پرتو عقل نورانی ایله منجلی قلیدی بودم دام غمه دوشمزدی و زنبور
اندوه والم بالتنه ادشمزدی و بساط نشاط و انبساطی درمزدی مثنوی با همتکی کام عالم برآرد کم در کار
کوهی نباید بکار چراغ ار کرمی نیفروختی نه خود دانه پروانه را سوختی شکیبا آورد بندها را کلید شکیبنده
را کس پشیمان ندید نثر شیر ایتدی ای مادر مهربان دیدوکك کبی واقعا نفس ظالم بو بابده عقله غالب اولدی
و آتش غضب صبر و حلمی بر باد قلدی معلوم و مجزوم در که انك تدارك کننده تاسف بیهوده دن فایده
حاصل اولمز و اول جراحتی مرهم ندامت و ملامتله التیام بولمز فاما فساد کلی بودر که رعایا بنی هدف
تیر بلا ایتمشدر و جور و جفا و ستمکارلك قرعه سن بنم نامیمه ایتمشدر هر چند که اکا واید دم تا کاوی
خیانتله تهمت ایدوب بر جنایت اسناد و نسبت ایلیم و اول واسطه ایله انك قتلنی سائر لر قتلی
معذور اولوب طعن آشنا و طعن بیکانه دن دور اولم هیچ وجهله بر طریق تصور قلمزین و چندانکه
میدان تدبیرشانده فرس فراسته عنان وروردم انك برائت ساحتنه کام ارتار قتلنه بر ندند
رخصت بولمزدی بیچاره شنزبه اهل تمکین و صاحب وقار ایدی هم رأی روشنی و هم سیرت پسندیده سی واردی
بو صفات حسنه ایله که اول موصوف ایدی اکا خیانت و جنایت و کفران نعمت نسبت ایتمك معقول دکلدر
بو مقوله کمسنه اول قبیلدن دکلدر که تمنای فاسد و سودای محال انك دماغنده جایکیر اولمش اوله و بنمله
مقابله و مقاتله خیالی خاطرینه کلمش اولا بو بنم بوله انك حقنده انواع شفقت و اصناف عاطفتده اهمال
واقع اولمشدی که سبب نفرت و عداوت و موجب خصومت و خشونت اولیدی بن دلرم که بو امرك
تفحصنده مبالغه بویورم و حقیقت حالی عین یقین ایله معاینه قلم بو صورت اکرچه که سودمند اولمز و اول
بلیه بو قضیه ایله حیز تدارکه کلمز اما شاید که نفسه امنیت فی الجمله تسلی حاصل اولا و فتنه انکیز و سخن چین
کوشمال بوله و بنم عندمده خلایق قتلنده فی الجمله معذور اولام اکر سن بو سردن بر اثر بلدك یا بر خبر استماع قلدك
ایسه شفقت مادرانه بودر که بندن دریغ ایتمیوب تنبیه ایدز انی بیوره کس بیت نه ایتمشدکه لطف
ایله بیان باب ته سره واقف اولد کسه عیان ایتسه نثر مادر شیر ایتدی بیت دلمده کوهر اسرار وار ده زبانمده
ولی شمار وار دمنه نثر بو خصوصده بر خبر استماع قلدم اما اظهارنه چاره کورمزدم و بو سره مطلع اولدم
لیکن افشاسی معقول بلکه مشروع اکلمزدم زیرا که کتمانه بعض ارکانلر عهد و پیمان اولمشدر
و اخفاسی بابنده تأکیدات فراوان قلنمشدر قلوب الابرار قبور الاسرار بیت بر پیر میکده کفتم که

تا تهمتنکی لسمیه

چیست راه نجات بخواست جام می و گفت راز پوشیدن پادشاه عالم عالمدرکه رازی فاش ایتمک عیب تمام در
وافشای اسرار نقض الکلام علما فضیلت نصاب بو خصلتدن اجتناب ایده تأکیدات بی حد و تهدیدات بی
حساب بیورمشلردر والا بتمامه سمع شریفه انها ایدردم وخاکانده وحی ساحه سینه فرنده لبنده دن کردیم
شبرلیندی بو بابده تأویل علما چوقدر و اقاویل حکمایه نهایت یوقدر بعضیلر که افشای رازدن احتراز
بیورمشلردر قائلدن صلاح حال و سلامت ذات تصور قلنمشلردر وبعض اخر بر مصلحت کلیه بناً که انده
نفع عام متصور اوله اظهار اسراره رخصت ویرمشلردر فرضا که بر انسان ناحق یره بر مسلمانک
قتلنه قصد ایتسه و بو سرّه بو شخصی محرم ایدوب کتماننده یمان وایمانی حددن کچورسه اول
محرم اول مسلمک صیانت نفسی و دمی ایچون اول رازی اظهار ایدوب اول مرده خبردار ایلسه ظاهر
بودر که بحسب الشرع مؤاخذ اولوب عند الله معاتب اولماسه کرک بلکه بو صورتده متلدن کتمان راز
اهل فساده مشارکتدر و ممکندر که بو خبرک محرمی سکا اظهار ایتمکله کندی میاننده جفار بانی سنک
عهده اهتمامکه حواله قلمش اولا و یا ایند دهشتلیه دیسی بو سرّک افشاسنه واسطه ایتمش اولا
توقع ایدرم که بی توقف بنی بو سردن خبردار ایلسن وشفقت ونصیحتکه لایق اولانی دریغ بیورمیاسن
بیت راز بیان ایتدم که ما محرم رازیم بکنند تر زانکه ما اهل نیازیم مادر شیر ایتدی بو اشارتکه
بیوردک نهایت ستوده و بو معانی که بیان قلدک زیاده پسندیده در فاما اظهار سرده ایکی ترغیبم نظرده
اوّلا اول کمسنه بلکه اکا اعتماد ایدوب محرم اسرار ایدنمشلردر عداوت لازم کلور ثانیا خلقک انک حقنده
بدکمان اولوب انی محرم رازلغه دن احتراز ایدرلر هم احبا نظرنده مردود و مطرود اولور و هم مظهر طعن
اعدا کرفتار طعن حسود اولور کلمات حکمت نکات حکماده کلمشدر که من لم یمت سره یمیته سره یعنی هر
کمسنه که حقه ضمیرنده کوهر اسراری مهر اسرار اوده میه لاجرم سرّ انک قصد سرینه کمر برمیان ایدوب عالمده
سلامت یوزن کورمیه اکرچه که حقیقت ستر و صدق نهان ایلمک اولمز اما دیمشلردر که مصراع سرّ و دیکر اولور
سرّی عیان ایلمک اولمز بکر که ملک اول رکابدار حکایتی استماع بیورماسش اولا چونکه ناخی نماقله دساد
عهد و میثاقی طرح ایدوب سرّ پادشاهی فاش ایتدی دست روزکار سرینه دولت تیغ خون باش بوار له قدار
فاش ایتدی شیر استفسار ایتدیکه نجه اولمشدر اول حکایت مادر شیر ایتدی سوالف زماننده
بر پادشاه عظیم الشان واردی که مسند تخت سلطنت ذیور بذل و معدلتیله زیب و

بها بولمشدی و اطراف و اکناف مملکت شعشعه تیغ سیاستیله پر نور و ضیا اولمشدی بیت
زمینی قلمشیدی عدلی معمور زمانی ایتمشیدی بذلی مسرور بر کون اتفاق عزم شکار ایتدی و قصد
صید ایدوب جانب مرغزاره کتدی اول محلده که آشیانه هوا انواع طیورله طولدی و عرصه
صحرا اجناس وحوش ایله خوجدار عرصات اولدی ملازمان رکاب سعادت انتساب ایله هر بری
بسط و قبض و جر و کش و هتک و فتک و طعن و ضربکه مشغول اولوب پادشاه حشمندن رکابند
مزید اختصاص ایله ممتاز اولان خواص و خدمه قالدی رکابدارنه تشریف خطاب بیوروب ایتدی
کل سنکله سوار اولدوغمز خیل سیل رفتارلره بر مقدار عنان ویروب میدان کوسترهلم که بکی داعیه
دشمندر که بلم زیر عنانمده اولان رخش محمد تیزه و یا سنک زیر رانکده اولان ابرش مسیک خیزه
رکابدار فرمان جهان مطاعه سمعاً و طاعةً دیوب بارهٔ بادپیمایی میدانه سوردی پادشاه
دخی سمند آتش سرعته عنان ویردی چون بر مقدار نخجیرکاهدن مفارقت ایتدی
عنان بارهٔ آتش پارهٔ چکوب رکابداره ایتدی بو مسافه مسابقتدن غایت غرض بودر که
حالیا خاطره بر خاطره خطور ایتدی تندباد تر هدی بنا دحضور و شبانه سردی هبا منثور ایتدی
سایر خواصک بو سرّه محرمیتله اختصاصی اولمدوغی اجلدن دلدم که بو بهانه ایله خلوت میسر اولا
و بر وجهله که کمسه کمان اتمیه بو رازی اظهار ایدیم رکابدار چون شاهدن بو کلماتی ایشیتدی
زمین خدمتی لب عبودیتله تقبیل ایتدی و شرط مدحت و محمدتی تقدیم ایدوب ایتدی بیت
خسروا مهر رخک تابنده اولسون دائما روزکارک فرخ و فرخنده اولسون دائما اکرچه بو ذرّهٔ بی تاب
کندوده مظهر انوار تشریف خطاب اولمغه لیاقت بلمزدی اما چون بو نوا آفتاب عنایت شاه
کامیاب التفات ارزانی بیوردی امیدم در که کوش نسیم صبا که محرم اسرار حقایق بهادر
بو چمن ازهاریندن شمهٔ رنک و بوا یشتمیه و دل که کنجور خزاین جواهر اسراردر بو رازک سر حد
اظهاره قدم درانا تمیه بیت صینه پیمانه کبی کاسه سر دیمیم کیسه بو سردن اثر پادشاه چون
رکابداردن بو نوع کلمات استماع ایتدی تحسین و آفرین ایدوب ایتدی اکاه اول که بن برادرمک
باد نخوت و آتش کینه سندن پر آذرم نجه کوندر که انک احوالی درون و بیروننی تتبع ایدردم
بو کون صفحات حرکات و سکناتندن رنک سود لک سلطنت و تیرنک هوای ایالت مشاهده قلدم

دنیم هلاکه قصد وکین ومکر وکینی عین الیقین بلدم • پس بکا بو داعیه دوشدیکه اندن آسیب
مضرت یتشمدن خرسنك وجودن شاه راه سلطنتدن کاماطة الاذی کوتوردم • وچمن زار ولایتی
اول خار دل ریشدن پاك • وچشمه سار ایالتی خاشاك تشویشدن صافی وتابان ایدیم ایله اولسه
کالادم اولدیکه دایم انك احوالندن خبردار اولوب بو محافظت خدمتنده قایم اولیسن انشاء الله
تعالی چون مامول حصوله موصول اوله • آستانه گردون رفعتده درجه اقتناب دولتك بو مرتبه
ارتفاع بولدکه پای مباهاتی فوق فرقدانه قویسن • رکابدار فرمان برداردر دیو خدمت
ایتدی • واول عهدی عهدنه الوب اومهمی ذمت همتنه حواله قلدی • وایمان فراوانله مبرم
دنتأکیدات وپابانله مستحکم ایلدی • هنوز منزل معهوده واصل اولمامشدی که جرینه احوالنه بی
وفالق رقمن چکدی • وزمین عصیانه غدر ونقصان تخمن اکدی • ورشته میثاقی تیر اخلاف نفاق
وشقاقله کسدی • وبو بخته عهد وحقوقی قدم عقوقله بصدی • القصه رکابدار فرصت بولوب
برادر پادشاهه ماجرای علی ما جری حکایت ایتدی • برادر پادشاه چون کیفیت حالدن آگاه اولدی •
منت پذیر اولوب رکابداری مواعید بسیارله تسلی قلدی • وتدابیر صائبه ایله کندوسن اول
ورطه دن خلاص ایلدی • اتفاقا ازو ماننده نتکه عادت انقلابات دوران وتحولات احوال
جهاندر • پادشاهك بهار دولتی نکبا نکبتله خزان • ونهال زندکانی دن شکوفه کامرانی بیزار
اولدی بیت تو پیر بولیرینه رخت وبختی • دکندی بخته تا بونه تختی نظم کدام باد بهاری وزید
در آفاق • که بازدر عقبش نکبت خزانی نیست • دوام پرورش ابر کنار باد رحم • طمع مکن که درو بوی مهربانی نیست
نثر چون مسند شاهی شکوه برادر مهتردن خالی قلدی • برادر کهتر پایه تخت سلطنته قدم بصدی • وشهریار لوح
تاجن کامکارلق فرقنه اصدی بیت در ریاض ملك ودولت غنچه شادی شکفت • بوستان سلطنت
را تازه شد از سر نهال نثر اول فرمان واجب الاذعان که زبان پادشاهه جریان قلدی • قتل رکابدار
اولدی • بیچاره زبان تضرع وتظلم ایله فریاد وفغان ایدوب ایتدی ای معدن مروت وجود
وای سایه واجب الوجود بیت گناه من بجز اخلاص من چیست • جزای آنچه من کردم نه این بود نثر
پادشاه ایتدی ای رکابدار اعظم جرایم خدمتکار افشای اسراردر • برادر ملك پرورده نعمتی •
وبرآورده دست همتی ایکن • بو سری که جمله خواصدن اکا محرمیتله سکا اختصاص ویرمشدی • فاش

ایتدی دا کوردك بی وسیله حقوق بکا سندن عقوقدن غیری نه میسردر • ومن بعد سکا نجه اعتماد
ایدوب اخلاصکه نجه اعتقاد ایلمك متصوردر مصراع از همدم بی وفا جدایی خوشتر نثر رکابدار اول قدرکه
استعفا واستغفار ایدوب جزع وزاری ایتدیکه کارا ثیوب بردار اولدی • وعاقبت مرغ جانی
دلم سیاست سلطانی یه گرفتار اولدی بیت کر زبان تو راز دار بود • تیغ را بر سرت چه کار بود •
نثر بو مثلدن ظاهر اولورکه افشاء اسرار مورث شرور بسیاردر • وارخاء عنان زبان منتج
مضار بی شماردر • بو معنی اشعارده بو اشعار کافیدر • وبو دعوایه اثباتده بو ابیات وافی •
نظم بلورسن سر کهر صقله لکی • کرچقایه الکدن رایکانی • صقن سر سوزن اظهاره قیوبانی •
که اولور کوهر اظهاری خطرناك • نهان ایت سینه اصداف ندانی • دکرمه اکا المانی بانی • نجه سن
کشف سر ایدن جقزدی • بخبر داری افسردن جقردی نثر شیواتیدی ای مادر مهربان سرن
آخره اعلان ایدن ملك غرضی فی الحقیقه انك شیوعی اولموکرك • والا کرکدیکه محرم اسراری
همان کندو اولیدی • چونکه غیره اظهار ایتمکی جایز کوردی اولدخی اخره آشکار ایتسه معذور طوتق
کرك • زیرا که کشی کندو باره متحمل اولمیجق آخره تحمل ایتمسه عجیبیدر • نتکم دیمشلردر بیت
راز خودرا چون تو خود محرم نه • دیکری خود محرم آن چون بود نثر بو دخی بوکه کشف سر اکرچه که
افشای راز اولدوغی جهتدن معیوبدر • اما اظهار حقی متضمن اولدوغی سببدن فضایلدن
محسوبدر • جناب شفقت مآب مادره کامیابدن تضرع ایدرم که بو سرتك افشاسنده اظهار
حق نعمت ایتمکله کردن جانمزه جانی طوق منت جاودانیله مطوق ایدوب بو بار کرانی دل
ناتوانمزدن کتوره • اکر صریحه قادر اولمزسه کنایتله اعلام بیوره • اکر عبارته کتورمزسه باری
اشارتدن دریغ بیورمیه بیت دکل اظهاره لازم عبارت • که عارفه اولنه بسدر اشارت نثر
مادر شهریار ایتدی فرمان بردارم • اما بشرط آنکه کناهکار ی ندیکر باکه بو فتنه عبارت قویا مشدر •
جزا مراسی بوله • وجمال صنع جمیل انك دیده عقلندن که رؤیت طریق صدق ومروتدن
دوردر مستور قله • اکرچه علماء دین وائمه حق الیقین صفحات دفاتره اثری فضیلت
صفح ومنقبت عفوله مشحون قلمشدر • وشیوه اغضا واغماضه تخصیص وتحریص بویرمشلردر •
اما اول جرایمده که انك اثری اهل عالمه سایر وساریدر • وضرری بفاد بنی آدمه شایع وطاری •

عقوبت عفودن اولیدر بو کناه مقابله سنده که مفاسدی فی الحقیقه نفس پادشاهه عائددر اکر عقاب
وانتقام ظهوره کلمزسه و پادشاه بو بابده طریق مساحتی قوییب شاه راه سیاسته کیتمزسه سایر
مفسدلر دخی موجب جرأت واقدام اولور وستمکارلرک جمعی انکله قوت بولور وهر بریسی دل
آزارلق وبدکردارلقده اولی دستور معتمد ووثیقه معتبر بلور پس اندن عفو واغماضدن راه
مجال اولمموق کرک ونص قاطع ولکم فی القصاص حیوة موجبنجه انک تدارکنده تساهل واهمال
قلمموق کرکدر بیت هر آن کسست که بازار خلق فرماید عدوی مملکتست او بکشتنش فرماید نظم بو تنبیه دن
غرض بودر که دمنه غدار ومکار که ملک روزکاری بوکار وعزیله اتدی بغایت نمام وغماز وشریر
فتنه سازدر شیر ایتدی بو خاطره خاطر فاتره خیلی زماندر که خلجان ایدر اما مادر غمخواره العاقل
یکفیه الاشاره سردن فارغ اول که بو امرده تأمل تمام ایتمسم کرکدر وبو قضیه یی تحقیق ده طریق
تأنی اوزره کتمسم کرکدر مادر شیر منزلنه کیتدی وشیر تفکر بسیاردن صکره صغار وکبار
حشمندن کم وار ایسه احضار اتمک امر ایدوب امرا وارکان ووزرا واعیانی دیوانه
دعوت اتدی امتثالا للامر العالی رعایا واشراف واعالی درکاه شیرده مجتمع اولدیلر مقتضای
فرمان دمنه یی کشان کشان دیوانه کتوردیلر چون دمنه کلدی شیر انک جانبندن
اعراض ایدوب فکرده ووردازه طالدی دمنه کوردی که در بلا کشاده وراه رها بسته در
وامید خلاص منقطع ورشته اغماض کسسته در آهسته خواص ملکدن بریسنه صوردی که
بو جماعتک اجتماعنه حکمت ندر وملک کردابه تفکره دوشمکه باعث وعلت نه در مادر شیر ایتدی
سنک قید حیاتک متفکر قلمشدر زیرا سنک وجودک اکی کرداب حیرته صالمشدر چون سنک
غدر وخیانتک ظاهر وجرم وجنایتک واضح اولدی واول افترا وبهتانلرک که انک وزیر
مهربانی حقنده سندن وقوع بولمشدی عرصه خاده منصه ظهوره کلدی وروی حیله ومکر
وجهره خیانت وغدر کردن پرده غفلت مرتفع اولدی جایز دکلدر که سنک آتش تزویر
وسعایتک آب شمشیر سیاستله سوندرلمیه وسخنلرین مظهر بزی الوجود خیر محض
فضاسنده قوییب تکنای عدمه کوندرلمیه دمنه ایتدی ای کافله دولت وعاقله مملکت اکابر متقدمین
حکمتدن بر دقیقه مهمل قومامشلردر واسایش متأخرین ایچون مسالک واضحه وضع ومساعی

جمیله لرن دریغ بیورمامشلردر انلرک جمله کلمات دلاویز وحکمت آمیزندندر بو سخن که هر
کسه که خدمت پادشاهه یکدل ویکجهت اوله مرتبه تقربه تیز وصول بوله واول کسه که مقرب
سلطان اوله محسود جهانیان اوله ملکله دوستی ودشمنی اکا عداوت قله دوستلری انک
جاه ومنزلتنه حسد قلدیلر دشمنلری مصالح مملکتده انک تدبیر ومناصحتندن بی حضور
اولهلر بیت هر که نزدیکتر بمجلس شاه خطروی عظیمتر باشد والمخلصون علی خطر عظیم
نظم بو سببدندر که اهل حقیقت دیوار امن وراحته پشت ویروب دنیای ناپایدار غدارددن یوز دوندرمشلردر
وخدمت مخلوقدن فرار وعبودیت مملوکدن عار ایدوب عبادت خالق واطاعت مالک اذمه
خلایق اختیار اتمشلردر که اول درکاهده ظلم وستم وسهو وغفلت اولمز واول آستانه ده جزا حسنه
سیئه ویا داخی طاعت عقوبت اولمز رباعی ان عدل الهیست که بر یک غلطاست باقی همه کر رضا
وکاهی بخطاست اینجا ستمی نیست که اینجا ستمست واینجا غلطی نیست که اینجا غلط است نثر اکثر
خلایق خلاف اوصاف خالق اوزره مفطور اولوب جاده عدالتدن که رعایت حاق وسطدن
عبارتدر دوردر وعین اعتبارلری ملاحظه جانب استحقاقدن محجوب ومستوردر کاه
مجرمان لازم العقوبته اخلاص مخلصینه لایق جزا کوررلر وکاه ناصحان واجبا التربیه ارباب
خیانتک جنایتنه مناسب عذابله مؤاخذه قلورلر زیرا کرداب حرجلری اوت هوالرله آلوده وکالای
افعاللری دست خبط وخطاله فرسوده در غایت مرضله عارض اقواللری کلکون وکونه
ریا ایله چهره اعماللری دکرکوندر بیت مساوی شتربین خیر له شر برابو بلکه یکدر نفعدن ضرر
نثر لایق بودر که بو مملوک ملوک طریق ملازمت ملوکه رغبت ایتمیوب کوشه عزلت وکاشانه خلوتی
عالمه ویرمییدی وخدمت سلطاندن که نوبار آتش سوزاندر احتراز ایدوب کندویی غیله
بو چاه بلایه کومییدی هر کسه که قدر فراغتی بلمدی وخدمت مخلوقی اوزره طاعت خالقی اختیار
قلمدی اکا اول بلا ایتشدکه اول زاهد کوشه نشینه ایرشدی مادر شیر استدعانه کیفیتیله اولمشدر اول
حکایت دمنه ایتدی روایت ایدرلر که بر زاهد وار ایدی که اعبا تکلفات دنیادن قبا
عبا ایله اکتفا ایتمشدی ومشتهیات نفسانیه دن کوشه و توشه ایله فراغت وکشکینه وپشمینه
ایله قناعت ایلمشدی بیت هر کرا کم بودیای فقرا بردرکسوت اکا اطلس نیفعتدن حاجت ایمان خلعت اکا

کشتکنه اپرودن بیره بو حکایه ینکلری ..... تمت آمد

اول بر صلاح شعار کمال زهد و تقوا ایله بین الناس اشتهار بولمشدی و صیت و صدای ورعی سامع
جهانیانه واصل اولمشدی اطراف عالمدن اصناف بنی آدم قدم عزیمله جناب ارشاد مآبنه متوجه
اولورلردی چون نورانیت عبادت جبیننده لایح و روحانیت صلاح و طاعت ضمیر غیب بیننده
واضح ایدی انک حقنده معتقدلرک اعتقادی کوندن کونه متزاید اولدی اول ولایتک بر شاه
صورت درویش سیرت پادشاهی واریدی که طلب رضای الهی متابعت هوای پادشاهیدن
تقدیم ایدردی و احوالنده کلیا منهج اخلاق انبیا و مذهب سیرت اولیا اوزره کیدردی
بیت کرچه علا سپهر سلطنت ماهی یدی شاهلر درویشی و درویشلر شاهی یدی نثر چون بر کوشه نشینک
احوالندن خبردار اولدی نعم الامیر علی باب الفقیر کویان ملازمت خدمتیه و سیل بغلدی
و احوال عاقبت و اهوال آخرتی اکوب زاد و زار اغلدی و انفاس متبرکه سندن استمداد ایدوب
ملوکه لایق نصایح التماس ایتدی پیر زاهد ایتدی ای ملک حق تعالی نک ایکی سرایی واردر بریسی فانی در که
اول دنیادر و بری دخی باقی در که اول عقبادر مقتضای همت عالی اولدر که چون سلطنت جهان
فانیدن ال یویه سن سریر سلطنت عالم باقی یه قدم قویه سن بیت ملک عقبی خواه کان ختم
بود ذره زان ملک صد عالم بود جهد کن تا در میان این نشست ذره زان عالمت آید بدست نثر
پادشاه ایتدی ای پیر صافی ضمیر نه چاره و تدبیرله اول مملکتی تسخیر میسردر زاهد ایتدی بیچاره لره
چاره ساز و ظالم سوز و مظلوم نواز اولمقله منصوردر هر پادشاه که آخرتده حضور وجود
در لحت و رفاهیت دلیه واجبدر که دنیاده آسایش رعیته کوشش ایلیه نظم کسی خسبد آسوده
در زیر کل که خسبند از و مردم آسوده دل کسان برخورند از جوانی و بخت که بر زیر دستان نکیرند
سخت نثر چون زاهد نصیحتدن فارغ اولدی و خزانه دل پادشاه جواهر زواهر زواجر ایله طولدی
نصایح دلپذیر پیر صافی ضمیر قلب شاهده بر مشابه ده تأثیر ایتدی که دست ارادتله دامن همتنه تشبث
ایدوب شرف صحبتله دائم مشرف و مغتنم اولوردی و لجام کلام نصیحت انجامیله توسن
هوای بد فرجامی رام قلوردی اتفاق بر کون پادشاه مصاحبت درویشله کامله مشرف ایکن ناکاه
دادخواهلردن بر جمع کثیر و جم غفیر فریاد آتش تأثیری کره فلک اثیره چقاردلر زاهد چون
بو حالی کوردی انلری حضورنه دعوت ایدوب هر برنک حالنی علیحده صوردی و پادشاهه

انلرک مهماتنه مناسب احکام تلقین بیوردی پادشاه بوندن زیاده حظ ایدوب التماس ایتدی که بعضی
وقتده دیوان مظالم رعیت انک نظرنده عرض اولنه زاهد دخی مهمات رعایا و مصالح برایا عدل
و انصاف ایله فیصل بولوب و اکا دخی الدال علی الخیر کفاعله مفهومی موجبنجه مثوبات جمیله عاید
اولا دیو مسئولنی قبول و ملتمسی مبذول بیوردی و دفع مظالمه موجب حال و مآل اوزره زبان
زاهددن هر نه فرمان که جریان بولوردی پادشاه طوع و رغبتله اصغا و استماع ایدوب تنفیذ و امضا
قلوردی تا قضیه بر مرتبه یه واردی که اکثر مهمات ولایت بلکه کلی مهمات سلطنت اول پیر صاحب
کرامتک کف کفایتنه مفوض اولدی عاقبت سودای حب مال و طول رشته آمال سویدای
دل زاهده یول بولدی و دیوار زهد شیخ صلاح شعارده رخنه بدیدار اولدی و سر درویشی
هوای تکلفدن فارغ اولوب تشویش تمنای اسباب تجمل ایله طولدی وهذا الیلق فاروه کرتخ الاکلام
بونک امثالی الی هذا الآن هزار هزار اولدی بیت بیز زاهد که مفتون و مسحور اولدی جرعه دنیا ایله
کم سن و مخمور اولدی نثر دنیا بر پیر زال مکاره در که بنجه شیر مردلری کندی محبتنه کرفتار اتمشدر
و بو زال غداردر که بنجه همتلی بیژن وار چاه بلا و غار عنایه انمشدر نظم رستمی زال ستم
دستنک انمشدر زبون بیژنی چاه الم قهرنده قلمش سرنکون طاغنک هر طاشی باسفندیارک اشکدر
بر سیاوشک هر اوقن صو کوزنک یاشی در لاله سی بر یوسفک پیراهن خونینیدر بر زلیخانک کل
رخساره رنکینیدر نثر چون زاهد شوربخت شوربای ریاضت یرینه شوربای ریاست و ترک لذت
سیاست نوش ایتدی ذوق چاشنی عبادتی بالکلیه فراموش ایدوب حب الدنیا رأس کل خطیئة
بلکه حب الدنیا کل خطیئة حلقه سنی در کوش ایتدی پادشاه کوردی که زاهدک تصرفاتی موجب
صلاح مملکت و تدبیراتی سبب انتظام مصالح سلطنتدر زمام مهام انامی علی التمام انک کف اهتمامنه
تفویض ایتدی درویش که سابقا نان عمر یردی حالیا جهان غم یر اولدی و خیال تحصیل اقلیم ایدرکن
تدبیر تسخیر اقلیم ایدر اولدی بیت جهان بر خانه در دایما شی چوقدر ایچنده کرونک آسایشی یوق
دوشر هر دیو خرابه تشویش زمانه و کر سلطانسه فکر جهانه نثر اتفاق بر کون اول درویشلردن بریسی که احیانا حضرت
زاهده کلور کیدرلردی و انفاس نفیسندن استمداد همت ایدرلردی زاهدک زیارتنه کلدی چون اوضاع
و اطوارن احوال سابقه یه نا موافق کوردی زیاده تعجب ایتدی و آتش حیرت قلبنده مشتعل

اولوب کندو کندویه ایتدی بیت آب حیوان تیره گون شد خضر فرخ پی کجاست خون چکید از
شاخ گل باد بهار از چه شد نثر چون زاهد شب لباس عباسیله گوشهٔ افقدن بدید اولدی و ناسك
قوا و حواسی گریبان خوابه باش چکوب غوغاء حرکتلری سکون بولدی زاهد زبان اعتراض دراز
ایدوب ایتدی بیت دران چمن که تو بودی گلی به بار نماند خزان درآمد و سرسبزی بهار نماند نثر ای
طاوس سدرهٔ مقام حظایر قدس و فردوس انسدن خرام ایدرکن غایة العجب حتی جاهه دوشمکه
یعنی سبب نه و ای شاه باز بلند پرواز اوج هوای استغناده عنقای قاف قناعت شکار ایدرکن
بغاث الطیور دنیاء دنیه یه بو نجه طلب نه بیت مجموع روزگار تو روز امید بود اندرون خوش
کجا شد وان درون کار کو نثر زاهد اولقدر زبان اعتذاری بر کار اتدی بو کلامه کم محل اعتبارده
تمام عیار واقع اولا قادر اولمدی مهمان ایتدی ای زاهد فرزانه بو فسون و فسانه میل هوای
نفسه محض بهانه در محصل کلام و خلاصهٔ ما فی المقام اولدر که خاطر مبارکك دام دنیایه مبتلا
اولوب ضمیر اشرفك چنگال حرص جاه و ماله گرفتار اولمشدر بیت همای چون تو عالی قدر حرص استخوان
سهلست دریغا سایهٔ همت که بر مردار افکندی نثر گل کرم ایله دامن تجریدی غبار اغیار له مغبر
و مشرب تفریدی خس و خار دنیای غدار له مکدر اتمه و عنان نفسی دست هوایه ویرمه و
نوالهٔ زهرالوده علایق کام دله یتشدرمه بیت بر خوان دهر دست میالای دین که الوده
کردهٔ اند سر بسر این نواله را نثر زاهد ایتدی ای مرید معتقد آمد شد خلق توجه حقه چندان
مانع اولمادی اگرچه ظاهرا توجهم جانب نفسه و مصالح انسه در اما معنیده مقام انسه
و جناب قدسه در قلبم اول شغل ادزره در که بلمش ایدك و حالم اول منوال ادزره در که مشاهده
قلمشسك مهمان ایتدی ای سلیم دل سن حالیا حالکدن غافلسن و شراب غرور له مست
و لا یعقلسن بصر بصیرتك پردهٔ غفلتله بسته و مزاج طبیعتك امراض اغراض خبیثه ایله
خسته در بیت چکلدی چشم که چون نرسی غفلت دل که طولدی میل جاه و دولت طوتدی غفلت اویخوی
گوزگی اکچون اکلمزسن که ندور زوکی نثر آه زمان که خمار غفلت باشکدن گیدوب غرض مرض عرضدن
افاقت بولهسن حقیقت حاله مطلع اولوب اتدوکك افعاله پشیمان اولهسن لیکن پشیمانلق
فایده ویرمیه و ضایع اتدوکك گنجینهٔ هر چند که اله گتورمك دلیه سن اله گیرمیه نظم

کارها کردهٔ و آمرزگار چون پشیمان شوی ندارد سود نثر سنك مثلك همان اول کور مثلیدر که اول ماری تازیانه
تصور ایدوب کندودن دور اتمك سببدن ضبط و حفظه کوز طمعه مار و مورا یلدی زاهد ایتدی
نه کیفیتله واقع اولمشدر اول حکایت مهمان ایتدی بر کور و بر بینا مرافقتله سلوکه
نیت ایدوب بر طرفه گیتدیلر و وقت شام قریب اولیجق بر مقامده نزول ایدوب اول گیجه انده
یاتدیلر چون وقت شبگیر اولدی و تباشیر صبح طلوع ایدوب کاروان صبا آمد شد آغاز
قلدی همراهلری دخی بمقتضای شعر بکرا صاحبی قبل الهجیر ان ذاك النجاح فی التبکیر نثر
اول منزلدن رحلته ساق جدی تشمیر اتدیلر اعمی نك بر تازیانه سی واردی اتفاق اول حالده
یعنی اثناء حط و ترحالده الندن دوشردی چون سوار اولدی غم رکیبه تحریکن و گاه گاه لنی
گوشمال و تعریکه اکا احتیاجی واریدی باب تفحصده مبالغه قلدی قضای الهی مکرکه
بر مار زشت دیدار ثعبان کردار برودت هوادن اوشمش و افسردهلکدن عصای موسی
کبی منجمد اولوب انده دوشمش ایدی الله راست گلدی تازیانه سی تصور ایدوب الدی
گوردی که کندو مقرعه سندن نرم و استحکامده اندن محکم شاد و خرم اولدی و حق تعالی جل و
علایه شکر و ثنا ایدوب بویله گوردی رفیقلر بربریله مصاحبت ایدوب گیدرکن و خفتن صحبتله
شدایطریقی تخفیف ایدرکن ناگاه مرد بینا نگاه ایدوب گوردی که اعمینك النده بر مار اژدها طوتمش
گیدر بلدیکه انی مقرعه سن خیال ایدر فریاد اتدی که ای رفیق اول تازیانه تصور اتدوکك افعی
ندر زهر زبانندن غیری سکا نفعی یوقدر زهر دهانندن ضرر کورمدن بر دندانندن
چاشنی یمدن الکدن گیدر اعمی چون بو سوزی ایشتدی جزم اتدی که بصیر لطایف الحیل ایله
مقرعه سن الماغه عزم اتدی ایتدی ای یار حیله کار حصولده دولته جد و جهدك نه مدخلی وار
طالع و بختکدن کار حضرت پروردکار مقرعهم مقابله سنده نعم البدل تازیانه انلقیبوردی
سن مانع می اولورسن اگر طالع مساعدت و بخت موافقت قلورسه سنده بولورسن بیت طمع دستی
کرم قل ایله کوتاه سکا داخی یکت سن ویره الله نثر بن که مدت دهن و ضکت ضمیرده نحیزهٔ النعمان
ابی العلاء ضمیردن دعوای تفاضل ایدرم حمکندر که فسون و فن ایله خزانهٔ غیبدن حواله
اولان تازیانه نك المدن گیدرم بینا ایتدی ای همدم بن سنك تازیانه ك طمع ایدوب ندیم

اما مقتضای حق مرافقت بودر که سنی بو مخاطره دن آگاه ایدم ای برادر کرم ایله تریاك نصیحتم کارکر
ودارو یعنی عظمتدن تاثیر میسر ایکن اول مار زهرناکی الکدن کیدر نابینا کوردی که ابرامی زیاده
اهتمام ایتدی اندن اعراض ایدوب باینددی بیت ای مدعی مبالغه از حد جه می بری این نکته کوش دار که روزی
مقررست نثر بصیر هر چند که باب بلاغه تقصیرا تبوب سرحد مبالغه دن طشره کیتدی و مدعاسن
ایمان فراوان وتأکیدات بی پایان ایله مؤکد ومؤید ایتدی اصلا فایده ویرمدی اعمی انك
نصیحتنه التفات ما کوسترمدی چون تف وتاب آفتاب عالمتاب دن کورهٔ مکرم اولدی
وافسرده لك نهاد ماردن کیدوب درشت ایکن تمام نرم اولدی اثنای حرکتده دنلدن زهرناکله اعمای
بیچاره لك النه بر زخم اوروب فی الحال هلاك ایتدی بو مثللی اول اجلدن کتوردم که سوج خی دنیایه
اعتمادی جایز کورمیه سن وانك صورتنه که مار منقش هیئتیدر کوکل ویرمیه سن وانك
ملایمت وملاطفتنه میل ومحبت کوسترمیه سن که زخمی قاتل ودردی هلاهل در نظم شربت
انکبین مجوی از دهر که برای محنتست شهد بزهر تو تصور که آن عسل است اندر عسل نیست شربت اجل
است نثر زاهد چون درویش خیر اندیشدن بو کلماتی ایشتدی زمان تجرد وفراغت تذکر ایدوب
وپردهٔ اعتسافی عین انصافدن کتوروب احوالنه نظر ایتدی کوردی که واقعا دامن حالی طهارت
اصلدن خالی ولوث تعلقات جاه ومال الله مالی بلکه اول دوستك نصیحتی محض شفقتدن ناشی
وعین محبتدن منبعث ایمش فوارهٔ دیده سندن اشك ندامت متواتر وتنورهٔ سینه سندن
شرارهٔ ملامت متطایر اولدی واول کیجه شمع سوزان کبی زار وزار اغلدی وکار وبار خلایقی
قیوب صومعهٔ خالقه بل باغلدی چون زاهد سفید لباس صبح سجادهٔ نورانی شعاعی والصبح اذا تنفس
محرابنه یایدی وراهب سیاه پلاس رواح والليل اذا عسعس صومعه سندن متواری اولدی نظم
جبین صبح چون که زاهد خورشید اولدی نورانی کسوتیله بدید نور ایمان کبی چون ایتدی ظهوره کفر
دیجور نایلدی مستور نثر وضع سابق اوزره صومعهٔ زاهد سابق که مزبلهٔ علایق وعوایق ایدی
ارزال خلایق ایله طولدی شوره زار قلبنده ینه عواصف نخوت وعواصر کبر ورعونت اسدی
وتیشهٔ هوای محرك هیج درخت اندیشهٔ شبانه کسدی واحکام قبض وبسطی موجبنجه کوکل ایدی
کون بصدی بیت هر کجه دردم که یادك ترك ایدم سوداسنی صبح اولجق تازه لر عشقك ینه غوغاسنی

نظم هر شبی کویم که فردا ترك این سودا کنم تازه میکردد هوایش هر سحرگاهم دگر نثر القصه زاهد
جان ودل ایله حب ریاسته مایل وعن صمیم القلب حکم سیاسته قایل اولدی وامور مملکتده
استقلال قصد ایدوب امرا ووزرای عملارندن عزلندن [illegible] و کبرلر فصل قضایاده جادهٔ عدالتدن
عدول ایدر اولدی اتفاق رعایادن بعضینك قتلنه که بحسب الشرع ممنوع وحرام ایدی اقدام
ایلدی ورثهٔ مقتول درکاه پادشاهه [illegible] زاهد کرامدن تظلم ایتدیلر پادشاه حضورنده
اول مظلوملك حالی معلوم اولیجق قضیه لری دار القضایه حواله اولندی وحکم قضا مضا قضات
بو سؤال اوزره نفاذ بولدیکه زاهد طریق قصاص ایله قتل اولنمق بیورلدی اول قدر که شفعا
کتوردی ومال ومنال الله وعدلر ویردی مفید اولمادی خدمت خالقی صحبت مخلوقه فدا اتمك
شآمتیله ورطهٔ هلاکه کرفتار اولدی نعمت دنیا دنایلری دولت عقبی دخی میسر اولدی
بو مثللری اول اجلدن کتوردم که چون بن دخی جناب محراب الهدن یوز دوندوروب جانب بارکاه
پادشاهی قبله کاه ایدندم وخط فرمان خالقدن باش چکوب خدمت آستانهٔ مخلوقه باش
اندردم هر عقاب وعذابه لایقم وهر بلا وعنایه مستحق بیت هر بلا که دیسك سزاوارم
هر نه دیرسك یوز اولقه سزاوارم دمنه چون بو فصلی اصلی تقریر ایتدی حضار مجلس انك بلاغت
بیان وفصاحت لسانندن متعجب اولدلر شیر دخی سر تأملی زانوی تفکره قویب متحیر اولدی
که دمنه یرنده وجهله جواب ویره ولوامهٔ تخممدن شروع بیوره سیاه کوش که جملهٔ طایفهٔ وحوش
مزید تقربله اختصاص بولمشدی چون اهل مجلسی متحیر ومدهوش کوردی دمنه یه
متوجه اولوب ایتدی ای مغلول خدمت زمرهٔ ملوك سنك نه حدکدر بلمز مسن که انلرك
فرق فرقدسایی السلطان ظل الله فی الارضين تاج کرامتیله سرافرازدر وآول پادشاهلك که دادکستر
ورعیت پرور اوله بر ساعت عمری التمش یللق عبادته برابردر سجاده نشینان محراب عبادت
وتاجداران ولایت کشف وکرامتدن چوق کمسنه لر مقتضای خدمة الملوك نصف السلوك
خدمت سلاطینه بل باغلمشلردر وانی سبب صلاح خاتمت ووسیلهٔ فلاح عاقبت ایلامشلردر واول
جمله دن حکایت پیر روشن ضمیر بو حاله شاهد عدلدر دمنه استفسار ایتدیکه نیجه اولمشدر اول
حکایت سیاه کوش ایتدی روایت ایدرلرکه شهر فارسده بر شیخ وار ایدیکه میان فارسان

میدان ولایتدن کوی کشف وکرامتی چوکان همتنه کوترمشدی وکوشهٔ ترك تاج ترکن
تارك سپهر برینه وفوق فلك هفتمینه یتورمشدی بیت پشت پای اوردمش عالم خاکه
ترك تاجی یتورمش افلاکه نظم اکا بو روشن ضمیر دیرلر ایدی چون طنطنهٔ کرامتی اطراف روم
وشام وحلبده منتشر ودبدبهٔ مقاماتی اکناف دیار ترك وعجم وعربده مشتهر اولدی بیت
کون کبی طوتدی دهری شهرت شیخ نور ویردی جهانه طلعت شیخ نظم عرفای عراق وظرفای خراسان کبی
خط محبتنه باش اندیلر وصادقان ترکستان عاشقان هندوستان کبی صدق واخلاصله دامن
اختصاصنه ال اوردیلر اتفاق ماوراء النهردن بر درویش عزیمت احرام زیارت حرمی تصمیم
ایدوب محنت عظیم وبلاء الیم ایله نواحی سمرقنددن دار الملك فارسه کلدی لاجرم هر کسه
پای طلبنی خار تعب له افکار ایتمیه دست امیدی کل مراده یتمیه بیت چو خاره قنغی بلبل که
تحمل ایتمیه اکه لازمدر کهسیل صحبت کل ایتمیه نظم درویش مسافر قطع بادیهٔ حرماندن صکره کعبهٔ مرام امانه
یتشوب لبیك دیله خاك استانهٔ شیخی تقبیل ایدوب دست طلبله حلقهٔ باب کرامت مابنی تحریك ایتدی
خادم خانقاه چقوب کوردی که بر درویش غریبدر ایتدی بر لحظه تحمل ایله که حضرت شیخ
ملازمت سلطانه کتدی قدومی وقتی قریبدر درویش چون ملازمت سلطانی ایشتدی ایتدی
بیت دریغا بو نجه راه دور ودشوار دریغا بو نجه درد دریغ بسیار نظم بو شیخ که اهل دنیا
مسلکنه سلوك ایدوب هوای مصاحبت ملوك ایده وسجد وخانقاهی بنی عبادت خانهٔ الهی
قویوب خدمت استانهٔ پادشاهه کیده بکا اندن نه فتح الباب میسر اولوب نه وجه صواب ظهوره یتیشه بیت
ازو بود که میرم جو سکان در قدمش خاك شدان همه امید بیکبار دریغ نظم پس خانقاهدن جانب
بازاره واردی وکدورت قلب مغشوشندن که کوزهٔ دانشنه تاب بولمشدی که عیار کرسکهٔ
شیخك نقد وقتنه اوردی وسوء ظنی سببله کوکلدن انك حالنه اعتراض وشرف ملاقاتندن
اباء واعراض کوستردی بیت ای مدعی که بیکذری بر کنار اب مارا که غرقه ایم چه دانی که حال
چیست نظم اتفاق درویش اسواق شهرده کزرکن وهنکامه بازارده کشت وکذار ایدرکن ناکاه
شحنهٔ شهرك کوزی اکا راست کلدی قضایی کور که مکرانله شکلنی بر دزد اوکلیجه زندانی
ایدوب قاچمش ایدی وپادشاهك چاشنی غضبندن شحنه وعسسك جانی انجمش ایدی

و دزدی بولوب جرمی موجبجه سیاست اولنمق امرینه اهتمام تمام کوسترلمش ایدی شحنه مزبور درویشی
مذکوری کوریجك دزد کوریغنه خیال ایدوب فی الحال طوتوب سیاستکاهه کتوردی درویش دلریش
چندانکه دعوای صدق واستغاثه ایدوب براءت ساحتنه برهان اقامت ایتدی مفید اولمدی وقطع
یددن غیری صورت ال ویرمدی جلاد بیرحم کار دار ایدرك دست درویشی دزد کبی قیوب بی محابا
قطع ایده جك محلده نا کاه هوی بر روشن ضمیر کلدی یتدی وشیخ بر مرکب عظیمله خضر کبی اول حلقه یه
کلوب کیفیت حالی استفسار ایتدی وحالت درویشی اکا منکشف اولوب شحنه یه ایتدی بو بو زمان تا بهم
درویشلرندندر بو تهمت اولنان جریمه دن بی خبردر ودامن عصمتی بو معصیت لوثندن
مطهردر اندن ال چك وتخم ظلمکی بو یره داخی اکه شحنه چون شیخك بو التفاتنی کوردی
مرکبنك اياغنه دوشوب رکابنه یوزن سوردی وفرمانه اطاعت جانبنه منت
بیلدی ودرویشه اعتذار ایدوب بند بلادن رها قلدی بیچاره بادل صد پاره دست
جلاد وقید بیداددن ازاد اولوب شیخ پاك نهاد وپاکیزه اعتقادك رکابنه دوشب کتدی
شیخ کرامت پیشه دست مبارکی دوشوردی درویشه قیوب ایتدی ای درویش درویشه درویشلره
اعتراض وسوء اندیشه مناسب دکلدر که اکر ملازمت سلطانه مزکیب اولمیه لردی سنك کبی
مظلوملر ظالملرك النده خلاص بولمیه لردی بیت قلندر لوای ظلام ظلم اجرم دهلیز ولماسه نور همت شیخ نظم
درویشی بلدیکه انلره اعتراض کمال جهالتدن ایمش وارباب فقره سوء ظن ان بعض الظن اثم فحوای
مقتضاسنجه غایت غباوتدن ایمش زیرا که ارادت انسانك کامل ارادت حقده مضمحلدر پس اهل
کمالدن بر فعل وجوده کلمز که مراد حق اولمیه وبو جزوی صددده بیلمز که اکرچه ظاهرا مخالف عقل ومنافی
طبع اوله ضمننده بر مصلحت کلی ملحوظ اولمیه نظم آن پسر را کش خضر ببرید حلق سر انرا در نیابد
عام خلق در درون بحر کشتی را شکست صد درستی در شکست خضر هست کاملی که خاك کیرد زر شود
ناقص ار زر برد خاکستر شود نظم بو مثللو ایراددن غایت غرض اولدر که سلف صالحین ملازمت سلاطین
دن اکا بو دین وائمهٔ مهدیین ایکن عار ایتمشلردر ای خود بین سن بو دیانت ودیلهٔ یادمی
ایدرسن مصراع بو حال الله اوزنا یه کلب صنده ندرسن نظم دمنه ایتدی بعض اکا برا اهل سلوك ملازمت سلطانه
ملوك اختیار ایتمشلردر دکلنی حقدر اما اول بر مصلحت کلیه متضمن اولجق دره انلرکه بو طریق

خطرناك كه كتمشلردر بى الهام الهى اقدام اتمشلردر• ودامن همتلرين مطلقا اغراض نفسانيه بله آلوده قلمشلر
در• ولكن بو مايه لو كمسنه براوله يه تحصيل ميسّردر• وبو مرتبه لى كمسنه با اول رتبه يه متصور• وبونلرن مقدم
پادشاه ظل الله دركه كلك مقدمه دخى مسلّمدر• اما اول پادشاه حقنده دركه ناظم مصالح خلايق
اوله• واحوال وافعالى احكام حقه مطابق ورضاى خالقه موافق اوله• تكميل استحقاق تربيت
بيوره• وتنبيه عقوبت روا كوره• وملازمان ستوده خصالى مقرّب ومقبول ومفسدان
بدسكالى غل ذلّله مقيّد ومغلول قله نظم كلبن حالنيك مردانى• ايليه تازه
آب رحمتله• اولكه غدار اوله ودل آزار• كوكنه تازه تيغ هيبتله نثر دمنه شيره ايتدى بو
سوزكه سويلرسن حقدر• اما سنك خشككدن فايده سى يوقدر• زيرا كه جمله عالم بلوركه شنزبه
ملكك ستوده سيرت مقربلرندن وپسنديده سريرت مصاحبلرندن ايدى• ومرتبه يقينه
ايردى كه خرمن خانمانن سنك آتش سعايتك باد فنايه ويردى• وشامت غدر ومكر كله
قواعد عهد ومواعيد ملكده رخنه ظاهر اولدى• دمنه ايتدى ضمير منير ملكه پوشيده
دكلدركه• بنم له شنزبه ميانندن اسباب منازعت ودواعى مخاصمتدن جزئى وكلى نسنه
واقع اولمامشدى• باوجود كه آنك بكا قصدى وقدرتى ودركاه پادشاهيدن رتبه سى بكا دستكاهم
واردى• بنم حقمده لطف مروت وكمال شفقت ومرحمتدن غيرى نسنه كورمدى• فقير دخى بحمد الله
نظر ملكده اول قدر خوار وبى اعتبار دكلدم كه آنك حالنه حسد ايدوب آنك دفعنه مشغول اولايدم•
لكن ملكه خيرخواهلق ايدوب حق نعمتى يرينه كتوردم• واول كلمات كه اندن اشتدم ايدى• بعده
آثارن دخى مشاهده اتدم ايدى• بى غرضانه ملكك سمع اشرفنه يتشدردم• بكا واجب ايدى كه
حق نعمت ملكى بلم• وكاوك صورت غدر وخيانتن بلدكم اوزره ملكه بلدردم• وملكه دخى لازم ايدى
كه استماع كلام ناصحى كنديه واجب بله• وتصديق وتحقيق اتدكدن صكره مقتضاى مضمونيله عمل قله• بو
ملك بنم كلام نصيحت انجاممه شرف اصغا بيوردى• ومصداق دعوا وبرهان مدعاى عين اليقينله
مشاهده قلدى• مقتضاى رأى شريفى اوزره نفاذه يتشدردى• فرمان پادشاهكدر• بنده
دولتخواهلقدن غيرى نه كناه واردر• اما اركان واعياندن نقش اختصاص ملك كبتيسى حالنده
عيان اولنلردن• وقريب وبعيددن دعواى اخلاصده زياده فريد بحثلردن• چوق كسنه لر

كاوله بوحادثه ده شريك اولدلر• حاليا بنده كه تمام صدق وكمال استقامت شعار حسب حالدر وهم
ايدوب بكا خصم اولمشلردر• وعلى الاتفاق نعاقله بكا اياق طولايوب باشمه قصد اتمشلردر•
بن كمان ايدرم كه بنم نصيحتم مكافاتى واستقامتله خدمتم نتيجه سى بو اوله كه ملكى بنم قيد
وبقاء ذاتم متحير ومتفكر قله• چون دمنه كلامنى بو مقامده تمام ايتدى• شير ايتدى
بونك حالى قضاته حواله اولنوب كرك تا كه امرينه تفحص تمام ايدهلر• وشرع وعرفله تفتيشن ايدوب
اظهار حقده كما ينبغى اهتمام ايدهلر• زيرا كه امور سياستده وفور فراسته اعتماد اتمك ضلالتدر•
واحكام رعيتده بى الهام حجت وايضاح بينت بر حكم امضا ايلمك وبالدر• دمنه ايتدى بخت حاكم دركه
پادشاه عادل الله دل جوغلندن منصف اوله• وبحمد قاضى دركه فراست ملكدن مزيد صدق وانصافله
متصف اوله• بحمد الله تعالى كه ضمير منير پادشاه بر آيينه بى صفا بلكه بر جام جهان نمادركه خدام
سدّه فلك احتشامندن هر برنك صورت حال ومآلى اندن هويدادر بيت تكيه كرده دفتر
اسرار كن فكان• رأى تو ازورای ورقهاى روزكار نثر لاجرم چون رأى عالم آراى انك ريب ودريا وزنك
افلاك دائره ادن مقرا ومبرّا در• وانقم كه بو حقيرك امرنى تفتيش وتنقيرده تقصير روا كورمينه
واهمال ومسامحه يه مجال ورخصت ويرميه• تا بنم برات ساحتم دليل قاطعله ثابت و
مبرهن ومنافقلرك اكاذيبى تباشير صبح صادق كبى عالميانه روشن ومعاين اوله مصراع
رازكى مخفى نماند با فروغ رأى تو• شير ايتدى اى دمنه غم يمه كه بو مهمى تحقيقده مبالغه حد افراطه
يتشه كرك• وبو خصوصده بر وجهله تدقيق اولنسه كرك كه حق كندوكى كون كبى بلورتشه
كرك بيت سعى مى خواهيم كر جان كاو كار اين بحث• تا بران غايت كه چون موى از خمير آيد برون•
خود تو ميدانى كه من اسرار پنهان سپهر• جملكى از پرتو نور ضميرادم برون نثر دمنه ايتدى اى پادشاه
فلك دركاه بو بابده بن بنده كنه كار اولسيدم سبب الحاح وابرامده زياده اهتمام ايلردم• والا
عتبه ملكده روز وشب ملازم اولوب خدمتى كندو ملازم قلمزدم• وپاى شكسته يله متلقى بلا
ودست بسته يله متعرض قضا اولمزدم• بلكه فسيحوا فى الارض مضمونى موجبنجه باشم آلوب
بر طرفه كيدردم• ورخت اقامتى بو منزلدن كوتوروب بر اقليمه دخى نزول ايدردم كه عرصه ارضى عريض
الساحه• وميدان خلاصى ممتنع المساحه• نثر دمنه شيره ايتدى اى دمنه دلسوزكه زبان آوركلكه

بو جرمدن كندوكى بى خبر چقره سن و بى قتل و قصاص بو ورطه دن خلاص اولسن هيهات هيهات
سنك حالك تقرير و قطير تفتيش و تنقير اولمدين بو احتمال فكر محال و طيف خيالدر دمنه ايتدى
بو استانه ده بنم دشمنم چوق و بكا حسد ايدن صاحب غرضه نهايت يوقدر تضرع ايدرم كه بو كيمينه نك
امرى بر امينه حواله بيوررلر كه دينى حالى مرضى و عرض غرضدن خالى اوله و بو قضيه نى تفتيش
و تفحص ايدوب كوره و كيفيت واقعه يى على ما هو الواقع مسامع جلاله ايراد كوره ملك داخى الحق
رأى مشكل كشاسنه كه آيينه كيتى نمادر عرض ايدوب هر نه قضايه كه رضا ويره تنفيذ و امضا بيوره
تا بو كناه مجرد شك و اشتباه ايله تباه اولوب يوم محشرده و روز مكافات خير و شرده
اقتلت نفسا زكية بغير نفس خطابى موجبنجه بنم ايچون ملك مستحق عتاب بلكه مستوجب
عذاب و عقاب اولميه بيت مرا ز كشتن من نيست بيم وليكن مبادا خون من دامن بگيرد نظر شنيدى
ممكن ميدر كه بو جاده انصافدن بر ذره انحراف ايدم يا ميسر ميدر كه منهج عدالتدن بر قدم طشره
كوم اما فكرم بودر كه مشويله كه سندن بر خيانت صادر اولمش اوله سنى عبرت نماى دوران
ايدم دمنه ايتدى اى ملك بو خيانته سبب اقدام يا شنيز بر قصد انتقام و يا كسب مناصبده
زياده اهتمام اولمق كرك جمله انام و كافه خواص و عوامه معلومدر كه كاو ايله بنم بينمده بواعث
انتقامه نسنه مواقع اولمامشدر اكرچه منصبم ايندن دون و مرتبهم دنى ايدى اما كونلم شرف
تقرب ملك ايله جميع مناصبدن مستغنى ايدى باوجود كه عدل ملكى بلمشدم و آثار انصافى
كوز ايله مشاهده قلمشدم معلوم و مجزوم ايدى كه بو عدل عالم آراسندن محروم قلمزدى ورشته
اميدم ميان جهاندا كسترندن منقطع اولمزدى بيت نوا ز دادتر يعدل افزيد ستم
نا آيد از شاه عادل بديد نظر اهل مجلسدن بوسى ايتدى اى ملك دمنه نك بو كلامى ملكى تعظيم و احترام
جهتندن دكلدر بلكه دركه بو سوزله ضمير ملكى تسخير ايدوب بو فسانه ايله بو ورطه دن كوزه بيته
دمنه ايتدى اى صنعت نفاقده ماهر و حرفت شقاوتده ثانى سامرى ساحر قصور فهم و درايتكه
كلام ناتمامك دليل ظاهردر و وفور جهل و غوايتكه سوداى خامك برهان باهردر ملك سنك كبى
يرى كوكى بلمز و آسماندن ريسمانى فرق ايلمز دكلدر كه مدحى قدحدن و نصيحتى فضيحتدن و پندى
بنددن تميزه قادر اولميه كمانم بودر كه فكر شاهانه و تميز ملكانه ايله حاليا سنك فهم سقيمكه و بنم

طبع مستقيمه واقف اولمشدر و سنك خرافات غرض اميزكى بنم كلمات نصيحت بيزمدن فرق
و تميز ايلمشدر كه فكر كشوركشاى شمع شبستان سلطنتدر و رأى عالم آراسى حلال مشكلات مملكت
بيت حالا بلمز بو صاندر رأى عالم كيرله عالمى تسخير ايدر سرپنجه تدبيرله نظر سياه كوش ايتدى
سنك سوابق جنايت و خيانتكدن اول قدر متعجب دكلم كه بو مضيق مخمصه ده بلاغت اقوالكدن
و فصاحت موعظت و ضرب امثالكدن متعجبم دمنه ايتدى بلى مقام پنددر مقام ريشخند
دكلدر اكر شرف حسن قبول بولورسه و هنكام مثل محل كسل دكلدر اكر سمع رضا ايله اصغا
بيورلورسه ملادم شير ايتدى اى غدار هنوز اميدوارميسن كه شعبده و مكرله بو دام
بلادن خلاص اولاسن دمنه ايتدى اكر احسانه اساءتله مجازات و خيره شر ايله مكافات
روا كورلورسه اولدن نه كلور لا راد لقضائه و لا مانع لحكمه اما ملك واقفدر كه
مر خاين الخائن خائف صفتيله متصفدر بجه خاينك زهره سى واردر كه ملك حضورنده
تكلمه جرأت اوله شويله كه بنم حقمده بدكمان اولوب باب سياستده شتاب ايده فوايد فكر و تأمل
و ميامن صبر و تحملدن محروم اولوب خانه عقلى خراب ايده و عاقبت نادم اوله ندامت فايده
ويرميه و روزكار اوله بخليه بر چاكر جان سپار آسيبه الله كرميه بيت هر كه در كارها
شتاب كند خانه عقل را خراب كند نظر هر كسه كم امورنده تعجيل ايده فضيلت تحملدن دور
اولوب اكا اول فضيحت يتشه كه اول زن بازركانه يتشدى شير دمنه يه متوجه
ايدى چون بو نكته استماع اتدى صوردى كه نجه اولمشدر اول حكايت دمنه ايتدى
روايت ايدرلر كه شهر كشميرده بر بازركان واردى كه مال و منال كثيره و ثروت و يسار ايله شهير
ايدى خورشيد طلعت ناهيد صورت بر زن نازنينى واردى كه نه چشم سپهر مدور
انك نظيرين مهر منور كورمشدى و نه آيينه دهرده انك عديلى بر پيكر كورنمشدى رخ
زيباسى روز وصال كبى تابان ايدى زلف چليپاسى شب هجران كبى بى پايان ايدى نظم
طوغمامشدى مثلن مادر دهر يوزى آيينه واله كوچه و شهر كه خادم اوليدى دشلرينه
قول اولمش سرو قدى عرعرينه اولوب همشيره كل شكر لبينه قمر همشهريسيدى غبغبينه نظر
جوار خانه بازركانده بر نقاش واردى كه چابك دستلكده انكشت نماى جهان و نقش بندلكده ثانى

ن

مانی کارخانهٔ دوران ایدی خامهٔ چهره‌کشا سندن جان صورتکران چین صورت بیجان کبی
حیران وطبع رنک‌آمیز نقش دل تحریرکشان خطا بادیهٔ حیرتده سرکردان ایدی بیت هوادە
یازسه مرغ اول نقش پرداز قلم تیر کوربیلردی پروازه صوده چون شکل ماهی رسم ایدردی
کوروب قلاب انکشتن چکردی یازیدی میشه ایچره صورت شیر یاتینه اوغرمازدی کیردی نخجیره
اکر کاغذه تصویر ایلسه اودی یخامه یاتبلوردی پردوده نثر القصه انکله زن بازرکان
میانندە معاشقه دوشدی ونقاشه اول نقش زیبایه میل بی محابا ظاهر اولدی سلطان
عشق مملکت قلبنه که دارالملک محبتده مستولی اولوب سپاه شوق هفت اقلیم وجودنی
نهب وغارت قلدی چشم جوانه دیدهٔ نرکس کبی علت سهر عارض اولدی دیدهٔ بیداری ابر بهاره
کبی هر شام وسحر اشکبار لغفا افغان قلدی نظم قورتلر عقلنك عقالندن مستاد اولور دلبری خیالندن
دلن قیومز سلامت اندوهن کاهه صیمر ملامتك کوهن وارلغن کوزیاشیله سیله ویرر اهل خرمنیغم
نیله ویرر جمله کاری انکله حاصل اولور ختم اولدکه عشقده محرم اولور نثر جانان دخی جوانی کوجکر بعز وجل
دل وجانیله کوکل ویردی وخانهٔ صبر وشکیبایی آتش فنایه اوردی بیت دل رفت سینه نیز تهی
شد زجان کون ای صبر باز کرد ای خانه خاک نشست نثر الحاصل جانبیندن بجاذبهٔ عشق درکار اولوب
بی وسایط ووسایل عاشق ومعشوق بربرینه واصل اولدیلر ومیانلرنده ابواب مواصلت کشاده
واسباب مصاحبت آماده اولوب کوندن کونه بربرینه تعشق وتعلقلری زیاده اولدی بر
کون جانان جوانه ایتدی ای یار جان اکرچه بخیز مانده که تشریف حضور ارزانی بیورسن وکوشهٔ
کاشانهٔ حزنی جمال عالم آرا کله آراسته قلورسن اما بلورسن که شایبهٔ تکلف ودغدغهٔ توقفدن
خالی کلمزکه اکر رفع صوت ایده‌سن همجوارلر اشیتمك وار واکر سنك ایاغك سسی رقیب دینسك
کوزنغ ایتمك وار عجبا میسر دکلیدرکه بو صنعتده مسلم زمان وسرآمد دوران سن بر فکر
ایدوب نقشبندلك کوستره‌سن وبرنسنه تالیف ایلیه‌سن که بنم ایله سنك میانکزده علامت اوله وحجاب
توقف مصاحبت وتوقان شوق مواصلته امارت اوله نقاش ایتدی ای نکار بردوزنك چاره‌سی ایدیم
که نقشبند روزکار صفحهٔ لیل ونهارده انك مثلنی پرکار کورمش اوله بیت بیاض اولیه‌سنکه
عارض یاره سیاهی اولا کویا روی اغیاره نثر چونکه سن بنی اول نشانه ایله کوره‌سن زاویهٔ خانه‌دن

قدم دخی بوره‌سن انلر چون بو مواعده بی اتدیلر وبو عهده ارزه قول وقراری برکتدیلر نقاشك
شاکردلرندن بوسیکه صنعت نقش وحیله‌ده استاد ایدی وراء دیواردن ماجرایی علی ماجری
اشتدی بیت لب بکشا پی اکرت هوش هست کز پس دیوار بسی کوش هست نثر بو غنچه کونزن حکره
جاره تمام اولدی ووعدهٔ مزبوره انجازه بنتشب مهم سرانجام بولدی اتفاق بر کون نقاش بر مصلحته
کتدی واندن خیلی توقف ایتدی شاکرد فرصتی غنیمت بلوب جاریه‌ی هر قنده ایسه بولوب آلدی
وموضع معهوده واردی زن چون جاریه‌ی کوردی یار وفادار صانیب طشره کلدی میان
یار واغیاره فرق ایلمیوب بیکانه‌یی آشناده‌ن تمیز قلمدی بیت درد ادتن بصحبت
وبر عیش نه دقدم دیدار شد میسر وبوس وکنارهم نثر غلام چون لباس التباسیله مقتضی المرام
اولدی ومصلحتی تمام اولوب جاریه‌ی مقامنه قودی نقاش قنده ایسه چقه کلدی چون
ازوی دیواردن چشمی جادو وعلم باشنه دار کلدی ناچار جاریه بوزندی وعادت معهود اوزره
نکاره کوزندی زن کمال تعلقیدن استقبال ایدوب تملقلر ایتدی وایتدی ای مهربان بو ندن حالیا
کتدك نه عجب تیز میل مواصلت ایتدك جوان بلدی که قصه نه در کلمسنه بربهانه ایدوب فی الحال دونرك
کتدی وجاریه‌ی استه اوردوب غلامی تاییدوب جانانه نزك ایتدی اکر اول زن امرنده شتاب المتسه
لوث مواصلت غلامله آلوده اولمزدی وانکله جوان میانندە رشتهٔ مصاحبت انفصام بولمزدی
بیت چون نهال شتاب بنشانی نه دهد جز بپریشانی نثر بو مثلی کتوردم تا ملکه معلوم اوله که امضا
قضا وتنفیذ احکامده بلکه مطلقا اتمام مصالح خلق وعامه شتاب ناصواب در وهر امرده اهتمام
لازم وتانی تمام واجبدر بیت تو تعجیل که اول شیطان اشیده تأنی صبر له رحمن اشیده نثر حقیقت
بودر که بن بو بوزی بیم جان ووهم سیاستدن طالندن دمزنم وبو بابده چندانکه کننم ایچون غم یرزم
که اکرچه مرد خوابنا مرغوب واسایش نامطلوب در اما اینما تکونوا یدرککم الموت مفهومی
موجبنجه اظاهرالامر البته مقرر واندن خلاص غیرمتصور در بو کل جباران جهانکه فلکك سیمرغنه
سنك دمزدردی وامکان مرتبه واحتمال اموتی بیرامن ضمیرلرنه کتورمزلردی شکنجهٔ پنجهٔ اجله کرفتار
اولوب بلدلرکه دائرهٔ فنا وفواتدن هیچ برا احد نجات میسر کلدی وبروج مشیده به عروج ایلمغك
هلاکدن خروج متصور دکل نظم قنی اول یوز ندشاه اولنلر سپهر سلطنته ماه اولنلر یاورلر

شمعی مثلا ترف ابتر قرا طپراغ اولملر برابر ادرسك ذره ذره هر غباری بولرسك بر دیارك شهریاری نثر
ساقی دوران الندن کیم جرعهٔ حیات نوش اتدیکه عاقبت کل من علیها فان جامندن قان ایجمدی
وخیاط روزکارك خلعت بقا کیردیکه آخر قانی فنادن اکا قبا بیجمدی بیت کردون دراز اقناب
سلامت کرافشانند کاخر چو صبح اول نرنقا نکرده خیاط روزکار ببالای هیچ کس پیراهنی بدوخت
کانرا قبا نکرد نثر اکر بنم برجه کل بیك جانم اولسه وبلسم که جملهسی ملکك فداسی اکا بو فانی مرتبه
اوله بالکلیه جملهسین ترك قیلیدم وآنی سعادت دو جهانی وسلامت جاودانی بلیدم بیت جان شیرین
کر قبول چون تو جانانی بود کی بجانی باز ماند هر که را جانی بود نثر اما ملکه بو امرك طول وعرضندن نظر
فرض عین بل عین فرضدرکه کشوری لشکر ضبط اولنمز وخدام کافی وکافل خیال باطله قصد ایلمك
اولمز وهر وقت کفایت مهماتك عهدهسندن کلور بیدار حزم متکفل بولنمز وبر جاکرکه محل اعتماد
اولوب لایق تربیت وسزاوار عاطفت اوله الم کیمز بیت سالها باید که تا یك سنك اصل از آفتاب
لعل کردد در بدخشان یا عقیق اندر یمن نثر مادر شیر کوردیکه ملك کلام دمنهیی سمع رضا وحسن
اصغا ایله استماع ایلدی اکا بو اندیشه دوشدیکه ناکاه شیر انك خرافات تزویرندن متأثر اوله
وفصاحت لسان وبلاغت بیانی شیری بو قضیهیی تحقیقدن فارغ قله شیر جانبنه متوجه
اولوب ایتدی ای پسر وای پارهٔ جکر سنك سکوت وسکونکدن وظاهر حالدرون وبیرونکدن
بو منفهم اولورکه دمنه اقوالنه صادق وسائرلر زور وکذب اوزره متفق اولا محجبکه سن بو عقل
متین وبو ذهن دوربینله غث وسمینی فرق اتمزسن وبو فهم نبیه وطبع کوهر ریزله درّی خزفدن
دن تمیز ایلمزسن چون کلمات صادقدن متأثر اولمزسن هدیانات فریبندهیه میل ایتمه یاری بیت
نوای بلبلت ای کل کجا پسند اید چو کوش هوش بمرغان هرزه کو داری نثر پس خشم تمامله مجلسدن قلقوب
مقامنه کتدی بو کلام طبع شیره تأثیر تمام ایدوب بلمرا ایتدی تا دمنهنك قضیهسی قید وبندله زنداندن الدلر
وادنه قضات امرین کما ینبغی تفتیش ایدوب کورهلر حق ظاهر اولجق امر شرع شریف نه ایسه یرینه کتورهلر
چون مجلس اجرا اولوب شیرك دیوانی صاو لدی مادر شیر ینه ملکك خلوتنه واروب ایتدیکه
ای فرزند دلبندم دایما دمنهنك احوال عجیبهسین واوضاع غریبهسین اشیدردم حالیا جزم اتدم که
اعجوبهٔ زمان ونادرهٔ دوران ایمش کور بو اراجیف اکاذیبه آب وتاب ویرور وهر سؤاله

صورت صواب بخشه فوری جواب ویرور بو مضیقه محضده بو دقیق مخلصلریندن فهم اولنورکه
اکر مقامدن وسعت اولیدی وکلامه ملك جانبندن فی الجمله رخصت وفرصت بولیدی
بر حیله کندوسن بو دریای تردن خلاص قلیدی ای پسر محقق ومقرردرکه انك قتلنده
ملکه وملکه وکشوره ولشکره نفع عظیم واردر اولی بودرکه اکا کلامه فرصت وجوابه رخصت
ویرلمیه وانك قتلی بابنده تردد وتوقف جایز کورلمیه شیر ایتدی ای مادر خواص ملوکك حالی
حقد وحسددن خالی کلمدر علی الخصوص انلرکه عاقل خردمند وکامل وهنرمند اولهلر وهنرلری
وسیلهسیله درجهٔ عزته یتشب کمالاری سببیله شرف قربت بولهلرکه اهل هنرك حسودی چوق
وبی هنر حسد ایلیه یوق شعر ان العرانین تلقاها محسدة ولن تری للئام الناس حسادا نثر
دمنهنك دخی بو حالی بردبار هنر وکمال ایله سرافراز وجناب کیمیا بمه تقرب وانتساب ایله
اقرانی میاننده ممتازدر بیلمکن کیم ارباب حسد اتش سعایتله خانمان تقربین کویندرمکه قصد ایدرلر ملکه
ابتغی بر سیاستله اتش حرارت غریزیتین سوندرمکه جهد ایدرلر نظم حسد اهلینه بودر رسم
عادت کورورلر کیمی وار رشد وسعادت طوترلر انك حسد ایله لرنی یقرلر رشك اودینه سینه کنی
اولور هر دولت اسینك حسودی حسد درجنت ودولت اودی دودی نثر مادر شیر ایتدی ای پسر
بو حرصده حسد که بر جی کناهك اتلافنه باعث اوله بخمینده شیر ایتدی حسد بر اتشدر جون
مشتعل اوله خشك وتر ییقر وبر سیلدرکه جون متحدر اوله بنای صبر وفکری ییقر بلکه انك سببیله
کمنی ایثرهٔ دین ودیانتده جوج وغایت حسدلق اقتضا ایلیه که کشی کندویه نسبت احسانندن دخی
تحمل اوج نوز حسودك قصهسی جهرهٔ مقصوددن نقاب خفای آجر مادر شیر التماس اتدیکه
ملك بو مثلك یوزندن برقع احتیاجی کوتره بو قصهنك عروس عرضن خفادن منصه ظهوره کتوره
حکایت شیر ایتدی روایت ایدرلرکه اوج رفیق بر طریقه کیدرلردی وموافقت ایله بیابانی قطع
ایدرلردی ناکاه اثنای راهده اوچیندن بری اولکیسنه ایتدی ترك یار ودیار اتمکوزه سبب نه در
ومشقت سفری راحت حضره اوزره اختیار اتمکوزه موجب نه انلردن بری ایتدی بنم ترکم وجلای
وطن ایدوب مناق فواید حضردن مشاق شداید سفری ترجیح اتدکه باعث اولدرکه ساکن اولدوغم
شهرده بعض اوضاع که حادث اولوردی حسد ایدم وصرصر حسد خرمن صبرمی برباد ایدوب اتش شکله

وصف ارباب حسد

یانب کدیم اخر ده بو دوای فکر ایتدم که بو تج کون جلای وطن ایدیم و باشم الوب برجانبه کدیم تا اول
احوالی مشاهده اتیم واشنا و بیکانه دن دخی اشتیم رفیقی آخر ایتدی بکا دخی همان بو دا مخوف دامن
کیر اولوب وطن مالوف و مسکن معهوددن جدا قلمشدر دیو وفاق ایتدی فرحبا الوفاق علی احسن الاتفاق
بکا دخی بو بلا باعث جلا اولوب بنی دخی بو درد درشت بیمار و صحرا نورد اتمشدر بیت سخن درست
بگویم نمی توان دیدن که می خورند حریفان و من نظاره کنم نثر رفیقلر چون بربرنك حالنی تحقیق ایتدلر
بحکم جنسیت خوشحال اولوب ملاطفت و مصاحبتله کیتدلر برکون اتفاق میان رهکذارده
بر بدره زر خالص و تمام عیار بولدلر و بو نعمت و غنیمتله شاد و مسرور اولدلر و همان اول مکانده
نزول ایتدلر و بربریله مشاوره ایدوب ایتدلر محنت فاقه دن جکرمز خون و درد فقر ایله حالمز
دکرکون ایکن اتفاق کنجور خزاین ارزاق بو احسانی بزه اذانی بیوردی اولی بودر که بو زری
علی التسویه بوندن قسمت ایدوب و همان بو منزلدن دونب وطن اصلی مزه کیده وز وانی نعمت و غنیمت
بو به رهانیه کار و بیرانه روزکار اداء وز چون قسمته قصد ایلدلر عرق حسد هر برینك جسدنده
نابض و دیو طمع عشق دماغنده بایض اولدی هیچ بری راضی اولمدی که کندودن غیره اول بدره دن
بهره واصل اوله بو تحیره و فرومانده قالدلر قصور همتدن نه بوکه اقدام ایدوب بلورلرکه میان راه ده
انقیوب کیدلر ودفور حسددن نه بو کار رضا ویرلر که علی سبیل التساوی هر برینه قسمت ایدلر
برکون برکیجه بو تردد اوزره میان بیابانده حیران و سرکردان قالوب مهملری فیصل بولمدی
وبو منازعه دن الذی جوع مفرط و عطش مهلکدن غیری فایده حاصل اولمدی حکمت الهی بکر اول بوقاجی
نك پادشاهی قصد شکار ایچون صحرایه چقمش ایدی اول مقامه اردی اول اوچ نفر شخصی میان بیابانده
کوردی هیئتلرندن شایبه حیرت تفرس ایدوب کیفیت حاللرین تصور ردی انلر دخی صورت
واقعه ی علی ما هو الواقع عرض ایدوب ایتدلرکه بز اوچ کسنه یوز صفت حسدله اراسته وبیرایه رشك
وطمع ایله پیراسته یوز سببدن ترك یار و جلاء وطن اختیار ایدوب نیجه زماندر که سرکردان و بی سامان
بو دشت کشت اوزره و بو طریق دور ودشوار و بیابان مغیلان زارده روز و شب کدر روز
حالیاکه بو مقامه وصول بولدق بو حاله مبتلا اولدق ضروری بر حاکمه محتاج ادك که علی وجه الاستحقاق
بو زری بزه قسمت ایدیدی وباب تقسیمده جاده عدل و صراط مستقیم اوزره کیدیدی چون قدم

مبارك پادشاه بو مقامه واصل اولدی بلدك که دعامز مستجاب اولوب مرادمز حاصل اولدی مصراع
شد بحمد الله میسر انچه ما می خواستیم نثر پادشاه ایتدی چون ما لکز بو منوال اوزره درکه بیان ایتدکز سزه
لازم اولدی که صفت رشك و حسدکزه مرتبه درجانی ایله که تا مرتبه استحقاقکزی بیلم واول نسبت
اوزره قسمت ایدیم ایچندن بریسی که اوچندن بیکی بیلی بیک بنده بو صفت بد یعنی رشك وحسد
بر حدده درکه هرکز دلم که برانسانه بنده ذره دکلو احسان صادر اوله یا شفقت و مرحمتدن
برفرد کاینات موکاندن راضی و شاکر اوله ایکنجیسی که مزرعه حسدك انجمنی ایدی ایتدی سن بو متاعا اوزره
که ادعا ادرسن ارباب مروتدن ایمشسن دعوای حسد ایلیه نیز سن بن بو بابده بو مقامه دیم که
اصلا راضی دکلم که کورم بر کیشی بر کیشی یه کندو درمیله کرم ایلیه و برکسنه برکسنه ویهایله خوشحال قلنه
اوچنجیسی که ارباب حسدك غلامندن ادی ایتدی معلومکز اولدی که ایکی کوز دخی دعوا کورده زور صفت
حسددن بغایت دور ایمشسز بو دعوی بکا لایقدر که بو صفتده بو مرتبه ده یم که غیره بنده دکل بنم حقمده
دخی بر احدده کرم صادر اولدوغنه راضی دکلم ملك چون انلرك حالن کوردی انکشت حیرتی دندان عبرته
اصردی و بو قباحت کارلرك کلماتندن که رقم شقاوت ام یحسدون الناس انلرك الواح صفات
وذواتندن لایح ادی متعجب قالدی بر زمان دنصکره ایتدی ای حرام زاده لر کندو فتواکزله بو مال حلال
سزه حرام اولدی و هر برکزه کناهکز سزا بر جزا لازم کلدی بیوردی امر ایتدی که استحقاقلرینی ویره الوب
مرو یا برهنه تشنه و کرسنه اول بیابانده نصالی ویردیلر و حسود ثانی یه فرط حسددن تیغ بیدریغ له باشن
جسدندن ایردیلر و شخص ثالثی انواع عذاب السعادت قلدقدنصکره انك دخی امرین قایردیلر وشماتت
حسدله اول اوچ کسنه دام لحده کرفتار اولدیلر بیت آن درد که درمان نپذیرد حسدست آیین
حسد قاعده دیو ودد آستست کویند حسود خصم مردم باشد کوزا بن نکرد دکوزی خصم خود ست نثر
بوشکلی ایراددن مراد اولدر که حسدك بر مرتبه سی وارده که حسود غیرك دکل کندونك سودینه دخی راضی اولمز
بونده معلومدرکه سایرلره نسبتده خامده اوله کلام بو درکه حالدهنه همان بو منوال اوزره اوله
مادام که استدیکی بو درکاه معدلتدن بر احدده صفت حسد فهم ایتم و هیچ بری نك جامن حالی بو خیانت
لوثیله الوده اولمی کمان ایلمزم ظنم بودرکه انك قبلنه جمله نك اجماع و اتفاقی اصلاح ملك ونصیحت ملك
جهتندندر والا اولدرده علاج بو دارو و محتاج دکلدر شیر ایتدیکی بن بو بابده شبهه ده خالی دکلم اولسبب

دمنه نك سیاستنی امرنده شتابدن اجتناب ادلدم که مبادا غیرلره منفعت ایچون کندو مضرته قصد ایتمش
اولم و رضای خلق ایچون العیاذ بالله غضب حقه کوزیوم متهم اولم چون حقیقت حال هنوز منکشف اولمدی
انك ایچون تأخیر ایتمك عذرمزی خلایق قبول ایتمزمی و تو بابد شتر بیامری بزه اسوه حسنه
بتمزمی صواب اولدرکه کمان تجرده هنرمند و اهل کفایتی ضایع ایتیم و تا جمال یقین نقاب ظن و تخمین
دن یوز کوسترمینجه جمع و امری و هیچ بر قضای مضایه یتشدرمیم و بو کلامك مضمونندن که بعض
اکابرك بیت کوهر دریای ادراك لطیف پاکیدر زاده طبع شریف دخاطره تاکیدر نثر تجاوز کوسترمیم
نظم چو چشم افتد بر گناه کسی تأمل کن اندر عقوبت بسی که سهلست لعل بدخشان شکست
شکسته نشاید دگر باره بست نثر شیر و مادر میاننده کلام بو محله تمام اولوب هر بری کندو مقاملرینه
کتدلر اما چون دمنه قید و بنده ایتدلر و غل ذلله زندانه التدلر کلیله میانلرنده اولان علاقه
اخوت و شفقت قرابت و حقوق صحبت مقتضاسی اوزره دمنه یی کورمکه و خاطرینی اوتن
صورمغه زندانه کلدی و همان که انی اول حالته کوردی باران سرشك سحاب دیده سندن یاغدی
و دود سیاه آتش آه کانون درونندن آسمانه اغدی و کریبان صبری چاك ایتدی و او آن دردناکله
نوحهیه آغاز ادوب ایتدی بیت بو بله کورمکدن سنی محروم اولیدم کاشکی کلمیدیم عالمه معدوم اولیدم کاشکی
دمنه دخی کریان و غریوان اولوب ایتدی بیت مراد دوری دوستان عزیز جگر خسته دارد
دل آزرده نثر اگرچه که محنت و مشقت قید بلای عظیمدر اما درد محنت فراقك و رنج حسرت و اشتیاقك
بکا اندن الیمدر بیت فرقت شمع رخکله وارمدر بر کیجه کیم انك غمدن دل بریانم اولمایه کباب وارمیدر
بر دم که هجر جان کداز یارله چهره زردمی خون دیده اولمایه خضاب کلیله ایتدی ای برادر بو
بلایه حالك حقیقت مآلی واقف ایدم هر بار که پند و نصیحتده مبالغه ایدردم اصلا التفات
ایتمزدك و رأی ضعیف و فکر سخیف و تدبیر خائب و تأمل غیر صائبکه استظهار ایدردك ای دمنه
بن مآل حالك بو بله اولاجغنی بکا دردم اخی مصراع بوبلا اولدیغی کیمك بیلمز بوی دردخی اکر
مبادی احوالکده سکا نصیحتده اهمال ایتمیدم سنکله بو خیانتده شریك اولوب حالیا سنکله بو کلاله
اقدام ایدردم ای غافل بیلمزمسنکه حکما تمام اجلدن اوکدن تملم اولوردی دیدکلرینه نکته ندر انده مراد حمقی
مرگ و ممات و حلول هادم اللذات دکلدر بلکه بر درد بخته کرفتار اولورکه هرگز حیاتدن حظ المز

و چاشنی مرگ کام ارزوسنده دن کتمز دمکدر نته که سن حالیا بو بلایه مبتلاسن لاجرم ممات بو حیاتدن
سکا هزاران بار اولیدر بیت چنین که هست دلت را زغصه فرسودن هزار بار به است نابودن
ازبودن نثر دمنه ایتدی ای برادر فی الواقع کلام حقی تبلیغده تقصیر ایتمدك و شرط نصیحت و حق
اخوتی ادا ایتدك تهاون بیورمدك ولکن شره نفس و غلبه حرص و تمنای جاه عقله غالب اولوب
فکر عواقبك اکرا اولمدی و پرده غفلت و حجاب عزت بصر بصیرتمی ستر ایدوب زواجر نصیحتك
قلبمه اثر قلمدی بن بو امرك وخامت عاقبت و شآمت خاتمتنه جازم ایکن اکا شروع ایتدم
و جمیع خطر و ضرری قبول ایدوب بو طریقه کیتدم اول بیمار کبی که مخالف غدانك ضررینه واقف ایکن
اشتهاسی مقتضاسی اوزره عمل ایده پس بو مقوله کمسنه یه که متابعت هوا و مطاوعت اشتهادن
ابا و انتها ایلمه هرنه دیار کم اقبال قله و هر نه بلایه که مبتلا اولسه تحمل لازمدر که اکر شکایت
ایتسه همان کندودن ایتمش اولور بیت من از بیگانگان نالم که دلم را هر غم که رسیدست
هم از خویش رسیدست نثر کلیله ایتدی عاقل اولدر که هر امرك فاتحه سندن خاتمه سنه ناظر اوله
و بر تخمی اکدن برون و بر نهالی دکدن عزمنه ملاحظه قله تا اول ضلالتدن پشیمان و اول عملدن
پریشان اولمیه که اول پشیمانلق موجب ملالت خاطر احبا و اول پریشانلق سبب جمعیت
دل اعدادر دمنه ایتدی ای برادر بی خصم اولمق دون همتلر صفتیدر و همیشه راحت و
رفاهیت سفله و بی همتلره لایقدر صاحب همت عالی اکثر صعب خطرلردن و کلی ضررلردن
خالی اولمز بیت کی به چوکان هوس بردن توان کوی مراد با درین میدان نهی اول ز سر باید گذشت
کلیله ایتدی دولت بی ثبات و جاه بی بقا اندن بو قدر درد و بلا و رنج عنایه دکرمی و فی الجمله عقلی
اولان کمسنه محراب عبادت خانه رحمانی قیوب خدمت استانه سلطانه باش اکرمی دنیای غدار و
دولت ناپایداره اعتنا و اعتبار ایتمه سلك حالیا خلاب عذاب و کرداب عقابه کرفتار اولمزدك
دون حقد و حسد بذرین اکمسك بکون بر محنت و ثمره نکبت حاصل کورمزدك دمنه ایتدی
دانسته سو یلرسن بو زهری بو شربته بن نفسیله تهم عاقبتنا نی اچسم کرك و بو تخم بلایی زمینه
حالك سنوا الملك کدم ظاهر بودر که بونک ثمرین بجسم کرك بیت دهقان سالخورده چه خوش گفت با پسر
کای نور چشم من بجز از کشته ندروی نثر یعنی که اکدکی ذم کیا و بذر هلاهلدر اندن کل انکبین

ونه شکر توقع ایتمك تمنای باطلدر محققدر که رشتهٔ صلاح حال منقطع در نظم انکشت تدبیرله کره
تقدیر نخل نه ایسته اندیشه ده چهرهٔ خلاص کورنمك محالدر تحقیق بلدم و عین الیقین مشاهده
قلدم کوهر بها هوار دولت مخاطرهٔ دریای محنته دکمز ایمش بیت بس امانی که بود اول عزم دریا
بوی سود غلط کردم که یك موج جنش وصد کوهر بها ارزد نثر کلیله ایتدی حالیا بو ورطهٔ تدبیردن
نه شرط تدبیرله خلاص فکر ایدرسن و نجه مرددن راه نجات ظفر بولا لحظه الیه رسن دمنه ایتدی بیت
در تنکنای عشق تو جستن ره خلاص مشکل توان که رخنهٔ تدبیر بسته اند نثر اکر چه بو درکه کشتی
حیات کرداب هلاکده غرق وکار و بار بقا نا دبوار و فناده حرق اولدی بیوك کوکده زبون اولوب
ضعف قلب کوسترمیم و بو بابده ممکن اولدوغی قدر حیله و مکر و تدبیر و فکری دریغ قلمیم
بکا اصل خوف کلی سنك جهتکدندر که مبادا سنی بنمله متهم اولهسن و مابینمزده اولان علاقهٔ
اخوت سببیله ورطهٔ محنته دوشه سن اکر عیاذا بالله سکا تکلیف ایدرلرکه کیفیت
حالی بلدککجه تعریف ایدهسن اول وقت بکا اکی نوع بلا و مشقت متوجه اولور اولا بو که
بنم جهتمدن سکا زحمت متطرق اولور و اسباب حضورك خوشهٔ پروین کبی مجتمع ایکن بنات النعش
وار متفرق اولور ثانیا بو که من بعد بکا امید خلاص قالمز زیرا که سنك صدق کلامك خاص و عام
وکافهٔ انام میاننده روشن و هویدادر و سندن که بنای افعال و اقوالك قواعد صدق و
صیانت و دعایم دین و دیانت اوزره مبنیدر کتمان شهادت احتمال محالدر بو تقدیرجه بنم
جانبمزده ملاقات یوم مکافات میسر اولور و مصاحبت عرصهٔ عرصاتده وجود بولور کلیله
ایتدی ای دمنه دکلکیجدر واقعا بن عقابیی عقابه صبر ایدوب شکنجه یله پنجه طوتهمزین
دخی صبر ایچون کتمان ایدوب خانهٔ خیانتی تعمیر و دیوار صدق و استقامتی هدم ایده مزین صوردقده
دخی واقع حالی بنم مذهبمده اعلام ایتمك لازمدر بو قدرکه مناقشه و مصادره احتمالی اولمز صالح
بودرکه کناهکه اعتراف ایدوب صادر اولان جرایمه اقرار ایدهسن و نفسکی شرطهٔ توبه و انابتله کرداب
عذاب آخرتدن خلاص قلهسن که عین الیقین معلومدرکه بو قضیه ده سنك سر انجامك هلاك اولمسه
کرك نجون چنکال نکال دنیادن رها محالدر بار یکنده کی چنکل عقاب عقاب عقبی یه کرفتار اولمه
و چون مخانهٔ فناده شراب تلخ عذاب تجرع ایتمك مقرردر باری دار الملك بقاده شورابهٔ عقابدن

جاشنی طتمه دمنه ایتدی بو خصوصده تأمل ایدهیم ان شاء الله خاطره خطور ایدنی فی صور
حضوره موجود الجمهور که عرض ایدوب بو بابده هر نه حیله یه تمسك ایدم سنك اشارتکزا ایتمیم و بو
مضیقدن خلاص ده هر نه طریقه که قدم سنك اجازتکزکیمیم کلیله مغموم و مهموم دونب کتدی و تف
و تاب تب اندوه له محموم اولب بالین ملالته باش قویب یاتدی اوکیجه صباحدك تحمل و اضطراب
ایدوب علی الصبح نقد جان اشتقاصی اجله دروان ایتدی ع رفت چندین ارزو با خاك برد نثر اما اول
زمانده که کلیله و دمنه میاننده بو قدر مباحثه و محاوره واقع اولدی سباع دن برسی زنداننه
محبوس اولب بر کوشه ده یاتوردی جاری اولان ماجرایی تقریر و قطعی استمدی و وقت
و صتن کرکلنادی واقع اولان کلماتی بخط و حفظ و ضبط ایتدی ع هر سخن وقتی و هر
نکته زمانی دارد نثر چون صباح اولدی خیمهٔ زرین چنك شاه سیارکان بیشهٔ زمرد رنك آسماندن
نمایان اولدی و دمنهٔ تیره روی و سیاه نامه شب جاه زندان خناده متواری و پنهان اولدی
بیت کوربنی طوق شبدن رخ روز جهانی اولدی آفاقده فیروز نثر سینه مجلس مظالم قایم اولب قضات
احضار اولندی و مادهٔ شیخ خبیث دمنه یی اعاده ادب ایتدیلر چه ماده ظالملری ابقا
مظلوملری قهاریت بدتر و بد کردارلره احسان نیکوکارلره اسائه بابرده در بیت ووضع الندی
فی موضع السیف بالعلی مضر کوضع السیف فی موضع الندی بیت نکویی با بدان کردن چنانست
که بد کردن بجای نیك مردان نثر هر کسه که قادر اولب بر فاجری فجوردن زجر و بر ظالمی ظلمدن حجر ایلمیه
فسق و ظلمنده انلرله شریك و عقاب عقبیده انلره مشارك اولور ومن اعان ظالما سلطه الله علیه
وعیدی انك حقنده ظهور کلیه بیت بدیکن ویاریدان هم مشو ونیکی خویش دل وخم مشو نظم
شیر قضات بیوردی تا دمنه نك قضیه سی فصل ایتمکده تعجیل ایدب خیانت و دیانتدن هر کونه
ظاهر اولورسه علی التفصیل پایهٔ اعلی یه عرض ایدلر پس اشراف انام و قضات و حکام و خواص و علم
اولمجمع خاص و محفل عامده حاضر اولوب قاضی القضات حضار مجلسه متوجه اولب ایتدی
ملك دمنه نك حالی تفتیش و تجسس ده واد اهتمام اولدوغی خصوصی تقریر تخصصه حددن
زیاده مبالغه ایدوب بیوردی که تا بو مهمك چهره سی غبار شبهه دن معرا اولمیه متم آخر و تعرض
اولنمیه و انك حقنده امضا اولنان حکمه لازمدر که شرط عدالتی رعایت جادهٔ انصافده

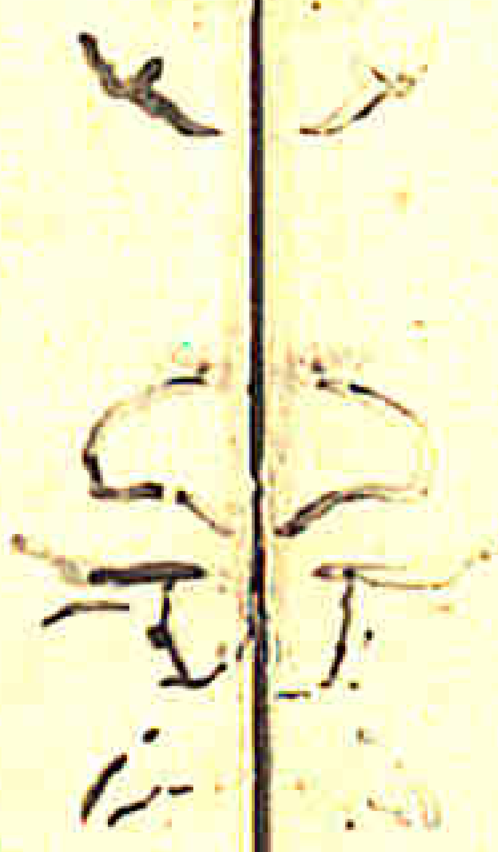
جانب اعتسافه میل وانحراف قلمیه بس هر برکوزه واجبدر که بو بابده نیه واقف ایسه کزکتم ایمیوب
اظهار ایمیه زیرا که بونک ضمننده بو روح کلی و ابنای مندرجدر اول بو که حق معین ظهیر اولوب لوای کلمهٔ
صدقی اعلا اتمک چهره بعید قدر نمای وهم اینه مروتدن حرمت مالاکلامی واردر ایکنجی
بو که بنای ظلمی تعمیق وخانهٔ شنیع تعمیق و اهل تلبیس وتزویری پایمال و ارباب غدر وخیانتی
کوشمال اتمک موافق رضای خالق وملایم طباع اشراف خلایقدر اوچنجی اصحاب جور
وفساد وارباب غدر وافساددن خلاص اولمق نفعی کاملدر وفایده سی کافهٔ انامه
عام وشاملدر چون کلام اخره اولدی حاضر اولان جمله وحوش ساکت وخاموش اولوب
بر جانبدن جواب اگر خطا اگر صواب صادر وظاهر اولمدی زیرا که دمنه نک بو فعلنه
جازم دکللردی کمان مجرد ایله کلام اقدام ایدمزلردی که مبادا انلرک قوللریله بر حکم مرتبه
امضایه یتشه وشاید که خلاف حق بر کلمه اهراق دم معصومه باعث اوله چون دمنه بو حالی
مشاهده ایتدی باغ ارم کبی کوکلی خرم طوتدی اما تمکین لرکبی یوزین مرهم ادب ایتدی
ای اکابر دین ودولت وای مشاهیر ملک وملت اگر اول اسناد اولنن تهمتدن ساحهٔ
ذمتم بری اولمسه سزلر بو سکوت کز ایله کوکلم شاد اولیدی وبو بابده واقع اولان سؤاله
جوابده خاموش اولمکز ایله بو تهمت کوکلم اوی اباد اولیدی بنم ار کناه اولدیغنه بودالدر که جمله
کزک زبانی بو خصوصده لالدر اما چونکه اگر مقدوری مقداری کندو امرنده سعی ایلمسه معذور
دکلدر سزه بیلنی تکلیف ایدرم که سزدن هر کسنه بو تهمتدن کلی وجزئی واقف اوله کتم ایتمیوب بیلیه
اما واجبدر که جانب اعتسافدن اجتناب ایدب طرف انصافی رعایت ایلیه زیرا هر کسنه نک که قولی
آخرک قتلنه نوع قاطع شایسته اوله لازمدر که مبنی شهادتی ظن واهی ووهم باطل اولمیه
اولموب صدق وافی ویقین کامل اوزره اوله تا اذا رایت مثل الشمس فاشهد
موجبیله عامل اولوب اما انلرکه شهادتک جزاسی عاجلده وآجلده الحاصل وواصل اوله هر
احد که بی ظن وشبهه وکمان مجرد ایله معرض تلفه وموقع هلاکه ایته اول طبیب بوله که اول بلایه مبتلا
اوله که اول طبیب نه علم وعمل اولمشدر قضات استفسار ایتدکه نجه اولمشدر اول حکایت
دمنه ایتدی روایت ایدرلرکه بر طبیب واردی بیرایه تجربه دن خالی وسرمایهٔ دانشی

ودرایتدن عاری بو جاهل نیه خلقه طبابت ادب فن طب دعوای حذاقت ایدردی اگر
چه که بیمارخانهٔ عالمده اول دنی طبیب ایدی اما علمدن بهره وعملدن نصیب ایدی تشخیص امراض
ابداننده بو مرتبه ده نادان ایدی که صدای نقرسیدن تمییز قلمزدی وترکیب معاجینده بو مرتبه ده
جاهل ایدی که تریاق فاروقی سم هلاهلدن فرق ایدمزدی معرفتده و برده طبایع عشب ومقادیر
عقاقیردن غافل ایدی وکمیت اغذیه وکیفیت اشربه دن تمام لایعقل ایدی بیت بدعلاجی که
هر که چهرهٔ او دید دیگر ندید روی حیات نثر اول شهرده دهر بر شهرده جهالت دکانن اچمشدی
وشراع اعمار ناسه هلاک تخمن صاچمشدی وصحیح وعلیل وعزیز وذلیل اول طبیب جاهلک
شربتن اچمشدی ناموافق علاجیله عمارت اعمار خلایقی خراب ایدی وقبض ارواح ونقض
اشباحده کویا ملک الموت دن قایم مقام ونایب مناب ایدی بیت با وجود قابض ارواح مثل
او طبیب هیچ حاجت نیست کس را قبض عزرائیل را نثر اول شهرده بر طبیب لبیب واردی
کمال وهنر ایله اراسته ودین معالجه و برکت دم وقدمیله پیراسته دمی دم عیسی کبی جان بخش
وقدمی قدم خضر کبی دلکش نظم کر نوا سنجی بیک دو نفس آفت دوار زایل شوی نکبند دو آری
نبات بین قدم چانکه بباغ ار در امدی حادی زریخ رعشه سنبل ادر ابخات نثر نتکه عادت
روزکار ستمکار در که همیشه هنرمندلرانک نوالهٔ خوان احساندن بی نوا وبی هنرلر نوالهٔ
نوالهٔ بی کراندن استلاده در بیت هنر نمی خرد ایام از آن شکسته دلم کجا روم بتجارت بدین
متاع کساد نثر بو جالینوس عصر وبقراط دهر ایک طالعی نحوست وتراجع بوزطوتب کوکب بوزبا صره سی
کسوف ضعفه مبتلا اولدی وعلی سبیل التدریج اول عزیزک چشم جهان بینی مشاهدهٔ روز روشن
وتماشای طرف کلشندن قالدی تا اول زمانه کم چشمه چشمی عین نور ونور عیندن دور اولدی
کوشه کاشانه ده عین انسانه انسان عین کبی مخفی ومستور اولدی چون اول طبیب عالم قریب
بو مقتضای بیت چو بیشه تهی کرد از نره شیر شغال اندر اید به بیشه دلیر نثر میدان علم
ابدانی مدعی لردن خالی کوردی صنعت طبابتک دعوای حذاقته اغاز ایدب آز مدتده اول جاهل طبیب
معظم وحکیم محترم اولدی ومعالجه سی افواه انام والسنهٔ خاص وعامده شهرت کاذبیله اشتهار تام بولدی
بیت پری نهفته رخ ودیو در کرشمه حسن بسوخت عقل زحیرت که این چه بو العجبست

نثر شهریار شهرک مکر بر دختری وار دی که مطلع ملاحتدن انک کبی جوا فتاب دخی طلوع اتمامش کل ایدی
ومطلع صباحین زلف مشکباری کبی بر نافه ختن کورمش اشتمش کل بیت فرشته خوبرلی رووی و خور عشوه
تدذ آن و آیش و طاوس جلوه نثر اول سرو آزاده یی کندونک برادر زاده سنه نام زاد ایدوب ایکی شاهانه
وآذین خسروانه اوزره عقد نکاح وسور زفاف بیوردب بیت ماه اندی آفتابی مهمان
زهره ایله مشتری قلدی قران نثر اول ایکی اختر سعدک مقارنتندن صدف رحمنه بر کوهر شاهوار
منعقد اولوب اول سرو رفتار ونکار کهنتار هنکام وضع حمله بر عارضه دشواره کرفتار اولدی
ناچار معالجه ایچون اطبایه مراجعت ایدوب اول طبیب دانایی پادشاه دعوت ایتدلر و عرض
مرضی اکا عرض ایدوب بر موجب اذا الم بك المرض فالمعالجة في المعاجلة معالجه ده معاجله
التماس ایتدلر طبیب حاذق دخی مزاج مریضه موافق علاج تدبیر ایدوب ایتدی بو دابر دار و طلوا
میسر در که اکا مهرادن دریاسی شویله که اندن بر دانق مقداری سحق ایدوب جوردن یکره لر و بوز مشک بنی
وعود قماری له خلط ایدوب کاینبغی شربت ایدوب ایچوره لر فی الحال مرض مزبور اندن زایل اولوب شفاء
کلی حاصل اوله بو دارو اکرچه که قلیل الوجود در اما شربتخانه همایونده بالفعل موجود در نقره خامدن
بر ظرف اچره تعبیه اولنمشدر واکرچه زر خالصدن بر قصل ادرلمشدر لیکن بکا ضعف بصر سببیله انی ادرلمک
بلمک میسر دکلدر اول زمانده طبیب نادان دخی حاضر ایدی ایتدی اول دارونک اسمی و رسمی ووصفی
وظرفنک قیو معلومدر واول اخلاطک ترکیب و ترتیبنده حقیرک نظیری معدومدر پس بر موجب
فرمان شاهی شربتخانه یه وار دبب حقه مزبوره یی صفت مذکوره اوزره تفحص قلدی چون اول صنع
لوزه حقه لر متعدد ایدی دارو مذکوره یی تمییزده عاجز قلدی و تشخیص ایتمدی اول حقه لرک برنی
آلدی اتفاق اول مهره ده کلکی دارو دکلدی بلکه بر مقدار زهر هلاهل ایدی که تا یدیم اولادیو.
اول طرقی محفوظ ایدی چونکه حلاجه اولان زهری ماربالشلالطه خلط ایدوب وصف مذکور اوزره
شربت ایدوب مریضه بیوره وردی مریض چون اول زهر تلخی نوش ایتدی جان شیریندن ال یویوب
تماشای عالمدن کوز یوموب غوغای جهاندن فراموش ایتدی بیت کوزینی یومدی تماشای جهاندن فراغت
بولدی غوغای زماندن نثر ملکک اول حالی مشاهده سی جکر سوز فراق آتشی تأثیریدن شعله اهی افلاکه ایر
یشدی بیوردی تا بقیه شربتی اول طبیب نادانه اچردلر انک دخی خرمن حیاتن کوکنده بر چراغ دوخته

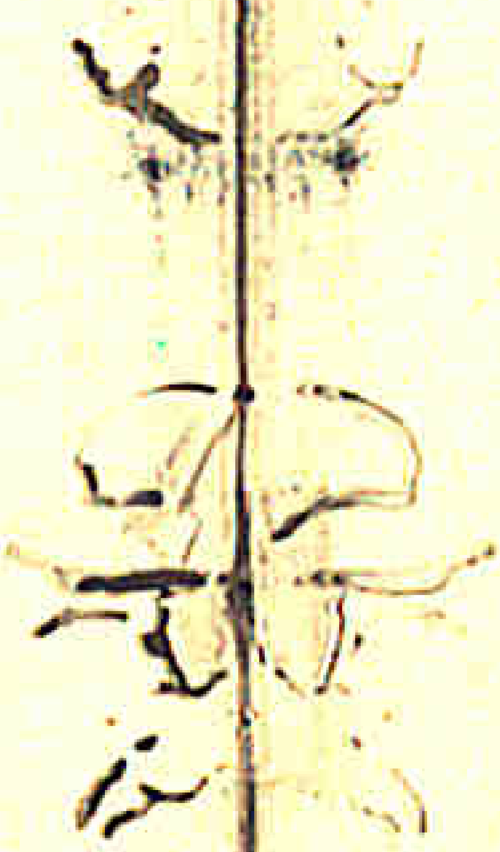
سوندیروب منزل وجوددن وادی عدمه کوچ ایدلر بیت بنکوشلیست این که هر کس بد کرد بد با دیکری نکرد
هم خود کرد نثر بو شیکی کتوردم تا بیله لر که هر بد عمل که زمین جهل اوزره درع اولنه بو مراد ویرمیشدر و هر
تیر قضا که کان کمان تجرددن کشاد بوله هدف صوابه ایرمیشدر حضار مجلسدن بری ایتدی ای دمنه سنک
خبث سیرتک خاصه واضح و لوث سیرتک عوامه ظاهردر و سفاهت طبع واعوجاج مزاجک
شکل و قیافتک برهانی باهردر قاضی القضات ایتدی بو مجملی تفصیل لابد در و بو دعوایه اقامت
دلیل لازمدر که بلا بینه کلام بی فروغ در و دعوای مجردک اکثری دروغ در اول کشی ایتدی علمای
فراست شعار وحکماء حکمت اشتهار بیوردیلر که هر شخصک که قامتی قصیر و عینی یمنی عینی
یسری سندن صغیر اولب کوزلرنده حرکت واختلاج دائم و بورننده انحراف واعوجاج لازم
اوله وکوزلری یره نظری کره و الی طرفه چیقه و شمل تقلیب حدقه ایدوب همواره اشتغالده البته
انک ذات نامبارکی مجمع فساد و مکر و منبع حیله و غدر اولدوغی مقرردر علامات مزبوره تمامیله بونده
موجوددر و امارات رشد و خیر ناصیه حالنده مفقوددر دمنه ایتدی احکام الهیه ده امکان میل
و مداهنه ممتنعدر و اول حضرتک افعالنده کمان سهو و غفلت و خطا و ذلت محال بیت غلط
و سهو بر من و تو رواست بر جهان آفرین غلط نرود نثر بو دکلو علامت دلیل حق و برهان صدق
اولمق میسر اولسه و آنکله صدقی کذبدن و صوابی خطادن فرق ایدوب حقی باطلدن تمییز ایتمک ممکن
اولسه خلق عالم اظهار حقده شاهد و بینه یه محتاج اولمزلردی قضات دخی محاکمه ده رافع آسوده
اولوب غوغای خصما ایله باشلرین اغرتمزلردی و بندن عزیز لازم کلورکه هیچ بر نیکوکار ثنا و محمدته
لایق و بر بد کردار قبح و مذمته مستحق اولمیه زیرا که بالضروره معلومدر که اول مخلوقک
بو علامتلر حین آفرینشده انک صفحات فطرتنده مرقومدر بو علامتک لوازمنی کندودن دفعه
قدرتی نهاد خلقتنده معدومدر پس بو حکمله کرسی بیوروسی لازم کلور که اصحاب خیر و حسنات
ثواب ایله مجازات و ارباب شر و سیئات عقاب ایله مکافات اولمق صفحات احکام شرعدن محو اولنه
و بو جنایتکه نعوذ بالله بکا تهمت اولنور بو علامتلر مقتضاسی اولوب دفعی حیز امکانده اولمسه
انک سببیله بکا مناقشه و عتاب اولمق نه کرک دکل که مصادره و عقاب اوله بیت مکن
صیغه چشم سر زنش بخود روی چنانچه بپرورشم میدهند میرویم نثر پس بن سنک فتوا کله

بو بلادن قورتلدم • دبو مقدمات موجبنجه بو ورطه دن خلاص اولدم • جهانكم برهان باهر • وحجتنك
دليل ظاهر • بو كفايتسا تمزيي كه بو اصل افاضل بيننده كه هر بري مجمع فضايل در • وبو مجلس اماثل مجلسنده
كه هر بري عقل كامل • ورأي شامل ايله ميان حق و باطلي سيف سادم كبي قاطع و فاصل در • دعوي
دروغ وكلام بي فروغ و قول بي حجت و مدعاي بي بينه جرأت ايتمكله غايت جهل و نهايت حمق
وغباوتك اظهار ايلدك **بيت** پير خرد از طرح سخن هاي تو • دانست كه تا كجاست ناداني تو **نثر** چونكه
دمنه كلامنه بو وجهله آب و تاب ويروب كلام خصمه بو نسق اوزره جواب ويردي • حضار مجلسك
هر بري صموت كالحوت درج دهانلرنه مهر سكوت اورديلر • مقابله ده بر حرف كلام اتمام ايدمدلر
قضات دفع مجلس ايدوب امر ايتدلر تا دمنه يي قيد و بند ايله زندانه التديلر • وماجراي تقرير
وقطمير حضرت شيره تقرير ايتدلر **بيت** ايلدي دمنه يي زندان اچنه • قويدلر كلبه احزان اچنه **نثر** چونكه
دمنه زندانه كيردي كليله نك بر دوستي واردي اكا روزبه درلردي زندانه اوكندن گچوب كيدركن
اتفاق دمنه نك كوزي كوزنه راست كلدي • حضورنه دعوت ايدوب ايتدي اي يار عزيز خيلي زماندر
كه احوال كليله دن خبردار دكلز • اميدوارم كه ايام محنتده احيانا بوني كورهيدي • وبو بدحال
ومنكسر البالك پريشان خاطرني صوريدي **بيت** يار محنت دمنه يار كورك • غصه وقتنده
غمخوار كرك **نثر** سن ايندن نه خبر بلورسن • وكمدن نه وجهله توجيه ايدوب اها لنه نظر قيله اعتذار
قلورسن • روزبه چون كليله نامن اشتدي درون دلدن بر آه جانكاه اتدي • وفواره ديدن كريانندن
سيلاب اشكي روان ايدوب ايتدي **بيت** دل بشد از دست دوست را بچه جويم • نطق فرو بست
حال بكه كويم **نثر** دمنه روزبه نك طبطاب واضطرابندن بر التهاب اولوب كيفيت حال وسبب ملال و
انفعالن صوريجق روزبه ايتدي **قطعه** جانها بسوخت ز هجران همدمي مجروح سينه ايم نداريم مرهمي
چون شمع سوخته رشته جانم زتاب دل • وز سوز سينه مي نتوانم زده دمي **نثر** اي دمنه او يار كرامي سر منزل
فنادن دار الملك بقايه رحلت اتدي • وقلوب اخوان وياراننه داغ هجران قويوب كتدي **قطعه**
اي دوستان كه بي يار بمانديم • در دست غم جگر كباب بمانديم **نثر** دمنه چون كليله نك وفاتي خبرن اشتدي
بيهوش اولوب كندودن كتدي • بر نجه زمان مدهوش يا تدقدنصكره عقلي باشنه كلوب بحر كبي جوش
واويكي خروش اتدي • وحسرات حسرات ومحاجات عبرات **كتواتر الدرمن الخرع وتعاقب الوبل على الذرع**

چرسنه روان ايدوب سوز ونياز وناله جان كداز ايله بو نوحه يه آغاز ايدوب ايتدي **قطعه**
دردا كه زباغ كلبن شادي بريد كشت • واحسرتا كه شاخ طرب بار ور نماند • اي دل فغان برآر كه آرام
جان برفت • اي ديده خون ببار كه نور بصر نماند **نثر** دمنه چون جزع وزاري وفزع وسوكواري حد
مرتبه افراطه يتشديردي • روزبه پند ونصيحت و تسليه وتعزيت باب تغليب ايتدي • اي
دمنه معلومك دكلميدر كه موقع ديوان ازل • افراد آفرينش دن هر بريناك منشور حياتي طغراي
اجل ايله مرقوم قلمشدر • ونقاش صور كائنات نقش شاهق صفحات ممكناته **كل شئ هالك الا وجهه**
كلكيله سلك نمود چكمشدر • استاد كارخانه قدم هر احدك قباي بقاسن طراز عدم ايله
مطرز ايتمشدر • معمار معموره جهان هر موجودك بنيان وجودده اساس فنا اوزره بنا
اورمشدر **نظم** تا فلك معمار اين معموره شد بنيان غم • يك كل شادي بباغ زندگاني كس
نيافت • گلستان عمر را در مرغزار روزگار • نوبهاري خالي از باد خزاني كس نيافت **نثر** بو شربت
دركه قومزه ايچمك لازمدر • وبار محنتدر كه جمله مزه چكمك واجب • بو زخمه صبر مرهمدن غيريله
مرهم ممتنعدر • وبو داغ عضاله داروي تحملدن غيريله دوا محال **بيت** صبوري ضروريست
كين درد را • بغير از صبوري دواي بنا شد **نثر** دمنه بو كلمات ايله في الجمله تسلي بولوب ايتدي
اي روزبه بو ماتمده نه قدر كه جزع وفزع ايدم • وفغان وفريادي مرتبه افراطه يتشديرسم • هنوز حق اداء
واجبه مقصرم كه كليله بنم مشفق يارم • وناصح برادرم ايدي • جميع حوادثده اكا پناه ايلردم • و
مهلكت روزكارده انك رأي وتدبيري ونصيحت دلپذيريله استظهار ايدردم • دل هشياري
بو خزانه ايدي كه هر نقد اسراركه امين وديعت قونله دست دزد روزكار رعنا اكا وصول
بولمزدي • وجاسوس زمان چندانكه انك پيرامننده دوران قله شمه سنه مطلع اولمزدي
دريغ هزار دريغ كه او ايام مهربان ساية شفقتي بندن دور اتدي • وحيف هزار حيف كه زندان
خانه دنياده بي رفيق وبي همدم وبي انيس ومحرم بني قودي كتدي **بيت** با كه كويم راز دل
چون محرم رازم نماند • چاره سازي چون كنم چون چاره سازم نماند **نثر** مر بعبكا نعمت حياتدن نه لذت
وچاشني زندكانيدن نه حلاوت متيسردر • اكر بو هنكامده افهام عوام اناسه كه **اولئك كالانعام**
مفهوم لري حسب حالدر • بعض خيالات واوهام خطور ايتمك احتمالي اولمسه همان دم كندوي

تیرغم وتیغ الم ایله اولدرردم. وتنهالك رنجندن وبیکسلك دردندن قورتلوردم. زیرا که بو ورطهٔ
محنتده که بن کرفتار اولدم. بر یار صافی نیت وصادق عقیدتك شرطهٔ مظاهرتندن رهبر معاونتی
اولمایجق کنار خلاصه کورلمك محالدر. وساحل نجاته ایرلمك نه احتمال. بیت ایندم که از کوی امید آواره
می باید شدن. چاره چون از دستم برفت بیچاره می باید شدن. نثر روزبه ایتدی که ای دمنه اکر کلیله نك
شمع بقاسی باد فنا ایله مرده. وکلبرك حیاتی هوای هاویهٔ مرکله پژمرده اولدیسه. بحمد الله که سایر
یاراننك نهال اختصاصی تازه وسرسبزدر. بیت غم مخور کرزین چمن شاخ کلی پژمرده شد. ای بسی نسرین
تازه است وچندی سنبل تابدار. نثر دمنه ایتدی راست سویلرسن بقای ذات شریفکله هر خللك تدارکی
میسر. ووجود بنیهٔ لطیفکله هر ذللك تلافیسی مقرردر. من بعد کلیله کبی بنی صادق یارك ومشفق
برادرك بیل. لطف ایدوب سنده بنی خدمت اخوته قبول قیل. روزبه نشاط تام وانبساط مالا کلام
ایله قدم خدمت اوزره قیام ایدوب ایتدی. بنی بو قبول ایله رهین منت ادب لوای قدرمی
ذروهٔ رفعته یتشدردك. بیلمزم که بو دل وفادارم. بو عنایتك عذرنك عهده سندن نیجه کله
وبنم زبان ثنا کسترم. بو نعمتك شکریله نیجه شکربار اوله. پس بر بریله مصافحهٔ ادب خلوص نیت
وصفای طویتله صفقهٔ عهد وصداقتی تجدید. وپیمان وایمانله قواعد عقد اخوتی تأکید وتشیید
اتدلر. بعده دمنه ایتدی فلان موضعده کلیله ایله بر دفینه مز واردر. اکر طلب کنجه قدم
رنجه بیوروب انی بوله سن امیددر که دنیاده سعیك مشکور. وعقبیده مثاب ومأجور
اولاسن. روزبه نشان ویردکی مکانه واروب دفینه یی بولوب کتوردی. دمنه کنز وحصه سن
افراز ایدوب کلیله نك نصیبن روزبهه ویردی. والتماس ایتدی که هر کاه بارکاه شیره واروب
اولورکاه اهل اسرار واخباردن هر نه دن خبردار اولورسه انی اکاه اده. روزبه دمنه نك
مأمولنی قبول ده مجهودنی مبذول قلب. تا دمنه نك وفاتی زماننه دك شرط معهودی مرعی وعهد مذکوری
مقبول طوتدی. ع شرطست که شرط را بپایان ببرند. نثر بو کون علی السحر پادشاه شیر کلوب سریر زرین مجلس
کذشته دن خبر صوردی. شیر دخی صورت قضیه اول وجهله که قضات عرض ایتمشلردی.
حسن تقریرله آیینهٔ ضمیر مادره تصویر ایتدی. مادر شیر دمنه نك هر هواله صورت صوابدن جوابلری
وکلماتنك آب وتابنه نشیرکه انجذابندن حباب وارسیلاب اضطرابه وشرر مثال التنمی التهابه.

دوشب ایتدی اکر بو بابده کلام راسته اقدام ایدم. سخن درست درشت اولدوغی اجلدن بحکم الحق مر
کلام ملال ملك آرای ملکه تلخ کلسه کرك. واکر اهمال واغماضه رخصت ویرم. جانب شفقت وحفاوت
مادرانه مهمل ونام عمی فلسه کرك. شیر ایتدی قرع ابواب مناصحتده میل وحابا وستر وعدا رای رخصت
یوقدر. سنك کلام نصیحت انجامك بو شبههٔ شایبهٔ تهمت ومظنهٔ ضنتدن دوردر. وکلام
ناصح مشفق درست اولدوغی جهتدن هر نه قدر درشت اولورسه معذوردر. مادر شیر ایتدی
حال بو منوال اوزره اولیجق ملك کذبی صدقدن وباطلی حقدن فرق ایتمیه. وکذب وچغلییی غرضدن
ونفع وضردن تمییز قلمیه. دمنه فرصت بولوب فتنه لر بید اقلیه که افهام ثاقبه انك تدارکنده قاصر
وآرای صائبه انك تلافیسنده عاجز قله. شیر ایتدی مادر مهربانمدن دلرم که بکون بو بنده حاضر
اوله. واحوال دمنه یه یعنی دقتله ناظر اوله. که شاید مهم دمنه انك حضورنده فیصل بوله. پس
فرمان شیر بونك اوزرنه جاری اولدیکه رسم سابق اوزره حکام بنه جمع اولدیلر. وجمع عامه ده دمنه نك
تفتیشی امرنده اهتمام قلدیلر. بر موجب فرمان اشراف واعیان واکابر وارکان دیوان شیرده
مجتمع اولوب قضات همان فصل ودرس سابقی مکرر قلوب حضار مجلسدن دمنه حقنده شهادت
طلب اتدیلر. هیچ کمسنه انك بابنده بر کلمه سویلمدی. وخیر وشردن بر نکته در میان ایلمدی. قاضی القضات
دمنه یه متوجه اولوب ایتدی اکرچه که حاضر اولوب ظاهر حالی سنك استقامتکه دالدر. اما باطنا جماعتك
خیانتکه متفق المقالدر. بو حالده سکا بو طائفه میاننده احتمال ازلنکا تصور محالدر. حالا سنك صلاح
حال ومآلکه الیق واوفق بودر که کناهکه اقرار وجرمکه اعتراف ایدوب شرط توبه وانابتله نفسکی ورطهٔ
عقوبت آخرتدن خلاص قلسن. وسکا مرکبده احدی الراحتین حاصل اولوب ایکی جهاندن برسنه واصل
اولاسن. یا بودر که خلقی محنت شرکدن خلاص قلسن. یا بودر که سن بو زندان محنتدن خلاص بوله سن
نظم زیرکان کویند کانکه مرك نوعی راحتست. ور زیانرا این سخن بر خلق منت می نهند.
کفته اند آنکس که میرد از دو بیرون نیست حال. یا بدی باشد که خلق از جور کنش می جهند. یا که از ارال
نکو خلقی که اهل روزکار. مهر او ورزند واو را در لحد جا دهند. کر نکو کارست ان بر زنك
محنت وارهد. ور بد اندیش است خلق از محنت او وارهند. نثر بوندن غیری ایمدی دمنه شونیکه
کناهکه اعتراف ایدر کوردسن ایکی فضیلت عظمی دخی فائز اولاسن. اول اعقاب عقبی خوفندن عذاب دنیایه

رضا ورب دار بقا فسرای صفای فنای فنا وفضای عنا اوزره ترجیح ایدرسن ثانیا حسن تقریر
ولطف تعبیرده بلاغتک وزبان آورلکده وسخن کسترلکده براعتک کون کبی ظاهر ایکن وهر سؤاله
بی نظیر جوابلرک حاضر ایکن وهر نکته یه دلپذیر اعتذارلره وقدرت تامه ایله قادر ایکن جانب اعتناسندن
جناب قضا فیصل ایدوب طوعا لا وکرها کما هکذا اعتراف ایتمکله سنک فضل حلاوتک وشهامتک وفرط
صلابت وصرامتک بین الانام علی مرور الشهور والاعوام اشتهار تام بولوب بو روزکار غدارده تا پایدار
کردارنک وذکر جمیل یادکار قورکدرسن امّا ارباب عقل صحیح قتنده بو نکته مکشوف و واضحدر که
نیکنامانک مماتی هزار بار بدنامانک حیاتندن مرغوب ومرجحدر بیت مردن کسی به نیکنامی
بهتر از زندکی به بدنامی نثر دمنه آتشین سجاده نشینان محراب تربیت کمان کمانله تیر قضایی هدف مضایقه
کشاده ورمشلردر ان بعض الظن اثم مضموننده تغافل ادب بی بحث ظاهر و بی بینت باهره
بر حکمی نفاذه یتشدیرمشلردر فرضا ایمدی کمز مزوّر مدعی غرض روزنت حق صریحدن مانع اولوب جمله کرک
قلبنده بنم حقمده سوء ظن واقع اوله بن کندو حالمی بیلوردم وعین یقین ایله برائت ساحت ذمتم معاینه
قلورن کشی کندونک بنیان جزم ویقینی آخرک دمیتندن ووهم وتخییلله هدم ایتمک نه قاعدهء شرع
قویمه موافقدر نه ضابطهء طبع مستقیمه مطابق با وجود بنم حیاتمه ظن غالب عوا ادرکن
بی نص قاطع قتلمی روا کورمزسز بن صدق واستقامتمه جزم ویقینم وارکن کندو هلاکمه نجه سعی ایدوب
قتله نجه راضی اولم وان یکم کما اولم عندالله نه تأویل ایله معذور اولیم ولا تلقوا بایدیکم الی التهلکة
خطابنه نه طریقله جواب ویرم علی الیقین بلوردم که جمیع بر نفسک بنم ذمتمده اولان حقی بیلدرکه بنم
ذاتمک بنم اوستمده واردر بیلوب لفطیکه غیرلر حقمده جایز کورمیم ومذهب مروّتده اکا رخصت
بولمیم کندو بابمده نه روا کورم بیت من اکر خویشتن را نمی شایم دیکران را چه سان بکار آیم نثر
ای قاضی بو سوزدن فارغ اول که اکر نصیحت ایسه بوندن اولی ولجیدر اکر فضیحت ایسه قضا ده
غیر مناسبدر زیرا که هرحاکم که فصل خصومات ایدر کلمه سی نص قاطع وسیف صارم متابه سنده اوله
کلامنده هزل ولغودن اجتناب واجبدر وخطا وسهودن احتراز لازم بو عجبدر که حضرت
قاضی شمدیه دک عدالتله موصوف واستقامتله مشهور ومعروف ایدی غالبا بنم شامت بخت
ونحوست طالعم مقتضاسیدر که بو واقعه ده جانب احتیاطدن مایل کندونک ظلمی و سائر

ارکانک کمالیله عامل اولوب دربند انصاف استقامتی علت انحراف وسقامتله باطل اولمشدر بیت
طرب سرای دل هرکس از تو معموراست چراغ دل امیدوار من باشی کلی چو تو نشکفتست در بهار جهان
روا بود که همه خارخار من باشی نثر قضات محکمه دانش وری که قبالهء فضل کستری وهنرورییه انلرک
توقیع احکام بااحکامیله مسجلدر بو مسئله ده بو وجهله فتوی بویردیلر که هر نقد شهادت
که سکهء یقینله آرایش بولمیه دار الضرب اعتبارده تمام عیار واقع اولمیه هرکسنه که معرفتی اولمدغی
قضیه یه شهادت ایلیه اکا اول قضایه شکله اولان داره یتشدی قضات استفسار
اتدکلرکه نجه اولمشدر اول حکایت دمنه ایتدی روایت ایدرلر که بر مرزبان واردی
شرف ذاتله معروف وکرم صفاتله موصوف بیت باادب جان فزا باخلق دلپذیر ماجزد
وکران باهنر دشمار نثر بو مرزبانک بر خاتونی واردی که حسن لطافتده آفت جان ولطف وملاحتده
فتنهء جهان ایدی لبی بحیات کبی نوشین دهنی شربت نبات کبی شیرین دیلاسی چشم نرکس کبی پرخواب
طره سی جعد سنبل کبی پرتاب بیت یوزی عکس آتشیدی عارضی آب وقورایدی کویا ماه ومهتاب نثر
جمال حسن دلربالقله کمال زهد وپارسالقی جمع ایتمشدی ورخسار فتنه انکیزنده خال عفت دیرهیز ایله
آراسته قلمشدی بیت قرار مشرع کلدی پایه سنه کنش دخی کلدی سایه سنه صوبر عرض
ایتمزیدی کندو زینی که عکس چشم کوره یه بو زینی بو زن کوره دیو چشم ستاره بکیله ماه ایتمزدی
نظاره نثر بو مرزبانک بلخی نژاد بر غلام بدنهادی واردی بغایت ناپاک وزیاده ناحفاظ دینی
پاک نه مردم دیده سی اول حرام زاده نظر حرامدن منع ایدردی ونه اینهء سینه سی اول بدنهادک
زنکار فسق وفساددن پاک طوتردی غلام مزبور مرزبان مذکورک خدمتنده صید جوارح
طیوره نامزد اولوب بازدارلق منصبنه متعین اولمشدی بر کون بو غلامک تدنر ونظری
اول کبک خرامک حسنی شهبازینه دبوده اولوب مرغ دلی اول مستوره نک عشق دامنه کرفتار
اولدی بیت با زاین دل زغم دیده بدام تو درافتاد پس مرغ همایون که بتیر نظر افتاد نثر غلام
شهباز قلبی اول همای آشیانهء عصمتک عشق هواسنده شیله پروازه کلدی که هربار یکه دعوت
بفتر وس صلایه کلدی وهرچند که ساعد عفته کرمک دلدی کرتمدی ضروری حلقهء مواصلتی
دپرندی وباب مصاجتی فتحه قصد ایتدی بازدار هربار که افسون وفسانه ایله کار ایدوب

عزيمت متبركه اول برتى دايرهٔ تسخيره دعوت ايتدى مستبعد اولمادى وهرچند كه اول مرغ هما نكر
صيدى هوا سيله بازحيله‌يى پروازه كتوردى شكار وصال نكاره مجال بولمادى بيت بو داين
دام بر مرغ ديكر نه كه عنقارا بلندست آشيانه نظم چون بو طمع خامدن باشه تام كلدى ونوميد
وصال محالدن ناامید اولدى خبث طينتى وكثافت طبيعتى مقتضاسنجه حرفه شرع حركته
كلوب قصد ايلدى كه انك حقنده تير غدره كمان ايده نصيحتى يابنده كرمكرى برميانه
اينه بس بر صياددن اكى طوطى الب زبان بلخيله برينه بو الفاظى اوكرتدى كه بن كدبانويه
دربانى هم پهلو كوردم بر سنه دخى بو كلماتى تعليم ايتدى بنده كوردم غيرتدن هلاك
اولدم برقچ كون اول ابتردره سرادب اول لا يفهملره بو اكى كلمهٔ ازبر ايتدى بركون مرزبان
بزم شراب آراسته ايدوب مجلس عشرتى اوترمشدى بازدار كلب هديه رسمنده طوطيلرى كتوردى
طوطيان شرين كفتار شكر افشانلق لغه آغاز ايدوب همان اول كلمه‌لرى بر حكم عادت تكرار ايلديلر
مرزبان زبان بلخى بيلمزدى اما انلرك لطافت آواز وتناسب الفاظيله استلذاذ ايدوب ونغمات
دلاويز وترنمات عشرت انكيزيله مستأنس اولوب طوطيلرى حرمنه كوندردى وخاتوننه سپاردى
انديكه انلره تيمار ايده وانلرك تعهد حالنه مقيد اوله كوردى بيچاره خاتون زبان
بلخيى بيلموب روز وشب انلرى پرورشده اول دوست روى ودشمن خويلرى نوازشنه مشغول
اولدى بيت نغز را پروردم وآخر شدم رسوا از او من چه دانستم كه خصم خويش را مى پرورم نثر
القصه مرزبان طوطيلره شيله مايل ومهربان اولدى كه برآن انلرك دلپذير آوازندن وبى نظير
الحانن استماعسز نه عزم بزم شراب ونه ميل آرام وخواب قلوردى ديردم انلرك صورت
خوب وهيئت مرغوبن تماشا ايتمسه وتكلم دلكش وترنم فرح بخشن استماع ايتمسه نه آيينهٔ عشرتده صورت
لذت كوروردى ونه شراب صحبتده كيفيت راحت بولوردى برزماندن صكره اتفاق بلخيلردن
بر طايفه خانهٔ مرزبانه مهمان اولديلر مرزبان ميزبان دخى مهمانلر ايچون بر مجلس خاص طيار ايدوب
طوطيلرى دخى انده احضار ايتدى انلر دخى ترنم طريقيله اول ايكى كلمه‌يى كه غلام بلخيدن تعلم ايتمشلردى
تكلم آغاز ايتديلر مهمانلر بو الفاظى استماع ايدجك متحير اولوب بر برينه باقشدلر آخر حجابلرندن باشلرن
اشاغه ايدوب اول حالى استغراب ايدمشدلر مرزبان كوردى كه يارانك آتش نشاطى سويندى

وانشراح وانبساطى آسياب بى آب دونوى انقلاب حاله وفرحده ترحه استحاله باعث نيه دوكن
صوردى مهمانلر هر باركه زبان اعتذار بر كاره ايدوب حساب انكاره تحمتى ايتديلر كاركر اولمدى
ومرزبانك آيينهٔ خاطرى غبار تشويشى وزنكار دغدغه‌دن مجلا بولمدى آخر انلردن بريكه
اظهار حقه جرئت وواقع حالى تكلمه ميل وحجابدن برى ادى ايتدى كه اى امير كبير مكر كه بو طوطيلر
مفهوم كلامى معلوم ضمير منيره دكلدر مرزبان ايتدى بلى بيت من نه ايدم شه سليمان لهجه شناسم
زبان مرغان را نظم بو نلرك معناى كلامن بيلمزم اما نغمهٔ دلاويز وزمزمهٔ شور انكيزلرندن
زياده تلذذ ايدرم سز اكر مضمون كلاملريله سزاميد وارم كه بزه دخى اعلام ايدسز انلر دخى
حق تعبيرله طوطيلرك فحواى كلامن مرزبانه تقرير ايتديلر مرزبان چون اهل بلخدن بو جوابى
اشتدى بزم سرور عيش تلخ وبزم حضور نسخ اولوب ايتدى اى عزيزلر معذور بيورك كه بو خبر شمديه دك
بزه واصل اولمدى حاليا چون حقيقت حاله وقوف حاصل اولدى دخى عذر وبهانه يه مجال قلمدى
بزم آيينمزده رسم دكلدر كه اول خانه‌ده كه بو عورتك فعل حرامه صدد بوله انده اقامت جائز
اوله خورد وخواب واكل طعام وشرب شراب حلال اوله بو كفت وكوى استماع اسندن غلام بازدار
آواز بلند ايله ايتدى اى خواجهٔ بزركوار بو خبرك حقيقتنه بنده مطلعم واول كافر نعمتلر
حقنده طوطيلرك مضمون كلاملرى مطابق للواقعدر بيت مكر بر كون يوزى آيينه دربانه كوزى
اولدى فتنه يا سينه قربانه قلبنى نى كنده‌سن كرفتار بويى سروينه اولمشدر هوادار كورديكل لونى
آشفته اولدى دماغى دود سودا ايله طولدى سبون ارادى عاقبتده وز وصالنه ارشدى
وصالى اتصاله نثر مرزبان همانده مجلسده نطو ب عورتك قتلنه فرمان ايتدى خاتون دخى
احوال سوكه كوندرب ايتديكه اى قهرمان كامران بيت كر دو اكوكرسك هلاك اكر بهزار كوره سكه امان
تيغ فرمانك مضاده نص قاطعدر عيانكن نثر اما بو امرده تأمل وتأنى واجبدر وتعجيل وشتاب غير مناسب
مشتابه تعقيل مى كه در دست توام نظم ارباب شرع وملت واصحاب علم حكمت جميع افعالده عموما ع
سفك دماده خصوصا تأنى وتحرى واجب كورمشلردر كه اكر قتله استحقاقى اوله فرصت باقيدر
ولكن عياذا بالله بر سبيل تعجيل بر بى كناهك قبالة قتلى تعجيل اولنه بعده نه سيف حيف ونه تيغ دريغ
ذرهٔ ندامتك تأثير قلور ونه تأمل تدارك وسرانكشت بيرله كره ملامت اخلال بدينه اولور بيت

ما تأمل کوکنوب درازاده تا پشیمان نکردی آخرکار نظم مرزبان عورتی اول حوالیده دعوت ایدوب پرده التندن
صورت حالی بو منوال اوزره بیان ایتدی که ای شوربخت طیور جنسی انسان نوعنده دکلدر که انلرک
کلامی غرض لمیز اولمق احتمالی اوله انلر آیینه کبی هر نه معاینه ادرسه انی حکایت ادرلر باز دار
دخی انلردن مدعاسنه موافق شهادت ایدی بو اول مقوله کار دکلدر که زبان آورلکله
اندن اعتذار میسر اوله مصراع کر گناه اینست نتوان کرد استغفار ازو نظم خاتون ایتدی ای امیر
لطف ایله بو امری تفتیش و تنقیرده تقصیر روا بیورمه که موجب تأسفدر و مورث تلهف
اما بعد التحقیق شویله که قتله فی الجمله استحقاق اوله نه محل تردددر نه مقام توقف مصراع
بندن عرضنک جانبنه جانا نه تکلف نظم مرزبان ایتدی بو معنی تحقیق نه طریقله میسردر ایتدی
بلخیلردن استفسار اولنسون که بو طوطیلر لغت بلخدن کلمات معهوده دن غیری کلامه
قادر دکلمیدر شویله که بو ایکی کلمه دن غیریدن عاجز اولهلر محقق اولور که اول نا حفاظ لی
دین مرادی بندن حاصل اولمیجق غرض فاسدنه واصل اولمدغی اجلدن انلره بو کلماتی تلقین ایتمشدر
واکر اول لغتک بو کلماتدن غیری کلامه قادر اولهلر بو بیچاره نک قتلی سکا حلال و شراب زندکانی
سکا حرام اولسون مرزبان چون خاتوندن بو کلماتی اشتدی حقیقت حالی تفحصده شرط احتیاطی
مرتبه افراطه یتشدردی و مهمانلره منت ایتدی تا بر هفته انده اقامت ایدوب کیتمدیلر و اول قدر
زمانده چندانکه سعی ایتدیلر طوطیلرک زبانندن بو ایکی کلمه دن غیری بر حرف استماع ایتمدیلر چونکه
مقرر اولدی که عورت اول تهمتدن مبرا و بازدارک انک حقنده شهادتی محض افترادر بیوردیکه
بازداری کتوردیلر بازدار النده باز دلنده نیاز تعجیل تمام ایله کلدی مکر تزییف و انعام احتمالی
وردی خاتون ایتدی ای کمان کبی اکری تیر کبی طغری سویله کوردیکک بن محرابه رضای الهیدن
یوز دوندردم و عنان نفسی هوای معاصی و مناهی الندوردم بیت هوا غولنه اویوب یولدن آزدم
وفا سرنامه سنی اکری یازدم نظم ایتدی بلی کندو کوزمله کرا تلرده کوردم چون بو کلامی تمام ایتدی
فی الحال النده اولان باز پنجه کاه جراحت منقار خونخوار ایله چشم جهان بیننی چیقردی
خاتون ایتدی ای کژنظر لاجرم کورمدوکنی کوردم دیدیکک سزاسی بودر که کوردک وجزاء سيئة
سيئة مثلها بیت بکنن بی آن چشم که بدبین باشد بدبین همه جا درخور نفرین باشد نظم

بنی قربان مرزبان بونک اوزرنه جاری اولدی که بازدار غدارى بر دار ایدوب عبرت نمای جهان
ایتدی بو مثلی کتوردم تا معلوم اوله که بر کسنه بلمدوکی نسنه ایله تهمته جرأت و کورمدوکی نسنه یه
علی العمیا شهادت موجب خجالت دنیا و فضاحت آخرتدر چون دمنه کلامنی تمام ایتدی تمام کلامنی
علی التفصیل تعجیل ایدوب صورت حالی علی ما هو الواقع حضرت شیره اعلام ایتدیلر مادر شیر انی
متوقف ایدی کیفیت حاله واقف اولجق ایتدی ای پسر بو دکلو اهتمامک ثمره سی همان بو اولدی
که بو ملعون بدکمان اولدی مقرردر که بعد الیوم انک حیله و مکری زوال ملک و هلاک ملکه
مقصور اولور و من بعد حال شاه و سپاه تباه اولوب شنی بر حقنده که وزیر مخلص و مهربان
مشفق ایدی اندن نه ظهوره کلدیسه سائر ارکان حقنده دخی اول صدور بولور زیرا که نفس
خسیسدن فعل خبیث صادر اولور و طینت بد سرشتدن خوی بد و خصلت زشت وجوده
کلور بیت ز بوم شوم توقع مدار سایه همای طمع مبند که کنجشک فعل باز کند چنین که بانی مفسد
بلند شد عجب که دست فتنه بهر جانبی دراز کند نظم بو کلام ضمیر شیره تأثیر تمام ایدوب دور
و دراز اندیشه لره دوشدی و ایتدی ای مادر بکا بلدر که بو سری نرده بلدک و قصه دمنه یی
کمک زبانندن استماع قلدوک بیت بکا بو قصه نک سرنی عیان ایت بو واقع اولان احوالی
بیان ایت نظم تا بن حق منه نک قتلنده فی الجمله معذور اولیم دوست و دشمن میاننده ظلمله مذکور
و غدرله معروف و مشهور اولمیم ایتدی ای ملک بر کسنه که سکا اعتماد ادوب سنی محرم اسرار
اتخاذ ایلیه سو انلک سرینی افشا ایتمک غیب اظهار ایلمک مذهب شرع و مروتده حرامدر و تقدیرا
که خزانه دلده امانت قونلدی صیانت ایتمک خلاف شیمه کریمه کرامدر اما بو قدر قادرم که اول
کسنه دن اجازت دلیم اکر جایز کورر سه واقع حالی خاطر یانه ابلاغ ایلیم شیر بو کاره رضا ویردی
مادر شیر دخی طوردی کندو منزلنه کتدی و بلنکی دعوت ایدوب شاننه لایق مراسم تعظیم و تکریمی تقدیم
ایتدکدنصکره ایتدی بیت ای شده چون روزکار قهر تو مرد آزمای وی شده چون آفتاب صیت
تو کشورگشای نظم انواع تربیت و اصطناع که ملک سباع سنک باکه بیورمشدر نه مرتبه ده پیدادر
و الطاف تمشیت و تقویت سلطانی پیشانی حالکده ماه کبی روز نورانی که ظاهر و هویدادر کورسین
بو نعم مقابله سنده شکر کذارلق سکا فرض و واجب الادادر تا بر موجب ولئن شکرتم لازیدنکم روز بروز

اناشعواطف شاهانه سنك حقكده زياده وابواب عوارف خسروانه سنك شانكده كشاده اولا بيلنك
ايتدى اى ملكه اول عواطف ملكانه ومراحم پادشاهانه كه ملك روزكار بو بندۀ خاكسار ويقدار
حقنده مبذول بيورمشلردر ومرحمه دخى بيورسه كرك اونك وظايف شكرين بنده عبارات ايله ادا
ممكن وميسر دكلدر ونيكوك بورى مقابله سنده بنده قوت ومكنت له سپاس ومنت متصور بيت
اولنجه قلمسه دل ذكرين انك قلم ميكند بر شكر نعمت انك نظم اما معلوم جهانيانه كه شمديدك
بقدر الامكان هواداراق دايره سنده بركار روان دوران وخدمتكارلق هواسنده ذره مثال
جولان ايدردم الان دخى اميدم دركه ملك زمانك فرمان عظيم الشانننه اطاعت وادعان كرده
عن صميم الجنان برميان ايدم ماحضر شير ايتدى بيت بنياد نهاده چو مرد ان ازانكه هم تمام كردان نظم
وما الانعام الا بالتمام ملك اول زماندن كه قصۀ غصه سن سنك له درميان ادب بو سرى سائر اركاندن
پنهان وسكا اعلان ايتمشدى سن ذمت همتكه التزام ايتمشدك كه شنتربه نك خصم غداردن انتقامى
بابنده شرايط سعى واهتمامى يرينه كتوره سن حاليا حق نعمت وصدق عبوديت مقتضاسى بودركه
اول وعده يى انجازه يتوره سن وخدمت شيره شتاب ادب بو بابده هر نه كه اشتدك ومشاهده ايتدك
درست وراست بيكم وكاست خاكپايه يتشدره سن والا قريب دركه دمنه بر فتنه مكر وفريبله
كندوسن بند وبلادن خلاص قله ملك منشور حياتنه طغراى ازادى چكوب قتل وسياستندن
وازكله بو تقديرجه مقرر دركه آتش آتشى غضبه نخانه دانلرك اوجاعنه صو قويه كرك وادعلت
وبطانه ايله وجز وى فسون وفسانه ايله بنجه خانمانلرى برباد فنايه ويره كرك على الخصوص اول
كمسنه لركه بو بابده بركلام سويلديلر وانك هلاككه سعى واهتمام ايلديلر غمازلق وغرض ايله دانلغله على
التمام عرضه تيغ انتقام اتسه كرك بيلنك ايتدى اى ملكه بو مهمك اتمامى بيم ذمتمه اهتمامده در بو مدت
دك كتم شهادته اقدام بو جهتدن ايدى كه ملك دمنه غدارك حقيقت حالندن خبردار دكلدى
اكر اول زماندن بو قضيه خوض ايدب واقع حالى حضرتنده عرض اتسم چون دمنه نك حقيقت مكر
ومكيدتنه وقوفى وكيفيت غدر وخديعتنه اطلاعى يوغدى ممكن كه عن حضوردن كلام نصيحت انجام غرضه
محمول اولب موقع قبول بوليميه ايدى حاليا كه بحمد الله پادشاه احوال دمنه كماهو حقه فى الجمله اكاه دربو
مهمك فائده سى صلاح حال ملك ومملكته عائد در مهمل قومق بنجه ميسر دكلدر خصوصا برجايكه اكر هزار

جانم اولسه ملكك بر ساعت فراغتنه فدا قلسم هنوز ذمتمدن اولان حقوق نعمتك بيكده برين ادا
متصور دكلدر بيت اكر بهر دو جهانش بها كنم نبوى هنوز در دو جهان شرمسار باشم بسر نظم پس اول ديوان
مادرشيردن ديوان حضرت شيره كلدى وكليله ودمنه نك ماجراسن بجه كه كوش اشتدى مجمع وحضور
تعبيه دبلديرله تقرير ايدب على وفق الاشهاد اول شهادتى اداقلدى بيلنكك بو خبرى افواه اناسده
منتشر والسنۀ خاص وعامده مشتهر اولجق سباعدن اول ددك مجلسده كليله ودمنه نك
كلماتن استماع ادب انلرك احوالنه وبنه مطلع اولمشدى بيلنكك شهادتنه موافق بر دخى شهادت
ايله رب ديو ديوان اعلايه بر كمسنه كوندردى شير امر ايتدى انى دخى احضار ايتديلر اول دخى زنداندن
اول ماجرايى على ما جرى اكابر واعيان ميانندن باسرها حضرت شيره على وجه الشهاده اعلام و
انها ايلدى ارباب جرح انك شهادتنى فتح ايدب ايتدلر كه چون كلامك غرضى اينز دكلدر نچون اداء
شهادتده تاخيره واظهارده تقصير ايلدك جواب ويردى كه چون بر شاهد له حكم ثابت اولمز تعذيب
حيوان بلا فايده صواب كورمدم شير انك جوابنى بسنديده ايدوب بعد التزكية والتعديل بو شهادتله
دمنه يه سياست لازم كلدى قضات دخى اول حكمى امضا ايدب كما هى حوشددن عام وخاص شنتربه
ايچون دمنه يى قصاصه اتفاق اتديلر بيت هر بى خردى كه تخم ازار بكاشت هنكام درو بر عقوبت
برداشت نظم شير بيوردى تا دمنه يى محكم قيد وبند ايدب محافظه سى بابنده شرط احتياطى جدا افراطه
يتشدرديلر وطعام وشرابدن ممنوع اولب كوشۀ زنداندن اتش جوع وعطشله سرطان كبى جاندن بى
پيچان اولدى واتدوكى خيانت وجنايتك شامتندن روح خبيثى دوزخ زندانندن زندان دوزخه
روان اولدى ومضمون فقطع دابر القوم الذين ظلموا انك شاننده مكشوف وعيان اولدى
بيت خاينى صنما كه بو خورد اراولود ياكسيلور باشى يا بردار اه لور نظم بونيت معلومدر اولور كم مكار لرك
عاقبتى وخيم وغدارلرك انجامى ذميم واشرارلرك هلاك وسرانجاملرى بغال الهالك در نظم هركه در
راه خلق چاه نهاد عاقبت هم خود در ان چاه افتاد شاخ نيكى سعادت آرد بار كل نچيند كسى كه كارد خار
چو بريقين شد جزاى نفع وضرر نيكوى كن كه نيكوى بهتر باب سوم
احوال اصحابك فوايد موافقتى ومنافع معاضدتن بيان ايدر ملك بر همن ايتدى اى حكيم ربانى معلوم
اولدى اول دو ستلرك كه آشنالقى بر غماز فتنه ساز ايله آتش غرض وافساد ايله خانه صداقتلرى برباد

ادلب، عاقبت حاللری عداوته مفضی و بر بوکناهی بی سبب قتلی مقتضی اولدی، وحق جل وعلا اول غدار ستمکارک مکافاتن ادب جزاسن بولدی، الآن بر حمن روشن روانن مرجودر که بیان بیوره، شول دوستلرک حالن که یکدل و یک جهت اولب نهال مهر ومحبت ولطف ومودتدن برخوردار اولدلر ودفع عدوده هم پشت و یکرو اولب رضای یکدیگره مقتضالرینه تقدیم قلدلر، بر همن ایتدی

نظم ای خسرو زمانه که از روی معدلت • مسند فراز کنبد اخضر نهاده، باد ایلق سپهر تا

نام کرتظفر • صد داغ بر جبین مه وخور نهاده، نثر عقلا کامل الذات وحکماء ستوده صفات بیورمشلر در که بازار کائناتده صدیق صاف قدر کرانمایه، ویاران متفقدن بلند پایه سرمایه یوقدر بیت زانکه در آفاق ز برنا و پیر • هیچ کس از دوست ندارد کزیر نثر هر آینه اول طائفه که سبیکه صداقتلری دار الضرب اخلاصده وفاداراک سکه سیله آراسته اولا ونهال مودتلری روضه اختصاصده یکجهتلک رشحه سیله تربیت بوله، مادهٔ راحت روح ومدد فیض فتوحدر، وفوایدی بغایت چوق ومنافعنه نهایت یوقدر جمله سندن بریسی بودر که ایام دولتده مدد مواد بهجت ومعاشرت اولب هنگام نکبتده سالک منهج معاونت ومظاهرت اولورلر نظم کرکه کیشینک یار موافق • که دله بو بینک بولنه صادق • اکه کیشینک کوره یزلو کونی ایکی کونه بیر طوتمیه کونی • کاتله نجه ایله برابر تیر • عدونک قلبنی ایلر کنده ییری • نجه کم بر بردن ایرلورلر اشنده هر بری عاجز قلورلر نثر یاران هم پشت ودوستان یکروحقنده مشهور اولن امثالک بریسی حکایت زاغ وموش وکبوتر وآهودر که دفاتر خواطر اکابرده مثبت ومسطوردر رای استفسار ایتدی کیفیت اول مقدار اولدر حکایت برهمن ایتدی روایت ایدرلر که ناحیهٔ کشمیرده بر مرغزار بی نظیر وچشمه سار دلپذیر وار ایدی که الوان ازهار کوناکونی صحیفهٔ نسرین زارکبی ودفا تکلیونی کوستررلردی، وعکس انوار ریاحین بر زاغی بال طاوس باغنه دوندررلردی چشمه لری عین حیوان کبی هر جانبه روان ایدی لاله لری شمع سوزان کبی هر طرفده فروزان ایدی

نظم روان هر چشمه سی چون آب حیوان • چراغ لاله هر جانب فروزان • نسیم صبح کل چینی ایدی چاک صبا نرکس کوزن قلمشدی نمناک • اغلر رصبه کوی مشک بیز • شکوفه اوستنه اولمشدر درم ریز نثر اول مرغزارده جانوران شکاری بسیار اولدوغی جهتدن صیادلر اکثرا اول طرفه کلورلردی

حکایت زاغ وموش وکبوتر وآهو

رصیده حوغ وقید طوریا ایچون دامارن اکه تعبیه ایدرلردی، اول زاغ حوالی سنده بر زاغ فراغ باالله بر درخت طوبی مثال اوزره اشیانه طوتمشدی، واول نهال الخصیفات اوراقی خیال الوطن مطالعه تمشدی، بر کون اول درختک زیرنده یالانه تقب جیب راسته نظر ایلردی ناکاه کوردی که بر صیاد دام الندن دامن بلنده قوبره پشتنده بر سبیل تعجیل اول درخته متوجه اولمشکلو، زاغ بونی کورنجه خوفناک ودور وردر از اندیشه لره دوشب کندو کندویه ایتدی بیت یارب این شخص را چه افتادست • که بدین اضطراب می آید هیچ معلوم نیست کز چه سبب • این چنین با شتاب می آید نثر کیمکی بو صیدن قصد ایدب بو شکارا چون تیر تدبیری شصت تزویره راست ایتمش اولا، حالا مقتضای حزم بودر که یری بکلیب طورم تا پردهٔ غیبدن نه ظهور ایدر کورم مصراع تا به بینم که چه از پرده برون می آید نثر پس زاغ اول قرارده کی شاخدن بر سوراخ بولب کوزدی وصال صیاده دینی تصدیله نکرانت اولب طوردی، صیاد دخی اول درختک دبنه کلب دامن قوردب اوستنه دانه اکوب کندو کیننکاهنده اوتوردی، بر ساعت کچمدن بر فوج نخر حمامه کلوب حوالیده نزول ایتدیلر، انلرک سرداری سرافرازی مطوقه نام بر کبوتر بانیرو ایدی که ذهن پاک وطبع دراک وعقل شامل وفهم کامل وکیاست تمام وفراست ما لا کلام ایله بیکنوعدن ممتاز ایدی، بو کبوترلر اکا تبعیتله مباهات ایدرلر فاکامرادت ومطاوعتله ابتهاج ومفاخرت کسترورلردی، ولیل ونهار انک خدمتنده که سرمایهٔ صلاح وپیرایهٔ فوز وفلاح ایدی روزکار کچوررلردی، همان لحظه که اول دانه لر زیر دامده کبوترلرک دیده طمعنده جلوه ایتدی چونه اشتهالری کلب قبردی عنان اختیارلرین قبضهٔ اقتدارلرندن کتدی، مطوقه شفقت ومرحمت یوزندن کی مهتر لردن کهتر لره لازمدر زبان نصیحتله جانب تأنی وفکر عواقبه ترغیب ایدب ایتدی ای یاران یکدل حزم کامل ورای شامل مقتضاسی بودر که حرص غلبه سیله هر کورد دوکوزه دانه دوشمیز تا طمع خامله دام بلایه دوشمیه سیز بیت ز راه حرص بتعجیل سوی دانه مرو • بهوش باش که دامیست زیر هر دانه نثر جواب ویردیلرکه ای مهتر بیز کا در اضطراره یتشب قلبمز تمام اضطرابده واتش جوعله تنوره سینه مز کمال التهابده در حوصله مرغانه دن خالی ومعده مز دغدغهٔ اشتهایله مالی ایکن استماع نصیحته مجال یخه میسردر، وملاحظهٔ عاقبته یره بال یخه متصوردر الکابو سلف بیورمشلردر

بیت کوسنه وبلا دلیر بود ٭ زانکه از عمر خویش سیر بود نثر مطوقه محقق بلدیکه اول کمراهان بادیهٔ
حرص کندو بند نصیحتله طریق صلاحه کتورمك متعسر ٭ ودرس پند وملامتله جاه غفلت وجهالتدن
خلاص ایلمك متعذردر شعر هرکه دربند کی حرص افتاد ٭ مشکل از بند غم شدن آزاد ٭ نثر وهفتان خیال
هرچندکه زمین دلنده انلرك صحبتندن عزلت نهالن دکدی ٭ قابل تقدیر درسی تدبیرن کسب
زنجیر تسخیرله کام ناکام جانب دامه چکدی مصراع ای بسا بصر بی بود دم اوی کشد قلّاب نثر القصه
دکلو کبوترلر ترك حزم ادب بی اختیار دامه عزم جزم اتدلر ٭ همانکه سر تماماله دامه اوشدلر ٭
کرداب دام شباك بلایه دوشدلر ٭ مطوقه فریاد اتدیکه بن سزه دیمدیمی که تعجیل وشتابك عاقبتی
خرابدر ٭ ونیك تأمل وتأنّی برامر ارتکاب خلاف رأی صوابدر بیت طریق عشق پرآشوب وآفتست
ای دل ٭ بیفتد آنکه درین راه باشتاب رود نثر نیچون سزه سنوسعیکلو کوزه یول ویردکوز ٭ نیچون
بی تحقیق طریق بو مضیق عمیقه کردکوز ٭ کبوترلر حیرت وخجلت سبولنه اولوب هرچندکه کندولره
ملامت وانکلرنه ندامت اتدلر ٭ فایده منداولمدلر ٭ ودام کی جسملری سرتا سرچشم اولوب چندانکه
خلاص کوزتدیلر چاره بولمدلر ٭ بو اثناده همان صیاد بی امان کمانندن تیر جسته کبی کیندن چقوب فی الفور
دام طرفنه روان اولدی ٭ تا صیدلری قید ضبطه چکوب غنیمت کرانله فرحان وشادمان منزلی جانبنه
روان اوله ٭ کبوترلر چون صیاد جلادی بونشانله کوردلر ٭ طلب واضطرابه اغاز ایدوب هربری
برسبیل استقلال کندو خلاصی ایچون پروبال اوردلر ٭ مطوقه ایتدی ای عزیزلر هربرکوز علیحده کندو
خلاصکزه همت ایدرسز ٭ مبرکز حالندن اهمال وغفلت ایلرسز ٭ بو صداقت علامتی دکلدر مصراع وین
چنین نه شرط یارانست نثر مذهب فتوتده وآیین مروتده صدیق صادق اکا دیرلرکه محب مخلصندن
استخلاص کندو خلاصندن اهم بله ٭ وهمدم قدیمنك مهمنی کندو مهمندن مقدم کوره ٭ نته کیم
اول ایکی رفیق برکشتیه دوشدکه دریای کشتیده بکدیلردی ٭ وبربریله صدق وداد وکمال اتحاد دعوی
ایدرلردی ٭ ناکاه ساحله قریب بر یرده کشتیلری شکسته اولوب اکی مخ حباب کبی روی آبه دوشدلر ٭
کنار دریاده برشناور که صنعت سباحتده سرامد ایدی ٭ نیلوفر کبی انلری میان آبده کوردیکه فی الحال
دورق ملاکندوسن دریایه اتدی ٭ واول غریق لری استخلاصه همت ایلکن ایچون هر قنقیسنه که خلاصی دیمکی
طوغلتدی فریاد ایدوب ایتدی بیت بوکرداب بلاده قوبنه یار خلاصی ایتیار وی ای خضر دینا نثر اکرسزه

سزه ٭ بوهمتی بوغنیمه که نجات یارانی کندو حیاتکزدن ترجیح ایدوب احباب قدیمی کندو نفسکزدن
تقدیم ایدرسز ٭ باری واجبدر که قوکز معاونت وموافقتله قوت ایدرسز که شاید بوحرکت بویله
دامی یرندن قلدروب جمله کوز خلاص اولهسز ٭ کبوترلر فرمان مطوقهیه سمعاً وطاعةً دیوب
علی الجمله بقدر الاستطاعه قوت ایدوب حمله قلدیلر ٭ اول حیله یله دامی کتوروب پروازه
کلوب بر جانبه متوجه اولدیلر ٭ صیاد بوحالی کورجك فریاد ایدوب پی لرینجه سکرتدی ٭ وعاقبت
دریانه اولوب بوکوشده دوشه لردیو کوزن هوایه دکوب عقبلرنجه کتدی ٭ زاغ بواحوالی
اول کوشه دن تماشا ایدوب کندو یله اندیشه ایدوب ایتدی ٭ عهد بعید ومدّت مدید کرککرکم
تا بوصورت عجیب کتم عدمدن عرصهٔ وجوده کله ٭ بن دخی بو واقعه اتفاقدن امین دکولم ٭
اولی بودرکه انلرك عقبنه دوشوب عاقبت حاللری نه منتهی اولوربیلم ٭ وبوتجربه سرمایه کار و
ذخیرهٔ روزکار ادینوب وقت احتیاجده بنای امور مه دستور العمل قلم بیت بروز تجربهٔ
روزکار بهره بکیر ٭ که بهر دفع حوادث ترا بکار آید نثر پس انلرك پینه دوشوب پروازه کلدی ٭ مطوقه
اصحابیله دامی کوتروب اوج هواده بال استعجال ایله وجب متصل کیدردی ٭ صیاد حریص شوخ چشم دخی
طمع خام والم فقدان دامله عقبلرنده دوشوب تعقب له حاللرندن ترصد ایدردی ٭ مطوقه
کوردیکه هنوز صیاد انلرك صیدی صددنده در ٭ وقوت طامعه سی اقتضا ایلدیکه هیچ
بر لحظه طورمیه اوترمیه ٭ تا انلری هرقنده کیدرسه بولیا له کتورمیه ٭ یارانه متوجه
اولوب ایتدی بوستیزه روی وجفا خوی طمع خام وجهد تمام ایله بزی صید ایچون کمر قصدی
میان جانه شویله بندایتمشدرکه دائرهٔ شفقت وحمیتدن هر مرحله طشره کتمشدر ٭ تاآنك
شخص خبیثندن بعید وچشم حریصندن ناپدید اولمیاوز بزدن ناامید اولمز ٭ صواب بودرکه
اباداتلق طرفنه وجه وزدن صحرای قریب باغلر جانبنه بال دپرایه وز ٭ تا نظری بزدن منقطع اولوب
قطع امید ایده ٭ وخایب وخاسر ومنفعل وسکرده منزلنه کیده ٭ کبوترلر مطوقه نك اشارتنه موافق حرکته
اغاز اتدلر ٭ وکشت دشت وهوای صحرادن وازکلوب باغات وعمارات طرفنه روان اتدلر ٭ صیاد بیچاره چون
انلری کوزدن نهان اولدی کبوترلاری آردیکه بر زمان حیران وسرکردان اولوب عاقبت حیف ودریغ وحزن
بلیغ وحسرت واندوه وخیبت ایله دونوب خانه سنه کلدی ٭ زاغ همچنان کبوترلرك عقبنجه روان

اولدی تا انلرك كیفیت خلاصی معلوم ادب بحكم السعید من اتعظ بغیره اكا اول نوع واقعه نك

دفعنده واغلبین غائله هایله نك رفعنده ذخیره قله بیت عاقل آنست كه در تجربه نفع

وضرر زحر زیان دگر بهره خود بر دارد هرچیدانست كزان نفع رسد بستاند آنچه ازوی

ضرری فهم كند بگذارد نثر كبوترلركین كین صیاددن امین اولجق ربقه دامدن رقبه لرین

استخلاصده مطوقه مراجعت ایتدلر اول خردمند راست تدبیر مساد فكرله اول امره عزیمتی

خوخو وتعذیر ایب بیوردی كه بی معاونت یار وفادار وبی مظاهره صدیق حق كذار بو كرتا

دشواردن قصد كنار خیال محال وكار نا هنجاردر مصراع بی همرهی این كار بسر نتوان برد نثر بو مقامه

قریب زیرك نام بر موش تیز هوش واردر كه بنم ایله صدق وصفا دعوی ادن خواصدن مزید حسن

وفا ایله اختصاص بولمشدر وچاره سازی ومهم پرداز لقده سایر خلاندن دوست نوازدن فرط

استیازله ممتاز اولمشدر بیت رفیق مخلص ویار وفادار وفادار اولمق اولمشدر اكا كار نثر

لازمدر كه انك جانبنه شتاب ایدوز وتوابع یمیز بوز سوره وز كم شاید انك مدد كارلغیله بو

بندبلادن رها الوروز وبو كرداب مخاطره دن احسن وجه اوزره خلاص بولوز كوستره پس اول

دیوانه كه موشك خانه سی انك حوالی سنده ایدی نزول التدیلر مطوقه سوراخی قتنه كلب دست ضراعتله

حلقه در رادتی تحریك ایلدی موش تیز هوش آواز مطوقه یی كوش ایدجك خرد نوار یدوب بی اختیار طشره

كلدی چون یار قدیمی بسته بند بلا كوردی جوی خونابه دیده كریانندن روان ایتدی ودود

آه درد آلودی جكر بریاندن اسمانلاره كوردی ابتری بیت چه حالست این كه می بینم چه حالست

درین حالت شكیبایی محالست موای یاران چه سان فارغ نشینم چو یار خویش را دربند بینم ای یار

وفادار وای رفیق غمكسار نجه حیل ایله بو درجه مبتلا وز وسیله بو بنده كرفتار اولدوك مطوقه

جواب ویردكه چون انواع خیر وشر واصناف نفع وضر احكام بالحكام قضا وقدره وفرمان واجب

الاذعان خالق القوی والقدره منوط ومربوطدر وشادی وغم وصحت والمدن هر امر كه كاتب

قدرتدن دیوانخانه ازلده جف القلم واقع اولمش اوله لابد در كه عرصه عدمدن منصه وجوده

كله لاجرم اندن احترازه فائده ورر واجتنابه نی منتج اولور بیت چوه قضا لوحینه

چكلد نقش سنبه یازلدی نجه میر علم كاه اولور كه حوادث تقدیره سرو آزاد ایكن اوروز نجیر نثر

بنی فیاراتی قضای ربانی وتقدیر یزدانی بو ورطه پر اغوبه دامی كوستریبوب دانه یی كوزمزه جلوه كر

قلدی باوجود كه انلری تا قوتا تأمل وتصبر وتحمل ارشاد ادب تعجیل وشتابدن زجر وتهتك

اضطرابدن بحر الملدم مفید اولیوب دست تقدیر دیده عقل وبصیرتمزه میل غفلتله خیره وتیر

رأی ورؤیتمزه كرد جهالتله تیره قلب آخر كار جمله مزی بند محنت ودام بلیته كرفتار ایتدی

موش ایتدی ای عجب كه سن تقولم كسنه بو حسن وفراستله وبو حدس وكیاستله نازلات قضایه مقاومت

قلمیه وتیر تقدیری سپر تدبیر ایله باشندن صاوامیه مطوقه ایتدی ای زیرك بو سوزدن

فارغ اول كه بوندن كل انلر كه زور قوت وعقل وبصیرتده وجاه ودولت وهنر وفضیلتده ویسار

وثروت وتمكنت وغناده وللحاصل جمیع اسباب دولت وامور دنیاده هزار بار بندن

وسندن زیاده اوله لر پیشانی احكام ازلیه دست رد اورمزلر وساعد تقدیری پنجه

تدبیر ایله بورمزلر لا راد لقضائه ولا معقب لحكمه چون قاضی نافذ الامر قضا قبالته ارادتی

قلم مشیئتله امضا ایلیه قعر ماده ماهی نجی سمایه ایركره وابوج هوادن مرغی هاویه نزایه

اندوره افراد افریندن هر احد مجتمع اولسه امر قضایی دست تصرف له رد وحكم قدری دیوار

عقلله سد ایلمك ممتنع در نظم انلره هر نه یازدی دست تقدیر اولمز اولمیز ابد بر نقطه تغییر

اولاجق نسنه اولور حاد وبیداد كرك كوكلوكی غمكین ودت كرك شاد در لسه بر اراده جمله عالم

اچنده این مز بر حرفی كم نه سوز سینه ایله صاولور اول نه آب دیده ایله محو اولور اول نه یازوی

قلور كوزیاشلری تر نه باد آه ادراوراقی ابتر نثر شویله بل كه جریان فرمان قضاده دانای

كامل نادان جاهل ایله یكساندر وپیدان تقدیرده كدای حقیر الشان سلطان جهانله هم

عناندر بیت بزور وزر نشاید رد احكام قضا كردن نمی زیبد كسی را در قضا چون وچرا

كردن نثر زیرك ایتدی ای مطوقه ملول اولمه كوكلكی خوش طوت كه هر خلعت خلقتی كه خیاط قدرت

مقراض اراده تله ملاز مان عتبه عبودیتدن برنك قامتنه راست بچه كركسه كوبیا فی زر رشته

دولتله آراسته وكركسه دامان نظر انی محنتله پیراسته اولا بی شبهه محض عنایت وعین كرامت

اولیسه كركه غایت ما فی الباب كسنه انك كندو حقیقتنه واقف اولمیه واناك ضمننده

اولان لطیفه خفیه عارف بولنمیه بو معنیده بو ریشلر در بیت بدو نیك رو صاف تر اكار نیست

خوش دركش • كه هرچه ساقى ما كرد عين الطافست نثر بو سركذشتلركه نظر جليلده اننه بى حضور اولورسن
نظر دقيقده صلاح حالمز الى انى بولورسن كه دمشلردر • نوبت صفا نيش جفاسز ميسر دكلدر • وكل
راحت خار محنتسز متصور دكل مصراع بسا مرادكه در ضمن نامراديها ست نثر چون دينوك
بو فصل بر اصلى تقييد ليذير له تقرير اندى • دامك شول ابنده لوين كه مطوقه آنوكله مقيد ايدى
كسمكه مشغول اولدى • مطوقه ايتدى كاى يار مهربان اول يارانمدن بو بابده كرانخ دخ ايله • وخاطرك
انلروك همندن جمع ايدوب بعده بنم بندمى قطع ايله • موش انك كلامنه التفات ايتميوب كارينه
مشغول اولدى • مطوقه بينه تضرع اتدىكه اى يار اكر بنم رضام طلب ايدرسك وحقوق مودت
وسابقهٔ اخوتى كوزه درسك شرط بودركه اول ياراني بنددن قورتره سن وبو كرمله دامنمنتك
انلر جانمه اوراسن • موش ايلكعا ايدر بو حديثى مكرر اندك وبو بابده مبالغه بحد افراطه
يتردك مكرسنك كندو نفسكه حاجتك يوقدر اولا يوقسه ذمتكده نفسكك حقنى بيلمز
ابداء نفسك نكته سندن غافل ميسن • مطوقه ايتدى بو بابده بنى ملامت ايلمه كه بو طيورك حمايتى
منشورى بنم ناممه يازلوب انلروك تعهد حاللرى ذمت اهتمامه تفويض اولنمشدر • اول جهتدن كه
بونلر بنم رعيتم در بنم اوستمده حقلرى ثابتدر • واول سببدن كه بن انلرك مقتدا وسردارلريم بنم دخى
انلروك ذمتنده حقم واردر • بعد ماكه انلر رعيتلك حقنى رعايت ايدوب انلروك معاونت ومظاهرتيله
بيلد صياد جلاددن آزاد اولدم • بكا دخى انلرك لوازم حقوقنه التزام ادب مهمتى للكرامين ادا
ايتمك لازمدر • هر پادشاه كه كندى آسايشن طلب ايدوب رعاياى بسته بند بلا قومغى رواكوره از زمان
مشرب عشرتى تيره ودينه دولت وسلطنتى خيره اولا بيت نيا سايد اندر ديار تو كسى • كه آسايش
خويش خواهى وبس نثر موش ايتدى پادشاه رعيت بيننده جان منابه سنده در بدنده • ودك
منزله سنده در درون تنده • پس اولى بودر كه اول جانك حالى تدارك اولنه زيراكه اكر دل اصلاح
اوزره اولا افساد اعضادن چندان ضرر ارمز واكر عياذا بالله فساده مايل اوله سلامت اجزا اصلا
فائده ويرمز نته كه صاحب نبوت كبرى كه شوب عيبدن كندودن معرا ومبرادر بيورمشدر الا ان
في الجسد مضغة اذا صلحت صلح الجسد كله واذا فسدت فسد الجسد كله الا وهي القلب
بيت چاكران كم كر شوند چه غم • از سرش مباد موى كم نثر مطوقه ايتدى احتمالدر كه اكر اول بنم

بندلرى قطعه اشتغال ايدرسن آيينهٔ خاطركه زنك ملال وتيغ دندانكه شايبهٔ كلال متطرق
اولوب يارانك خلاصى بابنده تكاسل واهمال ايدرسن • اما چون بن بسته اولم تيشهٔ
دندانك نقدر شكسته اولورسه وملالك نه كلو كال بولورسه مقرردركه بنم جانبمده
تغافل وتكاسل قلمسك كرك • وضميركده بنى قيد وبندده قومغه جواز ورخصت بولمسك
كرك • ودخى چون هنكام بلاده بونلر مشاركت وموافقت واقع اولدى شرط حقيقت
ووظيفهٔ مروت بودركه وقت خلاصده دخى موافقت اوزره اولوب حق مرافقتى رعايت قله وز نظم
كشنك يارى غمخوارى كركدر • بلاده غصه ده يارى كركدر • صفا وقتنده چوقدر لوركشى يار • ولى
باباولسكم اول وفادار نثر موش ايتدى بلى عادت اهل كرمت وعقيدهٔ ارباب فتوت بودركه سور ركن
بو خصلت حميده وسيرت پسنديده نك فائده سى غايتده چوق وثمراتنه نهايت يوقدر •
جمله دن برسى بودركه خلقك سنك حقكده اعتقادى اشتداد وازدياد بولور ورعايانك
كرم ومروتكه اعتمادى مبرم ومستحكم اولور بيت دوستى را چنين كسى بايد • كه ازو
كار بسته بكشايد نثر پس دينك جد تمام وجهد ما لا كلام ايله اول تيشهٔ دندانيله بندلرى بالخ قطع
ايدوب بعده كرودن مطوقه دخى بايكرانخ دخ ايلدى • چون موشك كارى تمام اولدى وهمى
سرانجام بولدى • مطوقه جميع كبوترلرله مصراع دهن خشك ولب تشنه وچشم تر له نثر انى وداع ايتدلر
وشهر سلامت دهبرله ايمن ومطمئن آشيانلرينه كيتدلر • موش دخى سوراخنه كردى • چون زاغ
زيركك بو حالن كوردى • وبند داى تيشهٔ دندانله كسب احبابك استخلاصى بابنده حسن اهتمامن
مشاهده قلدى • عن صميم القلب انك محبت ومودتنه رغبت ايتدى • وانكله مصادقت وموافقت
نعمت جسيمه وغنيمت عظيمه بيلوب كندو ايتدى بن اول كبوترلره واقع اولان وقايعدن تابع
دكلم لاجرم بو بخليدن بير صافى ضمير وصاحب تدبيركه وقت بلاده ظهير وهنكام محنتده دستكير
اولا مصادقتدن ناكزيرم بيت كه فتنه بولنز يار وفادار • بولنمزدكه كز لذات غمخوار
جهانده ارتكرچه چوقدر يار • سنك يارك چكنلرده مكايا نثر چون كاوين درونندن بو آرزو يكى
جوشه اغاز ايلدى • آهسته آهسته سوراخ موشه كلوب زبان نياز له آوازه ايلدى • موش ايتدى
كيمدر • زاغ ايتدى بن كيم كم بنم دمم ميانند مهتم برمهمم ضرورى سببيله خاك پايه

یوزسورمك استرم • بو زیرك بر موش ایدی هونرا ایدی روزكار كرم وسردین وایامك نیك و
بدین چوق كورمش ایدی • دادل موضعده كوبرگاه ایچون نجه سوراخ آماده قلوب هر برسندن
آخر راه ایستدی • وهر واقعه نك علاجنه قبل از وقوع اهتمام ایدب هر كارك تمادی مقتضای
مقامه كوره اتمامه یتشدرمشدی • چون زاغ ایركن بلدی زاد • بو حضوره لبایتدی ای
زاغ بر مرزه ده بین المشرقین اراغ ایكن طلب مقاربته نه باعث اولدی • وما بیننزده كمال مباینتدن غیری
مناسبت یوغیكن مصاحبت ایجابنه نه سبب حادث اولدی • زاغ صورت حالی بدایتندن نهایتنه
دكین حكایت ایتدی • وكبوترلر حضرتنه انك حسن عهدنه و وفادارلغنه اطلاع بیان لیدب
ایتدی • چون كوردم كه اول بیچاره لر سنك عنایت ومعاونتك وسیله سیله دام محنتدن
خلاص اولدیلر • ومصادقت ومرافقتك بركتیله اول ورطهٔ عناددن رها بولدیلر • سنك كمال
وفادارلغكه ونهایتسز حق كذارلغكه جازم اولب • وفور همت وخلوص طویت وصفای نیت وصدق
عقیدتله باب سعادت مآبكه عازم اولدم • تا فوط مخالصتله شرط عاطفتی یرینه كتوردم • وسنكله
همنشین وهمدم اولب هردم دعوی وداد واتحاددن دم اورم • وخار مباینت ومخالفتی ره كذار
مصاحبت وموافقتدن كوترم بیت دایم بسوی تو بسی دل نكرانی • حاله لحود یا تو بكفتیم
توحانی نظم موش ایتدی بنم تو عمله سنك جنسك میاننده مصاحبت بزم شریعتمزده منهی ومحظور
در • سن بر زفرتور و برلر معروف بن بر فكر وتدبیرله مشهور لیكن ما بینمزده احتمال مواصلت
دایرهٔ عقلدن نهایت دور ومهجوردر بیت بیا زار تو سودی بجز زیان جانی نبینم
كه بعد المشرقین آمد میان ما درین سودا نظم یوری وار صوقه مور دو كه برفسنه كه حیرا امكانی ولیم
بیرانمه دكونه كه استحصال محاله اشتغال اتمك همان بر تیره دمكی یورتمك ودریاده آت سكرتمك
وتار عنكبوتله منقاش شكار اتمكدر • بو افعال صاحبنك مآل حالی بیدادركه احباب واعدا میاننده
رسوا اولب ارباب عقل واهل فضل قتنده كندی جهلنی آشكار اتمكدر بیت این دام بر قصد
شكار دكری كن • كان صید كه دیدی بشكار تو نیاید نظم زاغ ایتدی ای موش بو سوزی قلمی یا كه اصحاب
همت ارباب حاجته باب رحمتی سد ایلمزلر • واهل مروت دركاهنه پناه ادنی بیخشونتله رد ایلمزلر •
بو حوادث زماندن بو بارگاهه پناه ایدب • وقایع دوراندن بو ملجا ارباب رجایه التجا

ایلدم بیت جز آستان توام در جهان پناهی نیست • سرمرا بجز این در حواله كاهی نیست نظم حالا
چون حلقه كبی بو سعادت بابنه لازم اولدم • ودولت كبی بو حرم كرمك حریم حرمتنه ملازم اولدم
نه اخشمالله كه تیغ جفا وهنددن سپر كبی بو نیتدن یوز دوندرم • ومعاذالله كه تیر جور وستم
زخمندن كمان كبی بو جانبه دخی مایل اولب كرز كبی بو هوادن كری دونم بیت كر بشمشیر
سیاست می نوازی حاكمی • ور بتشریف غلامی بذیری بنده ام نظم موش ایتدی ای زاغ كرم ایله باب
حیله بنم جانبمه اچمه • ودام زرق بنی صید ایچون دانه فریب صاچمه كه سنك بنی نوعك
طبیعتی بلوركن سنكله مصاحبت بكا عظیم شینی در • وچون ما بیننده جنسیت یوقدر • یا
غراب البین صنك صحبتكدن احتناب بكا فرض عین در • بونك بر كركه بو مقتضای قول حكیم
مصراع روح را صحبت نا جنس عذابیست الیم نظم سنك مصاحبتك نیكه موهان عم وارته جاندر
غائلهٔ مكركدن بر آن امن واطمینان بكا امكان دكلدر • هر كسه كه بر شخصله صحبتی ایلیكه اذن
ایمن اولمیه • اول واقعیه مبتلا اولكه اول كبك دری اولمشدر • زاغ ایتدی نه كیفیتله
اولمشدر اول حكایت موش ایتدی روایت ایدركه بر كبك دری بر كوه دامننده خرامه
كلمشدی • وآواز قهقهه وصدای غلغله سی سامعهٔ دهره وكنبد سپهر طنین وولوله ورمشدی
قضای الهی بر باز شكاری اوج كرن فاتح هواده اول حوالیدن كجركن ناگاه بو كبك خرامنده راست
كلب آواز قهقهه سی سامعه سنه واصل اولور • لوح خیال بانه طرح مصاحبتی مرتسم اولب
لطافت جان ودلدن انكله مناسبته مایل اولور • چون سیلاب محبت باشندن اشدی • خاطرنه
واندیشه دوشر كه بو عالمده هر شخصه بر همدم مناسب • وبر محرم مصاحب بالضروره واجب در
تا ایام دولتنه یاری • وهنگام نكبتنه غمكساری اولب حالت صحتده تملی مصاحبتندن صفا
ووقت مرضده دوجی مواستیله شفا بوله • معنی نه بوبده مثل مشهوردر كه السنهٔ ناسده
مذكوردر ع هر كه بی یار بود بی سنه بیا بود نظم بو نكته یی اراده بو بیت همیشه كه زادهٔ خاطر
خزنده بیت جهان هر كه كه یاری بوقدر • درخت عمر نك باری یوقدر نظم بو كبك بر یاد
خندان روی خوش رفتار • وسبك روح وشیرین كفتاردر • قلبنه نكلو برغم اولورسه بو جنسی
انیسك صحبتیله تازه وخرم اولور • وسینه ده نه قدر الم اولورسه بو نوع همدمك الفتیله منشرح

و بدنم اولور نظم یاریکا بیجه کونه یاری بابیده یاری بلوکه کوه زکار من بکشاید هرکه کر جمال خویشتن
بنماید زاینه دل غبار غم بزداید نثر پس آهسته جانبنکه روان اولدی کبك ناتوان بارغی کورجك
عذر کنان برسنك شکافنده پنهان اولدی باز ادل سوباخ فرزندی نزول ایتدی و زبان نیازله کیفیت حالی
تقریره اغاز ایدوب ایتدی ای کبك سوابق ازمانده الی هذا الان سنك خفایکدن غافلدم و سنك
وجودکا لاتك بکا مستور اولدیغی اجلدن شمدیه دك واقف اولان تفصیلاتدن معذور اولدم لکن الذهن
اوانده قهقهك واسطه سیله کوکلم نشاط تازه و روحم انبساط بی اندازه حاصل اولوب خرام
دلفریبکه صمیم جان و دلدن مایل اولدم سندن التماس اولدر که بن کمنجه بسنك ترنم و هرایی تیب
بنمله استیناس ایدسن و وحشت و خشیتی ترك کمال اخلاص ایله استانه اشیانه م اختصاص ایدسن که
که برکت مصاحبتله بیکانه لك یکانه لکه مبدل اولور و شجره وداد ثمره مراد ویره بیت تخلیست
محبت کار زو میوه مقصوده هرچند کسی بیش برآید نثر کبك زبان تضرع و اعتذاری درکاه ایدوب
ایتدی ای قهرمان کامکار لطف ایدوب بو عکبینی کوکلی عفوك بشارتیله شاد ایله و بن مسکینه دیده
رحمتله نظر ایدوب ارحم الراحمین جانبنی یاد ایله و کبك اخرجی شکار اتمم فرض ایت باشلك
صدقه سی قوتجه جانمی ازاد ایله بیت منه دیدار توجیهات چه فکر بیت خطا مور وصل
تو عفا الله چه خیال است محال نثر هرکاه که آتش و آب بربریله امتزاج قله بنمله سنك میانکده مصاحبت
اول زمان میسر اولور و هرکه که سایه و آفتاب بیننده اقتران و ازدواج اوله سنکله بنم مابینمزده
مرافقت اول وقت وجود بولور مصراع دین فکر دکر که جایی نیست نثر باز ایتدی ای عزیزم سنده
انصاف ایله که بوم بارانلوده نه غرضم اولا که سنکله تلطف و مدارایه مشغول اولم زیرا جنکالمدن کلال
و انقلال وارکه سنك امثالك صیدندن عاجز اولم و منقاریمده کسور و انکسار وارکه کندی طعمه مکی
تحصیلدن فرومانده قلم همان بودر بونده غرضم که سنکله مناسبت و مصاحبت سوداسی و موانست
و مجالست تمناسی بکا مهر و محبته باعث اولدی و سنك ترنمات عجیبك و حرکات دلربایك
تماشاسیله دلی عملدن میل ایدی با حادث اولدی اکرچه بکا سنکله مصاحبتدن فواید بسیار
حاصل اولمازسه دخی بنمله مصاحبتدن منافع بی شمار متواصل اولور اول بوکه چون بنم ابنای جنسم سنی کورسه
زیر بال حمایتمه پرورش ورم دامنکدن دست تعدیلری کوتاه اولوب امنکه قلم تیغ درازلغیله روکا

دیده حوصله نظر ایدوب چشم رعایتی سندن پوشیده طوتمیه لر و سن ذی ملك و خرم فراغت خاطرله هر دم
اطراف کوه و طوافی و اکناف دشتی کشت ایدسن ثانیا سنی اشیانه مه الیق مقامده برکوشه تاجایکاه
منیع و آرامکاه رفیع ساکن اولوب بنی بو عکبیده حیثیتله سرافراز و اقرانکدن رفعت درجاتله
ممتاز اوله سن ثالثا سنك قبیلکدن شانکه لایق بر محبوب صورت مرغوب سیرت موافق جفت بولوب
سکا تزویج ایدم تا دست معاشرتله در آغوش محنت غربتی فراموش ایدوب روزکارکی حضور و رفاهیتله
بکوره سن بیت نه از زمانه جفا و نه از سپهر ملال امید حاصل و جام مراد مالامال نثر کبك ایتدی
سن ایمدی عنان اختیار طیورسنك قبضه اقتدارکده در بو سنك رعایا و خراج کذارلرکدن
بری بن بو مقوله کسنه نك اضلال و اقوالی سهو و زلت و خطا و غفلتدن خالی اولمق احتمالی
محالدر اول وقتکه بن سنك حسن التفاتکه استظهار ایدوب سنك لطف و عنایتکه امیدوار
اولم یکن که بندن بونادره صادر اوله که خاطر عاطره مخالف و مزاج مبارکه ناملایم کله لاجرم سر پنجه
غضب خداوندی ساعد عهد سابقی بورسه کرك و تیغ خشمله کردن رفیق موافقی اورسه کرك همان
اولی بودر که بیت قلوب مسند قناعت بوریاسی کیب نیا که عزلت بلاسی نثر که شمدی خلقدن توشه
عزلت اختیار ایدوب ملازمت بارکاه حکامدن که متضمن خطرات کلیه در فرار ادم بیت تماشای
رخ خورشید حسن خود ببینم همای بهتر که چون سایه پس دیوار بنشینم نثر باز ایتدی ای برادر بلمزمیسن که
دیده دوست مشاهده عیبدن نابینا در و هر زشت که دوستدن صادر اوله غایت رعنا و حسنا
در بیت زهر تا دوست چه حاجت شکر عیب ترا دوست چه بند هنر نثر کبك هربار که زبان اعتذاره
برکاه و ذکر بهانه یی تکرار ایتدی باز مقابله ده شافی جوابلر و دلپذیر نصیحتلر و منوعات دلکه و خطاب
قیاسلر و عهد و پیمان و وعد و ایمانله مؤکد تضرع و التماسلر ایله اول مرغ رمیده یی دام صحبته
رام ادوب محصل کلام کبک عنق قلبندن مرغ وحشتی ازعاج و خواه و ناخواه خیمه دن قلبی جکرکیم
سوراخندن او ساده دلی اخراج ایلدی چون طرفه کلدی اکی یار بربرینه کلنادب تکرار بنای ملکشی
سوکند بسیار و تاکیدات بی شمار ایله محکم و استوار ایتدیلر پس باز انی عزت ایله و اکرام و اعزازله
اول مقامدن که توب اشیانه سنه کوتروب اول ایسکرجافی و نشیمن نونهنا باسد کمال الخلاص
و اختصاصله بربریله الفت و استیناس ایتدیلر چه حال ایسه که بو منوال اوزره بیوع کیله در یا بازدن

بو اعتباری کورجك تكاليف تكلیفدن بری وگستاخانه اوضاعه جری اولوب نابرجای تکلم ونا همواره
ترنم وبی تقریب خنده لر وبی سبب قهقهه لر ادرار اولدی • باز عالی همت اگرچه که کبکك بو اوضاعندن اغماض
ادب آب عفوله دیوان جرایمندن خط سهو وخطاسنی محو ایدردی • اما نشتر کینه نیام سینه سندن
جایگیر اولمشدی و نهال غضب زمین قلبنده رسوخ واستحکام بولمشدی • اتفاق بر کون مزاج بازه
ضعف کلی عارض اولوب بر مرتبه یه واردی که طعمه ایچون پرواز ایتمکدن قالدی • ناچار اول صباح
شامه دك واول کون اخشامه دك آشیانه سندن قرار اختیار قلدی • چونکه کیجه اولدی حوصله
غذادن خالی واتش جوع علهٔ کالوقت درونه مالی اولوب نفس سبعی که نهاد بازده مرکوز ایدی حرکته آغاز
ایتدی • کبکه ایچون سینه سنده اولان کینهٔ دیرینه لر که مرور زمان ایله جمع اولمشدی بار دخی خشم آلود
ادب هرچند که ناصح خرد صورت عهد وپیمانی منصهٔ نظرنده جلوه کر قلدی • گوشهٔ چشم قبول ایله
نگاه ایتمدی • وکبکك قانن دکله واینه حوصله سن پر ایتمکه بهانه طلب ایتدی • کبکك بشره بازده
آثار غضب مشاهده قلوب عین الیقین کندو هلاکنه کمر کینی درمیان ایتدکن بلوب دل پردرد
وغم پرورد ندن بو آه سرد ادب ایتدی بیت چه علت تو میشدم کفتم که بردم کوهر مقصود •
چه دانستم که این دریا چه موج بیکران دارد نثر ای دریغ که بدایت حالده نهایت کاره نظر اتمدم وناجنس ایله
پیوند ایدوب کرد بند اکابرکه بیور مشلردر مصراع که از مصاحب ناجنس احتراز کنید نثر کوکنی •
هوشمند ایتمدم • لاجرم کشتی عمرم بر کرداب دشمنده که ملاح تدبیرک خلاصدن ناامید در •
ورشتهٔ حلم بر وجه ایله منعقد اولمشدر که سر انکشت تأمله انحلالی احتمالی خیال بعیددر •
بیت نه از رفیق وفا ونه از حیات امید • نه از سپهر بشارت نه از زمانه نوید نثر بو نوع کلمات جان
گدازلر ایله نادب اغلردی • وناله وکریان آتش حسرت بارانله لاله کبی جکرینی داغلردی • باز همچنان
غلبهٔ آزاره آتش خشمله تاب ومنقار خونخواره زهر آب ظلمله آب ویروب سفك خون كبكه
بهانه ایستردی • کبکك چون بازك بو حالن مشاهده ایتدی قطعا احتیاطی برنه کتوروب شرط ادبی مرعی طوتدی •
باز کوردیکه انك قتلنه باعث نسنه حادث اولمدی • وهرچند که قصد ایلدی هلاکنی ایجاب ایدر
بهانه بولمدی بیطاقت اولوب کبکی بی سبب غضب ایتدی وقتلنه بوضبوب وقصابی بی بهانه ایدر
زوالی حرکتایله قانیدن التهاب واضطرابه اولوب سوهوای سایه دمادم خوابده اولرسن •

کمك ایتدی ای یار جهانکیر خیالیا طلیعهٔ شب کلمش • وطلایهٔ روز عالم افروز کتمشدر • واقصای
خاوراندن تا منتهای قیروان جهانی حجاب ظلمت احاطه ایتمشدر • اول حضرت بحجه تابا اقتضا بدن
زحمتدن بر بوحیثیله استطاعت بچه هوای سایه ده استراحتدر • باز ایتدی ای بی ادب مخالف
سوز سویلرسن حتی وبنی تکذیب ادب بنم کلامی رد ایلرسن • ایلی جزا • ومزاکی سکا کوسترم
دیدکی بو اولدی • ومنقار خونخوار ایله سینه سن چاك ادب بیدکی بر اولدی • بو مثلی اول اجلدن
کوتردم که بلسن هرکسه که خلاف جنسیله مناسبت ادب مضرتندن امین اولمدغی بتحصیل مصاحبت
ایلیه • اولکیك صیعکبی روزی شام وشبا اجلی تمام اولوب دامی صحبتنه میل اتدوکی سببدن
کرفتار دلم اولدی • بن دخی جهان بو منوال اوزره سکا بالتنوع مخالفم • وسکا طعمه اولدغم اجلدن سندن
بالطبع خائفم • پس نیچه بنم میانمده ابواب مجالست ومجهه کشاده • واسباب معاشرت طریقیله
آماده اوله • ذاغ ایتدی ای عزیزك سندن انصافله سویله وکند عقلکله رجوع ادب دیدی • تانی ایله
نظر ایله که سکا ایتادت بکاء فایده حاصل اولور • وسنی اکل ایتمکدن نه منفعت زاید حاصل اولور • بادجوده
سنك بقای ذاتك حصول امولا الا انکن بکا نیجه فواید بیشمار وهزار منافع ومقاصد مترتبدر • هیچ روامی
درکه بن سعادتیله منفعتلرك سبب سندن مضرت احتمالی ویره سن • باجانب محرکه بن سنك
طلبکده راه دور ودراز قطع ایدم • سن بندن اباوامتناع ابیوره سن • وحضرتکه ملتمسم اجابته
مقرون اولمیوب ناصیهٔ امیدمه دست رد اوزره سن • بو صحبت خوب وسیرت محبوبه سکا لایق
میدر که بنم کبی غریب ضایع قلب • بو غریبی آشنا مراد بخشکدن ناامید وبی نصیب قیله سن •
بیت بیمار غریبان سبب ذکر جمیلست • جونست که از قلعه درشهر شما نیست نثر یا اخلاق
حمیده واوصاف پسندیده مقتضاسی بومیدرکه جیب دعامی نوافح اجابتکله منجز ومشام رجامی
رایحهٔ روح پرور لطفکله معطر قلیه سن ع از تو غریب که بود رسم غریب پروری نثر موش ایتدی که
ای ذاغ هرکیکه خصمك بر بر نه معاداتی البته یا عارضی در یا ذاتی • عداوت که عارضی در الا زوال
احتمالی وار در • وبر حیله ایله انك ارتفاعنه مجال میسردر • اما شو که عداوت اصلی وخصومت جبلی
اوله علی الخصوص که عداوت قدیمه بر خصومت حادثه منضم دخی اولوب سوابق مخاصمت لواحق منازعته
اقتران بولمش هیچ وجهله انك ارتفاعی دایرهٔ امکاندن خارج اولمش • ونزوالی علی تحا المحال ولا خصیمان

ایکی زخمی معدوم اولمادقجه انك عدمی وجود بولمز مصراع تا سر بزود خیال تو از سر بزود نظم عداوت ذاتیه دخی
ایکی نوع اولور بریسی بوکه انك خصومت و مزید عداوتی خصمیندن بر نسنه منحصر اولمیه بلکه کاه بونلردن
متضرر اوله کاه اول بونلردن متأذی بیله شیر کبی که میانلرنده بی محابا ملاقات جمله عالم ایدرلر
اما شونکله دکلدر که نصرت هوا و بر جانبه مقرر اولوب خویت هر کره بر طرفه مقصور اوله بلکه بعض
اوقاتده شیر زیاده ظفر بولور بعض ازمانده فیل دماری بیروز اولور بو نوع عداوت اول مرتبه متأکد
دکلدر که انك زخمی مرهم پذیر اولمیه اول سبب ایله که نسیم نصرت هر قنغی جهته که تنسم ایده هر آینه اول
طرفده تسلی قلب و تشفی صدر حاصل اوله ایکنجی بودر که همیشه مضرت بر جانبه واقع و منفعت طرف
آخره راجع اوله موش ایله کربه و کوسفند ایله کرك کبی دایم بر طرف مظفر و منصوردر و زحمت و هزیمت
طرف آخره مقصوردر بو نوع عداوت مرتفع اولمق ممتنعدر بر عقده در که تغیر الزمان فلا یتغیر نه کردش
آسماندن اخلال بولور و نه اختلاف زمانله زوال پذیر اولور پس بر خصمله که قصد جانی فرمانی روان
اوله نابوجوکه جانب آخردن نه ماضیده بر سابقه واقع اولوب نه مستقبلده بر لاحقه محتمل اولوب
مصادقت و مصاحبت نه طریقله ممکن اوله بیننده بعد المشرقین وارکن ملاقات و موالات نه
کیفیتله وقوع بولور رباعی ان لحظه که روز و شب بهم پیوندند یاران همه مهر و سایه بر هم بندند
من با تو نشینم و دران حالت نیز ارباب خرد تمام بر من خندند زاغ ایتدی ای زیرك بحمد الله که بنم سنکله
عداوتم اصلی و میانمزده منافرت و مخالفت جبلی دکلدر اکر ابنای جنسمك سنکله بالعرض عداوتی وارسه
بنم آیینه قلبم غبار خلافدن پاك و آبکینه خاطرم اشعه مهر و محبتکله تابناکدر هر آینه جهر قاعده من القلب الی القلب روزنة
محقق و مقرردر امیدوارم که اول حضرتك دل مخلصی بنم صدق عقیدت و خلوص طویتمه شهادت قیله ع
نو پسند ار که دلبر زخدلت اکر نیست نظم موش ایتدی ای زاغ سر حد مبالغه دن طشره کیدرسن
بکا مصادقت و مصاحبت تکلیف ایدرسن فرضا که بن کندو نفسمه جبر ایدم سنکله بو نیته اوزره صبر
ایدرسن لکن کما افندیلرك انزا ایله شیشه عهدی سنك غدر ایله کسر اید سهمان عادت اصلی و عداوت ذاتی معاودت
قلورسن مارا کلدکده که مدت مدید بر پرده طورسه اکرچه که بعض عوارضدن متغیر اولور اما مقتضای
ذاتی اولان صفاتی باقی قالور مثلا آتش اوزره دوکسه لر صوی ینه ر و شعله نار کبی هر بار سورت
ضرری و شرت شرری فتور بولسه خار و خاشاکی تنسه کوینده لر دشمنك مصادقتنه اعتقاد

ومارا نفیسنك مهار نجتنه اعتماد جایز دکلدر داعیانك خاصیتی و پلنك تیز چنکلك مخالطتی ازمایش
مقتضای عقل و تمیز دکل حکما بویله مثلدر که دشمنك قول زوریله سرور و دعوای محبتیله مغرور
اولمق کرك و هر بار که اظهار صداقتده مبالغه قلسه اکا باور قلمق کرك بیت امید دوستی نی
ز دشمنان کهن چنان بود که طلب کردن کل از کلخن نظم هر کیسه که عهد دشمنه اعتقاد و پیمان و ایمانه
اعتماد ایلیه و افسون و افسانه تحسین و رضا ایله اصغا و سمع قبول ایله استماع قیله اول واقعه ده نیجه
کرفتار اوله که اول شتر سوار اولمشدر زاغ استفسار ایتدی که نیجه اولمشدر اول حکایت موشی
ایتدی بر شتر سوار اثنای سفرده بر موضعه یتشدی که کاروانیلر اندن نزول ایتمشلر ایدی و فتنه که
دشمشلردر ع قوت کوجدن کیمز له فرمن کاروان آتشی نظم ازان آتش بعوب قریب کیمیشلر ایدی آنلر رخت
اقامتی کوترجك کاروان صبا آمد شده آغاز قلدی و مروحه باد سحر خیز اول آتشی تزاید
اندن مشتعل اولوب شراره لر اطراف بیابانه اولان خار و خاشاکه یتشوب اول نواحیده اولان
درختستانی بالکلیه طوتشدی اول صحرانك هر کوشه سنده بو لاله زار پیدا اولدی میان بیابانده
هکر بر مار عظیم و افعی جسیم مقیم ایدی آتش اطرافنی دائره هاله و شعله جواله کبی احاطه ایدجك
عاجز و زبون قالوب هیچ بر وجهله بر جانبه یول بوله مدی و هر طرفه که نکاه ایتدی راه رها کورمدی
از قالدیکه تاب آتشله ماهی کبی تابه ده قاورله قصد صرزار بوادی خنی هیچ بر صاوره چون اول سواری
کوردی تضرع و زاریه آغاز ایدوب ایتدی بیت چه شود که بکرم رحمتی فرمایی کردد کار فرو بسته
ما بکشایی نظم سوار غایت شفیق و رحیم و مهربان کریم ایدی نجوه مارك استغاثه سن اشتدی و حرارت
آتشدن مارك اضطرابن و نهایت التهابدن موکبیچ و تابن مشاهده ایتدی کندو کندویه ایدیك
اکرچه که مار حیوان زیانکار و دشمن بدکردار در اما حالا ایچون فرومانده و عاجزدر الا رحمت اتمك ندب
مروتدن جایز اولمی بودر که قلاب رحمتله بو کرداب محنتدن خلاص ایدم و بو تخم خیری که متر سعادت
دنیا دمیخ کی متأخردر دیوان حسناتم زینتنده اکم پس یانندن اولان توبره یی النه اولنی
نیزه سنك اوجنه طقیوب مار طرفنه اوزاتدی مار توبره کبی حصار حصین استواری کورجك بلا اختیار
کندو بی انک جنه اندی سوار نیت خیر ایله اول مظهر شری ضرر شرر نار دن خلاص ایتدی بعده توبره دن
چوزوب بعض سوزلر که تلمنصیحت ما عقلا یدب یبلک ایدی اما ر ایلرسن نه حجه و بطنه دشواردن خلاص اولدك و نجه

کرداب بلادن نجات بولدک • واجبدر که بو نعمت شکرانه سی بر گوشه اختیار ایدوب بن بعد مقام آزار و صدد
اضرارده اولیه سن که موربعد نیاده بدنام و آخرتده دشمن کام مدر و رحمت حقدن دور و مرحمت
خلقدن محروم و مهجوردر بیت بترس از خدا و میازار کس • ره رستگاری همینست و بس نثر مار ایتدی
ای سوار بو سوزدن فارغ اول که بن تا سنک بزم عیشکی زخم نیشمله تلخ ایتمیم بو مقامدن گیتمیم • سوار
ایتدی ای مار بو نه گفتار ناهنجار اولور بن سکا شفقت و مرحمت ایله قصور ایتمدم • و سنی بیابان آتشندن
قورتاروب نورا اتدم • بو اولسم سیل فنا بنای بنیه کوبرتدی • و شعله آتش خانه حیاتکی یاقردی • احسان
ازلسندن انا ازابمیدر • کرمه جزاسنده الم روامیدر بیت ازجانب من طرح وفاداری بود • از پیش تو آیین
جفاکاری بود نثر مار ایتدی بلی بن انسانیتده قصور قیلمدک اما محلنده واقع اولمدی • و لطف و احسانکی
دریغ بیورمدک لیکن مستحقنه وصول بولمدی • سن بلورسنکه بن مظهر شر و منبع زهر یم ضرر ...
جمیع جانورلریم نزد ... اوشنز • خصوصا نوع بشره ضرر زهرمدن قان قاشنوز • جون سن بنم
کبی مظهر شری الوجود خیر محض فضاسنده قویتکنای عدم گوندرمدک • و بنجلیبی منشأ فسادک
آتش فسادنی سیل دمار لسوندیرمه کاربار وجودنی تار بوارلمه کوبندیرمدک • هر اینه آنک
مکافاتندن انواع آفات و مخافات حاضر و منتظر اولمق گرک • که شریرلره خیرانک خیرلو ... مراد بردر
بلکه بدکارلره احسان نیک کردارلره اساءتدن بدتردر نظم چنانکه در روش شرع و عقل
ممنوعست • بدی بنسبت پاکان و نیکوان کردن • بجای دد صفتان که مردم آزارند • بهیچ وجه نکویی
نمی تواند کردن نثر بر دخی بو که قلنا اهبطوا بعضکم لبعض عدو نص صریحی موجبنجه سز کله بزم میانمزده عداوت
قدیم قالمدر • دوربینلک و عاقبت اندیشلک مقتضاسی اولدر که دشمن مقتول و خصم مخذول اولمق دخی
لازمدر و بحکم اقتلوا الاسودین بزی قتل بحسب العقل والنقل سز طائفه یه فرض عیندر • چون بو بابده
خاننزده و مقتضای عقل و طبعه مخالف فعله ارتکاب ایدوب زخم یوبنه رحم ... نوش
ارزانی گوردک • البته سکا زهر دهانمدن چاشنی طتدرمسم گرک • و بن دندانمدن تجرع ایتدرمسم گرک
تا استماع قیلنلر بو فعل منکرده سکا اتباعدن امتناع قیلهلر • و سائرلره دخی تجربه اولسندن عبرت
و نصیحت الهلر • سوار ایتدی ای قهرمان ستمکار بونه افسانه دیرکه سویلرسن بونه بهانه در که ایلرسن
انصاف ایله احسان مقابلهسنده اساءتی نه ... ملتده روا گورمشلردر • و کرم مکافاتنده خیانته قنغی

ولو کنتم فی القصوی

شریعتده رخصت ویرمشلردر • خیرانک شری هیچ بر عاقل معقول گورمز • و نعم خداسنک ضرری کافر
قاصی سی دخی بعیدمر بیت بنا او لالی بودیر پاداشت • یند احسانه اساءت مکافات نثر مار ایتدی ای سوار
سن بو گونه انکار ایدرسن که بو عادت انساندر • سزک مذهبیکزده نیک و بد برابر اساءت و احسان یکساندر •
بیت کور را احسان ایدر عصیان عجبدر • عجیبدر عادت انسان عجیبدر نثر هر دم مرهم یرینه نیش اوررز
و نوش محلنده نیشی دادگوردرز • بن بو دعوایه سزدن قوتلوکز اعاملی اولورم • و بو معامله ده
سزدن نه کلیله الدوسه ینه انکله ویررم مصراع یک لحظه بخور انکه فرو شی همه سال نثر هر
چندکه سوار زبان محاوره بی یکار ایتدی • سوار مساعد ماره طارکلب ایتدی • ای سوار چاره
کار جهان بو ایکی امردن بریسی اختیاردر • اول لا زخمی بکامی اوره بن و یا شرکدنمی ابتدا قیلاین • القصه
سوار هرباره حصار انکار تحصن ایتدی منید اولیوب آخر کار بو عهد او زره قرار ایتدیلر که مار شویله
دعواسنی شهود عدالله اثبات ایتمکله سواری سکا تایید • سوار اول زخمنه جان و دلدن
خریدار اوله • و کندو هلاکنی عن صمیم القلب اختیار قیله • بو مار اطرافه نکاه ایتدی که بر کاومیشن یابانده
کوز و بیان صحراده رعی و چرا ایدر • ایتدی ای سوار انکل بو مشکلی بو سلیم دلدن استفسار ایدهلم • پس
مار و شتر سوار انکا قصد قیله کاومیش قتنه کلدیلر • مار دهان زهربار ... اهل انتار بن جواب ایتدی
آنکاومیش فرزنکاوددرکه بو بیابان جهانده کشت و گذار ادرسن جزای احسان نزدیکزده بلورسن
ایتدی آدمیلر مذهبنجه صورت سک مکافات احسان اساءتدر • و پاداش انعام خیانتدر • بو دعوانک
صدقنه دلالتده بو حکایت اتمیوم که بن بیجه مدتدر که بو نازدن بوز خدمت ادب هر سال بر صحرای وجود
غزالچین کبی بر کوساله گتوروب خانه خداوندمی بر شیر و روغن ایدردم • و آنک وجه معاشی وجهت
انتعاشنی بنم دمتمدن او لبنم خوتخدمتی بله و شکر نعمتی قله دردم • چوندن بیر اولدم نتاج بچه دن قالدم
بنم تعهد حالمی ترک ایدوب حقوق ماضیه یی اونتدی • و بنی بو صحرایه صالیوروب تک و تنها قودی کتدی •
جونکه بو علف نادره بو مقتدر اولدقلیب بکار کامکار گزدنم بدنمده فی الجمله بر دسمن ظاهر اولدی
بکون صاحبم بوجا ایدن کندا دینی دقتله بنم حسن حال و بال و بالمه نظر ایتدی • جون بنم ضخامت تن
وانبامی گوردی تعجب ایدوب بشاشتی تمامله دونندی • مقابله گیتدی • بارینی سی بر قصابه کتوروب بکا بیع
ایتدی بکوبرسلخ خانه لدوب بنی ذبح ایتمک محققدر • انسان طائفه سنده احسانک مکافاتی بودر که بیان ایتدم •

مصراع حالمن اینست یاران باکه کویم حال خود نثر مار ایتدی اشته حکایت حال مکافاتی اشتدک و منهبلرده میاندن
احسان مقابلنده سندن اسائت لازم ایدوکن استماع ایتدک همان بی توقف زخمه اماده اول عهد وفا و شرط
معهودی ادا ایتمک کرکسن سوار ایتدی عجب تزیغ ایتمزده شاهد واحدله حکم ثابت اولمز و شهادت حد نصابه
وارمینجه قضا امضا بولمز مار دینه افاقه نظر ایلدی اتفاق کوزینه درخت راست کلدی ایتدی
کل بو درختدن دخی کیفیت حالی صوره لم بو بابده اولدیغی ذکر کوره لم پس معیتله اول اغاج دبنه
واردیلر مار انده دخی صوردیکه مکافات احسان نه در ایتدی مذهب انساننده جزای احسان
اسائتدر و منزل ادمیاننده پاداش منفعت مضرتدر بو برهانله کم بن بو بیابانده بر درخت
سایه دادم ولیل و نهار بر ایاغ اوزره طورب ایننده وروننده خدمتکارم بنی انساندن هر کیم ازده
ودرمانده که بو بیابانده تاب افتابدن جکری بریان اوله کلور سایه دولتمده بر ساعت اسوده اولب
راحت اولور چون شفاید راحتدن فراغت و نکایت هوادن افاقت بولور کوزلرین اچوب زیر
و بالامه نظر ایلیکه بونک هر شاخندن بودکلو چوب دسته و بو قدر تیر صابی واوزدکندن
بو مقدار تخته اولور بو قدر عدد قایق جقر شیلکه یا ننه نبی بولنه یا کسر فی الحال چقب شاخ و برکمی
برقچن کسر بونک برکم بونلر بنده صفا بولورلر جفا قلورلر و باوجود که بندن راحت کورورلر زحمت
ویررلر بیت من دراندیشه که چون بوسر او سایه کنم او دران غم که چه سان برکنم از بنیاد نثر
مار ایتدی ای سوار شاهدلر یکدخی بر طرفه اولدی ثمد تصلکن دخی نه بهانه ک اولور البته شرط معهودی
ادا ایتمک کرکسن و زخم نیشمه رضا ویرمک کرک سوار تیللا ایب ایتدی تعدیل شهود لازم ادی
اولنمدی و بو بابده تزکیه واجب ایدی بولنمدی تا حتیره قانن دکلک عدالتکه لایق کلدی و بی بینت
قضا رضای حقمه موافق دکل باوجود معلومدرکه جان بغایت عزیز و میوه زندکانی زیاده لذیذدر
ظلمی تعلق دنیادن قطع ایتمک صعب کلدر و ظلمت حیاتی بونده خلو ایتمک امر دشواردر اما من بعد
نظر بونک اوزره اولسونکه اکر بو قضیه یه بر کواه دخی بولنه بو مضایقه قضایه رضا ویرم و شرط معهودی
تقدیم ایدم و بو بلایه کندمی تسلیم ایدم بو اثناده بر روباه ادل نواحیده کزرکن انلری بو مناظره ده کوزب
متکلم اوله ایکی دیبجان ودلدن قولاق ادرب تفصیل حاله واقف اولب طورردی چون ماران کوردی
سواره ایتدی کل امدی قضیه یی بو روباهدن صوره لم بو بابده اولدیغی جلیه ویره کوره لم سوار

هنوز تفصیل حالی اعلام و جواب و سؤالی تمام ایتمدین روباه بو انتباهه اوازن بلندله ایتدی ای مرد
بلرمسنکه مکافات نیک بد و جزای احسان اسائتدر اما شول مار حقنده نه احسان ایتدک اوله کیم مستحق
پاداش اسائت اوله سن سوار جوابنده حقیقت حالی حکایت ایتدی روباه ایتدی ای مرد عاقل بکزرسن
نیچون بیهوده سوز سویلرسن و حق صحیحی سترایدب کذب صریحی کیمزوکه نسبت ایلرسن مصراع
ز عاقلی که روا باشد سخنهای خطا کفتن نثر مار ایتدی بلی سوار راست سویلر اشته اول توبره کم بنی
ورطه تشدن خلاص ایتدی روباه تعجب صورتن کستروب ایتدی بو کلامه باور قمه متصور درکه
بو قدر جسامت هیکل و ضخامت بیکرله دب اکبر بکزر بر اژدر بو توبره یه کم اکا نسبت دایره
عیون اتوردن اصغردر صغمه یمک نه ممکن و میسردر مار ایتدی بو محلده شاهدلرله بیان سویلدر
بو دعوای برهان عیان ایله اثبات اساندر و الحاصل اکر اعتماد ایتمزسک اشته خراشه نردبان
روباه ایتدی اکر بو قضیه یی علم الیقین بلم و بو صورتی دای عینله مشاهده قلم امیدم درکه بو عقده یی
لطف حیله ایله حل و بو خصومتی اکمل وجه اوزره فصل ایدم پس تحقیق دعوا و تصدیق مدعی ایچون
ضحاک توبره نک اغزینی اچوب ویردی مار کلام روباهله مغرور اولب توبره نک ایچنه کردی روباه
چون انی کوردی اهسته سواره دیدی ای جوان چون همیشه دشمنک زندانده کوردک و خصمک
خطر جانب بولدک فرصتی غنیمت بل و مجال ویرمه امرنی تدارک قیل بیت دشمنه که فرصت الی بره
همان قیدنی کور بو نفس ویرمه امان نثر پس سوار توبره نک اغزینی محکم طوتب سنک خارایه شویله
اوردیکه مارک ذهره سی جاک اولب کشته زهر هلاک اولدی و بنی ادم انک شر و ضرر زهرندن قورتلب
روی عالم انک خبث خبیثندن پاکیزه و پاک اولدی مصراع این چنین بد زنکانی کشته به نثر بو
حکایتک فایده سی بودر که خردمند لازمدر که طریق حزمی نامرعی قومیه و خصم فتنه انکیزک رای فریب
امیزینه مغرور اولمیه و هیچ وجهله انک عهد و ثنا اعتماد و قولنه باور قلمیه تا انک دلم بلاسنده رها نده
قالیه بیت اولکه قول خصمله مغرور اوله نخ عقلی بتره وبی بوزاوله دوستاولمز دشمن اول وقتین اولور کم
قوالق شب یوزندن دور اوله نثر زاغ ایتدی بو کلام لالی انتظامی که عین حکمت و محض نصیحتدر قبول
سامعه سیله استدم و بو جواهر زواهر ماثری که معدن عقل و کان خرددن مستخرجدر اویزه
کوش هوش ایتدم اما سنک کوهر ذات و مکارم صفاتکه لایق بودر که بو بابده جزم موافق فتح ادب

دریغا که غافلتی صدا ده سن • وبنم کلامیمه باور قلب احکام وحمیت براهین عقلیه ایله رد ایدن سن • حکایت
بو بیذفی کبو ر منظردر • نیچه مصاحبتندن فرار ایدوب کریهلر مجالستنی اختیار ایتمك کرك کوش هوشکه
بنده ایدن سن که کریم بر ساعت مصاحبتده انواع شفقت و ملاطفت بیورر • و رعونت و خشونتدن
احتراز ایدوب بیکانه‌لکی یکانه‌لکه مبدل قیلور • اما لئیم حق صحبت قدیمه‌دن اغماض ایدوب ادنی بهانه ایله
یوز یللق دوستدن اعراض ایلر • بو اجلدن درکه ازاده‌لرك صداقتی تیز وعداوتی دیر واقع اولور •
کوزهٔ زرین کبی که کج شکسته اولسه تیز صلاح بولور • ولئیم طبع و سفله مزاجلرك بنای صداقتی سریع
الانهدام اولدقدن غیری اصلا اصلاح پذیر اولمز • کوزهٔ سفالین کبی که تیز شکسته اولور و هیچ جهتله
صلاح بولمز بیت بیلنلر باغ حکمتده بیتنلر • بو معنیده بغایت خوش دیمشلر نظم دوستی باید
ازان کونه جستن که ان ابد الدهر بماند درست • خانه کاساستن بود از خشت خام • بیست شود از دو
باران تمام نثر ای زیرك بن دخی اول قبیله دنم که دیانتمه اعتقاد قلنه • و صداقتمه اعتماد اولنه • با وجود
که بر صدیق صادقه محتاجم • و بر رفیق موافقه کیم طوقیسه بن اجم • بو رجاده بو جنابه التجا ادوب
هیچ بو طریقله بو یولدن دونمزم • و بو دعاده بو محرابه توجه ادوب هیچ بر وجهله بو قبله‌دن یوز دوندرمزم •
و اصلا طمع قطع اتمزم تا بنی نعمت ملاقات تشریفیله مشرف قیلمیجن • و قطعا الم اعزمزم تا کوش جانمی در
مقالات لطیفکله مقرط و مشنف قلمیه سن بیت دامن چو تو نکاری زکف آسان ندهم • که بجز نا به
بسیار بدست آمدن نثر موش ایتدی سنك موالات و مراعاتکه خریدارم • و صدیق صادق و یار موافقه
احتیاجم بن دخی سن قدر وارد • موانستکدن بو قدر کریزم • و مجالستکدن بو دکلو پرهیزم •
اول اجلدندرکه اکر بنم حقمده مکر و غدر فکر ایدرسن عقل قتنده عذرم واضح اوله • و نادیده سنکه
بر ستغنا دوست بولدم • و بر هیئت ولیئم خلقت و ضعیف حقیقت شخصله اشنا اولدم
و الا اول کلامکدن سنك دعوای صداقتنه صدقکی بلمشدم • و سنك صحبتکه جان ودلله مایل اولمشدم •
بیت چو دید دلبر قسم دست جست • انزمان دل دوستی میداه که هست • هیچ عاشق
خود نباشد وصل جو • که نه معشوقش بود جویای او • نثر پس طشره کلوب بو راحتی قاپوسندن طوردی •
زاغ صوردی که نیچون ایلروجه کلوب بو مشتاقله موانست ایدبسز • و یا مجالستکله مشرف قیلمیسن •
مکر خاطرکز نیکیه هنوز خیالیات خوف مشاهده ادیخفقان بیم معاینه ادیمی • موش ایتدی هر کاه که

بر کسنه کندو نفس نفیسن صدیق صادقی یولنه فدا قلدی • و وقت مضایقه‌ده نقد جان لذیذن یار عزیز ایچون
دیو واجب الادا بیله • انلر کبی صدیق محب صادق و برادر موافق دیکه لایقدر • و مراتب صداقتده انلر مرتبه
عالی درجه سی کبی یوقدر • واکرچه انلر دیمه‌ده بو بابده ملاطفت ایدوب مال ومنال ایله مواسات
قیله • انك دوستلغی متوسط الحالدر • اول مقوله کسنه نك نهایت صداقتی حقا عند الله دشمندر که
اول کسنه که دوستنه مراعات وقت مصلحت حالنه ایچون جاه ومال ایله مواساتی ایلمیه شول صیاده
بکزر که کندو سوکیچون دانه صاچر • بر و یغ طیور مقصودی کللدر • چونکه بو اصل صداقت غرض
آمیزدر • بیلمك که عاشقی عداوت انکیز اولدر بیت هر دوستی کان غرض آمیز شد • دوستی دشمنی انکیز
شد نثر اما شول کسنه که جام محبتی منقوله نوش ایلیه که یادی یولنده وارلغی فراموش ایلیه اکسیر اکبر و
کبریت احمردن صد مرتبه اولیدر • و میدان محبتده جان فدا قلمق پیداده که مال ادا اتمکده خزانه بار
املیدر الجود بالنفس اقصی غایة الجود بیت هست جوانمرد درم صد هزار • کار چو با جان فتد نجات
کار نثر پوشیده دکلدر که سنك شرط موالاتکی صوتلك • و بابیلا قانکه دخولدم یوندن بر ذکر که بکا خطر جانی وار
در زمین دلده بنای صداقتك بر درجه‌ده استواردر که طریق یاریده بذل نفس و فدای جان بکا آسان
کاردر ع کو رسد کار بجان از سر جان برخیزم نثر اکر سکا فی الجمله سوء ظنم اولیدی مصاحبتکه مایل اولمزدم
وکوشهٔ کاشانه‌ده اوتوروب کنج اشیانه‌دن قدم بیرون قلمزدم • قلبم سنك مصادقتکه تمام واثق در جم
سنك مصاحبتکه تمام عاشقدر • و طلب صحبتکده صدق نیتك و خلوص طویتك شایبهٔ شبهه‌دن
بریدر • بو جمله بنم جانبمدن اولن خلوص و خصوصك بیکك بریدر • ای زاغ اکرچه که سنکله بنم میانمده بنیاد
عهد و پیمان پایدار • و بنیان امن و امان استواردر • اما سنك بنی نوعکدن بعضی یارانك وار که
بنمله انلرك بیننده بغض و خصومت دایم • و شطرنج عداوت قایمدر • محتملدرکه انلرك بری بنی کورجك
بکا قصد اده • و نیشتر جنك خون فشانله رك شریانمده فصد اده • زاغ ایتدی بنمله یارانم میاننده
نزاع بودر که بنم دوستلرم دوست دشمنلرم دشمن اولرلر موش ایتدی بلی هر کسه که دوست دشمنله یار
و دشمن دوسته هوادار اوله احباب نظرنده سندن مردود و اعدا عندنده متعدد در بیت
روی دلدار دو طایفه بر داشتن نکوست • از دوستان دشمنی و از دشمنان دوستی نثر بو اجلدندرکه ارباب
حکمت احبابی اوچ قسمت ایتمشلردر • دوست خالص دوست دوست • دشمن دشمن • دشمنی دخی

اوچ تقسیم ایلمشلردر دشمن ظاهر دشمن دوست دوست دشمن بو بابده بیورمشلردر بیت
از دشمن خود چنانم نترسم که ز دشمن یار و یار دشمن نثر زاغ ایتدیکه عذر بیك مضمون کلامك معلوم
اولدی شویله بلکه بنمله سنك میانکده ارکان مودت بو مرتبه ده موکد و بنیان محبت
بو مثابه ده مشید اولمشدر که من بعد اولکسنه یار اولورکه فی الحقیقه سکا یار اوله و بنمله
مصادقه اولکسنه سزاوار اولور که سنك رضاکی طلبکار اوله هر کسه که سکا محب اوله
اکا محبت بکا واجبدر اگرچه که بکا اغیار اوله و اولکسنه که سکا عدو اوله اکا عداوت
بکا لازمدر اگرچه که بکا خویش و تبار اوله بیت بردخ هرکسی که نیست داغ غلامیت یار کربود
من بود دشمن و اغیار ماست نثر خلوص محبتکده صدق نیتم و خصوص مودتکده عقد عزیمتم
اول مثابه ده درکه اگر چشم و زبانکه دیدبان قلعه جان و ترجمان بیان جناندر سکا
خاین و مخالف و مباین کورم بو ایشارتله اکسون دخی ساحل وجوددن کرداب عدمه کوندرم
بیت عضوی ز تو کر دوست شود یا دشمن دشمن دو شمر تیغ دو کش زخم دو زن نثر
موش بو کلماتك استماعندن قوی دل اولوب الروکلدی و زاغك حالنی خاطرینه صوردی
والحاصل اول ایکی یار بری برینك کنار ادب مشاهده جماله خوشحال اولدیلر و لیل و نهار زیاده
اشتیاق برکاد ایدوب مصاحبته اشتغال قلدیلر مصراع میان بندید عشرتی که یاران کنار
آید نثر چون موش بو موجب اکرموا الضیف فکرم وظایف ضیافتی تقدیم و مراسم تکریم و تعظیمی
تکمیل و تتمیم ایتدی ایتدی ای برادر اگر رخت اقامتی مسکن اصلیدن کوتروب اهل و عیالك بو منزله
کتورسن طوق منتك تا قیامت کردنمه بند ایدوب عنایتندن هیچ ایتمز دلدن کوترمسن زیرا بو
بقعه که بو مسکینك مسکنیدر ماوای خوش و موضع دلکش و متنفع فرح بخشدر زاغ ایتدی
بو ماوانك آب و هواسی و فسحت بقعه و وسعت رقعه سی بابنده سوز یوقدر لیکن شارع
عامه قریب واقع اولوب تردد کاروان و آمد شد مسافران حصول ضرر ابنوه محتمل
و وصول آسیب و مکروه متوقعدر اما فلان جایکاه که توغض ابناء السبیلدن دوردر
بر مرغزاردر که غایت صفاده بحور خور کبی پر نور و لطافت هواده باغ ارم کبی مقام حضور نظم
لبجوی سار سبزه تر و صبا بوی شکوفه معطر کنار باغ و راغ سنبل و کل میان سبزه زاری

پر قرنفل نثر طوه و لقه اول نواحیده وافر و دست آشوب و فتنه اول حوالیدن قاصردر بو جمله
دن غیری بنم احبابمدن بر کشف اسنی بو طلق ادب او لمقامه نزف ورمشدر اگر رغبت بیورر سکز
اتفاق قلهلم اول منزل بهشت آیینه وارهلم و بقیة العمر اول مرغزارده کامران و کامکار روزکار
کچورهلم موش ایتدی بیت تا دامن کفن نکشم زیر پای خاك باور مکن که دست ز دامن بدارمت نثر
ای انیس دل ناشادم و جلیس حجره فوادم شوق مجاورتکدن غیری امیدم و سعادت مصاحبتکدن
غیری مرادم یوقدر سن آفتاب کبی هر منزله که کیدهسن بن سایه کبی یانکجه یوز اوزره یوروردم
واستین فشان هر جانبه که خرام ایدهسن بن دامن کبار دکجه باش اوزره سورنم تا کریبان جامه
حیاتم چنك هادم اللذات ایله چاك و چشم جهان بینم صرصر مرك و ممات ایله پر خاك اولمیه دست
ارادتم دامن صحبتکدن آیرلمیه و دیده دلم مشاهده شاهد میل و محبتکدن آیرلمیه بو بقعه ده
کرچه حالیا ساکنم وطن اصلی و مسقط راسم دکلدر بلکه تصاریف روزکار بو مقامه بنی بی اختیار
کتورمشدر بنم سرکذشتم اوزون و نوادر و عجایب و غرایبی حد و عددن افزوندر انشاء الله اول
زمانکه قرارگاه مقرر اوله و خاطر عاطر زحمت مسافرت و زحمت مهاجرتدن آسایش بوله
تصدیع جایز اولورسه مهردن ذره و بحردن قطره روایت اولنه چون میانلرنده کلام بو
مقامه تمام اولدی زاغ فی الحال دم موشه یا پشدوب بال عزیمتله پرواز کلدی و مقصد معهوده
متوجه اولوب نیجه زمان کیتدکدنصکره منزل مقصوده واردی سنك پشت بو مرغزار میاننده
اولن چشمه نك حوالیسنده کشت ایدردی چون ایراقدن صورت زشت زاغ ظلمت سرشتی احساس
ایتدی ترس و هراسی کاغالب اولوب فی الحال صویه طالدی زاغ موشی هوادن آهسته اندروب سنك
پشتهی آواز ایلدی سنك پشت قرابنك صداء آشنایی ایشیدوب شرایط استقبالی رعایت ایدوب
و دیدار یار کرامی ایله شاد و زندان هجراندن آزاد اولوب ایتدی بیت بخت سرکشته من بار
بیان آمد شاد بست کنون کان کل خندان آمد نثر پس بربریله کورشدیلر و اول پشدلقوجشدیلر
خاطرلرین صوردیلر کشف استفسار ایتدیکه بو آنه دك نه حالده و بو زمانه دك نه اشتغالده
ایدك زاغ سرکذشتنی و کبوترلو بند دامه کرفتار اولدوغنی تا اندن نجات بولنجه و موش ایله مصاحبت
و مصادقت مراد قلدوغنی تا سکرباو فنه واصل اولنجه نقیر و قطمیر تقریر ایدوب کلك تعبیر له

صبر کشند تحریر و تصویر ایلدی کشف چون بو سبیل اجمال تفصیل حالی معلوم ایتدی بتر وسندن بشاشت
تازه و هشاشت بی اندازه حاصل اولوب ایتدی ع ای عوض خاطر بی آرام ع خوش آمدی علیک
السلام والاکرام نثر بنم بختمزك سعادتیدرکه سزك رخت کزی بو جانبه چکدی وطالعمزك قوتیدرکه
کوکب جمالکز افق وصالدن طلوع ایتدی موش دخی لسان اعتذاری بر کار ادوب ایتدی بو الطاف
بی نهایتك معذرتینه زبان خامه یله تقریر اولنمق میسر دکل وبو التفات بی حد و بی غایتك
تحقیق نجه خامه زبانیله تحریر اولنمق متصور بو آفتاب جوادندن سزك سایه عنایتکزه پناه
ایلیوب دررزه و وصول امانی وامالی حصول دولت وصالکزده اکلیبدورز بیت ای عنایت
ازلی بجد کرده برسیدم وین هدایت ابدی کشت که رویت دیدم نثر چون متدابد سوزدن اسایش بولدی
واول مسکن مانند غبار وچشم زخم روزکاردن سالم ومصلحتیار ومعافقت دیار ایله غانم
اولوب روز و شب تماشای جمال دوستکر وصاله مواظب ومداوم اولدلر زاغ موشه متوجه اولوب
ایتدی ای زیرك اکر مصلحت کوررسك وعده کریمه انجازه یتشدرب سرکذشتکی سنك پشت
حضورنده حکایت ایله تا مابینکزده قواعد موانست استحکام بوله واول نوادرك استماعیله
اهل مجلسه تمام استراحت بالاکلام حاصل اوله بیت بکشاب ونان خویش شیرین
کام دل ما بر انشکر کون نثر موش سمعا وطاعة دیب بو سؤاله جوابن کشفه خطاب ایدوب ایتدی
ای برادر بنم منشا ومولدم دیار هنددن بر شهردرکه اکا ماروت درلر بن اول شهرده بر زاهدك
زاویه سنده وطن طوتمشدم وکوشه صومعه سنی کندم ایچون بر آشیانه دوزوب دست
ارادتله اول آستانه به التجا اتمشدم بنی نوعمدن بر نیچه‌لری بنم درکاهمه ملازمت ایدرلردی وهرکاه
خدمتم ایچون بارکاهمه کلوب کیدرلردی مرید معتقدلرندن بر مرد صادق هر صباح زاهد
ایچون بر سفره طعام احضار ایدردی زاهد انك بر مقداریندن وظیفه چاشتنه صرف ایدوب باقیسن
شام ایچون ادخار ایلردی بن دیدم بر تصدله کوزدردم زاهد حجره دن چیقدیغی کبی کندی سفره
ایچنه آتب مرادم اولدوغی قدر ایچنده اولان طعامدن یردم باقیسن تمام سایر یارانمزه انعام
واحسان ایدردم زاهد هر چند که حیله ایله بنی صید ایتمکه قصد ایلدی کارکر اولمدی ودام مکرله
قید و بنام تکلر ایتدی قابل بولمدی اتفاقا بر کیجه زاویه زاهده بر عزیز مهمان اولوب منزلنه

مشرف قلدی چون مراسم سلام ولوازم اطعام واکرام تمام اولدی مابینلرنده کلام چکلیب
حماط محاوره وسفره مسامره میانه کلدی زاهد اثنای کلامده آنك مولد ومقصدین صوردی
وسبب ارتکاب سفر و موجب اجتناب حضور حضری استفسار بیوردی مهمان بر مرد ایدی
جهان آزمای در و فردایدی عالم پیمای بیت سفر کرده در بحر و برسالها مند مطلع بر تجلی لها نثر
زاهده جوابنده کاه اختصار وایجاز وکاه اطناب اطنابی در از ادب غرایب اخبار وعجایب
امصاردن هر نسنه که انك دیدنی شهودینده ارتسام بولمشدی تعبیر دلپذیر له تقریر ایدردی
زاهد اثنای مکالمده کاه کاه اللرین بربرینه اوروردی یعنی بو صدا ایله اول کوتر استین حوزه
سفره یه اولدراندستلردن قورردی مهمان بو صورتدن که لی حرمتلك علامتیدر زیاده
منفعل دبو حرکتده که دایره ادبدن بغایت دور رایدی آتش خشمی مشتعل اولوب ایتدی ای زاهد
صفت استهزا و سمت سخریتدن احتراز سکا غایت لازمدر وجاده جددن جانب هزله میل کافه
خلقه عموما وارباب صلاح وخرقه خصوصا زیاده نا ملایمدر نظم باستهزا وسخریت مکن میل
که اینها لایق زادکان نیست کسی کو هزل وبازی ساخت پیشه ارو بی آب رو تو درجهان نیست نثر
زاهد ایتدی حاشا که هرکز خار هزل بنم دامن حالمه ایلشه وغبار استهزا هوای صفای دلمه علمه
انکیخته اوله بو حرکت که بنده مشاهده ایدرسن کشور سفره یی لشکر فاره دن حمایت ایچوندر که
بنم مملکت نعمتمه مستولی اولوب خان خانمه دست تعرضی دراز اتمشلردر انلرك طغیانلرندن بر خرده
خرده نان قورتلور ونه خانده دانه دن نشان بولنور بیت صد همچو من بجه نتوانند منع
کرده ان لحظه که دست یغما برآورند نثر مهمان صوردی که انلرك جمله سی اقدام وحمله ده برو نظیرمیدر
ویا بعضی بعضندن جری ودلیرمیدر زاهد ایتدی ای مهمان انلرك بریسی پهلوان بلکه جمله‌سی سلطان
وقهرمان منزلمسنندر و بر سفره یه کرب اچنده ده وارسه قاپر وکوز کوره یوریش ایدوب انانینی نعمتده
بولدوغی جالدجاریدار مهمان ایتدی البته آنك سایرلرندن جراتنه بو حرکت واقدامن تقدمنه بر
علت لازمدر بونك مصداقی مهمان اولان حکایته که اول شخص اول عورته ایتدی کنجد مقشرله غیر
مقشری مثلا بمثل صاتمغه البته بر سبب وار دیو زاهد ایتدی اکر زحمت اولمزسه بیوریکز بو کیفیتی اولمشید
اول حکایت مهمان ایتدی بو کلدیکم راهده شبانکاه فلان کویده بر آشنانك خانه سنه نزول ایتدم

طعام شام بنب وظیفهٔ ضیافت تمام اولدقدنصکره بنچون جامهٔ خواب دوشنه دلی وارب یاتدم
هنوز خوابه وارمدین مرد آشنا عیالی قاتنه کتدی واهلیله مکالمیه اغاز ایتدی بنمله انلرك میاننده
حجاب همان بر بوریا یدی بو سببدن انلرك مفاوضه‌لرین اشیدردم وما بینلرنده جاری
اولن کفت کونك جمله سن کوش ایدردم مرد ایتدی ای خاتون نیتم بودرکه یارین بو وادیه نك
اولولرین دعوت ایدب بو مهمان عزیزك حضورنده که عالم عیبدن بونه بر هدیهٔ درجه ادب بنم
حالمه لایق وانلرك شاننه موافق ضیافت یراغن کورم عورت ایتدی هی ارنه عجب سویلرسن سنك
اولقدر مالك یوقدرکه مؤنت عیالکه کفایت ایده بو منصب جاه وبو مکنت و دستکاهله خاطرکه
ضیافت عام خیالنی کتوردرسن و دیلك دماغك اطعام وانعام سودای خامنی بشردرسن
هیهات هیهات مصراع سودای خامی بپخته فکری محالی کرده نثر کونك آج سن نصکره زن وفرزندکی
غیره محتاج ایتمه وبکون که جمعه قادرسن فردا ایچون ذخیره مهیا قلمدین کیتمه مرد ایتدی ای
عورت بیت نداشت چشم بصیرت که کرد کرد نخورده ببرد کوی سعادت که خرج کرد بداد نثر اکر
توفیق معین وسعادت قرین اولب بو نیت قوتدن فعله کلورسه نه محل ندامت ونه مقام
ملامتدرکه فی الحقیقه ذخیرهٔ آخرتدر وجمع مالك مالی وبال وادخار واحتکارك انجامی ضلال
درنته کم اولکرك طمع کارك حسب حالی اکا دالدر زن سؤال ایتدی که نجه اولمشدر اول حکایت
مرد ایتدی روایت ایدرلرکه برصیاد واردی هنرمند وصنعت اصطیادده استاد بیمانند
آهو بیم دامندن کنا مندن چقه مزدی نخجیر دم سهمندن صحرایه بقه مزدی بیت دیده
وری بو هنری تیرهوش حیله‌کری سخت دلی بخت کوش نثر اتفاق بر کون دامن بر کوه دامننده
قوردی وتیر وکمانله کندو کینکاهنده اوتوردی ناکاه بر صید اول قید بند وبرشکار اول دام
کرفتار اولدی صیاد تیر پرتاب کبی کمیندن چقب شتاب تماملهٔ دامه متوجه اولدی آهو هول
جانده قوت ایتدی ودامی قوپروب صحرا جانبنه طوتدی کتدی صیاد صاحب تدبیر بونی کورجك
نی تراخی وتاخیر دستنده اولن کمانك شستنده اولن تیری نخجیر جانبنه ایتدی اتفاق پیکان تیر
نخجیر بیچاره‌نك پاینه راست کلوب اولدی صیاد تشبث احیاین تمام ایتدی وپشتنه الیب وبو وفور
وجوره محصول بولمکیتدی ناکاه اثناء راهده بزکراز کمراهده طوکز کلب صیادك اکا دخی

دیلك طمع ونرحمی قیندی وجنکنه اولن خدنك الماس رنکی اکا حواله ادب تقدیر الهی پیکان تیز پران
شکاف خنزیرك کاف نافه‌سنه اویندی خزد دخی الم زخم تیر زهراب داده‌دن تیغ ناب تاب
داده یله شکم صیاده چاك ایدب ایکیسی دخی طرفة العینده الودهٔ خون خاك اولب بر لوبر نده
هلاك اولدیلر بو واقعه اثناسنده بر کورك کرسنه اول موضعه یتنب کوردیکه اوچ کشته هر بری
کرکك صحرای ادوسنده بو بیشته کرك بوصورتنکه هنوز آیینهٔ خیالنده سمت ارتسام بولمشدی
حظ تمام ایتدی وکثرت نعمت ووفرت غنیمتله مستظهر اولب کندو کندویه ایتدی بیت چو بسی
روزکاری می باید که چنین نعمتی بدست آید نثر بو نعمتلرك حقین بلمزسم کافر نعمتلردن قرنده حرقم اولم
واسراف واتلاف ادرسم غفلت وجهالتله موسوم اولم هنکام تامل واعتباردر ودیمان تصرف
وادخارنده حالا صلاح حال ومآله انسب بودرکه بکونه زه اردولی کمان قناعته بجرب زه کمان
صیادلکچنم وبو کنج بی درنجی محنت ایام محنت ایچون بر کنجده دفن ایدب دوز برروز تیر ارزونی
هدف مراده یتشدرم که حکما بیورمشلردر نظم مخور جمله ترسم که دیر ایستی به بیرانه سر بدبود
نیستی مخور چیزی از مال وچیزی بنه تمامی بیکباره از کف منه نثر پس کرکك غایت حرصندن زه کمانی
دهاننه الب دندان شره یله چینمکه اغاز قلدی نیش چند اندن کیش کمان قرلب بر کوشه سی قوت
ضربله کرکك قلبنه طوقنب اول دخی خرد اول جردن طوره عمیده سرد اولدی مصراع اونیز
بندوان همه ناخورده بماند نثر بو مثلك محصلی بودرکه جمع مال حریص وفرمان ارزوی برطمع اولب ذخیره
قومغك عاقبتی وخیم وخاتمه‌سی عذاب الیمدر بیت انچه داری بخور امروز غم دم مخور چون برجا
بسی روز غم فرجا بوسد نثر زحمی شور بخت وشورین رخت اول طائفه‌که اول حالك فکر مآل بلکه خیال
محالله جمع مال ایله‌لر وعاقبت کار حسرت بسیار وندامت بی شمار قوده کیده‌لر نظم تاکی ای خواجه
جمع مال کنی که بر تا از تو باز خواهد ماند کنج قارون اکر ذخیره نهی همچنان حرص وآز خواهد ماند بر
میفروز آتشی که از وی سوزد کاز خواهد ماند نثر چون زن میزبان بو کلمات حکمت بنیانی استماع ایتدی
وملهم سعادتندن مژدهٔ الرزق علی الله کوش هوشنه یتدی شوهرینه ایتدی عزیز اطفالك ایچون
کلاده بر مقدار برنج وکنجد ادخار ایتمشدم حالا خاطر اولدیکه جمع وادخارنا مبارك شوم و
ارباب احتکاره میامن تفویض وتوکلدن محروم ونامیهٔ حالی رقم شنامت وسمت شقاوتله

مرقوم ومرسوم ايمش • صباح تمام اودن كسنه يه كفايت ايدر طعام مهيا ايدرين • سن كيجه لرهلك دعوتي
ايله ومهمانك با بنده حق ضيا فتي رعايت ايله • الحاصل زن صميم دلدن مردك نصيحتنه قابل اولب •
سحر كه سهم شعاع مخروطي جانب افق شرقيه مائل وآب چشمهٔ افتاب ايله آيينهٔ ديده لردن غبار خواب
زايل اولدي **بيت** سحرگاه چو چشمهٔ آفتاب • فرو شست از ديده ها گرد خواب **نثر** زن كيجه مقتضاسنجه
يودي • وقورسي ديو افتابه قودي • وكندو كار اخرده مشغول اولدي • وشوهرينه تأكيد وتهديد ايلديكه
كيجه نك تمام تركلكيد بخشك اولنجه اوستنده حاضر اوله • وتا مور وطيور بايي تاراج ودست تعرضي اله
اميه • ديبه حفظ وحراستله ناظر اوله • اتفاق شوهرك كشنو چشمنه لشكر خواب غلبه ايدب بو اثناده
بر كلب نجس وخبيس كلوب آب دهاني ولعاب زبانيله اول كيجه يي تلويث وتنجيس ايلدي • زن چون
بو حالي كوردي اندن طعام اتخاذ اتمكدن احتراز ايدوب كوتوب بازاره كتوردي • بنم دخي بازارده بو معهم
ضروريم واردي اكا يتدم • وانك عقبنه دوشب كتدم • كوردم كه بر كيجه فروشه دكانه كلوب اني كيجه
غير مغشوش ايله بازار ايدي • ومقابله ده برار طوره برباد ايدر كه اي زن بو معامله ده البته بر نكته وار •
وبو سودا ده بر حيله مقرردر كه مغشوشي غير مغشوش ايله صاعا بصاع بيع ايدرسن • بو مثل مضموني
موجبنجه بنم دخي همان خاطريمه بو خطابات ايدركه اول عيوض جيرنك بو قدر قدرت وجراتنه البته بر علت
وحكمت واجب در • اما رايي غالب بودر كه خانه سنده بر مقدار ديناري واردر كه اكا استظهار ايدوب بو نسنه
شجاعت وجرات اظهار ايدر • اكر نهاني حالي خزانه افلاسدن خالي اولمسه • شاخسار كردارندن بو لطافت و
طراوت پيدا اولمزدي • نتم كه مشلردر • بازار دنياي اول كسه كه بو زردر • اولمرغه بكوزركه بي بال وبي پردر •
نظم بجز رنشنين كه كار زردارد • زر بيش چه اعتبار زردارد زر • كويند كه اختيار از زر بهتر •
مشنو تو كه اختيار زر دارد زر • **نثر** اي برادر بو مقرر دركه اول موشك بو زور وقوتنه باعث زردر •
همان بيل وتبر كتور سوراخني بر بوزبرابر ايدهلم • وسرانجام كارينه وارد كورهلم زاهد چون مهمانك
بو اقوالم وابرامن كوردي في الحال امرينه امتثال ايدب بيل وتبر كتوردي • بن اول لانه سوراخ الخرده بوما
جا ايدي علي ما جري استماع ايدردم • واقصا اشيانمن زر سرخ تمام عيار • هزار عدد دينار واردي • هر زمان
اكا او زرنه غلطان وتماشاي كلكنا سيله شاد وخندان ايدم • قلبم صميم جاندن اكا متعلق جانم
درون دلدن اكا متشوق ومتعشق ايدي • نظاره سيله چشمه نور وسرور حاصل اولوردي • ملاحظه سيله

كوكلم سرور نامحصور واصل اولوردي • همانم مهمان وميزبان زمينى قازب پايان اشيانمه ايرديلر • وخلاف
معهود اول دينار معدودي انده موجود بولوب • كورديلر **نظم** درستي چند خندان رخ چو خورشيد •
درفشان از صفا چون جام جمشيد • وجيهي سرخ رو وسكه داري • عزيزي قابلي صاحب عياري •
كهي بكرفته خد يا نرا سر دست • دي بيمين برانرا كرده پا بست • فرح بخش درونهاي پريشان • كليد
قفل مشكلهاي دوران **نثر** مهمان زاهده ايتدي اول موشك مايهٔ جرات وپيرايهٔ قوتي بو ايدي • زيرا كه زر
مدد روح ومادهٔ فتوحدر • كورهسن كه من بعد كوشهٔ حضورده قويوب جانب صفره بر كتمسه كرك • وزر
آجيسندن ناتدكل جانندن بيزار اولوب غارت نعمت قطعا جرات اتمسه كرك • چون بن بو كلماتي
اتمام في الحال كندو ذاتمده اثار ذلت وخسار وضعف انكسار وعلائم اقلال وافتقار مشاهده ايدوب •
ضروريه اول سوراخدن انتقال اتدم • همان اول زمانده كه بو بلاي ناكهاني بو بيچاره يه واصل • وبو قضاي
آسماني بو حقيرك منزلنه نازل اولدي • كوردم كه موشلر ميانندن بنم اعتبارم انحطاط پذير اولوب • تعظيم
سابق واكرام معهودده تفاوت فاحش پديدار اولدي • ويارانك چراغ مهر وشفقتي باد اعراضله منطفي اولوب
اينهٔ انقياد ومتابعتي چشمهٔ خورشيد كبي صافي ايكن غبار فراق وزنكار انكارله اوكار اولدي **نظم**
دمدكسي مهر ووفا يي نماند • باغ مرام مهر كيا يي نماند • مايهٔ صد بركك ونوا بود زر • زر بشد وبرك نوايي نماند **نثر**
اول موشلر كه قديم الزمانده بنم ريزه خور خوان نوالم • وخوشه چين خرمن احسانم ايدي • وبو كسب وكار
بقيهٔ طعام • ولقمهٔ سفرهٔ انعاملر دن اكا كچور رلردي • همان توقع نعمت وطمع دعوت پا بند لرمقيد
ايمشلر • چون مقصودلري بندن حاصل • ووظيفه لري بندن واصل اولمدي • خدمت ملازمتدن ابا
ايدوب بيرنك وتنها قوديلر كتديلر • ومدحت ومحمدتدن وازكلوب مساوي وغيبته اغاز اتديلر •
نظم كو رعمن كه ذلك آمد به پيش • چند خسان ديدم در چشم خويش • كانهمه بود ند به پهلوي من
ريزه خور من چو سلك كوي من **نثر** مثل مشهوركه السنهٔ ناسده مذكور **من قل ديناره ذل مقداره** محقق بيلدم كه
بازار روزكارده بي زردن بيزلز • ومالدار هو لداد اولور لمش • ومفلس تهي دستك تير قصدي
هدف مراده ايرمزمش • وبوستان خيالنده بتن نهال آرزو مقصود ثمرهسن ويرمزمش • كلمات اكابردندر كه
هر كيمك برادري اوليه هر هر يره كه واره غريب اولا • خويش قريب قابيل ويرميه • وكيمك كه فرزندي اوليه
صفحهٔ روزكارده ذكري باقي قاليه • وهر كيسه كه مفلس وبي حال اولا • دوستلردن حرمت ومحبت بوليه •

بلکه تهی دست اولنلرك حقیقتده دوستی اولیه‌منز زیرا هرکسه که قاضی الحاجات ایکن محتاج اوله ارباب

احتیاجدن اول جماعت که عقد ثریا کبی انك درکهنده مجتمع اولوب سلك ملازمتنده انتظام بوله‌لر

رشته جمعیتلری انفصام بولوب آن واحده بنات النعش وار تار و مار اوله‌لر بو اجلدن که سعلوه‌ودر کرك

صداقت اغراض نفسانی و منافع دنیویه مقصور و مبتنی در **بیت** دم ذوق و صفاده یار اولورلر

چو محنت وقتی اوله بیزار اولورلر **نظم** با خطائی که هستی نوشند همچو زنبور بر تو می‌جوشند

باز وقتی که ده خراب شود کیسه چون کاسه رباب شود ترك صحبت کنند دلداری دوستی خود نبود پنداری

راستکویم سکان بازارند کاستخوان از تو دوست‌دارند **نثر** اخبارده کلمشدر که بعض اربابه دولتدن

استفسار ایتدیلر که نعمتاره دوستلرك وار ایسه ای اقل دوستم وار ایدوکی معلوم دکل زیرا که حالیا حالم خوش

مالم چوق و ثروت و قدرتمه نهایت یوق بازار صحبتم رایج و درکه دولتم مقصد ارباب حوایج هر احدینی

مکرم و محترم کورور و بکا محبت و مودت لافن اورر اکر عیاذا بالله دیده اقبالم خاك ادبارله طوله دوست

دشمندن اول زمان ممتاز اوله دوستلك حقیقتی زمان نکبتده معلوم اولور یار اغیاردن وقت محنتده

امتیاز بولور **بیت** صفا وقتنده چوق بولور کشی یار ولی یار اوله بلدر کاول وفادار **نثر** صحایف حکایاتده مسطور

درکه افاضل روزکاردن برسنه استفسار ایتدیلر که خلق فقرانك صحبتندن نفرت ایتدکلرینه علت‌ندر

و اغنیانك خدمتنه رغبت ایتدکلرینه حکمت نه جواب ویردی که مال محبوب القلوبدر و بازار دنیاده زر

متاع مرغوبدر کیمده که مال احتمالی ویره‌لر جانده دلنده اکا مایل اولوب تعظیم ایدرلر همین شرط ادب الفرایی

تقدیم ایدرلر چونکه دستنی بیچاره درهم و دیناردن خالی کورهلر دامن صحبتندن الچکوب بیراغن

خدمتنه قدم بصمزلر و اکا دیده حقارتله نظر ایدوب کوزلرینه کوسترمزلر کوبکلرینه امزلر **نظم** چون کل

بچمن دامن پر زر بنمود بلبل بهزار صوت و دستانش ستود و انکه که بباد رفت بر کیش که بود کس نام وی

از زبان بلبل نشنود **نثر** اتفاق بو اننده موشرددن براشنا کم بنم آستانه‌مه ملازمتی نباشیر صباح

شادمانی و بمنزله برآن صحبتی سرمایه سعادت جاودانی بلوردی و پیوسته شرط مهر و وفا و فرط

صدق و صفایی بو بیتك فحواسیله بیان و ادا ایلردی **بیت** چنان در عشق تو یك دیم که کر تیغم

زنی برسر بوقت امتحان باشم چو شمع استاده پا برجا **نثر** بیکانه دارادکه‌دن بکوب بنم اشنالغی ایلدی و بنم

جانبمه التفات تیسیکابر کلمه سویلدی بن اکا شو جواب ایلدنم ای استاد صنعت جور و بیداد **بیت**

بیروی و التفات می‌نکنی سرو هرکز چنین نرفت آزاد **نثر** باد فضا اسدیکه کرد بلاسی هوای ولای یارانی

مکدر ایتدی و اول دعوای محبت و دعوای مهر و شفقتلرکه بنم حقمده نزددن ظهوره کلمشدی بغبار اولدی

نزبرکندی موش طاق ابروسی درهم و عتابه آمیز کلماتله و درهم اولدی ایتدی نه عجب ابله ایمش سن

که سن کیسه بیهوده ملازمت ایدرمی و بی سبب تعب چکوب بو فاین خدمتنه کلورکه‌میی اولدمکه دنیا

ودرمك وار و نعم و کرمك بسیاردی جمله متاع خدمتکه خریدار و دو کلمه لیل و نهار درکهکده

کمربسته خدمتکاردی اول زمان نعمت دولتله سیر ایدك سندن اوج اولدك و حالا ارباب احتیاج

ایکن حالا الطفو اجره محتاج اولدك حکما بیورمشلردر که مرد محتاج نته که لذات دنیادن بی بهره

در محتملدر که درجات اخرتدن دخی بی نصیب اوله که **کاد الفقر ان یکون کفرا** سببی دخی بودر که شاید

که کندونك قوتی و عیالنك نفقه‌سی ایچون مضطرب اولوب طریق اکتسابده بر فعل نامشروع ارتکاب

قله و انك تبعه‌سی موجب بال و نکال اخرت اولوب دنیاده غلة الله مقید اولدوغی کبی عقبیده دخی زندان

شقاوتده موبد و مخلد قاله **ع** چون کافر درویش نه دنیا و نه دین **خسر الدنیا و الاخرة و ذلك هو الخسران المبین**

پس بو مقوله کسنه نك که ادباری اکا اقبال و اقبالی انکادن ادبار ایلیه و دولت دنیادن محروم اولوب

سعادت اخرتدن بهره‌مند اولدوغی معلوم اولمیه مصاحبتندن دور اولمق التسندن نفوس

قلنسه ارباب عقل و خرد حضورنده معذوردر بن ایتدم نیچون شویله درسن بلمزمسن که فقیر پادشاهه که

الفقر فخری تاجی انك فرق کرامتنه راستدر **والفقر داء والفقر شفاء** دواجی انك قامت شهامتنه

بکمدر و کاست **الجوهر فقر سوى الفقر عرض الفقر شفاء سوى الفقر مرض** زینت فقردن نیچون اغماض

ادب صحبت فقیردن نه سبیله اعراض ایدرسن موش جواب ویردی که هیهات هیهات اول فقر که

پسندیده اولیا و ستوده انبیادر افلاس و افتقارك اکا نه نسبتی واردر او فقرا یکن عبارتدر که سالك

طریقت و حقیقت نقد دنیا و سرمایه اخرت سودی سوداسندن اولیه و ترك علایق خلایق ایدوب تارك

ادنیت ماسوای بالکلیه فراموش ایلیه تا ساقی وحدت کنزندن وحدت جرعه‌سی نوش ایلیه **لا یصل الی الکل الا من انقطع عن الکل**

اول فقر ایسه ظهوری درویشه بو فقر صاحبی کدادر که اکا درویشلك میانی بین الارض و السماء درویش

اولدرکه تارك دنیا اوله کدا اولدر که دنیا انی ترك ایلیه ارباب فقر حقیقی بویلدرکه **الفقر کنز من کنوز الله**

زلال سرچشمه توحیدله که جهره نفس مقدسی غبار تعلقدن تطهیر و تنظیف ایدر و خلعت خزانه تفرید

الفقر فخری

والفقر سواد الوجه

لا یصل الی الکل الا من انقطع عن الکل

دیر بیدر که کنجور قدرت قامت روح مطهری انکله تکریم و تشریف اتدی اکسیر فقر کیمیای کن فیکون ده
وتر فقر دائرهٔ تحریر و تعبیردن بیرون ایدر نظم اول قدم فقیر سر باختن است ستر از جملهٔ عیار بپرداختن
است چون یافته شد نرد بباخته سیر پی در هر کار دیگری ساختن است نثر اما فقر اولاسی که احتیاج
الی الناس دن عبارتدر جمله بلالرک رأسی و جمیع قضالرک رئیسیدر و موجب عداوت خلایق و مستوجب
انکار نعمت خالقدر و رافع حجاب حیا و هادم بنای مروت و وفا و جامع شر و آفت و قاطع حبل حمیت
و مستلزم ذل و مسکنت و مستتبع هوان و مذلتدر هر کیمسه که علت احتیاجله خسته و دام اخلاصله
پابسته اوله البته روی غیرتدن بیده سیمای رخ ادب صفحهٔ حالندن الحیاء من الایمان نعتنی محو
و منمحل قله وزرنکاری نمی منفصل اوله مهمان راحت ساحتینه سندن رخت اقامتی کوتوره لشکر غم
مملکت نهاده مستولی اوله و شمع حضوری بی نور و رونقی طریق تحقیقدن صد مرحله دور اوله معتقدات
تعبیرنامه و رای صایبلرنک باینده انتاج نتایج منافعدن خاسر و خایب واقع اوله و خلقک انک حقنده
حسن ظنی منعکس و بنیاد اعتقاد و اعتمادی منهدم اوله دیانت و امانتله موسوم و معلوم ایکن جنایت
و خیانتله متهم اولنه و ناکاه بر کیمسه‌دن بر ظلم و بر کناه صادر اولسه عزم اکا حکم اولنوب جرم انکا نسبت
اولنه و بالجمله هر خصلت که توانکرلره سبب مدح و محمدتدر مفلسلره موجب قدح و مذمتدر مثلا اکر
فقیر شجاعت ایتسه تهوره حمل ایدرلر و اکر سخاوت ایلسه مسرف دیرلر اکر حلیم اولسه عاجز و ناتوان دیرلر
اکر وقار اولورسه کسلان و کران جاندر اکر بلاغت اظهار ایتسه مکثار دیمه‌دار اولور و اکر صمت و سکون
اختیار ایتسه صورت بیجان و نقش دیوار اولور اکر کوشهٔ خمول مأوی اولسه سفه و جنونه
نسبت اولنور اکر خندان و کشاده رو اولورسه هزل و مجونله متهم اولنور اکر طعام و لباس
فی الجمله تکلف کوسترسه کاو و تن پرور و اکر لقمه و خرقه‌ده قناعت قلسه خول اعذر لر بو مقامدن اقامت
ایتسه خام و ناپخته دیرلر اکر مسافرت و مهاجرت قلسه سرکشته و بخت برکشته دیرلر اکر تجرد اختیار
ایتسه تارک سنت اولور اکر تأهل و تزوج ایلسه بد نفس و بندهٔ شهوت اولور و الحاصل مرد
محتاج ابنای زماندن فقیر مردود و بی حرمت اولور اکر بو حال الله ایتدی شایبهٔ طمع دخی توهم
اولنه قلوبده اکا عداوت پیدا اولوب جمیع احبابی اکا انکار ایدرلر و جملهٔ اصحابی اندن بیزار اولوب
مصاحبتندن عار ایدرلر که حرص و طمع مورث ذلتدر و فراغت و قناعت باعث عزتدر

من طمع ذل و من قنع شبع ع خواری ز طمع خیزد و عزت ز قناعت نثر چون اول موشدید بو فصل
بر اصلی کوکلم اتدم اینکم راست سویلرم اشعده ایدلردیکه دربدرلی و محنت هجران و فرقت
یا ایلک و غربت اوطان دخی فاقه ایله یکسان بلکه بوندن اهون دخی ایمانه‌در حالیا معاینه قلدم که
بو کلام منبع حکمتدن مترشح اولمش و بو معنا ارباب درایت و اصحاب تجربه‌دن ظهور کلمش ایمش
نظم ز احتیاج بتر در جهان بلایی نیست بهیچ وجه تهی دست را نوایی نیست کسی که کشت دلش
مبتلای رنج طمع بکو بمیر که این درد را دوایی نیست نثر مضرت ضرورت و کثرت ضرر قلتدن بو کنایت
ایدر که کشی کندی اقران و امثالندن سوال ایتمک لازم کلور بلکه ارذال الدهر احتیاج و ابتذال واجب
اولور انسان بو نوع حیاتله مماتی یکسان ایدر کبد هان مار ایله بوق بصمق و شیر کرسنه‌دن لقمه قاپمق
و پلنک خشم آلوده‌لردن کاسه و نهنک زهرانیده‌لردن هم کوشه اولق انلردن سؤال وارد الاحتیاج
و ابتذال الدن آسانلردر بو احوالدن درکه بو رمستردن راحت و ذلت سؤالدکن و حلاوت عطا مرارت
غلردن بدل اولمز بو ایکی بیتکه بعض اکابرک انوار خاطرندن قادندن لایح دیر بو کلمات حکمت نکات
اوج رغبات الله جامع دیر بیت چهار چیز که اصل بنای است و مال نیرزد او به یهاردکه با آخر حال
بقا بتلخی مرک و عمل بخجلت عزل کنه بزهر و ندامت عطا بذل سؤال نثر بسرا اولموشله مناظره‌دن فارغ
اولوب بنه دره حو راحتکالم کوردم اول دینارلری مهمان و زاهد واحد ایچون واحد صایدلر
و بو بساط بسط ادب اوزره بیایدلر و بو زمان انلرک شکل تابان و شعشعه و لمعانه حیران
اولدلر قالدلر بعده منامه طریقیله قسمت ایدوب حصه لو حصه لرین الدلر بن کوکلم ایت ده
القسام فی الناس چون زاهد حصه‌سن جر کیسه ادب بالین التنه قودی قلبمده خناس حرص و آز
وسوسه‌یه آغاز ایتدی که اکر بو دینارلری برمقدار المه کوره بو کره دخی نسیم فتوح و شمیم قوت
نبح مشام دل مجروحه و خاطر مجروحه ایره و احباب و اصحاب بینه خدمته شتاب ایدوب مجلس آراسته
و صحبت پیراسته اوله بو فکری مقرر ایدوب او لقدر صبر ایلدم که تا تدبیر خوابه واردیلر بن دخی
هماندم عزمی برمیان ادب آهسته آهسته بالین زاهد جانبنه روان اولدم مکر مهمان مکار
کار دیده و دیده بو کار اولمغله بیدار اولوب بنم احوالمی تجسس ایچون جاره ناکاه ایاغمه بر چوماق
اوردیکم رنجندن طاقتم طاق اولدیکه بر زمان بیهوش اولیانه ایاندم بعده عقب باشمه کلوب

بالمکثان افتان وخیزان سوراخه کندم امّا اول قدر توقف ایتدم که اول زخمدن زحمتی فی الجمله ساکن
اولدی خاطره همان اول خاطرهٔ سابقه خطور ایلدی فی الحال سوراخدن چقوب ینه اول جانبه متوجه
اولدم مهمان بو نوبت چوب بطوندی باشمه بر دسته چوب اوردی که بر زمان سرآسیمه اولدم دجان
هولندن کندمی سوراخ طرفنه آتدم اندن نیچه زمان بیخود و لایعقل یاتدم بعده زمان عقلم باشمه
کلوب کندمی تدارک ایتدم چون اول تلخ زخملردن چاشنی طتمشدم جانم اجیسندن سلاو مالی
و مرارت فقر و ابتذالی دوندم و ایتدم بیت چرا نالد کسی از تنک دستی ٭ چه نعمت بهتر است
از تندرستی ٭ و عین الیقین بلدم که جمله بلالرک مبدئی و دکلی جفالرک منشائی حرص و طمع ایمش ٭
تا مرغ دانه بیطمع قلدی حلقی حلقهٔ دامه کرفتار بولمدی ٭ و تا آدمی قبای عبای حرص اکننه المدی لباس
غرقی بلا و ذلته مبتلا اولمدی ٭ عزیزلرک آیینهٔ چهرهٔ حرمتی پاس ادن زنک طمعدر ٭ اکابرک مقدار و وزن
عزتن معیار اعتبارده سبک قلن سنک طمعدر بیت ای برادر طمع مکن که طمع ٭ آدمی را خراب سازد و خوار
دو سخن بشنو ار همی خواهی ٭ که شوی از حیات برخوردار ٭ پای در دامن قناعت کش ٭ طمع از مال مردمان
بردار ٭ عجبا اولکسه لرک حالی که کثرت مالدن فراغ بال ٭ و رفاه حال خیال ایدرلر ٭ و نیجه غافللر که
وحدت و آسایشی قلتده در و جمع دنیاده دولت و عزت کمان ایلرلر ٭ بو فنی بلمزلر که عزت و حرمت
قناعتده در بیت عزت آن یافت که بکشید دل از مهر جهان ٭ راحت آن دید که و دست طمع
بازکشید ٭ پس بو حادثه دن بنم حالم بر مرتبه یه واردی که نهال طول زمین دلمدن بالکلیه قلع ایدوب لباس
شره و قامت طبعمدن بتمامه خلع ایتدم ٭ و قضای خدایه رضا ویردم ٭ و توشهٔ قناعتله کوشهٔ فراغته
منزوی اولدم ٭ و فرمان روزکاره کندومی تسلیم ایتدم ٭ و زبان فکرت و لسان عبرتله کندی کندومه
ایتدم ٭ دنیای غدار و روزکار ناپایدار بو وقایع و نوایبک ضمننده کندی خصایص خساستی و معایب
نقایصین اظهار ایدر ٭ غایتی بو که دیدهٔ عبرتک غفلتله محجوب و مستوردر ٭ انلکچون بر امین دولت
میوه بندت دوردر ٭ و الا نیجه درد دولت واردر که کتابه سندن انک نشانهٔ حیله و مکری یازلمش اوله ٭
و باغ نیجه قصر عزت واردر که بیخ و بنیادی تیر قصد غدریله قازلمامشدر ٭ بلا بخنا ازین بنی خلعت کیردی که
عاقبت دست غدریله خلع اتمدی ٭ نیجه زمینده نهال دولت دکدی که آخر تیغهٔ شکنجه ایله قلع ایتمدی ٭
که خوان نعمت انعام ایتدی که جام انتقامله خون زاجمدی ٭ که خانهٔ دولت بنیاد ایتدی که خراب اباد

محنتدن اکاه اولدی زخمه اجمدی بیت و ادم بر خاطر که چرخ ناورد بادی اولمیه ٭ قافی بر رخ
که حوادثک غباری اولمیه بیت زه ناحفاظ است دنیا و دون ٭ که هر که از وی خوری برخوردن ٭ که
بر پایهٔ تخت او پا نهاده ٭ که از دست او تیغ بر سر نخورد ٭ نثر بو کنج سپنج اکا دکوهی که انکچون بو قدر رنج چکلر ٭
و بارنیدن دلده غم غم بودونا بود ایچون غصه زیان و سوددن اکلر نظم دنیا ان قدر ندارد که بر او رشک
برند ٭ یا وجود و عدمش را غم بیهوده خورند ٭ نثر بو افکاردن صکره سودای دیناردن فراغت ٭ و خانهٔ کنار
ادب مطوقه نام حمامه لر اچنده بنام بر کبوتر دوستم واردی ٭ انک مهر و محبتی وسیله سیله بنمله
زاغ میاننده مصاحبت و مصادقت حاصل اولدی ٭ زاغ دخی بکا حضرتکک لطف و مروتن حکایت ادوب
نسیم شمایلک انک بوستان محاوضه سندن مشام سامعه مه واصل اولدی ٭ و سنک محاسن ذاتک
و مکارم صفاتک ذکری مقتضی ارادت و مستدعی صداقت اولدی ٭ انک مرافقت و موافقتیله کلدم که
سنک سعادت مصادقتکله مستسعد اولم ٭ و شرف مصاحبتکله ورطهٔ کربت غربت و ذلتدن نجات
بولم ٭ که وحشت وحدت صعب کاردر ٭ و بلای جلا امر دشوار ٭ جهانده مجالست اخوان کبی راحت
روح روان ٭ و هجران یاران کبی مورث غموم و احزان یوغدر ٭ وار بیت وصلت دوست راحت
دلدر ٭ فرقت دوست زهر قاتلدر ٭ نثر الشکر لله که نخل دولت خار ادلا ازار نکبتدن قورتلدی ٭ شب تیره روی
محنت صبح روشن راحته مبدل اولدی نظم دفتر هجران و شب فرقت یار آخر شده ٭ زدم این
فال گذشت اختر و کار آخر شده ٭ صبح امید که شد معتکف پردهٔ غیب ٭ کو برون آی که کار شب تار آخر
شد ٭ نثر بو دم بنم سر کوشتم که بالتمام خاکی پایکه اعلام ایتدم ٭ و حالیا سنک جوارکه التجا ادب شرف
مصاحبته حصول قبول رجا ایدردم بیت از تو رنجید کم را زمرد و صیقل لطف ٭ زنک اندوه ز آیینهٔ
دل بزدای نثر سنک بهشت چون بو فصولی بیقصور استماع ایتدی ٭ بسط ملاطفت و طرح ملایمته آغاز ایدوب
ایتدی بیت بخانه که چنین مهمان فرود آید ٭ همای سدره در آن آشیان فرود آید نثر بخت سعادتدر که
سنک شرف مجاورتکله بو ابراد اولنم ٭ و بخت دولتدر که سنک بهجت مجاورتکله مقابله قلدم ٭ نته که
سن بنم امداد و معاونه استمداد ایدوب بنمله مناسبت و مصاحبته امیدوارسن بن دخی سنک
مرافقت و موافقتکله استظهار ایدوب عز صمیم القلبدن خالص و مصادقتکه منت دارم ٭ و تا چراغ
روحم شعلهٔ حیاتله افروخته اوله پروانه وار شمع جمالک عشقنه کرفتارم بیت چون ذره بجوز شید

دختهٔ ببستم که تیغ زنی از تو نخواهیم بریدن نثر بو فصل پر اصلده که تقریر بیوردك انواع تجارب
ومواعظ عجایبی مندرج در بو تجاربك جملهٔ عاقله مناسب بودر که حطام دنیادن کفاف
قلیلله اکتفا ایده اول قدر قدرتیله که غیره عرض احتیاجدن مغنی اوله قناعت ایلیه هر کسه
کوشه وتوشه دن قدر کفایتله قانع اولیوب زیاده یه طمع قله ودایرهٔ انصافدن طشره
چقوب بادیهٔ حرص وشره ده سرکردان اولا اول کربنجر حریص کبی پایمال نوایب دوران اولوب
عبرت نمای جهان وجهانیان اولا مومن استفسار ایتدکم نجه اولمشدر اول حکایت
کشف ایتدی بر شخصك بر کوبرجنی واردی هر کون طعمه ولقمه دن اول مقدار وظیفه که انك
آتش جوعن تسکین ایدیدی اکا مقرر قلمشدی اما غایت حرصندن کم اولوب خام طمعدن نفسا دنی
غالب ایدی ووظیفهٔ مقرره سنه قناعت ایتیوب زیاده یه طالب ایدی بیت عزیز من
دربدر درویشی وقناعت زن که خواری از طمع وعزت از قناعت زاد نثر اتفاق بر کون بر کبوتر
خانه حوالیسندن کچیکن کبوترلرك صداء دلاویز ونغمات طرب انکیزی کوبرنك عرق اشتهاسن
حرکته کتوروب بی اختیار کندوسن اول برجه پرتاب ایتدی اول منزلك نکهبانی واول
برجك حارسی که اول میدانك فارسی بلکه ابو الفوارسی ایدی فی الحال کند حیله یله انی
طوتوب خار وجودن کلشن حیاتدن کلخن هلاکه یتردی وآندن سابقا که کبوترلرك مغزینی
ولحم تریدن دماغ اشتهاسی معطر ایدی باشن تنندن یوزوب وخس وخاشاکله پر ادب
کبوترخانه قاپوسندن بردار ایتدی اتفاق صاحبی اول موضعدن مرور ایدرکن کوبرسن اول
حالده کوردی ایتدی ای شوخ چشم وحریص اکر اول مقدار لقمه یله که سکا روزمره
واصل اولوردی قناعت ایدیدك پوستك بدنكدن یوزلمزدی وکاهله پر ادبی
عبرت نمای دوران اتمزدی نظم قناعت کن ای نفس باندکی که از حرص خوار کند سد بی شکی تنانست
قارون نعمت پرست که کنج قناعت بکنج اندر نست کند مرد را نفس اماره خوار اکر هوشمندی عزیزش
مدار دو روی دام ومرغ هوا را تمام نشید لخت جز حرص خوردن بدام پلنکی کردن کشد از صوبش
بدام افتد از حرص خوردن چو موش نثر بو مثلك فایده سی اولدر که سن اول عقد قوتیله که انکله سد رمق
حاصل اوله واول امور داخله که شد ایدکه یا ونساده اکا بناء اوله قناعت قلب ان ضایع ایچون غناد

واندوهناك اولمیه سن بیت غم مخور جانمن از فوت شدن مال دنیا ال شادی باش که این مرده
بیزون نثر شیله بلکه ادمك شرفی هنر وکمالدر مال وجاله کلدر کك کوردن حالی کوهر هنرله
آراسته اوله فقیر واننك بضاعت اولمغله میان خلقده شانی حقیر ومهان اولمز شیر کبی که با
وجود زنجیرله مقید در شوکت ومهابتنه نقصان کلمز وانلك چهرهٔ حالی زیور هنر وکمالدن خالی
اوله نقد مال دارا اولورسه عقلا قتنده ذلیل وبی مقدار اولور سك کبی که هرچند زر وزیور
وجل اطلس وطوق مجوهرله آراسته اوله ارباب اعتبار قتنده مهان وخوار اولور نظم انکه
بزندان جهالت کم است هست کدا کرچه زر بی صر ختم است مرد کار علم توانکر بود که نظرش بر
زر وکوهر بود نثر بوندن غیری کذر کبهت غربتی ساحهٔ دلکدن کدر ومهاجرت وطن ومفارقت
مسکنه اعتبار ایتمه که عاقل هر یرده هنر وفضیلتله فرزانه در جاهل مسقط راسنده علت جهلیله
غریب وبیکانه در مصراع صاحب هنر بهیچ مکانی غریب نیست نثر وجمع مال اتمدیك موضع توجه دوستی
دیو ملول اولمه دنیانك مال ومنالی حیز زوالده در واقبال وادباری هر حالده انقلاب وانتقالده
در حکما بویورمشلردر که لکنه نسنه دن ثبات وبقا توقع اتمك جایز دکلدر اول سایهٔ ابر که بر
لحظه ده زایل اولور اکنجی محبت ارباب غرض که ادنی بهانه ایله شعلهٔ برق کبی ناچیز ومضمحل اولور
اوچنجی عشق زنان که جزئی نسنه ایله سکون بولور دردنجی سرمایهٔ جاکه نه قدر کمال بولورسه آخرکار
کان لم یکن اولور بشنجی ستایش دروغ که انك فروغی اولمز التنجی مال دنیا که بر عروس بی
وفا وبر جو فروش کندم نمادر وبر متاعدر که عاقبت فرسوده دست فنادر بیت بو زیب
در زینت ومال ومتاع دنی چون مباش غره که با کس وفا نخواهد کرد مرد خردمنده لایق بودر که
نه کثرت مال الله شاد وفرحناك ونه قلت مال الله غمکین واندوهناك اوله همت عالی قتنده حاصل
کاینات چو بر برك کاه در کرز بس عاقل اولن طلب حصولنده خرمن عمر عزیزی باد هوایه ورمز وفکر
بود ونابودندن چندان غم وغصه یمز انکیچون لکیلا تاسوا علی ما فاتکم ولا تفرحوا بما آتیکم ترجمه عینی
بقیسله کوردلر سمند همتلریله ساحت میدان قناعته سوردلر ومتاع حیاتلرین نقد قطع علایق
ونقد ترك خلایقه صاحبلر صاوردلر یله وجود درهم ودینار ودنیاء بی مقداریله افتخار واستظهار ایتدلر
ونه عیبله تأسف وملالت وتلهف وتأسف اظهار ایتدلر نظم نه خوش عاقل دریش کتی باده

کمال دهر قلمز اعتباری کورب بوچرخ کردونک انقلابی زمانک انقضا واضطرابی نه اقبالندن
اولور متندور سرکشی نه ادبارندن اوزرجانه آتشی حقیقتده مالدار اولکمسه مالک اولور که مالی حالی فکر
ایدوب مال خیرات وحسناته صرف ایلیه ومتاع دنیانک اولکمسه قیمتن بلور که سلوک راه آخرت ایچون زاد
و ذخیره مهیا قله وکردارینک واعمال پسندیده بو مالدر که اکا زوال ممکن دکلدر وحوادث روزکار و
تصاریف لیل ونهار اکا دست تصرفن دراز اتمک ممتنعدر فاین نظامده دنیا مزرعه آخرتدر ایچون تهیه زاد در
وسلوک طریق معاده تحصیل اسباب استعداد درکر کدر تا که بحکم فلخذنا هم بغتة پیک اجل کلور
امان ویرمز واسترداد ودیعت روح ایچون بر آن زمان ویرمز بیت بازکن از خواب نازان نرکس
رعنا که عمر میرود چون دور کلها چشم بر هم میزنی ای زیرک اکرچه بنم پند ونصیحتمدن بی
نیازسن وخیری شردن ونفعی ضرردن تمیزده ممتازسن اما دلدم که وظایف حقوق اخوت وشرایط محبتی
ادا ایدوب سنی اوصاف حمیده واخلاق پسندیده یه تحریک اتکله کوکلکی قربلک ایلیم تا دامن
حالک بوت تعلقدن پاک وآیینه خاطرک غش نسنودن صافی وتابناک اوله بلمشاو که من بعد
بنم صادق یارم وموافق یاراد دیکم سنک حقکده میدان اولی مواسات ومتصور اولان مصافات
وموالات بنی تصور ظهور بولسه کرک واکرچه که فرض محالده سنک جانبکدن نه قدر اثار اعراض
وانقباض معاینه اولنسه بنم طرفمدن شواهد اخلاص واختصاص حد عزیزی نسنه مشاهده
اولنسه کرک بیت کرچه تو ترکم کنی ترک تو نتوان کرفت ورچه دلم بشکنی عهد تو نتوان شکست
چون کشف کلامی تمام اتدی زاغ موش یا ینک انک بو ملاطفتندن قلبنه راحت تازه ونشاط بی
اندازه حاصل اولیا تدی ای برادر عمر زیاد اولسون که مدر محبت وسرور دم مزید اتدک ومکارم
ذاتکدن بر شمه اظهار ادب محاسن صفاتکدن بر ذره اشکار قلدک مصراع این همه اول ثنا در جهان فروریست
اصدق اصدقا واخلص احبا اولدر که هر کاه که هواخواهلر درکاه حمایتنه پناه ایده لر انلره عین عنایتله
نکاه ایدوب مسئوللرین قبوله مجهود خیره بذل قله وحاجتلرین روا ایدوب جانبلرین منت ایله که هر کسه کم دوستندن
بو مرادن دریغ ایلیه واجبدر که اول دوستندن مفارقته سعی بلیغ ایلیه که اول دوستلقه لایق دکلدر
وکفتاری کردار نمونه اولوقده کل الخیاره کلمشلردر که بر عزیز اصحابندن بریسی بر کیجه زیارته کلدی قپو اتدی حکایت
اول عزیز اوقدر که ادکن بلب ایا انک تا که کلمسنه باعث اولدی وبکا بو حرکتی ایجاب ایدن حادثه اولدی

دیو دور و ددان انورسنده اولور وشوی اخر الامر برکیسه زر وبر تیغ برکوهر وبر جاریه خانه دن در طبینه
الوب قپویی اچدی ودوستیله مصافحه ادب اوپدی وقوجدی بعده ایتدی سنک بو وقتده کلمکده اوج
حکمت تصور ایتدم بری بو که احتمال ویردم که سکا بر حال ولعب ماله محتاج اولمسن ایکنجی ثنا ایکه بر عدوک
اوله سکا قصد ایده سن انک دفعنه مدد طلب قله سن اوچنجی محتمل که تنهالکدن بعض مهماتک
مهمل قله انک اتمامیچون خادم مصلحت کذار التماس ایده سن اکا بنا بو اوج امره مناسب
اسباب مهیا اتدم اکر مراد مال ایسه اشته کیسه دینار واکر مدد کرکسه اشته شمشیر ایله اکر
خادم ایسه اوشته جاریه خدمتکار ع بهر چه حکم کنی نافذست فرمانت اول دوستی اکا منتلر
ادب عذرلر دلدی وبو حسن معامله یه بنیاد اعتقاد واعتمادی محکم وقواعد تعلق وارتباطی مبرم
ومستحکم اولدی بیت چو کار تو از حق بر آمد چنان کن که یار تو از تو بادی بر آید نظر بر مرادات یاران
همان به که بخت انتظاری بر آید بر کیم کرداب محنته دوشسه یینه ارباب کرم اکا دستکیر
اولورلر تا که بر سبیل خلاب دوشسه یینه بنی نوعی معاونتیله خلاص بولور بس لازم در امثاله موشک
تعهد حالنده شایبه ملاله یول ویرمک کرک وناموس مروت نظر ایله انک زحمتن خاطر عاطره
کتورمک کرک که عاقل اولدر که کسب شرفا ایچون راحت فراغتی بر طرف ایده وروزکارده نام نیک و
ذکر جمیل یادکار قویه کده بیت جهان چو کشت بکام تو نام نیک اندوز که غیر نام نکو نیست حاصل از
جهان هر غنی که خوان نعمتن اهل فقر وارباب حاجتدن نوکینی اولمیه توانکر عدادندن محسوب دکلدر
واول کمسه که حالت حیاتنده بد نام ودشمن کام اوله نامی جریده احیاده مکتوب دکلدر بیت سعدیا
مرد نکونام نمیرد هرکز مرده آنست که نامش بنکویی نبرند زاغ بو فصاحتله تکلم وبو ترانه یی ترنم ادرکن ناکاه
کوردیکه بر آهو تیر پرتاب کبی سرعتله شتابان کلور عقبنجه صیاد اولمق احتمالن ویروب فی الحال کشف صورته
باشلدی زاغ بر درخته چقدی موش دخی بر سوراخه کردی آهو کنار آبه کلوب ترسان وهراسان طوردی زاغ
هر جانبه نظر قلدی کلور کمسه کورمدی سنک پشته آواز اتدی تا صودن طشره کلدی موش دخی حاضر اولدی
سنک پشت کوردیکه آهو حیران طورر کتمز واول صویه متصل بقرار اما ایچمز ایتدی اکر تشنه ایسک ایچ خوف ایله
هیچ آهو دخی قریب کلیجک کوردی که اشنادر استقبال ایدوب مرحبا اتدی واستفسار حال ایدوب ایتدی
بیت ای یاد کرامی ز کجا آمده بیکانه مباش که اشنا آمده بیت سنده آیرو دوشمکلیکچو قدم ملا

حسرتیله کوزلرم یولنده آهو ایتدی ای برادر خیلی زماندر که بو بیابانی کوردم وابنای جنسمدن
ایریلوب تك وتنها بو صحراده رعی وچرا ادردم شمدیه دك نه بنم دام صیاددن خاطریم کرفتاردی
ونه دوهم سهم تیرانداز دن درونم دردمند اولدی حالیا کوردم که بر پیر با تزویر کمان وتیرله بکا
کمین اتمش کویاکه بنی صید ایچون باشنه بها تعیین اتمش ناکاه انك شستن حیله سنه پابست
اولم دیو قچوب بو جانبه کلدم سنك پشت ایتدیکی خوف اتمه که هرکز صیادلرك دینی دامی بو حوالی
کورمامشدر وبو یره کلمکه تیراندازلرك تیر قصدی دخی بو نواحی یه ارمه مشدر شویله که بنم صحبتمه
رغبتکله سن سائر یارانك سلکنه منسلك اولسن وبنم خانه مصاحبتمزه که اوچ شخص ایدز
چهاردم اولوب شرف موانستمز له اختصاص بولسن اکا بر بیورمشلردر که هرچندکه اصحاب واحباب
زیاده اولسه ابواب ذوق وسرور کشاده واسباب عیش وحضور آماده اولور بیت هرجاکه مهر
ووفا بیشتر بود ه جمعیت وحضور وصفا بیشتر بود ه دیمشلردر که دوستك بیکی بر بیلك
ودشمنك قلیلی کثیر عد ایلمك کرك بیت دوستی با هزارکس نبابد ه دشمنی را یکی بود بسیار ه
موش چونکه محله مناسب بر حکایت ایلدی زاغ ده مقتضای مقامه ملایم بر داستان سویلدی آهو
کوردیکه یاران لطیف طبع پاکیزه مشرب مصاحبلردر دل وجاندن مصاحبتلرینه راغب وصمیم جاندن
مزه مجالستلرینه طالب اولدی ع با یار موافق آشنایی خوشتر ه بس اولدیغی زاده یه بر کناره مقام
اختیار قلدی یاران وصیت ونصیحت اتدیلر که دنها دو نواحیدن که بنم حوزه حمایتمزده در
قدم بیرون اتمه وبو چشمه حوالیسنده که حصار امن وامان طرزیده کیمه آهو شرط مزبوره
قایل وموجب وصیتله عامل اولوب دائم مابینلرنده مجلس مصاحبت قائم اولوردی بر وضع
دلکش ومجمع فرح بخشده هر وقت جمعیت ایلرلردی ومداعبه وملاعبه ایله حکایت وسرکذشت
سویلرلردی بر کون اتفاق زاغ وموش وکشف مقام معهوده کلدیلر آهو کلمدی بر زمان انتظار ده
صکره اول کناره واردیلر بولمدیلر وشانه جست وجو ایله اطراف مرغزاره کیسوی نکارکبی طاردیلر بر
خبر بلمدیلر بو حالت موجب ملال وانفعال اولدی وفرقت یار غمکساردن دیدهٔ اشکبارلری
خونابه حسرتله مالامال اولدی زاغه التماس اتدیلر که پرواز کلوب دیده تجسسلریله جوانب صحرایه ناظر
اولوب واحوال غایبدن خبر بیلوب بر مقام معهوده حاضر اولمه بیت صبا زنیز انهابی کنزد بیع مدار ه

وز وبعانتو سکین خبر دریغ مدار ه زاغ پر وبال استعجال ایله پرواز آغاز ایدوب اوج هوادن
اطراف صحرایه نظر ایلدی آهوی مسکینی بر فضاده بسته بند قضا کوروب یاراننه خبر اتدی سنك پشت
موشه ایتدی بو واقعه نك دفعی سنك همت ومعاونتکه وابسته ده بو غائله نك رفعنده
سندن غیری کیمسنه امید کسسته در ع بشتابکه وقت کار حرکد زده موش زاغی رهبر ایدوب کیتدی
واهو دوح امده مبتلا کوروب ایتدی ای یار عزیز بو عقل وذکا ایله بو زندان بلایه نیجه کرفتار اولدك وبو کیاست
وفراستله دام حیله یه نیجه دوشدك بو بونی وردك جواب ویردیکه تقدیر الهی یه تدبیرك نفعی ومفید اولمز ه
وقضای ربانی یه ذهن وذکا نه چاره قلور بیابانی تقدیردن هر منزلکه بیره یول اوزوننه وقضای
قضا تا سر حد رضا صحرای ارادت افزونه بیت ما از بروند در تنبه مغرور صد فریب ه تا خود در دوی
برده چه تدبیر می کنند ه موش ایتدی راست سویلرسوزکه دیمشلردر بیت سوقاده چونکه براتنی تقدیر
الحی وقایه بیلمز تدبیر ه بیل هونك بنده کیمکه مشغول اولدی بو اثناده سنك پشت دخی یتشدی
آهونك بو حالندن ملال انفعال اظهار ایتدی آهو ایتدی ای یار غمکسار سنك بو مقامه کلمك بنم واقعه مدن
دشوار درکه اکر صیاد ناکهان کله وموش بنم بندلرمی کسمش اوله بن ایاغم قوتیله باشمی قورتارسم اولور
زاغ ده پر وبال ایله خلاص بولور موش ده بر کنج سوراخه کندینی پنهان قیلور اما سنك نه اقامت
ایدوب انکله مقاومته طاقتك واردر ونه بال وپر ایله اوچمغه ونه بر طرفه چقوب قچمغه قدرتك
وار بو تکلفدن اندن توقف انسب ایدی وبو تشنا بندینه تاخوب صواب اقرب سنك پشت
ایتدی ای رفیق شفیق تانی وتوقفه نیجه طریق میسردر که بو عمرکه فرقت احبابله کچه انك
نه لذتی وبر حیاتکه حسرت اصحابله نهایت بوله انده نه راحت متصور در بیت بکاسی زنجاه
کردنجهان ه تنه صحت اولوری اولمسه جان ه بن بو حرکتده معذورم که سنك شوق دیدارك بنی
اختیاردن بنمزه کتوردی وار زوی جمالك ساحت سینه دن رخت صبر وسکونی کوتردی بو قدر
مفارقتکه لازم کلدی وبو دکلو مباعدتله که ضرورت اقتضا ایلدی بناء علی ذلك جانب نفسده تاب ووالیب
دیقه عمک طریقتا انعدامه سالك اولدی بیت علم الله که مرا از تو شکیبایی نیست ه طاقت روز
فراق وشب تنهایی نیست ه ای برادر مضطرب اولمه که معاونت یارانله عن قریب بو عقده
کشایش بولور وفراغت تامله مقام معهوده جانبنه خرام میسر اولور اما علی کل حال لوازم

شکرگزاری لازمدر ومواجب سپاسداری واجب علی الخصوص که جسمکه زخم وجانکه زیان
ایرمدی وچشم جهان بیننك هنوز دیدار صیاد جلادی کورمدی بواثناده اتفاق ایراقدن
ظاهر اولدی موش مکرداعی کیسه دن فارغ اولمشدی آهو هولجانندن برجانبه صحرایه بچقدی
زاغ دخی پرواز ایدوب بر طرفه اوچدی موش کندوسن بر سوراخده پنهان قلدی کشف بیچاره
همان مکانندن قلدی صیاد کلوب دامی کسلمش بولدی انکشت حیرت تحت دندان تعجبله اصوب
متحیر ومتفکر اولدیکه آیا دامه بو بندکم بجنش اولدی ولهو بر بو هوادارلك کلك مددکارلغیله
وجوده کلمش اوله بواثناده چپ وراسته نکاه ایتدی ناکاه نظری سنك پشته راست کلوب
ایتدی اکرچه بو متاع حقیر لهآهوی جسته ودام کسسته نك الحی تلافی وتدارکی اولنمز باوجودکه
بو حقیر بو معصیت تهمتندن معصومدر اما بخت ایتمك کوك تهی دست دونمکدن صیادلرده عیبدر
نامبارك وشومدر ضروریدر آنی طوبره سنه ایتدی وپشته آلوب مأوی سنه کیتدی صیاد کیتجك
یاران حاضر اولوب کشفی غایب بولدیلر بلدیلرکه یار هوادار بند صیاده کرفتار اولمش نالهٔ
صفیری فلك اثیره وفریاد آتشناکی کرهٔ زمهریره یتوب ماتم ونوحه لر ایتدلر وکریان
وعریان دل حزین وناله وافغان ایله ایتدیلر **بیت** درونی که چشم ما زجمالت جدا بود •
چندانکه چشم کار کند اشك ما بود • بخت درد ومحنت در که حسرت دیدار دلدار ایله برابر اوله دخی
آتش مصیبت در که حرقت فرقت یار وفادار ایله مقابله قلمه اولکسه که بو یار دیدارندن دور ویار
کلعذار وصالندن محجور اوله بلورکه کشتکان بادیهٔ فراقك پای صبر نیکلدر وتنها نشینان زاویهٔ
اشتیاقك درد حرتی جلدر **بیت** توکم درد نباشد زحال ما چه تفاوت • توقدر تشنه چه دانی که بر
کنار جوئی • یاران اشعر بو حاله موافق بر داستان روایت ایلدیلر ومقتضای مقامه لایق بر
شور انگیز ودرد آمیز مثل وحکایت سویلدیلر حاصل سنك مضمون کلام فذلك مراحی بو معنی یی متضمن ایدیکه
بیت دل ناید بولینجه برجانانه الفت • بو عزیزان نیست عمر نازنین را عزتی • آخر الامر آهو زاغه
ایتدی ای برادر اکرچه بزم کلماتمز غایت بلاغتده وادا حکایاتمز نهایت فصاحتده در اما
سنك پشته نه فایده علیودر دوزلمکده دفعکی ناله وزاری وکریه وسوکواری درد سرده
غیری نه مفیددر شرط حسن عهد وحقیقته اولیق ورعایت حقوق اخوت صداقته الیق

بونده اوچمز دخی ال بیر ایدوز وکشفی ایچون تشبث خلاص وتمکنل نجات اولور تدبیر ایدوز
اکابر بو رمثلی در که اوچ طایفه نك حالی اوچ وقتده معلوم اولور اهل شجاعتك اقدامی
هنکام مقابله ده وارباب امانتك دیانتی اوقات معامله ده واحبابك عهد وحقیقتی زمان
محنت وآوان نکبتده **بیت** مرا یار باید در ایام غم • بشادی نه باشد مرا یار کم • موش ایتدی
ای آهو بو کاره بنم خاطره بو چاره خطور ایدر که سن یار اشجاع الله اوچه سن برجانبدن صیادك
اوکنه کچه سن وکندوکی ضعیف وخسته ومجروح شکسته صورتنده کوستره سن زاغ دخی سنك
کاه کاه اوزرکه قونه وکاه کوزکه قصد ایدر کبی باشك اوستنده دونه لامحاله چون چشم صیاد سکا
راست کلوب سنك بو حالك کوره وزاغله معامله کی بو منوال اوزره مشاهده قله سنی صیدن قصد
ایدوب دام ودخی وتوبره وسنك پشتی براغه سنی طوتمغه متوجه اوله هرکاه که سکا یتیشه کله
لنکان لنکان اوکنجه یوریه سن اما بو مرتبه ده که رشتهٔ طمعی سندن قطع ایتمه وسنی طوتمقدن
ناامید اولوب قویوب کیتمیه بو اسلوب اوزره بو ساعت ادیکجه تکاپویه مشغول قل زنهار که حرکاتده
عکناکده طریق اعتدالی رعایت ایدوب نه بالکلیه قاچوب کت ونه طوروب کندوکی تسلیم ایت شاید که بن
بو اثناده سنك پشتی خلاص ایدوب قچورم ونکبت بلادن مأمن صفایه کچورم یاران آنك راینه
آفرین اوقدیلر وآهو وزاغ وضع معهوده اوزره صیاده کوزندیلر صیاد خام طمع چون آهویی کوردی
که افتان وخیزان کیدر وزاغ آنك اوستنده پرواز ایدوب چشمنه قصد ایدر آهویی طوتمغه مقرر
ایتدی وتوبره یی پشتندن قویوب عقبنه دوشدی عکتدی موش فی الحال کلوب توبره نك بندن کسوب
سنك پشتی خلاص ایتدی بعد زمان صیاد آهویی جست وجویدن وعقبنجه تك وپویدن عاجز
اولوب اندن یانی ایدوب توبره سنه کلدی سنك پشتی بولمیدی وتوبره یی کسلمش کوروب هر یانی
کم اطرافی آرادی نام ونشان بولمیدی حیرت اکا غالب ایتدی دریای عبرته کندوکی کندویه ایتدی
حالات عجیبه مشاهده ایتدکم هیچ احد اکا باور قلمز واحوال غریبه معاینه قلدم که بر فرد حکمتی
بلمز اولا آهو بندن کسلمك بعده کندویی بیمار صورتنده کوسترمك وزاغ آنك اوستنده جوق وتوبره یی
کسوب سنك پشت قچوق بو حرکاتك محلی وبو مشکلاتك تاویلی نه اوله دکی خوف وخشیت وحشت
ودهشت اکا غالب اولوب ایتدی غالبا بو مقام پریلر جایکاهی وغولار خوابکاهیدر لازم اولدیکه

بو وضعدن کم دمی ابد بو صحرانك وحوشندن رشتهٔ طمع قطع ادم پس صیاد اواره دام گسیخته
و توبهٔ صد باره کوتوب کتدی و نذرلر ایدوب اندجدی کم اکر صحت ایله اول بیابان کنار
سلامته یتشه بر دخی بقیهٔ العمر اول صحرانك خیالن پیرامن خاطره کتورمیه و سایر صیادلره دخی
شفقت و نصیحت ادب اول اطرافه طواف و اول دشته کشت ایتمکدن منع ایلیه ع کا بخواهیش باد دید
نیست دام را چون صیاد کتدی یاران ینه بر یره کلدیلر و فارغ و ایمن و مسرور و مطمئن مسکن
لرینه رجوع قلدیلر بوندنصکره نه دست آفت انلرك دامن روزکارلرینه یتشدی و نه تلخی مخافت خیار
حاللرینه خراش ایلدی و یمن وفاق و حسن تناقل ایله عقد مجامع نیکری انتظام و اتساق بولدی
و برکت معاونت و مرافقتلری ایله عقد مصاحبت و مصادقتلری مبرم و مستحکم اولدی **نظم**
رشته تا تنهاست از زور زالی بکسلد · چون دو تا شد عاجز آید از کسستن زال زر · کل که تنها بوی اخر خشک
کردد زود باغ · ور شکر تنها خوری هم کم کند انجکر · زین دو تنها هیچ قوت ناید از جان و دل
قوت جان از دو دل اکلشکر بکلشکر · بو نهایت اول دوستانك داستانی که زمان دولت و نکبتده فرط محبت
و مودتدن دم اوردیلر و وقت راحت و محنتده قدم صدق و اخلاص اوزره طوردیلر چون ایام
نزول اوزاده پای مصادقتلری متزلزل و هنکام حلول نوایب حال انتظام صفتلری متحول اولمدی
لاجرم میان معاندت و مظاهرتلر ایله بودکلو ورطه هایلهدن نجات بولدیلر و عقبات اکنع
وراء ظهرلرینه قویوب سرور و معاشرت سرحدرمو فورلره ساکن و مسند رفاهیتده حضور نامحصورله
متمکن اولدیلر عاقل کامل و هوشمند فاضله لازمدر که بو حکایات عجیبه یه زیور عقل صایب و فکر
ثاقب ایله تأمل دیمننه فرض و واجب بلکه حیوانات ضعیفه نك بو مرافقت و موافقتدن بو قدر
ثمرات سنود و نتایج پسندیده حاصل اولجق اکر طایفهٔ عقلا که خلاصهٔ عالمیان و نقاوهٔ ادمیاندر خانهٔ
مصاحبتلرین بو طرز اوزره آباد ایدوب اساس مصادقتلری بو طرح اوزره بنیاد ایدلر پیدادر که آنلك
فوایدی منافع خلق و عامه واصل اولا و آثار منافع صحبات کردارلرندن نجم لایح اولوب میان برکات
روزکار صغار و کبار بیحد حاصل اولا **نظم** هر که حق صحبت یاران شناخت · عمر جز اندر ره ایشان
نیافت · یار چو درکار بنا شد غم است · کار که بی یار بر آید کم است · صحبت آنکه بصدق و صفاست · دامن
اوکیر که اصل وفاست · سیل کشکن که دو قابت کند · سایهٔ همه غنیم بلا بشکند · مهر جهان دوست کجا بی بود · دوستی

جان زکرانی بود **باب چهارم** اعدانك اظهار تملق و تملقنه اعتماد اتمیوب هر زمانده کین
و مکرلرکینندن ایمن اولمق جایز دکلدر ایدوکن بیان ایدر · رای دابشلیم برهمنه ایتدی · ای حکیم شیخ
وفاقتن غرض و بیرر · و مقدمهٔ اتفاقلرینه منتج اولدوغن بلدم · و اول دوستلرك داستانن که صدق نیت
لرینه صادق و مرافقتلرینه موافق اوله ایدی کوش اذعان ایله استماع قلدم · و عین ایقان ایله کوزدم
و برهان عیان ایله مطلع اولدم **بیت** کمك کم یاری وار اندن غم اولمز · انك که یاری یوقدر خیتم اولمز
حالیا بر روشن ضمیردن شو قدر که عبارت دلپذیر ایله ترتیب و تعبیر بیوره · اول دشمن مستکبر که لاجرم
اعتماد و دعوای اخلاص و اظهار اختصاصنه اعتماد جایز اولمیه که وصیت جهاردن بیورلمشدر یکه عاقل
حازم کمال تنبه و تیقظ اوزره اولوب · لازمدر که علی کل حال خصم بد سکالدن صداقت احتمالن ویرمیه که
هیچ وجه ایله دشمندن صداقت کلمز · و دشمن نه قدر ملایمت و ملاطفت کوسترسه دوست اولمز **بیت**
ز دشمن دوستی جستن چنانست · که بکی جح کردن آبدادن آتش **نثر** · یعنی بی اصل ایستدکیلی بر ذره ... هوشیار
ترهات دشمنه التفات اتمیوب متاع تزویر و شعبده سنه خریدار اولمز که دشمن حیله کار کندنك اطلاع
حالی ایچون کمال محبت و مودت اظهار ایدوب ظاهرین خلاف باطنله اراسته قلور · و دقایق زرق و لطایف حیله
یی پیش نهاد ایدوب انك ضمننده کلی فکرلر و عظیم مکرلر تعبیه ایلر · پس عاقل حازم سلامتنم در که هر یاری که دشمنندن
زیاده تملق و تعلق کوره · سوء اعتقادی اکا دخی زیاده اوله · وخصم هر چند که دعوای ملایمتده دم اوره ·
طریق مخالفتده دخی ثابت قدم طوره · زیرا که اکر نخیر حیله سن سد و غائله خدعه سن برینه الکار ده اتمیوب
بو بابده غفلت رواکوره · دشمن بد سکال که مترصد احوالدر ناکاه کین ایدوب تیر قصدی هدف مرادیه یتشدره ·
بیت مکر دشمندن صفت اع ملامین · غدر ایدوب ناکه سکالر کیدین **نثر** هر که که وقت فرصته تدارکی فوت
این نادم اوله اما حسرت و ندامت فایده ویرمیه · و هر چند کیت و لعل ایله تعلل ایده سودمند اولمیه · و اکا اول
بلایه کم نافه دن یومه یتشدی رای استفسار اتدی که بحقیقه اولکیدر اول **حکایت** برهمن ایتدی
روایت ایدرلر که بعض ولایت چینده بر کوه پر شکوه واردی که غایت رفعت و متانتدن تیر شعاع
بصری کان کمر نجفته جوق زحمت چکردی و دیدبان وهم کوشه بام رفعتنه نردبان خیال الا چقردی
بیت کسوند بد فرازش مکر بچشم ضمیر · کسی نرفته نشیبش مکر بپای کمان · اول کوه بلندده بر درخت
سدره مانند بتشدی که اصلی تحت الثری ده ثابت و فرع فوق سما به یتشدی **نظم**

سرافراز اولمشیدی شویله شاخی که جمشیدی بو فیروزه کاخی ٭ لباس خضردن خضرا جبیشه ٭ یامنی هر
الده زخم تیشه ٭ نه اوردن بیغیر بالته دوران ٭ نه دوکنمش بو شاخی تیر دهقان نثر اول درختک
کاخ شاخنده عنبرمثال هزار آشیانه زاغ واردی ٭ و اول زاغلرک بیروز نام بر ملکلری واردی که
جمله سی انک فرمانینه رام ایدی ٭ بر کیجه شاه بومان که آکا شباهنگ دیرلردی ٭ اول عداوت
قدیمی سببیله که زاغ ایله بوملر میاننده قائم ایدی ٭ لشکر جرار و سپاه خونخوارلر ایله زاغلره
شبیخون ادب کشور و لشکرین خراب ٭ و آشیانه لرین یباب ایتدی بیت به بازوی مردی
برآورده دست ٭ سر دشمنان کرده خون خالی پست نثر اول شب تاریکک و تارده صد هزار زاغ
سیه کردار ٭ آتش بلانه نکارزارده بریان اولدی ٭ و فحوای فاقتلوهم حیث وجدتموهم
مصدوقنجه اللری اولب چشمه دوران ابر بهاری کبی انلرک حالنه زار کریان اولدی ٭ ملک بوم مرحکم
مظفر و منصور و مرفه و مسرور اول دردندن رجوع قلدی ٭ چون بادشاه بلند پرواز صبح بال و پر آچوب
و غراب سیه روی شب آشیانه غروبه واجب ٭ خیل انجم لشکر بوم کبی زاویه خفاده متواری اولدی ٭
بیت تیغ کشید اختر عالم فروز ٭ لشکر شب کشت هزیمت ز روز نثر بیروز جمیع لشکرین جمع ایتدی ٭
و حکایت هجوم سپاه بومی دریان ایدب ایتدی بوملرک شبیخون کیجه کوزدی ٭ و جراحات جماعتمزی
مشاهده قلدیکوز ٭ آشیانه لر کمز کشته لر پشته پشته ٭ هر بچه کوردی خسته و بال شکسته و نیم
کشته در بوندن دخی دشوار بعد که بو بدکردارلر کینه و لرک جرأت و قوتلرین بلدیلر ٭ و بو طائفه
ایله جنکه جنک اورمغه قدرتلرین معلوم قلدیلر ٭ و بزم مسکن و ماوا مزه واقف ٭ و خانه و
آشیانه لرمزه مطلع اولدیلر ظاهر بودر که چون بو کره بیکره و فتیح منظرلر ٭ بو عقدیله ظفر بولدیلر ٭
جرأت و اقتدارلری زیاده اولیب دخی اولدیلر شویله اکلا یونزکه توقف ایتیوب بو کیجه دخی اقدام
اقدام اوزره کله لر ٭ و بر دفعه وار قوتلرین بازویه کتوروب دست برد عظیم کوستره لر ٭ بو جهتدن
که بیماران محنت هزیمته اولکی شربتندن ایچرلر ٭ بیکون که اکر بر نوبت دخی وضع سابق اوزره شبیخون
اداوریم لشکرمزدن بر یمن زنده قومیوب تیغ هلاکدن کچوره لر ٭ بولرده مشاوره ده مبالغه
لازمدر ٭ و بو غائله نکنه دفعنده تدبیر مناسبه ایسه فکر ایلمک واجبدر بیت هنوز اول
آن حمله دشمنست ٭ درکرباریش اغار نکرو فزاست ٭ کر این سیل را ده نبندد کسی ٭ خرابی پدید آید

ازوی بسی ٭ نه فتنه امروز محکم بکیر ٭ که فردا نباشد تدارک پذیر نثر چون بیروز کلامن تمام ایتدی ٭
بش نفر زاغ میان لشکردن ملک حضورنه کلوب مراسم دعا و لوازم ثنایه ادا ایتدیلر ٭ بونلر کم بو
طائفه میاننده فضیلت رای و مزیت عقل ایله موصوف و معروف ٭ و رزانت فهم و متانت
فکر ایله مشهور و مذکور ایدیلر ٭ هر زمانکه اکا شانت بیورسه لر ٭ اسرار فوز و نجاح انده واضح ایدی ٭
و هر رایکه استصواب ایتسه لر آثار خیر و صلاح انده لایح نظم برای روشنی و فکر صواب
بردندی ٭ ز روی آیینهٔ روزکار زنک خلل ٭ بعقل کامل و تدبیر راست کرده تند ٭ هزار مشکل
دوران ببینم ساعت حل نثر زاغلر جمیع امورلرنده انلرک تدبیرینه اعتماد ایدرلر ٭ و دفع نوایب
انلرک رای صائب تدبیرینه استظهار و اعتضاد کوسترلردی ٭ ملک انلرک فکر یمن تیمنیله
ابواب مشکلات مهمات ملکی انلرک کلید اندیشهٔ صواب اندیشلیه فتح ایدردی ٭ چون بیروز
انلره کوردی ٭ هر برین عواطف ملکانه ایله نوازش قلوب ٭ شانلرینه لایق خلعت و انعام احسان
بیوردی ٭ و ایتدی بو کون زمان امتحان ذهن و عقل واوان تجربهٔ فهم و فضلکزدر ٭ هر کوهر
که درج ضمیرکوزده مخزوندر قلمنز اولنز ٭ رشتهٔ بیانه چکوب طبق عرضه قویمق کرکسز ٭ و هر
نقد که دار الضرب قلبکزده تمام عیار بولنز ٭ سکه خانهٔ امتحاندن بازار ظهوره کتورمک
کرکسز ٭ زاغلر دخی باب سعی و ثنا هر فتح ایدوب ایتدیلر بیت شها اول همیشه بنا جهان
ثنا خوانک اولسون زمین و زمان نثر رای عالی بو بابده هر نه بیورر صوب صوابه اقرب اولندر ٭ و علم
غیبدن ضمیر منیره هر نه لایح اولورسه اولی و انسب اول بزبنده لر بو عقل قاصرلرینه فکر اده
و ذکر ایدن ادلی مرآت خاطر پادشاهیده هویدا اولمیه ٭ و بو چاکرلر کلک تدبیریله صفحهٔ ضمیرده
نه تحریر ایده لر که اندن اعلی لوح دانش شاهنشاهیده ارتسام بولمیه ٭ اما بحکم المأمور معذور
امر بورده مقدار وسع و مقدور جز مبذول اولنمق لازمدر ٭ اکرچه که خاطر شاهی که
مشکات واردات الهیه در ٭ مکنون ضمیر قاصرمز مخترعندن باطن و ظاهرمزه عارف و عالمدر
مصراع آنچه میکوییم تو خود ای عالی روشنست نثر ملک بریسنه خطاب ایدوب ایتدی
سن بو بابده نه دیرسن ٭ و بو عقده نک حلنده نه فکر ایدرسن ٭ ایتدی ای ملک اول عزیزلر که
برندن سابق شیئی تدبیره تغییر تسخیر او بمشلر ده ٭ و قایمک حد و شدت بو حیله بی

معقول کورمشلردر که چون برکسنه دشمن قوتیله مقاومتدن عاجز اوله هر آینه لازمدر که وطن
مألوف ومسکن معروفن جلا قله بلکه مال ومنالن واهل وعیالن ترک ایده که مقابله ده بیحد خطر
ومخافت ومقاتله ده بیحد ضرر وآفت واردر خصوصا که خصمدن بر دفعه کوشمال بولمش وغنیمت
یوزن هزیمت کورمش اوله هرکسه که تهور تاملقه حربه جریء بنام انتقامدن جرعه بر دشمنله که شربت
ضربندن بر کره چاشنی طتمش اوله وشراب حربندن بر دفعه جرعه ایچمش اوله محاربه داعیه سی قلبنه اشتباه
کذرکاه سیل دریا ایتمش بلکه دریای بلا کندوسن ایتمش که دره کمی کندونک وقت ورود رنجه اتانوق
وبیچاره وبازوسنه طیمنق میدان رزمدن طریق حزمدن دوردر که تیغ وخنجر هر طرفدن
کسملکده وبر طرز ایکی جانبدن اسمان میسردر **بیت** حذر کن زپیکار کمتر کسی که از قطره سیلاب
دیدم بسی **نثر** ملک چون انک کلامن استماع ایتدی اندن اعراض ایدوب زاغ اخره ایتدی بو خصوصده
سن نه دیرسن وبو امرده سن نه تدبیر ایدرسن ایتدی رای وزیر سابق بنم تدبیرمه موافق دکلدر
بلکه اول فکر اهل عقله لایق دکلدر زیرا که حمله اولی وصولت خوستله بو قدر ذلت وحقارتی قبول ایتمک
عبرتسزلك علامتی وحمیتسزلك اماره سیدر **ع** نشاید شیر مردانرا بهر زخمی زجا رفتن **بیت**
اعتماد بجان دکورمدی بیرسه که بوم شوم آکذا غدن بیر **نثر** صوب صوابه بو اوقرید که حربه جر طیابنم
طوره وز وشوند شوکتی تیز وچنکال الخونریز ایدوب بوم شومله جنکه جنک ایدروز **نظم**
اگر بوبنایم تیغ از بنام بمردی زنام بو نیادند نام بجو دنشک را رهبر کنیم که بیش زبونان
زبونی کنیم اکر یار باشد جهان آفرین به تیغ از عدو باز خواهیم کین **نثر** دست عزتله مخدره مملکتی
اول شهریار کامکار در اغوشنه ادرکه آب شمشیر آتش بارله نام خصم بدکرداری صحیفه روزکاردن
یوییه ولب مراده ساغر صفای اول تاجدار نامدار نوش ایدرکه سنان المناء دشمن بدسکالی سنان بداله
صینه حالا مصلحت وقت بودر که والضیا یبب اطرافه دیده بانکو ندره وز وضحکر وصلا
اسباب رزمله حاضر وحرب وقتاله دینه حزمله ناظر اولوب اگر دشمن بر کمان کمان کبی جانبنه اکلورسه
بز تیر کبی راست وارهوز ونیزه کبی طوغری طوره وز ومیدان کارزارده پایدار اولوب مردانه
لکلر کوسترهوز که اهل جهان داستان رستم دستان وسام ونریمانی اونتدوره وز تا جهانده
عرض ناموسی غبار عاردن پاک وعرصه جنکه نام وننک ایچون امیخته خون وخاک اولم **ع**

بنام نکو کر کشندم رواست **نثر** ملوک نامدار که هنکام کارزارده عواقب کاره اول قدر اعتبار
قلمیه ور روز جنکده ووقت نام وننکده مال وجاندن چندان نکران اولمیه **نظم** ازسر کذشته
بای بمیدان نه وبیبین نکوی مراد درخم چوکان ارزو خواهی که بخت روی نماید بکام دل باید
شدن بموکه باخصم روبرو **نثر** ملک روی توجهی برینه دخی توجیه ایدوب ایتدی بو سواله سنک
جوابک وبو مهمده سنک تدبیرک باصوابک نه در وزیر آخر ایتدی ای ملک کامیاب بو بابده رای
حقیر مستصوب اولان اولدر که صلح وتوقف الخیه کوندره وز ودشمنک تفحص حال وتجسس
ما فی البالنده مبالغه ایدوب مصلحته یر میلکی وار ایسه دکوره وز اگر بزدن باج وخراجله
راضی اولور ایسه وملاطفتمزی حسن قبوله تلقی قلور ایسه بز دخی بحکم **الصلح خیر** قاعده
نار ورحمت شیخی نلرندن امین اولوب کندی دیارمزده اسایش وارام ایده وز **نظم** اولنجه صلح
میسر عدویله عاقل ره وفاقی قلوب ترك ادر مهر کز جنکه عدوی کلبله اولسه عمل صلح محال
انده سوآله اولور جواب شافی سنک **نثر** ملوکه آرای راست وتدبیر درستدن بری بودر که چون
دشمنک شوکت ظاهره سی وقدرت قاهره سین کوره وممالکه فساد استیلاسی منتشر اولوب رعیت
معرض هلاکده وورطه تلفده دشمنک احتمالی ویره حیله نقشن کوستروب کعبتین خصمی دفع
لطفله ماله الشی قله ومال ومنالی سپر ملك وکشور ووقایه رعیت ولشکر ایدوب ششدر بلادن
بو حسن تدبیرله رها بوله زیرا که میان بساط تجبر وتمرده اوتوروب نقش خصم عیان کلمشکن
داو دمك ومیدان ستیز وعنادده طوروب دشمن غالبه **کالحرث المذبوح** حمله ایدوب خاو دمك
صوب صوابدن منحرف وسمت استقامتدن دوردر ومقتضای عقله مخالف بر ایله تجربه دن
مهجوردر **ع** زمانه با تو نسازد تو با زمانه بساز **نثر** ملک زاغ اخره متوجه اولوب ایتدی ای وزیر
بو بابده سن نه تدبیر ایدرسن وبو بابده بخشاه راهه کدرسن ایتدی ای ملك وداع وطن
وترك دیار ورنج غربت وبلای جلا بنم رایمه هزار بار اولیدر اندن که شیشه ناموس قدیمی
دنیای مذلته اوره وز واول دشمنه که همیشه بوندن تفرع وتذلل اوله تواضع کوستره وز
بیت هیچ طور مجال زجر اولیه تیهویه شکار کیم کوردی باز جره اوله تیهویه شکار **نثر** فرضا کر بز تقبل
باج وعمل خراجه التزام کوسترهوز بو یللرده بنم مغلوبیتمزه حاجت اولسه لشکرك دبری

قلع واستیصاللرینه مثلرنه لازم قلسه لوکرک ارباب تجربه دمشلردرکه دشمن مداراسی اول قدر
مراعات اتمك کرك که حاجتك اندن روا اولا بوبابی اول قدر فتح اتمك کرك که مرتبۀ افراطه یتشه
که سنی ذلیل وحقیر ودشمنکی جری ودلیر ایده انلر یوزدن جزئی جزئیله قناعت اتمك خیلی تکلیفدر
بس بنم درهمه حال ودوا صبر وتوقفدر شویله که ضرورت اقتضا ایده محاربه دخی جایزدر
زیراکه رخت جنگ جنگ عزت نام دنك دن اهونددر بیت مرده بودن بزیرسنك اندر
برکوزنج بزبونك اندر نثر ملك بشنجی وزیره که کاردشناس درلردی ایتدی سنك فکرك شکل کشنا که
تمام اعتمادم ورای عالم آرایکه قوی اعتقادم واردر نظم درمضیق عقدهای چرخ دین متکره
مجور رای صایب مشکل کشای کس ندیده جز بتدبیر عالی ونت مرادی کس نیافت جز بیمن همت قوم عالی
کوندیدید نثر سن بوامرده نه فکر اوزره قرار ایدب جنك وصلح وجلای وطندن قنغیسن اختیار
ایدرسن کارشناس ایتدی ای ملك معطوع ومجزومدرکه بوم طایفه سیله مقابله شوم در
اولی بودرکه تا ضرورت اقتضا اتمیه انلرله محاربه دن ابا ایدوز زیراکه بز انلردن جنکده
زبون انلر بزیله جنکده دلیردر هم قوتلری بزدن افزون هم عددلری بزدن کثیردر کشی
نقدرکه قوی اولسه خصمی ضعیف عد اتمك کرك که موجب غرور در معرور همیشه مغاک هلاکه
قریب وساحۀ نجاتدن دوردر اکرچه که بوملك حیله وخدعه لری چوقدر اما لا حرکت
تختی اعاده اتمك احتمالی یوقدر اول اجلدنکه اول قوم صاحب حزمدر حازم علی کل حال
دشمنك حیله ومکرندن جازم در وکیننه غدرندن امین دکلدر زیراکه میانلرنده مسافه
قریب اولسه محتملدرکه فرصت کوزده اکر بعید ایسه جایزدرکه ایلغار ایده مقابله قلسه
یکونکه کین اتمز اولسه مصالحه اتسه شاید که سنك غدرندن امین اکمشا اوله بوبرهان موجبنجه حالا
انلر جانبندن جنك عقدی توقفده در وقتاکه انلرك قلبلرینه داعیۀ حرب متمکن اوله
بزانلرو کله محاربه جایز دکلدرکه ارباب عقل وتمیز ممکن اولدقجه جنكدن پرهیز اتمشلردر
زیراکه نقد حیاتکم سرمایه بازارکار زاردر بومتاعدرکه چارسوی روزکارده مثلی بولنمز
وشراب شمشیر ابدار بر شربت ناخشکواردرکه بدل اما ایتحلك واقع اولمز بیت اکرسیل زوری
اکوشیوجنك بنزدیك من صلح بهتر زجنك نثر ملك ایتدی انلرله مقابله ومقاتله جایز

اولمیجق بوغائله نك دفعنه نه معامله رواکوررسن ایتدی بوامرك غورنده تفکروانی واصل
دفصلنده تامل کافی واجب درکه ملوکه فکر ثاقب ورای صایب وتدبیر راست وتامل درست ایله
اول مقاصد ومطالب میسر اولورکه خزاین بسیار ولشکر جرار بی شمار ایله محصل اولمز بیت
بشمشیر یکی تا صد توان کشت برای لشکری را بشکنی پشت نثر بومقضی شاه راه اصل رای
روشن پادشاه ده مشاوره وزیر صاحب تدبیرانك زیاده تنویرینه وثمرۀ فوایدینك تکثیر وتوفیرینه
باعثدر بحارکبی موجبواد انهاردن حاصل اولور وعدد قطرات امطاردن اکافایض واصل
اولور ولهذا هرصاحب دولت که معقول القول وامانت کذار ناصحلرك رای اصابت شعارلریله
عامل اولمیه ازمانه ساعد بخت سوار ساعتی سعادتدن مهجور اوله وهرطالب سعادتکه
میامن عقل وبرکت ادراکدن بهره مند اولوب استماع اقوال ارباب عقلی حسب حالی ومشعار
روزکاری قله اقبال اکاقرین وادبار دایرۀ دولتندن دور اوله الحالة هذه
بحمدالله که ملك کمال العقل له اراسته وپیرایۀ حسن تدبیرله پیراسته در نظم ای دنبای عقل تو
ملك هنرورنکه وی پرتو کدرای توخورشید خاوری تدبیر صایب تو باندیشۀ صواب
نهید داده قاعده دادکستری فکر راجه وقع بود پیش رای تو خرمهره راجه قدر بنزدیك
جوهری نثر امایچون ملك بنی بومهمده عزم مشاورتله معزز قلدی وبوامرك اتمامنده بن بنده
نك لطف تدبیر وحسن اهتمامنه اعتماد بیوردی دلومکه بوبابده خاطر فاتر وضمیر قاصرمه
لایح اولانی بعضی دیوان عالیده وبعضی حجرۀ خالیده سمع شریفه یتشدرم بن بنده نك جنکی
تجویز اتمزم تواضع وتذللیده جایز کورمزم وبحکم النار ولا العار بویلوك محتاج واجه عرض
احتیاج وتحمل خراجه که ننم اسلاف واباءم اندن ابا اتمشلردر یوز ویرمزم بیت خصم را
کردن نهم باعتباری آورد مردن اولی ترکه دربی اعتباری زیستن نثر مرد بلند همت عمر طویلی دوام
نام وبقای ذکر جمیل ایچون استر والا نعوذ بالله عمرکه نیکنام ذکر ایله کچه عمر نوح دخی اولورسه
عمر قصیردن وجوهله ریجحدر ملکه ممات اول اصل حیاتدن فوله بار رایحدر که النار ولا العار
والمنیة ولا الدنیة دمشلردرکه ملوکه اظهار عجز غیر جایزدر که اظهار عجز نکار عجایزدر هرکسنه که
دشمنه تواضع قلوب زبونلك کوستره اکا ابواب بلا کشاده اولوب تانکه وتضرری دخی زیاده اوله

بيت همت بلند دار وزبون مكن كه چرخ • هرجا زبون تريست برو چيره تر شود نثر باقي فضوله
خلوت كركدر كه راي ملك آراي ممالكه مرفوع قلنه الحكمة عروس تزيد البيت خاليا احضار مجلسدن
بريني ايتدي اي كارشناس فائدهٔ مشاوره اولدركه عقلا جمع اولوب مقتضاي عقللري اوزره نقل كلامي
نقل مجلس ادهلر كه شايد برنك تير تدبيري هدف صوابه راست كله اكابر بويرمشلردر كه
ثمرهٔ مشاوره عقولك بعد المحاوره برامر اوزره اجتماعي وعقلانك آراي متخالفه دن برراي
اوزره اتفاق واجتماعيدر هر مهم كه جماعت عقلا جمع اولوب شروع قلنه انك مداخل ومخارجي
احسن وجهله ملحوظ اولوب عاقبتي فوز ونجاحه وخاتمه سي خير وصلاحه موصول اولور نته كم
حكيم ايدر نظم مكن تكيه بر كنج وتيغ وسپاه • زفرزانكان راي وتدبير خواه • شود راي نيكوتر از لشكري
بجايي كه ضايع بود تيغ وتير نثر پس كلامي خلوته حواله اتمكده نه مصلحت وار اوله كارشناس ايتدي هر
مستشار مؤتمن دكلدر وامرار ملكي مهمات عرفي ومعاملات رسمي كبي دكلدر كه هر دانا ونادان
ايله ميانه اتمك جايز اوله ارباب دانش بويرمشلردر كه اسرار ملوك فاش اولمغه باعث يا وزير
لرك تهاون تقصيري ويا رسول وجاسوسلرك تزوير وتشهيري دردر محتمل دكلدر كه بو مجلس
بر جاسوس بولنوب كوش تجسسله بزم اقوالمزه حاضر ودينه بو قصدله بزم احوالمزه ناظر اوله كوركي
اشتدكن فلحال خصم بد سكاله ابلاغ وايصال قله اندرجي ساحهٔ حال ووصف مآل اولدن خاشاك مكر ده
جاروب فكر له پاك ايدوب رخنهٔ فتنه يي سنك حيله ايله سد ايدر لر دنيا تدبير جز نشانهٔ آرزويه
ارمدين بنه بزه رد ايدر لر فرضا كه مجلس جانب دشمندن جاسوس اولميه شايد كه حضار
مجلسدن برنك برجليس انيسي اولوب بو مشاوره ده واقف اولان اسراري استفسار ايدوب
بو اراده جاري اولان آرادن خبردار اوله وانك نامنه اسرار ملك روزكار افواه والسنه ده انتشار
واشتهار بوله ودوست ودشمن ميانده شايع اولوب اظهار اسرارك ضرر وفسادي
مزاج ملك وملكه سرايت ايده بو اجلدندر كه اسرار اسرارده مبالغه وجدده تكرار بيورمشلردر بيت
نخذيبا دشمن اولهر ده شنياد • كركسه سر حق برا تو اظهار نثر كتمان اسرارده سائر ناسدن ملوكك
احتياجي اوفردر زيرا كه تدبير ملكده هر نه كه مرتكب واقف اولنجق ملكده اختلال كلي طاري اولمق احتمالي
اكثر بلكه مقرردر بيت اكر جز تو دانند راي ترا چيست • بباد راي ودانش ببايد كريست نثر

چوغ اولمشدر كه تاج وافسر بلكه كاسهٔ سر افشاء سر سببيله يوغ اولمشدر بيت نه هر سن كشف سر
سردن جبر ديدي • نه سپهدار افسردن جبر ديدي نثر نته كم شاه كشمير وزيرينه مافي الضميرين اظهار ايتدكي
سببدن ازوقتده اوج دولتدن حضيض ذلته هبوط ونزول بلكه ستارهٔ عمري افق فنا دخواته
غروب وافول ايتدي پيروزنا استفسار ايتدي كه نجه اولمشدر اول حكايت كارشناس ايتدي
شهر كشميرده بر پادشاه واردي كه لكام تسخيري كام توسن خنك فلكده اورمشدي وپنجهٔ تدبيرله
ساعد روزكاري بورمشدي بيم شمشير آتش تأثيري واب تصويرندن بادك نه زهره سي واردي كه
سمت راستدن انحراف ايده ووهم سنان جان ستان برق نشان وصاعقه فشاندن
آبك نه قدرتي واردي كه روي خاكدن اكري كيده بيده نظم جهان را خلعت امن انچنان داد كه خلق
از نسك عرباني متذ آنان ده • زعدلش جان مظلومان سبكار • فرامش كرده تير اندازي آه نثر بو پادشاه
فلك دستكاهك حريم حرمت وپردهٔ عشرتنده بر محبوبه سي واردي كم زلف شب رنكي دعوي طول
شب يلدايه اطاله ادردي وروي تابان ومهر لمعاني مه چهارده شبه پرطوغ باطوغلم درردي
زاهد قايم الليل انك جمال با كمالين عالم مثالده كوردسه كندندن كيديك وصوفي شب خيزانك
صورت بي مثالين مرآت خيالده مشاهده ايتسه صبح پاك دامن كبي كريبان خرقهٔ پرهيزي چاك ايدي
نظم در منظوم اسير دندانه • جان نزند انفي زنخدانه • زلف پرچيني رشك مشك خطا • خال
مسكيني حبة السودا نثر ملكك اول نكاره اولدرجه تعلق وتعشقي واردي كه مشاهدهٔ جمالي حاصل
حيات فاني وتماشاي زلف وخالي سرمايهٔ عمر وزندكاني بلوردي • هر زمان جاذبهٔ عشق جانانه كوهر
جان ملكي سلك ملكه چكردي ودانهٔ خال دلارام زمين دلنده تخم محبت اكردي طرهٔ طراري
نقد شكيب وصبري جيب دلندن قپردي وغمزهٔ عياره دلالهٔ محتاله كبي خانهٔ دروندن متاع
صبر وسكوني چارچار بوردي بيت مرا نه باختيار خود ميروم از قفاي او • كيسوي چون كمند اودمي
بردم كشان كشان نثر اول شوخ فتنه انكيز چون مرغ دل شاهي مقيد دام زلف دلاويزي كوردي
كمان ابروي بنا كوشه دك چكوب خدنك غمزه يي هدف سينهٔ شاهي پيوسته اوردي وساعت بساعت
شيرين عشوه لرله ورنكين كرشمه لرله پاي دلنه بند اوردي طوردي بيت رسم عاشق كشي و
شيوهٔ شهر آشوبي • جامه بود كه بر قامت او دوخته بود نثر استغناي حسن مقتضاسي اوزره بمجرد عشق

شاهيله قناعت ايتوب اطراف وجوانب واقارب واحابندن بولدغى زنجير تسخيره چكمك دلردى ‌ و زلف كمندنى كردن شوريدكان بيابان هوسه بندايدب ‌ عشق نهالى تشنه كان زلال وصالك دلى باغندن دكمك دلردى ‌ آخركار محرمان باركاه بادشاهدن بر سرو رفتار شكر گفتار جوان طنازله كه خط سبزى خضر كبى لب آب حياتى پرورش بولمش ‌ و سبزه خطى چمن جنان كبى كنار جويبار كوثرده اولمشدى بيت كرد لعل درفشانش يا زلمش سبز خط ‌ خالدن اول خطه حواليسنى زيب ايتمش نثر نقطه عشق بازلغه اغاز ايتدى ‌ جوان دخى غلبات عشقنه وجذبات شوقنه دوشب ‌ و سوز وكدازمهر و محبت آتشنه طوتوشب ‌ برمرتبه يه ايرشديكه حريفك حالنه دفتر صبردن برورقم وصحيفه جمالنه لوح حياتندن بر رمق قالمشدى بيت هركه با عشق آشنا شد رخت جان بر تافت ‌ درد پرورد محبت باد رمانى بر نتافت نثر متصل عاشق و معشوق ميانلرنده چشم وابرو ايله سؤال وجواب وغمزه واشارتله خطاب وعتاب اولوردى ‌ چكون پادشاه جشن عشرت قورب جانانه دخى باده كبى مقابلده اوتوروب جانانه باى خدمت ادرنده طورب مشترى كبى برق اوردرب القصه ابواب معاشرت هرجهتدن كشاده واسباب مواصلت هر نوعدن آماده ادى ‌ و پادشاه جمال دلاراى جانانه دين دل وجانله نكاه ايدب صفحه رخسارندن رقم في احسن تقويم مطالعه ايلردى ‌ نكارانك بو نظاره سندن غافل ‌ جام مدام عشق جوانله مست لايعقل ايكن ‌ ناكاه جوانه نكاه اديب لب شيرينندن بر تبسمله دامن روزكارى پرشهد و شكر ايتدى ع بزه بك خنده وناماني عيشم پرشكر كردى نثر جوان دخى مقابلده كوشه چشم جادوسندن بو كوشه ايله علامت ابراز ايدرب شوخ و شنگ برقتى بيت نركسش بادشه ناو نيم باز ‌ نيشى از غمزه دكر نيم باز نثر پادشاه بو حالدن آكاه اولوب آتش غيرت كوكلنده مشتعل و ملتهب اولدى ‌ و ميانلرنده علاقه معاشقه وارده غى بلوب درون دلدن منفعل ومضطرب اولدى ‌ وصحبت دلارادن بالكليه الچكوب سوداى عشقندن فراغت ايتدى ‌ و لسان حال ايله ايتدى بيت وا نكلدم اى صنم سكا هوادار اولمدن ‌ كل يوزكچون هرسحر بلبل كبى نالان اولمدن ‌ بن عالم چكدم غم سوداى زلفكدن سنك ‌ چونكه سن الچكدك اغيار ايله ياراولمدن نثر بس كندو ايله فكر ايدوب ايتدى بو بابده شتاب مذهب خردده صوب صوابدن منحرفدر ‌ و بو ايكى شوخ بختى سياستده استعجال دوربينى و عاقبت انديشلكه مخالف ع صبر بهتر مرد را ازهرچه هست نثر بس طريق لطفى قويوب

معشوق متعنه كتمدى ‌ و محبتى جهان اولو الاموال اوندره كه طرح اولنمش ايدى حفظ ايدوب تغيير وضع ايتمدى ‌ اگرچه كه اول شب تار ده نشوه قهوه خوشكواردن انوار مصباح ديلدن للادلم چهره سى كل كل اولمشدى ‌ اما قلبى پروانه سى التهاب آتش اضطرابدن يا نمش يا قلمش كل اولمشدى بيت پادشاه و عاشق و مست وزان سان دلبرى ‌ چون تواند بود اوراملتفت با ديكرى نثر القصه چون تباشير صبح ظاهر اولدى ‌ و جمشيد خورشيد علم سفيد نصرت و تمايدى قبه فيروزه رنك فلكى بوردى ‌ و خسرو سياركان عاليات ظلامى ايوان صفحه شهر مينا فاممدن كوتروب بيت عروس آفتاب خوب ديدار ‌ برون آمد زپرده اولدى بيدار نثر پادشاهك بخت تخت حكومتنه اوزره كلوب صلاى صلاى عدل وداد ايله دادخواهلرى بند ستم وقيد بيدادن ازاد ايلدى بيت شكر عدليله آشنا اولم اول سايه رحمت خدا اول اولسون نثر فصل خصومات ناسدن ودفع غوغاى عام وخاصدن خلاص اولجق ‌ اول وزيركه مدار امور مملكت و مستشار احوال سلطنت ادى خلوته ايدب جلاد خشم بالغ قلدى ‌ كه حال شبانه ده وزير صاحب تدبير ميانه كتوره ‌ و آنك مشورتيله اول تشنكان بيابان عشقه شربت سياست اچوره ‌ فرمان فرماى عقل ايتدى ذنبهار تركى آكا اظهار ايتمه ‌ و هر حكمى كه رايك اقتضا ادر امضا ايتمزدن تردد ايتمه ‌ عاقبت جانب خشم و غضب غالب اولوب وزيره ماى الضمير ين اظهار ‌ و اول بلبه انك مشاورنه سيله استظهار ايتدى ‌ و وزير دخى تيز تدبير ايله هدف تدبيره طوغرلتدى ‌ بو فكر پادشاه موافق كلوب اول ايكى شخصك بنياد حياتنك هدمنه تصميم عزم ايتدى ‌ و مقرر اولدى كه هر بيرسنى شربت زهر آلودله ساحل وجوددن كرداب عدم صاله لر ‌ بو وجهله كه وزير وشاهدن غيرى كمسنه آكاه اولميه ‌ اما بو امر مبتلاى برار حلم قلمه لو قابردن فضاحت ديدن ورشته نام وناموس بريده اولميه بيت كار هاى اينچنين اه بكر پنهانى بود ‌ آشكارا كركنى آخر پشيمانى بود نثر چون مشاوره امرى تمام اولدى ‌ و وزير پادشاهى وداع ايدب اوه كلدى ‌ دخترينى زياده ملول و منفعل بولدى ‌ كيفيت حالدن سؤال ايدجك شويله معلوم قلدى كه قيزى مكرحرم پادشاهه وارمش بانوى سرايه جانبندن انواع اهانتلر كورمش ‌ و اقران و امثالى ميانندن بويله خوار اولمدن آكا خجالت و عار مستغرق اولمش ‌ و وزير چون بو خبرى اشتدى بحر غيرتى جوش اودب رشته احتياطى فراموش ايتدى ‌ و دخترينك خاطرين رعايت ايچون ايتدى اى جكر كوشم بو حضور اول كم اول شوخ بختك عمر قريب چراغ عمرى مرده ‌ و كل حياتى پژمرده اولدى ‌

نام ونشانی صفحهٔ جهاندن فانیدن سدرج اولنمه کرك . دختر بولری تحقیق وبو خبری تصدیق ایچون کیفیت
حالدن سؤالده حد اعتدالدن تجاوز ایدجك . وزیر انکله سلطان میاننده جاری اولان ماجرادن بر شمه
بیان ایدوب بو سری اخفاده عظیم مبالغه قلدی . دختر بو بشارتله شدید بشاشت تمام ایله پدر حضورندن
قیام ایدوب کندو مقامنه خرام ایتدی . اتفاق بو اثناده خدام حرم پادشاهدن بری وضع سابقدن
اعتذاره کلدی . چونکه منقولات عذرنی تمهید ایتدی . دختر وزیر ایتدی معلوم صغیر وکبیردرکه بو مقوله
جرایمدن اعتذارده حکماء بلکه تعزیر درر . اما غم دکلدرکه عن قریب آنك ماه عمری تمام اوله کرك . واندکی
فلك جزاء اوندن الور [illegible] . مصراع نزدیك شدکه دور شود دشمن از نظرم . نثر خادم حرم دختر وزیردن بو
خبری اشتدی . بعجب وبشاشت اظهار ایدوب ایتدی . بو نه حال فرح فزا ونه مژدهٔ روح افزادر که مصراع
سامعهٔ کردی جانم نه ایچون انی استماع ایتدی . نثر ایا بو خبر خیر نه وقت حیز وجوده کله که اول [illegible]
امین اولوز . وبو واقعه نه زماندن وقوع بوله که اول اجل حملن پنجهٔ شکنجه سندن نجات بوله وز دختر
ایتدی کا اخفاء راز قدرتك وتحمل بار اسراره طاقتك واریسه سکا حقیقت حالی حکایت . وقصهٔ قضیهٔ
مذکوری بی قصور روایت ایلیم . خادم دخی بند سوکند ایله رشتهٔ عهدی موکد قلیب . دختر وزیردن مافی
الضمیری بو تزویر [illegible] قال وکبریکه چکدی . وعلی الفور بابونی سرایه وارب علی التفصیل حالی اعلام ایتدی . خادمن
حقیقت واقعه یه واقف اولیجق همان اولساعت جوانی خلوته دعوت ایدوب بو سری اکا اظهار ایدوب
بویردی انی خبردار ایلدی . ودرجوان اهل طغیاندن جمع کثیر ایله اتفاق ایدوب عصیان ایتدیلر . وناکاه
پادشاه غافل [illegible] سفینهٔ حیاتن غرقاب هلاکه ایتدیلر . ترفعدن یره اظهار [illegible]
ایرلدی . ومنصب کامرانیدن بلکه مسند زندکانیدن قفس عنا ومحبس [illegible] فنایه کرفتار اولدی .
وبو نکتك فایده سی بودرکه اکرچه ملوکه وزرا ایله طریق مشاوره یه سلوك لابد . وانلرك آرای عالم آراسندن
فایده مند اولمق لازمدر . اما اسرارلرینی اغیار مطلع اولمقدن حفظ واجبدر . دیو کم هرکاه که پادشاه [illegible]
فیروزلق وتایید ربانی ایله ممتاز وهمت بلند وعزیمت ارجمند ایله سایرلردن سرافراز درکه کندو سرنی ستر
ادمیه سایرلرکه پایه ورتبه ده ناقص وعقل ودرایتده قاصرلردر محافظه سنه نجه قادر اولورلر . بیت چونکه
تو نتوانی که راز خویش را پنهان کنی . پس چرا رنجی که از دیگری افشا کنند . نثر کارشناس جهت بو حکایت پر لطافت
وفصاحت وبلاغتله روایت قلدی . وبودرت [illegible] عبارت غرا ایله [illegible] حضار مجلسدن بری

دخی زبان اعتراض دراز ایدوب ایتدی . سنك کلامکدن لازم کلورکه خلق عالم بساط مشاوره یی دوره لر
واسب مرادلرین میدان رای ورویتلرده اوزره سوره لر . حالبوکه ترك مشاوره مقتضای حکمتدن
دور . ومنهج شرع وعقلده منهی ومحظور درر . بیت بنای عقل خود از بر مشاورت نهی نه حق شرع
کذاری داد عقل دهی . نثر کافهٔ انام عموما وسلاطین عظام خصوصا شوایج امور ومصالح جمهورده
ترك مشاوره ده نه وجه ایله معذور اولورلر که پیغمبر که ناموس اکبردر حکم وشاورهم فی الامر ختام
عتبهٔ نبوتله مشورتله مامور درر . بیت پیغمبری بر مشورت مامور . تو چرا زین طریق باشی دور . نثر
کارشناس ایتدی صدر صفهٔ رسالت سدهٔ سنهٔ نبوت مشورتله مامور اولدوغنه باعث اول
دکلدرکه انلك رخنهٔ رای عبرلرینه حسن تدبیری سد . ودریای خاطر فیاضنه سایرلرك انهار
افکاری مدد ایله . زیراکه ضمیر منیر صاحب رسالت وولایت رسالت علیهم افضل التحیات اکملهاکه مطلع انوار
ان هو الا وحی یوحی در بر آیینهٔ جهان نما درکه صور حقایق اشیا اندر واضح وهویدادر . بلکه
باعث تبیین منافع مشاوره وتعیین فواید محاوره در . تا عالمیان بو خصلت پسندیده یله
متحلی اولوب ثمراتندن بهره مند اوله لر . وبو نور چراغ مدد روغنیله تزاید بولدوغی کبی عقول
قاصرلرن غیرك مدد تدبیریله تنویر ایدوب خود رایلك وخود پسندلك ظلماتندن قورتوله لر . اول
بنم کلاممدن بو لازم کلمدی که ترك مشاورت البته واجب اوله . بلکه مقدمات مزبوره مقتضاسی
بودرکه هر فکرکه بو تنه مشاوره دن مخلاص بوله . وهر کرکه محل آزاده علم عیان کله خزانهٔ دلده
مکتوم وختام ستر واخفا ایله مختوم قلنه . کتمان اسرارده فواید بسیاری متضمن در . جمله دن بری
بودرکه تجربه ایله معلوم اولمشدرکه هر مهمك که کتماننه اهتمام اولنه حصوللره وصولی قریب اولوب تیز
اتمام اولنه . که مضمون استعینوا علی حوائجکم بالکتمان بو معنینك اثباتنه برهان واضح البیاندر .
بری دخی بودرکه اکر تدبیر موافق تقدیر اولمیوب مافی الضمیر قوتدن فعله کلمیه باری باعث شماتت اعدا
وموجب خجلت احبا اولمیه . بیت انکه وصل تو میسر نشود چندان نیست . که ز رفیقان ز طعن
زبان نکشانید . نثر فیروزنا معبدی ای وزیر ناصح سنك تدبیر امورده اصابتك وتعبیر فتوردن
کنایتك ضمیر منیره واضح در . وبو اراده مجتمع اولان وزرا وامرانك جمله سنك آراسندن منکر ایکی
ناجح وراجح در . بیندر [illegible] وادا حقوق نعمت جهتندن خاطره سانح ولایح اولنی [illegible]

ایلمك واجب درکه اظهار حقدن تقصیر قاصر اوله مناسب در کارشناس خدمت ایتدی و زبان مدحیله
ایتدی که ع ای آفتاب رایك مهر منیر عالم ای بدر قدر شانك ماه فلکدن اعظم هر خدمتکاره واجب
درکه چون مخدومی بر امر اوزره عازم اوله اول ایلمك انك راینك وجه صوابنه ایسه تنبیه ایتمکی
ذمتنه لازم بیله اکر انك عزمی خطایه مقترن بوله دفع و لطفیله انك فسادن روشن و مبین
قله تا اول رای وجه تدبیرنده تباشیر استقامت لایح اولمیا اصلاحنه تعرضدن اعراض قلیه
هر مشیر که اداء حقوق ولی نعمت تقصیر ایدوب خوش آمد و رعایت عرض طوتیه و شرایط امانت
و لوازم استقامتی کما هو حقها رعایت ایتمیه انی صدیق صادق خیال ایتمك کرك بلکه انی دشمن
منافق عداوت ایدوب انکله مشاوره طریقنه کیتمك کرك هر کاه که پادشاه کندو اسرار اخبارنده
متقرر اوله و بر وزیر کافی مشیر امین و معتمد بوله و نیکوکارلره احسان و لطفی شهریارلك تعیینده
واجب بیله و بدکردارلره تادیب و عنف جهاندارلك طریقنده لازم اکلیه غالب بودر که ملکی
پایدار و دولتی برقرار اوله عنایت ربانی انکا معین و ناصر و دست قضای آسمانی دامن
دولتندن کوتاه و قاصر اوله نظم تا توانی بدین وداد کرای تا بود ملك دین دو پایه بپای
عالم آسوده کن بهمت وجود تا تو خوشنود باشی و خدا خشنود فیروز استفسار ایتدی که ملوك اسرارنی
کمالدن المرادر دکه اظهار ایتمك کرك کارشناس ایتدی اسرار ملوکك مراتبی متفاوتدر بعضی
رازلر اولور که پادشاه کندو دخی انکا محرم اولمز بعضی محافظه ده اول مثابه ده مبالغه واجب
درکه غیرلره دکل کویا کندو دخی انکا محرم دکلدر بعض انکا بر بو معنیده بو رمز درکه بیت
ایجه تا کفتنیست در دل خویش دار پنهان بدان مثابه که دل اکر شود مدتی زمان طلبد نتواند که
سازدش حاصل نظم کرکه بیراو لاسر دار و سردار اکی اولسه اسراری اظهار حکیم بیدرکه اکی
لبدر رادل کی بو قدر ذره انعکاس ایتمکه یول بعضی دخی وارکه ایکی کسنه یه نسبت رتبت محرمیت
میسردر بعضی دخی اوچ شخصه بلکه دخی زیاده بر قوقه رخصت واردر اما اولر که بونلر
حقندن خاطر ناتره خلجان ایده ایکی شخصدن غیریه قابلیت محرمیت معتبر دکلدر بیت ایکیدن کم
تجاوز ایلیا بر سر دوشوب دللره ورد اولا آخره فیروز چون بو کلامی ایشتدی خلوتخانه یه متوجه اولوب
دنیری کارشناسی دعوت ایتدی و آغاز کلام ایدوب ایتدی اول جمله بوم ایله زاغ میاننده نه حادثه اولدی

که بو دکلو بغض و عداوته باعث اولدی کارشناس ایتدی قدیم الایامدن بو ایکی طایفه مردن بو ماحقندن
بعض کلام صادر اولوب او سببدن ابواب عداوت فتح و بساط خصومت طرح اولدی الی هذا الآن
کینه دیرینه ساحه سینه لرنده دائم و ماده نزاع و جدال میانلرنده قایمدر ملك ایتدی نه
کیفیتله واقع اولمشدر اول حکایت کارشناس ایتدی روایت ایدرلر که سلیمان نبی ده
صلوات الله علیه الصلوة والسلام انواع طیور مختلفة الطباع اولی اجنحة مثنی وثلاث ورباع اتفاق
و اجتماع ایدوب ایتدیلر که بزه بر امیر مقتدا و بر کبیر پیشوا لازمدر که سواغ امورده انکا اقتدا و مصالح
جمهورده انکا التجا ایده وز بر خصم ظاهر اولسه انکا استظهار ایدوب دفعنه دورشوب و بازار کارزار
اولنیشدوبنامادبالنشور و پرشور پس هر بری اماره رتقرعه سن طیورده بو جنسك نامزد ایتدی
و آخرلرنك بطلاننه حجت و برهان اقامت ایتدی تا نوبت بومه یتدی بو طایفه نك رای بو که مقرر
اولدیکه انی امیر ایده لر و عمارت خراب آباد امارتی انکا تفویض ایلیه لر بو تدبیری رد و قبولدن
چون کفتکو اولدی و بو امرده قیل و قال سرحد اعتدالدن تجاوز ایدوب میانلرنده آتش جدال و نزاع
اشتعال و ارتفاع بولدی آخرکار قضیه بونك اوزرینه قرار بولدی که بر کیسنه که مجلسه داخل
اولمیه و طرف حقدن جانب باطله مایل اولمیه حکیم ادب هر نه حکم ایدرسه قایل اوله لر
و قضاسنی کلك رضا ایله امضا ایده لر اول حکم عادلك ظهوریله حاصل اوله لر بو اثناده اتفاق
ایلاقدن بر زاغ پیدا اولدی ایتدیلر اشته برساده دل بو مجلسه داخل دکلدر و تمام
جانب نقضیه مایل دکلدر بونکله بو امرده مشاوره ایده لم و بابینه انك صدق برکار بر خرج
قتندن سعقبولته با وجود بو دخی هم جنسمزدر تا اصناف طیور تمام امرده متفق الکلام اوله
اجماع حاصل اولمز دیو اجماع ماده نزاع اندفاع و رشته خصومت انقطاع بولمز بونلر بو اثناء واضح
ده ایکن زاغ کلدیکه صورت حالی بر بر صفحه ضمیرنه کلك تقریر ایله تحریر ایدوب بو بابده انك تدبیر
صوابی التماس ایتدیلر زاغ تامل مستوفیدن صکره ایتدی بو فکر زیاده فاسد و بو بازار بغایت کاسد
در بومی شغل منصب امارته نه لیاقتی واردر و اول دخی بو دیولرده و اهرمن کبی داد رتبه ایاتندن
نزول ایدردر بیت ای عکس عرصه سیمرغ زجولانکه سست عرض خود میبری و زحمت ما میداری غ باز بیتی تاز
بلند پروازنکه نسر طایر انك زخم چنکالندن احتراز ایدب شباة آسمانی بیغامدر قرهرینه مخیکی طاوس

زیبا هیئت و رعنا صورت که صحن بوستان انلرك زیب جمالندن زینت پذیر و بالمده غیرت باغ جنان ایدی
نشیمن فنایه برادجدی همای همایون فال که سایه پر و بالی فرق فرقدسای سلاطین کامکاره تاج افتخار
در اوج آسمانه مجی عروج ایتدی عقاب پرشکوه که عقبات کوه صدمات بال اقبال و جناح نجاحندن
صدا در عنقا کبی اشیانه عدمه کیتدی فرضا که جمهور طیور نامدار باسرها منقرض اولسه و ضعیف خلال
و شکسته بال قالسه معقول بودر که بو طایفه پادشاهسزلغی قبول ایدب عار متابعت بوم و شناعت
مطاوعت مرغ شوم ناصیه حاللرینه رقوم قلمیه لرکه باوجود که منظری کریه و مخبری قبیح در طبعی سقیم
و فکری غیر صحیحدر بونلر برله که درون خشم و غضبله مشحوندر صفت تکبر و تجبری حددن
بیروندر بو جمله حیوبله جمال روز جهان افروزدن که وجعلنا النهار معاشا حکمی موجبنجه که
سرمایه بازار معیشتدر محجوب قالمشلردر و نور آفتاب عالم تابدن که وجعلنا ها سراجا وهاجا
بو وطنسی چراغ انجمن جهاندر و شمع شبستان سکان کون و مکاندر محروم و مهجور اولمشلردر جملددن
بو دشوار در که صدمت دخنت طبعنه غالبدر و تنکه و طیش عقلنی سالبدر بو اندیشه ناصوابدن
واز کلك و بنای امور کوزی اساس حکمت اوزره قلق مهما امکن قانون عقله تطبیق ایلمك لزوم قضیه
و رای صایبله تحقیق ایلك تا دائما مرفه الحال و فارغ البال اولسز و طعن حساد و شماتت اعدادن
رها بولسز ادلالازم و واجب اولان بودر که بر امینی تعیین ایده سز که عقل و کیاستی دخی نظیر و فکر
و فراستی اصابت پذیر اوله تا هر مهم که عرصه وجوده کلدی و هر صورت که منصه ظهورده جلوه قیله
ذهن ثاقبله اکا خوض ایدوب رای صایبله انك کفایت کوستره اول خرکوش که کما جانبندن
رسولم دیو لطف حیله ایله بر غائله هائلدن کندو قبیله سندن رفع ایلدی جمهور طیور استثنا
ایتدیلر که بخا اولمشدر اول حکایت نه لغ ایتدی روایت ایدلر که جزایر زیربادن بیلدر
ولایتنده بر ییل اتفاق باران اولیوب مادر سحاب سدر ابستان رحمتدن کام تشنه لبان
اطفال مهد خاکه ادرار ایلمدی حرارت هوا اکرهد نجشمه لر سخت دللر چشمی کبی نم اولدی
والتهاب مشعله آفتابدن خوشه فلفل و کلبن قرنفل و طره سنبل زلف نکار کبی بوریج و خم
اولدی عیونك کوزلری صو غلبان نهارك لبلری یارلب دکزلرك دللری طو تلب ابکم اولدی
بیت صوسزلقدن قورییدی شویله عالم که کوزدن چیزی پرده قالمدی نم بیلدر آتش عطشندن

یانب یاقلب مملکته نالش ایدلر ملکلری اما ایدی که تحستر آب ایچون هر جانبه شتابان ایدلر و بو بابده
شرایط تفحصی یرنه کتوروب تراب کبی اطراف بیابانی طواف ایدلر بیلدر بر موجب فرمان درد عطشه درمان
اراین اولدیلر ابلمنی بی پایانی دوران ایدوب ناکاه بر چشمه یه راست کلدیلر که لسان تازیده اکا عین القمر
و زبان فارسیده چشمه ماه دیرلردی چاهی ژرف و آبی زیاده مشکرفدی ملك فیلان عامه خدم
و کافه حشمله اول چشمه جانبنه دوان و روان اولدیلر مکر اول چشمه حوالیسنده خرکوشلردن
بی نهایه خرکوشی متوطن ایدی خواب غفلتدن بیهوش یاتورلردی لاجرم خرکوشلر فیللرك چوقلغی و خروشندن
سراسیمه و مدهوش اولوب اکثرینك سری فیللرك پای ثقیللیله شویله کوشمال بولدیکه من بعد انلر
حیاتده اقامته مجالی اولمدی و شویله پایمال اولدیلر که بر دخی صحرای وجوده رجوع احتمالی قالمدی
بیت آهسته دان بجانب میدان که میشود سرها بزیر سم سمند تو پایمال نسخه القصه فیللرك بو حمله سیله
اکثری کشته و بعضی خسته و پاشکسته و بقیه سی سراسیمه و سرکشته اولدی ع که زینا کرید بی
سامان دوسه بار خواهی آمد یارنده سی فیللرك نفیب دم و ضرب قدمندن جان قورترنلر افغان
و خیزان ملکلری قاتنه واروب نفیر و فریاد آتش تابی فلك اثیره یتشدروب اول خلقت زشت
و ظلمت سرشتلرك تغلب و تعدی سندن تظلم ایدوب ایتدیلر ظل الله فی الارضین اول پادشاه عدل
آیینه دیمك اولور که مظلوملره پناه اولوب ظالملرك بناء ادب افتادملره دستکیر اوله و جلوس تخت
و سریر اول ایله جودکواره لایق و سزاوار در که بی کسلره کس و دادخواه اهلنه فریادرس و بیچاره لره
ظهیر اوله بیت ازان آمدی بر سر این سریر که افتاده کانرا شوی دستکیر نسخه سنده اکر بز شاه ایسك
دادمزی بو ظالملردن آل کرکسك و بزه پشت و پناه ایسك انلرك ظلم و بیدادی دستمزدن ادرق
کرکسك که بر هجومله اکثرمز هلاك اتدلر و اکر بر حمله دخی ایدرلرسه بو بر نجه خسته و شکسته که انلرك صدمت
پا و خرطوم اتدن سیمالرنده رها بولمشلردر پایمال اولوب آغشته خون و خاك اولمق مقرردر بیت
یك باره خوی دیده دل رفت و عقل و هوش این بار جان برکه متاع دکر نماند نسخه ملك ایتدی بو امرده جزع و فزع
ایتمك کرك و انده سهری خوضی ایتمك کرك صوابدر که بر نیم حشمزده اهل فراست و صاحب کیاست مدرك
و متدارك کیم وار ایسه عزم حضورده حاضر اولدیلر و بو بابده مشاوره اولنوب بو خصوصده دینی اجماع
و اجتماعله ناظر اولدیلر که بو مشورت ارباب حزم بر امره قصد و بر مهمه عزم ایتمکه مقبلر قتندن نامقبول

وعاقللر رأینه خلاف معقولدر بیت هر که را دانش است بسیاری نکند بی مشاورت کاری نثر بونلر دیمشلر که
مکر بر خرکوش تیز هوش واردی که اکابر درندکان جمله سی آنک نور عقل وکمال فهمنه معتقدلر و عین
رأی وحسن تدبیرینه مستندلردی چون بو مهمک اتمامنده ملکک بو قدر اهتمامن کوردی اقدام
اقدام اوزره قیام ایتدی والرکلوب جواهر مدح وثنایی سلک اداده انتظام ویروب عبارت
فصیحه یله فتح کلام ادب ایتدی نظم شاها غم رعیت بیچاره مخور این بسته رسم قلعه نداد
کستی ادخال بیکسانه نظر لطف وامداد که تاج وتخت دولت واقبال برخوری نثر اکر مصلحت
بیورورسه بن بنده سنی فیلره رسالته کوندرسن وبرابین نصب عین بکا حمل استونه تا بنم
فعلم وقولمی کورسن انشسن امیددرکه ملکک بن همتیله بو غائله یی اوستمزدن رفع ایدم وچشن
دابعه دوبیتمله بو ستمکارلرک ظلم ظلمتی بر حیله یله دفع ایدم ملک ایتدی بنم صدق وامانتکه
ودین ودیانتکه وعقل ودرایتکه وفرط کفایتکه شایبه شک وشمه شبهه یوقدر کم سنک کفتار
وکردارکی کراتیله تجربه ایتمشم وصدق وامانتکی دفعاتله کورمش ایشتمشم ورای صواب نمایکی وفکر
مشکل کشایکله نجاحه انتقام بیت سکه کار غوز بس کار نمودم بارها برمحک امتحان نقد
تو بی غش یافتم نثر همان یمن وبرکتله حرکت ایدوب اول نسنه که مصلحت وقت ومقتضای مقامدر
اتمامنده اهتمام ایتمک کرکدر سن بلورسن که پادشاهک رسولی آنک ترجمانی بلکه کویا زبانیدر
اول اجلدندر مشهوردر که هر پادشاهک عنوان نامه کرداری ومضمون مکنون اسراری رسولنک کفتار و
رفتارندن معلوم اولور تعبیرنه کرکه اکر اندن بر هنر وفضیلت ظهور اولسه وافعال پسندیده واقوال
ستوده صدور بولسه پادشاهک حسن اختیار وکمال مردشناسلکنه استدلال قیلورلر وشویله که اندن
خطا وخبط وسهو وغلط جهتنده بر نادره صادر اولسه پادشاهه سبب سوء ظن وباعث دخل وطعن اولوب
بدسکاللر غیبت ومذمته مجال بولورلر علما حکمت انتساب بو بابده بی حد وبی حساب تاکیدات ادوب
بویورمشلردر که اول کمسنه که بر جانبه رسول کوندرلر لازمدر که اول قومک عاقلی وانوارلی جمله نک فصیحی
افضلی جمیعنک کاملی اوله ملوک سالفه اکثر رسالته حکما وفضیلت پرور اختیار ایدرلردی بلکه
بعض ملوک عقل وفضللرینه زیاده اعتماد اتمکن طریق رسالته بالذات کندولر کیدرلردی بو بابده واقع
ایدن وظفر خلافنه کتندن خلع ایدوب رسالته بنفسه کیدن حکیم خافقین اسکندر ذوالقرنین ادی

که ایتدی بیت هر جوانی که شیر انر اشکار زند پیام خود بپای خود کزارند نثر بعض افاضل فضایل قائل
ارسال رسول حقنده بویورمشلر لله در قائل نظم فرستاده باید که دانا بود بکفتن دلیر
وتوانا بود از وهرچه پرسند کوید جواب بنوعی که باشد طریق صواب سخنهای خویش آشکار کند
بیان سازد که مجلس تقاضا کند بسا کشت کز یک حدیث درست بهم بر زد جهانی وخلقی بکشت یکی دیکر
از کفته دلپسند میان دو صد طرح یاری فکند نثر بهروز ایتدی ای ملک اکرچه بنم نصاب
معرفت رسالتده فی الجمله نصیبم واردر اما اکر پادشاه جهانپناه اهتمام بیورب درج حکمتن درج
جواهر فاخره سلک اعلام وافهامه انتظام بیوره بنده انی اویزه کوش جان وقلاده کردن اذعان و
بیرایه تاج افتخار وسرمایه بازار استظهار ادنوب جمیع احوال واطوار وافعال وکردارمه دستور العمل
قلم فادول قانون وقاعده اقتدایی ذمته فرض عین ودین واجب الادا بلم ملک ایتدی ای بهروز اهم
اداب رسالت واتم اسباب سفارت اولدر که تیغ زبان شمشیر ابدار کبی تند وتیز وبران اوله اما بو حمله
بله ینه لمعه رفق وملاطفتدن خالی اولمیه جوهر لطف وملایمت صفحات حالنده لایح و
نمایان اوله هر کلامکه مطلع حرف وعنف ایهام قله واجبدر که مقطعی رفق ولطف اوزره تمام
اوله وهر مقالکه فاتحه سی تسکین نایره غیرت ایچون کلمات هیبت امیزله افتتاح قلنه لازمدر که
خاتمه سی افاده انس والفت ایچون کلام دلاویز ومحبت انکیزله اختتام اوله بیت لطایف سخن از
سینه تخم کین برد زبان رفق زابروی خشم چین برد نثر حاصل کلام لازمدر که کلام رسول قاعده
عنف ولطف وخشم وحلم وقهر ومهر وعناد وانقیاد اوزره مبنی اوله وبسط وقبض ووعد و
وعید وبیم وامید واخذ واعطا واضحاک وابکا وترغیب وترهیب وترمیم وتخریب معنیلری مشعر و
مبنی اوله تا جهانداران ناموس وشهریارلک شکوهی رعایت قلنه هم اعدانک دخی ما فی الضمیری وحال مآل
تدبیر وتزویری استعلام اولنه اما سنک کبی مشیر عاقل وحکیم کامل که عقل دوربینک اول هر مشکلک دقایق
وحقایقنه واصلدر بو بابده سکا وصیت ایتمک حاجت تحصیل حاصلدر وارسل حکیما ولا توصه نظم
بولور بو نصیحت خبر بله انجام اولور بجنده سنک رایکله بو کام رسالتده سن چاره سن که سوزده قت
اتسک قل پر رسن خوش کلامسن مجلسه کلامک بلورسن مقتضای هر مقامک اکر سن بو ایشه اقدام ادرسن بیتیم
ملکه انی ایتلمه سی نثر پس بهروز شرایط خدمتی ادا ادب بارکاه ملکی وداع ایتدی وتا اورکلر پایانه دک توقف ایتدیکه

غربت لباس قبای کبیرد؛ ظلام طاق سپهر مینا فام اوکنجکدی • وبسناه خاور سالار قدرت طبق
صبح بیاض مرعوبز بونوبر فرق برادب اوسته غبار مسك ازفر دریز عود وعنبر اکدی بیت چو زلف
کشاد کیسوی شام • جلوه کنان برآمد از بام نثر اول هنگامده کم مرکز تدویر ماه • دایرهٔ نصف النهار ه سمت
اولوب شعاع نیر اصغر بساط غبرا منتشر اولدی • وروی غبرا اودیه فراوانك شمع جمال
جهان آرا سیله حسن وبها ونور وضیا بولدی مصراع خانه درویش را شمع خوش از مهتاب نیست نثر
بوجوزیره اوتوز اوصوا اسرایل کبی کندی • وطرفة العین ده فیللر جزیره سنه یتشادیلر کیشیلر انلرك
قدوم اتدی • اما بوعزیمت قدم حزم اوزره طوربغاطرنه بویوق خطور اتدیکم بو ستمکارلردن
بکا بیم جاه وخطر ضرر واردر • اکرچه انلر جانبندن قصد معلوم دکلدر • اما شرط حزم متین ومقتضای
عقل دوربین اولدر که جبارلر له اختلاط اولنمیوب • انلرك ملاقاتندن احتیاط اولنه • اول سببدن
که بونلر غایت کبر ونخوت ونهایت خیلا وغطرسه لر زیرین فقرا وضعفا جانبندن پروایتمزلر • اکرچه
هزار درمانده و زار انلرك زیر پای تغلبنده خاکسار اولسه • بورهکذاردن چهره جبر وتکبرینه
غبار قونمز بیت ترا زحال پریشان ما چه تفاوت • اکر چراغ بمیرد صبا چه غم دارد نثر صواب بودر که بکی
اولنجه انلرك ملاقاتندن اباادیم • وصحبت رهانه مسافر بعیدن اداادب انلرك ایراقدن مرحبا ایدیم •
اکرتیر تغزیر وکمات دلپذیریم • انلرك قلب صلبنده تاثیر ادرسه فبها • والا بارى انلرك پنجه
قهرندن رها بولوب سلامتیله بس جدیم کدیم • پس بوموضع مسیه جیقدی • وملك پیلانه مسافه
دور ودرازدن اواز اوب ایشتدی • امتثالا کردی کتان اکاه اولکه بن رسول نور اللهم یعنی
سفیر حضرت ماه اسمان بنام • فابلجی بزوالیوق • مورادت کلام وخشونت بیامی جنسنده منافقیزو سوال
یوقدر که وما على الرسول الا البلاغ کلام رسول هرچند که درشت وبی محابا اوله سمع قبوله اصغا واجب
درکه پیغام ملوکدن زیاده ونقصانه تصرف نامناسبدر • سن بلورسن که ماه جهان پیما میر بازار شب
ونایب شهریار روز عالم افروزدر • درکاه خلق اشنا هند پیلان قوی هیکلك پیشنده مقدارى •
وسیمی نکو بیکرك مکسوف کلو اعتباری یوقدر • هرکه که امرینه مخالفت ادب حکمینه مطاوعت اعتیه •
وپیغامینه کوش هوش ایله استمیه فرمان واجب الاذعان موجبجه ایش اتمیه کندو الیله ایاغنه تیشه اورمش
اولور • وبندبلایه بیون ویرمش • تیر قضایه کوکس کرب تیغ عنایه قرشو طورمش اولور • ملك

پیلان بوکلام مهیبدن ترسان وهراسان • دریشه کبی لرزان اولوب • استفسار اتدیکه مضمون رسالت
وموجب فرمان ندر • بهروز ایتدی ماه جهان افروز بویوردی که هرکسه که کندونك قوت وقدرتنه •
وسطوت وصولتنه اعتماد قله • وخشم وتهور وکبر وتجبر نه مغرور اوله • وزیردستان ورعایا
وضعفا برایا دست ظلم وستمنده مغلوب ومقهور اوله • عاقبت ورطهٔ بلا ومغاك عنایه دوشه •
وبو آفات وخللك ازنوع عمل کبی اوشه نظم تخم تکبر منشان سینه دا • جای مده درد لخود کینه را •
چند بهی برفرق چو رزبین • تیر غراده کمین بنما ند چنین • تا گهتاپ آبدنر بکذرد • تا ولد جرخت نرسید
بکذرد نثر سن بونوبدوعزولد کندوکی افضل بهایم ظن ایدیب • قوت وشوکتکی کم صدمونالله ومعرض
انتقالده دجایم وقایم خیالا ایدسن • غلیانه دیك طغیانه فتنهاندن غبار عصیانك شمدی بر
مرتبه یه واردیکه بنم چشمه سارمه قصد ادراولدیلر • ولشکرلر هرمن دیدارلله • اول بویلرجلوه کاهنه
البکدر اولدك • وصورت زشت ظلمت سرشتکزله اول آبی بکدکه • وخاشاك جسمنا پاکلرله اول بنزلی
ملوث اتدکز • اما سن بلمزمیسن که اکر عقاب تیز پر اول چشمه بالاسندن بکچمه • صاعقه غیرت پر وبالنی
یقوب محترق ده • واکر عین النوقد مرغزار سپهرده دینه • تصرفلرلکا بعقسه بسمالك رامح سنان سطوتیله
کوزینی جرهینی محقق نظم دیو کا نجا رسید سر بنهد • مرغ کا نجا برید پر بنهد • بوذ دجز بید رتة
بیرون • ازهوا ورنبی اوکردون نثر بن کال شفقتمدن ستکا تنبیهی واجب کوردم • وحامل اعباء رسالته
حضورکه کوندرب شو بلیه بوردم که اکر مقام اطاعتده قایم اولوب • ادل اتوکلك جرایمه نادم او دیسن •
وتمدیدك واقع اولن قبایح افعال ومعایب احوالکه اعتراف ادب • مضبوق خلافدن طریق توبه واضافه
کلسن جناب عزت مابندن خلعت عفو وکرامت صحمله اختصاص بولسن • واکر خیشوم بسنومك
استشمام فوایح نصایحدن محروم اولوب • کلا جواهر انتظامی عند حصول الوصول اویزه کوش قبول
ایمسن • اکاه اولکه فی الحال تیر شهاب وکمان هلال وسپر هاله ورجم نجوم وسماك رامح وموکب کواکب •
بولشکر عظیم جمع ایدب برشبخون ادریز که اول دشت وهامونی جوی خون کله جیحون ادریز • اکر بوقضیه ده
تردد وارسه بوآن توقف ایمیوب کلسن که بو چشمه ده حاضرم • وخیر وترددن سنك جانبکدن
برخبره منتظرم • تا عیان یقین ایله جمال جهان آرامی کوره سن • وکندوکی نه حنبرده حلاج ادکلی بلوب درخت
آفاتی اول چشمه حوالیسندن کتوره سن • ملك پیلان بوخبری زیاده استعزاب ادب شتاب تماملة

چشمه جانبنه روان اولدی؛ همانا که کلدی صفحهٔ چشمه‌یه باقب صورت ماهی آیینهٔ آبده کاهی مشاهده قلدی.
بهره‌ور ایتدی ای ملک کل بو چشمه‌دن ابتهال و انابت عبادته مشغول اول باشدکه ماه مقام ترحم‌کله
و توبه و انابتکی سمع قبوله اصغا قله. همان بیل خرطومه طولدی اوزاندی و آسیب نفسی آبه تشویش آب
سرابکبی اضطرابه دوشدی، خیال اتدی که ماهی اغضاب اتدی. رسول ایله همان آواز بلند ایله خطاب ادب ایتدی
ای رسول اکبر ذکر ماه جهان تابی بو حرکتم اغضاب ایلدی که هجوم خرطومه مددن جنبشه ایدب اضطراب ایلدی
بهره‌ور ایتدی بلی توبه و انابته مسارعت ایتمک کرککه تا نایرهٔ غضبی ساکن اوله و حرکت و اضطراب کوب
قرارکاهنده متمکن اوله. فیل فرمان ماهه اطاعت ادب ایتدکی کناهه استغفار و انابت ایتدی و عهد اتدی
شرط ایلدی که من بعد اول مقامه خرام ایلمیه و لشکرین اول چشمه حوالیسندن سور مینجه الم ایلمیه
پیروز فی الحال بو خبر مسرت اثری ملکلرینه ایصال ادب خرکوشلر آمن الحال و فارغ البال قالدی
و بو لطف حیله و حسن تدبیر ایله اول بلای سیاهی انلردن رفع و دفع ایلدی. بو مثلی اول اجلدن کتوردم که
مزلک میانکرد، بر پیر روشن ضمیر و مشیر صاحب تدبیردن لابددر که اتمام مهمات انک حسن اهتمامنه
مراجعت ایدلنه و دفع اعدا و قهر خصماء انک رای مشکل‌کشاسی ایله اکتفا قلنه. اکرچه بابر مرزا بر اختیار
مصلحت کذار ایدن سنتشا درکاه لیک هیچ روا کورمیه که طغرای شاهی بو شوخنامه مرقوم اولیدی
ورنه انک شانندن و سلطنت مرغانه و حکومت تخت سلیمان علیه الصلوة والسلام علم ایلیا قتندن
آگاه قلیدی که باوجود بو قدر حضالر محوده موصوفلر مکر و مکیدته مانوس و مالوف و غدر و خدیعت ایله
مشهور و معروف در. پادشاهلر حیله و غدر و خدعه و مکر کبی عیب مقصور دکلدر **نظم** هرکه بیکانه شد
ز مهر و وفا • دردلش بوی آشنایی نیست • سینهٔ را که زنک کشت زغدد • اندر وهیچ روشنایی نیست •
بیوفایی که مردم را • هیچ عیبی چو بیوفایی نیست **نثر** سلاطین جهان سایهٔ رحمانند • انلرک آفتاب عدالتی
افق ظهوردن طلوع ایتمیجک عرصهٔ عالم منوّر اولمز • و مهاد امن و امان ده آسایش عالمیان • و آرامش
آدمیان • انلرک ظلال نصفت و احسانلرندن غیری میسر اولمز • بلکه بحکم **وبالعدل قامت السموات**
خیمهٔ آسمان ستون عدل سلطانلرندن غیری ایله قرار قلمز **بیت** عقل اربه مهندسی بودی • این کنبد ابکون
نبودی **نثر** چون انتظام حال سکان خطهٔ زمین سلاطین عدل آیینک وجود پرجودنه منوط در • و اوتاد
آسمان اوتاد داد و احسان ولات جهان و ملوک زمانه مقید و مربوط در • و احکام حکام میان

دل جان آدمیانه نافذ و جاریدر • و فرمان سلطان قضای بازکبی مجاری نفوس عالمیانده سایر و ساریدر •
لاجرم پادشاه روزکار اولن واجبدرکه وفادار و عدالت شعار اولوب • مظلوملره فریادرس
ظالملره جفاکار اوله • آیینهٔ سینه‌سن زنکار کینه‌دن مصفی و لوح خاطرین لوح مهر
لطفیله مجلی قله • شول رعایاکه بر حاکم مکار و غدار • و بر ظالم قهار خونخوارلک کمند فرمانته
کرفتار اوله • بیشلک اکا اول بلا یتشه که اول کربهٔ روزه داردن اول کبک و تیهو یه یتشدی
طیور بابرها صوردکه بو نه وجهله اولمشدر اول **حکایت** زاغ ایتدی بن بر کوه دامننده
بر درخت اوزره آشیانه طوتمشدم • جوارمده بر کبک خوش رفتار وار ایدی • قرب جوار حکمیله میانه‌مزده
بنای مهر و محبت استوار ایدی • بکا متصل انک دیداری ایله صفا و سرور حاصل اولوب صدای کفتار
و تماشای رفتاری ایله حضور موفور و حبور نامحصور واصل اولوردی • ناکاه کبک غیبت ادب
ناپدید اولدی • و مدت غیبتی مدید اولوب ینه عودت احتمال بعید اولدی • الحاصل تمادی زمان غیبتندن
کمان اتدم که اول بیچاره مرغزار بقادن کوهسار فنایه کتدی • مدت متمادیه‌دن نعکام کوردم که بر تیهو — چیل دیر کوکر قوشی
کلوب انک مسکننده قرار اتدی • چون بر معاودت کبک نابدیدن قطع امید اتمشدم • اغماض اتدم
و تیهو ایله بیهوده مجادله‌یه فاکور سوب ایتمدم **بیت** چنین است رسم سپنجی سرای • یکی چون رود
دیکر آید بجای **نثر** بو حال اوزره بر نیچه زمان کچدی • و فلک دولابی بحکم کرد دوره‌سن تمام اتدی • بر کون
کوردم که کبک دریچه کلدی • چون خانه‌سنده بیکانه کوردی • خصومته آغاز ادب تیهو یه ایتدی •
یا تیهو سن بنم آشیانه‌مده نیلرسن کندی ویرانک باشکه میقالدی • بکا بنجون ظلم ایلرسن • تیز خانه‌می بکا
روانه ایله • اکر در بهای مانع دکلوز شتک بو حالیده • آشیانه ایله تیهو جواب ویردی که حالا خانه
بنم تصرفمده در • و دفع الید بنم • اکر حقک وار ایسه بینه اقامت ادب اثبات ایله • کبک ایتدی
سنک یدک ید غصب و تغلبدر • بنم بیدم سندن سابقدر • پس بو خانه سندن اسه بکا لایقدر •
القصه قضیه‌لری نزاع کلی‌یه متوتی اولدی • و متصل میانلرنده آتش منازعه مشتعل اولوب مدت
مجادله متمادی اولدی • هر چند که بن طریق مصالحه‌یه ارشاد اتدم مفید اولمیوب • آخرکار بونک
اوزره قرار اتدیلر که بر حاکم عادله مراجعه قله‌لر • تا ایکی جانبک دعوی کلامی کوش تأمل ایله استماع قله • و بی
میل و محابا مقتضای شرع شریف اوزره قضا ایدوب منازعه‌لری انقطاع بوله • کبک ایتدی

بو نواحیده بر کوزه زاهد روزه دار و عابد کم آزار وار ایدی که هر دور تا شام صایم و هر شب تا سحر قایم
اولور ایدی که نوبت جمشید زرین سریر خورشید والسماء بنیناها ایوان بیشکاهندن جانب
تا اوله اداره دک که بساط مشکین شعار سلطان شام والارض فرشناها دیوانی میداننده
صالنه نفس نفیسنه بوتهٔ ریاضتده آتش عطش و جوع ایله تاب ویرر و اول ساعتدن که مواکب کواکب
و سپاه نجوم ثواقب معمار سپهر و میدان آسمانده جولان و دوران قیله تا اول وقته دک که چهرهٔ
صبح عالم آرای مطلع افقدن فروزان اولیب آثار طلیعهٔ آفتاب جهانتاب ساکنان خطهٔ
زمینه نمایان اوله شمع وار قدم عبادت اوزره قرار قلوب و سوز عشوه و شعلهٔ شوق ایله یانب
یاقلوب بسوز و نار رخسان ناران اشکلها آبه دیرر نظم اولبلکه ظلام اسا بیشندن الن
یوموش جهان الا بیشندن اوربلی یکیجه نیست و یابی که خاطرنده ماسوای نثر اول صایم الدهرک
مدد عیش و مادهٔ افطاری آب و گیاهه مقصوردر و سنک دم و هتک حرمت ذم ساحهٔ بابه دیانت
ماینده دوردر علم شریعت و فقه طریقت اهلنک کاملی و علوم عقلیه و فنون نقلیه بر حاوی العقلی
علم سنت و حدیثده ابو هریره نک تلمیذی و باب کرامتده معروف لاینک عزیزیدر و محکهٔ دهرده
اندن عادل بر قاضی دخی میسر دکلدر و بلاد ماوراء النهرده اندن اولی دخی متصور دکل صواب
بودر که بو بابده اکا مراجعت ایدوز و قضیه مزی فیصل بولسون دریسه ونانک جناب شریعت مآبنه
کدوز پس انک قضاسنه ایکسی دخی رضا ویروب بعده القاضی خانه قاضی جانبنه روان اولدیلر
بنده انلر ایله کتدم تا کوریه روزه دار که بو نادر روزکاردر اولسه کرک کوردم و بین الفضیحه
محاکمه ده عدل و انصافنی معاینه و مشاهده قلم همان که صایم الدهرک چشمی انلره راست کلدی
ایاغ اوزره کلوب محرابه متوجه اولدی و رفع ید و تکبیر بلند ایدوب وظایف نماز و نیازه قیام
ایتدی و دور و دراز صلوته شروع ایدوب تعدیل ارکان و خضوع و خشوعده تمام اهتمام ایتدی
بیت کلید در دوزخست آن نماز که در چشم مردم کزاری دراز چو در در خفیه نیایی و خاکسار
جبهه و آینا موس برروی کار نثر کیبک و تیهو چون انی بو حالده کوردیلر تعجب ایدوب بر زمان توقف
کوستردیلر و روزکار لسان حال الله هر بار که بو مصراعی مصراع غرهٔ مشو که گربهٔ عابد نماز کرد نثر تکرار ایلدی
استماعندن امتناع قلدی چون نمازدن فارغ اولدی دردمندانه ثنا و متواضعانه دعا ایدوب التماس

التماس ایتدیلر که میانلرنده حکم اولوب قضیه لرین کوره خصومتلرنی کال العدل اوزره فصل ایدوب بابنه
یتشدیره نیجه زمان اولجانبدن کاه اقدام و کاه احجام و بونلر طرفندن الحاح و ابرامده اهتمام تمام
اولدقدنصکره بیوردی که کیفیت واقعه یی علی ما هو الواقع ترتیب و صورت قضیه یی علی التفصیل تصویر ایلر
کبی حقیقت دعوی و صورت مدعی بی عرصهٔ عرضه یتشدیر جلکه کربه ایتدی ای جوانان پیرلک زمانی
یتمشدر قوای باطنی مختل اولوب حواس ظاهره کتمشدر و شعله دار سپهر غدار شرار آثار ضعف خرقی
بنم خرقهٔ تنارامشدر دست برد خزان روزکار جفاکاردن نهال بوستان حیاتم زبول بولمشدر
و شب شباب که سرابر قوت و تاب ایدی صبح شیبه که منتج جمیع عیبدر مبدل اولمشدر نظم
اوکم ایام جوانی کچیب موسم آمال و امانی کچیب داعیم کم اولدی نشاط فزون ضعف خرض بدن اولدی زبون نثر
نرقدر وخت ایسه دخی قریب کلکز و صوت بلند ایله تکلم ایدیب دعواکزی کلمات فصیحه ایله تقریر ایدب مادهٔ
نزاعکزی عبارت وضیحه ایله تحریر و تعبیر قلکز تا بن دخی مدعاکزی کوش هوش ایله استماع ایدب جوانبنه
احاطه قلم و حقیقت حالدن اطلاع ایدب مقتضای عدل اوزره قضیه کزی فصله قادر اولم اما
چون بو بابده بن جناب دیانت مآبه التجا ایتدکز لازمدر که فصل خصومتدن سابق سزه دوستانه
نصیحت ایله نوازش بیوریم و بر موعظت ایله که مصلحت دین و دنیاکزی متضمن اوله تذکیر و تنبیهی
دریغ اتمیم اکر بنم کلام نصیحت انجامی کوش اذعان ایله اصغا ایدب حسن قبول ایله تلقی بیوره سز
انک ثمراتندن دنیاده و عقبیده سز واصل اولوب عاجلا و آجلا فوایدنی کوره سز اکر سمع قبول ایله
استماع ایتموب موجب مضمونیله عملدن امتناع ایده سز بن باری مذهب دینده مروت معذور اولم
تهمت قصور و تقصیردن دور اولم بیت مرا آنچه شرط نصیحت بود بجای آورم اکر قبول کنی
ور نهم تو میدانی نثر صواب بودر که هر بر کوز طلب حق طریق انصافدن انحراف ایتموب مال و
منال که معرض فنا و صدد زوالده در مفتون اولمیه سز و طریق باطلدن حاصل اولان حطام
دنیای فانی ایله تفکری ثواب باقی و نعیم معتمددن محروم و مغبون قلمیه سز کبیک ایتدی ای حاکم
عادل اکر خلقلن هو طلب حق سمت استقامته مایل اولیدی و صغار و کبار صنعت دیانت و صیانت کزرلو
شعار و دثار قلیدی تنفیذ احکام و تصدیع حکامه احتیاج اولمزدی و رسم رافع و مرافعه و تکلیف صفحهٔ عالمدن
محو اولیب اثبات حقوق و اقامت شهوده کسنه محتاج اولمزدی چون خصمادن هر برینک بصر

بصیرتی دیده غرضه مبتلادر صورت حقی عین انصافله معاینه ادمیب لاجرم برکمسه نک نظر اعتبارنه
کردین خاطری کحل الجواهر صدقله پر نوز وغبار غرض بیرامن آیینه دل جلی غلندن دور اوله
افتقار لرغ صور ربینه تا جمال صوابدن نقاب خفایی کوترب شاهد مشاهده صورت حقی
منصه دیده دلارنه جلوه کرقله قضات بابنده بومعنی بی بعض ثقات حکایت دسمند
ابیات فارسیله اثبات المتنده کوزه روزه دار استفسار اتدیکه بجاه لمند اول حکایت کیک
درعاول در برغزری زبان دریدن لسان ترکیله ترجمه سلکنه نظم ادب ایلدی نظم قاضی اولمش
دیرزاغ بر عزیزه کوربانی ددی بر اهل تمیزه بونه وقت کیه وقف ادر وقت شادی بومبارک باد در
دیدی بیون اهالی سن برکشی جهالله اجرا حکم اوله اشی خصمله خود قصه عالمدر انعکم نظلوم کم ظالمدر
جاهلیکن قاضی حکمی هر زمان اوله عالمی میانه روان دیدیکه کرج خصم دانادر کزلی علتلها بینا
درد جاهلکن سن جوقدر علتک شمع شمعی سوی قضات ملتک چون غرضله هر مستور اولور
ظلمت علتله دل بی نور اولور الیابکی عالم غرضله کور در عین علمیله حقدن دوردر چون دلکدن
دردعلت دور اوله روییت حقله کوزلک پرنور اوله سن که رشوت المدک بیننده سن جون طمع
اتدک اسیر و بنده سن قاضی رشوتدن ادیجک احتراز حقه باطلدن و بر بیرامتیاز بحمد الله که
زنکار غرض آیینه دلجلی غلکی یتره قلماسنده وشعاع شعله رشوتله دین دیانتله خیره
اولماسنده علم شریعته نعمان زمان و عدلو استقامتده شریح دوران سن و زهد و دیانتده عصای
مشربه وصلاح و عبادتده بسطامی منصبسن بو برهانله مبرهن و محقق و بو بینه یله مبین و مصدق
درکه امضای قضا و اظهار حقده سعی بلیغک دریغ بیورمیوب حکم واجب الاتباع شرعدین امتناع
ادن عقابین عتاب کرفتار قلق محققدر مصراع هرکه کردن کشید از حکم تو سر بر دارش کرهیا ایتدی
دا تسویلرسن اما سزه دخی واجبدر که نهال غرضی زمینه دلکدن قلع ادسز و محقق بلسز کی
صاحب حق حقیقتده غالب مطلقدر اکرچه که ظاهرا مدعای ثبوت بولوب ابرادحاصل اولمزسه و
طالب باطل بحسب المعنی مغلوب اولمق محققدر هرچند که صورتا کردن تزویری ذیور قبوله لدت
عاطل اولمزسه ان الباطل کان زهوقا کرلر دز برمن حوانی سمنده بغردا چسان یکسلانی
کنندنجصورت تغلب کتی بکیدی بعنی نکر کن که بس ابتری بتیم سزه هیچ ضتم بود که کرچه از بیکلی خیر فا مرت تلوب

دنیای غدار و عمر نا پایدارکه ابرتابستان و نزهت کلستان کبی سریع الزوالدر بقا احتمالی و رمیه سز
و خاص و عام اهل علی و قریب و بعید بنی ادمی نفس عزیز کبی بلوب کندو حقکزده جایز کوردیککزی
انلره بایکده دخی کوره میه سز مصراع هرکه بپسند اکرا از خویش ایلا نا پسند نثر کوره روزه دار بو نمط اوزره نیا
وعظ ونصیحتی یکیار ادیب غایت رقتده جلد ماولدی ودللری باغلدی تا اول ایکی ساده دل انله
مجالستیله موانستده و مصاحبته مایل اولدیلر وایمن و مطمئن بی توقف و بی تکلیف قتنه کلدلر
کوره روزه دار جون اول ایکی شکاری دام حیله یه کرفتار ادیب ایکی بکار کبی کنار چکدی همان بی
اختیار بر جمله یله ایکسی بحق طوتیب صوم صد ساله یی انلرله شربت خون ابدار و نعمت کوشت نخوار
ایله افطار اتدی مقدمات روزه و نماز و صلاح و پرهیز و احتراز نفس خبیثینک طمع خبیثی مقتضای
اوزره بو نتیجه یی منتج اولدی نظم اعجبه آدمی وار اهل نماز صورت اصوفی طیلسانی دراز ظاهرا
طاعته موافق در لیک باطنده کی منافق در فرقی اوستنده تاجی قبه قدر بتمز ایمان دلنده حبه قدر
طیلسانی لسانی کذب در دروغ یوق درونده ذره دکلو فروغ الله عاصیلق عصا اولمش بو بنیاد اوزره
رهدار یا اولمش خلقی اچنده صلاحی آدیله فرصت اولدیر سه جوق فساد ایلر نثر بو مثللی کوردکم معلوم
اولدیکه غدار بد سیرته اعتماد وانک رفق تقریریله صدق ضمیرنه اعتقاد جایز دکلدر بوم شوم
غدر بیشه و مکر اندیشه نک ده حالی جهان بو منوال اوزره در انک معاسوسنا لسندن بیکده
برکه سلک تعبیر و رشته تقریرده منتظم اولدی مصراع عمانه نسبت قطره در کردو نه نسبت ذره در
بیت کر صد هزار قره کنم وصف بی شکی از صد هزار کفته نیاید مکر یکی نثر مبادا که سز دوام خطیری ایکه دت
دنه همته حواله ایدب سریر سلطنته انا میراث سزکم هر کاه که افسر شاهی انک تارکنه نامبا دکنه
میسر اوله بی شبهه مبهر سپهر و کار سنک ادبارلر انی خنکسار اتسه کرک و هر زمانکه پایه تخت
سلیمانی انک قدم شو بیله هم اوله فلک اثیر غایت تاثیرندن انک فرقنه انتقی بوار نثار اتسه
کرک جو حضانک طینتی نا پاک و جوهری نا قابلدر سزلکی تربیتدن زحمت بیهوده دن غیری فاینه
حاصل در بیت کوهر پاک کرکه کاه اوله قابل فیض ورنه هر سنک و خزف لعل بدخشان نشود نثر طیور
زاغنده کلمات نغبرنی استماع ایدیجک باطلنه او لفکردن نفور ادب انتقاله حکم سابقی نسخ و عقدنسی
فسخ ایلدیلر اول خاکسار نبه روزکار مهیلکی اعتبار ورای دیوار ادبار ده متحیر قلدی و اقرانی میاننده

وبرزمانه ظفر بولوب و حضر بنا تابع
فضوه وفا ... ایلی کوکلکه برنه اولاوب

بو بله خوار اولدغندن نار عاره یانمیا قلدی ونانغ زبان ملامتیله زار اندی وایتدی ای سیاه روی
بی شرم وای جفا جوی بی آزرم عجاب حیایی یوزکدن کوتروب بکا بو حقارتی روا کوردله وبنی فتح وتند
سی لیفله دریغ اتمیوب سکه شناعت وخیانت ودنائت وخساستی بنم نامه اوردك میانمزده بر
وحشت غباری قوپردك که صد هزار قرن انك دفعی میسر اولمیه کوکلمده بو قفتا تنزیا کلانه دك
که ابد بابی هفت اقلیم بله تسکین بولمیه کرك مصراع رود دل بزود صورت جفای تو از دل ایابنم
جا بمیدهد سابقا اقتضا اتدیکه بو قدر مهر ومحبتی روا کوردك وبانه لاجرم مقتضاسی درکه بو دکلو
لطف ومکرمتی بزا بوردك سنو یله بلکه بو درختی قطع ایتسه لر انك بیخندن بر شاخ چیقوب قرار
اصلی بیتسه اولور ولیکن دوخته تخیت اره جفایله کسلسه مطلقا انك اصلندن نهال وقابتسه
لولمز وجراحت صمصام مرهم ودادویله التئام بولسه اولور اما جراحت کلام هیچ رحله التیام بولمز
شعر جراحات السنان لها التیام ولا یلتام ماجرح اللسان نظم جراحتی که بتیغ زبان رسد بدلی
بهیچ مرهم راحت نکو نخواهد شد میانه تو وآن کز زبان رنجد خمش بغیر صحبت سنك وسبو نخواهد
شد نثر پیکان تیر حسن نیه بیله سینه دن چیقمق ممکندر اما خدنك کلام که کمان زباندن کشاد
بوله اخراج اولنمق ممتنعدر مصراع تیری که اوزجه بردلم پیکان نمی آید برون نثر هر درخت مضرتدن قیمتی که شاخ
اولورسه بر حیله ایله قلع اولنمق میسردر اما نهال کینه که زمین سینه ده راسخ اوله بر چاره ایله قلع
اولنمق متصور دکل مثلا آتش اکرچه که سوزنده در شرر ضرری رشحه آبله قابل زوالدر لیکن شعله
حقدی جمیع میاه بحار وسیول انهار له اطفا محالدر وزهر هلاهل اکرچه که سم قاتلدر مضرتی تریاکله
بیرون زواله قابلدر ولی زهر کینه بر تریاکله سینه دن منقلع اولمق ممتنعدر من بعد بنم نوع عله
سنك جنسك میاننده بر درخت عداوت بیتشدی که بیخی قورتزاید وشاخی بیخه نزتابه بیتشدی نظم
نهال کینه که در سینه ها نشانده شد مقرر است ومعنی که بر نخواهد داد درخت حقد بدان کونه میوه
دارد که طمع ایتمه ذاغ ذحلکی بو شوم زاغ ترتیب وتقییدده فصل حرتی کلك تعبیر له صحیفه تزیره
تحریر اتدی واندن حال شکسته بال ملکول مخذول دونوب کیتدی وزاغ اتدکی وضعه ندامت و
کندو نفسنی ملامت ادب ایتدی عجب جاهلانه وضع وعامیانه حرکت ایتدم وکندو قوم وقبیلم ایچون
اعدای شیرنه دوی وخصمانه جنگ بیدا قلدم بنم طوره نصیحت مصلحته برارد ی بو طالعه ده

معتبرلر واردی که اك کهتری بو جرائته بندن بهتر وبو بحثی کناره لغه بندن سزاواردی مقطوع ومحکوم
دیرکه معایب بوم شوم تغییر وقطیر اتلر مکشوف ومعلوم ده بو امرك اغاز وانجامن بندن لطیف
بلمشلردر وبو مهمك مدخل ومخرجن بندن دقیق تصور قلمشلردر لیکن مقتضای عقل کامل اودرکه
ملاحظه حال ومآل جانبی تانی وتأمله مایل اولوب من صمت نجا مضمونیله عامل اولمشلردر
آلت زبان تیغ بران شکلنده آفریده اولدغنه حکمت اولدرکه انکله بازیله عمل اولنمیه که تیغ مانند
هنگامه بازلره لایق دکل وتیغ زبانی نیام کامدن بلا ضرورت اخراج اتمك سربابلوق وکرددن بر حاذ
لقدر بیت دلا دجندن اقتدی نم باشن دلا دجندن بنفشه وردی باشن نظم چون زبان
شیوه سخن ورزد چه عجب جان نسیم اکر لرزد تیغ را چون بقصد جاه کردند راست بر صورت
زبان کردند نثر نته که کردن دلاور زبان تیغی میدان کارزارده استعمال اتمك کرك مرجان زبان
آور دخی زبانی هنگام کارده اعمال اتمك کرك مصراع هر سخن وقتی وهر نکته مکانی دارد نثر مشکل بودرکه
بو کلمات مواجهه ده واقع اولدی ولیس الخبر کالمعاینة لاجرم سینه سندن حقد وکینه زایل
جایکیر اولور که تیر نفر یرد دبر وادلجق زباد منابع قلور دشمل چکه عاقله هر چند که زور قوتنه
اعتماد قله لایق بودرکه افتتاح باب خصومته واقتداح زناد عداوته بادی اولمیه وعزت و
شوکتنه اتکا ادب سلسله مخالفتی تحریکه روا کورمیه که هر کمسه که فرضا انواع نوبنو چاره و
اصناف تریاقه قادر اولسه معقول دکلدرکه اول اعتماد له اندن تجرع سم قاتل وزهر هلاهل اقدام و
جرأت صادر اوله بیت هر چند که تریاق بدستست تراه زنهار که تو زهر هلاهل نخوری نثر
محققدر بونك اوزرینه متفقلردرکه عاقلك فعللری انك قوللرندن راجح وکردارنك مزیتی گفتاری
اوزرینه واضح اولمق کرکدر تا عواقب امور قریب رشد وصلاح وخواتیم احوالی مقترن فوز ونجاح
اوله اولکمسه نه که قولی فعلنه غالب اولوب کمال لعطمتی کرده تزئین حسن ادا ولطف تعبیرله
تحسینه وچهره عبارتی حلیه فصاحت ونیور بلاغتله تزیین مهر ومزقله اول زمانده قولی
بی عملی حسرت وندامته منتهی وگفتار بی کرداری حیرت وملامتی مقتضی اوله لا بد اولدر قول وقاص
نعم بو امرك فاتحه سنده خاتمه سنه نظر اتمام وبو طریقه تانی وتأمل دقیقله کیتمم اکر بنم
فوج شانم افراد اکله خزینه اولوب خزانه مزخزده مجرم مند اولمیم اولا بو خصوصی عقلا ایله مشاوره

ایلدم • بعده تکلم آغاز ایدوب بر فصل کلام پاکیزه و بر عجب که شایسته شنك و دریدن منزه اوله بونه قلب
قال ایدوب سویلدم بیت سخن را سخت ناسنجیده کفتم • در نا سفتنی این بود سفتم نثر چون بی اشارت
ناصحان عاقل و مشاورت عاقلان کامل بو امرده شروع قلدم و بدیهه بو کلمات بیهوده و وحشت
آمیز خصوصا ایکیزی درمیان ایتدم عجب دکلدر که آثار بد ذمیمه سندن محسوب اوله بیهوده و محال کوی
که منسوب اولم امثالدن کلمشدر که المکثار مهذار یعنی بسیار کوی بیهوده کوی اولور باوجودکه ظاهر
افراد انسان سایر انواع حیواندن لسان ایله ممتاز و بیان ایله سرافرازدر اما ارباب عقل و خرد کلام بلیغ ایله
سکوت ایتدن ادنی و زبان بسته‌لری درجاتده بیهوده کویلردن اعلی عد ایلمشلردر نظم بهایم
خموشند و کویا بشر • زبان بسته بهتر که کویا بشر • چو مردم سخن کفت باید بهوش • وکرنه شدن چون بهایم خموش •
نظم کسی خوش نشد دل که نزود مطوق • یوموب اغزینی بلدی کیم اوندن اومدی • اوله نسه غنچه کبی یوزده هلالی • کرك
سوسن کبی ایکم زبانی نثر القصه زاغ بو نسا ایتدن بر زمان طبطبات اضطراب ایتدی وکندو بو نوع خطابلر ایله
عتاب ایدرك اوچوب کیتدی • ای ملك بو ملاحظه میانزده مقدمات معادات بودرکه سلك تحریره منتظم
وکلك تعبیر لصفحه ضمیر منیره مرتسم اولدی • ملك ایتدی ای کاردان سخن کلام عبرت انجامکی تمام استماع واتك
ضمننده مندرج اولان فراید فوایدی یادیزه کوش هوش ایلتم عقلا ایله مصاحبت و حکما ایله مشاورت علامت
حصول سلامت ابدی و امارت وصول سعادت سرمدی در دیدیکی علم الیقین مشاهده قلدم نظم
صحبت اخیار دهان دمشك • کم نسیم دنار رحاندا نزه فعلی انلرك دلیل معرفت • سوزلری هم بر ولد فضل
وهنر نثر بعد ما که خانه دل وجان بو کلام روشن بیان ایله که شمع جمع آرای خلوت نشینان صوامع قدس
اولمغه ارزانیدر • پر تو انوار ایله منور اولدی • بنم لشکر زاغه تدارکینه که پروانه دار سوخته
شعله بلا اولدیلر نه فکر اولنمق • و دفع عار و طلب ثار و اطفاء شر نه ضرر اثرلر ایچون نه تدبیر
قلندی بیت تدبیر تو با کجا که مهم پردازد • صد کار فرو بسته بیك دم سازد نثر کاردان ملك زبان
شکر و سپاس ایله ایتدی بیت شها اقبال و دولت بندك اولسون • همیشه دشمنك افکندك اولسون نثر
اولا بلیکه کوز ایکی دیوان آرای عرضه عرضه انها ایتدیلر جنك وصلح و فرار و قرار و قبول باج و التزام
خراج دن هیچ بریسی بنم قتمده معقول دکلدر • امیدوارم که اول مدعا بیکره تمیزی باینك
بر حیله تدبیر ایلیم که بزه بو تشنه‌دن فوج تعلیم واول بدکار و ستمکارلردن اخذ انتقام میسر اوله کم چوق کیشیلر

حیل جیله ایله عشق ایله مرادلرینه واصل اولمشلردر • فادلامور عظامه که مکاید ایله اتمامی میسر اولمیه مکر
و فریب ایله چاره بولمشلردر • نته که ولایت کرکانك عیارلری اول زاهدك قربانی ایچون طیار ایتدوکی
کوسفندی حیله ایله الندن المشلردی • ملك استفسار ایتدیکه نجه اولمشدر اول حکایت کاردان
ایتدی روایت ایدرلرکه ولایت کرکانده بر زاهد قربان ایچون بر قوت الب بویننه رسن طاقوب صوکمه
کیدرکن یولده طرارلردن بر نجه عیارلر اول کوسفندی کوروب قوت سبعی که نهادلرنده مرکوزدر حرکته کلوب
زاهدك بیننه دوشدیلر چون قادر اولمدیلرکه کرك وار چنك جنکله و پلنك مثال پنجه
قهر ایله اول شکاری چاره‌ونا چار الندن الهلر • لاجرم روباه وار تملق و تبصبص اظهار ایدوب
فکر ایتدیلرکه زاهد خواب غفلته کیروب بره لر • پس بو باب هر بر داستان حیله دن بر فصل وکتاب خدعه
دن بر قاعده و بر اصل اختیار ایدوب قصد ایتدیلرکه زاهد ساده خاطر و صاف قلبك توسن عقلنی آزار زمامی
مکر ایله رام • و رزق حلالی دام زرق ایله کندویه حرام ایدهلر • بو نیت ایله هر بری واحدا بعد واحد زاهدك
یولنه کلوب چیقوب ایتدی ای شیخ بو کلبی نیلرسین • بری دخی ایتدی ای زاهد پاك دامن صفرجك تلویث
ایلرسین • اوچنجیسی ایتدی بو کلبی نیه سن بکرز شکاره کیدرسن • بری دخی ایتدی ای استاد بو کلب معلمی قنده
بولدك • بوبری ایتدی ای صیاد بونا ز و یکدن الدك • بری ایتدی بو کلب ایله بو شیخ بکرزکی بو شهرك
پاسبانیدر • بری ایتدی بو سك شکاری ایچون غالبا بو شخص پادشاهك سکبانیدر • القصه عیارلرك
جملسی بو کلمه ده متفق اولوب هر طرفدن هر بری بر حرفه آتوب زاهد بیچاره‌یی طعنه طاشنه نشانه
ایلدیلر • و بو نمط او زره هر بری بر افسون اوقیوب بو نسق او زره بر افسانه سویلدیلر بیت
چشمش بعشوه ره زند لب خواند افسونه دکر • دل می برند از عاشقان هر یك بقانون دکر نثر صوفی صافی
ضمیر چون بر جمع کثیرك بو کلمه ده اتفاقن مشاهده ایتدی خاطرینه اول کوسفندك سکاه لمسنده شك کلدی
اولب کندو کندویه ایتدیکی مبادا که بونی صاتن کسنه سحار اولمش ولم کوزیمی باغلیوب بر بنده سکی بکا کوسفند
صورتنده کوسترمش اوله • اولی بودرکه بوندن وازکلم و بایعك بینه دوشب نقدیمی الدم قتی کروالم • بونی
دیدی و غایت بلاهتندن الندن اول کوسفندی صالی ویردی • و بایعك طلبیچون یوله کیردی • طرارلر چون
زاهدك کیتدوکن کوردیلر قوردیلر که قویونی کوتردیلر • بو مثلی اول اجلدن کتوردم که بزه ده حیل جیله عشق ایله
واجبدر تا دشمنه غالب اولاوز • وکم مکره تشبث کرکه مطلوبیزه ظفر بولهوز نظم

چون بقوت حریف خصم نه حیله و مکر ایله دست منعه کم بحیلت کان قوت ایله میتوانی کی کسلاخی زه نثر
فیروز ایتدی سن بو سؤاله نه جواب فکر ایدوب بو بابده نه صواب کوردک عرض ایله کوره لم و معیار
عقلده تمام عیار واقع اولورسه بنای کار رزمه دستور العمل قیله لم کارشناس ایتدی چون بر نفسک هلاکی
کنج کثیرک بقاسنی متضمن اوله بحسب العقل جائز کورمشلردر و نفع عام ایچون ضرر خاصه ارباب شرع و
نقل فتوی ورمشلردر بونی صواب کوردم که بن بنده وظایف حقوق نعمت بی نهایت ملکی ادا ادم و نفسمی
اصلاح مصالح ملک و ملک ایچون فدا ادم پس ملک کرکدر که دیوان عالیده جمیع ارکان و اعیان و
تمام خدم و حشم میاننده بکا خشم ابدوب تا بنم پر و بالمی یولیلر و زخم زده و خون آلوده بو درخت
آلتنده کبوتم کا خلر زاغ انک شاخلری اوستنده در برغنلر و ملک تمام لشکر ایله بو مقامدن کوچ و فلان
موضعه وارب بکا توقف ایدوب تا بن دام حیله یی انلارک کمندینه قوروب و حسن فکر و لطف مکر ایله پنجه قهرلرندن
قورتلوب کلم و صلاح وقت هر نه ایسه عرضه عزة عرضه قلم ملک انک رایته آفرین ایدی دها منم طاق ابروسن
درهم و کلمات مخیله ورهم ادرک قهر آلود خلوتدن طشره کلدی تمام حشم منتظر ایدی که شاوور زیرک
بو مشاوره لرندن نه نتیجه حاصل اوله و محض محاوره لرندن نه نتیجه ظهوره کله چون ملکی خشم آلود و پر غضب
کوره لر جمله سی باشلرین اشغه ادب طوردیلر ملک بیوردی تا کارشناسک پر و بالین یولدیلر و سر و تنی
خون آلود قیلوب اول درختدن اشغه اتدیلر ملک جمیع لشکر ایله اول مقامدن نهوض و موضع مقرره
عزیمت اتدیلر چون بو امرک اتمامی بو مرتبه یه اردی غراب غروب مهر آشیانه افق سپهردن
پرواز ه کلدی و کواکب ثوابت و سیاره هوای فضای آسمانده شب بوم کبی طیرانه آغاز قیلدی نظم
چو دردی دفتر روشن کار باری • سمن زار اولدی چرخک سبزه زاری • کوروب آثار لیل اولدی هویدا •
فلک قیلدی هزاران شمع پیدا نثر دیدک طغیانی نه شاه بومانک چون کانون دماغنده غلیان ادب
خواص ارکان و اعیاننه ایتدی چون بزه زاغلرک کشورینه اطلاع میسر اولدی و آتش تیغ قهرمزدن
لشکرلرینک اکثرینی یادوب سرزو باقیسی جبال عجیبه • و خانه و آشیانه لری زیر و زبر • و خاکله برابر اولدی •
مقرردر که اکر بر دفعه دخی کروه اولیکه لشکر ظفر رهبر ایله شبخون ادب • کوتوفراده وز منصور و مظفر
اولب بقیة السیف بالتمام تیغ انتقامله روز حیاتن شام ادخستکان علت هزیمت یاران کذشته
نوش اتدکی شربتدن ایچوروز • و دشمن مخذول و مقهور اولب بز شاد و مسرور کوشه کاشانه لرده زده

خور و حبور ایله روزکار کچوره وز مصراع بساز مرک عدو خوش میتوان زیست نثر چون شاه شام تاج ظلامی
بر سر و دواج نیلفامی در بر ادوب لشکر بی شمار اختری کشور ربع مسکونی مسخر قیلدی • و امیر سیاه زنکبار
خیل دیوی تبار تتاره ایلغار ایچون عنان عزیمت قالدردی بیت چو خورشید تابنده شد ناپدید •
شب تیره بر چرخ لشکر کشید نثر ملک بومان دیوان ادوب تمام خیل حشمنه قصه شبخونی درمیان
اتدی جمله سی بو عزیمت اوزره یکجهت اولوب همان اول دمده بو لشکر جبال و جبال امانی
حد و بی کران زاغلرک بکا و یجانبینه سیل کبی دوان اولدیلر بیت کروه رزم جوی فتنه انکیز •
همه پر کینه و بی باک خونریز • بکین خواهی میان را تنک بسته • دل چون سنک را در جنک بسته نثر
چون لشکر بوم اول مرز و بومه قدم اتدیلر • نه زاغلی اثردن بولدیلر و نه حاللرندن خبر بیلدیلر لاجرم مضطرب
اولوب اول اطرافی طواف ایلدیلر • کارشناس دریو درختده انلرک احوالی کوروب آوازلن
دکلدی و زار زار اغلایوب • حزین حزین اکلردی • ناکاه بر بوم آنک آوازین اشدوب ملکه خبر
ویردی • ملک بر بیج بوملکه مقرب درکاه و محرم اسرار شاه ایدیلر • انک یاندوغی یره کلوب انک احوالین
کوردی • سن کیمسن و بو صورت کی • کارشناس کندو حسبن و نسبن بلدردی • و منصب وزارت
و رتبه صدارت بیان قیلدی • ملک ایتدی بلی سنی بلورم • و خیلی زماندر که احوالک اشدرم • امدی
بزه خبر ویر که زاغلر قنده کتدیلر • و بو کیفیت لرندن نه صیله قصد اتدیلر جواب ویردی که ای ملک
بنم حالم انلرک محرم سری دکلدکمه دلیل بیتمز می • و پر و بالم بو حالمه بولنمسی برله تمرد لالتی
کفایت ایتمز می • ملک ایتدی سن ملک زاغلرک کاتم اسرار وزیری و جمله تدبیرلرینک مستشاری و مشیری
ایکن نه جنایت سبب ایله سکا بو جزایی سزا کوردیلر • و نه کناه ایلدکک پر و بالک یولوب تو کم
بو قدر زخم اوردیلر • کارشناس ایتدی مخدومم بنم حقمده بدکمان اولوب حسودلر فتنه دو
عال بولدیلر و بکا بو صعوبتی روا کوروب بو جمله زماندن برو خدمات مبرورم • و مساعی مشکورم
بالکلیه ضایع و هبا منثورا اولدی بیت بی مزد بود و منت هر خدمتی که کردم • یا رب مباد کس
را مخدوم بی عنایت نثر ملک ایتدی نه سبب حادث اولدی که سوء ظنه باعث اولدی • کارشناس ایتدی سز شبخون
اتدکده نفسکی فیروزه وزیرلرین جمع ایدوب بر بر تدبیرلرین سویلتدی • جمله سی ملکی جنک و مقابله یه تحریک
ادوب آتش شقاقی تیز اتمکه اتفاق اتدیلر • چون نوبت بکا ایتدی ملک بیوردی کسین بو نار عارینک جوابی تدبیر ایله

سویندرمك فكرایلدك وخاقان خصم غدّاری بجه آتش تیز ایله كوینده‌رمك تدارك قلدك بنده
ایتدم ای ملك بزه لشكر بویله طاقت مقاومت بجه میسّردر كه انلرك حدّت وقوتلری بنم صولت
وسطوتمزدن افزوندر وهنگام جنگده جرأت واقداملری وحركتلری كده قطعا اصلا قیاملری دایره
تصبیر وتعبیردن بیروندر علی الخصوص كه توسن دولت ملكی بر مانلك ذلّنه اقتداری وعنان اختیاری
ذلولدر زبونلر صاحب دولت قاهر ایله مجادله لائق اولمز علامت سفاهتدر وخداوند بخت
روزافزون ایله ستیزه مقامنده طورمق نشانهٔ شقاوتدر بیت ستیزنده كه با خداوند بخت ستیزه
راسر برد برد رخت نثر صلاح بودر كه رسول كوندره‌وز شویله كه بادخوتله آتش جنگی تیز ایلدلر بزخاما لمزه
عود كبی تفرقه اودینه اودر بسدود كبی بزطایای جهانده پریشان اولورز واگر كوتش وفا قدینه پنبهٔ شفاقی
امزاج وعشق دماغلرینده دیو خلافی ازعاج ایدب جانب صلحه میل ایدرلر اتقای تخت وتاج ایچون
باج وخراجدن هر نه تكلیف ایدرلرسه بی توقف تقبل ایدب جانمزه منّت بیلورز بیت چو سر باید
سر فناب از خراج وكرنه نزسر بانو ماند نه تاج نثر ملك چون بنم كلامم استماع ایلدی بحكم الحق مرّ كلام ازدن
خوش كلمیوب ایتدی بو نه سوزدر كه سویلرسن ونه بی ادبانه جرأتدر كه ایلرسن بوم یوم دیدكك نه
شومدر كه انوك قدم هجوم ایله بنی تخویف ایلرسن وبنم لشكرمی انوك حشمی مقابله سنده كوزكم كوسترمیوب
تخفیف ایلرسن نظم اگر دشمن از تیغ دارد ستیزه مرام زبان سنان هست تیزه چو من اززوی نبرد
اورم دل دشمنان رابدرد اوردم نثر بن بوده خی نصیحت دهانم اچلدم وهوادارلق وحقكذارلق
یوزندن پند وموعظت جواهرین خاك پایكزه صاچدم وایتدم ای ملك جادهٔ صوابی قویب جانب
خطایه كتمه وهوای نفسه اوب بی تانی وتامل بر امره شروع ایتمه همیشه تملق وتواضعكی نفسكه پیشه
قیل وزور وقوتكه مغرور اولمه عدودن اندیشه قیل توسن تند كام عنان لطفله رام اولور و
صید سركش ملایمت وملاطفتله كرفتار قید دام اولور بیت آسایش دوگیتی تفسیر این دو حرفست
با دوستان تلطف با دشمنان مدارا نثر بو حالك خارجده مثالی اولدر كه باد سخت وتند در كه كیاه ضعیف
لطف وملایمتی سببیله صدمت صرصر قهرندن سلامت بولور ودرخت سخت عنف وخشونتی جهتندن
اصلندن بركنده اولور بیت مكن تیزه كه چرخ از ستیزه كاری خویش ره ستیزه ببندد ستیزه كار انرا نثر
اكابر واعیانندن بیم اقوانم اولنلر فرصت بولوب بنی جنایت خیانت ایله متهم قلب متفق الكلمه ایتدیلر.

كرسن بو مطرقه بیل ایدرسن وكندو جنسك ودولت نعمتك حمایتین قویب نه سویلرسك عدو طرفندن
سویلرسن ملك اربا بحسدك قولیله ناصیحت پند ونصیحته دست ردّ اوردی وبكا خشم ایدوب
بو مقابلده كه كورسن عقاب بویردی انا شویله رخیم ایلدم كه ضمیرلرنه سزوكله جنگ عظیم اتمك مضمردر و
خیاللرنده سزوكله جدال وقتاله بلكه بالكلیه اصلكزی استیصاله قصد ایتمك مقرّردر شاه بوم
چون كارشناسك مضمون كلامی معلوم اتدی وزیرلرندن برسنده سؤال ایلدیكه سن بونلرك
حقیقت حالنه وحقیت مقالنه نیجه اكلرسن ایتدی انك امرنده برآن توقف اتمیوب همان قیدن
كورمك كرك وبوده یوقاردنلر سربرده یه كه بادخانهٔ بنی نك وفسونلرینه تیغ آب شكل واتش
فعالله تندن ایرب هیكل نحس وجثهٔ نجس وكالبد بدنی عرصهٔ خاكدن مغاك هلاكه كوندرمك
كرك ونعمت فرصتی قلك كه اندن زیاده غنیمت میسّر كلمز راحت عقلی ومنفعت كبری ووسیلهٔ حصول
امانی ومایهٔ بهره وری دمانی بلمك كرك بن بو خاكستر ایچنده براخكر وبو اخكر نیم مرده ضمنینده بر
نار دمساز ایدرم كه اكر مشتعل اولورسه هزار آب تدبیر ایله انك اطفاسی میسّر كلمز شعر اری
تحت الرماد وبیض نار ویوشك ان یكون له ضرام مصراع نعوذ بالله ازین آتش ابر ار د دود نثر هر كیمه
دفع غنیمت بلیه غالب بودر كه اول قدرت یوده خی الندن كیده وبعده ندامت وملامت فایده ویرمیه
هر كیمسه كه عدوسن ضعیف وتنها بوله اولی بودر كه انك تداركن قلب اندن خلاص اولوب قوردنجه اولا
زیرا كه خصم اول ورطه‌دن رها بولیجق محتملدر كه قوت بولوب تیغ كینه ایله كینه اولب انتقام ایله
نظم دشمن چو بجست از تو ازوی نرهی وز بند تو چون رست تو ازوی نرهی خواهی كه امان باشدت
از آفت او در دست تو چون فتد امانش ندهی نثر زینهار ملك انوك كفتارینه هیچ ارنه التفات واعتبار
اعترسن وافسون جانكزاینی سمع قبول ایله ایشتمیوب موجبیله ایش اتمه سن كه نصایح حكمادن كلمشدر كه
دوستانجه به اعتماد قلمه بوقنه قالدیكه قول دشمن مكار كینه جویه اعتقاد ایده سن بیت درپی
زیان كه بر دوست اعتمادی نیست چه كونه غرّه توان شد بكفتهٔ دشمن نثر كارشناس چون بو كلماتی اشتدی
درد دلله نالش ایتدی وایتدی بیت بكا بتمز می بو جانانك دیشی كه اورسن سنداخی ربنلو دستنه
یعنی نثر بو كلام ملك بومانله قلبنده تأثیر تمام ایدوب اولوزیردن اعراض ایتدی وبرنه دخی
التفات ایدوب ایتدی بو خصوصده سن نه درسن وبو بابده سن نه تدبیر صواب ایدرسن.

ایتدی بن انوك هلاکنه جایز کورمزم که صاحب مروت خصمی ضعیف و بی طاقت کورجك مرهم مرحمتله
انك درونه دوا و جراحتنه شفا ویرمك کرك و مکارم اوصافی انوك حقنده اظهار ایدب مراسم احسانی
انوك بابنده مبذول بیورمق کرك مشهوردر که قچانی قومق و امانه دلینه قیمق کرك و بایال اوافتاده
نه دستکیر اولمق کرك **بیت** ره نیك مردان آسوده کیر چو ایستاده افتاده کیر **نثر** بعضا مورلو اولورکه
کشی کندو دشمننه دخی مشفق و مهربان اولور نته که خوخنده زن اول رند بازرکانی شوهرینه مهربان قلدغند
ملك استفسار اتدیکه نجه واقع اولمغه اول **حکایت** وزیر ایتدی بر بازرکان واردی غایتله اداب
اما بد سیرت و زشت صورت لکن خیلی مالی قتی واردی بو جمله ایله پیر و کران جان و بخیل نامهربان
ایدی **نظم** چه بود دوزخ از عفونت روی او چو باغ گلخن از بیهوده گوی او ازین سنگین دلی بولاد
جانی چو هجران دلکدازی جانستانی **نثر** بو مرد زشت طلعتك بر زیبا صورت پاکیزه سیرت عورتی
وار ایدیکه بدر منیر کلعذر رخسار خورشید نظیر ایله شب تیره یی روز روشن قیلوردی چراغ جهانتاب
آفتاب که قندیل طاقنه رواق آسماندر شعلهٔ شمع روی دلارایی یاننده محو اولوردی زبان زنان
اول جانجهانك شرح جمالنده بو بیتله متکلم ایدی **بیت** ماه طلعت نکار زهره جبین حسنك صانع نقش
بو تحسین **نثر** هزار دستان خیال بوستان حسب حالنده بو صوتله مترنم ایدی **بیت** نظیرت کور ممتنع هرکسه
اصلا نه یار اتمش تعالی الله تعالی بازرکان هر چند که دل الله انوك وصلنه مشتوق و طالب اول صد
هزار منزل آنك مجاورتندن متنفر و هارب اولوب انوك اطفا نسیله شیفته و نه افسونیله فریفته
اولوردی دایما جور و جفاده ایدی و همواره نفرت و اباده اما شوهرینه هردم آنك جفاسی
وفای جدیده باعث اولوردی و هر لحظه انك قهرینه مهر تازه حادث اولوردی **م** مهر فزون لمی
شود تا تو بکین لمی شوی **نثر** بی تفرقهٔ خاطر دستایند ویله سنبل زلفنه واصل اولمه یلوردی و بی خار
خار محنت کلستان رویندن کل بوسه اله بلوردی **بیت** می بینی آن روی که دیدن نگذارند دیوانه
زلفی که کشیدن نگذارند **نثر** اتفاق بر کیجه انوك اوینه اوغری کردی اول زمانده مکر بازرکان خوابه
وارمشدی زن بیلاردی دزدك حرکتن احساس ایدیجك خوف و هراسدن غالب الحلب غرونارنی
فراموش اتدی و ناچار شوهرنی کنار ایدب خواه و ناخواه در آغوش اتدی بازرکان اویندی دولت
بیداری کنارنده کوردی کال ره بندن جوش و خروش ایدب ایتدی **بیت** مکر بیدار شد بختم که

ان روی که در خوابم نبود امید بیش دیدهٔ بیدار می آید **نثر** ایا بو نه شفقتدرکه بو ده غیبدن بنم حقمده ظهوره
کلدی یا بو بنده نه خدمتله بو دولته لایق و بو سعادته سزاوار اولدی **مصراع** مهی که بنود تب از کجا
پیدا شد **نثر** چون اطرافنه نظر اتدی دزدی میان خانه ده کوروب ایتدی **مصراع** ای مرد مبارك قدم میمون
فال **نثر** مال و منالم سکا اناکه سدی کبی حلال اولسون هیچ تکلف چکمه استدوکك قدر الکه برکت قدمکله بو
جفاکیش بیوفا بکا مشفق و مهربان اولدی بو مثالك فایدهسی اولدر که بعض مقام اولور که کشی انتقام
قصد اتدوکی کسنه یه داخی لطف و احسان ادرلکی کورور حالا بوزاغه دامی خالی هان بو سنوال اوزرهدر
مصراع رحم کن چون حال دیدی که جای رحمتست **نثر** ملك اوچینچی وزیردن صوردی که سنك رایك لوزره
نه مجزا لمتدر ایتدی اولی بودرکه ملك لباس حیاتی انده خلع ایتمیه بلکه خلعت اماننه مخصوص قلوب اثار تربیت
و عاطفتی انوك بابنده اظهار ایلیه تا اول داخی انوك مکافاتنده خدمات پسندیدهده دریغ طوتمیه بلکه
الله کلدکجه زیاده مخالفت و مناصحت بکار ایلیه بر حاکم بوکه عقلا جمعیت اعدایی پریشان اتمکه سعی ایدرلر
و مجلسنه سنك تفرقه اتمکلی اولدقجه میانلرنده مخالفت القا اتمکه قصد ایدرلرکه اختلاف کلمهٔ اعدا موجب
ایتلاف اغلعا انتظام حال اولیادر نته که دزد و دیو میاننده اختلاف سبب جمعیت خاطر زاهد اولدی ملك
استفسار اتدیکه نه کیفیتله واقع اولمغه اول **حکایت** وزیر ایتدی روایت ایدرلرکه بر زاهد پاك
طینت و عابد پاکیزه سیرت بغداد نواحیسنده بر موضعده صومعه طوتدی و اوقات صبح و شامده عبادت
و طاعت جناب ملك علام جل و علا اشتغال اتدی چون تعلقات حطام دنیایه فایتدن الچکندی و صفحهٔ
چهره روزکارده دکیشن سیاه و سفید لیل و نهارده غرض بوده ذلك نقش بهاسنه اعتبار یلوردیکه نوش
مسرت بی نیش مضرت بیله اولمزد و نقد کنج بی درد رنج محصل اولمز **بیت** یك کل بی خار درین باغ نیست
لاله او بی اثر داغ نیست تیغ زند بر تن کوبی خوراست زر دکند روت کو چه راست **نثر** فراغت
زاویه سنده قناعت کریبانینه باش چکندی و نهال توکلی زمین درونینه دکدی و تخم تحملی مزرعهٔ دلنده
اکمشدی **بیت** ما طرح قناعت و رضا افکندیم ور دوست بهرچه می رسد خورسندیم **نثر** القصه مدید قلرینده
بر صبح رویننك فقر و فاقهدن تشویشنه مطلع اولوب مدد معاشنچون بر کاومیش قرنیه که کام ارزو شیر
و شکر اینزل احر و شیرین اولوردی بو سبیل نذر زاهد صومعه سنه التدی اتفاق بر دزد بو حالی
مشاهده اتدی و وقتنه سی هیجان ایدب صومعهٔ زاهده متوجه اولدی ناکاه بر دیو که راه آدم صورتنه

کیروب انکله همراه اولدی دزد صوردی که سن کیم سن و نه طرفدن کلوب نه جانبه کیدرسن جواب وردی
که بن بر غولم بو شکله متشکل و بو صورتله متمثل اولدوغمه علت بودر که بو مملکت خلایقی بو شیخک
ارشاد و هدایتی ایله طریق توبه و انابته سالک اولمشلر اول سببدن بزم مزاج اضلال و اغوامز فاسد
و بازار فساد و وسوسه مز کاسد اولمشدر دلرم که بر فرصت بولوب انی هلاک ایدم و کلوب جهانی
خار وجود زاهد باردن پاک ایدم بنم حالم بودر که اکلدیسن حالیا خبر ویر که سن کیمسن و نه طرفه
کیدرسن و بو حرکتدن نه برکته اراده ایدرسن دزد ایتدی بن بر مرد عیار پیشه‌یم شب و روز بو اندیشه یم
که خلقک مالنی تاراج ایدم زاهدمز بودیک بر فربه کاومیشی وار ایمش حالیا قصدم بودر که دراندستلک
صنعتندن سحر هنرلری کوستروب کاومیشی اول کوتاه آستینک صومعه سندن بر حیله ایله اخراج ایدم
دیو ایتدی مرحبا بالوفاق علی نحو الاتفاق ای جان و جهان تو یار یاری بحمد الله رشته اعتقاد
مابینمزده مبرم و رابطه جنسیتکه علت ضم در میانمزده محکمدر دعوی اتحاده بو تقوی شاهددر که
هر برمزک مقصودی واحد و مقصودی معبد زاهددر بو نوع موافقتله یوکردیلر و شبانکاه صومعه
زاهده واردیلر زاهد وظایف عبادتدن فارغ اولمشدی و سجاده سی اوزره کریبان مراقبه‌یه باشنی
چکوب درد خواب خلوت دماغنه یول بولمشدی دزدک خاطرینه بو خاطره خطور ایتدی که چون غول
انی قتله مشغول اوله محتملدر که فریاد ایدوب جوارندن اولان خلایق متنبه اوله‌لر بو تقدیرجه کاوه
داوردیلک میسر اولمز دیو داخی بو فکره دوشدی که دزد کاوی الحق البته قاپویی اچسه کرک شاید که
صریر بابدن زاهد خوابدن اویانه و یا نب غرایبه مشغول اوله بو فرض اوزره اکا ظفر بولمق متصور اولمیه
پس دزده ایتدی که ایله بر زمان توقف ایله که بن زاهدی قتل ایدیم صکره سن کاوی الوب کیدسن دزد
ایتدی لطف ایله سن بر آن آرام ایله تا بن کاوی الم بعده سن انک امرین تمام ایدسن بو خلاف انلرک
میاننده قایم اولدی عاقبت مقاوله‌لری مجادله‌یه نهایت بولدی دزد زیاده مضطرب اولوب اعلا صوتله
زاهده ایتدی آکاه اولکه بو دیو سنی هلاک اتمک استر دیو دخی زاهد حمیتی ملتهب اولوب فریاد ایتدیکه
بیدار اولکه بو دزد کاوی الب کتمک استر زاهد انلرک آشوب و غوغالرندن اویانوب خروش ایتدی
اطرافنده اولان احباب و اصحاب متنبه اولوب صومعه زاهده شتاب ایتدیلر دزد و دیو هر بری بر طرفه
قچدیلر کتدیلر و زاهدک نفسی و مالی اول ایکی ظالمک خلافی و جدالی سببیله صحیح و سالم قالدی بیت

چو در لشکر دشمن افتد خلاف چرا تیغ باید کشید از غلاف چون وزیر ثالث بو کلامی تمام ایتدی اولکی وزیر
بو ایکی وزیرک تدبیرنده پر غضب اولوب ایتدی شویله فهم اولنور که بو زاغلر مکر و فسون ایله مفتون
اولوب بو معامله‌ده غبن فاحش ایله مغبون اولدکز زینهار زینهار خواب غفلتدن بیدار و شراب
جهالتدن هشیار اولک و کوش هوشکزی پنبه پنداردن خالی قیلک و بو امرک عواقبنه ذهن
تامل ایله فکر صایب واجب ایلک که عاقللر مکر اعدادن تحفظ باینده طریق احتیاطدن خروجی صواب
کورمزلر و انلرک کفتار دروغ و کلام دغل و غلیله طریق مستقیمدن انحراف کوسترمزلر و
غافللر بو معنی‌یه التفات ایتیوب چوغی تملق و ملایمتلرینه کلی تعلق و ملاطفتله تملق قیلرلر و عداوت
موروثه و خصومت قدیمه‌یی فراموش ایدوب صلح و آشتی لکه کالرین خوش ایدرلر بلمزلر که دشمن هزار
نقش محبت کوسترسه هنوز زنک عداوت لوح دلندن محو اولمز و چندانکه باران ملاطفت
یاغدرسه هنوز هوای صفا غمام کدورتدن محو اولمز بیت زلف هندوی تو کفتم که دکر ره نزند
سالها رفت و بدان سیرت و سان است که بود ابو عبید که طرار بصره سزدک بصره کیده طرفه بغداد کوزنه
دخی بو حبی اعتبارسزدک نظر کوزنده کوهر شاهوار کلور سزولر حالکه جهان اولدرود کر حالنه
نکرکه کفتار و ارکفتار زن بد کردار فریفته اولدی ملک استفسار ایتدیکه نجه اولمشدر اول
حکایت وزیر ایتدی روایت ایدرلر که شهر سراندیبده بر درودکر وار ایدی بلاهتده مستغرق
زمانه ایکی و بر زنی وار ایدی ملاحتده زلیخای دوران بر آهو چشم ایدی که بر عشوه ایله هزار
شیر نره‌یی شکار قیلوردی و بر شیوه ایله روباه عقلی حیله کاره خایف کوش ویرردی نظم
نکار تیر ترکان قوس ابرو مه عقرب وزاب سنبله مو بت جوزا کمر خورشید ایام اسد چشم و حمل دم
چو اولنام درودکر اکا شیفته اولوب بر زمان انسز اولمزدی و بر ساعت انی کورمسه راحت و آرام
بولمزدی زن اکرچه که ظاهرده اوکله مصاحبت صورتی ایدردی اما معنیده باشقه اغیار ایله خوش اولوب
بزم عشرتده جام محبتی غیرلر یادینه نوش ایلردی انلرک جوارنده بر جوان وار ایدی که قد بالاسی
کویا بر سرو ایدی که چمن باغ جناندن بتمش و خط سبزی بر سبزه ایدی که کنار چشمه حیوانی
احاطه ایتمش ایدی بیت رخی چنانکه زخورشید و ماه نتوان کرد خطی چنانکه ز مشک
سیاه نتوان کرد زنک مرغ دلی نوک محبتی دامنه طوتلدی جواننک داخی کوکلی شکاری زنک عشقی

کندیسیکرفتار اولدی آخر الامر وسایط میانه‌دن کیدوب مراسله مواصله‌یه ومعاشقه معانقه‌یه مبدل
اولدی ومتمنیات تکلام وپیام عیش مدام وعشرت صبح وشامه انجام بولدی حسودلردن برطایفه که
اکی یارک مواصله رنکلی انلروک قامتلری تیرینه یاقلوردی واکی رفیق میانه‌سنده شمع صحبتلر افروخته اولسه
انلروک دللری فتیلی شعله آتش حسد لیا نیزه یاقلوردی بیت هرکز حسد نبردم بر منصبی ومالی
الا بر آنکه دارد با دلبری وصالی اول حاله مطلع اولوب تجاری کیفیت کاردن خبردار اتدیلر تجار
نک او لحظه غیرت وحمیتی بو عزمی که بو طریقه معقوله اول تدارکنه مشغول اولیدی بیت
براشمزار لوبی غیرت اولمق چو غیرت اولمیه بلک عورت اولمق پس عورتنه اینکی سفر زادندن مهیا قیل که
دوستلردن بعضی زیارت اتمکه کتسم کرک اکرچه که مقصد سفرم بعید ومسافه مسافرتم مدید دکلدر
اما برقج کون انده توقف اتسم کرک بلمزم که سنک نار فراقکه نجه صبر ایده بلم ویار اشتیاقکه نه طریقله تحمله
قادر اولم بیت ای بنا کام مرا از رخ تو مهجوری خود که باشد که بکام از تو کزیند دوری زن دخی
تکلفله تحسر وتحزن اظهار اتدی وهزار زحمت خونابه ایله کوزلرندن بر ایکی قطره یاشی آقیتدی دوقلاک
توشه احضار ایدوب شوهرینی اوبدی قوجدی وداع اتدی چون تجار کتدی عورتنه زبان نصیحتی برکار
ایدوب ایتدی ای نکار زیبا کرکه قبولی چوق قوسیوب محکم بندایه سن واسبابی محافظه ایدوب بنم بیلدیکمی
کوشه‌وسنکه بوینداین سن مصراع کیجکه مهر میله مهر اوره سن خوکور تکلکه ازکیه طوره‌کن زن شوهرینک
بندنی قبول ایدوب سوکند لردخی کدر قلدی وهمان لحظه که اری کتدی جانانه خبر اتدی واستدی بیت بیا
بباغ که کلها شکفت وخار نماند جوان وعده قلدی که چون کیجه‌دن بر قج ساعت کچه طلوع صبح وصالم قرب
اول زن اول وعده ایله شادمان اولوب کباب وشراب احضار ایدوب عشرت اسبابن مهیا قلدی
بیت زهی سعادت طالع اکر شبی آن ماه بکلبه من بخانمان فرود آید درودکر کیدوب لخشامه دک
بریده توقف ایدوب بیکاه بر نحو واهدن خانه‌سنه کلدی اتفاق اول وقت ایدیکه مهر ایله ماه بر برجده
قران اتمشدی وایکی یار علی رغم الاغیار بربرینک دیداریله خوشحال اولمشدی ناکاه جوان ماهجبین
بزکنه دنکین وخنده شیرینله زن نازنینک خرمن صبرینه آتش اورردی وکاه اول شوخ طناز
عشوه وناز وکرشمه دلنوازیله جانانک متاع روح وروانن غارت قلوردی نظم رویت
نازنین عقل فریب پای تا سر همه لطافت وزیب این برخ شمع هر شبستان بود وآن بلب

نقل مجلس بوستان بود بیچاره ماول قدر توقف اتدیکه انلر جامه خوابه میل اتدی آهسته بونزله
یاننده بر کوشه‌ده سکدی یاتدی تا باقی مصاحبتلرین داخی مشاهده قیله وحقیقت حالی کندو کوزیله
کوروب اونک حقنده دیدکلری واقع‌مدر بیله بو اثناده ناکاه زنک کوزی اونک یوزنه راست
کلدی ارسنک کیمه‌سی بو حالی تحقیق ایچون بهانه ایمش بلدی فی الحال دیلک مکری آتشی فکرله قیغندب معشوقه
ترلر ایتدی جهلم بند دهور کرم بهمنی زیاده سودیمین یوخسه شوهرکمی جوان رفع صوتله ایتدی
ای سرو چمن ملاحت قامتنک کبی راست سویله که جان وجلادن بکامی زیاده مایلسن حالا که می زن
ایتدی بو سوالک سببی ندر بو محالی یعنی طلب جوان بنیم جاننده محال اوقی تکرار وزبان الحاحی
برکار اتدی زن ایتدی سوزک طوغریسی بودر که عورتلر اکثریا سهو وغفلت یا لهو وشهوت جهتندن
بو مقوله حرکت ایدرلر ونامحرملره هدم اولوب بیکانه‌لرله مناسبت واجنبیلرله مصاحبت ایدرلر اما چون حاجت
نفسلری روا اولا وصورت شهوتلری انکسار بوله بیکانه‌لرک حکمی ورد ب نظر اعتباردن دور ایدرلر و
مجالستندن اعراض ایدوب مصاحبتندن نفور ایدرلر بیت ترک یاری کنند دلداری دوستی
خود نبود بنداری اما شوهر هرزبون رمنا بهستی در بصرده وفات منزلنه سنک درجکرده بلکه جان
درجه‌سنده درتهند وروح مرتبه‌سنده دربوندر مصراع ازجان بود کر نزاز ایشان کریز نیست
نهال عمر جوانیدن برخوردار اولمسون اول عورت که شوهرینی کندو نفس نفیسندن عزیز کورمیه ورنکی
کبی قدح کلام وشراب زنکانی حرام اولسون اول زن که حلالنی جان شیرین‌دن لذیذ بلمیه وسرمایه
حیاتی آنک رفاع حالی وفراغ بالی وانتظام امور ومعاد ومالی ایچون دیلمیه بیت وفا مباد
امیدم اکر بغیر تو هست حرام باد حیاتم اکر برای تو نیست چون درودکر بو فسون وفسانه‌یی
اشتدی کوکلندن رافت ورحمت آثاری ظهور اتدی وعرق شفقت ومحبتی حرکت ایدوب کندو ایلک
ازقلندی که بو عورت حقنده بندن بو مضرت صادر اولیب خدای بزرکوار حضورنده شرمسار وکنهکار
اولیدم بوندن مقدم حقنده نه عجب سوء ظن اتمشم بو مسکین خود بکا عاشق زار ایمش وبنم محبتمدن
شب وروز بیقرار ایمش اونک بو قدر تعلق وتعشقی وارکن دینی محبتندن واینی مروتدن لایق بودرکه
اونک خطاسنی یوزنه اورمیم وبو مقوله نادره‌لردن که اندن صادر اولدی اغماض ایدوب اندن
اعراض کوسترمیم که هیچ اوزینه سهو وذلتدن عصمت وبرننده بند شهوتدن خلاص طاقتی

سیره کلاه **مصراع** کسی کجا کہ او دامنہ نیا لود ست • حال الاصلاح بودر کہ شراب عیش لرین انلره تلخ ایتم وآب
رولرین دوست و دشمن اوکنده خاك فضیحته دوکیم ظاهر بودر کہ بر عورت بو نوع حرکتی سهو ذلتکه جهتندن
ایتمشدر قصد له عمدله ایتمشدر قضا کا اویله اولا اولی بودر کہ بحکم **الصلح خیر المؤمنین علی الصلاح** ایله اصلاح حال
ایدب نظرلرکانك هنرینه حصر ایدیم • ودیلمك انوك عیبندن کفایت ایدب قبا یمتوذیل اغماضله ستر ایدم
بیت کہ هنر یرداری وهفتاد عیب • دوست نه بیند بجز آن یك هنر • پس همان اول کوشه خانه
اولوب باد قوردی تا اول وقته دك انلر عیشنده فارغ اولدیلر • وروایت شب نکو سار و علم روز عالم
افروز ملاسی انجم سیار اولدی **بیت** اجلدی طره شبدن رخ روزه صاچلدی نور صبح عالم افروز
مرد بیکانه طوردی خانه سنه بوردی وزن جامه خوابه کندوسنی او یقویه اوردی دورد کراهسته
آهسته یرندن طوروب رفیق ولطفیله کلوب عورت یانینه اوتوردی وآستین لطفیله غبار ملالی
زنك چهره سندن کوتوروب نرم نرم الینی انوك اعضاسنه سوردی تا زن بر فریب کوزین اچوب
ارخی بستری اوستنده کوردی فی الحال یرندن طوری کلوب ایتدی **بیت** دمبدم صبح سعادت
کہ باربان آمد • هزار شکر کہ ان عکس دربار آمد • پس صوردیکه سعادت وسلامتله قچن کلدوکز
ایتدی اول وقت کہ اول بیکانه ایله اشنالق جانبی یورش دسا عدار زدیله میان شاهد وصالی
در اغوش ایدردکز وه آملیوب بلدم کہ سکا البته بر ضرورت حادث اولمشدر کہ بو مقوله فعله باعث •
اولمشدر شرایط لطف و مروتی رعایت ایدب حضور کوزه مانع اولمدم علی الخصوص بو واسطه ایله
بکا نه مرتبده مهر و محبتك وار ایدوکن بلدم و بکا کمال میل وتعلقکه مطلع اولدم وجزم ایلدم کہ
حیاتکی بنم مواصلتم ایچون استر سین و نور باصره یی بنم جمالم مشاهده سیچون دلرمشسین وسندن
بو نوع حرکتك صدوری البته یا سهو وغفلت ویا توفان شهوت ایمش بنده ابا و نفرت وغیره میل
و محبت دکلمش پس بکا بقدر الطاقه سنك خاطرکی رعایت ایتمك واجبدر ودایره مرضیکی صیانت ایدب •
ممکن اولدقجه حمای حرمتکی حمایت ایتمك لازم قلبکی قوی طوت خوف وهراسه کیتمه کہ بول ورمه
ووحشت دهشتدن بریکا اول دینی عفو ایدب معذور بیوردکم سنك بابکیده ارباب غرض
قولنا اعتماد ایدب **من لیمع یخل** ، مفهومی حجتنه سکا سوء اعتقاد ایتمشدم بحمد الله والمنه کہ بنم
ظنمه موافق خلقك مساوی سنه مطابق چیقدوك **مصراع** سهو بود اینجه ما کمان بردیم زن داخی زبان

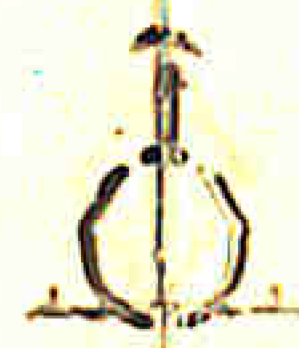
سحر انکیزله کلمات مکر انکیزی درمیان ایدب جانبندن دخی خشونت وعنف ورعونت زایل اولوب محبت •
وخشیتی بالکلیه فراموش ودست مصالحه ومصافحه ایله دوستلق ملاطفت وموافقتی در اغوش ایتدیلر •
ونجار زبانه اعتذارله بو معنی یی تکرار ایدردی **بیت** نزد خدا جرم تو نا چیز باد • من ز تو راضی شدم
اوینی یاد **نظم** چو بلبك اصلی بو داستانك • صقین دیلها یمن مکر زنانك • انوك کم مکری محکم و کیدی
متیندر • بولدن مدد وار اولن حقه یقیین دیمزتو نشلی ایرادندن مراد اولدر کہ سزا لخی اهل تجار کبی کہ اول
زن بمکر دارك کفتار بنه فریفته اولدی بو زاغ مکار وحیله کار دلدام تزویرینه کرفتار اولمیه سز
داوك زرق شعبده سیله شرط احتیاط الدن قومیه سز **بیت** بقول خصم با اندیشه غرہ نتوان شد •
کسی کہ کرد چنین عاقبت پشیمان شد بعض دشمن اولدر کہ خصمك حالنه مطلع اولمدوغی سببدن •
اکا ظفر بولمیوب ضرورت زرق وتزویر مقدماتنی ترتیب ایدر وخیرخواهلق یوزندن نصیحت
آمیز کلمات ایدب او حیله ایله کندوسنی اکا تقرب ایدر تا آخر کار واقف احوال ومطلع اسرار
اولوب بصیرت کامله ستصدر فرصت اولور طوردی • ووقتنده هر زخم کہ اور رصاعقه آتش
بارکبی خرمن وجود خصمك کولن کوکه صاورر • وضد نله مکری تیر قضا کبی بی خبط وخطا هدف مراد
ونشانه مقصوده راست وارور • زاغ ایتدی ای ستمکار دلآزار بو جرب زبانلق نه یه مفید اولور
بوقدر سخن ایله الله نه مصلحت یار آکر یعنی بکا اولان ظلمك وبنم حقمده واقع اولان جورك حیله ومکر ایله •
نا سبتی وار هیچ بر عاقل غیره راحت ایچون کندو یه جراحت دوا کوردی وآخره نوش وعیش ایچون
کندویه نیش وریشی اوردی بنم حالمی حیله یه نسبت ایتمك غایت غباوتدن ناشیدر کہ کون کبی •
روشن ومعاینه در کہ بو عقوبت بنم ملك زاغانله مخالفتم باد اشیدر • وزنبا ایتدی ای بد فعال
سنك مکر واکله حسب حالك دلالت وافصاح ایلر داکد ر وحذر واحتیاط الکله بو شمه سوءد ته محتاله این
بلك محالدر • تنکده هر داغ محنت طوع و رغبتله اولمشدر • وهر زخمنده بو رحمت وهر جراحتده
بر راحت ملحوظ اولمشدر • محصل کلام خاطرکی اولن لذت انتقام بو عقوبت شراب بد کوار بن مذاق
امیدکہ سازکار قلمشدر • نتیجه کسنه لر هلاك اعدا ایچون نفسلرینه خدا ایتمشلردر • ومخدوملری
یاننده شکر ونعمتی ادا • وحق کذا بلك وهوادارلق نامن جرینه روزکاره املا ایتمك سو واسیله
کندولرین دوره عنا وکرداب فنایه اغشلردر • نته کہ اول بوزینه اعدادن اخذ انتقام ایچون

حكايت نسخ هذا الكتاب حقوق صحبت يارانى اداء المقدره ملك بوم صوردى كه بخت اولمشدر اول
وديارلرنده روايت اولنوركه ميمونلردن برجماعت كثيره بر جزيره ده كه ميوه سى بى شمار وآبى خوشكوار
وهواسى مزاجلرينه سازكاردى ماوى طوتمشلردى بركون اول قومك اكابرندن برجماعت بر درخت سايه سنده
اوتورمشلردى وهر طرفدن جوكان زبانيله سوز طوبى اوررلردى بر زمان پسته كبى لب خنده ايله فندق
دستيدن خبر ويرورلردى برساعت لطافت انكوربيوز وطراوت تا بخيه بى نظيردن حكايت
قيلورلردى ناكاه بر خرس زشت اول نواحيه كذشت ايدركن انلره راست كلدى وانلرى اول جمعيتده
پريشان ومضطرب وكانون درونده آتش رشك وحسد ملتهب اولوب كندى ديارينه روان
اولوب ميمونلرك بو مواضع نزه ومراتع خرمده كه غيرت بوستان ارمدر تروتازه ميوه لر يمه لر اوتوره لر
وحريرنظير چمنلر ونسترن وياسمن وسنبل ادزره ياته لر طوره لر بن دل خسته وخاطر شكسته
ايله اج ومحتاج يكم وهر زمان كاسه دوراندن شرباى مجاعت وشوربا بن رياضت اچم هزار دور
وزار ايله بر جيفه المه كيرسه عيد اكبر قلم ومحنت بسياريله بر استخوانه الم ارسه فوت وغنيمت بلم بيت
رقيبان در بهار وصل او بشكفته همچو كل جرا من در خزان هجر همچو برك ونوا باشم بس انلرك محمعنه
متوجه اولوب قصد ايتدكه جمعيتلرين پريشان قله وبنياد حضورلرين برباد ايده اول
مقام جنت نشانى تغلب وتغلب ايله اليندن اله بوزينه شور وغوغى چقده چكوره لر وبر لحظه ده بى
حد وبى عد بوزينه جمع اولوب جنك ايتديلر آخر الامر پنجه وچنك وضرب سنك ايله خرس حريصى
مجروح ولنك ايدوب ميدان فسيح جهانى كوزينه تنك ايتديلر بيچاره خرس خام طمعك باغ آرزو
ميوه مرادى ايرمدين برك وبار رهشتى پژمرده اولدى وزاويه خاطرى پرتو شمع حضوردن منور
اولمدين چراغ قوت وزورى رحه اولدى بيت نارسيده بلبم جرعه از ساغر عيش ه منز ندد دست
جفا جام مرادم بر سنك القصه خرس ستمكار هزار زور وزار ايله ميمونلرميانندن قجوب كوهسار
دد شرى ده وياد وخروشلر ايدوب باشنه كندو جنسندن بى حد وبى حساب وحوش اوشدى چون
انلر اول حالله كوردكلر كيفيت حربه وكميت ضربدن صوردلر خرس شقبر صورت ماجرايى تقرير و
قضيه تقرير ايتدى واتيدى بونلرك ارتوقلكم ناموساق وغيرتسوزلك اولوركه خرس قوى هيكله
بوزينه ضعيف بيكردن بوعار وشنار لاحق اوله هر كز قديم الايامدن آبا واجداددن بو بنلكى
كورمش اشتمه مشلردر دبوم نسلمز بو اصل غايات وحقارتى قبول ايتمه مشلردر شو يلكه دفع
عار واخذ نار ده ه بزدن مساهله جايز اولا تا قيامته دك بو بدنامك صحيفه روزكارده
باقى وپايدار قلا صلاح بودركه همداستان اولوب بر شبخون ايله روز حياتلرين تيره وغبار
كار زار ايله ديده اميدلرين خيره قيلوز نظم كرانكه دنيز چرخ باشدامان ه نخواهيم
كين خود از بد كمان ه چنين سر بكوبيم شان در ستيزه كه ماند زمانا نام تا رستخيز القصه خرسلرك
عرق غيرتلرى مضطرب وآتش حميتلرى ملتهب اولوب دهان لاف كشادى اچديلر واغزلرندن كف
جدال وخلاف صاچديلر نظم مخالف جومور ستما از دها ه كجا كرد ادريخنه مار رهاه زنار رايت
جنك افراشتن ه زدشمن سروتاج بكداشتن القصه بونلر اوزرينه مقرر ايتديلركه همان اول كيجه اسباب
اشتعال آتش قتاله اشتغال ايدوب نار كارزار وشعله كير ودار ايله بوزينه لرك خانمانلرينه
آتش بوار اوره لر وخانه حياتلرين يقوب وخرمن وجودلرين يقوب كوكه صاوره لر
چونكه شب زرين چنكال مه بيشه سپهردن في عين حامية چشمه سارينه باتدى ودب اكبر
واصغر حوالى قطب شمالده حركته آغاز ايتدى بيت چو خورشيد تابنده بنمود پشت ه هوا شد
سياه و زمين شد درشت القصه بالكليه اول كوهسارك خرسلرى بى حد وبى حساب حربه حرب ايله
بوزينه لر جزيره سنه شتاب ايتديلر مكر شاه بوزينه كان اركان واعيانندن بر جمع ايله
شكاره كيدوب اول كيجه ميان بيابانده قالمشدى وسائر خدم وحشم هجوم دشمندن غافل
هر بيرى كندو مقام ومنزلنده آرام كلمشدى ناكاه بر سپاه نيجه سپاه بر بلاى سياه بوزينه لرك كشورى
لشكرينه قدوم وهجوم ايتديلر بيت سپاهى چو مور وملخ نا فتنده به تيغى جهان در جهان ساختند القصه بوزينه
لرك اكثرى هدف تير دمار وعلف شمشير بوار اولوب ردى زمينى وداع ايتديلر وبقية السيف مجروح
افكار هزار زور وزار ايله اول وطن خوابخوردن كناره چكيلوب خرسلر چون اول بيشه بهشت نشانى
انواع نعمتلر ايله مالى واول جزيره آباداني عليه مدعيدن خالى كورديلر همان اول مقامده پاى اقامتى جاى
سكونده چكديلر واول خرس جفاديده وستم رسيده يى كندولره امير ايدوب دست تسلط وتغلبى درازايتديلر
وهر نعمتكه بوزينه لر مدت زمانله جمع ايتمشلردى يد غصب ايله نهب وغارت ايتديلر مصراع الله
الله تلف كرد كه اندوخته بودم القصه چونكه تباشير صبح عيان اولوب چهره جهان رخساره خوبان كبى

تابان اولدی وجمشید وخورشید خلیفهٔ زمان حضرت سلطان سلیمان خان صاحب قران کبی سریر دولتدن
اوزره جلوس ایدوب روی زمینه فرمانی روان اولدی **بیت** چکوب لشکرینه سلطان خاور جهانی
سر تسخیر ایتدی مسخره ملك بوزینه کان بو حالدن غافل شکار کنان جزیره جانبنه مایل اولوب
اثنای راهده هر بیشه‌لردن بر جماعت که میان کرباب بلادن نیم جانه کنارا مانده ستمدیده‌لردی قرشو کلدلر
دخروش وفریاد آتشی تا بتری کوش فلك اثیره یتردی ملك کیفیت حالدن سؤال ایدوب صورت واقعه‌یه
مطلع اولیجاق کانون درونندن دیك عبرتی قینیوب وانکشت حیرتی دندان حیرتله چینیوب
ایتدی دریغ اول ممالك محروسه یرکه دست تصرفمزدن چقدی وحیف اول لجهٔ بر معموره یرکه
اعدا وبیکانه‌لر النده دوشدی واویلا که بخت برکشته خاك ادباری بر فرقه نثار ایتدی
وامصیبتا که دنیای غدار بزدن کنار ایدوب دولت ناپایدار صدر جلدن فرار ایتدی **نظم**
بوستان دهر را برك نوائی کس ندید * چهرهٔ اقبال را رنك وفائی کس ندید * بر فریب آباد گیتی اعتماد از
عقل نیست * زانکه زو برفتنه تر محنت سرائی کس ندید * سپاه که ملازم رکاب پادشاه ایدیلر
اضطرابه آغاز ایدوب هر بری مال ومنال واهل وعیالی ایچون نوحه وندبه باشلدیلر انلرك میاننده
میمون نام بر بوزینه وار ایدی بنام عقل وخرد بین الاقران مشار الیه بالبنان ایدی وفضل و
هنرله سایردن امتیازی مستغنی عن البیان ایدی بو سببله انلرك میاننده حرمت تمامی وار ایدی
وشاه وسپاه انوك مسامن آرا وافکاری ایله استظهار ایدرلردی **نظم** ازین روشن دلی صافی ضمیری
بتدبیر درست اقلیم کیری * زحل ناکردا ورنکته دانی * عطارد چاکرش در خامه رانی * میمون چون ملکی
محزون وسایر حشمی رنکون کوردی زبان فصاحتله نصیحته آغاز ایدوب ایتدی **نظم** بو بلا
نازل اولسه اتمه جزع * کان دوا اکی نرایشت بدن * اقلا دوستلر اولور غمکین * تا نه با شادمان
اولور دشمن * نزول نوایب وحصول مصایبدن جزع وفزع بنده‌یی ثواب ابدیدن محروم ایدر وقلت
صبر وخفت عقل وسقامت رأیله مشهور وموسوم ایدر * بو مقوله وقایع که احیانا واقع اولور *
تلافی وتدارکنه اکی نسنه نافع اولور * بری حزم ودقتی اصطباره تمسك در که شجرهٔ صبر میوهٔ حاجات ویرور
وبحکم **الصبر مفتاح الفرج** محمل کلید ابواب حصول نجات ووصول درجاتدر **نظم** کلید در کنج
مقصود صبرست * در بسته انکس که بکشود صبرست * زآیینهٔ سینهٔ درد مندان * غبار ستم

انکه بزود صبرست * بعده انجم رایدراست وتدبیر درست فکر ثاقب ورای صایبدر که چون برق
رای صایب صاحب ذهن ثاقب شب واقعه‌ده لامع اوله ظلام ظلمی هوای حال مظلوماندن سنم دیده‌
دن دفع ایله * وفارس میدان فراست بر ساعت فکرله هزار ساله حیله ومکری کند ودن دفع ایدر
بیت توان برهم تدبیر نیك ورای صواب * جراحت دل صد پاره را دوا کردن * ملك بوزینه کان
مضمون کلام میمونه پسنلی اولوب صور ویدی که بو کاره چاره ندر میمون خلوت طلب ایتدی وایتدی
ای ملکا مدار بنم اهل وفرزندم وخویش وپیوندم بو کوره ستمکارك النده کشته وشیشهٔ عار
وناموسم بو بدکردارلرك زخم سنك ظلمی ایله شکسته اولدی مقرردر که بکا انلردن حسرتیله عمردن
لذت وفضاحتله حیاتدن راحت متصور دکلدر **بیت** بی روی تو زنده میتوانم بود ولی
از زندکی از هزار مردن بترست * چونکه عاقبت کار درخت زندکانی عرقاب بواره دشمله مقرردر * اولی
بودر که بر سبیل تعجیل کند می بو فنای فنا وتنکنای دنیادن سرای بقا وفضای راحت فزای عقبایه
ایتشدیرم * وحق نعمت ملکی ادا ونعلی بورك بولنه فدا ایدوب یاران کریم ودوستان قدیمك انتقامن
اول لئیملردن الم ملکا ایتدیکی ای میمون شربت اخذ انتقام کام حیاتی شیرین وخوشتر وشراب
قهر واستیلا بزم زندکانیده صفا بخشدر * سوخاك اولیجاق قوه عالم یا خراب اولمش یا معمور وسن
هلاك اولیجق بنی آدم یا محزون اولمش یا مسرور **بیت** زین جمن چون شدی تو در برده * خواه کل
تازه خواه پژمرده * میمون ایتدی ای ملك بوندام نکباتکه بن کرفتار اولدم هزار بار ممات حیاته
ترجیح وفنایی بقا اوزره اختیار اتسم عجب دکلدر که بوز دیده تماشای جمال زن وفرزنددن حاصل
در انلر خود نقاب تراب ایله مستور اولمشلردر * وسردسینه مشاهدهٔ عیال وخویش وپیوند ایله متواصل دی ومعمور
انلرك داخی خرمن وجودی صرصر هلاکله هبا منثورا اولمشلردر * بالجمله دنیای بو مالدن مرهانه فراغ بالله دفاع
حال مال ومنالدر * معلومدر که هب موروث مکتسب دست خونخوار خصم بدسکال وپایمال دشمن بدفعال
تعویق تعرض وتعدی اعادی ایلدیم
در حال اولدیم که ملکك وظایف حقوقی وخدمتی ادا قلم وسایر احباب واصحابك داخی جراحت
مرهم راحتله دوا قلم ونعمتجانی نثار ایتکله اخذ ثار ودفع عار ایدیم وابنای جنسمك لباس ناموس
غیرتله بو حقارت لوثندن پویم آردم وبو وسیله ایله بو روزکاره پایدار ده نام نیك وذکر جمیل
یادکار رقیم کیدم **بیت** بنام نکو مردنم ازر وست * کزین جمله مقصود نام نکوست * ملك

کرکدرکه بنله بچون غم چکیوب دل مبارکن شاد ایده وچون احباب ایله صحبت ادوب اباد ایده بنم
وفادارلغمی اونتیوب بردعا برله یاد ایده بیت جودرهیان مراد اوریدی دست امید زعهد صحبت
مادرمیانه یاد اریده ملك ایتدی سویلدیکوره لم کم بومشکلی عجبا نا مل تأمّلله حل ایده‌ك و بو تمیزی
نیجه حمیرتدبیر ایله خلل ایره‌دك میمون ایتدی بر فکر ایتدم اکر شرحنه قول اذن ویررلرسه ادمرم
ملك دولتنده دشمن شومی بربیرده هلاکن معدوم ایدم وجزم بودرکه بو تدبیر ایله اعدای خاکسار
شعله سموم ایله سموم کبی اریدوب صوم ایدم صلاح بودرکه فرمان ایدرسن تا جلاددان جیره دست
بنی مثله ایدوب دست وپایمی شکسته ایدرلر و بو بیشه کنارنده بر کوشه ده براغوب کیدرلر و ملك
کندو ملازملریله و منهزم اولنلردن کندو به لازم اولانلر ایله فلان موضعه متوجه اولورلر و اکی کون
بکده کدنصکره اوچنجی صباح کلورلر کندو منزللرنده فراغت وحضورله اقامت قلورلر نردشمندن
اثر بوللر و من بعد انلرك جنسندن متضرر اولرلر ملك همان رای میمون موجبیله
فرمان ایدوب بویردی تا انوك کوشلرین کوشه دندانله قوپردیلر واطرافن خرد ایدوب تننه بی
حدوبیکران زخم اوردلر و نالان و عریان اول بیشه کنارنده عدوه قریب بر کوشه ده براقدیلر
وشاه وسپاه اول جوانبده بر جایکاه حصینه پناه ایدوب منتظر فرصت اولوب طوردیلر بیچاره میمون
اول کیجه زخم نیش وتیغ رسیدن بر وجهله نالش ایدردی که دیده سنك سخت دلانوك اضطرابن
کورسه رقت ایدوب آب اولوردی و کوش کوه بی ستون صدای دردنا کیمزن اشتسه فریاد کبی فریاد
قلوردی ملك خرسان شاه خراسان کبی علی الصباح اول اطرافی طواف ایدرکن ناکاه اول ناله
جانکاهی اشتدی واوازجهتنه متوجه اولوب میمونی اولحال ایله مشاهده ایتدی بونك برله کم
غلیظ القلب ایدی انکا رقت ایلدی وباوجودکه سخت دل ایدی کوکلنده ملایمت و ملاطفت
ظاهر اولدی وانوك تفتیش حالی وتفحص مافی البالنه اشتغال ایدوب بو اجمالك تفصیلن استفسار
قلدی میمون داخی فراستله بلدیکه بو قومك ملکی در دعا و ثنایه اغاز ایتدی و شان ملوکه لایق اولان
مراسم تعظیم وتکریمی تعظیم اتدکدنصکره بیت استدی زچشم ودل بدن خاکیم در اتش واب بچشم بین
وبولدیم کن کرکار خراب اسنم ای ملك بن حقیر شاه بوزینه کانك وزیریم اتفاق انوکله شکاره کیدوب
شب شیخونده بومعرکده حاضر ایکن کلدم یاراندن هریمی ایکلوب ملکك بوديار قدومندن خبر

ویرجك ایبر بوزینه کان بنم تدبیرمه زیاده اعتمادی اولدوغی سببدن بوکاره بندن برجان التماس
اتدی بن داخی خیرخواهلق جهتندن ای خدمت ملکه دلالت ایدوب ایتدم صواب بودرکه کمر
اطاعت درمیان ایدوب ملازمت باب ملکه شتاب ایده وزنکبات زمانه‌دن انوك سایه دولتنه التجا ایده
نوایب دوراندن انوك درکاه فلك دستکاهنه پناه قلوز بیت درپناه همت صاحبدلان راه
جویدهرکه هست از عاقلان کرتودرکلشن دمادی کل برینی سوی بستان بکذری سنبل جرتکز ملکمز بنم
کلامندن اشفته حال اولوب جانشاپو بیشه‌یه مستولی اولن جماعت ایچون ناسزا کلمات ایلدی ودهان
طامادن اچوب زباندن زهر لرصاچوب انواع ترهات سویلدی چون انك حقوق نعمتی قلبمدن
راسخ ومحافظه شکوه وشوکتی بنم دلمده شامخ ایدی انك بکا شتمنه وبنای عرضمی هدمنه مقید
اولیوب بد هم دخی انی بوسوداده منعه ونرهت نغیحتمله مرض مالیخولیاسی دفعنه مشغول اولدم
عاقبت نفسنه خشم وغضب غالب اولوب بویردی تا بکا بو سیاستی اتدلر وایتدی بو بدکرداری
کم پادشاه دشمن وسپاه اعدانك هواداریدر وارون اول جزیره یه قریب بر موضعده برغك تا اولده
کورسن کم انلر انوك حقنده نه وجهله حمایت ایدرلر و بو خیرخواهلر الحاصل ملکك حقوقنی نه خدمتله رعایت
ایدرلر بس بکا بو عقوبتی اتدلر و بر کوشه ده نالان و عریان قودیلر کتدیلر سوابق حقوق خدمته
لواحق عقوق محنتله مکافات اتدلر بوکمالتی ایلدی و بو دردله اغلدیکه ملك خرسانك
اتش رقتله جکری داغلدی وغایت رحمدن قطرات اشك کرم دیده دن چشمه‌دن طمرلدی بیت
کربنالم سنك را دلخون شود ور بکریم دیده ها جیحون شود ملك ایتدی حالا بوزینه کیتدیکی
کندیلر جوابدیودکم بر بیابانده واردر اکا مرحا زماعدیرلر اکا پناه اتدیلر قصدلری بودرکه
انده لشکر جمع ایدوب ناکاه بو سپاه جرارده لشکر خونخوار ایله شبیخون ایدلر ملك خرسان بو سوزدن
بلکلدی وایتدی ای میمون صلاح حال ندر مبادا کم علی الغفله بزه فرصت بولوب بر افت ایرکوره
میمون ایتدی ملك بو فکرده خاطرن جمع ایتمك کرك وباب رای و تدبیری دست تأنی و
تأمل ایله قرع اتمك کرك بالله اکر بنم ایاغم اولسه باشم یوغ لکن فدا ایدرم و فی الجمله
اقتدارم اولسه ایاغ اوزنده کول باشم اوزره کیدردم و بنی بو محنت و سیاستی اول
ناحق شناسلرك دستنه التوب حقلرندن کلوردم قبل حلول الاجل انتقام حاصل قلوردم

ملك ايتدی متعهددر كه انلرك مقابلەسنه وقوف تاتمك واردر اكر قادر اولمزسن كه انلرله بزه كوسترسن
داغ منتك تاتيقا مزدك بو جماعتك جبين حالنده اورسن وخصمدن كه سنی بو بليه ازدرده قيلدلردر
انتقاملك الوب حركته ايرسن وسكا بو جزای سزا كورنلری سندن بنش بز كوره سن ميمون ايتدی
بلی اما بو نتيجه ميسردر كه بكا بو حالله حركت ايتمك متعسر وبو دست وپا ايله بو ريب كتمك متعذر
در ملك ايتدی بو كارك جازی بی بتين وسنی انده التمك بغايت متيندر آواز ايتدی تا امرای سپاه
ومقربان دركاه جمع اولوب كيفيت حالی بالتمام انلره اعلام ايتدی وايتدی حاضر اولك كه بو كيجه
خصمه شبخون ايتسك كرك ودشت وهامونی ميمونلرك خونيله جيحون ايتسك كرك جملەسی
بو كلام اوزره اتفاق ايدوب كمر جدال وقتال ميانلرينه نطاق ايتدلر وميمونی بر خر سكارقه سنه
يوكلدوب وادكلر يجه رهبر ايدوب خصمله مقابله نيتنه كتديلر تا بر زمان دنصكره بيابان
مردار مايه يتديلر اول جزيره ايدی پرتاب وبو بادیەيی بی آب سحاب سمايه اول هاويه
نك هواسندن اختناق وماء جهان پيمايه اول بيابانك حرارتندن احتراق عارض اولوردی
دم عالم كرده اول مضايقەدن كنده ميسر ونسيم هامون نورده اول طرايقه ظن متصور كلدی
بيت ايچی طوبيطلودر خار مغيلان يولی از قورخوسندن ابن غيلان اول يرده سموم آلوردی
كه اتش هر كسيه كه ايرشسه آب اولوردی وتف وتاب آفتاب انك بر درجه حد ايدی كه بو ذره سی
دريای محيطه يتشسه سراب اولوردی وخاستندن هيچ بر جا بو زاوله صحراده قرار ايلمزدی
حرارتندن اول اغور زار مردم خوارده بردانه كياه بتمزدی نظم بيابانی وسيع بی مخافت
بهر كامی در وصد كونه آفت هوا ايش آتش وآتش هوا بود زمينش سنك وسنك آهن ربا بود
ميمون ايتدی طورميالم تعجيل ايله يوديه لوم كه تا صبح سفيد فام ردی جهاندن پرده ظلامی
رفع ايدن انلرك سراپردهٔ جمعيتن فضای دنيادن كوتره لوم وانلرك سابق كه شاه رومی شعاع علم زرنگاری
افراشته قيله اول بخت بركشتەلرك رايت بختن نكوسار ايدەلوم پس خرسلر حرص تمام وشغف
مالا كلام ايله كيدوب اول بيابانه قدم بصدق اياقلری ايله باشدن چقب دام انتقام وشباك
هلاكه دوغرلوب بو زماندنصكره آفتاب ظهور ايتدی بو زينه لردن اثر كورمدی وبر خبر بلمزدی
ميمون تعجيل تماملەسنه متصل كيدردی وافسون وفسانه ايله انلری فريفته ايدردی تا اول زمان كه

آفتاب ارتفاع بولدی وحرارت متصاعد اولدی بقاعك اطراف واكنافی كوره آهنكر واشياء سمندر
كبی پر شعله واخكر اولدی نظم ذكرما انجنان می شد نفس كرم كه لباز تابا بر چون شمع می سوخت
زباد كرم بسنكرك كه تقديره بدنيا دوزخی ديكر براوروخت نثر تا باب آفتاب دركار اوليب بادسموم
داخی تنسمه اغاز قلب مسافه بعيده دن انتشی وجود كبی بيابان اولدی ملك خرسان ميمونه
متوجه اولوب ايتدی بلدوك كه بو بيابان ايمش كه حرارتندن دللر برتاب ووخامتندن جكرلر
بی آب اولور اما بو نه فتنه در كه شعلهٔ نار كبی شرر ريز وصاعقهٔ آتش كبی تند وتيز كلور ميمون
ايتدی ای ستمكاره دل آزار بو كوردوكك بيابان اجلدر واولكلن بيك مرك ورهزن كاروان
امل در معذور بيوركه اكر بيك جانك اولسه بيكن بری قورتلمز وحالا كه سموم ايرشه
جملكز خاكستر اولوب بو زينه لرك خانمانلرينه اوردوغكز آتش بيدادله خرمن وجودكز
برباد اوله انلر بو سوزده ايكن تف سموم ايرشوب ميمون وپادشاه وسپاهك كليسن كل ايدب اول
بيابان بی حدده انلردن براحد خلاص ميسر اولمدی اوجيجی كون كه وقت معهود ويوم موعود
ايدی ملك بو زينه كال كافر خدم وعامه حشمله او جزيرەيه كلب بلادی اغياردن عاری
ودياری اول غداراردن خالی بولدلر بيت بكذشت شام نكبت وصبح ظفر رسيد كم شد خزان
رنج بهار طرب رسيد نثر بو مثلی كتوردم تا ملكه معلوم اوله كه ارباب كينه اخذ انتقام ايچون ماله
وجانه قالمزلر ومركی رضای احبابه ايچون وزن وحسابه المزلر بو قضيه كارشناسی بو مقوله حيله
دن اولمق الكلرين وقصه مزبوره نك مصداق وما صدقن خيال ايلرين بوندن سابق
زاغلرك احوالن ايشتمشدم واندازهٔ فراست وكياست ومقدار حيله وخدعەلرين ازمايش
ايتمشدم چون كارشناسی بو وضع اوزره كوردم عين اليقين بلدم كه انلرك رای وتدبيرلری
صوابه مقرون ايمش وعقل ودرايتلری مظنون اولان مرتبه دن افزون ايمش بيت
می شنيدم كه راحت جانی چون بديدم هزار چندانی نثر صواب بودر كه اول بزه فرصت بولمدين بز فرصتی
غنيمت بلوب ونيستر انتقامله بزدن قصد ايتمدين بز تيغ خون آشامله انك قتلنه
قصد ايدەوز ملك بوهان چون بو فصلی استماع ايتدی بوزنی دژم ووزير مزبوره درهم
ايدوب ايتدی بوندن زياده سخت رولق وبی رحملك اولورمی كه بر حقيره كه بزه هوا دادن

ادلدعنی بیدن مظهر انواع ایذا و ازار اوله بز انوك مقام عقوبت و هلاككن اولدوز و محنت
زده یه سینه نار محنت و زحمت رسیده یه سینه بار مشقت روا كوره وز مكر بو بیتك مفهومی
سكا معلوم دكولدر كه دمشلردر بیت خاطر محنت زده كان شاد كن وز شب محنت زده كی
یاد كن بیت محنت و غم دملرینی یاد قیل اهل محنت خاطرینی شاد قیل پس بو وردی تا اول زاغی
اكرام و احترام ایله كتوروب خدمتنه كتوردیلر وزیر ایتدی ای ملك چون بنم كلامم التفات كوستر
مدوك وبنم نصیحتم جهتنه كه عین حكمت و محض مصلحت ایدی دوی قبولی دوندرمدك
باری انوكله دشمنلر كبی زندكانی ایله و هیچ بر ساعت انك مكر و خدیعتندن ایمن اولمه كه بچه
سنك دركاهكه پناه اتدوكندن انك غرضی بو ملكوك فسادكاری و كساد بازاری و زاغلرك
فراغ بالی و صلاح حال و مالندن غیری نسنه دكلدر ملك بو نصیحتك استماعندن امتناع ایدوب
اول دولت بی نظیر صاحبنه بیرك رای اصابت پذیرینه التفات و اعتبار ایلمدی زاغ داخی انوك
خدمتنه اقدام اهتمام اوزره كلوب رسوم خدمت و اداب ملازمتدن هیچ دقیقه مهمل و نامرعی
قومدی و خواص و ندما ملكك هر برنی بر نوع خدمت ایله كندویه متعلق و مرتبط قلدی لاجرم
كوندن كونه رتبت حرمتی مرتفع اولدی و شاه و سپاهك قلوبنه دخول ایدوب عروقنه تمام یول
بولدی تا بو مرتبه یه واردی كه محل اعتماد و محرم اسرار اولدی چونكه اخلاص و اختصاص روز
افزون و صدق و استقامتی حددن بیرون كوردی مشار الیه مملكت و مدار علیه سلطنت
قلب سواغ امورده انكله مشاورت اردی و مصالح جمهورده انوك تدبیری ایله مباشرت
ایلردی بر كون بر محفل عام و مجمع خاص و عامده ایتدی چون ملك زاغان بنی بی سبب
ازرده قلب بكا بی جریمه عقوبت روا كوردی سینه می انوك كینه سندن بر طرف و سینه سن
سهام انتقامم هدف قلمینجه و شربت عدل ایله تشفی صدر حاصل قلب اكا میدان اخذ انتقامده
دست برد تمام كوسترمینجه بنجه قرار و آرام بولم وكلنا رجهانده نه وجهله خرام قلم بن بو مانوكك
حصولنه چوق تامل ایتدم و نیچه زمان تفكر بحرینه توغل ایتدم آخر الامر عین یقین ایله كوردم و ذهن
دوربینله بلدم كه تا بن زاغ صورتنده اولوب ادل سیاه رولروك هیاتندن چقیم بو مراد حاصل
اولمق و كنتی غرض ساحل حصوله واصل اولمق ممتنعدر اما بن علمادن استماع ایتدم ایدی كه

چون بر مظلوم مستمند بر ستمكار غدارden جفا ایده و بر ظالم جفاكاردن بر فقیر دردمند محنت
كوره فقتی كمان ایدوب تیر دعانی جانب آسمانه روان قلسه و نار انكسار ایله یا نسه و شعله اضطرار ایله
یاقلسه بیت چكب همت كمان صادقانه دعا اوقن روان اتسه نشانه اول حالتده هر تیر دعا كه
شصت اخلاص صدن كشاد بوله بر مقتضای امن یجیب المضطر اذا دعاه جناب حضرت جل و علا
قرین هدف اجابت اوله بیت حق قبول ایلیه نداسن انوك مستجاب ایلیه دعاسن انوك رای ملك
ارای ملكه صواب كورنسه بیورسن تا بنم حزین بدنمه اتش اورسونلر شاید دل خطه حرارت
اتش جسمه واصل اولوب قبول دعا مرتبه سی حاصل اوله جناب عزتدن آسمانه تضرع ایدوب
دلیم كم بو زاغ صورتنی بندن محو ایدوب معدوم ایده و بر زوك حیاتكز خلقتی ارزانی بیوروب
بنی بوم ایده تا بو وسیله ایله اول ستمكارلره مكافاته اقتدار بولم و انتقامی انلردن الوب تسلی
دل و تشفی صدر حاصل قلم بو مجلسده اول وزیر كه كار شناسلك قتلنه باینده مبالغه اتمشدی حاضر
ایدی ایتدی بیت كه چون كس نیستی شوخ و جولانی تیره دل بیرون وروی و ده زبان همچو لاله كل و سوسن
مباش ملكه وزیره ایتدی بو سوزه نه دیرسن و بو سواله نه جواب ویررسن وزیر ایتدی بو دخی
قوت شعبده بر رنك و رنك زرقله امیخته بر تیرنك در بیت سراپای ادجله ریوست
ورنك و از افسون اوزیركان كشته دنك اگر انوك شخص خبیس و جثه خبیثی كرآتله یقب كل
قلسلر و خاكسترین چشمه حیوان و انهار جنانه قریب كل قلسلر طینت شوم و سیرت مذمومی
قراراصلیدن متغیر اولمق محالدر و خبث نیت و لوث عقیدتی سبولانهار و میاه بحار ایله طاهر اولمق
وهم محض و محض خیالدر بیت اگر بیضه زاغ ظلمت سرشت نهی زیر طاوس باغ بهشت بهنكام ان
بیضه پرورد نش زانجیر جنت دهی ارزنش بران بیضه كردم زنجبیل دهی آبش از چشمه
سلسبیل شود عاقبت بیضه زاغ زاغ كشد رنج بیهوده طاوس باغ پس شكل بوم دكل اگر بو ض
محال انوك ذات خبیثنه هما صورتی طاری اولسه یا فی المثل عنصر خسیسی سیمرغ لباسن كیوب اول
بلاس سیاهندن عاری اولسه هنوز صمیم دلندن بنی نوعنه مایل اولوب علاوت اصلی صداقت عارضیدن
حایل اولسه كرك اول موش كبی كه با وجود صورت انسانیده متمثل ایدی ینه كندو اصلنه میل ایدوب
افتاب نور پاش و سحاب فیض بخش ایله و باد احتنا بار و كوه پر وقار ایله مؤانست قلمدی ملك

استشعار ایتدی که بنم اولمغه راو حکایت وزیر ایتدی روایت ایدرلر که برزاهد مستجاب الدعوه
برجویبار کنارنده تقاعد اختیار ایتمشدی واب قناعتله دستن تعلقات دنیادن الوب بو منزله تمشی
ابدی اتفاقا بر کوهن بر زغن پرواز ایدرکن اول مقام مقابله سنه یتشدی مکر بر موش اغزدن
بر موش بچه شکار ایتمشدی حکمت الهی مقتضاسندن خلاص اولوب زاهدک اوکنه دوشدی زاهد
انی کورجک رقت وشفقتی غالب اولوب الدی خرقه سنه صاردی بو نیت ایله که خانه سنه الکد
و مریدلرندن برینه سپارش قله تا انی فرزندی کبی تربیت ایده ناکاه خاطرینه بو خاطر خطور ایتدی
که بو بر زبانکار جانوردر اهل خانه بوندن متضرر اولمق مقرردر بس دعا ایتدی که ایزد تعالی
انی بر دختر ایده تیر دعای زاهد هدف اجابته یتشوب مشاطه تقدیر انی بر دختر صورتنده تصویر
ایتدی سروقامت زیبا هیات روشن روی اشفته موی بر وجهله که انوار افتاب رخساری
خرمن ماهه اتش غیرت بورردی ودود دستک زلف مشکباری دل شب سیاهدن اسمانه ایردی
بیت خلق اولالدن جهان ایچنده جمال * کلمدی کلمیه اکا مثال * خلق اولالدن نکارخانه خاک *
کلمدی نقشی کبی صورت پاک نثر زاهد نکاه ایتدی بر صورت کوردی که لطف محضدن افرینش و بر طفل
کوردی که محض لطفله پرورده انی مریدلرندن برینه سپارش ایتدی فرزندلری کبی پرورش ایدوب
مهد اشارت بیوری جاننه منت بلوب متعهد حال دختر ده سعی بلیغ ایتدی وان زماننده دختر حد
بلوغه یتشدی زاهد ایتدی ای جان عزیز بلکه جاندن لذیذ شمشاد قدک دراز وسرو قامتک
سرافراز اولدی پستانلرک حقه انار و ساعد و بازولرک شاخ چنار دوندی من بعد سنک
کوهر پاکک بر شوهر ایله سلک ازدواجه منخرط اولمق لازمدر بن بو امرده سنک رضاکه تفویض ایتدم
سن بو بابده نه دیرسن و افلاد ادمیده برکزیده بلکه ذات علویدن وکائنات سفلیدن کیمی
اختیار ایدرسن نظم نیر ده کیم اوله بر سرو ازاد * قدیکه بنده دوای شاخ شمشاد * قیوازاده عشقوکه
بنه بویله اوکنه طوبی برفکنده نثر دختر ایتدی بن بر شوهر دلرم که قدرت قاهره بی اوله و علو
عظمتده درجه بلند و مرتبه ارجمند اختصاص بوله زاهد ایتدی بو اوصاف ایله موصوف کمسه بویدر
اما غالبا مرادک افتابدر دختر ایتدی بلی واقعا اول شوایب نقصدن عاری و زیر فلکده
اولنلره فرمانی جاریدر اول بنم زوجم اولمغه سزادر وبنی عقد ایلسک روادر نظم وکر

روز چون خسرو خاوری * برآمد برین طاق نیلوفری * زمانه در دوشنی باز کرد * جهان بازی دیکر اغاز
کرد نثر علی الصباح که بو زمان فالق الاصباح افتاب عالمتاب تتق افقدن طلوع ایتدی زاهد صورت
حالی او کله دربیان ایدوب ایتدی ای نیر اکبر بو دختر سعداختر بغایت خوب صورت و محبوب سیرت
ملک منظر پری پیکر دلبردر نظم مه تابنده برج شرفدر * صفاده صانکه سن حبه صدفدر * قرار ایمش
دکلدر پایه سنه کنشد دشمشی دکلدر سایه سنه نثر حالیا بحکم من تزوج فقد احصن نصف دینه
اغوای هوای نفس کمراهدن حصار استوار نکاحه پناه اتمک دلر اما بندن شوهر توانا و زوج عظیم
الشان تمنا ایلر بو سببدن انی خدمتکه مناسب کوروب دلرم که عقد نکاحک مرتبط وعقد ازدواجکه
منخرط اوله افتاب چون قصه یی استماع ایتدی خجلتندن کاه صرردی کاه قزردی اخر بو وجهله
جواب ویردیکه ای زاهد سکا بندن توانادن خبر ویره یم اول ابردر که کوشه سایبان رفعت خرکاه
اسمانه براردر ذیل ظلیله چهره انوارمی مستور ایدر اهل عالمی تماشای دیدارمدن محجوب و مهجور
ایدر بیت افتاب ایدیش بلندی رله ذره ابر نا بدید کند * زاهد ابره متوجه اولوب فصل سابق
الذکری تقریر ایتدی ابر حیاسندن غرق عرق اولوب ایتدی اکر بنی اختیاره باعث قوت و غالبیت
ایسه باد بندن بو معنی بر الیقدر که هرجهتدن بکا غالب مطلقدر عنان انک النده در هر جانبه که
دلسه چکر کوتورر واختیارم قبضه تصرفنده در هر طرفه که اسه زنجیر تسخیرله ایدر زاهد بو نکته یی
سمع طوتیجانب باده متوجه اولدی وجمال دختر وقصه شوهری تفصیل سابق اوزره باده
یاد ایلدی باد بو خبردن متغیر اولوب ایتدی بنم نه قدر قدرت وقوتم اولدیسه قوت علی
الاطلاق کوهه تابعدرکه پای تمکینی دامن وقاره چکوب اوتورمشدر و قطب ساکن و مرکز تنده
استوار و برقرار طورمشدر بنم قوتم انده اول قدر تاثیر ایدرکه کوش اصمه صدای صور و صفحه
صخره صماده ضربهای مور بیت باد اکر ابر را بجناند * چون بکوه میرسد فرو ماند نثر زاهد چون
بو حالکه قدرتین وجال باکمال دختری کوهه تعریف و توصیف ایتدی کوه صدای بلند ایله ایتدی ای
زاهد خرقه پوش قدرت وقوت موش بندن زیاده در که اطرافی دندان خاراشکافیله قزوب ودرون
درلو درلو خانه لر واشیانه لر دوزر سینم انک نقشدرلریندن غلبیره وجسمم انوک زخمندن
کنکره و دونشدر دختر کوهدن چون بو کلامی اشتدی عرق جبلتی بی حرکت کلوب ایتدی

صدقت وبالحق نطقت دات سویلر که موش اکا غالب مطلق در وبنماله اندواج وامتزاجه
جمله دن اولا الیق در زاهد دخی قبول ایدوب صورت حالی بر موشه عرض ایتدی موش مجنسیت
که علت ضم در ودختر خلقت اصلی سببیله اکا سنجد در قلبنده میل تام وشغف تمام بولنمایتجک
بو داخی مدت مدید در بر دلارامه ارزومندم که انیسی روزکارم وجلیس غمکسارم اوله
اما زوجین ما بیننده کفات لازم اولدوغی اجلدن بنم جفتم واجبدر که بنم جنسمدن اوله
دختر ایتدی بو امر اساندر زاهده دعا قلسون که بن موش اولم وسنک دست عشرتکله در اغوش
قلم زاهد کوردی که جانبیندن رغبت کامل وهر بری اخره جان ودلدن مایلدر ال قالدروب
دعا ایتدی وباری تعالیدن انوک موش اولمسن استدعا ایتدی فی الحال دعاء زاهد عز اجابته مقرون
اولوب کل شیء یرجع الی اصله حکمی ظهوره کلوب دختردن خلعت صورت انسانیه منخلع اولوب موش
صورتنک که صورت اصلیه سیدر جلوه قیلدی وزاهد انی اول موشه ویروب فارغ اولدی
بیت جان من هر چیز را با اصل خود باشد رجوع ما چو از خاکیم اخر خاک می باید شدن نثر بو مثلدن
معلوم اولدی که مقتضای طینت لوازم جبلت هر چند که بعض عوارض سببیله اوکلی حالدن
تحول ایتمک میسر در اما عاقبة العاقبه هان حالت اصلیه معاودت محقق ومقرردر حکیم سخن
دان طوسی یعنی امیر الشعرا فردوسی بو معنی سلک نظمه چکوب بو عبارات رنکین واستعارات
شیرینله ادا ایتمشدر بیت درختی که تلخست اورا سرشت کرش برنشانی بباغ بهشت ور از
جوی خلدش بهنکام آب بیخ انکبین ریزی وشیر ناب سرانجام کوهر بکار اورد همان میوه
تلخ بار اورد نثر ملک بوم طالع نحس وبخت شومی مقتضاسی اوزره بو نصایحی استماعدن امتناع
ایتدی ووزیرک کلام اصابت انجامنی حسن حمل ایدوب جانب عواقبه اصلا نظر ایتمدی زاغ انلره
هر کون بر حکایت دلپذیر وهر کیجه بر افسانه بی نظیر تقریر ایدردی وکلک تعبیرله صفحه ضمیرلرینه
نکات غریبه وحکایات عجیبه تحریر وتصویر ایلردی تا بو وسیله ایله محرم خاص اولدی ومحرمیت
اسرار ایله اختصاص بولدی وناکاه فرصت بولوب محبوب ملک زاغان قتنه کلدی ملک انی سلامتله
کورجک نشاط بال ولسان حال ایله بو مقال اغاز ایتدی بیت ای دوستان بکام دل اکنون توان
رسید کان کنج جان ودل که جستم روان رسید نثر پس فیروز صوردی که اول مهمی نجه ایتدک کارشناس ایتدی

ملک دولتنده لطف وحیله ایله اندرونک مغزین کردم ومطلوبمه واصل اولوب مقصود مرادمدم
همان آماده اولدک که تیغ انتقامی نیامدن چکه جک زمانی ودشمنی دوستلر اردنجه کوره جک
اوان در ملک ایتدی کیفیت حالی مجملا تقریر وصورت مهمدن بر شمه تصویر ایله تا حقیقت واقعه
فی الجمله واقف اولوب اسباب جدال وقتالدن مناسب حال هر نه ایسه مهیا قیلنه کارشناس
ایتدی ای ملک فلان کوهده بر غار واردر که لیل ونهار بومار انده قرار ایدرلر اول نواحیده هیزم
خشک غیر متناهی در بونی فکر ایتدم که ملک بیوره تا وقت ظهرده که انوار افتاب خاوریدن
اولتیره دللر ودله بصیرتلری یکه باصره لری خیره اولوب اول غار تاریک وتارده متواری اولهلر
هر نوع چنکال ومنقار ایله هیزم مذکوردن مقدور که مقداری کوتره وغارک بوره کتوره
بنده داخی طارم اول نواحیده اولن شبانلردن بر پاره اتش کتوروب اول مجتمع اولان هیزمه اوررم
وملک فرمان ایده تا زاغلر پرلرین تحریک ایده اتش مشتعل اوله لاجرم هر بوم که اول غارده ایسه
پروانه وار سوخته شعله نار اوله جمیعی بر چند قلانلر دود اتشدن مادلر بوغله ملکه بو
تدبیر مقبول غایت معقول کلوب فی الحال تهیئه اسباب حط وترحال اشتغال قلدیلر وترتیبکی بور
اوزره بو مهمی اتمامه یتوروب تمام بومار یوبتد بیرلر هلاک ومعدوم اولدیلر وزاغلر فتوح موفور
وغنایم نامحصورله شاد ومسرور ومظفر ومنصور ماویلرینه رجوع ایتدیلر ونعره شادی یه عیوق
یتوروب دهان تهنیت وزبان شکر ومحمدتله ایتدیلر نظم اخر اد ملک روا کرد روزکار واقبال
را بوعده وفا کرد روزکار هر شادیی که فتنه ز ما فوت کرده بود از ابلیه لطیفه قضا کرد روزکار نثر
شاه وسپاه کارشناسک مساعی جمیله وخدمات پسندیده سندن سپاسدار اولوب انک اکرام
واحترامی باینده مبالغه بی حددن کچوردلر وانک مدح وثناسنده غلو واطرانی مرتبه افراطه
یتردلر اول داخی ملکه خیر دعا ایدوب سایر ارکان واعیانک دخی حاللرنه ستایش وثنا ایتدی
بو اثناده ملک ایتدی اعادی مخذول ومقهور واحبابی مسرور ومنصور قلمقده سنک حسن
رایک وتدبیر عالم ارایک عجب نتیجه ویردی کارشناس ایتدی بو ظفرلر که میسر اولدی ملکک فر دولتی
وپادشاهک بخت سعادت منقبتی مقدماتی نتیجه سیدر بن بو ظفرک اثرین هان اول کون معاینه
قلدم که اول بدبخت بی سعی تملق وتدمره قصد وتدبیر ایتدی وبنم ملکه مورو وولایت قیمت عزیزی

بحجه تغلبله تسخیره اتفاق ایدن الـ بیراندلر **بیت** ان تیره رویکرد بملك تو چشم سرخ تازدد
روی کشت وجهان شد بر و سیاه ملك بر دفعه داخی صوردیکه بو ملكه مصاحبت عذابنه نجه
صبر ایدر بیلك واولشو ملرله مابینکرده کمال مباینت وارکن نفسکه انلرله الفت و یو ندسته
نجه جبر ایدر بیلك متیقندرکه اخیار اشرارله مؤانسه اتمك غایت ننك مردر و ابرار فجار ایله
مجاورت و مجالستدن بالطبع متنفردر دنشلردرکه مار زهرناك ایله مخالطت صد بار یار بد کو داد
ایله مصاحبتدن اولادر **بیت** اگر در تلخی هجران بزخم غم توان مردن ازان بهتر که با بیگانه شهد
و شکر خوردن کارشناس ایتدی ملکیو ردوغی کبیدر واقعا مصاحبت دیو و دد مجالست
جنسیتدن بدتر هزار بار اولدر و نفسه ناجنسله انسدن مکروه و منفور نسنه یوقدر
مصراع دیدار یار نامتناسب جهنم است اما عاقل کامل اولدر که عندی مرضات نفسی مقتضاسی اوزره
تقدیم ایدب صاحب دولتنك اداء حقوق نعمتی بابنده هر محنته که لازم کله صفای خاطر ایله تقبل
و نشاط وافر ایله تلقی و تحمل قله صاحب همت مقام محنته کندوسن گرداب اضطراب و ورطه
حیرته اتمز زیرا حرارکه عواقب فتح و نصرت و نجح و فرصته مقرون اوله هرچند که مبادیسنده درد
و محنت و رنج و زحمتی متضمن اوله چندان اثر واولقدر ضرر ایتمز که هیچ بر کنج بی رنج الکورمز
و بر کسه نك الی خار آزار خار گل مراده ارمز **بیت** دلرسك کاچه وصل یار کلزار کر کلدکه جیکسن زخم خار
کوك بر بلبل تمام عندلیبی کو رنج کوردار وصل حبیبه **بیت** مکن ز غصه شکایت که در طریق طلب براحت
نرسید انکه زحمتی نکشید ملك ایتدی بو ملکك کیاست و دانشکرینه نجه فراست اتدك کارشناس
ایتدی انلرك میانندن اهل تدبیر کورمدم اول وزیردن غیری که بنم قتلمه اشارت قلدی و انلر
انك راینی ضعیف و سخیف عد ایدوب نه ایچون قبول ایتمدیلر دیو قبول ادراك
ایلمدکلرین انلرك میاننده غریب ادم و قوم قتنده یغمه درجه و منزلتم واردی بو عقل
و فکر ایله موصوف و رای و تدبیر ایله مشهور و مذکوردم مبادا انلرك بابنده مکر و حیلت ایلیه‌م
و غدر و فرصت بولوب انلردن انتقامم چکیدم زیرا بیلدی عقل ایله بوقدر تمیزه قادر اولدقلرونه
ناصحلرك کلامنی وزن و صواب اولان و نه امراء سلطنتك اسرارین دخی جبلدی سنن محفوظ تدلر
لاجرم کرفتار مجال الملب بن ادرکك جور و ظلم دنیافاتن یولدیلر دنشلردرکه لحقا اسرارده احتیاط

قلب درخاصه دوست خابندن و دشمن خابندن **نظم** دوستی کز تو ناامید بود محرم
خود مساز در همه حال باعدو نیز کز تو ترسان است نیست اظهار ترحیب حاذل ملك ایتدی
بن تخیله کمان ایدردم که موجب هلاك بومان همان دعای سحرگاه مظلومان در وزیر ایتدی
بلی اویله در **بیت** اول جراحت که سحرگاه اه مظلوم ایلیه صنمه که هرگز انی بر تیر مسموم
ایلیه هر پادشاه که ابواب جور و بیدادی فتح و بساط ظلم و ستمی بسط ایلیه عن قریب اساس
دولتی منهدم و اسباب سلطنتی منعدم اوله که اثبات سلطنت کفر ایله ممکن و ظلم ایله متعذردر
الملك یبقی مع الکفر و لا یبقی مع الظلم بیت ملك سلطان کو چه کافر اولسه اولور پاینده
لیك جور و ظلم ایله اولمز ممالك برقرار **نظم** رها کن ستم را یکبار کی که کم عمر اید از ستمکاره کی
شهنشاه چون رای بد میکند یقین دان که بد بر حق خود کند دنشلردر که هر کسنه که درخت
نسنه بر ترکیب اوله لا لازمدر که درخت نسنه مترقب اوله هر کسه که ظالم اوله عن قریب هلاکنه
جازم اولمق کرك و کیم که صحبت زنان حریص اوله فضیحتی مقرر بیلمك کرك اول کسه که اکل طعامده
شره نمای اوله بر مرضه ایله منتظر اولمق کرك و هر پادشاه که وزرای نیك رای و بی خرده اعتماد
ایده ملکیدن قطع امید اتمك کرك زبر سالفده مزبور و کتب فلاسفه ده مسطوردر که التی
کسیه التی نسنه دن قطع طمع لازمدر و انك حصولنده ماتوبر اولمق واجبدر اول پادشاه
ستمکار ثبات سلطنتدن اکنجی متکبر متهور ستایش و مدحتدن اوچنجی خلق بدخلق کثرت
احبادن دردنجی گستاخ و بی ادب مرتبه عظمتدن بشنجی بخیل مروت احسان و انسانیتدن
التنجی حریص خبیس صیانت و دیانتدن زیرا که حرص حریصی حرامه اقدام اتدرر و هر پرده که
حرص و آز خیمه اقامت قوره امانت و دیانت اول منزلده رخت اقامتی کوترر چون
ملکیونك داخی ظلمك استیصال و استیلاسی بابنده حرص و شرهی حددن بیرون ایدی
لاجرم دائره امن و امانندن بادیه هوان و حرمانده حیران و سرگردان اولدی و غیرلر ایچون حفر
اتدوکی چاهه آخر کندو دوشدی **من حفر بئرا لاخیه وقع فیه** نکته‌سی انك حقنده عیان اولدی **بیت**
قرداشنه قیو قزسه کشی قیویه دشمك اولور انك انی **نظم** سیندیش حق ردم بدی که آدمی
بلا بر سر خویشتن نو بیمی که رنج فراوان کشیده که چاهی کند بهر هر چاه کن باخر که چه با پایان برد

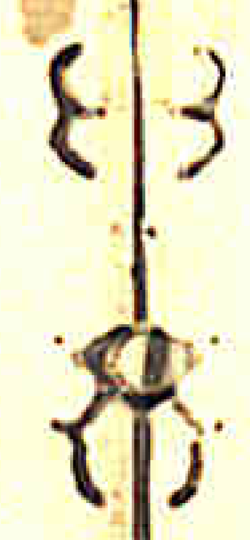
وی اندرتك جاه افتده بن ملك ایمدی بو خدمتك كما ینبغی حقن كیم ادا قلور و بو نعمتك عهدن شكرینی
كیم كلور كه بو طایفه نا خایفه یه كه صحبتلرندن نا باو نزتت بزه لازم ذات ومقتضای طبیعتدر طوع و
رغبتله خدمتی تقبل اتدك و مخدومك حق نعمتی ادا واحیا یولنه جان و باشكی فدا ایدوب
اعدانك بار محنت و بلاو بار مشقت و غناسنه تحمل اتدك اكر نعوذ بالله اول وزیر ناصحك كلامنی
سمع رضا ایله اصغا ایدیلردی جمله عذاب الیم وجانكه خطر عظیم مقرر ایدی كارشناس ایتدی
ای ملك اگرچه صورتده آدمی بسیاردر اما معنیده آدم دیمكه اول سزاواردر كه چون عنان رضاسن
بر امرك تنفیذ و امضاسی جانبنه معطوف قله اول ایشك عزیزندن الیوبه و ترك سری تاج افراز ایدوب
میدان مردانه قدم قویه بیت از سر گذشته اند بمیدان نهاده پای صاحبدلان كه كوی ارادت ربوده اند
شویله كه صلاح حال و مقتضای مقام كندودن دونك امرنه امتثال و ضمننده قیام اوله توقف چكیب
فی الحال تحصیلنه اشتغال و اتمامنه اهتمام قله تا عروس مرادی علی احسن الوجوه تتق حصول وصولده
جلوه یه كله نته كه اول ماركندونك صلاح كاری ایچون طریق حیله یه سلوك اختیار ایدوب ناچار خدمت
غوكه رضا كوستردی ملك استفسار ایتدی كه بچه اولمشدر اول حكایت وزیر ایتدی
روایت ایدرلر كه بر مار كبر سندن نحیف و نزار اولوب ضعف قوت و فوت ضعفدن شكاردن
قالدی و كسب قوت لا یموت ایچون حوصلكی تنكر و تحیر بحرنه طالدی چونكه بی قوت زنكانی محال
و ضعف خرفدن بی طاقت و بی مجال ایدی ایام كذشته یه تلهف و تأسف طریقیله كندویه ایتدی
ای دریغا اول ایام جوانی و احیفا اول كامرانلق زمانی بیت اه كم بنیاد عیش و عشرتم اولدی
خراب كندیده طاقت قالدی بدنده انهدام تا بتر حالا توقع مراجعت ایام شباب و امید عمارت
بنیه خراب و طمع معاودت قوای نفسانی و آرزوی مساعدت اعضای جسمانی همان ایدن آتش
واشتدن تسكین حرارت عطش تمنا اتمكدر بونلر بركه كانسكی بیرلك منخ دخی بیدی و عهد
عیب شیبكده نهایتی بعید اولیدی نظم رفت دوران جوانی نوبت پیری رسید ای
دریغا صحبت یاران كه فی ایام شباب وقت پیری هم غنیمت دان كه از عمر عزیز هر دمی كان بگذرد دیگر
نبینی جز بخواب زیرا چون كوردی كه تدارك احوال ماضی محالدر تدبیر حال استقباله كه مهم ضروریدر
اشتغال اتدی دل ایتدی اگرچه بو روزگارده خرمن شبابی بر باد ویردم اما بحمد الله كه تجربه حاصلدر

كورتوردم و بو عمر درازده بر زخم و تدبیر سررشته سن الدم كتوردم حالا اساس كاری كه آزارلك
اوزره بنا ایدوب هر منفعت كه یوز كوستره نعمت و دولت بیلك كرك و هر نسنه یه آنك مشروعنه
رغبت اتمك كرك تا اول امر كه بقیه عمرده موجب قوام معیشت اولمغه قابل اوله بو وسیله ایله
حاصل اوله پس بر چشمه كناره واردی كه غوكلر اندن بی حد و بی شمار ایدی و ملك كامكار
و امیر مطاع نامدارلری واردی غوكلره بوكثرت و وفور تن كوردیك مارك كوكلی صوكیجی
الوبلاقوی اخكار بونلردن بعضنك شكارنه صرقندی و ماتم زده لركبی سینه چاك و مصیبت رسیده لر
كبی اندوهناك خاك راه اوزره كندوسن برقتدی اتفاق بر غوك بونی بو حالتده كوردی سرقسنه
كلوب حالن صوردی و ایتدی ای مار سنی بغایت ملول و غمخوار كوره رین موجبی نه در مار ایتدی
ای یار غمخوار لغه بندن سزاوار عالمده كیم وار كه ماده حیاتم بنم شكار غوكه منحصر ایدی حالیا
بر واقعه یه اوغرادم كه انلره صیده بكا حلال ایكن حرام اولدی حال بو منوال اوزره اولیجق
ای غوك بن بخته غمناك اولمیم كه بنم امرم تمام اولدی بوندن دی و بن بیله اغلری كه تمام غوكلرك
آتشی قتلمه درونن حاغلدی پس اول غوك واروب ملكه خبر ایتدی ملك غوك بو صورت
عجیبی نادره تعجب ایدوب استفسار حال ایچون مار قتنه كلوب ایتدی ای مار نه سبب ایله سن
بو دام بلایه كرفتار اولدك مار ایتدی بیت من بی اه جگرسوز از لب بیمان تنكم داد دم چراك
دیگری نالم كه صد از خویشتن دادم نز ای ملك حرص شوم بنی بو دام محنته كرفتار ایتدی وشوم
مذموم بنی بو كرداب بلا و ورطه عنایه اتدی تفصیلی بو كه اتفاق بر كیچه بر غوكی صیده قصد اتدم
بیچاره بندن قچوب كندوسن بر زاهدك خانه سنه اتدی بن دخی طمع بلاسندن عقبنجه دوشوب
زاهدك خانه سنه كردم قضای الهی خانه تاریك ادی پسر زاهد خوابده یكن ایاغنك بارمغنی
غوك صانوب غایت شرهدن محكم طوتدم اصردم هماندم پسرك اثر زهردن جهره سی زرد اولوب
درد زخم دندانمدن طوردغی یرده مرده اولدی زاهد قضیه دن خبردار اولوب سوز فراق
فرزند دلبندنده بكا قصد ایلدی بر عصا یولن طوتوب قچدم و سرعت و استعجال ایدوب بر وبال
اجدم زاهد عقبمه دوشوب هر چند كه بكا یتمكه قصد اتدی یتمدی اخر بكا بد دعا ایلیب ایتدی اول قادر
پروردكاردن دلرم كه سنی خوار و بی اعتبار ایلیه و مركب ملك غوكان اد به صید غوك الك ارینه تا ملك سكا

صدق رسمنده ورمیه حالیا ضرورت اقتضا ایدوب وقضای رب العباد رضا ورب کلدم تا ملک
بکا سوار اوله واقوالنیا ننده بو شرط اعتبار له استیار واشتهار بوله مراغ کردن نهاده ایم جفای
زمانه زاه بو تیز ترو بر ملک غوکانک قلبنده تمام تاثیر ادوب بو بابده کندو به زیاده مزیت وافتخار ورتبه
واعتبار تصور ایتدی یسود ایماره سوار اولوب اطراف چشمه سار کزندی وانکله مباهات وافتخار
ادب ابنای جنسی اوزرینه انکله رفعت وتفوق اظهار ادردی چون بو حال اوزره بر زمان کچدی
مار ایتدی ملکک عمری دراز ودولتی سرفراز اولسون مقرردر که بنده بدل ما یتحلله محتاجم
وطعمه ولقمه یه احتیاج مقتضای مزاجدر معلوم شریفیدر که مرکب وج کثرت رکوبدن بی مجال اوله
وبی غذا بو خدمتی اداخیال محالدر ملک ایتدی بلی راست سویلرسن بن مرکب نزاولق متعسر
ومرکب بی قوت قوت متعذر در بس هر کون ایکیچون ایکی غوک وظیفه تعیین ایتدی که طعام چاشت
وشامی انکله انتظام بوله مار بو وظیفه ایله روزکار کچوردی چون اول سکتنک منفعت بی
شمار واردی انک عارن چکوب عاقبت کار مراجعه اردی نظم دستی که زدید نتوان اتکن آید
در وقت ضرورت بوسه دادن شاید هر کار که عار است وملال افزاید در حالت احتیاج بد نماید نثر
بو مثللری ایراد ایلدن کوتردم که هرچند که بن دشمنی دلدن صبر تحمل ایدم وبو طریقده مذلت ومشقت
بارین چکدم چون انک ضمننده هلاک دشمن مقرر وصلاح دوست متصور ایدی طبعمه چندان
کراهت یتشمیوب زیاده متألم اولمدم بو داخی محقق ومقرردر که دشمن بدسگالک استیصالنده معادات
ومخاصمتدن مدارات وملایمت کارکردر شعر کرآتش سخت اگر بر درخته جرمندن ارشه جرمندن
ردی خاکن بولدغی دکلو یقر اما بو لطافت ونعومتله هر درختی فرضا که اصلی ثرایه وفرعی سمایه
یتشه مترنبه واقع اولمق بیخ وبنیادندن یقر بیت تلطف کن که در کاری که صعبست بری
ومدارای توان ساخت نثر بو سببدن دمشلردر که منفعت رای وتدبیر فائده شجاعتدن
کثیردر الرأی قبل شجاعة الشجعان زیرا که مرد مبارز هرچند که شجیع وبهادر اوله میدان مقاتلده
سکز یا طقوز یا یکرمی اوتوز ویا اللی شخصله مقابله یه قادردر بوندن زیاده سی مبالغه ایدوکی
ظاهردر اما صاحب تدبیر بر فکر اصابت بدیعله نیجه اقلیم وملک عظیم ضبط وتسخیر ایلر
وبر رای صواب غایله نیجه لشکر بیکرانی پریشان ونیجه کشور ابادانی ویران وخاکه یکسان ایدر

نظم بیک تدبیر نکو آن توان کرد که نتوان با سپاه بیکران کرد بشمشیری توان جانی ربودن
بفکری نماید اقلیمی کشودن نثر ملک ایتدی اعدایه عجب ظفر بولدک وفکر ثاقب ورای صائبله بو فتح
عظیمه مظهر اولدک وزیر ایتدی بو امرک اتمامی محضا یمن رای اصابت انجام ولطف تدبیر حسن
اهتمام ایله اولمامشدر بلکه ملکک فر دولت ویمن سعادتی بو کارده ممدکاردر دمشلردر که
بوز بو جماعت برامرک تحصیلنه عزم ایدوب بر مهمک طلبنه جزم ادهلر حصول مقصوده اول کسنه
فایز اولور که فضیلت مروتله سایردن امتیاز بوله واکر جمله سی صفت مروتله برابر اولهلر اول
کسنه نک مرادی حاصل اولور که خلوص طویت وصدق عزیمتده مزیتی اوله اکر بو خصلتده دخی متساوی
اولسهلر مطلوبه اول کسنه واصل اولور که یار ومعین کاری بسیار اوله بو بابده دخی تفاوت اولمسه
هر کیم که اقبال ودولت مساعد وطالع وبخت معاون ومعاضد اوله دست وصوله شاهد مقصودی
اول درلغوشنه قلوه بیت مدد بخت کرا نیست برنجان خود را که اگر روی سوی بحر کنی بر کرد نثر ملک
ایتدی ای کارشناس اکر بو ملوکلری اولقدر حسابه المسه لر و بو انتقامه قدرتلری حاصل عجب
دکلدر که بزی غایت قلیل کوروب ضعف وقلیل عدا ایلمشلردر کارشناس ایتدی درت نسنه نک
قلیلنی کثیر عدا ایلمک کرک اولا آتش که محرق ومضرت رسان در قلیلی کثیری بردر ایکنجی دین که
وقت مضایقده داین تقاضا اتسه بر حبه بیک دینار برابردر اوچنجی مرض که هرچند که
انحراف مزاج ضعیف اوله علاج احتیاج قریبدر دردنجی دشمن که نه قدر خوار وخوار مقدار اولسه دانا مکرله
خصمی دام انتقامه چکمکه قادردر نته کم اول کنجشک ضعیف بیکرها قوی هیکلدن بر حیله ایله انتقام
الوب مرادینه ارمشدر ملک ایتدی نیجه روایت اولنمشدر اول حکایت وزیر ایتدی امثالدن
کلمشدر که ایکی کنجشک بر خانه سقفنده اشیانه طوتمشلردی واوقاتلرین فراغتله کچورب آب ودانه
ایله قناعت ایتمشلردی بر زماندن صکره قدرت ربانی انلره بچه ارزانی بیوردی مادر وپدر بر
بریسنه کلدیلردی وفرزندلرینه تحصیل قوت ایچون قوت طلب ایدرلردی بر کون مکر کنجشکک
تو بر طرفه کیتمشیدی کلجک مادهسنی کوردی که اضطراب تمامله اطراف اشیانه ده رقص اورر نغمه
صغیر عالمی طوتمش وزاری آتشی تأثیری فلک اثیره یتمش ایتمشدی ای روح روان بو نه حرکت
درکه ایلرسن بو نه زاری در که سویلرسن وبونک سببی نه در که کندک جان کندک اوینرسن جواب

ویردی که بیت می خلد در سینه ام خاری که می یادم سرشك دردل سوزان غمی دارم که آهی می کشم نثر بنالثی
انیم که بودم غایب اولدم دیکوردم که بر مار مهیب و بر افعی با نهیب کلب بچه لره قصد ایتدی هر باریکه
تضرع و زاری ایتدم وایتدم بیت اکرچه عاجزی از دشمن ضعیف بترس که تیر آه سحر بر نشانه می آید نثر
کارکر اولیوب ایتدی سنك هوای آهك بنم اینده لسیاهه اثر ایتمك میسر کلدی بن ایتدم الحاله
بوندن خوف ایلمز میسن که بو فرزندلرك پدر و مادری انتقام کمرنی بر میان ادب قادر اولدلر قتد
سنك هلاککه سعی ایدر وز مار قهقهه ایتدی وایتدی بیت حریفی که او شیر را پی کند زمثل تو بچی
عاجزی کی کند جون بن لطف و عنفله انك منعنه قادر اولمدم و هرچند که فریاد ایتدم فریادرس
بولمدم بیت نو فریاد بسی کردم و فریادرسی نیست کویا که درین کنبد دوار کسی نیست نثر اول ظالم
خونخوار جمیع بچه لری یدی واشیانه ده یاتدی کنجشك نر بو خبر مصیبت اثری استماع ایدجك خرمن
وجودنه صاعقه آفت دوشدی و فرزندلرینك سوز فراقیله یانوب طوتشدی بو اثناده صاحب خانه
اشتعال چراغه مشغول ایدی روغنه آلوده فتیلی بقیه طوتدرکن کنجشك نر بر حیله ایله اندن
قاپوب کوتردی اشیانه سنه بر قودی صاحب خانه مباد که آتش فتیله سقفه یتشه وضرر کلی لازم کله
دیو بالایه یابوب چقدی و اطفاء آتش ایچون اشیانه نك بالاسندن کلنکله یقدی مار اوکندن یغرد
ناری جوار اوستندن اوا نکلنك آهن منقاری احساس ایدجك جانبه یامن واقع اولن صوراغنه
باشن طشره چقردی غی محل ربح بمغز ایکه بو مشکل عقده بیدی ضرب کلنکله حل اولدی بو مثلك فایده سی
بودرکه مار کبی دشمن خونخوار طوب اعتبار اتدکی سبدن عاقبت سنك انتقامله سر بی خرد خرد
اولدی واشیانه رخت وجودی کوی تراب نهر هلاکله برباد اولدی بیت دشمنی کرچه خرد بود در
طریق حزم اورا بزرك دان دمغم کار خویش خوار نثر ملك ایتدی بو مهمی احسن وجه او وزره اتمام وخصم
بد اندیشدن اسهل طریقله انتقام سنك بركت رای اصابت انجام و یمن سعی بلیغ و حسن اهتمامك
ثمره سی در هر امل که سنك تدبیرکه دستور العمل قلم نتیجه سی فوز فلاح اولوب هر اراده که سنك حسن
کفایتك ویمن اهتمامکه اعتماد ادم عاقبتی فتح و نجاح اولمشدر هر پادشاه عاقل که زمام مهام انامی بر
دبیر کافی و بر ناصح کامل کفء کفایتنه تفویض ایلیه هر کز دست نوایب آنك حبل اقبالنه ارمیه و پای
خوادثدن ساحه سعادتی پی سپر اسکه دکرتمیه وبنا سیر تدابیر اصابت پذیر یله خرشید دولتی همیشه

اوج سعادتدن طالع و دایما فتح و ظفر جبین حالنده ساطع اولا نته که سنك حسن رایکدن و یمن
تدبیر عالم آرایکدن بو واقعه اولمشدر بیت بهرچه روی نهم با بهر چه رای کنم همه از سند دست قوی
چون تو دست یار منی نثر بالکز بو هنر کفایت ایتمز که مدت مدید دیار اعاده محبوس دخلاف جنسله
مانوس اولوب سنده نه بر نادره صادر اولدکه سبب تعیب و موجب تغیر اوله و نه بر فعل حادث اوله
که سوء ظنه باعث اولوب انلری سندن تنفیر قله کار شناس ایتدی ای ملك مع ان نیز بدولت
همایون تو بود نثر جمیع حالاتده محاسن اخلاق و مکارم عادات ملکیه غریزیه اقتدا ایتدم صفات
حمیده شاهی و خصال پسندیده شاهنشاهیدن نه اقتباس ایتدم سه بنای کار مه اساس وجلیع امور
معیار و مقیاس ایتدم بحمد الله که ملکك عزم و جزم و فکر و حزم شکوه و شوکت و هیبت شجاعتله مجمع
اولوب دقایق مهمات و حقایق مبهمات شکالت خاطر خطیر و مرآت ضمیر منیرنه ملتبس کلدر و بوضع
تانی و تثبت و موقع نوازش و عتاب ذهن صواب مآب جناب کامیابنه مشتبه دکل هر دو روز مصالح
فردا و امروزی رای عالم افروز یله تدارك ادب و فور کیاستندن هر امرك فاتحه سندن خاتمه سنی فراست
ایله و هر کاه کردن حالی حلیه تیقظ و انتباهدن خالی اولمیوب جانب حزم و احتیاطی رعایت و ناموس
و عرض سلطنتی حمایت ایلر هر کس که بو خجلیه یا دشاهله مقام خصومتده اوله مرکه و هلاکی خوار کندولر کندو
جاننه چکلشا اولور و نهال وجودی بوستان عدمده دکه تخم حیاتی کشت زار فناده اکمش اولور نظم
خصم ترا زمانه بتعجیل میکشد از عرصه وجود سوی حیز عدم با چون توی چرا بجد دم زند دشمن نثر مشکل
اکرامانه دهشت مرده بنیم دم نثر ملك ایتدی سنك مدت غیبتکده نه طعام و شرابدن حلاوت بولدم و نه آرام
و خوابدن راحت مشاهده قلدم حالا بحمد الله تعالی که بیت افتاب دولت اولدی اوج عزتدن بدید
کوکب اقبال خصم اولدی سعادتدن بعید نثر وزیر ایتدی هر آینه کیم که بر دشمن غدار و خصم قهارك دام
مکرنه کرفتار اولم اندن خلاص اولمینجه ظلمتی نوردن و روز روشنی شب دیجوردن فرق ایتمیوب آتشی
ابدن و هوائی تلابدن تمییز ایلمز حکما بویله شرح در که تا بیمار کمال صحت بولمیه طعام و شرابدن لذت بولمز
و حمل تا بار کران خطرندن انفرمیه راحت اولمز و عاشق تا دولت وصال معشوقه ارمیه قرار و آرام قلمز
و مسافر تا منزلنه متوی اولمیه حضور و اسایش کورمز و مرد خایف تا دشمن مستولیدن ایمن اولمیه بر لحظه
حضور و تنفس ایلمز بیت چون زدشمن کسی فراغ یافت جان بخوشی دلی نهان برتافت نثر ملك ایتدی

بزم ورزمده وعزم وجزمده انلرك پادشاهنك سيرت وسريرتنى نيجه كوردك ايتدى فراست وكياستده
غايت پست ومتكبر وتن پرست كوردم نه انديشه صوابدن نصيبى وار ونه راى راست وفكر خطا
بيندن آكاه تمام اتباع واشياعى دخى بو صفتده در وزره دره الا اولدر زيركه بنى قتل ايتمك بابنده مبالغه
قلدى ملك ايتدى انك عقل ودانشنه دليل ومعرفت ايله ورديغنه سبيل ندر ايتدى اولكه بنى
قتل اوزره قرارى ويو راى اوزره ثبات واصرارى دره الحق اول تدبير صوابلر ايدى وملكه انك
موجبيله عمل واجب ايدى بر دخى بو كه حين قبولده واقع اولدى وغرض بلوركن محذور ومنجر نصيحتدن
سمع ابلغين دريغ ايتدى وباب مناصحتده على الخصوص ملوكه لايق اولان ادابى رعايتده هيچ دقيقه
مهمل قومدى ملك ايتدى آداب مناصحت ملوك نه دره كارشناس ايتدى اداب نصيحت ملوك نظم
كلامده طريق رفق ومدارا ايله سلوكدر وجانب خشونت وعنفدن جناب ملايمت ولطفه مايل
اولمقدر ومخدومنك تبجيل وتعظيمى بابنده شرايط رعايتى تقديم ادب بى هنكام الحاح وابرامه جرات
واقدام ايتمكدر اكر انك قولنده يا فعلنده زلل وخلل مشاهده قلسه آنى تصريح ايتميوب تعريضات
وحكايات وامثال دلو سبيله تنبيه ايتمكدر شويله كه البته تصريحه احتياج واقع اولمه طرز كلامى
مقتضاى مقام اوزره طرح ادب عبارات شيرين واستعارات رنكين ايله ادا ايلمكدر اوصاف
مذكوره زيور نوريله حسب حالى بزنى وكوردى افعال واقوالى حليه خصال مذكوره ايله حالى ايدى
بر كون كوردم كه جوانكلامه ميدان اقدامده بر مرتبه ده عنان ويردى كه ملكه ايتدى جاندار كى
بر منزله رفيع وبر مرتبه منيعه كه پاى ارز وجد وجهد ايله اول پايه يه واصل اولمق ميسر
دكلدر وساعدت سعادت ومعاضدت طالع ودولتدن غيرى ايله بو درجه حاصل اولمق
متصور دكل چون على سبيل الاتفاق بو صورت وجوده كلوب بو شغله استحقاق ميسر اولدى
انك قدرنى بلوب ضبط قواعد وحفظ مراسمنده مبالغه قلوب آيين عدل وطريق انصافى كه معظم
شرايط سلطنتدر كما ينبغى رعايت ايتمك واجبدر نظم اى آنكه بملك يافتى دست رسى دولت
طلبى كم طلب آثار كشى صد تيغ سياست ار خرابى نكند كه از رده محنتى بر آرد نفسى صواب بودر كه
ملكه ميانه معظمات امورى چشم اعتمادله منظور قلميه وسوانح مصالح جمهورده بصر بصيرتى
پرده غفلتله مستور اولميه كه ثبات سلطنت وبقاى مملكت بو حضرت نسنه نك وجودينه منوط و

ومربوطدر بوى حزم كاملدر كه چهره محال امال آيينه استقبالده انكله معاينه اولنور وبرى عزم شامل
دركه حصول امنيات مهماته وصول انكله ممكن وميسر اولور وبرى دخى راى صايبدر كه حق باطلدن
وصوابى خطادن فرق ادر وبرى شمشير تيزدر كه برق جهانسوز كبى كشتى عمر مخالفى سيلاب آتشده
غرق ايدر بيت درباغ ملك سبز نكردد نهال عدل كر آبخور نباشد نى از چشمه سار تيغ تر بو كلماتدن
بر كلمه قلمدر كه سويلدى اما شاه وسپاهدن بر فرد انك سوزنه التفات ايلمدى ونصيحتى سمع
قبولله بر واحد دكلمدى تا جملهسى زير وزبر اولوب خانه واشيانه لرى خاك برابر اولدى نه انلر
انك عقل وكياستندن فايده مند اولدى ونه كندونك فكر وكفايتى كاركر اولوب بر طرفدن بيرله
اول ورطه دن خلاص بولدى بو صورتده سر لا راي لمن لا يطاع كون كبى ظاهر وهويدا اولدى
نظم چه سان راى انكس نباشد صواب كه از كفته وى كنند اجتناب چنين كفت دانا كه تدبير
راست قبولكسى نيفتد خطاست بو بابده مرقوم اولان امثال وافسانه لردن معلوم اولور كه دشمنك
مصايد مكر ومكايد غدرندن احتياط واحتراز واجبدر وخصم هر چند كه تواضع وتضرع
كوسترسه اعتقاد واعتماد ايتمك لازم دركه بر زاغ بى پر وبال بو عجز حالله بو قدر دشمن انبوه
وكروه پر شكوهى بر حيله ايله پايمال ايتدى بونك سببى بو ملكلرده ركاكت راى وسماحت فهم ووفرت
حمق وقلت حزمدر والا اكر اول بو خردلى فكر عواقبدن فى الجمله بهره مند اولسه لردى اول زاغ
هر كز مرادينه ايرمزدى وچهره عروس ظفرى دوشنده كورمزدى خردمنده واجبدر كه بو بابده دينه
عبرتله نظر ايدوب بو جوله نصايحى اويزه كوش هوش ايده چندانكه عدودن مهر ومحبت لاف وصدق
ومودت كزافى ايشده جايز دكلدر كه انك مسكنت ذوينه مغرور اولوب انك مقتضاسى اوزره ايش
اده نظم دشمن اكر لاف مودت زند صاحب عقلش مشمار دبدوست مار همان است بسيرت كه هست
كرچه بصورت بدر آيد زپوست نثر بو حكايتدن بو دخى معلوم اولور كه بازار دنياده كسب ياد
خالص وهواداران مخلصدن انفع معامله وسودمند تجارت ميسر دكلدر كه كار شناسك امداد
وامانتيله زاغلر كرداب آفت ومخافتدن ساحل امن وسلامته يتشدلر اكر توفيق رفيق
اولوب بر كمسه كندونك صديق صادق ويار موافقنى عزيز طوتسه واعداى بد رايك كين كينندن
ايمن اولميوب هميشه احتراز واندیشه اوزره اولوب حزم واحتياطى كندويه پيشه ايتسه عاقبت

دنیاده دستار زویله میوهٔ مراده نه اره ودیدهٔ عبرتله چهرهٔ عروس مطلوبی کنا دن کوره بیت
بایار نکوخواه بعشرت بنشین • وزدشمن بد دامن صحبت درچین باب پنجم جهرهٔ نطاق
اهمال وغفلت سبیله ورای پردهٔ تعویقده مستور ومحجوب قالدوغی بیانینه در اعدا ایشلیم
اننده کلام حکیمده معلوم اولدی که اول کسنه لرکه داستانکه مکر دشمندن نخوف ایدوب انک قولنه
اعتقاد ومسکنته اعتماد ایتمیوب کندولرین حضیض مضیق زرق ومکرندن وآسیب کیدن
غدرندن حسن تدبیر ولطف حیله ایله خلاص ایتدیلر حالا بوحقی بزرکواردن ملتمسدرکه بیان بیوره
اول طایفه نک مثلی که برامرک کسبنه سعی بلیغ ادب مطلوبه واصل اولدقدن صکره غفلت جبلیله آنی
ضایع قیله لر بوهمان حقنده هانی آجوب وجواهر مدح وثنایی خاک پای رای صاحب تیری نظم
ای مبارک پی شهنشاهی که حاصل می کند • اختران در آسمان از طلعت نیک اختری • مورد دولت شود چون
سایهٔ فرهمای • برجهان بوجی که تو ظل همایون کستری • من چه کویم در کمال کبریای حضرتت • آفرین باد آفرین
کوهرچه کویم برتری • خاطر عاطر شاهنشاهی یه که مورد فیوض غیر متناهیدر مخفی اولمیه که برامرک کسبی
هر نه دکلو صعب اولورسه بعد الحصول انی محافظه ایتمکدن آسانتر زیرا که نیجه امور اولور که اتفاق
طالع وساعدت سعادت وامداد بخت ایله بی آفت کدورت زحمت جد وجهد محصل اولور • اما نیجه
تدابیر اصابت پذیر مضبوط ومسخر قلمق متصور اولمز • هر کسه که بیرای حزم واحتیاطدن عاطل
اوله • میدان رای صایب مضمار فکر عواقبده راجل اوله • حاصل سعیی هباء منثور اولوب عن قریب
منزل اولنه نازل اوله • هر باری که کندو ویهلامت یلیه فاین قلیه • وکف دستن حسرت وندامتدن عزی
سند قلمیه تنکا اول سنک بشه بی برنج کندو بجد وجهد بوزینه کبی بر صافی قلب وصادق عهد دوست
الندن کوردی • اما غایت غباوت ونهایت حماقتندن قدرین بلمیوب الدن چیقردی • بعده اکا جان بسیر
اولمدی وزخم حق وخرق خرقی مرهم ندامتله التیام بولمدی • رای استفسار ایتدیکه نیجه اولمش اول
حکایت برهمن ایتدی اخبارده کلمشدر که جزایر بحر احضردن بر جزیره ده که روی زمینده
نظیری یوغیدی بوزینه لر زیاده چوغیدی • بر پادشاهلری واردی که نامی کاردان ادی • مهابت کامل
وسیاستی شاملیله زمین وزمان امن وامان ده ایدی • مسامع جهانیان صیت وصدای عدل و
احسانیله طولمشدی • وسکان دیار دریابار طوطی وار شکر شکر مواهبیکه اینله رطب اللسان اولمشدی •

بیت ستم رازیان عدلرا سود ازاو • خدا راضی وخلق خشنود ازو • نتیجه ثبوت متمادی سرور وحضورده
کامران وکامکار روزکار کچوروب آخر بحکم واي نعيم لا يكدره الدهر ربیع شبابی خریف خرفه مبدل
اولوب آثار ضعف وفتور اعضا واجزاسنده ظهور ایتدکده کوزنده نور وکوکلنده سرور قالمدی
کندی • ودرخت قوت که مثمر ثمر امنیت ایدی تند سموم ضعف خرفله قورمغه یوز طوتدی چراغ طرفی
تندباد تقبله منطفی [illegible] ی • وبساط نشاطی هجوم هموم وغموملهٔ منطوی اولدی نظم الدن
چقدی چون نقد جوانی ایا عز الدی ضعف وناتوانی • خزان وقتیدر هنکام پیری • اولم وقتی
صوکنده زمهریری • شیمدی روزکار ستمکار وشیوهٔ چرخ غدار ناپایدار بویله درکه هر کلشن شباب
کلینی شبیه مبدل اولوب هر مشرب دولت خس وخاشاک نکبتله مکدر اوله • نه بحنتخانهٔ راحت
بهاری کیم کوردی • وبی خار آزار غنچهٔ مراده کیم ایردی • وبی جرعهٔ جفا ساغر صفایی کیم صوردی نظم
چرخ کردون که دون پرورده • نجنی بر قتبند سرورده • ای نجیه اهل جاهی جاه اتوای نجیه شاهی هن کیمسه نه
نیم زیبا غزاله ایله که کرک خونخواره بایبال ایلر • بو پیره زال شوهرکش که دنیا نام وفریبنده خاتی عامدر
جوانان ابنای زمانه که فی الحقیقه اطفال بازیچه لعبتخانهٔ جهاندر • کندوسن نوعروس لر لباسنده عرض
ایدوب زینت ناپایدار • وزیور بی اعتبارله دل نظاره منتون • وکمند فریب وبند مکرله کردن کشان بی
روزکاری ذلیل وزبون ایدر بیت بازیچه ایست عالم فریب این متاع دهر • بی عقل مردمان که بدو
مبتلا شدند • نتیجه بونلک بودر که ارباب ظاهربین مادهٔ غرور شیفته کان میدان غفلت قلمشدر • نمایش
باطنی مایهٔ حرص بازار شره وشهوت قلمشدر • عقد عقد ازدواجنه کیم مخرط اولدیکه کام دل ده اندن
بر مراد اولدی • وقید بند حبائل وصالنه کیم مرتبط اولدیکه میدان دنیاده مراداتنه بنوب
مراداتنه وصول بولدی بیت جیلا بیست عروس جهان ولی خوش باش • که این مخدره در عقد کس نمی آید • نه
اطفالتهر وما هذه الحيوة الدنيا الا لعب ولهو انک حسن ظاهر وصورت دلفریبنه ناظر اولوب خبث باطن
ونقض عهد وثبات طبع وخست سیرتندن غافلدر نظم راست چون ارقم است دولت دهر
نرم ورنکین واندرون پر زهر • در غرورش توانکر ودرویش • شاد همچون خیال کنج اندیش • نه مرد خرد
پرورکه دیدهٔ دلی الدنيا قنطرة فاعبروها ولا تعمروها کحل الجواهر ایله منوردر • انک مزخرفات باطلنه
مایل اولمز • وجاه جاهنده وشبکهٔ بی برنج ومال بی مآلنه کوکل ویرمز • وچون بازار دنیانک فسادنه

وشاغلک آخرتن کساده مطلع اولور دولت فانیدن الچکل وحزر غه دنیاده سعادت جاودانی تخمن
اکوب بیت یعنی نشان که دولت باقیست بر دهد کین باغ عمر که بهار است وکه خزان نثر القصه کاردانک
از ضعف قوی وخبر تزلزل بنیان بنیتی چارسوی جهان والسنه جهانیانده انتشار بولوب حشمت
تام وهیبت شاهنشاهی برانده نقصان فاحش کلدی وشکوه شوکت وسطوت سلطنتنه
قصور تمام متطرق اولدی بیت دولت اکر دولت جمشید یست موی سفید آیت نومید یست نثر
بو اثناده اقربای ملکدن بر نهال بی همتا که آثار دولت ناصیه سنده پیدا وعلامات سعادت حرکات وسکناتنده
هویدا ایدی نشو ونما بولدی چون ارکان دولت انک شهریارلق رتبه سنه استحقاقی وجهانداریک
منصبنه استعدادینی کوردیلر وتشیید بنیان سیاستده استقلالنی وتمهید اساس ریاستده استبدادی
مشاهده قلدیلر ضمایرده اکا میل ومحبت متقرر اولوب وقلوب سلسله طاعت وانقیاده مطاوعت قلوب
کمات لشکر وجهات کشور واعاد واجناد تبعی وآزاده لسان حال الله بلکه زبان مقال الله انشا وانشاد
ایدوب ایتدیلر نظم چو باد صبا بر کلستان وزد چمیدن درخت جوان سزد بهار آنکه باد آورد بید
مشک بریزد درخت کهن برک خشک نثر بو جوان بی همتا که بر نهال الدرکنار جویبار بدیع نشو ونما بولمش
وبر هلال جهانکیر برج شرف وسعادتده بدر تمام اولمشدر قامت خلقتی خلعت خلافته ارزانیدر ووفور دولته
سزاوار تاج سلطانی وخنصر سعادتی شایسته خاتم جهانبانیدر اول دخی لطایف الحیل ایله جمیل التماسات
اعیان دولت وذیل ملاطفت ارکان ملک وملتده تشبث ادوب هر برینک حالنه لایق صلت وخلعت
ارزانی کوروب شانینه مناسب مناصب وعده بیوردی وخواص وعوام بالتمام اقدام اقدام اوزره کلوب
اول پیر فرتوتی ایالت وولایتدن اخراج وانزعاج ادوب زمام احکام سلطنتی بی زحمت وکلفت اول
جوانک قبضه اقتدارینه تفویض قلدیلر بیت خالیدانی نشاط تن تخت بر زمین بکذشت
ازین نوید بر تاج از آسمان نثر بیچاره کاردان چون لباس سلطنتدن عاری اولدی اول عاره تحمل
ایدمیوب ناچار جلای وطن وترک دیار اختیار ایتدی وساحل دریاده بر جزیره ده که انجار واشجاری
بسیار وثمار وانهاری بی شمار ایدی قرار طوتدی همیشه اول بیشه ده کوشه وتوشه ایله بجنوردی
وخشک وتر میوه لرله خرسند اولوب کندویه تسلی ویریردی م هر که قانع شد بخشک وتر شه بحر
وبر است بو سؤال اوزره اول بیشه ده بیشه قناعت بیشوالر ایدوب توشه ریاضت ایله منهاج طاعت وعبادتده

سالک اولدی وروز وشب عز وسلطنتده کچن اوقاتنک تلافیسنه مشغول اولوب توبه وانابت ایله راه
آخرته توشه سن دوزدی وبنای خانه تعلقات دنیایی بنیسنده عبادت وعبودیت ایله بوزدی متصل
ظلمت شب شبابدن آیینه سینه ده واقع اولان زنکاری صیقل انوار صبح شیب ایله محو ایدردی
وما فات تأسف وما مضی به تلهف ادوب وحال استقبال متنبه ایچون بو بیتک مضمونیله تنصح
ادیردی بیت صبح پیری بدمید ای دل خرمی هشیار شو خواب نیکو نیست در وقت سحر بیدار شو نثر
بر کون اول جزیره ده بر انجیر اغاجی وارده که هر کاه کلوب انک انجیرین یردی انجیر درر کن اتفاق بر دانه
الندن خلاص اولوب آیه دوشدی کوتوب بوزینه بو آوازی بر مقتضای الجبیث طرمبه بغایت خوشی
کلوب طبعنده انک التذاذ وخاطرنده سرور واهتزاز مشاهده قلدی پس هر بار که بر [illegible] یردی
بر ینی دریایه القا ایدردی وبو نغمه ونغله تنعم وتلذذ ایلردی مکر بو سنک پشت دریانک بر جانبنده
ساحت دسمنده اول جزیره یه کلوب بو درختک التنده ساکن اولمشدی بو نیت ایله که جمع کون اندن
اقامت ادوب چون شداید مسافرتدن آسوده اوله بنه مقام معهودینه مراجعت ایده القصه اول
محلده سنک پشت اول درخت التنده میاندن آبده ایدی صویه دوشن انجیرلری نعمت وغنیمت بلوب
رغبت تمام ایله اکل ایدردی بو رسم ایله بوزینه انی ضیافته دعوت ادوب بو شفقت ومروتی
آنک حقنده واجب الشکر خیال ایلردی آخر خاطرینه بو معنی خطور ایتدی که بو شخص سابقه معرفت
بنم حقمده بو دکلو لطف ومروت روا کورجک مقرردر که میانمزده روابط محبت مؤکد ومقدمات
مصاحبت ممهد اولجق ظهور لطف واحسانی درجه زیاده اولسه در فواید دنیویه دن قطع نظر بو مقوله که
ایله مصاحبت که طینتنده مکارم اخلاق ومحاسن صافیه مرشته وایات مروت وفتوت صفحات احوالنده
نوشته در مغتنمات روزکارده در هر آینه انک صیقل صحبتیله زنکار ملال آیینه دلدن محو اتمک
مناسبدر ونور آفتاب مؤانستیله هوای درونی غمام غمومدن محو ایلمک واجبدر تا که بو هوسله در
بیت دل که آیینه شاهیست غباری دارد از خدا میطلبم صحبت روشن رایی نثر پس عزم صحبت بوزینه
جزم ایدوب نیلوفرکی صودن باش چقروب صدای ترمله آوازه ایتدی ورسم تحیت معهودی ادا ادوب
قصد مصاحبت باعث اولان خاطره عرضه اغاز ایتدی بوزینه آنک کلامندن اهتزاز تمام حاصل
اولوب جان ودلدن آنک صحبتنه مایل اولدی وایتدی توفیر اصحاب وتکثیر احبا به رغبت وانطلاق

یاران وارتباط دوستان میل ومحبت خصال ستوده وصفات پسندیده دندر هرکسنه نك کم بر رفیق
شفیق وانیس صدیقی واردر انکی جهاندن دخی سرافراز وکامکاردر نظم مردان دوستان صاحب دل‌له
زیور دین وزینت دنیاست نعمت دهر اکرچه بسیارست نعمتی بهتر از رفیق کجاست نثر سنك
بشت ایتدیکك سنك محبتك هوایی ومصاحبتك سودایی دوغمدر اما بلمزم که بو دولته بنك
قابلیت وارمیدر بو زینه ایتدی ارباب حکمت باب مصاحبتده بر میزان وضع ایتمشلردر وبو خطه
درکه اکرچه هیچ کسنه بی صدیق اولمق لایق دکلدر اما هرکسنه دخی صداقته موافق دکلدر مصادقت
ایچون اوچ طایفه ایله اتمك کرك اول ارباب علم وعملدر که انلرده مصاحبتیله سعادت دنیا
واخرت میسر اولور هم القوم لایشقی جلیسهم ایکنجی اصحاب مکارم اخلاقدر که دوستك خطاسنه
دامن اغماضله ستر ایدب باب نصیحتده سعی بلیغ دریغ ایتمزلر اوچنجی اول طایفه در که بی غرض
وطمع اولدلر واساس محبتی قواعد صدق واخلاص اوزره اوره لر اوچ طایفه دن دخی مصاحبتدن
احتراز اتمك کرك بری ارباب فسق وفجوردرکه انلرك مبلغ همتی مشتهیات نفسه مقصوردر انلره
میل ومحبت نه سبب راحت دنیا ونه موجب رحمت اخرتدر ایکنجی اهل کذب وارباب خیانت
که انلرله مصاحبت عذاب الیم ومعاشرت بلای عظیمدر سایرلره سندن کلام فتنه انکیز نقل
ادب سایرلردن سکا اخبار وحشت آمیز القا ایدرلر ودروغ بی فروغی صورت راستده کوستروب
حق صحیحی باطل صریح اکلادرلر اوچنجی اصحاب حمق وبلاهتدر که نه جر منفعتده انلرك رایینه
اعتقاد جایزدر ونه دفع مضرتده انلرك فعالنه اعتماد اکثر عیب خیر تصور اتدکلری محض شر واقع اولور
ومفید اعتقاد اتدکلری مضر وضار ملاحظه قلدقلری نافع اولور بیت از دوستی کسی چه سان نفع
می بری کو خیر ز شر ونفع ز ضر نشناسد مصراع دشمن دانا به از نادان دوست نثر دکلمی نکته بو
اولسه اولور که چون دشمن جلیه دانشله آراسته اوله فکر عواقب کیدوب شعار ایدوب فرصت نتیجه
بیلنور دمز پس انك حرکات وسکناتندن آثار انتقام مشاهده ایدب اثر دفع قصدینی تریاك
تدارکله دفع اتمك میسردر اما دوست مبرفتندن بی بهره اولسه هر چند که قصد خیر ودفع شر ده وجلب
نفع وسلب ضرر ده جد وجهد ده معتاد اولسه غالب بودر که اول کسنه انك تدبیر خایب ورای
صایبی سببیله مضیق خطر وورطه ضرره کرفتار اوله نته که اول بوزینه نادانك دوستلقندن قریب

اولدی که شاه کشمیرك سفینه سینی دریای خونه هلاکه غرق وکاربار وجودی شعله خنجر ابدار ایله
حرق اوله اکر اول دزد کاملك دشمن دانایی بیدی فریاد اتمسه اول بلانك تدارك دفعی امکان
پذیر اولمزدی سنك بشت صوردیکك نجه اولمشدر اول حکایت کاردان ایتدی روایت
ایدرلرکه ولایت کشمیرده بر رای جهان آرای وشاه کشورکشای واردیکه خزانه سنك حملنه جبال
شامخه طاقت کتورممزدی ولشکرینك عددی ارقام حساب واوهام حسابه دیرمزدی رایات
سطوت سلطنتی ذروه افلاکه یتشدی وآیات نصفت ومعدلتی صحیفه ادوار لیل ونهاره
ثبت اتمشدی نظم زمانه تابع حکم روانی سلاطین خاکبوس آستانی اودروب داد ودین
رسمینه بنیاد جهانی عدل الله اتمشدی اباد نثر بو رایك بر بوزینه سی واردی که مواضع آفات واوقات
مخافاتدن اکا اعتماد ایدب انك تربیتی باب‌نده عواطف خسروانه دن بر دقیقه نامرعی قومزدی بوزینه
دخی غایت صدق واخلاصدن رایه محرمیتله اختصاص بولوب هر کیجه خنجر برتاب قطره سیماب کبی
النده شمع مثالی باشی اوجنده ایاغ اوزره طوروب ستاره کبی صباحه دك کوزینی یومزدی
وتا دیده ظهور نیر اکبرله غافلان خوابکاه غرور بستر کسالتدن یاتوق قالدیه خدمتده اولستدی
فراغت قلمزدی اتفاق بر دزد عاقل شهر بابلدن اول ولایته کلمشدی بر کیجه کوکلنه بر شکار المق کوزمك
داعیه سی دوشب تبدیل صورت ادب عیارلر لباسیله محلات شهری کشت ادرکن بر دزد غافل وجاهل
دخی بو سودا ایله اطراف شهری کزرکن مجانست معناسبیله بربرینه راست کلدلر دزد غریب مشورت
طریقیله صوردیکه نه درهن فتنی محلیه کیده لوم ویکك خانه سنه نقب ادب کملك خزانه سنی یغما ادهلم
دزد نادان جواب ویردیکه رئیس شهرك اصطبلنده بو فربه دراز کوش واردر که اکا تمام تعلقندك
محافظه سی باب‌نده آهتمام ادب انی دایم اغنی آهنین زنجیرلرله قیدوبند ادب حفظ وحراستیچون
بهرام وکیوان نام ایکی غلامی که بهرام آسمان وکیوان پاسبانی کونده کوسه مزلر نکهبان قومشدر
صلاح بودر که وارهورز اول دراز کوشی اوره ورز وچارسو باشنده بر شیشه کرم کاخی واردر اکا نقب
ادب لطیف شیشه لر وصافی قاروره لر چقرب برخوردار اولالم بو کلاب کمینه دزد دانی سرمایه
کار وذخیره روزکار ایدهورز دزد دانا بونك بو کلامنه زیاده تعجب ایدب دلدی که بو مجملك تفصیلنی
تفحص ایلیه بو اثناده ناکاه قرشودن اهرمن دیدار بر عسس بیدار اولوب دزد اکاه لطف

حیله ایله بو دیواردن پناه ایدوب عیار ابله بیچاره عسسه مرغ کبی قفسه کرفتار اولدی عسس
صوردی که کیجه بو وقتده کزدیک و بو وقتده بونده نه ارادردک جواب ویردی که بن بر دزدم رئیس
شهرک درادکوشنی اوغرلمغه عزم ایدوب قصد ایتدم دیکه فلان شیشه کرک دکاننی اچوب بر خروار
شیشه یوکلدوب اوه الیکدیم و انی بهایه دوزکار ورانی الیلا بازار استظهار ادیم عسس مرد ظریف
ادی استهزا طریقیله ایتدی احسنت دزد بویله کرکدر که بو خرج ایچون که بو کیجه پاسبانی اوله جانی
کرداب بلایه اته و شیشه بر متاعدر که دسته سی بر پوله دکمز بازار جهانده نقد جانی بو مقوله متاعه صاته
مصراع بو نه بخیه جانرا ازان فروش نمی دانی بو مخاطره لره ارتکاب خزانه رای ایچون اولنسه بلکه عقلا
قتنده معذور اولمسک اولوردی م کر کسی بار کشد باز نکار یاری بو نیه دی و انی محکم تغلیبه زندانه التدی
دزد عاقل دزد غافلک فعلندن عبرت الوب متنبه و متنفع اولدی و کلمات عسسدن تجربه حاصل قلوب
کندو کندویه ایتدی بو عسس بنم دشمنم اما ویوه دزد بنم دوستم دایم ایمش که بی دانک تکید
بنی ورطه هلاکه اتمه یاردی اکر بو دشمن دانا اولمسه بنم امرم تمام اولوردی و بو خرابه ایچون عزم آخر
اولوب شیشه وجودم سنک بواله سنردی حالا عسسدن کیجه خزانه پادشاهه قصد ایتمک صوب
صوابه اقربدر که شاید غرض اصلی و مقصود کلی به دست دره میسر اوله پس آهسته آهسته بایلک
قصره التنه واروب بنیاد قصری قزمغه و زر سودا ایله سنکی بولاد لازمکه اغاز ایتدی بیت
اوروبن تیشه سنکی بیمدارا خمیر و موم اولوردی سنک خارا هنوز عیار شب رو افتاب بوار دایره
افقه نقب اورمامشدی که نقب دزد اتمامه یتشدی و اول مقامدن که خوابکاه رای ادی بلنده طشره
چقدی رای کوردی که تخت زرین اوزره خوابه وارمش اضافه اطرافنده حوالی مسند شاهیده دکلنش
وانواع جواهر زواهر خوانچه بساط شاهنشاه اوزره صاجلمش شمع کافوری مستانه یوزبیله غدار
کبی قزارمش کلکلا اولمش و پروانه سوخته عاشق اشفته لر کوکلی کبی نامراد اولوب شعله سنکه یانمش
یاقلمش کلاه اولمش بیت پروانه و من که چه در سوختنیم اما من جان و جکر سوزنم و او بال و پری سوزد
اطرافه نظر ایتدی کوردی که بر بوزینه شاهک بالینی باشنده طورمش بر خنجر آبداری الینه طوتوب بر تیغ
ابدار کیمو زنه ادرمش دبش احتیاط ایچون دور استه نظر ایله بو حالی کورجک متعجب و متحیر اولدی و ایتدی
بو سبکبار که اعلای درجه رفعتی چراغ پایه دره پای انبساطی بساط شهریاره نه لیاقتله

اولمشدر و بو تیغ ابدار که قرار ملک و ملت انکا وابسته در بو نیچه قرارلک الینه جهت اولمشدر دزد بو تفکر
میجو تیله حیران و بو تغیر کرداننده سرکردان ایکن ناکاه کوردی که بر نیچه مورچه سقفدن سینه
رای که ایینه جهان ارای ایدی دوشدی و خارش پایلری تاتیش لرندن سینه نازک رایه خدشه و خراش
ارشدی رای دریای خوابه مستغرق ایکن دغدغه پای مورچه دن الن سینه سنه اوردی بوزینه بو حالی
کورجک اطراف شاهی تجسس ایدوب کوردی که بر قاچ مورچه رای سینه سی اوزره کزنلر دل بوزینه ده اتش
غضب مشتعل اولوب ایتدی بنکی پاسبان وار ایکن که ستاره چشم انجم سیار کبی روی خواب دوشمز ده
کورمز مورچه شبه رنکک نه حدیدر که بنم مخدومم او پیر دمی ادکستاخ قدم شومنانک آیینه
سینه سی اوزره قونه پس عرق حمیت جاهلیتی حرکته کلوب قهرندن قصد ایتدی که الندن اولان خنجر ابداری
رایک سینه سنه اوره تا بو واسطه ایله مورچه لرک خرمن جمعیتی صاوره باد فنایه ویره دزد فریاد
ایتدی که ای ناجوانمرد بی باک و ای کافر نعمت ناپاک الک چک که جهانبانی هلاک و جان جهانی اغشته
خون و خاک ایتدک دیدی و فی الحال صجرایوب بوزینه نک الینی محکم طوتدی رای نعره دزد له شراب خواب
باشندن کدب حالی بو منوال اوزره کورجک صوردی که سن کیم سن دزد جواب ویردی که بن سنک
دشمن داناک ام بو تنده طلب مال ایچون کلدم ایدی اکر بر لحظه دخی سنی محافظه ده اهمال ایدیدم
بو سنک مهربان نادانک شبستانکی قانکله مالامال ایدردی رای کیفیت واقعه یه واقف اولوب
حقه شکر ایتدی و ایتدی بلی چونکه عنایت ربانی یمدا اوله دزد پاسبان و دشمن مهربان اولور
پس دزدی نواخت ادب شرف تقرب ارزانی بیوردی و بوزینه یی زنجیره چکوب اصطبله کوندردی
دزد که شب دلدکی میانه ینه ایدوب خزینه امیدیله بربادمشاهک قصرینک دیوارینه نقب
اوروب خلوتنه کردی خلعت دانش برینه و تاج خرد سرینه اولدغی حالده ذروه دولته اردی
و بوزینه که محرم اسرار شهریار و خزینه دار رای جهاندار ایدی چون خار جهالله چهره عقلی خارا اولوب
پرده غفلتله بصر بصیرتی مستور ایدی حرف محرمیت صفحه حالندن تراش اولوب دایره حرم حرمت
تقربدن دور اولدی بیت خصم دانا که افت جاندر یکدر اول دوستدن که نادان دشمن بوشلدن
بو فائده حاصل اولدی که هر عاقل ابواب محبت و مودتی ارباب دانش و معرفته اچق کرکدر و صحبت
دوست جاهلدن فیغ بغر بخموق کرکدر که دمثلدر بیت عقلسز دوست دشمندن بتردر

عقلمزه دوستده دشمن یوزدن سنك پشت چون بو حکایتی که فواید بی غایتی مشتمل ایدی استماع ایتدی
ایتدی ای دریای دانشن و فضیلت کوش هوشمه کوهر شهوار حکمی کوشواره قلدك حالیا دلوم که دوستلرك
اقسامنی اعلام ادب کلام جواهر انتظامکی کردن و ساعد و سامعه مطوق و یاره قلهسن کاردان
ایتدی حکما حکمت شعار بیورمشلردر که عالمده دعوای صداقت ایدن ادم اوچ قسمدر بعضی
غدا مثابه سنده درکه انلرسز زندکانی میسر اولمز دخی جمالدی فزردفی ورسه خانه صحبت منور اولمز
بیت چراغ خانه دل روی یار ست دلا از مهر چنان رفیق بکار ست بر طایفه دخی دوا مثابه سنه
درکه احیانا اکا احتیاج واقع اولور بعض اخر دخی مرض منزله سنده درکه ضرردن عیری اندن نفع
مقصود اولمز بو تلر ایلیلر و منافقلردر که ظاهرده سکا صدیق صادق کبیرلر اما باطنده مخالفلر
موافقلردر نظم بهبین تواند تو ر موافق نمانند و زیست از سایه منافق نمانند کرم ولیك
ازعکر افسرده تر زنده دلی از دل خوده مرده تر نفس خردمنده لازمدر که بو طایفه نك که دوست
روی و دشمن خوی در مصاحبتندن اجتناب اده لر و احباب خالص و اصحاب مخلص
جانبنه شتاب اده لر مصراع ز دشمن بکسل و در دوست زن دست سنك پشت ایتدی
فرط صداقتنه شرطلر وجود بولور دکال خلوص نیچه اولور و نه طریقله معلوم اولور بوزینه ایتدی
اول کسنه که بو التی خصلتله اراسته اوله انك مصادقتنده شایبه قصور و مخالصتنده رایحه
فتور اولمیه اول بودرکه دوستنك بر عیبنه مطلع اولسه اظهار ده جایز کورمیه ایکنجی اکر هنرین
کورسه بر خلاف ایتمکو سترمه اوچنجی دوستنه احسان اتسه مقابله سنده امتنان اومیه دردنجی دوستندن
احسان کورسه اکا نسیان روا کورمیه بشنجی دوستندن خطا و زلت مشاهده اتسه
ذیل عفو و صفحله ستر ایلیه التنجی اکر جرمنه اعتراف ادب اعتذار ایلیه شرف حسن
قبول ارزانی کوستره هر کیسه که اوصاف مزبوره یله موصوم اولمیه مطلقا صداقتی لیاقتدن
محروم و بو مقوله کسنه یله صداقتك عاقبتی ندامته مفضی و ملامته مقتضی اوله چون
بو نوع احباب فی زماننا کم یابدر لاجرم ارباب تجارب دمشلردر که صدیق صادق عنقا کبی
لا مکان ورفیق موافق کیمیا کبی بی امکاندر بیت هان عنقا است غمخوار صادق جهان کیمیا در
یار صادق نثر چون کاردانك کلامی بو مقامده تمام اولدی سنك پشت ایتدی کانم بودر که بن دعوای محبتده

صادقم و طریق صداقتده ثابت قدمم یارلك اداسندن بر دقیقه اهمال ایتدم و سنلوك ترابطنده
بر نکته یی اخلال احتمالی یوقدر اکر بنی کندو مصاحبتکه بند ایتمکله طوق منتك تا قیامت
کردنمه صوندایدن سن شانکدن کرمکدن بعید دکلدر بوزینه تعلق ایدن بالایی
درختده اشغه این کشف دخی دریابن طرفه چقوب بر برین کنار ورو ابط محبتی محکم و
قواعد مودتی استوار اتدیلر هر کرت غربت ساحه دل بوزینه دن دور و همدم سنك پشت اانك مجبتیله
منتظم و مسرور اولدی هر کون انلرك میاننده طراوت نهال وداد و اتحاد زیاده اولوردی و کلشن
مخالصت و مصاحبت رونق و لطافت بولوردی بیکانه لك بر مرتبه ده بیکانه لکه یتدی که بوزینه
نك خاطرندن هوای ملك و سلطنت کتدی و سنك پشت فرزند و زن و خانه و مسکنی اونتدی
بیت با ربا ماست چه حاجتکه زیادت طلبیم دولت صحبت او مونس جانه ما را بس چون خیلی
زمان بونلك او زرینه کچدی و مدت غیبت سنك پشت متمادی اولدی جفتی انك فراقندن تمام مضطرب
اولدی و کانون درونده اتش اشتیاق زیاده ملتهب اولدی و مجمره جان کداز شعله حسرتله
خرمن صبرین یاقدی و سیل سرشك قوانه دیده سندن دامن یاره سیل بهار و میاه انهار کبی
اقدی بیت هجر داغیست که بر جکر کوه نهند سنك بر سینه زنان اید و فریاد کنان نثر اخر حکایت فراق
و شکایت اشتیاقی ابنای جنسنده بر سیله درمیان ایدب ایتدی نظم رفت یار و انذوی دردی
او در دل بماند همچو سروم پا ز شوق قامتش در کل بماند ازجا انش مشکل خود خواستم اسان کنم در رخ
نهفت و قصه ما همچنان مشکل بماند نثر بلمزم که اول غریب بحر بلای غربت سفینه سینه سن کرداب اغترابه
صالدی و اول سالك مسالك مهاجرتك باده ذل اوادسی نجه خلاب انحلابه دوشدی قالدی و بلید
اکر طلوع صبح وصالیله ظلمت شام فراق مرتفع و هوای تماشای جمالیله شعله اتش اشتیاق اول
منطفی اولمیدن بیت بحت شودکان کل رعنا بچمن باز آید مکر این جان زتن رفته بتن باز اید نثر چون اول
یاره عکساری انده بو انقباض و انکساری مشاهده اتدی ایتدی اکر کستاخلغمی معذور طوتب بنی
تعیب اتمزسك دیم کلامی حضرت جل القوب بنی تکذیب ایلمزسك سنی انك حالندن خبردار اتدم کم کیجه
سبب مکث و توقفی عز حضور کندن قرار ادین کشف ایتدی ای یار مهربان و محرم اسرار نهان سنك مزاج
کلامك شایبه جرح نقصدن معرادر و پیام حقیقت انجامك عیب و ریب و دو صمت تهمتدن

بر آدم هر باری که سنك نقد قلبکی محك امتحانه اوردم معیار اعتبارده خالص و تمام عیار بولوردم
مقرردر که هر سوز که سندن صادر اوله تیر کبی راستدر و خلعت صدق قامت کلا انکه لی کم
وکاستدر محرم ایتدی اشتدم که سنك شوهرك کله بر بوزینه میاننده اتفاق نطاق مودت
و وفاق مستحکم اولوب دل و جان انك مهر و محبتنه وقف و عنان اختیارین انك میل و مودتنه
صرف ایلمش غنیمت صحبتی هیچ بر نعمته مقابله ایتمزمش و لذت ملاقات و استماع مقالاتن عالم و درم ویرمزمش
سنك فراقك اتشنی انك وصالی ابیله تسکین ایدرمش و سنك خیالکدن انك جمالی نعم البدل عد ایلرمش
ماده که بو خبر غم پروری اشتدی بخار سودای غیرت دماغنه چقوب زبان حیرتله ایتدی بیت خون
گشت دریای دلم دلدار یار دیگران ما ز کنار از رشك بر او در کنار دیگران ای دوفزکار جفاکار
نه گناه اتدم که خرمن جمعیتی صاعقه تفرقه بله یقدك و ای چرخ ستمکار نه جرم ایلدم که سیل هموم و غموم بنیاد
خانه حضورمی یقدك یار مهربانمی که انیس خاطر غمناکم ایدی جلیس اغیار ایتدك و حریف نظر بغی که بساط
عشرت اوزره نقش مرادی انك دیدار عشرتیله کوروردم اغیار ایله یار ایتدك اول بی وفا کویا که لوح
محبتدن مهر و وفا حرفن اقرماشدی و اول بیگانه وش صانکه اشنالق بستننده بمثله بر بالینه باش
قومامشدی نظم کسیدن نه یارب نکار بی وفاسی اولسون خوب فاز خیلنك هیچ مبتلاسی اولسون اشنا
یاد اولورلر یادلو لر اشنا اکسله ای بیگانه دن قولر اشناسی اولسون نثر همدمی ایتدی بعد نزول النوازل جزع
بی سودمدن نه حاصل حالا اولی بودر که مرارت چاشنی حنظل مذاق فراقه بو زمان صبر ایله سن و بر تدبیر
اصابت پذیر ایله بو کره جبر اده سن بو طائفه داستان مکر و دستانه کم آیت ان کیدکن عظیم
اندن کنایتدر مشغول اولدلر چندانکه مسارعکره بو کارك غورنی کوردلر و قعرنی ارادلر هلاك
بوزینه دن اولی اولمغه مرهم بولمدلر و اول بیچاره نك قتلندن غیری چاره یه قادر اولمدلر پس بو بابده
صندوق حیلتن اچدیلر و متاع فکرلرین دوکدلر صاچدیلر اخر الامر رای ایلدیلر بونکا ادرنه متمرد
اولدیکه ماده تمارض ایدسه دو تسکلو و مشتکی اولتدی و سنك بیشته بوکسه کوندردیلر وار بو خلیله سنك
حالندن خبر ویروب ایتدی نظم یارا صاحب فراش اولیدی لالك حرام اولسون سنك وارسه ملالك
وجودین قبلمش الام و اسقام بلیمز نولسر حالی سرانجام اللهدن نسنه کلمز اهه قالمشی اتی اولخسته کر الله قالمش
سنك بشت ذوجك خسته لغی خبرین استماع ایدجك بوزینه دن استیذان ایتدی که اونه واره

رخصت سن کوروب اهل و فرزندیله عهد ملاقی تجدید قله بوزینه ایتدی ای یار غمکسار الدنیاه
کلور وار انما اومرم که عن قریب الحال بنه تشریف وصال ارزانی بیوره سن و بن غریب
بی بیغه کوشه سنده تنها و بیکس قومیه سن بنی خود انده فراق بر لحظه تنها قومزسن و درد
هجران بر زمان حضورمدن ایرلمز و کوزم یاشی بر یولداشدر که بر دم نظرمدن ایرلمز بیت
دنیاده بکا اولمیه کوزم کبی یولداش کیم بیله یاتور بیله طور بیله دوکر یاش نثر سنك بشت ایتدی ای رفیق
مهربان و ای راحت روح و روان بو مهاجرت بلا اختیار واقع اولدی و بو مسافرت بکا ضروری
لازم کلدی والا طوع و رغبتیله هرکز سنك صحبتکی قو بیکیدیمیدم و طیب خاطرله بر دم حضرتکدن غیبت
اختیار ایده میدم بیت ز دیدار تو مهجوری ضرورت میشود ورنه نخواهد هیچ موجودی که جان از تن
جدا باشد نثر کلامنی تمام ایدوب بوزینه یی وداع ایدوب مقامی جانبنه متوجه اولدی بیت دیوب بو سوزلری
یوردی قلدی بوزینه دن قنلو باش ... رود قلدی نثر چون وطن مالوف و مقدم کشفنه زینب و شرف بولدی
اقربا و احبا مجتمع اولوب صفای خیر مقدم مرحبایی عیوق بر تر دلر و مساوی تعظیم و تکریمله خانه یه
کتوردلر سنك بشت ... بر عکردی عورتی کوردی که صاحب فراش اولمش و تف و تاب عارضه دن
کل باغ عارضی صولمش بیت تاب تب کل رخ ... نیرین ایلمش خسته لق سیمین تنن ضعفیله
زرین ایلمش سنبللری برك نسرین اوزره صاچلمش کلنار رخسارنده ارغوانندن بند زعفران ال
اچلمش بیت او دل ... قد لاله خد باغ ارمدن تازه روی لاله دن صفرال اولمش موی دن کویا
کهوی نثر هر چند که تحیه ... ایدوب حالندن خاطرندن سوال ایتدی مقابله ده مریضدن
بر جواب صادر اولمدی و بار دیکه طرح تلطفه فتح کلام اقدام ایلدی شرخا عتبار و التفات بولمدی
نه تضرع و نیاز معرض قبولده واقع اولدی و نه مقدمات تملق نتیجه مراد ویردی بیت ای دل از کویش
بیم سرمایه درد و نیازه کاین متاع کاسد ایخا ... روز بازاری نیافت بس اول عمده کم مریضی تمارض
اول عزیز ... قشدی و کمال هوادار لغندن باشی اوجنده اوتوروب مکس رانلغه مشغول ایدی ایتدی
ای خواهر مهربان بیت ای همچو بیمار یاتن بکلکدن دل شکسته ای کوز غادیجو یوزینی کورمکدن
ناتوان نثر بیمار نجون بیکله بر اغز سوز سویلمز و ما فی الضمیرین بو پریشان خاطره اظهار ایلمز اول
دخی درون دلدن درد له بر آه سرد ایتدی و ایتدی بیت درد سر علاج مکن بعد ازین طبیب

درد بنست درد عشق که درمان پذیر نیست بر بیمار که نو بیعلاجدن ناامید ویرخسته کم احتمال صحتی اندن صدر مرحله بعیداولمیان تنفسنه بجه رخصت بوله دن قوت وسامان ایله بو کلمه تکلمه قادر اولمسنک بیشتر جوه بو کلمات درد آمیزی کا شدی سوزدکمازه اغاز ایدوب رقت قلیله ایلدی ایا بونه دارودرکه بودیارده بولنمیه ویغه دوادرکه جدو جهد لم بیدا قلنمیه بو درد لکدرمانی ندر بکا خبرور که طلبنه بحر و بری بایغ التمه الم و بو مرضک علاجی نه نسنه در بور که قریب بعید دیمیم ولدم و اشنا و بیکانه دیمیم صوردم هر قنده ایسه بولم اکر ماهی کبی قعر دریایه طالمق لازم کلورسه طلب واکر ما مکه اوج سمایه جقمق واجب اولورسه سردن قدم قلب نقد جان ودلکه خلاصه اب وکلدر بو دوانک تحصیلی بولنه فدا قلم نظم تنن جانم که یاره یرطبوکه دلدن انی فدا قلم چوکه کرادم جان ویانی بیکادریغ خیامه نعم پیره بانمه تیغ نیز بار بیمار جواب ویردیکه کتب اطباده مصرح و منصوص درکه بو بیماردرکه طائفه نسایه مخصوص در و بو مرض درکه انلرک ارحامنن حادث اولور بکا علاج دل بوزینه یه منحصردر بو دا عضالدر که بو دار ودن غیر یله دوا بحالدر سنک بیشت ایتدیکه بو دار و قتی بولنور دی نه حیله ایله الم کورد بجه تحصیل اولنور هم بیمارکه فن مکرم ماهر و سحر و فسونه نانی سامری ساحر ایدی خواب ویردیکه بزده بلورزکه بو دار و حالم کرملک دشوار در و بو دوانک عنقا کبی عالمده اسمی وار در سنی بود طالبیچون دعوت ایتمدک بلکه یار وفادارکی آخر وقتن کورسن و آخرت حقن حلال ادب وداع اده سن حسرت قیامته قالمسون دیو طلب ایتدک که بیچاره بر من بعد نه حال ایله مصاحبت بجالی وار در و نه دنیاده صحبت عاقبتی احتمالی وار بیت

بجز خون شربتی در خورد خود نمی بینم بجز غم راحتی در روزگار خود نمی دانم نثر سنک بشت بو درد آمیز وجان کداز کلماتی کریان صبر جاکدا یدوب کریه یه اغاز قلدی و جوابلدی که بو بابده دریای تفکره طالدی بوزینه نی قتل دن غیری چاره دن عاجز قالدی ضروری بنیاد حقوق بیننه عقوقله هدم ایدوب صدیق صادق و رفیق موافقنی قتله عزم ایتدی خزار جمند هر چند که زبان بند و نصیحت ایتدی ایناجوانمرد بنیاد سوابق وعاد و اعتقادی که سنکله بوزینه میاننده مشید اولمشدی بو زن افسرده ایچون که نقشی و ناصحنه حالنده سرتده دردست عزمله یقوب مروت با بنیه سداد ب وفالق بناسنی یاییق بیت حیف باشد که از برای زنی پاره سازی بغد یهد هی نثر نفس لوامه سی وسوسنه

ملامتی

اغاز ایدب ایدکی که حلیله وفادارک جانبنی که انتظام حال و قوام عیش کا منوط در و حفظ نسل و بقاء نوع اکا موقوف تلمسی قومق و بر بیکانه نک حق حرمت محبتنی که سنکله انک میاننده نه علاقه جنسیت و نه رابطه قرابت واردر محافظه قلمق طریق هدایتی قریب مضیق ضلالته صابقدر بیت بجوی صحبت دیرین که حق یار قدیم هزار باره از خون دوستان نو است نثر اخر الامر جانب زن غالب اولوب کشف ناخلفه فکری بوتلنه و زرینه مقرر اولدیکه تیغ غدرله کردن عهد ووفایی اوره و باد مکرله خرمن خلوص و صفای صاوره بیچاره بلمدیکه سمت مکر و صفت غدر نقش شقاوتدرکه بد کردارلرک پیشانی حاللرنده عیان اولور و نقض عهد و نکث عهد داغ دنائت در که خاکسارلرک لوح جبیننده نمایان اولور هرکسه که صفت غدر و خیانتله موصوف اولمز هیچ صاحب دلانک صحبتنه مایل اولمز و اول کسنه که نقض عهد و نجد و فالق سمتیله موسوم اولمز اهل حقیقت قتنده شرف اعتبار و درجه قبول بولمز بیت صنمه پیمانه کبی کاسه شر صمه پیمانه صاف قسکه اکر نثر بلکه انکله مناسبت و مصاحبتی شانلرینه نقص و شین واتکله راضت و مصادقتدن احتراز فرض عین بلورلر بیت بیر بیمانه کمن که رواتش خون باد کفت بدهیز کن از صحبت بیمان شکنان نثر سنک بشت اکرچه که بوزینه نک قتلنه عزم ایتدی اما اتا انی مسکننه کورمیجه مراد حاصل اولمیاجغنه جزم ایتدی پس بو عزیمتله بوزینه جانبنه کیتدی بوزینه نک انک دیدارینه اشتیاقی حددن تجاوز ایتمشدی و کربت و غربت و وحشتی حددن کار جانه یتمشدی اول حالده که نظری انک جمالنه راست کلدی غایت فرحدن نغمات نشاط انکیز له بو ترانه یه اغاز قلدی بیت هزار شکر خدا را که جون تو دلداری [illegible] نثر و کشفک حالی و خاطره صورت اولادواضادنک احوالی اکتشاف ایتدی کشف ایتدیکه ای انیس دل و مونس خاطر جغل سنک دردمفارقتک درد و عیب روحمه بیستو اولمشدیکه انلرک وصالندن و شاهد جمالندن انشراح حاصل اولیدی یا اهل و عیالک الفتیله بو خاطر محنت زده طرب و بهجت بولیدی هرساعت که سنک تنهالکدن و حشتکی اتباع واشیاعکدن انقطاع صحبتکی فکر ایدیدم و تخت و بخت و سلطنت و مملکت دن جدا دوشب فرمان فرما و کامروا ایکن دن اتفاق ایتدکه غم قلیدیم عیشم بکا منغص اولوب شرب مسرت و صفوت حسرتیم مکدر اولوردی و اندکم فعلمه ندامت ده ونفسمه دایم ملامت ایدیم که ای جمعیت رفاهیده که سن بونن محنی کلشننده

سند عینی ادوزه اد توربت حظوظ نفسانیه دن خاطرک خزینه‌کو استرایلیه ° ویار وفا دارک خارستان
غربتده خاک خارای بالین ویستر ایلیه بیت روا باشد اینجا چو گل تو شکفته ° ریفوق تا خارها بای رفته نثر
پس اول عزیزیه کلدیم کم کرم ایدوب تشریف رحمت ایسه کلبهٔ احزانه قدم رنجه بیوره‌سن ° ودعوتمه اجابتی کوسترسن
سفینه در ذمت همتکه واجب اولوب دار ودیاری دیدار مبارککله مشرف قیله‌سن ° تا اصفاد وانسابم
سنک بکا سلیغ محبتکی بیله‌لر ° واحباب واصحابم مقدم همایونکله قدم مباهاتی فرق فرقدانه قویالر °
هم دل سنک وصالکله شاد اوله ° هم منزل سنک جمالکله زیب وبها بوله بیت کوشهٔ کاشانهٔ مرا بخط احسان ایله
کل کلبهٔ احزانی تازه کلستان ایله کل نثر معتقدر که سنک تشریف قدومکله بنم افتاب قدرم ارتفاع بولور ° اما
سنک ماه جاهکه نقصان کلمز بیت چه کم شود ز تواء که بر منت گذر افتد ° که تا بروز زنم از دو دست افتاب
در اختذ نثر واکابر اصاغره دم وقدم ایله نواخت ایتمکله شان شریفلرینه شین وعار لاحق ومتطرق اولمز °
بیت جهان محتاج ایکن کوه بو تونه ° وار رعایا ایله مزده دو ینشا ولینه نثر ودخی دلرم که سنک تعظیم وتکریمک
بابنده شرط مبالغه‌یی تقدیم ایدوب مائدهٔ ضیافتکی نعم بی نهایت ایله ° وندما وظرفادن بر جماعتله
ارسته قیلم ° بو وسیله ایله شاید که حقوق مکارمکدن بعضنی ادا ایده بیلم ° بوزینه ایتدی بو تکلفاتدن
فارغ اول که چون عقد محبت ووداد انتظام بولدی وعقد مودت واتحاد استحکام پذیر اولدی تکالیف
خدمت وتکلفات رسم ضیافت نه کم داب ارباب رسم وعادتدر حشمت زایل وموونت بی‌نهایه‌دن در
دستگاهکه شر الاخوان من تکلف له کلفت کر نباشد خوش توان زیست نثر وبنم سکا مهر و
محبتمه کم زیاده نعمت وغنیمت عدادرسن اولدکلو منت ایلیکم سنک مصاحبت ومصادقتکله بنم
افتخار وابتهاجم وسنک موانست ومجالستکله بنم افتقار واحتیاجم دخی زیاده در که بن دخی وکسی
وتخت وبخت وسلطنت ومملکت وضم وحشمدن جدا دوشوب کرداب غربت وعذاب وحشته
مبتلا اولمشم ° ایزد تبارک وتعالی سنک میامن مصاحبتکله بنم مرتفع قلمسه ° بو محنت غربتک
سنک موهبت محبتک ادراکی بیورمسه ° بنی جبکا لالزارزدرکاردن کیم الی یلوردی ° وزندان
محنت وهجراندن کیم خلاص قلوردی بیت حبذا دولت سرای محبت اباد ° بو بیار بو خوش
باشیم ودلشاد نثر بو معتادات موجبنجه سنک بنم بابمه لطفکله نهایت یوقدر ° وبنم سنک اوزرکده حقم
ایسه سنک بنم ادستمه حقک جوقدر ° بو تقدیرجه سن بو کلفت ومونته محتاج دکلسن علی الخصوص بو محبتک

حس برینه دخصوص بو بیت تیسرا اسباب عزتکه متعهد ° وتقدیم قابل معنوی ترتیب مائدهٔ صوریدن
اولی واهم بیت بی تکلف دوستی باید که باشد زان دوست ° در میانه رسم تکلف کر نباشد کو مباش نثر
سنک بنشت ایتدی ای رفیق همدم وای همدم محرم سن دخی بن عزیزن وفایت هان رعایت لوازم
ضیافت وعرض تکلفات نعمت وشهرت دکلدر ° بلکه مراد جدالق میانه‌دن کیدوب شرف مواصلت
دائمی میسر اولمقدر مصراع نمی خواهم که یکدم بی تو باشم نثر بوزینه ایتدی مصراع در راه عشق مرحلهٔ
قرب وبعد نیست نثر احباب بینینده فرضا که بعد بعید المشرقین اولسه چون بر برینه صحت ومیل الله
خبری اینما واصل اوله ° وهر برینک خیالی انجا لیله جانبینه راحت روح حاصل اوله ° دوری صوری
حجاب معنوی مانع اولمز ° وهر برینک دینی خیالی بر برینک وصالی جمال بدیع المثالی مشاهده
سندن فارغ وخالی قلمز بیت قرب روحانی اگر هست میان من ودوست ° چه تفاوت کند
از بعد مکانی باشد نثر بو باب بو رباعی بعض کبرک زاده طبعیدر رباعی کر نقد نداریم وصالت دست
در دیده مقیمست خیالت پیوست ° در ظاهر اگر وصال جسمانی نیست ° غم نیست چو اتصال روحانی هست نثر
کشف برضه جی بخو تمرغی بر تاب دیتر منانی جانب صدغه راده بر تاب انتدی ° عاقبت دم کریمه دل سنکین
بوزینه دخی عوم کبی نرم ایدوب سنک بنشمایتدی ای یار بو ربا بو قدر الهام نه لازم کم طلب رضای
احبا منصب مودتده وآیین فتوتده فرض واجب الادادر ° دوستک دعوتنه اجابت واجبدر °
واشارتنه اطاعت مناسب مصراع از دوست یک اشارت وزما بسر دویدن نثر ولیکن بکا بو آبدن عبور
متعذر ° وسفینه سینه‌یله بو دریادن جزیره‌یه رورغابت متعسر ° کشف ایتدی غم یمه کم بن سنی
کشتی مثل بو دریادن بجم ° وبر ساعتده اول جزیره‌یه که منبع امن وراحت ومعدن نعمت وغنیمتدر ایلتیم °
وبالجمله اول دریادن اولعقده مدح وترویج اتدکه بوزینه‌نک قلبی بالضروره اکا تهیج اتدی ° وناکام
تو سنکلی قربه کام قبولله مقتضاسنه رام اولوب زمام اختیارین انه وردی ° سنک پشت
فی الحال الی یفتتة الو جزیره جانبنه متوجه اولوب سینه‌سن آب اوردی ° جون میانهٔ دریایه یتشدی کشتی
خاطرکیرد ابتشو بینه دوشدی وکندو بلرانی نیشلدنیکه بو عملک عاقبت نیلت وعلامت نه مقتضی در ° وبو امل
آخر فضاحت وقباحته مقتضی در ° بو معاملات عذر که ترتیب ایلدیم بدنام اولمقدن غیری نه نتیجه ویرر °
وبو تخم حیله ومکر که زمین سینه ده اکرم دشمنک اولمقدن غیری نه بر اولور بیت حرم که زکلزار

وفاروبتافت • خارجفا سینه ادراشكافت نثر نساء ناقصات العقل ایچون عقل تام وادراك تمامی یوقدر
اولن یار وفادار كم نادره روزكاردنده • كمر بكیه درمیان وخدمت عهدی جركان ایتمك سمت
احرار دكل • بلكه صفت اشرار در بیت نه اولور عورتك عقلی سوزینه • اراولدر او دمیه عورت سوزینه نثر
وطلب رضای رحماندن امتناع وهوای اغوای شیطانه اتباع سبب نقصان وخسار بلكه موجب هلاك
وبوار در مصراع مكن بكن كه نكو محضران جنین نكنند نثر میان ابن بوسنوالدوز ره خطاب وعتاب
وسؤال وجوابه مشغول اولوب • حركات وسكنات تندن آثار تردد وتغیر ظاهر اولدی • بوزینه نك
قلبنه انك بو حالندن شبهه كلب صوردی كه موجب تفكر نه در كه تغیرله كدرسن • بوخسه بنم
بار زحمتمه تحمل دشوار كلوب اول اجلدن می تردد وتامل ادرسن • سنك بشت ایتدی بو سوزی
مزدن سویلرسن وبو شبهه یی نه دلیل ایله تاویل ایلرسن • بوزینه جواب ویردی كه حركات وسكنات تك
تفكر واقع اولان مناظره ومحاوره یه دلیل ظاهر • وتغیر انفعال واحوالك بر اتوك عزیمت تحیر و
تردده برهان باهر • اما اكر كیفیت حالدن بنی آگاه ادیبزو اعلام ارزانی بیورسی • شاید كه بنم
مشاورتم معاونتیله ورطه حیرتدن خلاص اولوب ساحل سلامته وصوله واصل • سنك
بشت ایتدی راست بیوردك • اما باعث تفكر وتحیر بو در كه معظم ... اجزاء اول وصولی
دره وبوجود لتك بوكیتنه یه ابتداء حصولی در مصراع این همه آثار جهان از وجودست نثر جماعتی
معلوم مكدر كه خسته وشكسته در • لابد مهمان خانه تصور وظلالدن خالی المسه كرك • بس مراد
اودر كه وظایف دعوت ومراسم خدمت ضیافت معهود اولمیوب • لاجرم بو حالت موجب فضاحت
خجالت اولسه كرك مصراع وكر كناه بخشند هزار هستند نثر بوزینه ایتدی كه جوهر سنك بنم حقمده صدق
عقیدتك كون كبی عیان • وصفای نیت وخلوص طویتك مستغنی عن البیان در • اكر تكلف بابنه توقف
بیورسك ورسوم وعادات عامه ده كم باب ضیافت انی رعایت ایلمك لازمدر • وادر كلسك كال
زیاده واعتیاده اولی والیق ادی • وتمام اخلاص واختصام اجره واضح بیت بیكانه را
بر تكلف كنند دوست • انجا كه دوستیست تكلف چه حاجتست نثر كشف جوه بوزینه دن بو كلاتی
اشتدی عزت ادبیه ... كلبدی • ینه ترددیه طلب خاطر فكر اولی غذیه ومقربات ...
وملاتی تمهید ادبیكده وكندوم ایتدی • بوطایفه بنی نكث عهد ونقض پیمانه تحریص املر بی عین الیقین

بلورم كه انلر دایم حسن عهددن دور درو • واول آشنا روی وبیگانه خوی لردن امید مهر ووفا وطمع صدق
وصفا دوشوزدن بغایت مهجور نظم بولورده ناقصات العقل والدین • طمع صدق وصفا ایتمه آنلردن •
بولرده یوقدر صدق وصداقت • وفا ومحق بولردن كی حماقت نثر بس انلرك اغواسیله واولاد انلرك
فتواسیله بو دقایق ونامه ده لك جانبنه میل ایتمكه اصحاب صدق وامانت رخصت ویرلمی • و
ارباب دین ودیانت بونی جایز كورلرمی • سنك بشت بو تفكر اثناسنده تحیرندن بینه توقف ایتدی •
بوزینه نك سوءظنی غالب بر زمان تفكر ب غالب كندوبه ایتدی چون بر شخصك قلبنه دوستدن
وهم وشبهه خلجان ایده • حصن حصین تدبیر ایله تحصن ادب ملاحظه حال ومال الله طریق دفع ومدارایله سلوك
اتمك كرك كه اول گمان یقینه مبدل اولورسه شرط تدبیر كندوسن انك ورطه مكر وفریبندن
قورتره • واكر گمان خطا اولوب ان بعض الظن اثم در قبیلندن اولورسه جانب حزم واحتیاطی
رعایت دن اكا زیان متشمن • وعیب ونقصان لازم كلمز بیت كه كر یار یسه اول ایمن اولورسن •
دكلسه حیله سندن قورتلورسن نثر بس كشفه اوازایتدی وایتدی سبب ندر كه هر زمان متشموس اگر خیالك
میدان فكریات صلر وغواقیق وهمك دمبدم درهای تردد وحیرته طلره • كشف ایتدی ای یار دیمقاله
بیور كه اهلك مبتلا توانلغی واولادمك اول سببدن یتیملغ وبیمانلغی بنی متحیر ومتفكر قلمشلر • بوزینه
ایتدی بلوردم كه سنك بو ضجرتك كه حادث اولمشدر جماعتكك دخی حضورلغی باعث اولمشدر • الحق زلت
دمشلدر كه مصراع بیمار اولتی خوش در بیمار وتیمار ایتمه دن مصراع تن درست بسم انكو رنج بیمار كشید نثر
حالیا لطف ادب اعلام ایله كه بو مرضك علاجی نیه موقوفدر • ودواسی ارباب حكمت قتنده نه اسمله مشهور
ومعروف در • چونكه هر دردا ایچون بر دوا معین • وهر رنج ایچون قانون حكمتده بر شفا مبین در • اطبای
مسیحادم ومبارك قدمه مراجعت قلنملم • مزاج علیله موافق نه علاج بیورلرسه تحصیلنه
سعی ادب هر قنده ایسه ایا یه لم بولملم • سنك بشت ایتدی اطبا قولنده اكا علاج بر داروی به محتاج ایتمش
اول ادكرمز وجوهر كرم واكسیر اعظم كبی كمیاب اندن نشان ویرمز • بوزینه ایتدی بجناود نه اولكه
عطارلر طبله سنده بولنمیه • نه اول عنقا قبرادركه عشابلر حریطه سنده اله كرمیه • عجب بكا انك
اسم ورسمی اعلام ایتسك اولم بی كه شاید تنلا بولندغن بلم وتحصیلنه بر حیله بله ظفر بولم •
كشف سلو دلك كمال بلاهتندن ایتدی بنی كربار تفكر ودوشوردل بوزینه در چون راست

بوسونكونكى بوزينه به ارشدى ميان ابن آتش اضطرابه دوشدى وزنبور بلا باشنه مور وملخ كبى
اوشدى كلاه فلك باشنه طار كلدى مصراع روز روشن كوزينه تار اولدى نثر اما قوت عقلله كندوسن
جمع ايديب كوكلنه ايتدى اى نفس كوردكمى كه شآمت حرص نتيجه ورطه سهمناكه آتدى وعلت غفلت
سنى اصل خطر عظيمه كرفتار ايتدى اما بحمد الله كرك كه دام دزوج حضه اولان كرفتار اولمادم وكلام
اهل معانى كوش جنب الله هان بن استماع قلمدم صاحب غرضلرك منصت فريبندن تير آفت هان بنم سينه
يتشمدى وبو انديشه لرك نيشخار تشويشى هاه بنم قلبمى بسوا ايتدى ان هذا لبس اول قار درن كسرت
مصراع بسيار كس كه آتش بن غصه سوختند نثر حاليا حيله ومكردن غيرى دستكير متيسر دكلدر وتزوير
وتلبيسدن غيرى تدبير متصور دكل واكر عياذا بالله غفلتله سنك بنشلر جزيره سنه دوشيلدم
رشته كارم بر وجهله منعقد اوليدى كه انامل فكر وتامل انك حلندن عاجز قليدى اكر انلر كندومى
تسليم ايتوب تجسم بركوشه ده محبوس قالب اطلقدن اوليدم واكر اقدام ايدب بوجانبه بحيله دلسم
مزورى سفينه كبى دريا به صالب غرقاب هلاك اوليدم چون بن كندى عاقبتا بادمى فويب بـ
انديشه عاقبت زمام اختيارى برناجنسك النه ويرب انك جزيره سى تماشاسى تمناسن ايدردم
صدبار بونك كبى بلايه اوزانى وهزاران هزار بوندن زياده عنايه سزاوارم بيت موج پريوانه كه زلف
تورها كردم هيچ لايقدم از خلقه زنجير بنوند نثر پس سنك بشته ايتديكى اول صورة صالحه نك
مضمون وجه علاجى معلوم اولدى هيچ غم چكه وزنهين خاطر كه دغدغه تخمن ايكه كم بونم عورتلر وزده بر نوع عارضه
چوق واقع اولور وبونلر قلبلر مزى جكر زقانندن اجودر استمز بيدرنه الحال الدولر مرضى انلردن زايل
اولور وبونه انلرده اصلا الم وضرر مترتب اولمازكه سينه مزدن قلبمزى چكب جكرمز واسته دوكمز
وقت تحقيقه تعلق بوغايت اسانده بر طائفه يه سايرجوانات خلافنجه قلبلك وجوديله عدمى
يكساندر چون بو بى حلابنده اولوق ميسر بونده نه مضايقه وار كه بو بنم قلبمزده غايت محقردر
علماء كبار وفضلا حكمت شعار بيورمشلردر كه درت طايفه دن دريغ ايمك جايز
دكلدر اولا پادشاهلر كه صلاح نفسلر ايجون برنسنه طلب ايدرلر دريغ اتمك كرك اكنجى فقراكم ابتغا
خيرات وادخار حسنات ايجون حق الله دن جزئى نسنه دليه لر بيذل ايتمك كرك اوچنجى شاكردان قابل كه
كسب فضيله استعداد كامل حاصل قلمش اوله لر وانك طلبنده اقدام اهتمام اودوزره كلب ساق سعى تشمير قله لر

انلره دخى دون اولب باب تعليم وتفهيمده شرط مبالغه بى تقديم ايمك كرك دردنجى احباب صداقت
انتسابك هر نسنه كه سبب فراغ خاطرلرى اوله الا دست دريغ متيسر اولميحق دريغ ايتيوب اول باب
مضايقه ره مجال ويرمك كرك بيت چيست نقد جان كه نتوان كرد بر جانان نثار دل چه باشد كان بپاى
دلبرى نتوان فكند نثر اكر بوجانبه توجه ايمديب اعلام ايديديك قلبمى يله الور كلوردم كه بنم قدمم دوستك
جنتكه صحبت كامل حاصل اولوب بكا دخى بوخدمت سببيله سنك جانبكدن منت عظيم واصل اوله
بن خود قلبمدن اول دكلو تجضورم كه اندن دور اولمق اوزون سنه ده غيرى خاطره نسنه خطور ايمز
زيرا كه اطراف وجوانب عمواندن وحله مملو وحوالى وجوانبى محنت ابونحله طيطلودر بكا ضعب تخليدن
صعب نسنه كلمز دلرم كه بعد رشته تعلق اندن قطع ايدم كه شايد بو سببله انديشه هجران اهل
وعيالدن وتاسف حرمان ملك ومال عيالدن خلاص بولم واول حركت دخى عموم جكرسوز
دهموم جانكداز دن قوريم مشابه اولم بيت يارب اين يك قطره خون كوزا هى خوانند دلـ
تاكى از بيداد مه رويان ستم خواهد كشيد نثر سنك بنت ايتدى سنك قلبك يغنى ره كه بله كتورمدك
جواب ويردى كه اني قودم كلدم بوزينه لر انده بم قديمى دركه جون بر دوستى زيارته كيدرلر ودليه كركه
اول كونى سرور وشادمانيله آخر ايدرلر بر وجهله كه دست غم دامن بجتلرى ارميه وديده الم برابر
عشرتلرى كورميه قلبلرنى بيله اتمزلر كه اول مجمع رنج ومحنتدر ومنبع درد ومشقتدر هر حالده
بر حال الله آيينه عيشى متغير وهر دم بر املله مشرب حضورى منغص ومكدر ادر اضطراب وانقلابى
سببيله قلبله منقلب اولمشدر ومنشاء خواطر اولدغى اجلدن خاطر نامليه اشتهار بولمشدر
بر لحظه بر رشته اوزره قرارى يوق وبر ساعت عدم اضطراب اختيارى يوق بيت هر دم بهواى
دلربايى كرست هر لحظه زردى فكر جاى دكرست نثر چون بن سنك زيارت جهله نيته احرام عزمى
ميان جانه بند ايتم سنك وسكا متعلق اولنلرك شرف ديداريله مشرف اولدقده نشاط كامل
وفراغت شامل حاصل اولسون ديو قلبمى انده قودم كلدم حاليا عقل صحيح قتنده قبيح صريحدر كه اول مستورنك
مرض مزاجنه بلمم ومداواته احتياجنى اشدم دخى علاجنه قادر كن انده دريغ ادم جون سن باب
محبت ومروتى بنم صفاى نيت وخلوص طويتم نه مرتبه ده در بلورسن جايزدر كه معذور بيوره سن
اما محقق ومقرردر كه سنك اقربا واحبابك شويله ظن ايتسه لر كركدر كه سنكله بنم مابينمده

بوقدر سوابق ولواحق وارکن و بنیاد وداد واتحاد میانمزده استوارکن بو محقرده مضایقه کوسترم وبو
منته نك که وجودی بکا نسبتله زاید اوله وسکا وسنك متعلقاتکه انتده نفع کلی عاید اوله سندن دریغ ایلیم
پس مشرب مروت ومذهب فتوتده مناسب بلکه فرض وواجب بودرکه بو مقام معهوده رجوع ایدوب
وقلبی که انده قویب کتمشدك بله مزم الوب انلره تحفه الوب کلوب وزخم تنی درست وارلیه وهم باب
علاجده تقصیر وتهاون روا کورلمیه سنك بشت جوب بوزینه دن بوکلامی ایشدوب نشاط تمام و
انبساط مالا کلام ایله دونب ینه بیشه جانبنه کتدی وحصول مراد وصوله تمام اعتقاد ایدوب شتاب ایله
بوزینه یی کنارآبه یتشدردی بوزینه کرداب بلادن خلاص ولیجوع صحرایه ب برددخت اوستنه چیقدی
ووظایف شکر کردکار وسپاس پروردکاره قیام ایدوب بر شاخسار اوزره قرار ایتدی سنك پشت
بر زمان انتظاردن بعکی اولان اتدی که ای یار عزیز قنده سن که زمان فرصت شرف زواله دروقت
رحلت صدد انقضا وانتقالده بیت دمی فرما که کار از حد کذشت دوری بنما که انتظار از حد کذشت نظم
بوزینه کشفك بو کلامنه طنز کنان وخنده زنان ایدی بیت یاد میدار که بخته نمودی کرد وفا
برخلاف آن بودی نظم بجمعت عمری بشهر بار لعلت بکوردم دهر پایدار که سرد کرمنی ودرشت و
نرمنی کوردم هرچند که زمانه احسانی بندن استرداد ایتدی وسپهر بندن یوز دوندرب ورد کینی
ینه الدی وبنی نکوبلر دمزه سندن ومغلوبلر جمله سندن قلدی اول مرتبه ده دکلم که فواید تجربه دن محروم
اولوب خیر وشری ونفع وضری بلیم وموضع وفاقی محل نفاقدن تشخیص وتمیز قلمیم بو سوادادن
فارغ اول بر دخی جوانمردلر مقامنده اوتورمه وحسن عهد دعواسن ایدب بعد وفا ومروت لافن
اورمه بیت مبر نام وفا در بزم خوبان که بوی از وفاداری نداری نظم هنر ومعرفت دعوای ادنك
وکم ومروت اوزرینه نك عیاری وقت آزمایشده معلوم اولور ونقدی محك امتحانده امتیاز
بولور بیت خوش بود کر محك تجربه آید بیان تا سیه روی شود هر که در وغش باشد نظم سنك پشت
زیاد ایتدی که بونه سوء ظن درکه بنم حقمده ایلرسن ونه تهمتدر که بکا نسبت ایلرسن حاشا که
سنك خلاف رضاك بنم ضمیرمه کلمش اوله ویا سنك بابکده قصد غدر وفکر ومکر پیرامن خاطر
دوراك قلمش اوله اکر بنی صد هزار سنك جفا ایله سنکسار ایتسك خاك آستانکدن یوز
چورمك یوقدر واکر تیغ اغماض واعراضله سینه می صد چاك ایلسك خیالك صالك دامنی صالی

ورملك یوق نظم بکا سنسز نه جان کرك نه جهان تن صحتا ولور ملول جان کوزمه نورسز اولونه
سروری کوکلمی انسوز حضایی یوقدر بوزینه ایتدی ای نادان بنی اولشیر نظیری بی صاو زسن که روباه
اکا ایتدی او لخرك دل دکوشی یوغیدی سنك پشت ایتدی بنم روایت اولمندر اول حکایت
بوزینه ایتدی امثال الله کلمشدر که بر شیر درج جربه مبتلا اولدی باوجود تب لازم علت جرب دن داء
الثعلب اولوب جلدی دباغت اولنمش دری یه وشکلی یونعبو دشمش قربه دوندی اخر خارش
اندامدن بیچاره یه خارخار تمام عارض اولوب قوتی کوندن کونه ساقط اولدی وبرکت حرکتدن
دن محروم اولوب نشاط شکاردن قالدی انك درکاهنده بر روباه وار ایدی که انك هر بیشه
فریسه سی کاسه لیسی ایدی وریزه لقمه وقراضه طعمه سی زنده سی وبقیه طعامی وعطیه انعامی
پرورده سی ایدی چونکه شیر شکاردن قالدی روباه هله حالی خراب اولوب تاب اضطراب
دوشدی برکون ضیق ودغدغه جوعدن شیره زبان ملامتی دراز ایدوب ایتدی ای ملك
سباع سنك مرضك عارضه سی بو بیشه وحوشنی جاندن بیزار ایتمشدر وضعف حال وانزلال
تمام ضدامه بلکه جمیع خاص وعامه سرایت قلمشدر بیت برجان تو صد هزار جان می لرزد وزبیم
تکسرت جهان می لرزد نظم چون بودا عضالك معلجه سنده اهمال ایدرسن وبو درد دل خراشك
مداوتنه التفات ایلمزسن اشتمدکه دمثلرینه بیت مرا خاریست در دل کان بسوزن برنمی
آید دلم خون کشت واین خار از دل من برنمی آید نظم ای روباه مدت متمادیه در که بن بو غصه دن
قان اجرین وعلت جرب دن بن بلرن که نه تعب جکرین ضعفدن بدنم ناله دونیدی موسز بو تنم
خیاله دونیدی بلمزم بو مرضه علاج اولمه دوا میسر دکی وبو درده بر دارو ایله شفا متصور مجلسده
حاضر اولان اطبادن بیری که فنده ماهر ایدی ایتدی بو علت کوکوشی ودل خرده غیری ایله علاج کارکر
دکلدر اما بو مرضك زمان حدوثندن الی هذا الآن بو ذکر ایدکم بو مطلوب قاع استدعدن نه
وجهله یوز کوسترر وبو مراد نه حیله وتدبیر ایله الکه کیره روباه ایتدی اکر فرمان ملك شرف صدور
بولورسه بن که کمترین بندکان درکاهم کمر قصدی میان جانه چکوب قدم جد وجهدی طریق
جست وجویه قویم امیدم بودرکه یمن اقبال سلطانی وفر دولت خسروانی ایله انی الکتورم ومقاصد
مقصودی حضور قریب ملکده روز کارك کناردن کوررم شیر ایتدی ای روباه سن بوفنیدن

اذا الم الحرص بالسلطان السلطان بالحاجة تتیری بالطاعات
تابلیدب کاردن واخرت بیتی

درحق و بومعنا علی نحو برهان اثبات ایلرهن روباه ایتدی ای ملک خاطرمه بوخطور
ادرکه ملکه بوبیشه دن خروج مناسب دکلدر زیرا کرتن واندامندن موی که صورت
وجاهتک اب رویی در دوکلمندر وجمال صورت وشکوه وهیبتی فی الجمله نقصان
بذیر اولمشدر بوحالتله ادرزه سیر وشکار وکندویی اشنا وبیکانه یه اظهار حشمت شاهی
ومهابت پادشاهی یه نقصان تمامی موجبدر پس بو نصلاح کوردم که مطلوب کندوا ایاغنه بوبیشه یه
کتورم تا ملک سباع انی کندو الیله طوتوب کوکلی مرادینجه اندن تناول بیوره شیر ایتدی بو نجه
میسر در جواب وردیکه بوبیشه یه قریب برچشمه غریب واردر که غزارت ماده المزعینه نجی
عانی ولطافت وصفاده خجل ابلریزلال حیوانی بیت درصفا چون رخ نکار نیست در لطافت
چوجان شیرین نیست نثر بر کاذر هرکون اول چشمه یه کلوب طون یودر و بارکش برخری وار اول چشمه
حوالی سنده کاه اوتلر که یاتور کاه اویودر مرجودر که انی بر حیله ایله بو بیشه یه کتورم اما ملک بندن ایلیسون
که چون دل دکوش بیه باقی سله سائر وحوشک خاطرین خوش ایلیه شیر روباهک ملتمسنی اجابته مقرون
قلوب برخاطر نبور اوزره نذر وعهد ایتدی ومواثیق بیمان ایمان غلاظ وشداد ایله موکد و مشید دقلدی
روباه دخی فرصت فی امیدیله برچشمه جانبنه متوجه اولدی چون خری براقدن کوردی رسم تحیتی
یرینه کتوروب تملق ونصیحه اغاز ایتدی وملاطفت ایله مصاحبت ادب یا منه دو شیرین قند کلمات سهل ایله
کندی بیت بشیرین زبانی ولطف وخوشی توانی که پیلی بمویی کشی نثر بیو صوردی که همیشه بار سنی نچون
بو ایله بی حضور ونزار کوردیکی خر ایتدی بوکاذر متصل یکا اغیر اشلر واغیر یوکلر یوکلر
بوجمله ایله سینه تمار من اهمال ادر غم علفدن تلف اولملی اولدم اول ایله جوء المز خرمن عمرم بادفناء
ویرملی اولدی اول یرک کاه دکلو اعتبار قلمز نظم بعمر خویش تیماری ندیدم زکاه وجو جز نامی
شنیدم خورم هر روز خون در زیر این بار همه شب خاک میلیسم زدیوار مکر عیبم کو زاد و نزادم که غیری
خاک وخون خوردن ندادم نثر روباه ایتدی ای تعلیم دل بحمد الله که الک ایاغک وار وقوت رفتار واقتدار
قرار ده قصورک یوق بس نه سبیله بومحنتی اختیار ادرسن ضعیف وزار بو دام بلایه کندو ایاغکله کرفتار
اولورسن خر جواب وردیکه بنم بار کشلکله اشتهارم وار هرقنده که وارم بکا بار مشقت چکمک حرکاری بوشکل
مسموعلی دکلمی که خره دکیه دعوت ایتشلر ایتمش بیت بی تعظیم نچون دیر ما نکر بو یا ادطون حاجت

اولمشدر باخود صورت نثر باوجود که تنها بن بوبلایه مبتلا دکلم بلکه ابنای جنسم جمله بو نجه کرفتار
در وزیر بار بلاده اینتس ناله و زار در بیت هرکس بنقد خویش کرفتار محنت است کس را
نداده اند برات مسلمی نثر بوبابده چوق زمان نقد افکاری عیار اعتباره اوردم اخرکار بونک
اوزرینه قرار قلدم که چون محنتخانه دنیاده هر مقامده جام محنت ایچمک مقرردر وجامه محنت
کیمک محقق عمرم اولدقجه بو خانه ده ساکن اولوب کار خدمتدن کتمیم وچون نهال عمردن
برخوردار اولمق محال الدر باری سبک سارلک عاری بارده چکیم بیت کشتی سنکین کرک ماننده
کهسار کو کمزه لکیه اولمق سبکبار نثر روباه مکار ایتدی که ای یار نظم بجور محنتله عمر جا غنی
نه بکلرسن طور بر اخر بجاغنی نیچون اینمه سن میل علف زار چکرسن غم یوکن خر وار نثر بلمز سن کم
ان ارض الله واسعة عرض زمینک زیاده وسعتی واردر منشور سیروا فی الارض محنتزده کان
روزکاره ایچون سرمایه کاردر بیت سفرکن جو جایت نا خوش بود کو جای رفتن بدان تنک نیست
وکر تنک باشد ترا جایکاه خدای جهان را جهان تنک نیست نثر خراستی جون هر شخص هرقنده ایسه
رزق مقسومی دن زیاده برحبه واصل اولمز بس حرص بلا سیله شداید سفره ارتکابدن غناء و
تعبدن غیری نسنه حاصل اولمز نظم کلورینکا ولدی معتد فراخی وتنکی هرکسه کوکلکی کیک طوت کرکم
دردله طار کشیه چونکه معتدر رضیایک نه اکسلور ونه ارتر ادرسه سعی هزار نثر روباه ایتدی
بوکلام محل تأملدر وبوخصلت صفت صدر نشینان مرتبه قناعت وتوکلدر هرکسه بو سرمایه
میسر کلدی سنت حضرت باری جل ذکره بونک اوزرینه جاری در که عالم اسبابده هر نفسه بر وسیله ایله
فتح الباب میسر اوله ومسبب الاسباب هر شخصی کسب واکتساب سبیله مرزوق قله مصراع
بکسب کوش که کاسب بود حبیب الله نثر اکر جایم ایستیسیوم مرغزاری التم که زمینی جوهر بیل کلبه بیکی انوار الوانه
ازهار ایله مزین ومنور اولمش وهواسی عطر فروش ارطبله سی کبی نسیم عنبر وشمیم مشک ازفرله مطیب
ومعطر اوله نظم هواسی خوش فضاسی خوب ودلکش چمنزاری شکوفه ایله منقش غباری توتیای
چشم آهو کیاهی نسترن رنک وصن بو نثر بوندن سابقا ابنای جنسکدن برسنه دخی بو نصیحتی
المشدم ولحاح وابرام ایله اول مقام بهشت آیینه اتمشدم الان اول روضه فراغتده حضور تمام ایله
ارام وقرار ادر واول ریاض امن وسلامتده صحت وعافیت ایله کیجه وکندوز اوتلایب ادیخوری کندی وجرام ادر

القصه روباه مکاردم مکری پرکار واذکار افسانه وافسونی اولا کملو تکرار ایتدی که فطیر تدبیری تنور
نفوذ برده تمام بشدی وخرخام طمع دیك حرص کانونه درونده قیندی طشدی عاقبت زمام
اختیارین روباه حیله کارك قبضهٔ اقتدارنه تسلیم ایتدی وایتدی ای دلیل سبیل هدایت
سنك اشارتکه محض شفقت وفرط عنایتدن ناشیدر اطاعت عین سعادتدر وفرمان واجب
الاذعانکه که کمال مروت ومکرمتدن منبعثدر مخالفت علامت شقاوتدر هر نه بیورر سك
فرمانکه جانله مطیع ومنقادم ومن بعد سکا صدیق صادق الوداد ورفیق خالص الاعتقادم ∴
بیت بن سنی بر یار صادق بلورم هر نه فرمان ایلسك فرمان برم نثر روباه پرتزویر انی بوندن بیرلو شیر قتنه کتوردی
شیر خری کوردیجك اشتهاسندن اغزی صولندی حسرتی بولندی وغایت شغف وشرهندن صبره
مجالی اولمیوب استعجال ایله اکا قصد ایتدی چون کمال ضعف وفقداندن دندان وچنکالی فلول وکلالدن
خالی کلدی زخم بی رحمی انام خرده کار کر اولمیوب خر بیچاره بادل صد پاره پنجهٔ شیردن خلاص اولوب
قاچدی روباه شیرك بو مرتبه ضعفن کوردیجك تعجب ایتدی وبو حالده بنه استعجال ایتدوکنه تحفظ اولوب
زبان ملامتله ایتدی ایا بو تعذیب حیوان بلا فائده دن نه حاصل اولور وبو مهمه مجال فرصت
باقی یکن استعجال بیهوده نه فائده ویرر حزم واحتیاط شرطی بویدیکه بو مقدار کندوکی ضبط ایدوب
ووقار ثبات بونی اقتضا ایدر دیکه عنان تمکینی الدن قومیه سك تا آخر کار پشیمان اولمیه سك ∴
ع از پشیمانی چه سود آخر که کار از دست رفت نثر بو کلمات ضمیر شیرده زیاده تأثیر ایتدی اما کندو بیله
فکر ایتدی که اکر بو امرده اهمال ایتدم دیسم تردد وتحیر منسوب اولورم واکر دغدغهٔ نفس وغلبهٔ جوعه
نسبت ایدیم صفت خفت وشره مذمومیله موسوم اولورم اکر قوتی ضعف وضعف قوتی حواله قلم
التزام عجز واعتراف ضعف لازم کلور واعدای دولت ومتعیان مملکت کیفیت حالمه مطلع اولور
لاجرم صواب بودرکه روباهك بو سؤالنه عنف وخشونتله جواب ویرم وحضورمده بو نوع کلام
انی زجر ادب من بعد بو مقوله جرأتدن انی محترز ایدیم بو اثناده روباه کمراه بو کستاخلق سنك نه
حدکدر بلمز میسن که ملوکدن هر نه صادر اولورسه رعیتك اکا وقوف طلب ایتمك طورسون تعدی حددر وانك
سرینی وسببینی صوره کتمك انلرك نه حدیدر بیت کم که حدن بلور ادرشرفه رحم الله امرأ عرف حده
بیت تو سر بو خط فرمان نه چه کار این وان داری فقیر وبی بضاعت را چه نسبت با جهانداری نثر

هرچند که مغلوب وقوف احوال ملوك متعذر اولمز واسرار واجب الاسرار سلاطین رعایا ودهاقینك حوصله
صغرنده لا یحمل عطایاهم الا مطایاهم تیهوی بچایه دراحوصله باز نیست نثر بو سؤالدن فارغ اولوب
وخری یه کتوردکه بو حیله فکر ایله تا بو وسیله ایله سنك خلوص قلب وصفای باطنك بکا ظاهر
اوله وتربیت شاهانه وعنایت خسروانه یله مخصوص اولوب اقران وامثالك میاننده آفتاب قدرك
درجهٔ ارتفاع بوله روباه بنه زمام حیله وتوبرهٔ تزویری الته الوب خر قاتنه کلدی وتملق
تماملهٔ رسم تحیت وسلامی یرینه کتوردی خر اندن اعراض ایتدی وانقباض صورتن کوستروب ایتدی که
بیت چیست رنج بردن در جستجوی تو یاری کز راه بی وفای جز قصد جان نداری نثر ای مکار حیله کار
اولبی وعن لطف ووفا ایله نوازش ایتدك بعده بو شیر شکاری پنجه سنه سفارش ایتدك بیت مخلب
آزار سیله یرته یارزدی پوستم بو مصلحته بونی کا فزده ایتمزدی دوستم نثر روباه ایتدی ای ساده دل سن نه
توهم ایتدك وخیالکه نه کلدیکه مجرد بر طلسمی کوروب بر کنج بی رنجی قویوب کتدك هنوز شوکت خارك مشاهده
ایتمدین تماشای کلزاردن کنار ایتدك اول کوردکك جسم بر طلسمدرکه فلاسفهٔ سالفه بو مقامده انی
ادی دواب وانعامك انتظام حالیچون رسم ایلمشلردر زیرا که بو مرغزار بحرکه الوان ازهار ایله مشحون
وانواع اثماری حد وشماردن بیرون ایدی بو طلسم اولمیدی عالمك نه کلو جانورو وارسه بو اراده کلورلر
ایدی وبو بیشه ده ساکن اولن وحوشه مضایقه ویررلر دی حالیا بو بیشه که آب روان ونعمت فراوانله
مالیدر بو طلسم سببیله انواع سباع وحیوانات مختلفة الطباع دن خالیدر اتفاق بونلردن بعضی که
احیانا سنجلبن بو مقامه کلوب اول شکل مهیب وهیکل عجیبی کوره لر اول مرغزار حالی سندن تحرزلر بو
بیشه ما هالی بی فراغت ورفاهیتله روزکار کچوروب بولرا جرلر خوش کچرلر وهر بر مزدن زیاده
انسانیت واحسان قصد ایتدکم بو طلسمك سرنی اعلان وبو سیمانك حقیقتنی که همان بر نمایشدر
بیان ایدرز تا که بو نوع هراس وبی منت وسایس بو وسیله یله برنه بحکم الدال علی الخیر کفاعله ثواب بی اندازه
حاصل اولور نظم کفت روبه آن طلسم سحر بود که ترا در چشم شیری نمود ورنه من از تو بتن مسکین ترم
که شب وروز اندر بخا میچرم که نه زان کونه طلسمی تاختی هر شکم خواری بد بخا تاختی نثر بو اولوقت فکر ایتدم
ایدکه سکا تنبیه ایدیم که اکر شیره شبیه بر شیخ کوره سن زینهار وهم ایتمیه سن وکوکلکه شبهه کتورمیه سن
فاما شرف ملاقاتکه کمال شفقت وشغفدن خاطرده وآرزش حالیا چون اول صورتك معنی نك

كنهنی بلدك وحقیقتنه مطلع اولدك لازمدر كه من بعد بو معقوله وهمی خیالكه كتورمیه سن ودوسوسهٔ
شیطان واهمه یه كه خاطره یول ورمیه سن القصه بر اصلاح مدسه لوله كوشیده راز
كوشی بوریك وبو نوع تخیل وتسویل الله اول صافی دلی بنه بیشه جانبنه عزیمت ایتدی تا بر كره دخی انك
افسانه سنه فریفته اولوب زمام طمع خام النی بر كنارمنه جكدی روباه ایلرو واروب شیره خروك
قدومی خبرین كتوردی بیت سونكال ای ملك اخر كه جسمك ایجره جانه كلدی قوانی ای جانه
عالمك حیات جاودان كلدی نثر اما زنهار ملك مكاننده دبرغانیوب دائرهٔ تمكین ووقاردن جقمسن
خرانوك حوالی سنه كلنجك كرهٔ خاره كبی تهور ایدوب استعجال الله اكا حمله اتمسن تحمل ایلیسون تا اوله
وقت كه قوت حركت ایدوب كماله ایره وفرصت ادنا زحمت وحرزی كلفتله ال ویره مصلحتی كوره سن
مراد زاره سن ملك دخی جواهر نصایح روباهی كه هوادار ملك جعفنندن ماننی بدی اویزهٔ كوش
هوش ایدوب طلسم بیجان كبی كوشهٔ بیشه ده اباغ اوزره طوردی روباه خره ایتدی بری كل تا بو
طلسمك حقیقتنی تحقیق ایده سن وبلهسن كه انده احتمال حركت وتصور بهضت محالدر خر دخی جرأت
ایدوب اقدام اقدامله اطراف شیری طواف اتدی انده هیچ حركت احساس ایتدی آهسته آهسته
انوكله الفت واستیناس ایلدی وبالكلیه قمرندن انوك ضرر احتمالی ویرسیوب فراغ خاطرله اوتلمغه
باشلدی خر مسكین مدت مدید علی جوع البقره مبتلا یكن حالیا خوان دعوت ومائدهٔ نعمت
بی زحمته دست رس بولنجق شولقدر اكله مشغول اولدی كه تمام طویدی جون ممتلی اولدی
علف زار كنارنده طلسمه قریب برده یاتدی اویودی شیر حالت غفلتنده اكا فرصت بولوب
فی الحال صحرا یب شكمن یرتدی پس روباهه ایتدی سن بونی كوزت بن برجشمه واروب غسل ایتدن
بعد دل خر كوش خری كه دوا علتمه كوردر اكل ایدیم كه اطبا انوك استعمالنی اغتسال شرطی ایلمشلر در
روباه سمعا وطاعة دیدی وهمان شیر كتدیكی كبی خرك دل وكوشی كه الطف اعضاسی ایدی تمام طوتدی
بیدی شیر لوازم اغتسالدن فارغ اولوب استعجال الله كلنجك دوا مزبوردن عین واثر كوره میوب
روباهه ایتدی بو ایكی عضو كه بنوم دردمه علاج واصلاح مزاجمه اكا محتاج ایدی بنجه اولدی بره یه
كتدی روباه ایتدی ملكك عمری جوغ اولسون بو خرك دل وكوشی یوغیدی بو دلیل الله كه اكر دلی
اولسه كه محل فكر در بنوم مكر و حیله مه فریفته اولمزدی واكر كوشی اولسه كه مقام سمعدر صولت ملكی مشاهده ایتدكدن صكره

بنم افسانه ودروغمی استماع قلمزدی وحتی باطلده تمیز ایدوب دم فتنه انكیزمله بودام بلایه كرفتار اولمزدی
ونبیله بو مثلی اول اجلدن كتوردم كه وضا كه سوا اولدر روباه كبی زیرك وتیز هوش اولوركن
بن دراز كوش كبی بی دل وبی كوش دكلم تا سوزك دقایق مكركی بلمیم وددروغ بی فروغكا اعتقاد ایدوب
شرایط حزم واحتیاطی رعایت قلمیم بحمدالله كه عین یقین الله حقیقت حالی كوردم ومسیاز كرام
عود ما فی الضمیر كه ادم وجوق زحمت جكدم تا شرطهٔ تدبیر الله كشتی وجودم كرداب هلاكدن
كنار سلامته ییتدی وجانم اغز ومه كلمشكن سعادت مساعده ایدوب بنه معاودت اتدی بیت
قتل این خسته بشمشیر تو تقدیر نبود ورنه هیچ از دل بی رحم تو تقصیر نبود نثر من بعد بندن توقع
مصاحبت ایتمه وخیال مراجعت كه احتمال المحالدر خاطره كتورمه وعلی التحقیق بل وعین یقین الله
معلوم قیل كه نظم ماه اولورسك آسمانه نفیم سرو اولورسك بوستانه بقیم بوكل اولسك كلستانی
ده ره كوزه وجیله كلستانه بقیم نثر سنك بیشه ایكی عبلی راست جیدكسن بنم بو بابده انكارم مرتبهٔ
اقرارده در واقعا قلبك بندن بر وجهله منكسر ومتأثر اولمشدر كه هیچ بر نوع اعتذاریله التیام بولمق
بوقدر ونقش غدر كاری ورسم بر كرداری صفحهٔ حالمده شویله منتقش ومرتسم اولمشدر كه هیچ بر آب التعفا
واستغفار الله بونمق ویو یلمق یوق الغه نهكلور بلورم كه بجرع شراب خوشكوار فراق اتمكی مصمم
قلمشسن وبنی سیو شمشیر زهر ابدار اشتیاق اتمكی موت الیمكه شمشیر بیت لایقم ارباشدم درخون نشست
تا جرا یاری چنین دادم زدست همچو مرهم كز شكست خود كرد این كوبی كه دیدم بدست خود كم كرد مكر شوخ
جاویدجانم عذر خواه هم نیارد خواست عذر این كناه نثر بونوع جاه كدازی اتدی وخجلت زده وشرمسار
دونوب كتدی وباقی عمرنی محنت مفارقتده یكوروب هركاه كه بو سركذشتی تذكر ایلردی كندو كناهنه
اعتراف ایدوب زبان انصافله دردی نظم كای بد طالع ودی بی ستاره الكله سن كه الندك نه چاره
هوا غولینا اوبدك یولدن ازدك وفا سرمایه سنی اكوی یازدك بیت برمن چه از بخت من آمده
كز یار جانانه كه رسم لطف وطریق كرم نداشت نثر بو در اول طائفه نك داستانی كه بایوردولته ارده ویابر
صدیق صادق الله كره مجرد نهایت غفلت وغبا وتمنندن ضایع ایدوب چاه ندامت جاویدن دوشه
وهر باری كه باشی طاشه اوره وطاشی باشه منفیلادلمیه ودرسن حیله ایله اول اوراطمدن نجات بولمیه
عاقل جانم اولانه لا ابد ولا درمكه اكثر اوقاتی بو حكایاتی خیالاده ایدوب بو اشارتی بنای كار نه

بیش نهاد ایلیه. وهر مطلوبه که الذکره کرکه حطام دنیوی‌دن اولسون کرکه یاران معنوی‌دن ای عزیز و معتبر
طوتر زیرا اولسنه کالدن کن تمنا ایله یه کلمز. و فواتنده تاسف و تلهف فایده ویرمز نظم مطلوب چون بدست
بود مغتنم شمار. وانرا زکف مده که پشیمانی آورد. بسیار کسی که کنج زر آسان دهد بباد. وانکه ز رنج بی‌دری می‌غصه‌ها
خورد. اندست رفته بازنیاید بهیچ حال. چندانکه او فغان کند و جامها درد باب ششم ۲
آفت تعجیل و مضرت شتابی بیان ایدر. حکیم ربانی چون بو داستانی تمام ایتدی. رای عالم‌گیر برهمن روشن ضمیر.
نشر ریق خطاب شریف ایله ارزانی بیورب ایتدی نظم الا ای بلبل باغ معانی. دلوك اسرار غیبك ترجمانی.
قدك سرو ریاض دین حکمت. سوزك کنز روح قدسی الوده عبرت نثر معلوم اولدی او لطایفه‌نك داستانیکه
مطلوبی بهونتله حاصل اولدقدن نصکره محافظه سنده اهمال ایتدوکی سببدن ضایع قلدی. بعده کرداب
ندامت و غرقاب ملامته دوشب حیرانی که طلبطاب و اضطراب ایلیه مفید اولمیه. و اول ورطه‌دن شرطه
تدبیر ایله ساحل نجاته وصول بولمیه. حالیا جناب فضایل انتساب برهمن فواضل اکتسابدن ملتمس و متوقع
درکه بیان بیوره او لطایفه‌نك مثلی که امضای عزیمتده تعجیل ایدوب فواید تامل و تحملدن غافل
و کردن حالی فواید تانی و تفکردن عاطل اولا. و انوك عاقبت کاری نیه منتج اولوب خاتمت کرداری
نیه نهایت بولا. و تخم شتاب مزرعه دلده الکیله تجذیر و نهال استعجالی زمین افعالده دکیك نه ثمر
ویره. برهمن … بوزکوار جواهر دعا و ثنای طبق دهانه قیوب رای کامکارك خاکپاینه نثار
ایتدی و ایتدی بیت شها عمرك کونی تابنده اولسون. سعادت درکهکده بنده اولسون نثر هرکسه که
بنای کاری صبر و ثبات اوزره اورمیه. و اساس مهمنی معمار سکون و وقار ایله استوار قلمیه. عواقب
احوالی ندامته مفضی و خواتیم اعمالی ملامته مقتضی اوله. افضل خصال حمیده که قدرت یزدانی خلعت
انسانی انوکله اراسته قلوب عالمیان اوزره انوکله برکتله رتبت تکریم ارزانی بیورمشدر صفت
ثبات و قرار و فضیلت حلم و وقاردر بیت بردباری خزانه هر راسته. هرکه راحلم نیست دی بود و داست نثر
حلم نك ماینه اخلاق الله دینکلر نه نکته بودرکه حلمی قلب ایلسك ملح اولور یعنی تو زکبی هر کسنه تحصیل
اجناس خصائله بی‌نوع عندن عمان اولسه و تقدیم اصناف فواضله اقرانی میاننده کوی مسابقتی
ربوده قلسه. چون خشونت طبع و غلظت قلب و تهتك مزاجله موسوم اوله. سایر هنرلری معدوم
حکمنه اولوب شور طعام بی‌نمك کبی مقبول طباع اولمدن محروم اوله. و خواطر انامدن خشت نا چور کافك

رایندن متنفر اولوب طباع انوك خشونت طبعی سببیله مصاحبتدن ابا و امتناع قله. بو وجوده که
حضرت سید کائنات و سند مخلوقات علیه افضل الصلوات و اکمل التحیات منبع جمیع کمالات
ایدی خطاب مستطاب جناب رب الارباب اکا بو منوال اوزره وارد اولدیکه
ولو کنت فظا غلیظ القلب لانفضوا من حولك یعنی ای جامع جمیع فضایل و فواضل اکر سن غلیظ طبع
و درشت خوی و سخت دل اولایدك هر آینه مواکب کواکب اصحابی کالنجوم مرکز جلالی ایرامنکده
ثریا کبی مجتمع اولمیه. بنات النعش وار پراکنده و تار و مار اولالردی. و صاحب پیر خلقت و پدر ارباب
دین و ملت نبی کریم حضرت ابراهیم علی نبینا و علیه سلام قول من رب رحیم. قرآن قدیم
و فرقان لازم التکریم والتقدیمده بو صفتله ستایش بیورلمشدر ان ابراهیم لاواه حلیم
والحاصل فضیلت حلم صفت مطبوع و مرغوبدر. و حلیم و رحیم مقبول طباع و محبوب قلوبدر
بیت ستون خرد بردباری بود. سبك سر همیشه بخواری بود نثر تعجیل و شتاب ارباب خرد قاتنده
مردوددر. و حکیم کامل قاتنده وساوس شیطانیه‌دن محسوب و معدوددر. نته کیم بیورلمشدر التأنی من الرحمن
والتعجیل من الشیطان بو کلامك جواهر معانیسنه سلك نظمده بو وجهله انتظام ویرمشلردر بیت
او تعجیلکه شیطان اشیدر. تانی صبر ایله رحمان اثیدر نظم مکر شیطانست تعجیل و شتاب.
لطف رحمان است صبر و احتساب. باتانی کشت موجود از خلا. تا بشش روز این زمین و چرخها.
ورنه قادر بود کوز کاف و نون. صد زمین در یکدم آوردی برون. این تانی از پی تعلیم تست. صبر کن
در کار دیر آی و درست نثر هرکسه که تنسیق امورنده زمام اختیاری قبضه تعجیله ویره. لاجرم آخر
کاری ندامته و خاتمه امری ملامته ایره بیت هر که بی فکر و تامل عمل کرد بیشتر از الامر ازان کرد
پشیمان کردد نثر صحایف اخبارده و لطایف اسمارده بو بابه مناسب حکایات بسیار و امثال و روایات
بی‌شماردر. اما بو جمله‌دن اول زاهدك داستانی که بی تامل و تانی عنان توسن نفس دست هوایه ویردی.
و خون ناحق آلوده اولوب راسوی بیچاره‌نك قانینه کردی. سیاقه الیق و سباقه اوفق اولدر. رای
استفسار ایلدیکه بو نه اولمشدر اول حکایت برهمن ایتدی روایت ایدرلرکه بر زاهد مدت مدید
تجرد ده نصکره تصدا ایتدیکه النکاح سنتی وظیفه سنه قیام ایده تناکحوا تناسلوا فرمان جهان
مطاعنه امتثال و اتباع ایلیه. پس بو خاطر زاهدك زماننده بر پیله مشاوره ایدوب شرط

استخاره نتیجه اندی زاهد ایتدی غایت صواب فکر ایتمشسن که تزوج سبب صلاح معیشت
وموجب نظام امور دنیا و آخرت در و بقای نوع که دوام ذکر آکا متفرع واکا مترتب در نظم مردرا
هرگز نگیرد بجهان دولت فروغ تا بروی زن نیفروزد چراغ خانمان عمر در کنج تجرد مکذران دیگر که هست
عشرة آبا و تأهل روضه امن و امان نثر اما جهد ایله که بر رفیق شفیق اله کتیره سن و نا مناسب مصاحبدن
اجتناب و احتراز قلاسن زاهد صوردی که نه مقوله زنله ازدواج ایدب نه صفتلو زوج
ایله امتزاج ایتمک کرک ایتدی عورت کرکدر که ودود و ولود و صالح اوله یعنی شوهرینه
زیاده محبتی قلا و چوق ولد کتوره و اهل عفت اولوب ساحه ذمتی تهمت خیانتدن
بری اوله هر کیمه که زن عفیفه و صالحه میسر اولا خانه سی شب تیره کبی تاریک ایسه روز
روشن کبی منور اوله نظم صلاح دینی و دین است صحبت زن نکو زهی سعادت مردی که
زن چنین دارد زهی نشین نکو کام دل تواند برد کسی که طالع فرخنده همنشین دارد نثر زاهد ایتدی
نه جنس زنلر صحبتندن اجتناب ایتمک کرک جواب ویردی که حکما بیورمشلردر که بش نوع زندن حذر واجبدر
حنانه و منانه و انانه و کیه القفا و خضراء الدمن حنانه اول عورتدر که زوج آخردن اولادی
اولوب بحکم اولادنا اکبادنا غایت مهر و شفقت و کمال حنین و مرحمتدن بو زوجک مالنی متصل انلره
صرف ایلیه منانه اول عورتدر که صاحب مال و جاه اولوب قدرتی دستکاهله منت ایلیه انانه
بر عورتدر که بو شوهردن سابق اندن فایق یکدو مزاجنه موافق زوجی اوله آنک ذوق صحبتی
کام آرزوسندن کتمیوب متصل بو شوهرینه انین و شکایت ده اوله کیه القفا شول زن
غیر عفیفه در که شوهری هر محلدن که غایب اوله حاضر لرانوک قفاسنه طعن داغی اوره خضراء
الدمن زن جمیله در قبیله غیر اصیلدن بو مقوله زنی سبزه مزابله تشبیه ایتمشلردر بو مقوله
ازواج ایله ازدواج و امتزاجدن احتراز ایتمک کرک که دیوار دلدار بیکدار هزار بار مصاحبت مار
و مار جنس سباع جان شکاردن دشوار در نظم زن بد در سرای مرد نکو هم درین عالمست دوزخ او
زینهار از قرین بد زنهار و قنا ربنا عذاب النار نثر زاهد ینه استفسار ایتدی که نه سنده زن اختیار
ایتمک کرک جواب ویردی که زن جوان و نورسیده کرک عجایزله مصاحبت قطعا جایز دکلدر که طراوت
عارضی کیدر و انلرکله مجامعت ضعف و نحافت کتورر نظم اول زنکه قدر یا لچی کان نفسی

ذات صالحه کبی اولور جان فوادن نگارتا زه ولی زهرقا تل اولور چوبیر اولور نثر دمشلردر که عورت
اون یاشندن یکرمی یه وارنجه موضع لطف و امید و محل مهر جدید در یکرمیدن اوتوزه
وارنجه آرام دل و جان و راحت روح روان در اوتوزدن قرقه وارنجه صاحب همت
بلند و خداوند مال و فرزند در قرقدن اللی یه وارنجه حافظ نام و ناموس و صاحب
زرق و سالوس در اما اللیدن تجاوز ایتسه بلای سیاه و آفت مال و جاه سوهان عمر
عزیز ارّه جان لذیذ عمارت خراب و زراعت بی آب ما بی کنج و بار در دور نجه در بیت
اوره چون سن زن بپنجاه پنجه الی کورمک اره اولور شکنجه نثر زاهد سؤال ایتدی که حسن و جمال
بابنده نه درسن جواب ویردی که بو طایفه ده سرمایه رغبت لطف خلق و ستر و عفتدر
اکر سعادت مساعد اولوب حسن و جمال دخی آکا ملحق اولورسه نور علی نور اولور بیت
روی خوبست و کمال هنر و دامن پاک لاجرم همت پاکان دو عالم با اوست نثر زن خوب صورت
که بد سیرت اوله بلای جان و عذاب جاودان در زن نیک خصلت هر چند که زشت
طلعت اوله یار مهربان و رونق خانمان در نظم نه دکلو زشت اولورسه همدم نیک
اولور خلق خوش ایله دیده روشن رفیق نا موافقدن حذر قل جمالنده اولورسه خاک گلشن نثر
بو بابده بو ابیات بی نظیره که بو بزرکوارک نتایج افکاریندندر سمع ضمیر ایدنمک کرک
نظم زن خوب فرمان بر پارسا کند مرد درویش را پادشا همه روز اکر غم خوری غم مدار
چو شب غمکسارت بود در کنار اکر پارسا باشد و خوش سخن نظر در نکویی و زشتی مکن
زن زشت خو کی زیبا بود کجا در درون دلش جا برد مبین در لغزیدن چو حور بهشت
کران روی دیکر جو دیو است زشت بزندان قاضی کرفتار به که در خانه بینی بر ابرو کره
تهی پای رفتن به از کفش تنک بلای سفر به که در خانه جنک در خرمی بر سرایی ببند که بانک
زن از وی بر آید بلند زنا محرمان چشم زن کور باد چو بیرون شد از خانه در کور باد نثر
القصه زاهد تخضع با بان و تجسس فراواندن صکره مدد بخت بلند و مساعدت همت ارجمند
ایله بر قبیله اصیله و نبیره اشیله دن بر زن حسنا و بر محبوب مستغنا نصیب اولدی که
عکس انوار رخساری دیده طلیعه صبح خیره و سواد زلف عنبر فامی طره غالیه رنک شامی تیره قلور دی

دین سپهر مینایی آیینهٔ افنایدن فیریب نظیرین کورمش ۰ و نقش بند خیال عالم مثالدن
غیرین مثلن مشاهده ایتمشدی نظم نظیرن جشم احول کورمنول بحق یوز بنه اینیه یوز
اورمش انجق ۰ قرار مشرق کلدی با سینه کنش دشمن دکلاری سایه سینه نثر با وجود لطافت صورت
نظافتله ارا سته یدی ۰ و کلشن حسن خلقی کلبن لطف خلقتله پیراسته ۰ زاهد همیشه بو نعمت
عظمی نک وظایف طاعت شکرین ادا ایدردی ۰ و بارحوری طلعتله بنای عمر بقای نوعه مبتنی قلوب
روز و شب فرزند دلبند طلب ایلردی ۰ کهیج عاقل قاعدهٔ تاهلی شهوة مجرده مبتنی قلمز ۰ و طلب ولد
صالحدن غرض بو نکه والدینه ایصال ماین دعاده صدقهٔ جاریه حکمنده در بو شغله ارتکاب
ایتمز بیت غرض زحمت زن وزجفا کشیدن مرد ۰ همین تبرخ فرزند نامدنیت باشد نثر جون جالی
اوزره خیلی زمان بکیدی ۰ زاهد ایینهٔ روزکار ده جهرهٔ مرادنی کوره مدی ۰ و نهال ارزوده ثمرهٔ
مقصود نظاره مندی ۰ آخر نا امید اولوب روی ضراعتی خاک نیازه سوردی ۰ و تیر دعایه ناملایق
کماندن کشاد ویردی ۰ جون کاربار وجودنی بو بولاد خاک وسزیه عقیلینی شوب ریب و ریادن
پاک ایتشدی بحکم امن یجیب المضطر اذا دعاه تیر دعای نشانهٔ اجابته راست کلدی بیت
هر که را دل پاک باشد ز اختلال ۰ ان دعایش میرود با ذو الجلال نثر تومیدا و لمشکن نوید عنایت
باری مشوب زن زاهدک حملی ظاهر اولدی ۰ پیر نامراد بو وضعدن بو مرتبه ده مسرور و دلشاد
اولدی که بر آن فکر فرزند خاطرندن کیتمزدی ۰ و اوادای اوراد دن صکره ذکر اولاد دن غیری نسنه زبانه
کلمزدی ۰ جون نیجه زمان بو مالخولیا میدانند جولان ۰ و بو تمنا دیکی کانون دماغنده غلیان
ایتدی ۰ عاقبت خانهٔ فکرت و اینو به خیال ایله صفحهٔ باله نقش ایزدکی صورتی مقابله کتوروب خاتونه
ایتدی ای انیس روزکار و ای جلیس غمکسار عن قریب سنوک صدف رحمکدن ساحل ظهوره بر
کوهر شاهوار کلسه ۰ و خلوت خانهٔ غیبدن صحرای شهادته بر پسر زیبا منظر خرام قلسه ۰ بن اکا علم خوب
و لقب مرغوب تعیین ایدوب ۰ بعده انوک تربیت و تمشیتنه بذل طاقت اتسم کرک ۰ و احکام
شریعتی تمام تفهیم و تعلیم ایدوب انوک تهذیب و تادیبی امرنده شرایطسعی و اجتهادی تقدیم ایلیسم
کرک ۰ تا اول دخی نا صیه سندن مرسوم اولان آیات رشد و هدایت و انار مجد و سعادت مقتضاسنجه
اوزره آداب طریقت و احکام شریعتله متحلی اولوب از زمانه بعون الله الملک المختار بر عالم عالی

متدار و بر زاهد کرامت اشتها اوله کرک ۰ بس انوک حیالهٔ نکاحنه بر ارو منزه بر دن بوکنده
کتوروب انلار دن اولاد و احفاد ظهوره کلوب بو وسیله ایله نسلمز عالم فانیده باقی بوله
ایله ذکرمز صحیفهٔ روزکارده پایدار قلسه کرک نظم قالور نامی جهانده اول کشینک ۰ که بر فرزندی
قالا یادکاری ۰ نیجه کتسون صدفنامی قولفدن ۰ ادنو یدوره می در شاهواری نثر خاتون ایتدی
ای رفیق شفیق و ای شیخ صاحب طریق بو نوع کلمات سجاده نشینلره لایق دکل و تسبیح کزارلره
موافق دکل ۰ اولا رجما بالغیب وجود فرزندن جزم ایتدک ۰ احتمالدر که بندن ظهور فرزند محال
اوله ۰ فرضا که ممکن اوله یمکن که انثی اوله ۰ بلکه محتملدر که خنثی اوله ۰ تسلیم ایدلوم که پسر اوله شاید که
معمر اولمیه غیر میسر اوله ۰ بو تقدیر جه دخی معلوم دکلدر که عاقبتی نیجه نهایت بوله سن اول نادان
خیال پرست کبی مرکب تمنایه سوار اولوب میدان ارزوده تک و پوی ایدیورسن ۰ و بو صحرای منتهاسوز
نا پیدا ادم دوشن بیهات بیهات نظم با رزو و هوس بر نمیتوان بیهوده بلاف غرین کاری نتوان
پرداخت ۰ هرکس بتمنای خام سوخته شد که روزکار یکی را بکام دل نتواخت نثر بو مالخولیانک
مانی هان اول پارسانک حسب حالی در که خیال محال ایله روی و مویی شهد و روغنله
مالامال ایتدی ۰ زاهد استفسار ایتدی که نه وجهله روایت اولنمشدر اول حکایت خاتون
ایتدی امثالده کلمشدر که بر مرد پارسا بر بازرکان جوارنده وطن طوتمشدی ۰ و تاب حوادث روزکار
دن انوک سایه سنه التجا ایتمش ایدی ۰ بازرکان دایما شهد و روغن الور صاتردی ۰ بو معامله
ایله جرب و شیرین فایده لر ایدردی ۰ جون مرد پارسا خلایقدن علایق قطع ایدوب طاعت و
عبادت خالقه بل بوکمشدی ۰ و حب محبت الهی مزرعهٔ دلده غلبه ایتمشدی ۰ بازرکان عن صمیم
الفواد اکا اعتقاد ایتمش ۰ و جمله خرج و حوایجی ذمت همتنه التزام ایدی ۰ و واقعا نتیجهٔ
نعمت بسیار و فایدهٔ مال ثروت و یسار بودر که درویشلرک دل ریشنی عیش تشویشدن تمام دن
خلاص ایدلر ۰ و مال و منالی و حطام دنیای سریع الزوالی جهان فانیده ذخیرهٔ باقی قیه لر کی لر ۰
بیت توانکرا دل درویش خود بدست آور که مخزن زر و کنج درم نخواهد ماند نثر خواجه صاحب
نعمت فرصتی غنیمت بلوب هر کون اول بضاعتدن که انک بیع و شراسنه مشغول ایدی بر مقدارن
عابد مذکوره کوندردی ۰ اول دخی بعضسن حوایجنه صرف ایدوب باقیسن ذخیره قلوردی ۰ مرور

نماند بوندن بر سبو طولدی وپارسا بو بضاعه ده سود وسوداسن ایدرادلدی بو سبو یه نظر صالوب اندیشه بحرینه طالوب طورر کن خاطرنه بو خطور اتدی کم ایا بو سبوده نه قدر من عسل وروغن جمع اولمش اوله آخر الی تقدیر وتخمین ایله اون من تعیین ایدب ایتدی اولی بودر که بو ذخیرہ اون دیناره صاتوب بهاسنه اون کوسفند الم ظاهر بودر که بونلرك هر بری التی آیده بر طوغره لرکرك وهر بری اکثر ولد کتورساکرك بر ییلده قرق اللی عدد اولوب اون ییلده بونلرك نتایجندن رمه لر پیدا اولمه کرك بعضنی صاتوب استظهار کلی حاصل قلام وبر اولو خاندانندن بر دختر نازنین الام اوندن طقوز آیده بندن بر پسر ملك منظر وجوده کتوره اکا علم وادب اوکردم اما چون ضعف طفولیتی قوت شبابه مبدل اوله واول بر وباغ امانی چمن جوانیده قد وقامت چکه یمکن که بنم فرمانمدن تجاوز ایدوب سرکشلکه آغاز ایده بو تقدیرجه انی تأدیب اتمك لابدر بوالوقت اولان عصا ایله انی تأدیب بلیغ الیم ددی وعصایی خالدردی وبو خیاله شویله مستغرق ایدی که پسر کردن کش پدرینک حضورنده تصور ایدب عصایی اول سبو یه محکم اوردی مکر سبو بالای طاقده طور ردی وکندو اتفاق زیر طاقده اکا متوجه اولوب اوتورردی چون عصا سبونك چاق وسطنه راست کلدی فی الحال شکسته اولوب یاغ وبال ایله عابدك ساچی وصقالی مالامال اولدی بو تمنای محال الله پارسانك یوزی پرسی وخیالك بو بجز بجتلری بخس اولدی بو مثلی کتوردم تابلهسن که هر نقد فکری تا بوته قلبدن خالص دلمیه قاله کتورمك کرك وکرك ومکر ولعل وعسی ایله تمنای محال وجوده دیرمك کرك دمثلدر که اکر مکره توزویج ایلسك انلردن متولد اولان پسر کاشکی اولسر

بیت اکر با با مکر تزویج کردند از ایشان بچه شد کاشکی نام

نثر مرد عاقل کرکدر که اساس امور نی خیال محال مبتنی قلمیه واداهم خانه که دام وسوسه شیطان دلهانه پایدار قلمیه بولدرمیه

نظم سالها اندیشها پختیم کرد وسپهر کار ما آخر چنین یا انچنان خواهد شدن یا بدین ویرانه کنج سیم وزر خواهیم یافت یا در این اقلیم حکم ما روان خواهد شدن عاقبت معلوم شد کینها خیالی بیش نیست هر چه خواهد حاکم مطلق همان خواهد شدن

نثر عابد بو نصیحتی کوش جانله استماع ایدب خواب دن بیدار اولدی وموبعد بو اصل صول بر فضولی تلفیقدن فراغت قلدی اما چون مدت حمل آخر اولدی وزنان رحمدن ادبی کناهك زمان حسبی نهایت بولدی وبر مولود خوب صورت مقبول طلعت وجوده کلدی که انوار رشد ونجابت مطالع جبهه سنده لامع ایدی واثار زهد وکرامت اسارير جبهه سنده لایح

بیت بجه فرزند کویا دانه در بهاهر بونیه بیمانه در

نثر زاهدك صبح امیدی مطلع مراددن تبسم کلدی وعندلیب دلی کلشن شادمانیده ترنمه آغاز قلدی

بیت از محیط فضل زیبا کوهری آمد پدید بر سپهر شرع روشن اختری آمد بدید

نثر پارسا جان فرزندله خوشحال اولوب اندکی نذرلره وفا اتدی وشب وروز ملازمت مهدنه تعهد ایدوب سائر امورنه خط نسیان چکدی وتمام همتنی انوك تنمیت وتقویت وتغذیت وتربیتنه مصروف قلدی

بیت چندان چو صبا بر تو کمارم همت کز غنچه چو کل خرم وخندان بدرایی

نثر اتفاق بر کون زن پارسا حمامه کتدی پسرینی بدرینه سفارش ایدب تعهدی بابنده مبالغه اتدی بدر اندن عیری مصلحتی یوغیدی چون بو حال اوزره بر زمان کچدی پادشاه جانبندن حاجب کلوب عابدی درکاهه دعوت اتدی عابد فرمان حاجبه اطاعت واجب بلوب ضروری پسری تنها قیوب کتدی بونلرله بر راسو لری وار دی که اولرن اکا اناوب قورلر کندلردی وهر بر یرکم کتسلر اول اوده قالیجق انك فارغ البال اولوب حضور ایدرلردی اول دخی اوده بولدغی حشراتی یردی ودفع موز یاتدن نفع تمامی واردی عابد چون امره امتثال اتدی انی بسرله قودی کتدی عابد کندوکی کبی بر مار زهرناب اژدها کردار سوراخ دیواردن چقوب کهواره یه متوجه اولدی چون راسو کوردیکه اول زره پوش ونیزه قامت واول تیر رفتار وکمان هیات بوالف تصویر که وقت سکونده نون شکلنده منشکل اولور بو سپهر تدویر که هنکام حرکتده تیر دکان صورتنده متمثل اولور

نظم کهی شد چو سپر کرد وکه چو تیر دراز کهی نموده ز تن خلقها کند اسا نه ابر لیك دوابر انه وشد نهان نه بحر لیك بر وموج پیکر انه بیداز

نثر کهواره یه قصد ایدب نیش زهرناب زهرناکله پسر خفته بستر هلاك اتمك استره فی الحال زیر کهواره دن چقوب حلقنی محکم طوتدی وزور وزارده بو عقب حلقه کمند اجله کرفتار اتدی انوك برکت حراستیله پسر ورطه هلاکدن نجات بولدی بو حال عقبنجه پارسا کلوب راسو یی خون آلوده کوردی بیچاره قورساك بر ایشو بجردم دیوما بن قارشو وادی عابد انوك اول حالندن اوغلی هلاك اتمك خیال ادوب سیلاب

غضب بنای صبرن ییقدی ودود خشم روزنهٔ دماغنه چقدی ظلمت دخان خفت و تهتك
خانهٔ عقلنی تیره و غبار دیك حدت و تهور بصر بصیرتنی خیره قلوب تعمق كار و تجسس احوال
اتدین عصا سن قالدروب راسوی بیچاره نك باشنه سوگیله اوردی كه اول درد منده دفتر
عمرن دردی و خرمن حیاتن صاوردی بعده اونه كوردی بسری مهد سلامتده یاتوب بر مار عظیم
واقعی جسیم یاننده كشته و خاك و خونله اغشته كوردی دود حیرت باشنه اغدی و باغ دماغنه
تكرار حسرت یاغدی كریه كنان و ناله زنان ایتدی مصراع كه دل خونین بس از ین حال محالی عجبست نظم
دریغا كه بو حادثهٔ دلسوزك اتش اضطرابی اعتذار ایله تسكین بولمز و بو واقعهٔ جان كدازك خدنكی
سپر استغفار ایله مندفع اولمز بو نه ناشایسته حركت ایدی كه بندن صادر اولدی و بو نجه قبیح
شناعت ایدی كه بنوم المدن ظهوره كلدی بیت كرچه خودم ز خجلت این غصه در خورست
ور جان دهم زنا خوشی این عمل رواست نظم كاشكی هرگز بو فرزند عدمدن وجوده كلمیوب بكا آنكله
انس و الفت میسر اولمایدی تا انوك سببیله ناحق یره قان دوكلوب بو مقوله شنیع حركت
بندن وجوده كلمیدی بن بو بابده كه كندو همخانه می بی سبب خنجر هلاكه نشانه و پاسبان سرای
و نكهبان فرزندم ایچون بی بهانه دادی عدم روانه قلدم خالقه نه جواب ویره بلم و خلایقه نه وجه صواب
ایله اعتذاره قادر اولم مزید بیم كردم طوق ملامتدن خلاص بولمق نه قدر و رقم فضاحت صحیفهٔ
احوالمدن مضمحل اولمق نه یوق بیت نام نشانهٔ شد در محنت و ملامت ای كاشكی نبودی نام من و
نشان هم نظم زاهد بو فكرله پیچ و تاب دبوالم اله اضطراب ایدی كه خاتونی كلوب كیفیت حالی مشاهده
ایتدی زاهد زبان ملامتی چه از ایدوب تعییر و سرزنشه اغاز ایتدی و ایتدی ع تو اهر كن
ندانستم بدین نامهربانیها خدای عیب جل عن التشبه و الریب حالت شیب عالم غیبدن سكا
بر فرزند لبند كرامت بیوردی بو نعمت مقابله سنده وظایف شكر كذاری بو میدی كه سندن صادر
اولدی و موهبت ربانی جگر گوشه كه زخم دلكرای ماردن نجات ارزانی قلدی بو عطیه مكافاتنده
مراسم سپاس داری بو بلمی كه كدی كه سندن ظهوره كلدی زاهد فریاد ایلدی كه ای انیس لایعقل لطف ایله
بو مناقشه دن فراغت قل ع كار سؤال بلو لیم از جواب خجل نظم بنده بلورم كه ادای وظایف شكر الهی و معرفت
قدر نعمت نامتناهیدن غفلت ایتدم و منهج قویم اصطباردن كه شاه راه سالكان سالكدر وما صبرك الا بالله

در طلزه كندم حالا بو بابده تعجیل و شتاب سببیله نه صبور اجرین سنده مسطورم و نه مشكورلر صحیفه سنده
مزبورم سنك بو حالده بكا ملامتوله همان پاره اوزره پاره اچمقدر و تازه جراحته ریزهٔ نمك صاچمقدر
بیت ملامت بو دل صد پارهٔ عاشق بدان ماند كه باشد زخم تیغی بر عزیزی نمك سوزن هم نظم زن ایتدی
طوغرو سویلرسن واقعا بعد وقوع الواقعه ندامتنه بی مقید اولور و درهم ملامتله اول جراحت
بجه التیام بولور بیت علاج واقعه پیش از وقوع باید كرد نظم بو نادره دن كه سندن صادر اولدی
بو نجه نظاهر اولدی كه تعجیل و شتابك عاقبتی خراب و خفت و طیش مورث مضار بی حساب در و نه بلور
و استعجال هر حالده مذموم و مرد مستعجل حصول مراد و وصول مرامدن محرومدر بیت هر اشده تانی
كوك كه شتاب بجه خانمانی ایده ر خراب نظم اما ملول اولمكه بر حاده هیچ كس كرفتار اولوب بو بلایه همان
سن مبتلا اولمدك كه سندن سابق بو مقوله وقایع چوق واقع اولمشدر و كیجه بن لیل و نهار ده
هزار كره بو نقش عیان كلمشدر جمله دن بری اشتمدكمی كه اول پادشاه اللهٔ اولان بازی بی كناه هلاك
ایتمشدر و نجه زمان اتش حسرت و ندامتله یانوب سركذشتی ارباب اعتباره یادگار و دستان كیتمشدر زاهد
استفسار ایتدی كه نجه اولمشدر اول حكایت زن ایتدی روایت ایدرلر كه زمان قدیمده بر پادشاه
شكار دوست واردی كه متصل مرغدلی قصد صیده مایل و كار شكاره مشتغل ایدی بو پادشاهك
بر بازی واردی كه بر پروازله سیمرغی قلهٔ كوه قافدن اشه ردی و بیم چنگال و وهم منقارندن نسر
طائر عقاب چرخك قنادی آلتنه صغنوردی بیت هوا ده اولچو بالدو پرا چردی عقاب چرخ وحمنده
بچردی نظم پادشاه اول بازی حددن زیاده سور و اکا متصل كندو الیله تربیت ایدردی بر كون
اتفاق اول بازی تیز تا ذیله بر مرغزارده شكاره مشغول ایكن ناكاه میان شكاركاهدن بر غزال
مشكین بال پیدا اولدی شاه شیر شكار كمال شعفندن بی اختیار اهونك عقبنه دوشدی
و سمند بادپیمایه بر وجهله عنان ویردی كه صبا طرفة العینده عالمی طی ایدركن اتوبن كورمز اولدی
و بیك شمال كمال سرعت و استعجال الله عنادر مركب بادرفتارنه ارمز اولدی بیت رواثاندازه برو رفته
بی توانیده كه چون رفته كرد كهلر نهان دركاه بر دیر بقادلر و خدم و حشم پادشاهدن ایرلدیلر
بو زمان اهو دخی ناپدید اولدی و پادشاه انی شكاردن نا امید اولدی بو اثناده آتش عطش
كانون معده سنده زبانه چكوب حرارت حركت درون دیرونه سرایت قلدی ضرورى

طلب آب ایچون هر طرفه شتاب ایدوب مرکبن جانب دشت و غابه سوردی کیدرك بر کوه دامنه ایردی
کوردی که بالاء کوهدن آب زلال نقاطر ایدر تو کشندن اولان جامی میزاب آلتنه طوتوب اول آب که کیللر
کون کبی بی نفع ایدی قطره قطره جمع اولوب جام طولدی نوش ایده جك محله التدی اولان باز قنادیله
جامی اوروب ایچنده اولان آب تمام دوکلدی شاه بو حرکتدن پریشان خاطر اولدی بر دفعه دخی
هر لدن توقف و تکلف له جامی بر ایدوب بجمع ایدجك زمان باز هان اولکی حرکتی اعاده یه آغاز
ایدوب جامنی دوکدی م نزدیك آب آرند و جشیدن نکذارند نثر شاه شدت عطشدن مضطرب
و بازك بو حرکتندن آتش غضبی ملتهب اولوب اول باز بلند پروازك ساز وجودن یره چالدی و
جام جمی سنك خشمله پاره پاره قلدی بو حاله مقارن رکابدار یتشدی بازی کشته و شاهی خسته
بولدی فی الحال مطهره دن چاغارب جامی پر ایدوب شاهه صونوبردی شاه بیوردی که بنم میلم بو کوهدن
متقاطر اولان مایه در اما قطره قطره جامده مجتمع اولمغه توقف چیلی بکلمغه ز کرکدر که سن بو پشته یه
چقوب کوره سن شاید که بو آبوك منبعن بولوب جامی اندن طولدوره سن رکابدار سمعا و طاعة
دیوب پشته یه چقوب بر چشمه کنارنده او کوردی که سنك دلدن چشمه کبی بر قطره آبی هزار خوناب
روان ایدر و بر اژدها اول چشمه کنارنده اولمش و تاب آفتابدن تأثیر ایدوب متعفن و متفسخ
اولمش طونه زهر آمیزی اول آبله مختلط اولوب اول کوه دامنندن مترشح اولمش رکابداره
دهشت غلبه ایدوب سراسیمه کوهدن اشاغی ایندی و صورت حالی عرض [illegible] تشنه دن مطهره ده
اولان آبدن له جامی پر ایدوب شاهه ویردی شاه اکرچه اول جامی چکوب نوش جان ایتدی اما جام
چشمندن جوی خونابه روان ایتدی بیت اکرچه شاه اول جامی چکردی ولیکن بر یومردی بیك
دوکردی نثر رکابدار سبب گریه دن استفسار ایدیجك پادشاه دلبر دردمندن براه جانکداز ایدوب
ایتدی بیت مرا غمیست که پیدا نمی توانم کرد حکایتیست که پنهان نمی توانم داشت نثر پس قصه جام
و حکایت بازی بالتمام تقریر ایتدکدنصکره ایتدی ای رکابدار بو اصیل باز تیز تازیکه وقت پروازده عقاب
چرخ آشیانه آسمانی طعمه طوتار ایدی بیهوده یره تلف ایتدوکم لعلوم و بو مخلص مرغ همایونی
که مرغ درحسن عزیز و جان شیرین دن الذ ایدی کرفتار دام هلاك ایتدوکم تلهف و تاسف ایلیم
رکابدار ایتدیکه ای شاه بو باز سندن بر عظیم بلا دفع ایدوب جمیع اهل ولایته منت بی نهایه اثبات ایتمشدر

اولمش بویدی که شاه انوك هلاکنه بابنده تعجیل ایلیوب و اکوریسیدی و آتش خشمی ایحاله اطفا و عنان نفسی دست
تأنیله ادخال ایدوب مقتضای فحوای کلام نصیحت انجام حکمادن که بیوریلمشلردر بیت توسن خود تند
مساز انجنانکه کس نتوان باز کشیدن عنانش نثر تجاوز بیوریمیدی شاه جواب ویردیکه بنم بو حرکتدن
پشیمانم اما نه فایده که پشیمانلق فایده ویرمز و ریش ندامت بر جراحتدرکه مرهم ملامتله التیام بولمز
حیاتم اولدقجه بو داغ حسرت سینه مدن اولکلمسه کرکدر و خراش ناخن ملامت چهره حالمدن زائل اولماسه
کرك ع چون کنم خود کرده ام خود کرده را تدبیر چیست نثر بو سوزلکی تورردم تا معلوم اوله که بو صورتده
امثالی چوق واقع اولوب نیجه کسنلر شآمت تعجیل و شتاب ایله کرداب ندامته دوشمشلردر و تأمل و تأنیدن
اجتنابله غرقاب بحر ملامت اولمشلردر نظم مردم بی سنك بجو دکم بود سنك کران کوهر مردم بود
برق سبکبار نیاید بکس هر نفس از جان ودر جز خس هر که بتعجیل نهاورد دست سنك جفا پایه قدرش
شکست نثر زاهد ایتدیکه ای بو نسل اوقاتم و پیرایه ایام حیاتم بو حکایت ایله بکا تسلی ویردك و جراحت
دل پر دردمه مرهم راحت و رحمت اوردك بلورمکه بو جنایته امثالم غایت چوقدر و نیکامدن نکات
یوقدر نتکه انلرك حکایتی جریده ایامده مسطور اولمشدر بنم سرکذشتم دخی منال سایر کبی السنه
ایامده مذکور و مشهور اولسه کرکدر و هر کسه که مبادی افعالنده عواقب حال و مآلدن غفلت
قله و نتایج وقار و فواید بردباریدن بی بهره قلا بو حکایتدن متنبه اولوب بو سرکذشتلردن
عبرت السه کرك بو دها اول کسنك داستانیدرکه بی تدبیر و تفکر بر عزیمتی امضایه یتوره و بی تأمل و تحمل
بر حکمه [illegible] نفاذه کتوره عاقل حازمه لازمدر که تجربه لی بنیاد امور بریش نهاده و آیینه رأینه اغارت
حکما و نصیحت عقلا ایله صیقل اوره و جمیع اوقاتنه جانب تأمل و تأنیه مایل اولوب جانب تعجیل
و خفتدن اجتناب قله تا نور اقبال و دولت انوك ساحه سعادتنه متواتر اوله و رشحات
خیر و کرامت جانب فضل و شهامتنه علی التوالی متقاطر اوله نظم زمام دل بکف صبرده کرت باید
که کوی عیش بچوکان جهد بربایی مبادا توسن غفلت بر رحمه تعجیل که آخر افکندت بر زمین برسوایی
شتاب درخطری افکند که کر صد بار تو دست و پای زنی زان خطر برون نایی مکن شتاب و زایین
حلم دور متاب که غیر صبر و سکون نیست سم دانایی باب هفتم حزم و تدبیر و حیله
و تزویر له بلای اعدادن خلاص اولمق بیانندندر داب شلیم ایتدیکه معلوم اولدی اول طائفه نك

داستانکه بو شکوه ایله کنده لرن غرقاب دریای حیرت ومنامته آتوب قلت تدبر وتأمل وعدم صبر
وتحمل سببیله بسته دام ملامت وغرامت اولدلر حالیا مضمون وصیت حقیقی تفصیل ایدوب بیان
بیوزاولکسنک داستانین که اتفاق دام دشمنه کرفتار اوله وهر طرفی حاله ولرا ضداد بسیار
وهرجانبین حاثره کرداب اعدای بی شمار احاطه قلوب کندوسن شکنجه محنتده بیچاره اوله وعقاب عقابیی
هلاک ودمار ده مشاهده قله بو حالده انک دفعنده بو صواب کوره که انلردن بعضیله باب وفاق
ووداد الحج فتح ایدوب در شقاق ومعاداتی سد اده بلکه میان عهد وپیمانی نطاق ایمان قوایله
شد اده چون انوک مددمعاونتیله بند وبلادن خلاص اوله اندکی عهد وپیمانک عقدینی
بحیله بله وعقد شرط وایمانی بحیه سرانکشت حیله بله حل قیلا بو معنی ایتدی که احبا
بینندن علاقه محبت دایم دکلدر اعدا میاننده دخی شطرنج عداوت قایم دکلدر زیرا که
عارض درتغییری تیز قابل اولور وصفحه سینه دن ادنی بهانه بله زایل اولور بو سببدندر که
بعض کسنلر میاننده محبت وعداوت کیدرک کیدر بلکه مرور زمانله کالعدم اولور حب بعض اهل جهان
ابر بهاری حکمنده درجهان مصراع بر زمان باعزت دیکر بر زمان نظم با هر که دلم بدوستی داشت
کمان چون نیک بدید دشمنی بود عیان بر دوستی و دشمنی اهل زمان دیدیم که نیست اعتمادی چندان نثر
دستارد که مهر وکین اهل زمان تون سلطان وجمال خوبان وعهد صبیان ووفای زنان وسخاوت
مستان حکمنده درجهان که هیچ بر سنک وجودینه اعتماد وبقاسنه اعتقاد جایز دکلدر
بیت خوش است عهد محبت بدوستان بستن ولی چه سود که ان عهد را وفائی نیست نثر بخی صداقت
اولورکه درجه ودادده مرتبه اعتماده وارمشکن واساس اخلاص واختصاص مرور زمانله اوج آسمانه
ایرمشکن ناکاه اثر چشم زخم ایله محض محبتدن عین عداوته منقلب اولور لطافت حالی وطراوت
نهالی تند سموم هجرانله منتفی اولور عداوت قدیمی وخصومت موروثی داخی اکا قیاس اولنی
ملاطفتله صداقته مستحیل اولوب اتش نزاع وشقاق هبوب نسیم وفاقله منطفی
اولور بو سببدندرکه عقلا اعدا ایله رابط مداراتی بالکلیه قطع ایتمزلر وکلیا انوک مصادقتندن
رشته طمعلرن قطع ایدوب انلرله موافقتدن کوز یومزلر ودخی دوستلر ایله دعوای محبتده اعتماد
کلی جایز کورمزلر وانلرایله فاسنده مستظهر ومستوثق اولوب عهدلرنه اعتقاد اوزره بنای مودتلرنه
بنیاد اوردمزلر کلمات تاماتدن احبب حبیبك هونا ما عسی ان یکون بغیضك یوما ما
مضمون بنوت کبریده سر شجره همان بو معنای موضح وبو نکته یی مفصح در نظم دوستی انچنان
نمی باید که بکجید دران میان موئی دشمنی هم بدان صفت خوش نیست که زیادی نباشد نیو یی
هر دو جانب نکاه خواهد داشت هر که را هست عقل وهشیاری نثر چون برهان بیانله عیان اولدیکه اهل
زمانه اظهار صداقت وعداوته چندان اعتبار یوقدر دانای عاقبت بین دشمنله مصالحت
ومحا لصتدن که جلب منفعتی یا دفع مضرتی متضمن اوله ابا اغیوب صلاح حالنه ایسه اکا اشتغال
ایله واول صنعتکه کاری انکله تمام ومهمی انوکله سرانجام بوله مقتضای مصلحت وقت اوزره حصول
امالنده استعمال ایله تا انوکله در بیچارکی وصلاح اندیشلکی مفاتیله فتح الباب دولت میسر
اوله وصبح سعادت افق کرامتدن طلوع ایله بو صورتک مثلی داستان موش وکربه در
رای استفسار ایتدیکه انلر نیجه اولمشدر اول حکایت برهمن ایتدی بیشه بردمه بر درخت وار ایدیکه
رفعتده شجره طوبی دن دلالتکه کثرت فروع واصالت اصول سدرة المنتهی دن سرفراز نظم کرامت
کوکلی ما المثل زمینه اندن راحت اولوردی سایه سینه جاملرکورمشی مقدار ذره نه زرخم تیشه ونه رنج اره نثر
تحت درختده بر موش تیز هوش حریص نهاد عنان الطبع سریع الادراک که برتأملله هزار عقده مشکلی حل ایدردی
وباب فسون وتلبیسده ابلیسه سبق ویوب دل محاله دره ایدردی نظم فسون کردی او موش
چاره اندیش اکا صنعت فسون دعوی ادی ایش انوک بلدوکنی بلمزدی ابلیس اودکلو ایدردی دله
تلبیس نثر بر اشیان در مشری اتفاق اولحوالیده بوکربه بیابانی دخی وطن طوتمش وکاشانه اتمشدی
صیادلر اول ایابه چوق کلورلر کیدرلردی واول نواحیده دام قوروب وحوش وطیور اصطیاد ایدرلردی
برکون بر صیاد زیر درخت مزبورده دام ترتیب ایدوب زیر دامه بر مقدار کوشت تعبیه ایتدی کتدی
کربه حریص بو بازیدن غافل بیچاره بی بوی کوشت کشان کشان جانب دامه کلوب جاشنی مراد هنوز
کام ارزوسنه یتمدین حلقی حلقه دامه کرفتار ایتدی نظم حرص است که جمله را بدام اندازد
واندر طلب مال حرام اندازد حرص است که جمله خلق را ز اسایش باز آرد وبرنج مدام اندازد نثر
بر اتفاق موش دخی طعمه طلبنه سوراخدن چیقوب دبن احتیاطله هر جانبه چپ وراست وزیر و
بالایه نکاه ایدرکن کوزی کربه یه راست کلدی باوجود که خانه دین سی انوک مشاهده سی طلعتیله

تاریکی ... وحیاة وزندگانیدن امید رشته سی باریك اولدی عنقلیغ الدرمیوب دقتلو نظر ایتدی
ای بسته بند بلا کوردی صیاد جان ودللّه دعا وخصمی قید وبند ده کوردکنه وظایف شکرینی ادا ایتدی
ناکاه برجانبه دخی نکاه ایلدی کوردی که بر راسو کمینکاهدن اوتورمش وتیر نظرین انوك جانبنه راست
ایدوب کمان قصدی انوك صیدینه قورمش بو اثناده کوردی که بر زاغ دخی بالای درختدن تیر شعاع
بصرینی انی شکاره طوغرلتمش هونی هوسنه وحشت ودهشت غلبه ایتدی وقلبنه خوف وخشیت مستولی
اولوب ایتدی بیت اه ازین طالع برکشته که هر روز مرا ؛ ره بجایی بنماید که بلا بیند نثر ترست
اکر الوکده سم کوبه دن بجه خلاص اولیین؛ اکر رجوع ادرسم راسودن بجه نجات بولیین؛ اکر مقامده
قرار ایلرسم زاغدن نه طریقله قورتولاین؛ بو اوتاده بونلر ایله بجه باشه چقه یین؛ وبو بنای عنا
وبنیاد بلایی بجه متین تدبیر متین ایله یقه بین؛ قصه غصه‌می که دیه یین؛ وبو دایه دواکیدن ادنه یین؛
بیت نه ادم محرمی کو را صلاح حال خود پرسم ؛ نه غمخواری که از وحال دل افکار خود پرسم نثر حالا ابواب
بلا کشاده در؛ واسباب عنا اماده؛ راه کریز بسته در؛ ومزاج تدبیر خسته؛ اما شرط حزم بودرکه بو جمله ثله
ینده قلبمی قوی طوتوب دینه عقلله رهکذار خلاص کوزدیم الدن نه کلور که ساقی دهر که صاف مهر ودرد
کاه درد قهر وجام مراده که نوشدارو تعبیه ایدر که نیش زهر بیت غمکین مشو که ساقی قدرت
ز جام دهر که صاف لطف میدهد وکاه درد قهر ؛ میدان مرادنده سمند عقل اولکنه جولان
ایدرکه نه خلعت دولت کیمکله خندان ؛ ونه جرعهٔ محنت ایچمکله دیدهٔ اندوه ایله کریان اوله بیت
ز رنج وراحت کیتی مرنجان دل مشو خرم ؛ که آیین جهان کاهی چنین باشد نثر حالیا بکا بو
ورطه دن پناه عقله کریزدن غیری کزیر یوقدر؛ وفتح باب تدبیرده بکا استاد خرددن مشفق
دستکیر یوق؛ صاحب رای صائب علی کل حال کوکلنه دهشت وانفعال یول ویرمز؛ وبر طریقله بیرکی
خاطرینه شائبهٔ خوف وخشیت کتورمز؛ کلمات حکمتی نکات حکماده کلمشدرکه دل خردمند بر دریا مانندی
اولملو کرککه انوك طول وعرضنه غایت؛ وعمق وقعرینه نهایت اولمایوب؛ اسرار خفیه دن هرنه نا پدید اولسه
وهرچندکه سیلاب بلیه اطرافدن دخول ایلیه؛ اثر کدورت انده ظاهر اولمیه؛ زیرا که چهرهٔ عقل حجاب دهشتله
مستور وآیینهٔ خاطر غبار خشیتله ساحهٔ صفادن دور اولجق تدابیر صائبه دن محروم اولور؛ وفواید
تجربه دن مهجور قالور نظم مرد ثابت قدم انست که از جا نرود ؛ کرچه سرکشته بود کرد زمین همچو فلك ؛ مثل

سیمرغ کم طوفان نبرد از جایش ؛ نه چو کنجشك که افتد بدم وباد تفك نثر هر کسنکه درونده اندیشهٔ کوناکون
یول بوله؛ ووسوسه بوك ومكرنه قلبی مشحون ومشغول اولا؛ عقد تأمل وتدبیری فاسد؛ وبازار درونی
وتفکری کاسد اولوب؛ هر بارکه اینهٔ ضمیرینه نظر ایتسه؛ زنکار وساوس ایله تیره اولدوغی اجلدن
چهرهٔ مطلوبی انده مشاهده ایلمز؛ وهرچندکه دفتر تدبیرینه مطالعه قلسه بصر بصیرتی رمد خیالات
فاسده ایله خیره اولدوغی سببدن رقم مقصودی انده معاینه قلامز؛ بو معنیده بعض اکابر نیکو دیمشدر
نظم با ستواری اندیشه کوش در تدبیر؛ که از تردد وسواس صد خلل زاید؛ ثبات رای نماید جمال
کار درست؛ در ابصورهٔ جان درست ننماید نثر الحالة هذه بوندن انسب وصوب صوابه یوندن اقرب
تدبیر یوقدرکه کربه ایله مصالحه بابنی قرع ادم؛ ودست مخالصتله بیخ مخاصمتی ما بینمزدن قلع ایدم؛
زیرا که بو عارضه ده بنمله همزانودر؛ وبو دردك علاجنه بنم معاونتمه محتاجدر؛ نه که بکا انوك مظاهرتله
بو افتده خلاص میسردر؛ اکا دخی بنم معاونتمله بو ورطه دن نجات متصوردر؛ شویله که اکر بنم کلامی
کوش هوشله استماع قله؛ وعین یقینله نظر ایدوب صدق کفتارمه اعتقاد ایلیه؛ وانی نفاق وحیله
حمل ایتیوب افت مکر وتزویردن وشامت زرق وتلبیسدن منزه ومبرا بیله؛ ایکمزه دخی برکت
صدق نیت ووفا قله نجات میسر اولوب سایر دشمنلر رشتهٔ طمعلرین قطع ایدوب خائب وخاسر
اوله لر مصراع دوست چون با ما شود دشمن کوی کاری نشین نثر پس موش بو اندیشه دن صکره
کربه قتنه کلوب صوردی که حاله ندر؛ اواز حزینله ایتدی بیت دردمندیم خبر میدهد از
سوز درون ؛ دهن خشك ولب تشنه وچشم تر ما نثر کوررمسن که کردنم بستهٔ بند وبلا ؛ وبدنم
سوختهٔ آتش درد وعنادر؛ موش ایتدی بیت نکته دادم نهانی باد هان تو ولی ؛ وقت تنکست
ونی بابم مجال الفرصتی نثر کربه نطق تمام ایلا ایتدی لطف ایله خاطرکه ظاهر اولانی تکلف دریغ بیورمه؛
وانوك اظهارنده تردد وتوقف روا کورمه؛ موش ایتدی ای کربه بلمش اول که صدق بنم شعار حالم
وپیرایهٔ مقالمدر که کلام دروغك قطوبدن خروجی احلمز؛ وکذابلر هرکز صدیقلر ثوابن بولمز بیت هرنه نکو
دهکه اولا بوی دروغ ؛ کور مرا هل بصیرت انده فروغ نثر شمدیه دك بن سنك غمکله شاد اولوردم؛ وسنی خراب
کورسم اباد اولوب سنی بنده اشتسم قید غمدن ازاد اولوردم؛ تمام همتم بوکا مصروف ایدیکه بر بلای
عظیمه مبتلا اولوب بر عذاب الیمه کرفتار اولیدك؛ ولیکن بکون بلیه ده سنکله شریکم سکا

قصد ایتدکم ضرردن سکا مشارك اولدم خلاصم بابنده بو فکر ایلدم کم سنوك خلاصوك داخی الكا متوقف
در پس بو سببله مهربان اولوب دعوای مهر و محبتکزدن دم اوردوم وحلقهٔ باب مودتکزی تحریك ایدوب
صف صداقتده ثابت قدم طوردوم بیت این دوستی اینکه مشتمل بر غرضی اما غرضی که نفع باشد نه ضرر
وفور کیاست وشمول فراستکا پوشیده دکلدرکه بو بابده مضمون کلامم واقع حالدر ومکر وخیانت
احتمالی بو خصوصده محالدر حقیقت دعوی وصدق مدعاما ایکی شاهدم دخی واردر بری اولدرکه
عقیمه کیننی اوقومشدر دیری بو نزاع کم بالایه رختنده سن قصد اولوب ایکیسی دخی بونم عزم وقصد
طورمشدر هرگاه کم سنوك سایهٔ دولتوکا پناه ایدیم انلروك امیدی بندن منقطع اولوب بو بلا سنوك
برکت صحبتکله باورزمدن مندفع اولور اگر بکا امان دیورسك وعهد ویمینله قلبمی مطمئن و
خاطرمی ایمن قیلورسك کنف حمایتوکا التجا ادمکم هم سنوك بندلرك کسلیب نجات بولاسن وهم
سنوك سببکله بن دخی بو بلادن قورتلوب بو وسیله یله ماجور ومثاب اولاسن مصراع هم مراد این
نوع سودا سود باشد هم ترا کربه بو کلماتی استماع ایدیجك تأمل بحرینه طالدی دبر زمان لجهٔ اندیشه
یه مستغرق اولدی عقالدی ودلیکه بو صحرایه قوهٔ تفکرله سیاحت وبو صحراده قدم تدبرله سیاحت
ایلیه و موشك قول خالصنه بوتته اختیارده تاب وره ومحل اعتبارده تمام عیار واقع اولوری
کوره موش کوردیکه وقت نهایت تنك اولدی دکربه بو صوادن سراسیمه ودنك اولدی ینه زبان
نصیحتی بر کار وپیمان کذشته یی تکرار ایدوب ایتدی کم ای کربه بنم کلامی کوش جانله اشت وخلوص باطن
وصدق مقالمه اعتماد واعتقاد ایت بنم ملاطفتمی قبول ایله مخالفت اتمه واستماع نصیحتمده مسارعت
قل وتاخیر وتراخی روا کورمه کم هیچ عاقل بو مقوله امرده تردد وتوقف روا دیرمز وبر اصل مهمده
تحری وتانی جایز کورمز مصراع غافل مشو زکار که فرصت غنیمت است نیتم نه که بن سنوك مجاورتکله
شباکدن خلاص اولورم سن دخی بنم معاونتمله بیداد صیاد جلاددن نا زاد اولورسن
هر برمزك نجاتی آخرك حیاتنه منوطدر وخلاصی آخرك وجودینه موقوفدر بو طرز شکله بنم مثلم
همان کشتی وکشتیبان مثلیدرکه کشتی سعی کشتیبان ایله ساحل نجاته واصل اولور کشتیبان دخی مقصودی
بشتی کشتی ایله حاصل اولور کوکبی ظاهردرکه بنم حسب حالم وصدق مقالم بعد زمان معلوم خاطرك
اولسه کرك اما خوف ایدرم کم فرصت فوت اولوب تدارکه قدرت اولمیه مصراع ترسم که عمر امان ندهد

تا دیدکی ضمیر منیرکه ظاهر و واضح دسکه بنم فعلم قولم اوزره غالب وکردارم کفتارم اوزرینه راجحدر
بن عقد عهد ایدوب وشرط وفایی ذمتمه الوب جنابکه التجا ایدرین سندن دخی بو آوازه برنغمه
وبو سازده بو زخمه رجا ایدرین بیت فرما اشارتی که دو چشم امیدوار بر گوشهای ان خم ابرو نهاده
ایم کربه بادره بو شندن بو کلماتی کوش ایدیجك جمال حالنده خال صدق وصفا وکلکونهٔ مهر و وفا ایله اراسته
کورب ایتدی سنوك فحوای کلامکدن بوی وفا استشمام اولنور وعهد ومیثاق فندن هوای صفا
استنشاق اولنور بن بو بابده جانله خریدارم وفرمانه مطیع وفرمان بردارم من بعد الصلح خیر
فرمان جهان مطاعنه عن صمیم القلب تبلع اتدم وبو رباعینك مضمونی م ناصح توان کرد جبر چنک
مزن تا نام توان جست ره ننك مزن بر خلق جهان ره مدارا بکشا بیشوای وسبوی خویش بر سنك
مزن کوش هوشله استماع اتدم امیدوارم که بو مصالحه نك بو کتیله اکی جانبه مخلص میسر اولوب
بو بو هبتك مکافاتی ذمتمزه واجب بلورز وبو نعمتك شکر ومنتنه ابد الاباد التزام کوستروز حالیا
بنم منجلیم عهد ومیثاق وعقد اتفاق کردن دله طوق ومیان جانه نطاق ایدب رجا ایدرم
که بو وعده یی وفایه وبوندری ایفایه یتشدیره همان بی تکلف بیورکه بو بابده بکا نه ایلمك واجبدر
وسوکله نه نوع معامله مناسب موش ایلیکه چون سنوك حضورکا وارم لازمدرکه شرط قیام
وتعظیم وتکریمی تمام تعظیم ایدسن تا دشمنلر انی بنم یقینله مشاهده ایدیلر وبیانمزده اولان
لوازم اخلاص واختصاصه جازم اولوب خائب وخاسر دونه لر کدیلر بو فراغ خاطرله کوزمکدن بنزی
وبایکدن قیدی کسدیم کربه بو قولی قبول ایدوب بو شرایط التزام کوستردی موش دخی اقدام ایله
ایلرو کلوب سلام ویردی کربه دخی رسم قیام وشرط اکرام واحترامی یرینه کتوروب حالی وخاطرن صوردی
وانواع ملاعبت وملاطفت واصناف مخالصت ومآلفت کوستردی چون زاغ وراسو حالی بو منوال
اوزره مشاهده قیلدیلر دشته امیدلرن قطع ایتدیلر وشکار موشی فراموش ایدوب دوندیلر ماویلرینه
کیتدیلر چون موش جانب کربه ایله بو اکی بلای عظیمدن خلاص اولدی کوربه نك بندلرن کسمکه آغاز ایدب
بو اثناده بو اندیشه یه دوشدی که کندونك عاقبت حالی نه یه نهایت بوله جق بو بلادن کندو دخی نجه
خلاص اوله زیرا بو سببدن جبین حالنده علامت ملال لائح اولوب کربه فراست ایله بلدی که
موش فکر دور ودرازه دوشدی وهم اندیکه بنم بندلری کسمدن فراغت ایده وانی اولدام بلاده پای بسته

قویکن بس خطاب عتاب آمیزه که احبا میاننده رسم قدیمدر اغاز ایدوب ایتدی ای عزیز آیینه خاطرکه
زنکار ملال الله ندن بتر وندان خارا شکاف کدر کلال الله نه تیز خیره اولدی سنوك عهد لطف
ومروتکا اعتقادم بویله دکلدی چون حاجتکه ظفر بولدك ومرادکه واصل اولدك وفای عهدده
تکاسل وانجاز وعدده تغافل ایلرسن بن بیلوردمکه وفا بردر وادر که دار الشفای دنیاده بولنماز
وحش جهد بر کوهردر که کان جهان وخزانه زمانده الکرمز وفا عنقا کبی هان اسم بی مسمادر و
حقیقت کیمیا کبی دنیاده ناپیدادر بیت وفا مجوی زکس ور سخن نمی شنوی بهرزه طالب سیمرغ وکیمیا باش نثر
موش ایتدی حاشا که بن چهره حالی ناخن غدر ایله خراش ... ونقطه نامی بنیك نام جریده سندن تراش ایدم
بن بلمزمیم که وفا کنند کورن تا رادت وتونشنرله سعادتدر بر کیمیادر که خاك تیره یی زر و بر توتیادر که
دیده خیره صاحب نظر ایلر مشام هر خیسوکه استشمام بوی وفادن محروم اوله استنشاق روایح ریاحین
محاسن وصافندن دوردر وآیینه هر ضمیر که ارتسام صورت صفادن رنك پذیر اولمیه انعکاس انوار
مکارم اخلاقدن مهجوردر نظم وفا بوین جو وردمز لالنه باغ انکچون اولدی یرده طاغ ایچه داغ
وفا بوینی چون سرو اولدی قایم صفا ایله مطور سرسبز دایم نثر کویا ایتمکچون بلورین کوه وفا مشاطه عروس
کمال وکال رخساره شاهد حسن وجمالدر کور که سن ایچ غدار کردار وعهد داوارکه دکلکوبر ایلر آرایش
ویره سن که هر کلزار که انده نهال وفا بتمیه شاخسارنده بلبل صفا نوا اتمیه وهر رخسار که خال وفا ایله
آرایش بولمیه صاحب نظرلرك ... التفاتلرینه مظهر اولمیه بو احادیثدن که دمستلردر بیت ان کم طریق
کرم ورسم وفا نیست گر حور بهشت است که شایسته ما نیست نثر هر کسنک که حال حالی پیرایه خال وفادن
خالی اوله اکا التفات ایتمه که اول زن دهقانه یتشدی موش استغفار ایدکه بجد دوا اتیاد لنتز اولد
حکایت کوب ایتدی امثالی ... که اعمال فارسدن بر قریه ده بر دهقان وار ایدی اهل
فراست وصاحب کیاست جمخانه دوراندہ نجه جام صفا سورمش وکشاکش روزکاردن
خراج روجفا کورمش طاس وکاس زمان وزمیندن نجه تلخ وشیرین طاتمش وکار وبار
متاع جهانی خوار کره المش صاتمش بیت جهان بیهوده بسیار دلق ظریفه ذیرکی شیرین زبانی نثر بو
دهقانك بر خاتونی وار ایدیکه روی جلا ویری شمع شبستان ایدی ولعل شکر ریزی نقل بزم پرستان
نقش ایلرکن نو بهار کبی نکارنك غنچه فروش ایکن روزکار کبی بر دیو دینی نك نظم سرای حسنه فرق عنبرین لم

بیاض سینه فرش نترم خام شب وصلت کبی زلفی بلندروز رخ فرخنده فالی روز نوروز نثر بو دهقان اکرچه کندو
هنر ایله آراسته ایدی اما روزکارده ینه فقر وفاقه ایله کچردی وَأُفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللّٰه مزرعه سندن
توکل تخمن اکردی همیشه چرخ غدار وعادت سپهر ستمکار خود بودرکه اهل هنر وکاملاری اسفل سافلینه
نازل قلور وبعض ناقابللری اعلای علیینه واصل قلور نظم بگ روا اولد هند خرمنها برك کاهی
بر استان ندهند مکس از دهند شکر وقند بهمایان جز استخوان ندهند نثر بو دهقان صنعت
دهقنتده کمال مهارت ایله موصوف ایدی چون بو علل اسبابه وسعتی والاته قدرتی یوغدی
دست علیتی تنك وپای عشرتی لنك اولوب عمرنی قلت وضجرتله کچورردی بر کون زن کمال عجزدن
زبان تسلط دراز ایدوب دهقانی ملامته اغاز ایتدی که ای پیر نابالغ نجه بیردك کوشه کاشانه ده
فارغ اوتورسن دکسب کار ایتیوب عمرکی فقر وفاقه واحتیاج ومضایقه ایله کچورسن آخر حرکت موجب
برکت ایدوکن بلمزمسن که کارکور زمین ابنای جنسکدن عار اغزمسن اکرچه دیوان خانه ازلده الرزق علی الله
براتی هر آدمی زینك اسمیله موسومدر اما عنوانده الکاسب حبیب الله طغراسی دخی مرقومدر پس ظاهر سبب
رزق سعی واکتسابدر اکرچه که فی الحقیقه رزاق جناب مسبب الاسبابدر بیت سبب رزق
قسمت کسب ولی رازق تو سبب حجب است نثر صلاح بودر که سنده طریق کسبه سالك اولسن تا سایر
ناس کبی سن دخی اسباب نعمته مالك اولاسن دهقان ایتدی ای جم عزیزده دکلك عین صدق ومحض صواب
وموافق قیاس واجماع ومقتضای سنت وکتابدر اما روزکار ایدیکه بو دیهده بن استادکار
وبو دیارك دهاقینی بکا خدمتکاردی حالیا ضیاع ضایع اولوب اسباب زراعت الدن چقدی
مزدور اولمدن غیری چاره قالمدی مزدورلرله مکاری اولمق عاری نار ندویهزن والعار ولا النار النار ولا العار
مضمونی موجبنجه بر بعید بو طریقه تقدم قویمزن بیت ریزه ریزه خور خویش نیادم خوردن بار ازبار کسی
خود نتوانم برداشت نثر اکر البته کسب وکار ایچون بر حرفت اختیار اتمك لازم ایسه واجبدر که بو دیاردن
رخت اقامتی بر جانبه دخی کتوره وز که دار غربتده شماتت اعدادن سلامت میسردر کل امدی جلای
وطن ایدوب بر دیاره دخی کیدلوم وانده هر صنعت رایج ایسه اختیار ایدلوم زنك فقر وفاقه دن طاقتی
طاق اولمشدی کربت وغربت وبلای جلایه رضا ویروب ارو عورت اتفاقله اول دیاردن رختی
کوتوروب بغداد جانبنه رحلت ایتدلر اثنای مسافرتده بر کون شداید راهدن بی طاقت اولوب بر درخت

سایه‌سنی یاتدیلر و دفع ملال و رفع کلال ایچون مقتضای حاله مناسب قیل و قال ایله اشتغال ایتدکلرنده کیمک
الکلام یجر الکلام مقاللری بو مقامه یتشدی که دهقان ایتدی ای یار کرامی محنت غربتی اختیار
ایدوب عنان عزیمی بو دیاره توجیه ایتدک کم انی بزی بر فرد بیلمز بو دخی انی بر احد بیلمز محتملدرکه اول
ولایتک خلقی متسلط و جبار یا اهل حیله و مکار اولورلر مشاطهٔ صنع ذو الجلال جل عن الاشباه والامثال
چهرهٔ جمال با کمالی احسن تقویم خالیله آراسته قلمشدر بیت غالبا بو هزار دین فلک کورمدی ساکه
بکزر انس و ملک نثر معاذ الله اکر افسون و فسانه‌یله یا تعلل و بهانه‌یله ساحر ایدرلر سن خیز و جوانی
و امید کامرانی ایله انلره مایل اولوب بو پیر بیچاره‌نک صحبتندن اعراض ایدرسن و بنی کلبهٔ محنتده
بو فقیری حرقت فرقت و کربت غربتده قیوب کیدرسن اکر عیاذا بالله حال بو منوال اوزره اوله
من بعد بکا احتمال حیات معقول محال اندن اولور بیت ز مرک بیم ندارم ولی از آن ترسم که تو نه بینیم
و تو جان دیکران باشی نثر زن چون بو کلماتی استماع ایتدی کمال انفعال اظهار ایدوب ایتدی بونه کلام شورانکیز
اولور که سویلرسن و نه خیال وحشت‌آمیز اولور که ایلرسن نظم تن و جانم سنوک قربانک اولسون قولم
بصدق ساچم بورغانک اولسون اسیرک اولایین تا جان و رخنه بو جسم ناتوان کوده کرچه نثر اکر بنوم چهرهٔ
حالمده خیانت خیالیندن بر خال اولسه وطن مألوفمدن انتقال و مسکن معهودمدن ارتحال ایلمیدم
و مهاجرت یار و دیار و مشقت مسافرت اختیار ایدوب بو دار غربته منکله کلمیدم امید و لدیم کم
سنوک مهد موانستکا قدم بصدق غم اولکی کیجه ده ایتدکم عهدی حل ایتمیدم بیت بقیامت برم
این عهد که بستم با تو تا نکویی که دران روز وفایت ننمود نثر حالیا دخی تجدید عهد ایدرم و رشتهٔ
پیمانی بونک اوزرینه عقد ایدرم که تا طاوس روح روضهٔ بدنده جلوه قلا طوطی زبانی شکر شکر کلدن غیرله
شیرین کام ایتمیم و تا همای زندکانی آشیانهٔ کالبدده آسوده اولا مرغ دلی دام محبتکدن غیره رام ایتمیم
اکر سلوک سبیل آخرته سندن سبقت مقدر اولورسه خود فبها شرطما پاینده دوستی اولورم
و اکر بو مدت دخی اجل مهلت و عمر مساعدت کوسترسه بو عهد اوزره پایدار و بو پیمان اوزره برقرار درم
شویله ملاحظه اولنه بیت دو سه روزی اکر از عمر امان خواهد بود عهد من با تو همانست که هست
خواهد بود نثر پیر کهن سال بو کلماتک استماعیله خوشحال اولدی زن دخی جزم بو اوزره پیمان و
عهد و ایمان غلاظ و شدادیله مؤید و مؤکد و مؤبد قلدی نظم اولورکزا بدلانک ایشی سوکند

چو بو سوزی سویلیه اینجیخانه چراغ کبی چون روشن قلله زن دیوارکوزیه یاشندن اکا روغن نثر پیر
فقیر فراغ دل و صفای ضمیرله باشنی زانوی زن دلجو اوزره قیوب خوابه واردی بو حالمقارن اول
مقامه بر جوان کلدی آلتنده اسب تازی دستنده مرغ بازی باشنده تاج کیانه دوشنده لباس
خسروانه زن نظر ایتدی نه کوردی بیت بر کوکل صید ایدیجی جاه کوردی نچه جان بر کوزل جوان کوردی نثر
اکر مردم دیدهٔ شب تیره ده شمع رخسارین کوریدی تتق افق مشرقدن صبح صادق طالع اولدی
صنیدی و اکر دیدهٔ مردم زیر طرهٔ عنبرنکندن عارض زیباسین تماشا ایدیدی آفتاب جهان‌تاب
ورای حجاب سحابدن لامع اولدی دییدی بیت بو کل سیراب ایدی کلبرک رخساری انوک سنبل
بر تابا بیدی زلف سیهکاری انوک نثر نقاش قدرت بو کارا بداعله عنبر تردن سطح عذارنده ملاحت
الکشدی نظم چوکان زمشک برمه تابان کشیده مرا چو کوی دو خم چوکان کشیده ان خط سبز
فام که خضرت نام او خوش بر کنار چشمهٔ حیوان کشیده آورده زشعر سیه سایبان حسن بر روی
آفتاب درخشان کشیده نثر زنک چون تیر نظری اول جوانک هدف جمالنه راست کلدی سلطان عشق
لشکر شور و شوقله کشور درون و بیرونه آت صالدی و عقل که شحنهٔ شهر بدنده اول منزلدن
رختی کتوروب بیابان حیرت و حسرتده سرکردان اولدی تا اولدی و زبان حالله بو بیتی انشا ایدوب
انشاده آغاز قلدی بیت سوارا مری و صید خود کردی دل و تن هم عنان صبر کبستی لجام نفس
توسن هم نثر بو جانبدن جوان دام نظر ایدوب بو نکارین نازنینی کوردی که مشاطهٔ صنع یزدانی ذات لطیفنه
کلکونهٔ ملاحتله تاب ویرمش و باغبان قدرت صمدانی کلبرک رخسار زیباسنه شبنم لطافتله
آب ویرمش خورشید درخشانک رشک عارض سیمینندن چهره‌سی آلتون اولمش و مشک ختانک غیرت
زلف مسکینندن جکری خون اولمش نظم قامتی سرو سرفراز اولمش میوه‌سی شیوه بر کینه‌ناز اولمش
دهن تنکی حقهٔ مرجان لعل نابی مفرح دل و جان زلفی شبان ایتموسی لب جانبخشی غیرت عیسی نثر انک
داغی کوردن جانی اسیر زنجیر محبت و پای دلی بستهٔ بند ارادت اولدی بیت لشکر کشید عشق و دلم
ترک جان کرفت صبر کریزپای سر اندر جهان کرفت نثر جوان سوار مکر او دلدار که شهریارک اوغلیدی
عزم شکار ایله صحرا بجتوب اتفاق خدم و حشمدن دور دوشمشیدی چون نیزهٔ نظری اول غزال شیر
افکن و شهر آشوبه راست کلدی کمان ابروسندن تیر سینه جانه بر پیکان دلدوز اوردی که جانی الجسندن

دا ایو چکلندی و دهقان قطعهٔ باغچه حالی
بوستانده کالانه‌نم لطافت و بدی چ

لذا کار شکاری اولندی ۰ دقصد صید ادرکن نخجیر واردام عشقه کرفتار اولدی نظم کوردی جوز قامت
خیالنه اول دکدی جاننه بلانهالنه اول ۰ عشق غوغاسی کلدی کتدی فراغ ۰ اولدی خال خیالی جانه داغ نثر
صوردیکه ای دلستان پری ۰ وای جان بتان ادن ۰ کمسن دبونده نیلرسن ۰ وسبب ندر که بو غولله
مؤانست ایلرسن نظم بکا ده که نه بو رجل ماهی سن سن ۰ نجه جشمک تماشا کاهی سن سن ۰ نه کوندن
برنور الدوک ای مه نوکه صالدک برج حسنه بویله برتو ۰ پری ایسک نه دریاکن نچون غول ۰ اکر انسان ایسک
انسانله اول نثر زن ده دل غم پرورده دندن بوله بردر دایدب ایتدی ۰ ای دولت بیدار بخت خفته
حالنده می صوررسن ۰ یا قصد دل شکسته احوالنی استفسار ایلرسن بیت ۰ سری حادم که سامانی نه
دارد ۰ به دل دردیکه درمانی نه دارد نثر ابنس روزکارم بو پیری کهن سالدر ۰ دل جیقرارم مونس اندوه
وملالدر ۰ لباسم بو بلاس دره کوررسن ۰ یال وعالم بو جالم زوالم بودرکه مشاهده بیوررسن ۰ عمری
یال و بالم بودر که شاهد
دایما محنت وبلا ایله کجوردم ۰ وجانمه مدام ساقی دهر الندن شراب قهر ایجوردم ۰ جوان ایتدی که والدک نم
دینه ۰ وی اینچون خاطر محنت رسیده مصراع حیف باشد جو تو شهباز اسیر قفسی نثر روا میدرکه سن بو جنس عجیب
وشکل غریب وجهره دل فریب ایله بو پیر فرتوتک اسیر زنجیر تسخیری اوله سن ۰ وغبن عظیمدر که سن بو زیب
وبها ایله بازار روزکارده بی قدر وبها وبی برک ونوا قله سن ۰ کل برنه شبستنا نما ایلنوب سریر
عزته کجوره‌یم ۰ ومملکتک ملکه سی ایدوب رایت قدر یکه دروه رفعته یتوره‌یم نظم هرانجه از عمر پیشین
رفت کورد ۰ کنون روز نوست ور زوی نو ۰ بیاتا از در دولت در آییم ۰ جو دولت خوش در آمد
خوش بر آییم ۰ تو دل خوش باش تامن جان فروشم ۰ تو ساقی باش تامن باده نوشم نثر زن جون نوید وصالی
کوش ایتدی ۰ حقوق پیرنالی فراموش ایتدی ۰ وپیمانه پیمانی سنک فنا ایله صیوب عهد اتندکی ایمانی بالکلیه اونتدی ۰
جوانه ذوق کنددیه مایل کوریجک ایتدی ای جان جهان فرصت غنیمتدر نه توقف ایدرسن کل کیده لم ۰
پیر بیدار اولنجه مسافه دور ودراز قطع ایده لم ۰ زن آهسته بیرک باشنی جزهندن اندروب بیره ۰
قودی ۰ وجست وچالاک عقب جوانه سوار اولوب دست اعتماد له میان جوانی دراغوش ایتدی ۰ د
اتش محبتله غوبله طوتشدی وعنان شهوته شویله یا پشدی که دعوای عفت وعصمتی فراموش ایتدی ۰
بوانناده دهقان بیدار اولوب کوردیکه بر جوان سوار اولمش ۰ وجانان انوک پایه وصاله نخچار وساعد
صحبتنه سوار اولمش ۰ آتش غیرت زبانه چکدی ۰ ودود حمیت باشنه چقدی ۰ وبحر کبی جوش وسیل کبی خروش

ایدوب ایتدی بیت یادمن مهر دوستان برداشت ۰ مهر دیرینه از میان برداشت نثر اخلی
بیوفا نه عجب نقش ورنک اتدک ۰ وای دل فریب نه غریب بیو ورنک ایتدک ۰ ای بی حقیقت قتی
عهد وپیمانک قنی حقوق صحبت ۰ قانی وفا وحقیقت ۰ کانی دعوای عفت ۰ قانی مقتضای مروت ۰ زن
ایتدی ای پیر نابالغ بو سوزدن فارغ اول که خوب رولرده وفا اولماز ۰ بونلردن حسن عهد
اومق جهان سهیلی ثریا ایله جمع اتمک ۰ واتش سوزان ایجره نهال کل دکمک کبیدر شعر ایها المنکح
الثریا سهیلا ۰ عمرک الله کیف یلتقیان ۰ سن مکر اشتمه دک اولدکه دمشلر نظم کفتم ز مهرورزان
راه وفا بیاموز ۰ کفتا زماه رویان این کار کمتر آید نظم اکرچه جوقدر دنیاده تشوینی ۰ ولکن اولمه
بوندن بتر ایشم ۰ کاوره بعزینه عاشق طامجه داغی ۰ اولا معشوقنک اندن فراغی ۰ اول انک دردیله
یاره سینه ۰ انک تورقوغیه اینه سینه نثر پیر ایتدی ای بدعهد ابره انصافدن طاشره قاجدک ۰ و
جفا کارلکه باش دلازارلک کلید ایله اچدک ۰ قورقم که بیان شکرانک مکافاتنه کرفتار اوله سن
بیت صفی آهدن ای نکار صاقن ۰ کینه جوندر بو روزکار صاقن نثر زن انک جانبنه التفات اتمایوب
جوانه ایتدی نه طورورسن کل الغم ۰ تا جفای باد پیرفاقدن قورتلوب سرمنزل صفای وصاله ارهلم ۰
ملکزاده ممسند تیز رفتار هامون نورد دریا کنار که شمال تند رو اکا همراه اولمزدی ۰
ووهم تیزکورد کرد نه اره مز وانزین کوره مزدی نظم فلک وار اولسه جون میدانی دایره ۰
هلالندن اولور سیاره ظاهره ۰ یا غندن اتلسه نعل پاره ۰ اولوردی کوش جرخه کوشواره ۰ کز عالم
اجن بردمده جون برق ۰ ایکی منزلدی اکا غایه شرق نثر عنان ویروب اول بیابانی بیابانه ابکبجه
روان وبادکبی دوان اولوب آن واحده دیده دهقاندن غایب ونابدید اولدیلر ۰ پیر بیچاره
بادل صدپاره جون بو حالی مشاهده ایتدی با وجود کرینب غربت وسنفا ایدا هدن بیطاقت اولمشدی
حرقت وفرقت همراهه تحمل ایدمیوب افتان وخیزان عقبلرینه دشدی کتدی ع در دمندان
له می پسند واز بی پیروند کار نثر کیدکن کندو کندو یه ایتدی نشاطانه سندن خوجه وفا اولماز بیایی ۰
عهدلرینه بقا ومشرب قلبلرینه صفا اولماز شعر دع ذکرهن فما لهن وفاء ۰ ریح الصبا
وعهودهن سواء ۰ بن بونک قولنه اعتماد ایدوب وطن مالوف ودیار معهودمی ترک ایلدم ۰
حالیا نه یوجالله رجوع اتمک میسردر ۰ ونه یوطاقت وبحالله اردلرنجه یتمک ۰ ونه عقبلرینجه الوعیر النهایة

ای نار فرقت قوی عشقدر یانالم ۰
وای آتش فرقت قودن یانالم ۰

کتمک متصوّر ایا بنم عاقبت کارم نیجه اوله و خاتمت حالم نیه نهایت بوله بیت میروم مکر درجهان دم
بی تو لنخی رو یا چه کنم کار را پاد سری پیدا نیست نثر اما چون بونلر بو زمان کندیلر خیلی مسافه قطع اتدلر
کیدرك بر چشمه ساره و سایه سپیداره یتدیلر چون استعجاله حرکتدن محب و محبوبه اثر ملال و قوت
مرکوبه فتور و کلال طاری اولمشدی اینمدیلر لولی بودرکه بو مقامده بر ساعت اسایش و ارام ایدوز و
شهسوار میدان اسمان جنبر دائرۀ نصف النهاردن کذران ایدیجك بز دخی بو مقامدن قیام ایدوب
ماه کبی منزل معهوده نرم خرام ایدوز پس اسبدن پیاده اولوب سایۀ درخته کلدیلر بو زمان لب ابن اولوز
کتاب عشقدن نیجه فصل و باب اوقیوب محاوره و مشاعره یه اغاز قلدیلر جوان روی رنکین نکاری
و زلف مسکین دلداری مشاهده ایدوب حوالی رخسار کلرنکنده حلقه طرۀ غالیه باری معاینه
ایدیجك اتدی بیت زلف مشکین حلقه ات بر روی کلکون بسته اند می نیام روز و شب بریکدیکر
چون بسته اند نثر جانان دخی بو زمان اول سرو نازك سرفرازلکن و اول شوخ وطنازك دلنوازلکن تماشا
اتدی و نخل قامت زیباسنه که رشك طوبی و غیرت سدرة المنتهادر نظر ایدوب بو بیتی انشا اتدی
بیت نخل بالای ترا یارب چه موزون بسته اند صد هزاران نازکی بریکدیکر چون بسته اند نثر اثنای
مصاحبتده زن دهقانه تقاضای طبیعت مقتضاسنجه تجدید طهارت لازم کلدی حرمت و ادب رعایت
ایدوب اول بو منعدن خیلی مسافه کیدوب خلوة کزادوب بر بیشه قربنده بر چشمه کوردی
هنوز کنار چشمه یه وارمدن بر شیر غران که شیر اسمان انك هیبتندن لرزان و کاو سپهر نهیب
پنجه مهیبندن کریزان ایدی نظم همی امد خروشان و ستیزان هزبر چرخ از سهمش کریزان
به نیش ناخنان زهر آب داده بتیغ نابجون تاب داده نثر الغرض جویدن اطراف دشت و غایی طواف
ادرکن چشم پر خشمی ول شوخ چشمه راست کلوب فی الحال قلاب جنکالیله قاپوب اول بیشه یه التدی جوان
چون صبر شیر باشدی و نکاری کناره چکدکن تماشا اتدی بیم جاندن همان اول ان کندو سن اتارقمسنه براغوب
راه بیابان طوتدی کتدی ع بلارا دید و روی از یار برتافت نثر القصه جوان حول جاندن اردینه نظر ایتمیوب
کتدی و جانان چنکال شیر غرانه کرفتار اولوب مرز جهانده نه اکد بسم کنجیدی ع هر کسی ان درود
عاقبت کار که کشت نثر بو دهقان انلرول عشیقه افتان و خیزان و حیران و کریان کیدرکن اول چشمه
کنارنه کلوب انلردن اثر و نشان کورمیوب جزباد و فغان ایدوب ایتدی بیت در داکه یار رفت

دلم را داو انکرد صد وعده بیش داد یکی را وفا نکرد نثر بو زمان ایام وصال و هنکام اتصال خیالدن حالت
ایدوب نالش اتدی و قطرات حسرات و فجاجات عبرات باغ رخسار و چمن زار عذارنه روان ایدوب
ایتدی بیت قانی اول کوزکه وصال یار ایله مسرور ایدیم اول جمالك حسنندن وصلنه منور ایدیم
بیت حبذا روزی که ما را در بهارستان وصل چون کل و بلبل مجال خنده و کفتار بود نثر دریغ که لمعات
انوار مواصلت ظلمات ایام مفارقته مبدل اولدی و حیف که بهار حضور و راحت دبور محنتله خزان
و برك و باغ دولت نکبا نکبتله ویران اولدی نظم دی بودن چنان وصال جان افروزی امروز
چنین فراق عالم سوزی افسوس که بر دفتر عمر ما ایام انرا روزی نویسد این را روزی نثر کوزی بیابا
و نالشیه شمار دن صکره نظر اتدی کوردی که یار قدیمنك اثر قدمی بیشه جانبنه کتدی بی محابا اول
ایزی ایزلیوب وحشت احتیاطله جوانبی کوزلیرك کتدی اول موضعه یتدی که شیر انك شکمن چاك
اتمشدی و احشاسندن بعض شیوب باقی اتمش قوش کتمشدی بیر فرتوت اول حالی مشاهده
ایدیجك راسیمه و مبهوت اولدی بیلدیکه اول بیوه فاجنایت خیانتك عقابینی عقابنه کرفتار اولمش
فاتروکی غدر و نقض عهدك جزا و پاداشنی بولمش بو زمان دیده عبرت الیله انوك حالنه نظر ایدوب حیران
اولدی و انك محبتنه و کندونك غربتنه کریان اولدی بیت زلبکه لاش بونریا رسیده زمرکان سر نکنی
بنی پا رسیده نثر بو مثلك فائده سی اولدر که هر کسه که جهد عهد و وفاده ناخن غدر و جفا ایله خراش ایده کاتب دهر
کونلك قهر ایله رقم وجودنی صحیفه دفتر روزکاردن تراش ایدر بیت بی وفایی هر کجا رخت افکند عاقبت
انجایرا ویران کند نثر خوش امیدی بنده بلور مکه نقض میثاق و قوع باب نفاق خلاف محاسن اوصاف
و نقیض مکارم اخلاقدر و سوزك منافع محبت و فواید صحبتك کا و اصل اولوب بو ایکی بلا و شمندن
سنك واسطه کله مندفع اولدی و اعدانك بندن رشته طمع سنك یمن همت و برکت عنایتکله منقطع
اولدی پس مروته لایق بودرکه بو مکرمتك مکافاتنی دفت همته واجب بیلم و سنك بندلرکی کیسه ده
ایکی چشم قالبنجه چالشوب خلاصك بابنده اتدکم عهدك عهده سندن کلم اما خاطر ایله بو خطرناك خاطره
خطور اتدکه قضا و قدر عنان تمالك و تماسك الیمدن کتدی تا آیینه دل اول اغیاردن صفا و مراة
خاطر اول زنکاردن جلا بولمیه ممکن دکلدرکه سنك عقده کارك تمام کشایش بوله کوبه ایتدی
شویله فهم اولنورکه بنم جانبمدن خاطرکه خدشه اولوب نقض عهد اندیشه سن ایلیسن حال بوکه بن

بند عهد و پیمانی میانه جانه عقد ایدوب ایمان غلاظ و شداد ایله مؤکد ایتمشلر. من بعد غدر و نفاق
و نقض عهد و اتفاق احتمالی ویرمه. و سوابق وحشتی مطلقا خاطره کتورمه. که قانون
مخالصت صدید آیین مخاصمت عدیمی نسخ ایتمشدر. سندن وفادارلق و حق گذارلق متوقع و
مطلوب ایکن مکارلق و حیله کارلق زمره سندن معدود و محسوب اولمه. و جمال مناقب و آیینهٔ
محاسنکی رنگ نیرنك و زنگ غدر ایله موسوم و معیوب قلمه. بیت صافی اول آیینهٔ دل که صفا از همه به
مشکن عهد که آیین وفا از همه به. نثر عاقل کامل و هوشمند صافی دل بو کلمه دن شمهٔ تعطف و کرشمهٔ
تلطف کورسه بنای اخلاص و قواعد اختصاص ذروهٔ سمایه یتر. و نهال صدق و صفاده میوهٔ لطف
و وفا بتور. اکر ضمیرنده بو دغدغه ظاهر اولسه و خاطرینه بو شبهه خطور قلسه فی الحال اول صحیفهٔ خیالی
محو ایدوب من بعد انی بیر امین عرضه خاطره کتورمز. علی الخصوص که ما بینلرنده عقد عهد و میثاق مبرم
اولوب ایمان غلاظ و شداد ایله محکم اولمش اوله. معلومکدر که بو فالوك خاتمتی شوم و عاقبتی مذموم
و ارباب غدر سعادت دنیا و عقبادن محروم در. ایمان کاذب بنیاد عمری ویران ایلر. و خلف
وعد و نقض پیمان بنیاد زندگانی ییخاک یکسان ایلر. الیمین الکاذب تدع الدیار بلاقع نظم
چو درخت ادمی و بیخ عهد بیخ را تیمار می باید بجهد عهد فاسد بیخ پوسیده بود و ز ثمار لطف بر بریده بوده
نقض میثاق و عهود از احمقیست حفظ سوکند و وفا از متقیست. امیدوارم که وفادارلق حقنی
فراموش ایتمیوب مقدمات ازادی تقویت و عقد ایتدکك عهدی نقض ایلیوب نقش غش و غلی صفحهٔ
دلدن یو یاسن. موش ایتدی. بیت هر کسی کو در وفای تو سوکند بشکند جاه و دولتش بزخم حوادث شکار باد. نثر
حاشا که بن عهد وفا و سنی بند و بلادن رها ایتیم. فاما خاطرم خلجان ایدن خاطره که سکا بیان ایتمشدم
نفی کرداب تفکره و لجهٔ تحیره بر قتی. کربه ایتدی مکنون خاطر و مضمون ما فی الضمیرکی بکا اعلام ایله
تا بن دخی دینی تدبیریله اکا نظر ایدوب سنك پایهٔ عقل و ادراککی بیلم. و اندازهٔ اندیشه و دانشکی
معلوم قلم. موش ایتدی ای کربه اهل تجربه بویورمشلردر که دوستلر ایکی نوع در. بری انلردر که صدق
کامل و رغبت شامله ایله بی شایبهٔ غرض و بی توقع عوض جانب موالات و مصافاته مائل اولالر. ایکنجی انلردر که
یا مطامع منافع و یا دفع مضار دروغ مصادقی ایچون بو طریقی اختیار قلالر. اول کروه طایفه کم ابواب صداقت
صفای نیت و خلوص عقیدت ایله فتح ایتمشلر در. هر حالده انلره اعتماده مجال وار در. و هر زمان انلرله خلطه

امن و امان محصلدر. و انلرك حقنده ممکن اولان انبساط و نوازش دریغ اولنمشدن مخرجنده کلار بیت
دوست بودم همه راحت رسان ورنه رها کن سخن ناکسان. نظم ترا دوست چه داند شکر عیب ترا دوست
چه خواند هنر. نثر اما انلر که صفت صداقتی سپر دفع مضرت ایدنلر یا وسیلهٔ جذب منافع و واسطهٔ
جلب مطامع قیلهلر. حاللری بر منوال اوزره قرار ایتمز. کاه بساط مباسطته قدم انبساطی دراز
ایدرلر. و کاه ساز موافقتك وزنین بوزوب مخالف پرده دن آغاز ایدرلر. بیت که دوستی
کنند چون شیر و شکر. که دشمنی سخت ترا ز تیر و تبر. نثر مدعا بو مقوله اصدقانك بعض
حاجاتنه مساعدت روا کورمز. و بالکلیه زمام اختیارینی انوك قبضهٔ اقتدارینه تسلیم ایلمز. بلکه
اتمام مهامنده اعذار لطیفه ایله تمسك ایدوب تحصیل مرامنه تدریج ایله سرانجام ویرر. و انوك
ضمننده کندو جانبنی دخی ملاحظه ایدوب شرط احتیاطی کما ینبغی محافظه قلور. که جمیع امورده
احتیاط مناسبدر. و صیانت نفس علی کل حال واجب. هر کشی که بو مقوله احبا ایله مصاحبت طریقنه
زیورینه سلوك ایده السنهٔ ناسده منقبت مروتله مذکور اولور. و میان عام و خاصده مزیت رای
و رویتله مشهور اولور. بنوم فکرم بودر که سنوکله هان بو منهج اوزره سالك اولم. چون سنك
استخلاصکی عهده مه الدم لاجرم انجاز وعد و ایفاء عهد لازمدر. اما صیانت ذات و محافظت
نفسم بابنده دخی ممکن اولان احتیاط واجب. زیرا که بنم سندن خوف و خشیتم زیاده در.
اول طایفه دن که سنك حرم کرمکا اختصاصله انلرك دامکا مندن خلاص اولدم. و سنك
بکا بغض عداوتك اشدر. انلردن کسنوکله قول عهدی انلرك دفع و ردی ایچون ذمتمه لازم
قلدم. سنوك جانبکده دخی بنوم بابمده واقع اولان ملاینت و ملاطفت مقرردر که
مصلحت وقت و ضرورهٔ دفع مضرت ایچوندر. حالا بکا فرصتدر که خصمك مکر و احتیالندن
حذر ایدوب بحق الله اقوالکه کوش ایتمیم. و مآل حاله نظر ایدوب جانب حزم و احتیاطی فراموش ایتمیم.
که بیورمشلردر. نظم در استحکام کار خویش میکوش مکن قانون حکمت را فراموش کسی کو کار بر بنیاد سازد
بنای عقل را اباد سازد. نثر کربه ایتدی ای موش بس بغایت زیرك و باهوش ایمشسن. بن سنك مبلغ ادراککی
بو مرتبه ده ایدوکن بلمزدم. و مقدار دانش و بینشکی بو درجه ده فهم ایلمزدم. چون بنی بو کلمات حکمت نکاتك
دن بهره مند ایدوب جواهر پندکی کوش هوشمه بند و پیوند ایتدك. و فور لطف و کرمکدن

دوردکلدکه اعلام بویوره سن که هم بنی بنددن قورتارمق هم سن سلامتله قورتلمق نجه متصوردر
دبو قتل مشکلک فتحی نجه کلید اندیشه ایله ممکن و میسردر موش تبسم ایدوب ایتدی بیت اولمدی عزیزی
بیهده چاره وار دیر اوکلمزدنیلن بهانه وار نثر ای کربه صنعت جوب التندد ر بو بابده فکر صواب
بودرکه جمیع بندلرکی تیغ دندان ایله کسم الا شول عقده یی که اصل الباب بدر کندو جانم ایچون محفوظ ایدیم
دفع صنعکوزدم تا سکا بکا قصددن ایم برمهم حادث اولوب بنی صیددن عاجز اولیه سن واکا اشتغال
عاجل اولمیه که بنجه دخی سکا ایکله بکا دسترس بولامن بس اول عقده یی دخی حل ایدیم تا سنده بنددن
و بنده کزندندن خلاص اولوب ایکمزک دخی مرادی احسن وجه اوزره میسر و محصل اوله کربه
بلدی که موش بغایت دانا و عاقل و صنعتنده استاد کامل در فسون و فسانه ایله عقلی الدرمز
وعلت و بهانه ایله یولدن ازلمز ضروری بو حکمی امضا ایدوب بو قضایه رضا ویردی و موش
دامک بندلرینی بر بر کسب اول عقده یی که جمله سنک عمده سی در حالی اوزره قودی و اول کیجه
تمام خواب و آرام اتمایوب کتاب حکمتدن نجه فصل و باب اوقودی اول انده که طاوس زرین
بال مهر ریاض سپهرده جلوه و اهتزازه کلدی و شهباز آشیانه طارم چارم شهپر نورکستر له هوای
فضای افقدن پروازه کلدی بیت صبحدم اوردی چو خنجر زرین زرکنش نوردن چکدی لوای
اژدها پیکر کنش نثر صیاد دخی طمع امیدنکا ایله ایراقدن پیدا اولدی موش ایتدی اوشده
اول وقت کلدی که اول عقده کی عهدک عهده سندن کلم و اول ضامن اولدیغم وعده یه تمام وفا
قلام چونکه کربه صیادی کوردی حیات شیرینندن الیویب هلاکنه منتظر اولدی طوردی
صیاد یقین کلیجک موش عقده باقی یی دخی حل اتدی کربه هول جاندن یاد موشی فراموش قلدی و پای
کشان قجوب براغاج باشنه چقدی موش دخی اول تشویشدن خلاص اولوب سوراخنه کردی
صیاد کلدی دامک رشته لرین کسته و عقده لرین بریده بولدی نفسنه دهشت و حیرت مستولی
اولدی چندانکه اطرافی تجسس و تفحص اتدی صیدندن نام و نشان بولمیوب دام کسته و خاطر
شکسته یله خائب و خاسر دونوب کتدی برزماندن صکره موش سوراخدن باش طشره چقردی
کربه یی ایراقدن کوروب یقین وار مغه خوف اتدی و خدمت ملازمتده قصوردی زباننه معذرتله
عرض ایدوب ایتدی بیت چون حصول دولت وصلک محال اولدی بکا کوزاوجی یله ایراقدن

مرحبا اولسون سکا کربه دخی آواز جان کدازله نالش ایدوب ایتدی بیت یارب اول دشمن قتللو
یاره نتدم نیلدم سود کوبدن عزیز اولدی اله نتدم نیلدم نثر بوکونه بندن اعراض و مصاحبتمدن احتراز
ایدرسن مکر بلمز میسن اولا کم برصدیق صادق و رفیق موافق تحصیل اتدک و نوایب زمان ایچون
برحصار امن و امان و اولاد احفادک ایچون برحصن شدادی نبیان بنیاد ایلدک بو وکلا اتدکوک
الطاف و ملاطفه لرک سکا فائته اضعاف مضاعفه بندن کوره سن و دکدکوک درخت مروتک
سایه سنده تاب آفتاب حوادثدن مصون اولوب نهال آرزوده میوه مرادی انکا ایره سن سن بندن
نچون نفرت ایدرسن که بن بو حیرتک ایدیم که اتدکوک الطافک و ظایف عذرنی نجه زبان عجز له ادا قلم
و اول احسان و انعامک شکرنی نکریله نه طریقله شیرین کام اولام بیت هم تازه رویم هم خجل هم شادمان
همتنک دل که زعهده بیرون آمدن نتوانم این انعام را موش جهان پای احتیاط له حوالی بساط انبساطده
تخانی کوب و بوکار دار ساحت مصاحبت کربه دن کنار چرب نقطه کردار دایره وحدت و زاویه عزلتده
قرار اتدی و بو شکل مثالکه بو رمشلردر هذا زمان العقوق لا زمان الحقوق
کلا تفکروا بنو خیال الله صحیفه حسب حالنه یا ذب آواز حزن ایله ایتدی بیت دوزکار نیست
که از غایت بیداد در او نیست ممکن که کسی با سر و سامان باشد چشم نیکی ز که دادیم بعهدی
که در و هیچ کسی بو نکند غایت احسان باشد نثر چون بو زمان وحدت و عزلت و آوان خلوت
و فراغتدر خاطریه بو خلجان ایدر که من بعد ابنای زمان ایله مصاحبت هواسن اتمیم و
کاینا من کان اخوان و خلاندن بر فرد له مجالست بر واسن پیرامن ضمیرمه کتورمیم نظم کرهم
ارزد کنم خود همدم خویش نثر کربه ایتدی ای موش لطفیله بکا همان سوزن سویله و دیدارک
بندن دریغ ایدوب دوستلق حقنی و آشنالق حرمتنی ضایع ایلمه هر کمسه که الله جهد له برصدیق صادق
عهد الله کتوره و قدرین بلمیوب اسانلقله الدن یتوره دوستلق نتایجندن محروم اوله
سایر احباب دخی اندن نا امید اولوب انوک مصاحبتندن اعراض و اجتناب قلا بیت بدکسی
دان که دوست کم دارد به بدتر آن کو کرفت و بکذارد نثر شویله بلکه سکا بنوم دشمنم منت جانی
جاودانیدر و بکا سنک برکت صحبتوکله نعمت زندکانی ارزانیدر و میانمزده اولان عقد عهد
مودت تعرض اغلالدن مصون و مابینمزده اولان رشته مهر و محبت تطرق انفصالدن مأمون در

بیت توان شنید نسیم وفا ز عهد قدیم ز هر گلی که دمد تا قیامت از گل ما نثر مادام که ساقی عمر باقی
در سبوی الوکدن نوش اتمش کرک وانتکک مروتك مکافاتنی بدل مجهود ایدوب دائره مهر و
محبتکدن طاشره کتمش کرکدر بیت شکر گویم که همچو گل تو بر توست سوسن نیم و بصد زبان خواهم گفت نثر
هرچند که کرباب ابرامده کلامی حد اطنابه یتردی وایمان غلاظ و شداد یاد ایدوب دلدی که حجاب
احتجابی میاندن کوتروب باب مواصلتی فتح ایله مفید اولمایوب موش جواب ویردیکه هرکاه که علاقه
عادتی اورتاده بولنه ملاطفت و ملایمتله زوال پذیر اولمق میسردر اولیا ده عزیزلر زنجیر
مصاحبت فنون جنون و سفاهتدن معدود دکلدر اما چونکه عداوت ذاتی اوله هرچند که
ظاهرا بنیاد صداقت و مقدمات مودت مشید و ممهد اوله اکا اعتماد اتمملک کرکدر و محافظه
مآلی بر دقیقه نامرعی قومق کرکدر که انوك مضرتی غایتده چوق و مفاسدینه نهایت یوقدر بس همان اولی
بودرکه چونکه بیانمزده مناسبت مناسبت اضداددر و نسبت نسبت تضاددر بنمله مصاحبت
سوداسن یادکه کتورمیه سن بن خود صمیم جانیدن سنك صحبتکدن کریزانم هر کیم که خلاف جبلت
مصاحبت هواسن ایده اکا اول بلا ایشه که اول غوکه یتشدی کوره استغنا دادیکه بچه اولدی اول
حکایت موش ایتدی روایت ایدرلر که بر موش بر چشمه کناریندن وطن طوتمشدی اول
چشمه ده بر غوک اولوردی که کاه کاه تمتع هوا ایچون آبدن چیقوب چشمه کنارینه کلوردی بو کون
کنار چشمه ده نغمه آغاز ایله جان بردهلرین دریده قلوردی و کندوسن بلبل هزار دستان صانوب
آواز ناسازی ایله کلزار بدندن دل توغلرین ربیده بیت اکرچه زشت سرا غاز و بدمخارج ایدی
ولی اصول اداسی زیاده خارج ایدی نثر بو زمانده موش کوشه کاشانه سندن زمزمه مشغول ایدی
راست چون آواز شور انگیز غوکی استماع اتدی متحیر اولوب بی اختیار تماشای خواننده اهنکنه
طاشره چیقدی و سماع نغماتنه مشغول اولوب اصول طوتب الن النه اوردی باش ایله دینا ویردی و
دیوب دوب طور صوفیلر کبی رقصه کردی غوکه موشک بو حرکتی غایت خوش کلدی تحسین و آفرین
اوقیوب موش ایله آشنالق هوسی دیلک دماغنده جوش اتدی اکرچه که زاجر عقلی مصاحب ناجنسدن
مانع و حائل ایدی اما دواعی طبعی موانسته مایل و قائل کلدی القصه بربریله انس و الفت ایدوب
هواره ذوق و صحبت ایدرلردی و بربرینه عجیب حکایتلر و دلکش روایتلر ایدرلردی نظم نوزدل

باهم دگر نه باختند وز وسواس سینه بپرداختند نثر غوك نزد موش دلشاد آمدی بنج سال فصلنی
یاد آمدی نثر موش بر کون غوکه ایتدی ای یار مهربان بر وقت اولور که سکا کشف راز پنهان اتمك دلورم
و خاطر پریشانی صحبت شریفکله شادان اتمك ارزو ایدرم کاه اولور نغمه انفاس دلاویزکی استماع اتمك
دلرم وقت اولور که کلم نغمات طرب انگیز کله رقص و سماع اتمك دلرسن اول محلده مقر آبده استراحت
و خواب ایله بولنورسن اول حالده سنی کا کلك امیدی بعید بن سکا وارمق خیال محال بیت انجا که
تویی آمدن من مشکل و بجا که منم خرام مشکل درکه نثر هرچند که فریاد ادرم صدای آبدن اشتمزسن
و هر بار که نعره اوررم غوکلر غوغاسندن استماع اتمزسن بس بو حیله فکر اتمك کرکدر که چون بن
چشمه کنارینه کلم سن واقف اولاسن دیو آواز اتدیکم کلدکمی بیلوب طاشره کله سن غوك ایتدی راست
بیورسن بن هیشه بو اندیشه ده یم که یار غمکسارم کنار چشمه یه کلدیك بن قعر آبده اکا نه وجهله
جواب ویرم و اول بنم ایچون چکدوکی الم انتظارك اعتباری عهده سندن نه طریقله کلم کاه
اولور که بنده سنك سوراغك قاپوسنه واردیم سن یاتوب بولنوب بن عقوبت مدید منتظر اولورم
خیلی زمان ذکر که خاطر فاتره خلجان ایدردیکه سکا بو معنیدن بر شمه در میان ایدیم سحر کرامت
ایدوب صفای باطنله مکنون ضمیری بیلدك و بو معنی احسن وجه اوزره بیان قلدك حالا بو خصوصك
تدبیری دخی سکا مخصوصدر و بو مشکلك حلی رای اصابت پذیره مفوضدر ع ذهن لطیف توجه فکر نکوکند نثر
موش ایتدی بو امرك سررشته تدبیری سر انکشت قدرتمزده در صواب بودر که بر رشته دراز پیدا ادوب
بر طرفنی بنم پایمه بند و بر جانبنی سنك پایکه پیوند ایدوز تا چونکه بو لبه کلم رشته یی تحریك
ادم بنم قدومدن متنبه اولوب قعر بحردن قلقاسن اکر کاه کاه سن دخی مقدم تشریفکله بن زاری مزین
تشریف بیوررسن رشته تحریکله اکاه ایدن سن طرفیندن عقد عهد بو رشته اوزره انتظام و عقد
صحبت بو رشته ایله استحکام بولدی همواره بو شرطه رعایت قلدیلر و هر بری آخرك حالندن بو طریقله
خبردار اولورلردی بر کون موش لب آبه کلدی تا غوکی طلب ایدوب اساس صحبتی بنیاد ایدوب بخانه عزت
آباد ایلتلر ناکاه بر زاغ سیاه فضای هواده اوچرکن چشم طمعله کنار چشمه ده موشی کوردی
قضای آسمانی کبی فی الحال انی قاپوب دار بیچاره بی قنادینه منقادینه اوردی و پرواز کلدی اول
رشته سببیله که بو طرفی پای غوکه و بر جانبی پای موشه بند اولمشدی غوك دروندن آبدن طرفه کلوب هواده

معلق ونکون اولدی خلایق زاغ وغوکی بو حالده کورجك وبو نقش بو العجبی تماشا ایدیجك
زبان طعن وطنزی دراز ایتدیلر وتعجب طریقیله ایتدیلر عجب حالدرکه زاغ بر خلاف عادت بر غوك
شکار ایتمش هرکز غوك شکار زاغ اولمق کورلمشدی غوك فریاد ایتدی که حالیا دخی غوك زاغه شکار
اولماسندر ولیکن شآمت مصاحبت موشدن بو بلایه مبتلا اولمشدر هزار نعوذ بو مقوله بلالردن
در اولکسه که خلاف جنسیله مصاحبت اختیار قله **بیت** ای فغان از یار ناجنس ای فغان همنشین نیك
جویید ای مهان **نثر** بو مثل بو جهته واجبدرکه صاحب رأی صائب ناجنسله مصاحبت قلمیه تا غوك کبی
فضای هواده رشته بلایه آویخته اولمیه حالا بکا بو داعیه دوشمشدرکه من بعد بنی نوعم صحبتندن
دخی مجانبت ایدم بو قدر قالدی که خلاف جنسله مصاحبت ایدم **نظم** تو عزلت جوی و دور از
انجمن باش رفیق خویشتن هم خویشتن باش ز عزلت شاه مرغان کشت سیمرغ بکی رغبت خواهندکی
بس مرغ **نثر** کربه ایتدی چونکه صحبتندن نفرت ایدرسك یا ابا ثابت حالندن داهی تملق ودام تلطف وتخلق
بنی صید ایدب نیدرك وچون معاقبت مزرعه حالکده تخم مخالفت کردك اول زمانده دخی دلی بیچون
نه ایله موافقت دکردك **نظم** ساقی بوفا سبو بکشادی چون دست غم جام زکف بنهادی چون
دردی مجر خواستی داد آخر اولی صافی جرام دادی **نثر** موش جواب ویردیکه اول زمانده بنوم سکا
احتیاجم واردی که اعدای جان شکارکاه پنجه سندن خلاص دشوار ایدی عاقل اکر بر دامه کرفتار اولسه
اندن نجات دشمنك حسن اهتمامنه وابسته اولسه ضروریدر انوك دامن مداراتنه وموالاتنه تشبث
ادب اظهار آثار مودت ارتکاب ایدر چون مقصودنه فایز اولور ومرادینه ظفر بولور اندن تحرز
ایکله مصاحبتندن تنفر ایدر مجالستندن اجتناب ایدر اما بو نفرت عداوت وانکار
وبو وحشت استنکاف واستکبار جهتندن دکلدر زیرا که بچه لر شیر ایچون مادرلری پستانه کورلر
چون شیردن سیر اولدیلر سابقه وحشت موانستندن فراغت ایدرلر هر احد بیلورکه انوك باعث
بغض وعداوت دکلدر بنم دخی چون میانمزده باب معاونت ومظاهرت مسدود اولدی ترك
مصاحبت ومواصلت صوب تجربه کورینر **نظم** هرکه از وفائی نمیرسد دیدن او راحت جان
ودلست انکه از وفائی نتوان کرفت صحبت او را مزرع عاملست **نثر** بو دخی بودرکه ایکمزك داخی طینت خلقت
آب معادات ایله سرشته اولوب آوازه عداوت تمز آذان واسماعه وصول بولمشدر ونفوس وطبایعده کوز

اولمشدر اول مصادقه که مصلحت وقت باعث اولمشدی وبرای قضای حاجت حادث اولمشدر جندان اعتماد قلمق
کرك وانی زیاده وزن وحساب المق کرککه چونکه مابیننده رشته غرض منقطع اوله موافقت مخالفته منقلب
اولوب صداقت عداوت اصلیه رجوع قلا مثلا ایکی که مادام که تاب آتشده قریب اولمش کرم اولور چون
آتشدن بعید اوله همان برودت اصلیه معاودت قلور هرکشیه معلومدرکه موشك کربه دن قتال دشمنی
یوقدر سنك بکا بو دکلو اشتیاقلرکه باعث دکلدر الا بنوم اتمه دشمن بلورسن وقاعده اشتبریدر بنوم
خون حرامی شیر مادر کبی حلال اکلرسن هیچ توجیه وتاویل ایله میسر دکلدرکه بن سنوك لاف وکذافکا
فریفته اولام وسنوك دعای مهر ومحبتکا اعتقاد وبنیاد عهد وپیمانکه اعتماد قلم **مصراع** کربه را با
موش کی بوده ست مهر مادری کربه ایتدی بو سوزلری عهد وجدله می سویلرسن یا فی نفس الامر قرارده
مطابقی ایلرسن موش جواب ویردیکه **مصراع** درجهان بازیچه بازی باشد بو کلام حلیه صدقله محلی
وشائبه هزلدن معرادرکه رأی عیشله معاین وبرهان یقینله مبرهن ومبیندرکه بن مخلبین ناتوان
لازمدرکه سنك کبی توانانك صحبتندن صد مرحله کریزان اوله وضعیف غراب واجبدرکه اول عارضه دن
کیجه برهم ودارو یله علاج پذیر اولمیه بقدر الامکان احتراز قله **بیت** هر آنکه کهتر که با مهتر ستیزد
چنان افتد که هرکز بر نخیزد حالا مصلحت وقت بودرکه بن سندن احتیاط اوزره اولم سن صیاددن
من بعد بیمله سنك میانکده صفای عقیدت معتبدر ومخالصت معنوی ومناسبت ومصاحبت روحانی
بیشتر **بیت** چون میان من وتو قرب جانی باشد چه تفاوت کند ار بعد مکانی باشد **نثر** حقیقة حالده
وخلاصه مقال بودرکه سنکله بنم میانمزده امید وصال واحتمال اتصال طیف خیال وتصور محالدر
کربه نوید وصالدن نومید اولیجق بواز فریاد ایدوب ماولدی واتش فراقله درونه سینه سی جالغلدی
واه سرد چکوب ونالش بدرد ایدوب دل کرم واواز نرم ایله بو نوحه یه آغاز ایدوب اغلدی **نظم** زبیم
برید یاران بتیغ ناکامی چو هست عادت دوران مرا چه تاوانست ببین مفارقت تن زجان چکونه
بود جدا دوست که هجران خود چندانست **نثر** معارضه بو مقالاتدن تمام ایدوب بربرینه وداع ایتدیلر وهر
بری ملول ومحزون دونب کلبه احزانلرینه کتدیلر مرد خردمند بو حکایتدن فایده اولدرکه عدو یله وقت
حاجتده فرصت صلحی فوت اتمیه چون غرضی حاصل اوله جانب احتیاطی رعایتدن غافل اولمیه سبحان الله
جمعیتی حوش بو عجز حالده وضعف بالله چون کرداب آفات ودریای مخافاته دوشدی واعدای غالب

وحشای بغض چنکالنده بنی مخلب موروزنبورکبی باشنه اوشدی دقایق حیلیه تمسك ایدوب اثرده
بریون دانه موافقتله دام مصادقته چکدی و عهد وپیمان ایله حصار امن وامانه تحصن ایدردی
وقایه مهر ومنجنیق تیر باران بلا ومحنته سپر اتدی و کاداوله دروغ فندن عقد اتدکی عهدلك
عهدن سندن تکلوب اداب حزم واحتیاطی یرینه کوتوردی اکر ارباب عقل وکیاست وفهم وفراست بو
امثال عجیبه وتجارب غریبه بنیاد کارلرینه بنیش نهاد ایدوب تقدیم مهمات ده بو حکایات واشاراته
اعتنا واعتقاد اتسه لر لاجرم فواتح حال وخواتیم افعاللری فوائد مصادقته مقترن اولوب جمیع
امانی وآماللری احسن وجوه اوزره حاصل اوله و سعادت عاجل وکرامت اجل روزکار فرخنده اثارلرینه
واصل ومتواصل اوله نظم هرانکسی که کند پند روی اهل خرد بهیچ وجه ملال کجا اولوسه باب
تجربه چون کرد فتنه بنشانند غبار نقص بروی کمال او نرسد بنای رفعت اکر براساس حزم نهند خلل
برتبه جاه وجلال او نرسد باب هشتم ارباب قصد دن احتراز ایدوب انلرك قولنه اعتقاد
وتملقنه اعتماد جایز دکلدر کوبیان ایدر دانای جهان آرای برهمن فرخنده رای راستی ای حکیم ربانی
بیت زبانك بلبل باغ معانی دلك اسرار غیبك ترجمانی سمت عیدن موا ابو تقریر اوله ودحمت دیدی
مبرا بو تعبیرلر بیان اتدك اول کسنه نك داستانن که اعدای غالب شیران سخت مخالب کبی هر طرفدن
انی احاطه قلب هیچ جانبدن رهکذار فرار بولمیه وهیچ برمدن طریق خلاص متصور اولمیه اول دخی انلردن
بربیله مدارا قصد ایدوب کاعنه عهد وصلح عقد قله و اول تحصن امانه تحصن ایدوب سایرلرك
کمین کینه دن ایمن اوله و اول واقعه ده عدو یله عقد اتدکی عهدك عهد سندن کله انك ضمننده
کندو نفسنی حفظ وصیانتنده شرط احتیاطی یرینه کوتوروب میامن رای صائب وبرکت حزم وفکر عواقبله
کرداب افاتدن ساحل فوز ونجاته وصول بوله حالیا مامولدر که بیان بیوره اول داستانی که
بر کسنه ایله کینه دیرینه دلنده شاخ دار وعداوت دیرینه درون سینه سنده پایدار
اولیجق اصحاب واحباب اوکله مصاحبتدن احتراز واجتناب اتمك می واجبدر ویا انوکله
انبساط واختلاط اتمك می مناسبدر اکر بو مقوله کسنه ذیل استمالت وملایمته متشبث اتسه انکا التفات
اتمك می کرکدر ویا مطلقا انوك دعوای صدق ووداده اعتماد واعتقاد اتمیوب صحبتندن احتراز
واحتیاطی اتمك کرك بعضیلر ایتدی مصراع ای مهر برج سعادت ای شه صاحب قران بیت ای چه

دعا ازافتتاح ازمایش دوربیع وی چو عقل از ابتدا آفرینش کار دان نثر هر نفس کی فیض روح قدسیله مؤید
اوله و هر شخص که بنای عقلی مهد ملاء اعلا ایله مشید اوله لاجرم جمیع امورنده رعایت شرط حزم و
احتیاطی واجب بیله و مواضع خیر وشرینی ومواقع نفع وضرینی بربرندن تمیز قله واکا پوشیده اولمیه که
دوستان آزرده وصدیق رنجیده دن احتراز فرض واجبدر و انلك مکامن مکر کینه پوشیده دن وغوائل
غدر کنونهای جوهر فروشندن اجتناب مقتضای رای صائبدر خاصه که تغیر نیت وتکدر عقیدتی عین عقلله
معاینه اوله و خدشه خاطر ودغدغه ضمیری بصر بصیرتله مشاهده قلنه نظم چو آزرده شد خصم ایمن مباش
خراشیده را هست صد خراش کر او کرد دار بسلطف وخوشی در آخر بسی محنت ازوی کشی نثر هر کشی که اهل کینه دن
علامت عداوت مشاهده قله لازمدر که اکا دست قربت دراز کورمیه وانك ملایمت وملاطفته فریفته
اولمیه ومبادی احوالنده جانب احتیاط وتحفظی رعایت وعواقب امورنده شرایط انتباه وتیقظی مهمل ونامرعی
قومیه شویله که اندن امور تعبیرده نك خلافی ظهور قله تیر آفته سینه سن هدف دشمن محنته کندوسن
علف تمشی اولم بیت ایمنی از خصم محنتهای بسیار آورد تخم غفلت هرکه کارد رنج دل بار آورد نثر بو بابده
واقع اولان امثال وحکایاتدن دفتر خاطر اولی الالباب ده مرقوم ومرسوم در حکایت ابن مدین و
قبره مزید لطافت ومزیت ظرافتله موصوف وموسومدر شاه بیوردی که بخاوله منذر اول حکایت
بو وجهله روایت ایدرلر که ممالك یمنده بر ملك واردی ابن مدین دیمکله مشهور وهمت عالی ورای روشن
ایله افواه والسنه ده موصوف ومذکور قصر رفیع القدر سلطنتی سپهر عمارت شوکتله سمك سماکه یتمش وبناء
وسیع الفضای معدلتی معمور مهندس حشمتله ذروه افلاکه ایرمش بیت ملك کوکبه شاه جمشید تخت
فلك رتبه ماه خورشید بخت نثر و بر مرغکه اکا قبره دیرلردی انس تمام والفت مالاکلام اتمشدی
اول بر مرغ شیرین کار وشکر کفتاردی که حسن کامل وحدیث شامل ونطق دلکشا وصوت مطبوع
وصورت زیباسی واردی همواره ملك انك صوت وصورت وصفت وسیرتنه مرتبط وامثال
رنکین وحکایات شیرین ایله منشرح ومنبسط اولوردی نظم سخنهای زیبای رنکین خوش است
حکایات شیرین بسی دلکش است کسی را کز نیها بود بهره مند کنند شه بزرکان وشاهان پسند نثر
قضای الهی قبره کوشه قصر شاهیده بیضه کوتوروب بر متنفض بر بچه چیقردی ملك انکا کمال تعلقندن
بیوردی تا انی سرای حرمده التدلر خدام حرم ایرغوان اتدی تا انك متعهد حالی ابن اهتمام وحدت

نوبتینه سن تمام ایتدی اتفاق همان ایلکون پادشاهك دخی بر فرزند بلندی اولدی که انوار نجابت
ناصیه سنده تابان ایدی و آثار سعادت صفحات حالنده نمایان بیت یوزی مرآت انوار الهی جبیننده
فروزان فر شاهی نظم مهی چون اوج سپهر کمال طالع شد کسی ندید چنین ماه در هزاران سال خجسته طالع
و روشنی ایله مبارك پی فرشته طلعت و نیك اختر و مبارك فال ازان نهال نژاد تازه کشت گلشن ملك
چنان که تازه شود برگ از نسیم شمال نثر انده که بچه قنبره نشو و نما بولوردی شهزاده نکرده نهال قدی
بالا و بلند اولوردی و میانلرنده کمال الفت و تمام موانست واقع اولوب ملك زاده دایم انکله طورردی
و هردم انکله اوینر اوتوردی قنبره هر کون فلك رفعت طاغلره و فردوس مانندی باغلره کیدوب بادال
ادسك و آدمی زاده کوزی کورمدك میوه لردن بولوب ایکی دانه کتورردی بری شهزادهیه و بری
بر بن کندو بچه سنه ویرردی که دکلر دخی انی نشاط و رغبتله ییرلردی و انك منفعتی تقویت
اعضالرنده تأثیر تمام ایلردی شویله که روز بروز نشو و نما و قد بالالرنده تفاوت فاحش
ظهور و بروز ایدردی بیت گشتند سربلند بنشو و نمای خویش چون سبزهٔ تر از فضل
نوبهار نثر قنبره نك ده اول عزت واسطه سیله ساعت بساعت جاه و رفعتی ارتر و قرب
و منزلتی ازدیاد بولوردی بو حال اوزره بر زمان کچدی و روزگار دفتر سفید و سیاه لیل و نهاری
نیچه کره درج ایلدی بر کون قنبره عادت معهودی اوزره خدمته کتدی بچه سی شهزاده نك کنارنده ایدی
ناکاه لطیفه قصد ایدوب سرپنجه خشونتله شهزاده نك الن بورتدی مصراع که خرد و لطیف چی بنیاد گشت
شهزاده انك بو حرکتندن زیاده منفعل و آتش خشمی بغایت مشتعل اولدی تندی مزاج و حدت طبیعت
انی غرقاب طیش و خفته ایلدی تا چشم لطف و مروت خشمناك عنف و درعونتله او رتب حق الفت قدیم
و عهد صحبت کیمی نسیا منسیا اونتدی و ایاغندن الب یره شویله چالدی که مادرینك حجرتی قیامت
قالدی بیت دریغا که شاخ گل نو شکفته فرو ریخت از تند باد خزانی نثر چون قنبره کلدی بچه سنی کشته
و خاك و خونله اغشته کوردی بر نعره اوردی که مرغ روحی قفص تندن اوچرمه یزدی و نعره طایری
اغشیانه آسماندن کوچره یاندی بو واقعه جکر دوزك هولندن قلبنه فزع اکبر مشاهده ادوب
کانون درونی سوز فراق برکاله جکراتی بر اخکر معاینه اتدی و صفیرینه نفیری منازل ماه و پتره ادب و نالهٔ
آتشناك شررهٔ فلك اثیره یتوب نظم دکی کیبی دکو دکی کوز یاشینی کهی کوکسی دکو دکی کهٔ باشینی دوتونی

اهنکوکه اغردی یانی بوغزکه بیره یوزی نثر چون فریاد و فزع و سوکوارلیدن صکره خطاب عتاب
امیزله کندوکندویه ایتدی بو جربای مصیبته بنه سن سنی اتدك ذکا الاخر اغتی غوغای محنته بنه
سن الدك صانورك بیت من اتك کندو کلزارك بو ن خار بو ینکا ولدین بلبلکه نار نثر سکا مناسب
بو ایدی که براوج خس و خاره بو کوشه دیوارده آشیانه ادیدك حرم سرای سلطانله سنك نه کارك
واردی و واجب بو ایدی که کندو بچه کك تربیتنه مشغول اولیدك شهزاده نك اتابکی اولمق
سنك نه مصلحتك کیدردی اکر کوشه و توشه یله قناعت ایدیدك حالیا بو قصه دن غصه
چکمزدك و بو بلایه مبتلا اولمیوب زمانه دلکن غم تحمل اکمزدك اکا بوحکما بو یسدار که زهی
خاسر اولکسنه که جبارلر له معاشر اوله ذهی خایب اول شخص که ستمکارلر له مصاحب اوله کم بر طایفه نك
زمام عهد و اقراری سخت سست و مزاج قول و قراری قوی ضعیف ایمیشه رخسارهٔ مروتی
ناخن جفا ایله خراشنی و حرف فتوتی صحیفهٔ حقیقتدن کلك غدر ایله تراشیده ایده لر نه اخلاص
مناصحتك اثر قیمتی حرمتی و نه سابقهٔ خدمت و حقوق مصاحبتك قدر و قیمتی وار
بیت بوای خدمت آنکو که نشناسد حق خدمت مکن اوقات خود ضایع که نه مردست و نه منت
عفو جرایمی که صفت ارباب مکارم در منهیانه نسبت حرام ابن حرام بلورلر و عذر و عدوان
و نقض پیمانی که صفت اهل کفر اهلدر ایدن کبر و نخوتدن مباح بلکه سبب فوز و فلاح اکلرلر آخر بر طایفه یه
ملازمتدن که صواب حقوق لواحق عقوقه مبدل قلنه فایده حاصل اوله و بو کروه روز و شب
خدمتده که مواجه شکرانه کفران و مواضع آفرینه نفرینی دمتلی لازم بلدلر نه منفعت واصل
اوله بیت حیفست که در زمرهٔ مردان بوریش نام انراکه حق صحبت یاران نشناسد نثر بونلر بر طایفه در که
کندولر جانبنده بر ذنب کبیره صغیره و بر عیب عظیمی حقیر تصور ایدرلر و سایرلر طرفنده بر امر یسیری عظیم
و بر سهو قلیلی کثیر عد ایلرلر بیت عیب خود را بهنر باز نمایند دکر هنری هست ترا عیب عظیمش
خوانند نثر چون بن جکر کوشه مه بو جفایی و بو بنجه حقوقداری بکا بو بلایی روا کوردیلر واجب
اولدی که وقت مکافات و فرصت مجازاته مترصد اولوب بنیم اجیمی طوروییم اوتوروییم تا قرة
العینمك انتقامن اول ظالم غدار و ستمکار خونخواردن کم کندونك همدم و همرازی تیغ بیداد ایله
هلاك ایتدی الوب اینه سینه مدن غبار کینه یی کیدرمیم بیت بهر سو تهم مهر و آزرم را بجوش آوردم

کیمزکوم واکر بنی بو کون فرصت بولب بی محابا ملك زاده نك یوزنه صچره دی منقار خونخوار یله اول
قرة العین سلطنتك کوزن چقردی بعده اوجب نفرت شاهك کنکره کردون اشتباهی اوزره قوندی
شاه بو خبر واصل اولجق پسرنك بصری چون بر زمان کریان و غریوان اولوب آخر قصد اتدیکه دانه
فریبله اول مرغ دیرینکی دام انتقامه کوتره و قفس بلاده حبس ایدوب لایق اولان قصاص و سیاست
حقا تمامه یتره پس قبره نك مقابله سنه کلب زبان مکر و فریبله نیازه آغاز ایدوب ایتدی
ای مونس روزکار وای انیس غمکسار اشتدن ایکم سندن نصکن اولجق اولدی و قصاص و مکافات طریقیله
هرکیمنی ایتدکن بولدی مصراع کر زدست زلف مشکینت خطایی رفت رفت نظم حالیا کمرابله تربت صحبتمزی
تلخ ایتمه و غرور عزیزی نچه ایتمه چراغ عیش و حضورمزی مرده و برك صفا و سرورمزی پژمرده قلمه قبره
ایتدی ای ملك اکرچه بو وردغل مقتضای رأی صایب و پادشاهك کمال عدل و انصافنه مناسب
و فرمان اولی الامره متابعت جمله مزك ذمتنه فرض و واجبدر اما عهد بعید و مدت مدیدرکه
قلبمده بو فکری مقرر و خاطرمده بو اندیشه یی مصمم قلمشدمکه عمرم اولدقجه درکاه فلك اشتباه شاهده
عمری بر بنا ایلیم و اول کعبه آمال و قبله اقبالدن عمری بر جهته استقبال قلیم و کاشانه بویدکی
انلك حمای حمایتنده حمامه حرم کبی فارغ بال اولیدم و سعیم بویدی که عرفات خدمتنده واقف
اولوب مروه مروتیله صفا بولیدم حالیا که خون جگرگوشه حرم سلطنتده دم قربان کبی حلال
کوردکوز من بعد بکا بو بیتك طوافی محال اولوب بو مقامده خام حرام انده حرام اولمشدر بو جمله یله
جان شیرینه عوض میراج لجفی بلیدم لبیك زبان احرام خدمتی میان جانه بند ایدردم و لیکن بیت
مرغ کرد میده کردد از دام من بعد بدانه کی شود رام بو معنده عزیزی لا یلدغ المؤمن من جحر مرتین حدیثی
موجبنجه مرد خردمنده واجبدر که مجربی تکرار تجربه ایتمیه و بر افعی دن ایکی دفعه زخم یمیه بیت نشنوی
این مثل از کار دانان عقل کفتند من جرب المجرب حلت به الندامة و دخی هیچ بر سبیل ایله روشندر که مجرم بر
حالده ایمن اولمق جایز دکلدرکه اکر عقاب عاجلدن مهلت اولورسه عذاب آجلدن مصلحت بیر دکلدر
و نیجه مساعدت بخت ایله دفع الوقت میسر اوله البته عاقبت یکندی یا اولادی شربت محنت و نفور ابه
عقوبتدن چاشنی طتمق مقرردر زیرا که طینت طبیعت اب مکافاتیله سرشته اولمشدر و نتایج روزکار
خاصیت مجازاتله پرورش بولمشدر بیت چو بد کردی مشو ایمن ز آفات که واجب شد طبیعت را

مکافات نظم منه کم بسرهلك بنم نوردیده مه بوغدر ایدوب اکوردی منونی بی اختیار بلکه بطریق الاضطرار انك
چشم جهان بینینه بو آفت اردی تمکن شدیدکه بر کسه ستمکارلك ساغرندن جرعه نوش اولوب خار بلایه
مبتلا اولمیه یا دخی حال و بوستان آمالندن بیداد نهالن دکدکدن ثمره عقوبت و نکال حاصل قلمیه
بیت ابلهی کو تخم حنظل کاشت طمع نیشکر نباید داشت پادشاه عاقل مکار اولجراملیله دانا دل
حکایتنی اشتمه مشدر و اندوکلری فعلك جزا و مکافاتنی بولدقلری معرفتنه مشعرمی ملك
استفسار اتدیکه نجه اولمشدر اول حکایت قبره ایتدی روایت ایدرلرکه شهر رقه ده
فقرا فرقه سندن بر درویش صاحب خرقه واردی آداب سلوك ایله آراسته و عادات پسندیده
ایله پیراسته محاسن صفاتیله موصوف و مکارم اخلاقیله مشهور و معروف و فضایلی دانا دل کبی
اولدوغی اجلدن انکا دانا دل درلردی و اول شهرده اهالیسی انکا جان و دلدن محبت ایدرلردی
بیت انرا که کمال معرفت شد حاصل هم مونس جان باشد و هم مرهم دل اتفاق بر وقت زیارت بیت
الحرامه نیت ادب احرام عزمی میان جانه بند ایتدی و بی همدم و رفیق بادیه طریقن طوتدی بیت
در بیابان چون بعزم کعبه خواهی زد قدم سرزنشها کر کند خار مغیلان غم مخور نثر ولیکن اتفاق برنج
خونخوار ایلر اندن مال احتمالن دیوب انی قتل قصد اتدیلر دانا دل بو نزاله قصدنه مطلع اولجق
ایتدی بن مال دنیادن اول بضاعه قادرم کلم کم توشه راه حجه کفایت اده اکر غرضکز بو مقدار یله
حاصل اولورسه تکلف حاجت دکلدر نم وارسه آلك تك بنی صالی ویرك تا طریق توکل و تجرید یله بو راه پر
شدایدی قطع ایدوب مقصوده واصل اولم وادی انقطاد کشیدمه خاك آستانه حرم محترمی که
کحل الجواهر چشم اهل یقیندر توتیا قلم بیت روم بکوی و سر بر آستان فکنم غبار خاك درش
توتیای دیده کنم نثر حرامیان بیرحم افندی خومه دن وهم ایدوب اتفاقله الیه اتدیلر و شمشیر کینیله انك
قتلنه ساق سعی تشمیر ایتدیلر بیچاره متحیر اولوب هر طرفه نظر ایلردی و کالغریق یتشبث بکل حشیش
هر نسنه دن مدد و معاونت دلردی اول وادی وحشت و بوادی پر هول دهشتده حیواناتدن متنفس
دیه بر فرد نظرنه داستکلمدی مکر کلنك جنسندن بر فوج دریای پر موج کبی انلرك سمت راسنده اوج
هواده پرواز ایدرلردی دانا دل آواز جانکدازیله انلره بر استغاثه و فغان اتدیکه ای مرغان همایون بن
بو همایون بو ستمکارلرك پنجه قهر و دست هلاکتن زبونم حضرت عالم الاسراردن غیری دیار

بر لحد بنم حالمدن خبردار دکلدر شاه مرغانك خاتمنده اولان اسم اعظم حقیچون وخلیل الرحمانك
معمور ایتدوکی حرم معظم حرمتیچون بنم خلقمی بو ستمکارلردن قورتاروب بنم قانمی هدر ایتمیه‌سز و بنم انتقامم
بو خونخوارلردن المایجه اشبو جهاندن کتمیه‌سز حرامیلر بونك بو کلامنی استماع ادجك استهزا ایدوب
کلشدیلر و ایتدیلر صورمو عجبا اول ماسن نامك ندر ایتدی دانادل ایتدیلر بو اسم مسمی به مطابق
دکلدر بو عنوان بو شانه موافق دکل سن بجنداتا دلسن که طیور جنسی قابل خطاب دکلدر کندن غافلکن
بزه علم یقین حاصل اولدیکه سن تمام درجه جاهل و کمال مرتبه ده لا یعقل سن هر کسه کر زیور عقل الله
محلی اولمیه قتلنده چندان کناه اولمیوب قاتلی زیاده وبال کورمیه دانادل ایتدی شعر
سوف تری اذا انجلی الغبار هل فرس تحتك ام حمار بو آیات مکافاتدن بر نسنه استماع ایتدم
و مخافات مجازاتدن بر شمه اظهار ایلدم اما اول طایفه که صفات صم بکم عمی فهم لا یرجعون انلرك
لا دنشر ذاتی قدر بو معنی بی بلزلر و بو رمزی اکلمزلر بیت اکر کوش دارد خداوند هوش از نیسان سخنها خوش
آمد بکوش نثر اول قدر که دانادل بو مقوله نصیحتی مشعر سوزلر سویلدی مغفل اولمیوب کوش هوشلری
استماع کلام حقدن امتناع ایلدی و باصره بصیرتلری مشاهده جلوات جمال حقیقتدن نابینا اولدی
عاقبت بر ضربه قتل ایتدیلر قلیل و کثیر نسی وار ایسه الدیلر کتدیلر چون انك خبر قتلی اهل شهره یتشدی
ملول و محزون اولوب انك قوا تلیچون ماتملر ایتدیلر و جهد ایدوب انك قاتللرینی بولمغه قصد ایلدیلر
عاقبت عهد بعید و مدت مدید دنصکره یوم عیدده اهل شهرك اکثری مصلاده جمع اولوب دانادلك
قاتللری دخی اول مجمعده حاضر اولوب بر کوشه ده اوتورمشلر دی بو اثناده کلنکلردن بر فوج عظیم
اوج هواده بو حرامیلر محاذاتنده پیدا اولوب شویله موثر آواز آغاز ایتدیلر که خلق انلرك صفیر
شور انکیز و فغان درد آمیزلرندن نازونیاز و داد و داد و اذکارلرین اونتدیلر حرامیلرك بریسی بو حالی
تعجب ایدوب تبسم ایتدی و استهزا طریقیله کندو همراهنه ایتدی بونلر مکر دانادلك قانن طلبه کلدیلر
قضای الهی انلرك جوارنده اولان شهر قومندن بریسی بو سوزی اشتدی همان اول ساعت صورت حالی
حاکمه اعلام ایتدی فی الحال شحنه و عسس جمع اولوب غلو ایتدیلر مجال ویرمیوب حرامیلری مجلسدن طوتدیلر
هنوز شرابه عقابدن چاشنی طاتمدن و شراب عذاب باشلرنه چیقیوب آیاقلرندن طوتمدن
واضحلی بو بر ارلغه باشلادیلر فاولجون ناحقدن مکافاتی انلره بتشب قصاص حصیله اختصاص بولدیلر

بیت که کرد در همه عالم بکمان ظلم بزه که تیر لعنت جاوید انشا نزده منده که در زمانه بی عتبار کرده
طرح ستم خیال بست که خود عبرت زمانه نشد نثر بو مثللی کتوردم تا ملکه معلوم اوله که شهزاده نك زحمتی
با بنده بنم جرائم تقاضای مکافات سیئه و اقتضای مجازات حسیبله در والامر ضعیف حال
و شکسته بالك نه قوت و مجالی اوله که بو افعالك امثالی اندن ظهوره کله چون بندن بو جریمه
صادر اولدی حالیا فرمان سلطان عقل بونك اوزرینه جاریدر که سنك کلام فریبانکی سمع قبوله
اشتمیم و سکا من بعد اعتماد ایتمیوب سنك فرمانکله ایش ایتمیم اولی بودر که خدمت شهدن صفه قلم ملک
ایتسك ای قبره مضمون کلامك صدق و صوابه مقرون و حقه بیانك جواهر حکمت و فواید پر نثر
مملو و مشحوندر و اقعا البادی اظلم مفهومی موجبنجه کناه بنم بیرمك ادی که اول تهورلری
بالکز بو ستانه جریمه سنك بچکک هلاك ایتدی سن دخی بو طریق مکافات شانك کریمه سزا اولان جزایی انك
انك ضمننده بو احسانه دخی کرامت بیوردك که انك قتلنه قصد ایتمیوب کوزلرینك بریسنی نقص
ایتمکله اکتفا ایتدك حالیا نه سکا کراهت متوجه درنه بنده آزار باقی بلکه بو بابده بزه سکا منت لایق در
و صحبت میل اولورسه انشاء الله تعالی اولدن کلدکجه حضرتنده لطفنا ایله بنم قولم اعتماد و صدق
عهده اعتقاد ادب بیهوده یره مفارقت و مهاجرت اختیار ایلمه و شویله بلکه بنم هیچ اخذ انتقام
اردل رذائل و عفو و غفران افضل فضایلدر بلکه مدعام بودر که اسائت مقابلنده احسانی
کندومه واجب بلم و مضرتی کوردکم کسنه یه منفعتی متمم قلم نظم ما عادت خود بهانه جویی نکنیم
جز نیکویی و نیك خویی نکنیم واناکه بجای ما بدیها کردند کر دست دهد بجز نکویی نکنیم نثر قبره ایتدی
ای ملك بو بعد میانه مزده خیال وصال احتمال محالدر که ارباب الباب صحبت یار مستوحشدن احتراز
و اجتنابده مبالغه و حذر اطنابه پیتغد مشلردر دفاتر ما نژاکا بوده مسطوردر که مردم آزرده به هر
چند که استمالت و ملایمت ده افراط اولنه و وعد لطف و عنایتده مبالغه قلنه بدکمانلغی دخی زیاده
اولب تنفر و توحشی دخی مشتد اولور بو تقدیرجه اندن تحرز و تجنب زیاده واجب اولور نظم عزیزمن
چو آزرده کسی را مراعات مکن تا میتوانی که هر چند از تو خدمت بیش بیند مرور ابیش کردد بدکانی نثر
ملکا یعنی ای قبره بو سوزدن فارغ اول که سن بنم صلبی فرزندم که عزیز بلکه اندن دخی لذیذ سن و شکل اولان
انس و الفت زن و فرزند و خویش و پیوندندن بر سنه اولمشده هیچ کسنه کندو اوقاسن برامز نسنه

صانوبی واجتنابله مقام انتقام وخصومتده اولورمی فقیر ایتدی حکما اقربا بابنده بر تمثیل سویلمشلر هر برنک
حالنه بر منوال اوزره تفصیل سویلمشلردر که مادر جیبدر صدیق صادق مثابه سنده در و برادرلر دخی موافق
مرتبه سنده در و خال وعم اشنالر درجه سنده و زن مصاحب قبیلندن و دختر خصم قسمندن و سایر اقربا
بیکانه لر حکمنده در اما پسر بقای ذکر ایچون استرلر و کندو نفسلرینه انی برابر طوترلر و سایرلر انی بر بیلنلر
وغیرلری عزت وحرمتده اکا شریک قلمزلر بو مقدمات موجبنجه هر کیمسه سنک فرزندک مثابه سنده اولمق
میسر ومتصور دکلدر بر تقدیر که سن بنی فرزندک مثابه سنده عد ایده سن وقت نزول آفت و هنکام هجوم
محنتده بنم طرفمه اغماض اتمک مقرردر هرچند که بر کمسنه بر محبت ایده وانک مرادی کندو مرادی
اوزره ایثار بلکه نقد جانی انک یولنده نثار اتمک دعوی ایده ایده ع جان چه چیزست که بهر تو
فدا نتوان کرد اول زمان که بر بلا نازل اوله و حال بر مرتبه یه واره که کار جانه و کارد استخوانه واصل اوله
بی شبهه کندو مضیق محنتدن ساحه سلامته یتشدرب اول دوستی نشانه تیر بلا و تابه تیغ عنا
اتسه کرک بیت مردی باید که از بلا نکریزد وز بهر کسی ز جان بر نخیزد مکر ملک پیرزن و مهستی حکایتی
اشتمه مشسن وانک ماجراسی سمع شریفنه یتشمه مشدر شاه استفسار ایتدی که نه کیفیتله اولمشدر
حکایت فقیر ایتدی روایت ایدرلر که بر زال کهنسالک قصوده مالک بر دختر صاحب جمالی وار ایدی
مهستی نام که ماه تمام پرتو لمعه جبیننده دریای رشک وغیرته غرقه و مهر سپهر مینا فام انوار رخساره
رنکندن عرق حیا و خجلته مستغرق ایدی نظم منیر بن سخن که هوش می برد دو رنی زنکر فروش می برد
نازکده فرار فتنه دردم چشمی وهزار کشته دشنه خونخوارنا چشم زخم روزکار اول سرو قد وکل عذارک حرمتنا
کار ایدوب نهال حالی سمت اعتداله مایل اولدی وکلزار رعنا رنکنده رنکی ملاحت و رونق لطافت
کیدب عارض رنکینی تفتا اضطرابده آب و سنبل پرچینی تب آتشنه مبتلا اولدی بیت
چوز لف شکسای عنبر بیخی نکشته بولدی جسم نازنینی تبیز زده متصل دخترک پیرامن بستر بن طوالی
اولدی و روی نیاز آسمانه طوتب چشم کریانندن دریالر دوکب دیردی ای جان مادر فدا اولسون
سکا بو جان مادر بیت عالمده سنکله بولورین لذت جانی سن اولمیجق بن نه بیلورین جان وجهانی
تا سن صاغ اول جانم سکا قربان اولسون بو خسته جان ویرین تک سکا بر درمان اولسون ع بی
ملال اتدلین تک سن یاسا اول یوزدکه هر سحرکاه فغان واه ونالتجا که اهله ایدردی خدایا بو جوان

نازنینی که هنوز شیر زنکامیدن سیر اولمامشدر مجوبرنها ن کوراتمه و بو خیاتندن سیر اولمدق
بیر فرتوتی ال تک ای حاردیادن دوراتمه نظم بنم عمرم قالدیسه اکا ویرانک دزدیمی الانک کاوی
اکرچه سوره دوندردی بنی غم تنندن المدی جوانک کم القصه پیر زن غایت شفقت ونهایت
خفاقت مادرانه موجبنجه روز و شب کریه وزاری ایله وظایف دعایی ادا ادوب جان لذیذن
فرزند عزیزی یولنده فدا ادردی قضای الهی بیرزنک بکا و سیاحی وار دی صحرادن کلب مطبخه
کوردی بو یا آتله باشن هر قزانه صوقوب جنده هر نیکه بولدی یالدی قضای وطراد یک باشن
طنرو چتربوق دلدی چقرمدی مضطرب اولدی هر قنده باشندن مطبخدن چقوب کندوکی بو کوشه
ده اول کوشیه اوردی پیرزن کیفیت حالدن غافل ایدی چون هنکام شامده وار یدنه ظلامدن
بر صدای مهیب اشتدی و بر شکل غریب وشبح عجیب مشاهده اتدی قوت واهمه سی درکار اولوب
بو وزالدر مهستی نک روحنی قبض ایچون کلدی خیال ایدوب فریاد وفغان اتدی و تضرع
کنان ایتدی ای ملک الموت وای رسول حضرت عزت بیت زخم قلک خسته بوده کلن مهستی دزینکسته
بنده کلن اسودرکی بو پیر کهن سال مهستی خسته درجانی انک ال بو شلدن معلوم اولدی که هر شخص نفسندن
عزیز وجانندن لذیذ نسنه اولمز ای ملک سندن انصاف ایله که بو نفس کیندو قرة العینک چشم جهان
بینی زخم بدحله خراب ایدنله بر آن صدق وصفا ایله مصاحبتده و اکوره می یا بر شخص کیندو جکر
کوشنی اتش بجادله کباب و نور دیده سنک بنیاد حیاتنی سیلاب هلاکله یباب ادنله بر ساعت
مجالسته طاقت کتوره می چون بن فرزند دلبندمکه نور دیده بونم و سرور سینه بوغم ایدی حالنه
نکرادم و انک یال وبالنی وحسن وجمالنه وهنر وکمالنه ذکرادم سیلاب حسرت خروش ادوب بنای
صبر و سکونمی بزدو اتش فرقت زبانه چکب خانه درون و بیرونمی یقدی بیت اند جهان منم که محیط
غم مرا پایان بدید نیست چه پایان کنارهم کفتم بصبر ساحل دریا شرح بدیدا کنون شکست کشتی صبر و
قرارهم بو جمله بله یه کندو جانندن دها این و کندو جانمدن دخی مطلوب دکلم اسباب وحشت ونفرتی
بودکلو کثرت و وفرت وارکن سنک تواضع وتملقکه واظهار محبت وتعلقکه فریفته اولمق طور عقلدن
دوردر و رونق تملادن بغایت مهجوردر لاجرم ناچار یالیت بینی وبینک بعد المشرقین
ایتمکله ادوب ساحه صحبتکدن کنار وسایه دولتکدن فرار ادرین بیت وصلی که در و ملال باشد

هجران بر آن آن وصال با شد نثر سندن دكل بلكه من بعد جميع علايقدن تجرد وجمله خلايقدن تنزل اختيار

ايلدم كه سنك بازار صحبتكدن اول قدر فايده كار ايتدم كه راحله توقع انكله كران بار اولوب بار بار

اخرى تحمله اقتدارى قالمدى مصراع تو سم كه تن ضعيف است اين بار بر نيايد ملك ايتدى بو فعله بادى

سو اولسك بحكم البادى اظلم تحرز وتجنب مناسب بلكه لازم وواجب ايدى ولكن سن باعث اولمدك

بلكه مقتضاى قصاص اوزره براينى ايلدك حرمان معدلتدخى بويله بيورور وحاكم انصاف اول جنايت

مقابلهسنده بو مقوله عقوبت روا كورور پس موجب نفرت وسبب وحشت نه در آخر فكر ايله كه فرزندلك

هنوز نام ونشانى يوغكن انجيلو قائم ودمسازيايم حياتم ايدك چون بسرمه فضاى عدمدن سراى وجوده

كلدى حضاوت پدرانهانى اقتضا اتدى كه انك ديداريله انس والفت ايدوب موانستدن انى بكا شريك

اندم وسنك مصاحبتكله وانك موانستيله مغتنم اولوب حضور موفور وسرور نا محصور له دوزكار

بكوردم حاليا چشم زخم زمان بى امان نوردين مك با مروسنه زيان ونقصان ينشدروب انك

ديداريله اتدكم ذوق وصفا خلل پذير اولدى اما سنك مصاحبتكك لذتى وبجالستكك حلاوتى

وصداى دلكشكك حظى وآوازه فرح بخشكك ذوقى باقى در شويله بيلكه بو دخى باالكليه منتفى اوله ويكانه تنها

عزلت معتكف بيت الاحزان اولمق لازم كله اى قبوه سنكله بنم شلم راست اول مطربله اول پادشاه مثلى

در قبوه ايستشهار اتدى كه نه وجهله اولمشيدى اول حكايت ملك ايتدى بر پادشاهك بر مطربى

وار ادى خوش آواز وشيرين نواز لحان دلفريبى ابى عقلى ركيب ايدن وعنان تاب الكي دست صبر و

شكيبدن چقردى بيت اليه الله عودو بربط وچنك طوتردى اول هواده زهره آهنك كر آهنك

ايليه ناى عراقه اوداوردى صفاهان وعراقه سر آغاز ايليدى بوسه لكن نوا قوبردى جونزى

نثر دكلرى پادشاه اكا بغايت متعلق ايدى وسماع نغمه رود دلاويز وصداى زخمه عود نشاط انكيزنه

زياده مشتوق ايدى بيت نواى مطربى بشنو كه صوت راحت افزا يش بز بر وبم چون ناهيد آورد

دمجمح كيوان را نثر بو مطرب شاهك بر قابل غلامى ترتيب ايدردى وسازنده لكين ونوازنده لكين شغف

تعليم ايلردى تا از زمانده صنعت موسيقارده استاددن استادكار اولدى مصراع قابل شاكرد

اولنجا استاد اولور استاددن بو غلامك آهنك سازلغى ونغمه پردازلغى بر مقامه يتيشدى كه آوازه

قولغزلى صفاهان وعراق وحجازى طوتردى وصيت صوت وصداى نغمتى على مسامع مجامع عرب وعجم يتيشدى

نظم بچو اتسه سر آغاز دلاويز ادردى عيش وعشرت آتشن تيز شو ساعت كم ادرردى نغمه عوده

فلكده زهره باشلردى سرود نثر شاه غلامك هنرلرينه اكاه اولوب انك تربيت وتقويتينه التفات بيوردى

تا بو مرتبهيه واردى كه نديم خاص ومقرب صاحب اختصاص اولدى شاه همواره نغمات فصيحيله كه

لحن داود ونفس مسيحدن خبر ويرردى وصوت عود وصداى سرود ديلهكه قلوب عشاقى عودكبى هوا اوزرنه

اوررردى عزم بزم عشرت وآهنك عيش وصحبت ايدردى عرق حسد دل مطربى نار عود كبى مضطرب

ايلدى ونار غيرت تحملى ايله ميوب آخر كارانى تحتلدن تركيب ايلدى بو غرض ايله پادشاهه بتشب مطربك

احضارنه فرمان ايتدى چون مطرب مقام سياسته كلدى پادشاه هيبتله اكا نكاه ايدوب خطاب

عتاب آميزله ايتدى اى بى ادب بلمزميدك كه بن طرب دوستم طينتم آب عشرتله سرشته در

وخلقتم نشاط وسرتله اغشته بنم نشاطم ايكى قسم ايدى برى صحبتده سنك سازنك لكلرن حاصل

ايدى برى خلوتده غلامك نوازندهلكندن واصل چون سن سبب ظاهر نشاطم وسرورمك نصفنى

باطل قلدك لازم اولدى كه بيوردم تا سكا دخى اول ترتيبدن كه غلامه ايردك چاشنى ويرهلر وتار كردنكى

تيغ هلاكله جالب عود دوچه كبى فنا اودنه اورهلر مطربك سمعنه قول شاهدن سرود سرود طرب ايتدى

شاها بن خود كناه اتدم كه شاهك نصف نشاطن تباه اتدم اما بنم حقمده پادشاهك فرمانى نفاذ

بولورسه كندونك تمام نشاطنى ضايع ايتمش اولور پادشاه مطربك بو كلامى خوش كلدى ونوازش

بيوروب قتلدن آزاد قلدى بو مثلى ايراددن مراد اولدر كه بنم طرب وسرورمدن بر اولدى فرزندم سبيله

هبا منثور اولدى سنده كه ساز عراقى فنا آهنك ايدرسن قريبدر كه پشت اميدم قتق كبى راست

ايكن قامت چنك كبى خميده ودايره سينم خنده دف كبى بزم ايكن دروى عود كبى خراشيده اوله عاقبت

خونداده صحبتمابيان تنديا دمفارقت ضروريله پريشان اولمق مقرردر بارى الآن اختيار هجران

روا كورمه ونعمت صحبتى غنيمت بل دامن جمعيتى الدن كيرمه بيت خوشتر ز بيكانكى يارى جومندانى كرخ

آشنايانرا ز يكديكر جدايى ميدهد نثر قبره ايتدى حقد نهانه دلده مدفون وكينه خزانه سينه ده مخزون

در چون كسنه اكا مطلع اولمق ممتنع در پس قيل وقال ترجمان زبانه اعتماد جايز دكلدر كه كاه اولور كه

زبان ضمير دمكنون اولاندن ترله مضمون عبارت راستله ادا قلمز وبيان مخزونات خاطرى

انهاده شرط لسانى يرينه كتورمز اما قلوب بحكم القلوب تتشاهد بربرنه شاهد عدل وكواه راستدر

بیت خدیث سر تو از دل ادا ندو بس • زبان ولب در ان محرم نباشد نثر ملکه ده معلوم ملدر که سؤل نسنه یی که زبان ادا ادر قلبی اکا موافق دکلدر • وضمیر تونهان اولنك بیاننده لسان صادقدر کل مصراع صدجان فدای انکه زبان و دلش یکیست • ای ملك سنك صولتك وسطوتکی خوب بلوردم • ونهیب سیاستکدن دخی تمام باخبرم بیت از کوهکا ه زخم کران ترکنی نکاید • وز باد وقت حمله سبك ترکنی عنان نثر جمیع بر ان خطر هیبتکدن امین اولمسم کرك • وبر نفس ضرب سطوتکدن امان قلمسم کرك • بن اول قبیلدن دکلم که طبیبا کا ایتدی دارویء چشم سکا دوا ، شکمدن اهم والزم واصلاح حسن ظاهری علاج دلالطندن کانست مقدم در • ملك استفسار ایتدیکه بخبر روایت اولنمشدر اول حکایت قبرما ایتدی بر درونی ضعیف بر طبیب طرینه کلوب درد شکمدن نالش ایتدی • وصعوبت المدن یا نب یاقلوب دردینه دوا طلب قلب ایتدی مصراع ای طبیب اخر علاجی کن که کار از دست رفت طبیب اول طریقله که ارباب حکمت قانون معرفتده اسباب وعلاماتی تقدیم ادرلر تا تشخیص مرض ده تصحیح علاج کاملا که سبب شفای عاجل اوله مباشرت قلهلر • بو سبیل استفسار دانده سوال ایتدیکه بکون نه غدا یدك • مریض یاد ده ل جوابه بردیکه قورمش قاورلمش یانمش کویمش نان پاره یدم • واول غدا یله که زفت وانکشته دونمش ادی تنور معده یی بر قلدم • طبیب خادمنه ایتدی وار دارالشفادن کحل روشنایی کتور • بوخسته نك چشمنه چکلم تا باصره سنه جلا ویره • ونور بصرنی زیاده قله • مریض چون طبیبدن بو کلامی اشتدی فریاد ایدوب ایتدی بیت آخر چه محل هزل وبازیست • وقت اجل است نه جای کذا رنیست • ای طبیب هزل ولطیفه می سویلرسن که بن درد شکمدن شکایت ادرین سن درد چشم علاجنی ایلرسن ای حکیم بزرکوار دارو دین یله درد شکمك نه مناسبتی وار • طبیب ایتدی دلرم که سنك چشمك روشن اولوب سیاه وسفیدی تمییز ادهسن تا بردفعه دخی بو مقوله غدا یمیوب اباو پرهیز ادهسن پس علاج چشمه احتیاجك مساوات شکمدن زیاده در • بو مثلی ایراددن مراد بودر که بن اول قبیلدن کلم که خامی پخته دن وسوختنی ساختهدن فرق ایتمیم نظم بحمد الله که من دانش چنانم • که خیر از شر جدا کردن توانم نثر ملك ایتدیکه دوستلر بیننده بو مقوله وقایع چوق اولور هیچ اولورمی که دواعی مخاصمت بالکلیه میانه دن مرتفع اوله • واحباب بیننده ابواب منازعت مسدود اولوب اسباب مخالفت مطلقا ممتنع اوله اما حکم که نور عقلله اراسته • وزیور رای وفکرله پیراسته اوله حسب المقدور اطفا نایره

غضبه دور شب قادر اوله دوغی قدر اتش خشمی بحلمله تسکین ایده • وبلور که تجرع شربت مغزتره اکرچه کفایت مرارتده اوله چاشنی حلاوت مروت منزیج دره • وتحمل بار مشقت حلم وبردباری هر باری که زهر امیز دره تریاق بهجت ومسرتله مختلط وممتزج در نظم غضه مخور زاکه شقاوت در دوست • خشم فرو خور که حلاوت در وست • شعشعهٔ برق حرارزده نست • قاعدهٔ بحر فرد خورده نست • سینهٔ دریا نشود پر غبار • کرچه که باران کند از سنکسار نثر قبرما ایتدی من تهاون بالاثر وقع بالاکثر مثلی موجبنجه هر کیمکه کار دشواری اسان ملاحظه قله کار اسان اکا دشوار اوله • بوکاندن دشواری اسان ملاحظه اتمك کرك • وبوامر صعبده تخفیف وتهاونه مجال ویرمك کرکه • بن نقد عمری چرخ شعبده سازك مهره بازلغی نظاره سنده تلف اتمم • ونفایس اوقاتم تحصیل تشمردر • وبضاعت کیاست وسرمایهٔ فراستله سود تمام اله کتورمشمدر • وعین یقینله کوردم وبلوردم که شعلهٔ اختیار سلطانی شرارهٔ اقتدار قهرمانی خانهٔ عهد وپیمانی یقر • وتندباد نخوت وکامکاری وصرصر سطوت جباری بنیاد اندم وبنای دولتی اساسندن یقر • اول مقامده که شیر هیبت سلاطین دم انتقامدن کینه اورر تلق روباه بازیدن نه فایده عاید اولور • همان اولی بودر که کندو من خواب خرکوشه ورسوب احتیاط ادم • وخشم پلنکدن هراسان اولمش اهو کبی راه بیابانی طوتم کیم که خصم ضعیف هیچ وجهله دشمن قوتیله مقاومته مجال بولمیه • نته کم اول پادشاه کندو دشمنیچون بو بابده بر مثل ایراد ایلمشدر • ملك بیوردیکه نه وجهله اولمشدر اول حکایت قبرما ایتدی دیار ترکستانده بر پادشاه عظیم الشان واردی • که همای همت جم همتاسی سایهٔ صلاح وجناح نجاحی مفارق عالمیانه بسط اتمشدی • وعنقای لوای دولت والاسی بالای اشیانهٔ طاوس ریاض آسمانه یتشدی • عدل کاملی اتمام مهام انامدن اهتمام تمام ادزاف بیورمشدی • وبذل شاملی کافهٔ خاص وعامی بر علاته دوالب وانعامی خوان احسان • وطعام انعامنه طفیل مشدی بیت زمینی عدله معمور اتمشیدی • جهانی بذل مسرور اتمشیدی نثر اتفاق وزیرلرندن بنك ضمیری زنك خیانتله رنك پذیر اولوب • سترهٔ سپهر اشتباهه شاهدی یوز دندردی • واولمند قلاتش واخلاط واوباشدن جمع کثیر له کریبان طغیاندن باش چیقروب مقام محاربه ومقابله یه کلدی • پادشاه چون بلدی که اول کر اهلددی اطاعت قبلهٔ انقیاددن تحول اولمشدر • ودیو طغیان وشیطان عصیان اشیانهٔ دماغنده یول بولمشدر • سودای خامدن سر انتقامله سرورلك دعواسن ایدر • و

در حل غایب وغرایب ماشاسنه صرف ابلدم لاجرم دخایر عقوبیه دن استظهار وان

کدورات دیرینه‌دن سینه‌یی پرکینه‌یله مهمّتلك تمنّاسی ایلر مقتضای حال اوزره برنامه یازوب
رسولیله ارسال ایلدی مضمون نامه نصایح مشفقانه و مواعظ ملوکانه‌یله مشحون خصم مغرور
غایت نخوت و غرورندن نامه خیرموری نظر التفاتله منظور قلمدی و شراب عصیان و غبار کفران
ایله مست و حیران اولنلری کندو دعوتله کندو جانبنه چکوب ولی نعمتنك بندیله ضدّینه اولدی

بیت برکفنی چند اجمع کرده با ورد جو بیندد و زنبر در

القصه چون پادشاه کوردی که نوش داروی
ملاطفتلرانك مزاج کثیفنی که منهج اعتدالدن بالکلیه منحرف ایدی صلاحه کلمك احتمالی قالمدی بو وجهیله
پیغام ارسال ایلدی که سنکله بن همان شیشه و سنك مثللو یز که کرکسه سنکی شیشه‌یه اورکرکسه شیشه‌یی
سنکه ایکی حالده دخی شیشه شکسته اولمق مقرردر و سنکه اندن آسیب و ضرر یتشمك محقق بو مثالك
ایرادندن مراد اولدرکه ضمیر منیر آیینه نظیر شاهه هویدا اولسون که بو بنده شکسته بال دخی قبول
تاثیر و انفعالدن همان شیشه مثالدر خشم سلطانانکه سنك کبی پایدار و خصم شکندر مجال مقابله
محالدر

بیت بربتان آهنین دل لشوی دلا مقابل که تو آبکینه داری و نه حریف سنکدانی

نسخه و ملك اکرچه
کرمیته انتقامدن ملاطفت مقامنه تنزل ادوب دیرکه سکنجبین معذرتله صفرای وحشتی تسکین
ایلیه اما مذهب خردده ارباب غضبك عذرینی قبول ایتمك ممنوع و محظوردر زیرا که دیده اهل انتقام
دوزینه طریق لطف و مروتدن کوردر و سینه اصحاب حقد دیرینه دایره عفو و مغفرتدن دوردر

نظم
ز دوستان سخندان شنیده‌ام یک پند که بر ملایمت دشمن اعتماد مکن
چو اعتقاد مضرّت بخصم پیدا شد مشو فریفته و فسخ اعتقاد مکن

نسخه ملك ایتدی کاه بو خصوصله که ان بعض الظن اثم مضمونیله
موسوم ایدی اساس مصادقتی هدم ادب سدّ مخالفت بنا قلمق و مظنه دهمی سبیله رفیق قدیمی سوز
فراق و آتش اشتیاقه مبتلا قلمق اصحاب مروّته لایق دکلدر و سوابق حقوقی شایبه اغراضله عقوقه مبدّل
قلب سررشته عهد و پیمانی و عقد ایمانی جزع خرشه ایله الدن چیقرمق طریق ارباب فتوّت موافق دکل

بیت وفا و عهد تو این بود من ندانستم نوید مهر تو کین بود من ندانستم

نسخه سك حقیر که جمیع جانورلردن
حقیر و نجاست ذات و خساست صفاتله شهیردر کورکه صفت وفا یله نیجه موصوفدر و معرفت
حقوق نعله نجه مشهور و معروفدر سنك جهره حالك خال وفادن نیجون خالیدر و قامت
کردارك خلعت حقیقتدن نیدن عاری مهر و وفا کتابنده بر حرف اوقومدکی و پیسه تو صداقتدن

بمنزله بالین محبته باش قومدکمی

مصراع وفا و عهد نکو باشد اربیاموزی

قبره ایتدی بنده امید
مهر و وفا و صدق و صفا بحمدالله ممکن و میسردر که اول بنم جانبمدن ارکان محبت زیر و زبر و بنیان عهد
و حقیقت خاکه برابر اولدی بعدما که بجرم جزا اوسزا اسن بولدی تمکین ملدر که موجبات وحشتی
فراموش قله‌سن و فرصت مکافاته اخذ انتقامدن خاموش اوله‌سن چون حالیا زور و قوتلم
بنی اله کتورمکه قدرتکز یوق دلربزم نیچه دانه مکر و حیله‌یله دام انتقامه چکه‌سز اما

بیت عنقا شکار کس نشود دام باز چین کاینجا همیشه باد بدستست دام را

نسخه حکمای فضایل مناقب سینه‌سنده
متمکن اولان کینه‌دن احترازی واجب کورمشلردر که اکر نخوت سلطنت سببیله اخذ انتقامدن
زیاده قصد و اهتمام اولمز چونکه فرصت بولملر نه توجیه و تاویله رخصت ویررلر و نه احتجاج
اعتذاره مهلت ویرر کوردلر دیمشلردر که کینه اخکر فسرده‌یه بکزر اکرچه حالیا اثری ظاهر اولمز اما
آتش غضبدن برشراره‌یله شوله‌یه مشتعل اولور که آب حلمله انطفا بولمز سیلاب خشم خروج ایدجك
بنیان جهانبانی یقر شعله انتقام آتش کینه‌دن خروج ایدجك بحر خانمانی یقر اخکر کینه‌دن که آفاق
سینه‌ده بر شرر قالسه ضرر شعله خشمنده امین اولمق میسر دکلدر

مصراع چون شعله زند خشم نزد خشك بسوزد

ملك ایتدی عجب حالتدر که سن بو بابده عنف و خشونت طرفنه کیدرسن لطف و مروت
جانبن برطرف ایتدك نیچون ممکن دکلدر که مبادی وحشت میانه الفته مبتلا اوله و کدورت مخالفت
دن صکره صفای مخالصت ظهوره کله قبره ایتدی برکسنه قادر اولسه که مراعات جانبن لطف
تمام و طلب رضای احباده سعی و اهتمام کوستره و املر وصول خیر و دفع ضرده معاونت و تظاهرتی
ذمته واجب کوره ممکندرکه اول وحشت میانلرندن مرتفع اولوب هم سینه کینه جوییه صفای
کلی حاصل اوله و هم دل خائفه نسیم امن و امان واصل اوله اما بن قادر دکلم که بو بابده عارضه کینه‌یی
زایل ایدم بر نسنه فکر ایده بلم و طبعی طریق الفت و ملایمته مایل ایدم بر چاره خاطره کتوره بلم
بنده درکاه شاهدن پناه اتسم متصل حاضر و خوفده اولوب هر لحظه مرك و هلاکم منتظر اولمق مقرر
و محققدر پس بو مراجعتدن مجانبت اختیار ایتمك و معاودت مباعدته مبدل قلمق اولی و اوفقدر

بیت از درخت بخت چون بشکفت کلهای وصال در بیابان جدایی خار حرمانم خوش است

نسخه
ملك ایتدی ازاد آفرینش دن بر وجود بر احد حقتدن بی ارادت حق عز اسمه بر ذره نفع و ضره قادر

دکلدر و قلیل و کثیر و صغیر و کبیردن عرصهٔ وجوده کلن دائرهٔ تقدیر ازلی و سابقهٔ حکم لم
یزلیدن خارج دکلدر نته که دست قدرت مخلوق ایجاد و احیادن قاصردر اهلاک و
افنا دخی مخلوق جهتندن متعذردر بنم فرزندمدن صادر اولن خطا و قصاص طریقیله
سندن واقع اولن جزا قضای ربانی و مشیت یزدانی حسبیله در انلر ده میانده بهانه در
و حکم باری سبب ظاهریدر بو تقادیر آسمانیله مواضعهٔ قلمیه و مقدرات ربانی ایله سرزنش
بیورمه و قضای خدایه رضا ویرکه بیت چون قدر تیر اته قوس قضا سپر اولمز اکا
مکر که رضا بیت بجز رضا بقضا علاجی نماید بغیر صبر بوقت بلا نمی شاید از انچه رفت قلم
سرمکش و کرنه بیا برون روان خط ادکر توانی نثر قیزم ایتدی دفع قضای آفرین کاردن
افراد آفرینشک مجری عیب ریب و شوب شبهه دن عاریدر و اهل تحقیق و ارباب تصدیق
قتنده بو قضیه مبین و مبرهندر که احکام خیر و شر و اصناف نفع و ضر باری تعالینک
عز اسمه ارادتی حسبیله و مشیتی سببیله نافذ و جاریدر و خلقتک قصد و جهدی
منع و دفع و تقدیم و تاخیرینه ذره دکلو نفعی یوقدر لا رادّ لقضائه ولا معقب لحکمه بیت
کسی ز چون و چرا دم نمی تواند زد که نقش بند حوادث ورای چون و چراست نثر هیچ بر عاقل بو معنیده
غافل دکلدر که بوکا قایل اولماسون که جانب حزم و احتیاطدن غفلت ایلیه و مضار و مکاره
دن تحرزده مساهلت کوستره بلکه دخی لازمدر که هر امرک اسبابنه مباشرتده تقصیر
ایتمیوب بعده اتمامی مسبب الاسبابه تفویض ایتمک کرک بیت سنتی بنهاد اسباب و طرق
طالبان را زیر این نیلی تتق ای کرفتار از سبب بیرون مپر لیک عزل آن مسبب ظن
مبر با سببها از مسبب غافلی سوی این روپوشها زان مایلی و نکتهٔ تعقل و توکل
بو قولیله موید در و بو لفظ ایله مؤکد مصراع با توکل زانوی اشتر ببند ملک ایتدی
بو قالانک محصل و ملخصی بودر که بن سنک ملاقاتکه جان ایله خریدارم و صحبتکه صمیم القلبله امیدوارم
ضمیرمده سکا تعلقم قیاسدن بیرون و حد و عددن افزون اکرچه تشوقم شمارده افزون هرچند بنم جانبمده
علایم مهر و اشتیاق فراواندر سنک طرفکده مراسم هجر و فراق صد چنداندر بیت بوتملولی زما و ما
مشتاق دلبلعیم و دیده حالست این نثر قیزم ایتدی سنک اشتیاقک بودر که دلکده حکم قبلنه

مرهم اولورسن و مزاج علیلکه شربت هلاکله شفا ویرورسن حال بوکه بنم نفسمده حالیا شربت اجل اچمکه حقلی
و قامت بقا اسنه قبای فنا بچمکه میلی یوق مادام که عنان اختیار الده اوله سنکله دام مکردن
فرار ایلرین و بو بابده تلفیق اتدکک مقدماتی تقدیمدن اجتناب ایلیوب صواب اکلرین که جان
عزیز میاننده یا نمز و کسلن باش بینه بتمز مصراع سر باد کوزه تن بو بدینه بجا است حالا بن کندو
حالمدن ملکک ما فی البالنه استدلال ایدرین که اکر فی الجمله اقتدارم اولسه قرة العین سلطنتک
هلاکنده غیری ایله راضی اولمزدم عین الیقین بلوردم که شاهک دخی فرزندنک ملالی سببیله
بنم هلاکمده غیری مرادی یوقدر ارباب مصایبک حالندن اول کمسنه خبردار در که مصیبت آتشیله
طوتشمش اوله و اول بادیه دن بادهٔ تلخ تجرع اتمش اوله مدعیان راحت دیده بو حالدن غافللردر
و ناز پروردکان زحمت نا رسیده بو معرفت پیرایه سندن عاطللر بیت اعتماد داری زبانت کسته
کی بدانی که چیست حال شیرانکه شمشیر بلا بر سر خورند نثر علم الیقین بلورین و عین عقلله مشاهده
قلورین که هرکاه که پادشاه پسرینک بصرینی تذکر ایده بو دخی نور دیدهمک حالنی تفکر ایدم مقرردر که
باطنلرده تکدر ظاهر اولوب مزاج ضمیرده تغییر پدید اولسه کرک معلومدر که اول حالدن خوابدن
فتنه لر پیدا اولوب سینه لرده نار کینه لر حیز ظهوره کلسه کرک پس صفای باطن بویله اولجق
مفارقت مواصلتدن صد بار اولیدر و مباعدت مقارنتدن هزار هزار احری ع صحبت چو چنین
است جدایی خوشتر نثر ملک ایتدی آدم هر اول کمسنه که جرایم احبا ذیل عفو ایله ستر ایلمیه و آینهٔ
سینه سن زنکار کینه دن مصقل قلمیه مرد فرزانه و خردمند یکانه قادر در که مجرملرک جرایمه
جراینه بر وجهله قلم عفو و رقم صفح چکه که من الرم صفحهٔ خاطرندن اثر کوره میه و بر زمان
لوح ضمیرنده انلرک نام و نشانی بولمیه و کناهکارلرک استغفارنی سمع قبول ایله اصغا
و بوکا دلرک اعتذارنی اهتزاز تمام ایله تلقی قله غز الاشراف من لا یقبل الاعذار ع
والعذر عندی للذنوب مکفر بن باری شرب ضمیرمی خاشاک کدورتدن صافی بولورم و آینهٔ
خاطرمی غبار خشم و غضب و زنکار حقد و انتقامدن خالی کورورم و همیشه جانب
عفوی قصد عقوبت اوزره ترجیح قلورم و بلورم که هر چند که کناه عظیم اوله صفت عفو اندن
اعظم اولسه کرک بیت کر عظیمست از فرودستان کناه از بزرکان عفو کردن اعظمست نثر

ایتدی ملکك بو وردغی لطایف مقتضای حال و اندیشهٔ مآل ایمخالفدر زیرا که بن کنا هکارم
مجرم همیشه ترسان اولور که خاین هر لحظه و هر آن بر کانو خا یفدر بو مینزده که بر کسنه نك کف
پاینه جراحتدن اثر اولوب اول قوت طبعله بی باکلك ایدو وشب یتیرودن خارستان و سنکستانه
اوزره دیك نیم اوزره یوردیکه کوز اما البته انك اول جراحتی تازه اولوب یاره اوزره یاره اولمق
و اول بیچاره منایاب افکاری خار و خاره یله پاره پاره اولمق مقرردر بنمله ملکك حالی و قصه حالی
همان بو منوال اوزره در و موجب خطاب کتاب مستطاب اوزره دخی اندن اجتناب فرض عین و عین صواب
در که ولا تلقوا بایدیکم الی التهلکه حکما بیو رشلردر که اوج طایفه ردیف حکمتدن دور و منهاج دانش
و معرفتدن مهجوردر اول اول کسنه که کندو قوتنه اعتماد ایدوب بی باك اوله لاجرم بو مقوله کسنه
نفسی مهالکه القا ادوب تهوری انکا سبب هلاك اوله ایکنجی اول کسنه که اندازه غداسنی تمیز ایتمیه و طعام
و شرابدن بولدوغن تنا ول ایلیه بو هیئتی اتمیه هر آینه اول طعام و شراب اول کسنه نك بنیه حیاتنی
خراب ایلیه اوچنجی اول شخص که ملایمت خصمله مسرور اولوب عدو نك عذب لسانیله مغرور
و سحر بیانیله مسحور اوله بی شبهه انك انجام کاری خسارته مفضی و عاقبت حالی ندامتی مقتضی اوله
بیت مشو ایمن از حیلهٔ دشمنان ٭ بیندیش و بر تاب از آن سو عنان نثر ملك ایتدی ای قیره هر چند که
بز بابمزه اطلاق نیچ ایدوب سنی جانب ملایمته تحریك ایدرز و نصایح دوستانه یله طریق صلاحه دلالت
ایدوب سر انکشت بیان و ایما تله کوش و ... و اذعانکی تحریك ایلروز سن همان اقدام رعونت و خشونت
اوزره قیام ایدوب بو نصایحك استماعندن دامن قبولی سلکرسن و متصل رمیدن دله ابا و امتناع تخمن
اکرسن بر کسنه بر نصیحتا تمك که کوش هوش کوشواره استماعندن عاطل اوله همان اول زاهدك اول
کرکه نصیحتی که باطل و بی حاصل اوله قیره ایتدی مجبر روایت اولنمشدر اول حکایت ملك ایتدی
اخبارده کلمشدر که بر مرد زاهد و عابد مجاهد که اوقات شریفن اداء وظایف اذکار و اوراده و
عبادیه طریق صلاح و معاش و معاده ارشاده صرف ایتمشدی اتفاق بر صحراده کیدرکن کوردیکه بر کوکه
کرسنه دهر جوجو و شرهله چیب و زمین دلده دانه از وطمع صاحب جل هتی بوکه و قوع ایتمش ایدیکه بر بوکنا هی
تباه ایدوب انك ما قیله سودا ایلیه و بر جانوری بیجان ایدوب اینت نفسن کور ایلیه بیت
ستیزه کاری که بیداد کز نکه بجهل رسا نهای بیك سود صد زیان بکسی زاهد که انی اول حالده

کوردی و شفقت ناصحه سنك جور و ستم دیمن مشاهد قلدی شفقت ذاتی و رحمت جبلی بی مقتضاسی
اوزره پند نصیحته اغاز ایدوب ایتدی زینهار خلایقه ایذا و اضراردن احتراز ایله دست
تعدی یی دراز اتمه و چشم نفسی حریص یعنی سوزن قناعتله دك میل نرم و آنا تمه نظم مثنوی قیون
بجه بیلیم النفس و خرسند اولب ایت کرك نفسك اغزنی بند نه کوزله حرصله عالم قرو سن نه دیر کل
کرك نفسك ارزوسن نثر که عاقبت ظلم بنیاد عقوبت رب العبادی مقتضی و خاتمت جور و تعدی
عذاب آخرته مؤدیدر نظم هرکه ایین ظلم پیش نهاد ٭ بند بر دست و پای خویش نهاد چند روزی اکر
سرافرازد ٭ دهرش آخر ز پا در اندازد نثر بو مقوله نجه سوزلر سویلدی که قطعقك کوسفندن ترك
تعدی ایدوب بو پند و نصیحتلر ایلدی کرك چون زاهدله بو نصایحی استماع اتدی ایتدی
ای خطیب منبر نصیحت تطویل الخطبة من هیئة الجاهلیة موعظه بابنده اختصار اختیار ایله که
بو بیشه نك ارد نده بر صوری قیون یوردر قورقرم فرصت فوت اولوب دست امید دامن مقصوده
واصل اولمیه و امکم ضایع اولوب نخم زحمت و مشقت دن بر ملامت ثمره ملالتدن غیری نسنه حاصل
اولمیه بو قیلی ایراددن مراد اولدر که اول قدر که بن زبان نصیحتی برکار ایدر دیدم سن جان اعتذار
سابقی تکرار ایدرسن و هر بار که مدعای شهود عدو الله اثبات ایلرین سن مکابره و عناد ایله انکار
ایلرسن بیت مکن که اهل مروت سخن شنو باشند ٭ هزار سال اینك نکته در کرو باشند نثر قیره ایتدی
بن ذاجر عقلله منتصح اولدم و واعظ خرددن نصیحت الوب عاقل الی اکلادم که پیوسته باب حزمی
کشاده طوته و اینده تجربه یی پیش نهاد ایدنه عزم مغارقتدن صکره یونی بوده کلوا اقامتم
دخی غایت خرممدن در مصراع عاقلانه بر سر راه کریزا ایستاده ام بو مخلص و مفر کوز دریکه بکا
ضرر و خطر ایر شمیه من بعد بکا بونی توقف اتمك حرام در و بو تردد و تحیر له بینه خدمت شاهه
مراجعت موجب ملال اولدیغی بیلورم که ملکك بنم خونمی استحلال ایتمشدر و شرع مروتده حرام اولان مباح
طوتمشدر بس بو توقف بو منزلدن رخت اقامتی کوتورمك واجبدر و بر ساعت بونده اقامت خلاف مقتضای
رای صایب مصراع رفتم که ازین زیاده بودن خوش نیست نثر ملك ایتدی بکا اسباب معیشت اماده و ابواب
راحت و فراغت کشاده یکی مشقت سز اختیار اتمك و انتظام معاش امری تمام ایکن تجرد اوهام خاطره ترك
یار و وطن ایار اتمك طوری عقلسلیمدن ذوردر و مقتضای طبع مستقیمدن بغایت مهجوردر قیره ایتدی

المعتبرة بالتقسیم والتشدید المعهودة
ظهورخناب ایلدکاره ترکیبی هرنوع المرور

هرکسه که بو ایکی خصلت طریق معاش و معاشرته زاد، وبنای کار مصاحبتنه پیش نهاد ایلیه، هر نه که
قصد ایلسه بر مراد اوله، وهر دیاره که وارسه رفیق و یار مصاحب وغمکساردن خالی دکلیه، اولا بدکردار
لکدن عار ایتمک، ایکنجی نیکوکارلغی کندویه شعار ایتمک، اوچنجی مواضع تهمتدن احتراز ایلمک، دردنجی
مکارم اخلاقی کندویه لازم قلمق، بشنجی آداب معاشرتی جمیع اوقاتده مراعات ایتمک، هرکسه که بو مناقبه
جامع اوله، هر دیارده که غربته واروب بولنمیه، وراحت موانستی وحشت غربته مبدل اولمیه مصراع
دانا بهیچ شهر و ولایت غریب نیست، عاقل چونکه کندونک مولد و منشأندن واقارب وعشایری بیننده
دایم امن و اماندن دور اوله، ضروری فراق یار وجلای دیار اختیار ایتسه خرد وارجمند قتنده
معذور اوله، زیرا که بونلردن عوض میسردر، اما نفس نفیسدن بدل متصور دکل بیت هرکیمک
کم قربی اولمیه یاره وطنده غریب اولور ناچار نظم اکر ترا بوطن نیست کار رها کرده اسیرخانه
علت مشو ز بی هوسی، سفر نمای که بی دوستی نخواهی ماند، بهر مکان که روی و بهر زمین که رسی نثر
ملک ایتدی کندوکک تقدیرجه نه زمان کلورسن وانده نه مدت اکلنورسن، قبره ایتدی ای ملک
کندو کندو مکنه کلمک توقعن اتمه، وبو سوزدن مدعا ودعا احتمالی حیا ایله کتورمه عجب ثنا بودر
بنم سوال وجوابمز اول عربله نانوا حکایتنه، ملک صوردی که نجه اولمشدر اول حکایت
قبره ایتدی روایت ایدرلر که بر عرب اعرابی شهر بغداده کلوب بر نانوا دکانن کوردی که کرده لر
قرص ماه کبی افق تنوردن چقمش، وچورکلر سینه آفتابه داغ حسرت یقمش، کاملا وردنی سماکه
یتمش، حلقه لر حلقه صلای عام اتمش، سمید سفیدی کوروب هلال بو معنی اصرمش بیت
سمیذا لخلد رب ایلدعایه ابیدا لحلقه لر حلقه صلایی نظم فراز منبر خباز قرص نان بیدارک
که خرشید جهان تابست طالع کشته از کردون، تنوری نوا نار خلیل الله را ماند، کزو هر لحظه آید تازه
نانی همچو کل بیرون نثر بیچاره اعرابک مشامنه چون بوی نان کلدی، تن بیجاننه کویا حیات جاودانی
کلدی، آتش اشتهاسی تنور معده سندن زبانه چکوب نانوایه ایتدی، ای خواجه بو اتمکلردن طویونجه اکل
اتمکه نه ویررسن، خباز فکر ایتدی که بو حریف انجق اوچ درت رغیف یمک میسردر، بشدن التیدن
تجاوز اتمک متعذردر، بس ایتدی ثلث دینار احضار ایله، ودلدکک قدر بونلردن افطار ایله،
اعرابی نقد مهودی ویردی ودجله کنارنه کلوب اوتوردی، متصل خباز نان کتوردی اعرابی اکوب

صویه باتروب یردی تا تن نان نلندن نلنا نه واردی، اندن دخی تجاوز ایدوب دینار تمام اولدی،
نانوا بو کز تحمل ایدمیوب ایتدی یا اخ العرب اول خدا حقیچون که سکا بو قوت اشتها بی کرانت بوریدی
بکا دیکر نجه دک یسک کرک، عرب جواب ویردی که خواجه اضطراب اتمه که دیک معده اتشی
اشتها ایله شویله غلیان اتمشدر که تا بو آب روان جریانی ممکن اوله بکا اکلادن فراغ ممتنع
در، بو مثلی عرض ایتمه دن غرض اولدر که ملکه معلوم اوله که تا آب حیات بدنمده جاری بدر تناول نان
وبیم جان بکا ضروریدر، ومائده فواید مصاحبتدن متنفع اولمق ممتنعدر، روزکار غدار بوم
میانمزه هجران حجابن چکدی که من بعد احتمال وصال طیف خیالدر، وزمانه ناپایدار نجوم رشته
مصاحبتمزه بر وجهله انفصام وانفصال ویردی که صورت اتصال ایتمز خیالدن غیری کورنمک
محالدر، من بعد هرکاه که شوق دیدار پادشاه غالب اوله اخبار سعادت ملکی نسیم سحردن صورسم
کرک، وجمال باکمال شاه عالم پناهی آیینه خیالده کورسم کرک بیت کر وصال یار نبود با خیالش هم خوشم
کلبه درویش را شمع خوش از مهتاب نیست نثر ملک قبره دن چون بو کلمات فرقت آمیزی اشتدی
قطرات حسرت وسیلاب عبرات چشمه چشمندن روان ایدوب جزم ایتدی که اول مرغ زیرک
دانه حیله یله دامه کلمک محالدر، وسینه سنده اولان داعیه انتقام خلوتخانه خفادن عرصه ظهوره
خرام اتمک ممتنعدر، بر کره دخی زبان مکری بر کار ایدوب دکرباره ایمان وعهد وپیمانی تکرار ایتدی
قبره ایتدی شاه عالم پناه هرچند که سن بنای ملاطفه مشید وسفرات ملایمتی ممهد قلورسن وباب
امنی استیمانه عاطفتکی کوان ارزانی بیوروب انی ایمان قوادانه وپیمان موید ومؤکد قلورسن
ممکن دکلدر که بو موجبات وحشتی فراموش ایدوب من بعد حلقه خدمتیمه رکوش وغاشیه ملازمتی
بر دوش ایدم مع نقش ضایع مکن دیکر که با ما در نکیرد نثر ملکه چون عین یقین ایله معلوم ایتدی که سوزن
حیله یله قبره نک کفپای دلندن خار وحشت چقرلمق جمله محالاتدن، وتیغ غدر که شصتدن چقه
زور بازوی عذر ایله بنه دسته کلمک معقول ممتنعاتدندر، قبره معلوم اولدی که من بعد مشام
جانمزه شمامه وصالدن نخه واصل اولمق محالدر، وچهره اتصال آیینه وهمده غیری کورنمک محض
خیال نظم آن رفت که دجی طرب بی بود سبادر سر زلف ارزوی تابی بود، دردا که زمان عیش
دوران وصال بکذشت چنانکه کویا خوابی بود نثر اما توقع وتضرع ایدرین که بز کلمه که انک تکراریله
نیح م

ملک استدی ای م

صفحهٔ روزکارده اثار سعادت باقی و پایدار اوله یادکار بیورسن • وصیقل وعظ ونصیحتکله زنکار

غفلتی مرآت خاطرمدن که غبار ملاله تیره اولمشدر زدوده قلهسن **بیت** زبهر ما سخنی یادکار خویش

بکوی که بهتر از سخن خوب یادکاری نیست **نثر** فقره ایدی ای ملک بنیان امور جهانیان اساس قضا وقدر

اوزره مبتنی • وشاه ووزیر وصغیر وکبیر انک فکر وتدبیر وتقدیم وتاخیرله مجال تصرف ممنوعدر

نظم سوق این چونکه بر اسپنی تقدیر • انی عفو ایلر بیلمز تدبیر **نثر** براحد بلمزکه ناحی جریدهٔ سعادتده می قوم •

یا ناصیهٔ حالی داغ شقاوت الرله موسوم در • لیکن کافهٔ انامه واجبدر که امورلرینه اساس رای صائب اوزره

بنا اوره لر • ومراعات شرط حزم واحتیاطده اقدام اجتهاد واهتمام اوزره طوره لر • تا اکر تدبیر موافق

تقدیر واقع اولورسه سریر اقبال ومسند ... جاه وجلال اوزره متمکن اوله لر • واکر قضیه بر عکس

اولورسه دشمنلر شماتتنه مجال بولمیوب دوستلر معذور دوتنی قبول قله لر **نظم** حکیم کفت که تدبیر سابق

است ولی • بهیچ حال تو تدبیر خود مده ز مکان • که کر موافق حکم قضاست تدبیرت • بکام دل شوی از کار

خویش بهره داد • وکر مخالف افتد داردت معذور • کسی که دارد از انواع عقل استظهار **نثر** ودخی

بیلمک کرکدر که اخذ اموال اولنده که اندن انتفاع اولنمیه و ایله ملوک اولنده که حفظ ممالک وضبط رعایاده

سعی اهتمام قلمیه • آخرت لحیا اولنده که ایام شدت وهنکام نکبتده دوستی جانبندن اهمال وغفلت ایلیه •

اثر نسوان اولنده که بدخلق اولوب سوزی پره ابذا ایلیه • ناخلف اولاد اولنده که اطاعت ابویندن ابا

ایلیه • خراب باد بلاد اولنده که اندن امن وامان اولمیه • اقبح مصاحبت اولنده که مصاحبلری اینهٔ سینهٔ

زنکار کینه دن صفا بولمیه • بس چون بنم ملک میانندن بو قدر کدورت واقع اولدی بودر که

درس هجر وفراق میان جانه نطاق ایدم • ومقالات ملاقاتی من بعد کلمات موادعته تبدیل ایدوب

آهنک حجاز صحبت شاهی قویوب ساز عراق فراق ایدم **بیت** رفتیم وداغ ما ز دلها نکرد •

ور آب دود بر خاک کل باید کرد • کر بد بدی هم نکو باید کفت • ور درد سری بود بحل باید کرد **نثر** فقرهٔ کلامی

بو مقامده تمام ایتدی • وکنکرهٔ ایواندن پروانه مدد بر صحرا جانبنه طوتدی کیتدی • ملک انکشت تحیری

دندان تحیر الم ابر بو زمان تاسف وتلهف ایتدی • وبر ملاله که حد شماردن افزون • وبر اندوه حلم

کدایره قیاسدن بیرون • ایدی • قصرنه متوجه اولوب ایتدی **بیت** کنت لا یالی انکسار قلب حزین • قلم

اودغیلن مسکین **نظم** کجا کیم که با این درجات سوزن • طبیب قصد جان ناتوان کرد • میان مهتران

چون توان کفت که یار ما چنین کفت وچنان کرد **نثر** بو دخی اول کهنه ملکک داستانی که ارباب حقایق

مکامن غدر پنهانده ایدوب اهلکینک تضرع ونیازنه باور قلمدی • وخصمک دعوای ودادنه اعتماد

ایتمیوب اضطرار انتقام ایچون کلام قرین انجام منه متوجه اولمدی • عاقل کامل وهوشمند فاضله نچوز که کلدر که

بو داستانی بیاندن مراد بودر که خردمند نیکخواه بیندکی که توهمونه بند ایدوب • حوادث جهان ونوایب

دوراندن ونصایح بی مانندیله بو حکایاتی رهنمای راه نجات بیله • وبنای کارینی اساس حزم واحتیاط اوزره

اوره • وهیچ وجهله دشمن آزرده یه اعتماد قلمیه • واف عذر ومحافظت مکرینندن امین اولمیه **نظم** خواهی که

مبانی یقم ریخ ترین • بشنو سخن پاکیزه • از دست تیغ • از دشمن آزرده تغافل منمای • وز صاحب کبر وکینه

ایمن منشین **باب نهم** طریق عفو صفحه سلوک افضل اوصاف ملوک ایدوکی بیاننده

ایدهٔ رای دابشلیم وظایف خدمت وشرایط منقبت تقدیم ایتدکدنصکره **مثنوی** دعای اولبیل باغ معانی •

ضمیر غیب سرک ترجمانی • ذلك کنجینهٔ اسرار منفتح • کلامک غیب یحوریندن مصابیح **نثر** معلوم اولدی که

او کهنه ملکک فلکی کندو دشمنی اوزره دلادن استمالته تسلی بولمیه • وچون اینهٔ سینه سنده غبار کینه

فانار عداوت دیرینه بی باقی معاینه قله • اظهار تواضع ونیاز ارمنهج احتیاط واحترازدن منحرف اولمیه •

حالا برهمن فاضلدن رجا کامل اولنده که بیان بیوره اول داستانی که عفو غفران ملوککی مشتمل اوله • و

پادشاه بعض مقربان درکاهندن آثار جرم وکناه مشاهده قلسه انی جام عاطفتله مستور قلومی

انسب در • ویا ساحهٔ عفو ومسامحه دن دور قلمغی اصوبدر • برهمن بید پای کلام دلکشای وخطاب

جانفزا ایله جواب ویردی که • اکر ملوک زلات جرایم مملوکده طریق عفو ورحمت سلوک طوتمیه لر • و

جرم قلیل وجنایت یسیره عقوبت کثیر ویله مجازات ومکافات بیوره لر • مقربلر مشرب اعتقادنی

صفا قلمز • وخلوص قلوبی مکدر اولوب بر احدا نلره اعتماد قلمز • بو حالتدن ایکی علت حادث اولور •

بری اولکه سوانح مصالح مهمل ومعطل قالور • ایکنجی ملوک لذت عفو ومنت مغفرتدن محروم وبی نصیب

اولور • اکابر ملوکدن بری بیورمشدر که اکر خلق جهان بزم کام جانم جاشنی عفو ورحمتدن نه لذت بولدی

بلمزلردی • هر آینه درکاهمزه مجرم وکناهکاردن غیری هدیه کتورمیه لردی **نظم** مجرم کر ایند فیقه بداند که

دمبدم • ما را چه لذتست بعفو کناهکار • هواره از ارتکاب جرایم کند بعهد • دائم بنزد ما کند آرد باعتذار **نثر**

جمال حال الملوک عالم منقطع عفودن زیبا جمال اولمز • وذوات سامی صفات خلفا بنی آدمده فضیلت مغفرت

ومرحمتدن افضل وكمال اولدیغی مضمون كلام معجز نظام حضرت سید الانام علیه افضل التحیة والسلام
كه الا انبئكم باشدكم من ملك نفسه عند الغضب بو معنی اشعار واعلام ایدر كه فرط قوت آدمی تسكین
شعله خشم ایله بیلنور وصفت مردی ومردمی شربت ناخوشگوار غضب تحملیله تجربه قلنور بیت مردی
كمان مبر كه بزور است یا بمردی نیست باخشم اكر برآیی دانم كه كاملی نثر افضل سلاطین واعقل ملوك عدل آیین
انلردر كه معیار خرد وادب معنوی بنای كارلرینی معمار قلهلر وهر وقتده كردن اخلاقلرینی حلیهٔ
لطف وعنفدن خالی قومیهلر اما لطف بر وجهله كرك كه سمت ضعفدن مبرا اوله وعنف دخی شویله
كرك كه وصمت ظلمدن معرا اوله تا چهرهٔ حال سلطنت حلیهٔ جمال وزیور جلال ایله حالی اوله وسواد
اركان دولت ومقربان حضرت اشارت خوف وبشارت رجا اوزره دائما اولوب سلطنت ومملكت
نظام حالی نظرق احتلالی وتشتت اختلالدن خالی اوله نه مخلصلر عنایتی كرانهدن بعید وناامید
اولهلر ونه مفسدلر بیم سیاستدن دركابجرائت قدم قیوب جنایت وخیانته ارتكاب قلهلر بیت
داشتی قوم خویش را جمشید دائما در میانه بیم وامید نثر حكام اسلامیه جزاهم الله خیرا بیورمشلردر كه
ایزد تعالی بندهلرین مواعظهٔ قرآنی ونصایح فرقانی ایله تهذیب اخلاقه ترغیب ایدوب تحصیل مكارم
صفات ومحاسن عادات ایله تحریض بیورمشدر هركه كه سعادت ازلی یار وكفایت ابدی معین ومددكار
اوله لاجرم احكام قرآن وكلام حكمت انجام فرقانی قبلهٔ جان وكعبهٔ جنان ایدنب جمیع ازماننده اوامر
حرامدن واماندن حریم حرمته التجا قیله مصالح العباد حقنده نازل اولان آیات كریمهنك برسی
بو آیتدر كه نصایح مزبوره مشتملدر وهی قوله عز وجل والكاظمین الغیظ والعافین عن الناس والله یحب المحسنین
بیر ایلن طریقتدن برسی زبان حقیقتله بو آیتك جواهر معانیسن بو وجهله سلك بیانه چكمشلردر كه كظم غیظ
اولدر كه عقوبته مبالغه اولنمیه وعفو اولدر كه اثر كراهت صفحهٔ دلدن محو اوله واحسان اولدر كه
دوست مجرم معتقده باب ملاطفت ومراجعت مفتوح طوتهلر بو مفصلدن محصلی بودر كه آدمی كركدر كه
بالكلیه افعال واحوالی لطف ومدارا اوزره مبنی قیله وجمیع اوقاتنده مدارا ومواسات مقتبر بیلمه
كه احسان آثار وصحاح اخبارده كلمشدر كه اكر رفق ولطف بصورتله مصور اولمق متصور اولسه
شعشعهٔ جمال باكمالی بر وجهله تابان ودرخشان اولوردی كه جمیع بردیدهلرانك مشاهدهسنه طاقت
كتورمیه وبر دیوانك شرح شكل منیر ووصف صورت بی نظیرینی كلك تعبیر لر صفحهٔ روزگارده تحریر

وتحریر ایدهمیه بعض اعیان بو معنی بو قطعهده بر بیتله بیان بیورمشلردر قطعه كنهكاران چو
قدرت بوله سن كناهی عفو ایله سك بنده اولور كه بجرم كنهد وجرمی كننده سیده نسیم عفو ایرسه
زنده اولور قطعه چو قدرت داد ایزد بر كنهكار بعفوش بند كن تا بنده كردد اكر صورت پذیرد
بیكر عفو چو مه مشتری تا بنده كردد نثر چون معلومانه تامل شامل بیوره لر هر آینه عز اعلامه واصل
اولور كه شرف فضیلت عفو احسانله متزاید ومتكامل اولور پس همتی بو ایكی خصلته مداومته حصر
ایتمك كركدر بو شیوه دكلدر كه آدمك حالی سهو وغفلت وجرم وزلتدن خالی كلدر اكر هر جرمه مقابله سنده
عقوبت وهر جنایت ارتسنده سیاست روا بیورلسه انده فساد كلی ومضرت عظمی ناشی اولور كه خلل
ظاهر مهمات ملك ومآلی ساری وفاشی اوله نظم بتندی سبك دست بردن بتیغ بدندان برد پشت
دست دریغ سری كر تحمل نماند تهی حرامش بود كار فرمان دهی نثر ودخی ملوكه لازمدر كه مقام نعمتده اولان
خدامك مقدار هنر وكفایتن واندازهٔ اخلاص وناصحیتن تمام تحقیق ایلیه تا اكر اول اجلهدن
اولور كه مصالح ملكینی انك ذاتیله استعانت ایتمكه قابل اوله یا وقایع دهرده انك تدبیرندن استمداد
ایتمكه لایق اوله اكا اعتمادن تازه وتجدد ایتمكه سعی بیوره وانك تربیت وتقویتنه وهمت وتمشیت
سارعت كوستره ومشرب دلی عیب ریب وغش وغلدن صاف ایدوب قوت قلبن استمالت
واستعطافله ینه قرار مهود ومتشیده زیرا كه مهمات ملكه نهایت یوقدر وملوكك كفایت
ناصح وعمال امینه كه محرمیت اسرارا استحقاقلری ومهمات ملك ومال واستقلالده استعداد
لری اوله احتیاجلری محققدر پس جهاندارلك شرایطی اولدر كه اول كروهی كه كمال خرد وصلاح
وهنر وعفافله آراسته اولهلر وزیور صدق وامانت وتقوی ودیانتله زینت بولهلر
وحقیقت وحق كذارلق ونصیحت وهوادارلكده سایرلرندن ممتاز اوله تربیت بیورهلر
وهر برینی لیاقتنه عمل ویرب ونه مرتبهیه سزاوار ایسه بیلهلر وهر بر فهم ودرایتنه لایق ورای وشجاعته موافق
وعقل وكفایتنه مناسب مناصبه نامزد قلهلر شویله كه بر كسنهنك هنری وار ایكن عیبی ظاهر اوله
اولی بودر كه انك عیبی ذیل اغماضله ستر ایدوب نظرلرین انك هنرینه حصر ایدهلر كه لاریب بنی آدمك
حالی منوب عیبدن خالی كلدر لطف ایلدن دركه دیمشلردر مصراع یا رب عیب استیمن بی یار اولور
بو معانی فهم ایدوب بو دقایقی سلك ضبط نظمه اندكدن صكره باد شاهه لازمدر كه امنا وعماله

تفویض اتدوکی اعمال واشغالك احوالنی تتبع وتفحص اعمال روا كورمیه بلكه بر وجهله
تحقیق وتنقیر بیوره كه احوال ملك ومالی نقیر وقطمیر ضمیر منیره مخفی ویوشیده اولمیه كه
بونده ایكی فایده كلی متصور در بری بوكه مباشران اعمالدن كیم رعیت پروردر وكیم جفاكستر
بیلوب انلره كه رعایت رعیت بابنده اعمال اعتیه استمالت ویروب اول شغلده استقلال ویره
وانلركه زیردستلره غنی بلمیه نامنی جریده عملدن محو ایدوب دفتر عزله ثبت ایلیه **بیت** خدا ترسرا
بر رعیت كمار كه معمار ملكست پرهیزكار بداندیش تست خونخوار خلق كه نفع تو جوید در آزار خلق
ریاست بدست كسانی خطاست كه از دستشان دستها بر خداست نكوكار هر كز نه بیند بدی چو بد
پروری خصم خود هم خوری **نثر** بر دخی بو كه چون نهایره مرتسم اوله كه پادشاه نیكوكارلك كرداننه لایق عاطفت
روا بیوره وكنه كارلرك كناهی مقداری تادیب وتنبیهی واجب كوره اهل صلاح امیدوار اولب
نیكوكارلق شاه راهنه كیدلر وارباب فساد ترسان وهراسان اولب اضرار وافساددن احتراز
واحتیاط ایدلر واسمار وامثالده داستان شیر وشغال بو وصیته انسبدر وبو سیاقته اوقربدر
رای استغنا دانده كه نظر قیله اولنمشدر اول **حكایت** وهمو ایندی اخبارده كلمشدر كه دیار هندده
بر شغال وار ایدی فریسه نام بنی نوعی میاننده بنام حطام دنیای فانیدن اعراض اتمش ایدی وتعلقات
بی حاصلدن اظهار تبرئ ایدی اكرچه كه ابنای جنسیله صحبت واختلاط ایدردی اما زهد وقناعت
اختیار ایدوب سفك دم واكل دسم وایذای نفوس محترمدن كه بنی نوعنك لازمه ذاتیسیدر احتراز
واحتیاط ایدردی **نظم** قلوب بر هیچ حیواناتی انتدن الن بو مشدی شكر ترببندن كیجه كوندز
ریاضت ایلر ایدی خداوندن عبادت ایلر ایدی **نثر** یاران انكله مخاصمته آغاز اتدیلر ومنازعه سنی
مجادلیه بتشدرب ایتدیلر بزسنك بو سیرتكدن راضی دكلوز ورایكی بو اجتهاد دن خطایه
نسبت ایدروز چونكه بنی نوعكله صحبتده ن واز كلمزسن عادت وسیرتده انلره نیچون همساز
اولمزسن چونكه دست مصلحتوده امر مخالطتدن چكمزسن انلره كرسایه بوافقتدن نیچون
باش چكرسن ودخی عمر عزیزی محنت مجاعتله كیجورمه نه فایده اكلرسن ومرغ نفسی قفس
ریاضتده حبس اتمكده نه منفعت ملاحظه ایلرسن **وما جعلناهم جسدا لا یاكلون الطعام**
نصابنی لذات دنیادن كذور نصیبكی استیفا اتمك كركسن **ولا تنس نصیبك من الدنیا واحسن كما احسن الله الیك**

مشربنده بهره مند اولسن واكل وشربدن كه مدد مركب تن ومادهٔ حیات بدندر امتناع اتمامك كرك
تا كلوا واشربوا فرماننه امتثال ایده سن وبلمك كرك كه ماضینك اقبالی محال وامر مستقبل مجهول
الحالدر زمان حالی غنیمت بلوب خیال استقبال الله فرصتی ضایع قلمیه كرك وتصورات فردا ایله لذات دنیادن
سندرمیه ایله قانع اولمیه كرك **بیت** بیاتا یك زمان امروز می نوشیم در خلوت كه در عالم نمی داند كسی
احوال فردارا **نثر** فریسه ایتدی چون بلورسنكم ماضینك اقبالی میسر كلدر وفردانك احوالی معزز كل پس
حالا نه اودخار اتدكوزكم توشه راه فردا اوله صالح اوله **بیت** ان طلب امروز بهر توشه كر ایخ فردا از بود
نثر توشه دنیا اكرچه كه سرا سر عیب ونقصاندر بو فضیلتی واردر كه مزرعهٔ آخرتدر هر نه تخم كه بكون بونده اكرسز
یارن اندن انك دریغن كورسز **نظم** بكون تخم امروز تا تخمی بیانی كه فردا برجوی قادر نیابی اكر این
كشت ودونی را نورزی درآن خرمن بنیم ارزنا نیرزی **نثر** مرد عاقل كوكوزكم مبلغ همتی احراز مثوبات
آخرته مصروف قله بو تقدیم خیرات وتحصیل مبراتله متصوردر وعنان قلبی نعمت باقی ودولت
جاودانی جانبنه معطوف قله بو معنی ترك امانی وقطع تعلقات عالم فانیله ممكن ومیسردر **بیت**
بر آشیانه فنا دل منه كه جای دكر برای راحت تو بر كشیده اند قصور **نثر** بكونكم قوتده فتور وقدمده
قصور كورنمیوب نعمت صحتدن خسته لك ایامی ایچون ذخیره احضار قلك وسرمایه شباب كیاد
بازار شیب ایچون سود اله كتورك ومواید فوایدحیاتدن سفر بادیهٔ فنا ونوت ایچون اعداد زاد
استعداد ك كه راحت حیات لمعهٔ برق كبی بی ثبات در ومحنت دنیا ظلت ابر كبی بی بقادر نه موایدنعمتله
الفت طوتوب فواید دولته آلفته اولمق كرك ونه عوایدی دینار ودرمدن مسرور اولوب غوایلادن
دستمدن بیحضور اولمق كرك **بیت** نه اقبال اندن اولیوز و سركش نه ادبار دن اور حاتوكه آتش **نثر**
محصل كلام وخلاصهٔ مافی المقام اولدر كه قلبی محبت تحته وقفا اتمك علو همتدن دوردر وكزكاه
سیل فناده عمارت بنا اتمك كال كیاستدن بغایت مهجور **فاعبروها ولا تعمروها** **بیت** جهان رباط
خرابست در كذر كه سیل كاه بو كه بیك مشت كل شود معمور **نثر** یاران ایتدیلر ای فریسه سن بزی مرتبهٔ
المعهٔ نفیسهٔ دنیایی تركم دعوت ایلرسن حال بو كه نعیم عالمی آنكیچون آفرین دركه نفوس متنفسه
مرهم انكله متنعم اولوب نهال لذاتندن برخوردار اولالر **ورزقناهم من الطیبات** ایتی دخی بو
معنی یه اشارتدر وبو مدعایه شهادت تامه كفایت ایلر فریسه ایتدی نعیم دنیا بر بضاعتدر كه عقلا

انكله بازار جهانده ذکر جمیل ونام نیك تحصیل ایدرلر وسفر دار معاد ایچون زاد استعداد اعداد
ایلرو تا بحکم نعم المال الصالح للرجل الصالح مال دنیا انلرك حسن حالنه آلت نیه باعث اوله وانم ووبالم که
مستوجب عقاب ونکالدر وسیله اولمیه سزا کردنیا وآخرتده سعادت یوزن کورملو استرسکوز بو
سوزلری سامعهٔ قبول ایله استماع ایدك وجان عزیزی طعمهٔ لذیذ ایچون که حلاوتی حلقدن اوته
یکجز نار جحیم وعذاب الیمه القا اتمکده امتناع ایدوك واول غوایلله که بی آزار و اضرار عالم غیبدن
حواله اولنمش قانع اولوب اول مقداردنکه بقای تن وقوام بدن اکا منوط در تجاوز اتمك وشول
نسنه ده که مخالف شرع وعقل اوله سزدن موافقت توقع ایتملك که بکا سزکله مصاحبت سبب عقاب کلدر
اما افضال ناپسندیده ده موافقت موجب عذاب وعقابدر اکر بنی بو نوع تکالیفه ترغیبدن غرض
تعذیب ایسه اجازت ویرك تا ارض الله واسعه بو دیاردن کدم یا ترك صحبت ایدوب کوشهٔ
عزلت اختیار ایدم بیت قلب مسند قناعت بوریاسی کیم دنیا کبی ملوث بلاسی نثر یارانی چون
فرینه بساط زهد وصلاح اوزره قائم ودایم بولدیلر ظنلری مرتبهٔ ایقانه ویقینلری درجهٔ اطمینانه
ایروب سابقا اتدکلری کلماته نادم اولدیلر و زبان اعتذاری بر کار ایدوب مقام استغفاره
کلدیلر وفرینه ازوقتده ورع وصیانت وتقوی ودیانتده بو منزله واصل اولدیکه اولدیارك
کوشه نشینلری انك باطنندن دریوزهٔ همت ایدرلردی وکوم روان بادیهٔ مجاهده بدرقهٔ
نظرندن استمداد هدایت طلب ایدرلردی از زمانده صیت زهد وکوهی مسامع جهانیانه یتیشدی
وذکر طاعت وعبادتی اول نواحیده شهرت طوتدی فرینه نك منزلنه قریب بر بیشه واریدیکه
انهار عیون واشجار کوناکون ایله مملو ومشحون انك میاننده بر مرغزار خرم وار ایدی   که کلزار
ارم انك لطافتنده وصفای غیرتندن یوزنه نقاب خفا چکمش ایدی وباد صبا خاك توتیا سایی
حسرتندن کوزنه کرد هبا اکمش ایدی مثنوی هوای جانفزایی دلکش ایدی فضای دلکشی جنت
وشیدی لب جویبده بیتی سبزهٔ تر خط کرد لب جانانه بکزر نظم وسعت فضا ولطافت آب وهوا سیله
اول صحرا اکنام انواع وحوش وسباع ومقام حیوانات مختلفة الطباع اولمش ایدی انلرك امیری بر
شیر ایدی کمال هول وهیبتده بر هزبر ایدی غایت نهیب وصولتده بیت نعره سی پشت سه چاك
اولوردی رعدك نعره سی خشم چشمی کوررسه خاك اولوردی برقلك چهره سی نظم اول حوالینك اهالیسی

صدقا خلاصله انك طوق اختصاص کردنه جانه چکرلردی وبنا چشمت وحیم حرمندن فارغ
البال کچرلردی اول شیرین خوبك کام جوی دیمکله مشهور اولمشدی بو قبیله صیت وصدای
چارسوی جهانه وصول بولمشدی بر کون کام جوی ارکان دولتیله هر بابدن ساز مصاحبت
اغاز ایدوب برحسب مقتضای مقام جرب وشیرین خوان الوان طعام کامله رطب اللسان ایکن
ناکاه هربیسه قصهٔ فرینه میانه کلوب حضار حضرت انك کمال صلاح وورع وعفتنده اول قدر
مبالغه اتدیلر که ضمیر منیر بالضروری انك میل محبتیله رنك پذیر اولوب سودای قلبنده جایکیر اولدی
بیت رخسارهٔ او نزبیه چون حرکتم نیم فی الحال حرمدن دیدم جا یشرح ادنده نظم القصه کامجویك ملاقات
فرینه یه اشتیاقی بعد بروز متزاید اولوب آخر کار احضارینه اشارت بیوردی اولدخی اولی الامره
الطاعت ایدوب درکاه عالم پناهنه حاضر اولدی ملك علی ملاء الناس شرایط تکریم وتعظیم بقیاس تقدیم
ایدوب مجلس عالیده مزیت اعلاء ارزانی بیوردی وانواع اداب طریقت واطوار حقیقتده تجربهٔ قلوب
حاصل کلام فرینه یی لالی فضایل ومعالیله مالی بر بحر بی کران بولدی وجواهر مکارم ومآثرله مملو
بر کنج شایکان کوردی بر دفعه دخی کشف مبهمات واصلاح مهمات وفصاحت تعبیر واصابت تدبیرده
امتحان ایدوب نقد حالنی محك اختبارده تمام عیار مشاهده قلدی مصراع زر پیکر پاك بوده امتحان چه غم
دارده کامجوی انك مصاحبتی خوش کلوب انك مجالستیله موانست قصد اتدی بر مدتدن صکره انکله
خلوت ایدوب ایتدی ای فرینه ممالك محروسه مزده خیلی وسعت واردر وانك اعمال واشغالی
بسیاردر سنك خبر زهد وصلاحکی سامعهٔ جلاله یتشدکده نظم نادیده رزدیده دوست تر د شمت
بو زمانکه سنی کوردم نظرهٔ خبر اوزره راجح بولدم وبیان عیاننده قاصر کوردم بیت شنیدم انکه
در آفاق نیست ثانی تو بدیدیم مت بحقیقت هزار چندانی نظم چونکه سنك وفور دیانت وکمال صیانتکه
اعتمادم روز بروز افزون اولدی دلرم که مصالح مملکت ومهمات سلطنتی سنك ذمت همتکه تقلید
وتفویض ایدم تا سنك ذرهٔ قدرك بزم انوار تربیتمز وافتاب درجك بزم ذرهٔ عاطفتمزله ارتفاع
بولوب زمرهٔ خواصدن وسلسلهٔ ارباب اختصاصدن اولاسن دیوم بزم عنایت وحسن عاطفتمزله
امثال واقرانکدن بلکه ابنای دنیانکدن عز اقتدار وشرف اختیارله ممتاز بوله سن بیت بر لطافت
دولتما هر کرا سر بنهاد نکذشت هفته ایکه زاهل سریر شد نظم فرینه ارتکاب منصب وزارتدن اجتناب

ایدوب شیخك سؤالنه بو وجهله جواب ویردیکه سلاطین عدل آیینه مناسب بلکه فرض واجبدر که
کفایت امور جمهور ایچون ابصار مصلحت کذار واعوان موفقت شعار اختیار ایدهلر ومناصب سلطنه
توجیه ایدوب بر عملك قبولنه بو فرده اکراه جایز کورمیهلر وطالبا دلمیندن ابرام والحاح بویرمیهلر
هر کار که جبر وابرام ایله حاصل اوله عاملی جلیهٔ امانتدن عاطل اوله هر بار که جز تقبیل ایله تحمیل اولنه
حاملی انك تحملینه قادر اولمیوب جلکی دختلی ضایع اوله ولوازم شرایطنك کما ینبغی عهدهسندن
کلمیوب انك وبالی سلطانه وکناهی پادشاهه راجع اوله بو مقالهنك تمهیدندن مراد بودر که بنده
اعمال سلطانی بی کارده واکا وقوف ویوقدر وانده ممارست وتجربهم یوقدر وسن بر پادشاه صاحب
شوکت وشهنشاه عالی رتبتسن خدمتکده وحوش وزاوان وسباع بی کران وار که طینت کفایت
ودرایتله آراسته وزینت دین ودیانتله پیراسته بو مقوله اعمال واشغالی دخی طلبلری کمالده
شویله که التفات سلطانی انلرك بابنده ارزانی بیورله خاطر عاطر شاهی دغدغهٔ کفایت مهماتدن فراغت
بوله انلر دخی ادتکاب منصبدن حاصل اولان نصاب وباد صوا وتحف وهدایای بی حساب ایله
شادمان ومستظهر اولورلر کا عجوبه ایتدی ای خرسه بو مباحثه ومعاندندن نه فایده عاید اولور
بن البته سکا بو کاسهدن شراب ایچورسم کرك طوعا وکرها طوق اتمام مصالح خاص وعامدن
اهتمام ایچورسم کرك ع اکر خواهی وکر نه ان مالی فرسه ایتدی اشغال اعمال سلطانی ایکی طایفهیه
ارزانی بیوردی بری ادل عاقل بختیاردر که مکر ودها وفکر وذکا ایله کندو غرضنی حاصل قله وبری صبر وتحمله
دایرهٔ عرضنی حفظ ایدوب هدف تیر وتوبیخ اولمیه بونشانلیکسنه محسود اقران اولمیه وکمسه انکله مقام
منازعت ومخاصمته کلمیه بن بو ایکی طایفهدن دخی دکلم نه طبع حریصم که دنیی دلی تخم خیانت
اکم نه نفس خسیسم که دنیای دنی ایچون بار مذلت چکم نظم بخدایی که آفرین کردست عاقلان را نخویشتن
داری که نیرزد بنزد همت من ملك هر دو جهان بیك خواری نثر ملکه لازمدر که مزرع خاطر عاطر شاهی
بو اندیشه کدرتدن صاف ایدهلر وبنده بار مشقتدن سلم ومعاف ایدهلر که عهد بعید ونیز
مدید در که دیدهٔ حرص وآزی سوزن قناعتله دکوبدورورم ومتاع طمع نیازی آتش با ضبط ایله
یاقبدورورم اکر بر کره دخی ملك بنی عواقب دنیا وعلایق خلایقله الوده ایلر بکا همان اول بلاینشنه
که اول بکسلره یتشدی شیر استقصا ایتدی که نجه اولمشدر اول حکایت فرسه ایتدی روایت

ایدرلر که بر وقت صدر صفهٔ صفادن بر صوفی صافی دم که طریق طریقتده ثابت قدم ایدی کشت
بازار ایدرکن بر دردوبش حلوایی که چاشنی قوردن ذوقی وفقرا صحبتنه شوقی وار ایدی اول عزیز
دن التماس ایتدیکه کوشهٔ دکاننی مقدم شریفیله تشریف بیوره مرد عارف دعوته اجابت واجب کوردی
والحا استمالت ایچون ملتمسنی مبذول بیوردی استاد حلوایی ضیافت طریقیله بر طاس عسل
مصفی یی صوفینك اوکنه کتوردی مکسلر بنته که انلرك عادتی در حلوایانه اوشرلر ودفع و
دفعله ممتنع اولمیوب اوستنه اوشرلر مصراع مکس جایی نخواهد مکر دکان حلوایی مورد زنبور کجی
عسله اوشدیلر بعض کنارهٔ طاسه قونوب بر ازی میانهٔ عسله دوشدیلر حلوایی کوردیکه طالب زنبور
ومکسله طولدی مردحه الوب طرد وابعاده مشغول اولدی انلر که کنار طاسه قرار اعتمشلردی سهولتله
کندولرین خلاص قلدیلر وانلر که کندولرین میانه اعتمشلردی قید عسله پای بسته قالدیلر پرواز قصد
اتدکجه پرلری عسله آلوده دام هلاکه کرفتار اولدیلر اول عزیز چونکه انلرك بو حالن کوردی بر حالت
کلوب مستانه نعرهلر اوردی چون جذبهٔ باطن شیخ ساکن اولدی ودوج بحر وجد وحال آرام بولدی
مرد حلوایی ایتدی ای عزیز حلوای صوری یی بزسندن دریغ اتمدك سن دخی حلوای معنوی یی بزدن دریغ ایلمه
بیت بکشا لب شیرین وشکر ریز کن شیخ ایتدی که دنیای دون وخودکاه حریص اولوبان مفتون اولنلرك
بو طاس عسله بکا عرض ایتدیلر ملهم غیبی ایتدی بو طاس دنیادر وایچنده کی عسلی انك نعیم ملاذ قل
بو مکسلر جملهسی اهل دنیادر انلر که کنارهٔ طاسه قونمشلردر فقرادر که ماثر دنیادن از فایده ایله قناعت
اتمشلردر انلر که درونهٔ طاسه کندولرین اتمشلردر ارباب حرص وآزدر که قاذورات دنیایه بوغازلرنه
دك بالمشلردر اعتقادلری بودر که تا میانهٔ واصل اولمیه نصیبلری حاصل اولمیه بونلر زیاده لا یعقل
درکه الرزق مقسوم مفهومندن غافللردر چون عزرائیل حی علی الرحیل نداسن تحریکه آغاز قلا انلرکه
کنارهٔ طارحینادهدر آسانلقله فی مقعد صدق عند ملیك مقتدر آشیانهسنه پرواز قله وانلرکه عسل
زهر آمیز دنیایله آلوده اوله تحریك پر وبال اتدکجه اسفل سافلینه متوجه اولوب انجام حالده فرجاملری
شقاوت وادبار ابدی اوره اختتام بوله مثنوی چرا باید لقمه می بایه جشیدن وزان بس این همه
خواری کشیدن بجز سوی کران ابنك بضاعت نباشد هیچ کنجی چون قناعت نثر بو مثللر ایرادندن مراد بودر که
ملك بنم پر وبال اقبالی عسل دنیای دغلهاله آلوده قلمیه که شاید امانت روحك استردادی وقتنده سلوك راه

اخوت سهولتله میسر اوله بیت چنان وقتی بدست ار از زمانه که کر کوبند رو کردی روانه نثر
کالجوی ایتدی هر کیم که مقام استقامتده مقیم و روش راه عدالتله مستقیم اوله و ستمکارلر
دن ستم دیده لرک ظلم آزارین دفع ایدوب محنت کشیده لرک تظلمنی کوش شفقت و ترحمله استماع
قله هر آینه دنیاده انک دولتی عز استقامته مقرون اوله و عقبیده شرف رفعت و کرامتله اختصاص
بوله فریسه ایتدی بلی همانا انام شریف سنوبلکه شرایطله سرانجام بوده آخرتی امن رایه نجات استنام
اتمک میسردر فاما دنیاده انک دولتنه دوام بقا ممکن دکلدر و منع عملنه قرار و ثبات ممتنعدر زیرا که
هرکه که ترتیب سلطانله سرفراز اوله هم دوستلر زمین سینه ده بغض کینه تخم اکرلر هم امرا سپر و قاحتی
یوزنه طوتوب بنام انتقامدن خصومت دیرینه تیغن چکه لر هرکاه که عداوته اجماع منعقد اوله
اول دخی خلقک اکا سوء قصده معتقد اوله لاجرم بیم جانندن بر آن امن و امان اوزره اولمیه و پای
رفعتی فرق فرقدانه یتشسه سلامتله اول ورطه دن باش چورمیه شیر ایتدی چون بز سنک قضا
رضا ویردک سن بنم رضام مقتضاسندن ابا اتمه و کنزوکی مهلکه وهم و کرداب تخیله اتمه که
بنم سنک بابکده حسن اعتقادم اعدانک سوء ظننه و قصدینه حجاب تمامدر شمه کوش الله انلرک
راه مکایدین سد ایدرز و سنی مرتبه بلنده یتشدرز حسادک قصد قبیح و افساد خبثینه کندولره
رد ایدرز مصراع چه غم ز حیله دشمن چو دوست جانب ماست نثر فریسه ایتدی اکر ملکک بو تربیت
و تقویتدن غرضی بنم بابمده احسان و عنایت ایسه عاطفت خسروانه و معدلت بی کرانه لایق بودر که
بنی قوینه تا بو صحراده ایمن و فارغ ساکن اولم و نعیم دنیادن اب و کیاه ایله قانع اولوب ضرر دست و خطر
دشمندن آمن اولم معتذره که عمر قلیلک امن و راحت و حضور و فراغتله بجه بجه اولجه اول عمر طویلدن
که خوف و خشیت و مشقت و محنتله بجه مصراع دمی فراغت دل بهتر است از انکه کنجی کالجوی ایتدی سن
غبار دغدغه خوفی اینه خاطرکدن دور اتمک کرکسن و اتمام مهمات دولت اهتمامکده الوب بکا تقربله دینی
اعلایی کورودل احبایه سرور اتمک کرکسن فریسه ایتدی اکر حال بو منوال اوزره اولوب بنم ابا و امتناعم
قلیل ویرمزسه و ملک بنم اعتذارمه سمع قبول الله ترزاسه ملک ارزانی بیورمزسه بکا امان ویرمک کرک
که چون زیردستلرینم منزله وصول خیالیله و زبردستلر کند حرمتبه لرنک زوالی احتمالیله بنم حرمت
عرضمی هتک بلکه تیغ غرضله خون حرامی سفکه قصد ایدرلر ملک انلرک دمدمه لریله متغیر اولمیوب

انلرک رای صایبله تامل ثبتکی ذمتنه واجب بله و حاسدلرک قصدندن و قاصدلرک کیدندن احتیاطی
رعایت قله بیت بهر تهمتی نباید ز دل خاطر کران کردن بقول دشمنان سهلست ترک دوستان کردن
شیر انکله عقد عهدی بیمان و ایمان ایدوب جمیع اعمال دیوان و خزاین و اموالی انک دست کفایتنه
تسلیم ایدوب تمام اتباع و اشیاعن کرامت و نجابت ایله مخصوص قلدی و ارکان و اعیانه اعتبار اتمیوب
احوال مملکتی اندن غیریله استیثاق و اسرار سلطنتی اندن غیریه استظهار اتمز اولدی اول دخی
اتمام مهام و اصلاح مصالح خاص و عامده جد تمام و سعی و اهتمام کوستروب بر وجهله فرط عدالت
و ضبط کفایت اظهار اتدی که ساعت بساعت شیرک قتنده قربت و مکانتی زیاده اولوب مخالطت غایته
و مخالصتی نهایته یتدی نه فریسه بر آن ملازمت شیردن دور اولوردی و نه شیر بر زمان حضورندن
سوزا آرام قلوردی بیت دوستدن اپر و کمکه خنک قلوردی دوستلق شرطنی ادا قلدی بلور مصراع
چو دوستی بنهایت رسد چنین باشد نثر بو حالی شیرک مقربلری کوروب مجموع ارکان دولت اکا مخالفتده
موافقتده دم اوردیلر و انکله مخاصمته اقدام اوزره طوردیلر مناسب صباحه دکین و صباحدن
دواصه دک مشاوره و تدبیر ایتدیلر و جمله سی انک دفع و سعنه و بیخ ترتبنک قلع و قمعنه ال بیر
ایتدیلر آخر الامر انا جمیع اعیان و امرا انک اوزرنه متفق و متحد اولدیلر که اکا جنایت اسناد ایدیلر
تا شیر بخبیر شیر خاشاک تهمیله مکدر اولوب انک حقنده متغیر اوله چونکه تهمت خیانتله انکه باتی
بابنده عقیده شیرک آنی فرقنده کامل اعتقاد اتمش ایدی تزلزل پذیر اوله لاجرم انک احکامی و افعالی
کلی مختل بولمغی میسر و انک قهر و استیصالنده مجال قدرت متصوردر بیت بو اسلوب اوزره
تدبیر ایلدیلر انک دفعنده ال بیر ایلدیلر نثر پس اتفاقله ارباب تزویردن بو تدبیرده شریک اولانلرک
بریسی تحریک ایتدیلر تا چاشت شیر ایچون مهیا قلنان کوشتی فریسه نک حجره سنه التدی بیت
روز دیکر که شیر زرین چنک آسمان بیشه نبرد دنک نثر سپهر دجولان اتدی امرا و وزرا صف
خدمتده طوردیلر و صدور و اعیان بارکاه ملکده حاضر اولدیلر فریسه بر مهم کلی اغا ایچون بر جانبه
کتمشدی شیر انک قدومنه منتظر اولوب انک فرط کفایت و فهم و درایتی و ورد زبان اتمشدی بیت
ورد زبانم مونس جانست نام یار یکدم نمی رود که مکرر نمی شود چون هنکام چاشت اولوب شیرک ادیمی
وقتی کلدی وجوع طبیعیسی هیجانه و دیک اشتهاسی غلیانه اغاز قلدی هر بارکه وظیفه اولور

كوشنك جست وجوينه نك وبوى امتلزعين وانز بوليمدك وكيفيت حالدن خبر بلدلر شيرليايت
مضطرب اولدى بو زمان فرصيه غايب وخصما حاضر ايدى چون كورديكه شيرك اتش جوعى
ملتهب ولهيب غضبندن قلبى مضطرم ومضطربدر نتوخشى كه اولوب فطير تزويرى بيشرمك
تدبيرنه اندى بلره انلردن برى ايتدى بونلدن عزيز جان مز قالدى كه ملكى اكاه اينوز دبو مضرتك
مناضو مضار ندن هر نه بلور سك ونه استماع قلورسك بعض منافقلرك مزاجنه ناموافق دنى كلورسه
عرضه وضعه يتندره ونه كلمجوى متنبه اولوب ايدى موتبه بلك جهت ومتعلقان باك نيته
لازمندركه جهو بر وقتده شرط نصيحتده اهمال ايتميلر وصاحب دولتلرك شكر نعمت وحق حقت تربيتلرى
بلوب منفعت ومضرتدن بلدكلرين واشتدكلرين موقف ايفا يتندره لر بيت كسانى حق شناسه وحق
كذارندكه حال از پادشه پنهان ندارند نظ حالا سن نه اشترك سويله كوره لم وانه معلوم اندك تزتر ايله
محل اعتباره اورملم اول مفسد غماز وحسود همّاز فى الحال طراز تزويرى بو سؤاله دوزه نتيجه اغاز
ايلدكه كوش هوش شويله القا اولنديكه فرصه وظيفه ملكه دست دراز لك ايتمش بو ى جكى
انى تغليظ ايدوب صورت انكارده ايتدى بن بوكه باور قلمه مزين كه ادل كم آثار وامانت شعار
جانوزدر بوكه حتى خيانت حيله يى بو اهنك اوزره تحريكه اغاز ايتدى بو امرده احتياط لازمدركه هر
كشينك دوستى اولورسه دشمنى دخى اولور غرضلو غيروافع چوق امور حيز ظهوره كلور حلايقك
حقايقى سهولتله بلنمز بوكه حتى مقام حيله ده قدم اقدام اوزره قيام ايدوب ايتدى ديد كلك
كبيدر فاقعا سرايره اطلاع وضمايره وقوف نتيج مستوفى دتفحص تقصى يه موقوفدر اما اكر وظيفه
ملكانك منزلنده بولنورسه اكا استناد اولنان تهمت وميان ناسده والسنه عام وخاصده
مشهور ومذكور اولان جنايت عيب ريب ووصمت كذبدن مبرادر كاملجوى چون بو كلماتى استماع
ايتدى عنان اختيارى الدن كدبا ايتدى خلق انك حقنده نه سويلرلر وانك خيانته نجه بينه
اقامت ايلرلر حضار مجلسدن بو منافق كه مخالفلر بو بابده موافق ايدى ايتدى اى ملك بو حيثيه
اهالى ميانه نده انك خبر قصدعنده ونكرمكرى مشتهر ومنتشردر اكر دديكلرى واقعه مطابق ايسه انواع
عقوبته لايق اولور وجنايت خيانتك من قريب جزاسن بولور متبلاى مرض غرضدن بو ى دخى
ايتدى ارباب ضد ودياننده مركا انك بابنده بعض جرم جنايت خيانتك اشدرم اما بلا

واسرار پادشاهی لسان اطلاعه الفاظ اولنمز

تحقيق انك تصديقنده تردد ايدردم حاليا بو اصل بر فصلى استدم ظلمت ظن وتخمين نور يقينه مبدل
اولب مضمون مظنون نه جرم ايتدم بو منافق دخى ايتدى بوندن سابق دخى انك خبث عقيدت ومكر
وخديعتى يكابو شيده دكل ايدى اشد فلان وفلان واحدا بعد واحد بوكه شاهدلردركه هر زمان ايدردم
بو زاهد مرائينك عاقبت فضيحته يتشر وانلدن جنايت عظيمه وخيانت جسيمه ظهوره كلور و
بركه دخى كه تهمت صدق واستقامتده برى ايدى ايتدى ذهى عجبيه بو زاهد دعواى زهد
فقرايدركن وفرقه فقرانك مقتداسى ارباب تاج وخرقه نك پيشواى ايكن حجاب وزهد وحيايى
روى وقاحتندن رفع ايدوب بو خيانته جرأت ايتدى عجبدركه بو بيت صحيفه مقاله انك زبان حالنده
ثبت اولمديسه بيت خرقه پوشی مرا ز غايت ديندارى نيست پرده بر سر صد عيب نهانى مى پوشيم نظ
بركه دخى كه طريقت تزوير لك پيرى ايدى ايتدى بو زاهد باله صورت وپاكيزه سيرت بو مدتلرده
تقلد اعمال مملكتله پيشت دستله رتق ايدردى وتحمل اعباء وزارته محنت ووحشت عنايدردى بو حالتله
چهره حالى خال خيانتله موسوم اولمق محل تعجب وحيرتدر ومقام تأمل وعبرتدر بركه دخى ايتدى
هركاه كه اول اسير بشوواز بو جزئى يه خصوصا كه وظيفه خاصه ملكدر اوله دست طمع دراز ايدر
ظاهردركه مهمات كليه نك اتماننده دخى نيلر اقدام ايتمسه كرك واعمال پادشاهيده نه مبالغه
مال الله كتوردسه كرك بيت ضياد بركند دانه نجشك داوچه كند جو كبك وتيهو بيند نظ
امر اميدان وقاحتى خالى كورديلر مركب غمز وسعايته عنان ويروب ساحه دلكا مجوبن تردد
وتحيره كو دين قويردلر وزرا دخى زمام كلامى جانب قدح ووقيعته عطف ايدوب صفحه ضمير شيره
انواع حشو باز زده قلم تزوير اله بو نجه رقم تحرير ايتدلر وزير اول ايتدى اكر فى الواقع بو تهمم
اولدرغ جنايته اقدام ايتديسه بونك مالى همان خيانته باجع دكلدر فقط بلكه كوان نيغ وخباثت
سيرت وخساست طبيعته برهان وحجتدر انصاف بودركه اكر بو جرأتى ايتديسه ملكى تمام استخفاف
ايتمشدر ودايره رعايت حرمت شاهى وحشمت شاهنشاهيدن طشره كتمشدر ايكنجى وزير دخى
اقدام اقدام اوزره قيام ايدوب بو طرزله اغاز كلام ايتدى كه اى پادشاه بو نوع كلمات اشفته بيله نامه
اعمالكزى سياه ايتمك ايحب احدكم ان يأكل لحم اخيه حذر ايدك كمان مجردله كم ان بعض الظن اثم
قبيلنده ندر بر ى كناهى تباه ايتمك كم شايد قضيه خيانت غير واقع اولوب جمله كوز مجرم واثم

اولسن عاجلا وآجلا بر موجب جزاء سيئة سيئة مثلها بو كارناسزانك جزاسن بوله‌سز
اوچنجى وزير ايتدى بو سوزك حقيقتنه وقوف ملكك ادنا اشارتنه موقوفدر صواب بودركه ملك
فرمان بيوره تا انك منزلنى تجسس ايلسونلر دوى حقيقتدن حجاب اشتباه رفع اولنه اكر وظيفهٔ
ملك انك جرمى سنى بولنورسه بو تهمتك برهان صدقى عيان اولوب ظنون خاص وعام يقينه
مبدل اولوره اكر بهتان صريح [illegible] اولوب اكر بهتان صريح اولوب كوشت مفقود اولسه
كاشانه‌ده موجود اولميه جمله نزاع اولور بو تقديرجه لازمدركه زبان اعتذار واستغفارى
بركار ايدوب فرنسيه‌دن حلاللغى دليه‌وز وزيرا اخرا ايتدى شرط احتياط بو بابده شتاب
اولمديكه انك جاسوسلرى روز وشب تجسس احوال ايدوب برآن بونده كنزلر وهر فان
اشتدكلرين اكا ايتدروب بو قضيه‌نك تدارك قنه مقدور لوبيه دريغ ايتمزلر اخركار وزراى
ملكدن بر بى كستاخ واراقدام اقدام اوزره كلوب ايتدى بو قضيه‌نك تحقيقندن نه فائده
عايد اولور وبر واقعه‌ده تنقير وتدقيق نه‌يى مفيد اولور فرضا كه اول خائن نامتدينك
جرمى دزد روشن كبى ظاهر وهويدا اوله مقرردركه ذوق دترو بوله ضمير ملكى تغيير ايتمسه
كرك وحبل حيله‌يه بر وجهله تمسك ايلسه كركه كه جمله‌يى ساحل يقيننده كرداب شك و
شبهه‌يه اتمسه كرك بيت بعد ما غبنا نست ذايش مبين كه شك را ببرد بربنك يقين نظم القصه بو حاله
كه شير دمبدم آتش جوعله خشم آلود بلكه بر پاره اود ادى حسودلر بو غلط اوزره اولقدر كلمات ايتدلر كه
شير تمام متغير اولوب فرنسيه‌دن بالطبع متنفر اولدى من يسمع يخل حكميله ضميرنه انواع افكار توكلى
اولوب آخر الامر احضارينه مثال ويردى بيچاره اثر مكائد اعدادن بى خبر فرمان اولى الامره
امتثال ايدوب باركاه شيره متوجه اولدى چون دامن ديانتى بو تهمت لوثندن طاهر ايدى
قوى قلب وجرى خاطر كامجوى حضورنده حاضر اولدى شير سؤال ايتديكه اول وظيفهٔ مقرره كه
روز مره سكا حفظ ايتدردوك ندى اولدى جواب ويرديكه طعام مطبخ عامره تسليم
اولندى تا وقت چاشتده خوان شيلان ملكه حاضر قلنه‌لر ايمدى مطبخ دخى باب عزو وتحى
فتح ايدنلردن ادى حصار انكاره تحصن ايدوب فرياد ايتديكه حاشا وكلا بو بكا محضا افترادر
وبنم ساحهٔ ذمتم بو تهمتدن مبرادر شير معتمدلردن برجمع كيتر كوندردى تا منزل فرنسيه‌يى جست

وجوى ايتدلر چون انى پنهان ايتمشلردى اشكار ايدوب كتوروب كامجوى حضورنه كتوردلر فرنسيه بلديكه
ارباب غدر وانتقام مصلحتلرين تمام ايتمشلر وبو بحر زماننده برى اكدكلرى تخم تزويرك
برى ويركدكلرى نهال حيله‌نك ثمرى تمام يتمشمش كندو كندويه ايتدى هى درد مند سنك سكا يتشن
بيت آفتاب بطرم بر سر ديوار رسيد سالها بودكه اندرون جنين ترسيدم نثر جمله وزرادن برى
اول كرده ايديكه فرنسيه‌نك غيبتنك هر سنهٔ غيبتندن بر هيبت ايلدى وكندوسى شهود عدول
عدادندن عد ايدوب شويله كوسترمشدى كه بو تحقيق ايقان برامره اقدام ايلمز وتا بو جمله حقيقتنه
واقف اولميه انك بابنده فتح كلام ايلمز وهر دم فرنسيه‌نك دعواى مهر ومحبتلردن دم اوردى وانك
حاليقا بابنده مبالغه قلوردى بو صورت ظاهر اولنجق تصكره اول وكلادى ومافى الضميرين اشكار ايدوب
ايتدى اى ملك بن بونى بكا دل خيانتى عين اليقين معلوم اولدى وبو خاكسارك بونك جنايتنى دزد روشن
كبى ظهور بولدى صلاح ملك ورضاى خدا بونده دركه بى توقف مقتضاى قضاى سياست انك
بابنده امضا بيورلم كه اكر بو بابده اهماله مجال ويرله بى شبهه ساير كناهكارلر دخى فضيحت عاقبتك
وهمن ايتيوب ساعت بساعت بو مقوله شناعته جراءتلرى زياده اوله مصراع سياست ربود
كارها خلل پذير چون اعدا فرنسيه‌يى بو طريقله حقلنلر منيرا ايتدى تا شغالى صقل بلر وشير
انديشهٔ دور ودرازه دوشدى ودرلو درلو توهمات وكونه كونه تخيلات مور وزنبور كبى
باشنه اوشدى ميان وجوشندن سياه كوشى كه ديك تزويرى جوش ايتدرنلرك برى ايدى شيرك
آتش خشمنى تيز ايتمكيچون بر كوشه‌دن خروش ايدوب ايتدى بو حالى عالم اراى شاهدركه آفتاب انك
پرتوندن اقتباس نور ايدر وماه جهانتاب اكا تشبه قصد ايدرسه دعواى زور ايدر غايت تعجب
ادرم كه بو خاين غدارك خيانتى وبو داعى مكارك جنايتى اكا غنى مخفى ومستور اولور وخبث طبع
ناپاكيزه ومكر ضميرى بوانكيدن بحيه غفلت دوا كورر وبو مخلبى جرم فضيحه مصدر وبونك كبى
فعل شنيعه مظهر اولان نفس خسيس وشخص خبيثك قتلنه رخصت الويرمكن توقفه نه وجهله
رخصت بولور وشرب سياستى كه بيخ درخت معدلت انك رشحاتيله تازه وسرسبز اولور خس
وخاشاك تردد وتحيرلر ايچون مكدر قلوره ملك بو خنجرى سياه كوشدن بو دمدمه‌كونيى اتدك
اكا سوط اولو بايترى سنك مفصل كلام ومحصل مرامك ندر جواب ويرديكه اى ملك حكما بويله ديمشلردركه

نوقانن سیاستده داستم ریاستم بیت تاالسه می خوابدن هیچ فتنه بانوم دیدهٔ شمشیر
بیدار اولمق اکرز قیام نظام سیاست سبب دوام ریاستدر هرصاحب ریاست که نیام انتقامدن
تیغ سیاست چکمیه زمین زماندن نظام و انتظام تخمن اکمیه وکلزار سلطنتدن تا انفار معدلت
تبسم ایتمیه بوستان جهان ده نسیم امن وامان تنسم ایتمیه نظم ایبن سیاست ابر افتدن بنیاد
آماده زباد درافتاد ان باغ زایمنی تمر یافت کز عین سیاست اب خوریافت نثر هرملک اصلاح ملکه طالب اوله
واجبدرکه اهل خیانتدن تیغ سیاستی دریغ ایتمیه وهرچندکه محرم خاص وهمدم صاحب اختصاص
اوله اکا التفات بیورمیه نته که سلطان بغداد مصلحت عام ایچون کندونک محبوب خاص که
اخص خواصندن ادی تلف تیغ سیاست ایتدی شیر استغفار ایتدی که بخداوملندادل حکایت
سیاه کوش ابتدی روایت ایدرلرکه دار الملک چینده بر پادشاه عدل ایین وار ایدیکه رعایت قوانین
جلالتده جمشید وارجام جهان نمای عقلی ایینهٔ سوانح امور ایتشدی وسکندر صفت چشمهٔ ابحیات
نصفته طالب اولوب ظلام ظلمی روی جهاندن دور ایتشدی بیت انمعدلت شامل او درفته ستم
صد منزل ازان سوی بیابان عدم نثر انک بر برهلکل منظر وبرفرزند زیبا پیکری واردی که کمند
لطف واکرامله قلوب انامی شکار ایتشدی ودانهٔ احسان وانعامله مرغ جان خاص وعامی
محبتنه کرفتار ایتشدی بیت مادر گیتی نزاده همچو او زیبا جوان دیدهٔ دوران ندیده مثل او صاحب
کمال نثر سودای خاطر شهزاده به بر کون حرم کرم عباسی لباس محط رحال استیناس مصدوقهٔ
ان اول بیت وضع للناس سوداسی ظاهر اولوب اول مطاف الطائفک طوافی شوقی واول
منشاء دین وایمان ومنبع امن وامانک که ومن دخله کان امنا انک نشانی تزیینی
بیانده زیارتی عشقی درون جان وصمیم جناننده خلجان ایتدی واذن فی الناس داعی شنک
نواسنه اقتدایی فرض وواجب الادا بلوب لبیک زنان احرام عزیمت زیارت حرم واجب الاحترامی
درمیان ایتدی نظم امید طواف حرم کوی تو افکنده درصحرای غم طاینهٔ بی سروپا را لبیک
زنان بوعرفات سرکوبت صد قافلهٔ جان منتظر آواز درا نثر بوریکجا بنینده شرف اجازتله
مخصوص اولدقدنصکره دریا طریقنه متوجه اولدی وهلال مثال کشتیلرکه عمودی سقف
فلکه ولنکری قعر ثوره واصل حکم واصل ادی وهر زورقی سعت وعظمتده فلک سپهر ازرقه

مشابه وممائل ادی کردلر ومراکب بی بای وآب بیمایلرک عنانن بدست هوایه وردلر وداول خانهٔ چوبینه
که سقفی لتنده وستونی ادسننده ادی متمکن اولوب اب کبی روان وباد کبی وزان اولدلر بیت
چو مه در برج ای کرده منزل روان کردند کشتی را بساحل نثر مدت یسیره ده مسافهٔ کثیره طی ایدوب
مدینهٔ مکهٔ معظمه یه اردلر بیت بوفرض اجب اوجب کیدلر مقصد معهوده واروب
یتدلر نثر ومناسک حج وارکان بی تمام ایدوب بعده روضهٔ مقدسهٔ حضرت جنت حضرت
سلطان تختکاه رسالت خاقان بارکاه عزت وجلالت بیت ای شهسوار کرم عنان دولت
پیرکزینادیم چرخ دوالدکاب یافت حبیب الستار محمد مختارک صلی الله علیه وعلی آله الاطهار
وصحبه الابرار استانهٔ سعادت اشیانی تقبیله تقبل ایدوب سعادت تلثیم عتبهٔ علیهٔ نبویه
ایله مستسعد اولدی بیت ای خاک بوسی درت مقصود هر صاحبدلی بردن نجاز این ارزو مشکل
تر از هر مشکلی نثر بعده قافلهٔ خراسانله جانب بغداده توجه بیوردی شهر بغداد قدوم شهزاده دن
خبردار اولمق فی الحال لوازم اکرام واجلالدن مرطوب شرایط استقبالی یرینه کتوردی بیت چون
بشارت قلندی شاه بوحاله اتدلر جمله عزم استقباله نثر ونزل شاهانه ونقل پادشاهانه مهیا قلب
برقاچ کون اندن توقف استدعا ایتدی شهزاده حق سنت اجابت دعوتی رعایت ادب برمدت انده
اقامت بیوردی چون شداید راهدن آسوده اولدلر وطن مالوفه معاودت عزمنی مصمم قلدلر شهزاده
سلطان بغداددن عذر دلیب ایتدوکی خدمت وضیافت مقابله سنده انواع شکر ومنتلر ادب هدیه
رسمنده حرم سلطانه برچینی کنیزک ارسال ایتدی وهمانم رخت اقامتی اندن کوتوروب خراسان یولن
طوتنک کتدی سلطان بغداد اداء خدمت سنایت ورعایت قاعدهٔ موادعتدنصکره حرمنه
مراجعت ایدوب کنیزکی طلب ایتدی بر صورت کوردیکه نقاش فطرت اول ملاحتده بر صورت
لوح وجوده نقش ایتمامش ودیدهٔ فکرت اول لطافتده بر هیئت جرید خیال وعالم مثالده
کورمامش اشمه مثل زنجیر زلف تابداری کند فتنه یله دل نظاره تسخیر ایلمشدی ماه منیر
باینه فلکده انک صورت یوسف صفتی سوره سن تفسیر ایلمش دعوای کج ابروی خوبانی جبی
ابروی یله طاق نسیانه اتمش وداعیهٔ زهد کوشه نشینانی کرشمهٔ چشم نیم مستله باده پرستلک بادیه
برقش بیت رخی عشاق ایچون شمع شبستان لبی نقل شراب می پرستان وقدی نخل بلند راستی بنیان

نثر خم زلفی حریم شب نشینان، دهانندن قالب شهد و شکر تنگ، لبندن لعل لالا دلشدی یری سنک
ملک بغدادک اول سرو آزادک خرامندن پای دلی کلده قالدی، وجهه لعل میکونندن بی و کاله
باده مست و لا یعقل اولدی **بیت** دل بستهٔ بالای بکی تنک قباشد، باز این زبلای دل تنکم چه بلا شد
نثر هرچند که سلطان جد و جهد ایتدی دل رمیده‌یی اول جانبدن دوندرمدی، و هر بار که حنظل کار فرمای
ادب نصیحتی آتش عشقنه صاجدی سوندرمدی **بیت** ساکن نمی شود بسخن آب چشم من کین
درد عاشقی بملامت فزون شود **نثر** القصه سلطان کنیزک ایله بساط معاشرتی بر وجهله انبساط ایتدی
که بالکلیه احوال رعیت و امور مملکت و مهمات سلطنت پروای خاطرندن کندی، هرگاه که پادشاه
نقد وقتی ملاذ ملاهی و مناهی یه که قواعد دولت شاهی انک سببیله واهی اولور مصروف قله
و مواجر ابکار و اصایل و اسحارده خواب نوشین و نوش شراب رنکینه مشغول اوله لاجرم نظام کار
ممالک کوندن کونه مختل و صلاح حال خلایق بر سبیل تدریج مختل اولوب هر طرفدن شماتت حساد
و نکایت اضداد ظهور قله، و هر ساعت مملکته و هر تازه و ظله‌یی انلدنه متطرق اولوب سن
ذهاب الدولة فی شرب العشیات و نوم الغدوات اشکار اوله **نظم** چهرهٔ شاه اولعتدر
همرنک جام اولمق کرکدکیم سر و باده بیله عقلنی الدرمیه، شاه اولن بیدار اولوب آکه کیکه
روز و شب خصم دولت تاکه باشن خوابده قالدرمیه **نثر** چون حال بر نهج کوندن بو منوال اوزره تحدید
ارکان دولت و اعیان حضرت ملکک بو غفلتندن دلتنک اولوب شهر و ولایتک حالنی مهمل
و امرا یا لتک مالکنی مختل کوردلر **بیت** چو سلطان اوله روز و شب مست خواب، اوله بیکمان
خانمانی خراب **نثر** جمله‌یی دستیار ایله صاحب دللر ذیلنه تشبث ایدوب کوشه نشینلر آستانه سنه یوز
اوردلر و درویش پاکیزه نفسلرک انفاس نفیسندن همت و دعا دریوزه قلدلر، و صلاح کار سلطان
ایچون نذرلر و قربانلر ادب فواید صلات و صدقات احسان ایلدیلر، عاقبت بی غرضلرک تیر دعاسی
هدف اجابته ایرشدی اولوب **نظم** شبستاننده سلطانک کیجه خلوت سرا دیله قلورکن عیش و عشرت
صونر ساغر الینه ساقی خواب، دیر نرکسلرینی اول باده بیداب **نثر** خار باده چون کوزینه طولدی کوزی
شیرابه نرکس وش یومولدی عالم خوابده شویله مشاهده قلدیکه بر پیر صلاح سیما او کنه کلوب رفع
صدا ایله ندا ایدوب ایتدیکه **بیت** ای شاه چه کونی چو بیرسند از تو جایی که بترسی و بترسند از تو **نثر** بونه

بذر وزر درکه زمین حالکه اکر سن شکسته بال احوالنده نیجه اهمال ایلرسن غفلتکدن قورقمزکه
کار الدن کیده، و دولت سلطنت عزتک ذمتنه اشتغال ایده، خواب غفلتدن یاترسن طور عقلکی تنکه
در مصلحتک کور **بیت** اج کوزک طور بو قاری خوابکدن نه کلورچه یاتدن توابکدن **مصراع** و رنه هر
فتنه که بینی همه از خودبین **نثر** شاه بو واقعه هولندن خوابدن اویاندی، بر زمان توبه و انابت
اودنه یاندی، ندامت و ملامت دودنه بویاندی، آخر کار زبان عجز و انکسار ایله اعتذار و استغفار
ادوب صحبت کنیزکدن رجوع و تدارک مافاته شروع بویوردی، و فرمان ایتدیکه من بعد اول
کنیزک خلوتنه کلمیه، و مهر و شفقتی بر برجده قرار قلمیه، اکرچه که شاه هر دلارام شراره دلدن
و دیدار یار دنیا دن صبر و قرار متصور دکلدی، ولیکن خوف حضرت عزت و احتمال زوال سلطنتک
اول منوال اوزره مثال بویوردی، کنیزک بر مدت نفسنه جبر ادوب حرقت فرقته بر زمان صبر ایتدی،
عاقبت بر کیجه سودای صحبت سلطان دیدک دماغنده غلیان ایدوب بی اختیار یاد هوای عشق جانان
اول برک کلی کلستان شبستان سلطانه ایتدی، شاه نکاه ایتدی بر کلبرک طری کوردیکه نسیم سحرندن
اچلمش، و طرهٔ سنبل کوردیکه بر کل اوزره صاچلمش **نظم** ز سنبل بر سمن مرغول بسته، ز مرغولش
بنفشه کشته دسته، ز مستی نرکس جادو شده در خواب، ز سودا سنبل هندو شده در تاب **نثر** تکرار تاتار
هوای یار دیار هوشن تارا رای یغما قلدی، غوغای عشق دلدار متاع عقل شاهی تاجداری تاراجه
ویردی **بیت** باز عشق آمد و دیوانکیم پیش آمد، بر دلم از مژهٔ غمزه زنی نیش آمد **نثر** بر زمان دخی القصه
جمالی و اشفتهٔ زلف و خالی اولوب میان معاشرتی دست مباشرتله درآغوش ایتدلر، و عیش و نوشه
مشغول اولوب غوغای دنیایی دخی فراموش ایتدلر، بر دخی منهیان عالم غیب اشارتلاری بیله
شاهی نماز راه صلاح و فلاحه دعوت ایتدی، شاه بنه متنبه اولوب کنندوکندو یه ایتدیکه بو اتش فتنه
نه آب بو اردوسوندر نه سیب صلاح جهان منعقده، و بونها رضا دی شعلهٔ دمانیله کوینوب میمنجر امید
سامان محال، بس دریا یه ایتدی بو کستاخ فرمانه اطاعت عیوب به جادرت بار کاه هم کلدی، امر بویورد که
بی محابا بونی الدیرسن حیاب کبی آب دجلیه آتهسن، و بی تواخی و تاخیر حکم واجب الاتباعی استماع ایدوب جوی
فرمان بجا عطاعی برنه کتوره بن، حاجب سمعا و طاعه دیوب کنیزکی الوب کتدی، کندر کن کندیله اندیشه ایلدیکه
بو شاه علی معشوقه یی دنیا بکه بعد زمان پشیمان اولوب انی بندن طلب قله، اکر انک هلاکی ایله شتاب

ایدیم بعده دست فکرت دامن تدارکدن قاصر اوله* پس ابی الوباوه الندی وکسوت وصورتنی تبدیل
ایدوب بو رازی اغیاردن نهان ایتدی* بر مدّت تفکّره خاطر شاهی بو حرکت سببیله انواع هموم
هجوم ایدوب هربار که صفحهٔ یاردن شبستاننه خرام اتسه ادنوی دیدار یار در کار اولوب مضطرب
وبی قرار اولوردی* دینه کندو بی ملامت ایدوب دلایل عقلی وزواجر نقلیله تعزیر وتسلیه قلوردی*
بر کیجه دفع ملال ایچون بادهٔ زلال نوش ایدوب مواعظ خرد ونصایح عقلی فراموش اولوب خیال دیدار
دلدار دل شهریاری بی قرار ایتدی* وحاجب خاصی طلب ایدوب کیفیت حالی ایدوب دلارامی استعلام
ایدوب تهدید تمام ایله ایتدی شویله که انی همان بو کیجه احضار ایتمیین تن خاکسارکی طعمهٔ شمشیر ابدار اولمغی
مقرّر بیلک کرکسن* حاجب اولقدر که مقدّمات عذری تمهید ایتدی سنده واقع اولمدی وهیبت
خشم سلطانی مشاهده ایدوب کندوسن هدف تیر تلف ملاحظه قلدی* عاقبت خواه ناخواه جاریه یی
بارکاه شاهه کتوردی* بر دفعه دخی ابواب عشرت کشاده واسباب صحبت آماده اولدی **نظم** ما بیم و
شبی ویار در پیش جام می خوشگوار در پیش* گل آمد وخزان کذشته* دی رفته ونوبهار در پیش*
نثر القصّه اوچ نوبت سلطان کنیزکک قتلنه فرمان ایتدی* حاجب عاقبت ملاحظه سن واجب بیلوب
توقّف قلدی* تا مهمّات ملک بالکلّیه مختلّ ومعطّل اولدی* ملک جازم اولدی که بو بلا کندودن غیریله
مندفع اولمق ممتنعدر* وسایرلر معاونتیله بو غائلهنک زوالی محال **مصراع** بدست دیکری بر ناید
این کار* زیرا هرکسه که بو کنیزکک قتیلیله مأمور اولدی البتّه دوربینلک وعاقبت اندیشلک
جهتندن توقّف ایتمکله متردّددر* پس ملکانک دفعنه کندو بنفسه متعرّض اولدی* اما مدّت کورمدی که
ظاهر ایرنادره صادر اولمدین انک قیدین کوروب مصلحتی بوتره* وشاید جرم وجنایت ظاهر اولمدین
بر نفسی بو مرضه هلاک ایتوره* پس زمان فرصته مترصّد اولدی طوردی تا اتّفاق بر کون بام قصر اوزره
دجلیه نظر ایدوب طورردی* ماه رو دخی مقابلهده بی تمامی کیجه برقا ووردی* ضمیر شاهه خوف سوء
عاقبت وبیم زوال سلطنت غالب اولوب کندو ایتدی* اکرچه کم مذهب شرعده بو بی کناهک قانی
دوکمک حرام مطلقدر* اما بونک سببیله نیجه حلال زادهنک دلکی که بنم بی بروالغم دردندن غرق خون
اولمشدر درمانی بو در اولمق محقّقدر* هرچند که صحبت جانان بکا جان وجهاندن مقدّمدر*
ولیکن دل آزردهکان رعیتک ملاحظه خالی اندن اهمّدر* چون کوردیکه وقت فرصتدر ایتدی

ای کاروحی کناره کل که بو کشتی یی تماشا ایدهسن* کنیزک چون یقین کلدی پادشاه بنفت دستله
بر مشت اوروب دجلیه دوشردی* وجزع وفزع اظهار ایدوب شویله کوستردی که کندو کندودن
دوشدی* امر ایلدی تا غوّاصلر اول لؤلؤ ابداری قعر مادهدن بولوب چقردلر* ومشک آلود کلالهلری بوی
عبیر اندود کفنلره صردیلر **بیت** تنی کوزیاشلری بیله یوه بیلو عبیر وعنبر آدستینه قودیلر **نثر** مرام
تعزیهٔ صوری یی اتمام* ولوازم ماتم ضروریه اهتمام اتدی* وصلاح جهان وجهانیان ایچون کندو
جانانهسن بیجان اتمکه بنفسه اقدام اتدی **مصراع** پادشاهان از پی یک مصلحت صد خون کنند*
نثر بو مثلی کتوردم تا معلوم اوله که ملک ملاحظهٔ صلاح رعیّتدن غفلت ایدوب رضا بیننه عنایته رغبت اتمکه
غایت عزیمده که بر شخص دکلو کامل اولورسه مضرّتی علم وتأمل ایلمکی اندن بعید اولمق صوب
صوابه قریبدر* شیرک بو دمدمه ایله آتش خشمی مشتعل اولوب فریسه یه رسول ارسال ایلدی که بو
سؤاله جواب ندر بویله* وبو کناهه اعتذارک ندر بیان ایله* فریسه چون بی کناه ادعاکلرد که
هر کیمکه دستی کوتاه اوله زبانی دراز اولور **مصراع** بی کناهان دلیر می باشند* تلخ جوابلر ویروب
درشت کلمات ایلدی* انک کلمات عنف آمیزی حسّادک ترّهات فساد انکیزنه مقارن اولوب کانجه که
لهب غضبنک اشتداد وازدیادنه باعث اولدی* وعهد وپیمان وعقد ایمانی بر طرف قلوب فریسه قربانی
فریسهنک میدان قتلی جانبنه روان قلدی **بیت** غضب غلبهنه اولدی شویله چیره* که
اولدی چشم عالم بینی خیره* **نثر** بو خبر مادر شیره واصل اولوب بلدی که بسرعی سبیل شتاب وتعجیلله
سلوک ایدوب جانب حلم وتأنیدن اهمال اتمشدر* وطریق صبر وسکونی تودیع غضبی طیش وتهتکه
کمتشدر* کندو کندویه امنی تیز بیتمک کرک* وفرزند دلبندی قید وبند وسوسهٔ دیو لعیندن
خلاص اتمک کرکدر* زیرا که هرکاه که سلطانه غضب مستولی اوله شیطان اکا مسلّط اولور واول زمانده نه
فرمان ایدرسه مختلّ ومختبط اولور بو کلام صحیح که **اذا استشاط السلطان تسلّط الشیطان** حدیث صحیحه
معنیدر چونکه بیاننی نفس صریح در **بیت** غضب آتش زنهایها شیطانیست* عاقبت موجب پشیمانیست*
نثر فی الحال جلّاده برکسنه ارسال اتدیکه امتثال فرمانده بر آن توقّف ایله که بنم ملکله سویلهجک سوزم
واردر* وکندی کا مجری حضورنه کلوب ایتدی ای پسر ایستدم که فریسهنک قتلنه مثال ویرمشسن*
اونک کناه صادر اولدی* ونجه جرمیه ظاهر اولدی شیر صورت حالی واقع اولوب منوال اوزره تقریر

خطرلو ایشی ایشله غضبلان
غضبله ایشی اولور خطرلاذ

انتی، مادر خبر ایتدی ای جان مادر نفسکی پادشاه حضرتنه سرکردان قیله، و مشرب عفو و احسانندن بی بهره
قالمه، ارباب تجربه و اهل وقوف دمشلردر که سکز نسنه البته سکز نسنه یه بوقوفدر، حرمت زن شوهره
و عزت فرزند پدره، و دانش شاگرد استاذه، و قوت شاه لشکره، و کرامت زاهد صلاحنه، و امن
رعیت پادشاهه، و نظام کار ملوک سلوک طریق عدله، و اجرای عدل اعمال حزم و عقله، بو ابیات عمل
ایکی نسنه دن بری اتباع و اشیاعک مراتب استحقاقنه اطلاع ایدب هر برینی هنر و کفایتلری حسبنجه
مناسب مناصبه نامزد ایتمکدر، ایکنجی انلرک بری بری حقنده صاحب غرض و متهم طوتمقدر که مقربان
درگاه سلطان میاننده شعلهٔ حقد و نزاع بر وجهله ارتفاع بولور که اب فوات و فنادن
غیریله اطفا و انطفاسی امتناعده اولور، پس اکر پادشاه بونلرک آخر حقنده قدح و سعایتنی مقبول
کوره، و آخرک بونلر بابنده غمز و وشایتنی استماع بیوره، من بعد انلرک قول و قرارینه اعتماد قالمز،
و برخرد انلرک عهد و اقرارینه اعتقاد قلمز، زیرا که ارباب غرض گاه اولور که برامینی معرض خیانتده عرض
ایدرلر، و برخائنی لباس امانتده جلوه ویررلر، بو واسطه ایله بیگناهلر بند بلایه گرفتار اولورلر،
و مجرملر ساحل نجات و کنار امن و سلامته وصول بولورلر **بیت** بی گنه دل شکسته در زندان مجرم از دد
خرم و خندان **نثر** بونلرک بو مقدماتی بونی منتج اولور که حاضرلر تقلد عملدن امتناع ایدرلر، و غایبلر
تقبل خدمتدن تقاعد گوسترلر، و جمعیت سرور و حضور قلوب جمهور بالکلیه متفرق اولور، و ارکان
ملک و بنیان سلطنته هزار خلل متطرق اولور، بونکه مترتب اولان مفاسد دایرهٔ حسابدن بیرون
و مرتبهٔ قیاسدن افزون **نظم** حذر قیل صحبت صاحب غرضدن، که انک خالی دگل حالی مرضدن، گورر
هرکده وار نور سعادت، بلرکه اندن وار آثار دولت، طوتر زنگ حسد آیینه سینی، بتر رشک آتشینه
سینه سینی **نثر** شیر ایتدی فرمیسه یه کمسه قولیله بدگمان اولمدم، بلکه تا انک خیانتی ثابت و ظاهر
اولمایجه بنم ضمیرم انکا متغیر اولمدی، مادر ایتدی بی تعیین صادق تغیر مزاج پادشاه بر احده
خصوصا که معتمد درگاه اوله روا دگلدر، انک خیانتی ظاهر اولدی دخی هنوز حجاب اشتباهده در
انشاء الله الرحمن اول زمانکه بو قضیه نک یوزندن پرده کالدرله انک حقیقتی روز روشن
کبی عیان اوله که، مزید عواطف پادشاهیدن بدیع و بعید دگلدر که بو قدر جنایتکه کمان مجرد ایله
فرمیسه یه نسبت اولدی انک حلم غیر متناهیسی فضاسنده ناپدید اولیه، و سوابق خدماتی نصب
العین خاطر قلب اوله، ساعی و مافی که بودرگاهه انلردن صادر اولمشدی لوح ضمیر منیردن زوال پذیر
اولمیه، و هنرمندان کافی و مصلحت گزار حقنده بی هنرلرک ترهات و فشار و خرافات بی مجالی
موقع اصغاده محل ارتضا بولمیه، **نظم** سفله نخواهد که رسد کس بکام، خس نگذارد که مگس را بجام
بی هنران صد حیل ارند پیش، تا خود کار هنرمند بیش **نثر** ای ملک عاقل عقل صواب نمای و هر واقعه ده
حاکم عادل، و رای عالم آرای هر حادثه ده منیر کامل، بلکه شرف گوهر مرد صفای عقل و خرد لهدر **بیت**
عقل است که بنیاد شرف محکم از وست، و افزونی حرمت بنی آدم از وست **نثر** چون فرمیسه یی آستانهٔ دولتک
مرتبهٔ منیعه یه و درجهٔ رفیعه یه ایرکوردک، و منصب وزارته بلکه رتبهٔ نیابته روا گوردک، و مجالس
انس مرجوادب خلوتلرده عزم مشاورت ارزانی بیوردک، حالیا سنک ثبات و وقارکه
لایق بودرکه قول سابقی ابقا و وزیرنه قرار ایدوب نقض عهد و ابطال قراردن فرار ایدسن، و دولت
تربیتکله بنیاد ایتدکک بنایی آتش بیداد ایله برباد ایتمیوب شماتت اضداد و شادکامی
حساددن عار ایدهسن، و حقیقت حالی تفحص و استکشافده عدل و انصافکه لایق شرط احتیاط
و فرط مبالغه ده قصور ایتمیوب عقل حضورندن معذور اولهسن، و اظهار حقده فواید صبر و تأنیدن
محروم اولمیوب عند الناس ثواب تحمدن دور، و عند الله ثواب صبر جمیلدن شاد و بهره ور
اولهسن، عاقل خردمنده پوشیده دگلدر که انک مانندی کامل و هنرمند شایانهٔ شانی اندن بلندر که اینه
امانتنی خیانت زنگاری ایله مکدر قیله، و دامن دیانتنی بو جنایت نجاستیله آلوده اوله، محقق و مقرردر که
خاشاک حرص و طمع انک مشرب زهد و ورعنه کدورت ویرممشدی، و مرکب ذوفنون آنک سمند پرهیز
و اتقا زی گردنا رمدمشدی، اول زاهد دیانت مآب و صیانت نصاب بو بابه انتما و بو جنابه
انتساب اولدندن بری دایم اکل و شربدن احتما و اجتناب ایتمشدر، اندن سابقده دخی اوصاف مزبوره ایله
موصوف و معروف ایدی، و کوشهٔ قناعتده انزوا سبیله اکل حیواناتدن ابا و صیت و صدای
ورع و تقواسی میان انام و السنهٔ خاص و عامده مذکور و مشهور ایدی **مصراع** بیهوده سخن
بدین درازی نبود، بو دولت خواهک اغلب ظنی بودرکه وظیفهٔ ملکی منزل فرمیسه ده بنانک عدو و دشمنی
قومش اوله، حساده بو قدر افساد جنابندن بعید دگلدر، زیرا که اهل حسدک بعضی بی خرد کم آخره
ضرر ایتمک قصدیله کندو هلاکنی دخی اختیار ایدرلر، و قتلنه جانلرینی جزیل اولور، نته که اول

خواجه حسود محسوددن اشد انتقام ایچون غلامندن کندوبی قتل اتمك مقصوداد بجه بر
دار اسلوب فرماننده دام اتدی شیرا سستقلام اتدی که بجه مرید ادل حکایت ما دارایتدی
روایت ایدرلرکه شهر بغداده بر خواجه واردی علات حسادندن وبر همسایه سی واردی اورع زهادن
دن ایامی علی الدوام صوم وریاضتله تمام ایدردی ولیالیسن علی التوالی اقدام طاعت وعبادتله دوزه
قیام ایلردی نظم محبت آتشینه یزی یانمش ریاضتله ددی دودینه بویانمش دروی مخزن کنج
معارف ضمیری شرکاف نوننه عارف نثر بجه کندز عبادتیزی دایم کجه ده قایم دکوندزده صایم زهاد
بغدادانك ولایتنه اعتقاد وهمت دعنایتندن استمداد ادوب استانه سنه کلوب کیدرلردی
وارباب ثروت ویسار هر دم هدیه رسمنه خاك قدمنه دینار ودرم نثار ایدرلردی
ومجالس ومحافلده خیرایله مذکور ایدی ومسامع ومجامعده فضلیله مشهور بو جهتلردن
همسایه سی حسود آتش حسدیله بردود اولوب نایرهٔ غیرت جاهلیت کانوندن روشنلك زبانه
چکدی وانك حقنده انواع دریو قصدلر ادوب زمین دلنده مکر ومکیدت تخمی اکدی اماکه ان مکر
وتزویرده هر تیرکه اول جانبه اتردی انك سپر صلاح وورع ورعندن تاثیر قلمزدی وهدف مراد
ونشانه راز زویه راست کلمزدی تا بو معامله دن عاجز اولوب درمانده قالدی عاقبة العاقبه وارد
بر غلام صاتون الدی انك بابنده مواجب احسان وانعامی واجب کوردی ولوازم اشفاق وتربیتی
تقدیم قلدی هر ساعت اکا استمالتله دیر ایدی که سنی بر مصلحت ایچون تربیت ایدرم بر مهم کلی ایچون
بار محنت ومؤنتك چکرم امیدوارم که دلزاری بو باردن خلاص ایدسن وخاطر پژمانی بو خار
خاردن فارغ قلسن بیت زاهدین کم میوه دم بسوز دردنش امیدوار جنانم که آتشی بنشاند
نثر چون بوتك اوزرینه نجه ایام کچدی غلام فرمان خواجه یه رام اولوب مقام انقیاد واطاعتده آرام
اتدی واول مهم مهودك اتمامنه که خواجه نك مقصودی انده مندرج ایدی اقدام واهتمام کوسترر
ایتدی الاف نوازش ورحمتلرکه بو بنده بابنده مبذول بیوردك نجه تاب وتوانله شرح اتمك میسردر
واصناف التفات وعاطفتلرکه بو چاکر افکنده یه ادزانی کوردك نجه کلك زبان ایله سلك بیانه
چکلك متصور بیت صد زبانم اولورسه سبزه مثال شکر لطفکده اولدی کلالی نثر حالا دلوم که بوالارکز
مقابلمسنده بنده جان سپارلك ایلیم وبو نعمت شکرانه سی خدمت کارلك شرایطنی یرینه کتورم بیت

تنده روان خویش نثار تو میکنم جانی که هست در سرکار تو میکنم نثر خواجه چون کوردیکه غلام حق کزاریق منع
ثابت قدم در وهواداری داعیه سی درون وصمیم جنانندن مبرم ومحکمدر روی کاردن رفع حجاب
اتدی وکوردیجسددن بر احجاکاه ایدیب ایتدی بل واکاه اولکه بو زاهد باردك رشکی بنی هلاك
اتدی وانك بو قدر اقتدار واشتهاری غیرتندن عنان اختیار الدن کتدی قصدم بودرکه اکا
بر نوع نکبت یتورم بلکه انك نام ونشانتی دوی جهاندن کوترم هر چند که بو بابده نجه کتابی اجدم
ودام مکر وتزویر وفکر وتدبیر دانه لرین صاچلم بو کاره چاره دن عاجز قالدم واتش حسد تنورد
جسدمده زبانه چکوب راحت زندکانی بکا منغص اولوب غم وغصه دن بیر ولذت حیاتدن
سیر اولدم بو زمانده بری سنك یار مختکی بو سببدن چکرم وتخم مهر ومحبتکی زمین سینه
بو جهتدن اکرم که بو کیجه همان بنی زاهدك بامی اوستنده ذبح اسمعیل کبی قربان ایده سن
وهمان اول مکاندن خاك وخون ایچره غلطان قویه سن کیده سن صباح چون بنی انده کشته وخون
اغشته کوره لر هر آینه بو تهمتله انی طوتسه لر کرك وعرض ومالن پایمال وخانمانن ویران
اتسه لر کرك وانك شیشهٔ نام وناموسی شکست وصیت وصداسی ذرق وسالوس پست
ادوب انك حقنده خلقك اعتقادی بوزلسه کرك بو دخی زهد وتقوی دعواسن اتیوب
صفحهٔ حالنه بو بیتك محوای یازلسه کرك بیت زاهد از حدمی بردیاد بر آفکن پرده اش
تا ببیند اهل عالم فسق پنهان اشکار نثر غلام ایتدی ای خواجه بو فکردن فارغ اول وبو کاره بو طریقله
دخی چاره بولك اکر مراد بو ورطه دن خلاص ایسه زاهدی قتل اتمکله دخی محصل اولور وبو عقد بو
تدبیرله دخی کشایش بولور خواجه ایتدی اول اندیشهٔ دور ودرازدر شایدکه اکا قادر اولمیه سن
بو تقدیرکه قادر اولمیه سن محتملدرکه عن قریب فرصت بولمیه سن بنم درد حسددن طاقتم طاق در
بکا صبر ایت دیمك تکلیف مالایطاق در اکر حق خدمتی بلور سکه ونکرنعمتی ادا قلور سکز بی توقف فرمانه
اطاعت قل دبی تکلف بو امره شروع ادب بو خدمتی جانمه منت بی نهایت بل اشته عتق نامك حاضردر
سکا تسلیم ادرین دیر بلیه زر که بقیة العمر معیشتکه کفایت اده سکا ویره یم تا بو شهرده طورمیوب
کیده سن بر ولایتده دخی اقامت ایده سن غلام ایتدی ای خواجه هیچ عاقل بو فکری اتمز که سن ایکی ابنیک
رابعداد راکده بو شمه سی اولن بو طریقه کتمز که سن کورسن نکبت دشمن زمانه دولته مطلوبدر و

قوت عدو اوقات حیاتین مرغوب درسن دولت حیاتدن دور اولجق انك نكبت ومماتنك
سكاننه لذت حاصل اولور وسن محبوس قفس كور اولجق انك شكنجه وحبسندن نه
منفعت واصل اولور بیت چون بناشم در كلستان لاله كوهر كردی چون برفتم از
چمن شمشاد كوهر كو مباش نثر هر بار كه بو نوع كلمات ایله زبان بندی بر كار ایتدی مفید اولمادی
وابن نصیحتی اتش درونن نثار قلدی سكون بولمادی چون خواجه نك رضاسنی انك
مشاهده ایتدی ضروری بام خانه زاهده اوزره باشنی كسب جسدن كه مجمع حقد وحسد ایدی
اندن قودی كتدی وهمان عتق نامه وبدره دیناری كوتوروب دار الامن والامان مدینه
اصفهان جانبنه روان اولدی یارنداسی خواجه بدبختی زاهدنك سینه تك بامی اوستنده
مقتول بولوب زاهدی طوتدیلر وامر شرع وعرف ایله قید وبند ادوب زندانه التدیلر چونكه شرعا
قتلی موجب جنایت ثابت اولمیوب اكثر اعیان واركان بغدادك عفت وصلاحنه شهادت
ایتدیلر اكا قصاص ایتمدیلر اما بندن دخی خلاص ایتدیلر مدت متمادی اندن محبوس قالدی قضای
الهی یخه دنانذن صكره معلف تجاردن برسی اصفهاندن غلامی كوردی غلام خواجه
وزاهدك احوالنی اندن صوردی تاجر دخی خواجه نك قتلندن وزاهدك حبسندن
خبر ویردی غلام ایتدی اول بیكناهه عجب ظلم اولمش بو ایش فرمان خواجه ایله بندن
صادر اولمشدر زاهده بهتان وافترادر اول مرد پارسا بو ماجرادن بیخبر وبو تهمتدن
مبرادر بس خواجه نك الحاح وابرامیله قتلنه اقدامنی علی التفصیل اعلام ایتدی تاجر
دخی تجار بغداددن جمع كثیری مضمون قضیه یه اشهاد ادوب شهر بغداده كلجك صورت حادثه و
كیفیت واقعه یی باتمام حكامه اعلام ایتدیلر زاهد استقامتی بركتیله اول خطردن نجات بولدی
حاسد سقامتی شامتیله نشانه تیر لعنت ورسوای دنیا واخرت اولدی فرد پارسا بو قطعه
غرانك فحواسی كه بعض فضلانك زاده طبع شریفیدر زبان حال ایله ادا وابنو بر خیال الله
املا قلدی قطعه در بابی زروی حسد یك دوناشناس دمها زدند وكوره تزویر
تافتند واندر شب ضلال بسعی وكمان مكر موی غرض بناوك حیلت شكافتند دعا النفس
همینكی بمن رسید ویشان جزای فعل بدخویش یافتند نثر بو مثللی كتوردم تا ملكه معلوم

اولدكه اهل كینه وارباب حسددن نه فتنه وفسادلر ظاهر اولورمش بعد ما كه بو نكر كیندولرینی
بویله اتمك مقرر اوله بس مرغان اوج هواده وماهیان قعر دریاده وسباع كوه وصحراده بر كالكر
قصدندن ایمن اولمق نجه میسر اوله خدم وحشمدن انلركه منزلده فرصیه دن كمراوله لر كال
حسدلریدن انك حقنده فكر مكر ایتسه لر واغطاط مرتبه سی ایچون قصد عنوان ایتسه لر بعید
دكلدر صواب بودركه تعجیل وشتابدن اجتناب ادەسن وزمام حلم ووقاری الدن قویوب قضیه ده
تامل كافی وتدبر شافی بیوره سن واقعه وجهله تدارك وتلافی قلاسن كه عدالت وشهامت شاهانه یه
لایق اوله بو امرده تاخیر لحالی ایكی دن خالی دكلدر اكر مستحق قتل اولمیه كنز دنفسكی بو جنایتدن
صیانت ادوب جریمه اعمالكه وبال خون ناحق ثبت ایتمزسین واكر فی نفس الامر واجب القتل اوله اختیار
الكدر تاخیرله نسنه فوت اتمزسن بیت میتوان كشته زنده را لیكن كشته را باز زنده نتوان كرد
نثر شهریار دیدك كلامنی محل اعتباره اوردی ومیزان عقل ایله طرتب عین یقینله كوردی كه بو نصیحتدر كه
سمت غرضدن مبرادر وبو موعظتدركه وصمت ریادن معرادر حكم سیاستده توقف كوستردی وقرینه
یه امان ویروب احضارینه دنی ایتدی ودار اغیاردن خالی قلب ایتدی بز بوندن سابق سنی محك
امتحانه تجربه ایتمشزدر وسنك ماهیتكه عبور ایتمشز وحقیقتكك كنهنه تمشیت حق الیقین
بلورز كه سنك قولك سایر اقواللردن صحته یقیندر ونور صدق جبینك احوالكدن مبیندر بو كره
همان وضع سابق اوزره اتمام مصالح خاص وعامده وفور سعی واهتمامكی دریغ ایتمه سنك بابكده
واقع اولان كفت وشنیددن متاثر اولوب اوهام بعیده یه وجود ویرمه قرینه ایتدی اگرچه كه
نهال همت سلطانی سایه عنایتی فرق حالمه ارزانی بیوردی وعواطف خسروانه دن شان شریفنه
لایق اولانی دریغ قلمدی فاما بنده نك ساحه ذمتی بو تهمتدن بری اولمز مكر اول وقت كه
ملك بیچاره فكر ایده وبر تدارك ایلیه كه كیفیت حاله مطلع اوله بنم دامن دیانتم بو خیانت لوثندن
طاهر ایدوكنه یقینم وار در لیكن بی احتیاط تام واهتمام تمام بو ائه ساحت ذمتم ظاهر اولمق امر
دشواردر چون افتاب عنایت ملكك امكانك فرق حالمه سایه دار اوله امیدوارم كه بو قضیه نك
حقیقتی وراء پرده خفادن كالشمس فی وسط النهار ظاهر واشكار اوله بیت غمناك نباید بود
از طعن حسود ای دل شاید كه چو وابینی خیر تو درین باشد نثر كاه مجوی ایشی بو وجهله انی تحقیق

امك میسردر• بو قضیه‌ده نظر ثانی ایله تدقیق ایلمك منظوردر• زیرا جواب وردیکه اول طائفه که بو فتنه
کردنی قوپورمشلردر• احضار اولنمق کرك که بن بنلری باوجود که متقیدین درکه لذت جاشنی
کوشت کام مذاقندن بعیددر• بو خیانت ایله مخصوص قلب اولکسنه‌لرکه مدة العمر کوشتدن عزیز
نسنه یمزلردی بو زمان قان اجمسه‌لر انسز اولمزلر• برح الساحة جرم مغفره باعث دکلدر• هر اینه چون
ملك بو نکته‌یی تحقیقدن تدقیق ایلدی انلرده واقع حالی تقریر و تطهیر تقریبا تمك مقرردر• اکر
عنادلرینه تهدید و تشدید ایله کیفیت واقعه‌یه وقوف میسر• انکله دخی اولمزسه امید رحمت
و وعد عنایت ایله رخسار یقیندن نقاب ظن و تخمین مرتفع اولمق متصوردر• تا بنم کونا کون سلکم
و پاك دامنلکم تمام خدم و حشمه روشن• و خلوص نیت و صفای طویتم ضمیر منیر حضرت ملکه
مبین اوله بیت یوزمدن کیدن بو تهمت طاقی اجیله کون کبی راز نهانی بیت هر انکه در پرده
شب پنهانست• چون روز شود بر همه روشن کردد نظم کامجوی ایتدی انلردن صورت واقعه‌یی علی وجه التحقیق
تحقیق اولنمق کرك• نوید عفو عاطفته مستحق دکلدر• زیرا که انلر یابنده که بنم مقبل و مقبول
امین و معتمدم حقمده حسد ایدوب قصد کینده مشغول اولدیلر عفو و اغماض مبذول قلمق بغایت
نامعقولدر• فریسه ایتدی هر عفو و مغفرت که کمال استیلا و قدرتله وجوده کله محض هنر
و فضیلتدرکه العفو عند القدرة بو فضلده اصل فصل بودرکه خصمه قدرت قاهره وارکن جرایم
جراینه قلم عفو چکله که عدوه قدرت بر نعمت و غنیمتدر که انك مقابله‌سنده شکر و سنت عفو و
مغفرتدن غیریله میسر دکلدر بیت چون کنهکار ره اوده سن قادره عفوله اول ادنعمته شاکر نظم
کامجوی چون کلام فریسه‌یی کوش هوش ایله استماع ایتدی• و آثار صدق و اخلاص صفحات حالندن عین یقین ایله
معاینه قلدی• فرمان ایدوب اول طائفه‌یی که بو فتنه عبادتی قوپورمشلردی دیوانه کتوردی• و بو قضیه
نك انکشاف خفیات و استخراج غوامضنده شرط اجتهاد و احتیاطی حد مبالغه‌ده درجه افراطه ایرکوردی•
بو وعید ایله که اکر … واقعه‌ده تقصیر ایتمه‌لر دامن حاللری دنس جرایمدن آب عفوله تطهیر اولنه•
و بوندن غیری صلات و تشریفات پادشاهانه ایله دخی نوازش بیوریله• و اکر ستویله که بعضی
قضیه‌یه انکار و دبلج و عناد اوزره اصرار ایدرلر عقابین عقاب و پنجه شکنجه عذابه کرفتار
اولورلر• چون بونلر بو بابده تاکیدات فراوان و تهدیدات بی پایان ایتدیلر• انلر دخی بالضروره

و نمانه اذعان ادب صورت واقعه‌یی علی ما هو الواقع در بیان ایتدیلر آفتاب امانت فریسه زیر
سحاب شبهه‌دن تابان اولدی• و زنك شك و ریب کذب روی آیینه یقیندن نمایان اولدی•
ع امتحان کردیم و حال هرکسی معلوم کشت• مادر شیر ایتدی ای ملك زمان بو جماعته امان وردك
تکشیبات و نقض ایمان خلاف شرط ایماندر• اما سکا بو بابده بو تجربه حاصل اولدیکه اندن عبرت آلوب
من بعد کوش هوش لله بیع بغا بنك سعایتنی استماع ایتمك کرك• و تا دلیل صادق و برهان باهر ایله
بر قضیه ثابت و ظاهر اولمیه وجهات اصحاب اغراضه التفات کوسترمك کرك• بر شخصك مغایبه
حقنده سویلنن کلام اکرچه که سلك ایجاز و غایت اختصار اوزره انتظام بوله موزون قبولده
واقع اولمق کرك که چوق نسنه وار که ماده‌سی از ایکن متدرجله بر صورت کیرکه تدارکی حیز امکاندن
کلمز• انهار عظیمه کبی که اصلی بر جوی مختصر ایکن سایر میاهك مددیله کاه اولور بو مرتبه‌یه وارور که
کشتی‌دن غیریله اندن عبور متصور اولمز• بس خلقك مثالبندن کثیر و قلیل هر موره که عرصه عرضه
یتشه انی تاویل اولدبجسب الظاهر ردنا نکله سایرلره طریق تکلمی سد ایتمك کرك• تا خاتمت کار
و خاتمه مفضی اولمیه• و عاقبت حال شامته انجام بولمیه مصراع رخشته شاید کرفتن بر میل
کامجوی ایتدی عین الیقین بلدم که نصیحتك خوش صحیحدر• و بو دلیل ظاهر بر کسه‌یی تهم قلمق خلاف
مقتضای عقل صحیح• مادر ایتدی ای ملك اول کسنه که بی سبب ظاهر احبابین رنجیده خاطر قیله
اول زمره‌دندرکه اکابر انلرله مصاحبتدن مجانبتده تاکیدات وافر بیورمشلردر• کامجوی ایتدی
ای مادر مهربان بو مجملی زبان تفصیل ایله بیان و بو نکته‌یی عبارت روشن ایله عیان ایتمك کرك•
مادر ایتدی حکما اوراق صحایف وصایایه قلم حکمتله املا ایتمشلردرکه سکز طایفه‌دن مجانبت
واجبدر• و سکز کروه ایله مناسبت مناسب• اول سکز نوع شخص که دست موافقتی انلرك دامن
مرافقتندن چکمك کرك• اولکی اولکسنه درکه مشغول حق نعمتی بلمیه• و کفران عصیاننده اصرار قلمیه•
ایکنجی اولکسنه که بی سبب غضب ایلیه• و خشم حلم اوزره غالب اوله• اوچنجی اولکه موزون عمر دراز و رعایت
حقوق خالق و خلایقدن بی نیاز اوله• دردنجی اولکه اندیشه غدر و مکری کندویه پیشه قله• بشنجی
اولکسه که دروغ و خیانت طریقنه کیده• و صفت صدق و امانتدن کناره اده• التنجی اول شخص
شهوت پرست که عنان نفسی ارخا ایلیه• و توسن مرادین میدان هوا و هوسده رها ایلیه• یدنجی اولکه

قلت حیایله موصوف اولادر و وقاحت وسواد بله معروف اولدر شکر یتجی اولکه بی سبب ظاهر خلق
حقنده بوکمان اولدر دیو بوجاه با هر اهل عقلی متهم قله اما اول یکی یوز کم مصاحبتلر طالب اولنور کرک
بلکه انلره موانست قیم مطالب اولنور کرک افلا اول کسه در که ادا شکر نعمتی ذمتنه لازم بله و قضاء
حقوق منعمی عهده سنه واجب قله ایکنجی اولکه عقد عهد محبتی هر دم روزکار ایله منحل اولمیه و رشته
دعوای مودتی تقلبات ادوار ایله انفصام بولمیه اوچنجی اولکه ارباب لطف و مروتک تعظیمنی واجب
بله و قولا و فعلا مقام مجازات و مکافاتده اوله دردنجی اولکه عفو و تجاوزدن احتراز و نخوت
و غروردن اجتناب قله بشنجی اولکه حالت غضبده نفسنی ضبطه قادر اوله آلتنجی اولکه
لوای بخایلی دفع ایدب فقرانک تحصیل مقاصدنده مقدوری صرف ایلیه یدنجی اولکه دامن
شرم و حیایی الدن قومیه و طریق ادبدن تجاوزی جایز کورمیه سکزنجی اولکه صلحا و اهل
عفته محب و فسقا و اهل بدعتدن مجتنب اوله هر کسه که بو طایفه الکه حالیا ذکر اولندی
مقام وفاق و اتفاقده اولکرده هلکه سابقا مذکور اولدی معرض خلاف و شقاقده اوله
انلرک برکت صحبتیله علل اخلاق ردیه اندن زایل اولوب مزاج حالی اعتدال حقیقیه مایل اوله بر کم
کبی که بو قدر حدت و حموضتله چون عسل مصفی ایله امتزاج بولور عرض حموضت صرفه اندن زایل اولوب
بو عوض مرضک ازالهسی موجب اولور **نظم** چو سرکه ترشی رو را با انکبین آمیز که دافع حزن و راحت
روان کردی مباش مرده دلی همدمی جان بکزین که از مصاحبت جان تو نیز جان کردی چو سایه
باشو ملازم به پیش اهل صفا که افتاب صفت شهره جهان کردی **نثر** چون شیر بو خلالک تلافیسنه
و بو واقعه نک تدارکنه مادرنک جهد تمام و جد و اهتمام مشاهده ایتدی تمهید قواعد بیانی
و تقدیم وظایف شکری قیاسدن صکره ایتدی ای ملکه زمان سنک برکات نصایح و نفثات
مواعظکله **بیت** شب تاریکم اولدی روز تابان عقود شوار اولنلر اولدی آسان **نثر** بنوامین کافی
وکاردان ورطه تهمت و بهتاندن نجات بولدی و ملازمان درکاهدن هر برینک حالنه
اطلاع کلی حاصل اولدی من بعد متنبه اولدم که بونلره نجه مسلکه سلوک ایتمک کرک و سؤاللرینه
جواب و کلاملرینی سلب و ایجابده نجه صوب صوابه کیتمک کرک پس فریبه نک امانتنه اعتقادی
اوتدی و انواع معذرت و ملاطفت بجه روب اوکنه دعوت ایدوب ایتدی بحمد الله که بو تهمتدن جب

صدق اعتقاد و سبب فرط اعتماد اولدی همان حسن اهتمامکه مفوض اولان احکام ملک اتمامنده قرار
سابق اوزره قیام ایتمک کرک فریبه ایتدی بو قضا ایله بو قضیه نجه فیصل بولور و بو کشت ملطفلم
بو عقده نجه منحل اولور که ملک سوابق عهودی فراموش و سعایت حساد و وفا ... ارباب افساددن
سمع قبول الله کوش ایتدی **نظم** ای انکه دل از وفا بپرداخته با دشمن من تمام درساخته کر با همه کس
عشق چنین باخته هرکز خود هیچ کس نشناخته **نثر** کا مجوی ایتدی بو اموردن خاطرکه هیچ نسنه خطور
ایتمسون که نه سنک خدمتکده شمه قصور اولمشدر نه بنم همتمزده شایبه فتور اولسه کرک
خاطرک جری قلبکی قوی طوت و استظهار تام ایله اتمام مصالح خاص و عامده اهتمام ایت فریبه
ایتدی **ع** هر روز مرا بهره بود ستاری نیست جانم اولدم که بو دفعه بکا قصد فاسد حساد
دن مضرت عاید کلدی اما بابانک جهانی مفاسد اهل افساددن کاسد کلدی تا ملکک بنم
حقمده عنایتی باقی اولا حاسدلرکن قصد فاسدی بو قرارا دلمق مقرردر چون ملک سباع ساعیلرک
کلامنه شرف استماع بیورب بلدیلر که ملک جانبی حیله و لیتن دره هر لحظه تمهید مقدمات تخلیطی
تجدید ایدب هر ساعت زبان نفاقی بر کار و کلام شقاقی تکرار ایتمک محققدر هر پادشاه که کلام
ساعی فتنه انکیزی استماعی جایز کوره و صحن جبین نفاق آیینه زرق و شعبده سنه التفات
کوستره الا خدمت ایتمک جانبا زلقده حیا نله بادی ایتمک اهل خرده نا ملایم و نا موافق در **مصراع**
هر روز مرا ز نو بود دید جانی اکر ملک صواب کوررسه بن بنده تقبیل اعتاب و زا و تدن ابا ایتدکلد
سبین انها ایدم بن شیرا جانده وردی فریبه ایتدی اکر ملک بو بنده جانبنه یاد ادب بنیاد
جلاددن ازاد اندیشه تلطف و تفضل جهتندن ادی ای نعمت عظیمه و عنایت جسیمه بلمک
کرک اما کیفیت حالی تحقیق ایتمدین ارباب غرض کلامنی تصدیق ادب امهیاست با بنده شتاب ایتکله
خانه وقار و ثبات شاهی یی خراب ایتدی لاجرم بن انک مکارم پادشاهانه سندن بو کمان و عواطف
خسروانه و مراحم بیکرانه سندن نا امید اولدم زیرا کم کندونک سوابق تربیتی و بنم سوالف خدمتم
بلا فایده هبا منثور اولدی کندونک پرورده نعمتی و بر آورده دست همتی بی سبب نظر عنایتندن
مهجور بلکه دایره حیاتدن دور ایتمک دلدی و بو تهمت حقیرلکمه ثابت اولدوغی تقدیرجه دخی
مقدار دقیق بنی کی ظاهر در عقوبت عظیمه روا کوردی پادشاه شویله کرککه جنایت عظیمه

وجرايم كثيره دن مزيد عفولي تيزه ايتدي • فكيف كه بيسيره • نته كه شاه يمن كندو حاجبنك جريمهٔ عظيمه
وادكن رسوا وملامت ايتوب دامن عفو ومسامحتله انك شناعتن ستر ايتدي • كاحجوكي انتفا
ايتدي كه بيان اولنور اول حكايت تزيينه ايتدي روايت ايدرلر كه دار الملك يمنده بر پادشاه واردي كه
فروغ صبح سعادت جبين مبيننده باهر ولمعهٔ نور عدالت چهرهٔ آيينهٔ باطننده ظاهر ايدي نظم
شهي كاسمان در رهش كاه بار • زبير وبن وجوزا فشانديش نثار • نشستنده بزم كسري وكي • فريدون
كه شاه فرخنده پي • بر بركون بر حاجبنه متغير اولوب دركاهدن آني رد • وباب عواطف شاهانه يي
اندن سد ايتدي • بيچاره حاجب مفارقت دركاه پادشاهه طاقت كتوره مدي • وجلاي وطن
وترك ديار ايتمكده صلاح كار ومصلحت روزكار كوره مدي • ناچار كوشهٔ كاشانه ده تعلق
اختيار ايدوب كاه كندونك حال پريشانه اغلر • وكاه روزكارك اطوار عجيبه سنه
كلردي بيت هر شب از سوز درون بر حال بيماري خويش • كاه مي كريم چو شمع وكه تبسم ميكنم •
نثر عاقبت شدت حال وقلت مال وكثرت عيالدن متضجر البال اولوب شول هنكامده كه شاهك ضيافت
عظيم وبار عامي اولدي • حاجب بيچاره بعض احبابندن اسب لطيف وجامهٔ زرين استعار ايدوب
بنوعي دركاه پادشاهه كلدي • دربانلر كمان ايتدلر كه تشريف خسروانه ايله اختصاص بولمشدر •
وبو ندن كلمسنه فرمان شاهي باعث اولمشدر • كسه انك منع ايتمدي • حاجب اقدام ايدوب باركاهه
كردي • وشاننه مناسب مقامده طوردي • شاه بر فضاي دلكشده چتر شاهانه قوردرمش • واركان
واعيان ايله بزم شرابه اوتورمشدي نظم سماط بزمه درو مش كهكشانه • كشش ساغرلر افتوندن نشانه •
طبقلرده كباب كبك ودراج • صراحيلر خروس آتشين تاج • تذرو باده برجام اشيانه • بسط سيمين
اوكنده نقل دانه • نثر چون حاجبي كوردي درياي خاطري اضطرابه • واتش غضبي التهابه • باشليب خاطرنده
سياست داعيه سي ظاهر اولدي • ينه توقف ادب دلهمدي كه مجلس عشرتي منغص قيله • ونشاط باده
خوشكواري اندوه ازاره مبدل اوله • كرم اصلي انك كناهندن مسامحه يه سابقت كستردي •
وسخاوت جبليسي آنك جريمه سن كالعدم فرض قلب بو مصراعك مضمونن خاطر عاطرينه عرض قلدي •
مصراع تو باده نوش كه من روز الضمان علي • چون حاجب بشرهٔ شاهه نظر قلدي وهشاشت وبشاشت ونشاط
وانبساطني برقرار بولدي • في الحال ساير خدام جان سپار كبي دامن خدمتي كمر جانه استوار ايدوب

اول مقامه مناسب اولان هر عمله اقدام • وهر شغله ابتدار واهتمام اوزره قيام قلدي • تا نوبت بولب
في الحال بر طبق زرين كه وزني بيك مثقال ايدي حاميلنه التفات ايلدي • شاه انلرك بو حركتي مشاهده
ايدجك بلدي كه انك بو جرأتنه باعث فقر وفاقه وضيق معاشنه علم طاقه در • دامن حلمله عيبني ستر
ايتدي • واول جريمه يه قلم عفو چكدي • مجلس آخر اولجق جاشني كيرلر انك طلبنده شور وشغب صدرده
بجور دلر • وحضار مجلسي متهم قلوب قصد ايتديلر كه دور وزار له انلري اقرار ايتدوره لر • شاه مقربان
دركاهدن بريندن استفسار ايتدي كه بو جماعتك بويله انقلاب واضطرابنه باعث نه اولدي • صورت
حالي اعلام ايدجك پادشاه ايتدي خلقي بحضور ايتمك كه اني الملك الاني حق كوزمدك • اول كسه كه
الدي ابري ويرمك صالدر • واول كسه كه الاني بلدي كه ابري ديو ورمك ممتنع • حاجب باركاهدن
طشره چقوب منزلنه كيتدي • وبر بيل تمام اول طبقك بهاسيله معيشت ايتدي • عام مستقبلده
همان اول جشن خاص وبار عامده حاجب بنه بر حيله ايله باركاهه دخوله ظفر بولدي • ومقام
معهودنده طورر ايكن بر غلام كه خدمته مشغول اولدي • شاه چون آني كوردي اوكنه دعوت ايتدي
وآهسته ايتدي بكورك طبق دستكده اولان زر تمام اولمشميدر • وكيسك كاسهٔ رباب كبي بها طبق
زرينندن خالي قالمشدر • حاجب روي تضرع ونيل نياز اوردي • وجبين مسكنتي خاك مذلته سوردي
وزبان انكسار واعتذار له ايتدي بيت كامكارا چشم بد از ماه جاهت دور باد • خانهٔ عمر تو تا دور
ابد معمور باد • نثر بو فعل شنيعك كه بندن صادر اولدي بو فكر ايدرلر كه شايد پادشاه ويا مقربان دركاه
دن بري كورر بكا سياست بويوره كه اجلق محنتنده حياتدن طويب طوردم • وتان حسرتدن
جانندن الوب دوردم • واكر بو سعادت ساعت ايتوب بو شناعت پردهٔ خفاده قالورسه
باري بر قچ كون سد رمق اولجق قوت اله كتورم • عين اليقين بيلوردم كه ضمير منير پادشاه بنم
حسب حالمدن اكاه • وصدق مقالمه كواهدر بيت دارد ان شمع دلفروز اكه از سوز ما • واندرين
دعوي كواه ما ضمير پاك اوست نثر ملك ايتدي راست سويلرسن سنك كيفيت حالك بكا ظاهردر • وصدق
مقالكه حسب حالك برهان باهردر • مرحمت وشفقته لايق سن وعنايت وعاطفته مستحق سن اي
نواخت ايدوب ينه منصب سابق ومرتبه اولىسن ارزاني بيوردي • بو مثلك ايرادندن مراد بودر كه
قلوب ملوك نامدار درياي ذخار كبي بي كران وبي كنار اولمق كرك • تا خس وخاشاك سعايتله

کدورت پدید اولمیه وحلم ووقار سلاطین عالی مقدار کوه باشکوه کبی ثابت وبرقرار اولمق کرك تا انده
باد خشمله متزلزل اولمیه نظم مادل نیکان بنود خشم باد هیچ کهی کوه نباشد خیاد خس نیفتاد
رود از جای خویش کوه در دامن نکشد پای خویش نثر شیر ایتدی سنك کلامك اکرچه راست ودرست
اما تلخ ودرشتدر نوش داروی نصیحت خوش مزه وخوشخوار اولمق کرك تا انك تناولی مریضه
دشوار اولمیه که طبع بیمار داروی ناخوشکواردن اکرچه علت محقق ایسه دخی مرارتی سببیله
کاه اولور استنکاف ونفرت قلور اول سببله نعمت صحت ودولت حیاتدن محروم قالور بیت
کسی کو بشکر خنده دل تواند برد جواب تلخ چرا کوید از دهان دهنی نثر فریسه جواب ویردی که بلی کلام
ملکك بو بابده راست ودرستدر ولی ملکك صلی ابطال حق وامضای باطله بنم قولمدن هزار بار درشتدر
چون ملك تحقیق حق واظهار صدقدن اصحاب غرضك تزویر وبهتاننی بویله سبك استماع قلدی
لازمدر که اهل حقك کلام نصیحت انجامی که محض صدق وعین صوابدر اکا کران کلیه زنهار ملك
بنم بو نصیحتی کستاخلق وسوء ادبه نسبت ایتمه سن که ایکی مصلحت کلی بی متضمندر اولا بو که مظلوملر
استغاثه وتظلملرینه تسلی وقناعت کلی حاصل اولور بیلورلر بوندن که قلبمده خار خار تشویشدن هرنه
وار ایسه اظهار ایتکله ساحه ضمیرم خاشاك غل وغشدن پاك ایدم تا ملکه بنم حضور وغیبتم یکسان
اوله ونهانخانه ضمیرده برنسنه قالمیه که بعضی زمان موجب کفران وعصیان اوله ثانیا لازمدر که
بو قضیه ده حاکم عقل رهنمای وعدل جهان آرای ملك اوله فرمان قضایی که امضا قلنه کلام
منتظمی تمام استماعدن صکره قلنه لاجرم واجب اولدی که صورت حال محتجی حاکم عقل شاهد اعلام
ایدم وصفت دردم حتی طبیب عدل ملك فلك دركاهه انهاده تمام اهتمام ایدم مصراع چون توان
درد از طبیب خویش پنهان داشتن نثر کابوجی ایتدی دکلك کبی در اما سنی بو غرقابدن استخلاص
عنایتکلی بویردم که فرمان سیاستدن صکره اعطاء امان کبی کلی انعام وعظیم احسان اولمز
فریسه ایتدی بن عمرم اولدقجه عواطف ملکك شکرینه قلمه زبان وحیاتم اولدقجه مکارم شاهنشاهی نکر
عهدنه سندن کلمه زبن نظم اکرم قلم تنده اولبردل بو نعمتچون سکا شکراین بیلك سل ادا اید
مو بکن بر بی بلیب عجزم قلام اخر برینی نثر حکم سیاسته وامر عقوبته نسبت عفو ورحمت جمیع
نفعلردن اولی وواجبدر وفضیلت ومزیتی جمله سنك اوزرنه ظاهر وواضحدر که سائر نعم سبب

تربیت ایدن در بو نعمت مددا ایشی ووح دوان در بیت وجان وبر دلم نظر کرده بلطف جان
غدرهی منت دل غرمسار تست جمیع اوقاتی ملکك ناصح مخلص ومطیع ومختص بنده سیم و
نقد جانی انك فرمانته فدا ایدرم حالیا بو جراته باعث بو که ملکك رای ملکی خطایه منسوب قلمق نیلکا
فهم وتعقلو قلت تانی وسوء تامل ایله معیوب قلمق اما جاهللرك حسدی اهل هنر وکفایت حقنده عادت
مستمر ورسم معهوددر واصحاب عقل وارباب فضل نادان واهل جهل میاننده دایما مغبوط ومحسوددر
ع نی غار حسد نیست کل فضل وهنر نثر بعض کبار بو بابده بیورمشلر قطعه از حسد نا اهل ارکو بر بدی
زاده بود کو من بدل در پیستی حاسدان هستند ومارا باك نیست بی هنر انکس که حاسد نیستش نثر ودعا
حکماء که بیت محسودا همان بو نکته یه ایمادر کابوجی ایتدی قصد حساد ومکر اضداددن نه باك که کلام
دروغك فروغی اولمز وهنرمندلرك فضلی جنبنده بی هنرلرك حیله سی سها کبیدر که ظهوره ایرنوارلری نور
وفی بولمز نظم نه کلو صبح کاذب قلسه تزویر اده مرقلب شبله نوری تاثیر طو یلیور عاقبت کذب و
خطای هین پانینه قالوریو نزلیه نثر باطل هیشه مقهوردر وحق دایما منصوردر مثل مشهوردر که
الباطل یعود ویعود ثم یعود اهل حسدك فتحیله دو نوادباب حرفه ضرر کلمز وتعیب بد
کو یله مرد پاك دامن ملوث اولمز بیت کر بدی کفت ترا دشمن دون باکی نیست سنگ انست که او مرتبه
در شکند طعن خفاش نکار دنو خورشید برد سنك بد اصل کجا قیمت کوهر شکند نثر سنده من بعد افسا
حسادن ایمن ومطمئن اولمق کرکسن که بو انلرك کلمات غرض امیزنه شرف التفات بیورمزه و
نشان فتنه انکیز فی حیز اعتباره کتورمزدن فریسه ایتدی بلی اما کاه اولور که اعدا
خذلهم الله حسد جهتندن دکل بلکه نصیحت طریقندن قدح ایدرلر شیر ایتدی بو بابی نه
حیله ایله فتح ایدرلر جواب ویردی درلر که فلانك قلبی وهم ووحشتله طولمشدر اولجهتدن که
انك عقوبتنه فرمان صادر اولمشدر ودماغنه نخوت یول بولمشدر اول جهتدن که انك تربیتنه
عواطف خسروانه ادنانی بویرلمشدر حالیا بو حضرتده هم آزرده درهم بیکمان من بعد نه مطیع فرمان
درونه معتقد آمان مصراع غافل مشو از هر که دلش از زدی چون بو تزویرله مزاج ملك ذنکه پذیر
اوله بعید دکلدر که ملك جانبندن دخی بد کمانلق پیدا اوله الخوف ملوك ابلق وحزم سلاطینه اوفق
بو مکه سنی جفادن ده ایمن اولمیه ومنزلسندن دوشمنه یا بلای عزله مبتلا اولمیه

داود غصه کورتبنده اندن اندن اولن اندن تقدیم اولنمش اوله اعتماد قلمیه کانجوی ایتدی بو عازم
نجم دارو ی فکرده علاج پذیر اولور و بو عقل نجرا نامل تدبیر لکنا یش بولور فریسه ایتدی اول
کمسه که عاقلدر تحقیق بلور که انلرک بو ابیدن کلامی غایت باطلدر واوهام خام و تخیلات ناتمامی
حلیهٔ صدق و صولیدن عاطلدر زیرا که بو مقوله حوادث که ما بینلرنده حادث اولور بنیاد
اعتقاد جانبینک احکامنه باعث اولور اول سببدن که اکر ضمیر مخدوم خادمدن اهمال
و تقصیر فهم ایدرکه اجلدن تغیر پذیر اولورسه الاختلاف دحالنه مناسب تأدیب و کوشمال
ادجل لاسنک خاطرندن انار انفعال زایل اولب کثیر و قلیل ضمیرنده اولن غبار حزن و ملال
منمحل اولور و چون حاسدلرک تمویهات فاسدی ادکن بله ارباب غرضک ترهاتنه اعتبار
و التفات نیوب اولکسنک فرط اخلاص و امانتنه اعتقادی و کمال صدق و دیانتنه اعتمادی
دخی زیاده اولور ضمیر متکارلده حقی کوکلنن خوف و هراس و لجوج کوشمال بو لجوج ایلن اولب
انتظار بلا عذابندن خلاص بولور بیت در غم افتادم و زاندوه غم آزاد شدم در بلا ماندم
و ابنیم بلا وادستم شتر استغنا ایدتکه چاکردن فتح نغزم سوء ظن اتمک کرک جواب ویردی که اوج
نوع تراد لکه بنای جامی پادشاهک اهمالی بسبیله واهی اوله ایکنجی اوکه پادشاه ایلن عنایتلم منظور
قلمدوغی اجلدن بعض اهل الخاظر بوله اوچنجی اوکه کندی عیب و عرق جبینله تحصیل ایتدوکی ماله پادشاه
طمع قلبه اندن ناله کانجوی ایتدی بو نوع طریقله تدارک ممکنی ایتدی بو نکله میسر درکه مخدومی انک
رضا و صفا ادزره اوله و هر لحظه الکاعنایت تازه و عاطفت بی اندازه روا بیوره چون ملک بنوع
نلحالن تدارک ادب رضای کلی و صفای تمام ادزلی کوره و خسارت خاطره و وجهله حیرت و آزاری
باقی قله و اعدا بحمد فرصت بولوب افساد بابینه بر طریقله رخصت بوله بو جمله یله امید وارم که ملک
بنم اعتذارمی قبول بیوره بیت بر دخی جام انته کرفتار ایتدی و بنی توبه که بوبیابانه ایمن و هر قم ساکن اولم
و صفای نیت و صدق عقیدت ایله وظایف دعا و ثنای ملکی ادا قلم بیت بروزد برو ثنای تو میکنم
نه زینت بشب فطیفه مدح تو میکنم تکرار نثر کانجوی ایتدی قوی قلب اول سن اول بندلرعا ذینندن دکلسن که
سنک حقکده بو مقوله تهمتلر مسموع اوله و سنک پاکلیغ نما ملر کلام سعایت آمیزی محل قبول
و موقع رضا بوله بزسنک کنه حقیقتکه واقفلر ولمشزدر و عین الیقین بلمشزدر که وقت مختص

صنعت صبر ایله موصوفسن و زمان نعمتده ادای شکر ایله مشعوف خلاف دیانت و صیانتی شانکه
عظیم شیوه بلوهسن و رعایت مروت و فتوتی ذمتکه دین بلکه فرض عین قلورسن پس بونم غنا
بی غایتمزم واثق اول که سنک و فور عقل و کفایتکه اعتقادمز و کمال صدق و امانتکه حسن اعتقادمز
مضاعف اولمشدر من بعد هیچ وجهله کلام خصم موقع استماعه بولمیو میسر کلمز و هر تعریض و کنایتلری
فتح مرجع محو اولمز مقرر بیت زین بس مخنان فتنه انکیز حسود در باده دوستان نخواهم
شنود نثر فریسه ایتدی چونکه عنایت ظل یزدانی ادستمده سایبان اولمشدر حاسدلر نا پاکک قصد
کیدندن نه باک و دولت رضای سلطانی حارس و نکهبان اولمق خصم بد اندیشک معارضه
سندن نه غم و نه تشویش بیت بعد از بیم چه غم از تیر کج اندازحسود چون بمحبوب کمان ابروی خود
پیوستم پس اهتمام تمام ایله اتمام مصالح خاص و عام و قیام ادب ساعت بساعت مرتبه ترتیبی تزایده
و مدارج تقویت و تمشیتی متصاعد اولدیکه تا کمال صلاح و سداد و محل اعتماد کلی و محرم اسرار ملکی
و مالی اولدی بیت نهال شو پدانکو نه شد سر بلند که از آسمان سایه برتو فکند بوبود اول باد شاه ملک
داستانی که ملازمان استانی بیاننده بعض مخالفت واقع اولوب اظهار تمام خشم و غضبدن نصکره مقام
کمال رضا و طلبه کله عاقل کامل و هوشمند فاضله منتبه دکلدرکه بو بابده مذکور اولن امثال
و حکایات انواع فواید و اصناف منافعی مشتملدر و اولکم کرتا بیدا سمانی ایله مؤید و سعادت
جاودانی ایله مخلد اوله عنان همتن کشف رموز حکایه معطوف قلب کمال عزیمتن فهم اشارات علمایه
مصروف قله تا دار الشفاء طریقندن دوای جان فزای حقیقته واصل اولوب برکات معالجات
اطباء روحانیه ایله علتده خطرجهالتدن افاقت بوله بیت دارو ی تربیت از پیر طریقت
بستان کادمی را بتر از علت نادانی نیست روی اکرچند پری چهره و زیبا باشد نتوان دید
درآیینه که نورانی نیست عابد و زاهد و صوفی همه اطفال رهند مرد اکر هست بجز عالم ربانی نیست
باب دهم طریق مکافاتله جزای اعمال و سزای افعالی بیانیده در ادب دابشلیم
تمام تعظیم و تکریمله بید بای حکیمه ایتدی استماع ایتدم اول داستانی که منتهی الدرشاه و سپاه
میاننده واقع اولن خلاف و خیانتی و فرمان عقوبت و سیاستی و عاقبت الامر تجدید مراسم
عاطفته مراجعتی و نظام ممالک و مصالح خلایق ایچون براهین کافیه مزید عقیدت و عنایتی

وجانب باطله میلدن مجانبتی و قول حق وکلام صدق میل ومداهنتی حالیا ملتمسدر که
بیان قلنه اول ستمکارك داستانی که رعایت نفس وصیانت حالی ایچون عباد اوزرینه کاره ایذا
وآزاردن خالی اولمیه و اندن از جارده نصیحت عقلانی سمع رضا ایله اصغا قلمیه تا عاقبت اندکی
افعالك دام مکافاتنه کرفتار اوله و هنوز آینده عاضرار وآزاری کندو به شعار ایلمز مکر جاهل که فرط
حقله ظلمت باطل بیاباننده فرقدن غافل اوله و بر نادان که غایت غباوت وجهالتدن بیابان غوایت و
بادیهٔ ضلالتده سرکردان اولوب عواقب اعمال وتبعات افعالندن اندیشه قلمیه باصرهٔ بصیرتی
خواتیم اموردن مکفوف اولوب آفات اساءت وکیفیت مکافاتی عین یقین ایله مشاهده ادمیه اما
اول عاقل دانشور که دیدهٔ عقلی کحل الجواهر توفیق ربانی ایله منور وکلشن جانی روایح ریاحین عنایت
رحمانی ایله معطر اوله آزار وایذایه بحر رضا وره وکندو نفسنه لایق کورمدوکی امر خلقه دخی روا
کوره مصراع مپسند بکس آنچه بخود نپسندی خیر اکر شر هر عمل ایچون بر جزا مقدر والبته اول مقدر
اول فعله مترتب اولمق مقرردر عدم ظهوریله مسرد و تأخیر و تراخیله مغرور اولمق کرك که
ان الله یمهل ولا یهمل خواسی مقتضاسنجه شاید استدراج ایچون امهال واقع اولمش اوله که ترتیب
جزای اعمال الله بر مدت مهلته مجال واردر اما احتمال اهمال بحسب العاده محالدر دنیا بر مزرعه در که خیر اکر
شر اندن نه اکر ایرسه انی بچرلر و بو مشرعه در که درد اکر صاف اندن نه اغتراف ادر ایرسه آنی ایچرلر
ان احسنتم احسنتم لانفسکم وان اسأتم فعلیها پس هر کیمسه که میوهٔ سعادت ادرمك دیلر تخم شفاعت
اکملك کرك وهر کیمسه که زخم سهم الملدن وهم ایلیه کمان ظلم وستم چکمك کرك نظم اسا ءتدن دلا واروق
مخافات کم اولورانله بر نیجه بیك مکافات نثر بو حال بکیدر اساءتدن احسان بجو کندویه ایلرنی ایلرسه
انسان فوضا که بو کیمسه کندونك زرق وتدلیس تزویر وتلبیسله اورتسه وافعال
قبیحه اعمال حسنه لباسنده کوسترسه تا بو مرتبه یه یتشه که خلق اکا مدح وثنا اتسه و ذکر محامدی
مشارق ومغاربه سایر ونشر بدایحی افواه ناس والسنهٔ عام وخاصه دایر اولسه بو عمل ایله
نتیجهٔ افعال ذمیمه هرکز اندن مصروف اولمق یوقدر و بو تکلفله ثمرات خبث باطن وتبعات
کدورت نفس اندن تخلف قلمق یوقدر مثلا دهقان بر یره تخم حنظل اکسه وخلقه اندن
نی شکر تبرا اعتقاد اتدرسه بی شبهه بو حیله ایله ربع زرعی متغیر اولمسه کرك واول تخم که اکمشدر

حنظلدن غیری ثمر ورمسه کرك بیت چونکه بد کردی بترس ایمن مباش زانکه تخم است وبرویاند
خدایش سچند کاهی او بپوشاند که تا آید ت زان کرده های بد حیا داد حق بهان از مکافات الهی
کفت ان عدتم به عدنا ثم چون بو کیمسه حقیقت مکافاتی بلوب اساءته مترتب اولن افات ومخافاتی
اکلیه شاید که شرایت فمن یعمل مثقال ذرة خیرا یره انك ضمیرنه سرایت ایلیه وجانب اساءتدن جنا
احسان وانسانیته میل ادب ستمکارلقدن توبه وانابت ایلیه مصراع این نیز بتوفیق تواند
بودن بو مقامه مناسب امثال واسماردن در و بو مقاله موافق اثار واخباردن داستان
شیر صف شکن ومرد تیرافکن درکه اسفنددار ادی که بعضه روایت اولنمدر اول حکایت
برهمن ایتدی امثالده کلمشدر که ولایت حلبده بر بیشه واردی حیاض وانهار ایله مشحون وازهار
واشجاری حد حسابدن و فضلك شماردن بیرون بیت کل و بید وشمشاد وسرو وخدنك
بهم برشده شاخ بر شاخ تنك اول بیشه ده بر شیر جفا پیشه واردی ماده جنك و پرخاشه
اماده بر پیل تن که بهرام فلکی بر حمله ایله کورکبی شکار ایلردی و شیر کردون هیبت سطوت وصولتندن
کاو کبی تحت الثرایه فرار ادردی نظم خشم وقتنده کوسترسیدی دندان اولوردی هیبتندن
آب سنگدان کوزی کویاکه تنور پر آذر دهانی غار اناکم براخکر نثر همواره سفك دما ایله مشغوف وظلم
وستم ایله موصوف و پنجه ودهانی خون حیوانات ایله الوده قلوب سباع میاننده هتك وفتك
وقهر وجور ایله مشهور و موصوف ادی حشمندن وجوشندن بر سیه کوش واردی که لیل ونهار درکاهنده
خدمتکار و وزیر مصلحت کذاری ادی چون صورت حالی بو منوال اوزره کوردی انك نتیجهٔ ظلم
وقبیحهٔ بیدادندن قورقدی من اعان ظالما سلط علیه وعیدندن وهم ادب فصد اتدی که
اول بیشه دن رخت اقامتی کوتروب انك ملازمتندن ترك ایده و بر کوشه ده منزوی اولوب
فراغت وفراغت کزین میان جانه برك اده بیت بتر از صحبت انکس که ز خلقی بیا زارد باتش
هر که شد نزدیك بیم سوختن دارد نثر بو فکر ایله صحرایه متوجه اولدی کیدرك بر بیشه کنارنه کلدی کوردی
که بر موش تیشهٔ دندان ایله بر درختك عرقنی کسر وتبرزا ایله بنیاد یعنی خراب ایلر و درخت زبان
حال ایله اکا خطاب وعتاب ایلدی که ای ستمکار دل آزار نیچون جان ایله رشته لرن که عروق شرایین
منزلهسندهدر تیغ بیداد ایله قطع ادرسن و تبر آزار ایله بنای بنیه می یقوب خلایقی راحت

سایەدن ونفعت سوبدن نیچون منع ایلرسن بیت مکز بیکه بدی راجزا بدی باشنه یکیش
اهل مروت بدی ددی باشند نثر موش انلرلغنیمة التفات واعتبار ایتیوب همان اول ستمکارلق
اوزره مصر ومستمر اولدی بو اثناده ناکاه برمار کماندن تیر جزکبی کمیندن جقدی وتیر قصدی
موشه رلست ادب همانذم قلاب نفسله سوراخ دهاننه جکدی سیاه کوش بو صورتدن تجربه
حاصل قلوب بلدیکه ازارندن ازارندن عیری سنه کورمزمش وخاره دکن کل مراده اولمز وخار
خاردن عیری ثمر ورمزمش بیت بدمیکنی ونیک طمع میداری جزبد نبود جزای بدکرداری نثر
همان اول زماندن که مار اکل موشله تشویش جوعی فراموش ایتدی وخوش حال وفارغ البال
بر درخت سایەسنده حلقه اولوب یاتدی اتفاق بر خارپشت بوی طعمیله اول دشتی کشت ایدرکن
اول مقامه کلدی انی خواب غفلتده بولوب نعمت وغنیمت بلدی وفی الحال دم ماری اغزیله
طوتب باشن ایچری چکوب فارغ اولدی مار غایت اضطرابندن کمان کبی بیچ وتاب ایدوب سبر
سینه سن انک تیر خارنه اوردی تاجمله اعضاسی یوزک خارلو کبی سوراخ سوراخ اولوب
هزار ناله زارله جانن مالک نار ه اصمرلدی سیاه کوش صحیفه روزکارده رقم اعتبار اخر معاینه
قلدی املجون مار کاردن قالدی خارپشت کرسیابه خفادن باشن چقاروب بعض احشای ماردن
کماکان غذا اولمغه صالح ادی تناول ایتدی بعده باشن کین کوننه جکوب روی سطح زمینده کره حقیقی
کبی طوب ولدی یاتدی ناکاه بر روباه کرسنه اول صحراده کوزکن اول مقامه اردی خارپشتی که
تجرب وتدبیرله ایدی اول حالتده درزمکوردی بلدیکه با وجود حدت خار کل مقصوده ارمک
میسر درر وکلید مکرله در اژدر اچق متصور بس خارپشتی پشتی اوزرینه دوندردی واونی
تو لایوب بکلی اوزره بیچ قطام کوندردی خارپشت باران اولمق تصوریله صدوف کبی باراشی بغفندن
باشن طشره چقدی روباه همانذم بوغزینی محکم طوتب باشن بدندن قوپردی کوشتن اشتهای
تمامله اکل ایتدی پوستی اول مقامده قودی کیتدی هنوز روباه فراغت کلی حاصل اولمدین
کوردی که بر سك دونده کرك کبی درنده بر کوشه دن جقه کلدی روباه خواب خرکوشده اولنوب
پاره پاره قلدی ولحم وشحمندن جوع الکلبن دفع ایدجك مقداری یدی بعده حضور
قلبله بر کوشه ده یاتدی اویدی سیاه کوش بو اعجوبه لرکه هر بری تحقیق کافات دلیل ظاهر

خار پشت
کیرپی دیمکدر

ادی کودب نماغائه قضادن قضاء قدره کلجك حالات آخره منتظر اولوب طوردی ناکاه کوردیکه
بر پلنك تیزجنك خشمناك بر طرفدن کلدی سك بوندن متنبه اولنجه نفسی اولشکاله سینه سن
دلوب کلبك قلبنی طشره چقردی پلنك مکر بر صیادك کمینکاهندن خلاص اولمش وصیاد تیرخدنکی
شستکاه راست ایدوب اردنه دوشمش ایدی چون پلنکی سکله مشغول کوردی امان ویرمیوب همان
قبضه کماندن خدنکله دلدوزی پلنکه جانبنه کوندردی تیر راست دماغ طرفندن کردی صول
جانبندن جقدی زمین تولکه قوت ددی زمان افرین واحسنت اوقدی بیت
فلك کفتا خوش است این قبضه وشست زمین کفت افرین بادا براین دست نثر هنوز پلنکله
دفتر حیاتندن رقم رموز وادکن صیادکلوب بو هیئتی ایندی وسرعتله پوستی بدنندن یوزدی
اتفاق اول مقامه بر اسب سوار یتشدی اول پلنکله پوستنه که بغایت منقش ودلکش ایدی طمع کوزدی
صیاد اول بابده عناد ایدوب عاقبت مکالمه لری مخاصمه یه ومجادله لری مقاتله یه ایرشدی اثنای
کارزارده مرد سوار شمشیر ابدار له صیادك باشن لشندن ایردی وپوست پلنکی الوب یولنه کردی هنوز
بر فرسنك کتمه مش ایدیکه اسبی خطا قلدی سوار پشت زینده روی زمینه شویله یعقلدیکه همان
اول زمان اولمکانده جان ویردی مصراع زمان بردم امکان امان ویرمدی سیاه کوش بو تجربه لرکه
هر بری عین یقینله معاینه قلدی سبب زوال ظن وکمان وموجب مزید ایقان واطمینان اولدی
غیرچون امنن بو حالته مشاهده ایتدی حضورینه دعوت ایدوب ایتدی بنم سایه دولتمده راحت
ایکن واستانه فلك رفعتمده معمور احسان ومستغرق نعمت ایکن درکاهمدن کتمك وترك خدمت
وملازمتا تمکه سبب ندر سیاه کوش ایتدی ایملك بکا بر خاطرم خطور ایتدی وسویلمه جك بر سودا
ظهور ایتدی که نه تکلمه اقتدارم وار ونه سکوته صبر وقرارم مصراع سویلرسم اولم سویلمسم راز
اچلور بیت حال دل خویش از تو نهفتن مشکل وز بیم رقیب باز کفتن مشکل نثر اکر حضرت ملوکانه
امان ویره وبر وجهله عهد وپیمان بیوره که انك نقضی امکان پذیر اولمیه حال خاطرمی علی وجه التمام
خاکپای ملکه اعلام ایدم شیر اکا امان وردی وعقد عهدی متزلزل قلوب ایمانله مؤکد قلدی سیاه کوش
ایتدی شویله معاینه قلدم که نیت ملك انلر خلقه معروف در وعنان عزیمتی یکنلرا ایذا واضراره
معطوفدر دللرینی جفا سیله دیشدر سینه لر خار ازاریله بر تشویش در بو صورتدن بغایت ترسانم

وبو معنیدن زیاده هراسان بیت صفق مظلومدن کوزنا لشن ایلیر که نالش واری وار جوق ایش
ایلر نثر شیر جون کلام سیاه کوشی کوشنو ایتدی دریای خشمی اضطراب ایدوب جوشش ایتدی اما عهد مهمی
موجبنجه ضروری کندو نفسنه جبر وادا جوابده صبر ادب ایتدی سنك حقکده خود بنم
جانبمدن شمهٔ ستم صادر اولمدی بلکه سنك متعلقاتکدن بر فرد بندن رنجیده خاطر اولمدی
پس سایهٔ عنایتمدن فرار اتمکه علت وسبب وحمای حمایتمدن کنار اختیار اتمکه باعث طلب نه
سیاه کوش ایتدی بلی عواطف شاهانه دن شرمنده یم وبندهٔ مکارم خسروانه یم تا زنده یم
اما هیچ صاحب مروت ظالمك تعدیسن کورمکه تحمل اتمز ومظلومك نالشن اشتمکه
طاقت کتورمز نظم وجودت پریشانی خلق ازوست ندارم پریشانی خلق دوست
من انچه نواجیه نیم روی زرد غم بی نوایان مرا خسته کرد نثر بوندن غیری شایدکه ملك بو آتش
بیدادك شامتی دودندن بوینه مقبل رحی مصاحبت سببیله معذب اولوب یانش یانغنه
قوریله یانه مصراع اتش چو بر افروخت بسوزد تر وخشك سنبر ایتدی سن نامت ظلم
وستمی بندن بیلدك وما من عدل وکرمیندن اکلادك سیاه کوش ایتدی هر کلك که مشام خیشوی
استشمام رایحهٔ کلزار جزدن محروم اولمیه بلکه هر کمه که تخم آزار اکر ضرورت غیری بر کوده مزه وهم
کسه که نهال منفعت دکر خیردن غیری عز دیرمزه واصحاب تنبه وارباب تنبیه دنیا بیکه دار
مکافاتدر اول کوهه تشبیه اتمشلر که صواب وخطا اندن هرنه که ندا اتسك صدا طریقیله
بعینه دینه سکا اعاده نظم این جهان کوه است فعل ما ندا سوی ما اید نداها را صدا
کرچه دیوار افکند سایه دراز باز کردد سوی او ان سایه باز نثر ای ملك بن بکوزی عین یقین ایله بلکه
چشم جهان بین ایله صورت مکافات معاینه اتدم پس حکایت موش وماری وقصهٔ خاربشت و
روباه حیله کاری واحوال سك وپلنك وصیاد وسواری کلك تعبیر ایله بر صحیفهٔ ضمیر شیره تحریر
وتصویر اتدی ورنان نصیحت ایله ایتدی ای ملك موش کرنجه حدیث تیغ ستمیله کسدی طعمهٔ مار اولدی
مارکه زهر قهر ایله موشی هلاك اتدی نوك شوك خاربشت ایله هدف تیر دمار اولدی خاربشت که
خار ظلم ایله ماری تباه اتدی روزکار انی ناکاه کرفتار دام حیلهٔ روباه اتدی روباه
کمراه که خاربشتك خار وجودینی کلزار جهاندن قلع اتدی سك کرسنه قصاب وار ایسه

انلاده پوستین بدنندن خلع اتدی سك دخی اول بیدادیله شکنجهٔ پنجهٔ پلنکه کرفتار اولدی
پلنك دخی خدنك صیادله کشتهٔ پیکان زهرابدار اولدی صیاد هم بی رحم وطمعکار اولدوغی اجلدن
خرمن حیاتی هوای شمشیر آبدار سوارله صاورلدی سوار دخی ناحق یره قتل نفس اختیار اتدکی
سببدن طعمهٔ تیغ بوار اولوب جزای کاروسزای کردارین بولدی وللحاصل هر برنه جزای علی طریق
مکافات کندونه واصل اولوب فقطع دابر القوم الذین ظلموا فحوای انلر حقنده اشکار اولدی
بو عاقله مناسب بل فرض وواجبدرکه بدکارلرك مناسبتدن احتراز ادوب نیك کردارلر مصاحبتنه
اهتزاز ایلیه یعنی تان یا نز حکمتله تادیب واخلاقی اوصاف ذمیمه دن تهذیب ایده
همتن اصلاح نیته معطوف قله تا تیق افعال حسنه یه معروف طوته بیت نخستین نشاه
خدا ان بود که از بدیهه ساله ترسان بود نثر شیر نخوت قوت وزور ایله شویله مغرور اولمشدی
ودماغی سودای قهر واستیلا ایله بر وجهله امتلا بولمشدی که سیاه کوشك کلامی قلاغنه قبول ایلمز
رد وضایحن صرصر باب وطنین ذباب عد ایلدی سیاه کوشك هر باری که بو بابی کشاده
قلدی شیرك تاب آتش بیدادی دخی زیاده اولدی بیت ای انکه پند میدهیم از برای عشق
چندین مدم که اتش ما تیزتر شود نثر چونکه کوردیکه انله نصیحتی ضمیر شیرده اصلا تاثیر ایتمیه
صفحهٔ پولادده ضرب پای مور یا جوشن خاراده سنان خار زنبور مصراع اولورمی کار کوه کوشنا
خار برخارا خدمت شیردن خلاصت اتدی وباشن الوب بر جانبه کتدی شیر سیاه کوشك بو حرکتندن
خشم الود اولوب اردنجه دشت ازلدی سیه کوش کندوسن برخال الحفظ کزلدی شیر اندن کچوب
کوردیکه اکی اهو بره فضای صحراده کزر ومادر مهربان انلرله اردنجه نکهبانلق ادر شیر انلری
صید قصد ایدنجه اهو فریاد اتدکه ای ملك بیدادرکه بو اکی میوهٔ نارسیده سکا نه قدر غدا اولور
وبو اکی قطرهٔ مایله اتش جوعك نه دکلو انطفا بولور لطف ایله بکا رحم ادوب دیدهٔ می فلاقرة العین
کریان وقلبی اتش هجران جکر کوشه لرله بریان اتمه ای قهرمان قهار الله باغشلسون سنك فرزندلرك
وار صقن که بنم بونردیمه اتکله سنك قرة العینکر ایلر بورونکار که عالم عالم مکافاتدر
وظلم وبیداد کار برآفاتدر بیت چو بکردی مشو ایمن ز آفات که واجب شد طبیعت را مکافات
نثر مکرشیرك دخی انك اکی بچه سی واردیکه صورت جهانی انلرك آیینهٔ جمالنده معاینه ایلردی

ونوزباصره بی انلرك تماشاسیچون دلولدی• اول زمانكه بونلر بواهوبره‌لره قصد ایتمشدی•
انلر بو صیاد انلك ده بچه‌لرین صید ایتمشدی• شیر بونلر آهونك تفرع وزاریسنه التفات
ایتیوب بچه‌لرین بنچه قهر ایله هلاك ایتدی• انلر دخی صیاد شیرك بچه‌لرین تیغ بجه ریغله قتل
ایدب اغشته خون وخاك ایتدی ببیت مكر دشمن خانمان خودی كه بر خانمانها پسندی بدی•
نثر آهوی مصیبت دیده• نصیبیخی مهیبدن دمبدم اولوب• فرزندلری فراقندن هرطرفه
سراسیمه كزركن ناكاه سیه كوشه طوش كلدی• سیاه كوش آهونك فریاد وآهن كوروب سبب
جزع وفزعن صوردی• چون كیفیت حاله مطلع اولوب آهونك آتش ناله جانكدازندن یانیك
یاقلدی• واكا موافقت ایدب بو بیتله نوحه وناله‌یه آغاز قلدی بیت هركه كم دلم ازغم دلداد
بناله ازناله زار شود در ودیوار بناله نثر خروش وفغان وفریاد فراواندن صكره سیاه كوش
اكا تسلی ویروب ایتدی صبرایله كه درد مصیبت داروی صبرایله درمان پذیر اولور• بیحضور اولمه
كه اول بدفعال اتدیكی افعالك عن قریب جزاسن بولور بیت شمع پروانه را بسوخت ولی•
زود برپای شود بدروغن خویش نثر اما اول جانبدن چون شیر بیشه‌یه كلدی وبچه‌لرین اول
حالتده اوزره بولوب باشلری بدنلرندن اوزلمش پوستلری تنلرندن یوزلمش كوردی•
صغیر نعیر وفغانی صماخ شیر آسمانه ایركردی بیت درون محلدن ایتدی اتشین آه• قاردردی دودیله
خركه ماه نثر ووجهله خروش وادب بو جهدله ناله‌ش ایلردیكه اول بیشه اهالیسی انك حال زارنه كریان
اولورلردی• وبرحالتله اغلر وبزار ایله اكلردی كه مرغان هوا آنك سوز وكدازندن بریان
اولوردی بیت چوسیل خونه دود از دیده‌های پرنم من• چه جای دوست كه دشمن بگریداز
غم من نثر شیر ایله همسایه‌سی بر شغال وار ایدی كه كرد تعلقات دنیادن دامنی سلكمش•
ومن قنع شبع نكته سن لوح توكلدن اوقویب كریبان قناعته باش چكمشدی بیت
فا دیو میدان توكل شد مخیمه بصحرای قناعت زده• نثر تعزیه رسمنه خدمت شیره كلوب• وفغان
وشیوه‌نك سببن صوردی• شیر صورت حالی علی التفصیل تقریر ایتدی• شغال ایتدی ای ملك
صبور اول كه صبر پشت وپناه منهزمان سپاه قلوبدر• وحمول اول كه تحمل قلب شكن عساكر هموم
وكرمدر• نكه ناكاه ماتم ومصیبتدن بو دللره دلدار اولدلر• لیكن كاه صبرت ومحنت عنان كیر نفس

بی قرار اولورلر نظم دفع انكه تیر ستم كردش چرخی• عالمده تحمل كبی هر كز سپر اولمز• كرچه مصیبت اهلنه
حنظل كلور صبر• انك عدیلی ذوق حذده شكر اولمز• هرحاله تحمل اولمز یاقوت صفت اول•
كم صویه وكراهته دونسه ضرر اولمز نثر ارباب مصایبه جبل متین اصطباره تمسكدن غیری
نه چاره كه هیچ بر مشام كلشن عالمدن بی خار جفا بوی وفا استشمام ایتمشدر• وصغار وكبار
دست ساقی روزكاردن بی محنت خمار باده خوشكوار ایچمشدر نظم از دهر جفا
پیشه وفایی نتوان یافت• در كردش ایام صفایی نتوان یافت• زخم دل مجروح جكر
سوختكان را• سازنده تر از صبر دوایی نتوان یافت بیت كوزنك آچ خواب غفلتدن كوزك
اچ یوزوكه عین عبرت صوبنی صاچ نثر تا دفتر حكمتدن سكا برنچه نكته تقریر ایده یم• وكدار دنیای
غدارك حقیقتنی سكا احسن وجه اوزره تصویر ایده یم• دریای باطن شیر جوش وخروشدن براز
سكون بولوب اولوب سمع قبولله مواعظ ونصایح شغالی استماعه مشغول اولدی• شغال چونكه
كوردی كه تنبیه وتذكیره خمیر شیرده فی الجمله تاثیر ایتدی• مقتضای مقامه مناسب دلپذیر
كلامه اغاز ایدوب ایتدی• ای ملك هر طلوعك بر زوالی وهر شرفك بر وبالی واردر• وهر نزولك
بر انتقالی وهر اقامتك بر ارتحالی مقرردر• هر ابتدا بر انتهایله• وهر فاتحه بر خاتمه ایله مقروندر•
هر بهارك اخرنده بر غم مد غمدر• هر سود له عقبنه بر ماتم منضم• بو منزل عیش وادی دركه
شواید فوالدن مصفی اولمه جمیع عطیه عمر ضیر مدیكه غوایل عین الكمالدن مبرا اوله•
بیت وادی بر خاطر كم غمدن خارخاری اولمیه• قانی بر رخ كه حوادثدن غباری اولمیه•
بو كلستان جهانه سر بسر قلدم نظر• كورمدم بر كل كه خار جانكدازی اولمیه• نیجه بلدلر ایلیم بن بو
خرابات طواف ایچدم برباده كه هركز خماری اولمیه نثر هرفانینك تنا بكی مقرردر• وهر غرامك تراجعی
متصور الارواح كه منزل بدندن كوچب كتمشی اوله• وجان كه مرحله تندن رحلت ایتمشی اوله شعر
كل ذی غیبة یؤب• وغایب الموت لا یعود• هر كاه كه مدت عمر آخر• درزمان اجل حاضر اوله• ملك الملوك
برآن امان و• كوز اچوب یوم مهدرمان ویرمز• نه قوت وزور ومال موفور وجاه نامحصور
فایده ویرر• ونه مشیر ووزیر واعوان كثیر وحیله وتزویر چاره قلور لا راد لقضائه ولا مانع
لحكمه لیقضی الله امرا كان مفعولا نظم نه اولم اوقنی ایلر سپر منع• نه زهر دهر ایلر املی تریاقه

کرکنه خرمن جرخ بیله ور کرکسه کلخن دهری اوده یاق ● هل السموم الهموم من واق ● وهل السهام الحمام
من واق ● چون فریاد وزاری ضایع در ● وجزع سوکواری غیر نافع بودرد ● قضایه رضادن
غیر بلیه دوا میسر در ● بو رنجه داروی صبردن غیر بلیه بجه شفا متصور لا یستطیعون حیلة ولا یهتدون سبیلا
نظم باقضاء ازل وحکم قدر چه توان کرد ● درچنین واقعه جز صبر دکر چه توان کرد ● همه دا درد لحاکست
وطن چتوان کفت ● همه را بر بلا مرکست کنون چتوان کرد نثر شیر ایتدی عجب بو بلالر بنم فرزندلرمه
نه سببله حادث اولدی ● شغال ایتدی بو بلالرك سکا نزول نه بنه کندو افعالك باعث اولدی ●
انصاف ایله کم اول بیداد کم صیاددن سنك بچه لرکه ارشدی ● سائرلرسندن انك اضعافی کورمشلر ●
بی حکم و بی کمان بو بلالر سنك عملك مکافاتی درجهان کما تدین تدان خوش مشابه در سنك حالك
اشالرن اول هیزم فروش مثلنه که ایتدی ایا بو آتش بنم هیزمه بودن دشدی عجبا نحزن
هیزمم نه سببدن طوتشدی ● شیر ایتدی بجه روایت اولنمشدر اول حکایت شغال ایتدی
اخبارده کلمشدرکه بو ستمکار روزکاری که وقت صیفده فقرانك هیزمنی ظلم وحیله ایله الوب بهاز توقف
وتکلفله نصف قیمتی ورردی ● وفصل شتاده اغنیایه تهدید وتخویفله تحمیل وتکلیف ادب ضعف بها لی
آلوردی ● هم فقرا انك جفاسندن عاجز اولمشدی ● هم اغنیا انك بیدادیندن فرومانده قالمشدی ●
بیت سینه دل سوختکان زورکباب ● کلبه محنت زده کان زد خراب نثر بر کون بر درد منده
هیزمن ظلم وبیدادله الوب اول فقیر نامراده نیم بهادن زیاده ورمدی ● درویش بی نوا دست دعا
امن یجیب المضطر اذا دعاه جنابنه رفع ایدوب جبین نیازی زمین خشوع وخضوعه اوردی وتضرع
اتدی بیت اعظالم از دعای بدای من مشوکه شب ● کریانه دعا کنند که خون از دعا چکد نثر بو محلده برصاحب
دل یتشدی کیفیت حالدن توحدن حکم اول ظالمه زبان ملامتیدن دراز ایدوب ایتدی بیت بترس
از تیر باران ضعیفان در کمین شب ● کم هرچند ضعف نالان تو قوی تر زخم پیکانش ● اول بیچاره
لرکه درکاه حضرت حقدن غیری پناهلری یوقدر بو طریقه کیتمه ● واول درد مندلرکه هر شب تا صبح فرودن
شمع سوزان کبی دل بریان ودیده کریانندن سیل سرشك روان ادرلر بو مقوله معامله اتمه ● خانهٔ سینه
فقرایی آتش بیدادله یافب یاندرمه ● ونفس خون آشامکی شراب لعل فام خون دلایله مملو قانده مصراع
مخور این قدح کفردا بجان خواهی آمد ستمکر مغرور اول عزیزك پندندن زیاده مغرور اولوب غایت

کبر ونخوت وکال حمیت جاهلیتندن یوزین درهم وبو بیتك نحوا سیله ورهم ادب ایتکی ●
بیت بر روای تیغ وزین بیش من درد سرمه ● که دو صد خرمن افسانه بیك جو نخرم نثر درویش اوندن
اعراض ایدوب تشویش وانقباض ایله اوته کیتدی ● قضای الهی جاری اول کیجه مخزن هیزمه آتش دوشدی ●
اندن سراینه سرایت ایدوب بجزی وکلی نه متاعی وارسه یاندی دو توشدی ● علی السحر اول
درویش ناصح اول مقامه کلوب ستمکر مزبوری کوردی که خاکستر کرهدن بستر نرم اوزره
اوتوروب متعلقاتنه ایدر عجبا بو ضرر بنم هیزمه نه دن یتشدی ● وایا بو شرر بنم سرایمه نه دن
دوشدی ● اول عزیز ایتدی دود دل درویشلردن وسوز سینه دلریشلردن بیت حذر کن
زسوز درون های دریش ● که ریش درون عاقبت سرکند نثر ظالم باشن اشغه اندی واندوکی فعلنا دم
اولوب لواطی بقیله کندویه ایتدی مقام انصافدن تجاوز اتمیه لم ● واول تخم بلاکه بز اکمشزدر ●
بوندن غیری بر ویر ● واول شجر جفاکم بز دکمشزدر ● بوندن غیری نه غرم رسه کرکدر بیت همه تخم
نارواسنی کاشتیم ● ببین لاجرم تاچه برداشتیم نثر بو مثلی کتوردم تا بیله سز که سنك فرزندلرکه
نازل اولن قضا سندن سایرلرك بچه لرنه واصل اولن بلانك مکافاتیدر ● اکرچه حالا بو مصیبته
مبتلا اولمشلردر ● اما اینده عناه صبری الدن قوما مشلردر ● چون غیرلرسنك جورکه صبر ایلدیلر
سن حی نفسکه جبار وب انلرك قهر نه صبر اتمك کرکسن ● شیر ایتدی مأمول که بو مدعای عبارت
روشنله بیان وبو دعوای بینه وبرهان ایله عیان ایدسن ● شغال ایتدی کوستاخلق اولمسون
ملك نه سنده دار اولدی ● وعمرندن نه کچدی نه سنده وار اولدی ● شیر ایتدی فرق یلدرکه وادی عدمدن
صحرای وجوده خرام ایلدم ● وصومعهٔ جهان فانیده اربعینی تمام ایلدم ● شغال ایتدی بو مدت مدیده
ملکك ماده حیات ومدد قوتیه واقع اولمشدر ● ایتدی لحم حیوانی ودم وحوش بیابانی ایله
پرورش بولمشدر ● شغال ایتدی بو حیواناتك که بو قدر اوقات انلرك دم ولحمیله قوت
قوت بولدك ● بدر ومادرلری کوبه وزاری وجزع سوکواری ایا قیلدلرمی ● وانلرك متعلقاتی
حرقت فرقت واتش حسرتندن کیجه لر صباحه دك شمع سوزان کبی یانب یاقلدیلرمی ● اکر اولدقسه
دم ظلم وستمدن احتراز وسفك دم وهتك حرمدن اجتناب ایلیدك ● حالا بو واقعه یه مبتلا
اولمزدك ● واکر اول زمان تبعه جور وبیدادی یاد ادب ناحق یره قان دوکمکه ارتکاب ایتیدك ●

الان بیاد صیاد جلاددن نام ونشان کور مزدک نظم تو تا کرده بر خلق بخشایشی کجا یابی
از خویش آسایشی چون لهاز بیمت بنالد همی که بجان ریشت نهند همی نثر اکر همان بو سیرت اوزره
مداوم اولوب خونخوارلق وستمکارلق صنعتنی کندوکه لازم قلدک بوده کل هر آینه بونك
کبی بلالره کرفتار اولورسن ومادام که خلق جهان سنك پنجه جورکدن برتماز وچنکال قهرکدن
هراسان اولهلر نوایب زمان برآن امان ویرمیوب بی کمان کنتاکش دورلیندن اندکك ظلم
وعداوتك جزاسن بولورسن ای ملك غافل اخلاقکی زیور رفق ومرحمتله آراسته قل وتعذیب
حیوان بلافایده دن احتراز ادب عین الیقین بل که دل آزار زورکاردن راحت بولمیه کوره
وستمکار هرکز مقصوده ارمز وبوستان آرزوده مرادی میوه سن دریمز مصراع کس نزدست
این کمان تیر مراد بر هدف چون شیر کوش هوش ایله بو کلماتی استماع قلدی حقیقت حال اکا منکشف
اولوب بیلدی که هر کردارك کم بناسی ایذا وآزار اوزره ادرلر عاقبتی نکالملق وهر عملك که اساسی
افساد واضرار اوزره مبنی اوله خاتمتی بد فرجام اولور هر بر زمان حال ماضیده تذکر ومآل استقبالی
تفکر ایتدی وانده کی افعالدن ندامت ایدوب زبان ملامتله کندو کندویه ایتدی بهار عمرك اوقات شبابی
ادی خزان شیبه مبدل اولدی وقدم تقدم ایله عدمه کیتمك وسفر دور ودرازه عزم ایتمك لازم
کلدی نظم جام باغینك ادی خزان دکندم زعفرانه ارغوانی عجب نقش ایلدی چرخ کهن پیره که
اولدی دنك دوییم قیر ایکن شیر اولوب تیر قدم یاسر وش خم صنب قاشم کالی اولدی دیدم نثر ومن بعد
معقول بودر که تحصیل زاد معاده مشغول اولم وآزار خلقدن فراغت وقوت کفایتله قناعت قلم آزجق
عمر بقیم وار توقف اکسلك ألم حکیم نظم بهشته نیستم مرجان ضمیر درغون دل بانق که نیست
سرانجام هر کالکه هست ازین رباط دودر چون ضرورتست رحیل رواق وطاق معیشت چه سربلند
وچه پست نثر پس شرب دم واکل دسم دن فراغت ایتدی واول بیشه ده بولنن خشك وتر میوه لره
قناعت ایدوب کندو کندویه ایتدی مصراع هر که قانع شد بخشك وتر شه بحر وبر است نثر شغال چونکه
کوردی که شیرك غداسی میوه دن تجاوز ایتمز اکر حالی بو منوال اوزره کدرسه شغالك بر ییللق قوتی بر آیه
یتمز زیاده بیحضور اولوب بر دفعه دخی شیر خدمتنه کلوب حالدن خاطرن صوردی شیر ایتدی که ایا این
همت وبرکات نصیحتکله خلایقك علایقی قطع ایدوب شکر پرستلکدن خلاص اولدم وکوردم

که نعمت دنیا محنتنده دکمز مجاهده وریاضتله استیناس قلدم بیت زین بحر اکنون چو کسی آب بخوی نخورد
دل از آب بخورد جهان سرد کرده ایم نثر شغال ایتدی بو فکر صوب صوابدن دوردر وسمت استقامتدن بغایت
مهجوردر که خلایقك بو وضعدن دهان شکایتلری کشاده بلکه تضررلری حال سابقدن زیاده در
شیر ایتدی خلق بندن نه سببله متضرر اولورلر کم اول زمانندن الی یومنا هذا الآن بر حیوانك
کاسه سرندن بر قطره قان اچمدم وپنجه ودندانمی بر شخصك جاننه تیز اتمیوب دهان خونخوارمی
بر نفسك آزارنه اچمدم بیت ورم بخنجر هیاد پاره پاره کنند بهیچ کس نسانم بهیچ نوع
خراش نثر شغال ایتدی بلی اما مقتضای زهد ودیانت بو میدر که ازلدن الله سکا نصیب اولان
رزق مقسومی ترك ادهسن وسایر جانورلرك رزق قنده محقق ایدوغکن شیر مادرك کوجالدن اعداده کسن
بلمزمیسن که بو بیشه نك میوه سی سنك ده روزه قوتکه وفا ایتمز واول بیچاره لرکه قوت لا یموتلری بو
میوه لره منحصردر عن قریب هلاك اولوب انلرك وبالی ابد الاباد کردنکده کیتمز بن خوف ادرم که
بو جهانده دخی انلرك مکافاتن کوروب سنك حالك همان اول خوك حالی مثالی اوله که بوزینه نك میوه سنی
غصب ایتدی وذخیره سنی تاراج ونهب ایتدی شیر ایتدی نه روایتدر اول حکایت
شغال ایتدی امثالده کلمشدر که بر بوزینه نه مدد توفیق میسر اولوب ابنای جنسی جانبندن کناره
قلدی وبر بیشه کوشه سنده توشه قناعت اختیار ادب ایتدی بیت عارفم کوشه می دلور
کنج فراغتدن ایی عاقله توشه هی واری کنج قناعتدن ایی نثر اول بیشه ده بر انجیر اغاجی واردی که
بوزینه آنك انجیرلریله کچینوردی چون مرور زمانله اول نعمتده علامت نقصان مشاهده ایتدی
عاقبت فکرین ادوب کندو کندویه ایتدی بیلادکه حیوان جنسی مطلقا غداسز اولمز ماکولات نوعندن
بو بیشه ده انجیردن غیری نسنه ده بولنمز اکر بو انجیرلردن ادخار ایتمیوب طری وتازه یکی جمله سن
اکل ادرسم وقت شتاده بربرك دونا قلمق مترددر پس اولی بودر که هر کون بو انجیر اغاجنی سلکیب انك
قدر کفایتله یکنوب باقیسن قورودرم تا که تابستانده فراغتله یکوب هم زمستانده حضورا ادم
بیت ز بهر توشه باید کشیده رنج تابستان اکر خواهد کسی کاسایش باشد زمستانش نثر
بو اسلوب اوزره بر کچ اغاجی سلکوب میوه سندن بوزیدی باقیسن ذخیره قلدی بر کون بر انجیر اغاجنه
چو قاعده سابقه اوزره انجیر دیرکن ناکاه بر خنزیر بر صیادك زخم تیرندن دهم ایله قچوب

اول بیشه یه تحقیق ایتدی • هر درخته که واردی میوه دن خالی کوردی • تا اول درخته یتدی که بوزینه
انك اوستنده انجیر دررردی • چون بوزینه نك تیر نظری خنزیره راست کلدی غایتله اضطرابندن
کمان کبی پیچ وتاب ایدوب آهسته کندو به ایتدی بیت از کجا پیدا شد آیا این بلای ناکهان • زین بلای
ناکهان مارا خدایا وارهان نثر خوك چون بوزینه یی بالای درختده کوردی مرحبا ادب شرطنی یرینه
کتوردی • مسافرم غریب نوازلق ادب مهمانلغه قبول ایدرسن دیدی • بوزینه دخی رد سلامدن صکره
دوی نفاقدن متملقانه کلامه آغاز ایدوب ایتدی بیت باغ امیدمه بر سرو خرامان کلدی • خانه
عالم غیبدن بنه مهمان کلدی نثر خیر مقدم ای ضیف مبارك قدم چون شرف نزول ارزانی بیوردك فاجب
درکه الدن کلدکجه حضرت ادمك • خوك ایتدی ای برادر خیر الطعام ما حضر رسم ضیافتده تکلف لازم
دکل علی الخصوص که شدایدده حدث بو کلام • وغلبۀ جوعدن بو حال • لطف ایله بنی تناکدن کورتوقفا اتمه
وما حضری نك وارسه کتور تکلف ایتمه • بوزینه دخی زبان اعتذار ایله بو ارزنیاز ایتدی • و همانم درخت
انجیری بخر بکه آغاز ایتدی • خنزیر اشتها ایله کا ملله دوشن انجیرلری ییب اول درختك میوه سن تمام
ایتدی • بعده بوزینه یه متوجها ولب ایتدی ای یار بابه کرامی هنوز تنور اشتها التهابده • و نفس
حریص غذا طلبیچون دخی اضطرابده • لطف ایله اکرام ضیفده سنت رعایت ایله • و درخت آخری
تحریك ایدوب بنی رهین منت ایله • بوزینه طوعا و روعا بر درختی دخی سلکدی • خوك ازمنتدن
انك ترهین نداینز قوسوب درخت آخره اشارت ایتدی • بوزینه زیاده بیجنو اولوب ایتدی ای
مهمان عزیز دایرۀ انصافدن طرزم کچه • ونزط مروتدن اهمال ایتمه • بو سکا نثار اتدکم بنم برایلق قوتمدر •
من بعد ایثار نثاره قوتم یوقدر بیت زین بیش کرم نمیتوان کرد نثر خوك خشمناك اولوب ایتدی
بو بیشه یه مدت سنك تصرفکده ایدی من بعد بکا متعلق اولسون • بوزینه جواب وردی که آخرك
ملکنی غصب ایتمك شوم • وعاقبت قهر و تغلب معلومکدر که مذموم در • ظلم و تعدیدن فراغت و قوت
کفاف ایله قناعت ایله که ضعفا و نحیفه اتمك ایی نتیجه ویرمز • و فقرایی آزرده قلمق ایلك شوم سن
در مصرع بیت کوبند نداشی کری ز لحوم کنی • در د دل انت بکیر د چو دیکی نثر خوك چون بوزینه دن
بو کلمات اشتدی انك بو جرأتندن تمام منفعل و آتش غضبی زیاده مشتعل اولوب ایتدی ای کستاخ بی
ادب • و مکاره ابو لهب نسب • او تا بمدن سنك سوزنی سویلرسن • و کندکدن اولولره نصیحتمی ایلرسن •

شهودی تماشا ایله کسی بود درختدن بخبر اندم • و حقکدن کلب بیشه عده بخ کوندم ددی • و فی
الحال اقدام انتقام ایله اول درخته چقمغه اقدام ایلدی • هنوز شاخ اولا اوزنه قرار ایتمشدی •
که شاخ ضعیف خوك سرنکون دوشب جان خبیثنی زبانیه زبانه دوزخه اصمارلدی • بو مثلی اول اجلدن
کتوردم که سن دخی جهان اولا خوك طریقنه کیدرسن • که بو جانورلر ایچون تعیین اولنان رزقی کندوکه
سوق ایدرسن • چون بو جماعت رنج مجاعتدن هلاك اولالر • انلرك اولاد و انسابنك قلوبنده
سکا بغض و عداوت قائم اولوب دایم سنی غیبت و مذمت مع المدح مادام اولرلر • و هر نفس بر نفس سنی
مساویدن خالی اولمیوب اهل عالم ذکر مظالمکی کندولره لازم قلورلر • نته که سابقا اثر ظلك جانلرده
ساری • حالیا ضرر ذهدك زبانلرده جاریدر • اکمی حالده دخی جانورلر سنك پنجۀ قهر و چنکال جور کرده
خلاص اولمق محالدر • کرکه مرض ستم و فساده اول کرکسه ایابن صلاح و سداده • بو نتیجۀ زهد و قناعتدر
متصل نی یه ورلکه مایل اولسن • و ارتکاب مشتهیات جسمانیه اکتساب لذات روحانیه حایل
قلیسن بیت اسیر لذت تن مانده وکرنه ترا چه عیشهاست که در ملك دل مهیا نیست نثر چون شیر
شغالدن بو فصل پر اصلی اشتدی اکل لحومدن دخی فراغت … • وآب وکیاه قناعت ایدوب اندکی
کناهلرندن توبه و انابت ایتدی بیت سینه پر تاب و دیده پر خوناب • دیدی تبنا الیك یا تواب نثر
وجمیع حالاتنی بو ابیات حقایق سماتك مضموننی صفحۀ حسب حالنه اثبات ایدر … • و زبان ندامت
وملامت ایله کندو به خطاب ایدوب دردی نظم ای دل از این جهان دلازار درکذر • وز تنکنای کنبد
دوار درکذر • کار جهان نه لایق اهل بصیرتست • مردانه وار ازسر این کار درکذر • چون میتوان بکلشن
روحانیان رسید • سعیی نمای وزین ده پرخار درکذر • در بحر غم زحرص چو غواص شوخ چشم • غوطه مخور
زکوهر شهوار درکذر • نثر بو سمرادن ظالم خونخوار وستمکار قهارلك داستانی که جهانی ظلم وستم ایله کرباً •
واتش بیداد ایله بریان ایدر • تبعات جور و جفا و وخامت عاقبت ظلم و ایذادن بیخبر و اداه و آف
الامر خلقا اندوکی بلا وجفانك نظیرینه مبتلا اوله • حق و باطل و صواب وخطا یه کور اول وقت بیله •
وطریق رشاددن مضیق فسادی اول زمان تمیز قله • شیر کیبی که تا جکر کوشه لرینی آتش بیداد صیاد ایله
بریان کورمدی • قلبنی خونخوارلقدن بری قلمدی • چون بو تجربه ایله حاصل اولدی • عالمه بو حکایاتدن
اعراض ادب بر کره دخی انك آرایش بر اصلنه التفات قلمدی • بیت نوشته اند بر ایوان جنة الماوی •

کنجر کرعشوهٔ دنیا خریدی وای بوی نثر عقلایه لازمدر که بو جواهر نصایحی ادیبزه کوش هوشیله دیکلیه لر و بو تجاربی
ذخیرهٔ روزکار ادب بو مواعظی سامعه قوللانه لر و دنیا امورلرین اساس ظلم و قاعدهٔ جور
اوزره اورمیه لر و هر نسنه یی که کندو نفسلریچون و فرزندلری و سایر متعلقاتلری حقنده روا
کورمیه لر غیرلره دخی جایز بیورمیه لر تا جهان محال و مالکلرینی ذیور نام نیك و ذکر جمیله
حلی قلیه لر و دنیاده و عقبیده تبعات مظالمدن سالم و مکافات جور و ستمدن مسلم قلیه لر نظم
دنیا نیرزد آنکه پریشان کنی دلی زنهار بد مکن که نکردست عاقلی دنیا مثال بحر عمیقست پر نهنگ
آسوده عارفانکه گرفتند ساحلی باب یازدهم کشی کندو مرتبه سندن زیاده
طلب ادب اولسیله کندو کارندن کروقالدوغن بیان ایدر رای عالی شان جون بو داستان دل
پذیری خاطر نشان اتدی برهمنه خطاب ایدب ایتدی ای پیر روشن روان برهان باهر ایله
و دلیل ظاهر ایله عیان اتدك اول بدکردارك داستانن که خلایقه مضرت و آزار روا بنا او زره مصر
اوله و چون طریق مکافاته جزاسن بوله خواب توبه و انابته پناه قله حالیا ملتمسدر که بو
عبارتله که لطافتی مانند آب حیات و حلاوتی همشیرهٔ نبات اوله نظم سخنهای باکی
از کهربه بشیرینی زحلوای شکر به کسی بکان سخن در کوش دفتی که ز افلاطون بسی از هوش رفتی نثر بیان بیوره
اول شخصك مثلن که برعمله طالب اوله که انك حالنه موافق و شاننه مناسب اولمیه و هر چند که انك
تحصیلنه جد و جهد ایلیه سعی و کوشش فایده ویرمیه نظم حکیم اتدی کلام شاه چون کوش اجند بحر
حکمت ایلدیکچون حقایق درنك درجینی اچدی دقایق سوزلرین درّ یکی صاچدی ددی ای شهریار هند
و خاور سکا فرمان بر اولسه بحر و بر نثر اکابرمآثر خصال بیورمشلردر که لکل عمل رجال اول خلایقدن
هر احد جامه خانهٔ غیبدن بالای استعدادینه لایق لباس عمل خاصله اختصاص بولمشدر و خزانهٔ مواهب الهیدن
هر شخصك قامت استقامتنه موافق خلعت همت مخصوص دن ارزانی بیورلمشدر هر فرد بر عمله سزاوار
و هر مرد بر امره قابلیتی وار در نظم مکس را بهر طاوسی نزادند ملخ را بیرِ عنقایی ندادند زنرکس
آرزوی بو مشاید نسیم گل ز خار خشك نایید نثر ساقی الطاف ایزدی هر چند که هر احدی جرعهٔ غنا
و بادهٔ رعایتندن بهره مند اتمشدر اما هر کیشی یه کل حزب بما لدیهم فرحون خمخانه سندن مزاجنه
مناسب کار شراب خوشکوار ادزانی بیورمشدر بیت کس نیست که نیست بهره مند از تو ولی

اندرونه بحر عنایاتی نثر پس هر فرده لازمدر که اول صنعتکه صانع لم یزل ازل الاز اله انکا نامزد اتمشدر
اشتغال کوسترهٔ و جد و جهد ایلیه که او عملی علی سبیل التدریج مرتبهٔ کماله ایرشدره بیت بالا نکری
بغایت خوده بهتر زکلاه دوزی بکز نثر هر کسه که طریق ارث و یا سبب کسبیله تحصیل اتدوکی صنعتی
ترك ایدب کندویه ملایم و طبعنه مناسب اولمین مناصبه طالب اوله لاشکدر که ترددو تحیرده کرفتار اولب
لاجرم دل طریقیله که انکا سالك اولمشدی منزلنه واصل اولمیه و طریق اوله دخی مراجعت میسر اولمیوب انك
ایله بونك میاننده سراسیمه و سرکردان قاله هیچ بری حاصل اولمیه بس واجبدر که هر کیشی نصیب ازلی بیله
قناعت ایدب عنان آرزوی دست هوسه ویرمیه زیاده طلب ادب نقص کوردوکی کاری و قایل سن
مشاهده اتدوکی علی اسانلکله الدن چیقرمیه تا حدیث صحیحکه من رزق من شیء فلیلزمه موجب
مرجیدن تجاوز قلمیه و بیابان تردد و تحیرده حیران و سرکردان قالمیه حضرت مولوی مثنوی سینده
که معدن جواهر معنویدر بو نکته یه بو عبارتله اشارت اتمشدر سؤال مقامنده که ایتمشدر بیت
انجیر فروش را چه بهتر کانجیر فروشد ای برادر نثر امثال الدن زاهد عبرانی زبان و مهمان هوس پیشه
حکایتی که داستانی تجیبدر بو مقامه زیاده مناسبدر رای استفسار اتدیکه نه کیفیتله مرویدر
اول حکایت برهمن ایتدی روایت ایدرلر که دیار قنوج جهه بر زاهد واردی دیندار و متورع
و پرهیزکار وظایف عبادات روز و شب ملازم و مراسم طاعات علی وجه الاخلاص مواظب
و ملازم لباس حالی دنا من علایقدن آب ریاضتله یویب پاك و آینهٔ بالنی زنکار عوایقدن
صیقل عبادتله ادب تابناك اتمشدی حاشیهٔ سجاده سی مهبط ساخات غیبی و آستانهٔ
صومعه سی مورد واردات لاریبی ایدی نظم خرقه عبادتدن ادب خرقه ترك دنیایی ایلمشدی تاج ترك
تاجن یترمش افلاکه دلی عرش ایری بیجاده سی مراج تاج دارانه احتیاجی یوق صاحب تخت و تاج اکا محتاج نثر
تمام همتی احیاء مراسم زهد مصروف اولمشدی و کمال عزیمتی اصلاح لوازم خیر و مقصور اتمشدی مرغ
محبت دنیا عشق دماغنده آشیانه قلمامشدی و خورشید ضمیر منیر جهان تیره رویه پرتو التفات صالمامشدی
بیت خوشا کرانکه کذشتند پاك چون خورشید که سایه بسوی این جهان نیفکنند نثر اول زاهد
صلاح شعار و ورع دثار بو جمله یله هر نه اولکه لله خزائن السموات والارض خزانه سندن الکا حواله
اولوردی تمهانلره نثار [illegible] و طعام چاشت شامی فقرایه انعام ایدب مستحقنه ایثار ادردی

بیت رسانم کر اکنا بنان بر بسپهر اثیر • ز برج بذل که ایثار را بسی اثر است نثر بر زمان اتفاق بو موافق
انك نوبتنده مهمان اولدی • زاهد منتکر اکرام اضیاف شیمهٔ کریمه اشراقنده بشاشت و هشاشت
کوستروب اعزاز و اهتزاز له قرشو کلدی • وخیر مقدم دیب قدومندن سرور و صفا اظهار ایلدی •
بعد از تقدیم لوازم اکرام و فراش طعام جواهر کلامه رشتهٔ مصاحبتده اتساق و انتظام ویروب
استفسار ایتدی که نه جانبدن کلورسن • ومقصدك نه دیاردر • نه طرفه کیدرسن • مهمان ایتدی بنم سرکذشتم
دور و دراز • وحکایتم سرتاسر دقایق حقیقت و رقایق مجازدر • اکر اجازت بیورلورسه اون
آن بر سبیل ایجاز بر شمه تقریر اتمك جایزدر که تفصیلی تعبیر واستماعی السنه واسماع قاصر
وعاجزدر • زاهد ایتدی هر کسه که اینهٔ قلبندن ژنك حیرتیمن زنك اولمیه • هر قصه دن بر حصه
الومییتر دیهر • وانکه که پای عقلی علت غفلتله لنك اولمیه • قنطرهٔ مجازدن منهج حقیقته عبور قلمق متصور •
بیت ذهرها بیچه دفتری میتوان خواند • زهر افسانه فیضی میتوان یافت نثر پس مهمان سرکذشتکی
حکایت ایله نوقضا تمه وبو سوزدن شکر و شکایتکی اتمام اعلام ایله تکلف ایچکه • مهمان ایتدی ای زاهد
زمانه و عابد یکانه اکرچه که بنم الان مسکنم ترکستاندر • اما اصلم و وطنم فرنکستاندر • اول دیارده
بن خباز ادم وحرفتمده ماهر و استاذ ادم • هر زمان تنور سینه مه اتش اکتسابله تاب ویردم •
وهزار محنت جانله سائل جانلره بر پاره نان اله کتوردم بیت کرده ام خون میشود تا کرده • از
تنور رزق بیرون می کشم نثر اول دیارده بر دهقان دوستم واردی • روزکاردی که میانمزده خانهٔ
مصاحبت معمور وبنای مخالصت استوار ایدی • دهقان هر زمان بکا بار لوح ومدد کار لوح ادب مصلحتمه
یارار غلترید کامه کونزرر • وطلبه غنده تخفیف وتسویف ادب مهلت ومساحت کوستردی •
بو معامله ایله بازار صنعتیم کرم • ونان معیشتم نرم ایدی برکون بنی باغنده دعوت • وشرایط
ضیافتی نه تم که قاعدهٔ ارباب مروتدر بنم حقمده رعایت اتدی • تناول طعامدن فارغ اولوب مفاوضاته
مشغول اولدیغمز اثناء کلامده صوردی که سنك منفعت کسبك نه مقداردر • وبضاعت سودك نه قدر
وار • حلالدن بو شمه اظهار ادب ایتدم بنم بازرکانم یکرمی جزو واردر • واندن عاید اولان فایده ایله
اهل وعیالمه قوت نه کفایت اده جك مقدار • والحاصل ادخاردن ایکی او ذره محصولم واردر بیت
جو نیز نفع تکاری ندارم • بو بیده مستور روزی یکنانم نثر دهقان ایتدی سبحان الله سنك نفع

کارك چندان اعتبار اده جکلیی دکلش • بن خیال ادردم که سنك کسبکك سودی نوعنده حاملی فوق
الحد اوله مصراع خود غلط بود انچه من پنداشتم نثر بن ایتدم ای خواجه سنك سرمایه کلك نصابی نه در •
وکسب کارك حسابی نه • جواب ویردی که بنم صنعتیمزك مایه سی بیر وفایده سی کثیردر • جز بخم اکم زد محصول
کلی تحصیل اده رز • بن بو حرفتك اوندن یوز قایل ایله قناعت اتمرزه • بن تعجب ادب ایتدم بو نجه سیردر •
دهقان ایتدی استغراب اتمه که بوندن دخی زیاده متصوردر • کورمزمسن که بر دانه خشخاشك اصغر
حبوباتدر • چون بر ارضه منبت دوشب بته اندن نجه سنابل ظهوره کلور • وهر سنبله ده باشقه
بر قبهٔ خشخاش پیدا اولور که درونده دانه لرنك شماری دایرهٔ حسابدن بیرون در • بوندن
ظاهر اولور که بزم حرفتیمزك سودی سایر صنایعدن اضعاف مضاعفه افزوندر • مزارعات
مزارع حکمت بوید مشاهده در که زرع اوچ حرفدر • ایکی حرف اولی نقددر • وحرف آخری عین در اول
دخی اسم زردر • پس صنعت زرع عین زردر • بلکه نداند دزردر • فلاحت اکسیرینه واصل
اولن عاقلك عالمده کبریت احمر دکلی صنعت زراعتدر درلر کما قیل نقد قائل بیت
جستن کبریت احمر عمر ضایع کردنست • روی بر خاك سیاه آور که یکسر کیمیاست نثر چون دهقاندن
بو کلماتی اشتدم سودای سود دهقنت سودای قلبمده هیجان ادب فی الحال خبازلقدن واز
کلب تهیهٔ اسباب زراعته اشتغال اتدم • بنم جوارمده بر درویش پرهیزکار واردی که کرامات وعبادت
وریاضت وقناعتله مشهور هر دیار ایدی بیت بکذشته از تکلف وبنشسته کوشهٔ • ز اسباب
این جهان شده قانع بتوشهٔ نثر چون بنم حرفت قدیمیمی ترك ادب تحصیل صنعت آخره نیت اتدیکمی
اشتدی بنی قتنه دعوت اتدی • وزبان ملامتی دراز ادیب ایتدی ای استاد شول نوالك ایله که
خزانهٔ غیبیدن سکا حواله اولمشدر • قناعت ادب زیاده طلب اتمه که صفت طمع شوم •
وطمع کارلرك عاقبتی بغایت مذموم • وناصیهٔ حاللرنده الحریص محروم مفهومی مرقومدر •
اولکسه که ملك قناعته مالك اوله • پادشاه عالم در • وشول کسنه که طریق حرصه سالك اوله • انی
صنمه که ادمدر بیت قرص جوین می خوری وی تنکیب • تا نخوری کندم آدم فریب نثر بن ایتدم ای عزیز
بکا بو صنعتمده نه چندان منفعت واصل اولمز • روز وشب تعب چکرم • قدر کفافدن زیاده حاصل
اولمز • فواید زراعت بونده نایاد کن بلیم • پس اول حرفتدن فراغت ادب بو صنعته شروع قلیم •

دل‌نوشیانم ساقی روزکار الندن بجز بر قدح و فاقه شراب ناخوشکوار ایچه٭ همت ایلدکم بو صنعتک
منتفع اولوب معاشم وسعت و رفاهیتله کچه٭ درویش ایتدی بو زماندک سنک معاشک بو
حرفته موقوف ... ٭ وعنان اشتغالک بو صنعت جهتنه معطوف ایدی٭ بو وقتده حالیا سن اکا
مباشرت ایتمک دلوسن زیاده دشوار در٭ وبر کار در که فراوان مشغله مستدعی در٭ شاید که انک لوازمنه کما هو
حقه قیام قلامیه‌سن٭ و وظایفنک کما ینبغی عهده‌سندن کله‌میه‌سن٭ نهانخانه آرزودن هر امل
که ظهوره کلسه شویله دکلدر که البته دفع مراد اوزره محصّل اوله بیت داننده رفیقان که ره
دور و دراز است٭ ازکوچه مقصود بیازار نرفتند نثر فضوللق قاعده کندو طریقکدن طشره کیتمه
هر کسه که کندو حرفتندن فراغت قله٭ و کندویه ملایم اولمیان صنعته مشغول اوله اکا اول
بلا یتیشه که اول کلنکه یتیشدی٭ بن استفسار ایتدم که نجه اولمشدر اول حکایت پیر ایتدی
روایت ایدرلر که بر اعرابی دجله کنارنده کاذلکه مشغول ایدی٭ هر کون کوردی که بر کلنک جویبار
کنارنده کزوب بولدیغی حشراتی شکار ایدر ... ٭ وصباحدن اخشامه دک آنکله قناعت ایدوب هنکام
شامده ماوی سنه کیدردی٭ بر کون اتفاق بر باشه تیز پر اول نواحیده بر قوبه کبوتر شکار
ایتدی٭ و کوشت فربهندن اشتهای کرسنه بر از یینب باقی‌سن انده قودی کتدی٭ کلنک باشه‌نک
بو پیشه‌سن کوروجک کندو ایله اندیشه ایتدی که بو جانور بر جثه حقیر ایله بو کبوتر شکار ایدر٭
بن بو بال و بال و منقار و چنکال ایله بو محقّره قناعت ایدرم٭ لاجرم بو صورت دنائت همتدن
ناشی در٭ بن نیچون بو معیشت ایله خرسند اولوب همت بلنددن بهره‌مند اولمیم٭ صلاح بودر که
من بعد بو محقّراته تنزل ایتیوب باز بلند پرواز کبی اوچیم٭ و شاهین کردن فراز کبی اوج
هواده اوچیم٭ نسر طایر آسمان کبی منقار مرتبه خلاص اولمیه٭ و سیمرغ کوه قاف پنجه
چنکالمدن نجات بولمیه نظم رود که تشنه بجز کبود٭ بر نهم ابر نیارد فرود٭ زنده دلانی که
بیالا پرند٭ از اثر همت والا پرند نثر پس کلنک حشراتک ترکن اوردی٭ و صید شهوه کبوتره مترصّد
اولدی طوردی٭ کاذ چون کلنکک حیرتنی و اول کرکنکدن فراغتنی کوردی٭ متعجب و متحیّر اولوب
دیده عبرتله ناظر و عاقبت حاله منتظر اولدی طوردی٭ قضایه کورکه اول قضاده بر کبوتر ظاهر اولدی٭
کلنک کبوتری صید قصد ایدوب پرواز کلدی کبوتر لب آبه متوجّه اولوب ساحل جانبنه اوچدی کلنک

کمراه کیدر کن ناکاه کنار جویباره دوشدی٭ اتفاق ساحل جویبار بر کل ایدی بیچاره‌نک بالی کله
باتدی٭ هر چند که طیطاب ایدوب اضطراب ایتدی دخی اجری کیتدی٭ کاذ فی الحال کلوب انی طوتدی٭
و سرور موفور ایله خانه‌سنه کیدر کن بر آشناسی انی کوروب صوردی که اش هذا یا ...
اعرابی جواب وردی که کرکی تکلف بالصید ووقع فی القید یعنی بو کلنکدر که باشه پیشه‌سنه
هوس قلدی کندی دخی قید صیده کرفتار اولدی٭ بو مثلی اول اجلدن کتوردم تا بله‌سن که هر کیشی
کندو صنعتنه مشغول اولوب طریق قدیمندن طشره کیتمک کرک٭ و شاه‌راه حرفتندن اعراض
ایتمیوب کندویه لایق اولمیان صنعته میل ایتمک کرک٭ چون پیر عزیزدن بو مثلی استماع ایتدم
بنم دغدغه خوصم دخی زیاده اولدی٭ اول نصیحتی که محض اخلاصدن منبعث ایدی کوش
هوشله اصغادن امتناع ایتدم٭ و اول هوس اوزره ثابت قدم اولوب همان دم خبازلغی ترک
ایدوب دهقنت اسبابن کوردم٭ و بضاعت مزجاته که قادر ایدم آلات زراعت و ادوات
حراثت وردم٭ و بر مقدار تخم اکوب دیدم انتظاری راه حصول محصوله طوتوب طوردم٭ بو حالده
بنم و عیالمک روز عیشی تار اولدی٭ و کلاه زندکانی باشمزدن طار کلدی٭ خبازلقدن باری
خرج روزمره واصل اولوردی٭ حالا بر ییل مقداری تحصیل حاصل ایچون منتظر اولمق لازم اولدی٭
کندو مه ایتدم خطا ایتدک که نصایح مشایخی استماع ایتمدک٭ و ارباب تجاربک کلامنی بنای امورکه
پیش نهاد ایدوب انک موجبیله ایش ایتمدک٭ و شمدی خرج یومیدن عاجزسن هیچ ممکن میسکا
حبه واصل اولمز٭ و محقق موهوم ایچون ضایع ایتدک اولورسه ده بو سیله دک حاصل اولمز٭
حالا اصلاح بودر که بر کیسنه‌دن سرمایه ایچون بر مبلغ اقچه استقراض ایدرسن و ینه خبازلغه
مباشرت ایدوب اسکی طریقکه کیدرسن بیت انکس که بکار خویش سرکشته شود٭ بر زان بنود که با
سررشته شود٭ نثر پس شهرک خواجه‌لرندن بر مقدار مبلغ استقراض ایدوب ینه ناتوانلکا نی آچدم٭
و اول شغلی بر خوشکاره سپارش ایدوب تحیر و تردد تخمنی زمین دلده صاچدم٭ کاه زراعت مصلحتیچون
صحرایه کیدردم٭ و کاه کسب و کار ایچون بازاره کلوردم٭ چون حال بر زمان بو منوال اوزره کچدی٭
خوشکار خیانت ایدوب مایه و سوددن موجودی الدی کیتدی٭ و محصول زراعتده دخی انواع آفت یتشب
خرجلک ایچون عشر عشیری حاصل اولمدی٭ پس اول همسایه‌یه رجوع ایدوب حالمی علی التفصیل بلدروب ایکی علم

دخی افتقالمی واکی تقیدن دخی زیان کوزدکمی اعلام ایتدم ۰ بیرعابد چون سرکذشتی استماع ایتدی ۰
خنده ایدب ایتدی عجب حکایه در سنک حالک اول شخصه دونمیک حالنه که ریشنی ایکی عورتک النه
ویردی ۰ بن استغفار ایتدم که نجه اولدر اول حکایت درویش ایتدی روایت ایدرلر که بر
حریفک ایکی عورتی واردی بری زیاده قری ۰ وبری بر کوکلی کوکی طریدی ۰ بو شخص کهولت مرتبه‌سنه
وارمشدی ۰ وسنی مقتضاسی اوزره محاسننک اکثری اغرمشدی ۰ عورتلرینک ایکیسنه دخی رعایت
ادردی ۰ وباب قسمده رسم عدالتی مرعی طوتب بر کیجه برینه وبر کیجه بوسنه کیدردی ۰ هر کیجه که بر ایله
اولوردی عادتی بو ایدی که صباح قالقجق کالن یوزینه یوردی ۰ باشنی زنک زانوسنه قویب برزمان
اویوردی ۰ برکون زانوی زن پیرده اولان خوابه وارمشکن پیرزن انک روی دمونه نظر ایدوب کوردکه
بنفشه زار عذارنده یاسمینلر اچلمش وصفحه عارضی مشکیاده غبار کافور صاچلمش بیت حبشی
ملکی الشه لشکر روم ۰ اوچوبن زاغ قونمش یرینه بوم نظم کندوبه ایتدی ظرافت بودرکه ریش حریفدن
موی سیاهلری بران تخفیف ادم تا لحیه‌سی تمام حلیه شبابدن عاطل اوله ۰ واول زنک اعتقادیکه
انی جوان خیال ایتمکده باطل اوله ۰ وانی ریش سفیدله کورجک ضروریدن نفرت قیله ۰ شوهر دخی
۰ چون انک اینه حالنده زنک تنفر معاینه اده انک محبتی انطفا بوله ۰ وقلبی اندن تفریق
ایدب بالکلیه بکا متعلق اوله ۰ بو سودا ایله ممکن اولدوغی قدر ریش شوهردن موی سیاهی کیدردی
مصراع بر کنده بان ریش که در دست زن است نظم یارنده‌سی شخص بو زن خانه‌ده نان نیم واروب وعادت
معهودی اوزره باشنی نگارک کنارنه قویب اویوردکن ۰ زن جوان دخی ناکاه محاسن شوهره نکاه ادب
موی سفیدلر اسنده متراضی پیرزندن باشی قورتلمش برنجه دانه موی سیاه واردی کوزینه راست
کلب کندوبه ایدر لطافت بودرکه بو موی سفیدلری منقاشله بر بر قوپرم ۰ وکلزار جمال یاری
بو خار دلازاردن قورتارم ۰ تا ریحان خطی تمام سبز اوله ۰ وچون اینه جالن زنکار عیب شیبدن
مجلی کوره من بعد پیرلک غباری دامن خاطرندن کیدره ۰ وکندویی جوان بیله وصحبت پیرزندن
نفرت قلب بکا رغبت کوستره ۰ پس اول دخی قادر اولدوغی قدر موی سفیدلری کیدردی ۰ چون بو
حال اوزره برزمان کچدی ۰ برکون شخص بو رکوردیکه بر هیچ حریف سویلشب کیدرلر بلکه بونک
سقالندن قیل وقال ایدرلر ۰ نه دیر اصلی دیب الن یوزینه اوردی بیت کوردی صلاقالمش روینده

موینه دن اثر ۰ جز من ریشی تمام اولمش برینه یلاسر نظم هرچند کرفرایاتدی سودمند واقع اولمدی ۰
سنک دخی حالک همان بو منوال اوزره در ۰ بعض مریدیه کی باز کانلقده وبعضیسی دخی دهقانلقده
تلف ایتدک ۰ حالیا نه باغ معاشکده ثمر وسعت کوریور ۰ ونه خرمن انتعاشکده تخم ثروت بولنور ۰
بیت روزی بجنان کذشت وروزی بجنب ۰ اکنون که نکه کنی زانستن ونه این نظم چون بو مثللی استماع
قلدم متنبه اولب کوردم که ادبیت اسحاب جمله دکی حق ۰ ونور قدمنتم دریای دینه مستغرقدر ۰
مالمکم دخی دینمه وفا ایتمک احتمالی یوقدر ۰ بحکم الفرار مما لا یطاق من سنن المرسلین اول کیجه
ترک دیار ندبیرت ایتدم ۰ ویارندسی جهاد شهردن چقوب توسان وحراسان وصراناری سامان
بر طرفه کتدم ۰ تا مسافه دور ودراز قطع ایدب مدت متمادی نصکره اشندم که جمیع متعلقاتم
اخرته کتمشلر ۰ ومتروکاتی صاتب صاوب غربایه تقسیم ودائنلره تسلیم اتمشلر ۰ بن وطن مألوفه
مراجعتدن مایوس اولوب خیلی زماندرکه بو طریق سیاحتده کزرم ۰ والحاله صاحب دولتلروک
دار الشفا کرمندن دوا طلب ایدرم ۰ وجراحت شدایده زیارت قوم اهل الله دن مرهم ارارم ۰
ونفثات انفاس مبارکلرندن همت التماس قلورم ۰ تا بو زمانه دک که بحمد الله تعالی اینه حالم
بو باب فرخنده فالک صیقل مجاورتیله مجلی ۰ وسرب دوزکار دم بو جناب کرامت نصابک کنار
شکر اریله مهنی اولدی بیت المنة لله که اکر رنج کشیدم ۰ دیدیم تراو زتو بمقصود رسیدم نظم بودر
قصه پر غصه‌دن بحصه که مرض خفاده متضرعرضه یتشدردم ۰ زاهد ایتدی سنک صورت
حالک صدق مقالکه شاهددر ۰ اماعم عیدکه سکا بو شدایددن چوق فواید عایددر ۰ اکرچه کربرمدت
راه مهاجرت وطریق مسافرته سالک اولدک ۰ اما نجه مادبه ومربج تجاربساک اولدک ۰ وکثرت مالکر
وسیر مسالکله ادب احوال عالم واطوار واداب بنی ادمه وقوف تمام حاصل قلدک ۰ من بعد کلزار خاطرک
خاردامن کیر خواطردن خلاص بولسه کرک ۰ وقلب بی غشک خبث دغدغه وتشویشدن خالص
اولمسه کرک بیت بو پنه نار سوزده خالص اولسه بر کنی ۰ سیم قلبی صافی اولوب التون اولور اکمک اشی نظم
القصه مهمان مصاحبت نیر بالمه خوشحال اولدی ۰ عیزبان دخی صحبت مهمانی غنیمت بیلدی ۰
وشیوه مصاحبتده کمال مباسطت کوستردی ۰ زاهد مکر اصلنده بنی اسرائیل نسلندن ایدی ۰
اکرچه که لغت عبرانیدن غیری لغاته وقوفی واردی ۰ اما چون لغت عبری فضیلت بوروئی ادکی کمال

فصاحتله سویلردی و هر زمان کندی خاصیله اول زبان ایله تکلم ایلردی مهمان فرنکی اصل لغت
عربیه واقف دکلدی اما انک فصاحت تعبیر و صفای تقریری مزاجنه غایت خوش کلدی و التماس
اتدی که اکثر اوقات اول لغتله تکلم ایلیه زاهد دخی چون انک وفور رغبتن کوردی دها زیاده فصاحتله
اجوبه بحکم ان من البیان لسحرا ادای لغت عربیده سحر ساحری کوستردی مهمان زاهدک
حلاوت زبان و ملاحت بیاننه عن صمیم القلب متعلق اولوب والحاصل اول لسانه جان و دل ایله
مشتوق و متعشق اولدی و عزم و جزم اتدی که لغت مزبوره یله تکلمی زاهد مذکوردن تعلم اده
و وطن مألوفه تحصیل هنر و معرفتله کده بیت چو شیرین نکته لردن کار ادردی لب لعلینی
شکربار ادردی چو مهمان کوردی کفتار شکربار اکا طوطی کبی اولدی خریدار نثر چون مرور زمانله حجاب
تکلف میانه دن کتب بیکانه لک یکانه لکه منعفی و مقدمات وداد نتیجهٔ اتحادی مقتضی
اولدی مهمان زبان تضرع و نیازله زاهده دعا و ثنایه اغاز ایدوب ایتدی بیت ای لفظ تو کلید
نهانخانهٔ کمال نثر تو نتیجهٔ تائید ذو الجلال نثر بو نمط طرز سوق کلام اولور دیو رعایت مقتضای
حال و مقام اولور هیچ بر صاحب نظرک دیدهٔ عقلی بو کمال فصاحتده کلام مشاهده اتمه مشدر و هیچ
بر سخن شناسک کوش هوشی بو نوع الفاظ جواهر انتظام اشتمه مشدر بو فصاحت زبانی
صابی کورسه با قلک لال اولیدی بو بلاغت بیانی سحبان اشتسه دعوای فصاحت اتمک
محال اولیدی بیت کورسیدی ابن وایل اولیدی اکا قایل دیدی کر اشتسه شده در قائل نثر
حالا اول جناب کریمدن توقع و تضرع اده دم که بکا بو زبانی تعلیم و بو لغتک معانی سنی
تفهیم ایده که بکا منت عظیم و نعمت جسیمدر لطف ایلیوب دریغ بیورلمیه چون بی سابقهٔ معرفت
رسم رأفت و ملاطفتی دریغ اتمدک و بی تردد و توقف وظایف ضیافتده انواع تکلف رعایت
اتدک حالا که رابطهٔ محبت و اسطهٔ مصاحبتله مبهم و محکمدر امید وارم که شفقت بویوروب
ملتمسی اجابته مقرون قلاسن و کرم ادب تلمذ دفتری صفحهٔ حالمه چکیسن تا بو سببله تخم امتنانی
مزرعهٔ جانمه اکه سن امیددر که حقیر دخی وظیفهٔ ذکر مروتده تقصیر اتمیم و شرایط شکر نعمتی کما
ینبغی مرعی طوتم بیت چون شکر تو کفتن نتوانم بحقیقت من بندهٔ پروردهٔ احسان
تو باشم نثر زاهد ایتدی که ای مهمان کرامی بو نه منت محلیدر و نه معذرت مقامی بن استمزم که

سنی حضیض جهالتدن ذروهٔ دانش و معرفته یتشدرم و اسفل سافلین نقصاندن اعلای
علیین کمال و عرفانه ترقی اتدرم اما مخوف اولیه که لغت عربیله زبان فرنکی میاننده بعد مسافات
و تمام منافات وار در شتان بینهما شتان شتانا مبادا که انکله الفتده خاطر عاطرکز کلفت
یتشه و کمالکزه توجه بی حد سببیله طبعک ورطهٔ حیرته دوشیا انک حفظ و ضبطندن عاجز
قله وسنک بو بحثه زحمتک نافع اولمدقدن غیری بنم بو کچلو اوقاتم ضایع اوله مهمان ایتدی هر کمسنه
بر صنعتی تکمیله طالب و بر صنعتک تحصیلنه راغب اوله ارتکاب شداید صبر و تحمل اتمک کرک
و قاصد کعبهٔ مقصوده تعب بادیهٔ محنت مانع اولمیوب مقصد معهوده صدق نیت و قدم
دغدغه سزله کتمک کرکدر بیت سودم دیینی کشتی کعبه صفاسی جکرخار مغیلانک جفاسی نثر بن
بو لغتی شویله عازم و بو عزم اوزره بر وجهله جازم که جسمده هر بر مو بر تیغ بی دریغ اولسه
بو عزیمتدن یوز دوندرمزم و چشمده هر مژکان بر تیر تیز بیکان اولسه عنان نظری بو طرفدن
دخی معطوف قلمزم هیهات هیهات مصراع هر که میل کنج دارد رنج می باید کشید نثر مقرردر که طلب
معرفتده هر محنت عاقبت منحته مبدل اولور و بو طریقده هر جراحتک اخری راحتنه نهایت بولور
نتکم اول صیاد طلب علمده اندک زحمت و طائفهٔ علمایه جزئی خدمتله نعمت کلی یه دست رس
بولدی و تنکنای احتیاجده تقلیددن خلاص اولوب فضای استغنا و ثروته واصل اولدی زاهد
استفسار اتدی که بو خبر روایت اولنمشدر اول حکایت مهمان ایتدی اخبارده کلمشدر که بر
درویش واردی صیاد و صنعت صید مرغ و ماهیده ماهر و استاد صید ماهی اتدکده دام کبی
دکلی جیبی چشم اولوردی و صید مرغ اتدکی ایام اندامنده هر مو حلقهٔ دام کبی پیچ و خم اولوردی
بیت اولیدی چرخ اخضر دامکاهی اوچر قوش اولسه قورتلمزدی ماهی نثر اتفاق بر کون دامی بر مرغزار
توروب کندو کیننکاهده کرد ایلیو توردی و جزا زحمت و انتظاردن حوالیسنه اوچ قوش کتوردی
بیچاره لرک حلقنی حلقهٔ دامه چکلیک محللنده ناکاه بر عربده امیز اواز اشتدی مبادا صیدلر بو صدا سببیله
رمیده اوله لر دیو کیننکاهدن چیقدی کوردی که ایکی طالب علم مباحثه ادرلر بر وجهله که غوغالری
صامعه الدن بکچش و قیل و قاللری کمال نزاع و جدالده یتمش صیاد الدن واردی و تضرع و زاری
ادب بیلوردی که ارباب فضل و اصحاب کرمه مصراع دم درکشید تا بخورد مرغ دام دم لطف ادب

بردنمان ارام ادك تا بو صيدلر رميده اولميه ٭ وبنم زحمتم ضايع اولوب انتظام حال معاشمه
اختلال كلميه ٭ دانشمندلر ايتديلر ٭ اكر بزى بو صيددن بهره مند ادب حرزمزه بر مرغ عهد
ايلمسك سكا موافقت قلورز ٭ وبحث وعربدن فارغ اولورز ٭ صياد ايتدى اى عزيزلر
بن فقير وعيالمندم بو جماعتك جهت معيشتى بو صيده منحصردر ٭ انك دخى اكثرين الحق
بكا نه قلور ٭ وبرسى بو بجه جماعته نجه كفايت قلور ٭ ايتديلر سن دايم بو شغله مغتنمسن ٭ بزمكت
العمر شوربای عمارت وشوربای رياضتله مجحوب هنوز شكار رجاشنى سن طتمشز وطعم طير مما يشتهون
لذتن ذوق ايتمشزدر ٭ بو احتمالى ودمه كه دود سوداى كباب دماغمزدن زايل ٭ وشرط معهودى تبديل
اتمدين هيچ بر مرغ سنك بو قوتكه قليل اوله ٭ البته يا بر فرياد لر حزين صيدى برباد اتمك كركز يا
شرطمز بودر اوزره هر بر مرغى بودانه مرغله يادايدب دلمزى آنكله شاد اتمك كركسن ٭ بيچاره
هرچند كه مرغ بسمل كبي طبطاب اتدى ٭ وفرياد واضطراب ادب ايتدى ٭ بو مسئله علمايه معلومدر كه
رسن دامى طلبه مدرسه بوكمشدر ٭ ومولانا مدرسه لرينه برجه اكمشدر ٭ دهن دامى زمين وقفده اجماشدر ٭
دغلة مدرسه دن اكا دانه صاچماشدر ٭ شرعله بكا لازمدر كه كنديمين وعرق جبينله
تحصيل اتدكم صيد حلالى ثلث وثلثان طريقيله تقسيم ادم ٭ قطعا فايده ويرمدى ٭
وانلرك عناد ولجاجلرى اصلا اندفع اولمدى ٭ ضرورى شرط بو ريعمتر طوتب رسن
دامى چكدى ٭ اول قوتشلرك اوچن دخى صيد اتدى ٭ وينه اغاز تضرع وثنا ايدب ايتدى
اى اهل مكان زمره علما ارحموا من في الارض يرحمكم من في السماء لطف ايدب بن فقيره رحم
ادك مصراع سودا نكرده در جهان بسيار نثر بو سودادن كچك وارك شغلكزه كدك ٭ شوربای جرب عمارت
واركن بو نيتدن ٭ وحلواى زيادت كثيرين نعمت اولوركن بو نيه دركه طمع ادرسز ٭ دانشمندلر ايتديلر
بيت نه عجب مرغ ايشن سن اى صياد ٭ تا يكى بو عيش بره فرياد نثر بو سوداى بو سودى دخى ملتكل
كيدرمسن ٭ وشرطه اتدكك وعده يه يرخسه وفا قلمزمسن ٭ صياد كوردى كه مزاج رجا حسنه
ورشته اميد كسسته در ٭ ناچار شرط معهودى تقديم ايدب صيد خبورى كنذوله
اول ايكى طالب العلم ميانند على السويه تقسيم اتدى ٭ بعده ايتدى معلومكزدر كه سزه چوق
خدمتم اولدى ٭ اكر حق خدمتى رعايته همت ادرسكز ٭ وبنم صيد حلالم سزه حرام اولمسون ديرسكز ٭

اول لفظى كه انكله بحث ايدرديكز بكا تعليم ايلك ٭ تا كه بن دخى سزك مانند فايده كوزدن بى بهره قالميم ٭
دانشمندلر تبسم ادب ايتديلر بز لفظ مخنث وميان خنثى ده بحث ادردك ٭ صياد صوردى كه مخنث
نه در ٭ ايتديلر مخنث اولدركه نه مذكر اوله نه مؤنث ٭ صياد اول لفظى حفظ اتدى ٭ وملال خاطرلرينه كيتدى ٭
وصورت حالى اهل وعيالنه حكايت ايدب اول كيجه اول قوت لايموت ايله قناعت اتدى ٭
چون صباح اولدى ٭ ومرغ زرين جناح آفتاب اشيانه افقدن پرواز كلدى ٭ وماهيان سيم
اندام انجم دام خطوط اشعه مهردن محجوب مقعر بحر اخضر سپهرده پنهان اولدى بيت چرخ
صياد وش برشته زرده ٭ ماهى مهر را بدام آورد ٭ مرد صياد دامن كوتوب لب دريايه واردى ٭
وتوكل تمامله دامى دريايه صالدى ٭ حكمت الهى شسته بر ماهى راست كلدى كه نه آب زره كرسرتا سر كرتله
اكا بكزر جوشن پوش اشتمشلدى ٭ ونه مردم آبى اينه ابدع انك ماننديه صورت معاينه اتمشلدى ٭
جسم لطيفى سيم مذاب كبى طرى وتر ٭ وپيكر نازنكى قطره سيماب كبي خنده دنبدر نظم سينه سى صاف
صنكه سيم سفيد ٭ چشمى كويا كه چشمه خورشيد ٭ پشتى كويا لباس بوقلمون ٭ رنكى حقه قياسدن بيرون نثر
صياد انك رنك صورت وشكل وهيئتندن بر زمان تحير بحرنه طالب تفكر اتدى ٭ وتعجبله باشن
صالب كندو كنديه ايتدى ٭ هيچ بر صيادك ديده دامى دخى بو صنعتده بر ماهى كورمشدر ٭
وخالق بو زيبا لقده بو بالق دخى خلق اتمشدر ٭ صواب بودركه انى كندن حفظ ايدم ٭ وتبرك
دشمن استانه سلطان تحفه الدم ٭ شويله كه قدر وقيمتم بله ٭ بنى اقرانم ميانند سرافراز قله ٭
والابر ضعتدرا دين بالق بلر نه خالق بله ٭ پس اول ماهيى بر ظرف آبه قويدى ٭ ودرگاه پادشاهه
متوجه اولدى ٭ مگر كه بر موجب فرمان شاهى قصر فلك اشتباهى اوكنده اولان كلشن خاص رخام حامله
بلكه صفحه سيم خام دن بر حوض بنياد اتمشلر ٭ وآب زلال مالامال ادب ايچنه غير متناهى ماهيلر آتمشلردى ٭
ونودار شكل هلال بر دوزق دوزب اول حوض بهر مثال اوزره روان اتمشلردى ٭ كه هر كون طلع
پادشاهى تماشاى آب وماهيه ميل ادب لب حوضه حاضر اولوردى ٭ فخاص دانشالر اول دورق
هلال مثاله بنوب ماهيلرك احوال حركات وسكناتن تفرج قلوردى ٭ اتفاق اول زمانده كه بيت بنوب
اول دورق كرد دون مدار ٭ درون حوضه ايدردى نظاره نثر ناكاه صياد كلدى ٭ اول ماهى بو العجب هيئتى
نظر پادشاهه كتوردى ٭ شاه انى غايت خوش كوردى ٭ وصياده هزار دينار تمام عيار جايزه بيوردى ٭

وزیرادن بریسی که پادشاه حضورنده منصب قربتی و مجال جرأتی واردی اغاز کلام ایدوب نصیحت
یوزندن آهسته پادشاهه ایتدی ضمیر منیر شهنشاهی یه مخفی دکلدر که قعر دریاده بو ماهی و صیادلر
بحد و غیر متناهیدر اکر کون زرافشان سلطانی بر ماهی ایچون هزار دینار ارزانی بیوره نه زر
خزانه وفا اتمک میسردر و نه خراج مملکت کفایت ایلمک متصور بو ماهینک اعلی قیمتی بیکی
ظاهر و بر صیاده نه مقدار جایزه جایز ادوکی معلوم خاطردر یا مقادیر عطا استحقاقه لایق
کرک و جزا عمله موافق بیت هر آن جوئی که صد مرواب کیرد دو صد من دریزش نقصان پذیرد نثر
شاه ایتدی حقیقت حال بیان ایتدکک منوال اوزره در اما بعد الوقوع نه کیفیت ایله خلف
وعد میسردر وزیر ایتدی بو بابده بر تدبیر ممکندر که هم خلف وعد لازم کلمیه و هم زر بسیار
دخی ضایع اولمیه صواب بودر که اندن سؤال اولنه که بو ماهی مذکرمیدر یا مؤنث هرقنغیسنی
که اختیار قلرسه دیرزکه وار بو ماهینک جفتنی کتور و معدوم معهودی کوتر ضروری جوابده مبهوت
اولوب چون کمی صوت اولسه کرک اول وقت از نسنه ایله راضی اولوب جزئی رعایتله قناعت
قلسه کرک پس شاه صیاده متوجه اولوب ایتدی ای استاد بو ماهی مذکرمیدر یوخسه مؤنث
صیاد صاحب تجربه فهم ایدوب که شاه نه بیوردی و بو سؤال ضمننده نه اندیشه قلور غواص فکرنی بحر
تدبیره صالدی و بر زمان تفکر دریاسنه طالدی قالدی آخرکار همان اول لفظ که علمادن یادکار
المشدی یاده کلدی فی الحال جواب ویردیکه ای شاه بو ماهی مخنثدر یعنی نه مذکردر نه مؤنثدر
شاهه صیادک سوزی بغایت خوش کلدی و وزیر بو صاحب تدبیره تعییر و تعزیر بیوردی و
دینار معهود اوزره هزار دینار معدود دخی زیاده قلب صیادی جمله نه ما سدن خالی قلدی بو مثلک
فایده سی اولدر که صیاد علمانک برغله خدمت ایلیب اندن بو لفظ حفظ اتمکله الکیلک دیناراننه
کیردی و درکات ذل و هواندن درجات عز قبول سلطانه اردی پس معلوم اولدی که تحصیل علمک فوایدی
چوقدر و خدمت علمانک زیانی یوقدر نه که بعض اکابر بیورمشدر نظم بیاموز علمی که کردد عزیز
که بی دانش انسان نیرزد بچیز ز دانش فزاید بتن جاه و قدر ز ضعف جهالت رساند بصدر نثر
زاهد ایتدی ای مهمان چونکه بو دکلو الحاح و اقتراح ایدرسن و بیابانده جهدی قدم جده بایا
یتمک دلرسن بکا لازم اولان بودرکه تعلیم و تلقین بابنده مقدورمی بیع ایتمیم و تفهیم مبادی

و مسائل و توضیح قواعد و دلایلده هیچ دقیقه مهمل و نامرعی قومیم مهمان همان عنان عزمی اول
مقصد بعیده جانبنه معطوف قلوب مدت مدید لغت عبریه اشتغال ایلدی اما طبعی اکا مساعد ایمیوب
اول لغتله الفت ادمدی و قدم دهنی اول زبانک مضیق فهمی و طریق حفظی جانبنه کیتمدی زاهد
هرچند که باب تعلیمده شرایط جد و جهدی تقدیم ادردی آنک قوت ذکاسی مساعدت اتمزدی
و هربار که شوره زار خیالنده تعلیم و تفهیم نهالن دکردی شاخ امل اودزه ثمره حرمان
غیری نسنه مشاهده قلمزدی بیت اکر از بخت توفیق عطایی نرسد سعی سودی نکند
جهد بجایی نرسد نثر برکون زاهد ایتدی ای مهمان عجب صعب و بر تعب طریقه کیردک و عظیم
عذاب الیمه ارتکاب اتدک نفس ناطقه که بو زبانله موانست ممکن دکلدر و طبعک بو لسانله
مناسبت ممتنع بو امر خطرناک و کار دشواردن فارغ اول و بو میدانه که جولانکه لایق اولمیه
قدم قومه و سن بو صنعتده بهره مند اولمیوادمه بیت در هرچه نمیتوان بدست آوردن
حیفست بهرزه عمر ضایع کردن نثر کسنی کندو ملک اسلافی طریقندن چقوب و آبا و اجدادی زبانندن
غیریله تکلم و تعلم اتمک منهج استقامتدن بعید و مذهب عقلادن فکر غیر سدیددر مهمان ایتدی
خلاف صوابدر اسلافه اقتدا اتمزم و بدرقه تقلیدله بر طریقه کیتمزم و روش رفیق عقل
و طریق توفیق تحقیقدن بلجمزم که تقلید کمند اغوای شیطاندر و تحقیق هادی منهاج صدق
و ایقاندر ما آکه ایت انا وجدنا آباءنا الآیه طفلان بازیجکاه تعلیم کونمالدر تا وحشت
اباد تقلیدن جانب دار السلام تحقیقه میل ادهلر و حلی بقیتله یهدی الله بنوره من یشاء
پرتو انوار فیضاهده قلدلر نظم انکه او در پرده تقلید جست هم بنور حق ببیند هرچه هست
در محقق تا مقلد فرقهاست این چو داود است آن دیکر صداست نثر زاهد ایتدی حاله بن حق نصیحتی
ادا اتدم و شرط مناصحتی یرینه کتوردم قورقرم بودرکه بو مجاهدانک عاقبتی ندامته دخانتی ملالته
مؤدی اوله حالیا لسان فرنکیله تکلمه قادرسن و قبیله و عشیرتک لغتیله تعبیر اده بیلورسن
یکن که چون اکثر روزکارک تکرار لغت عبریه صرف ادرسن لغت فرنکیده دور دوشه سن
و زبان عبریله دخی تکلمه قادر اولمیه سن و سنک حالک اول زاغ مثابه سنه اوله که رفتار کبک
هوس ایدی کندی رفتارین دخی اونتدی مهمان استغنا را اتدکه بجه مروید اول حکایت

میتیان ایتدی روایت ایدرلر که بر کون بر زاغ کوردی که بر باغ کنارنده بر کبک دری خرامان
کوره و اول رفتار موزونله دل نظاری کندو به منتون ادر بیت بیك نوبت که سوی
من خرامیدی دلم بردی خرامان نوبت دیکر بیا تا جان بر افشانم نظم زاغک کبکک اندام خرامی بغایت
خوش کلدی و تناسب حرکات و سکناتندن متحیر و متعجب قالدی آخر اول شیوه ایله خرام سوداسی
سویدای دلنده ظاهر اولوب اول سوال اوزره رفتار خیالی ضمیرنده جایکیر اولدی ضروری
ملازمت کبک دری به کمر بغلیب سودای کسب خرامله سود خواب وارامی کندو یه حرام ایتدی و روز
وشب اول حرکات بو العجبه تقلیدا دب بیوسته کبکک عقبنجه کزردی و آهسته خرام
وجلوه لرین و رفتار شیوه لرین تماشا ادب اکا تشبه قصد ایدردی و دردی بیت ای
کبک دری جلوه کنان میکذری لنکان لنکان من از عقب می آیم نظم کبک خوش رفتار بر کون کوردی که بر
زاغ بر کردارانک خرامنه تقلید ایدر و حرکات ناموزون و سکنات نامطبوع ایله عقبنجه دوشمیش
کزر بیت با تنت سایه وش بودم کسلمز اوتنه الکلام او صنه بلمز نظم ایتدی ای تیره رخساد
واهو من دیدار همواره عقبیمجه کزرسن و خرام و جلوه لرم تماشا ادرسن بوندن مقصود نه در
و بو سودادن سکا سود نه زاغ ایتدی ای زیبا خوی و خنده روی بیت رفتار تو دل بردی
اکنون زینت فریاد کنان در پی لعل تو بیم نظم بلکه اول که بکا سنك رفتارك سوداسی دوشمشدر
بنجه مدت در که قدمکی کوردم و البدن کلدیکجه بو هنرك تعلم ادرم امید در که بو هنر سبیله پای
افتخاری همکنلرم سرینه قویب بین الامثال والاقران مشار الیه بالبنان اولم کبک چون زاغك
بوکلامن اشتدی قهقهه کناه ایتدی مصراع هیهات تضرب فی حدید بارد مصراع ایا تو کجا و ما کجا
نظم بنم خرامم صفت اصلیه در سنك رفتارك و صنعجیکی ذاتیات علی کل حال قابل زوال اولمز
وما بالذات لا یزال بالعرض بن خرامی سویلرم سن برافقك بن یقیندن خبر دردم سن امالقك
مصراع ببین تفاوت ره از کجاست تا بکجا نظم ای کج طبع بو باطل خیالدن کچ که بو سودا محال سکا کج حال
اولور کچ مصراع بکذار که این کار نه با ذوی تو نیست نظم زاغ جواب ویردیکه الشروع ملزم چون بر امره
شروع اتدم فسخ و فسانه بله رجوع اتمزم و تا مقصد معهوده واصل اولمیم شاه راه مقصوددن
طشره کتمزم بیت کشتی صبوری بای غم انداخته ایم یا میرم دران یا بکف آید کهری نظم بیچاره هرچند که

کبکک عقبنجه کدب انك خرام و جلوه سنه تقلید اتدی اندن محروم اولدقدن غیری رفتار قدیمن
دخی اونتدی و هیچ وجهله رفتار اصلیه رجوع میسر اولمدی مصراع ان دست نداد و ره این رفت
زدست نظم بو مثلی کتوردم تا بله سنکه سن سعی باطل ایدرسن و بیهوده یوره زحمت چکرسن و تخم سعیکی
زمین شوره ماکرسن دمشلدرکه احمق خلایق اولدر که بر عمله اشتغال اده که نه حرفته لایق و نه طبیعتنه
موافق اوله بو حالت بینه حمان اول حکایت در که نانوا لق دن فراغت ایدب دهقانلغه مشغول اولدك
و عاقبة الامر بر مقتضای لا الی هؤلاء و لا الی هؤلاء اکیسنك دخی سررشته سن الدن چقردك
و غربت و بلا و کربت و جلا ده بی کس و بی نوا قالدك بیت کفتم بدهم جان و بوصلت برسم
جان دادم و از نرسیدم بوصالت نظم مهمان نصیحت میزبانی سمع قبول الله استماعدن امتناع
اتدی و ار زمانه دکین لغت عبری تحصیل اتمکدن غیری کندو زبانن دخی اونتدی مصراع
الا اول کلدی بو کتدی الدن نظم بو درلو کسه نك داستانی که کندو حرفتندن وازکله و کندو یه
مناسب اولمین صنعته هوس قله بو باب حکمت مناط ملوکك حزم و احتیاطنه متعلقدر پس
واجبدر که هر والی که ضبط ممالك و ترفیه خلایق و رعایت رعایا و استیصال اعدایه مایل اولمش معانی
دقایقنه تفکر لایق و تأمل فایق بیورب موجبیله عامل اوله و روا کورمیه که هر بی اصل و بی
هنر مردم اصیل و پاك کوهر لر مساوی و معادل اوله زیرا که نجه فرومایه لر کندولرین شهسوار
میدان فضل و هنر لر همایه و همسر تصور ایدرلر و مضمار کفایتده کندولرك لا شه اندیشه لرین
انلرك فرس فراستلریله هم عنان خیال ایدرلر باوجود که انلرك کردنه ده ان حزلر اتولرین دخی
کورمزلر بیت با جام جم چکونه توانند معارضه در خود بدنند لعل مرصع شود سفال نظم اکرعیاذا
بالله تفاوت مراتب انسان میاننده کدب ارا ذل و اسطله بر کفنده اد توره و اواسط اقاضله
لاف مقابله اوره جهاندارلك مهابتنه اختلال کلی طاری اولوب بو خللك اثاری بنیاد بلک
و ملکه ساری اوله بو سببدندر که سلاطین سلف مردم نا اهل و نا خلفی تعلم علم کتابت و صنعت
استیفا و سیاقتدن منع ایدرلردی زیرا که چون بو رسم مستمر اولمه ارباب حرفت موضع اصحاب دولته
کلوب ارباب دولت اعمال اصحاب حرفته ارتکابدن اجتناب قله لاجرم انك مضرتی صنایع و منفعتی
اولوب اسباب معاش خلق عام علی الاطلاق مختل و ناتمام قله بو سببله جمیع صنایع و اعماله

اهالی عالم اختلال متطرق اولوب بو ترلیه مرضی دیکر و رزمانده بر وجهله اشتعال بوله که سیلاب
تدابیر صایبه بیله انطفا محال اوله بیوم خرد مند مدرک اولدر که استماع نصیحت علمایه مواظب اولوب
اتباع موعظت حکمای ذمتنه واجب بیله تا انلرک فوائد پندلرندن بهره مند اولوب عزات تجربه
لرندن انتفاع بوله و جمیع اموری سمت وصمده دور و منقصت غفلتدن مهجور اوله نظم اکادر
عاقل اولنلر خردمند که کوش هوش ایله اصغا ایده بنده سخن که درر کوینده غواص الم زحمتله کیرر کوهر
خاص بودر جاعینده کی درج نهانی طلودر سر تسر در معانی باب دوازدهم صفت حلم و وقار
وتمکین خاص ملوک و سلاطینه زیبا خلعت اولدوکن بیان ایدر دکر پادشهنشاه کامکار حکیم
بذکوار منوچهر اولوب عبارت نمکین باد و کفتار کوهر نثار ایله بیت ثنا اتدیکه ای بیر یکانه
نظیرک کورمدی چشم زمانه نثر بیان ایتک اول طائفه نک داستانن که حرفت اصلی و صنعت اسلافنده
انحراف قصد ادب حالنه مناسب اولمیان مطالبه طالب اوله و مطلوبی دینه ارادتدن محجوب
اولوب کار اصلی و حرفت قدیمنه ده رجوع ممکن اولمیه حالا جناب حکمت مآب حکیم کامیاب
ملتمس درکه خصال شاهانه دن بخصلت زیاده ستوده و پسندیده در بیان قله دنبات دولت
و نظام مملکت وامور واستمالت قلوب جمهوره نه صفت اولی والیق و نجه خلق احری واخلق در مسالک
اعلامه شرف انتظام ارزانی بیوره بن لون ایکنجی وصیتده کورمشدم که سلاطینه لازم درکه حلمی
سرمایه کار و بود باد و وقاری پیرایه روزکار اوله حالا خاطر فاطره بو خاطره خلجان ادر که ملوکه بو اج
صفتدن که حلم و سخاوت وشجاعتدر قنقسی اهم در وانلرو نسبت بو صفاتدن قنقی صفت متقدم
حکیم واجب الشکر اتک لطف عمیمندن ورجای عظیمندن رجای عظیمدرکه فکر عقده کشا سیله بو
مشکلدن کوه اشتباهی حل ادب رای صواب نما سیله بو مسئله یوزندن حجاب خفایی رفع ایلیه
بیت چو شاهک التماس ایلدی کوش بیندر رای حکمت ایلدی جوش دردکای فهر ماه هنر وخاور
سکا زمان بر اولسون هفت کشور اجود اخلاق تاجداران زمین واحسن اوصاف سلاطین عدل
آیین حلم و رفق وحسن خلقدرکه هم نفوس ملوک عیون خلقده انکله معظم و مهیب کورنور
وهم لشکر و رعیتک خاطرنده دل و جانله رغبت ادب اکابر و اصاغر اندن راضی و شاکر و آنی خیرایله
ذاکر اولور ولو کنت فظا غلیظ القلب لانفضوا من حولک کلام میامن انجام سلطان سریر

رسالت وقهرمان ممالک جلالت علیه افضل الصلوة واکمل السلام دخی بونی اشعار واعلام درکه
سعادات دنیوی ومرادات اخروی حلم و رفق وحسن خلقه مبتنی اوله من سعادة المرء حسن خلقه
وکاد الحلیم ان یکون نبیا اوصفات مزبوره که پادشاه جهان پناه انلرک بعضی ایله او زرنه
دجهانک اشتباه بیورمشدر ارباب تخت وتاج اوچنه دخی محتاجدر لیکن شجاعت
همیشه لازم دکلدر اما حلم وسخاوة احتیاج دائم در بس حلم وسخاوت ملوکه شجاعتدن مهمتر
جونه فوائد جود بعض خواصه واصلدر و منافع حلم منافع عام خاصه حاصلدر وصغیر وکبیر ونقیر که
خصلت مزبوره یه احتیاجلری ناکزیردر فلاجرم صفت حلم اول ایکی خصلته نسبت ملوکه
اهم در بیت هرکه در وسیرت نیکو بود ادمی ادمیان او بود نثر طبع شاهنشاهی به بو شبهه
اولمیه که ثبات و وقار پادشاهلره زیبا حلیتدر وحلم و تانی ملوک جهانه رعنا خلعتدر زیرا
که انلرده فرمانی خلقک مالنه وجاننه ساریدر ونواهی و اوامری ذمم کافه امه علی الاطلاق جاریدر
بس اکر نفسلرین زیور حلم و رفقله اراسته قلمیه لر ممکن درکه بر خشم بی محلله بر اقلیم اهلنی کیزولره
متغیر قلهلر و تهور و غضبلرندن خلق عالم ازرده اولوب حضرتلرندن متنفر اوله لر و
اول سبیله جهانک نظام و انتظامی کیده وخاندان وخانمانلر معرض هلاکده دوشب جهانیان
تفرق تطرق ایده نظم تانیدن اتمه صقن اجتناب امور سیاستده قلمه شتاب که بردن
بیلک خون وار در مجال ولی کسنه یه نه قلق محال نثر فرضا که پادشاه اب سخاوتله کانونی روزکاردن
اتش فقر و افتقاری سوندوره ویا آتش شجاعتله کائنات جوده خرمن حیات بد سکالی کویندره
پیرایه حلمدن بی بهره اولیق شمه جفا ایله سرچشمه سخایی تیره قله وبر خشم بی کاه ایله هزار دشمن
بدخواه ظاهر اوله اما اکر پایه سخاوتده قصوری وتاب شجاعتده فتوری اولسه حلم و رفق ولطف
خلقله رعایا ولشکری دام اکثری شاکر قلمق میسردر واهل عالمی افرادی اده ربقه طاعت و
سلسله انقیاد وتبعیته چکمک متصوردر بیت خلقله ادم کرکلر کل که خوش بوی اوله تا که کلزار
جهانی اجره کشاده روی اوله نظم خلق ایلان زمان بکار ایی که بخلقت جهانه بیارای نثر حلمدن غیری
ملوکه لازم درکه ثبات و وقار ایله دخی متصف اوله که حلم بی ثبات فی المثل علم بی عمل و موم بی ل
در فرضا که بر کسنه کمال حلمله اراسته وپیرایه صبر وتحمله پیراسته اولسه جون

انک ثبات و وقاری و دوام و قراری اولمیه عاقبتی تهتکه و خاتمتی خفت و طیشه منتسب اول
تحملدن فایده بولمیه و اول صبرک بری و اول حلمک ثمره سی کورمیه بیت باش ثابت بر طریق برد
باری هیچ کوه هر که تمکین بیش دارد بیشتر دارد شکوه نثر و پادشاهه لازمدر که هنگام حلمده متابعت هوای
جایز کورمیه و محل خشمده مطاوعت نفس بدفرمای روا بیورمیه که غضب شعله آتش شیطانیدر
و دو شجره در که ثمره سی ندامت و پشیمانی و ملامت دو جهانیدر بیت خطر لوا شتی اشله غضبان اغضبا کل
انتی اولور خطر نانه دمشلردر که صفت حلم خاصه رسل عالی جنابدر و وصف غضب وسوسه شیطان حیله فن
کلابدر ارباب تصدیق و اصحاب تحقیق بونک اوزره متفقلردر که شول کمسنه که قوت غضبیه سی
مستولی اولمیه صدیقلر درجه سن بولیه نوادر کلمات حکماده کلمشدر بر حکیمدن التماس
اولندیکه متفرقات حسن خلقی بر کلمه ده جمع ایلیه تا انک ضبطی انسانه آسان اوله بیوردیکه
ترک غضب مستجمع جمیع محاسن اخلاق و احاسن خصالدر و خشم و غضب مستلزم جمله قبایح
اعمال و فضایح افعالدر نظم خشم و کین وصف سباعست ای ددان هر که را خشم است و کین همت
ازیشان با اهل خشم از دور خسته کین تو جزو آن کل است و خشم و دین تو پس تو جزو دوزخی پس هوش
دار جز سوی کل خود گیرد قرار نثر و دخی پادشاهه بر وزیر ناصح کامل و مشیر عاقل دانا لازم
احتیاجی اول جهتدندر که اگر انی غرور جباری و نخوت کامکاری منهج حلم و بردباریدن منحرف
قلسه وزیر صاحب تدبیر بنا صحت تیز تعجیل راه صلاحه ارشاد ایدوب جاده سکون و وقار اوزره
ثابت و برقرار قله و نوشدارو موعظتله سموم مزاج عدالتنه اعتدال ویروب سمت سلامت
اوزره استقامت ویره تا مواهب فضل کردگار و میامن حلم و وقار و خلوص نصیحت و صفای
نیت وزیر کامکار ایله جمیع امورده مظفر و منصور اوله و هر جانبه که توجه قله فتح و نصرت رفیق
و قرین و اقبال دولت ناصر و معین اوله اگر احیانا متابعت هوا و موافقت نفس بیفرما سببیله
بی تامل و تدبیر بر حکمی نفاذه یتشدرسه رای عالم آرای وزیر روشن ضمیر ایله ثمره ضرری تسکین بوله
و تدارک خلل و تلافی زلل ممکن اوله نتکه اول پادشاه هندک قومیله خصومتنک واقع اولدیغی
رای استغنا ایدوکیه خبر اولنده اول حکایت بعض ایتدی اخبارده کلمشدر که دیار هندده
هیلار نام بر پادشاه بنام واردی گنج و دفاین بیکران و اموال و خزاین بی پایان ادی بیت

تیغ نصرت کسترندن دین و دنیا منتظم و رمح دولت پروریندن ملک و ملت مستقیم سلاطین روی
زمینده انواع مفاخر ایله ممتاز اولمش و خواقین چین و ماچینده اصناف مآثر ایله اختصاص
بولمشدی ایکی فرزند دلبندی واردی که چشمه خور و چهره حور کبی روی دلجویلرندن جوی نور
اقردی و ماه سطح بام فلکدن اکلر طراوت روی و لطافت ابروانه بقردی یوسف تیر غمزه دلکشا ایله
کمان دار جمله نشینان صوامع انزوای کندویه اکردی و زنجیر زلف تابدارلری مجانین بیابان
عشق و موی کشان سلسله درده چکردی بونلرک نظاره اعتدال بالای جانفزای حسرتندن سرو سهی که
اندام و قراری دلدن و شاخ چنارک عنان اختیاری الدن کتمش و رفتار عجیب و حرکات دل
فریبی غیرتندن کبک تیز تک خرامن کندویه حرام اتمشدی بیت بو نیک لاله روش دو دیده درخشان
بریسنک بی لعل بدخشان نثر هر بری با وجود جمال صورت کمال حسن سیرتله آراسته و نهال حاللری
ازهار هنر و کمالله پیراسته بیت کشور حسنه هر بری بر ملک ایکیسی بوی بر برندن یک بیت
چشم گردون صورت و معنی ندیدست این چنین بر جبین معنی و صورت آفرین باد آفرین نثر بونه سهیل یمن
دردی بو مینه ماه ختنی بو ایکی پسرک مادری بر دختر نیک اختر ایدی که رشک عارض نکینندن
روی عروس آفتاب مستور حجاب اضطراب و شرم طره جبین پرچینندن جعد سنبل پرپیچ تاب
ادی نظم جمالی مهر عالمتاب غالب برابرینه اعضاسی مناسب طوتمش غبغب فرخنده فالی کشتی قندیله
صحن ایلی بوز آور و روب کوشه زرین منکوشی کلیله نرکسی لمسلزم آغوشی قمر هشتهر بیدی غبغبینک
شکر ختنی و بی شیرین لبینک نثر پادشاهک اول کوهر دریا مانندی و اول ایکی فرزند دلبندنه اولقدر تعلق
و پیوندی واردیکه بران انلرسز اولمزدی و بر زمان انلری کورمسه زندکانیدن لذت بولمزدی
و بر وزیری واردی اکا بلار امدرلردی بر بزرکواردی کفایت و رایله مشهور و رزانت عقلله
معروف و مذکور دلایل فراست و کاردانی و شواهد ریاست و کشورستانی چهره حال و سیمای افعالنده
لایح ادی و مآثر صدق و اخلاص و میامن کمال اختصاص مساعی جمیله و اجتهادات جزیله سنده واضح
ادی زبان زمان وصف کمالنده بو مقاله متکلم ادی و بلبل ناطقه گلزار شرح قدر و جلالنده بو ابیات
حسب الحال ایله مترنم بیت ای آصفی که صاحب دیوان چرخ را در مجلس تو منصب الا ملی رسد
انجا که کاتبان تو تحریر میکنند حکم قضا بصاحب جود انی رسد نثر و کاتب السری بر دبیر جی

بنظیری واردی که تیر چرخ انك حسن نیانی کمانن چکمزدی • ونسنغی فلك قدم تا انامله معارج بدایع
صنایعنه چقمزدی • کویاکه تیر خامهٔ زبانی مخزن اسرار فصاحت ادی • وصریر زبان خامه سی
مطلع انوار بلاغت • هر معانی دررلرین که الماس فکرتله دلردی • هانم ذهنی ثاقبی سلك عبارات
زیبا وعقد استعارات فرادیه نظم ایلردی • وهر لطایف کوهرلرین که غواص فطنتله دریای
خاطردن استخراج ادردی • فی الحال صراف خیالی نظر خریداران بازار معارفه عرض ایلردی •
بیت معانی ترجمانیدر زبانی • فصاحتدر یدی صد سحبان ثانی نثر ومراکب خاصه سنده بر بیل
سفیدی واردی که میدان رزمده بادکبی سرد • وآتش کبی کرم • وسنك خارا کبی قتنده
سنك آهن موم کبی نرم ادی • اکرچه هر زمان آهن کومده نهان اولوردی • اولخلاف عادت بر کوه
ادیکه آهن ایچنده نهان ادی • وعلی الدوام بی ستون بر مقامده سکون قلوردی • اولخلاف بهون
بر بی ستون ادیکه چهار ستون اوزره دوان ادی نظم سوده بکردون سر بیجخرف سای • رنك
شفق دوشده شنکرف زای • بپیچش خرطوم بسان کمند • ازدری افتاده زکوه بلند نثر ایکی فیل ترزی
داخی واردی بغایت شکوهمند • وجسامت جثه وضخامت هیکلده مانند کوه البرز والوند خرطوم
چوکان مثال الله سرکردن کشانی کوی میدان • وپای عمود کردار ایله کردن سرکشانی خاك ره یکسان ادرلردی •
ودندان بلورین ایله سینهٔ اعدادن شاخ مرجان بیترزلر • ودستی عاجله معدن بدن
دشمندن لعل بدخشان چیقارلردی نظم فلك طوبینه الردی بری خرطومنی چوکان • اورردی
بری فیل آسمانه بنیهٔ دندان • بربنك شاخ دندانی حصاردی ذهره • بر سایه قلوردی خلقه خرطومنی بر کرد
ثریایه نثر وایکی بختی شتری واردی بیل چنانکه هامون نورد وکوه کوهان بیت سعادت
سیمیچون کونشی بیکان • کرامت طوقچا عوجه بوینی چوکان نثر کویا افلا ینظرون الى الابل کیف خلقت
انلرك شاننده نازل اولمشدی • وغدوها شهر ورواحها شهر اول باد پای دشت پیمالرك وصف
حاللرینه بیورلمشدی • بر کیجه ده بر ایلق یولی کیدرلر • بلکه بر کونده بر ربع مسکونی طی ادرلردی • متانت
اعضا ومتانت اجزاده مانلره نسبت قره خاك بر پاره خمیر ادی • وجرم افلاك بر وصله حریر بیت
هامون نورد کوه وش • دل بر تحمل کرده خوش • هر روز تا شب خارکش • تا روز هر شب بار کش نثر
وبر تند خرام وتیز کام • سیمین زین وزرین لکام بر سمند بی مانندی واردی که اکر عنانی رخاو

کلامن رها اتسه لر صبا جهان پیما اثرندن اثر کوره مزدی • وشمال گیتی نورد کرد کرداردن فرددی •
نظم سعادت غرة سحاالنده رخشان • کوزی برآق صبر برق درخشان • اکلسه ایغندن نعل پاره
اولوردی کوکب چرخ کوهر شواره • غبارینه ارشمز ریح عاصف • ایتدی داشتی اولمزالکا برق خاطف نثر تا سبز خنك
فلك حوالئ کرهٔ خاکده دایر در انك نظیری اسب کورمامش • وتا ابلق لیل ونهار عرصهٔ دوارده بر
دوه انك ماندی بر سمند اشتیه مشتدی بیت تا شاه روح بر فرس جسم شد سوار • اسپ
چو او ندید درین سبز مرغزار نثر و بر تیغ آبدار کوهر نگاری واردیکه لآلی شاهوار ایله اراسته و
جواهر آبدار ایله پیراسته کویاکه صفحهٔ سبز زارده که در قطرات شبنمله بر نم • یا ساحت سپهر دی
که ثواقب کواکبله موشح ومنجم ادی • جوهرذاتی بی صفحهٔ الماس ده یای مور جیم کوستررا • وتختهٔ
میانندن بر عکس ظاهر قلوردی • اول تیغ دکل بلکه بر میغ ادی • اماخون باران ورعدی یو تابلی بر
جوی آب ادی لیکن آتش افشان بیت چون برك کندناست بسبزی ولی شود در بوستان
مرکه چون شاخ ارغوان • نیلوفر اندر آب نهان باشد این عجب • نیلوفریست کوشد اب اندران نهان نثر
ملك بو مذکورات کمال مرتبه ده دلبسته ومتعلق • وهواره سلاطین آفاق اوزره اناله افتخار
وتفوق ادی • اول اقلیمه براهمه دن بر طایفهٔ طاغیه واردیکه دین قویم وصراط مستقیم دن
منحرف اولمشلر • وخلقك عقایدن متغیر وبادیهٔ ضلالت وهاویهٔ جهالته متحیر قلمشلردی •
پادشاه اول قدر که انلری اغوا واضلال خلق وابطال واخلال دین خصوصنده جرو زجر ایلدی •
منزجر اولمدیلر • وعادت ذمیم واعتقاد سقیم وراه نامستقیم لرندن رجوع قلمدیلر آخر الامر
پادشاه حمیت ملت وغیرت دین ودولت مقتضاسی اوزره • انلردن جم غفیر وجماعت کثیری
هدف تیغ وعلف تمغیر ادب خانمانلرینه آتش نهب وغارت اوردی • وزن وفرزندلرین قید
اسار وذل خساره کرفتار قلدی • اول جماعتدن درت یوز عدد کسنه که فنون علم حکمتده بی مانند
وانواع دانش ومعرفتده بهره مند ادیلر • حصن امان وکهف احسان پادشاهی یه متحصن اولوب
فرمان عالی بو منوال اوزره جاری اولمشدیکه علی الدوام پایهٔ سریر اعلاده اقدام خدمت اوزره
قایم اولهلر • انلردخی بالضروره امر امتثال ادب خدمت آستانه پادشاهی یه اشتغال قلورلر
وهنکام انتقامه منتظر ومترصد اولوب فرصت کوزتیلردی تا بر کیجه که ملك سریر عشرتده بیت

صوبت ساغر ابنه ساقی خواب ادب نوکسلدن اول باده سیراب نثر بستر استنامده استراحته مشغول
ادی ناگاه آواز مهیب وصدای غریب اشتدی وانک هول وتهیبندن بیدار اولوب بر زمان
تأمل وتعلل ایتدی بیت او یبذی بخت بیکی اویخوسندن برزغم چکدی بودوشدن هر خوشندن نثر بو
اثناده ینه خواب غفلت غلبه ادب بیت بادپای خیاله اولدی سوار عنب صحرالرنی قلدی تمکار نثر
عالم مناممده کوردی که ایکی ماهی ماه کبی تابان وشعشعه ولمعانندن دیده خیره وعقل حیران
دمکلری اوزره طوروب شاهه سلام وردلر ملک ینه بیدار اولدی واندیشه دور ودرازله ینه
خوابه واردی ینه کوردی که ایکی بط پرافراز وبرقان کوردن دراز اوج هوادن پروازایلدی واوجلری
ایکیسی طوروب ایجنده برسی پادشاهه نیازه اغاز ایدر ملک ینه متنبه اولوب بو واقعهنک صورتندن
متحیر اولدی لکن رکه ینه خوابه واردی وعالم رؤیاده کوردی که بر مار اژدر کردار خطوط اسبز
مخطط وخال سیاه وسفید ایله منقش ومنقط خلخال امثال ساق ملکه حلقه اولدی انی ناخوش
طلعت اول شاخ صندلیه محکم طوتدی صارلدی ملک وهمندن سنه اویاندی واول بازیچهلر
دن که وراء درنچه متخیله دن کوردی زیاده محزون واندوهکین اولدی کره اخری که موکل
خواب کشاده کشاده ای عالم مثاله کتوردی آیینه خیالده بو صورتی کوستردی که فرقدن تا قدم
شاخ مرجان ونهال بقم کبی دم اندود ودهان ودندانی یاقوت رمانی ودم ابر خنالی کبی خون
الود اولمش پادشاه بیداردل بو خوابدن ینه مضطرب ومنفعل اولدی وخدام بارکاهدن بعض
اکاه اتمک دلدی ناکاه ینه خواب اکا غالب اولوب شویله مشاهده قلدی که برق جهنده کبی کوکلر
وعسکر اعکبی تیز رفتار براستر رهوار وسوار اولوب عنان مرکب جانب شرقه منصرف قلدی وهر جند که
اطراف جوانبه نکاه ایدر خیل وحشم وخواص وخدم دن ایکی پیاده فراش کوررد کا نجه کدی ملک ینه
بو واقعه وحشتندن بیدار اولدی التنجی دفعه که خوابه واردی کوردی که باشنده اتش تجلی
وشعاع شعلهسی اطراف جهانه منتشر اولمش بو واقعه ینه چشم شاهدن حجاب خوابی دفع ایتدی
یدنجی دفعه که خمار خوف شراب خوابله دفع ایتدی کوردی که برمرغ انک باشی اوستنده طوروب منقار
نقاریت انک فرقنه اورر بو کره شاه برنعره اوردی که حوالی بارکاهده اولان خدام فریاد ایتدیلر
ونه واقعه حادث اولدیکه بو کندولرین پای تخته ایتدیلر ملک انلره تسکین وتسلی ورب دوندلکی کتدلر

پادشاه بو مهیب واقعهلر ایله تهیبندن ماده مدم بر بیم وهردم مارکزیده کبی پیچان اولوب وهمندن
کونه چهرهسی رنك ارغوانکی برله زعفران کبی ورقان اولدی شراب خواب باشنده کتدی وخمار اضطراب
دماغ حضورین خراب ایتدی وکندو کندویه خطاب ایدوب ایتدی بو بخه نقوش بوقلمون وصور کوناکون
در که کلك قضا باشمده مرقوم قلمشدر وبو بخه عساکر فتنه ونوازل محنت که بری بری عقبنجه قدوم
وهجوم ایتمشدر بیت نشسته یکی عربن اشوب دکر خواسته فارفته یکی فتنه بلای دکر آمده نثر اما
بو صورت واقعهلری کیکلمه دربیان ادم وبو قضایای بو العجبی بحه تعبیر وبیان ادم بو اسرارنکی محرم
قلق وبو جراحته کیدن مرهم ادمق کرك مصراع ایغدره کراکو یم قدمهان زکه جو یم نثر القصه
بقیه شبی هزار غصه ایله صباحه یتوردی کاه امرا القیس وار شب تیره دن زبان شکایتی دراز
ادب بو شعری تکرار ایدردی شعر الا ایها اللیل الطویل الا انجلی بصبح وما الاصباح منك بامثل وکاه
آرزوی طلوع تباشیر صبح ادب دردی بیت دلم را چند بزمان داری ای صبح دمی زن از خارجات
داری ای صبح نثر تا اول زمانه دك که طره زلف شب تار رعارض صبحی نهار دن تار مار اولوب غره غرای صباح
دیدار دلدار کبی انکار اولدی وعوض غالیه وعنبر دماغ کنبد اغبر بخور غمامه کافور ایله طولدی بیت
دماغ زمین از تف افتاب زبرسام سودا در امد زخواب چو دست تقدیر جاله ورجهان اقروز
دن نقاب ظلامی کوتردی وخسرو سریر کردون بالای تخت میناکون اوزره اوتوردی وصلای
عدل ونوال وضیا بخش مصابیح جهانبانه یتوردی بیت کنشن بکی اولب سلطان سحرخیز جتب
تختینه دیوان ایلدی تیز نثر وطائفه براهمهیی که حلال مشکل وعلم تعبیر وتأویلده ماهر وکامل
اعتقاد اتمشدی دعوت قلدی ودی تکلف وتوقف اول هایل واقعهلری مشاهده اتدکی کبی تقریر
وتفصیل ایلدی بیت درشیق ایلدی انلاره تقریر ددی بو دوشنی ایلك بکا تعبیر نثر چون انلر انشاء
تقریرده سیمای شاهده اثار خوف وهراس احساس ایتدیلر آتش اضطرابنه زیاده التهاب ورب ایتدیلر
بو خوابلر بغایت سهمناکدر وبو واقعهلر زیاده خطرناکدر معلوم دکلدر که بر احد بو زمانه دك بو
مرتبهده هولناک واقعهلر کورمش اوله ویا اهل تعبیر جنسندن برفرد بو نوع رؤیا اشتمش اوله
انا شو یله که ملك شرفیا جازت بیوره تا بزبنجلر اتفاق ایله بو فنده مصنفه اولان کتب نفع العادت تأمل
کامل وتفحص شامل ایله جمیع جوانبه احاطه قلهدرز امیدمزکه کمال حدس وکیاست وصفاى ذهن وفراست

معادنیله بو مناماتك تعبیرنه عن قریب پایه سریر اعلایه یتشدیره وز و جلب خیر و دفع ضرده ممکن
اولن تدارکی دریغ ایتمیه وز بیت سخن دان باندیشه راند کلام وکر نی فکر باشد سخن نا تمام نثر شاه جوره
اجازت وردیکده بلرهمجمع اولوب بری بریله مشاوره ایتدیلر و خبث نیت و لوث سیرت و سورت
غرضلرندن سلسله انتقامی تحریکه اقدام ادب بری برنه ایتدیلر بیت کلك اسی بروال بیر
ادلم بونك دفعنه بو تدبیراده لم کوزتدن برنجی بادرتدن تیره قلم برطرف امر بونك بین نثر
بو جبار جفاکار عن قریب بزدن بو مقدار کسی یی هدف تیر دمار و علف شمشیر بوار ادوب
مال و متاعلرمزی باد تاراجه وردی و بزی وطن مألوف و مسکن مأنوسمزدن جدا قلوب خانمان
و خانمانمزی آتش فنایه اوردی بکون المزه بو سررشته کردی که انك وسیله سیله کینه خزالحق
میسردر و احوالمزه اختلالنی تدارك و تلافی متصوردر چون او لعینه بودکلو خسارتجایز کوردی
حالیا بزدخی فرصتی غنیمت بلوب مکافات صددنده اولسق جایزدر که مقام انتقامده اظهار عجز
کاربعجایزدر بیت دشمن چو بوز سینه کرفتار محنتست دود از دو بر ار که فرصت غنیمتست نثر صواب
اولدرکه بو بابده بی محابا اتفاقله کلام جرأت ایدرز و تعقیب تاملده التی تحریفنا ادب دیه وزکم بو واقعه
اکا دلالت ایدرکه بری مخاطره عظمی ظاهر اوله که هر برسنده بیم جان بلکه هر بری سبب هلاك سلطان
و موجب اندراس بنیان خاندان و خانمان اوله و اول قضا اسمایندرکه دفعنه چاره بو که محضر
درکه ارکان دولت و خواص حضرت و مراکب خاصه دن بو طائفه شمشیر ابدار له قتل اولنه و انلرك
قانیله بر اب ذرن ترتیب قلنه و ملك بر ساعت اکا کیریا اوتوره بو انکا افسونلر اوقیوب اوخوده وز
و اول خونی بعض دارو بیله معجون ادب جمیع بدننه سوره وز و بیاده قراحله انماسنی یو یوب دوغن
بادامله جرب ایلیه وز بعده ایی و فارغ کنز و مقامزه کیده وز چون مقربلر و بو حیله یله ظفر بوله وز
اول تنها قله سرور زمانله انلك هلاکنه دخی برفکر قله وز اکرچه که بو زمانه دك بنم کفنیای روحمز
انلك خار آزار اضرار بیله مجروح ایدی امیدمدر که عن قریب دست ارزو بیله کل مقصودمزی دره وز
و دشمن قوی حالی مقام ضعفه کتوروب مرادمزه اره وز بیت دلا که خار جفا دیدیست کیه باز
کل مقصود بچیند ز کلستان مراد نثر پس غدر و حیلت و کفران نعمته اتفاق ادب بادشاه خدمتنه کیتدیلر
و اغاز مدح و ثنا ایدوب ایتدیلر بیت شها بختك کونی تامن اولسون سعادت دیکمیکن بنی اولسون

ضمیر منیر شاه جهانکیره مجملا معلوم اولسونکه بو خوابلر تعبیری هجوم دواهی دهیا و ورود حوادث
عظمی دن غیری نسنه دکلدر اما بو آتش بلانك شعله سنی ظاهر و شرر ضرری متطایر اولمدن
آب تدبیرله اطفا میسردر شویله که بزم کلام نصیحت انجاممزکه عین اخلاص و صدق اختصاصدن
منبعث در سمع رضا ایله اصغا بیورلمه بی شبهه بو منامات هایله نك غائله سی مندفع اولمق مقرردر
و اکر ملك کامیاب بو بابده واقع اولان تدبیر صوابه مخالفت ادب ذاتی مزله علاندن اجتناب اده بلیات
ناکهانی بیرکه هر بری بیم جان و هلاك خانمان و خانمان سلطان جهانبی مستلزم اوله منتظر اولمق
لازمدر که کافه ارباب علم تعبیر و تأویل بو منامات زوال ملك و هلاك ملکه دلیل اتکنه جازمدر
ملك چون انلردن بو کلمات خوف انکیزی استماع ایتدی ترسان و هراسان و برك بید کبی لرزان
اولوب عنان تمالك و تماسکی الندن کیتدی بر زماندن صکره کندوسن تدارك ادب ایتدی
بو مجملك تفصیلی و مشکلی حل ایتمکه تعجیل واجبدر که مقام اطنابده ایجاز و محل کشف و اظهارده
تعمیه و الغاز غیر مناسبدر انلر دخی تنور حیلتلرینی کرم ایدوب فطیر تزویرلرین براتدیلر و تقریر و تعبیر
انواع سحر و شعبده لر کوستروب ایتدیلر اول ایکی ماهی که دنلری اوزره قیامه کلدیلر شاهك فرزندلر یدر
و اول مار سبز که پای ملکه طولاندی ایران دخت در و اول ایکی بط رنکین ایکی پیل بهمکین در
و اول قاز بزرك فیل سفید در و اول استر رهوار سمند صبا رفتار شاهدر و اول ایکی قرانقی باده ایکی
شتر بختی در و اول اتش که فرق شاهده مشتعل ایدی بلار وزیردر و اول مرغ که منقاریله فرق شاهی
اوردی کال دبیردر و اول خون که بدن سلطان انکله الوده اولمشدی شمشیر کوهر نکاردر که
فرق ملکه اورمق و تن نازنینی انکله رنکین قلمق دلالت ایدر حقیرلر بو واقعه لرك دفعنی تعبیرنده بو نوعیله
تدبیر ایتمشزدرکه ایران دخت و اول ایکی پسر و وزیر و فیلان کوه پیکر و فیل سفید و کال دبیر
و شتر بختی و اسب بی نظیر اول شمشیر آبدار شکل و آتش تأثیر ایله قتل اولنوب خونلری بریره جمع
اولنه و اول تیغ ایکون شکسته اولنه لوله و زیر خاکده مدفون قلنه اول خونلر برابر ترتیب
قلوب ملکی اکا قویه وز جمله مز عزایم و خواصه مشغول اولوب افسون اوقیه وز و اول خونلر
ملکك الندن و فوق طلسمات یره دن بعده آب چشمه ایله سر و تنی پاك ادب روغن بادامله جرب
ادوز تا متوقع اولان بلیات کلیا مندفع اوله محال و ممتنعدرکه بو سحاب ظلمات بو آفتاب تدبیردن

غیریله مرتفع اوله بیت دررنج بلا چیکه نصیب تو شد نتیجه بی همتیست که تقدیر افتاد نثر شاه چونکه
اندن بو کلمات وحشت انکیزی اشتدی آتش دهشت خانه صبر و سکونن نار و پود و باد خشیت
خرمن آرام و حضوری هبا منثورا ایتدی و ایتکای اعدای دوست صورت و آدمیان اهرمن
سیرت تکرله مرك سرنوك بو تدبیری کوزدن یکرك دکلمیدر و شربت هلاك دیوار سرنوك علاجکز
ظلماتندن حاصل اولن آب حیاتدن صد بار لذیذ و خوشکوار دکلمیدر چونکه بو طایفه‌نك بعضی
کندو نفسیم منابه‌سنده در و بعضی مدار ملك و مال و اسباب زینت جاه و جلالدر هلاك آدم
انلرسز حیاتدن نجه راحت اولم و زندکانیدن نه وجهله لذت بولم بیت مرا اعزاز برای یار جانه
نازنین باید کران دولت نباشد زندکی دیکر چکار آید نثر مکر حضرت سلیمان و بو تیمار داستانن استماع
قلمامش سز دکه و انلرك کیفیت سؤال و جوابنه متعطل اولمامش سز دکه بو احقر استعفا ناتیکه تجدد روایت ایدلمیزر
اول حکایت پادشاه ایتدی اخبارده کلمشدرکه حضرت سلیمان صلوات الله علی نبینا وعلیه
بر پادشاه دادی عظیم الشان جمیع انس و جن و وحش و طیر انك فرمانبردار و اذعان میان جان چکمش
و منشی قضا منشور سلطنتنی وهب لی ملکا لا ینبغی لاحد من بعدی طغراسیله موشح قلمشدیکه
و سایس قدرت مرکب صبا یکه غدوها شهر و رواحها شهر انك صفت سیری بونه سیدر
انك زین تمکینیله تزیین ایتمشدی بیت فلك بنده و آفتاب غلامه زمانه مطیع و جهانش
بکام شده انس چون جن بجان چاکریش زده وحش چون طیر صف در بریش نثر بر کون اتفاق
ما من نبی الا وقد تخیر حدیثی موجبنجه قربان صوامع ملکوتدن بری انك زیارته کلدی
و آب حیاتله مملو بر قدح کتوردی و ایتدی مبدع کل جل شانه و عظم برهانه سنی مخیر قلدیکه بیوردیکه
دلرسك بو صاییی نوش ایت و تا آخر الزمان کل نفس ذائقة الموت خمارندن فراموش ایت و دلرسك بو تنکنای
زندان ناسوتدن روضه بو صفای فاسح الفضاء لاهوته خرام ایله و غوغای جن و انسدن قورتلوب
حضایر انس و فرادیس قدسده آرام ایله سلیمان علیه السلام بر زمان بونی فکر ایتدیکه نقد عمر
سرمایه درکه انکله بازار قیامتده سود فراوان تحصیل ایتمك میسردر و عرصه دنیا کافی بر مزرعه درکه
انده دولت دو جهانی تخم اکمك و سعادت جاودانی حاصلن کوترمك متصور الدنیا مزرعة الآخرة
پس بو جهانکونه حیات کاشانه فوائدن رابح و بو زمان مرکبه امان سبب تحصیل رضای رحمن اولدیغی

اجلدن بیك ییل زیر زمینده نهان یاتمقدن اولیدرکی واضح درع عمر اوله اکرکه سودای زلف یارله
ینه بو تدبیر ایتدیکه اکابر انس و جن درکاهمده حاضردر و اماثل وحش و طیرله دیوانم ایوان
آسمانه مماثلدر صواب بودرکه بو بابده مشاوره و محاوره یی سرحد اطنابه یتشدرم تا هر چه کرد رقم
اتفاقله مرقوم اوله بو کاره پیش نهاد و همتکه سمت اجماع و اجتماعله موسوم اوله بو بنای
اماو بنادایدم پس جمله انسان و پری و سایر جانورلری درکاهنه دعوت ادب ایلادکله
بو بابده محاوره و بو خصوصده مشاوره قلدی جمله سی متفق الکلمه شرب آب حیوانی ترجیح ایدرلر
و حیات جاودانیله که صلاح جهانیان انده مستظهر و مستبشر اولوب ایتدیلر بیت برخور ز حیات
ابد و عمر مخلد که نیست دعا شام و سحر بهر دوام تو نثر سلیمان علیه السلام ایتدی عجبا تحت ایالتمده
ساکن و عرصه ولایتمده متمکن اولانلردن کمسنه قالدیمیکه حالا بو مجلسده حاضر اولمیه ایتدیلر بلی بو تیمار
بو استشاردن خبردار اولمدیغی اجلدن بو مجمعده حاضر کلمدی حضرت سلیمان علیه صلوات الرحمن اسبه
فرمان ایلدیکه انی جستجوی ایلیه کیده و هر قنده ایسه انی بولوب آستانه نبوت منزلته دعوت ایده چونکه
اسب فرمان بنی بو تیماره ادب بو تیماره رایب بولدی بر موجب امر واجب الاذعان جانب دیوان
حضرت سلیمانه دعوت قلدی بو تیمار انك دعوتنه اجابت ایتمیوب کما ینبغی التفات کوسترمدی
نوبت ثانی فرمان سلیمانی کلبه متعلق اولدی سك بو موجب فرمان کیتدی و بو تیماره حضرت سلیمانك
نبینك دعوتنی اعلام ایتدی بو تیمار انك دعوتنه طوع و رغبتیله اجابت ادب بی تراخی و تاخیر
امتثال امره سارعت تسخیر ایلدی چونکه بو تیمار کلام کلبی قبول ایدوب دیوان آسمان ایوان سلیمانده
مثول ایتدی سلیمان علیه السلام اکا خطاب ادب ایتدی ای بو تیمار سنده بر مشکل استفسار ایتمك
کرکدی اما مشکل بو ایکن ایکی اولدی حالا مرجح درکه مشکل معهوددن سابق بو شبهه یی
حل ایده سن بو تیمار عجز افتقار ادب ایتدی بنده‌نك نه قدرت و دستگاهی اولورکه مشکل شاه نبوت
پناهی حل ایده بیله یا آنکه که پادشاه سپهر اقتدار بجلیس خاکسار بی مقداری نوازش قلر بیت
بو بنده ذره‌یم که مهر وادم دعوی مهر ایلیم سپهر وادم نه قدر قدره اره مور حقیریم که سلیمانه اوله بیله مشیر
مصراع من کیم باشم که دران خاطر عاطر کذرم مصراع اما قدیمی رسم معهود و عادت نثر اکابر عالی مرتبه
اصاغر سافل منزلتدن تفقد احوال ایده کلمشلردر و خداوندان نعمت دعا کویان دولت

نظر کردن بدرویشان خوب رسیمانی نیست ۳۴

دن استخبار اخبار رخصت ویرسلر دیرکه بیت نظر کردن بدرویشی بزرگی ما بیفزاید سلیمان
با چنان حشمت نظرها کرد با مور نثر اکر ظل الهی نبوت پناهی بنده دولتخواهدن بو کونه اشتباهی
حل ایتمك بیوره امیددرکه بو خاطر پر فتوره بو بابده هر نه خطور ایدرسه بیقصور عرض حضور موفور
الحبوره عرض اولنه سلیمان علیه السلام ایتدی خاص و عام تمام بونك اوزرینه متفقلردر که انسانلر
صکره جنس حیواناتدن یعنی اسب و خسیسی کلب در پس سبب ندر که اسب قتنك دعوتنه اجابتدن
اباده سن واخسنك ادنی اشارتیله کلدی سن کس بو تیمار ایتدی یا نبی الله اسب اگرچه زیور زرین
وجمالله اراسته وزینت هنر و کمالله پیراسته در اما وفا مرغزارندن دعی و چرا ایتمشدر و حقی نان
ونك چشمه سارندن آب صفا ایچمشدر بیت از اسب وفا طمع مکن زنهار که اسب و زن و شمشیر وفادار
ناند نثر هرچند که کلب خست و دنائتله موصوفدر و لوث و نجاستله مشهور و معروفدر لیکن وفا
دارلق لعنتیله نشو و نما بولمشدر و حق گزارلق آبخوابیله حرمتی اولمشدر بیت ادب سك خلقه اخلاصی
درکوش حقوق نعمتی قلمز فراموش اول سببدن بنده اجابت دعوت حضرتکزه منبع وفا و مجمع صدق
وصفا در بو دخی وفا قولنی استماعدن امتناع واشارت قول وفا داره اعتمادا ادب املك امرینه امتثال
واتباع ایتدم سلیمان علیه السلام بو تیمارك جوابنی تمام استحسان وقصه تخییر ممات وحیاتی
تقریر وقطیر دربیان ایتدی بو تیمار ایتدی یا نبی الله بو آب حیوان که سبب حیات جاودانه در
سکا اختصاصی واردر میدر یوخسه احباب واصحاب وسائر متعلقاتك دخی اندن حصه داری
میدر سلیمان علیه السلام ایتدی بو کرامت بکا خاصه در وسائر خویشلرم اندن بیحصه در
بو تیمار ایتدی بو تقدیرجه لازم کلورکه جمیع دوستانکز حمیلده ویارانکز محبلده اخرته انتقال ایدهلر
وفرزند و خویش و پیوند واحد و احد دنیادن کیدرلر سن فرقتلردن بینالیسن و مصیبت دود
بوینالسن بن کاه این مرتبه کرس یوزنکامیدن لذت بولمیسن و بو عمر جاویداندن که سرا سر قاقلم
کیجه متمتع اولهسن نظم اولیه بوندن اولکم مشکل تر کاندن یارندن ایری له ادم فرقت دوستان آفت
دلدر حسرت دوست زهر قاتلدر نظم صحبت یاران غنیمت دان که نقد زندکی خاصل از بهر نشاد
صحبت یاران خوشست خوش بود بهر تماشا کلشن عمر عزیز وان تماشاهم بدیدار هواداران خوشست نثر
حضرت نبوت مآبك جوابنی استحسان واستصواب ایدوب شراب زهر امیز فراقدن اجتنابا ایتدی

وشربت حیات و شراب بقا اوزره جرعه جام حنظل مذاق فنا اختیار قلدی بو شکلی کتوردم تا بله بیز که
برجماعت مزبکا زندکانی میسر دکلدر وکندو حلاوتله انلرك فراقی میاننده فرق متصور دکلدر بو دخی تقریرکه
هر ملك صدد زوالده در وهر ملك شرف ارتحالده واشتغالده بو عمارتك اخری خرابدر و بو شرابك
عاقبتی سرابدر بو باطلده دوام محال و بو محنت اباد مقام ارتحالدر بیت کورمدی کیسه بقا ملك سنده
زندك بقا بولوری کیسه کلنده کوره دوفا تحوسن اقرضوبیزه ابد کوش هوشنه صوت رحیل دماغ جانه
اسن یلور رضا تحوسن شعر نزلنا فیه یوما وارتحلنا کذا الدنیا نزول وارتحال نثر بو
مقام فوات وفنادن برنجکونه ایام وظلم ایچون بو قدر خونی حرامه ارتکاب واقدام طونه
عقلدن دور وکیشی کندو الیله حزین عیش وحضور یعنی هبا منثور ایتمك مقتضای فکر
صحیحدن بغایت مهجوردر اکر عکس ایسه بو مشکلك حلنه بونك اسهل بر طریق بولك
و بوغا ایله نك دفعنه قدرتکوز وار ایسه بر حیله دخی تدارك قلك که بن تکلیف مزبورك
عهده سندن کلهمزیم وطور عقلده محذور ومذهب شرعده منهی و محظور اولان امورده مزمسلسل
قلهمزیم براهم ارشد لر الحکم لله کلام حق تلخ اولور و ناصح صادق قلرك قولی درشت کلور الحق مر
امانلی عالم آرای ملکدن بغایت مستغرب درکه غیرتلری کندونك نفس شریف و عنصر لطیفنه برابر بله
وانلرك جهت بقاسی ایچون جاه عزیز و جانی لذیذندن فراغت قله مخلصلرکه نصیحتی حسن استماع
واقع اولمیوکه وبو فضل کلامنه عین اعتبار ایله نظر قلمیوکه پادشاه نفس نفیس و ملك وسیعنك
قوروب بلمك دوام ملکه موجب فرح تام ومستوجب ابتهاج خاص و عام در بو توقف و تردد شروعه
اقدام ایتمکزدن عقلا قتنده نفس عزیز جمله دن مقدم وانك وجودی بقاسنده سائرلك
کالعدم در ضمیر منیر ملکه بو شیئ اولمیکه ادنی لاذم مقام استقلال و استبداده واصل اولور
وسود وجودکم بانا بکا بیانده اندن رایج موجود بو قلدر خرج نقود و بذل مجهود ایله حاصل اولور
حالیا هاویه عمق زاویه حیات اوزره ترجیح وتقدیم ایتمك وصحت سرای سرور پر جود نك
وتیب تنکنای کوه دماوای ما روموره کتمه روشن خرددن دور کورونور نه کیم ذات ملکك باقی
وبایدار در زن و فرزنده اقتدار وارد در و تا ملکك استوار و بر قرار اوله خدام کافی و اسباب طلب
بسیار در ع کر هیچ نباشد چو تو باشی همه هست نثر ملکجه بو فصول استماع بیوردی و دفع

والحاح والبرام ...

مناسن مناسن انلرك بوجرات واقدامن كوردى غايت متحير ومتألم اولوب باركاه دولتكاهه
خرام قلدى وصفهٔ ايوانده كوشهٔ بيت الاحزانه متوجه اولدى بيت چون توانم كه باكس حال درد خويشتن
كويم دوم در كلبهٔ احزان هم باخويشتن كويم نثر بيت بدوى فراغت خاك مذلته سوروب خونابهٔ حسرت
نوارهٔ ديدهٔ سنده روان وصرصر حيرت وحرمان خرمن صبر وارامن صاوروب باد خزان
احزان برك وبار سرور وحضورين ديزان ايلمكه كندكيد ويه ايتدى ايا بوغمام غموم وطوفان
هموم كه اندن بر فخوف وتكرك مرك نزولى ادر بخه فضاى قضادن هجوم ايتدى وبو سموم كرمت
كه صحرهٔ صماى موم وسنك خارايى اريدب سوم ايدر بخه مغيلان زار بلادن هبوب ايتدى
بيت من بودم وكنجى وحريفى وسرورى غم راكه نشان داد وبلا راكه خبر كرد نثر هيچ بر فرد كندونك
خويش وپيوندنك قتلنه رضا ويرمز بابو احسبى جمال فرزند وديدار حليلهٔ دلبند مجرد عمر فانيله
قانع وخرسند اولورمى بو ايسه لرم كه كوزمك نورى وكوكلمك سرورى ودل وجكربكا لالهلرى وعمر باغى
غنچه ولالهلرى در وحال حياتم ده مادهٔ استظهارم ووقت وفاتمده مايهٔ الافتخارم در نظم
اولمجق نهال عمردن بخه بر خوردار اولم بىدولت وسلطنت ده نه لذت وحلاوت بولم بيت
قالمجق كشينك صوكنده بر خير خلف حيف حيف اول عمره كه اولور عبث يره تلف وايران دخى
كه چشمهٔ خورشيد تابان چاه زنخدانندن بر قطره در ولمعهٔ ماه رخشان عكس رخ نور افشاندن
بر لمحه رخسارهٔ غرايى روز وصلت كبى تابان در طرهٔ مطرايى شب فرقت كبى بى پايان بيت
منور مهر رخسار يله آفاق ايكى قاشيله ماه نو كبى طاق قدينك دكمسيدر شاخ شمشاد قديمى نشن سيدر
سرو آزاده نثر مجالست دلرباسنى مدح ايدريز مصاحبت جانفزاسنى شرح ايدريز بيت دزين
دزين كهر ابدارى مى جز بين مكو كه درسن مشكبارى مى دين نثر بكا انسر حيات بخه متصور در فرضا كه عمر
نوح مقدار اوله متاع عمردن انسز تمتع بخه ميسر در واكر بلادر وزيركه رأى منيرى دوزجانه نزده بر
افتاب نورافزادر وپرتو شمع ضميرى شب واقعده بر نور ظلمت زدا بيت رأينك امضا سيله
عنوان ديوان عمل شمسهٔ شمشير يله طغراى منشور اجل بيت بى دست يادى قلم بى قرار او تخت
ملوك را نبود پاى بر قرار نثر شويلكه عز حضورمده حاضر اوليه وعين تدبير اصابت پذيريله احوال
مملكته ناظر اوليه عمارت ممالك ورعايت خلايق ورونق اعمال وتعمير خرابات وتوفير اموال نه وجهله

ممكن وميسر اوله وچهرهٔ صحيفهٔ تدبير كمال دبيركه نقش بند مهر منير شاكرد بنانى وتيمى بدايع التحرير
ديزه جوز سفرهٔ معانى بياندر لفظى لآلى منظوم كبى دلكشدر وخطى جواهر منثور كبى فرح بخش
بيت لطف لفظش داده باهم اب واتش را قران حسن خطش كرده باهم نور وظلمت را قرين نثر
مصالح اطراف وحوادث اكناف نه طريقله علم حاصل اوله ومكايد اعداى دولت وغرايم معاندين
مملكت نه حيله يله اطلاعه قابل اوله وهر كاه كه بو ايكى ناصح امينك بلكه بو ايكى جز عينك دفتر
وجودنه رقم عدم چكله هر آينه انلرك فوايد راى ودرايتى ومنافع حسن وكفايتى انقطاع
ملكدن انقطاع بولسه كرك بو تقديرجه رونق امور ونظام مهام جمهور قبيل ممتنعاتدن
اولسه كرك واول پيل سفيدكه تخصيص بم ماه كبى تابان وكردون كردان كبى رواندر بيت
بند حصن حصار اولور آهن زخم دندان او حصار افكن نثر كاه اولمجق ميدان معركه ده مبارزت
بخه وارم اول ايكى فيلنيز دخى كه صف هيجاده سيل كبى خروشان ودريا كبى جوشان در بيت
زخرطوم سازند پيچان كمند بر ارند بار بلا را بلند نثر هنكام وغاده مصاف اعداده بخه طورم
وايام رزمده مخالفلرى بر بونه بخه اوردم واول ايكى جمازه لرسيزكه وقت سيرده بيل صباى جهان
پيما الملردن انزكوره مز وبو بيلمه يل نجهانبه برو بال استعجال الله رهكذار لرى عبار شماره مز نظم
سعادت قصرينه پاى ستوندر تنى او ستنده كوه بى ستوندر يلرسه يل نك اولور تند وسركش
سكردرسه هوايه اورر آتش قناعت پيشه زاهد كبى كم خوار تحمل اهل سكى بار بردار نثر حال
اقطار واطراف دياره بخه مطلع اولم واحكام وبشارت نامه لرى جوانب ممالكه ومسامع
خلايقه نه طريقله منتشر قلم واول صرصر تك وبولاد رك صاعقه كردار برق رفتار اول سمند
بى مانند نه كه آتش نعل پايى جهاب بيمايى دار رخش رستمه داغ غيرت يقر ورشك سرعت
سيرندن ديدهٔ شبديز خسرودن اشك كلكون آقر بيت كوز عالم ايچين بر دمده چون برق
ايكى بيمز ليلدن اكا غربله شرق اوردير وق صبا انك كوزينه توزينى اياغى توزندن ايدر سرمه الدونه سيله انى
بخه تفتيه ادهد لكم توزنى كورميه يل ايلسه سيك يل نثر نيرادزويكاد نشاطم نه وجهله كتورم
وكوى طرب ميدان جهاندن بخه چوكان حيله يله كوتورم وجه تيغ كوهر نكاركم بر آب شكل در كه آتش فتنه
انك حركتيله سكون بولور وآتش فعل در كه آب روى مملكت انك بركتيله مصفا اولور بيت

عرق تیغ کبود تو جوهر ازتن خویشتن چو بر بنفشهٔ سیراب قطرهٔ باران نثر هنکام کرو فرده بحر مقصود
ومطلوب اولم وهرکاه که بو عقد کوه اتدن بی بهره قالم ومتعلقاتک قطنده رضاوی بوب بو پایکاره
که عواطف پروردکاری دن بن بنده بو مخصوص حضایع قلم ملک وسلطنت دن بحره متمتع اولم
وعمرو زندکانیدن که فرصتا جاودانی اولمه نه لذت بولم وفی الحقیقه مصراع عمرکه ابن جنیه
کذرد در حساب نیست نثر القصه ملک برکون برکیجه بو منوال اوزره دریای غصه یه طالدی
اما قعرنه اره مدی وغواص عقلی عمان فکرته صالدی لیکن صدف ضمیرده بر کوهر تدبیر که سلک
قبولی انتظامه قابل اوله الله کرمدی بیت کلبهٔ حزن احند قلدی حزین همدم غصه
همنشین ابنین بوردی کوکلن یله کوزن آبه قومدی جای تاب دلخواب نثر عاقبت ارکان دولت
میاننده ذکر فکر پادشاه شیوع بولدی وپریشان خاطرلغی ودلمشغوللغی جمیع محرمان حرم
سلطنت بیننده بتین ومستفیض اولدی بلار دونبر چوه حالی بو منوال اوزره مشاهده
اتدی متحیر اولوب کند کندویه ایتدی اکر استکشاف احوالده جرأت ادم وتحقیق اسرار
پادشاهی یه نفاذ اشارت اولمدن مبادرت کوسترم مراسم حرمت وآداب سلطنتک
تهاون اتمش اولورن واکر اهمال ایدوب طریق تأمل وتوقفه سالک اولم جادهٔ صدق واخلاص
ومنهاج لوازم اختصاصدن تخطی کتمش دن اولورم پس ایران دخت خدمتنه کلدی وبعد
ادای مراسم اعزاز واکرام آغاز کلام ادب ایتدی بیت ای سراپردهٔ عصمت زده بر علیین
پرده دار حرم حرمت توروح الامین نثر ای عالم آرای پوشیده اولمیه که اول هنکامدن برو که بو بندهٔ
مستهام بو بارکاه سپهر احتشامک خدامی سلکنده شرف انتظام بولمشدر الی هذا الان کاه بوده بر که
ملکک بندن پنهان بر سری واقع اولمامشدر ودقایق احوال مملکته وجلایل اعمال سلطنته دایر هیچ
بر سنه بنم له مشورت اتمدن شروع بیورمامشدر بو کون اوله که بو پادشاهی بحده دفعه خلوتنده
دعوت ایدوب انلر ایله بعض نسنه مفاوضه ایوردی اول زماندن بری کسنه له یوزن بقمز وخلوتخانه
سندن طشره چقمز بحده کوندرکه احوال مملکت مهمل ومختلدر وامور سلطنت مختبط ومعطل ایله اولسه
چون حضرت علیا ملکه مملکت دکافله سلطنت در ولشکر ورعیت عاطفت ملکدن حصکه انک عین
عنایتنه کوز طوترلر وانک حکمی حل وعقد امور وقبض وبسط مصالح جمهورده نافذ نثر فرمان سلطانی

عباد ورلر صواب اولدر که استعلام احوال اقدام ادب کیفیت واقعه یی بو بنده لره اعلام ادرلر
بیوره لر علی سبیل الاستعجال انک تدبیر وتدارکنه اشتغال اولنه که برو اهل غدر بیشه ومکراندیشه
مباد که تنور حیله یی کرم ایدوب فطیر تزویرله پادشاهی برخطرناک امره تحریک ادهلر که عاقبتی
حسرت وندامته مفضی وخاتمه سی حیرت وملامته مقتضی اوله نعوذ بالله برحادثه واقع اولورسه
صکره تأسف وتلهف فایده ویرمز وتحسر وتحیر نافع اولمز بیت علاج واقعه پیش از وقوع
باید کرد دریغ سود ندارد چو رفت کار از دست نثر ایران دخت ایتدی ای وزیر صواب تدبیر بنم له
ملک میاننده یقین زمانده بر ماجرا جاری اولوب عتاب امیز کلمات واقع اولمشدر حالیا خلوتخانه
ملکه جرأت ایدوب آغاز کلام واستکشاف اسرار اقدام شایسته تکلفدن خالی کلمدر وزیر ایتدی
ای ملکه العتاب هدیة الاحباب عتاب سبب رسوخ بنای محبتدر وموجب ثبات اساس
مودت بیت ناز معشوق باشد وعتاب از ما و ناز وعتابت دوستی توان کردن نثر بو اصل وقاعده
حجاب عتاب مرتفع اولمق کرک که چون ملک بادیهٔ تفکرده حیران قالمش اوله واندیشهٔ دور
ودراز خاطر مجموعن پریشان قلمش اوله محرمان حرم محترمه جرأت کلام واجبدر ووزرایه
استفسار اسرار ملوک غیر مناسبدر بو دخی مقرردر که اصحاب واحباب ملکدن اول
جناب عصمت مآبدن عزیزیه بو بابده فتح الباب میسر دکلدر ملک بو ضعیف حضورنده
دفعاتله زبان شریفنه کتورمشدر که هرکاه که ایران دخت نظرمه کلدی خرمن اندوه ساحهٔ خاطرمدن
مانند کوه دخی اولسه بر باد اولوب شاد اولورم ودیدار همایونیله بار غمدن قورتلوب بند المدن
آزاد اولورم همان بی تکلف حقیقت حالی استعلامه اقدام ایله والحاح وابرامله نیه واقف اولورسک
بی توقف بو بندهٔ دولتخواهه اعلام ایله ایران دخت خلوتخانه ملکه جرأت ایتدی ونظر شریفنه کوروب
ایتدی بیت غمت مباد وکزندت مباد ودرد مباد که راحت دل وآرام جان ودفع غمی نثر موجب فکرت
وسبب حیرت ندر اکر براهمه دن بعض وحشت آمیز کلمات استماع اولندیسه لایق بودر که بو بنده لر کوز
دخی کیفیت حالدن مطلع اولوز تا انک تدارکنه شرط اهتمامی تقدیم ایده لم ووظایف عبودیتی ادا قلهوز
ملک بیوردی که ای آرام دل جرأت اولنسه دن سؤال واستفسار جایز دکلدر که جوابی موجب ملال خاطر
وسبب هجوم خواطر اوله لا تسئلوا عن اشیاء ان تبد لکم تسؤکم ایران دخت ایتدی اکر موافقت ومخالفت

متعلقات شاهدن برطائفه‌یه متعلق ایسه غم دکلدر که سلامت ذات مبارک شاهی جمیع آفاقی تتارکن
کافیدر مصرع هزار جان گرامی فدای جان تو باد نثر واکر عیاذا بالله اول حضرتک نفس نفیسنه متعلق
اوله انی دخی اضطراب جائز کورمک کرک وخاطر عاطره خاطره یول ویرمک کرک بلکه بو موجب
این غزته من عرفات الملوک عزیمت مردانه‌یه ملازمت وصفات صبر وثباته مداومت بیورلق کرک
که جزع وفزع حضوری ساحهٔ دلدن دور واظهار عجز حال وضعف بال احتیاجی ربخود
واعدایی مسرور ایدر هرکسنه که وقت حدوث حوادث و زمان وقوع وقایعده حبل متین
اصطباره تمسک ایدر عاقبة الامر مرادی چهره‌سن عین یقین ایله مشاهده قلر وسرور
وشادی عروسی انک کنارنده جلوه‌کر اوله فضلا که فواید دنیویه اکا منتج اولمیه بی شبهه
مثوبات اخرویه‌دن که اتم مقاصددر بی بهره قالمیه نظم ایچرچون زهر صبری قطرهٔ آب
طوکر اولور صدفده درّ خوشاب دل اکا صبر ایله اولور بو کهردن صدف ترکی طولر لؤلؤی تردن
قیلقلاره صبر ایلر بوده فان اولور سنک سینه لعل بدخشان نظم ای دل صبور باش که براقبت
روزکار نیکو شود بصبر سرانجام ادمی نثر پادشاه موفق من عندالله اولدرکه چون بر مهم سانح
اولوب بو حادثه واقع اوله وجه تدارکی وطریق تلافیسی انک کمال کیاست ووفور فراستنه
مشتبه ومستور اولمیه خصوصا که اسباب دولت وحشمتنده شمهٔ فتور ومقدمات فتح
وموجبات سرتده شائبهٔ قصور اولمیه نظم هم کنج داری هم خدم هم ملک داری هم حشم
بیرون نه از خلوت قدم بر بام عالم زن علم رخ جانب مقصود کن اندوه را نابود کن احباب
خشنود کن بر دار از دل بار غم نثر ملک ایستدی اکر کوه قاف براهمه اشارت اتدکلری احوالی براهوا
بر حرف اشتسه طور موسی کبی حرکته کلوب وبست الجبال بستا صفتی اندن ظاهر وهویدا
اولیدی واکر اولدم بونکبر سوزدن کونش روز جهان افروزه بر دمراز نشسه قساوتندن
شب تیره کبی تاریک وتار اولوب اندن اثار ظلمات بعضها فوق بعض پیدا واشکار اولیدی بیت
کرمه سیه نپوشد از این غم سیاه روست ور ابر خون نکرید از این غصه بی حیاست نثر کوم ایله بو بابده
بکا کلام سویله وانک تحقیقنده ابرام ایله که نه بکا تکلم قدرت میسردر نه سکا استماعه طاقت
متصور ایران دخت بو دفعه دخی زمام اقدامی جانب ابرام عطف ایتدی ملکک انک الحاح وابرامنه

تحمله قادر اولمیوب ضروری مکنون ضمیرن اعلام ایدوب ایتدی کیجه کیجده مخوف واقعه‌لر کوردم
وانلرک هولندن زیاده خوف ایدوب حقیقت تعبیر وکیفیت تأویلی براهمه‌دن صوردم
اول ملاعین حدوث نوازل هائله ایله تعبیر ایدوب دفع غائله‌سنده بویله تدبیر اتدیلر که
سنی واول ایکی پسر نازنینی وبلار وزیری وکال دبیری وفیل سفید شیرافکنی وسایر پیلان
کوه پیکر لشکر شکنی وجمان کان خارایمای وخار خواری وشمشیر جهانسوزرد صبار فتار
شمشیر کوهر نگاری اغشته خون وخاک ایدوب هلاک ایدن لر تا اول بنا ماتک اثر ضرری مندفع وشرر
شری مرتفع اوله ایران دخت بو کلماتی استماع ایلدی دود اندوه اتش کده دلندن روزن
دماغنه صعود ایدوب قریب اولدی که قطرات عبراتی فوارهٔ دیده‌دن سندنت کونه رخسارنه روان
ایله وطائر عقلی اشیانه دماغندن هوای حیرته طیران قله ولیکن کمال فراست وحزمی سببیله توعیت
جانکدانی هضم اتدی وتغییر وضع ایتموب بو بیتک محواسی سلک افاده‌ه نظم ایدوب ایتدی
نظم مخلد بعشق تو فانی شوم بقای تو باد هزار جان من وصد چو من فدای تو باد نثر پادشاه
بو امرا ایچون غم یمه‌سن وبو خصوص ایچون الم چکمه‌سن که نفوس بندکان جان سپار فدای مصالح شاهه
صالحدر اولمه دخی مصلحت پراز تا ذات بزرکوار باقی ورتبهٔ اقتدار برقراردر وجهان اهل سهل
واولاد واحفاده مجال دار واسباب نامی بسیار وخدام کافی بوجه وبیشماردر واما بو طایفه
غدارندن اعتماد اولنمز وانلرک خرافات فشار وکلمات ناهنجارینه بدن اعتقاد قلنمز
ملکه معلومدر که ناحق یره قان دکمک واساس حیات نفوسی سبب هدم ایتمک کناه عظیم و
بر معصیتدر که عاقبتی وخیم وخاتمه‌سی ذمیم وجزاسی نار جحیم‌ده عذاب الیمدر نعوذ بالله شویله که
واقع اوله بعده حسرت وندامت وضجرت وملامت غیر نافعدر زیرا که ماضی استرجاعی محال ومرده
احیا ممتنع مصرع این کار ز دست من و تو بر نیاید نثر ضمیر دوربین ملکه معلومدر اولسون که بو ملاعین
غدار ایسی هرچند که بعض علومده ماهرلر وبعض فنونی مستحضرلردر اما خاین ومتدیّنلردر با اجماع
اولی الحکام دین قویم واجتماع انظار سالکان صراط مستقیم بونلر اوزرنه درکه طبع سقیم ونفس لئیم
هیچ جهله بیرانیا استقامته قابل اولمز وزخارف معارفی زیور وفا وحقیقتله اراسته قلمز
سنک کبی هرچند که یاقوت وزبرجددن طوق ترصیع بند ایدن لر نجاست ذات وخساست صفاتی تغییر ایدلمز

وخرده هر باری که جلن اطلس خاص ولکاین کوهر والماسدن اتسلر خوی پلیدن ترك ایلمز
بو معنایه شاهد و بو نکته یه مؤید و مؤکددر نظم دشنه كسل الجهاد عملا لسنا بنا
کلزاده بر تو خورشید خوی تغزل اولور هواده بدید چونکه چرده اوزره صالبر تو بو
اشکار اولور اندیه چرکین بوم صدف دشنه دن اولور نیسان بماده دو شرها اولور آفت
جان نثر ارباب عرفان قتنده دانشی بر تیغ برّان متابه سنده در که انکله جمیع خلقی هلاك
اتمك ممکندر انلر که پاك طینت و پاکیزه فطرت اولهلر نفس دغا و شیطان هوای
بد فرمایی که انلردن عظیم دشمن یوقدر اول تیغله قتل ایدرلر و اول طایفه که بد سیرت
وناپاك سریرت اولهلر روح پاك وعقل دراکی که نوع انسانه انلرله مرتبهٔ شرف ادراك
میسر دکلدر همان اول تیغ ایله اهلاك ایلرلر و اول اسبابی که آلات دفع مکاید اعدادر
اوزانلره احباب ادرلر حضرت مولوی مثنوی معنوی بسنده بو معنایه اشارت
قلمشدر اولیدرکه بیور مشدر مثنوی بد کهر را علم وفن اموختن همچو تیغی دادن
بدست راه زن تیغ دادن در کف زنکی مست به که اید علم ناکس را بدست حیله
اموزان جکرها سوخته فعلها و مکرها اموخته نثر پادشاهه بو نهادك بو انشو فسادی
ایقاد ایتمکدن مرادی بودر که فرصت انتقام فوت اولمیه وسیاست ملکانه دن قلیلر
اولان جراحات که هنوز التیام بولمامشدر بولمغه دخی یوقدر بو اشارات حیله آمیزله
که قانون عذر او زره مبتنیدر شفا بذیر اوله غرضلری بودر که شهزاده لری عوض
نفس شریف شاهی و خلف ذات کریم شاهنشاهیلر در هدف تیر تلف قیلهلر و ارکان
دولتی که قواعد بنای کارخانهٔ سلطنتدر و تعمیر ممالك و توفیر خزاین و ترفیه خلایق
انلرك کف کفایتنه وابسته در بر طرف قیلهلر تا رعیت دلیر و لشکر با امید اوله
وجهاندارلق اسبابی اسب و فیل و اشتر و استر کبی استرکه ابطال ایدهلر تا ملك
خلوت و بی اسباب دولت قیله بر کمینه کمتر خود به اعتبار بنم امثالم ملك خدمتنه
هزار ورار اما چون ملکی تنها بوله لر علی مر الایام سینه لرنده اولان تیغ کینهٔ نیام
انتقامدن چقاروب ضمیرلرنده مضمر اولان قصد فتنهٔ قوتدن فعله کتوره لر بو زماندك

انلرك توقفی عجز و اضطرار سببیله ایدی چون الان امکان اقتدار بولدیلر عنان اختیار
اللرندن کدب قصد اتمکلده درکه زمین ملکی آشوب و بلا تخمی ساچه لر وکلیات تخم
غدرله فساد و فتنه بابن اچه لر شویله که فرمان قضا امضا شاهی حکم واجبی و قضاء فاسد
بدخواهی امضا بیوره هم لشکرك اندن امیدی باطل اولور هم رعیتده سؤظن حاصل اولور
چون رعایا و لشکر یکدل و یك زبان اولمیه بیکانه کاروان امن و امان اول منزلدن کوچ
کورر و مخالف هر طرفدن باش قلدروب دشمن هر جانبدن هجوم ایدر لاجرم ملك و مال پایمال
اولوب سلطنت الدن چقر فغفور ناسور مرض تلفده واقع اولوب اتش هرج و مرج خاندان
وخلفانلری یقر نتکم لازمدر که مکر دشمندن امین اولمیه لر وعلی کل حال حیله بد سکالدن
غفلت قلمیه لر بیت مکر دشمندن صقین اولمه امین عذرایدوب نا که قور ساکه کین نثر
بعض شعراء حکت انما بو معنایی بو ایکی بیتله ادا بیور مشلردر بیت مشو ایمن از
خصم بیداد جوی که غدار پیشه است و ناپاك خوی بظاهر دم اشنایی زند بباطن در بی
وفایی زند نثر بو جمله ایله اکر پادشاهه صواب کوردکی تدبیرله بو شدتدن فرج و بو ورطه دن
مخرج میسر ایسه تاخیر جایز کورمیه کرك واکر توقفه مجال وار ایسه باب احتیاطده
بر طریق دخی ملحوظ در شویله که محفوظ اولوب فرمان قیله انلر دخی مضمونی عز اعلامه
وصول بوله ملك فال ویروب ایتدی سنك ضمیرك بر جام جهان نمادر که نکارد عیب و
ریبدن معرادر و کلامك بر آیینهٔ مصفادر که کرد شك و شبهه دن مبرادر بیت
دکلدر منبع رای صوابك صسر کوزیجی فصل الخطابك نثر لاجرم سنك هر قولك بنم قتمده مسموع
ومقبول وهر کلامك بر نص قاطع و بر سیف مسلولدر ایراندخت ایتدی کاریرو
حکیم که موسس مبانی فضایلدر و مشید قواعد فواضل شمایلدر طبع لطیفی مخزن نفایس
جواهر حکمدر ذهن شریفی منصهٔ عرایس عالم حدوث و قدم بیت دل پاکی نظر لطف
خدایه مظهر رأی پیری تتق سر قضایه محرم نثر بو اثناده کوه حضرادن بو خبار کوشه سن اختیار
وبالکلیه جناب خالقه متوجه اولوب علایقدن فراغ و خلایقدن کنار اتمشدر
اکرچه که اولداخی فلاسفه حسب وبراهمه نسبدر اما صدق و دیانت ووفا و امانته

انلرك اوزرينه مزيتى اولدوغى جهتدن اعتقاده اول انسبدر فكر عواقب امورده انك
نظرى اتم واكمل ودفع نوايب دهورده انك تدبيرى انفع واشملدر اكر راى ملك
آراى ملك بو بابده اكا كرامت محرميت ادنانى كوررسه وكيفيت خواب وصورت
تعبير براهمه اكا كشف اتمك روا بيوررسه بى شك اول طريق حق اوزره انك ختايفندن
ملكى متنبه ايدوب دقايق تاويلندن بر دقيقه مخفى ومهمل قومسه كرك شويلكه انك
تعبيرى تاويل براهمه موافق جهته شبهه زايل اولوب اول عزيمتى امضا لازم اولور اكر
اكا مخالف اشارت بيوررسه ظاهر بودركه ضمير منير سلطانى حقى باطلدن فرق وصحيحى
سقيمدن تميز ايتسه كرك بو كلام راى عالم آرايه موافق كلدكده فى الحال سوار اولوب كاريدونك
حكيم قتنه واردى وديدار حكيم الفيلسوف كه مجمع فيوض غير متناهى ايدى شرف استسعاد
بولوب لوازم تواضعى يرينه كتوردى حكيم ذى ضوابط تعظيم وتكريمى تقديم ايدوب ايتدى بيت
كلبه‌ام روضه شد چون مقدم رضوان رسيد ديده روشن شد چو بوى يوسف كنعان رسيد نثر
سبب تجشم ركاب سعادت انتسابه نه واقع اولمشدر فرمان قضا مضا نفاذ بولسه بنده خود
درگاه بارگاه گردون پناهه يوز سوررديم شرط ادب ورأب ملوكه انسب بو ايديكه خادملر
مخدومه خدمت ايدرلردى ومملوكلر مليكه ملازمته كلورلردى بيت طريق خدمت واين
بندكى كردن خدايرا نور هاكن بما وسلطان باش نثر سيماى سعادت انتماده اثر تغير مشاهده
اولنور وغرهٔ همايوننده علامت غم تزيين قلنور صورت حالى وموجب ملالى بيان بيورمق
صوابدر بلكه نوابدن خالى دكلدر ملك كيفيت مناماتى وبراهمه نك تعبيراتن بو سبيل تفصيل
اعلام ايتدى كاريدون بر زمان تحير بحرينه طالدى وتعجب بعض اصردى قالدى بعده ايتدى
ملكه بو بابده سهو عظيم واقع اولمشدر كه بو سرى اول طائفه يه اظهار اتمكك ضررى چوق
زيراكه اول طائفه نك بو سرده رتبت محرميتى يوقدر مصراع هر كوش نه جاى محرم اسرار بود نثر راى
عالم آرايه مخفى ومستور اولميه كه اول مدبرلر بو واقعه‌لرى تعبيره بيا قتدن دور اولوردر
اول سببدن كه عقل وفطانتدن محروم ودين ودياناتدن مهجورلردر اما ملك بو خياللر
دن اضطراب ايتميوب سرور وشادمان اولمق كرك وشكرانه ايچون مستحقلره صدقات

بو كرانه احسان اتمك كرك كه دلايل دولت وسعادت بو منامات تلك صفحات خاطرندن پيدا وشواهد
عزت وعظمت بو واقعاتك تعبيراتن مانند هويدادر دمبدم مجارى امور وفوق مرام اوزره
ظهور قلسه كرك وساعت بساعت بهجت دولت وابهت سلطنت ازدياد پذير اولمه
كرك بيت سپهر تابع ودوران غلام وكردون رام فلك مطيع وملك داعى وزمانه بكام نثر
چون پادشاه عالم پناه بو واقعاتك تعبيراتنه اطلاعه عازم اولدى بو درد تحواهه دخى
انلرك تاويلن على سبيل التفصيل تقرير ايدوب اول معما بيلك تير مكيدتن سپر تعبير
ووقايه حكمتله دفع ايلمك لازم اولدى ع كر بدست تو خدنگست مرا هم سپريست نثر اولا
اول ايكى ماهيكه دمدرى اوزره طورلردى رسوللردر كه جانب سرنديبدن كلورلر وايكى
بيلوج مار عظيم جثه ايله هزار رطل ياقوت رمانى ولعل بدخشانى كه دل انار رشك زنكندن
پرخون وجرم آتش غيرت شعاعندن نهانخانه سنكده مكنوندر پيشكش رسمنده شاهه
كتوررلر اول ايكى بط اكى اسب فايقدر كه ماه نو اكا زين وشعاع شمس زكين اولمغه لايقدر
بيت دريلره طره والايه بكزر اوروب يا ليلره يلدايه بكزر كمر بو بيلره قوس قزح وار
دكوم صغريلارى هاله كردار صهيل اورساز اولور رعد كوياه ايقلارندن اولور برق پيداه نثر
اول قان براستر انوار زحره باد جنبش آتش روش سائله ومضايقده آب كبى روان
وسيل كبى خروشاندر وزخم ستم پولاد رنكله سنكدن صاعقه ماننده آتش افشاندر
بيت پرا وزره بيل كبى جست وسبك خيز صوا بچره كرم رو چون آتش تيز چو سم
سنك زنكى اوره سنكه اوررانتش سپهر آب رنكه نثر بو بيلرى شاه دهلى هديه رسمنده اصطبل
عامره ارسال ايدر اول مار كه پاى ملكه پيچان اولدى بر تيغ كوهر نكار آتش نعل وابدار دركه
روز هيجاده چشمهٔ ميناندن ياقوت مذاب روان ايدر وصفحهٔ الماسى رنكده خردهٔ عقيق
ودرتوره مرجان ريزان ايدر بيت فتح وظفر بجوهر تيغ تو قائمند نى نى كه تيغ تو همه فتح
مجسم است نثر اول خون كه ملك بدنن الكله آلوده بولدى برخلعت ارغوانيدر طراز
زرله مطرز ودر وكوهر ايله مكلل كه دار الملك غزنه دن تحفه طريقيله بارگاه گردون اعتلا
شاهه كتوررلر اول استر سفيد كه ملك اكا سوار اولمشدر بر پيله سفيد هيكل مهيب

بیکرکه صفوف لشکرده خون دلیران ایله خرطوم زبرجد رنکنی لعل نشین ایتمش ایدی فاول ثعبان
دمانله که کوه آهندن معلقدر بر دمده بر عالمی خراب و یباب ایلر بیت پیکری بر کوه
او هامون بی ستون روان بحار رسون نثر سلطان خام و قاهره اصطبل عامره یه ارسال
ایدب شهریار کامکار اکا کاه کاه سوار اولسه کرک اول اخکر سوزان که فرق مبارک
ملکده برج کبی فروزان اولدی بر جوهر احمردر که کنکره قدری غرفه قصر مینا رنک آسمانه
همسردر بیت رسیده عکس آن تاج مرصع * بچرخ ماه چون ماه مقنع * بو تاجی ملک سلاله
باج و خراجله خاکپای ملکه روان ایتسه کرک اول مرغ که منقارندن تارک مبارک ملکه اوزکی
انک شایبه مکروه متوقعدر اما اکا اول قدر اثر و چندان ضرر مترتب اولمز غایتنه ما فی
الباب بر بار حالت و بر عزیز مهربان بر زمان هجران لازم کلور انک دخی مآلی
صلاح حاله منتهی اولور بو خوابلرک تأویل صحیح و تعبیر باصوابی بودر که تقریر ایتدم
و بریده فهم کورمک دلالت ایدر که رسوللری یدی نوبت هدایای ملوکانه ایله درکاه
دولت پناهه عودت ایدرلر و ملک اول نعمتلرک حصولی واول غنیمت ادراک و وصولیله
شاد کام و شادمان اوله و ثبات دولت و دوام عمر ابد پیوند ایله اختصاص
بوله پادشاهه واجبدر که من بعد احبابنی کندو اسرارینه مطلع ایلمیه و تا بر کسنه
تجربه قلمیه و صدقه دیانتی کما ینبغی بلمیه انکله مشورت روا کورمیه بیت
کسی را امتحان ناکرده صد بار * مکن دان پیش خویشش صاحب اسرار نثر اصل خود بودر که
مطلقا صحبت مردم بی باک و ناپاک بد کوهر و زشت سیرتدن اجتناب اتمک ذمتنه
واجب بیله و کوهر با قیمت نفس نفیسی اشخاص سفله طبع و دون همت و لئیم مشرب و دنی
خلقت سلکنه منتظم قلمقدن احتراز ایده بیت آب را بین که چون همی نالد *
هر دم از همنشین ناهموار نثر ملک بو کلماتی استماع ایدجک فی الحال سجدات شکری تقدیم
ایتدی و اول پیر مبارک نفسندن که مسیحا صفت دلمرده سنه حیات تازه و
روح پژمرده سنه نشاط بی اندازه وردی عذرلر دلدی و ایتدی بحمد الله که
عنایت یزدانی مدد نصرت ارزانی بیوردی و بکا بو جناب حکمت مآبه کرامت

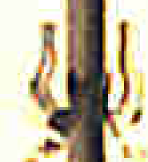
نصابه یول کوستردی تا بو حضرتک سیاسن انفاس متبرکه سیله شدائد محنت فوائد راحته
مبدل اولدی نظم بو دقتله چو قلدک موشکافی * جوابک اولدی دل دردینه شافی *
جزاک الله که جام کوزن آچدک * کوزومه قرشو جانان یوزین آچدک * یولم پر نور ایدن ای
مهر روشن * خلاص ایتدک ضلالت ظلمتندن * بیت یا دغمی که خاطرها خسته کرده بود *
عیسی دمی خدا بفرستاد و برکرفت نثر والحمد لله حمدا دائما ابدا بو ملک دلفرحان و خاطر شادمان
مستقر عز و اقبالنه نزول اجلال ارزانی بیوردی و بر هفته متوالی رسوللر تحف و هدایالر
آقالیم سبعه دن کلوب یتشدلر و هان اول لحظه له که حکیم کامل بیورمشیدی مضمونی
رسالاتی موقف عرضه یتشدرلر ایکنجی کون ملک بلار وزیری و فرزندلرین و ایران
دختی و دبیری خلوته دعوت ایدوب ایتدی عجب خطا قلدم که سرمی اعدامه اقتحام قلدم
اکر سبحان رحمت الهی انلرله تیر کیدنه حایل اولمسه و ایران دختک نصیحتی شرف حسن
قبول بولمسه عاقبت اول ملاعینک مکری بنم و اتباع و اشیاعمک هلاکنه مؤدی اولوردی
هر کیمسه سعادت ازلی یار و کفایت ابدی مددکار اوله لاجرم ناصح مشفقلرک نصایحن عزیز
طوتوب سوانح مصالحنه کوردن عقلی پیرایه تأمل و تأنی دن عاطل قلمز و وخامت عاقبتدن
اندیشه ایدوب مقام حزم و محل احتیاطدن غافل اولمز مصراع هر که بی تدبیر کاری
کرد سامانی نیافت نثر پس بیوردی که عزیزلرک خاطری بو واقعه سببیله ملالدن خالی
دکلدر لازم اولدیکه بو هدایا بونلره قسمت عادله ایله توزیع و تقسیم اولنه خاصه
ایران دختنه که بو حادثه نک تلافیسنده سعی تمام کستردی و بلار وزیره که ایران دختی
بو فسادک تدارکنه ارشاد ایتدی بلار ایتدی چاکرلر اول مصلحتی یاپمشلردر که وقت حدوث
حوادثده کندولرین سپر تیر بلا قیلوب جانه باشه قلمیه لر مصراع هر که سر تو داد بر وای
سر بداد نثر اکر بو بنده یه معاونت عنایت و مساعدت سعادتله بو سیرته ملازمت
و بو سنته ملاومت میسر اوله و طمع و رغبتله مال و جانن ولی نعمتنک خدمتنده فدا
قیله اکا مزد و عطا رجا ایتمک کرک و مقابله انعام و احسانله مکافات توقع قلمامق
کرک اما پیدادر که ملکک زماننک بو بابده سعی بلیغی روز روشن کبی هویدادر بو تبرکاتدن

تاج بجوهر وجامهٔ ارغوانی مکلل اکا ایرواده هر قنقیسنه که رغبت ایدر ملک عنایت بیورسه
وفور عواطف شاهانه‌دن دور دکلدر ملک فرمان ایتدیکه ایکیسن دخی حجرهٔ خاصه
الیلتدیلر وکندو بلار وزیر ایله حرم سرایه کتدیلر حرمده بر کنیزک واردیکه اکا بزم افروز
درلردی بر ماه روی ایدیکه افتاب انک خجلتندن حتی توارت بالحجاب نقابن یوزنه
چکمش ایدی وبر هلال ابرو ایدی که باربلای غیرتی ماه نوک طاقتن طاق ایدوب بل بوکمش ایدی
نظم طرز مانشن نظیرن مادر دهر ٭ یوزی آیینه واکرچه دشهر ٭ کمر خادم اولوب در
دشلرینه ٭ قول اولمش سرو قدی عرعرینه ٭ جبینندن مه نو بر طرفدر ٭ مصفی کوده نی برج شرف
در نثر ملک اکا تعلق تمامی واردی باوجود که ایران دخت حسن وملاحتده فتنهٔ زمان
ولطف وظرافتده آشوب جهان ایدی شاه بزم افروزی اکا انباز اتمشیدی وبا
قسمی تمام رعایت ایدوب اکیسن دخی حرم خاص ومحرم راز اتمش ایدی ملک بیوردی
تا بزم افروزی دعوت ایدوب تاج وجامه حاضر قلدیلر ومثال وردیکه هر قنقسنک
ایران دخت اختیار قله باقیسی بزم افروزک حصه‌سی اوله ایران دختک تاجه
رغبتی زیاده اولدی واول برج مصنع که کنکرهٔ آسمان کبی کواکب جواهرله مرصع ایدی
انک نظرینه خوش کلدی اول جانبه میل ایدوب بلار وزیره نظر ایتدی تا بلکه انک رأیینی
بونلرک قنقیسی راجحدر بلار کوشهٔ چشمیله جامه جانبنه اشارت ایتدی بو اثناده ناکاه
پادشاه اول جانبه نکاه ایتدی ایران دخت کوردیکه ملک اول مفاوضه‌یه واقف اولدی
جامه ترک ایدوب تاجی اختیار قلدی تا ملک بو مواضعه بلمیه وبلار چشمنی اول حال
اوزره قودی تا شاه اشارتنه مطلع اولمیه بوندن صکره قرق ییل دخی ملازم درکاه
شاه اولوب هر کاه که شاه قتنه کلیدی چشمنی اول وضع اوزره قلوردی تا ملکک
ظنی یقینه مبدل اولمیا یدی واکر وزیر عقل وتدبیرده بی نظیر اولمسه ایکیسی دخی بر اشارتله
جانلرین باد فنایه ویره لردی وخانمانلرینی آتش هلاکه اوره لردی بیت هرکس که
مدار کار بر عقل نهاده بی‌شبهه شد از بند بلاها آزاده نثر چون ایران دخت قبول تاجله سرافراز
اولدی بزم افروز دخی خلعت ارغوانیله سرو قدان جهانک ممتازی اولدی ملک

وعدهٔ موعود وعادت معهود اوزره انلرک مقابلته خرام ایتدی ایران دخت رخینی بر روی طرزون
وزلف دلاویزله بیت دنشلق تازه بکیلک نوی شسته ٭ نایب زنکانی روی شسته نثر
تاج مرصع باشنه قیوب پالوده شیرینله مملو بر طبق زرینی الندا طوتب ملکک اوکنده
قدم خدمت اوزره قیام ایتدی ملک اول طبقدن نواله تناول ایدوب صحن خاطرین کل
وصالیله کلشن ودیدهٔ دلن پرتو انوار جمالیله روشن قلوردی ناکاه بزم افروز جامهٔ
ارغوانیله دست افشان جلوه کنان انلره اوکندن کجدی عذاری کل سوری کبی آچلمش
رخساری عرقدن قطرات شبنم ساچلمش نظم لباس ارغوانی کرده در بر ٭ تو کویی بست
سرو از لاله زیور ٭ دو چشم ترک بد دلها کمین ساز ٭ دو ابرو بر جکرها ناوک انداز ٭ رخش
تابان ز چین زلف پرتاب ٭ چنان کانور شب تاریک مهتاب نثر ملک انی اول حالت اوزره
کوریجک زمام اختیاری قبضهٔ اقتدارندن کتدی ولذت چاشنی طعامی اونودب ایتدی مصراع
کوردم بر ذوقی دیدکوریا بندن الیودم نثر انک مصاحبته صدق رغبت ومواصلتنه غلبهٔ
شوق وطوق طبیعت عنان اختیاریم وزمام دلمی قوپاردی نکار نازنینی جانبنه توجیه
ایدوب مراسم تحسین وآفریندن صکره ایتدی بیت کای سرو خرامان وکل تازه رسیده
نرکس کلهٔ سروی چو تو در خواب ندیده نثر بو حرکتله غمکین کوکلمی شاد ایتدک وبو خرامله خرمن
صبر وآرامی باد ایتدک مصراع زهی بامدت بخت مرحبا کردم نثر پس ایران دخته توجه ایدوب
ایتدی بو تاج لایق فرق بزم افروز دی عجب خطا قلدم که انی سکا عطا قلدم ایران دختک
سیل غیرت عشق باشندن اشوب وشعلهٔ حمیت ورشکله درون طوتشب بو نکته جان
سوزله باننی یاقدی وبی‌اختیار الندا اولن طبق زرینی سر شاهه نکونسار ایدوب ایچنده
اولان پالوده تر له روی هوش ملکی الوده قلدی اول واقعه‌که حکیم کاملک تعبیر
وتأویلنه اشارت بیورمشدی درجهٔ وقوعه یتدی ملک بو فضله زیاده منفعل
وآتش خشمی بغایت مشتعل اولوب فی‌الحال بلار وزیری دعوت ایتدی وایران دختک
صادر اولن ناشایسته حرکتی حکایت ایدب خشم تاملة ایتدی تیز بو نادانه دادینی الت
تیغ بی‌دریغ ایله تفرق وجودن کرداب عدمه صال تا خاص وعام بله‌که انک امثالی

ادل ایتمامع دکلدر که بو نوع حرکته جرات قیله لر و وزیر صفا و طاعت ذیب ملکه الدی کتدی کیدر کن
خاطرنه بو خطور ایتدی که بو فرمانه امتثالده استعجال شرط احتیاطدن دوردر زیرا که بو وزیر
فصاحت و ملاحتده بی بدل و کیاست و فراستده بی عدیل و بی مثلدر ملکه انك مفارقتیله
خلل کلی محتمل خصوصا که انك برکات نفس پاك و میامن رای تابناکیله بو دکلو اشخاص
و ورطهٔ هلاکدن نجات و خلاص بولدیلر ممکن که بعد زمان ملك بو تعجیله انکار بیوره و انك
بو عیبی نظر پاك شاهده عین هنر کورنه بوندن قطع نظر بو مقوله اموردده شتاب خلاف
رای صوابدر اولی بودر که بو امرك اساسنی فاعل تانی اوزره بنا قیلم تا وقت سؤالده محل
عتاب اولمیوب حاضر جواب اولم **بیت** چو قاضی بفکرت نویسد سجل نکردد ز دستار
مندان خجل **نثر** پس واجب اولدیکه بو امره امتثالده تعجیل ایتمیوب توقفه مجال ویرم تا که
ملك جانبندن علامت ندامت ظاهر اوله باری فرصت تدارك فوت اولمامش اوله
اکر البته انك قتلی بابنده حکمنی اجرا و قضاسنی امضا ایتمك دلرسه موجب فرماننه
اتباع حیز امتناعده دکلدر مقرردر که بو تاخیرده بکا اوچ منفعت کلی میسردر اولا
مثوبت ابقای نفس بی کناه ثانیا امرنه نادم اولورسه تحصیل رضای پادشاه ثالثا
جمیع اهل ولایته منت بی نهایت که بو اصل ملکه مملکتك کم خیراتی عامهٔ اهل عالمه کامل و شامل
و مبراتی کافهٔ بنی آدمه حاصل و متواصلدر وجودنك علت بقاسی اولورم پس انی محرمان
حرم سلطنتدن بو طائفه ایله کندو سراینه ایلتدی و بیوردی که احتیاط تماملهٔ انی
محافظه قیله لر و تعظیم و تکریم بابنده مبالغهٔ لازم بیله لر و کندوسی تیغ خونلو
ملول و محزون و سرنکون بارکاهه کلدی و ایتدی فرمان ملکی یرینه کوتردم و اول
کستاخ بی ادبی که قدم جرأتی بساط عرض شاهه دراز ایتمشیدی سزا و جزاسنه ییتوردم مکر ملکك
فی الحال سورت غضبی زوال بولمش و دریای متواج خشمنده تلاطم امواج سکون پذیر
اولمشیدی چون وزیردن بو خبر مصیبت آوری استماع قلدی ایران دخترك یال و بال
و حسن و جمال و فضل و کمالی خیالنه کلوب زیاده متأثر اولدی و اثر تاثیرین اظهار
ایتمکه عار ایدوب نقض ابرامی یری برینه وصل ایتمدن که اجتماع نقیضین حکمنده در

احتراز ایدی پس کندو نفسنی ملامته آغاز ایدوب ایتدی بو کناه سنکدندر که حلم و تانیّه
بر طرف قلدك و کندو محبوبه کی جزوی جریمه ایله که با وجود حق انك طرفنده ایدی علف
تیغ تلف قلدك کرکدی که بو قدر عصیانله فرمان قضا جریانه ارخاء عنان ایتمیدن
و آب حلمله آتش خشمی تسکین ایدوب طریق شکیبی توبیب بضیق شتابه کتمیدك **نظم** یار ز آتش
بودان بر کرنه کو بدمی شعله برارد بلند آدمی آتش خورد از حد فزون کژدم او درج
نیارد برون **نثر** چون وزیر سیمای شاهده علامت غم ندامت مشاهده قلدی ایتدی
ملك غمناك اولمسون که بر تیر که شصتدن چقه سر انکشت تدبیرله رد ایلمك
محالدر و کشتهٔ زنده زورله زنده قلمق محض خیالدر غم بیهوده و اندوه بی فائده
مفنی قلب و مضعف بدندر و بو تجربه در که مرهمی جراحت دوست و راحت دشمندر
هرکاه که سلطان بر حکمی مضا و بر فرمانی نفاذ بیتدره کرکدر که علی الفور پشیمان
اوله بیکانه مراحد کاینا من کان دوام شکوه شاهی و ثبات وقار شاهنشاهیده
بدکمان اوله کرکدر که پادشاه ملك ذی الرقاع کبی فرمان شیطان غضبه اتباع ایتمیوب
و بو بابده تعجیل و شتابدن اجتناب و امتناع ایدیدی تا عاقبت کار دام ندامت
و ورطهٔ ملامته کرفتار اولمیدی ملك استفسار ایتدی که نه کیفیتدر و واقع اولمشدر
اول **حکایت** وزیر ایتدی روایت ایدرلر که تختکاه یمنده بر پادشاه واردی عظیم
الشان بر شاهنشاه ایدی بخت پیر و رای جوان کردون پیر مدت سیرنده سپهر
سلطنت اوتردوه انك نظیری مهر منیر مشاهده ایتمامشدی و سامعهٔ روزکار ادوار زمانی
چهارسوی جهانده انك عدلی قهرمان فرمان فرمای اشتمشدی **نظم** بو مده آفتاب
عالم افروز درمه از دو جهان وجها نسوز جهانی عدل او دادیله ادیب رام خلایق
مایسنده ایدی ایام **نثر** و بو پادشاهك کاری اکثریا شکار ایدی بر کون میدان شکار
کاهده مرکب نشاطنه عنان ویروب کیدیه و دیدهٔ تجسسله چب و راسته نکاه
ایدردی اتفاق اول زمان وحوش و طیوردن نام و نشان کورمدی و تیر نظری
شکاره لایق بر جانوره ایرمدی ملك بو صورتدن زیاده متحیر و مزاج نشاطی تمام متغیر

اولدی بو اثناده مکر بر فقیر جیتوا کم فقر و فاقه بلاسندن پوست آهودن بر قبا کیوب
اول بیابانده خارکنلکله مشغول ایدی اتفاق اول حیننده اذل شغلک تعبندن طاقتی
طاق اولوب بر بیشه کناره رنج یاتمش وخیل خواب جمیع جوانبن احاطه
اتمش ایدی قضای الهی نظر شاهی اکا مصادف اولوب آهو کمان اتدی وهمانم کمان
کمیننده خدنک دلشکافی کافی نافه راست ادب آتدی شعر شعلهٔ تیری که در
او بد غرق جست بواه سوخته خرمن چو برق فتنه محابای بلابی نکرده کرد خطایی
وخطایی نکرد نثر القصه چون ملک شکاری اوستنه واردی اول بیچارهٔ سینهٔ مجروح
ودل پرخون نه بولدی دنیاده غمناک اولوب متأسف اولدی وناخوش ملامتله چهرهٔ
ندامتی خراشنه اغاز قلدی واول بهودردن که موجب تحسر وتحیر ایدی متألم خاطر اولوب
خارکنه بسیار اعتذارلر ادب مرهم بها هزار دینار تمام عیار ارزانی بیوردی وعنان
عزیمتی جانب دار السلطنه معطوف قلوب بر زاهدک صومعه سنه که اول شهرده
عفت وعبادتله معروف ومشهور بلکه عرصهٔ عرصهٔ دهرده ارشاد وهدایتله
مذکور ادی نزول واجلال بیوردی وزاهددن دنیاده مزید دولت وجاه واخرتده
کفارت جرم وکناه ایچون دعا ونصیحت استدعا اتدی زاهد پاک طینت دخی طریق کشف
وکرامتله ایتدی ای ملک بو خصلت که دولت دنیایی وسعادت عقبایی جامع اوله
غیظی کظم وخشمی هضم وهنکام غلبهٔ غضبده میل جانب حلمدر نظم کسی کو بر فروزد آتش
خشم مدارا زوی طریق مردمی چشم غضب چون نفس توسن را کند کرم عنان نش
وا کشد انجا نا شود نرم نثر ملک ایتدی بلدم که هر چند شربت حنظل مذاق حلمک کام عقلده
لذتیابی واردر فاما هنکام خشمده حلمی هوای نفسه حاکم قلمزین واوقات التهاب نایرهٔ
غضبده عنان قید ضبطه کتورمزین زاهد ایتدی بر اوچ قطعه رقعه بعض نسنه یازین
سن انی خواصکدن بر امینه سفارش ایله که چون ناصیهٔ حالکده امارت تغیر مزاج مشاهده
قیله واتش خشمی کانون درونکده مشتعل کوره انلرک بو سن نظرکه عرض ایلیه
بلکه انک فایده سی ظاهر اولوب نفسکه تسکین وتسلی حاصل اوله واکر لهب غضب ادنی خوظه

زلالیله انطفا بولمزسه ایکنجی رقعهٔ کوسترهٔ اکر نفس توسن انکله دخی رام اولمزسه اوچنجی
رقعه اظهار ایتسون امیدوارم که بو وسیله ایله طبع ملکدن غائلهٔ عنف وخشونت کیدوب چون
ظلمت خشم بر طرف اوله لمعهٔ حلم انک یوزنه خیر الخلف اوله مصراع دیو جو بیرون رود
فرشته در آید نثر ملک بو کلماتله خوش وقت اولدی وزاهد اوچ قطعه رقعه یازب خواص شاه
دن برسنه وردی مضمون رقعهٔ اول بو ایدی که محل اقتدارده عنان اختیاری دست
هوای نفسه ویرمه که سنی ورطهٔ هلاکه القا ادر وفحوای مکتوب ثانی بو ایدی که
هنکام خشمده زیر دستلره رحیم اول تا وقت جزاده زبردستلر سکا مهربان اولهلر ومحصل
کتابت ثالث بو ایدی که اجرای فرماندن حد شرعدن تجاوز اتمه وهیچ بر زماندن دائرهٔ انصافدن
طشره کتمه نظم اکر چه حکم تو جاریست در جهان نداری جفا مکن که نه کار دیست مردم
ازاری منازا کرچه لبت همچو غنچه خندانست که هست دیدهٔ مظلوم ابر آزاری مباش
غره به بستان سرای دولت خویش که عنقریب ازو بکذری وبکذاری نثر ملک زاهدی وداع
ایدب دار المملکه کلدی وهمیشه مجلسنده خصوصا که هنکام غضبده بو رقعه لری
الماعه ضوادرلر وبو مناسبتله اکا ملک ذو الرقاع دیرلردی بو ملکک بر کنیزکی
واردی خوب روی پاکیزه خوی سرو قد لاله خد یاقوت لب سیمین غبغب کبک رفتار
طوطی کفتار بیت ماه روی ومشک بوی وجان فزا دلفریب ودلنواز ودلربا نثر
نرکس مخمور اشفتهٔ چشم بیماری وعقیق یمانی الفتهٔ لعل شکر باری ایدی خوب رویان
خطهٔ خطا بند چین زلفنده اسیر وعشق فروشان کشور کشمیر هوای سلسلهٔ جعد
پر تابیله مقید زنجیر ایدی بیت خلق اولالدن نکارخانهٔ خاک کلمدی نقشی بو
صورت پاک جمال حال ملک دامنک خالیله اراسته وچهرهٔ جمالی زینت کمال عفتله
پیراسته ایدی اول شاه انک شمایلنه شویله مائل ایدی که مصاحبت حرم خاصدن
استنکاف وسائر جواریله استیناسدن استکراه ایلردی بانوی شاه همواره دینی عبرتدن
خونابهٔ حسرت دوکردی وانک دفع بابنده غایت رشک وحسدندن رفیق دلم مکر و
حیله تخمن اکردی القصه غصه سن هضم این میوب بالتمام مشاطهٔ حرم سرای حالنی

اعلام ایتدی و اندن شاهی قتل و کمنبر نکدن اتمك تابنده مدد طلب ایتدی مشاطه لبنی
بلسم که ملك کنیزکك انزامندن نیره سنه متعلق و اعضاسندن قنقی عضونه زیاده متعشق
و متشوقدر خاتون ایتدی که انکله خلوت اولدقجه هرکاه ذکرن کم زنخدان سیب مثال لرن
که غایت صفادن کویا آبدر که قطرات چشمهٔ حیاتدن مترشح اولوب مجتمع اولمشدر یا
آنی درکه دست قدرت بالای ترنج غبغب اوزره قومشدر شفتالو الور و زبان حالله
بو بیتی انشا قلور **بیت** بخلدم دعوت ای زاهد مفرمای که این سیب زنخ زان بوستان به (نثر)
مشاطه ایتدی بویله اولیجق قضیه اساندر همتکله شاهی تباه اتمك بکا اتمکی کبی اساندر
نظم صونایین حیله ایله اکا بر جام که عمری جامنی طلدرسون ایام ایچیجک عهد کبی
قانی قره پیره قابیرالنه اوله جسمنده پیره قیانلرقوپه وچالنه صوره بتا بونم عدمده جانی
محو اوله یرلنایه خاری روز محشر قوپه نرکس کبی یردن کراه سر **نثر** مصلحت بودر که بکا بر مقدار
زهر هلاهل ویره سن تا نیللیه حل ایدوب کنیزکك حوالی ذقن و غبغبنه اندن
خاللر ایلیم ملك چون کیفیت حالندن لبن اکا دکوره همان اول معامله امری
تمام اولوب عمری سرانجام بوله تا که بزه دخی بو شدتدن فرج و بو مضیقدن مخرج میسر اوله خاتون
بو فکر ایله دلشاد اولوب اول دوکی داروی مهیا قلدی و مشاطه سؤال مذکور اوزره اخلاط
حیلهدن بر ترکیب ترتیب ایتدی و حقهٔ تزویره قویوب کنیزکله و ثاقنه کیتدی
و سیاه کارلغندن اول ماهك چاه ذقنی کنارنده بر شامه رسم ایدوب کویا هاروت
تیره روی ایچون کنارهٔ چاه بابلده جای قرار آماده قلدی **بیت** پروانه ابست
ازخال افتاده بوز نخدان یا رب نکاه داری ز آسیب روزکار **نثر** ملکك بر غلامی
که حرم سرایه محرمیت تامی واردی حکمت الهی ورای حجابدن خاتونله مشاطنك
سؤال و جوابن استدی و مشاطنك منزل کنیزکه کیدوکن و زنخدان حوالیسنده خاللر
رسم ایدوکن عین یقینله مشاهده ایتدی و دواعی خلوص نیت و حقوق نعمت و سوابق
خدمت بونی اقتضا قلدیکه کنیزکی اول مکردن خبردار اده هیچ بر طریقله فرصت بولمدی ملك
دخی حالتسکرده یدی بو سری اکا کشف اتمك هیچ وجهله میسر اولمدی آخر پادشاه عادت معهودی

اوزره کنیزکله خوابکاهه واروب جامهٔ خوابنه کیروب سورت کیفیت شراب نابدن خوابه
واردی غلام حق شناسلق و شفقتی دامنکیر اولوب آهسته آهسته کنیزکله بالینی
قوبنه کلدی و کوشهٔ آستینیله حوالی ذقندن کمنبلی کیدردی بو حالتده شاه بیدار
اولوب ناکاه کنیزکله زنخدانینه غلامك دست درازلکن کوردی تند باد حمیت آتش
خشمن تیز ادوب تیغ انتقامله قصد غلام ایتدی غلام خلوت سرایندن طشره قچدی
ملك عقبنجه خنجر خوناب الده قوبه چقدی اول معتمد خاصلرندن طوروب رقعه لری
النده دورردی چون ملکی متغیر کوردی رقعنك بریسن صونی ویردی دریای خشمنك
تموجنه مانع اولمدی بریسن دخی عرض ایلدی آتش غضبی انکله دخی سکون بولمدی
اوچنجی رقعهٔ عرض ایتدی رجله ملکك سورت خشمی منکسر اولوب شدت نفس و غیظی
کظم و شربت تلخ و شکوار غضبی هضم ایتدی و تلطف طریقیله غلامی خدمتنه دعوت ایتدی
ایتدی ای غلام راست سویلکه بو جرأته باعث اقدام نه ایدی غلام ماجرای علی ما جری اعلام
ایلدی ملك خاتون طلب ادوب بو امری تفتیش و بو مکری تحقیقده تدقیق مبالغه یتوردی
خاتون انکار ادوب ایتدی معاذ الله غلام افترا ایدر بن کرکتله غلامك جاریه ایله بونك
امثالی افعالنه مطلع اولمشیدم اما ملکدن شرم ایدوب انك اظهارنه جرأت ایدمزدم علی
الخصوص احتمال وار درکه دشنك سببله افترایه حمل اولنایدی بحمد الله که ملك حقیقت حالی
کندو کوزیله کوردی حالیا اول مفسد لرك هلاکنده که حرم شاه فلك احتشامده بو نوع
فعل شنیعه اقدام ایتدیلر توقف جایز کورمکك ضرر عامی و سیاست سلطانیه زیان تامی
واردر خشم مذموم خشم نا محلدر اما موقعنده واقع اولیجق مراتبله حلمدن افضلدر **بیت**
خارکو بر بو ختن شاید در کریبان نمونه نیك آید شاه غلام جانبنه نکاه ایتدی غلام ایتدی
ای ملك کامران و واسطهٔ امن و امان امکان وار که الان بو نیلك بقیه سی مشاطنك حقه سنده
موجود اوله اکر انك احضارنه مثال واجب الامتثال ارزانی بیوروله شایدکه کلیاً بو شبهه
زایل اوله ملك بیوردی تا مشاطه حقه سیله حاضر قلدیلر و اول نیلدن بر ذره اکا چاشنی
وردلر همانکم دهانه کیردی نقد جانی خزینه دار اجله ویردی چون حقیقت حال

ملکه منکشف اولدی ذنبی حقنده کلوب غلامه عتو نامه بویوردی و اول ولایتک بعض بلادنک
امارتن اکا تفویض قلدی اول پادشاه با انتباه چون چهرهٔ حالدن خال خجلی ازاله قلدی
نشاط ملکت مضرتی اکا یتشمیوب صبر و تأنی برکاتیله اول سیهکار دلرک دام مکرندن نجات
بولدی و بو تعجیل راز نهان اکا عیان اولوب احبا و اعدانک حالی اکا هویدا اولدی
بو مثلی کتوردم تا آیینهٔ روی روشن ملکده بو صورت جلوه قیله که ملوکه هر بابده تعجیل و شتابدن
اجتناب واجبدر و هر امرده تأمل فرماواندن صکره فرمان مناسب بیت حکم سلطان
بسان آتش و آب درد می عالمی خراب کند پس چنین حکم دار و انبوه که شه از روی اضطراب کند نثر
ملک ایتدی فرضا که بو حکمده بکا بر خطا واقع اولدی و زمان خشمده زبانم بر کلمه جریان قلدی
سکا لازم ایدیکه بو بابده شرط نصیحتی رعایت و بکا طریق مضیق خطادن شاه راه
صوب صوابه هدایت ایدیدک سندن بدیع و بعید ایدیکه طریق تأمل و تأنی قویوب خفت
و تهتکه کیدوکه یول ویروب بو تعجیل وجود نازنینی بی توقف و بی تکلف تیغ بیدریغ
ایله هلاک ایدسن وزیر ایتدی ملکه مناسب بودر که بر عورت جهتندن ضمیر
مبارکنی مکدر قلمیه تا حرم سرایده اولان سایر جواریلک صحبتیله متعدد قلبه که
بیت گر سرو برفت نارون هست ور لاله نماند یاسمن هست نثر چون ملک فحوای کلام
وزیردن جزم ایتدیکه ایران دخت رخت اقامتی کوی ترب عالم عدمه کتدی درون دلدن بر آه
جانکاه ایتدی و کرداب غموم و اندوهه دشت کندوکیدیه ایتدی بیت خوش بسوز از غمش ای
سینه که اینک دل نیز بهمین کار میان بسته و برخاسته است نثر دریغ اول رونق گلزار
شبابکه بوک کلی که از زمانه خراب اولدی و حیفا اول نهال ریاض جمالکه تندباد خزان آفتله
پایمال اولدی نظم سرو بالای تو در خاک دریغست دریغ زیر خاک آن گهر پاک دریغست
دریغ جای آن بود که جای تو بود در دیده راستی جای تو در خاک دریغست دریغ نثر پس وزیره
متوجه اولوب ایتدی ای وزیر حقا که تیر فراق ایران دخت قلبمه زیاده تأثیر ایتدی
و لشکر غموم و هموم کشور خاطره بر وجهله قدوم و هجوم ایتدیکه عنان صبر و سکون قبضهٔ
اقتداردن کتدی وزیر ایتدی اوچ طایفه هر دم اسیر بند غم و بستهٔ قید الم در اول

اول کسنه که عنان همتی بو کارلوقچا بنیته معطوف قیله ایکنجی اولکه جاهلیت قیدندن قالمیه
لطف و مروتی رعایت اتمیه اوچنجی اولکه هر امرده تعجیل و شتاب ایله ارتکاب ایده ملک
ایتدی ای بلا ایران دخته قتلنده بر مقدار توقف اتمیوب سنک سعی باطلکله
علف شمشیر بوار اولدی جواب ویردیکه بن انک هلاکنه سعی اقدام بلکه فرمان ملکه
امتثال ایتدم بو بابده ملامت وارسه اول حضرتده عایددر که بو مثالده رأی ثاقبی ملاحظهٔ
عواقبدن بر طرف قلدی کوردکه تعجیل ایتمیوب خواتیم امورده تأملی واجب بیلیدی
و نظر و امعان ایله عواقب احوالی احاطه قلیدی بیت مثال شاه بایستی که از روی خرد بودی
ورا از روی خرد بودی چنینها روی ننمودی نثر ملک ایتدی ای وزیر فرزانه بو فسون و
فسانه‌یی قویا بو بابده بر فکر ایدوب بو کاره بر چاره ملاحظه ایله که بنی ازدوی دیدار دلدار
هلاک ایتدی و دست غم و اندوه کریبان صبر و قرارمی چاک ایتدی وزیر ایتدی من بعد
بو کارک دامننه دست تدارک ایرمز و ندامت و ملامت بو بابده قطعا فایده ویرمز هر
کیمکه عتاب ایله بر مهمه خوض ایده و برامیشه که بعده ندامت فایده‌مند اولمیه بی اندیشه
شروع قله اکا اول بلا یتشه که اول کبوتره یتشدی ملک بویوردیکه نجه روایت اولنمشدر اول
حکایت وزیر ایتدی امثالده کلمشدر که ایکی کبوتر اوقات بستانده بر قاچ دانه جمع ایدوب مثنانه
ذخیره اولسون دیو بر کوشه‌ده قومشلردی دانه‌لر مکر غناک ایدی چون فصل تابستان نهایت
بولدی تأثیر حرارت هوادن دانه‌لر پوست بدن اولدی و اولکی حالندن حالا آز کورندی
کبوتر نر مکر بو وقتلرده اشیانه‌دن غایب ایدی چونکه حاضر اولدی دانه‌لر آز کوردی
غایت شرمسار اولدی چفتنی ملامته آغاز ایدوب ایتدی بو دانه‌لری فصل زمستان ایچون
ادخار ایتمشدک که چون شدت سرما ظاهر اوله و کثرت برفدن روی زمینده چینه بولنمیه
انکله چکینه وز بو اوقاتده خود صحرا پر دانه‌در سن ذخیره‌یه نیچون دست اوردک
و طریق حزم و احتیاطدن انحراف کوستردک مکر اشتمدکمی که حکما بو مثلده بیت کنونکه
برک و نوایت هست جهد بکن ذخیره بنه آن بهر بی نوای خویش نثر ماده ایتدی بن بو دانه‌لردن
حبه یمدم و هیچ وجهله بونده تصرف ایلمدم کبوتر نر چون دانه‌لری اولکی حالندن کمتر کوردی

انك انكارينه باور قلميوب القصه بال و سر و بال و پرلر اول لذر منزى اوره اوره اولدردى
بسو زمستانك فصلنده كه برق و باران متواتر اولوب اناز رطوبت در و ديوارده ظاهر اولدى
دانه لرينه نمناك اولوب قرار اصليسنه يتشدى كبوتر بو جوده دانه لرى توكوروب سابقا
كتر كوردكنك سببن بلدى جزع و فزعه اغاز ايدوب زار و زارا غلدى و نار فراق يارنك داغ
جكرين طغلدى و ايتدى للحق مهاجرت احباب و مفارقت اصحاب صعبدر كا در ابا بعد ندامت
مفيد اولمدوغى ايدن دخى دشوار در **بيت** بكار خويش تأمل نماى كن تعجيل زيان كنى و كسى را
زيان ندارد سود **نثر** بو مثالك فائده سى اولدركه مرد عاقل كركدركه باب عفو بتن شتاب ايلميه
تا اول كبوتر كبى خلاف ندامته طبطاب ايلميه **نظم** چونكه كوزلر ايتراخرينى حكيم
اولمز اخر ندامت الكا نديم جاهلك چون همان كوزنده حال ادراكى تا شفا ستقبال **نثر** ملك
ايتدى بن قوليله شتاب انرمسه بن فعلده شتاب اترك بو سبب ايله خانه عيشمى خراب ايترك
وزير ايتدى اوج طائفه كندولرين خراب ايدرلر اول اولكمسه كه وقت مصافده كندودن
غافل اوله تا بدننه زخم كران و جراحات بيكران واصل اوله و اول كمسه كه بى وارث اولوب
وجه حرامدن جمع اولان مالنى تاراج حوادث اولوب انكا وبالى قله بر دخى بر بير كهن
سالكم بر زن جوان صاحب جماله مبتلا اوله اول هر ان انك خياليله خوشحال اولوب
دولت وصالن دليه و زن هر زمان جناب ملك منا ندن انك تركن بلكه هلاك
و مركن دليه ملك ايتدى سنك بو فعلك خراج فكرله مليلدر و عملك قلت تأمل و كثرت
تهتكه دليلدر وزير جواب ويرديكه تهتك اكى كمسه نك حركات و سكناتندن ظاهر اولور برى
اولكه كندو مالنى بيكانه قتنده وديعت قويه ايكنجى اولكه كندو ايله خصمى مابيننده برابلق حكم
قيله بن بو فعلده تهتك اتمدم غايتى بوكه امضاى فرمان شاهده مسابقت كوستردم ملك
ايتدى ايران دختك فراقندن انيسم درد و بلا و جليسم رنج و عنادر وزير ايتدى
بلى سادن اوج طائفه نك فوتيچون غمناك اولمق روادر برى اولكه اصل كريم و نسل شريفى
و صورت جميلى و عنان كاملى اوله برى دخى اولكه دانا و حليم و مخلص و سليم اوله بر دخى
اولكه خجسته فال و مبارك نفس اوله و سوهر بيمن قدمى ظاهر اوله ايران دخت اوصاف

مذكوره نك جمله سيله اراسته ايدى اكر ملك انونكجون اظهار ملال ايتسه عجب دكلدركه
يا نه وفا دار سز نه عمردن لذت ميسردر نه حياتده راحت متصور **بيت** فرقت يار آفت
دلدر هجر جلدار زهر قاتلدر **نثر** ملك ايتدى اى بلادر كلامكده زياده جرأت اظهار ايدرسن
و حضرتمزده سر حد ادبدن طشره كيدرسن شيله ظن ادرم كه سنده بعيد اولمق صوب
صوابه قريبدر وزير ايتدى عاقل جانم اكى طائفه دن دور اولمق لازمدر برى اولكه احسان
و اسا انكا يكسان عد ايليه و ثواب و عقاب عقباى حسابه اليه ايكنجى اولكه ظاهرن
مناهيدن و باطنى ملاهيدن طاهر قيلميه ملك ايتدى غالبا سن بزه عين استحقارله
نظر قلورسن كه بو كلك اداسنده بو قدر رخصته جرأت بولورسن وزير ايتدى اكابر
اوج طايفه نك نظرينه اصاغه كورنوره اول اول بنده كستاخ كه اكاه و بيكاه خواجه سيله
برابر اوتوره طوره خواجه داخى انكله هزل ايدوب ما بينلرنده حجاب ادب كوتوره
ايكنجى اول بنده خاين كه خواجه نك اموالنه مستولى اولوب شويله كه از مدتده تمام مالك
خواجه نه يسه مالك اولوب كندو دخى خواجه لق طريقته سالك اوله اوچنجى اول بنده
بد افعال كه اسرار خواجه يه محرميت ايله اختصاص بوله ملك ايتدى بو فرياددن فرض سنى ازمايش
ايدى اما اتممك اولمامش وزير ايتدى سكز كسنه ازمايش اولنمز و الا سكز مقامده شجاعتى
محاربه ده بوز كرى زراعه ده اكابرى هنكام غضبده بازركانى زمان حسابده دوستى
وقت حاجتده مردم اصيلى ايام نكبتده زاهدى احراز ثوابده عالمى هنكام سؤال و جوابده
القصه اول قدر كه ملك و وزيره مفاوضات كراهت انكيز بورويدى وزير مقابلده نيزه
خونريزدن سرتيز جوابلر ويردى و تير و شمشيردن قوى تأثير ايدر سوزلر سويلدى
ملك طريق حلم و تحمله سالك اولوب اول ناخوشكوار شربتلرى بجرع ايلدى **نظم** تحمل كند
هركرا عقل هست نه عقلى كه خشمش كند زيردست تحمل چو زهرت نمايد نخست ولى شهد كردد
چو در طبع نشست **نثر** عاقبت دهان دعا ايله چيب و خاكپاى شاه جواهر ثناى ساچوب ايتدى
ساية دولت شاه مفارق عالميان اوزره پاينده و افتاب بهجت ظل الله اوج شرف و برج
عظمتده تابنده اولسون **ع** تا ابد ماه دولتت تابد **نثر** بن بنده كه اقدام جرأت ايله بسا

انبساطه ادیزه قیام ایتدی و بتقدیم جناب رفیعنه مزید ابرامه اقدام ایلدم اول ذات
ستوده صفاتی امتحان ایچون ایدی المنة لله که ظنوندن زیاده بولدم و بزرکوار
کوردم که ذات جمیل الصفاتی جمال علم و کمال حلمله اراسته و نفس نفیسی زینت سکون و وقار
وزیور صبر و قرار ایله پیراسته بر ملک ملک خصالدرکه مثلی عالم مثالده عزیز یرده بو نثر
و بر افتاب جهان تابدر که نظیری اینه و آبده عزیز یرده کورنمز مصراع جز در اینه و آبش
نتوان یافت نظیر نثر لاجرم علم عزت و عظمت بو مقوله شهریارک یدلرینه مستنه مسلم در
و بزرکوارلک نامنه علی سبیل الاستحقاق بو مخلبن نامدار فلک اقتدار سزاواردر نظم
بزرکی بناموس و کفتار نیست بلندی بدعوی و پندار نیست ازان نامور ترکسی را مجوی
که خواند خلقش پسندیده خوی نثر ملک ایتدی ای بلاوسن عین یقینله بلورسن که
بو بنای کارخلافتی اساس رأفت و رحمت اوزره اورمشمدر و شهریارلک بساطنی
شفقت و کرم اوزره دوشمشمدر اکر احیانا بعض کسنه لرودن تأدیبنه
کم بخوت و تمرد اظهار اتمشلر اولا تا تلویح و تصریح ایله مقام معارضه کلوب سرحد ادب
طشره کیتمشلر اولا اشارت صادر اولا محافظت ادب سلطنت و تمهید قاعده حفظ
مملکت جهتندندر و الا سعت عان همت آسمان رفعتم اول درجه ده دکلدر که بو مقوله
حوادث و بو نوع کلمات و مباحث انده امواج خشمه ظهورینه باعث اولا نظم من نه
بیدم که بهر باد بلرزد برکش یانه کاهم که بکاهد تنش از شعله نار یانه کوهم که بنالد بصدای
مردم یانه ابرم که بکیرد بهوای صد بار نثر حقا بودر که بن ایران دختک قتلنه فرمانده
خطا اتدم اما عجب دکلدر که الجواد قد یکبو یعنی مصراع این خوش رو تیزکه کاهی
سنکدر می خورد نثر وزیر ایتدی ملک فرمان مذکورده معذوردر که بلا اختیار صادر اولدی
بو نوع حکم نادر الوقوع در النادر کالمعدوم باوجودکه الان ملکله بنده میاننده جاری
اولان احوال جبر نقصان ادر که هیچ بر زمانده نشانه ورمدلر که بر پادشاه کامکار و بر شهریار
صاحب اقتدار شمشیر بران و فرمان روان ایله مسند سلطنتده اوتوره و بنده کنهکار
مقام عبودیتده خضوع و خشوع ایله اقدام خدمت اوزره طوره و اول حضرته اقدام و جرأته

رخصت بولوب کلمات بی محابا ایلیه و کنده و دایرسنده قدم برون قلوب دلنه کلانی
بی تکلف و توقف سویلیه بو مقامده مانع اقامت رسم سیاست حلم عظیم و عفو عمیم و طبع
سلیم شاه کریمدن غیری نه اولسه کرک مصراع هرچند کنه بیشتر کم لطف تو بیشترست نثر
ملک ایتدی چون بنده کندی کناهنه مقر و معترف اولامز و انا نجز من صفحات حالنده معا
قلوب مقام اعتذاره کلا لاجرم مردکریم قبول عذرنه معتذره مبذول قلسه کرک
العذر عند کرام الناس مقبول وزیر ایتدی بنده انصاف ایدرم و کنده کناهمه اعتراف
ایلرم که امضای فرمان شاهده تاخیر روا کوردم و بو حال هولناکیزک هیبتندن و
خطاب عتاب امیزک هیبتندن و هم ادب ایران دختک قتلی بابنده توقف کوسترد م
حالیا حکم و فرمان پادشاه جهانکیر بیت کر لطف می نمائی و کر تیغ زخم کردن نهاده ام چو
اسیران بجنک توقف نثر اولدم که ملک بو بشارت خبرین استماع بیوردی دلایل فرح و ابتهاج
و علایم فرح و ارتعاج سیمای مبارکنده لایح اولوب رایت ادای محامد الهی به درجات علیینه
یتوردی و نعرۀ صفا و سروری سپهر برینه ارکوروب خدمات سجدات نامتناهی بی
یره کتوردی بیت مژده ای بخت که مقصود ز درها باز آمد بر تن خسته دلان جان دکر
باز آمد الکه چون غنچه بسویش لب جاه می خندید رخ دولت ز کل افروخته تر باز آمد نثر پس
بیوردی که ای بلار اکرچه که میثاق کلمات و مضمون مفاوضاتکدن ایران دختک هلاکندن
غیری نسنه فهم اولنمزدی اما بن سنک کمال اخلاص و مناصحتکه بنا هنوز قطع امید ایتمشیدم
و رجا ایدردم که اول حکمک امضاسنده توقف روا کوره سن و اول مثاله امتثالده اهمال
اتمیوب اول مهمی امهال ویره سن و وزیر جواب ویردی که بنم مقام ضمنمده مبتنی ایدیکه عزیمت
ملکی تمام الکلام کوردم اول حکمدن نادمیدی و یا اول عزیمت اوزره جازم می در شویله که ملکی
همان عزم قتل اوزره مصر بولم غایبانه اول مهمی اتمامه یتوردم اما چون کوردم که خاطر
شاهی نوک ابقاسی جانبنه مایلدر کندو تقصیرم اعتراف ایدوب کندو کناهمه اقرار
و تاخیر موجب فرمان واجب التقدیم ایچون حسب المقدور اعتذار ایلدم ملک ایتدی
سنک حزم و کیاستک و فهم و فراستک بکا کوندن روشن اولدی و بو نقد خدمتک که

کمال خلوص و خصوصدن منبعثدر سکهٔ قبول بولدی ان شاء الله تعالی عن قریب انوك نتایجنی
کورسك کرك و ثمراتنه دست مراد ایله ادسك کرك همان بر آن توقف ایتمیوب استظهار عاملی
کتمك کرك و ایران دخته بز جانبدن معذرت فراوان ایدوب انوك قدومن که
کلید ابواب حصول امانی و سرمایهٔ بازار حیات و زندکانی در احسن وجهله التماس
اتمك کرك بیت بیا که وصل ترا از خدای می خواهم بیا که کوش بر آواز و چشم بر راهم نثر
ودزیر سمعا و طاعة دیوب فی الحال بارکاه شاهدن چقوب ایران دخته اشارت نجات و
بشارت وصال ایصال ایتدی بیت دلا چو غنچه شکایت ز کار بسته مکن که باد صبح نسیم
کره کشا آورد نثر ایران دخت مثال احضاره امتثال ادوب خدمته مسارعته ساق سعی
تشمیر ایتدی و وظایف دعوات بی قیاس ادا قلوب زبان منت و سپاس شکر شکر بار ایله
شکربار قلدی ملك ایتدی ای نکار بو مثتی بلاره اتمك کرکدر که شرط مناصحتی کوزه دوب بو فرمانی
تنفیذده تانی بیوردی بلارا ایتدی بنم کمال حلم و رأفت سلطانه و وفور شفقت و رحمت شاه
جهانه وثوق تمام واردی بو تانی یه باعث اول اولدی والا بو چاکر بینوا اجرای فرمان سلطانه
نجه توقف روا کوره ییدی ملك ایتدی ای بلار قوی جناه اول که سنك دست تصرفك بنم
مملکتمزده مطلق العنان و حکمك نفاذ و جریانی بزم فرمان واجب الاذعانمز ایله یکسان در
فعل و قول و عقد و حل و بسط و قبض و ابرام و نقضك چون و چرادن معرا و انکار و اعتراضدن
مبرادر بلارا ایتدی سوابق تربیت شاهانه و لواحق عاطفت خسروانه نك خدمات خدام سدهٔ
صدره مقام اوزره فضل تمامی و مزیت ما لا کلامی بر وجهله در که فرضا که هزار سال عمر میسر اوله
انوك بیکده برینك وظیفهٔ شکرین ادا اتمك متصور دکلدر بیت با آنکه بصد زبان سراید سوسن
کی شکر بهار ادا تواند کردن نثر اما مخلص بندهلروك مرادی بودر که من بعد بو مقوله امورده تعجیل
بیورلمیه تا آیینهٔ ضمیر شاهی غبار ملالتله مغبر و مشرب خاطر عاطر شاهنشاهی کدورت ندامتله
مکدر اولمیه ملك ایتدی ای وزیر سنك بو مناصحتك صفحهٔ ضمیره کلك قبول ایله تحریر اولنمشدر
من بعد ان شاء الله الملك المتعال سنکله مشاوره سز بر عزمه جزم ایدوب بر امره مثال ویرمك
احتمالی یوقدر بس وزیره و ایران دخته خلعت کرانمایه ارزانی بیوردی و هجره مفارقتدن

مجلس مواصلته خرام ایدوب مجلس طرب آراسته قلدی بیت بیوردی کم قوردیلر مجلس خاص
مغنی اولدی زهره ماه رقاص اولب چینی طبقده نقل اختر شفق باده مه تو اولدی ساغر نثر
ساقی سیمین ساق و دیو نطاق شعلهٔ کاسهٔ می نابله مجلسی [illegible] مهتاب و بادهٔ خوشکوار
ایله بستان سینهٔ مستانه نهال نشاط و طرب ایلر وردی بیت صغنزکا ایشه آل اوردی
ساقی که دیره روح ناجه عمر باقی نثر مطرب خوش آواز آهنك نوای سازله مرغ جانی اهتزازه
کتوردی و نغمات اغانی عوانی نوید عیش شادمانی بی سمع سکان آسمانه یتوردی زخمهٔ دلنواز
عود نغمهٔ هزار دستان کوستردی نالهٔ دلکش چنك اینین سینهٔ مستانیدن ژنك اندوهی
کدردی نظم مغنی الدن الدی چنك فلك اوجنده زهره طوتدی آهنك چو نی خروش
اتدی نا آشنا فی اوده یقدی صفاهان و عراقی فضانه باشلیجق بو ینه لکن نوالر
قوبدی هر بزی ده لکن نثر اول کونی اول کیجه تمام نوش جام و عیش و طربله اتمام ایلدیلر
نظم صباح اولدی چو یوز کوستردی خورشید فلك الدی الینه جام جمشید یکخورد
کوزلرین اچدی سپهر لحاف غنجه دن چقدی کل تر نثر ملك بارعامه صلا ادب سریر عدالت
اوزره اوتوردی و بلار و وزیر شرط عبودیت یرینه کتوروب قدم خدمتله اوزره طوردی
واصالتله کندی و وکالتله ملکه حلی و اولادی براهمه دن داد طلب ایتدیلر و اول خوابلرك
تعبیرن که نظم منکور اوزره تقریر ایتمشلردی تکرار سویلتدیلر و فرمان سلطانی کاردیدهٔ
حکیمك احضارنه شرف نفاذ بولدی و نکال عقوبت براهمه و رأی حکیمه تفویض بیوردی
کاردیده دخی بموجب فرمان شاهی هر بر بینك کناهنه مناسب جزا بیوردی سردارلرینی
بردار [illegible] و باقیلرینك بعضی هدف تیر دمار و بعضی علف شمشیر ابدار ایتدیلر اول
ملاعین بدین پادشاه عدل آیین حقنده اندکلری خیانتك جزاسن بولوب
مضمون فقطع دابر القوم الذین ظلموا والحمد لله رب العالمین المرفوع بابتدی اشکار اولدی نظم
هر آن کز ستم خنجری بر کشید فلك هم بدان خنجرش سر برید چو سندان کسی سختی [illegible] ولی
نکرد رخا یسك تا ذیب بر سر خورد نثر اعدا مخذول و مقهور و اوداد منصور و مسرور
اولدقدن صکره رای جهانکیر احکام سلطنتی و نظام مملکتی تنسیق و تمهیده اوزرینه تاقب

ضمیرک رای اصابت پذیرنه تفویض قلوب کندی لیل و نهار ایوان دختانده معاشرتیه مشغول اولوب
بو جهان فانیده کامکار و کامران روزکار کچوردی نظم غنیمت کور صحبت دوستانی
وفا سزدر وفا نیز بلی جهانی • بو دکون مهلت اولدقچه اجلدن • صفا سورمک کرک کلدکجه الدن نثر
بودر فضیلت حلم و ثباتک داستانی • و سایر اخلاق و عادات ملوکدن انوک رجحاننک بیانی •
خردمند فاضل و هوشمند کامله • پوشیده دکلدر که بو حکایتک ایرادندن مراد بودر که استماع
ایدنلر بوندن عبرت الوب علمانک نصیحتی و حکمانک اشارتی بنای کارلرینه پیش نهاد ایدنلر •
مصالح دین و دنیایی و سوانح امروز و فردایی قاعدۀ حکمت و اساس معرفت اوزره بنیاد ایدنلر •
و تهور و تهتکدن احتراز ادب جانب وقار و بردباریه اهتزاز ایلیه لر • هر که که عنایت ازلی
یار و هدایت ابدی مددکار اوله • لاجرم فرق همتی تاج تواضعله زینت بوله و کتف منقبتی
دواج حلمله آراسته اوله که تواضع و حلم اعدای احبا منزله‌سنه کتوره • و احبایی اقربا مرتبه‌سنه
یتوره نظم سلطنتده اگرچه عزت و ناز • شاه اولدر که اوله بنده نواز • مهری کور که ترکیبن
افلاکه بونا ورر بینه دایما خاکه نظم با حلم و با تواضع اگر همنشین شوی • اغیار تو شود
بوفا یار غار تو • با هیچ کس ز خلق جهان دشمنی مکن • تا بر مراد دوست رود روزکار تو نثر
باب سیزدهم ملوک عالی جناب قول اهل غدر و خیانتی استماعدن امتناع
و اجتناب واجب اولدیغی بیان ایدر بیت حکیم جهان فیلسوف زمان • بو وجهله قلدی
بو بابی عیان • که چون رای دابشلیم اول داستانی بید بای حکیمدن استماع ایتدی مدحت
و ثنا وظایفین که روایح فوایح مشام ملائک ملکوتی تازه و مطلع همایونی طلوع تباشیر صبح سعادتدن
خبر ویره • تقدیم بیوروب ایتدی بیت ای عقل از دل ز این روشن شده مسائل وهم راز
ذهنت حل کشته جمله مشکل نثر بیان ایتدوک حکیم بزه کوارله صفت حلم و وقارک منفعتی
تمام بلدم • و طیش و خفت و شتابکارلغک مضرتی معلوم قلدم • الان مرادم بودر که صادق الاعتقاد
بو ندمکه بیان بیوره که ملوک خدام کزین و ملازمان امیننه نجه مسلکله سلوک ایتمک کرک •
و بونلردن نجه طائفه تربیت قدرین بلور • و نعمت شکرین قلور • بونلرک خاین و امین و غث
و سمینی تعیین و تمییز نه طریقله کمک کرک • بید بای حکیم ثنای دابشلیم مقابله‌سنده هدایای

تحیت و دعای تقدیم ایدوب ایتدی هر شاهد دولت که نصر من الله و فتح قریب تتقدن
چهره کوستره • و هر عروس سعادت که و ما النصر الا من عند الله منصه‌سنده جلوه کر اوله • اول جناب
سلطنت قباب و خلافت نصابک نصیب بی حسابی اولماغله اختصاص بوله نظم تا بسترد
بدست صبا دایه چمن • کرد از جبین لاله و رخسار ارغوان • کلزار دولت تو که دارد نسیم
خلد • محفوظ باد از تو غارت خزان نثر ملک معظم بیوردوغی دکون اعظم اتباع و
اشیاعدن لایق احسان و مستحق اصطناع کیملر ایدوکن بلمکدر • پادشاهه واجب در که
خواصنک نقد اخلاصنی کرانله محک امتحانه اوره • و هر برینک عیار رای رویتی و صفای
قلب و خلوص طویتی معیار تجربه ایله تمییز ایدوب صدق و صلاح و صیانتی و حسن
وفا و امانتی نه مرتبه‌ده در کوره • سرمایۀ لیاقت تربیت ملوک سبیل دیانت و امانته
سلوک ایدر • دیانتک مبنای حضرت عزتدن خوف و خشیت در • منشأ خوف و خشیت
دخی جناب جبروته علم و معرفت در که انما یخشی الله من عباده العلماء هر کاه که خدام پادشاه
دیندار و دیانت شعار اوله • هم ملکک نهال استظهاری انلرله برومند اولور هم رعیتک
مادۀ امیدواری انلردن مدد بولور نظم خدا ترس را بر رعیت کمار • که معمار ملکست
پرهیزکار • و زیرا ز خدا باید اندیشه ناک • نه از خوف سلطان و بیم هلاک نثر ملوک خاین
و کژ رایدن اجتناب ایدوب معرض محرمیته کتورمامک کرک • و اسرار ملکی انلره مجال
مداخلت ورمامک کرک • که اندن خلل کلی ظاهر اولور • و شر و ضرری علی مرور الزمان امور
ملک و ملکه متطایر اولور • رای ایتدی بو مجمل تفصیله محتاجدر • زیرا که بعضی بی اصل
و فرومایه‌لر اولور که ظاهرا اوصاف حسنه ایله آراسته اولورلر • اما عاقبت بموجب
کل شیء یرجع الی اصله حالت اصلی و صفت جبلی لرینه عودت ایدوب خبث سیرت و
خساست سریرتلری ظاهر اولور بیت ناپاک اصل کرچه دراز لعل خاکند • آخر از آن
بکردد و عزم جفا کند • برهمن ایتدی بو فرعک اصلی دخی بو بابک فصلی بودر که ملازم
پادشاه بو اوج صفتله موصوف اولمق لازمدر • اولا افعال الله امانت کرک که مرد امین
مقبول خالق و خلایقدر • و محرمیت اسرار ملوکه و مباشرت امور ممالکه سزاوار و لایق •

ایکنجی اقوالنی صادق و مستقیم اولمق کرک که صفت کذب عیب عظیم در . فرضا که بر شخص انواع
فضایلله آراسته و حق کذارلق و وفادارلق ایله پیراسته اولسه . دروغ کوی اولمق
وقوعی اولمز . و شرف اعتماد و رتبت اعتقاد بولمز بیت هر نه سوزده که اوله بوی دروغ .
کورمز اهل بصیرت انده فروغ نثر اکرچه کرم نسب و شرف حسب ده که لئیم بی همت قدر انعام
و حق کرامتی بلمز . و بادهواسی هر جانبه که میل ایدر اول طرفه کیدر اذا الریح مالت مال حیث تمیل
بو طایفه یه نسبت بیورمشلردر بیت در طریق دوستی ثابت قدم چون خاک باش . چون صبا
تا چند هر دم بو سر کوی چه کرد نثر پادشاهه لازمدر که خدمتکارلرنک محاسن اخلاقنه نظر ایدوب
تحمل و استظهارلرینه اعتبار اتمیه که نیت خدام سلاطین عقل و کفایتده . و بو طایفه نک ماده
استظهاری دانش و درایتده . چون بر کسه حلیه فضایلله حالی و شایبه رذایلدن خالی
اوله . و عفاف نسبی له صلاح مکتسبی جمع قله . و نقد مالی بوته امتحانده نظر نبود . و نسق نزدکوه (?)
اوزره خالص و بی غش ظهوره کله . پس واجبدر که پادشاه انک تربیتی بابنده سعی بلیغ دریغ
بیورمیه . و علی سبیل التدریج مراتب ترقی و مدارج تمکنه یتشدوره . تا انک صحبتی عیوننده
و هیبتی قلوبده متمکن اوله . حکما بیورمشلردر که ملوک مملوکلرنی تربیتده طبیب حاذق مسلکنه
سلوک اتمک کرکدر که اول بیمارک حالی و سبب انعقاد و کمیت مدت و کیفیت علتن تمام بلمیجه .
و اسباب و علامات نبض و قارورهیه وقوف کامل و شعور شامل حاصل قلمیجه . معالجه یه شروع
و مداواته خوض اتمز . کذلک پادشاهه لازمدر که خدمتکارلرنک جزوی و کلی احوالن تصرف ایلیه .
و هر برنک اندازه کردار و مقدار کفتار و روش و رفتارین تشخیص قله . و اول جاکره که
تقویت و تربیت ارزانی بیوره . انک حقنده بی تأنی و تأمل اخوانک قدح و غیبت و طعن
و تهمتنه اعتماد روا کورمیه . تا عاقبت سپر تیغ ندامت و هدف تیر ملامت اولمیه . بو خصوصده
اصل الباب بودر که ملازمین سلاطین معتمد و امین اولمق کرکدر . تا اسرار ملکی و مالی وقوف
اغیاردن مصون قله . و لشکر و کشور ضرر و آزاردن محفوظ و مأمون اوله . اکر مقربان پادشاهدن
بریسی عیاذا بالله صفات خیانتله موسوم اوله . و انک کلامی ملک حضورنده رتبه قبول بوله .
یمکن که بی کناهی معرض تلفه القا ایدوب پادشاهک دنیاده بدناملغنه موجب . و آخرتده

بدفرجاملغنه مترتب اوله . بو قضیه نک مصداقی حکایت پادشاه و زرکر و سیاحدرکه (?)
استفسار اتدیکه نجه اولمشدر اول حکایت بر حق ایتدی اخبارده کلمشدر که دار الملک
حلبده بر پادشاه نامدار و شاهنشاه کامکار واردیکه سلاطین روزکار حلقه انقیادنی
بر کوش . و خواقین عالی مقدار غاشیه امتثالنی بر دوش ایتمشدی بیت سروری که فرق عدلش
بسته از نهاد زمین . قیصری کز نفود رایش داشت اینها زمان . هر کجا عزم جهانکیرش
کمان کردی رکاب . فتح و نصرت دامیدان جانب سیل کشتی عنان نثر بو پادشاهک بر دختر خورشید
پیکر و ناهید منظری واردی که انوار آفتاب رخساری چهره روزکاری منور . و بوی
زلف عنبرفامی مشام ایامی معطر اتمشدی نظم منور دی جمالی مشتری یدن . دهانی تنک
ادی انکشتری یدن . دخی دنکیدن اولوردی هوا لعل . خم زلفی اوردردی آتشه نعل . غذای
قبیله انتن بوستان . لب شکرفشانی نقل مستان نثر پادشاه اول کوهر یکدانه دین بیکانه
محافظه ده مبالغه قلوردی . و اول درکرانمایه یه صدف سنز و حلاجه پرورش
ویروردی نظم یورت کوره دیو چشم ستاره . کجیله ماهه اتمزدی نظاره . صویه عکس
اتمزدی کندو تنی . که عکس چشمی کورمایه وزینی (?) نثر بر کون انوکچون بر پیرایه ترتیب اتمک دلدی
و بر استاد زرکره که صناعت صیاغتده مهارت و براعتی اولا احتیاج واقع اولدی . مکر
اول شهرده بر زرکر واردی که کویا کره آفتاب انک کوره سندن مذاب اولان زردی .
و سبیکه رخشان ماه انک بوته سنده قال اولان سیمه بکزردی . صیرفیلقده بر مثابه ده
ادی که مجرد بر نظرله صدفک اچنده اولان درک قیمتنی تقدیر بلوردی . صاحب عیارلقده بر مرتبه
ده ادیکه محک کبی بر کورمکله غشی خالصدن تمیز قلوردی نظم روز و شب کوشش
هنر کرده . و نهنکار خود چون زرکرده . هرچه بتوان ز سیم و زر برداخت . ساختی انچنانکه
بتوان ساخت نثر ملک انک صیت و صدای هنرین اشتمشدی . و انک بعض مصنوعات
زیبا و مصوغات بی همتاسن مشاهده اتمشدی . بر وقتده انی حرمنه دعوت اتدی . و ترتیب
پیرایه بابنده کفت و کو سر حد اطنابه یتدی . مرد زرکر بر جوان ادی ظریف روان شیرین
زبان رنکین بیان دل پادشاه اثنای محاورتده انک مقالاتنه مایل اولدی . و خاطر

مبارکنی علی الدوام انوک ملاقاتنه رغبت تمام کوستردی هرکاه کلمات غریبه وصنایع عجیبه ونکات
دلفریبله پادشاهی شیفته قلوردی پادشاه دخی ساعت بساعت انوك حقنده عنایت ورعایتن
ارتوردی رتبهٔ تقربله بر مرتبه اختصاص بولدی که روز وشب محرم حرم خاص اولدی
و دختر پادشاه که ذرکر خورشید وماه انوك دری سفید وزلف سیاهندن چشم بدله
نگاه اتمشدی بیت قرار مشرح کلدی پایه سنه کوتنوز ارمش دکلدی سایه سنه نثر اکابر دولتدن
ماه وردی مصراع هرکه شد محرم دل در حرم یار بماند نثر پادشاه مزبورك بر وزیری واردی
متانت عقلله مشهور واصابت رایله معروف ومذکوردی رقم کلك جهان کشاسی خاتمهٔ نامهٔ نصرت
ادی انوار عالم آرای طراز جامهٔ شوکت ارباب دین وملت انوك رأی روشنیله اعتضاد
ایدرلردی واصحاب ملك ودولت خانهٔ خضر خاصیتندن مادهٔ حیات استمداد ایدرلردی
بیت بولدی کلك بی قراریله جهان ملکی قرار بولدی رای با ثباتیله قوعالم ثبات نثر
وزیر چون کوردیکه پادشاه زرکرك تربیتنی حد اعتدالدن کچوردی وتقرب واختصاص
اقصای غایته یتوردی محض نصیحت وخلوص طویتندن بر محل موافق ووقت مناسبده
بو تقریبله عنان جواد مقالی ذرکورك حسب حال ومآلی جانبنه منعطف قلوب ایتدی
شاها سلاطین ماضیه ارباب حرفتی اصحاب دولت معرضنه کتورممشلردر وانلری هرکز حسنکی
عواطف شاهانه یله مخصوص قلمشلردر اما اقرانلری میاننده تجاوز ورخصت ویرمشلرکه
حالا ملك بو شخصه بر مرتبه اختصاص ویرمشدرکه محرم حرم خاص اتمشدر بونك سابق نقد قلبی
محك امتحانه اورمشدی وتربیته لیاقتی نه مرتبه ده در کورممشدی بنم ظنم بودرکه بو
شخص دنائت ذات وخساست صفاتله موصوفدر زیرا کوردم که علی الدوام عنان کلامی
خلایقك ایذا وازاری جانبنه معطوفدر وزمام اهتمامی اجرای اوامر واحکامدن خلقه
دشنام واظهار حقد وانتقام طرفنه مصروف بو مقوله کشیدن آیین وفا وصدق وصفا غایت
دوردر وبو اصل ناکسله مصاحبت مقتضای طبع سلیمدن بغایت مهجور بیت هرکه از ناکس
طمع دارد وفا از درخت بید می جوید ثمر نثر کرانله امتحان اتدم که هرکاه که ملك متربلرندن برینه
انعام واحسان بیورسه اول سفله طبع ودنی همت کمال حسدندن بر مرتبه ده منفعل اولور

که کندونك هلاکنه قایل اولور حکما بویله مثل ویرمشلردرکه علامت غایت رذالت ودنائت غیره کرم
اولدوغنی کورمکه علم طاقتدر نظم سفله نخواهد دکری را بکام خس نکذارد مکسی را
بجام کنده نمك ما چو فشانی بخوان بیشتر از نان خورد افسون ناه نثر سلاطین عزا صالتله
شرف فضیلتی جمع ایدن طایفه یه اکرام واعزاز ادوب تربیت لرنه اهتزاز اتمك کرك وتربیت
لئیم بدکوهر جاهل بی هنردن اجتناب ایدوب مخالطتلرندن احتراز اتمك کرکدرکه بو طایفه ایله
مصاحبتدن انواع آفت ظهور ایدر واحوال ملك ومالده خلل کلی متطرق اولور اول سببدن
که هرکه که خساست ذات وخیانت صفاتی اوله مرط امانتی ملاحظه اتمز ودین ودیانتی محافظه
قلمز چونکه صفت اماننده محروم وسمت خیانتله موسوم اوله لاجرم هر عیب که حیز
امکانده اوله اندن مستبعد ومستغرب اولمز نظم کسی کو امانت ندارد نصیب اکر بد کند
نبود از وی غریب خیانت ز هر فعل بد بدترست تمام بدیها درو مضمرست نثر ملك ایتدیکه
بو جوان خوب صورتدر ملاحت صورت لطافت سیرته اماره تدرکه الظاهر عنوان الباطن
کلام اکابر عالی شاندرکه حسن عنوان لطف مضمون نامیه نشاندر نظم بو سوزی خوش ومستند
اولنکوروکه کلمز خوب دولردن یاد زخو انوك کم اولا یوزی خوب مه وش اولور خویی یوزندن
داخی دلکش بیت هرکه عاقل بود از خوبی عنوان داند که در آن نامه خبرهای نکو خواهد بود نثر
اول حدیث که حضرت رسالت منزلتدن صلوات الله وسلامه علیه روایت اولنمشدرکه
اطلبوا الخیر عند حسان الوجوه بو نکته یه اشارتدر یعنی دفع احتیاجی بر کسنه یه
عرض ایدرسك که صفحهٔ عذاری زیور حسن صورتله آراسته اوله خیر واحسانی برانسانده
توقع ایلك که رخسارهٔ حالی خال جمال الله زیب وزینت بوله بیت انوکچون دیدی سلطان نزهت
کوزل یوزلودن استك اولسه حاجت نثر وزیر ایتدی دبیرستان حکمتده حسن صورت سورتن
وایت کمالی سی
انبر قلملر وآیین کمال حقیقتده خصال حمیده وصفات پسندیده دن عبارتدر زیرا چوق
کسنه لرکه صورت زیبایله قلوب ناس ربوده قلور چون نقد عیاری محك امتحانه اورلور کم
عیار وبی اعتبار بولنور امثال حکماده کلمشدرکه بر حکیم بر خوب صورت جوان کوردی جان ودلدن
مصاحبتنه مایل اولوب الرو واردی تا سکهٔ ماهیتنی محك امتحانده ازمایش ایتدی

نقدان كمالن معيار اعتبارده بولمجق ايتدى مصراع ايجادانده كوراوليدى دتياد بيت
ده بعنى بكه درصورت دونى ماند بهم • ازيكى خيزد شكر وان يك زبهر بورياست نثر • ملك ايتدى بيم
ملاحت وجيم جمال اعتدال مزاجه دالدر • مزاج معتدل صاحبنك تربيت قابليتنه دليلدر • چون
بومدتده دك تربيت اولنمزى يكن كه انوك بعض اخلاقى نهج اعتدالدن سمت اختلاله مايل اولمشدر اولا •
حالا كه نظر تربيت ارزانى بيورلود • مقرردر كه اكتساب خصال ستوده ايله درجه كماله واصل اوله كركده •
زيرا كه اثر اكسير تربيت خاك تيره يى سيم وزر • وسنك خاره يى لعل وكوهر • وخون سياهى مشك ناب •
وقطره بارانى در خوشاب ايلر بيت چون ايلر تربيت خورشيد رخشان اولور سنك سيه
لعل بدخشان نظم از تربيت است كاب كوهر كردد • خون در نافه مشك اذفر كردد • وان آهن
تيره روى بى قيمت را • اكسير چو تربيت كند زر كردد نثر وزير جواب ويردى كه اى ملك بيرايه
تربيته انلر كردنى زاواردر كه اصل خلقتنده جوهرى واردر • كه هر خاك زر وهر سنك جوهر
وهر خون مشك اذفر اولمز • وقضا كه بر شخص لئيمه بر كريم هزار سال جوى تربيتدن آب
ويره • ونقد قلبنه روز وشب آتش تاديب وتوبه تهذيبله تاب ويره • اندن حصول
مهر ووفا احتمالى باطلدر • وخلوص صدق وصفا توقعى بى حاصل بيت بيد را كر بپرورند
چو عود • برنيايد نسيم عود از بيد خسيس بركلوكه تربيت اولنه دخى بيت وخبيث اولور •
سك كچه كه بوند تجه طاهر اولمز • بلكه دخى نجس اولور • بعض اكابر كه ديوار تخيلات ضميره نقب
اورمشدر • بو بابده خوب بيورمشدر نظم هركه در اصل ناكس افتاده است • بتقاليب
دهر كس نشود • سك مكس را اكر كنى مقلوب • قلب او غير سك مكس نشود نثر چون بو معنى محقق
اولدى • احتياط بودركه پادشاه اوباش واسافله اختلاط قلميه • تا در رطه مذلته كرفتار
اولميه • نته كه اول شهزاده صحبت كفشكر واسطه سيله غل ذل عبوديته دوشدى • وموانست
جوهريدن سرحد وادى هلاكه يتشدى • شاه استفسار بيوردى كه نجه اولمشدر اول
حكايت وزير ايتدى روايت ايدرلر كه بلاد فارسده بر پادشاه واردى نيك سيرت
وپاكيزه سريرت جهاندارلق بناسنى رعيت پرورلك اساسى اوزره اورمش • وشهريارلق
سريرنى معدلت كسترلك اقدامى اوزره طورمشدى بيت زمين عدليله معمور اولمشيدى •

جهان جوديله مسرور اولمشيدى • اتفاق بر بيرى وجوده كلدى كه آثار رشد ونجابت ناصيه سندن
پيدا ايدى • وانوار مجد وسعادت سيماى زيباسندن هويدا بيت نجابت يوزى سيماسندن
ظاهر • سعادت لمعه سى النده باهر نثر انوك كفنده كف دست مقدارى خال سياه واردى •
پادشاه اكا نكاه ادجك پريشان اولدى • وحكماى زماندن اول نشانه علامت ونشان ايدكن
صوردى • جمله سى متفق الكلمه ايتديلر • كتب فلاسفه ده كورمشزدركه هركمك كه بو مقوله نشان اولا •
صفوان عمرنده چوق بليات مبتلا • اما عاقبت صاحب قران وكشورستان اولا بيت
غم دكل عمرك اولسه بلا • مشكل اولدركه اخرنده اولا نثر ملك بو خبرده ايله خوشحال اولدى • و
انوك تربيتنه كمال همتى مصروف قلدى • مكر جوار سراى ملكده بر كفشكر واردى بد شرم وبى باك •
وبى حفاظ وناپاك • ملك حق جار وحق جوار رعايت ايدوب • اكا وظيفه معينه ورسوم مرتب
عنايت بيوردى • همواره سايه التفات ملكده مرفه وآسوده كچردى • ملك زاده چون بش ياشنه
كيردى • وعقل هيولانى مرتبه سندن عقل بالملكه درجه سنه اردى طبعى ملاعبه يه مايل اولوب متصل
كفشكرك حجره سنه كلور كدر • وانوك كلبه سنده لهو ولعبه اشتغال ايدردى • وزير كيفيت
حالدن اكاه اولجق صحبت كفشكردن شهزاده نك منع ودفعنه • بلكه كفشكرى اول منزلدن
قلع وقمعنه قصد ايدوب ملكه ايتدى طبع شاهى يركه مظهر انوار الهى • ومحل فيوض غير متناهى در
پوشيده اوليا كه نهال طبع صبيان سقامت واستقامته قابل • وغايت لطافتدندر
هر جانبه كه تحريك ايده لر مايل اولور • ومرور ايامله اول حالت اوزره راسخ اولوب استحكام
بولور • صلاح بودركه شهزاده صحبت كفشكردن منع اولنه • تا انوك اخلاق ذميمه سى ملك
زاده نك طبع لطيفنه سرايت ايتميه • ودنائت همتى اول كوكب سپهر سلطنتى اوج عزتدن
حضيض مذلته اندرميه كه اندن انواع شرور وخطرات كلى صادر اولمق محتملدر • بلكه مقرردر
مصراع كر نفس خبيث صحبه كو بجا آيد • ملك ايتدى كه دكلدكبى در • اما اول هنوز صبى در •
صحبت كفشكر ايله مالوفدر • وانوك خانه سنده لهو ولعبه مشغولدر الصبى صبى ولو كان نبيا
مثلى خود مشهور ومعروفدر بيت چشم كودك ندكلو كورسه عجب • كوكلى اچرنكه كم
لهو وطرب نثر باوجود كه بنم قاتمده زياده عزيز • بلكه جان شيرين نه نه لذيذدر • احتمالدر كه

انوك صحبتندن منع ادجك خاطرينه ملال حادث • وانوك ملال خاطرى بنم انفعالمه باعث اولا •
اولجه بو قدر كه بو مقدار توقف ايدوب بر مدت ارام ايدوز • وچون قدوقامت چكوب نشو ونما بولا •
وخير وشرى ونفع وضرى تميز ايده اولا • تازيانه تاديبله توسن نفس رام ايدوز • وزير خاموش
اولدى • شاه كفشكرى دعوت ايدوب انوك حقنده انواع عواطف ارزانى بيوردى • ومواعيد
خسروانه يله اميدوار ايدوب ايتدى • سن بنم همسايه مزسن • بو جكر كوشه مز سنوكله الفت
طوتمش • وخانكله موانست ايتمشدر • دلرم كه انوك انيس ورقيبى اولاسن • وآب واتشدن
محافظه ده مبالغه قله سن • كفشكر دعا ايدى • وجبين خدمتى زمين مذلته سوروب ايتدى
بيت كل باغ سنه علم افروز اولا • چراغ شبى شمع روز اولا • نثر بن بنده بو بونده بو منصب شريفه
لياقت مشاهده قلمزدم • وبو مقامده كه قصد اقصاى خاص وعام در كندومى استحقاق اكلمزدم •
لكن نظر شاهنشاهى بر كيميادر كه خاك تيره يى زر • وسنك خارايى در وكوهر ادر بيت سنك
وخاكه كه ايلسكدى نظر • خاك التون اولوردى سنك كوهر نثر اميدوارم كه ميامن عنايت خسروانه
ايله وظايف خدمات بنده كانه بر وجهله مؤدى قلنه كه عز استحسانه مقرون اوله • القصه
شهزاده يى خدمتى جانبنه منت بلوب بى تكلف هر كاه بار كاه • شاهدن كوتوروب كلبه سنه كتوردى •
بلكه بعض ليالى حجره سنده ياتوردى • پادشاه كفشكروك شهزاده يه بو هوادارلغندن زياده فرح
اظهار ايدردى • كفشكر دخى امثال واقرانى ميانده ملازمت پادشاه وخدمت شهزاده ايله
افتخار واستظهار ايلردى • كه خدمت شهزاده يى بر وجهله درميان ايتدكه كوندن كونه پادشاه
حضورنده رتبت قربتى ارتدى • تا كليا معتمد عليه اولب چوكان خدمت سلطانيله كوى
فرقى اقرانى ميانندن قپدى بيت سبب عزته خدمت بلورلر • انكچون كم اكا خدمت قلورلر • نثر
هر وقت شهزاده يى صحرا ودشت كشت ايلدر • وصباحدن اخشامه دك تماشا وعشرته مشغول
قلوردى • وكاه كاه تفرج كاه صلرده كيجه لك دخى واقع اولوردى • اتفاقا بعض اوقاتده ملكه
سفر عراق لازم كلوب خواص وخدمه دن جم غفير وجمع كثير عزيمت سفرى جزم قلدى • پس كفشكرى
طلب ايدوب مجددا شهزاده يى اكا سپارش ايدوب حفظ وحراستى بابنده تاكيد ايتدى • وكشت
باغ وراغ وسير كلزار ومرغزاره اجازت ويروب ايتدى نظم بهار ايامى كلدى اى كفشكر •

زمينى بن ادبسه ماه آذر • نواى قمرى وآواى بلبل • جهانى باغ ينه صالدى شور وغلغل • بو طفل نازنينه
اول هوادار • كه انزه كشت صحرا كاه وكلزاره • بو موسمده اولورخانه دلكير • قو سير ايتسون اولنجه
سيردن سير • اچلسون كل كبى كلشن چمنده • دوشرمه غنچه وش كوكلينى بنده نثر كفشكر دخى جبين ضراعة
زمين مذلته سوروب حلقه اطاعتى در كوش • وغاشيه خدمت وعبوديتى بر دوش ايتدى • و
تعهد احوال شهزاده يه بر وجهله اشتغال ايلدى كه كندو مهماتى بالكليه فراموش ايتدى • مكر نواحى
شهرده ملكك بر باغى واردى • نسخه روضه رضوان • ونمونه نزهتكاه جنان • صبا بنفشه سنك
زلف پرچيننده ن نافه مشك تاتارى كبى معطر • وشمال جعد پر شكن نسرينندن كلبه عطار كبى مبخر •
رياحين جنت ازهار كلزارندن شمه طراوت دلردى • وسروى وطوبى اشجارى كوناكوننده ن قامت
موزون استعاره قلوردى نظم لطافتده بيدى جنتدن نشانه • اچنده نيچه كوثر لر روانه •
كنارى سرو وعرعرى نهايه • انزلو طعنه طاغن منتهايه • زمينى روضه رضوانه بكزر • درختى سدره
وطوبى يه جمسر • نواى بلبل وآواى دراج • دل وجانه فتنى ايلردى تاراج نثر شهزاده كه بوستان سلطنتك
بو نهال تمايل ادى • جان ودلدن اول باغك تماشاسنه مايل ادى • بو زمانده كه شاه سفره
دور دسته كتدى • شهزاده عادت معهوده اوزره تماشاى باغ مزبوره ميل ايتدى • خدامدن
بر تاج غلاملر كه خدمتنده دايم لازم واستانه سنده ملازم اديلر • سرو كبى جانب باغه خرام قلدى •
كفشكر كوردى كه شهزاده نك افسر زر سرنده • وجامه پر كوهر برنده • وجواهر بحر كرنده • طينت
خسيس وسرشت خبيثى مقتضاسى كه مكر وخيانت ادى ظهوره كلوب انديشه ايتدكه • بو تاج
زر • وجامه مجوهر • وكمر پر كوهر • بخيه بازركانه سرمايه دكان • بلكه رأس المال الهزار دريا وكاندر • حالا
بيلدى دار الملك دن دور • ومادرى جميع اهل حرمله قبضه تصرفنده مغلوب ومقهوردر •
صلاح وصواب بودر كه بر حيله فكر ادم • تا بو برى ديار ماوراء النهره • بلكه اندن دخى بعيد
ولايت وشهره الوب كدم • پيرايه ولباسن بلكه كندو نفس نفيسن بهاى كرانه صاتوب باقى
عمرى جهان فانيده كمال فراغت وتمام رفاهيتله كچورم بيت چون جهان باقى دكل اولمز
زمانه برقرار • فرصتى فوت ايلمه الدير مشكن روزكار نثر عاقبت اول خاكسار هواى نفس غدار دن
غبار فتنه يى مثار • وآب روى امانتى زمين خيانته نثار ايتدى • ومخدومنه قصد ايدوب كندى

غلامنه كه محرم اسرار ايدى اظهار ايتدى وختام ملك هر برى بر نوع دارو ايله ملا يعقل ايدوب شهزاده نك
دخى عقلوب ابل قلوب اولمه حرف سلطنتى زد و زيور ده كه هركيم بر صندوق اجره ياتوردى چون
شب قيركون جامه كحلى بوجريد وعمامه فيروزى بيدر سرا ايتدى بيت تيره اولوب كنبد آيينه رنك طوتدى
فلك آيينه سن بينه زنك نظم صندوقى بر جنازه يكه باد تيز كرد بو بر عتله كرد راهنه اره تردى
وسپهر جهان نورد سرتا سر دنيايى كن اثر بن كورمزدى بيت نجه جنازه كم باشتر مست اوكنده
كوه هامون كبى پست اشاغه تيز ادرسيل رهانندى بوقادى اولجقر دود دخانندن نظم استوارتكى
وكنده بر سمنده سوار اولدى كه عمر كامرانى كبى رونده واجل ناكهانى كبى رسنده تيز وك تيز تك ده
سكرن كسردى برق چالاكلك جكرين يتردى بيت ارمغزدى توزينه باد صرصر يدى
منزلدى اكا هفت كشور ايانى التنده قالم ديو ناكاه اوكنده صاولوردى باد سير كاه نظم غلامنه دخى
بر باده باد پاى اهرن خاى رعد صدا وعلم بيمايه سوار قلدى بيت صهيل اتسه سهيل ايره
هيبت هجوم اتسه نجوم ابن سبقت نظم ايكى ات دخى بيدوب ويان ويراغ مهيا ايدوب يوله
كردلر متا شير روز كبى فيروز ظهور ادنجه مسافه دور ودراز قطع اتدلر على الصباح بر مقدار
آسايش ايدوب ينه سوار اولدلر وبرق كبى مضايق مسالك ومناهل ومهالكدن مرور وعبور
ايدوب ايكى كونده سرحد ممالك شاهده يتوب بر ولايته دخى ايردلر بو جانبده خدمتكارلر هر
برى بر كنارده دوشب نصف النهاره دك بيدار اولمديلر واول دارونك كيفيتندن افاقت
بولدلر آخر الامر باغبان انلرى حالته مطلع اولوب هر برنه دوغن باد املر سركه تجرع اتدوب
عقللرى باشلرنه كلدى چون شهزاده وكنيزكدن اثر كورمدلر واطرافى چندانكه جست
وجوى اتدلر نام ونشانلرندن خبر بلمدلر ضرورى كيفيت واقعه دن ملكه يى اكاه اتديلر
ملكه سوكلى سوار اولوب باغه كلدى اول سرو خرامانده اثر كورمدى واول كل رعنادن
مشامنه شميم نه دخى نظم رفتم بباغ سرو خرامان من نبود وان نو شكفته غنچه خندان
من نبود چون ابر نو بهار بهر سو كريستم كان سرو پيش ديده كريان من نبود نظم چون ماه چهره سى
نورديده سندن نشان بولمدى فغان جانكدازه اغاز قلدى وفرياد سوزناكى منزل سماكه
يتشدردى نظم دكوكيجه دكب كوزى ياشيى كهى كوكسنه دكوردى باشنى يره يغور

كبى ياشى يغردى دوتونى اهنك كوكه اغزدى نظم بيوردى تا اطراف واكناف باغى قدم طلبله تك و
پوى ادهلر ونواحى وضواحى دشت وطاغى جد وجهد له جست وجوى ادهلر چون تفحص
فراوان وتجسس بى پايان دن صكره سرمنزل حصول مقصوده وصول ميسر اولمدى قاصدلر
نا اميد دونب صورت حالى عرصه عرضه انها اتدلر ملكه نك جوهر رطوبت غريزه سى
اتش فرقت ولد عزيزندن ذوبان بولدى وشمع سوزان كبى شعله هجرانله يانوب مضمون
حالندن بو بيتك معناسى عيان اولدى بيت دادم امشب كه مخدر سر كه نيشنم ز پاى
تا سراپاى وجود خود نسوزانم چو شمع نظم اول كيجه تمام بى قرار وبيارام سوز دله اتمام
اتدى دعود دود دلى سقف افلاكه دكوب دسينه درد پروردندن بو آه سرد چكوب
ايتدى بيت همچو صبحم يك نفس باقيست كو ديدار يار دلبرم كورخ نمايد جان برافشانم
چو شمع نظم آخر ادعجى الى ربك پروانه سى يتشب شمع روح وروانى كل من عليها فان
تندباديله سونيدى وخرمن حياتى شعله اتش هادم اللذات ايله كويندى مصراع زفت ازين
كلزار وخار حسرتش در پا بماند مجاوران حرم فى الحال صورت واقعه يى نوبيد هامون نوردله
ملكه ابلاغ وايصال ايلدلر ملك دخى بالاستماع الله معاودت ايدوب دار الملكنى مستقر اقبال
وتخيم عز واجلال قلدى وفراق فرزند وزن دلبندنده دائره امكانده ادلان جزع
وفزع ده قصور قومدى عاقبت كار رخط مصابرته باش قويوب ناچار حبل متين اصطبار
تشبث اتدى بيت درصرع حالى چو با پير خرد كردم رجوع كفت مرجع نيست جز
انا اليه راجعون نظم بو جانبده نه كنشكر اول ماه سپهر سلطنتى شهردن شهره كزدروب ولايت
ما وراء النهره التدى جواهر دستترفى دراز اندكدن صكره افى برنا جره بيع اتدى ملك
زاده اون ييل مقدارى بازركانه خدمت اولوب نهال قدى اثواله ماه تربيتيله نشو
ونما بولوب ملاحت وصباحتده بر غايته يتدى كه يوسف مصرينك بيع رواجنى فاسد وبازار
حسننى كاسد اتدى بيت صاتلدوغنده يوسف طرتلدى كرچه مسكه سر جانه طرتلور سنك
الوتمن اولنجايه نظم هر باركه اول كل بخار كلزار خانه سندن طشره كليدى هر كناردن خاك پاينه
خار جان ودل نثار ايدرلردى وهر كوشه دن اول نهال سرافرازك قد عرعر درازاده مجبوب

دست دعایی جانب سمایه رفع ایدوب نیاز ایدرلر **بیت** بشهر وی که گذشتی برای دیدن ید •
هزار دست دعا ز آستین برون آید • بازرکان اهل تمیز وصاحب کفایت ایدی • وذهن
وذکا وفطنت ودهاده آیت ایدی • چون شهزاده نك بو حالنی مشاهده ایتدی کندویه
ایتدی • من بعد بو غلامله مصاحبت بکا مصلحت دکلدر • زیرا که اکر پرده خفاده پنهان ادم
بوده ونابودی یکسان اولور • واکر میان ناسده عیان ادم آتش فتنه هیجان ایدوب
خلق جهان انوك تماشاسنده حیران اولور **بیت** رسید دلبر من ای نظاره کی زنهار • ببند دیده
کرت جان بکاری آید **نثر** • صواب بودر که بو فارس میدان ملاحتی تحفه رسمنده پادشاه فارسه
ویرم که کرم شائله دفتر جود حاتمی طی اتمشدر • وبذل واحسانله جراید سخاء آل برمکه خط
نسیان چکمشدر • مقرردر که بو غلامك اضعاف قیمتی بکا انعام بیورسه کرك • وبو واسطه ایله
پای استظهارم فرق فرقدانه ارسه کرك • پس بازرکان انی دیار فارسه التوب تحفه طریقیله
ملکه پیشکش چکدی • پسر شاه فارس کنار پدر ومادردن اول ییل مقداری جدا دوشب
ماه تمام کبی منزل چهارده ده یتشوب **بیت** چارده ساله بتی چابك وشیرین دارم • که بجان
حلقه بکوشش است مه چارده اش **نثر** بینه خانه شرف ومجد وخاندان ابا وجده رجوع میسر اولدی •
ملك فرزندی حالندن غافل بازرکانك غلامنه تشریف قبول ارزانی بیوروب خدام خلوتی سلکنه
اختصاص وانتظام ویردی • وعلی الدوام انوك تربیتی بابنده اهتمام بیوروب از زمانده اوکی
میاننده امتیاز بولدی • واول مرتبه یه یتشدی که دائم خزانه ملکه ملازم ایدی • وتقویم جواهر وتمیز
لآلی وجواهر ایچون اول استانیه لازم ادی • مألوف ومأنوس اولمشدی • هواره اکا تعظیم ورعایت
ایدردی • وهر تحفه دن که ملك اکا احسان ایدردی • جوهری یه حصه سن عنایت ایدردی • جوهری
چون غلامك کمال حرمتنی مشاهده ایتدی • طمع بد کوهرنده طمع خام ظهور ایدوب کندویه ایتدی
بر حیله ایله ملکوك خاتم خاصنی غلامه کوتردیین • واکا استظهار ایله خزانه نك مهرین بوزوب
ذخیره وافر وجواهر فاخر اله کتوره یم • پس شهزاده یه ایتدی ای سرو آزاد ومراد دلنا شاد هر
کاه انواع احسان واصطناعله بو کمینه یاد ایدرسن • وهر کون اصناف الطافله خانه دل نامرادی
اباد ایدرسن • دلکم بو که بنده خدمات پسندیده ایله اول احسانلرك بعضنه مکافات قلم

وهل جزاء الاحسان الا الاحسان بنده حقنده مبذول اولان بعض مکارمك عوضنده سندن کلم •
ملکك خاتم مبارکنده بر اسم مرتسمدر که نقش خاتم سلیمانی در • هر کیمکه اول نکینله بر انکشتری
میسر اولا • خنك مراد زیر رانندن منقاد • وملك جهان معمار فرمانیله آباد اولا **بیت**
کویا مهر علیا نیست نقش خاتمش • هر که با خود دارد آید در نکین ملك جمش • اکر بو زحمته متحمل اولاسن
واول محله که ملك شکر خواب استراحته مستغرق اوله • اول انکشتری یی آهسته انکشتندن چیقاروب
بکا کتوره سن • تا آنك مهرینی سونك ایچون یا نم • بر خاتم قصنده قانم • عن قریب سریر سلطنت
فرجاد باکا لکله زینت بوله • اما بشرط انکه عمال ووزارتی بکا مقرر قلاسن **مصراع** بخشی مرا
زخوان نوالت نواله • جوهری شهزاده یی بو نقش فریبله فریب ویردی • تا کیجه خوابکاه ملکه کلوب
دست جرأتی انکشت ملکه دراز ایتدی • وآهسته آهسته خاتمی انکشتندن چیقارمغه اغاز ایتدی •
ملك بیدار اولوب غلامه ایتدی سنك خود اسباب وتجملك قصورله یوق • مال ومنالدن
سکا کفایت ایدیجك وار • بو جرأته باعث ندر راست سویله که بو خاتم سنوك نه مصلحتوکه یرار •
شهزاده تقریر حجتده عاجز اولدی • ونائره غضب قلب ملکده ملتهب اولوب سیاف طلب
قلوب انوك قتلنه مثال ویردی • سیاف همانکه غلامك اندامندن جامه سن چیقاردی • اول
خال سیاه که شاه انوك کیفیت حالندن اکاه ایدی • انوك کتفنده نمایان اولدی • ملك
انی مشاهده ایدیجك بیهوش اولوب • سیاف ملکوك بو حالتی کورجك سیاستدن الچکدی •
چون شاه کندویه کلدی فرزندنوك کوزلرین اوپوب ایتدی ای نور دیده صحبتك شکر زلاقه
بنی بو کرداب فراقه اتدی • شهزاده دخی عذرلر دلیوب ایتدی ای شاه عالم پناه محبت جوهری کلاه
بنی بو کستاخلغه تحریص ایتدی • شاه جوهری یه سیاست بیوردی • وشهزاده یه نصیحتلر ایتدی •
که حال ماضیدن عبرت الوب زمان مستقبلده بد اصل وناکسلر صحبتندن اجتناب بالیه •
تا بو بلالروك امثالنه مبتلا اولمیه • بو مثلدن غرض بودر که خاطر عاطر شاهه ظاهر اولا که
ناکس وخسیس النفسلر ایله مصاحبت • شاهه بند وبندیه سرافکند ایلر • ذرکو دخی اول
مقوله دندر که انوك مخالطتندن حذر واجب اولا • محال بو که ملکا انوك تربیتی سرحد افراطه
یتشمشدر • واعلای درجه رفعتی کوشه دکان ایکن پایه حرمتی فرق فرقدانه یتشمشدر نظم

احتیاط بودرکه انوك تقریبنده افراط اولنمیه و تربیتنده جانب اعتدالدن تجاوز بیورلمیه
کم مبادا اکا خلل کلی مترتب اولا کم تدارکی حیز امکانده داخل اولمیه شاه کلام وزیره التفات
ایتیوب ایتدی ملوك و سلاطین بی تکلیف دولت بر امره شروع قیلمازلر و بی مدد الهام مهام
خطیره خوض بیورمزلر نسب کریم و خاندان قدیمك شرف ذات و کمال صفات ادمیده نه دخلی
واردر سبب احترام و موجب اجلال و اکرام مآثر فضل و ادبدر مفاخر اصل نسب کلادر
نظم ازهنر خویش کشا سینه را مایه مکن نسبت دیرینه را آب کهرهای کهن را مجوی
در چون کهن کشت بود زرد روی نثر شرف بزرکوار دمکه اوکمسنه سزاواردرکه پادشاه وقتنك
نظر اکسیر اثاری منظوری اولا ملوك عالیشاندن بریسی بو معنایی بو کلمه ایله بیان ایتمشدرکه
نحن الزمان من رفعناه ارتفع ومن وضعناه اتضع یعنی هر کسنه یی که دست تربیتله رفع ایدرون
سر رفعتی فرق فرقدانه ایرر انوك که پایه قدرت پست ایدرز کوکب بختی حضیض مذلته
اینر نسیم لطفمز تنسم ایتسه بخه شوره زاری رشك کلزار ارم قلور بروج قهرمز تبسم
ایتسه خار حزین اعتباری باد فنایه ویرر بیت نسیم لطفمز اسیدی روی خاکه اکر حیات
تازه بولیدی اجنه عظم رمیم سموم قهرمز اتسیدی شجر بحره کذر صدف اچنده اریه
کدیدی در یتیم نثر چون بز بو جوانی دست همتله خاکدن کوتوردك و فرق رفعتنی ذروه افلاکه
یوتردك امیدوارز که کماینبغی خطا قلمیه وزیر چون قدم همت شاهی انوك تربیتی بابنده
ثابت کوردی ساکت اولوب بر حرف اول نوع کلامه اقدام ایتمدی اما چون حال بر زمان بو منوال
اوزره کچدی ندکر دست اختیارین کشاده و رتبه اعتبارین حددن زیاده کوروب
پای خدمتی دایره استقامتدن چیقرمغه اغاز ... و بیم امید و وعد و وعید ایله احوال
خلایقه دست تصرف دراز ایتدی ناکاه دختر شاهك تاجی ایچون بعض جواهره احتیاج واقع اولدی
اول نوع که مقصود ایدی نه خزانه عامره ده موجود بولندی و نه شهرك جوهریلرندن ال کیردی
ندکره تفحص و تجسس ایدوب خبر الدی که بر بازرکان قبرزی اغلب جواهره قادر ... بلکه انوك
درجنده اول مقوله جواهر وافردر ندکر طلب جوهر ایچون بر کسنه کوندردی دختر وجود جوهر
مقصوده انکار ایدوب اولقدر که مبالغه لر ایتدی فائده ویرمدی القصه ندکر آنی جبر و

اکراه ایله بارکاهه کتوروب دختر شاهه ایلتدی بکا معلوم اولدیکه بو بازرکانك بیچه نك
بنجه عدد کوهر شاهواری واردرکه تا سیر فی فلك جواهر زواهر انجمه طبق زبرجد نکار
اسمانده جلوه ور مشلدر دیده مردم دیده صفا و ضیاده اول لآلی ابدار مثالی مشاهده
ایتمشدر و تا دایه دریا در یتیمی مهد صدفده پرورش قلمشدر غواص بصیرت اول کوهر یک
دانه لر ماندین کورمش اشتمه مشدر بیت چو زهره بخوبی در خشنده کی کو ویرده
ازمه نیا یندکی نثر و انوك تصرفنده بی حد و بی عد یاقوت رمانی واردرکه مادر خورشید تابان
رحم کانده هزار خون جکر ایله پرورش قلمشدر و کوه سنك دل انجه بیل سینه سنده انی جانی کبی
صقلمشدر بیت قطرهای باده را مانندکه در هنکام دی منعقد کردد درون جامهای
لعل فام نثر و بیچ قطعه زمرد ریحانی واردرکه دیده مردم چشم افعی کبی انك نظاره سندن
خیره قلور و مردم دیده اول سبزه دلکشانك مشاهده سندن نور و ضیا حاصل قلور
بیت زنور بصر فرقد معلوم شد که سبزه شود روشنی چشم فزون نثر و درج
جواهرنده هزار قطعه لعل بدخشانی واردرکه کلنار بستانی کبی ابصار اولی الانظارده
اتش پرتاب التهاب اورر و بیچه دانه خوش رنك صافی فیروزه سی واردرکه سبزه اسمانی
لطافت الوانی اندن اکتساب ایدر بیت لعلش نمونه ز سهیل عقیق رنك فیروزه اش
نشانه از چرخ سبز فام ملکه فرمان ایتدی کرك که بو دختر اول جواهری حاضر قله و قیمت
وقت هر نه ایسه بیرون الله اکر طوع و رغبتله احضار ایدوب بها تعیین ایدرسه فبها
والا تهدید و تأدیبله ... و تشدید و تعذیبله کتورملك کرکدر شهزاده دختر
بازرکانه احضار جواهر ایله فرمان ایتدی دختر اصرار انکاره تحصن ایدوب ایمان غلاظ و شداد
یاد ایتدی که اکرچه بنده جواهر چوقدر اما سزه توصیف ایتدککز اوزره بو قدر جمیع مخزون و مکنون
عیان ... و کندوده اول خرده وریزه لر درمیان ایتدی ندکر که معیار اعتبارنده تمام
عیار کلمیوب تشنیع و تعریضله ملکه یی دور و درازلر اقوال اتهمنه تحریض ایتدی دختر
شاه خود هن ناقصات العقل والدین جام جهالت انجامندن مست و بیخود ادی دمبدم
شیطان انسان اکا یار و نخوت سلطنت جیب نفس خونخواره مدد کار اولوب بازرکانك ندیمی

بنجهٔ شیر شکنجه و عذابه کرفتار اتدی دختر بیچاره زخم چنکال عقابدن عقابه تحمل اده بیلوب
مرغ روحی قفس تندن ادجب اشیانهٔ عدمه کتدی مادر و پدر و سایر متعلقات دختر
فریاد و نفیر چرخ اثیره وکوش ماه و تیره یتردلر و زیر صافی ضمیر صورت واقعه یی نقیر و قطمیر
لوح خاطر شاهه تصویر اتدی ملکک بو فضاحتدن دودی که دوزخ جگرندن صعود اتدی زاویهٔ
سینه سن تیره و دیدهٔ غیرتن خیره قلدی اکرچه که ظاهرا اظهار جلادت ایدوب اول حکمی
امضا اتدی اما تلطف طریقیله ورثهٔ دختری نواخته ادوب مال بسیار له ارضا اتدی
و دخترین نظر شاهانه دن دور و عاطفت بیکرانه دن مهجور ادوب اول لئیم ستمکار
مصاحبتی شآمتیله شهزادهٔ نامراد درجهٔ اعتباردن ساقط اولوب کوکب قدری حضیض
مذلته هابط اولدی و زرکر ستمکر بیم انتقام سلطانیدن فرار ایدوب ترک دیار اختیار
اتدی شهزاده بونی مناسب کوردی که بر قچ کون شهردن چقوب ملکک باغنده ساکن اوله
و اول وقت که عواصف قهر شهریاری سکون بوله و زبانهٔ غضب جهانسوز پادشاهی انطفا پذیر
اوله بعض خواصک دامن شفاعتنه تشبث ایدوب ینه حرم سرایه خرام قله پس و دختر دایه
و مادرله پدرنک باغنه کتدی زرکر بو حالدن خبردار اولوب ملازمت ملکه یه شتاب
اتدی شهزاده زرکری کورجک اضطراب ایدوب ایتدی ای بدکردار شوم دیدار حیف
هزار حیف اول نظره که سکا دکل بلکه سنک صورتک نقش و نکار اولوب دیواره معلق اوله
بیت حیف باشد نظر بدیواری که برو صورتت نکار کنند نثر کور دکلدک که بو فتنه
غبارینی دخی قوبره سن و طریق طمع و غرضله بر فساد کلی یه دخی باعث اوله سن بوری وارکت
ملازمت استاندن فراغت ایت که من بعد سنک ملاقاتک بکا وبال و سنکله مصاحبت
احتمال محالدر زرکر خائب و خاسر شهزاده خدمتندن کتدی و سراسیمه و پریشان حال
باشنی الوب بیابانه توجه اتدی کدرک اخشام اولدی و ابر تیره پردهٔ سیاه فاقی فضای
هوایه قالدردی و باد برد نفسیرده ستاره لرک چراغن سوندردی بیچاره بو اصل زمانه که
کویا عرصهٔ زمین اوزره بر ویرن اسماندن غبار نیل المشدی و تودهٔ هوا دودهٔ قیر
و قطرانه بولنمشدی بیت قنادیل شب قندری چو بایندی هوا دود دیله قطرانه بو باندی نثر

پریشان حال قدم استعجال له کیدرکن قضای الهی اول صحراده شکار سباع ایچون بر چاه حفر
اتشلردی اتفاق بر ببر و بر بوزینه و بر مار اول چاهه دوشمشلردی زرکر که خلقک جکرکراری
اوزره جفا چاهن قزردی راه راستی قویب بوچاه اوزرلرک عقبنه اویب بوچاهه دوشدی
نظم اکه تو از ظلم چاهی میکنی از برای خویش چاهی میکنی کرد خود چون کرم پیله بر متن
بهر خود چه میکنی اندازه کن نثر بو حیوانات که قعر چاهه دوشدیلر چون جمله سی دام بلایه
کرفتار اولدیلر هر بری کندو تشویشندن آخره ایذایه متعرض اولمیوب نچه کون بو حال
اوزره قعر چاهده قالدیلر تا بر کون اهل شهردن بر سیاح عزیمت سفر ادوب اتفاق راهی اول
چاهه راست کلدی و انلری بو حالده مشاهده قلوب پریشان خاطر اولدی وکندو بله فکر
اتدی که سایرلو چاه جهنمه اما بو خردمند ادم اوغلیدر بو ورطهٔ محنته کرفتار اولوب
بادیه ما ترقریب و سر منزل حیاتدن بعیددر مقتضای مروت بودر که هر نه وجهله که بیشتر
اوله خلاصنه سعی ادم و بو عملک ثوابی یوم لا ینفع مال ولا بنون ایچون ذخیره قلم پس
بر رسن اولوب بر طرفن بر یره برکندی دبر جانبن قعر چاهه صرقتدی فی الحال بوزینه یاپشب
سر چاهه یتدی بر دفعه دخی مار مسابقت اتدی اوجنجی نوبت ببر یجه سن رسنه الدروب
چقدی چون اوچی بله جان عزیزی خلاص ایتدیلر سیاحه دعا ادوب ایتدیلر بیت کار
دولت باشدان نه سعی ما کرکاه کاه چون تو مطلوبی بسروقت طلبکاران رسید نثر بلمش اول که
سندن هر برمزه منت عظیم حاصلدر و نعمت جسیم واصل اما حالیا بزه انک مکافاتی
میسر و مجازاتی متصور دکلدر بوزینه ایتدی بنم مقامم بو کوه دامننده درکه بو شهره
متصلدر اکر التفات اولنوب منزلمزه مقدم میمونله تشریف بیورلورسه امیددر که اجراء
حقوق خدمتده قصور واقع اولمیه ببر ایتدی بنم دخی کنامم حوالی شهرده فلان بیشه ده
در شویله که اول موضعه کذر بیوره سن مقدرد وقت اولدوغی قدر رسم خدمتی یرینه
کتورم مار ایتدی بنم مکانم بو شهرک باروسنده در شویله که سعادت مساعدت ادوب
کلبهٔ احزانه قدم رنجه بیوره سن بقدر الامکان بو احسانک مکافاتنی کوره سن اما عجالة
الوقت بزدن سکا بر نصیحت مناسب درکه انک استماعی سکا فرض و واجبدر زنهار که

بوكرامی زندان جاهدن چقرمیه سن كه ادمی بر عهد اولور واحسان مقابله سنده ایمانی
لازم بلور انك جمال ظاهره فریفته اولمق كرك وقبح باطن ومضرت اختلاطندن احتیاط
قلمق كرك بیت بكذر از صورت وسیرت بجوی از انك ادمی بشكل بود كو بتر از دد
باشد نثر اكثر اهل عالم ارایش صورته مایللر واصلاح معنیدن غافللردر علی الخصوص بر آدم
بچه دمدكه بر فلانه هدهد مصراع صورتا یوسف در معنیده كرك نثر انك خلق وخصلتی
تمام تزیین ایدوب سیماسنده شمهٔ وفا مشاهده ایتمز ومشربنده صفا معاینه قلنمزدر
بیت وفا مجوی ز خوبان كه هیچ كس نشنید بهیچ دور ز كلزار دهر بوی وفا نثر بنم نصیحتمی
سامعهٔ قبولله اشتمزسك وبو بنده موجبیله كه محض اخلاصدن منبعثدر ایش اتمزسك بوكون
اولكه نادم اولسون اما شجرهٔ ندامت مثمر ثمرهٔ ملامت اوله سیاح انلره اعتماد وكلماتلرینه التفات
ایلیوب طرف دستی قرجاهه جانی وردی ومناصحت بی غرضی كوش قبولله استماع ایلیوب
ندكوری دخی طشره چقردی نزد كرده ستایحه اعتذار ادب شاهك بوندن اعراض وتنفیدن
وكندونك خوف وخشیتی وهشتندن بر شمه اظهار ایلدی وتضرع ایدوب التماس ایلدیكه
بوكون انك جانبنه قدم رنجه بیوره شاید كه اندكی احسانك مكافاتی شرطی یرینه كتوره سیاح
ایتدی حالیا پای عزیمتی ركاب سیاحته قومشمدر برنجه كون عرصهٔ زمینده كشتم كرك وقدم
عزیمله اطراف عالمی سیر ایتسم كركدر اما شرطم بو اولسون كه اكر قضادن امان میسر اولورسه وتقدیر
قدر مساعدت كوستورسه بر دفعه دخی شرف صحبتكزله مشرف اولورز ونعمت وصالكزی غنیمت
بیلورز مصراع كو عمر بود باز بخدمت برسم نثر بو معامله اوزره بری برین وداع ایتدیلر وهمان
اول مكاندن هر بری مقصدلرینه كتدیلر سیاح دونب یولنه كیردی نزدكو شهره كلوب بر كوشه ده
متواری اولدی پادشاه نزدكرك تربیتندن پشیمان ومواعظ وزیری استماع ایتمدكندن
منفعل وپریشان دخترینك شناعتندن تمام منقبض وبالكلیه انك جانبندن متنفر و
معرض هر بار كه مادری تضرع وزاری ایتدی سرزنشا التفات بولمدی وهر چند كه اكابر وسایل
شفاعته تشبث ایتدیلر موقع قبولده واقع اولمدی تا بو حال اوزره بر ییل كچدی سیاح بنجه
مسالك قطع ایدوب چوق ممالك سیر ایتدی وبو مدتده تمام اوچ یوز عدد زر خالص تمام عیار

الدكوردی اخر داعیهٔ حب الوطن ظهور ایدوب كندی كندیله فكر ایتدیكه هرچند كه دیار غربتده
احوالم تمام مراد اوزره در وساعت بساعت دولت دنیا كه سرمایهٔ سعادت عقبی در ازدیاد اوزره
در اما بیت كوكلم طولدی ارزوی وطن جان دماغن براتدی بوی وطن نثر هوای منشا
ومولد فراجه غایت سازكار وآب سرچشمهٔ وطن كام دله زیاده خوشكوار در بیت اكرچه
نركس دانها زسیم وزر سازنده برای نركس چشم خاك تركستان به نثر بر دیار غربنده وطن اصلی
جانبنه یوز طوتدی وشب هنكامنده ادلپوزینه نك مقامی اولان كوهك دامننه یتشب
انده نزول ایتدیكه كیجه دن بر مقدار كچجك قضاء الهی ایكی دزد خونریز فتنه انكیز كه مریخ
خنجر كذار انلرك زخم سهم دلشكارندن وهم ایدردی وسماك نیزه دار انلرك صولت تیغ خونبارندن
ترسیده وترسان اوزینه چكردی بیت چو چشم دلبران بر كین خونریز بقصد خون مردم تیغ ها
تیز نثر ادل پوزینه نك انی خالی بولدلر نقد جنسندن نسنه وارسه الوب الن وایاغن محكم كندلر
باغلدلر وبر خطرناك وادیه كه شارعدن دور ایدی شویله بسته وشكسته براقدلر بیچاره
باد صد پاره كند وبله فكر ایتدیكه هنوز كه حیاتده دمق وصفحهٔ زندكانیدن سبق بقیدر
شهد حمد وشكر رب العالمینی كام دلده مكرر ایتمك كرك نظم هر اشكنجه وجفایی
بادایله خاطرك یاد ایله شاد ایله قلبكی ایته بر نفس غافل غافل اولمق خطادر عاقل
دی بونی كلسه بو بلا ناكاه حسبی الله لا اله سواه نثر مرد سیاح اول كیجه تا صباح مزاج ناساز
كارنه داروی صبر ایله علاج ایدوب حكم قضا وفرمان قدره رضا وردی وقت سحرده
درد قید وبندن بی طاقت اولوب فریاد وزاریه اغاز ایتدی بیت فریاد بسی كردم
وفریادرسی نیست كو مایكه درین كنبد دوار كسی نیست نثر واپردیده سندن باران حسرت
یاغدیروب ودود سیاه اهی آسمانه اغدیروب نائرجان كدازله ایتدی دریغ كه بو مهلكهٔ
عناده بیچاره قالدم كسه بنم حالمه مطلع اولمدی وبو دردچاه سوزله لجهٔ فنایه طالدم
كشتی امیدم كنار خلاصه وصول بولمدی بیت بنعل آتشم الم بسته حسرتله ضعیف ودلخسته
بر یكا محنت جلای وطن بر یكا شدت بلای رسن نثر بو محلده مكر بوزینه طعمه طلبنه كتمشدی
چقب اطراف دشتی كشت ایدردی بو اوازه دنكی ایشدیجك بو صدادن اشنالق رایحه‌سن

استشمام ایتدی مصراع آواز آشنا نفس دخ بر و دست نثر و هانم صوتك عقبنجه كوروب
سیاحك سروقتنه كلدی چون یار قدیمی بسته بند بلا كوردی چشمهٔ چشمندن سیلاب
خونین روان ادوب ایتدی ای یار عزیز نه حادثه حادث اولدی كه سن بو بلا بندنه دوشمكه
باعث اولدی سیاح ایتدی ای برادر محنت آباد دنیاده بر فرد یوقدر كه غصه جراحت جرعهٔ راحت
نوش ایتمشدر وخرابهٔ روزكارده بر احد یوقدر كه آفت بر كنج لطافت كورمشدر بیت
كس عسل بی نیش ازین دكان نخورد كس رطب بی خار ازین بستان نخورد نثر هر كاه كه بر كسه بو نكته
دن آكاه اوله دوبوار اردن خبردار نه غصهٔ خار آثار زماندن ابر خزان كبی اشك ملامت ریزان
ادر ونه جلوهٔ ازهار تازه عذار روزكاردن موسم بهار كبی طرح فرح و طرح احزان ادر كه نه
انك غمنه مدار میسردر ونه سرورینه قرار متصور بیت انك كم عقل كامل اوله یاری جهان
حالندن اكوراعتباری كوروب بو چرخ كردان اضطرابی زماننك سرعتله انقلابی نه
اقبالندن اولور شاد و سركش نه ادبارندن اور رنجانه اتش نثر پس سركذشتی من اوله الی آخره
حكایت ایتدی بوزینه ایتدی خوش حال اول كه باب حصول امید كشاده واسباب
وصول مراد آماده در بیت در نومیدی بسی امیدست پایان شب سیه سفیدست
بیشتر اولدیغی قدر بو خللك تداركنه سعی ایتمك لازمدر اما حالا بو بند بلادن خلاص ایتمك جمله دن
مهمدر پس سیاحك بندلرینی چوزدی چونكه قابل اولدیغی پنجه و دندانیله چكب اوزدی
وانی اكرام واعزاز ایله خانه سنه الدی و دخیل و تر میوه لر ایله ضیافت ایتدی و زبان التماس
ایتدی لطف ایله بو كون بو منزلده طشره كیتمه و دل فارغله بستر آسایشه باش قو
قندن سنه حركت ایتمه تا بن كروكلم دیدار شریفكله مشرف اولم بوینی دری و سیاحی انده قوب
حرامیلر اردنه دوشدی حرامیلر خود سیاحك رخت و نقدینی كوتوروب اول كیجه تمام
كیتمشلردی و على السحر كوفته و مانده بر چشمه یه یتمشلردی و لشكر خواب كشور دماغلرینه
هجوم ایدوب رختلرین پشتلرندن اندروب انده یاتمشلردی و قلب امین و خاطر مطمئن ایله
خواب و حضوره وارمشلردی چاشتگاه بوزینه انلرك سروقتنه یتدی و انلری خواب
غفلتده بولوب فرصتی غنیمت بیلوب رختك ظرفنی طرفه دندانله یرتدی اول بدرهٔ دزدی

كوتوروب بر كوشه یه كتوروب زیر زمینده پنهان ایتدی بعده ینه كلوب انلرك متنبه اولمدن سیاحك
بعض اسبابن دخی الوب بر موضعده مختفی قلدی حاصل كلام سیاحك تمام رخت و دزدلرك
بعض ذی قیمت متاعلرن كه بو طریقله الدی كتورمشلردی كوتروب بعض اماكن و مكامنده پنهان
قلدی وایراقدن بر درخت اوستنه چقوب انلرك عاقبت كارنه دیو اعتبار ایله منتظر و مترصد
اولدی بر زماندن كچك حرامیلر خوابدن بیدار اولدیلر زر و رختدن نشان كورمدیلر سراسیمه
و حیران جست وجو ایچون هر طرفه تك و پوی ایتدیلر انلردن بریسی كه اول طایفه نك رئیسی
ایدی ایتدی ای برادرلر بو چشمه ده ایلرو نه بكرز و دخی تا اقدام انسانی بو چشمه حوالی
كورنمز ظاهر بودر كه بو صورت آدمی زاددن صادر اولمامشدر ظن غالبم بودر كه بو جایكاه
بو یلرخوابگاهیدر بو كستاخانه بونی كلوب المز یوزمز یوردق بعده ایاغمز اوزدوب بی
ادبانه یاتدق ادیدق بی شبهه بزه بو بندی انلر اكمشدر هنوز محل شكردر كه بزی هلاكه قصد
ایتمدلر صواب بودر كه من بعد بونده طورمیه وز نه اكر بونده دخی توقف ادرسك شویله
الكلانور كه بیك جانمز اولسه بریسن دخی قورترمیه وز بیت هست ازین بادیه دیولاخ
خانهٔ دل تنگ و غم دل فراخ هر كه درین بادیه با طبع ساخت چون جكر افسرده چو زهره كداخت
هر كه درین راه كند خوابگاه یا سرش از دست رود یا كلاه نثر پس دزدان دل ترسان ایله افتان و خیزان
راه بیابانی طوتدیلر كتدیلر و بوزینه انلرك معاودتندن خاطرین جمع ادوب فارغ البال
كلوب صورت حالی بالتمام سیاحه اعلام ایتدی اول كیجه سیاحی محافظه ادوب صباح كه دزد
شب لباس ظلمانیله سرچشمهٔ خورشید نورانیدن رختی كوتردی وسیاح مهر جهانكیر
بند ظلمتدن خلاص اولوب كندو منزلنه قدم كتوردی بیت صبحدم چون نسیم غنچه
كشای اولدی غمگینلره فرح بخشای شوقله بسته دللر اچلدی جمله آفاقه نور صاچلدی نثر
بوزینه سیاحی اول چشمه یه التدی و نقد معهودی و دزدلردن الدوغی سائر اسبابی وجودی
درمیان ایتدی سیاح كندو حقنه قانع اولوب سائر اسبابه دست تصرف دراز ایتمدی
و بوزینه یی وداع ادوب شهر جانبنه متوجه اولدی اتفاق اول بیشه یه كه ببرك مسكنی
ایدی راست كلدی ایراقدن شیر ژیان كبی بر ببر غران نمایان اولدی سیاح اول شكل

مهیبی کورجك خوف و نهیب قلبنه یول بولدی بر آواز اتدی که امین اول که مصراع اتدکك
خدمت هنوز یاد مدر بس قوشو کلدی واعتذار بسیار دن صکره التماس ایلدی که بر ساعت
توقف ایلیه سیاح انك رضای خاطری چون ملتمسنی قبول اتدی و بر شان مهمانه لایق نزل طلبنه
هر طرفه کتشدوب تا شهزاده اولدوغی باغه یتدی شهزاده یی کوردی که کنارنده حوضك اوتوروب
لهو ولعبه مشغول و کرد نند بر مرصع قیمتی معتول بیر برکوشه دن چقوب بر بنجه یله انی
هلاك اتدی و بیرایه یی مهمان سیاحه تحفه التدی سیاح دخی رسم اعتذاری رعایت قلدی
وامیر سباعی وداع ایدوب شهره متوجه اولدی بو اثناده زرکر اشنانك احوالن فکر ایدوب
خاطرنه بو خطور اتدیکه بهام ساعده حسن عهد مشاهده قلدم وانلرکله اشنالقدن بو دکلو
فایده بولدم اکر زرکر بنم قدوم میمندن خبر بله هر آینه بنم مقدمیله انواع اهتزاز کوستره جك
کورك و فتح ابواب تلطف انواع تکلفی لازم بلسه کرك وانك امداد و اعانتیله بو دنانیر
بهای منتهایه ور رلسه کرك و بو پیرایه دن که کنجینه جواهر در قیمت وافر الکرسه کرك زیرا که
انك بو بابده بصارتی کامل در وجوهرنك قیمتنده وقوف و معرفتی شامل سیاح بو نیتله بری
وعلی الصباح شهره یتدی اول وقتده مکرر اوازه هلاك دختر شاه اهل اسواق شهره طولمشدی
وخلایق سراسیمه و حیران بارکاه شاه جانبنه روان اولمشدی زرکر دخی تحقیق خبر
ایچون کوشه خلوتدن طشره چقوب دلدیکه یاراندن بر سنی کوره وحقیقت واقعه دن
خبر صوره ناکاه سیاحی کوروب استبشار تمام اظهار اتدی واجلال واکرامله کندو مقامنه
التدی رسم پرستش خاطر دنصکره بر دفعه دخی کندی حاقنه سابقه تحسن و ملازمت شاهده
دوراولوب اسکی مرتبه سنده نزل اتدکن ومال و منالدن الذن مبالغه سلغ کندوکن بر
سبیل التفصیل تقریر اتدی سیاح اکا تسلی ویروب ایتدی ای برادر اکر سنك معاشك بابنده
واستعاشنك اسبابنده نقصان و قصور ظهور قلدیسه و حرمن نوتك صرصر حوادثله
صاورلوب باد فنایه کتدیسه غم یمه که بنم بو قدر عدد دینارم وار در تمام عیار و بیرایم
وارد رکه جواهر زواهری اخکر نار کبی یار یارینار بحمد الله که تمیز عیار زرده صاحب
نظر سن و تقویم بها جواهرده استاد ماهر عقد نزعیله بونلری نقد ایله توقف اتمه

وراده اولدغنه الوب خرج ایله تکلف چکمه بونی دیدی وهماندم زرکوهری نظرنه قودی
زرکر نکاه اتدی پیرایه دختر شاه ایدوکن بلوب بشاشت تمام اظهار قلوب ایتدی بو جواهرك
قیمتی اعداد ارقام حسابدن متجاوزدر واوهام حساب بونك بهاسنك تعدادندن عاجزدر
کوکلك خوش طوت که همان بو ساعت خاطرکی فارغ قلم سوبوندن سلامتله اوتوب تا بن کلنجه بوبنده بولم
بس کندو ایتدی عجب دولته اردم و عظیم غنیمته الکتوردم اکر اهمال ایدوب فوت فرصته
رخصت ویرم فوایددن دور و منافع تجربه دن بغایت مهجور اولورم بونندن سابق
مزاج پادشاه بکا متغیر اداری واول وحشت سببیله بندن متنفردر چون بو واقعه جانکاه
دن اکاه اولدی لاجرم مشام امیدم انوسهنا کلدی و دخترنك قاتلنی اراییب بولمغه هلاکنه بوغائله
نك دفعنه بوندن اولی حیله و بوندن اقرب وسیله میسر دکلدر که سیاحی شاه حضرتنه الدم
تا طریق قصاصله سیاست ایلیه وشاید که بو خدمت واسطه سیله کناهمی عفو ایدوب ینه
اسکی مرتبه می عنایت ایلیه همان عزم عذری مصمم اتدی واقدامله درکاه شاهده
وادب جرات تمامله ایتدی بو حادثه نك اصلنی تفحص سعی بلیغ اتدم و شاه دولتنده
ملکه نك پیرایه سنی قاتلی النده بولوب طوتدم شاه فی الحال بر سرهنك ارسال ایدوب
سیاحی احضار اتدلر بیچاره چون هنجار کاری مشاهده اتدی زرکره عتاب امیز خطابه
اغاز ایدوب ایتدی بیت کشتی مرا ابدوستی وکس نکشته بود ز ین زار تر کسی را هرکز
بدشمن نظم اکرچه که بو قضای آسمانیدر اما بو دکلمکا غلط بونك کبیلر ازاقدر ملك کمان
اتدی که بو کناهکار ردی الکاره مجالی یوق لاجرم جرمنه اقرار ایلر و بو کلماتی بد کردار لغنله
تکافاتی جهتندن سویلر و پیرایه دخی بو سوزی محقق و بو مظنه تی مصدق اولدی پس
بویوردی تا انی اقبح هیئتله اوزره برخره بندره لر و تشهیر ایدوب اسواق شهری کزدره لر
بعده بند کرانله قعر زندانه قویه لر کیملر چونکه شرایط تعزیت تمام اوله و لوازم ماتم و مصیبت
انجام بوله اشد سیاست ایله قصاص ایده لر اول ساعتده که سیاح بیچاره بو فضاحتله
کرداکرد شهری کزندی مار بالایی باره دن دیدی عبرتله نظاره ماهردی چون یار مهربانی سنته
بند بلا کوردی عقبنه دوشب زندانه کی دکندنصکره حضورنه کلدی و حالن صوردی صورت

واقعه یه واقف اولیجق خروش ایتدی • والیکی بر شکادمدکیکه مرد بلکه هر دیو دد دن بتر
در • اساءت واحسان انلر قتنده یکسان وعیب وهنر انلر مذهبنده برابردر • بن همان
اول زمانکه یاران بی غرضک کلامنی اصغادن ابا اتدک • وغایت خلدن خالی ناصحتی
استماعدن امتناع کوستردک • جزم ایلدم که سنک مآل حالک ندامته ینسه کرک • واول
کافرنعمت اتدکی انسانیت مکافاتنده سکا اساءت ایتسه کرک **بیت** من همان روز ز
فرهاد طمع ببریدم • که عنان دل شیدا بلب شیرین داد • سیاح ایتدی ای صدیق صادق ورفیق
موافق حالا بوغایة ملامت دن که بنم جراحتمه اکرهن • ریش دل و تشویش خاطر لا یعقل دن
غیری حاصل اولمز • نجه بر حدیث که بند یاران ارجمندی کوش هوش ایله بند ایتمکدن **مصراع** بنام
عالم اولدم ورسوای جهان هم • بوندن غیری الم بند کران وغم حبس زندان وار • بلکه بنم هلاک جانم
بیت بکا یتیزمی بوجانمدکی ریش • اوردن بنده خود ریش اوستنه نیش **نثر** حالا برحیله ناراک
ایله که بوغائله یی احسن وجهله دفع ایلیوب بوبلیه یی اوزرمدن رفع ایلیه • مار ایتدی دونکی
کون ماه شاهه بن دندان ولعاب دهانمده برچاشنی وردم که بقراط زمان وجالینوس
دوران انک داروی درمانندن حیراندر • بو کیاهی النکاه ایله علی الصباح که سنی بارکاه شاهه
التهلر صورت واقعه دن انی اکاه ایله • وبو کیاهی اکا ور تا ملسوع تجرع ایدوب شفا بوله •
شاید که بوچاره ایله راه خلاص وطریق نجات طرفه میسر اوله • سیاح اکا منت لر ادوب دعالر
اتدی • ومارانی وداع ایدوب سوراخنه کتدی • وسحرکاه پادشاه هله بام قصردن چقوب
روزندن آواز اتدیکه پادشاه اکاه اولسون که علاج ملسوع ودفع مار کزیده بو کیاهدر
که حالا اکا مالک سیاح بی کناهدر • اول وقتده مکر ملک مادرنک بالینی یاننده اوتوروب غم فوت
دختر عالم دردمادرله جمع ایدوب مرهم زخم ماری اطبا ایله استشارت ادردی • اول قدرکه
تریاق وقاد زهرات ودافع سموم ایله معالجده معاجله قلدیلر مفید اولمدی • چونکه بوآوازکوش
ملکه یتشدی بیوردیکه بام قصراوزرینه کیم وار باقه لر • وبوکلام نه جهتدن کلور تجسس قله لر •
اول قدرکه پاسبانلر جستجوی ایچون تک وپوی اتدیلر • بام اوزره نوع انساندن
بلکه جنس حیواندن نام ونشان کورمدیلر • پس بوکه حمل اولندیکه بر صدا انک صاحبی هاتف

غیبی اولدی • علی الصباح سیاحی زنداندن چقروب درکاه شاهه التدیلر • وعلاج زخم ماری اندن
استکشاف واستفسار ایتدیلر • سیاح دعا ایدوب ایتدی **بیت** همیشه درکه عدل وجناب
احسانک • چوکعبه معقصد حاجات اهل عالم اوله **نثر** ای شاه عالم پناه الم چکمه که بوزهرک
تریاکی بنم المده در • ان شاء الله همان بودم ملکه جهانه شفای کامل اولسه کرک • وباذن الله
بودارو یله ضرر زهرمار بدنندن کلیا زایل اولسه کرک • اما توقع بنده بودرکه
اولا احوال پریشانمزده مسامحه لاله برنکته انها ایلیه • عدل ملک آرای ملکه ده
سزا بودرکه بر نفس کوش هوش ایله حال مظلومان وکسی اصغا بیوره **بیت** جنان خسب
کاید فغانت بکوش • اکرداد خواهی برآرد خروش • درین دستکه هرکه بیدار نیست • جهان بانی اورا
سزاوار نیست **نثر** مشام دل شاه کلام سیاحدن بوی صدق استشمام ایدوب تلطف طریقیله
بیوردیکه بی توقف سر انجامکی مبدادن منتهایه دک اعلام ایله • وبی تکلف اغاز وانجام حالکی
بیانده سعی واهتمام ایله • سیاح جرات تمامله اقدام آقدام اوزره کلوب جری الجنان وفصیح اللسان
اولان سرکذشتنی بروجهله بیان قلدیکه ضمیر شاهده اول بی کناهک برات ساحت ذمتی روز
روشن کبی عیان اولدی • بعده اول کیاهی شیرله حل ایدوب ملسوعه اچردی • همان ساعت
اثر برء وعلامت صحت بدننده ظاهر اولوب قضا صدده بدل همت خسروانه ایله بوقدر خلعت
کرانمایه ایله اختصاص بولدی • زرکر بدکردار پای دارده الم انتظارده یدیکه تا سیاح
بردار اولوب اول معتاد زرسرخ تمام عیار کندوده قالیدی • وپادشاه قتنده اول تقرب
وجاهی که سابقا بولمشدی بنه بولیدی • ناکاه مثال واجب الامتثال صادر اولدیکه سیاح بی
کناهدن نعم البدل زرکر غداری بردار ایدیلر • انلرده آیین ومذهبلرنده بویله یدیکه
تجویز بی کنا حقنده بر مفتری نک افتراسی ثابت اولوب اول بهتان ضمننده الم غرض فاسدی
ظاهر اولسه • اول عقوبتکه اول متهم مظلوم حقنده اقامت اولنسه کرکدی • اول کتاب
غماز بابنده تقدیم اولنوردی • همان بود دستور اوزره اول غدار بدکردارکه نه روی فتوتی
واردی • ونه بوی مروتی بردار اولندی • وعرصه خاک لوث جیفه سندن پاک اولندی که مجمع غدر وفساد
ومنبع جور وافساد ادی • پاک اولوب طریق مکافاتله کندو فعلنک جزاو سزاسنی بولدی •

بیت ستمکم غداری برخوردار اولوره یاکسلوره باشی پایه‌دار اولور نظم درین دار المکافات
اگر بد کرده بلجان کسان باجان خود کرد ما کر خواهی نکو باشی همیشه راستکار و راست خوانی نثر
بوجه مثل ملوک سلوک طریق اختیار خواص و داستان سلاطین تخفیص احوال ارباب تقرب و اختصاص
اکر ملک حلب ذکر بد اصل نجادینی تربیت ایتمییدی دختری خون بی‌گناهه متعرض اولمزدی
و شکنجهٔ سرپنجهٔ تیر له مکافاتن بولمزدی عموما سلاطینه واجب در که بی تجربه براصده
تربیه ایتمیه‌لر وعلی العمیا برامرده قضا و برفرمانی امضا بیورمیه‌لر و یقینا بله‌لر که ناسزا
قتنده لطف و احسان ضایع اولمز و جزاء اسائت و عصیان وراء پردهٔ نسیانده قالمز
نظم نقش اولور نفس بزده خیر و شرّ نیک و بده کورسه احسانی اونتمز ابدا انسان
اولن مه نیجه بیل خدمت ایلر قوللق آزاد اولوره اولمز آزاد هرکز بندهٔ احسان اولن نثر چونکه
قضا سراپردهٔ دولتلرین اوج آسمانه ارکوردی و کاد فرمای قدر تاج کرامت و افسر خلافت
انلرك فرق فرقدسایه ارزانی کوردی واجب در که بنده مجهود ادب انلردن بر عمل وجه کله
کسب سعادات دنیا و موجب حصول نجات و وصول درجات عقبی اوله نظم هر مدّتی
نظر نکنی میکند سپهر هر نوبتی زمین بکسی میدهد زمان چون کام جاودان متصور نمی‌شود
خرم کسی که ماند ازو نام جاودان باب چهاردهم انقلابات زمانه عدم التفات
و جمیع امورده قضاء رب العباده رضا و انقیاد لازم ادکن بیان ایدر چون راه کشور کشای
بوستان دل‌آرای که بر گنجینه در طوح جواهر حکمتدر و بر خزینه در مملو نقد پند و نصیحتدر
کوش جان و سمع اذعان له استماع ایتدی طبق دهانله مدح و ثنا جواهرین حکیم بزرکوارک فرقنه
نثار ایدوب اعتذار کنان ایتدی نظم ای تشنکان بادیهٔ شوق یافته از بحر طبع
روشنت آب زلال علم بر داشته ضمیر منیرت بدست فکر در دری هزار بار نقاب از جمال علم نثر
تصدیع ملازمان جناب حکمت مآب حددن تجاوز ایتدی و باب ابرامده اقدام دائرهٔ ادبده
طشره کتدی قریبدر که اطناب اطناب انفصام بوله بو وصایای حکمت انجام اتمام اوله چون
حکیم الهی اولن اوجنجی وصیتلیک فحواسنی کما هی اعلام بیوروب تربیت خواص و ندما باینده داستان
سلاطین قرنیای بیان و مصاحبت اراذل و مناسبت ادانی‌ده حاصل اولن خلل

و نقصانی دلیل و برهانله روز روشن کبی عیان ایتدی حالیا ملتمسدر که اوننجی وصیتك
مضمونن که آخر وصایا در طریق تمثیل له بر سبیل التفصیل شرح و نهایه یتشدره و سبب ندر که
کریم عاقل و دانای کامل دائما بستهٔ بند بلا و خستهٔ تیر عنا اولوب لئیم و جاهل و نادان
غافل همواره مستغرق ذوق و صفا اولور نه اکر عقل و فطانت نافع اولوره نه بو که جهل
و حماقت مانع اولور و جلب منفعته وسیله‌در و سلب مضرتده حیله ندر لطف
ایدوب بیان بیوره برهمن حکمت نصاب جواب ویردی که ای شاه کامیاب اکتساب
دولتك مقدمات و اسبابی واردر که هر کیم که آکا دست رس بولور سزاوار رجاه
و دولت و شایستهٔ عزّ و رفعت اولور اما آنك نتایج و ثمراتی مشیت مسبب
الاسبابه منوطدر و جمله سنك سررشته سی قضاء ربانی و تقدیر یزدانی یه مربوط
چون قاضی قضا بر حکمی امضا و بر امری اقتضا قله جمله وسایط ساقط و جمیع
وسایل باطل و زایل اولور زیرا که نیجه دانالر واردر که باوجود استحقاق دولت قوت یك
روزه دن عاجزلردر و نیجه نادانلر وار که بی‌استعداد عزت سرورلك سریرینه جلوس ایدوب
رفعت درجده اوج فلکدن متجاوزلردر نظم کنج شاهی دهند دونانرا بهنر پیشه
نیم نانی ندهند سفله بر صدر و اهل دانش را بغلط ده بر آستانه ندهند نثر هر آینه بو
قضیهٔ قضاء یزدانی و فرمان سبحانی‌دن عبارتدر و ابسته دکلدر هر چند که بر احدك
خرد تمامی اولمیه که انکله امور معاشی انتظام بولمق میسر و باهنر و کمالی اولمیه که انکله
اسباب انتعاشی مهیا اولمق متصور اولا و یا صفت حسن و جمالی اولمیه که انکله صید
قلوب نامی ایدوب جذب منافع بر قیاس ایلمك ممکن اوله چون قضای کردکار آکا یار و مددکار
اولمیه هر آینه انلردن هیچ ثمره شجرهٔ ظهوره کلمیه و مقدمات هنر و کمال و خرد و جمالدن
چندان فایده بولمیه بو پادشاهزاده بو مسئله‌یی دروازهٔ شهر نیمروز ده آب زر له
یازمش و کتابه یاپدی کالنقش فی الحجر قارمشدر بو مقامه مناسب داستان شیرین
و حکایت رنکین اندن یادکار قالمشدر رأی استفسار قلدیکه نجه مرویدر اول حکایت
برهمن ایتدی روایت اولنور که بعض ممالك رومده بر تاجدار کامکار و بر جهاندار نامدار وار ایدی

کوسانو شهریارلرك اکا نسبت همان بوناسی واردی بیت بدانش بزرك وبهمت بلند
بباز ودلیر وبدل هوشمند نثر ایکی فرزندی هنر وکماله اراسته وعدل وافضالله پیراسته
بیت یکی همابرحمت شادکرده یکی جانها بعدل اباد کرده نثر چون شاه دعوت ایزدی یه
لبیك زنان اجابت ایتدی پسر مهتری خزاین ودفاینی دست قهر وتغلبیله قبض ایدوب
قلوب ارکان دولت واعیان حضرتی کمند تلطف وفتراك تکلفله قید وکمال تخلق
وتملقله صید ادوب پدری مقامنه جلوس ایتدی بیت بفرخ تر زمان شاه جوان
بخت بایین بنه شد برسر تخت نثر برادر کهتر چون کوردی که همای سلطنت سایه سن اولو
برادرنك فرق فرقد سایه صالدی وقاید دولت زمام توسن ایامی انك قبضهٔ مراد وکف
انقیادنه تفویض قلدی انك جانبندن مبادا بر غدر ومکر پیشه دیو اندیشه ادوب
رخت قراری راحلهٔ فراره تحمیل ادوب کربت غربت وجلاء دیار اختیار ایتدی وغم وناله
دن زاد ونواله کوتوروب سفره متوجه اولدی بیت زشهر خویش ملولم سر سفر دارم
بجز غم تو ندانم چه توشه بردارم نثر شهزاده تك وتنها مسافهٔ بعیده قطع ادوب غروب قریب
وقتده بر منزله یتدی بر زمان تنهالك وحشتندن وغریبلك دهشتندن کریان وغریوان
اولوب ناله کنان ایدی بیت هردو کامی کرد چشم چشمهٔ خونین روان حال رفتن
چون بود این خود نخستین منزلست نثر القصه اول کیجه یی تمام حیرت وضجرتله کچوردی
چون تباشیر صبح ظاهر اولوب چهرهٔ زیبای عروس خرشید تتق افقدن عیان اولدی
ونکار خاوری زیر حجاب نیلوفریدن عذار رخشان ورخسار نورافشانن عالمیانه
نمایان قلدی بیت چین سحر جو بکه شاهد خورشید عالم عرضه ایدی نور رخ دلپذیر نثر ملکزاده
ینه ساز سفره آهنك ایتدی ناکاه برجوان تازه روی سلسله موی ملاحتده بی نظیر
لطافتده دلپذیر اکا همراه اولدی شهزاده نظاره قلوب برمه پاره کوردی که خلعت
لطف کمال قامت حسن وحیا بیجون دکلمش وماه نو خم ابروسن کوروب اکسکلکن بلمشدی
خط سبزی بنفشهٔ تازه بیچه کلبرك طری حوالیسنده اچلمش یا دیزهٔ مسك وعنبر
ادیکه صحیفهٔ کافور اوزره صاچلمشدی نظم خطش چون مورچه پیرامن کل که

عنبر دیزهٔ می چینند ز سنبل خطی ز عبیر کرده ماه کشته خود سبزه خطش کمراه کشته نظم
بیان اولنمز انك حسنی کتابی دیله شرح اولنمز فصل وبابی یازلسه حسننك شرحنده ابواب
شکر جنت اولوردی انی برباب نثر شهزاده چون اول خط دلکش ورخسارهٔ اتش وشی
مشاهده ایتدی کندو یه ایتدی بار محنت هجرانه مکر بو جوانك قوت مرافقتیله تحمل اولنه
وبو بادیهٔ اتش افشان ودوزخ نشانك تابندن بو سرو خرامانك سایه سنده امان بوله
مصراع خوشست اوار مکانها که همراهی چنین باشد نثر پس اول ایکی یاسمن چهر جوانی
واول ایکی نهال بوستان امانی بری برینك صحبتیله خوشحال اولوب بیابانی برالی کلستان
ارم تصور ایتدیلر وخارستان مشقت ومحنتی کلشن نزهت فزای جنت خیال ادوب کیتدیلر
بیت سفرده بولنسه موافق رفیق بهشت اولور اولسه جهنم طریق نثر بونلرك دخی
برباز رکانزاده خوش یار کاردان وکارکزار صایب تدبیر روشن ضمیر که قادر ایدی وقت
کنابنده عقل کامله عقدشی کردندن روزه عقد ایدیدی وهنکام کسب وکارده لطف حیله
ایله دنیانك تمام عیار خرشید زرنکاری چارسوی بازار فلکدن الی کتوریدی بیت
حریفی جابکی شیرین زبانی بدانش کارسازی کاردانی نثر انلره ملحق اولوب صورت تثلیثده
نظر سعادت بدیدار اولدی اوچنجی کورن بر دهقان زادهٔ توانا که احوال زراعتده بصارت
شاملی واطوار دهقنتده مهارت کاملی واردی باغبانلکده یدطولی سی بو مرتبه ده ایدی که
هر نهال خشکی که زمینه دکردی نخل کریم کبی سرسبز اولوب تر وتازه وخوش مزه میوه لر
ورردی ودهقنتده یمن قدمی بر غایتده یدیکه هرخاکه که نظر بذرین اکردی اول
زرعدن عین زر حاصل کتوررردی بیت باغ ازو کشته تازه وشاداب ذرع
را منتظم بد واسباب نثر انلره مصاحب اولدی وخانهٔ مرافقتك ارکان اربعه سی محکم اولوب
خیر الرفقاء اربعة سری ظهور قلدی یاران مهربان سرور صحبت دوستان همداستان
ایله غم احباب واوطانی فراموش ادوب کیتدیلر وبربرینك دیداریله آسوده حال اولوب
منازل ومراحل طی ایتدیلر نظم هرکه باشد همنشین دوستان هست در کلخن میان
بوستان هرچه می جوی بصحبت قایم است نز بابیت کاری آید نه دست دل زهر باری

عذابی بیخوردن جان زهرتلخی صفای می بود • از لقای هر کسی فیضی بری • وز قران هر قرین چیزی
خوری • چون ستاره باستاره شد قرین • لایق هر دو اثر زاید ببین نثر مسافر دو رود راز قطع
اندکدنصکره شهر نسطوره یتدلر • وکنارنده سنهرده آسایش وارامش ایچون بر مناسب
مقام اختیار ایتدلر • جمله نك زاد و توشه سی آخر اولمش • و دینار و درهمی دخی نهایت
بولمشدی • پایان بر بی ایتدی حالا اول زماندرکه هر بر هنر قادر اولدوغی هنر و کمالی تمیز
کوستره وز • ونقد قوتی خرج ایدوب قوت لایموت اله کتوره وز • تا فراغت ایله بر قاچ
کون بو شهرده اقامت قلهوز • شهزاده ایتدی امور دنیویه تقادیر الهیه متعلقدر •
جد وجهد ایتمك انك مدخلی یوقدر • پس عاقل اولن انك طلبنه چندان مایل اولمز •
و برحیفه نك كه طالبی كلاب و آخری خراب و اخرتده موجب حساب و عذاب اوله اكتساب
از نكابنه قلمز نظم ای برادر همی زنند مخلب • وان مرین راهی زنند منقار • آخر الامر بر یویزهمه
وز همه باز ماندلین مردار نثر هر رزق که کار خانه ازلده مقسوم اوله امداد حرص و شره ایله
ازدیاد بولمز • و حریصلك نهال الحال و شجره اعمالندن ثمره وبال و نكالدن غیری حاصل اولمز •
بیت کشتی چونکه مقدر در بنصیب ازل • نه اکسلور و نه ارتر ادرهسه سعی هزار • طلب فایده
المدیجو رزق اوله مقسوم • حوزه اضی قلو چون اجل اره ناچار نثر جوان جانان لب خندان ایله
تمنح کنان ایتدی تحصیل مال و منال دن حسن و جمال سبب تامدر • و وصول ماله علیت لطف
یالان مسلم خاص و عامدر • هر قنده که جیم جمال جلوه قله • مال اکا تابع مطلقدر • وهر یکده که
نما ظرافت ظاهر اوله • رأفت اکا ملحق اولوق محققدر بیت ناچار هر که صاحب روی
نکو بود • هر جا که بگذرد همه چشمی تو بود نثر بازرکان زاده داخی انك مقدماتی قبح و کذو بنك
عقل کفایتی مدح ایدوب ایتدی سرمایه حسن و بها بازار دنیاده بر نقد بی بقادر • و بو
متاع کم بها از زمانده مایه وسود الدن کیدر • و باد فنا بنیاد وجودین هبا ادر • اما
واضحدر که منافع رای راست وفواید تدبیر درست و وفور بصارت و شمول بصیرت جمیع
اسباب دولت اوزره سابق و راجحدر • هر کیك که دست و سعی تنك و پای معیشتی سنك
فاقه له لنك اوله مرهم عقل و فهم دن غیر یله اکا دوا میسر اولمز کلدر • وهر کیك که مزاج حالی سموم

افاعی هموم فقر و احتیاج ایله محتاج علاج اوله تریاك تمیز ولودا کدن غیر یله اکا شفا متصور دکل •
بیت هر که کیم عقل کامل هادی و رهبر اوله • بارح طرفه همت ایلسه کوهر اوله • دهقان
زاده ایتدی سرمایه عقل و خرد هر یده سودمند اولمز • و بضاعت تمیز و بصارت هر بازارده رواج
و اعتبار بولمز • اکر دانش حصول دولته مقتضی و لیدی • کورکدی که هر کسه که فضل و معرفتده
جملدن اکمل و رای و رویتده قودن افضل اوله • لوای دولتی اوج اسمان جهانه بالغ یه
ارید یدی • و نهال سعادتی باغ جهانده ثمره کامرانی و یردی • اما چندان ارباب فضل و خرد
زندان احتیاجده بند فقرده مقید کورلمشدر • وانلر که مشام خیشوم لری شمه کلزار کفایت
و درایتدن محروم در • بوستان ترفه و ثروتدن • و کلستان تنعم و دولتدن تماشا کنان
مشاهده اولنمشدر • بو اجلدن درکه دمشلردر بیت فلك بمردم نادان دهد زمام مراد •
تو اهل دانش و فضلی همین کناهد بس نثر اما برکات کسب و طلب و میامن جهد و تعب کشی یی
حضیض ذلتدن ذروه عزته یتزره و فواید حرفت و عواید صناعت ادمی مقام دنادن
معرض سعادته کتورر بیت کسب کن تا زری بدست آید • که ز عقل توهیچ نکشاید • شاه
با انکه تخت دارد و تاج • بر زکاسبان بود محتاج نثر چون بونلر نوبتلرین تمام ایتدلر شهزاده
دن التماس ایدوب ایتدیلر • لطف ایدله سز داخی بو بابده بر دفعه دخی بر نکته بیان قلك •
و بو میانده جاری اولان کلماتك اسرار نهانندن بر شمه عیان ایلك • شهزاده بیوردیکه بیت
ما آب روی فقر و قناعت نمی بریم • با پادشاه بگوی که روزی مقرر است • بن همان اول مذهب
اوزره مقررم که بوندن سابقا انك حقیقتندن بر نکته تقریر اولنمشدر • و یارانك کلامنه
دخی که بیوردیلر پیرایه حسن و جمال • و سرمایه عقل و کمال • و بضاعت مشقت اعمال • وسایل حصول
مال و آمال در • چندان منکر دکلم • اما مدعام بودر که اکر شاهد حکم قضا وراء تتق رضادن
جلوه قلمیه کوکب نور افشان حسن و جمال افق دولت و اقبالدن طالع اولمز • وتا کارکزار
قدر چهار سوی جهانده مشیت دکاننی اچمیه • بازار عالمده متاع بصیرت بنی ادم چندان
رواج بولمز • فایده مایه کسب بر نوالدر که تقدیر ازلده حواله سیله ارباب جد و طلبه
میسر در • و خوشه کشت و زرع بر توشه در که خرمن ارادت لم یزلیدن زارعان حرفته

مقدردر • هر رقم که تدبیر کلک اندیشه ضمیر لوح رنك آمیز خیاله تحریر اولنه • موافق
تقدیر اولمیجق خرابلق ایله محو اولمق محققدر • وهر افسونکه انی نقابات عقل
وخرد عقد ایلیه • فرایم خوان قضاء رده ادجك افسانه رنکین بولمق مقرر بیت چه
نقشها که برانکیختیم وسود نداشت • فسون ما بر او کشته است افسانه نثر پس محقق اولدیکه
هرکاه که مشیت حق برکسنه نك مطلبنه متعلق اوله • بی کسب وتعب بلکه بی سبقت طلب البته حاصل
وواقع اولور • وچون ارادت جواد مطلق انك حصولنه مانع اوله • مقدمات جد وجهد
وسعی وکد باطل وضایع اولور • لاجرم قضاء رب العباده اطاعت وانقیاد ایدوب تسلیمی
خط تقدیره قومدن غیر چاره یوقدر مصراع درمان او رضا بقضا داد نیست و بس نثر
نته که اول پیر دهقان قضایه رضا ویروب کندو امرنی عنایت الهیه تفویض قلدی • یاران
استفسار ایتدیلر که نجه مرویدر اول حکایت شهزاده ایتدی روایت ایدرلر که شهر
اندلسده بر دهقان واردی که صنعت دهقنت اکا مسخر اولوب حرفت زراعت اکا ال
ویرمشدی • اوقاتدن بر وقتده دخلی خرجندن افزون اولوب اوچ یوز عدد دینار
تمام المذکر مشدی • استاد اول مقدار دینار ایله دلشاد اولوب • خاطری زندان احتیاج و
افتقاردن ازاد اولدی • اما غایت تعلقندن وجه نفقاتنه اندن برحبه صرف ایتیوب
جانی کبی زندان سینه سنده نهان ایدردی • کاه کاه تنهاده بر بر صایب وجمله سن بر
یره یایوب اول زعفران سرور افزا ایله لب دهان عیشی خندان ایلردی بیت
زرآن میوه زعفران ریز شد • که چون زعفران شادی انکیز شد نثر بوکون عادت معهودی
اوزره نقود موجودی شمار ایدوب درکیسه قلدی • بعده برموضع مخفیده پنهان اتمك دیلدی •
بو اثناده اتفاق احبابندن بعضیلری زیارته کلوب دق باب ایتدی • دهقان بو خوفله که ناکاه
اول اجنبی کله وبو مخدره رخشنده روزکه اسرّ ذهبك فرمانی بوجیله حجاب خیالیله
مستور اولمق واجبدر اکاه اوله • انك اخفاسی باینده شتاب ایتدی • وغایت شتابدن
الوب بر سبوی بوایه اتدی • بعده کلن مهمان ایله بر مهم ضروری ایچون برجانبه کیتمك
لازم کلدی • کندوجك محلده خاتوننه سفارش ایتدی که اتمام مراسم ضیافتده اهتمام

ادوب اندلکلرینه مناسب طعام احضار ایلیه • خاتون فرمان شوهره امتثال ادوب طبخ
طعامه اشتغال ایدرکن لوازم اش ایچون صو حاجت اولدی • خاتون سبوی مزبوره شتاب
ایدوب قطره آبدن تهی بولدی • ضروری کوتروب اوی قاپوسنه کلدی • وبر آشنا کچردیو
انی منتظر اولوب طوردی • تا بر قصاب دوستایکه بوکاو المغیچون شهره کلمشدی اول
ارایه کلوب زن دهقانی درخانه ده حاضر کوردی • چون بیانلرنده اشنالق علاقه‌سی واردی •
التماس ایتدی که لطفا ایدوب بو زحمته تحمل ایلیه • واول سبوی ایله اول حوالیده اولن
چشمه دن صو کتوروب حسن قبول ایله بو ملتمسنی تقبل ایلیه • دوستایی ایتدی علی الرأس
والعین نزع مروتده دوستلره موافقت فرض عین در • ومخالفت عیب وشین • پس قصاب
اول سبوی جابی که زر نابا آنك ایچنده پنهان ایدی • وشتاب تمام ایله آب جانبنه روان اولدی •
اثناء راهده ناکاه سبو ایچنده بر حرکت احساس ایتدی • رسم تفحص بینه کتوروب کوردی
که صره زرده • نشاط تمام ایله آستین تملکه چکب ایتدی بیت دولت آنست که
بی خون دل آید بکنار • ورنه با سعی وعمل باغ جنان اینهمه نیست نثر صد هزاران سپاس
ومنت حضرت عزت جلت عظمته وعزت که بی شائبه محنت وغائله رنج ومشقت بکا
نعمت بسیار • وثروت ویسار ارزانی بیوردی • حالا بو دولت غیر مترقبه‌نك شکرنی
لازم بیلمك کرك • وکندو حرفتمدن انحراف ایتیوب بو صره یی روز احتیاج ایچون
ذخیره قیلمق کرك • پس دوستایی غایت نشاط وسروردن آب وسبویی ونتدی • و
کندوده اول سرمایه ایله بر کاو فربه صاتون الوب خانه سنه رجوع ایتدی • شهره کیرجك
خاطرینه بو خطور ایتدیکه اکر صره زری دربغل قلم • خوف روستاندن خلاص بخرامین اولم •
واکر بر موضعده دفن ایلیم • وسوسه قلب ودغدغه خاطردن نجه خلاص اولم • زمانه ده
کسیه ده اعتماد یوقدرکه براشناده امانت قویم مصراع مجوی رسم امانت درین زمانه که
نیست نثر پس بحسب وقت مصلحت بودرکه بو صره زری کاوك حلقنه قویوب برحیله ایله
انقامی بوتدورم • واولدم که ذبح ایلیم زرلری سلامتله بی قصور الم کتورم • دوستایی
اول عزم اوزره جزم ایدوب بیچاره کاوی اول مشقته مبتلا ایتدی • وکو ساله ساعری که

هوای درلیر اولوب مأوی سی جانبنه کتدی اتفاق بو ایدی پسر نز راست کلدی
پسر داخی پدرینه مهمات دیهدن تدارکی واجب بعض قضیه عرض ایتدی روستایی
جهت کفایت مهمات ایچون شهره معاودت قلوب کاوی پسرینه سفارش ایتدی بو زمانده
مکر دهقان یار ایله وار دقلری یردن دوب کلور کن پسر قصابه راست کلدلر مدت
مدیدایدیکه دهقان نذر اعتنا ایدی که بر کاو فربه قربان ایلیه چون اول کاوی
اول لحم و شحم ایله کوردی اکا خریدار اولدی و قصاب زاده دن توقع ایتدوکی فایده دن
زیاده یه بیع ایدوب کاوی تخانسنه الترى بو محلک قصه ذرخاطرینه کلوب قصد
اتدیکه اول موضعدن اله بر محل حصین ده مدفون قله چندانکه تجسس اوکوردی
بولیمیوب سبو بخنا اولدی دیو خاتوندن صوردی ذن صورت حالی حکایت ایلیجک
دهقان اتش اضطرابندن بر باده اود ودود دلی سقف آسمانه عمود اولدی
دیلخ حرمله حسرت ز ردن اغلر وخرد عاقبت بین انله فصاحت حالنه کلردی
بیت جافیه کم بکرید بهر حال و مال یقین بدان تو که برخویشتن همی خندند نثر دهقان
بردغان کرداب عنبر د انقلاب ادوب غرقاب تحتر د اضطراب ایتدی عاقبت رضا و تقدیر
رب العالمینه انقیاد دن غیری چاره بولمیوب ایتدی بیت وکا چون چاره ایلمز تدبیر
کورکم که نه کوستر تقدیر نثر پس سویردی تا کاوی قربان ایچون ذبح ایدلر چون کارد تیغ
امعایه و کارد تنقیه احشایه یتدی دهقانک کوزی صره ذره راست کلوب فرخنده
بر زمانه مدهوش اولوب کندودن کتدی چون هوشنه باشنه کلدی صرهیی کوزوب
لوث وندن پاک ایدوب اچنه اولان زری بر بر صالوب ادیب یوزنه کوزنه سوروب
ینمکیسه قویوب ایتدی ای علاوه دل ناشاد مصراع هرکز خلل بوونکا دت مرساد نثر
پس کندو یله فکر ایتدی که من بعد بو صره ذره بنم کرمیده عزیزی مقرّ اولمق کرکدر و تا نقد
جان کیسه تن ده بو قوت روح و قوت بدندن بر آن ایرلمق کرکدر بیت جعلی
از تو تصور نمی توانم کرد کسی ز جان گرامی چرا جدا باشد نثر تو بند نصکم مرد دهقان بر لحظه
بر اه اول صره یی کندو دن ایرمزدی خاتونی انک فعلنه انکار ایدوب اکا رضا و رمزدی

والی ملامت ایدوب ایدی دیکه امساک و ادخار طریق توکلدن دوردر وصنعت احتکار
بحسب النقل و العقل منهی و محظوردر زیرا که سبب ادخار حقیق رزاقه اعتماد انکاردر
چون بحکم الرزق علی الله ادناه خلق حقتله خزانه کرمندن واصل اولور عاقل کامل
اولدرکه جمع ماله مایل اولمیه و وصول نوال فیض حقی حواله قلوب دینی توکله بر ده
طمع حایل قلمیه که هیچ بر ذره انک خوان احسان و سفره انعامندن بی بهره اولمق میسر
دکلدر و اول بعقل ده دوزی که علم ازلی و امرلم یزلی ده مقرر و مقدر اولمشدر زیاده و نقصان
پذیرا اولمق متصور دکلدر مصراع که در پیمانه تقدیر بیش و کم نمی گنجد نثر دهقان ایتدی
ای زن عالم اسبابده ملاحظه وسایط لازم و محافظه سبب ظاهری ضروریدر صورتا
الکاسب حبیب الله بنا سن کوش ایتمک کرک معنیده سا غر توکلدن وافوض امری الی الله
باده سن نوش ایتمک کرک بیت غافل منشین که عالم اسبابست اسباب نکه دار و توکل میکن نثر
زن سکوت ایتدی دهقان صره یی دنی کره بند ایدوب کندو کارنه کتدی بر کون اتفاق
چشمه غسل ایدردی صره بلندن چوزب کناره چشمه ده قودی چون لوازم اغتسالدن
فارغ اولدی جامه سن کیوب صره ذری انده اونودوب کتدی کویا کم کندوسن اول عیندن
نجاستدن پاک ایتدی اتفاق انک عقبنجه بر شبان کوسفندلرین صوارمغیچون چشمه یه
کلدی چشمه اوزره صره به کوزی دوشوب نعمت ایزدی راست کلوب علی الفور الوب سرور موفوره نشاط
نامحصوره دونوب منزلنه کلوب شمار ایتدکده اوچیوز عدد دینار تمام عیار بولوب کوکلنده
ایتدی بو عقد تمام اولمق بوندن بعضی خرج ایتسم عدد معهوده نقصان کلور شاید که
من بعد بو عقده یتشمک میسر اولمیه اولی بودر که صبر ایدوب بو صره یی ضرورت ایامی
و بی نوالق زمانی ایچون ذخیره قلم پس اول ساده دل ده حی قلبی اکا بند ایدوب ذری دریغل
ایتدی و اغزینه مهر سکوت اوروب صموت کالحوت بینه مهمنه مشغول اولدی اما چون دهقان
ذر یادینه کلدی دیلنی حیرت تندن باران حسرت یغدروب فریاد جان کداز و اندوه بسیاره
یعی و سیاره تک و تاز ادوب اظهار اضطرابه اغاز ایتدی اخر الامر مایوس و مغبون و ملول
و محزون منزلنه کلوب صورت حالی عیالنه تقریر قلدی دل بیرون زال غصه قصه ذرده شو حرله

مالامال ایدی چون کیفیت واقعه‌یی اشتدی ایتدی ای بی‌خرد بو زرك محافظه‌سنده بنمله
بو قدر جنك ایدردك و ادرار نفقه‌ده امساك ایدوب باب معیشتی عیالکه تنك ایدردك
شمدی مستحق‌سن که نار حسرت دینارله بریان اوله‌سن و فرقت زردن زرد و نزار
و بی‌زر لکدن جانکدن بیزار اولوب لیل و نهار زاری قیلوب کریان اوله‌سن دهقان
ایتدی راست سویلرسن **بیت** بدرد دوری اکر مبتلا شدیم سزاست چو روز وصل
نکفتیم شکر نعمت خویش **نثر** عجب خطا و خبط اتدم که فکر ادخار و قصد ضبط اتدم و مالی اهل و
عیالمدن دریغ ایدوب محافظه‌سنده جد بی‌حد و جهد بلیغ اتدم شایبهٔ خرددن بهره‌مند
بیدر اول مرد که صره زری درکار ایدوب شب و روز محنت و درد چکه و آسایش نسیه
ایچون ربح نقدی قبول قله و ناکاه کارخانهٔ تقدیردن بر نقش که لوح ضمیرده مرتسم و مخفی
اوله صفحهٔ ظهوره کلوب بنجلیه کرداب حیرت و غرقاب حسرته دوشوب ساحل نجاتدن
بعید و نوید حیاتدن ناامید قاله **بیت** انکه کهر دارد دوکان میکند جان زبرای
دکان میکند چند با فزون غم افزون خوری شیر و میت هست جرا خون خوری چند
کشی از پی بیشی کزند کوش بخرسندی و باش ارجمند **نثر** پس دهقان توبه و انابته مشغول اولوب
نذر و عهد اتدی که من بعد حتی ادخاره قصد اتمیه و قلیل و کثیر منذوری ارباب استحقاقه
انفاق ایلیه لاجرم حبل متین توکله توسل ایدوب جمیع مقاصدین جناب حضرت حق
و کریم جواد مطلقه تفویض قلدی و سر اعتمادی خط تسلیم و انقیاده قویوب قضاء رب العباده
رضا ویردی **مصراع** بنشین و تکیه بر کرم کارساز کن **نثر** اول جانبدن شبان صره زری
درکار ایدوب دمنه کوسفندله کوه و صحراده تفرج کنان کزردی بر کون اتفاق بر چاهدن
صو چکوب ایرافدن یکچه‌نه سواد بدیدار اولوب شبان مبادا زرلری حیاندن ناله‌لر
دیو خوفندن صره‌یی کوتوب اول چاهه اتدی چون وقت غروب قریب ایدی کوسفندلری
مأوالری طرفنه سوروب کتدی بر زماندن صکره دهقان مکر بو طرفه کذر ایدردی اتفاق راهی
اول چاهه راست کلوب شرب آب ایچون اول جانبه شتاب ایدیجك ناکاه بر باد سخت پیدا
اولوب کلاهن باشندن کوتوروب اول چاهه اتدی دهقان ترسان و هراسان قعر چاهه

انوب کلاهن آلورکن ناکاه صره زرانه کوردی **بیت** رنج او مرکون کسی کنجه ادر بیوروب
یکی کنجی رنجه ادرر **نثر** وظایف شکر الهی به قیام ایدوب سرور موفور و نشاط نامحدود نیب
مقامنه کلدی و قصهٔ زر و همیانی اهل و عیالنه درمیان ایدوب ایتدی **بیت**
مژده که طوغدی طالعم آیی چقدی کلدن سعادتم بایی **نثر** چون شمار ایتدیلر همان اوچ یوز عدد
دینار تمام عیار بولدیلر دهقان ایتدی جناب رب العباده بنم حسن اعتقاد و فرط اعتمادم
برکاتیله اول مقدارکه بندن استرداد اتمشدی بی‌عیب و نقص و نقص عیب خزانهٔ غیبدن
بنه میسر و مقدر قلدی پس دهقان اتدوکی نذر و عهده وفا قلوب بذل ماله میل ایدی
نقودك بعضنی اهل و عیالی نفقاتنه خرج بعضنی رضای خدا ایچون فقرایه
بذل ایدوب ثوابنی حسنات دیوانه درج اتدی تا اول مقداردن ثلثانی کروب
ثلثی قلدی اما شبان شبانکاه مهم اغنامدن فارغ اولیجق سر چاه مزبوره کلوب هر
چند که باب تفحصده مبالغه اتدی قعر چاهدن یوسف زیبا رویندن اثر کوروب مبوب
یعقوب وار **وا اسفا** دیوب ایتدی بو زماندن صکره بکا سرمایهٔ حیاتدن نه سود
میسر اوله و اول محبوب جانانك حسرتندن بو محبت جانی عمرم و زندکانیدن نه لذت
بوله **بیت** نعمت دین نخواهم که بماند بس از این مانده چون دیده از آن نعمت دیدار جدا **نثر**
پس شبان روزان و شبان متأسف و حیران اطراف بیابانده زار و سرکردان بولوب
بعد زمان بعض مهم ضروری سببیله شهره کلوب اتفاق بو دهقانك زاویهٔ سینه
مهمان اولدی دهقان عادت کرام اوزره ضیفك اکرام و ضیافتنه اهتمام ایدوب
امر طعام اتمام اولدقدن صکره هر نوع کلام میانه کلدی شبان هر داستان که روایت
ادردی کویا کندونك حسب حال اثار ملال خاطرین حکایت ایدردی و احیانا مکالمه
اثناسنده ابر دیده‌سندن باران حسرت متقاطر و قطرات اشك متواتر اولوردی
دهقان انك بو حالنه و ملال و انفعالنك سببن صوردی شبان ایتدی بیچه شکسته
خاطر و پریشان باطن و ظاهر اولمیم که **بیت** انچه از من کم شد است ار از سلیمان کم
شدی بر سلیمان هم پری هم اهرمن بکریستی **نثر** اوچ یوز عدد تمام عیار دینارم واردی که

وقت مرورده مادهٔ استغنا ادم ٭ و بازار جهانده سرمایهٔ دوزکانم ادی ٭ راحت روحی انک
دیدارندن اکلردم ٭ و شاهد فتوحی آیینهٔ چهرهٔ دزد نکارندن ایلردم ٭ اول بر قاچ ظالمک خوفندن
فلان چاهه اتمش ٭ وانک حفظی بابنده بو حیله یی فکر اتشدم ٭ بعده تجسسی ادجک
اندن اثر بولمیدم ٭ هرچند که جست و جوایچون تك و پو اندم ٭ اندن خبر بیلدم ٭ دهقان
چون دهان شباندن بو کلامی استماع اتدی ٭ اشفته حال اولوب طوروب خاتونی قتنه
کلوب ایتدی ٭ بو مالی که بز رزق حلال تصور ... ٭ و دست تصرفی اکا دراز ایدوب انفاق
بابنده تهور اتدك ٭ بو مهمانك حق صریحی ایمش ٭ بز غفلت سببیله ورطهٔ بلا و کرداب
وباله دشمشوز ٭ حالا بقیهٔ محقری هدیه دستمده اکا تسلیم ادوب بو سرك اخفاسنده فرط
احتیاط و شرط اهتمامی تقدیم اتمك کرك ٭ والا احتمال درکه تمام مالنی مطالبه ادوب بزانك اداسندن
عاجز اولورز ٭ زن چون شوهرندن بو کلامی اشتدی ٭ بو رأیده اکا موافقت کوستروب
ایتدی ٭ چون حقیقت حال بو منوال اوزره در ٭ واجب درکه قادر اولدوغمز قدر حقی
مستحقنه ورهوز ٭ و دامن قناعت و توکله تشبث ادب ورای پردهٔ غیبدن بزدخی
نصیبمزی کورهوز **بیت** هر که یقینش توکل کشید ٭ چهرهٔ مقصود برو دی بدید **نظم** پس
دهقان بقیهٔ دیناری تحفه رسمنده شبانك نظرنده قودی ٭ شبان صمیم جاندن منت بیکران
ادوب صرهٔ صایب تمام یوز دینار بولدی ٭ کندو کندویه ایتدی **مصراع** این همه اول انار جهان
افروز ست **نظم** بو مقدمه نتیجه حصول دولتدر ٭ چون میسر اولدی امید درکه باقیسی دخی محصل
اوله ٭ حالا لازمدرکه بو نعمتی غنیمت عظیمه بلوب محافظه سی بابنده مبالغه قلم ٭ تا بر دفعه
دخی بو مقوله دام بلایه کرفتار اولمیم که **لا یلدغ المؤمن من جحر مرتین** پس اندن اولان عصای
اژدرسیمایی که آنکله کوسفندلرین تخویف ادردی ٭ تجویف ادوب زرلری انده تعبیه ایتدی ٭
تا دائم اندن طوروب تعهد حالندن خالی اولمیه ٭ و بر احد اکا مطلع اولمیوب دزد وراه زن
اکا یول بولمیه ٭ اتفاقا بر کون بر نهر جاری کنارنده طورورکن غفلت طاری اولوب الندن
اولان عصا عصای موسی کبی حرکته کلوب آبه دشدی ٭ شبان چندان که عقبنجه اب کوروان
اولدی حصول وصول میسر اولمدی ٭ مکر اول نهر جانب شهره کذر ادردی ٭ اتفاق اول کون

زن دهقان شسته و شوی ایچون لب جویه کلمشدی ٭ کوردی که روی آبده بر عصا بخیه عصا
بیت سعادت چرخی ایچره خطه بکزر ٭ ستون خیمهٔ اقباله بکزر **نظم** راست کندو جانبنه کلور ٭
چون قریب کلدی آلوب خانه سنه الندی ٭ مکر مطبخده هیزم قالمامشدی ٭ دهقان اتمام
حوایج طبخ ایچون عصایی پاره لیوب کوردی که استین دامن سپهر برین کبی زر آتشین
ایله پر اولدی ٭ فی الحال زرلری صایب تمام یوز دینار بولدی ٭ سجدهٔ شکر ادب نیه دست
بذل و انفاق اچدی ٭ و اوچ کون اوچ کیجه تمام یسوب اچوب ذوق و صفا اتدی ٭ بر زماندن
صکره شبان ینه خانهٔ دهقانه مهمان اولدی ٭ سراسیمه و حیران ٭ و حالی اولکی حالندن
پریشان ینه قصهٔ عصایی بیان ٭ و غصهٔ دیناری درمیان اتدی ٭ دهقان تأمل
فراواندن صکره ایتدی راست سویله اول دینارلری که اول لاغر چاهه قویب کتمشدک ٭
نه طریقیله کسب ادوب نه جهتله جمع اتمشدك ٭ شبان کیفیت حالی بیان ادوب ایتدی
فلان زمانده فلان چشمه کنارنده بر صرهٔ ایچنده اوچ یوز عدد دینار بولمشدم ٭ و دینی
اغیاردن حفظ ادوب اول چاهده ودیعت قلمشدم ٭ بو یوز دینار خود معلومکدر سن
صدقه بویورمشدك ٭ دهقان تبسم اتدی ایتدی ٭ حمد و سپاس و شکر بیقیاس اول کریم
ذوالجلاله که قادر بیزوالدر که حقه کندو مرکزنده قرار ویروب مستحقنه ایصال اتدی ٭
بلمشاولکه صرهٔ سرچشمه بن فراموش قلمشدم ٭ و اول چاهده کسن اکا اتمشدك ٭ بن
بولوب المشدم ٭ بو یوز دینار انك تتمه سیدی که سکا ورمشدم ٭ حالیا عصا بنم المه کردی
بو خرجلرکه کوررسن اول یوز دینارلردرکه حق جل و علا بنه وردی ٭ شبان بر زمان
مدهوش و حیران اولدی ٭ و ایتدی بو حکایت غریب ضمننده اولان عجیب احوالدن
ظاهر اولدیکه کسه نك نصیبی یمزمش ٭ و تقدیر ازلی تغییر بذیر اولمزمش ٭ بو
مثلی ایراددن مراد بودرکه ٭ پادشاه فضیلت قناعتك قدرین بلوب دینی توکلدن قدم
بیرون قلمیه لر ٭ و کردونك احوال کوناکون و لباس بوقلمونندن غافل اولمیوب هنر
و کمال و زیور جمالله مفتون اولمیه لر ٭ که چهرهٔ حقایق امور حجاب قضا و قدرله مستوردر ٭
و مآل حال و سر انجام استقباله اطلاع و شعور دائرهٔ ادراك انسانیدن بغایت دور ٭

مصراع یکی دوقف نیست که انجام کار چیست نثر القصه اول کونی بو محاوره ایله آخر اتدلر
یارنه سی که دهقان قدرت کلبرك آفتاب تابانی صحن کلزار آسماندن نمایان قلدی و
سنبل غالیه بار شب تار بنفشه زار سپهرده ورای پردهٔ خفاده قالدی بیت کورنجه
زلف شبدن چونکه رخ روز جمالی اولدی آفاقك دلفروز نثر دهقان بچه یرندن طوروب
یارانه ایتدی بز فارغ اولالی تا بن بو کون بمرهٔ اکتسابدن نصیبی بضاعه یتورم و
یارانك بر کونلك نفقه‌سن تحصیل ادب نظرلرنه کتورم ویاربی که نفقه آخرلرهر
برکوز نوبتله وجه معیشت تدبیرن قله رفیقلر بو رأیه اوزره متفق اولدلر دهقان
زاده دروازهٔ شهره کلوب صوردی که بو شهرده حوائج ناسدن نه متاع رایجدر ایتدلر
بو ایامده هیزم زیاده عزیزدر و بو هنکامده فاکههٔ شتا فواکه تابستاندن لذیذدر
جوان همان کوه جانبنه روان اولدی و هیزم خشکدن برخروار هیزم جمع ایتدی
وحمالة الحطب وار کتوروب شهره کتوروب اون درهمه بیع ایتدی وطعام وشرابدن مناسب
وقت نه ایسه الوب جانب یارانه شتاب ایتدی چون شهردن چقدی دروازه‌ده
یازدی که کاسب کادکارده نه غم که نتیجهٔ کسب بك روزه ده درهمدر محصل الکلام یاران
اول کون تمام مائدهٔ طعام دهقانله عیش مدام ایتدلر یارننه سی که حسن جهان آرای
خرشید درخشان لمعهٔ جمال با کمال الله جهرهٔ عالم پیرویی درخشان ایتدی بیت صبحدم
چونکه دوشن اولدی جهان خودنما اولدی شاهد تابان نثر جوان صاحب جمال ایتدلر که سندن بو
کون غنج و دلال وحسن بی مثالکله که جرمال و تحصیل آمال و وسیلهٔ کامله عدا یلدك برحیله
فکر ایله که سبب فراغ بال یاران وموجب رفاه حال خلان اوله جوان ملتمسلرنه اجابت ایتدی
واندیشه مند جانب شهره متوجه اولوب کندو کندویه ایتدی بنم المدن بر ایش کلمز
بو ایشی بجرمدن دونکدن اولمز نه تقوی دست کتمکه مجال وار نه برجهته کسب اتمکه اقتدار
بیت کادم از دست تو درهم شد و مشکل آنست که کشادن نتوان بستگی شکل خویش
بو حیرتله شهره کلدی و بو اندیشه ایله محزون و ملول بر کوچه کوشه سنده نزول قلدی
ناکهان برزن نازنین موی میان سرو قامت نکار غنچه دهان که مطلع ملاحتده مهر

تابان ودرزوهٔ ظرافتده کوکب درخشان ادی وماه و مثالی حسن و جمالی بکی بی حد
و بی پایان ادی اول کوچه‌دن نمایان اولوب اول سرو نازك روینه نواذش کوردی
قد موزون و لعل میکون وحسن عجیب وخط و لعز بینه مفتون اولوب متاع صبر
وسکونی باد هوایه وردی بیت آغیب باشینه زلفی بکی دوردی باجینه دوشدی
آنك عشقی اودی هولی سروقدی غالب اولدی اوسرو آزادکه کی راغب اولدی نثر آخر
کنیزکلرندن کندویه همراز اولوب هر ترانه‌ده دمساز اولنلره ایتدی بیت بلور سیمزنه
برعجب ماهدر بو بجه چشمك تماشا کاهدر بو نه کوندن الدی پرتو بو مه نو که صالدی حسن بر جبه
بویله پرتو نثر بو رخسار زیبایه نظر ایلك که جهرهٔ رنکین ورد انك طراوتی خجلتندن نسرین کبی
زرددر و بو قامت بالا که طوبی همتایی تماشا قلك که انك لطافتی غیرتندن سرو سهینك بی کبی
اوستی یر کردواینجی پردردر بیت سرومن از جمن جان و دل آمد بیرون مخستنی
نیت بدین سر و که از آب و کل است نثر خطنی کوره سرکه بو بلای فتنه انکیزدر لبلرین صورمه
سرکه جو شراب شکر امیزدر بیت تبارك الله تا آن چه روی و آن چه خط است
کل سبز از رحمت خدا کرده است نثر بو جمال و کمال بنی آدمده اولمق محال و بو خط و خال
روی تا ملده بی مثالدر ما هذا بشرا ان هذا الا ملك کریم بر اندیشه ایله که بو مرغ
همایون دامه دوشه و بر حیله فکر ایلك که بو نکار نازنینه المزارشه بیت
کلك امز برابلك الا اوشورك بو مرغ وحشی دامه دوشورك دوزك مکر بله بو کا دام
ودانه اودکیم ایلیه سز مرغ خانه نثر کنیزکلر سمعا و طاعة دیوب کتدلر وجوان حضورنه واروب
ابتدیلر بیت یوزك قمتی کلستانك کلیدر زبانك بیجه کلشن بلبلیدر نه نامه لوح چهره اولد
صورت چین نه خامه حرفیده اول زلف مشکین نثر ای جان جهان بو نکار نازنین که نقش بندان
چین انك شکل زیباسنده صورت بیجان کبی حیراندر خاکپایکه عرض دعا و ثنا ایدوب
ایدر که سیماکورده علامت غربت وار بو شهرده غریبه بکزرسن غریبا شکسته خاطر اولور
حالا مناسب منزل مهیادر و اسباب عیش کامل مستوفیدر اکر مهمانلق زحمتنی قبول ایدرك
بر ساعت جان جالکوندن میزبانلق بیوره سز بزه عمر جاودانی حاصل اولور سز دخی

ذیان اولمز فاینده ذیکافی واصل اولور بیم اعتباردن خاطره غبار کلیه کم بوسرّی بز
دن غیری کس بلمز وبو امره عسس دکل مکس دخی مطلع اولمز بیت نه خوف شحنه
نه بیم عسس وارد نه سرزدن بردن ارتق انده کس وار نظم جوان جواب ویردی که فرمان
بردادم وبو بازاره جان ایله خریدارم پس همان جوان منزل زن مزبوره مهمان
اولوب والحاصل اول کون آخر اولنجه جمیع مرادات نفسانیه یه واصل اولدیلر
بیت هوای دل هوس راند عنان کیر شکیب از دست بیرون جست چون تیر
عروسی دید زیبا دل فروبست تنوری کرم خالی نان فرو بست نثر اول زمان که جوان
همراهلری جانبنه روان اولدی زن صاحب کرم حق قدوم واجرت قدم تمام یوز
درهم کتوروب مهمانک اوکنه قودی جوان دخی الوب حوایج معاش یارانه صرف ایلدی
دروازه شهرده یازدی که ارباب حسن وجمال قلت مال ومنالدن نه غم که برکون نلک
تماشای جمالک قیمتی یوز درهمدر برکون دخی که بازرکان کارخانه حکمت کلید قدرت
جناب عزتله صندوق فلک اطلسی اچدی ودیبای زربفت شعاع افتابی دکان
سپهر والادن بزازان بازار دنیایه دوکب صاچدی بیت فرو ریخت ز چرخ
کوهر فروش ز بازار کردون برآمد خروش نثر بازرکان زاده یه یارانی ایتدیلر بوکون
سنک عقل وکفایتک مهمانی اولسون کره بازرکان زاده علی الرأس دیوب ملتمسلرنی
قبول ایتدی وعلی التحریر شهره کلوب کوردی که قیمتی متاعلرله مشحون برکشتی دروازه
شهره کلدی تجار شهر متاعلری کساد بولسون دیو انلرکله معامله بابنده مساهله ایتدیلر
بازرکان زاده انی ذکو بهاسنه عقد ایدوب همان اول کون مرابحه طریقیله اونی اون
بره نقد ایدوب تمام راست بیکم وکاست بیک درهم فایده ایتدی اسباب معاش
یارانی مهیا ایدوب دروازه شهرک کنارنه سنده کتابت ایتدی که اصحاب فهم ودرایته
معلوم اولسونکه بر کونلک عقل وکفایتک حاصلی بیک درهمدر برکون دخی که شاه سپاه
انجم طارم فلک چادرنه نزول ادوب منجوق رایت سلطنتی کنکره قلعه سپهر بیروزی
بیت شاه خاور فلکنه دکدی لوا جیش نور ایله جوشه کلدی هوا نثر شهزاده یارانه ایتدیلر

سن همواره توکل لافنی اوررسن ودایم تفویض وتسلیم مقامندن طمازرسن اکر واقعا
بو صفتلردن بر فایده حاصل اولمق وارسه سنده دریغ اتمیوب بزم کارمزک بتمارنده
سعی بلیغ اتمک کرکسن شهزاده کلام یارانی تلقی تاملله قبول بیوردی وعزیمت کامله ایله طورر
اول دخی شهره واردی قضای الهی پادشاه شهر وفات ایدوب خلق عالم انک تعزیه ومأتمنه
مشغول ایدی شهزاده تماشا ایچون شاهک قصرینه چقوب برکوشه ده خوش
طوردی دربانلرک بریسی کوردی که جمیع خلق محزون وملول جزع وفزعه مشغول
طورر کوشه قصرده بر شخص ابکم کبی اغزینه مهر سکوت اوروب ابسم اوتورر بیت
یوموبن غنچه وش اغزینی ابسم اوتورر طفل سوسن بکی ابکم نثر ذی یا اول طایفه زینه مطابق
دکل وخلایقله بو مصیبتده موافق دکل جاسوس خیال ایدوب فی الحال یانینه واردی
واحوالنی تفتیش ایدوب خاطرینه تشویش ویردی ناکام شهزاده انک تلخ کلامنی هضم
ایتدی واتش خشمی اب حلمله تسکین ادوب کندی کندویه ایتدی بیت سفینه
اید رشتی کند از غرور دمن غیر بزمی نشاید ظهور ور از من خوشی برکشد صد خروش
مرا نا خوش ازوی خوش آید بکوش نثر چون جنازه شاهی چقروب قصر خالی غوغای خلایقدن
خالی قالدی شهزاده همان اندن قالوب قصرک حوالیسن تماشا وسیران ایلردی
دربانک زنجیر جنونی بو کره دخی زیاده حرکت ادوب خشم تماملله کلدی شهزاده
طوتوب زندانه التدی بیت التدیلر انی زندان اچینه قودیلر کلبه احزان اچینه
قونب زندانه بو ماه اولدی مهمان او تندی یر دبینه یکدی زندان صنا سن چاهه
کردی ماه نخشب اولوب زندان انکله چاه نخشب نثر چون کیجه اولدی یاران شهزاده
دن اثر کوره مدلر وهر یاری که تجسس ایتدیلر خبر بله مدلر بری برینه ایتدیلر بو بیچاره
جوان کندونک توکلنه اعتماد [illegible] وبنای کار دخی قواعد تسلیم اوزره بنیاد ایتمشدی
چون بو صورتدن فایده بولمدی غیرتندن تهی دست کلکله ده راضی اولمدی بو سببدن
بزم صحبتمزدن اعراض ایلدی بلکه عارندن باشنی الوب بر دیاره دخی کتدی کاشکی اکا تکلیف
ما لا یطاق اتمیدک وسینه خرهدف تیر فراق وعلف شمشیر اشتیاق اتمیدک بونلر

بونه بر بوینه زنابه کبرا متنه دیار ایردی شهزاده اندن قید بند زندانه کرفتار اولوب
لسان حال الله رفیقلر جانبنه پیغام ارسال ایدوب بو بیتله نالهٔ جانکداز ادردی
بیت خبرمن برسانید بمرغان چمن • که هم آواز شما در قفسی افتاد است نظم یارندسی
شهرک اشراف واعیانی واصول وارکانی جمع اولوب دلدیلر که شغل ایالتی وکار
حکومت ولایتی بر کمسه یه که فرق همتی سزاوار تاج سلطانی و خنصر دولتی شایستهٔ
خاتم جهانبانی اوله مقرر قله لر که پادشاهلرینک فرزندی اولمامشدی و نبیرهٔ
شاهیدن بر فرد قالمامشدی بونلر بو مفاوضه ده معارضه وبو مشاوره ده محاوره
ادرکن دربان مزبور ایلرو کلوب ایتدی بو سرّی اظهار و بو کاری اشکار اتمک که
دونکه کون بر جاسوس طوتب دورورم مبادا که انک بر رفیقی اولوب تحقیق حال
ایچون بوکون بونده حاضر اوله و سزک منازعه و مجادله کزه واقف اولوب دیدهٔ
تجسسله احوالکزه ناظر اوله بو حکایت ملک زادهٔ بتمامها اول جماعته انها اتدی
انلر دخی استکشاف احوالده اهمال اختلال کلیه یه باعث اولمق احتمالن ویروب بر سبیل
استعجال بر سرهنک ارسال ایدوب فی الحال شهزادهٔ محبسدن کتوردی چون انلرک
نظری آیینهٔ جمال ملک ارایینه مصادف اولدی دیدهٔ فراستله کوردیلر که انک سیماسنده
علامت رشد و سعادت هویدادر و امارت خبث و شقاوت ناپیدا بیت سعادت
غره یی اللنده طالع • شهامت پرتوی شکلنده لامع نظم شرایط تعظیم و تکریمی تقدیم ایدوب صورد کرکه
بو مرز و بومه قدمکه علت نه در و مولد و منشاکی ترک ایدوب دیار غربت اختیار
اتمکه حکمت نه بیت تو بدین حسن و لطافت ز کجامی آیی • بنشین کو ز برای دل مامی آیی نظم
شهزاده انلرک جوابن وجه صواب اوزره ادا ادوب اصل و نسبن ... و فضل و حسبن
و پدرنک کیفیت وفاتنی و برادرنک کندویه سوء التفاتن و ترک دیار اختیار اتمک
سببن و پایانک اندن برکونلک جهت معاش طلبن بر سبیل التفصیل تعبیر دلپذیر له
تقریر اتدی اتفاق بعض اکابر که آنک پدرنک دیوانده حاضر اولوب اولکوهر شاهی یی کوشهٔ
تخت شاهنشاهیده مشاهده اتمشلردی انی کوریجک بلدیلر و سایر ارکان دولته آنک

اسلافنک شوکت سلطنت و بسطت مملکتن بلدردیلر و اول ولایتک جمیع اصاغر و اکابری
انک دیدار فرخ فالیله خوشحال اولوب و طلعت میمون و ملاقات همایونن عینی سعادت
بلوب متفقة الکلمه ایتدیلر بو خطه نک حکومتنه سزاوار بو شهزادهٔ عالی مقداردر که
نسب پاک و حسب پاکیزه سی واردر بی شبهه افتتاح ابواب معدلتده سلف بزرکوارنه
اقتدا و اکتساب اسباب محمدتده آثار ستودهٔ آبا کرامنه اتباع و اقتفا قلسه
کرک و بیخ درخت ظلی نیروی بازوی شهامتله قلع و فضایل نسبی یی مفاخر مکتسبیله
جمع ایدوب رعیت سایهٔ رعایتنده آسوده حال اولسه کرک لمعهٔ فرّ یزدانی که آنک
جبین مبیننده ساطع در جهانبانلق استعدادنه و کشورستانلق استحقاقنه
دلیل ظاهر و برهان قاطع در شهریارلک علامتی سیمای سعادت انتماسنده لایح
و تاجداولک اماراتی آیینهٔ جمال جهان نماسنده واضحدر بیت بر حشمت سلیمان
انکسی که شک نماید • بر عقل و دانش او خندید مرغ و ماهی نظم پس همان ساعت آکا بیعت
ایدوب کوکب طالعی حضیض دناءتدن ذروهٔ بناهته اردی و بو سهولتله خلعت خلافت
و ایالت ولایت اکنه کردی و شجرهٔ توکل و اعتماددن بو ثمرهٔ مرادی دردی هرکسنک
که قدم نیتی مقام توکلده راسخ و بنای عقیدتی مکان تسلیم و رضاده شامخ اوله مقاصد
دین و دنیا آکا سهولتله ال ویره و نقاب آرزودن شاهد مرادی احسن وجه اوزره
یوز کوسترهٔ بیت کلید توکل کما آید بدست • در کنج اقبال بتوان کشود بچوکان
صدق اندرین عرصه کاه • ز میدان توان کوی دولت ربود نظم اول ولایتده عادت ایدیکه
پادشاهلری اول جلوسنده بر سبیل سفیده بند ... وکافهٔ انام جمع اولوب زینت
تمامله کورداکوره شهری کزدررلردی آنله بایننده دخی همان اول عادتی رعایت اتدیلر شهزاده
اول محله که مهر جهان کرد کبی اطراف شهری دوراودب دروازه یه کلدی اول سطوری که
پایان مزبور دروازهٔ شهر مذکورده خامهٔ زبانله تسطیر و زبان خامه ایله تصویر
اتمشلردی کوروب بیوردی تا سطور مزبورک فوقنده آب زرله یازدیلر و کتابهٔ
بابه قلم اهنینله قازدیلر که نهال کسب و جمال اول زمان ثمره ویرر که درخت عقل

وكفايت اولى وقت بالكوده اولور كه سحاب قضاء سبحانى اكا پرورش ويره ورشحه تقدير
صمدانى دن اكا مدد ايره بو دعوى يى تحقيق وبو قضيه يى تصديق ايده اول رفيقك
حالى كه اول كى كونده زندان محنتده محبوس اوله اكنجى كون ديوان سلطنتده تخت
شاهى اوزره جلوس قله پس بينه مقرّ عزّ وجلاله اقبال ادوب مسند خلافت انكله
بها وبهجت بولدى ولشكر اكا مسخّر وكشور اكا مقرّر اولدى بيت بخت چون
بر تخت ديدش تهنيتها كرد وكفت اى كه بر تخت جهاندارى توهمچو جان شكفت نظم پس
هم اهلرين دعوت ايدوب صاحب عقل وكفايتى وزير ولايت قلدى ودهقان زاده نى
اسباب واملاك خاصّه اوزره ناظر نصب ايلدى وصاحب جماله بى حدّ وبى كران مال و
منال احسان ايدوب بيوردى كه هر چندكه مفارقت احباب دشوار ومهاجرت اصحاب
صعب كار در اما اصلاح حال ومآل بودر كه سن بو خطّه دن ارتحال ايدوب بر مقامه
دخى انتقال ايدسن تا نساء ناقصات العقل سوداى عشقكله مغبون وجمالِ حسنكله
مفتون اوليه وفسق وفجور كه بحسب العقل والنقل منهى ومحظور در شيوع وظهور
بوليه بعده اركان ديوان واشراف اعيانه متوجه اولوب ايتدى واضح در كه سزوك
ميانكوزده چوق كمسنه لر عقل وكفايتده وفهم ودرايتده وزور وشجاعتده بندن
راجح در اما دولت عنايت ازلى له وسعادت مساعدت ارادت لم يزلى له واقع در نته كه
كلام قديم وتنزيل كريم واجب التكرير والتقديم ده تؤتي الملك من تشاء آيتى بو معنى نك
بياننده نصّ صريح وبرهان قاطع در بيت اى مقصد همت بلندان مقصود دل نيازمندان
ما زقسمت بندكى وشاهى دولت تو دهى بهر كه خواهى توفيق تو كر نه ره نمايد اين
راه بعقل كى كشايد نظم بو معنى يى مؤيّد وبو دعوى يى مؤكّد در كه هم اهلك هر بيرى نفسلرينى
بر عمله نصب ايدوب قوت لايموت وسدّ رمق كسب ايتدلر بن نه كندو ذوروقوتمه
اعتماد ايلدم ونه جمال صورت ونه تميز بضاعته استظهار ايتدم بلكه بناى امور بيچاره سى
توكّل اوزره اوروب قضاى ربّانى ومقدّرات آسمانى يه رضا ويروب ايتدم بيت
سر قبول ببايد نهاد وكردن طوع كه هر چه حاكم عادل كند همه داد ست نظم چون شهزاده

٧١

كلامنى تمام ايتدى حضار مجلسدن برداناى اقدام اقدام اوزره قيام ايدوب وظايف دعاو
ثنايى ادا ايتدكدنصكره ايتدى هر كلمه كه رشته كلام جواهر انتظام ملكده منسلك اولمشدر
بر لؤلؤ آبدار در كه صدف خرده پرورش وبر زر تمام عيار در كه محكّ حكمتده آزمايش
بولمشدر جهاندارلك اسبابنه نصابى عقل وحكمتدر وتاجدارلك استعدادنك
شرطى فضل ومعرفت پس جناب سلطنت اكتسابك پادشاهلغه لياقتنه بو اشارت
حجّت در وشهريارلغه استحقاقى بو دليل ايله مبيّن ومثبت آفرين كادر عزّ اسمه علم
ازليله عالم در كه هر فردك انواع تربيتدن نه نوعه قابليتى وار در وهر شخص اصناف
تربيتدن نه جنسه سزاوار در بيت زخوان نعمت بى منتهاى او هر كس بقدر حوصله
خود نوالهء مى يابد نظم بو ولايت اهلنك سعادتى سنى بو منزله كتوردى وبو بوم سكانك
قوّت طالعى سن هماى آسمان آشيانك سايهء هماينون مرغان شكسته بال رعيّت اوزره
سايبان ايتدى بيت مبارك منزلى كانجا فرود آيد چنين ماهى همايون عرصه كاردد
بسو يش رخ چنين شاهى نظم كبار اعيانده بو نامدار دخى يرندن طوروب ايوان ديوان
كيوان رفعتى زيور ثناى شاه جوان بخت فلك تخت ايله آراسته قلوب بو نظم جواهر
انتظامى طبق دهانله فرق شهرياره نثار ايتدى بيت ايا شهى كه كف كامكار
زر بخشت كند ز بر كردون كامران انداخته شد از نزول حوادث جو آسمان ايمن
بر آن ديار كه چتر تو سايبان انداخت نظم بو اسلوب اوزره اركان واعيان هر برى مقتضاى
مقامه مناسب كلام بيوروب صحايف مناقب خسروانه دن بر نكته اظهار ايتدلر عاقبة
العاقبه بر پير پاك ضمير پاكيزه تقرير بساط كلامه اقدام اقدامى دراز ايدوب وتقديم
لوازم دعا ومراسم ثنادن صكره بو طرز اوزره كلامه آغاز ايتدى كه اعملك باب قضا
وقدرده كه زبان كوهر افشان شاه اول مجلسده اندن فتح كلام ايتدى بو بندنك بر
سركذشتى وارد ر شويله كه فرمان جهان مطاع شرف صدور بوله تقرير دلپذير مله مرفوع
حضور پر حبور اوله ملك ايتدى سويله كوره لوم نيجه واقع اولمشدر اول حكايت
پير ايتدى اول زمانكه جوان ايدم ملازم اركان ديوان ايدم چونكه دنياى غدارك بيوفالغى

فهم اتدم وبو زال دستانك عمانك مكر وخريبنه جزم اتدم وعين اليقين بلدم كه عروس
شوهركش دنيا نجه يارانه دمسازلك ساز بود وعود وجود ين بره جالمشدر
وبو معشوق حيله باز نجه عشاق سرانداز ك برلعبله اباغن المشدر ونفسمه ايتدم
دردمند رشته دلك بو غدار حيله كارك محبتنه بند اتمش سن درکه صد هزار
شهريار كامكارك سينه وجودنه دست رد اورمشدر وبی حد وبی شمار تاجداران نامدارك
خرمن حياتن باد فنايه ورمشدر **بيت** قنى اول بيوزنده شاه اولنلر
سپهر سلطنتده ماه اولنلر يا تورلر تمدی يرالتنده ابتر قواطير اغه اولمشلر برابر **نظم**
سنك بو سوداده سودك يوقدر تعب بیهوده چكمه وبو رهگذارده كه ممر كاروان
رنج ومحنتدر ميل اقامت اتمه **بيت** هر كه كه ره رسم جهان بيك نشناخت
از بهر اقامت اندر و خانه نساخت اين كهنه رباط را عمارت چه كنی آخر چو بديگر يش بايد
برداخت **نظم** خواب غفلتدن بيدار اول كه وقت تنكدر سمند هوا رد وهم سوار
اول كه مركب بدن لنكدر عمر كوتاه وتوشه احضار ايله كه مسافر راه دور ودراز
وقربه فنايی آب قناعتله بر قيل كه تاب آتش باديه جان كدازدر **بيت** آن طلب
امروز بهر كوشه كز پی فردات بود توشه راه تو دور آمد ومنزل دراز برك ره
وتوشه منزل بساز **نظم** چون بو غفلتدن متنبه اولدم نفس سركشی لجام نصيحتله
زير داغه رام ادب نشاط تام ورغبت صادقله تحصيل زاد آخرته متوجه اولدم
ودامن طاعت خالقه تشبث ادوب رغبت دنيا وصحبت خلايقه پشت ياوردم
بيت كوكلدن محو ايدوب دنيا هواسن قومادم اندہ حقله ماسوا سن **نظم** بو كون
اتفاق بر مهم ايچون بازاره واروب كوردم كه بر صياد بر جفت هدهدی قفصه
قويمش كدش بيچاره لر محبس قفسده بر برينك حالنه كريان وكرفتارلك بلاسنده
تفور غمده بريان خدادن مژده خلاص دليوب افغان ايدر بعنديله بو حالنه ترحم ايدوب
قصد اتدم كه صياددن انلری صتون الوب بند بلادن رها قلم وبو وسيله ايله
حبس عذاب ابدیدن دولت ازادی ابديه يه مترصد ومترقب اولم صياد انلره

الكدن بها تعيين ايدوب الكسوكه دصاورمدی بنده جهان ايكی جوهر مالك ايدم مترددد
اولوب نفس حريص اول ايكی دره مك عدمنی جايز كورمدی خاطر دخی قادر ايكن اول
بيكانه لری بند تعقيد وجومغه مذهب مروتده رخصت بولمدی آخر توكل ايدوب
قيمتن معهودی ويروب اكيسن داخی الوب شهردن طشره بر خاليه يه قودم وباشم اوزره
جوروب رضای الله ايچون ماملدن آزاد اتدم انلر دخی بر ويرانه ديوارينه وستنه چقوب
بكا آواز اتديلر ونته كه حق شناس سلك دسميدر زبان بيان دا اعتذاره آغاز ايدوب
ايتديلر حالا بو احسانك حق مكافاتنه وبو انعامك تمام مجازاتنه قادر دكلوز اما
بو ديوار التنده بر صندوقچه واردر كه بر كوهر بها هوادر اكرچه بو نعمت مقابله سنده
بحقدر وبی قيمتدر اما بعجالة الوقت شرف قبول ارزانی بيورلسه كمال منت دربن
انلرك بو كفتاردندن تعجب اتدم واستغرابله انلره خطاب ايدوب ايتدم عجب حكمدر
كه زير خاكده صندوق بر جوهری كوردسز زير خاشاكده رشته دامدن غفلت
قلورسز جواب ويردلر كه چون حكم قضا نازل اوله وفرمان قدر جاری بوله ديده
عقل رمد جهالتله خيره وروز بصيرت ظلمت غفلتله تيره اولور اول محلده عاقلك
بصيرتی نامز قلور ونه عارفك بصرنده نور قالور بو جمله يه باعث اول حكم الهيدر كه بو حالك
ضمننده حادث اولور **بيت** هوچون نازل اولسه امر قضا هوشمند هوشندن اولور بيرا **نظم**
بو حكايت شاه جهان پناه قضا وقدره پابند بيوب دوغنه كواه در حكاي حكمت شعا
بو معنی يی بو رباعيله اشعار اتمشلردر **رباعی** كوكار تو نيكست وبنديبر تو نيست
ور نيز بدست هم زتقصير تو نيست تسليم رضا پيشه كن وشاد بزی كين نيك وبد جهان
بتقدير تو نيست **نظم** پس ايمدی ای شاه بن اول ديوار التنی قازوب ديدكلری كبی اول صندوقچه
بولدم وايچنده اولان جواهری سلك ضبطه چكوب محافظه سی بابنده مبالغه قلدم حاليا
آستانه آسمان رفعته مرفوع بنده بی منت اولدر كه ملك مثال مبارك ارزانی بيوره تا
اول درج جواهر خزانه عامره ايچون قيد ضبطه ربط اولنه شهزاده ايتدی بو تحمين
اكدك بونده غير شريك اولمق وبو نقايسی دكدكمزده آخرينی مشارك قلمق خلاف شرط

انصافدر بوجواهر حکمت کم الآن سلکبهایه چکدك بن یتی و بو درج نصیحت کم نقاده
دانش و معرفتدر بزه کفایت ایدرکه صراف عقل قتنده کوهر کلام صاحب هنردر
و مس قلب اکسیر حکمتله زر تمام عیار اولمق میسردر بیت درد کوهر در رحکمت کلامی
خصوصا محکم اوله انتظامی قچن حکمت سوزین فهم ایلیه کوش سماع ایدوحی ایلر مست و مدهوش
دل و جان ایلر استقباله آهنك الور بیزنه بامر غنچه وش تنك اولور خندان آنکله چشم
غمناك بولور شادی انکله جان غمناك ادرسه مرده جسمه زنده ایلر دل و جان شمعنی
تابنده ایلر تعالی الله زهی شان الهی ایدر آب حیات اصلن سیاهی چو بو شان الهی وار در آنده
عجبمی بیر ایدرسه دلك جانه نثر چون بیدبای حکیم بو فصل پر اصلی اخراج اتدی و مضمون
وصایای هوشنك بو داستانله پایانه یتدی رای دابشلیم مراسم خدمت ولوازم تحقی
ادا ایدوب ایتدی بحمد الله کم یمن حکمت حکیم عالی مرتبتله نقاب خفا چهره مقصوددن مرتفع
اولوب غایت مأمول و نهایت مسئول سن دانای سامی منزلتك برکت صحبتیله حصوله
موصول اولدی بیت جزاك الله که جانم کوزن اچدك کوزومه قرشو جانان یوزن اچدك
امیدم یوزینك اچدك نقابن کیدردك دیده دلدن حجابن یولم پر نور ایدوب ای مهر روشن
خلاص اتدك ضلالت ظلمتندن خضروش باکا رهبر اولدك ای جان کا یچوردك مرده جسمه
آب حیوان نثر حالیا متضرع درکه حکیم روشن ضمیر بو حقیرك ناصیه ملتمسنه دست
رد اورمیه و بو محقردن کم فرط اخلاصمدن سنك حکمتك اختصاصنه هدیه کتوردم
استنکاف بیورمیه بیت نیست بر طبع نازکت پنهان نکته تحفة الفقیر حقیر نثر بو همن
ایتدی ای ملك بن کوشه دنیاده فقرله فخری نفسمه پیشه و زاد قناعتی کندومه توشه
ایدوب دامن دلی لوث علایقدن پاك و آینه ضمیری زنك عوایقدن تابناك اتمشکن
هیچ وجهله ممکن میدرکه بر دفعه دخی زنك قاذورات دنیا ایله آلوده و زنك کدورات
ما فیها ایله اندوده اولم بیت بدنی ناتوان اسوده بودن دریغ آمد مرا آلوده
بودن نثر اما اکر پادشاه سعادتمند دیلرسه کم بر خدمتله بکا رهین منت ایدوب طوق منتن
تا قیامت کردنمه بند ایلیه توقع ایلرم کم بو جواهر حکمت و لآلی معرفتی رشته تألیف ده

ترصیع و ترصیف ایدوب جمیع امورنه پیش نهاد ... و قواعد احکام سلطنتی انك اوزرنه
بنیاد ایلیه و همواره بو وسیله ایله بنی فراموش خاطر عاطر ایدوب اوقات مستطابه ده دعوات
مستجابه ایله یاد ایلیه کم بر موجب مضمون لا یرد دعاء الامام العادل دعوت سلاطین
عدل آیین عز اجابته مقروندر رای کلام حکیم روشن رایه شرف قبول ارزانی بیوردی
و همانده برجمعی وداع ایدوب بیت حال الملکه رجوع قلدی او لجواهر حکمتکه درج
دهان حکیمدن النه کردی رشته تألیفه انتظام وردی و دائما سوانح امورده
بو مواعظ النجا ... همواره وقایع د هورده بو نصایحدن استمداد ادردی
بیت انکه او بی روی پند خرد مندان کرده آخر الامر بسر منزل مقصود رسیده
وانکه شد منحرف انجاده راست روانه راه کم کرده و ز مقصود نشانی نشنید نثر
چون خجسته رای بو داستان بی نظیری بدایتندن نهایتنه دك تعبیر دلپذیر ایله
تقریر قلدی همایون فال کلسیراب کبی بساط نشاط اوزره اچلدی و نهال حالی چمن
اقبالده سرفرازلغه آغاز اتدی و وزیری عواطف خسروانه ایله امیدوار ایدوب
دیده دلن کحل الجواهر التفات شاهانه ایله منور قلوب ایتدی بیت زهی تقریر
دلجوی تماشاگاه روحانی بیان شافیت نزهت فزای روح انسانی نثر بو قصه شیرینك
بیانیله کام جانمزی پر شهد حکمت اتدك و بو حکایت رنکینك اداسیله رمین
حالمزده تخم سعادت اکدك من بعد دستور العمل احکام جهانبانی بو نصایح حکایتندن
غیری اولمسه کرك و کارنامه اعمال حکمرانی بو مواعظ شایندن غیری قلنمسه
کرك بو کلمات بی نظیر درون دلده بو یله جایکیر اولوب بو مرتبه ده تأثیر
اتدوکنه سبب دکلدر الا طویت و زیر روشن ضمیردر زیرا که کلام کافی
اکرچه کم فی حد ذاته شوب کذبدن صافی اوله فاما آلوده لکی جهتندن
نتیجه صفا ورمز و مواعظ و نصایح باوجود کم عین حکمتدن لایح اوله
کوینده نك قساوت قلبی سببیله دلرا معده تأثیر اتمز بیت دامن آلوده
اکر خود حکمت کوید بسخن کفتن زیبا ش بدان بر نشود انکه پاکیزه دلست ار

بشنید خاموش همان سیوت زیبائی نصیحت مشنو نثر خجسته رای دعا در این
رشته ادا پر بند ... وکلام ملکی کو ملک کلام ایدی پسند ایدوب ایتدی
اول که زبان حکمت بیان شاهنشاهیدن شرف صدور بولدی محض
صواب وکتاب حکمتدن بر باب در واقعا کلام اهل دروغ بی فروغ اولور
واتشی درمنه کبی براند انطفا بولور اما کلام اصحاب صدق وصفا تباشیر
صبح صادق کبی دائما نور وضیا ویرور شعلهٔ خرشید کبی ساعت بساعت
نورانی کورنور **بیت** نه دکلو صبح کاذب قلسه تزویر قیلمز قلب شبه
نور تاثیر طوبیلور عاقبت کذب وخطاسی همین یا نینه قالور یوز قراسی
چون اور ور صبح صادق صدق له دم قدومندن منور اولور عالم نثر همایون فال
خجسته رای بر دفعه دخی نوازش بیوروب رایت رفعتن ذروهٔ چرخ برینه
یتوردی خجسته رای انار صفات پسندیدهٔ شاهی وانوار اخلاق حمیدهٔ
شاهنشاهی مشاهده ایدوب بنای ثنای مدحتن وادای دعای دولتن
بو ابیات ایله تمهید بیوردی **بیت** تو ای شه بخوبی اخلاق خویش سبق بردی
از پادشاهان پیش زهی دین ودانش زهی عدل وداد زهی ملک وملت که پاینده باد نثر
مجلس بو مقامده تمام اولدی وکلام بو دعا ایله اختتام بولدی همایون فال داخی
رای دابشلیم کبی بو لطایف اخبار وامثالی صحایف اخلاق واعمالنده ثبت ایدوب
تشیید مبانی عدل واحسانده وتمهید قواعد نظام احوال انسانده سعی موفور
وبذل مجهود ایتدی وصفحات روزکارده نام ممدوح وذکر محمود یادکار قودی
کتدی **بیت** دو چیز حاصل عمرست خیر ونام نکو وزین چو در کذری
کل من علیها فان مباش در پی آزار وکام خالق بر آر کزین دو کار بیابی
سعادت دو جهان نثر بو درر لجواهر حکمت نشان که بر مقتضای زمان زبان
خامه وخامهٔ زبان انی سلک بیانه چکدی ودهقان قدیم جهاندن آنک
زبون نظم وانتظامنده سعی واهتمام تخمن اکدی مکارم اوصاف فاضل

انامدن متوقع ومحاسن اخلاق اماثل عالی مقامدن متضرع در که بو کتاب
ناسنجیده وعبارات ناپسندیده ذیل اغماض واغضابی سامل قلوب بو
کمینه نک سقطنه عین سخطله ناظر اولمیوب عین رضا ارزانی بیوره

بیت درکه درین سینه نهان داشتم یك بیك از دل بزبان
داشتم کو بد وکر نیکی فکندم بر بیش بوش بدامان
نیکوی خویش چونکه بدین پایه رساندم کلام
به که کنم ختم سخن والسلام

والحمد لله علی الاتمام وعلی
الرسول افضل الصلوة
والسلام

تم

